

Par Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu
par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību
budžetiem

Rīga 2019

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas ziņojums

Datums skatāms dokumenta paraksta laika zīmogā un dokumenta numurs teksta failā.

Par Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem

Finanšu revīzija “Par Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Revīzijas un metodoloģijas departamenta 2018.gada 13.jūlija revīzijas grafiku Nr.2.4.1-23/2018.

Revīzijas ziņojums stājas spēkā Valsts kontroles Revīzijas un metodoloģijas departamenta lēmuma par revīzijas ziņojuma apstiprināšanu spēkā stāšanās brīdī.

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com> (autors: *Shenki*)

Saturs

1. daļa – Kopsavilkums	8
1.1. Kopsavilkums par revīzijas rezultātiem, kas ietekmē atzinumu par gada pārskatu	8
1.1.1. Apjoma ierobežojumi	8
1.1.1.1. Ilgtermiņa ieguldījumi	9
1.1.1.2. Apgrozāmie līdzekļi (krājumi)	10
1.1.1.3. Saistības, iespējamās saistības	10
1.1.1.4. Nodokļu un nodevu ieņēmumu pilnīgums.....	11
1.1.2. Būtiskas neatbilstības	12
1.1.2.1. Saistības	12
1.2. Kopsavilkums par atbilstības jautājumu izvērtēšanā konstatēto	13
1.2.1. Attīstības izdevumi	13
1.2.2. Simtgades izdevumi.....	14
1.2.3. Standartizācijas projekts	16
1.2.4. Centralizācijas projekts.....	17
1.2.5. Nodokļu maksātāju atbalsta pasākums	17
1.2.6. Pašvaldību deputātu atlīdzība	18
1.3. Kopsavilkums par citiem būtiskiem jautājumiem, kas iekļauti atzinumā.....	20
1.3.1. Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)	20
1.3.2. Citi būtiski apstākļi (VID IS drošības pārvaldība)	20
1.3.3. Citi būtiski apstākļi (valsts saistības).....	21
1.3.4. Sadarbība ar pašvaldību zvērinātiem revidentiem (Rīgas pilsētas pašvaldības kontekstā) ..	22
1.4. Kopsavilkums par iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas izvērtējumu	23
1.5. Kopsavilkums par Saimnieciskā gada revīzijās sniegtajiem ieteikumiem.....	24
1.5.1. 2018.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā sniegtie ieteikumi	24
1.5.2. Iepriekšējās Saimnieciskā gada pārskata revīzijās sniegto ieteikumu ieviešana	29
2. daļa – Saimnieciskā gada pārskata sagatavošana.....	35

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

2.1. Pārskata daļa <i>Ilgtermiņa ieguldījumi</i>	35
2.1.1. Bilances postenis “Zeme, ēkas un būves” un “Turējumā nodotie nekustamie īpašumi”	35
2.1.1.1. Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	36
2.1.2. Bilances postenis “Bioloģiskie un pazemes aktīvi”	40
2.1.2.1. Zemkopības ministrijas pazemes aktīvi	41
2.2. Pārskata daļa <i>Saistības, Iespējamās saistības</i>	42
2.2.1. Galvojumi	42
2.2.1.1. Valsts galvojumu uzskaitē	42
2.2.1.2. Datu atšķirības pārskatos par valsts izsniegtajiem galvojumiem	43
Valsts izsniegto galvojumu uzskaitē – saistības vai iespējamās saistības	44
2.2.1.3. Valsts galvojumi veselības aprūpes iestādēm un sporta būvju celtniecībai	45
2.2.1.3.1. Valsts galvoto aizdevumu apmaksai piešķirto līdzekļu apmērs	46
2.2.1.3.2. Valsts galvoto aizdevumu apmaksai piešķirto līdzekļu uzskaitē	47
2.2.1.3.3. Valsts galvojumi ZIB izsniegtajiem kredītiem	50
2.2.2. Pašvaldību saistības	52
2.2.2.1. Rīgas pilsētas pašvaldības saistības	52
2.2.2.2. Lielvārdes novada pašvaldības saistības	53
2.2.3. Atvasinātie finanšu instrumenti	54
2.2.3.1. AFI izmantošana valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā	55
2.2.3.1.1. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija	55
2.2.3.1.2. Valsts kases izmantotie AFI, to iezīmes	58
2.2.3.1.3. Valsts kases politika AFI novērtēšanai	59
2.2.3.1.4. AFI novērtēšana patiesajā vērtībā	62
2.2.3.2. AFI izmantošanas efektivitāte	65
2.2.3.2.1. Valsts kases AFI izmantošanas efektivitāte	69
2.2.3.3. <i>Duration</i> un fiksēto likmju īpatsvara parametra rādītāju atbilstības izvērtējums	72
2.2.3.3.1. <i>Duration</i> rādītāja metodoloģijas izvērtējums	73
2.2.3.3.2. CaR modeļa, CaR modeļa aprēķinu un procentu likmju simulācijas pamatā izmantotā Nelsona–Siegeļa trīs faktoru modeļa pamatotību un atbilstību izvērtējums	74
2.3. Pārskata daļa <i>Nodokļu un nodevu ieņēmumi</i>	82
2.3.1. Uzkrāšanas principa ieviešana nodokļu un nodevu uzskaitē	82
2.3.2. Nodokļi	85
2.3.2.1. Nodokļu maksātāju reģistrācijas process	85
2.3.2.1.1. Nodokļu maksātāja reģistrēšana PVN maksātāju reģistrā	85

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

2.3.2.1.2.	Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja reģistrēšana	91
2.3.2.1.3.	Patentmaksas maksātāja reģistrēšana	97
2.3.2.2.	Azartspēļu un izložu nodoklis	102
2.3.2.2.1.	Izložu un azartspēļu nodokļa administrēšana	102
2.3.2.2.2.	Izložu un azartspēļu nodokļa deklarēšanas procesa administrēšana.....	104
2.3.2.2.3.	Izložu un azartspēļu nodokļa maksāšanas procesa administrēšana	113
2.3.2.2.4.	Izložu un azartspēļu organizētāju uzraugošo iestāžu savstarpējā sadarbība azartspēļu nodokļa administrēšanā un kontrolē	115
2.3.2.3.	Muitas nodoklis	117
2.3.2.3.1.	Muitas kontroles procesa nodrošināšana uz ES ārējās sauszemes robežas	117
2.3.3.	Nodevas	121
2.3.3.1.	Valsts nodevu ieņēmumu uzskaitē un administrēšana.....	121
2.4.	Pārskata daļa <i>Nākamo periodu ieņēmumi</i>	131
2.4.1.	Nākamo periodu ieņēmumi – KIOTO vienības.....	131
2.4.1.1.	Ar Kioto protokola mehānismiem saistītā Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma	132
2.4.1.2.	Klimata pārmaiņu finanšu instruments	133
2.5.	Pārskata daļa <i>Debitori</i>	138
2.5.1.	Valsts aizdevumu dzēšana	138
2.6.	Pārskata daļa <i>Izdevumi</i>	143
2.6.1.	Pašvaldības funkciju izpildes deleģēšana komersantiem	143
2.7.	Saimnieciskā gada pārskatā iekļautie pārskati, par kuriem Valsts kontrole neizsaka viedokli	149
2.7.1.	Rīgas pilsētas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” 2018.gada pārskats.....	149
2.7.1.1.	Gada pārskata sagatavošana	151
2.7.1.2.	Ilgtermiņa ieguldījumi	152
2.7.1.3.	Krājumi (degviela).....	153
2.7.1.4.	Atlīdzība	153
2.7.1.5.	Interesu konflikts	154
2.7.1.6.	Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” maksas pakalpojumu pārbaude ...	154
2.7.1.7.	Ieņēmumu un izdevumu grāmatvedības uzskaitē	157
2.7.1.8.	Ziedojumu saņemšana	158
2.7.1.9.	Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija	159
2.7.2.	Engures novada pašvaldības pansionāta “Rauda” 2018.gada pārskats.....	163

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

3. daļa – Citi Saimnieciskā gada pārskatam būtiski jautājumi	164
3.1. Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)	164
3.1.1. Saimnieciskā gada pārskata sagatavošana	165
3.1.1.1. Valsts kases sagatavotie finanšu pārskati	165
3.1.1.2. Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskati	166
3.1.1.2.1. Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošana	166
3.1.1.2.2. Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu gada slēguma inventarizācija 175	
3.1.1.3. Pašvaldību struktūra un iestāžu gada pārskati	179
3.1.1.3.1. Pašvaldību struktūra un iestāžu gada pārskati	179
3.1.1.3.2. Pašvaldību aģentūru gada pārskati	182
3.1.1.3.3. Apvienotās iestādes uzrādīšana pašvaldību gada pārskatos	183
3.2. Sadarbība ar pašvaldību zvērinātiem revidentiem	185
3.2.1. Zvērināta revidenta veiktais darbs Rīgas pašvaldībā	185
3.2.2. Zvērinātu revidentu atzinumi par pašvaldību 2018.gada pārskatiem	187
3.3. Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” ietekme uz valsts budžetu un valsts kopējā parāda saistību apmēru	190
3.4. AS “PNB Banka” darbības apturēšanas ietekme uz valsts budžetu un valsts kopējā parāda saistību apmēru	194
3.5. VID IS drošības pārvaldība	195
3.5.1. IS drošības kategorijas un drošības prasību noteikšana	197
3.5.2. IS drošības risku analīze	199
3.5.3. IS drošības prasību izpildes uzraudzība un identificēto nepilnību novēršana	200
4. daļa – Atbilstības jautājumu izvērtējums	202
4.1. Attīstības izdevumi	202
4.1.1. Nosacījumu definēšana attīstības izdevumiem nepieciešamā finansējuma iesniegšanai	205
4.1.2. Pieteikumu attīstības izdevumiem izstrāde un iesniegšana	206
4.1.3. Prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšana PKC	207
4.1.4. Prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšana FM un apstiprināšana	209
4.1.5. Attīstības izdevumu izlietošana (budžeta izpilde)	211
4.1.6. Attīstības izdevumu pārskatīšana	215

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

4.1.7.	Attīstības izdevumu izlietošanas uzraudzība	220
4.2.	Simtgades izdevumi	222
4.2.1.	Simtgades svinību aktivitātes	227
4.2.2.	Simtgades svinību izdevumi un Kultūras ministrijas īstenotā uzraudzība	232
4.2.2.1.	Simtgades svinību izdevumi	232
4.2.2.2.	Simtgadei piešķirtā finansējuma izlietojuma uzraudzība	234
4.2.3.	Iedzīvotāju aptaujas rezultāti	236
4.3.	Standartizācijas projekts	239
4.3.1.	Revīzijas pieeja	241
4.3.2.	Konstatējumi, secinājumi un ieteikumi	243
4.3.2.1.	Projekta iniciēšana – projekta pamatojuma sagatavošana un izskatīšana	243
4.3.2.1.1.	Koncepcija	244
4.3.2.1.2.	Informatīvais ziņojums	245
4.3.2.1.3.	JPI pieteikums	248
4.3.2.2.	Projekta plānošana – projekta plāna sagatavošana un izskatīšana	252
4.3.2.3.	Projekta īstenošana	255
4.3.2.3.1.	Projekta aktivitātes	256
4.3.2.3.2.	Projekta termiņš	260
4.3.2.3.3.	Projekta izmaksas	261
4.3.2.3.4.	Personāla izmaksas	262
4.3.2.3.5.	Citas izmaksas	265
4.3.2.3.6.	MK noteikumu projekti	265
4.3.3.	Standartizācijas projekta uzraudzība un Valsts kases veiktā projekta īstenošanas gaitas vadība	267
4.3.3.1.1.	Finanšu ministrijas veiktā Standartizācijas projekta uzraudzība	267
4.3.3.1.2.	Valsts kases veiktā projekta īstenošanas gaitas vadība	269
4.4.	Centralizācijas projekts	275
4.4.1.	Revīzijas pieeja	277
4.4.2.	Revīzijas ierobežojumi	279
4.4.3.	Centralizācijas projekta un tā ietvaros realizētā Pilotprojekta iniciēšana – projekta pamatojuma sagatavošana un izskatīšana	281
4.4.4.	Pētījums	282
4.4.5.	Informatīvie ziņojumi	286
4.4.6.	Centralizācijas projekta ietvaros Valsts kases realizētais Pilotprojekts un tā pamatojums	290

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

4.4.7. Centralizācijas projekta ietvaros Valsts kases realizētā Pilotprojekta plānošana, realizācija, noslēgums	292
4.4.7.1. Pilotprojekta plānošana – projekta plāna sagatavošana un izskatīšana	292
4.4.7.2. Pilotprojekta īstenošana	294
4.4.7.2.1. Pilotprojekta aktivitātes	294
4.4.7.2.2. Pilotprojekta ietvaros realizētā komunikācija.....	296
4.4.7.2.3. Pilotprojekta termiņš	298
4.4.7.2.4. Pilotprojekta izmaksas.....	298
4.4.7.2.5. Pilotprojekta personāla izmaksas	300
4.4.7.3. Pilotprojekta noslēgums.....	301
4.4.8. Pilotprojekta vadība un uzraudzība	303
4.5. Nodokļu maksātāju atbalsta pasākums	310
4.6. Pašvaldību deputātu atlīdzība	317
4.6.1. 13.Saeimas vēlēšanu komisijas locekļu atalgojums	325
5. daļa – Iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas progress.....	327
5.1. Ieteikuma par atlīdzības sistēmas pilnveidošanu progressa izvērtējums.....	327
5.2. Ieteikuma par projekta “E-muita” ieviešanu progressa izvērtējums	335
5.3. Ieteikuma par nodokļu parādu iekasēšanas veicināšanu ieviešanas progress	338
5.4. Ieteikuma par iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu, t.sk. atvieglojuma par invaliditāti pensijām un neapliekamā minimuma, piemērošanu ieviešanas progress.....	342
5.4.1. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojuma par invaliditāti piemērošana pensijām	342
5.4.2. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu un neapliekamā minimuma piemērošana	345
Revīzijas raksturojums	348
Revīzijas mērķis	348
Revidējamās vienības un revidentu atbildība.....	349
Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji.....	349
Revīzijas procedūras par Saimnieciskā gada pārskata konsolidācijas procesu un par Valsts kases sagatavotā valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata sagatavošanas pareizību.....	351
Finanšu revīziju par ministriju un centrālo finanšu valsts budžeta iestāžu 2018.gada pārskatu sagatavošanas pareizību rezultāti.....	351
Par gada pārskatu	353

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Par atbilstības jautājumiem	353
Revīzijas procedūras par ieņēmumu administrēšanas sistēmu	354
Zvērinātu revidentu darba izmantošana	356
Zvērinātu revidentu darba izmantošana pašvaldībās	356
Zvērinātu revidentu darba izmantošana finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu pārskatiem	358
Iekšējā audita darba izmantošana	359
Iekšējā auditora jau paveiktā darba izmantošana	359
Iekšējā auditora darba izmantošana tiešās palīdzības veidā	359
Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)	360
Revīzijas apjoma ierobežojumi	361
Termini un skaidrojumi	366
1.pielikums. SMK darbības programmas ieviešanas statuss uz 26.07.2019.	369
2.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – atbalsta pasākumi nodokļu maksātājiem	373
3.pielikums. Kādi bija atbalsta pasākumu nosacījumi?	375
4. pielikums. Valsts kases iesniegtais valsts izsniegto galvojumu izvērtējums	376
5.pielikums. Zvērinātu revidentu atzinumi ar iebildēm vai apstākļu akcentējumu par pašvaldību 2018.gada pārskatiem	380
6.pielikums. Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” ar Stratēģijas iepirkuma procesa norisi saistīto svarīgāko notikumu hronoloģija	389
7.pielikums. Zemes, ēku un būvju uzskaitē konstatētās neatbilstības izlasē iekļautajās pašvaldībās pārskata gada sākumā un beigās	393
8.pielikums. Pārvaldes uzdevumu deleģējuma izvērtēšanas shēma.	396
9.pielikums. Izdevumi pašvaldību deputātu mēnešalgai, kas jāuzrāda EKK 1111 “Deputātu mēnešalga” (pēc uzkrāšanas principa)	397

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

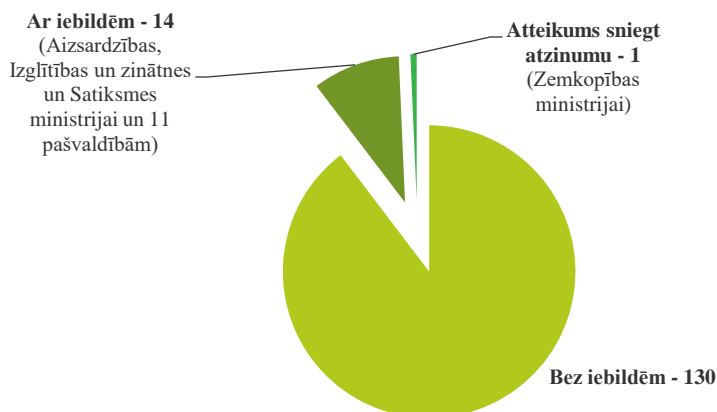
10.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji –Attīstības izdevumi	400
11.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – Simtgades izdevumi	406
12.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – Standartizācijas projekts	409
13.pielikums. Standartizācijas projekta komandai piešķirto izmaksu procentuālais lielums un periodi	412
14.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – Centralizācijas projekts	416
15.pielikums. Atbilstības jautājumi un to vērtēšanas kritēriji par pašvaldību deputātu atlīdzību	431
Atsauces	435

NAV KLASIFICĒTS

1.daļa – Kopsavilkums

1.1. Kopsavilkums par revīzijas rezultātiem, kas ietekmē atzinumu par gada pārskatu

Finanšu revīziju ietvaros Valsts kontrole 13 ministrijās un 13 centrālajās valsts iestādēs, un zvērināti revidenti 119 pašvaldībās ir snieguši šādus atzinumus par gada pārskatiem:

Izvērtējot Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem (turpmāk – 2018.gada Saimnieciskā gada pārskats), **tika konstatēti būtiski apjoma ierobežojumi un būtiskas neatbilstības.**

1.1.1. Apjoma ierobežojumi

Konstatētie **būtiskie apjoma ierobežojumi** (*ne zvērināto revidentu veikto pārbaužu rezultātā, ne Valsts kontrolei, veicot atbilstošas revīzijas procedūras, nav iespējams noteikt, kāds tieši ir nepieciešamo labojumu apmērs norādītajā apjomā*) ir **attiecināmi uz šādām pārskata daļām, par kurām nevaram sniegt atzinumu:**

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- grāmatvedības bilances aktīva (31.12.2018.) pozīcijas:

Aktīvs	
	<p align="center">26 701 047 tūkst. euro apjoma ierobežojums 1 743 129 tūkst. euro jeb 7%</p> <p>t.sk.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ posteni <i>Zeme, ēkas būves un Turējumā nodotie nekustamie īpašumi</i> – 1 667 640 tūkst. euro (Rīgas un Jūrmalas pilsētas pašvaldības, Ogres un Ventspils novada pašvaldības; zemes zem publiskajiem ūdeņiem ar kopējo kadastrālo vērtību 181 152 tūkst. euro, jo pašvaldību grāmatvedības uzskaitē joprojām nav nodrošināta vienota pieeja zemes zem publiskajiem ūdeņiem uzskaitē; pašvaldību grāmatvedības uzskaitē nav uzrādītas aptuveni 1159 zemes vienības ar kopējo kadastrālo vērtību 65 824 tūkst. euro; VZD KIS pie zemes zem publiskajiem ūdeņiem tiek uzskaitītas zemes vienības, kas neatrodas zem publiskajiem ūdeņiem, kā piemēram, Pededzes kanāls, jo zemju īpašnieki vai tiesiskie valdītāji ir norādījuši kļūdainu zemes vienības lietošanas mērķi.) ➤ posteni <i>Bioloģiskie un pazemes aktīvi</i> – 67 700 tūkst. euro (Līgatnes, Ķeguma, Madonas un Naukšēnu novada pašvaldības, Satiksmes ministrija, kur nav uzrādīta 13 karjeru 69 983 tūkst. m³ apmērā vērtība, Zemkopības ministrija, jo nav gūta pārlicība par pazemes aktīvu vērtību, kas Zemkopības ministrijas pārskatā tika norādīta 3,8 mljrd. euro apmērā, savukārt Saimnieciskā gada pārskatā - 65 726 tūkst. euro apmērā) ➤ uz visu ilgtermiņa ieguldījumu vērtību – 7 789 tūkst. euro (PIKC “Priekšu tehnikums”)
Ilgtermiņa ieguldījumi	
	<p align="center">2 861 602 tūkst. euro apjoma ierobežojums 257 969 tūkst. euro jeb 9%</p> <p>t.sk.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ apjoma ierobežojums Aizsardzības ministrijas (NBS Nodrošinājuma pavēlniecības) krājumiem 257 969 tūkst. euro jeb 33% no krājumu kopējās vērtības (790 190 tūkst. euro) un 9% no apgrozāmo līdzekļu kopējās vērtības
Apgrozāmie līdzekļi	
	<p align="center">apjoma ierobežojums 32 897 tūkst. euro</p> <p>t.sk.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ valsts konsolidētās grāmatvedības bilances aktīviem 31.12.2018. 20 040 tūkst. euro vērtībā, t.sk., Rīgas pilsētas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaismā” aktīviem 19 781 tūkst. euro vērtībā, Engures novada pašvaldības pensionāta “Rauda” aktīviem 259 tūkst. euro vērtībā) ➤ atvasināto finanšu instrumentu aktīvu 12 857 tūkst. euro vērtība
Visi aktīvi	
	<p align="center">29 562 649 tūkst. euro (kopējais apjoma ierobežojums – 2 033 995 tūkst. euro jeb 6,9% no aktīvu vērtības)</p>
BILANCE	
ZEMBILANCES AKTĪVI	<p align="center">493 125 tūkst. euro apjoma ierobežojums 214 tūkst. euro jeb 0,04%</p>

Būtiskākie iemesli apjoma ierobežojumu noteikšanai ilgtermiņa ieguldījumiem:

- ❖ uzrādīti **citām personām piederoši** nekustamie īpašumi
- ❖ **nepamatoti samazināta** zemes, ēku un būvju vērtība
- ❖ **nepareizi pārvērtēti** zemes īpašumi
- ❖ **nav nodrošināta** visu pamatlīdzekļu **analitiskā uzskaitē neatbilstības pamatlīdzekļu klasifikācijā un nolietojuma normu noteikšanā**
- ❖ **nav nodrošināta** pamatlīdzekļu uzskaites vērtību pamatojošo **dokumentu saglabāšana**
- ❖ **nav veikta** pilna apjoma datu **salīdzināšana** ar valsts reģistru datiem

1.1.1.1. Ilgtermiņa ieguldījumi

Kopējais ilgtermiņa ieguldījumu apjoms, kuriem nav iespējams noteikt nepieciešamo labojumu apmēru, ir **1 743 129 tūkst. euro** jeb **7%** no kopējās ilgtermiņa ieguldījumu vērtības, t.sk.:

- ❖ attiecībā uz posteni *Zemes, ēkas un būves* – **1 667 640 tūkst. euro** jeb 6% no šī posteņa kopējās vērtības;
- ❖ attiecībā uz posteni *Bioloģiskie un pazemes aktīvi* – **67 700 tūkst. euro** vērtībā jeb 1% no šī posteņa kopējās vērtības. **Informācija par šī posteņa vērtību tika būtiski mainīta** – Zemkopības

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

ministrijas pārskatā vērtība tika norādīta **3,8 miljardi euro** apmērā, bet trīs mēnešus **vēlāk to samazināja 58 reizes – līdz 65 726 tūkst. euro**;

- ❖ attiecībā uz visu ilgtermiņa ieguldījumu vērtību **vienā institūcijā – 7 789 tūkst. euro** vērtībā.

1.1.1.2. Apgrozāmie līdzekļi (krājumi)

Valsts kontrolei nebija iespējams iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus attiecībā uz bilances posteņi **Krājumi** uzrādītajiem Aizsardzības ministrijas (Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības) krājumiem **257 969 tūkst. euro** vērtībā, kas ir **33%** no valsts konsolidētās grāmatvedības bilances posteņa **Krājumi** vērtības un **9%** no apgrozāmo līdzekļu kopējās vērtības. Saistībā ar uzsāktajiem kriminālprocesiem, revidenti nevarēja noteikt, vai šajā pārskata daļā būtu nepieciešams veikt korekcijas.

- grāmatvedības **bilances pasīva** (31.12.2018.) pozīcijas:

Pasīvs	
Pašu kapitāls	11 327 313 tūkst. euro apjoma ierobežojums 1383 tūkst. euro jeb 0,01% no pašu kapitāla vērtības
Uzkrājumi	8 382 tūkst. euro
Kreditori (ilgtermiņa un īstermiņa saistības)	18 226 954 tūkst. euro apjoma ierobežojums 449 169 tūkst. euro jeb 2,46% <ul style="list-style-type: none"> ➤ apjoma ierobežojums 200 000 tūkst. euro par Lielvārdes vekselā darījumu ➤ apjoma ierobežojums 249 169 tūkst. euro posteņiem, kas saistīti ar atvasinātiem finanšu instrumentiem
BILANCE	29 562 649 tūkst. euro (kopējais apjoma ierobežojums – 450 552 tūkst. euro jeb 1,5% no pasīvu vērtības)
Zembilances pasīvi	
Iespējamās saistības	4 081 538 tūkst. euro apjoma ierobežojums 183 816 tūkst. euro jeb 4,5% no zembilances pasīvu vērtības

1.1.1.3. Saistības, iespējamās saistības

Lielvārdes novada domes bijušais priekšsēdētājs, 2015.gadā pašvaldības vārdā noslēdzot darījumu ar *Riverside HK Ltd* un parakstot parādzīmi/vekseli **200 000 tūkst. euro** vērtībā, ir rīkojies, neievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību pašvaldību aizņēmumu saņemšanai un pārkāpjot savam amatam noteiktās pilnvaras. Valsts kontrole nevarēja iegūt ticamus, pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par šī darījuma iespējamo ietekmi vai tās neesamību uz Saimnieciskā gada pārskatu, jo attiecībā uz šo darījumu lieta tiesā vēl nav izspriesta.

Valsts kontrole revīzijā **neguva pārliecību, ka Valsts kases noteiktā atvasināto finanšu instrumentu vērtība – 150 milj. euro, kas samazina valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē uzrādīto saistību vērtību - ir precīza un ticama**, jo Valsts kase nepiemēro standarta metodi atvasināto finanšu instrumentu vērtības noteikšanai. Tāpat Valsts kase neveic atvasināto finanšu instrumentu efektivitātes

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

novērtējumu saskaņā ar starptautiski pieņemtajām metodēm, tāpēc netika arī gūta pārlicība, ka Saimnieciskā gada pārskatā ir atzīti visi ar atvasināto finanšu instrumentu izmantošanu saistītie ieņēmumi un izdevumi. Iepriekš minētie trūkumi ietekmē vairākus pārskata posteņus: gan bilances aktīvu (12 857 tūkst. euro) un pasīvu (*samazinot saistības par 150 209 tūkst. euro un uzrādot uzkrātās saistības 98 960 tūkst. euro*), gan zebilances aktīvu (214 tūkst. euro) un pasīvu (1 367 tūkst. euro), gan ieņēmumus (5 717 tūkst. euro), gan arī izdevumus (21 409 tūkst. euro). Būtiskus trūkumus konstatējām arī valsts parāda apkalpošanas izdevumu prognozēšanā – Valsts kases izmantotā matemātiskā modeļa (CaR) dokumentācija ir nepilnīga un prognozētais par valsts parādu maksājamo procentu izdevumu apmēra aprēķins ir neizsekojams.

Revīzijas noslēgumā Valsts kase **veica labojumus, kas palielināja iespējamās saistības zebilancē par 191 973 907 euro**, tomēr **pamatojums** iespējamo saistību uzrādīšanai šādā apmērā finanšu pārskata zebilancē **nav iesniegts**. Tāpēc **par iespējamo saistību apmēru 182 449 460 euro¹ Valsts kontrole nevar sniegt viedokli**.

- **finansiālās darbības pārskata (2018.gadā) pozīcijām:**

Rādītāji	
Ieņēmumi	11 221 365 tūkst. euro apjoma ierobežojums 8 820 470 tūkst. euro jeb 79% no ieņēmumu kopsummas (nodokļu ieņēmumi 8 657 138 tūkst. euro un ieņēmumi no nodevām 155 314 tūkst. euro ² , Engures novada pašvaldības pansionāta “Rauda” ieņēmumiem 2301 tūkst. euro vērtībā, 5717 tūkst. euro vērtībā no atvasināto finanšu instrumentiem)
Izdevumi	10 749 647 tūkst. euro apjoma ierobežojums 23 942 tūkst. euro jeb 0,22% no izdevumu kopsummas (Engures novada pašvaldības pansionāta “Rauda” ieņēmumiem 2533 tūkst. euro vērtībā, 21 409 tūkst. euro vērtībā no atvasināto finanšu instrumentiem)
PAMATDARBĪBAS PĀRSNIEGUMS	471 718 tūkst. euro

1.1.1.4. Nodokļu un nodevu ieņēmumu pilnīgums

Tā kā nodokļu ieņēmumi joprojām **netiek uzrādīti pēc uzkrāšanas principa**, t.i., 1) Saimnieciskā gada pārskatā ne debitoru, ne kreditoru sastāvā netiek uzrādīta informācija par nodokļiem; 2) lai arī ir sasniegts būtisks progress valsts nodevu sistēmas sakārtošanā, taču arī 2018.gada pārskatā uzrādītā informācija par valsts nodevu ieņēmumiem joprojām nav pilnīga un joprojām nav gūstama pārlicība, vai valsts nodevas tiek iekasētas un uzskaitītas pilnā apmērā, turklāt pastāv risks, ka arī turpmāk pārskatā uzrādītā informācija par valsts nodevu ieņēmumiem nebūs pilnīga, Valsts kontrole nevar izteikt atzinumu par nodokļu ieņēmumu (*izņemot ieņēmumus no nekustamā īpašuma nodokļa, ko administrē pašvaldības*) un ieņēmumu no nodevām pilnīgumu.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

1.1.2. Būtiskas neatbilstības

Konstatētas **būtiskas neatbilstības**, kas attiecināmas uz pārskata daļu *Kreditori (Saistības)* un uz pārskata daļu *Zebilances pasīvi*:

- grāmatvedības **bilances pasīva** (31.12.2018.) pozīcijas:

Pasīvs	
Pašu kapitāls	11 327 313 tūkst. <i>euro</i>
Uzkrājumi	8 382 tūkst. <i>euro</i>
Kreditori (ilgtermiņa un īstermiņa saistības)	18 226 954 tūkst. <i>euro</i> klasifikācijas neatbilstība 241 394 tūkst. <i>euro</i> nepamatoti samazinātas saistības 33 783 tūkst. <i>euro</i>
BILANCE	29 562 649 tūkst. <i>euro</i> (kopējās neatbilstības – 275 177 tūkst. <i>euro</i> jeb 0,9% no pasīvu vērtības)
Zebilances pasīvi	
Iespējamās saistības	4 081 538 tūkst. <i>euro</i> nepamatoti samazinātas saistības 150 724 tūkst. <i>euro</i> jeb 3,7% no zebilances pasīvu vērtības

1.1.2.1. Saistības

Tāpat kā iepriekšējos gados, Rīgas pilsētas pašvaldības gada pārskata daļā uzrādītā informācija par saistībām nesniedz skaidru un patiesu priekšstatu, jo pašvaldība saistības **241 394 tūkst. *euro*** apmērā nav uzrādījusi atbilstoši darījuma ekonomiskajai būtībai kā aizņēmumu, bet gan kā ilgtermiņa parādu piegādātājiem un darbuuzņēmējiem un pārskata pielikumā pašvaldība nav uzrādījusi aizņēmumu **409 773 tūkst. *euro*** apmērā.

Saimnieciskā gada pārskata valsts konsolidētajā bilancē no valsts galvojumiem veselības aprūpes iestādēm un sporta būvju celtniecībai izrietošās valsts saistības ir diskontētas un uzrādītas **33 783 tūkst. *euro*** mazākā vērtībā, savukārt zebilances pasīvi uzrādīti par **150 724 tūkst. *euro*** lielākā vērtībā.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

1.2. Kopsavilkums par atbilstības jautājumu izvērtēšanā konstatēto

Saimnieciskā gada pārskata revīzijā, **izvērtējot sešus atbilstības jautājumus** (t.sk. divus no tiem arī horizontāli vairākos resoros un vienu – 116 pašvaldībās), **sniedzam šādus atzinumus:**

Atzinuma veids	Atbilstības jautājumu skaits	Atzinuma skaidrojums
Pozitīvs atzinums	1	Šādu atzinumu sniedzam gadījumos, kad gūstam pārliecību, ka piešķirtais finansējums atbilstības jautājuma realizēšanai visos būtiskajos aspektos ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim un sasniedzot plānotos rezultātus, ievērojot tiesību aktus, plānošanas dokumentus, valstiski (vai starptautiski) atzītu praksi un nozares standartus, kas uz to attiecas. Tomēr, ja vēlamies vērst uzmanību uz atsevišķiem trūkumiem vai norādīt uz riskiem , kas turpmāk var ietekmēt atbilstības jautājumam piešķirtā finansējuma atbilstošu izlietojumu, atzinumam pievienojam apstākļus akcentējošu rindkopu.
Atzinums ar iebildēm	2	Šādu atzinumu sniedzam, ja konstatējam būtiskas neatbilstības . No turpmākās rīcības viedokļa tas nozīmē, ka ir nepieciešama tūlītēja rīcība, lai novērstu konstatētās būtiskās neatbilstības un nodrošinātu, ka konkrētie darījumi (aktivitātes) tiek veikti atbilstoši, mērķtiecīgi un jēgpilni. <i>Būtiskas neatbilstības varētu būt, piemēram – lai gan finansējums izlietots atbilstoši, tomēr nav sasniegts pasākuma mērķis.</i>
Negatīvs atzinums	1	Šādu atzinumu sniedzam, ja revīzijā konstatētas būtiskas un visaptverošas neatbilstības , iestādēm nenodrošinot normatīvajos aktos noteikto funkciju veikšanu vai iekšējās kontroles sistēmas pietiekamu un atbilstošu darbību. No turpmākās rīcības viedokļa atsevišķos gadījumos negatīvais atzinums var norādīt uz nepieciešamību steidzami pārvērtēt darījuma (aktivitātes) turpināšanas lietderību , jo pastāv pamatotas bažas, ka finanšu līdzekļu ieguldījums plānoto mērķi nesasniedz. <i>Būtiskas un visaptverošas neatbilstības varētu būt, piemēram – finansējums nav izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim un vienlaikus nav arī sasniegts pasākuma mērķis un nav ievēroti ar pasākuma īstenošanu saistītie normatīvie akti.</i>
Atteikums sniegt atzinumu	2	Atteikums sniegt atzinumu nozīmē to, ka revidenti nevarēja iegūt pietiekamus pierādījumus un pārliecināties par darījuma atbilstību izvēlētajiem vērtēšanas kritērijiem. Mūsu atteikums sniegt atzinumu no turpmākās rīcības viedokļa ir vērtējams pēc būtības – vai ir jāveic normatīvās bāzes sakārtošana vai jānodrošina izsekojama finansējuma uzskaitē u.tml. <i>Atteikuma sniegt atzinumu pamatojums varētu būt, piemēram – nav iespējams pamatot novērtēt aktivitātes progresu (jo noteiktajam mērķim nav izmērāmu rādītāju / laika grafiks tiek vairākkārt pagarināts un nav nosakāms aktivitātes izpildes termiņš) un izlietotā finansējuma atbilstību (jo netiek nodrošināta atsevišķa finanšu uzskaitē), aktivitāti reglamentējošā normatīvā bāze ir neviennozīmīgi interpretējama utt.</i>

Lai nonāktu līdz lēmumam par atzinuma veidu, **katram atbilstības jautājumam sākotnēji ir izvirzīti kritēriji**, pēc kuriem šis jautājums tiks vērtēts un revīzijas laikā **ir veikts šo kritēriju novērtējums** (skatīt pielikumā).

1.2.1. Attīstības izdevumi

Attīstības izdevumiem pieejamie finanšu līdzekļi ir ierobežoti, tāpēc ir būtiski, lai to plānošana un izlietošana būtu maksimāli efektīva un caurskatāma. Valsts kontroles ieskatā **šiem izdevumiem vajadzētu attaisnot savu nosaukumu** un būt līdzeklim valsts attīstībai. Tāpēc **attīstības izdevumu jautājums ir bijis aktuāls vairākās Valsts kontroles revīzijās** – gan finanšu, gan arī lietderības revīzijā “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

izvērtējums”, un arī šajā revīzijā vērtējam atbilstības jautājumu, par kuru sniedzam negatīvu atzinumu:

Izvērtētais jautājums:

Atzinums:

Vai piešķirtais finansējums attīstības izdevumiem ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus?

NEGATĪVS

Ņemot vērā gan finanšu revīziju rezultātus ministrijās un centrālajās valsts iestādēs, kur no 17 sniegtajiem atziniem 15 ir modificēti (7 ar iebildi un 8 negatīvi), gan arī šajā revīzijā konstatēto, secinām, ka būtiska daļa no piešķirtā finansējuma attīstības izdevumiem nav izlietota atbilstoši piešķiršanas mērķim, vairākos gadījumos nav ievēroti tiesību akti un nav arī sasniegti plānotie rezultāti. Šādu secinājumu pamatojam ar revīzijā konstatētajām **būtiskām un visaptverošām neatbilstībām**:

- ❖ no pārbaudītajiem **30 631 509 euro** (t.sk. attīstības izdevumi 28 122 563 euro un ar tiem saistītie bāzes izdevumi 2 508 946 euro) sākotnējam piešķiršanas mērķim nav izlietota gandrīz trešdaļa – 9 346 510 euro, bet par 305 398 euro izlietojuma atbilstību sākotnējam prioritārā pasākuma mērķim nevarējām iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus;
- ❖ lielākajā daļā pārbaudīto gadījumu (11 no 17 jeb 65%) nav sasniegti vai ir tikai daļēji sasniegti 2018.gadā sākotnēji plānotie rezultāti;
- ❖ prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanas un atbalstāmo pasākumu atlases process nav caurskatāms, jo 40% no visiem atbalstītajiem pasākumiem (par kopējo summu 66 462 734 euro) ir tādi, kas nav bijuši pieteikti normatīvajā aktā paredzētajā prioritāro pasākumu priekšlikumu iesniegšanas kārtībā, bet ko finanšu ministra organizētās prioritāro pasākumu izvērtēšanas gaitā piedāvā valdību veidojošās koalīcijas sadarbības partneru darba grupa;
- ❖ netiek nodrošināta pietiekama piešķirtā finansējuma izlietojuma uzraudzība un iztrūkst izvērtējums, vai piešķirtais finansējums prioritārajiem pasākumiem ir saglabājams resora budžetā nākamajiem gadiem, ja kārtējā gada laikā pasākumi netiek īstenoti plānotajā apjomā;
- ❖ Ministru kabinetam izskatīšanai iesniegtajiem budžeta izstrādes dokumentiem netiek pievienots Pārresoru koordinācijas centra sagatavotais novērtējums par pieteikumu atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem, lai gan Pārresoru koordinācijas centrs to saskaņā ar normatīvajā aktā noteikto kārtību iesniedz gan Finanšu ministrijai, gan Ministru prezidentam.

1.2.2. Simtgades izdevumi

2018.gads bija Latvijas valsts dzimšanas dienas kulminācijas gads, kura ietvaros visā valstī notika liels skaits dažādu aktivitāšu, tāpēc no Simtgades finansējumam sākotnēji plānotajiem 59,1 milj. euro, 2018.gadam tika plānota būtiskākā daļa – 25 milj. euro.

Jau iepriekšējā revīzijā konstatējām, ka ne plānotais, ne faktiski izlietotais finansējums nav un, visdrīzāk, nebūs drošticami saskaitāms – gan Simtgades svinību atvērtās koncepcijas dēļ, gan arī

NAV KLASIFICĒTS

tādēļ, ka resoriem nepastāv ierobežojumi budžeta bāzē jau piešķirtā finansējuma novirzīšanai Simtgades pasākumiem un tiem nav noteikts arī pienākums šo novirzīto finansējumu atsevišķi uzskaitīt. Tāpēc šajā revīzijā turpinājām vērtēt atbilstības jautājumu, par kuru sniedzam atzinumu ar iebildi:

Izvērtētais jautājums:

Atzinums:

Vai piešķirtais finansējums Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai ir izlietots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim, tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz to attiecas?

AR IEBILDĒM

Revīzijā secinājām, ka, neskatoties uz finanšu revīziju rezultātiem ministrijās un centrālajās valsts iestādēs, kur 14 resoriem esam snieguši pozitīvus atzinumus par Simtgades svinību izdevumiem (t.i., Simtgades svinību nodrošināšanai piešķirtie budžeta līdzekļi šajos resoros ir tikuši izmantoti Nacionālajā pasākumu plānā ietvertu pasākumu īstenošanai un ievērojot tiesību aktus), Kultūras ministrijai sniegtais atzinums ar iebildi norāda uz joprojām pastāvošajiem trūkumiem Simtgades izdevumu uzraudzībā. Revīzijās konstatējām šādas būtiskas neatbilstības:

- ❖ **Kultūras ministrija, kas 2018.gadā ir realizējusi būtiskāko daļu (79%) no valsts budžeta finansētā Simtgades aktivitāšu skaita** (kopumā vismaz 320 aktivitātes), **nevar norādīt, kuras no aktivitātēm ir nodrošinājušas** viena no svinību mērķiem sasniegšanu – *radīt paliekošas 21.gadsimta Latvijas vērtības, simbolus un jaunrades darbus*, ne arī – kuras no aktivitātēm bija paredzētas Nacionālajā pasākumu plānā un kuras ir papildus realizētās aktivitātes. Lai gan Kultūras ministrija 2019.gada februārī informēja, ka plāno veikt Simtgades programmas novērtējumu tikai pēc tās pabeigšanas, revīzijas noslēgumā tā sniedza informāciju, ka novērtējuma pirmās kārtas pētījums Simtgades programmas īstenošanas ietekmes izvērtējumam par periodu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim ir pasūtīts;
- ❖ **nepietiekama un formāla pieceja uzraudzības nodrošināšanā**, jo Kultūras ministrija, pārbaudot resoru atskaites, ir apstiprinājusi gan plānā neparedzētus izdevumus, gan ilglaicīgi un vairākkārtīgi pagarinājusi atskaišu iesniegšanas termiņus, gan nepietiekami izvērtējusi iepriekš piešķirto finansējumu un pasākuma īstenošanas gaitu.

Plānotā finansējuma Simtgades izdevumiem pārsniegums, apkopojot 2017.un 2018.gada revīzijās iegūtos datus, jau ir sasniedzis 10 milj. euro. Tā kā Simtgades svinību atvērtā koncepcija ļauj gandrīz jebkuru pasākumu attiecināt uz Simtgadi, tad, neskatoties uz to, ka Simtgades svinību pasākumi turpināsies vēl trīs gadus, jau šobrīd varam apgalvot, ka ir apstiprinājies jau iepriekšējā gadā revidentu norādītais risks – ne sabiedrībai, ne Ministru kabinetam nebūs iespējams iegūt pilnīgu un patiesu informāciju par Simtgades svinībām izlietoto finansējumu.

Iedzīvotāju aptaujā, kura tika veikta 2019.gada janvārī, tika noskaidrots arī sabiedrības viedoklis par vairākiem, mūsdiā, būtiskiem jautājumiem Simtgades svinību kontekstā. Iegūtie rezultāti liecina, ka:

- ❖ lai gan Simtgades svinību ietvaros izvirzītais virsmērķis ir stiprināt Latvijas sabiedrības valstsgribu, piederības sajūtu valstij un mīlestību pret zemi, rosinot pašorganizējošus procesus un sadarbību, tomēr aptaujas dati liecina, ka salīdzinājumā ar 2017.gada septembri nav mainījies to iedzīvotāju skaits, kas sevi uzskata par patriotiem un kas lepojas ar to, ka ir Latvijas iedzīvotājs/pilsonis;

- ❖ vairāk nekā puse jeb **58%** aptaujāto iedzīvotāju **uzskata, ka Simtgades svinībām paredzēto naudu labāk būtu bijis tērēt citiem/savādākiem svinību pasākumiem;**
- ❖ lielākā aptaujāto iedzīvotāju daļa jeb **76%** **uzskata, ka valstij no budžeta līdzekļiem svinībām būtu vajadzējis tērēt mazāk;**
- ❖ **69%** no aptaujātajiem iedzīvotājiem **uzskata, ka Simtgades svinībām vajadzētu ilgt vienu, nevis piecus gadus.**

1.2.3. Standartizācijas projekts

Tā kā viens no Valsts kases realizētajiem projektiem *Finanšu uzskaites procesu standartizācija* būtiski ietekmē visas valsts un pašvaldību iestādes – tām visām no 2019.gada grāmatvedības uzskaites kārtošānā ir jāveic būtiskas izmaiņas, kas iniciētas, lai Saimnieciskā gada pārskats kopumā un katrs no tajā iekļautajiem pārskatiem sniegtu skaidrāku priekšstatu par valsts rīcībā esošajiem līdzekļiem, revīzijā tika vērtēts atbilstības jautājums, par kuru atsakāmies sniegt atzinumu:

Izvērtētais jautājums:

Atzinums:

Vai Valsts kases projektam “Finanšu uzskaites procesu standartizācija valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana” izlietotais finansējums nodrošina izvīzītā projekta mērķa sasniegšanu noteiktajā termiņā un ir ievēroti attiecināmie tiesību akti?

**ATTEIKUMS
SNIEGT
ATZINUMU**

Revīzijā konstatējām šādus **visaptverošus apjoma ierobežojumus, kas liedz sniegt atzinumu** par vērtēto atbilstības jautājumu:

- ❖ Standartizācijas projekts pēc būtības nav īstenots kā process, ko veido koordinētu un kontrolētu norišu kopums, kuram ir noteikti sākuma un beigu termiņi un kura mērķis jāsasniedz, iekļaujoties atvēlētajos laika, izdevumu un resursu ietvaros, jo:
  - ir būtiski pagarināts projekta īstenošanas termiņš;
  - nav apzinātas un analizētas projekta tiešās un netiešās izmaksas;
  - projektā ir iekļautas tādas aktivitātes, kurām ir Valsts kases pamatdarbības aktivitāšu pazīmes;
  - projekta plāns sagatavots, neparedzot visas aktivitātes, tamdēļ īstenošanas posmā projektā faktiski notiek plānošana, iniciējot jaunas aktivitātes;
  - tikai projekta noslēgumā, t.i., 2022.gadā tiks lemts par iespēju mērīt rezultatīvo rādītāju;
- ❖ Finanšu ministrijai kā vadošajai valsts pārvaldes institūcijai finanšu nozarē nav skaidra un pamatota redzējuma par finanšu datu kvalitātes uzlabošanu valstī, jo atbilstība Starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem ir viena no komponentēm, kuru sasniegšana tiks radīti tikai priekšnoteikumi pilnīgu un uzticamu finanšu datu nodrošināšanai.

Konstatētie trūkumi būtiski ietekmē arī otra Valsts kases realizētā projekta – *Grāmatvedības uzskaites centralizācija* – gaitu.

1.2.4. Centralizācijas projekts

Valsts kases realizētais projekts *Grāmatvedības uzskaites centralizācija* ir viens no Valsts pārvaldes reformu plāna uzdevumiem atbalsta funkciju centralizēšanas virzienā, lai paaugstinātu valsts pārvaldes darbības efektivitāti. Tā kā šī projekta gaitā iegūto pieredzi varētu izmantot citu atbalsta funkciju centralizēšanas projektos, revīzijā tika vērtēts atbilstības jautājums, par kuru atsakāties sniegt atzinumu:

Izvērtētais jautājums:

Vai FM (Valsts kases) īstenotajam centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācijas projektam piešķirtais finansējums izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus?

Atzinums:

**ATTEIKUMS
SNIEGT
ATZINUMU**

Revīzijā konstatējām šādus visaptverošus apjoma ierobežojumus, kas liedz sniegt atzinumu par vērtēto atbilstības jautājumu:

- ❖ **lēmumi**, kas tika virzīti pieņemšanai attiecībā uz Centralizācijas projekta ieviešanu, **norāda uz mērķtiecīgas un aprēķinos balstītas pieejas trūkumu**, jo:
  - finanšu uzskaites centralizācijas attīstības **scenāriji vairākkārt mainīti**;
  - **nav veikts iepriekš konstatēto trūkumu izvērtējums** un pieņemti lēmumi to novēršanai;
  - **nav apkopota informācija** par projekta plānotajam un faktiskajām **izmaksām**, kā arī **nav veikta izmaksu/ieguvumu analīze**, kaut gan sākotnēji budžetu izdevumu optimizācija bija izvirzīts kā galvenais projekta mērķis;
  - **projekta mērķis tiek mainīts**, potenciālo finansējuma ietaupījumu aizstājot ar kvalitātes uzlabošanu;
  - **lēmumu pamatotība nav izsekojama**;
  - **nav izvēlēts atbilstošākais projekta vadības modelis**;
- ❖ pakalpojuma sniegšanā ir konstatēta neatbilstība normatīvo aktu prasībām saistībā ar pārskata gada inventarizācijas veikšanu bilances un zembilances posteņiem – inventarizācija tiek veikta tikai materiālām vērtībām, savukārt saistībām un prasībām ir veikta tikai viena no iespējamām inventarizācijas procedūrām – datu salīdzināšana ar darījuma partneriem. Arī pakalpojuma sniegšanas nosacījumos par inventarizācijas norisi (starpresoru vienošanās) nav definēta pušu atbildība un ir nepilnīgi definētas veicamās darbības.

1.2.5. Nodokļu maksātāju atbalsta pasākums

Tā kā 2017.gadā valdība nolēma īstenot vienu reizi veicamu pasākumu – **nodokļu amnestiju**³, ar mērķi sniegt atbalstu nodokļu maksātājiem, atvieglojot viņiem radušos nodokļu parādu slogu, un palielināt valsts budžeta ieņēmumus (triju gadu laikā par 99 milj. euro jeb 33 milj. euro gadā), **revīzijā**

tika vērtēts atbilstības jautājums, par kuru **sniedzam pozitīvu atzinumu, vienlaikus norādot uz atsevišķiem trūkumiem:**

Izvērtētais jautājums:

Vai valsts atbalsta pasākums, nodokļu maksātājiem dzēšot nokavējuma naudas un soda naudas parāda nomaksas gadījumā, tiek īstenots, ievērojot tiesību aktus, kas uz to attiecas, un sasniedzot izvirzītos mērķi – tiek atvieglots nodokļu maksātāju nodokļu parāda slogs, palielināti budžeta ieņēmumi un samazināts kopējais nodokļu maksātāju nodokļu parāda apjoms?

Atzinums:

POZITĪVS

(ar papildu informāciju par atsevišķiem trūkumiem)

Lai gan revīzijā **konstatējām, ka** nodokļu maksātājiem paredzētais **atbalsta pasākums** – nokavējuma naudas un soda naudas dzēšana, nomaksājot pamatparādu – **ir īstenots atbilstoši plānotajam mērķim un tiesību aktos noteiktajā kārtībā**, tomēr revīzijā arī konstatējām, ka **atsevišķos gadījumos VID neievēroja** normatīvajā aktā⁴ noteiktos **termiņus** – novēloti pieņēma lēmumus par nokavējuma un soda naudas dzēšanu un lēmumus par atbalsta atcelšanu gadījumos, kad nodokļu maksātājs kavēja vairāk par diviem nodokļu parāda maksājumiem pēc kārtas vai kārtējos nodokļu maksājumus. Lai gan **šādi VID rīkojās, ievērojot principu Konsultē vispirms**, tomēr **ši principa piemērošana** un darbības tā ieviešanai **nav reglamentētas ārējos normatīvajos aktos**.

1.2.6. Pašvaldību deputātu atlīdzība

Tā kā jau 2017.gada revīzijā konstatējām trūkumus pašvaldību deputātu atlīdzības noteikšanā (piemēram, nosakot pašvaldību deputātu atlīdzību, pašvaldības atšķirīgi interpretē Atlīdzības likumā noteiktos apmēra ierobežojumus), **šajā revīzijā tika vērtēts atbilstības jautājums, par kuru sniedzam atzinumu ar iebildēm:**

Izvērtētais jautājums:

Vai pašvaldības noteiktā deputātu atlīdzības kārtība atbilst likuma prasībām un aprēķinātais atlīdzības apmērs nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus?

Atzinums:

AR IEBILDĒM

Ņemot vērā **zvērīnāto revidentu sniegtos atzinumus** par izvērtēto jautājumu, t.i., **no 116 atzinumiem 39 ir modificēti** (32 ar iebildēm un 7 negatīvi), revīzijā ir konstatētas **šādas būtiskas neatbilstības:**

- ❖ **82 pašvaldības nav ievērojušas vai daļēji ir ievērojušas normatīvā akta prasības** deputātu atlīdzības noteikšanā, tajā skaitā 38 pašvaldības ir veikušas grozījumus deputātu atlīdzības noteikšanas kārtībā, savukārt 44 pašvaldības nav nodrošinājušas pašvaldību deputātu atlīdzību reglamentējošo iekšējo dokumentu un piemērotās prakses atbilstību spēkā esošajam normatīvajam regulējumam;
- ❖ pašvaldību izstrādātajos **iekšējos normatīvajos aktos tiek piemērots pretējs regulējums** politikas īstenotāja – Valsts kancelejas – sniegtajam skaidrojumam deputātu atlīdzības jomā, t.i., Valsts kanceleja, sniedzot atbildes uz tai uzdotajiem jautājumiem, atsauca uz Atlīdzības likuma 5.pantu un likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.pantu, rezumējot, ka deputātam par tā pienākumu

veikšanu pienākas atlīdzība, no kuras nevar atteikties. Savukārt pašvaldības atsauca uz VARAM vietnē tīmeklī sniegtu viedokli, ka pašvaldības deputātiem ir tiesības atteikties no atlīdzības par deputāta pienākumu pildīšanu;

- ❖ **63 pašvaldībās domes deputātiem, kuri neņem algotu amatu domē, mēnešalgas stundas likme pārsniedz** Atlīdzības likuma 5.pantā noteiktos ierobežojumus un joprojām 39 pašvaldības turpina atšķirīgi interpretēt Atlīdzības likumā noteiktos mēnešalgas apmēra ierobežojumus.

Informācija par konstatētajiem būtiskajiem pārkāpumiem domes deputātu atlīdzības noteikšanā, kas saistīti ar iespējami nelikumīgu pašvaldības budžeta līdzekļu izlietošanu, **ir iesniegta arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā.**

1.3. Kopsavilkums par citiem būtiskiem jautājumiem, kas iekļauti atzinumā

1.3.1. Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)

Revīzijas jautājums atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI), kas pēc revidentu profesionālā sprieduma bija visnozīmīgākais, veicot Saimnieciskā gada pārskata finanšu revīziju par 2018.gadu, ir **Saimnieciskā gada pārskata sagatavošana**.

Revīzijā tika konstatēts, ka, lai gan izvēlētais valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanas veids neatstāj ietekmi uz Saimnieciskā gada pārskatā atklājamo informāciju, tomēr, piemērojot izvēlēto pieeju, ir radīta situācija, kurā:

- ❖ finanšu **pārskati**, kas ir ietverti Saimnieciskā gada pārskatā, **nesniedz pilnīgu informāciju** gada pārskatu lietotājiem par konsolidējamās vienības finansiālo stāvokli un darbības finansiālajiem rezultātiem – darījumu rezultātiem, citiem notikumiem un apstākļiem saskaņā ar aktīvu, saistību, ienākumu un izdevumu definīcijām un atzīšanas kritērijiem, piemēram, ieguldījums kapitālsabiedrībās ir iekļauts ministriju pārskatos, savukārt dividendes – valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatā;
- ❖ finanšu pārskatos, kas ir ietverti Saimnieciskā gada pārskatā, uzrādītā **informācija dublējas**;
- ❖ Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas **process ir neefektīvs, jo dati**, kuri tiek uzskaitīti vairākos pārskatos, **ir jākorrigē pārskatu konsolidācijas procesā**.

Valsts kase ir aicināta pārskatīt izvēlēto Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas modeli.

Revīzijā arī konstatēts, ka, lai gan **daļa pašvaldību ir centralizējušas grāmatvedības uzskaiti un sagatavo vienu kopīgu gada pārskatu par visām to iestādēm** un daļa pašvaldību ir ceļā uz grāmatvedības centralizāciju, **normatīvais regulējums** gada pārskata sagatavošanai vēl **joprojām paredz pienākumu gada pārskatu sagatavot katrai iestādei**, tāpēc Finanšu ministrija ir aicināta veikt precizējumus normatīvajos aktos.

1.3.2. Citi būtiski apstākļi (VID IS drošības pārvaldība)

VID joprojām nav novērsis jau 2015.gadā konstatētos trūkumus kopējā VID IS drošības pārvaldībā – VID IS drošības pārvaldība nav īstenota kā vienots pasākumu kopums, radot datu integritātes, pieejamības un konfidencialitātes riskus un nesamazinot krāpšanas un incidentu rašanās iespējamību.

VID nav nodrošinājis:

- ❖ visu **IS iedalīšanu drošības kategorijās**, kā rezultātā 64% VID IS nav apzināts pieņemamais riska lielums un piemērojamas drošības prasības;

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ **IS drošības audita plānu izpildi** paredzētajā apjomā, jo no 2018.gada augusta līdz 2019.gada maijam netika veikti drošības auditi un 2018.gada IS drošības audita plāns ir izpildīts tikai par 46%;
- ❖ **kontroli attiecībā uz IS rezerves kopiju atjaunošanas pārbaudēm**, kā rezultātā 2018.gadā datu atjaunošanas iespēja tika pārbaudīta tikai 25% VIS;
- ❖ iekšējo normatīvo aktu prasībām **atbilstošu IS drošības risku analīzes biežumu**, jo risku analīze veikta tikai četrām no 19 IS, t.i., 16 VIS un divām 2018.gadā ekspluatācijā pieņemtajām atbalsta IS, kurām būtu jāveic izvērtējums. Revīzijas laikā VID nodrošināja drošības risku izvērtējuma veikšanu arī pārējām 12 VIS.

[IP]

1.3.3. Citi būtiski apstākļi (valsts saistības)

Jau 2013.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā lūdzām Finanšu ministriju veikt pasākumus, lai **nodrošinātu**, ka Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance **sniedz pilnīgu informāciju par valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību finansiālās darbības ietekmi uz valsts un pašvaldības budžetiem.**

Revīzijā konstatējām, ka, lai gan **informācija par to, ka SIA “Rīgas satiksme” ir klasificējama vispārējās valdības sektorā, bija zināma Finanšu ministrijai, Saimnieciskā gada pārskatā par Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” darbības turpināšanu nav skaidrots, ka tā lielā mērā ir atkarīga no pašvaldības un valsts piešķirtā finansējuma apjoma.**

Atbilstoši Eiropas Centrālās bankas (ECB) kā AS “PNB Banka” tiešā uzrauga **15.08.2019. lēmumam atzīt banku par tādu finanšu iestādi, kas ir nonākusi vai nonāks finanšu grūtībās, FKTK ir pieņēmusi lēmumu par garantēto atlīdzību izmaksu kārtību.**

Neatkarīgi no noguldījuma izdarīšanas dienas garantētā atlīdzība vienam noguldītājam par noguldījumu piesaistītājā izdarīto noguldījumu ir atbilstīgā noguldījuma apmērā, bet ne vairāk kā 100 000 euro, bet par tādu pašvaldību, kuru gada budžets pārsniedz 500 000 euro, un tiešās pārvaldes iestāžu noguldījumiem, noguldījumi, par kuriem garantētā atlīdzība netiek izmaksāta.⁵

Vēršam uzmanību uz Saimnieciskā gada pārskata skaidrojumos valsts konsolidētajai grāmatvedības bilancei 76. un 77. lpp. sniegto informāciju par AS “PNB Banka” darbības apturēšanas ietekmi uz valsts budžetu un valsts kopējā parāda saistību apmēru.

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

1.3.4. Sadarbība ar pašvaldību zvērinātiem revidentiem (Rīgas pilsētas pašvaldības kontekstā)

Ņemot vērā revīzijā **konstatēto par Rīgas pilsētas pašvaldības zvērināta revidenta SIA “Deloitte Audits Latvija” objektivitātes un neatkarības apdraudējuma riskiem kontekstā ar saistītā uzņēmuma SIA “Deloitte Latvija” darījumu ar Rīgas pašvaldības aģentūru “Rīgas gaisma”, kā arī apstākli, ka pašvaldības zvērinātais revidents nebija veicis aģentūras 2017.gada finanšu pārskata revīziju, revidenti pārbaudīja darījuma par “Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija” pamatojumu un veica papildu revīzijas procedūras par aģentūras 2018.gada pārskatu. Tika konstatēti riski, kas norāda uz iespējamu līdzekļu nepamatotu izmantošanu 218 913 *euro* apmērā un trūkumiem aģentūras iekšējās kontroles sistēmā. Vienlaikus revīzijā revidenti nevarēja gūt pietiekamus un atbilstošus pierādījumus, līdz ar to nevar sniegt atzinumu par aģentūras inženierbūvēm 17 314 229 *euro* apmērā un maksas pakalpojumu 494 768 *euro* apmērā uzskaites pilnīgumu.**

1.4. Kopsavilkums par iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas izvērtējumu

Arī šajā revīzijā, līdzīgi kā to esam darījuši iepriekš, **vērtējam** būtisku iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas progresu:

- ❖ ieteikums atlīdzības sistēmas pilnveidošanai;
- ❖ ieteikums “E-muitas” projekta virzībai;
- ❖ ieteikums nodokļu parādu iekasēšanas veicināšanai;
- ❖ ieteikums iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu atbilstoši piemērošanai.

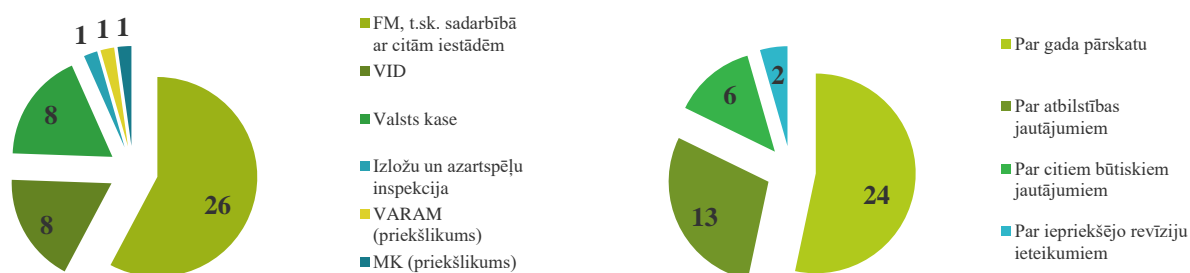
Izvērtējuma rezultātā nonācām pie šādiem secinājumiem:

Ieteikums	Secinājums par progresu
Valsts kancelejai veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu līdzvērtīgus nosacījumus valsts un pašvaldību institūcijās amatpersonu (darbinieku) atlīdzības noteikšanā, kā tas noteikts likuma mērķī	Nav progresa ieteikuma ieviešanā, tāpēc turpināsim sekot ieteikuma ieviešanai
Lai mazinātu projekta “E-muita” (2.kārta) īstenošanā identificētos riskus, Finanšu ministrijai apsvērt alternatīvas projekta “E-muita” finansējuma piesaistei, tostarp gadījumā, ja Ministru kabinets neatbalstīs papildu līdzekļu piešķiršanu	Nav progresa ieteikuma ieviešanā, tāpēc turpināsim sekot ieteikuma ieviešanai
Finanšu ministrijai izvērtēt cēloņus zemajam nodokļu parādu iekasēšanas līmenim un rast risinājumu situācijas uzlabošanai	Lai gan ieteikums ir slēgts kā neieviests, turpināsim sekot līdzī nodokļu parādu dinamikai un periodiski vērtēt, vai Finanšu ministrijas veiktās aktivitātes nodokļu samaksas uzlabošanai bijušas sekmīgas
VID atbilstoši labas pārvaldības principam veikt nepieciešamās darbības, lai pensionāriem ar invaliditāti, kuriem vienīgā ienākumu gūšanas vieta ir VSAA, sākot ar 2017.gadu, tiktu automātiski piemēroti atvieglojumi par invaliditāti, kā arī izvērtēt iespēju automātiski piemērot pārējos personām pienākošos atvieglojumus	Joprojām konstatēti trūkumi, tāpēc sniegti divi jauni ieteikumi: <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Lai nodrošinātu, ka pensionāriem ar invaliditāti tiek savlaicīgi piemēroti tiem piekritīgie IIN atvieglojumi, VID ieviest iekšējās kontroles procedūras un uzlabot sadarbību ar VSAA, automātiski iesniedzot pensionāru algas nodokļa grāmatiņu VSAA, ja tā nav iesniegta citam ienākumu izmaksātājam;</i> ❖ <i>Lai nodrošinātu personām IIN atvieglojumu savlaicīgu saņemšanu un atbilstoši labas pārvaldības principam⁶ mazinātu tām ar IIN atvieglojumu saņemšanu saistīto administratīvo slogu, kā arī lai VID efektīvāk izlietotu resursus, Finanšu ministrijai izvērtēt pastāvošo praksi un rast risinājumu, kas darbotos arī to personu interesēs, kurām savlaicīga atvieglojumu saņemšana ir būtiska, bet kuras pašas nav apliecinājušas savu gribu par elektroniskās algas nodokļa grāmatiņas iesniegšanu darba devējam.</i>

1.5. Kopsavilkums par Saimnieciskā gada revīzijās sniegtajiem ieteikumiem

1.5.1. 2018.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā sniegtie ieteikumi

Saimnieciskā gada pārskata revīzijā kopumā ir sniegti **43 ieteikumi un 2 priekšlikumi** (skatīt 1.attēlu).

1.attēls. Saimnieciskā gada pārskata revīzijā sniegtie ieteikumi

Finanšu ministrijai (t.sk., VID un Valsts kasei, kā arī Finanšu ministrijai sadarbībā ar citām iestādēm), Izložu un azartspēļu inspekcijai un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai tika sniegti šādi ieteikumi:

Ieteikums	Ieteikuma saturs/būtība	Noteiktais ieviešanas termiņš
Par gada pārskatu (revīzijas ziņojuma 2.daļa)		
Finanšu ministrijai (Valsts kasei) veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu: <ul style="list-style-type: none"> visu no valsts galvojumiem izrietošo saistību un iespējamo saistību atbilstošu uzrādīšanu Saimnieciskā gada pārskatā; izsniegto valsts galvojumu izvērtējumu pārskata gada beigās, lai varētu pieņemt pamatotu lēmumu par iespējamo saistību vai saistību uzrādīšanu/neuzrādīšanu finanšu pārskatā. 	Valsts galvojumu uzraudzības pilnveidošana	2020.gada 20.februāris
Valsts kasei apsvērt AFI patiesās vērtības novērtēšanai piemērot OIS diskontu, jo kopš finanšu krīzes OIS diskonta izmantošana AFI patiesās vērtības noteikšanai tiek uzskatīta par standarta pieeju tirgū.	OIS diskonta izmantošana	2020.gada 30.decembris
Valsts kasei: <ul style="list-style-type: none"> veikt AFI efektivitātes izvērtēšanu atbilstoši starptautiski pieņemtajām metodēm; nodrošināt, lai AFI grāmatvedības uzskaitē un uzrādīšana finanšu pārskatos atbilstu vispārpieņemtiem finanšu pārskatu principiem un labākajai praksei. 	AFI efektivitātes izvērtēšana un atbilstoša uzskaitē	2020.gada 31.marts (izpētes veikšanai un darbību veikšanai, lai nodrošinātu AFI efektivitātes izvērtēšanu) 2020.gada 30.novembris (uzskaites un uzrādīšanas pārskatā pārskatīšana)
Finanšu ministrijai nodrošināt Valsts parāda un naudas līdzekļu stratēģijā noteikto AFI izmantošanas efektivitātes rādītāju atbilstību starptautiski pieņemtai praksei.	AFI efektivitātes rādītāju atbilstība	2019.gada 30.decembris
Finanšu ministrijai (Valsts kasei) izvērtēt nepieciešamību precizēt Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģiju.	Valsts parāda stratēģijas precizēšana	2020.gada 30.decembris
Valsts kasei: <ul style="list-style-type: none"> pilnveidot CaR modeļa dokumentāciju, nodrošinot dokumentācijas pilnīgumu un izsekojamību, kā arī sasaisti ar Valsts parāda un naudas līdzekļu stratēģijā noteikto parametru izvērtējumu; nodrošināt CaR modeļa kvalitātes uzlabojumus, prognožu atbilstības novērtējumam veicot sistēmas "backtesting", kā arī izvērtēt šoka/stresa scenārija varbūtību testēšanu, četru faktoru modeļa piemērošanu un 	Pilnveidojumi attiecībā uz CaR modeli	2020.gada 30.decembris

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ieteikums	Ieteikuma saturs/būtība	Noteiktais ieviešanas termiņš
<p>scenāriju skaita palielināšanu;</p> <p>❖ novērst CaR modeli novērotās operacionālās vājības, īpaši iespēju atbildīgajam ekspertam mainīt aprēķinātās vērtības (piem., ievades parametriem), pamatojoties uz savu eksperta atzinumu, nodrošinot pienācīga kontroli, kas varētu samazināt Valsts kases operacionālo risku.</p>		
<p>Lai veicinātu vienlīdzīgu attieksmi nodokļu maksātāju novērtēšanā pirms reģistrācijas PVN maksātāju reģistrā, VID pilnveidot iekšējos procesus, lai vienkāršotu PVN maksātāju reģistrācijas kārtību, nosakot nodokļu maksātāju izvērtējuma dokumentēšanas minimālās prasības un nodrošinot veiktā izvērtējuma un pieņemto lēmumu izsekojamību, kā arī uzlabot iekšējo kontroli, nodrošinot termiņu kavējumu novēršanu.</p>	<p>PVN maksātāju reģistrācijas kārtības pilnveidošana</p>	<p>2020.gada 1.aprīlis (pilnveidotie iekšējie tiesību akti)</p> <p>2020.gada 30.jūnijs (veikti uzlabojumi EDS sistēmā)</p> <p>2020.gada 30.jūnijs (MAIS realizācijā iestrādātas termiņu ieviešanas kontroles)</p>
<p>Lai mazinātu administratīvo slogu, efektīvāku VID izmaksas un vienkāršotu lēmuma paziņošanu nodokļu maksātājiem par reģistrāciju PVN maksātāju reģistrā, Finanšu ministrijai izvērtēt iespēju veikt grozījumus Pievienotās vērtības nodokļa likumā.</p>	<p>Administratīvā sloga mazināšana PVN maksātāju reģistrācijā</p>	<p>2021.gada 2.janvāris</p>
<p>Lai nodrošinātu lēmumu pieņemšanu likumā⁷ noteiktajā termiņā un lēmumu pamatojuma izsekojamību, VID pilnveidot MUN maksātāju reģistrācijas procesu⁸, tai skaitā, nosakot minimālās prasības nodokļu maksātāju izvērtēšanas kritēriju⁹ pārbaužu dokumentēšanai.</p>	<p>MUN maksātāju reģistrācijas procesa pilnveidošana</p>	<p>2020.gada 30.jūnijs</p>
<p>Lai nodrošinātu labas pārvaldības principu¹⁰ un klientorientētas pieejas¹¹ piemērošanu fiziskas personas izvērtēšanā gadījumos, kad fiziskā persona tiek reģistrēta gan kā saimnieciskās darbības veicējs, gan kā MUN maksātājs, VID izvērtēt reģistrācijas procesu un anketu¹² aizpildīšanu, aktualizējot attiecīgās procedūras.</p>	<p>Fiziskas personas vienlaicīgas reģistrācijas kā SD veicējam un MUN maksātājam pilnveidošana</p>	<p>2020.gada 30.jūnijs</p>
<p>Lai nodrošinātu uz klientu orientētu pakalpojumu sniegšanu, neradītu administratīvo slogu nodokļu maksātājiem un racionalizētu VID darbību, Finanšu ministrijai sadarbībā ar VID veikt uzlabojumus patentmaksas maksātāju reģistrācijas procesā, lai tā kļūtu vienkārša, ērti lietojama un atbilstoša mūsdienu tehnoloģiju iespējām</p>	<p>Patentmaksas maksātāju reģistrācijas procesa uzlabošana</p>	<p>2020.gada 30.jūnijs</p>
<p>Finanšu ministrijai izvērtēt savstarpējās informācijas apmaiņas starp Inspekciju un VID apjomu, nodrošinot, ka azartspēļu un izložu nodokļa pilnvērtīgai kontrolei tiek izmantota informācija, kas jau ir valsts iestāžu rīcībā.</p>	<p>Informācijas apmaiņas par azartspēļu un izložu nodokli pilnveidošana</p>	<p>2020.gada 30.decembris (izvērtēta iespēja pilnveidot datu apmaiņu starp iestādēm)</p> <p>2021.gada 30.decembris (virzīt grozījumus tiesību aktos)</p>
<p>VID pilnveidot iekšējo kontroli azartspēļu nodokļa administrēšanā, lai nodrošinātu azartspēļu nodokļa deklarēšanas pareizību un tā nomaksas pilnīgumu valsts un pašvaldību budžetos.</p>	<p>IKS pilnveidošana azartspēļu nodokļa administrēšanā</p>	<p>2020.gada 1.aprīlis</p>
<p>Finanšu ministrijai pilnveidot interaktīvo azartspēļu un izložu organizēšanas uzraudzības tiesisko regulējumu, nosakot vienotus principus interaktīvo azartspēļu ieņēmumu un izdevumu uzskaitē un izvērtējot iespēju mazināt administratīvo slogu nodokļu maksātājiem, tai skaitā nepieprasīt no komersantiem informāciju, kas netiek izmantota kontroles vajadzībām.</p>	<p>Tiesiskā regulējuma pilnveidošana interaktīvo azartspēļu un izložu organizēšanā</p>	<p>2020.gada 30.decembris</p>
<p>Inspekcijai noteikt iekšējo kārtību interaktīvo azartspēļu un izložu organizēšanas kontrolei un uzraudzībai, lai nodrošinātu, ka attiecīgās jomas kontrole tiek veikta sistemātiski un balstoties uz vienotām prasībām.</p>	<p>Interaktīvo azartspēļu un izložu organizēšanas kontroles un uzraudzības pilnveidošana</p>	<p>2019.gada 1.decembris (grozījumu sagatavošana iekšējos tiesību aktos)</p> <p>2020.gada 30.decembris (pilnveidota uzraudzības kārtība)</p>
<p>Lai nodrošinātu VID muitas resursu mērķtiecīgu izmantošanu, ņemot vērā, ka ir izstrādāts arī uz nejausību balstītais (10%) riska profils, VID izvērtēt "X" profila efektivitāti un tā ietvaros veicamo pārbaužu apjomu, kā arī, lai nodrošinātu veiktā muitas kontroles darba un pieņemto lēmumu izsekojamību, noteikt vizuālās apskates pārbaužu dokumentēšanas minimālās prasības.</p>	<p>Muitas kontroles pilnveide</p>	<p>2020.gada 30.aprīlis</p>
<p>Finanšu ministrijai nodrošināt visām valsts nodevu administrācijām tehnisku iespēju ePārskatu sistēmā iesniegt valsts nodevu pārskatu.</p>	<p>Iespēju nodrošināšana nodevu pārskatu iesniegšanai ePārskatos</p>	<p>2019.gada 20.decembris</p>
<p>Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi un nozaru ministrijām nodrošināt,</p>	<p>Pareizas informācijas nodrošināšana</p>	<p>2019.gada 30.decembris</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ieteikums	Ieteikuma saturs/būtība	Noteiktais ieviešanas termiņš
ka par valsts nodevām tiek uzturēta aktuāla un precīza informācija "Valsts nodevu uzskaitījumā".	par nodevām	(un pastāvīgi vienu reizi gadā)
Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi nodrošināt, ka tiek uzturēta aktualizēta budžeta ieņēmumu klasifikācija, lai iekasētas tiktu tikai aktuālas valsts nodevas.	Klasifikācija aktuālu nodevu iekasēšanai	2020.gada 30.decembris
Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi informēt nozaru ministrijas/valsts nodevu administrējošās institūcijas par konstatētajām kļūdām Pārskatos un sniegt skaidrojumus par Pārskatu turpmāku sagatavošanu.	Valsts nodevu administrāciju informēšana par kļūdām pārskatos	2019.gada 30.decembris (iestāžu informēšana par kļūdām un skaidrojumu sniegšana) 2020.gada 30.decembris (ja nepieciešams, atkārtotu skaidrojumu sniegšana)
Finanšu ministrijai kā atbildīgajai par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu sadarbībā ar VARAM izvērtēt un pilnveidot procesus par KPFI līdzekļu plānošanu, izpildi un grāmatvedības uzskaiti.	Uzskaites par KPFI nodošana no Valsts kases VARAM	2020.gada 31.marts (procesu izpēte) 2020.gada 20.decembris (grozījumu sagatavošana normatīvajos aktos)
Valsts kasei kā atbildīgajai par valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata sagatavošanu pilnveidot iekšējās kontroles procedūras attiecībā uz tādas trešo personu pārskatos Valsts kasei uzrādītās informācijas pārbaudi, kas varētu ietekmēt valsts budžeta finanšu uzskaitē un Saimnieciskā gada pārskata uzrādīto datu patiesumu un pilnīgumu.	IKS pilnveidošana par pārskatos uzrādītās informācijas pārbaudi	2020.gada 31.decembris
Finanšu ministrijai veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka: <ul style="list-style-type: none"> ❖ 2020.gada valsts budžeta veidošanas procesā tiek sniegta pilnīga informācija par neatgūstamo parādu 846 838 euro apmērā norakstīšanas nepieciešamību; ❖ Valsts kase turpmāk informāciju par valsts norakstāmajiem aizdevumiem sniedz savlaicīgi, lai neradītu papildu izmaksas neatgūstamo parādu administrēšanai. 	Neatgūstamo parādu norakstīšana	2019.gada 30.decembris
Par citiem būtiskiem jautājumiem (revīzijas ziņojuma 3.daļa)		
Lai novērtu nepilnības un datu dublēšanos pārskatos, Finanšu ministrijai (Valsts kasei) izvērtēt Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas un konsolidācijas procesu un pilnveidot tā sagatavošanas veidu.	Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pilnveidošana	2021.gada 20.decembris
Lai novērstu kļūdainu vai nepilnīgu datu uzrādīšanu valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatos, kā arī Saimnieciskā gada pārskatā, Valsts kasei pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu un nodrošināt valsts budžeta finanšu bilances posteņu pārskata gada inventarizācijas veikšanu atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" un uz tā pamata izdoto Ministru kabineta noteikumu prasībām.	Balances posteņu inventarizācija atbilstoši prasībām	2020.gada 30.novembris
Lai nodrošinātu tiesisku pamatojumu pašvaldību budžeta iestāžu gada pārskata sagatavošanā, vienlaikus samazinot pašvaldību administratīvo slogu, Finanšu ministrijai izvērtēt nepieciešamos precizējumus normatīvajos aktos.	Prasību vienkāršošana pašvaldību gada pārskatiem	2021.gada 20.decembris
Lai nodrošinātu pašvaldību piesaistīto zvērināto revidentu objektivitāti un neatkarību, Finanšu ministrijai, kura izstrādā un īsteno valsts politiku revīzijas jomā, izvērtēt iespēju ierobežot tiesības pašvaldību zvērinātiem revidentiem, revīzijas uzņēmumiem vai to tīklu dalībniekiem sniegt revidētajām struktūrām noteiktus, ar obligāto revīziju nesaistītus atsevišķus pakalpojumus noteiktajā periodā.	Zvērinātu revidentu objektivitātes un neatkarības stiprināšana	2020.gada 30.decembris

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ieteikums	Ieteikuma saturs/būtība	Noteiktais ieviešanas termiņš
<p>Lai nodrošinātu VID IS atbilstību minimālajām drošības prasībām un veicinātu visaptverošu IS drošības pasākumu saskaņotu īstenošanu, ierosinām:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ apzināt VID IS, kurām nav izveidoti pakalpojuma katalogi, izvērtēt risku pieņemamo līmeni un iedalīt tās kādā no drošības kategorijām; ❖ izstrādājot VID IS drošības pārvaldības daļas darba plānu 2020.gadam, ietvert uzdevumus, lai nodrošinātu IS drošības risku analīzi un drošības dokumentācijas prasību izpildes pārbaužu veikšanu atbilstoši normatīvajam aktam¹³. 	<p>Visaptverošas VID IS drošības pārvaldības sistēmas darbības nodrošināšana</p>	<p>2020.gada 1.jūnijs (apstiprināts iekšējais tiesību akts)</p> <p>2020.gada 1.februāris (izstrādāts iekšējais tiesību akts)</p>
[IP]	[IP]	[IP]
Par atbilstības jautājumiem (revīzijas ziņojuma 4.daļa)		
<p>Lai nodrošinātu iespēju valdību veidojošo koalīcijas sadarbības partneru darba grupai un MK, lemjot par atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem, pieņemt informētus lēmumus atbilstoši valsts attīstības vajadzībām, Finanšu ministrijai sadarbībā ar PKC izvērtēt, kas ir maināms PCK sagatavotā novērtējuma par pieteikumu atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem formā vai saturā, lai tas būtu noderīgs lēmumu pieņēmējiem.</p>	<p>PKC iesaistes prioritāro pasākumu vērtēšanā pilnveidošana</p>	<p>2021.gada 30.decembris</p>
<p>Lai nodrošinātu, ka, īstenojot prioritāros pasākumus, budžeta līdzekļi tiek efektīvi un ekonomiski izlietoti atbilstoši paredzētajiem mērķiem, kā to nosaka likums¹⁴, un vienlaikus tiek sasniegti plānotie rezultāti un ievērota normatīvajā aktā¹⁵ noteiktā bāzes izdevumu un attīstības izdevumu plānošanas un izvērtēšanas kārtība, aicinām Finanšu ministriju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ pilnveidot valsts budžeta attīstības daļas izpildes uzraudzību, veicot kvalitatīvu izvērtējumu, piemēram, izdevumu pārskatīšanas procesa ietvaros, vai (un kādā apmērā) piešķirtais finansējums saglabājams resora kārtējā un nākamo gadu budžetā, ja pasākumi netiek īstenoti atbilstoši sākotnējam mērķim un plānotajai apjomā; ❖ nodrošināt vienotu pieeju, pēc kuras tiek izvēlēti valstiski nozīmīgākie finansējamie pasākumi, pārdalot finansējumu, kas apstiprinātajiem prioritāriem pasākumiem nav nepieciešams, piemēram, paredzot, ka, apstiprinot budžetā atbalstāmos prioritāros pasākumus, tiek apstiprināts arī rezerves prioritāro pasākumu saraksts prioritārā secībā. 	<p>Attīstības izdevumu izpildes uzraudzības pilnveidošana un rezerves saraksta veidošana</p>	<p>2021.gada 30.decembris</p>
<p>Lai nodrošinātu finanšu datu kvalitātes uzlabošanu valstī, Finanšu ministrijai kā vadošajai valsts pārvaldes institūcijai finanšu nozarē sagatavot stratēģisku redzējumu, nosakot mērķi, tā sasniegšanas rezultatīvos rādītājus, veicamās aktivitātes, izpildes termiņus un izpildītājus attiecībā uz grāmatvedības uzskaites procesu standartizāciju (vienādošanu).</p>	<p>Stratēģiska redzējuma sagatavošana finanšu datu kvalitātes uzlabošanai</p>	<p>2019.gada 30.decembris (Valsts kontroles noteiktais starptermiņš, kurā jāziņo par veicamajām darbībām un termiņu ieteikuma ieviešanai)</p>
<p>Lai budžeta iestāžu, valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu, budžeta nefinansētu iestāžu un pašvaldību veidoto kopīgo iestāžu 2019.gada pārskati tiktu sagatavoti kvalitatīvi, Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi turpināt atbalsta pasākumu nodrošināšanu institūcijām par jaunā normatīvā regulējuma piemērošanu 2019.gada pārskatu sagatavošanā un grāmatvedības uzskaites kārtošanā. Vienlaikus aicinām pārdomāt, kā turpmāk tiks realizēta periodisko standartu papildinājumu un izmaiņu, citu standartu ieviešana un aprobēšana nacionālajos tiesību aktos, kā arī ar šo izmaiņu saistīto nepieciešamo apmācību realizācija.</p>	<p>Atbalsta pasākumu nodrošināšana 2019.gada pārskatu sagatavošanā</p>	<p>2020.gada 1.februāris</p>

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ieteikums	Ieteikuma saturs/būtība	Noteiktais ieviešanas termiņš
Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi pārskatīt Valsts kases stratēģiskajam rezultātam – izstrādāti un apstiprināti vienoti budžeta izpildes, budžeta naudas plūsmas uzskaites un izpildes principi un saņemts ārējo auditoru un sadarbības partneru pozitīvs vērtējums par budžeta izpildes procesa kvalitāti, operatīvu uzskaiti, savlaicīgu un pietiekamu kontroli – noteikto rezultātīvo rādītāju <i>finanšu pārskatu atbilstība starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņēm</i> , izveidojot metodoloģiju, kā to noteikt, vai lemt par citu rezultātīvo rādītāju noteikšanu.	Standartizācijas projekta rezultātīvā rādītāja noteikšana	2020.gada 31.janvāris
Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi izvērtēt iespēju MK 13.02.2018. noteikumos Nr.87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" noteiktās prasības attiecināt uz NĪN uzskaiti.	Prasību izvērtēšana attiecībā uz NĪN uzskaiti	2020.gada 30.decembris
Finanšu ministrijai kā vadošajai valsts pārvaldes institūcijai finanšu nozarē sagatavot stratēģisku redzējumu, nosakot mērķi, tā sasniegšanas rezultātīvos rādītājus, veicamās aktivitātes, izpildes termiņus un izpildītājus attiecībā uz valsts iestāžu grāmatvedības atbalsta funkcijas centralizāciju.	Stratēģiska redzējuma sagatavošana grāmatvedības funkcijas centralizācijai	2019.gada 30.decembris (Valsts kontroles noteiktais starptermiņš, kurā jāziņo par veicamajām darbībām un termiņu ieteikuma ieviešanai)
Lai Valsts kases projektu vadība būtu vērsta uz projektu mērķa sasniegšanu tiem noteiktajos termiņos un pēc iespējas efektīvākā veidā, nodrošināt, ka: <ul style="list-style-type: none"> ❖ tiek veikta atbilstoša projekta mērķu, nepieciešamo resursu un projekta izmaksu apzināšana, projektu pamatojot un plānojot, kā arī projektu realizācijas laikā tiktu veikta izpildīto aktivitāšu, termiņu un izmaksu uzraudzība; ❖ tiek noteikts projektos dokumentējamās informācijas minimums. 	Valsts kases projektu vadības uzlabošana	2020.gada 30.decembris
Valsts kasei kā grāmatvedības pakalpojuma sniedzējai un iestāžu gada pārskatu sagatavotājai, veicot pārskata gada slēguma inventarizāciju, sadarbībā ar iestādēm nodrošināt tās atbilstību likuma "Par grāmatvedību" un uz tā pamata izdoto Ministru kabineta noteikumu prasībām.	Normatīvo aktu ievērošana, veicot inventarizāciju	2020.gada 31.janvāris (dokumentu pilnveidošana) 2020.gada 30.novembris (informācijas aprites pilnveidošana)
Finanšu ministrijai izvērtēt un nekavējoties novērst revīzijā konstatētos trūkumus – nepietiekošu projekta priekšizpēti, projekta mērķu, izmaksu, izmaksu/ieguvumu analīzes, nepieciešamo resursu (IT, cilvēkresursus u.c.) neapzināšanu, nepilnīgu projekta dokumentēšanu u.c., lai tie netiktu pielauti, turpinot centralizācijas procesu resora ietvaros (centralizējot VID un CFLA).	Risku novēršana VID un CFLA grāmatvedības centralizācijā	2019.gada 31.oktobris (projekta mērķu noteikšana) 2020.gada 30.augusts (resursu apzināšana) 3 mēnešu laikā pēc 38.ieteikuma ieviešanas projekta lietā tiks saglabāta projektā dokumentējamā obligātā informācija
Lai nodrošinātu, ka principa "Konsultē vispirms" piemērošana VID darbībā ir juridiski korekta, Finanšu ministrijai izvērtēt iespēju nostiprināt tiesību aktos šā principa tiesisko ietvaru.	Principa <i>Konsultē vispirms</i> tiesiskā ietvara nostiprināšana	2019.gada 30.decembris (Valsts kontroles noteiktais starptermiņš, kurā jāziņo par veicamajām darbībām un termiņu ieteikuma ieviešanai)
Par iepriekš sniegtajiem ieteikumiem (revīzijas ziņojuma 5.daļa)		
Lai nodrošinātu, ka pensionāriem ar invaliditāti tiek savlaicīgi piemēroti tiem piekritīgie IIN atvieglojumi, VID ieviest iekšējās kontroles procedūras un uzlabot sadarbību ar VSAA, automātiski iesniedzot pensionāru algas nodokļa grāmatīņu VSAA, ja tā nav iesniegta citam ienākumu izmaksātājam.	IIN atvieglojumu automātiska piemērošana pensionāriem ar invaliditāti	2019.gada 30.decembris
Lai nodrošinātu personām IIN atvieglojumu savlaicīgu saņemšanu un atbilstoši labas pārvaldības principam ¹⁶ mazinātu tām ar IIN atvieglojumu saņemšanu saistīto administratīvo slogu, kā arī lai VID efektīvāk izlietotu resursus, Finanšu ministrijai izvērtēt pastāvošo praksi un rast risinājumu, kas darbotos arī to personu interesēs, kurām savlaicīga atvieglojumu saņemšana ir būtiska, bet kuras pašas nav apliecinājušas savu gribu par elektroniskās algas nodokļa grāmatīņas iesniegšanu darba devējam.	Administratīvā sloga mazināšana IIN atvieglojumu saņemšanā	2019.gada 30.decembris (Valsts kontroles noteiktais starptermiņš, kurā jāziņo par veicamajām darbībām un termiņu ieteikuma ieviešanai)
Ierosinājumi VARAM un Ministru kabinetam		
Lai sekmētu pašvaldības administratīvo resursu efektīvāku un ekonomiskāku izmantošanu, VARAM sniegt informatīvu palīdzību pašvaldībām to izveidotās struktūras, tajā skaitā aģentūru darbības turpināšanas, lietderības un efektivitātes izvērtēšanā administratīvi teritoriālās reformas kontekstā.	VARAM atbalsta sniegšana pašvaldību resursu ekonomiskā un efektīvā izmantošanā	2021.gada 1.jūnijs (sniegsim informāciju Ministru kabinetam, ka ir panākta vienošanās ar VARAM par priekšlikuma

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ieteikums	Ieteikuma saturs/būtība	Noteiktais ieviešanas termiņš ieviešanu līdz 2021.gada 1.jūnijam)
Lai nodrošinātu, ka valsts budžeta attīstības daļas noteikšana būtu iespējami efektīva un iesaistītie resursi prioritāro pasākumu pieteikumu sagatavošanā būtu samērojami ar potenciālo rezultātu, aicinām Ministru kabinetu ierobežotas fiskālās telpas gadījumā aktīvāk izmantot normatīvajos aktos ¹⁷ noteiktās tiesības noteikt striktākus prioritāro pasākumu iesniegšanas un izvērtēšanas nosacījumus.	Striktāku nosacījumus noteikšana prioritāro pasākumu iesniegšanas un izvērtēšanas procesā	- (sniegsim informāciju Ministru kabinetam)

Papildus sniegtajiem ieteikumiem un priekšlikumiem revīzijas pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai **informēsim Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju par revīzijas konstatējumiem** un lūgšim izvērtēt to zvērināto revidentu sniegto revīzijas pakalpojumu kvalitāti, kuri par pašvaldības 2017.gada finanšu pārskatu sniedza atzinumu bez iebildēm vai apstākļu akcentējumu, lai gan citi zvērināti revidenti par 2018.gada finanšu pārskata sagatavošanu ir izteikuši iebildes un/vai apstākļu akcentējumus par iepriekšējos periodos pieļauto kļūdu labošanas ietekmi un/vai 2018.gada sākotnējiem atlikumiem.

1.5.2. Iepriekšējās Saimnieciskā gada pārskata revīzijās sniegto ieteikumu ieviešana

Kopš 2013.gada Saimnieciskā gada pārskata revīziju ietvaros ir sniegti 248 ieteikumi (*izņemot ieteikumus, kas ir attiecināmi uz valsts budžeta pilnveidošanu un dažādiem ar finanšu vadību saistītiem jautājumiem, kā arī ieteikumus, kas ir sniegti atkārtoti*) un 4 ierosinājumi, tajā skaitā:

- ❖ par Saimnieciskā gada pārskatu kopumā – 26 ieteikumi;
- ❖ par valsts budžeta ieņēmumiem – 92 ieteikumi un četri ierosinājumi¹⁸;
- ❖ par pašvaldību gada pārskatiem – 130 ieteikumi,

no kuriem 45 (jeb 18%) ieteikums joprojām ir ieviešanas procesā.

Ieteikumi par Saimnieciskā gada pārskatu kopumā ir sniegti, lai uzlabotu Saimnieciskā gada pārskata kvalitāti. No sniegtiem 26 ieteikumiem par ieviesti atbilstoši mērķim ir atzīts 21 ieteikums (81%), viens ieteikums ir slēgts un tā ieviešana vairs netiek uzraudzīta¹⁹, savukārt četru 4 ieteikumu ieviešana vēl joprojām turpinās (skatīt 1.tabulu).

1.tabula

Ieteikumi par Saimnieciskā gada pārskatu kopumā, kuri joprojām tiek ieviesti

Gads	Ieteikuma saturs	Sākotnējais ieviešanas termiņš	Aktualizētais ieviešanas termiņš
2013.gads (kopā sniegti 9 ieteikumi, no kuriem 1 vēl ir ieviešanas procesā)	Konsolidācijas procesa automatizācija	15.01.2020.	-
2015.gads (kopā sniegti 5 ieteikumi, no kuriem 2 vēl ir ieviešanas procesā)	Lēmumu konsekvence par kapitālsabiedrību dividendēm Kapitālsabiedrību “mazmeitu” dividendžu minimālais apmērs	ieteikumi par kapitālsabiedrībām sniegti MK	-
2017.gads (sniegts 1 ieteikums, kurš ir ieviešanas procesā)	Simtgades pašfinansējuma izvērtējums	15.07.2019.	31.12.2019.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Saimnieciskā gada pārskata revīziju ietvaros jau kopš 2009.gada ir sniegti arī vairāki ieteikumi, kas attiecināmi uz valsts budžeta pilnveidošanu un dažādiem ar finanšu vadību saistītiem jautājumiem. Par daļu no šiem ieteikumiem – uz budžeta vadības pilnveidošanu attiecināmiem:

- ❖ ir veikta revīzija “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums”, kuras rezultātā ir sniegti jauni ieteikumi Finanšu ministrijai un priekšlikumi Ministru kabinetam budžeta plānošanas pilnveidošanai. Attiecībā uz Ministru kabinetam sniegtajiem priekšlikumiem joprojām, t.i., kopš 2018.gada janvāra, nav pieņemts lēmums attiecībā uz astoņiem no 13 priekšlikumiem, nosakot konkrētus atbildīgos un samērīgus termiņus priekšlikumu ieviešanai, kā arī nav atkārtoti izvērtēta Finanšu ministrijas argumentācija attiecībā uz trīs priekšlikumiem;
- ❖ ir uzsākta revīzija “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 2.daļa – budžeta izpildes cikla efektivitātes izvērtējums”, lai aktualizētu ar budžeta izpildi saistītos jautājumus.

Savukārt, lai veicinātu pārējo ieteikumu ieviešanu, aktualizējot neatrisinātās problēmas un norādot uz jau pastāvošajām vai potenciālajām negatīvajām sekām, ieteikumi tiek/tiks aktualizēti gan Saimnieciskā gada pārskata revīziju ietvaros (*piemēram, gan 2016.gada, gan arī 2017.gada Saimnieciskā gada pārskata ietvaros esam padziļināti analizējuši ar atbildības sistēmu saistītos jautājumus un arī 2018.gadā šim jautājumam esam sekojuši līdzī), gan vērtējot nepieciešamību par tiem veikt atsevišķas likumības un lietderības revīzijas.*

2.tabula

Ieteikumi attiecībā uz valsts budžeta pilnveidošanu un dažādiem ar finanšu vadību saistītiem jautājumiem, kuri joprojām tiek ieviesti

Ieteikuma saturs	Sākotnējais ieviešanas termiņš	Aktualizētais ieviešanas termiņš	Piezīmes
Ielūgumu uz kultūras pasākumiem izsniegšanas prakses izvērtēšana un kārtības noteikšana (2013.gada revīzija)	(ieteikums sniegts MK)	(ieteikums sniegts MK)	Ieteikums ir saistīts ar Kultūras ministrijai sniegto ieteikumu. Ne Kultūras ministrijas piecu gadu garumā veiktās darbības, ne arī Ministru kabineta piesaiste ieteikuma ieviešanā neļauj ieteikumu atzīt par ieviestu.
Attīstības plānošanas sistēmas sasaiste ar budžeta plānošanu (2009., 2010., 2011. un 2014.gada revīzija)	(ieteikums sniegts MK)	-	Ieteikumi ir aktualizēti revīzijā “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums” un tiks aktualizēti revīzijā
Budžeta likumā iekļaujamās informācijas detalizācijas pakāpes izvērtēšana (2014.gada revīzija)	01.01.2018.	-	“Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 2.daļa – budžeta izpildes cikla efektivitātes izvērtējums”
Budžeta elastības rīku pārskatīšana (2012.un 2014.gada revīzija)	(2014.g. ieteikums sniegts MK) 01.01.2018.	-	Ieteikums par līdz šim paveikto ieteikuma ieviešanā ir sniegts šī ziņojuma 5.nodaļā
Līdzvērtīgu nosacījumu noteikšana valsts un pašvaldību institūcijās amatpersonu (darbinieku) atlīdzībai (2009., 2011., 2012.un 2013.gada revīzija)	(ieteikums sniegts MK)	15.01.2019.	
Mediju pakalpojumu piesaistes kārtības un kritēriju noteikšana	(ieteikums sniegts MK)	(ieteikums sniegts MK)	Paveiktais ieteikumu ieviešanā attiecībā uz

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ieteikuma saturs	Sākotnējais ieviešanas termiņš	Aktualizētais ieviešanas termiņš	Piezīmes
(2013.gada revīzija) Specifisku un sarežģītu juridisko pakalpojumu sniegšanas iestādēm nodrošināšana centralizētā veidā (2013.gada revīzija)	(ieteikums sniegts MK)	(ieteikums sniegts MK)	mediju, juridisko un konsultāciju pakalpojumu iegādi tiks vērtēts turpmāko Saimnieciskā gada pārskata revīziju ietvaros
Prasību noteikšana un izvērtēšanas pienākums pārējo juridisko un konsultāciju pakalpojumu iegādei (2013.gada revīzija)	(ieteikums sniegts MK)	(ieteikums sniegts MK)	

Piemēram, ieteikums par ielūgumiem izrietēja no lielā apjomā izsniegtajiem bezmaksas ielūgumiem uz Dziesmu un deju svētkiem, kas norisinājās 2013.gadā, kā rezultātā valsts budžetā netika gūti ieņēmumi robežās no 27 609 euro līdz 138 047 euro. Savukārt veicot pārbaudes par izsniegtajiem bezmaksas ielūgumiem uz Dziesmu un deju svētkiem, kas norisinājās 2018.gadā, Valsts kontrole secināja, ka ir būtiski samazinājies izsniegto ielūgumu skaits, kā rezultātā var uzskatīt, ka valsts budžetā ir iegūti papildu ieņēmumi 84 877 euro apmērā.

Tomēr, ja kopumā vērtējam ielūgumu izsniegšanas principus valstī ne tikai uz minētajiem sarīkojumiem, bet arī uz dažādiem citiem pasākumiem, kuru rīkošanā tiek izmantots publiskais finansējums, tad nav šaubu, ka sabiedrībai ir tiesības būt informētai par to, kam un kāpēc tiek piešķirti bezmaksas ielūgumi. Līdz ar to Valsts kontrole vērsās pie Ministru prezidenta²⁰, jo uzskatīja, ka jebkurai publiskā sektora institūcijai, kas saņem publisko finansējumu un to izmanto pasākumu rīkošanai, būtu arī atklāti jānorāda/jāpublicē ielūgto personu vai institūciju saraksts. Šādas informācijas, kas jau ir pasākuma rīkotāju rīcībā, publicēšana neradītu arī papildu administratīvo slogu, bet atbilstu labas pārvaldības principiem un veicinātu sabiedrības pārlicību par publisko līdzekļu izlietojumu un publiskās pārvaldes lēmumu atbilstību sabiedrības interesēm.

Valsts kontrolei adresētajā astoņu lappušu garajā atbildes vēstulē, ko parakstījis Ministru prezidents Arturs Krišjānis Kariņš un kultūras ministrs Nauris Puntulis, **noraidīts pirms pieciem gadiem sniegtais ieteikums**. Argumentējot savu nostāju, piesaukta pat virzība uz “nulles birokrātiju”, privātās dzīves neaizskaramība un personas datu aizsardzība. Tāpat Valsts kontrolei tiek norādīts, ka jau spēkā esošie normatīvie akti nosaka bezmaksas ielūgumu izsniegšanas kārtību, bet, publicējot ielūgto personu sarakstus uz visiem par nodokļu maksātāju naudu rīkoti kultūras pasākumiem, sabiedrības tiesības saņemt šādu informāciju var nebūt samērojamas ar personu tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību.

Ieteikumi par valsts budžeta ieņēmumiem ir sniegti, lai uzlabotu nodokļu (tajā skaitā nodokļu parādu) un nodevu administrēšanu, to pilnīgu iekasēšanu, uzskaiti un to uzrādīšanu. Vienlaicīgi sniegti ieteikumi nodokļu administrācijas darba procesu, informācijas sistēmu (turpmāk – IS) un informācijas aprites ātruma uzlabošanai, ar darba procesu saistīto risku mazināšanai (tajā skaitā pār VID IS drošības risku pārvaldību) administratīvo procesu vienkāršošanai, nodokļu maksātāju izslēgšanas procesa, nodokļu pārmaksu un parādu dzēšanas, pārmaksu atmaksu un to mantošanas procesa uzlabošanai, izņemto naudas līdzekļu uzskaites un statistikas nodrošināšanai, ar pārbaužu procesu saistīto dokumentu aprites uzlabošanai, muitas kontroles procesu uzlabošanai un e-muitas modernizācijai, kā arī citu iestāžu, kas veic nodevu administrēšanu, darba procesu pilnveidošanai. No sniegtajiem 92 ieteikumiem (laika periodā no 2013.gada) un četriem ierosinājumiem²¹ (tas ir, kopā 96) par ieviestiem atbilstoši mērķim ir atzīti 59 ieteikumi (64%) un trīs ierosinājumi (75%), trīs ieteikumi ir slēgti kā neieviesti, bet viens ir

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

zaudējis aktualitāti, savukārt 29 ieteikumu un viena ierosinājuma ieviešana vēl joprojām turpinās (skatīt 3.tabulu).

3.tabula

Ieteikumi par valsts budžeta ieņēmumiem, kuri joprojām tiek ieviesti

Gads	Ieteikuma saturs	Sākotnējais ieviešanas termiņš	Aktualizētais ieviešanas termiņš	
2013.gads (kopumā sniegti 15 ieteikumi, no kuriem 3 vēl ir ieviešanas procesā)	▪ Izložu un azartspēļu jomas administrēšanas pilnveidošana	15.01.2016.	13.09.2019.**	
	▪ Nodokļu pārmaksu savlaicīgas dzēšanas nodrošināšana un uzrādīšana Saimnieciskā gada pārskatā	15.01.2021.	-	
	▪ Fizisko personu (turpmāk – FP) nodokļu parādu piedziņas un to dzēšanas procesa vienkāršošana	15.07.2015.	15.01.2021.	
2014.gads (kopā sniegti 17 ieteikumi, no kuriem 2 vēl ir ieviešanas procesā)	▪ Nokavējuma naudas aprēķina pārskatīšana	15.01.2021.	-	
	▪ Tabakas izstrādājumu marķēšanas vienkāršošana	15.01.2020.	-	
2015.gads (kopā sniegti 16 ieteikumi, no kuriem 2 vēl ir ieviešanas procesā)	▪ Nodokļu ieņēmumu uzrādīšana pēc uzkrāšanas principa un nodevu administrēšanas noteikšana	01.06.2007.*	15.01.2021.	
	▪ Muitas deklarāciju pārbaudes procesa pilnveide	01.06.2018.	30.12.2019.	
2016.gads (kopā sniegti 32 ieteikumi, no kuriem 12 vēl ir ieviešanas procesā)	▪ Elektroenerģijas nodokļa deklarāciju iesniegšanas uzraudzība un tajā ietvertu datu ticamības novērtējums	01.09.2018.	15.11.2019.	
	▪ VID IS drošības risku pārvaldības uzlabošana	15.01.2019.	16.09.2019	
	▪ VID EDS kontroļu iespēju uzlabošana akcīzes nodokļa (turpmāk – AN) marķu aprites pārskatu, AN deklarāciju un citu ar AN saistīto dokumentu savstarpējo datu automātiskai pīelasīšanai	30.09.2019.	-	
	▪ Nodokļu pārmaksu savlaicīga dzēšana, precīzu SGP datu uzskaiti pēc bilances notikumiem	02.01.2021.	-	
	▪ Mirušo FP nodokļu pārmaksu mantošana, atprasīšana vai dzēšana	15.01.2021.	-	
	<i><u>Ieteikumi, kas ar Finanšu ministriju netika saskaņoti un par kuru ieviešanas nepieciešamību Valsts kontrole informēja Ministru prezidentu ***</u></i>		-	-
	▪ Nodevu ieņēmumu prognozēšana un to plāna izpildes kontrole (analīze)	-	-	
	▪ VID izlieto resursu efektivitātes un samērības pret sasniegto izvērtēšana neregistrētās saimnieciskās darbības identificēšanai	-	-	
	▪ Budžeta ieņēmumu kontos ienākošo maksājumu kontrole	-	-	
	▪ Izņemto un noziedzīgi iegūto līdzekļu detalizēta uzskaitē	-	-	
	▪ Automātiska AN marķu aprites pārskatu akceptēšana VID IS	-	-	
	▪ Automātiska AN marķu aprites pārskatu un AN deklarāciju datu atbilstības kontrole VID IS	-	-	
	▪ Mantiņieku informēšana par mirušo FP nodokļu pārmaksu esamību un pieejamu, t.sk. datu iegūšanas iespējas mantojuma lietas ierosināšanai	-	-	

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Gads	Ieteikuma saturs	Sākotnējais ieviešanas termiņš	Aktualizētais ieviešanas termiņš
2017.gads (kopā sniegti 12 ieteikumi un viens ierosinājums, no kuriem 10 vēl ir ieviešanas procesā)	Par naudas līdzekļiem kredītiestādēs apturēšanas kontroli	30.12.2019.	-
	Par nodevu ar nodokļa pazīmēm apzināšanu	14.12.2018.	15.11.2019.
	Par ar nodevas administrēšanu saistītā normatīvā akta precizēšanu	15.10.2019.	-
	Par VSAOI maksātāju reģistrācijas nodrošināšanu	15.10.2019.	-
	Par nokavējuma naudas aprēķināšanas pareizību un tās atmaksu	15.10.2019.	-
	Par nodokļu kontroles procesa izsekojamību	30.12.2019.	15.01.2020.
	Par tematisko pārbaužu dokumentu apriti	30.12.2019.	-
	Par muitas kontroļu nodrošināšanu pirms MKP modernizācijas	28.12.2018.	15.10.2019.
	Par finansējumu E-muitai		
	Par vienotu regulējumu IIN ieturēšanai FP saistību samazināšanas vai dzēšanas gadījumos	15.01.2019. 30.12.2019.	15.10.2019. -

*Revīzijā par 2006.gadu ieteikuma ieviešanas termiņš bija 2007.gada 1.jūnijs, par 2007.gadu – 2009.gada 30.jūnijs, par 2011.–2013.gadu – 2015.gada 31.decembris, par 2014.gadu – 2021.gada 15.janvāris.

**Aktualizētos ieteikumus (vai Valsts kontroles viedokli par ieteikumu statusu) skatīt šī ziņojuma 5.daļā.

***Valsts kontroles 2017.gada 24.oktobra vēstule Nr.6-2.3.1e/812 "Par Valsts kontroles revīziju rezultātā sniegtajiem ieteikumiem" un 2018.gada 25.janvāra vēstule Nr.6-3.5.4.1e/20 "Par Valsts kontroles revīziju rezultātā sniegtajiem ieteikumiem".

Ieteikumi par pašvaldību gada pārskatiem ir sniegti, lai uzlabotu pašvaldību gada pārskata kvalitāti un pilnveidotu pašvaldību budžetu sagatavošanu. Kopš 2013.gada finanšu revīzijas par Saimnieciskā gada pārskatu pašvaldību gada pārskatu daļā pavisam kopā ir sniegti 130 ieteikumi, no kuriem par ieviestiem atbilstoši mērķim atzīti 117 ieteikumi (90%), viens ieteikums slēgts kā aktualitāti zaudējis un 12 ieteikumi ir ieviešanas procesā.

No 130 pašvaldību gada pārskatu daļā sniegtajiem ieteikumiem 38 ieteikumi adresēti valsts institūcijām un 92 ir ieteikumi konkrētām pašvaldībām. No valsts institūcijām sniegtajiem 38 ieteikumiem 28 ieteikumi ir ieviesti, viens ieteikums ir slēgts kā aktualitāti zaudējis un 9 ieteikumi ir ieviešanas procesā, no kuriem vairākiem ir pagarināts sākotnējais ieviešanas termiņš. No 92 ieteikumiem, kas bija sniegti 11 pašvaldībām²² (par katru tika sagatavots atsevišķs ziņojums), 89 ieteikumi ir ieviesti un 3 ieteikumi vēl ir ieviešanas procesā (skatīt 4.tabulu).

4.tabula

Ieteikumi par pašvaldību gada pārskatiem, kuri joprojām tiek ieviesti

Gads	Ieteikuma saturs	Sākotnējais ieviešanas termiņš	Aktualizētais ieviešanas termiņš
2014.gads (ministrijām kopā sniegti 7 ieteikumi, no kuriem 1 vēl ir ieviešanas procesā, trīs pašvaldībām kopā sniegti 16 ieteikumi, no kuriem 1 vēl ir ieviešanas procesā)	Likuma "Par pašvaldību budžetiem" precizēšana un metodiskie norādījumi par budžetu sagatavošanu.	30.12.2016.	01.06.2018.
	Konta " Ilgtermiņa ieguldījumi " sakārtošana Ozolnieku novada pašvaldībā.	11.03.2016.	03.05.2021.
2015.gads (ministrijām kopā sniegta 21 ieteikums, no kura 3 vēl ir ieviešanas procesā, divām pašvaldībām kopā sniegti 7 ieteikumi, no kuriem 2 vēl ir ieviešanas procesā)	Īpašs režīms pašvaldību datu apmaiņai ar Kadastra IS kļūdaino datu labošanai	03.01.2018.	01.02.2019.
	Normatīvais regulējums īpašumiem bez īpašumtiesību dokumentiem	01.05.2019.	-
	Normatīvā regulējuma iniciēšana par kopīpašuma domājamo daļu aprēķināšanu	01.05.2019.	-

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Gads	Ieteikuma saturs	Sākotnējais ieviešanas termiņš	Aktualizētais ieviešanas termiņš
	<ul style="list-style-type: none"> un pārreķināšanu ▪ Ilgtermiņa ieguldījumu uzskaites sakārtošana Rīgas pašvaldībā ▪ Darbības negūto ieņēmumu un nodarīto zaudējumu atgūšanai Lielvārdes novada pašvaldībā 	<p>15.02.2017.</p> <p>31.12.2019.</p>	<p>15.02.2020.</p> <p>-</p>
2016.gads (Ministru kabinetam deleģēšanai ministrijām kopā sniegti 5 ieteikumi, no kuriem 3 vēl ir ieviešanas procesā, vienai pašvaldībai sniegti 9 ieteikumi, kuri visi ir ieviesti)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atbildīgo iestāžu iespējas savlaicīgai reaģēšanai uz pārkāpumiem saistībā ar ogļūdeņražu izpēti un ieguvu 	<p>03.09.2018.</p>	<p>01.07.2019.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izvērtētas iespējas ieviest maksājumus valsts vai pašvaldību budžetā par iegūtajiem ogļūdeņražu apjomiem visā Latvijas teritorijā neatkarīgi no īpašuma piederības 	<p>02.07.2018.</p>	<p>01.07.2019.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pilnveidota Valsts ģeoloģiskās IS datubāze, lai valsts un pašvaldību grāmatvedības datu salīdzināšana tiktu nodrošināta ar aktuālu, savlaicīgu, identificējamu un pilnīgu informāciju par pazemes aktīviem 	<p>01.07.2019.</p>	<p>-</p>
2017.gads (ministrijām un valsts pārvaldes institūcijām kopā sniegti 4 ieteikumi, no kuriem 2 vēl ir ieviešanas procesā)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pašvaldības deputātu atlīdzības noteikšanas kārtības pilnveidošana, padarot to skaidrāku, vienkāršāku un caurskatāmāku 	<p>16.12.2019.</p>	<p>-</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Normatīvā regulējuma pilnveidošana attiecībā uz ziedojumu saņemšanas un izlietošanas ierobežojumiem pašvaldībās 	<p>15.10.2019.</p>	<p>-</p>

NAV KLASIFICĒTS

2.daļa – Saimnieciskā gada pārskata sagatavošana

2.1. Pārskata daļa *Ilgtermiņa ieguldījumi*

Bilances posteņa “Ilgtermiņa ieguldījumi” vērtība valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē 2018.gada sākumā bija 25 879 572 tūkst. *euro* jeb 91 %, bet gada beigās – 26 701 047 tūkst. *euro* jeb 90 % no bilances aktīvu kopsummas.

Tāpat kā jau vairākus gadus, šajā būtiskajā bilances postenī tika konstatētas neatbilstības arī šīs revīzijas ietvaros. **Kopējais ilgtermiņa ieguldījumu apmērs, par kuriem Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus un noteikt šajā pārskata daļā nepieciešamo korekciju apmēru, ir 1 743 128 459 *euro* jeb 7% no kopējā ilgtermiņa ieguldījumu vērtības valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē, t.sk.**

- ❖ bilances postenim “Zeme, ēkas un būves” – 1 667 639 804 *euro* jeb 6% no bilances posteņa vērtības valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē;
- ❖ bilances postenim “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” – 67 699 692 *euro* jeb 1% no bilances posteņa vērtības valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē;
- ❖ bilances postenim „Ilgtermiņa ieguldījumi” vienā institūcijā – 7 788 963 *euro* jeb 0,06 % no kopējā ilgtermiņa ieguldījumu vērtības valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē.

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par 01.01.2018. uzrādītajiem valsts konsolidētās grāmatvedības bilances **aktīviem 29 905 891 *euro*** vērtībā, t.sk. Ventspils novada pašvaldības aktīviem²³ 5 242 654 *euro* apmērā, Talsu novada pašvaldības aktīviem²⁴ 24 019 966 *euro* apmērā, Līgatnes novada pašvaldības aktīviem²⁵ 643 271 *euro* apmērā.

2.1.1. Bilances postenis “Zeme, ēkas un būves” un “Turējumā nodotie nekustamie īpašumi”

Bilances posteņa “Zeme, ēkas un būves” vērtība valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē 2018.gada sākumā bija 8 998 543 tūkst. *euro* jeb 32%, bet gada beigās – 9 206 280 tūkst. *euro* jeb 31 % no bilances aktīvu kopsummas. Bilances posteņa “Turējumā nodotie nekustamie īpašumi” vērtība valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē 2018.gada sākumā bija 1 183 285 tūkst. *euro* jeb 4 %, bet gada beigās 1 237 273 tūkst. *euro* jeb 4 % no bilances aktīvu kopsummas.

Būtiskākie revīzijas konstatējumi par neatbilstībām bilances posteņos:

- ❖ ir uzrādīti citām personām piederoši nekustamie īpašumi;
- ❖ ir nepamatoti samazināta zemes, ēku un būvju vērtība;
- ❖ ir nepareizi pārvērtēti zemes īpašumi;
- ❖ nav nodrošināta visu pamatlīdzekļu analītiskā uzskaitē;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ ir neatbilstības pamatlīdzekļu klasifikācijā un nolietojuma normu noteikšanā;
- ❖ nav nodrošināta pamatlīdzekļu uzskaites vērtību pamatojošo dokumentu saglabāšana;
- ❖ nav veikta pilna apjoma datu salīdzināšana ar valsts reģistru datiem.

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus un noteikt nepieciešamo kļūdu labojuma apjomu attiecībā uz valsts konsolidētās grāmatvedības bilances postenī uzrādīto zemi, ēkām un būvēm **1 667 639 804 euro** vērtībā, detalizētu skaidrojumu par apjoma ierobežojumu iemesliem skatīt ziņojuma sadaļā *Revīzijas apjoma ierobežojumi*.

2.1.1.1. Zeme zem publiskajiem ūdeņiem

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus un noteikt nepieciešamo kļūdu labojuma apjomu attiecībā uz valsts konsolidētās grāmatvedības bilances postenī uzrādāmās zemes zem publiskajiem ūdeņiem vērtību, jo:

- ❖ pašvaldību grāmatvedības uzskaitē joprojām nav **nodrošināta vienota pieeja zemes zem publiskajiem ūdeņiem uzskaitē;**
- ❖ pašvaldību grāmatvedības uzskaitē **nav uzrādītas aptuveni 1159 zemes vienības ar kopējo kadastrālo vērtību 65,8 milj. euro;**
- ❖ **VZD KIS pie zemes zem publiskajiem ūdeņiem tiek uzskaitītas zemes vienības, kas neatrodas zem publiskajiem ūdeņiem, kā, piemēram, Pededzes kanāls, jo zemju īpašnieki vai tiesiskie valdītāji ir norādījuši kļūdainu zemes vienības lietošanas mērķi.**

Publiskie ūdeņi Civillikuma²⁶ izpratnē ir ūdeņi, kas pieder jūras piekrastes joslai, publiskie ezeri²⁷ un publiskās upes²⁸. Vienlaikus Civillikums²⁹ nosaka, ka publiskie ūdeņi ir valsts īpašums, ciktāl uz tiem nepastāv īpašuma tiesības privātai personai, kā arī jūras piekraste pieder valstij līdz tai vietai, kuru sasniedz jūras augstākās bangas.

Publisko ūdeņu valdītājam ir virkne pienākumu, piemēram:

- ❖ vietējā pašvaldība gādā par tās valdījumā esošo jūras piekrastes ūdeņu un jūras piekrastes sauszemes daļas labiekārtošanu un nodrošina to sanitāro tīrību, veic teritorijas plānošanu, kā arī nodrošina glābšanas dienestu darbību vietējās pašvaldības apsaimniekotajās peldvietās, kur tas ir nepieciešams³⁰;
- ❖ ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem noteiktu darbību veikšanai ir nepieciešams īpašnieka saskaņojums, attiecīgā institūcija (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk - VARAM) vai vietējā pašvaldība) īpašnieka vārdā saskaņo tās valdījumā esošajos publiskajos ūdeņos veicamās darbības³¹.

Valsts zemes dienests 2014.gadā norādīja³² uz problēmu, ka, tā kā nav noteikta neviena nozaru ministrija, kam būtu jāuzņemas atbildība par publisko ūdeņu izmantošanu un apsaimniekošanu, Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – VZD KIS) publiskie ūdeņi ir reģistrēti kā tāda zemes kategorija, kam nav noteikts konkrēts īpašnieks vai lietotājs.

2017.gadā revīzijā konstatējām, ka Saimnieciskā gada pārskatā nav uzrādīta patiesa, salīdzināma un lietotājam saprotama informācija par katrai pašvaldībai valdījumā nodotām un valstij kopumā

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

piešķiršanai zemēm zem publiskiem ūdeņiem vismaz 107,1 milj. *euro* vērtībā, jo, nosakot pašvaldībām valdījuma tiesības uz to administratīvajā teritorijā esošām zemēm zem publiskiem ūdeņiem, normatīvajos aktos nebija norādīts, kurai institūcijai jāveic to uzskaitē.

Lai nodrošinātu Valsts kontroles 2017.gada revīzijas ietvaros sniegtā ieteikuma ieviešanu, Valsts kase atbilstoši 2019.gadā veiktajiem grozījumiem “Zemes pārvaldības likumā”³³ izstrādāja vadlīnijas par zemes zem publiskajiem ūdeņiem uzskaiti un uzrādīšanu pārskatā.

Tomēr arī iepriekš spēkā esošais regulējums³⁴ paredzēja, ka budžeta iestādēm jāuzskaita visi to īpašumā, valdījumā un turējumā esošie un piekrītošie ilgtermiņa ieguldījumi saskaņā ar attaisnojuma dokumentiem un darījuma ekonomisko būtību.

Līdz šim veiktās darbības, lai sakārtotu zemes zem publiskajiem ūdeņiem uzskaiti, apkopotas zemāk:

Veiktās darbības	Pieņemšanas datums	Darbības raksturojums
Izstrādāts jauns likums	30.10.2014.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Saeima pieņem Zemes pārvaldības likumu³⁵. Likuma mērķis ir veicināt ilgtspējīgu zemes izmantošanu un aizsardzību. Likumā noteikta publisko ūdeņu pārvaldības kārtība, kā arī šādi termini: <ul style="list-style-type: none"> ▪ iekšzemes publiskie ūdeņi – Civillikuma I pielikumā norādītie publiskie ezeri un upes; ▪ jūras piekrastes josla – teritorija, kurā ietilpst jūras piekrastes ūdeņi un jūras piekrastes sauszemes daļa; ▪ jūras piekrastes ūdeņi – šā likuma izpratnē: akvatorija divu kilometru platumā no jūras krasta līnijas; ▪ jūras piekrastes sauszemes daļa – teritorija starp jūras krasta līniju un vietu, kuru sasniedz jūras augstākās bangas; ▪ jūras krasta līnija – robeža starp jūras piekrastes sauszemes daļu un jūras piekrastes ūdeņiem normālā stāvoklī. ❖ VARAM ir valdītājs: <ul style="list-style-type: none"> ▪ iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kas atrodas dabas rezervātos, nacionālajos parkos un dabas liegumos un nav privātpersonu īpašumā vai citas ministrijas valdījumā; ▪ jūras piekrastes sauszemes daļai, kas atrodas dabas liegumos, nacionālo parku dabas lieguma vai ainavu aizsardzības zonā, vai robežojas ar to un nav privātpersonu īpašumā vai citas ministrijas valdījumā. ❖ Vietējā pašvaldība ir valdītājs tās administratīvajai teritorijai piegulošajiem jūras piekrastes ūdeņiem, kā arī tās administratīvajā teritorijā esošajai jūras piekrastes sauszemes daļai un iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kuru valdītājs nav VARAM vai cita ministrija un kuri nav privātpersonu īpašumā. ❖ valdījuma tiesības uz jūras piekrastes joslu un iekšzemes publiskajiem ūdeņiem reģistrē Kadastra informācijas sistēmā³⁶. Šī norma stājas spēkā ar 01.01.2017.³⁷ <p><i>Informāciju par to, vai zemes vienība atrodas dabas rezervātā, nacionālā parka vai dabas lieguma teritorijā, var iegūt vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”³⁸.</i></p>
Papildināta Kadastra informācijas sistēma	07.04.2017.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ieviests jauns zemes vienību statuss “valsts īpašumā uz likuma pamata”, kas saskaņā ar Zemes pārvaldības likuma 16. panta pirmo daļu var būt zemes vienībām, kas atrodas jūras piekrastes joslā un iekšzemes publiskajos ūdeņos. Zemes vienībām ar šādu statusu papildus var būt reģistrēta kāda no šādām atzīmēm (publiskā upe; publiskais ezers; jūras piekrastes sauszemes daļa; jūras piekrastes ūdeņi)³⁹.
Izstrādāts jauns regulējums	28.08.2018.	<p>Ministru kabinetā izstrādāts regulējums attiecībā uz iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kas stājas spēkā no 15.09.2018.⁴⁰ Kārtība nosaka, ka Kadastra informācijas sistēmā datus par zemes vienības zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem tiesisko valdītāju aktualizē, pamatojoties uz VARAM vai vietējās pašvaldības sniegtajām ziņām, izņemot gadījumu, ja Kadastra informācijas sistēmā kā zemes vienības kadastra subjekts ir reģistrēta privātpersona. Iesniedzot ziņas, norāda informāciju, ka</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

		VARAM un vietējā pašvaldība ir saskaņojušas valdījuma tiesības ⁴¹ . Attiecīga regulējuma par jūras piekrastes joslu (jūras piekrastes sauszemes daļa un jūras piekrastes ūdeņi) izstrāde pagarināta līdz 31.12.2021. ⁴²
Grozījumi Zemes pārvaldības likumā	07.03.2019	Papildināta esošā redakcija: ❖ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk –VARAM) ir valdītājs: ▪ iekšzemes publiskajiem ūdeņiem , kas atrodas dabas rezervātos, nacionālajos parkos un dabas liegumos un nav privātpersonu īpašumā vai citas ministrijas valdījumā, ▪ jūras piekrastes sauszemes daļai , kas atrodas dabas liegumos un nacionālo parku dabas lieguma zonā un nav privātpersonu īpašumā vai citas ministrijas valdījumā. ❖ par vides aizsardzību atbildīgā ministrija un vietējās pašvaldības atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti, nodrošina grāmatvedības uzskaiti par to valdījumā esošajiem šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajiem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, jūras piekrastes ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļu.
Jauni noteikumi par publisko ūdeņu nomu		2019.gadā Valsts sekretāru sanāksmē izskatīti noteikumi par publisko ūdeņu nomu ⁴³ .

Veicot 2018.gada Saimnieciskā gada pārskata revīziju Valsts kontrole vērtēja, vai Saimnieciskā gada pārskatā ir uzrādīta visa valstij piederošā zeme zem publiskajiem ūdeņiem.

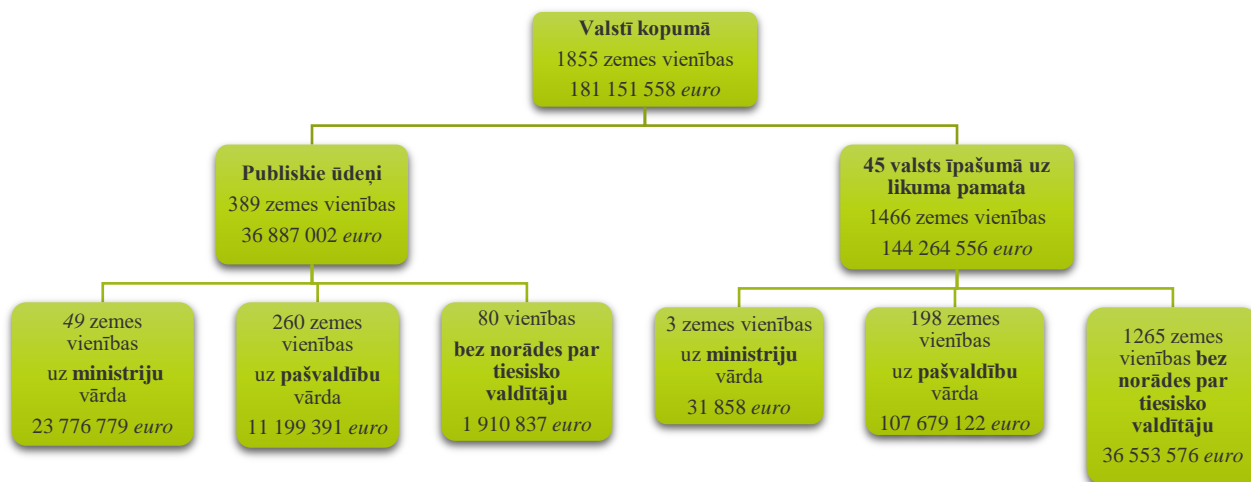
Revīzijā konstatēts, ka saskaņā ar VZD KIS norādītajiem datiem⁴⁴ valstī kopumā uz 31.12.2018. ir 1855 zemes vienības ar kopējo kadastrālo vērtību **181 151 558 euro**⁴⁵ (skat. 2.attēlu). Tomēr minētie dati par zemi zem publiskajiem ūdeņiem var būtiski mainīties, jo:

- ❖ patlaban notiek VZD KIS sistēmā esošo datu par zemi zem publiskajiem ūdeņiem aktualizācija un pārbaude un ir konstatētas nepilnības datus;
- ❖ daļa zemes zem publiskajiem ūdeņiem, kas pieder valstij, privatizācijas rezultātā ir kļūdaini atsavinātas fiziskām un juridiskām personām;
- ❖ **VZD KIS pie zemes zem publiskajiem ūdeņiem tiek uzskaitītas zemes vienības, kas neatrodas zem publiskajiem ūdeņiem, kā, piemēram, Pededzes kanāls, jo zemju īpašnieki vai tiesiskie valdītāji ir norādījuši kļūdainu zemes vienības lietošanas mērķi, kā arī daļa zemes vienību ar īpašuma statusu 44 “Rezerves zemes fonds”.**

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

2. attēls Publiskie ūdeņi

Pārbaudot un salīdzinot VZD KIS datus norādīto informāciju ar ministriju un valsts tiešās pārvaldes iestāžu pārskatos norādīto informāciju, konstatēts, ka:

- ❖ pēc VZD KIS datiem uz ministriju vārda reģistrētas 52 zemes vienības, bet ministriju un valsts tiešās pārvaldes iestāžu pārskatos uzskaitītas kopā 257 vienības (skatīt 5.tabulu). Atšķirība datus skaidrojama ar VARAM atbilstoši likumam⁴⁶ uzskaitē uzrādītajām zemes vienībām, kas atrodas dabas rezervātos, nacionālajos parkos vai dabas liegumos, bet šīs zemes vienības uz VARAM vārda vēl nav reģistrētas VZD KIS datus, jo VARAM precizētu savā valdījumā esošo zemes vienību sarakstu VZD KIS iesniegs tikai tad, kad būs veikta visu dabas rezervātos, nacionālajos parkos vai dabas liegumos esošas zemes zem publiskajiem ūdeņiem identificēšana;
- ❖ uz Zemkopības ministrijas vārda ar lietošanas mērķi “Publiskai ūdens” ir reģistrēta zemes vienība – Pededzes kanāls, kas atbilstoši Civillikumam⁴⁷ nav klasificējama kā zeme zem publiskajiem ūdeņiem;
- ❖ Iekšlietu ministrijas grāmatvedības uzskaitē, kā arī VZD KIS kā Iekšlietu ministrijas īpašumā esoša ir reģistrēta zemes vienība Ludzas rajonā Līdumnieku pagastā, kas klasificēta kā zeme zem publiskajiem ūdeņiem, tomēr atbilstoši MK rīkojumam⁴⁸ minētā zemes vienība vairs nav Iekšlietu ministrijas īpašumā;
- ❖ nav vienotas pieejas zemes vienību uzskaitē, jo zemes vienības uzskaitītas četros dažādos bilances kontos.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

5.tabula

Ministriju valdījumā esošās zemes zem publiskajiem ūdeņiem kadastra datu un grāmatvedības uzskaites datu salīdzinājums

Resors	Valsts kadastra informācijas sistēmā uzrādītie dati ⁴⁹		Resoru grāmatvedības datos norādītā informācija		
	Zemes vienības	Kadastra vērtība	Zemes vienības	Uzskaites vērtība	Uzskaites konts
Satiksmes ministrija	33	21 135 885	33	22 844 803	1214 - Zeme zem ēkām un būvēm 1251 - Turējumā nodotā valsts un pašvaldību zeme
Finanšu ministrija	1	321 060	1	506 349	12511 - Turējumā nodotā valsts un pašvaldību zeme
Zemkopības ministrija	7	57 297	7	58 880	12517 - Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorija
Iekšlietu ministrija	3	8409	3	-*	1217 - Pārējā zeme
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	8	2 285 986	220	8 920 101	1216 - Atpūtai un izklaidei izmantojamā zeme
Kopā	52	23 808 637	257	32 330 133	

* zeme zem publiskajiem ūdeņiem nav atsevišķi izdalīta

Pārbaudot un salīdzinot VZD KIS datus, kas uzskaitīti ar zeme vienību statusu “45 - valsts īpašumā uz likuma pamata”, ar pašvaldību administratīvajām teritorijām piegulošajiem jūras piekrastes ūdeņiem un iekšzemes publiskajiem ūdeņiem ar pašvaldību grāmatvedības uzskaites datiem uz 31.12.2018., konstatēts, ka :

- ❖ pašvaldību grāmatvedības uzskaitē nav uzrādītas zemes vienības ar kopējo kadastrālo vērtību **65 823 840 euro**;
- ❖ septiņas pašvaldības⁵⁰ **27 zemes vienības** ar īpašumtiesību statusu “45 valsts īpašumā uz likuma pamata”, kurām pašvaldības ir tiesiskais valdītājs, **19 946 ha platībā ir uzrādījušas grāmatvedības uzskaitē**;
- ❖ **34 pašvaldības⁵¹ 300 zemes vienības** ar īpašumtiesību statusu “45 valsts īpašumā uz likuma pamata”, kurām pašvaldības ir tiesiskais valdītājs, **99 242 ha platībā uzskaitījušas zembilancē**.

2.1.2. Bilances postenis “Bioloģiskie un pazemes aktīvi”

Bilances posteņa “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” vērtība valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē 2018.gada sākumā bija 1 309 261 tūkst. euro jeb 5 %, bet gada beigās – 1 435 164 tūkst. euro jeb 5% no bilances aktīvu kopsummas.”

Būtiskākie revīzijas konstatējumi par neatbilstībām bilances posteņos:

- ❖ grāmatvedības reģistros nav uzrādīti visi pašvaldībām piederošie bioloģiskie un pazemes aktīvi;
- ❖ nav pilnā apmērā veikta datu salīdzināšana ar valsts reģistru datiem;

NAV KLASIFICĒTS

- ❖ ir nepamatoti veikta vērtību aktualizācija;
- ❖ nav uzskaites vērtību pamatojošu dokumentu.

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus un noteikt nepieciešamo kļūdu labojuma apjomu attiecībā uz valsts konsolidētās grāmatvedības bilances postenī 31.12.2018. uzrādītajiem bioloģiskiem un pazemes aktīviem **67 699 692 euro** vērtībā un noteikt nepieciešamo kļūdu labojuma apjomu attiecībā uz pārskata gada beigās neuzrādīto 13 izpētīto pazemes aktīvu (karjeru) krājumu 69 983 tūkst.m³ apmērā vērtību, detalizētu skaidrojumu par apjoma ierobežojumu iemesliem skatīt ziņojuma sadaļā *Revīzijas apjoma ierobežojumi*.

2.1.2.1. Zemkopības ministrijas pazemes aktīvi

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus un noteikt nepieciešamo kļūdu labojuma apjomu attiecībā Zemkopības ministrijas 2018.gada pārskatā 31.12.2018. uzrādītajiem pazemes aktīviem **65 726 138 euro** vērtībā.

Zemkopības ministrijas gada pārskatā līdz 2018.gadam nebija uzrādīti ministrijas atbildībā esošie valstij piederošie derīgie izrakteņi, kas nodoti apsaimniekošanā AS “Latvijas valsts meži” – ne naudas vērtībā, ne apjomos. Līdz ar to tie nebija uzrādīti arī valsts Saimnieciskā gada pārskatā. Derīgie izrakteņi Zemkopības ministrijas grāmatvedības uzskaitē tika iekļauti uz pārskata perioda beigām (31.12.2018.) ar uzskaites vērtību **3,8 miljardi euro**. Tas tika veikts, gatavojot 2018.gada pārskatu, tikai pēc Valsts kontroles konstatējuma, ka šis valsts īpašums nekur nav uzskaitīts.

Valsts kontrole atteicās sniegt atzinumu par Zemkopības ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību, jo neguva pārliecību, ka derīgo izrakteņu uzskaites vērtība ir pareiza. Vienlaicīgi Valsts kontrole norādīja:

neuzrādot grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatā, kā arī nekontrolējot turējumā nodoto aktīvu vērtības izmaiņas un to pamatotību, pastāv risks, ka valsts nav ieguvusi atbilstošus ienākumus no turējumā nodotajiem aktīviem.

Zemkopības ministrija tās valdījumā esošo valsts meža zemju, kurās atrodas arī derīgie izrakteņi, apsaimniekošanu no 2000.gada ir nodevusi akciju sabiedrībai “Latvijas valsts meži”.

Līdz 2018.gadam Zemkopības ministrija vispār nebija uzskaitījusi valstij piederošos derīgos izrakteņus. **2018.gada pārskatā ministrija noteica to vērtību – 3,8 miljardi euro apmērā, bet trīs mēnešus vēlāk to vērtību samazināja 58 reizes līdz 65,7 miljoniem euro.**

2.2. Pārskata daļa *Saistības, Iespējamās saistības*

2.2.1. Galvojumi

2.2.1.1. Valsts galvojumu uzskaitē

Jau veicot 2013.gada Saimnieciskā gada pārskata revīziju⁵², tika secināts, ka valsts galvotie aizdevumi veselības aprūpes iestādēm un LOK faktiski tiešā veidā tiek atmaksāti no valsts budžeta un ir uzrādāmi kā valsts saistības.

Revīzijā tika sniegts ieteikums: *“Finanšu ministrijai veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka Saimnieciskā gada pārskata konsolidācijas procesā tiek konsolidēti un uzrādīti kā valsts saistības tādi valsts galvotie aizņēmumi, kuru atmaksa tiek nodrošināta ar valsts vai pašvaldību budžetu dotācijām vai citiem maksājumiem.”*

Izvērtējot Finanšu ministrijas sniegto informāciju par paveikto Saimnieciskā gada pārskata revīzijā par 2013.gadu sniegtā ieteikuma ieviešanai, Valsts kontrole to atzina par ieviestu.

Lai nodrošinātu valsts galvoto aizdevumu slimnīcām savlaicīgu atmaksu un lai netiktu apdraudēta kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana iedzīvotājiem⁵³, kopš 2016.gada Veselības ministrijas budžeta apakšprogrammā 33.07.00 “Valsts galvoto aizdevumu atmaksa” tiek paredzēts valsts budžeta finansējums valsts galvoto aizdevumu atmaksai Veselības ministrijas budžetā.

MK 09.11.2017. sēdē izskatīts informatīvais ziņojums “Par ārstniecības iestāžu valsts galvoto aizdevumu saistību pārņemšanas progresu” un izdots MK 15.11.2017. rīkojums Nr.680 “Par ārstniecības iestāžu valsts galvoto aizdevumu saistību iekļaušanu valsts budžeta ilgtermiņa saistībās”, atbalstot VM priekšlikumu palielināt valsts budžeta ilgtermiņa saistības līdz ārstniecības iestāžu saistību pilnīgai⁵⁴ izpildei.

Šogad Saimnieciskā gada pārskata revīzijā vērtējām, kā pirms pieciem gadiem sniegtā ieteikuma ieviešanas rezultātā mainītā pieeja darbojas praksē.

Lai gan valsts galvotie aizņēmumi, kuru atmaksa tiek nodrošināta ar valsts vai pašvaldību budžetu dotācijām vai citiem maksājumiem, pārskatā būtu uzrādāmi kā valsts aizņēmumi, Valsts kase turpina šos aizņēmumus uzskaitīt kā galvojuma saistības, kā rezultātā tie pārskatā uzrādīti gan bilancē, gan zembilancē un arī aizņēmumiem neatbilstošā vērtībā. Iepriekš minētās neatbilstības rezultātā uzkrātās saistības Saimnieciskā gada pārskata bilancē ir nepamatoti samazinātas par 34 milj., savukārt iespējamās saistības zembilancē – nepamatoti palielinātas par 151 milj. euro.

Valsts vārdā izsniegtie galvojumi, atkarībā no tā, vai 1) pastāv pašreizējs pienākums, kam pamatā pienākumu radošs notikums pagātnē; 2) ir paredzama finanšu līdzekļu aizplūšana, finanšu pārskatos var tikt uzrādīti kā saistības vai kā iespējamās saistības.

Starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu kā labākās prakses izpratnē:

- ❖ saistības ir iestādes/organizācijas pašreizējās saistības, kuras radušās pagātnes notikumu rezultātā un kuru nokārtošanas brīdī ir paredzams, ka no vienības aizplūdis ekonomiskos labumus vai pakalpojuma potenciālu ietveroši resursi⁵⁵;
- ❖ *uzkrātās saistības* ir saistības samaksāt par precēm vai pakalpojumiem, kuri ir saņemti vai piegādāti, bet par kuriem nav veikta samaksa, nav izrakstīts rēķins vai nepastāv oficiāla vienošanās ar piegādātāju⁵⁶.
- ❖ *iespējamās saistības* ir:
  - varbūtējās saistības, kuru pamatā ir pagātnes notikumi un kuru pastāvēšana apstiprināsies, tikai iestājoties noteiktiem nākotnes notikumiem, kurus iestāde/organizācija nevar ietekmēt;
  - vai pašreizējs pienākums, kam pamatā ir pagātnes notikums, bet kas nav atzīts, jo:
    - nav paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomisko labumu vai pakalpojumu potenciālu ietverošu resursu aizplūšana no iestādes/organizācijas, vai
    - saistību apjomu nav iespējams pietiekami ticami novērtēt⁵⁷.
- ❖ iespējamās saistības tiek atklātas finanšu pārskatos, izņemot gadījumus, kad ekonomiskos labumus vai pakalpojumu potenciālu ietverošu resursu aizplūšanas iespēja no vienības ir ļoti maza⁵⁸.

Saistības un uzkrātās saistības tiek uzrādītas bilancē, savukārt iespējamās saistības – zembilancē.

2.2.1.2. Datu atšķirības pārskatos par valsts izsniegtajiem galvojumiem

Revīzijas laikā tika salīdzināti valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatos uzrādītie dati ar publiski pieejamo informāciju par valsts galvojumiem⁵⁹ un konstatēts, ka tie atšķiras – valsts budžeta finanšu bilances zembilances pasīvā 31.12.2018. ir uzrādīti “*Izsniegtie galvojumi*” 282 468 853 euro apmērā, savukārt Valsts kases publicētajos pārskatos uzrādītais valsts galvojumu apmērs (galvotā aizņēmuma atlikums) 31.12.2018. bija 477 625 028 euro, skatīt tabulu zemāk.

Objektīvi šādas atšķirības varētu rasties, ja, izvērtējot finanšu pārskatos atzīstamās iespējamās saistības, tās finanšu pārskatos netiktu atklātas, jo varbūtības iespēja, ka šo saistību nokārtošanas laikā notiks ekonomisko labumu vai pakalpojumu potenciālu ietverošu resursu aizplūšana no vienības, tiktu vērtēta kā ļoti maza⁶⁰.

Tomēr, ja pastāv objektīvas atšķirības starp diviem publiski pieejamiem pārskatiem, lai finanšu pārskatu lietotājiem sniegtu skaidru un patiesu viedokli par pārskatā uzrādīto informāciju, finanšu pārskatos būtu 1) jāskaidro, ka ir pieejami vēl citi publiski pārskati par galvojumiem un 2) jāskaidro šādu atšķirību iemesli (divu publiski pieeju pārskatu savstarpējās sakarības).

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Galvojuma saņēmējs	Valsts finanšu bilances dati	Valsts kases sagatavotais pārskats "Valsts izsniegtie galvojumi"	Starpība
Veselības aprūpēs iestādes	139 680 147	139 680 147	0
Sporta būvju celtniecība (LOK)	11 178 995	11 178 994	0
ALTUM	38 194 017	219 861 538	-190 667 521
Ziemeļu Investīciju banka (turpmāk ZIB)	0	12 800 002	-12 800 002
Eiropas Investīciju banka (turpmāk EIB)	0	688 653	-688 653
Studiju un studējošo kredīti	80 763 324	80 763 324	0
Citi	12 652 370	12 652 370	0
Kopā:	282 468 853	477 625 028	-216 808 546

Revīzijas noslēgumā Valsts kase veica labojumus, kas palielināja Saimnieciskā gada pārskatā norādītās iespējamās saistības zembilancē par 191 973 907 euro, tomēr pamatojums iespējamo saistību uzrādīšanai finanšu pārskata zembilancē nav iesniegts.

Valsts izsniegto galvojumu uzskaitē – saistības vai iespējamās saistības

Atbilstoši Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikā⁶¹ noteiktajam valsts budžeta finanšu bilances zembilances pasīvā uzrāda *iespējamās saistības*, kas radušās pagātnes notikumu rezultātā, bet iestāšanās vai neiestāšanās atkarīga no viena vai vairāku tādu notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestāde pilnībā nevar kontrolēt. Zembilances saistībās norāda arī pašreizējās saistības, kurām nav pietiekams pamatojums saistību vērtības noteikšanai.

Attiecībā uz valsts galvojumu uzraudzību Valsts kases iekšējos tiesību aktos:

- ❖ ir noteikts pienākums veikt galvojumu izpildes uzraudzību un nepieciešamības gadījumā nodrošināt uzkrājumu vai uzkrāto saistību veidošanu paredzamiem izdevumiem⁶²;
- ❖ noteikti nosacījumi iespējamo saistību uzrādīšanai valsts budžeta finanšu bilances zembilances pasīvā – saistības radušās pagātnes notikumu rezultātā, bet iestāšanās vai neiestāšanās atkarīga no viena vai vairāku tādu notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestāde pilnībā nevar kontrolēt, un noteiks, ka zembilances saistībās jānorāda arī pašreizējās saistības, kurām nav pietiekama pamatojuma saistību vērtības noteikšanai⁶³.

Valsts galvojumi to izsniegšanas brīdī ir iespējama saistība⁶⁴ – ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda⁶⁵, kas var kļūt par saistību⁶⁶ gadījumā, ja kredītaņēmējs, par kura kredītsaistībām ir sniegts valsts galvojums, nenorēķinās ar kreditoru.

Iespējamās saistības ir pastāvīgi jāizvērtē, lai noteiktu, vai nav radusies ekonomisko labumu vai pakalpojumu potenciālu ietverošo resursu aizplūšanas varbūtība⁶⁷. Tāpat ir jāizvērtē pienākumu radoša notikuma pastāvēšanu, kas atbilstoši starptautiskai praksei no uzskaites viedokļa tiek vērtēts no diviem būtiskiem aspektiem – 1) laika un 2) summas noteiktības pakāpes, lai atbilstoši atzītu saistības finanšu pārskatos.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijā konstatēts, ka Valsts kasē nav veikts dokumentēts izsniegto valsts galvojumu izvērtējums pārskata gada beigās (pamatojoties uz kuru tiek pieņemts lēmums par iespējamo saistību vai saistību uzrādīšanu/neuzrādīšanu finanšu pārskatā), lai noteiktu, vai valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatā 31.12.2018. valsts galvojumus:

- ❖ var neatzīt kā iespējamās saistības;
- ❖ jāatzīst kā iespējamās saistības;
- ❖ jāatzīst kā saistības.

Tāpēc Valsts kontrole, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, veica valsts vārdā izsniegto galvojumu izvērtējumu finanšu pārskatu vajadzībām, salīdzinot izvērtējuma rezultātus ar valsts budžeta finanšu uzskaiti. Izvērtējuma rezultātā konstatējām, ka valsts galvojumi:

- ❖ ir uzrādīti kā iespējamās saistības, lai gan tie būtu jāatzīst par saistībām, jo galvoto aizdevumu apmaksa tiek tiešā veidā finansēta no valsts budžeta (valsts galvojumi veselības aprūpes iestādēm un LOK);
- ❖ nav uzrādīti kā iespējamās saistības, lai gan jau 2018.gadā ir fiksēts ekonomisko labumu aizplūšanas gadījums (valsts galvojumi ZIB);
- ❖ ir uzrādīti kā iespējamās saistības, lai gan resursu aizplūšanas iespēja no vienības ir ļoti maza (valsts galvojumi ALTUM) (*detalizētāku informāciju skatīt turpmāk šajā ziņojuma sadaļā*).

Arī Valsts kase pēc Valsts kontroles aicinājuma sagatavoja valsts vārdā izsniegto galvojumu izvērtējumu finanšu pārskatu vajadzībām, tomēr arī izvērtējumā vairāk runāts par uzkrājumu veidošanas nepieciešamību, nevis sniegts vērtējums, vai valsts sniegtos galvojumus finanšu pārskatu vajadzībām 1) var neatzīt kā iespējamās saistības; 2) jāatzīst kā iespējamās saistības; 3) jāatzīst kā saistības (skatīt 4.pielikumu).

2.2.1.3. Valsts galvojumi veselības aprūpes iestādēm un sporta būvju celtniecībai

Saimnieciskā gada pārskata valsts konsolidētajā bilancē nav uzrādītas visas no valsts galvojumiem veselības aprūpes iestādēm un sporta būvju celtniecībai izrietošās valsts saistības – tās ir uzrādītas par 33 783 030 *euro* mazākā vērtībā, savukārt zembilances pasīvi uzrādīti par 150 724 461 *euro* lielākā vērtībā, jo Valsts kases valsts budžeta finanšu uzsaitē un bilancē:

- ❖ *Uzkrāto saistību* vērtība ir diskontēta un uzrādīta par 33 783 030 *euro* mazāka (t.i., 117 434 821 *euro*), kas neatbilst no galvojuma līgumiem izrietošai faktisko saistību vērtībai 151 217 851⁶⁸ *euro* apmērā;
- ❖ *Iespējamo saistību* vērtība ir uzrādīta par 150 724 461 *euro* lielāka: 1) jo kā iespējamās saistības arī zembilancē 150 859 142 *euro* vērtībā ir uzrādīti galvojumi veselības

NAV KLASIFICĒTS

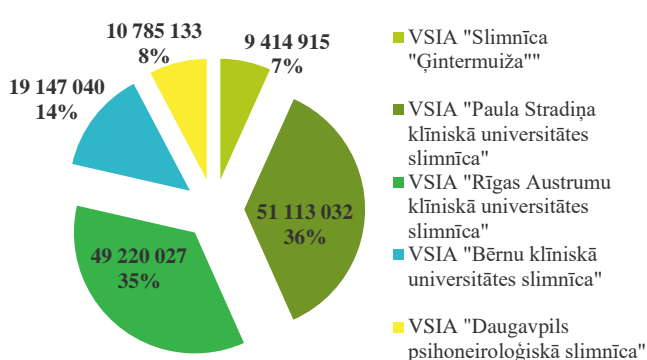
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

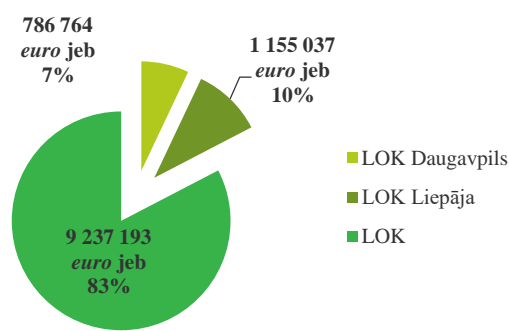
aprūpes iestādēm un LOK (bez % summas 358 709 *euro* vērtībā); 2) bet nav uzrādītas iespējamās saistības par valsts galvoto aizdevumu procentiem 134 681 *euro* vērtībā (Rojas ostas pārvaldei 1510 *euro* vērtībā un AS “Vidusdaugava” 133 171 *euro* vērtībā).

2.2.1.3.1. Valsts galvoto aizdevumu apmaksai piešķirto līdzekļu apmērs

Atbilstoši Valsts kases publiski sniegtajai informācijai⁶⁹ kopējais valsts galvoto aizdevumu apmērs 31.12.2018. veselības aprūpes iestādēm un sporta būvju celtniecībai bija 150 859 141 *euro*, tajā skaitā pieci aizdevuma līgumi veselības aprūpes iestādēm par kopējo summu 139 680 147 *euro* (skatīt 3.attēlu) un trīs aizdevuma līgumi LOK sporta būvju celtniecībai, sporta būvju centru modernizācijai un attīstībai ar valsts galvojumu par kopējo summu 11 178 994 *euro* (skatīt 4.attēlu).

3. attēls. Valsts galvojumi veselības aprūpes iestādēm 31.12.2018.⁷⁰

4.attēls. Valsts galvojumi LOK 31.12.2018.⁷¹

Veselības aprūpes iestāžu un LOK saņemtie aizdevumi ar piešķirto valsts galvojumi tiešā veidā tiek finansēti no valsts budžeta (5.attēls).

5.attēls. Valsts saistību dzēšana atbilstoši noslēgtiem galvojuma līgumiem

Veselības aprūpes aizdevumu dzēšanai novirzītie līdzekļi tiek kapitalizēti, ik gadu palielinot kapitālsabiedrību pamatkapitālu par faktiski piešķirto finansējuma daļu, savukārt LOK piešķirtie līdzekļi ir valsts budžeta izdevumi.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Veselības aprūpes iestāžu un LOK valsts galvoto aizdevumu atmaksai 2018.gadā:

- ❖ bija paredzēts finansējums Veselības ministrijas budžeta apakšprogrammā 33.07.00 "Valsts galvoto aizdevumu atmaksa" 10 141 594 *euro* apmērā un līdzdalības komersantu pašu kapitālā palielināšana 10 141 594 *euro* apmērā, norādot, ka, pamatojoties uz MK 18.08.2016. sēdē (protokols Nr.41., 3.§) nolemto, **2017.gadā valsts pārņēma ārstniecības iestāžu** (izņemot SIA "Kuldīgas slimnīca") **valsts galvoto aizdevumu atmaksu**⁷²;
- ❖ LOK astoņu valsts galvoto aizdevumu atmaksai tika piešķirti līdzekļi 2 275 551 *euro* apmērā⁷³, līdzīgi kā iepriekšējos gados⁷⁴ šo finansējumu paredzot kā dotāciju Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta⁷⁵ apakšprogrammā 09.23.00 "Valsts ilgtermiņa saistības sportā-dotācija LOK valsts galvoto aizdevumu atmaksai";

No valsts budžeta līdzekļiem valsts galvoto aizdevumu veselības aprūpes iestāžu veiktā ārstniecības iestāžu pamatsummas atmaksa ir 10 141 590 *euro*, bet LOK 2018.gadā veiktā valsts galvoto aizdevumu pamatsummas atmaksa – 1 968 142 *euro* un procentu samaksa – 60 013 *euro*⁷⁶.

Likumā "Par valsts budžetu 2018.gadam" noteikts:

- ❖ finanšu ministram pārņemt VSIA "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca", VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca", VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža"", VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" un VSIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" valsts vārdā galvotās saistības līdz 150 692 062 *euro*, saglabājot prasījuma tiesības pret minētajām kapitālsabiedrībām;
- ❖ finanšu ministram palielināt aproprāciju Veselības ministrijai Finanšu ministrijas prasījumu pret iepriekš minēto VSIA apmērā, bet ne vairāk kā 150 692 062 *euro*, paredzot dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem kapitālsabiedrību pamatkapitāla palielināšanai ar finanšu ieguldījumu;
- ❖ Veselības ministrijai atbilstoši normatīvajiem aktiem veikt finanšu ieguldījumu ne vairāk kā 150 692 062 *euro* apmērā iepriekš minēto VSIA pamatkapitālā ar mērķi dzēst saistības pret Finanšu ministriju, kas izveidojušās valsts vārdā galvoto aizdevumu pārņemšanas vai valsts galvoto saistību izpildes rezultātā⁷⁷.

2.2.1.3.2. Valsts galvoto aizdevumu apmaksai piešķirto līdzekļu uzskaitē

Valsts kase atbilstoši iekšējiem tiesību aktiem⁷⁸ veic galvojumu izpildes uzraudzību un nepieciešamības gadījumā nodrošina uzkrājumu vai uzkrāto saistību veidošanu paredzamiem izdevumiem, kā rezultātā valsts budžeta finanšu bilanci⁷⁹ ir uzrādītas "Uzkrātās saistības" paredzamajiem galvojuma izdevumiem.

Valsts kontrole, veicot revīzijas procedūras uzkrāto saistību veselības aprūpes iestādēm un LOK vērtības pārbaudei, uzkrātās saistības vērtējot atbilstoši vispārpieņemtiem to uzskaites principiem, konstatēja, ka valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatā:

- ❖ **Uzkrāto saistību vērtība neatbilst faktisko saistību vērtībai 151 217 851⁸⁰ *euro* apmērā, kas izriet no galvojuma līgumiem – valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatos uzrādītā uzkrāto saistību vērtība ir par 33 783 030 *euro* ir mazāka, t.i., 117 434 821 *euro*;**
- ❖ **Iespējamo saistību vērtība ir uzrādīta par 150 724 461 *euro* lielāka:**

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- kā iespējamās saistības arī zembilancē 150 859 142 *euro* vērtībā ir uzrādīti galvojumi veselības iestādēm un LOK (LOK uzrādīta tikai pamatsumma bez % summas 358 709 *euro* vērtībā);
- iespējamo saistību vērtība ir nepamatoti samazināta, jo iespējamo saistību sastāvā nav uzrādītas iespējamās saistības par valsts galvoto aizdevumu procentiem 134 681 *euro* vērtībā, tajā skaitā – Rojas ostas pārvaldei 1510 *euro* vērtībā, AS “Vidusdaugava” 133 171 *euro* vērtībā.

Lai noskaidrotu iemeslus atšķirīgām vērtībām un uzrādīšanai gan bilancē, gan zembilancē, revīzijas laikā tika veiktas papildu revīzijas procedūras un vairākkārt organizētas tikšanās ar Valsts kases pārstāvjiem, kā rezultātā tika konstatēts, ka Valsts kasē tās iekšējos tiesību aktos⁸¹ *Uzkrāto saistību* grāmatvedības uzskaites pamatprincipi nav pietiekami skaidri definēti un nodalīti no *Uzkrājumu* grāmatvedības uzskaites pamatprincipiem. Līdz ar to Valsts kase atzinusi uzkrātās saistības veselības aprūpes iestāžu un LOK galvojumiem saskaņā ar *Uzkrājumu* grāmatvedības uzskaites pamatprincipiem, tos uzrādot nevis valsts budžeta finanšu bilances postenī *Uzkrājumi*, bet postenī *Uzkrātās saistības*.

Valsts kontroles ieskatā nav pieļaujams piemērot vienādus atzīšanas, novērtēšanas un uzskaites pamatprincipus *Uzkrājumu* un *Uzkrāto saistību* uzskaitē, jo:

- ❖ uzkrājumus iespējams atšķirt no citām saistībām, piemēram, no parādiem kreditoriem uz uzkrātām saistībām kreditoriem, jo pastāv neskaidrība par to izpildei nākotnē nepieciešamo izdevumu laiku vai apjomu⁸²;
- ❖ uzkrātās saistības bieži vien tiek uzrādītas kā daļa no kreditoru parādiem, bet uzkrājumi tiek uzrādīti atsevišķi;
- ❖ uzkrātās saistības faktiski ir izdevumi, kas attiecināmi uz pārskata periodu, bet par kuriem bilances datumā vēl nav saņemts maksāšanai paredzēts attiecīgs attaisnojuma dokuments (rēķins), savukārt uzkrājumi ir paredzamie izdevumi, kas attiecināmi uz pārskata gadu vai iepriekšējiem periodiem, bet to apjomu un izpildes laiku ir iespējams tikai aplēst;
- ❖ uzkrāto saistību summu nosaka saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, tāmēm, saņemtajiem attaisnojuma dokumentiem vai pēc iepriekšējās pieredzes par izdevumu apmēru⁸³, bet uzkrājumu apjomu bieži vien balsta uz aplēsēm, jo to summa nav precīzi nosakāma;
- ❖ *Uzkrātās saistības* finanšu pārskatos tiek uzrādītas atbilstoši faktiski noslēgtiem līgumiem, saņemtiem rēķiniem vai citiem attaisnojuma dokumentiem un to vērtība netiek nediskontēta.

UZKRĀJUMI ≠ UZKRĀTĀS SAISTĪBAS

Lai gan *Uzkrātās saistības* finanšu pārskatos tiek uzrādītas atbilstoši faktiski noslēgtiem līgumiem, saņemtiem rēķiniem vai citiem attaisnojuma dokumentiem un to vērtība atbilstoši vispārpieņemtiem principiem uzkrāto saistību uzskaitē netiek diskontēta, revīzijā konstatēts, ka tās ir diskontētas un tāpēc valsts budžeta finanšu uzskaitē un bilancē uzkrātās saistības ir uzrādītas par 33 783 030 *euro* mazākā apmērā nekā faktiskais saistību apjoms (skatīt 6.tabulu);

- ❖ valsts budžeta finanšu uzskaites finansiālās darbības pārskatā nepamatoti samazināts finansiālās darbības rezultāts par 2 588 078 *euro*, t.sk. nepamatoti palielināti ieņēmumi par 1 901 204 *euro*⁸⁴ un nepamatoti palielināti izdevumi par 4 489 282 *euro*⁸⁵.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

6.tabula

Valsts budžeta finanšu bilancē uzrādīto un faktisko saistību apjoma salīdzinājums

Galvojuma saņēmējs	Valsts budžeta finanšu bilances dati ⁸⁶ 31.12.2018, euro	Valsts budžeta faktiskās saistības ⁸⁷ , veselības aprūpes iestādēm un sporta būvju celtniecībai, euro	Starpība, euro
Veselības aprūpes iestādes	105 952 383	139 680 147	33 727 764
Sporta būvju celtniecība (LOK)	11 482 438	11 537 704*	55 266
Kopā:	117 434 821	151 217 851	33 783 030

* zembilancē ir uzskaitīta tikai LOK galvojuma pamatsumma, savukārt bilancē ir uzskaitīta LOK galvojuma pamatsumma un procentu summa kopā, piemērojot diskonta likmi

Neatbilstībām saistībā ar veselības aprūpes iestāžu un LOK valsts galvoto aizdevumu uzrādīšanu valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatos ir ietekme arī uz Saimnieciskā gada pārskatā atklāto informāciju, jo Saimnieciskā gada pārskata valsts konsolidētajā bilancē:

- ❖ nav uzrādītas visas no galvojumu līgumiem izrietošās valsts saistības, tās ir uzrādītas par 33 783 030 euro mazākā vērtībā;
- ❖ zembilances pasīvi uzrādīti par 150 724 461 euro lielākā vērtībā.

Uzskatāmībai ar veselības aprūpes iestāžu un LOK valsts galvoto aizdevumu uzrādīšanu Saimnieciskā gada pārskatā un tajā iekļautajos pārskatos apkopojām 6. attēlā:

6.attēls. Informācijas atklāšana par ārstniecības iestāžu un sporta būvju celtniecībai izsniegto galvojumu saistībām Saimnieciskā gada pārskatā un tajā iekļautajos gada pārskatos

2.2.1.3.3. Valsts galvojumi ZIB izsniegtajiem kredītiem

Saimnieciskā gada pārskatā iespējamās valsts saistības ir uzrādītas par 9 524 447 *euro* mazākā vērtībā, jo valsts budžeta finanšu uzskaitē un zembilancē nav uzrādīti valsts vārdā izsniegtie galvojumi ZIB, lai gan:

- ❖ tie vērtējami kā varbūtējās saistības, kuru pamatā ir pagātnes notikumi un kuru pastāvēšana apstiprināsies tikai atkarībā no tā, vai būs vai nebūs noticis viens vai vairāki nenoteikti nākotnes notikumi, kurus vienība pilnībā nevar kontrolēt;
- ❖ ir iespējama ekonomisko labumu aizplūšanas iespēja no valsts budžeta līdzekļiem – ir identificēti jau divi gadījumi, kad ir veikti pieprasījumi valsts galvoto saistību segšanai.

Ziemeļu Investīciju banka (turpmāk ZIB) ir izveidota ar mērķi veicināt un attīstīt sadarbību starp ziemeļvalstīm, nodrošinot tādu investīciju projektu finansēšanu, kuri atbilst kopējām ziemeļvalstu interesēm. 2004.gada 11.februārī trīs Baltijas valstis un tā laika ZIB dalībvalstis - Dānija, Somija, Islande, Norvēģija un Zviedrija - parakstīja līgumu (turpmāk - Līgums), ka ar 2005.gada 1.janvāri Igaunija, Latvija un Lietuva kļūst par piltiesīgām ZIB dalībvalstīm.

Starp Latvijas Republiku uz ZIB ir noslēgti divi galvojuma līgumi:

- ❖ par galvojumiem ZIB aizdevumiem un galvojumiem investīciju projektiem⁸⁸;
- ❖ par galvojumiem Vides investīciju aizdevumiem un Vides investīciju galvojumiem⁸⁹.

Galvojuma veids	Galvojuma summa, <i>euro</i>	Galvotā aizņēmuma atlikums, <i>euro</i>
Galvojums ZIB (investīciju projektiem)	24 052 957	9 395 885
Galvojums ZIB (vides investīciju projektiem)	4 008 826	128 562

Galvojumiem investīciju projektiem ZIB veido kredīta riska fondu, kurā pieejamos līdzekļus ir iespējams izmantot nenomaksāto saistību segšanai. Kā arī ZIB var pieprasīt dalībvalstīm galvojumu investīciju projektu ietvaros tikai pēc tam, kad tiks izmantoti fonda līdzekļi. **Aizdevumiem un galvojumiem vides investīciju projektiem riska fonds netiek veidots⁹⁰.**

Lai gan valsts galvojumi ZIB ir valsts iespējamās saistības, tie nav uzrādīti ne valsts budžeta finanšu uzskaites zembilancē, ne Saimnieciskā gada pārskata zembilancē.

Revīzijas laikā, vērtējot, vai iespējamās saistības varētu nebūt atklātas finanšu pārskatos, jo ekonomisko labumu vai pakalpojumu potenciālu ietverošu resursu aizplūšanas iespēja no vienības ir ļoti maza⁹¹, tika konstatēts, ka ir bijuši jau divi ekonomisko labumu aizplūšanas gadījumi - ZIB valdes pieprasījumi galvojuma izpildei no ZIB dalībvalstīm, tajā skaitā no Latvijas Republikas - 391 677 *euro*⁹² apmērā.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Abos gadījumos valsts galvoto saistību segšana veikta, realizējot savstarpējo ieskaitu, pieprasīto galvojuma izpildes summu sedzot no pienākošos dividendžu summas.

Tā kā valsts galvojumi ZIB, kuru kopējais apmērs ir 9 524 447 *euro* (valsts galvoto aizņēmumu atlikums), ir 1) varbūtējās saistības, kuru pamatā ir pagātnes notikumi un kuru pastāvēšana apstiprināsies tikai atkarībā no tā, vai būs vai nebūs noticis viens vai vairāki nenoteikti nākotnes notikumi, kurus vienība pilnībā nevar kontrolēt, un 2) nav iespējams secināt, ka ekonomiskos labumu resursu aizplūšanas iespēja no vienības ir ļoti maza⁹³, jo ir identificēti jau divi gadījumi, kad ir veikti pieprasījumi valsts galvoto saistību segšanai, tie ir jāuzrāda kā valsts iespējamās saistības valsts budžeta finanšu bilances un Saimnieciskā gada pārskata valsts konsolidētās bilances zembilancē.

Valsts kases skaidrojums par iemesliem ZIB galvojumu neuzrādīšanai iespējamo saistību sastāvā:

ZIB 2x gadā sūta pārskatus, kuros informē par aizņēmējiem, kuri ir iekļauti "uzraugāmo sarakstā", par kreditriska fonda apmēru (zaudējumus no PIL aizdevumiem sedz vispirms no šī konta) kā arī, vai būs nepieciešamība pieprasīt dalībvalstu garantiju izpildi. Līdz šim ZIB valde ir pieņēmusi lēmumu pieprasīt galvojuma izpildi tikai Landmont Limited gadījumā. Vienlaikus ZIB var arī pieņemt lēmumu nepieprasīt dalībvalstu garantiju izpildi, bet gan ieturēt šo daļu no dalībvalstīm izmaksājamām dividendēm.

ZIB kredītreitinga aģentūru vērtējumā ir novērtēta ar augstāko iespējamo kredītreitingu – S&P AAA un Moody's Aaa.

Valsts kase izskata ZIB un EIB iesniegto informāciju un ja konstatē, ka tiks vai varētu tikt pieprasīta galvojuma izpilde, sagatavo izvērtējumu uzkrājumu veidošanas nepieciešamībai un iesniedz Kredītkomitejā. Līdz šim šāda nepieciešamība bijusi tikai Landmont Limited sakarā.

Revīzijas noslēgumā Valsts kase veica labojumus, kas palielināja iespējamās saistības zembilancē par 191 973 907 *euro*, tomēr pamatojums iespējamo saistību uzrādīšanai finanšu pārskata zembilancē nav iesniegts. Tāpēc par iespējamo saistību apmēra 182 449 460 *euro*⁹⁴ vērtībā uzrādīšanu finanšu pārskata zembilancē Valsts kontrole nevar sniegt viedokli.

Ieteikumi

Finanšu ministrijai (Valsts kasei) veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu:

- ❖ visu no valsts galvojumiem izrietošo saistību un iespējamo saistību atbilstošu uzrādīšanu Saimnieciskā gada pārskatā;
- ❖ izsniegto valsts galvojumu izvērtējumu pārskata gada beigās, lai varētu pieņemt pamatotu lēmumu par iespējamo saistību vai saistību uzrādīšanu/neuzrādīšanu finanšu pārskatā.

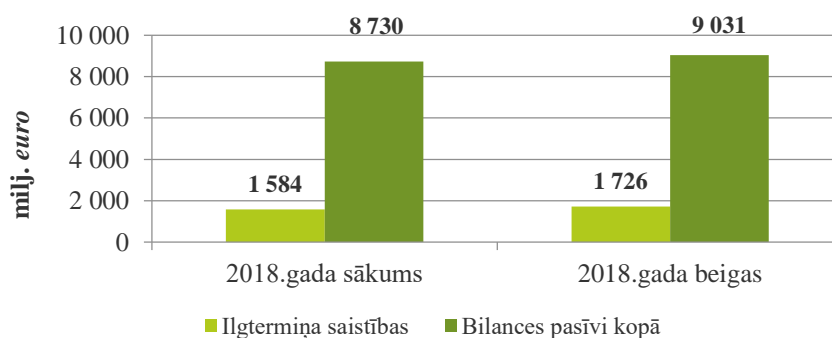
NAV KLASIFICĒTS

2.2.2. Pašvaldību saistības

Pašvaldību gada pārskatu datos uzrādītā informācija par saistībām nav patiesa un salīdzināma, jo Rīgas pilsētas pašvaldība saistības 241,4 milj. *euro* apmērā ir uzrādījusi neatbilstoši darījuma ekonomiskajai būtībai kā ilgtermiņa parādu piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārskata pielikumā nav uzrādījusi aizņēmumu 409,8 milj. *euro* apmērā.

Valsts kontrole nevarēja iegūt ticamus, pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par darījuma, ko, iespējams, noslēdzis Lielvārdes novada domes bijušais priekšsēdētājs, Lielvārdes novada domes vārdā parakstot dokumentu – parādzīmi/vekseli – 200 milj. *euro* vērtībā, iespējamo ietekmi vai tās neesamību uz Saimnieciskā gada pārskatu.

Bilances posteņa “Ilgtermiņa saistības” vērtība pārskata gada sākumā bija 1 583,6 milj. *euro* jeb 18 % no bilances pasīvu kopsummas un pārskata gada beigās – 1 726,0 milj. *euro* jeb 19% no bilances pasīvu kopsummas⁹⁵ (skatīt 7.attēlu).

7.attēls. Pašvaldību bilances posteņa “Ilgtermiņa saistības” un bilances pasīvu kopējā vērtība 2018.gada sākumā un beigās.

Revīzijas izlasē iekļauto 30 pašvaldību bilances posteņa “Ilgtermiņa saistības” vērtība pārskata gada sākumā bija 1 019,1 milj. *euro* jeb 64 % un pārskata gada beigās 1 038,0 milj. *euro* jeb 60 % no visu pašvaldību bilances posteņa vērtības.

2.2.2.1. Rīgas pilsētas pašvaldības saistības

Saskaņā ar Rīgas pilsētas pašvaldības zvērināta revidenta sniegto informāciju arī 2018.gadā Dienvidu tilta būvniecības darījuma uzskaites kārtība netika mainīta.

Izvērtējot Rīgas pilsētas pašvaldības 2018.gada pārskatā norādīto, ir konstatēts:

- ❖ bilances postenī “Ilgtermiņa parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem” 2018.gada 31.decembrī ir uzrādīts atlikums 241,4 milj. *euro*, kas saskaņā ar Valsts kontroles iepriekšējā revīzijā konstatēto⁹⁶ ir saistības pret “Deutsche Bank AG” par Dienvidu tilta būvniecības finansēšanu un gada pārskatā bija jāuzrāda postenī “Ilgtermiņa aizņēmumi”;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ pielikuma veidlapā Nr.9-1 "Pārskats par aizņēmumiem" nav uzrādīta saistību summa 409,8 milj. *euro*, kas pašvaldībai būs jāatmaksā "Deutsche Bank AG" saskaņā ar līgumiem par Dienvidu tilta būvniecības finansēšanu⁹⁷.

Tādējādi kopsavilkumos par valsts konsolidēto parādu nav norādīta pilnīga un korekta informācija par kopējo pašvaldību parāda apjomu un Rīgas pilsētas pašvaldības parādu: "[...] Rīgas pilsētas pašvaldības, kurai no visām pašvaldībām ir lielākais parāda pieaugums un lielākais parāds 2018.gada beigās, parāda uz vienu iedzīvotāju rādītājs ir 482 *euro*, kas ir zemāks par vidējo valstī, un 2018.gada laikā ir palielinājies par 28 *euro* [...]"⁹⁸.

Finanšu ministrija 2011.gadā, saskaņojot Valsts kontroles revīzijas ziņojuma projektu⁹⁹, noraidīja¹⁰⁰ ieteikuma ieviešanu, kas saistīts ar ilgtermiņa saistību uzskaites sakārtošanu, jo uzskata, ka pašvaldības sniegtā informācija par saistībām ir patiesa un salīdzināma.

2.2.2.2. Lielvārdes novada pašvaldības saistības

Finanšu revīzijā par 2015.gada Saimnieciskā gada pārskatu tika konstatēts, ka Lielvārdes novada domes deputāts, būdams domes priekšsēdētājs, 2015.gada 24.novembrī bez atbilstoša pilnvarojuma un pretēji tiesību normās noteiktajai speciālajai kārtībai, kādā pašvaldības var ņemt aizņēmumus un uzņemt citas finansiālās saistības, parakstīja un iesniedza Valsts kasē dokumentu "Promissory Note" par finanšu saistību (aizņēmums) 200 milj. *euro* apmērā uzņemšanos pašvaldības vārdā. Dome nebija pilnvarojusi bijušo domes priekšsēdētāju vai citas personas veikt jebkādas darbības saistībā ar minētā aizņēmuma ņemšanu, tajā skaitā no uzņēmuma *Riverside HK Ltd.* Eiropas biroja¹⁰¹.

Lielvārdes novada pašvaldība ir veikusi virkni darbību, lai panāktu minētās lietas izskatīšanu tiesībsargājošajās institūcijās.

LR Zemgales rajona tiesa 08.11.2018. izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta prokurora prasībā pret fizisko personu un *Riverside HK Ltd.* Eiropas biroju par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu un nosprieda:

- ❖ apmierināt pilnībā prasību pret fizisko personu un *Riverside HK Ltd.* Eiropas biroju par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu;
- ❖ atzīt par spēkā neesošu no parakstīšanas brīža darījumu ar *Riverside HK Ltd.* Eiropas biroju par 200 milj. *euro* aizdevumu;
- ❖ piedzīt no fiziskās personas valsts nodevu 602 223 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 35 *euro*;
- ❖ piedzīt no *Riverside HK Ltd.* Eiropas biroja valsts nodevu 602 223 *euro* un par lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 35 *euro*.

Zvērināts revidents atzinumu par Lielvārdes novada pašvaldības 2018.gada pārskatu nav modificējis, bet apstākļu akcentējumā¹⁰² papildus ir norādījis, ka "[...] 13.12.2018. Zemgales rajona tiesa ir nolēmusi pieņemt [personas] apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 08.11.2018. spriedumu, kurā viņš lūdz:

- noraidīt Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta prokurora prasību atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža aizdevuma līgumu starp Lielvārdes novada

NAV KLASIFICĒTS

pašvaldību un uzņēmumu Riverside HK Ltd., kurš izriet no Lielvārdes novada domes priekšsēdētāja parakstītā, ar 24.11.2015. datētā dokumenta angļu valodā "Promissory Note" (parādzīmes) un pašu parādzīmi [..]".

Tā kā tiesas sēde vēl nav notikusi un tās iznākums nav zināms, SGP revīzijā Valsts kontrole nevarēja iegūt ticamus, pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par darījuma iespējamo ietekmi vai tās neesamību uz SGP.

2.2.3. Atvasinātie finanšu instrumenti

Atšķirībā no parastiem darījumiem ar vērtspapīriem, kad apmaksā un/vai piegāde notiek tūlīt pēc darījuma noslēgšanas, finanšu tirgū tiek slēgti **līgumi, kas paredz aktīvu pirkšanu vai pārdošanu kādā noteiktā brīdī nākotnē un dod tiesības līguma īpašniekam noteiktā termiņā nopirkt vai pārdot finanšu aktīvu par līgumā iepriekš atrunātu cenu. Šāda līguma cena tiek atvasināta no pamataktīva cenas, tādēļ šos līgumus sauc par atvasinātiem finanšu instrumentiem (*derivative instruments*)¹⁰³.**

Atvasināto finanšu instrumentu **vērtību nosaka bāzes aktīvi** (pamatvērtspapīri (akcijas, obligācijas), valūta) vai šo aktīvu cenas (kurša) izmaiņas.

Darbību ar atvasinātiem finanšu instrumentiem galvenais mērķis ir:

- ❖ **pārvaldīt esošos vai paredzamos riskus** saistībā ar institūcijas darbību un finansiālo stāvokli, vai
- ❖ **uzņemties** atvērtās vai spekulatīvās pozīcijas, lai gūtu labumu no gaidāmajām tirgus izmaiņām.

Atvasināto finanšu instrumentu darījumi (turpmāk – AFI) ir darījumi, kuru vērtība mainās atkarībā no cita aktīva vērtības izmaiņām un kurus ietekmē viens vai vairāki finanšu riski, kas piemīt AFI pamatā esošajam aktīvam un kas tiek pārdaļīti starp darījumā iesaistītajām pusēm¹⁰⁴.

Forvardi (*forwards*) un svapi (*swaps*) ir bieži sastopami ārpusbiržas AFI.

AFI rada **tiesības un pienākumus**, kurus ietekmē viens vai vairāki **finanšu riski**, kuri piemīt AFI pamatā esošajam primārajam finanšu instrumentam, tiek pārnesti starp darījumā iesaistītajām pusēm¹⁰⁵.

Ja institūcijas lieto AFI, atbilstoši SPSGS noteiktajam institūcijām ieteicams finanšu pārskatā sniegt informāciju par to, 1) kādā **apjomā** tiek lietoti finanšu instrumenti; 2) kāds ir ar tiem saistītais **riski**; 3) kādiem finanšu **nolūkiem** tie kalpo¹⁰⁶.

Institūcija, veicot darījumus ar AFI, var uzņemties vai nodot citai personai vienu vai vairākus finanšu riskus (skatīt 8.attēlu), tāpēc, lai palīdzētu finanšu pārskata lietotājiem izvērtēt riska lielumu gan atzītiem, gan neatzītiem finanšu instrumentiem, SPSGS nosaka, ka finanšu pārskata lietotājiem jāsniedz skaidrojumi par finanšu riskiem, kurus institūcija uzņemas.¹⁰⁷ Tāpat atbilstoši SPSGS prasībām institūcijai finanšu pārskatos jāapraksta savi finanšu riska vadības **mērķi un politika, tajā skaitā politika par visu to lielāko prognozēto darījumu veidu riska ierobežošanu, kuriem tiek piemērota riska ierobežošanas uzskaitē**¹⁰⁸.

NAV KLASIFICĒTS

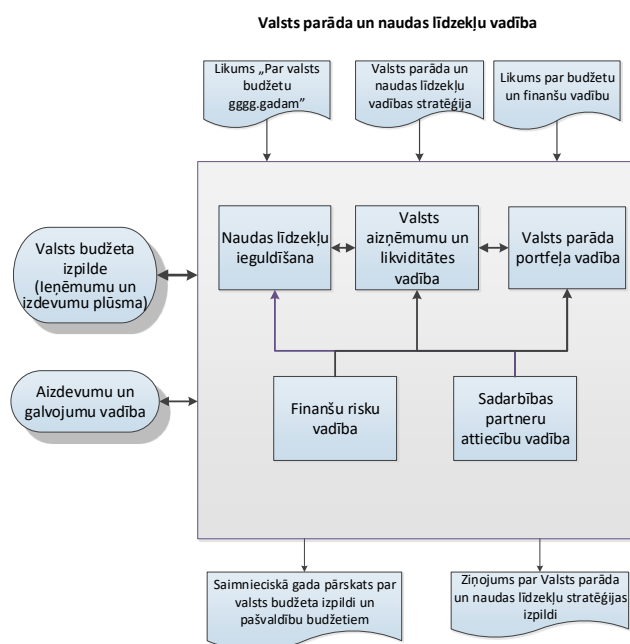
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Cenas risks	Kreditrisks	Likviditātes risks	Naudas plūsmas risks
<ul style="list-style-type: none"> • valūtas risks- FI vērtība var svārstīties valūta kursa izmaiņu dēļ • procentu likmju risks- FI vērtība var svārstīties tīrģus procentu likmju izmaiņu dēļ • tīrģus risks- FI vērtība var svārstīties tīrģus cenu izmaiņu dēļ 	<ul style="list-style-type: none"> • risks, ka viena finanšu instrumentā iesaistītā puse var neizpildīt savas saistības un tāpēc otrai pusei var rasties finanšiālie zaudējumi 	<ul style="list-style-type: none"> • jeb finansēšanas risks, ir risks, ka vienībai var rasties grūtības piesaistīt naudas līdzekļus, lai pildītu ar finanšu instrumentiem saistītās apņēšanās 	<ul style="list-style-type: none"> • risks, ka var svārstīties ar monetāru finanšu instrumentu saistīto nākotnes naudas plūsmas summa

8. attēls. Finanšu riski, kurus institūcija uzņemas, veicot darījumus ar finanšu instrumentiem

2.2.3.1. AFI izmantošana valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā

Valsts parāda vadība ir viena no Valsts kases funkcijām.¹⁰⁹ Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesu skatīt 9.attēlā.

9.attēls. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa shēma.

2.2.3.1.1. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija

Valsts kases darbību valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā nosaka Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija¹¹⁰ (turpmāk – Stratēģija).

Atbilstoši Stratēģijā noteiktajam:

- ❖ **valsts parāda un naudas līdzekļu vadības mērķis** ir savlaicīgi nodrošināt finanšu resursu pieejamību finansēšanas nepieciešamības segšanai **ar zemām valsts parāda apkalpošanas izmaksām, ierobežojot finanšu riskus** un vienlaikus sekmējot iekšējā finanšu tirgus attīstību;¹¹¹

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ valsts **parāda portfeļa vadības mērķis** ir optimizēt valsts parāda apkalpošanas izmaksas ilgtermiņā, ierobežojot valsts parāda portfeļa finanšu riskus.¹¹²

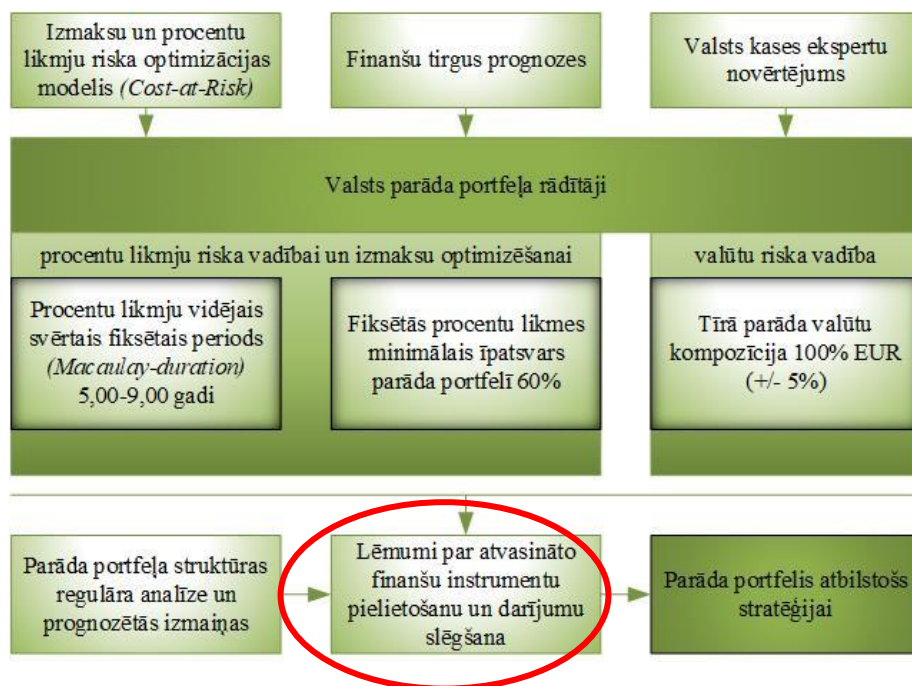
Valsts parāda portfelis tiek vadīts atbilstoši Stratēģijā noteiktajiem **pamatprincipiem**, cita starpā:

- ❖ nodrošināts līdzsvars starp finanšu resursu izmaksām un finanšu risku ierobežošanu ilgtermiņā, par **nozīmīgāko uzskatot finanšu risku ierobežošanu un novēršanu, nepieļaujot valsts parāda apkalpošanas izmaksu nekontrolētu palielināšanos;**
- ❖ parāda portfeļa vadībā tiek izmantotas **starptautiskajā finanšu praksē atzītas metodes un tehnoloģijas**, kā arī, nepieciešamības gadījumā, juridiskās konsultācijas¹¹³.

Valsts parāda portfeļa vadībai cita starpā izvirzīti šādi **uzdevumi**:

- ❖ **regulāri uzraudzīt noteiktos parametrus un ar AFI, jaunu aizņēmumu vai parāda atpirkšanas/apmaiņas darījumu palīdzību nodrošināt nepieciešamās valsts parāda portfeļa struktūras atbilstību Stratēģijai;**
- ❖ **novērtēt AFI efektivitāti saskaņā ar starptautiski pieņemtajām metodēm, salīdzinot to ar konkrēto parāda portfeļa daļu, kurai AFI ir izmantoti;**
- ❖ **regulāri** izvērtēt valsts parāda apkalpošanas izdevumu optimizēšanas iespējas, izmantojot parāda atpirkšanas un/vai apmaiņas darījumus¹¹⁴.

Pamatojoties uz izvirzītajiem valsts parāda vadības mērķiem un pamatprincipiem, kā arī ņemot vērā esošo valsts parāda struktūru un finanšu tirgus situāciju, noteikti šādi valsts parāda portfeļa struktūras **parametri**, skatīt 10.attēlu¹¹⁵.

10.attēls. Valsts parāda portfeļa vadības pamatprincipi un valsts parāda portfeļa struktūras parametri¹¹⁶

NAV KLASIFICĒTS

Valsts kase pielieto atvasinātos finanšu instrumentus Valsts parāda vadības un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai.

Saskaņā ar Stratēģijā noteikto:

- ❖ **atkāpes** no dzēšanas profila, fiksētās procentu likmes minimālā īpatsvara un procentu likmju vidējā svērtā fiksētā perioda parametra robežām **pieļaujamas, ja attiecīgā atkāpe nerada papildu finanšu risku**¹¹⁷.
- ❖ vienlaikus ar darījuma līguma slēgšanu veicot aizņēmumu ne *euro* valūtā un veicot ieguldījumus ne *euro* valūtā, ir jānodrošina AFI izmantošana. **Stratēģijā nav noteikta AFI izmantošana citiem mērķiem, bet noteikts: ja ir iestājušies apstākļi, pie kuriem nav iespējama valsts parāda un naudas līdzekļu vadība atbilstoši Stratēģijai un šo apstākļu rezultātā ir nepieciešama nekavējotā rīcība, ir pieļaujamas atkāpes no Stratēģijas, tās saskaņojot ar finanšu ministru;**
- ❖ **finanšu risku vadības mērķis** ir: 1) nepieļaut valsts parāda apkalpošanas izmaksu nekontrolētu palielināšanos un 2) ierobežot saistību neizpildes risku Stratēģijas ietvaros noslēgtajos darījumos¹¹⁸.

Finanšu riski tiek vadīti saskaņā ar Stratēģijā noteiktiem pamatprincipiem, cita starpā noteikts, ka procentu likmju riska ierobežošanai vada valsts parāda procentu likmju struktūru un procentu likmju vidējo svērto fiksēto periodu.¹¹⁹

Finanšu risku vadības **mērķa sasniegšanai un uzdevumu īstenošanai** valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā ir noteikta **pieļaujamo AFI izmantošana** ar vai bez garantijas nodrošinājuma:

- ❖ valūtu pirkšanas/pārdošanas nākotnes darījumi;
- ❖ procentu likmju nākotnes darījumi;
- ❖ procentu likmju mijmaiņas darījumi;
- ❖ valūtu mijmaiņas darījumi;
- ❖ valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumi;
- ❖ naudas plūsmu mijmaiņas darījumi;
- ❖ opcijas¹²⁰.

Vienlaikus Stratēģija paredz:

- ❖ partnerpuses kredītriska ierobežošanai, izdevīgāku AFI darījumu nosacījumu nodrošināšanai, kā arī vienlaikus partnerpušu loka paplašināšanai un sadarbības apjomu paaugstināšanai, ievērojot likviditātes vadības prasības, **pieļaujama līgumu un attiecīgu darījumu slēgšana, kas paredz garantijas nodrošinājumu**¹²¹;
- ❖ **regulāri pārskatīt** naudas līdzekļu vadību un valsts parāda vadību ietekmējošos finanšu riskus¹²²;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ ir pieļaujamas atkāpes no Stratēģijas, tās saskaņojot ar finanšu ministru¹²³, ja ir iestājušies apstākļi, pie kuriem nav iespējama valsts parāda un naudas līdzekļu vadība atbilstoši Stratēģijai un šo apstākļu rezultātā ir nepieciešama nekavējoša rīcība.

2.2.3.1.2. Valsts kases izmantotie AFI, to iezīmes

Atbilstoši 2018.gada valsts budžeta finanšu bilances pārskatā sniegtajai informācijai:

- ❖ Valsts kase izmanto AFI tikai finanšu risku vadībai atbilstoši finanšu ministra apstiprinātajā Stratēģijā izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem;
- ❖ Valsts kase izmanto šādus AFI:
  - **FORWARD** – **nākotnes valūtas pirkšanas vai pārdošanas darījums**, kura ietvaros par noteikto valūtu kursu noteiktā dienā nākotnē tiek nopirkts vai pārdots noteiktais valūtas daudzums;
  - **IRS** – **procentu likmju mijmaiņas darījums**, kura ietvaros notiek apmaiņa ar procentu maksājumu plūsmām, kuras balstās uz darījumu nosacījumos noteikto termiņu procentu likmēm (vienai no plūsmām likme var būt fiksēta uz visu darījuma termiņu);
  - **CCIRS** – **valūtu mijmaiņas darījums vai procentu likmju un valūtu mijmaiņas darījums**, kura ietvaros notiek apmaiņa ar naudas plūsmām dažādās valūtās (procentu un pamatsummas maksājumiem):
    - valūtu mijmaiņas darījums – ja abas naudas plūsmas ir saistītas ar fiksētām vai vienādu termiņu mainīgām procentu likmēm;
    - procentu un valūtu mijmaiņas darījums – ja naudas plūsmas ir saistītas ar dažādu termiņu procentu likmēm (viena no tām var būt fiksēta uz visu darījuma termiņu);
- ❖ IRS un CCIRS darījumi tiek slēgti, lai sasniegtu Stratēģijā noteikto valsts parāda portfeļa vadības mērķi un nodrošinātu valsts parāda portfeļa ilgspēju (*duration* – procentu likmju vidējo svērto fiksēto periodu (gados)) un fiksēto likmju īpatsvara rādītāju ievērošanu pieļaujamās robežās. Atbilstoši Stratēģijā definētajam parāda portfeļa vadības pamatprincipam, nodrošinot līdzsvaru starp finanšu resursu izmaksām un finanšu risku ierobežošanu, par nozīmīgāko tiek uzskatīta finanšu risku ierobežošana;
- ❖ CCIRS un FORWARD darījumi tiek slēgti, lai nodrošinātu tīrā parāda valūtu kompozīcijas ievērošanu pieļaujamās robežās, kā arī lai izslēgtu valūtu svārstību risku procentu maksājumiem par ne *euro* valūtā emitētām eiroobligācijām un citiem aizņēmumiem. Slēdzot attiecīgos AFI darījumus vērtspapīru emisijas brīdī ne *euro* valūtā, tiek fiksēts valūtas kurss, par kuru darījuma puses apmainās ar darījuma pamatsummām (attiecīgi emisijas brīdī un vēlāk emisijas dzēšanas brīdī), kā arī par kuru efektīvi tiek veikti un attiecīgi saņemti līdzekļi procentu maksājumu veikšanai – tādējādi izslēdzot valūtu svārstību risku procentu (kupona) maksājumiem. FORWARD darījumi tiek slēgti, lai ierobežotu valūtu risku naudas līdzekļu vadībā;
- ❖ attiecībā uz noslēgtajiem AFI darījumiem pastāv partnerpuses kredītrisks – iespējamība, ka darījumu partneris nepildīs savas saistības, līdz ar to radot darījumu pārtraukšanas izdevumus (darījumu izbeigšanas brīdī). Stratēģijā finanšu risku vadībai ir izvirzīts uzdevums partnerpušu kredītriska novērtēšanu veikt, pamatojoties uz kredītreitingu un citiem starptautiskā finanšu vadības

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

praksē pielietotajiem riska novērtēšanas kritērijiem. Partnerpuses kredītriska vadības kritēriji ir noteikti Valsts kases iekšējos noteikumos. AFI maksimālā partnerpuses riska summa uz bilances datumu ir šo aktīvu tirgus vērtība, kas FORWARD un CCIRS darījumiem sakrīt ar bilances vērtību;

- ❖ 2018. gadā AFI atmaksa nav bijusi kavēta un nav atzīts vērtības samazinājums (*impairment*);
- ❖ **AFI darījumu nosacītā pamatvērtība (visu Valsts kases maksājamo plūsmu summa) nosaka salīdzināšanas bāzi ar instrumentiem, kas tiek atzīti bilancē, bet nenorāda uz instrumenta patieso vērtību.** Tādēļ nosacītā pamatvērtība nevar tikt izmantota, lai noteiktu, kādā līmenī Valsts kase ir pakļauta kredītriskam vai tirgus riskam. AFI vērtība mainās atkarībā no tirgus procentu likmju vai valūtas kursu svārstībām un, attiecīgi mainoties bilances vērtības zīmei, var pāriet no bilances aktīvu puses uz pasīvu pusi un otrādi. **AFI vērtības izmaiņas pašas par sevi nekādā veidā neliecina par to izmantošanas efektivitāti un to pielietošanas rezultāts ir vērtējams kontekstā ar pamatinstrumenta riska pārvaldīšanu¹²⁴.**

2.2.3.1.3. Valsts kases politika AFI novērtēšanai

Valsts kase **AFI sākotnēji atzīst darījuma noslēgšanas datumā, un to patiesā vērtība ir AFI darījuma vērtība noslēgšanas brīdī.**

Turpmāk Valsts kase AFI:

- ❖ **novērtē patiesajā vērtībā, izmantojot kotētā aktīvā tirgus cenas vai diskontētās naudas plūsmas metodi;**
- ❖ **AFI pārvērtēšanas rezultātā radušos peļņu vai zaudējumus uzskaita pārskata perioda finanšu ieņēmumos vai izdevumos¹²⁵.**

Pārskata perioda beigās Finanšu risku vadības departamenta atbildīgais darbinieks:

- ❖ novērtē AFI, pamatojoties uz ietekmējošo faktoru tirgus cenām un iekšējo tiesību aktu;
- ❖ līdz katra mēneša piektajai darba dienai veic AFI darījumu novērtēšanu pēc iepriekšējā mēneša pēdējās dienas tirgus likmēm un valūtu kursiem, sagatavojot valūtu un procentu likmju riska vadībai noslēgto AFI darījumu (Forward, IRS un CCIRS) **novērtējumu¹²⁶.**

Valsts kase:

- ❖ **AFI uzskaita zembalances posteņos** valūtā, kādā tie noslēgti, no dienas, kad noslēgts attiecīgais darījums un Valsts kasei ir līgumiskas saistības to pildīt. Viena AFI iegāde var radīt gan zembalances aktīvu, gan zembalances saistības, ko uzskaita zembalancē atsevišķi;
- ❖ par **finanšu aktīviem atzīst tikai tos AFI, kuri ir tirgojami un kuriem ir pieejama vispārēji atzīstama tirgus vērtība¹²⁷;**
- ❖ **AFI, kuri ir riska ierobežošanas instrumenti un ar kuru patieso vērtību vai naudas plūsmu paredzēts kompensēt noteikta pret risku nodrošināta posteņa patiesās vērtības vai naudas plūsmas izmaiņas, atzīst zembalances uzskaitē¹²⁸;**

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ pārskata perioda beigās veic AFI, kuru patiesās vērtības noteikšanai izmanto tirgus vērtību, pārvērtēšanu, ņemot vērā tirgus cenas perioda beigu dienā. Peļņu vai zaudējumus, kas radušies no AFI pārvērtēšanas, uzskaita attiecīgi kā:
  - peļņu vai zaudējumus no AFI valūtas efekta vai
  - nerealizētos valsts parāda apkalpošanas izdevumus un īstermiņa aktīvus vai saistības¹²⁹.

Parāda portfeli iekļauto AFI:

- ❖ pamatsummas valūtas kursa svārstību efektu specifiski attiecina uz parāda portfeli, grāmatojot kā parāda portfeļa AFI valūtas pārvērtēšanu un nerealizēto peļņu/zaudējumus no valūtas kursa svārstībām;
- ❖ pārējo izmaiņu efektu un procentu maksājumu valūtas kursu svārstību efektu grāmato kā uzkrātos ieņēmumus/izdevumus no AFI un citus nerealizētos valsts parāda apkalpošanas izdevumus, bet procentu maksājumu nerealizēto peļņu/zaudējumus no valūtas kursa svārstībām¹³⁰.

Pārskata perioda beigās veic IRS¹³¹ un CCIRS¹³² uzkrāto procentu aprēķinu un reģistrē to zembilancē. Peļņu vai zaudējumus, kas radušies uzkrājuma veidošanas rezultātā, uzskaita zembilancē¹³³.

AFI, kas iekļauti parāda portfeli, iegūto vērtību sadala starp izmaiņām, kas radušās pamatsummas valūtas kursu svārstību rezultātā, procentu maksājumu valūtas kursu svārstību rezultātā un pārējām izmaiņām. Vērtību izmaiņas pamatsummas valūtas kursa svārstību rezultātā attiecina uz parāda vērtības izmaiņām, grāmatojot kā parāda portfeļa AFI valūtas pārvērtēšanu un nerealizēto peļņu/zaudējumus no valūtas kursa svārstībām. Pārējās izmaiņas un procentu maksājumu valūtas kursu svārstību rezultātu grāmato kā uzkrātos ieņēmumus/izdevumus no AFI un citus nerealizētos valsts parāda apkalpošanas izdevumus, bet procentu maksājumu valūtas kursu svārstību efektu - kā uzkrātos ieņēmumus/izdevumus no AFI un nerealizētu peļņu/zaudējumus no valūtas kursa svārstībām¹³⁴.

AFI, kas nav iekļauti parāda portfeli, t.sk. naudas līdzekļu finanšu risku vadības mērķu sasniegšanai izmantoto AFI, vērtības izmaiņas klasificē kā pārējo izmaiņu efektu, grāmatvedības uzskaitē grāmatojot kā uzkrātos ieņēmumus/izdevumus no AFI un nerealizēto peļņu/zaudējumus no valūtas kursa svārstībām¹³⁵.

Valsts kases veiktais AFI patiesās vērtības novērtējums 31.12.2018.:

Nr. SAP/ERP sistēmā	Darījumu veids	Darījuma mērķis (PV-parāda vadībai; NLV-naudas līdzekļu vadībai; NP-parāda portfelim nepiesaistītais)	Darījuma noslēgšanas datums	Darījuma beigu datums	Izmaiņas no valūtu kursu svārstībām EUR (pamatsumma)	Izmaiņas no valūtu kursu svārstībām EUR (procentu maksājumi)	Pārējās izmaiņas EUR
5690	Forward	PV	08.09.2006	25.11.2019	32 895,21		10 790,23
5691	Forward	PV	08.09.2006	24.11.2020	32 895,21		310,16
5692	Forward	PV	08.09.2006	24.11.2021	32 895,21		-9 196,87
5693	Forward	PV	08.09.2006	24.11.2022	32 895,19		-17 486,60
2000000000082	IRS	PV	12.10.2011	14.10.2021			-6 471 150,28
2000000000090	IRS	PV	11.04.2012	13.04.2022			-6 102 689,15
2000000000091	IRS	PV	11.04.2012	13.04.2022			-11 479 246,02
2000000000092	IRS	PV	11.04.2012	13.04.2022			-11 479 246,02
2000000000100	IRS	PV	25.10.2013	30.10.2023			-14 907 082,41

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Nr. SAP/ERP sistēmā	Darījumu veids	Darījuma mērķis (PV-parāda vadībai; NLV-naudas līdzekļu vadībai; NP-parāda portfelim nepiesaistītais)	Darījuma noslēgšanas datums	Darījuma beigu datums	Izmaiņas no valūtu kursu svārstībām EUR (pamatsumma)	Izmaiņas no valūtu kursu svārstībām EUR (procentu maksājumi)	Pārējās izmaiņas EUR
2000000000073	CCIRS	PV	09.06.2011	09.06.2021	36 283 966,19	4 762 270,55	-14 688 013,36
2000000000074	CCIRS	PV	09.06.2011	09.06.2021	7 367 302,78	966 958,50	-2 905 976,85
2000000000075	CCIRS	PV	09.06.2011	09.06.2021	30 296 190,85	3 976 375,05	-12 392 579,16
2000000000093	CCIRS	PV	05.12.2012	06.01.2020	10 912 858,99	450 155,43	-2 576 556,72
2000000000094	CCIRS	PV	06.12.2012	06.01.2020	10 883 645,15	448 950,36	-2 598 916,50
2000000000095	CCIRS	PV	05.12.2012	06.01.2020	14 186 716,68	585 202,05	-3 430 870,25
2000000000096	CCIRS	PV	05.12.2012	06.01.2020	10 702 131,68	441 462,93	-2 599 429,16
2000000000097	CCIRS	PV	06.12.2012	06.01.2020	7 618 551,61	314 265,24	-1 851 402,08
2000000000099	CCIRS	PV	05.12.2012	06.01.2020	21 825 717,97	900 310,86	-5 450 484,64

AFI kopsumma

31.12.2018	150 208 662,72	12 845 950,97	-98 949 225,68

Valsts kases veiktais AFI patiesās vērtības novērtējums ietekmē finanšu pārskatā uzrādītos datus par AFI. Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos 31.12.2018. uzrādītā informācija par AFI:

Valsts kases atvasināto finanšu instrumentu nosacītās līgumu pamatvērtības un bilances vērtības

Atvasinātie finanšu instrumenti	Pārskata perioda beigās			Pārskata perioda sākumā		
	Nosacītā pamatvērtība	Balances vērtība		Nosacītā pamatvērtība	Balances vērtība	
		Aktīvs	Pasīvs		Aktīvs	Pasīvs
Valūtas nākotnes līgumi (FORWARD)	1 142 859	11 101	-104 898	2 088 219	58 984	-97 337
Procentu mijmaiņas līgumi (IRS)	50 120 692	0	50 439 414	63 408 440	0	57 084 016
Valūtu un procentu likmju mijmaiņas līgumi (CCIRS)	868 775 805	12 845 951	-101 582 853	897 624 176	14 006 798	-43 294 903
Kopā	920 039 356	12 857 052	-51 248 337	963 120 835	14 065 782	13 691 776

Atbilstoši valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos sniegtajiem skaidrojumiem:

Atvasināto finanšu instrumentu nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2018. gada 31. decembrī

Atvasināto finanšu instrumentu līgumi	līdz 12 mēnešiem	1 - 5 gadi	vairāk kā 5 gadi	Kopā
A	1	2	3	4
Valūtas nākotnes līgumi (FORWARD)				
Ienākošā naudas plūsma	339 115	1 017 344	0	1 356 459
Izejošā naudas plūsma	-285 715	-857 144	0	-1 142 859
Procentu mijmaiņas līgumi (IRS) (neto norēķini)*				
Izejošā naudas plūsma	-14 546 037	-35 539 892	0	-50 085 929
Valūtu un procentu likmju mijmaiņas līgumi (CCIRS) (bruto norēķini)				
Ienākošā naudas plūsma	35 174 779	996 309 857	0	1 031 484 636
Izejošā naudas plūsma	-28 848 370	-839 927 435	0	-868 775 805

* kā nākotnes mainīgās, bet vēl nefiksētās procentu likmes naudas plūsmas aprēķinam izmantotas FORWARD likmes, kas noteiktas balstoties uz Bloomberg finanšu informācijas sistēmas terminālā pēdējā saimnieciskā gada darba dienā fiksētām peļņas līknēm

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ AFI nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņa struktūra atspoguļo AFI termiņa sadalījumu pa AFI līgumiem līdz gadam, no viena līdz pieciem gadiem un virs pieciem gadiem. **IRS darījumiem saskaņā ar līgumu nosacījumiem paredzēti neto norēķini, tādēļ naudas plūsmas no IRS līgumiem uzrādītas neto vērtībā;**
- ❖ šī pārskata sagatavošanas periodā *euro* valūtas procentu likmes joprojām atrodas zemos līmeņos, **turklāt zemo likmju periods var saglabāties arī nākamajos gados un līdz ar to IRS darījumu izmantošana varētu būt saistīta ar izmaksām.** Tomēr vidējā termiņā atjaunojoties *euro* zonas stabilai izaugsmei un attiecīgi pieaugot visu termiņu procentu likmēm, paredzams, ka IRS darījumu izmantošanas rezultātā veiktie izdevumi ilgākā laika periodā varētu tikt daļēji kompensēti ar ieņēmumiem;
- ❖ CCIRS un FORWARD darījumiem valūtu kursu svārstību rezultāts tiek pilnībā kompensēts ar valsts parāda vērtības izmaiņām no valūtu svārstībām. Savukārt pārējās izmaiņas kompensē ASV dolāros emitēto eiroobligāciju tirgus vērtības izmaiņas atkarībā no procentu likmju svārstībām salīdzinājumā ar vērtības izmaiņām hipotētiskām eiroobligācijām *euro* valūtā. Tādējādi, ja emitētās eiroobligācijas ASV dolāros tiktu dzēstas pirms termiņa atbilstoši tā brīža tirgus cenai, tad attiecīgi, pārtraucot arī pretim noslēgtos CCIRS darījumus, abas šīs darbības naudas izteiksmē savstarpēji kompensētos;
- ❖ parāda portfeļa AFI valūtas pārvērtēšanas bilances posteņa atlikums ir (150 208 663) EUR vērtībā. Salīdzinājumā ar 2017. gada 31. decembri parāda portfeļa AFI valūtas pārvērtēšanas darījumu bilances posteņa atlikums ir palielinājies (43 482 927) EUR;
- ❖ 31.12.2018. bilances aktīvu vērtību no AFI valūtas pārvērtēšanas veidoja visu noslēgto CCIRS darījumu pamatsummas tirgus vērtības izmaiņas no valūtu kursu svārstībām (150 077 082) EUR vērtībā un FORWARD darījumu vērtības izmaiņas no valūtu kursu svārstībām (131 581) EUR vērtībā¹³⁶.

2.2.3.1.4. AFI novērtēšana patiesajā vērtībā

AFI vērtība var būt nenoturīga. Lielas un pēkšņas vērtības samazināšanās institūcijai, kura izmanto atvasinājumus, var nozīmēt pieaugošu risku, ka radušies zaudējumi varētu pārsniegt bilancē uzrādīto summu, ja tie vispār ir uzrādīti bilancē.

Tā kā attiecībā uz noteiktiem apgalvojumiem par AFI un AFI patiesās vērtības novērtēšanai nepieciešamas specifiskas zināšanas, Valsts kontrole AFI patiesās vērtības noteikšanai un efektivitātes izvērtēšanai piesaistīja ekspertus¹³⁷.

Valsts kontrole, piesaistot ekspertus¹³⁸, veica trīs Valsts kases noslēgto AFI – viena nākotnes valūtas pirkšanas/ pārdošanas darījuma (Forward), viena procentu likmju mijmaiņas darījuma (IRS) un viena valūtu mijmaiņas darījuma vai procentu likmju un valūtu mijmaiņas darījuma (CCIRS) – neatkarīgu izvērtējumu – **AFI patiesās vērtības¹³⁹ 31.12.2018., tās noteikšanā izmantoto aplēšu un pieņēmumu, tostarp izmantoto diskonta likmju pamatotības vai izmantoto vērtēšanas modeļu, neatkarīgu novērtējumu.**

NAV KLASIFICĒTS

Valsts kontroles piesaistītie eksperti varēja apstiprināt, ka Valsts kases noteiktās izlasē iekļauto AFI patiesās vērtības IRS un CCIRS instrumentiem, kā arī Forward darījumam, kuru dzēšanas termiņš iestājas 2019.gadā, ir atbilstošas. Ir novērotas nelielas novirzes Forward darījumiem ar garāku dzēšanas termiņu, kas radušās nedaudz atšķirīgu Forward likmju piemērošanas dēļ.

Tomēr, lai gan Valsts kases piemērotais nākotnes naudas plūsmu no mijmaiņas darījuma diskontēšanas ar diskonta koeficientiem, kas aprēķināti no 3 mēnešu Londonas starpbanku izplatīšanas likmes (LIBOR), ir vispārpieņemts veids, kā noteikt cenu procentu likmes mijmaiņas darījumiem (IRS) ar ceturkšņa norēķiniem, **pēc 2007.–2009.gada globālās finanšu krīzes, kad palielinājās LIBOR un bezriskā diennakts indeksa mijmaiņas diskonta (OIS) procentu likmes, ir notikusi pāreja no LIBOR diskontēšanas izmantošanas uz OIS diskontēšanu procentu likmju mijmaiņas darījumiem. OIS diskonta piemērošana AFI ir standarta pieeja, kuru vienmēr piemēro eksperti.**

Veicot AFI patiesās vērtības noteikšanu, eksperti:

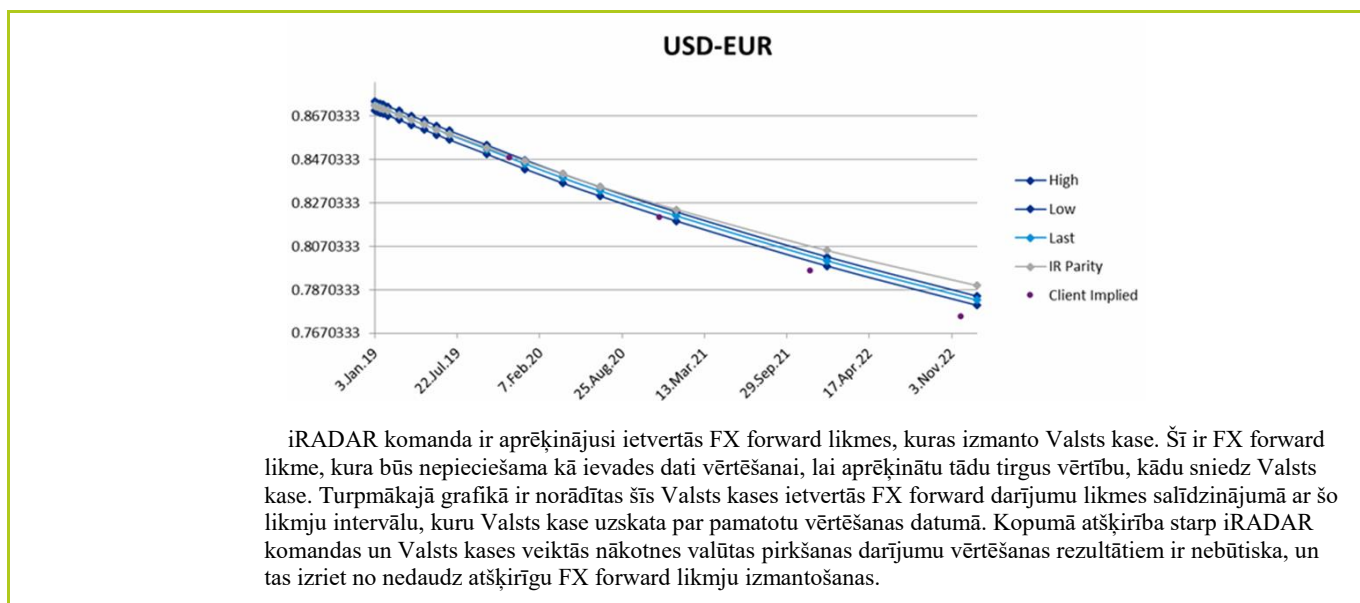
- ❖ apstiprināja Valsts kases aprēķinātās tirgus vērtības IRS un CCIRS instrumentiem, kā arī FX forward darījumam, kuru dzēšanas termiņš iestājas 2019. gadā. Eksperti novēroja nelielas novirzes FX forward darījumiem ar garāku dzēšanas termiņu, kas radušās nedaudz atšķirīgu FX forward likmju piemērošanas dēļ;
- ❖ apstiprināja, ka nākotnes naudas plūsmu no mijmaiņas darījuma diskontēšana ar diskonta koeficientiem, kas aprēķināti no 3 mēnešu Londonas starpbanku izplatīšanas likmes (LIBOR), ir vispārpieņemts veids, kā noteikt cenu procentu likmes mijmaiņas darījumiem (IRS) ar ceturkšņa norēķiniem. **Tomēr pēc 2007.–2009.gada globālās finanšu krīzes, kad palielinājās LIBOR un OIS procentu likmes, ir notikusi pāreja no LIBOR diskontēšanas izmantošanas uz OIS diskontēšanu procentu likmju mijmaiņas darījumiem;**
- ❖ **uzskata, ka OIS diskonta piemērošana AFI ir standarta pieeja un eksperti vienmēr piemēro OIS diskontu, lai iegūtu atsauces likmi. Darījumu partneru risks jau ir ņemts vērā CVA/DVA korekcijās. LIBOR diskonta izmantošana vērtējumā ietver iesaistīto pušu risku, kas nebūt pienācīgi neatspoguļo darījuma pušu risku.**

Detalizētu informāciju par AFI patiesās vērtības pārbaudēm skatīt 7.tabulā:

AFI patiesās vērtības noteikšana

IRS un CCIRS vērtēšana	
<ul style="list-style-type: none"> Portfeli ir ietveri 2 Swaps, 1 IRS un 1 CCIRS. Attiecībā uz abiem darījumiem ir noslēgti kredīta atbalsta līgumi (CSA). CSA izvirza noteikumus, saskaņā ar kuriem nodrošinājums tiek piešķirts vai pārņemts starp mijmaiņas darījuma pusēm, lai mazinātu kredītrisku, kas rodas no naudas atvasinājumu pozīcijām. 	
<ul style="list-style-type: none"> IRS darījums 25.10.2013. 	<ul style="list-style-type: none"> KPMG iRADAR komanda apstiprina Latvijas Valsts kases aprēķināto IRS tirgus vērtību EUR -14 907 082 apmērā. Lai ņemtu vērā tirgus situācijas nenoteiktību vērtēšanas datumā, komanda izveidoja intervālu, kas svārstās no EUR -14 951 599 līdz EUR -14 635 199 ar tirgus atsaucies vērtību (intervāla vidū) EUR -14 793 399 apmērā. Valsts kases veiktais vērtējums ietilpst izveidotajā intervālā. iRADAR komandas vērtēšanas rezultātus skatīt pievienotajā Excel failā.
<ul style="list-style-type: none"> CCIRS darījums 16.06.2011. 	<ul style="list-style-type: none"> Sākotnēji iRADAR komanda nevarēja apstiprināt Valsts kases aprēķinātā CCIRS tirgus vērtību EUR 26 358 223 apmērā. <u>Piemērojot OIS diskontu, eksperti nevarēja apstiprināt Valsts kases aprēķinātā CCIRS tirgus vērtību EUR 26 358 223 apmērā.</u> Lai ņemtu vērā tirgus situācijas nenoteiktību vērtēšanas datumā, komanda izveidoja intervālu, kas svārstās no EUR 26 583 955 līdz 27 662 469 ar tirgus atsaucies vērtību (intervāla vidū) EUR 27 177 606 apmērā. <u>Rezultātā tika iegūta novirze no intervāla zemākās robežas EUR - 225 731 apmērā, bet atšķirība starp intervāla vidū ir EUR – 819 383.</u> Tika pētīti iespējamie novirzes iemesli. iRADAR komanda apstiprināja, ka ir saņēmusi ar CCIRS saistītās naudas plūsmas, ārvalstu valūtas maiņas (FX) likmes un diskonta faktoros, kurus ir izmantojusi Valsts kase. Komanda varēja salīdzināt izmantotās naudas plūsmas un FX likmes, taču diskonta faktoros tika novērotas atšķirības. Valsts kase ir norādījusi, ka tā izmanto LIBOR diskontu ar 6 mēnešu bāzi. Savos aprēķinos piemērojot USD-LIBOR diskontu, iRADAR komanda varēja iegūt Valsts kases aprēķināto tirgus vērtību. Piemērojot USD-LIBOR diskontu, iRADAR komanda noteica CCIRS patieso vērtību EUR 26 214 909 apmērā, kā arī, lai ņemtu vērā tirgus situācijas nenoteiktību vērtēšanas datumā, komanda izveidoja intervālu, kas svārstās no EUR 25 642 286 līdz 26 682 596. Valsts kases aprēķinātā CCIRS tirgus vērtība EUR 26 358 223 apmērā iekļaujas iRADAR noteiktajā intervālā.

Nākotnes valūtas pirkšanas darījumu novērtēšana (FX forward)	
<ul style="list-style-type: none"> (FX forward) darījums 08.09.2006. 	<ul style="list-style-type: none"> Iesniegtie FX forward pirkšanas līgumi ietver daudzus forward līgumus, kuru dzēšanas termiņš ir 2022. gadā, turklāt attiecībā uz četriem līgumiem saistības joprojām nav nokārtotas. Tā kā iRADAR komanda saņēma tirgus vērtību par katru no Valsts kases aprēķinātajiem četriem līgumiem, attiecībā uz kuriem saistības nav izpildītas, komanda ir novērtējusi katru līgumu atsevišķi. Komanda varēja apstiprināt klienta vērtējumu attiecībā uz dzēšanas termiņiem 2019. gadā, taču nevarēja apstiprināt klienta vērtējumu attiecībā uz dzēšanas termiņiem, kuri iestājas 2020., 2021. un 2022. gadā. Kopējā novirze, kas aprēķināta attiecībā uz 4 FX forward darījumu līgumiem, ir EUR 5 377. Jo garāks dzēšanas termiņš, jo lielāka novirze ārpus intervāla. Novirze ārpus intervāla garākajam dzēšanas termiņam, kas iestājas 2022. gadā, ir EUR 2 933. iRADAR komandas vērtēšanas rezultātus skatīt pievienotajā Excel failā. <p>iRADAR komanda ir aprēķinājusi ietvertās FX forward likmes, kuras izmanto Valsts kase. Šī ir FX forward likme, kura būs nepieciešama kā ievades dati vērtēšanai, lai aprēķinātu tādu tirgus vērtību, kādu sniedz Valsts kase. Turpmākajā grafikā ir norādītas šīs Valsts kases ietvertās FX forward darījumu likmes salīdzinājumā ar šo likmju intervālu, kuru Valsts kase uzskata par pamatotu vērtēšanas datumā. Kopumā atšķirība starp iRADAR komandas un Valsts kases veiktās nākotnes valūtas pirkšanas darījumu vērtēšanas rezultātiem ir nebūtiska, un tas izriet no nedaudz atšķirīgu FX forward likmju izmantošanas.</p>

Ieteikums

Valsts kasei apsvērt AFI patiesās vērtības novērtēšanai piemērot OIS diskontu, jo kopš finanšu krīzes OIS diskonta izmantošana AFI patiesās vērtības noteikšanai tiek uzskatīta par standarta pieeju tirgū.

2.2.3.2. AFI izmantošanas efektivitāte

Daudzi atvasinājumi ir saistīti ar risku, ka zaudējums varētu pārsniegt bilancē atzīto atvasinājuma vērtības summu, ja tāda vispār bilancē ir ietverta (ārpusbilances risks). Institūcija var veikt jūtīguma analīzes vai riskam pakļauto vērtību analīzi, lai novērtētu hipotētisko ietekmi uz tirgus riskiem pakļautajiem AFI.

Institūcijas grāmatvedības uzskaites metode ietekmē konkrētas revīzijas procedūras un tādēļ ir svarīga. Atvasinājumu uzskaitē var būt atkarīga no tā, vai atvasinājums ir klasificēts kā risku ierobežojošais instruments un vai šo ierobežošanas attiecību efektivitāte ir augsta. **Piemēram, atbilstoši starptautiski pieņemtai praksei institūcijai jāatzīst atvasinātā instrumenta patiesās vērtības izmaiņas kārtējā perioda neto peļņā vai zaudējumos¹⁴⁰. Ja atvasinājums veido daļu no riska ierobežošanas attiecībām, kas atbilst zināmiem kritērijiem, šīs riska ierobežošanas attiecības atbilst speciālai riska ierobežošanas uzskaitē, kurā tiek atzīta ierobežotā posteņa kompensējošā ietekme uz neto peļņu vai zaudējumiem.** Tā kā atvasinājumi un ierobežotais postenis ir ekonomiski saistīti, ir pareizi atzīt atvasinājuma guvumus vai zaudējumus tajā pašā uzskaites periodā, kurā tiek atzīti guvumi vai zaudējumi no ierobežotā posteņa. Dažiem darījumiem patiesās vērtības parādīsies kā kārtējā perioda neto peļņas vai zaudējuma komponents. Citiem darījumiem patiesās vērtības izmaiņas attiecīgajā brīdī parādīsies pašu kapitāla izmaiņās, bet beigās, kad notiks gala darījums, neto peļņā vai zaudējumā.

Atvasinājumi, ko izmanto riska ierobežošanai, ir pakļauti riskam, ka tirgus apstākļi izmainīsies tā, ka ierobežošana vairs nebūs efektīva un tādējādi vairs neatbildīs riska ierobežošanas attiecību nosacījumiem.

Atbilstoši starptautiski pieņemtai praksei risku ierobežojošā instrumenta vērtības izmaiņas neefektīvā daļa nekavējoties tiek uzrādīta neto peļņā vai zaudējumos. Ja risku ierobežojošais instruments tiek novērtēts un netiek atzīts par ļoti efektīvu, riska ierobežošanas attiecības vairs neatbilst riska ierobežošanas uzskaites kritērijiem. Turpinot riska ierobežošanas uzskaiti, guvumi un zaudējumi tiktu neatbilstīgi izslēgti no perioda peļņas vai zaudējumiem. Atvasinājumu komplicētā uzskaitē palielina pastāvošo risku saistībā ar izklāsta un atklāšanas apgalvojumu par šiem atvasinājumiem¹⁴¹.

Valsts kase attiecībā uz AFI efektivitātes izvērtēšanu skaidroja:

“Saskaņā ar procedūru PR.FRVD.Nr.4 sadaļu “Atvasināto finanšu instrumentu efektivitātes noteikšana” efektivitāte ir jānosaka noslēgtajiem Forward un CCIRS (valūtu mijmaiņas daļai) darījumiem. Tā kā noslēgtie IRS ir EUR valūtā, darījumi nav pakļauti valūtu riskam un procedūrā minētais efektivitātes aprēķins nav jāveic.”¹⁴²”

Tā kā atbilstoši Stratēģijā noteiktajam Valsts kase AFI izmanto riska ierobežošanai, pārliecības gūšanai, lai gūtu pārliecību par AFI izmantošanas efektivitāti Valsts kontrole revīzijas laikā:

- ❖ **vērtēja, vai Valsts kases AFI uzskaitē atbilst uzskaites prasībām saistībā ar riska ierobežošanu,** piemēram, 1) vai darījums paredzēts riska ierobežošanai, norādot arī riska ierobežošanas veidu; 2) kādi kritēriji izmantoti risku ierobežojošā instrumenta efektivitātes izvērtēšanai; 3) kuram darījumam riski tiek ierobežoti;
- ❖ veica riska ierobežošanas efektivitātes novērtējumu katram Valsts kases noslēgto AFI darījumu veidam **atbilstoši starptautiski vispārpieņemtām un Stratēģijā noteiktām metodēm – salīdzinot AFI ar konkrēto parāda portfeļa daļu, kurai AFI ir izmantoti,** t.i., veica trīs Valsts kases AFI – viena nākotnes valūtas pirkšanas/pārdošanas darījuma (Forward), viena procentu likmju mijmaiņas darījuma (IRS) un viena valūtu mijmaiņas darījuma vai procentu likmju un valūtu mijmaiņas darījuma (CCIRS) – efektivitātes novērtējumu **un salīdzināja ar Valsts kases veikto efektivitātes novērtējumu.**

Ar riska ierobežošanas efektivitāti saprot apmēru, kādā riska ierobežošanas instrumenta patiesās vērtības vai naudas plūsmu izmaiņas kompensē pret risku nodrošinātā posteņa patiesās vērtības vai naudas plūsmas izmaiņas.

Līdz 01.01.2018. riska ierobežošanas uzskaites nosacījumus, tajā skaitā nosacījumus riska ierobežošanas efektivitātes novērtējumam, noteica 39.SGS “Finanšu instrumenti – atzīšana un novērtēšana”.

Kopš 01.01.2018. 39.SGS aizvietoja 9. SFPS “Finanšu instrumenti”. Atbilstoši 9. SFPS riska ierobežošanas uzskaitē, t.sk. AFI riska ierobežošanas efektivitātes izvērtēšana, vēl joprojām ir grāmatvedības politikas izvēle un nav obligāti piemērojama saskaņā ar SFPS.

AFI uzskaites atbilstības starptautiskajiem standartiem izvērtējumu Valsts kase bija pasūtījusi 2014.gadā. Šī izvērtējuma ziņojumā tika secināts, ka Valsts kase neveic riska ierobežošanas uzskaiti atbilstoši SFPS. Tomēr **šobrīd faktiski Valsts kase:**

- ❖ **CCIRS un Forward instrumentu efektivitātes novērtējumu veic atbilstoši 39.SGS noteiktajai metodoloģijai** – šī metodoloģija ir iestrādāta VK “Atvasināto finanšu instrumentu novērtējuma sagatavošanas un efektivitātes noteikšanas” procedūrā PR.FRVD.Nr.4_10;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ **IRS darījumu novērtējums netiek veikts šādā veidā, jo AFI līgumi netiek attiecināti uz konkrētu darījumu, bet uz visu parāda portfeli. Tādēļ IRS efektivitāte tiek noteikta atbilstoši noteiktajai iekšējai procedūrai: “IRS noslēgšana ietekmē divus stratēģijas parametrus: fiksēto likmju īpatsvaru portfelī un “duration” parametru (raksturo parāda jūtīgumu uz procentu likmju vai ienesīguma izmaiņām finanšu tirgos). Ja “duration” iekļaujas stratēģijā noteiktajās robežās, tātad IRS pielietošana ir bijusi efektīva”. Šāds efektivitātes novērtējums neatbilst starptautiski pieņemtajām metodēm. Valsts kase neveic AFI efektivitātes novērtējumu atbilstoši Stratēģijā noteiktajām prasībām - “AFI efektivitāte jānovērtē saskaņā ar starptautiski pieņemtajām metodēm, salīdzinot to ar konkrēto parāda portfela daļu, kurai atvasinātie finanšu instrumenti ir izmantoti”;**
- ❖ **viena posteņa (AFI) ietvaros risku ierobežojošiem AFI tiek piemērotas divas atšķirīgas metodes, kas neatbilst vispārpieņemtiem finanšu pārskatu principiem.**

2014.gadā, kad Valsts kases algota auditorfirma veica salīdzinājumu starp Valsts kases pielietotajām AFI uzskaites un novērtēšanas metodēm un Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) prasībām attiecībā uz AFI, efektivitātes izvērtēšanas metodoloģija tika salīdzināta ar tobrīd spēkā esošu 39.SGS. Kā tika minēts auditorfirmas ziņojumā, **39.SGS galvenais uzsvars riska ierobežošanas AFI efektivitātes noteikšanai bija uz kvantitatīvo analīzi – lai izvērtētu AFI riska ierobežošanas efektivitāti, primāri bija jāveic kvantitatīva analīze, lai pierādītu, ka riska ierobežošana ir veikta 80–125 procentu nobīdes diapazonā – guvumu vai zaudējumu attiecībai no riska ierobežošanas instrumenta salīdzinājumā ar guvumu vai zaudējumiem no nodrošinātā posteņa jāsvarstās robežās no 80 līdz 125 procentiem, tad AFI uzskatāms par efektīvu.**

Valsts kases iesniegtajos dokumentos, kas attiecas uz FW un CCIRS darījumu **efektivitātes noteikšanu, šī kvantitatīvā analīze tiek pielietota vēl joprojām.** Tā kā Valsts kases noslēgtie AFI līgumi tika slēgti pirms 2018.gada, tad šo darījumu noslēgšanas brīdī izvēlēta metodoloģija, kā arī tās turpmākais pielietojums bija atbilstošs 39.SGS.

Tomēr AFI, kas noslēgti pēc 01.01.2018., kā arī turpmāk noslēgto AFI riska ierobežošanas efektivitātes vērtēšana būtu jāveic atbilstoši jaunajā 9.SFPS noteiktajām prasībām.

Lai piemērotu riska ierobežošanas uzskaiti atbilstoši 9.SFPS, jāievēro šādi nosacījumi:

9.SFPS nosacījumi	Paskaidrojums
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jāpastāv ekonomiskai saistībai starp pret risku nodrošināto posteni un riska ierobežošanas instrumentu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tas nozīmē, ka riska ierobežošanas instrumenta vērtība un pret risku nodrošinātā posteņa vērtība virzās pretējos virzienos. Lai pārliecinātos, vai ir sagaidāms, ka riska pārvaldības mērķis tiks sasniegts, 9. SFPS nosaka, ka ir jāveic pastāvīga riska ierobežošanas attiecību iespējamās attīstības analīze tās darbības laikā jeb jāizvērtē izmaiņas ekonomiskajā saistībā.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Darījuma partnera vai paša kredītriska ietekmei nevajadzētu dominēt vērtības izmaiņās, kas rodas no ekonomiskās saistības.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pat tad, ja pastāv ekonomiskā saistība, riska ierobežošanas instrumenta vai pret risku nodrošinātā posteņa kredītriska izmaiņas nedrīkst būt tik lielas, ka kredītrisks nozīmīgi ietekmē vērtības izmaiņas, kas izriet no šīm ekonomiskajām saistībām. Pretējā gadījumā nobīdes līmenis var kļūt neskaidrs.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Riska ierobežošanas attiecībai būtu jāatspoguļo riska ierobežošanas instrumenta faktiskā kvantitāte, ko izmanto, lai ierobežotu pret risku nodrošinātā posteņa faktisko kvantitāti (ar nosacījumu, ka tas apzināti nemēģina panākt neatbilstošu grāmatvedības	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Riska ierobežošanas koeficientu definē kā saistību starp riska ierobežošanas instrumenta daudzumu un pret risku nodrošinātā posteņa daudzumu to relatīvā svēruma izteiksmē. Saskaņā ar 9. SFPS riska ierobežošanas attiecībai, ko izmanto riska ierobežošanas uzskaites vajadzībām, jābūt tādai pašai kā riska pārvaldības vajadzībām. Viens no galvenajiem 9. SFPS

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

9.SFPS nosacījumi	Paskaidrojums
<p>rezultātu).</p>	<p>mērķiem ir saskaņot riska ierobežošanas uzskaiti ar riska pārvaldības mērķiem. Saskaņā ar 9. SFPS nav nepieciešama retrospektīva efektivitātes pārbaude, bet ir prasība veikt pastāvīgu novērtējumu par to, vai riska ierobežošana joprojām atbilst riska ierobežošanas kritērijiem, tostarp par to, ka riska ierobežošanas rādītājs joprojām ir atbilstošs.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Šīs prasības ir efektivitātes prospektīvam testam, retrospektīvs tests pēc 9. SFPS nav vairs nepieciešams.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analīzes līmenis, kas nepieciešams, lai novērtētu dažādu riska ierobežošanas attiecību atbilstību standarta riska ierobežošanas efektivitātes prasībām, var būt atšķirīgs. Pieņemtā metodika ir jādokumentē riska ierobežošanas sākumā, un tā var mainīties, ja sākotnēji izklāstītā metode pārstāj aptvert visas attiecīgās riska ierobežošanas attiecību iezīmes. Ņemot vērā to, ka šīs prasības vairs neietver skaitlisku sliekšni vai nobīdi, ir vairāk iespēju kvalitatīvam efektivitātes novērtējumam būt pietiekamam, lai izpildītu prasības, bet ir jādokumentē iespējamo riska ierobežošanas neefektivitātes avotu analīze.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 9. SFPS <u>nav definēta konkrēta metode</u>, lai novērtētu, vai riska ierobežošanas attiecības atbilst riska ierobežošanas efektivitātes prasībām. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Katrai institūcijai jāizmanto izvērtēšanas metode, kas aptver riska ierobežošanas attiecības galvenos nosacījumus (piem., laika un daudzuma faktorus), tostarp riska ierobežošanas neefektivitātes avotus, kas varētu ietekmēt riska ierobežošanas attiecības tās darbības laikā.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atbilstoši 9. SFPS <u>vienmēr ir nepieciešams kvalitatīvs novērtējums</u>, un atkarībā no riska ierobežošanas attiecību raksturojuma katrai iestādei <u>var būt jāveic arī kvantitatīvs novērtējums</u>. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Piemēram, vienkāršā riska ierobežošanā, kur visi kritiskie termini sakrīt (vai ir nedaudz atšķirīgi), iespējams, pietiek ar kvalitatīvu pārbaudi. Ja pret risku nodrošinātā posteņa un riska ierobežošanas instrumenta kritiskie nosacījumi ir cieši saskaņoti un pamatā esošo ekonomisko saistību kompensējošais raksturs ir skaidri redzams, iestādei varētu būt iespējams secināt par riska ierobežošanas uzskaites piemērošanas atbilstību, pamatojoties uz kvalitatīvu novērtējumu. No otras puses, ļoti sarežģītās riska ierobežošanas stratēģijās, iespējams, būtu jāveic kvantitatīva analīze.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Novērtējums attiecas uz prognozēm par riska ierobežošanas efektivitāti</u>, un tas ir vērsti tikai uz nākotni. <u>Šāds novērtējums būtu jāveic darījuma sākumā un katrā gada pārskata iesniegšanas dienā vai pēc būtiskām apstākļu izmaiņām, atkarībā no tā, kas notiek vispirms.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Šo prasību mērķis ir nodrošināt, ka tikai ekonomiski dzīvotspējīgas riska ierobežošanas stratēģijas (t. i., tās, kas atspoguļo pamatā esošās ekonomiskās saistības un ir saskaņotas ar riska pārvaldības stratēģiju) atbilst riska ierobežošanas uzskaites mērķiem.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atbilstoši 9. SFPS <u>riska ierobežošanas efektivitātes kvantitatīvais tests nav pietiekams, lai pierādītu ekonomiskās saistības.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tikai statistikas korelācijas esamība starp diviem mainīgajiem lielumiem pati par sevi neapstiprina šo secinājumu. Katrai institūcijai vienmēr jāveic kvalitatīva analīze par ekonomisko saistību raksturu starp pret risku nodrošināto posteni un riska ierobežošanas instrumentu.

Potenciālās neefektivitātes, kas ir jāizvērtē atbilstoši 9. SFPS prasībām:

- ❖ **bāzes atšķirības** – pret risku nodrošinātā posteņa patiesā vērtība vai naudas plūsmas ir atkarīgas no mainīgā lieluma, kas ietekmē AFI patieso vērtību vai naudas plūsmas. Tā varētu būt atšķirība pret risku nodrošinātā posteņa un AFI procentu maksājumu bāzēs, piem., 6 mēnešu vai 10 mēnešu LIBOR indekss;
- ❖ **laika atšķirība** – pret risku nodrošinātais postenis un riska ierobežošanas instruments tiek noslēgti vai par tiem norēķinās dažādos datumos. Piemēram, uzņēmums ierobežo risku saistību ar plānotu preces iegādi ar AFI, kas beidzas ievērojami agrāk vai vēlāk nekā plānotais pirkums. Vēl viens piemērs ir mainīgas procentu likmes parāds, kura mainības risku ierobežo procentu likmes mijmaiņas darījums, kurā abu instrumentu procentu likmju maksājumu datumi ir atšķirīgi;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ **daudzuma vai nosacītās summas atšķirības** – pret risku nodrošinātais postenis un riska ierobežošanas instruments ir balstīti uz atšķirīgiem daudzumiem vai nomināliem;
- ❖ **kredītrisks – darījuma partnera un pašu kredītrisks var būt neefektivitātes avots;**
- ❖ **izmantotā diskonta likme** – AFI un jebkurš hipotētisks AFI, ko izmanto, lai aprēķinātu ierobežotā riska patiesās vērtības izmaiņas, var tikt novērtēts, izmantojot dažādas līknes. Piemēram, OIS līkni parasti izmanto kā diskonta likmi, novērtējot nodrošinātos mijmaiņas darījumus, savukārt iestāde varētu izmantot AA LIBOR mijmaiņas darījumu līkni, lai mērītu izmaiņas nodrošinātajā postenī. Faktors neattiecas uz naudas plūsmas risku ierobežošanu;
- ❖ **atrašanās vietas atšķirība** – pret risku nodrošinātā posteņa un riska ierobežošanas instrumenta patiesā vērtība vai naudas plūsmas ir atkarīgas no vienas un tās paša finanšu instrumenta cenas, bet tās pamatā ir cenas no dažādām ģeogrāfiskām atrašanās vietām. Cena par finanšu instrumentu atšķirsies dažādās vietās tādu faktoru dēļ kā reģionālais piedāvājums un pieprasījums un transporta izmaksas. Faktors neattiecas uz naudas plūsmas risku ierobežošanu;
- ❖ kā arī ir citi iespējamie neefektivitātes avoti.

2.2.3.2.1. Valsts kases AFI izmantošanas efektivitāte

Valsts kase neveic AFI efektivitātes novērtējumu atbilstoši Stratēģijā noteiktajām prasībām – “AFI efektivitāte jānovērtē saskaņā ar starptautiski pieņemtajām metodēm, salīdzinot to ar konkrēto parāda portfeļa daļu, kurai atvasinātie finanšu instrumenti ir izmantoti”:

- ❖ **FW un CCIRS AFI darījumu efektivitātes novērtēšanai tiek izmantota tikai kvantitatīva analīze, pārbaudot iekļaušanos atļautajā riska ierobežošanas diapazonā 80–125%¹⁴³, kas nav pietiekoša atbilstoši šobrīd spēkā esošajām starptautiskajām metodēm AFI efektivitātes noteikšanai¹⁴⁴;**
- ❖ **neievērojot Stratēģijā noteiktās prasības, IRS darījumu efektivitātes izvērtējumu saskaņā ar starptautiski pieņemtajām metodēm, salīdzinot to ar konkrēto parāda portfeļa daļu, kurai AFI ir izmantoti, Valsts kase neveic vispār, to pamatojot: “Tā kā noslēgtie IRS ir EUR valūtā, darījumi nav pakļauti valūtu riskam un procedūrā minētais efektivitātes aprēķins nav jāveic.”¹⁴⁵ Turklāt Valsts kases noteiktais efektivitātes novērtējuma kritērijs: „Ja “duration” iekļaujas stratēģijā noteiktajās robežās, tātad IRS pielietošana ir bijusi efektīva”, neatbilst starptautiski pieņemtajām metodēm.**

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Valsts kontroles piesaistītie eksperti, izdarot kvalitatīvu analīzi, varēja apstiprināt, ka izlasē iekļauto CCIRS un FW darījumu kritiskie nosacījumi ir saskaņoti un riska ierobežošana ir efektīva.

Savukārt izdarīt secinājumus par izlasē iekļautā IRS darījuma efektivitāti nav iespējams – eksperti nevarēja veikt IRS efektivitātes izvērtējumu atbilstoši starptautiski pieņemtām metodēm¹⁴⁶, jo darījumiem nav konkrētu pret risku ierobežoto posteņu – nav nosakāms, kādiem darījumiem jeb parāda portfeļa daļai IRS atbilst.

Pastāv risks, ka, neveicot AFI kā riska ierobežošanas instrumentu efektivitātes izvērtējumu atbilstoši starptautiski pieņemtām metodēm, kas AFI neefektivitātes gadījumā nozīmētu, ka atbilstoši starptautiski pieņemtai praksei risku ierobežojošā instrumenta vērtības izmaiņas neefektīvā daļa nekavējoties būtu jāuzrāda neto peļņā vai zaudējumos, valsts budžeta finanšu pārskatos un Saimnieciskā gada pārskatā netiek uzrādīti visi izdevumi/ieņēmumi. Tas nozīmē, ka nākamajos gados saistībā ar AFI (izlasē iekļautā IRS) izmantošanu varētu pieaugt valsts budžeta izdevumu apmērs, kas šobrīd nav nemts vērā, plānojot valsts budžeta izdevumus/ieņēmumus. Revīzijā nebija iespējams noteikt saistībā ar AFI uzrādīšanu nepieciešamo labojumu apmēru valsts budžeta finanšu pārskatos un Saimnieciskā gada pārskatā.

Vēršam uzmanību, ka arī Valsts kase valsts budžeta finanšu bilances skaidrojumos¹⁴⁷ norāda, ka „IRS darījumiem saskaņā ar līgumu nosacījumiem paredzēti neto norēķini, tādēļ naudas plūsmas no IRS līgumiem uzrādītas neto vērtībā.[...] Šī pārskata sagatavošanas periodā euro valūtas procentu likmes joprojām atrodas zemos līmeņos, turklāt zemo likmju periods var saglabāties arī nākamajos gados, un līdz ar to IRS darījumu izmantošana varētu būt saistīta ar izmaksām”, tomēr Valsts kase neskaidro iespējamo izmaksu apmēru. Saimnieciskā gada pārskata skaidrojumos par AFI šāda informācija par IRS darījumu izmantošanas saistību ar izmaksām nav norādīta.

Attiecībā uz finanšu pārskatos norādīto AFI nosacīto pamatvērtību 920 039 356 euro¹⁴⁸ Valsts kontrole nevar sniegt nekādu viedokli, jo valsts budžeta uzskaites grāmatvedības datos (virsgrāmatā) šāda informācija nav uzrādīta.

Izvērtējot Valsts kases iesniegtos dokumentus, konstatēts, ka Valsts kase CCIRS un Forward gadījumā ir pielietojusi efektivitātes novērtējumu atbilstoši starptautiski pieņemtajām metodēm,

NAV KLASIFICĒTS

kas bija spēkā līdz 2017. gada beigām, bet metodoloģija nav aktualizēta, lai ņemtu vērā jaunā standarta 9. SFPS prasības.

Riska ierobežošana vispārīgi tiek iedalīta divās kategorijās: 1) naudas plūsmas riska ierobežošana vai 2) patiesās vērtības riska ierobežošana.

Analizējot Valsts kases sniegto informāciju, eksperti ir noteikuši, ka Valsts kases AFI darījumi atbilst naudas plūsmas riska ierobežošanai, kas tiek definēti kā iestādes veikta ieguldījumu pozīcija, kuras mērķis ir kompensēt konkrēta riska iespējamo ietekmi uz aktīva, saistības vai cita veida riska darījuma naudas plūsmām. Ņemot vērā, ka Valsts kases izmantotie AFI ir paredzēti naudas plūsmas riska ierobežošanai, tad uz tiem attiecas daži no potenciālās neefektivitātes faktoriem, kas ir jāizvērtē pēc 9. SFPS. **Par kritiskajiem noteikumiem, kas ir jāizvērtē efektivitātes noteikšanai naudas plūsmas riska ierobežošanai, tiek noteikti – 1) bāzes atšķirības, 2) laika atšķirība, 3) daudzuma atšķirības un 4) kredītrisks.**

Ja šādā, relatīvi vienkāršā riska ierobežošanā, pret risku nodrošinātā posteņa un AFI kritiskie noteikumi sakrīt (vai ir nedaudz atšķirīgi), tad potenciāli efektivitātes noteikšanai pietiek ar kvalitatīvu pārbaudi jeb kritisko elementu salīdzinājumu, kādu VK šobrīd nedokumentē un kvantitatīvā analīze nebūtu nepieciešama¹⁴⁹.

Valsts kontroles pieaicinātie eksperti veica trīs Valsts kases atvasināto finanšu instrumentu darījumu¹⁵⁰ efektivitātes novērtējumu atbilstoši vispārpieņemtām starptautiskām metodēm, un konstatēja:

- ❖ **Valsts kase FW un CCIRS AFI darījumu efektivitātes novērtēšanai palaujas tikai uz kvantitatīvo analīzi.** Šī analīze ir balstīta uz 39. SGS noteikto **atļauto riska ierobežošanas diapazonu 80–125%**. Valsts kases pasūtītais AFI uzskaites un efektivitātes novērtējums PwC tika veikts 2014. gadā, kad vēl bija piemērojams 39. SGS, tādēļ šajā laikā izmantotā metodoloģija bija atbilstoša starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;
- ❖ **ņemot vērā to, ka no 01.01.2018. 9. SFPS aizvieto 39. SGS, tad AFI darījumu efektivitātes noteikšanai būtu jāizmanto jaunā standarta noteiktie principi, kuru galvenā atšķirība ir pāreja no primāri skaitliska kvantitatīvā novērtējuma uz kvalitatīvu novērtējumu.** Pēc mūsu veiktā kvalitatīvā novērtējuma secinām, ka ir pieejams pietiekami daudz informācijas par CCIRS un FW darījumiem, lai potenciāli noteiktu, ka kritiskie nosacījumi ir saskaņoti un riska ierobežošana ir efektīva. IRS darījumu efektivitāti pēc starptautiski pieņemtām metodēm nav iespējams veikt, jo darījumiem nav konkrēti pret risku ierobežotie posteņi;
- ❖ pēc iesniegtās informācijas secinām, ka Valsts kase šādu detalizētu kvalitatīvu novērtējumu neveic, bet joprojām palaujas uz veco metodoloģiju. Valsts kase var turpināt veikt kvantitatīvo novērtējumu, lai papildinātu šo analīzi, bet pēc starptautiski noteiktām metodēm šāds novērtējums vairs nav pietiekams;
- ❖ **CCIRS un FW darījums kā riska ierobežošanas instruments atbilstoši 9.SFPS var tikt uzskatīts par efektīvu,** ir pieejams pietiekami daudz informācijas par CCIRS un FW darījumiem, lai potenciāli noteiktu, ka kritiskie nosacījumi ir saskaņoti un riska ierobežošana ir efektīva, **bet attiecībā uz IRS darījumu nav nosakāms, kādiem darījumiem jeb parāda portfeļa daļai šie IRS atbilst, tādēļ šī darījumu novērtējumu pēc 9. SFPS nevar veikt. Turklāt Valsts kases noteiktais efektivitātes novērtējuma kritērijs: „Ja “duration” iekļaujas stratēģijā noteiktajās robežās, tātad IRS pielietošana ir bijusi efektīva”, neatbilst starptautiski pieņemtajām metodēm.**

Ieteikumi

Valsts kasei:

- ❖ veikt AFI efektivitātes izvērtēšanu atbilstoši starptautiski pieņemtajām metodēm;
- ❖ nodrošināt, lai AFI grāmatvedības uzskaitē un uzrādīšana finanšu pārskatos atbilstu vispārpieņemtiem finanšu pārskatu principiem un labākajai praksei.

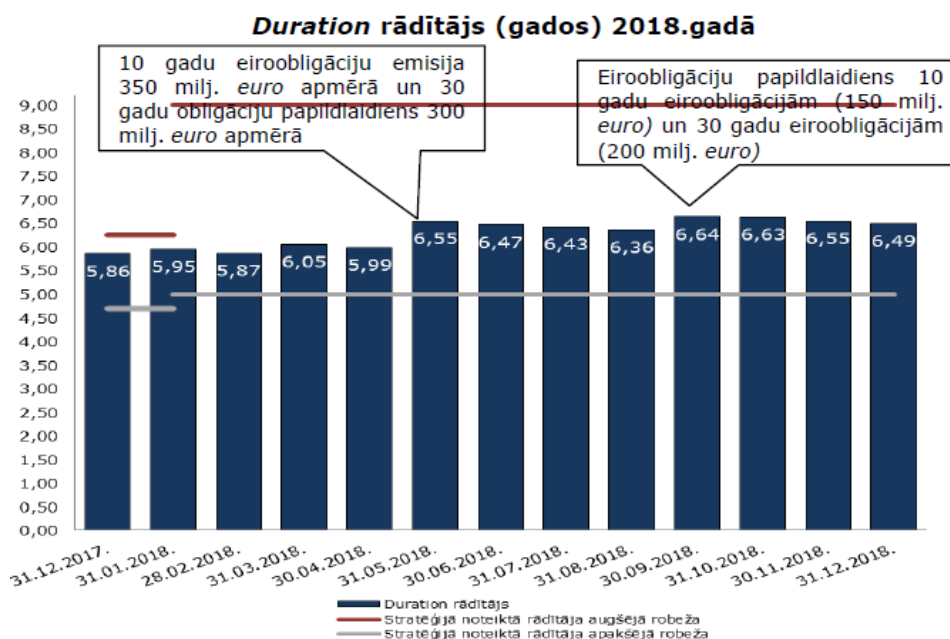
Finanšu ministrijai nodrošināt Valsts parāda un naudas līdzekļu stratēģijā noteikto AFI izmantošanas efektivitātes rādītāju atbilstību starptautiski pieņemtai praksei.

Finanšu ministrijai (Valsts kasei) izvērtēt nepieciešamību precizēt Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģiju.

2.2.3.3. *Duration* un fiksēto likmju īpatsvara parametra rādītāju atbilstības izvērtējums

Lai pārbaudītu Valsts kases veikto Valsts parāda struktūras rādītāju, tostarp *duration* rādītāja (procentu likmju vidējais svērtais fiksētais periods gados) un fiksēto likmju īpatsvara parametru atbilstības novērtējuma atbilstību, Valsts kontrole piesaistīja ekspertus *duration* rādītāja atbilstības izvērtēšanai un matemātiskā CaR (Cost-at-Risk) modeļa aprēķinu un procentu likmju simulācijas pamatā izmantotā Nelsona–Siegeļa trīs faktoru modeļa pamatotību un atbilstību.

Valsts kase veikusi detalizētu Stratēģijas parāda portfeļa struktūras parametru novērtējumu, kas norāda, ka regulāri tiek veikts gan *duration* rādītāja, gan fiksēto likmju īpatsvara parametru atbilstības novērtējums. Baltoties uz šo novērtējumu, Valsts kase nosaka pieļaujamos rādītāju intervālus, kas ir fiksēto procentu likmju minimālais īpatsvars un *duration* rādītāja pieļaujama intervāls. Valsts kases noteikto *duration* rādītāja atbilstību pieļaujamam intervālam 2018.gadā skatīt 11.attēlā.

11.attēls. Ziņojumā par VPNLVS¹⁵¹ uzrādītais *duration* rādītājs 2018.gadā.

Izvēlētais *duration* ilgums un fiksēto procentu likmju īpatsvars tiek noteikts, izvērtējot gan Valsts parāda portfeļa struktūru, gan procentu likmju un pieejamo finanšu resursu attiecību matemātiskā simulāciju modelī (t.sk. CaR modelis), kā arī tiek ņemta vērā citu valstu prakse. Tiek noteikts Eiropas valstu *duration* rādītāja intervāls pēc Valsts kases pieejamās informācijas, kā arī intervāla noteikšanas procesā tiek ietverts Valsts kases eksperta novērtējums par finanšu tirgus attīstības tendencēm. Izvērtējot iepriekš minētās Valsts kases darbības, var secināt, ka Valsts kases noteiktā *duration* rādītāja pieļaujamā intervāla un fiksēto procentu likmju minimālā īpatsvara pamatā ir sabalansēta padziļināta analīze, kas ietver gan kvantitatīvu modelēšanu, citu valstu pieredzes izpēti, kā arī Valsts kases novērtējumu par tirgus attīstības tendencēm.

Valsts kontroles pieaicinātie eksperti¹⁵² veica *duration* rādītāja aprēķina matemātisko novērtējumu. **Fiksētās procentu likmes aprēķins netiek detalizēti izskatīts, jo šis rādītājs tiek aprēķināts, dalot Valsts kases noteikto fiksēto procentu likmju maksājumu kopsummu ar kopējo Valsts parāda portfeli, kura pamatā ir Valsts kases veikta klasifikācija, kas nosaka, kuri maksājumi atbilst mainīgai vai fiksētai kategorijai.**

Eksperti nevērtēja Valsts kases izmantotos datus *duration* un fiksētās procentu likmes īpatsvara aprēķinos, tāpēc ekspertu veiktā analīze ir eksperta vispārīgs atzinums par rādītāju metodoloģijas atbilstību.

2.2.3.3.1. *Duration* rādītāja metodoloģijas izvērtējums

Valsts kases izmantotā *Macaulay duration* aprēķina metodoloģija ir pielietota atbilstoši.

Duration Valsts kases aprakstītajā metodoloģijā atbilst plaši izmantotajam *Macaulay duration* rādītājam. ***Macaulay duration* rādītājs ir vidējais svērtais termiņš līdz dzēšanai naudas plūsmām no obligācijas**, ko aprēķina pēc šādas sekojošas formulas¹⁵³:

$$MacD = \sum_{f=1}^n \frac{CF_f}{\left(1 + \frac{y}{k}\right)^f} \times \frac{t_f}{PV}$$

kur,

- f = naudas plūsmas numurs
- CF = naudas plūsmas apmērs
- y = ienesīgums līdz dzēšanai
- k = maksājumu skaits gadā
- t_f = laiks līdz naudas plūsmas samaksai
- PV = naudas plūsmu pašreizējā vērtība

Valsts kases veikto *Macaulay duration* aprēķinu visam valsts parāda portfelim ir šāds:

	Kopējais parāds
Macaulay duration ⁴	6.49
Macaulay duration stratēģijā noteiktais	5,00 - 9,00

Macaulay duration formulu var sadalīt divās daļās:

- ❖ tiek aprēķināta pašreizējā vērtība visām parādu naudas plūsmām;

$$\sum_{f=1}^n \frac{CF_f}{\left(1 + \frac{y}{k}\right)^f},$$

- ❖ tiek aprēķināts vidējais svērtais laiks līdz visas naudas plūsmas tiks atmaksātas.

$$\times \frac{t_f}{PV}$$

Šo abu daļu reizinājums ir *Macaulay duration*, kas ir vidējais svērtais termiņš līdz dzēšanai naudas plūsmām no parāda.

Izskatot Valsts kases veiktos aprēķinus, šos aprēķina elementus var redzēt Valsts kases pielietotajā metodē.

Ekspertu secinājums: Valsts kases izmantotā aprēķina metodoloģija ir pielietota atbilstoši teorētiskajai formulai¹⁵⁴.

2.2.3.3.2. CaR modeļa, CaR modeļa aprēķinu un procentu likmju simulācijas pamatā izmantotā Nelsona–Siegeļa trīs faktoru modeļa pamatofību un atbilstību izvērtējums

Kopumā Valsts kases izmantotais CaR modelis atbilst starptautiskajā praksē lietotajiem riska vadības modeļiem, tomēr eksperti CaR modelī novēroja operacionālās vājības, īpaši iespēju atbildīgajam ekspertam mainīt aprēķinātās vērtības (piemēram, ievades parametriem), pamatojoties uz savu eksperta atzinumu.

Vienlaikus eksperti nevar pilnībā piekrist Valsts kases argumentam, ka tirgus šoka/stresa scenārija varbūtība jau ir iekļauta/iecenota pieejamajos tirgus datos.

Nelsona–Siegeļa modelis ir populārs modelis, lai veidotu peļņas līknes valsts obligācijām, izmantojot tikai dažus faktoros. Eiropas Centrālā banka publicē parametrus, lai regulāri veidotu valstu obligāciju peļņas līknes. **Atšķirībā no Valsts kases Eiropas Centrālā banka izmanto 4 faktoru modeli, nevis 3 faktoru modeli. Tas ļauj modelēt līknē “second hump” faktoru. Attiecībā uz Kalmana filtru – Bayesian minimālās dispersijas**

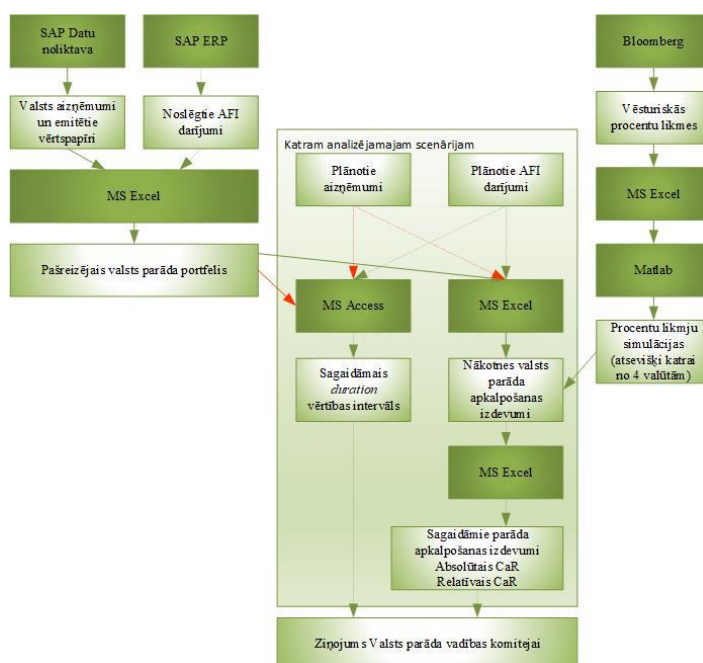
novērtējumu, kas izmantots, lai prognozētu, kāds būs nākotnes laika punktu stohastiskā mainīgā iznākums, – secinām, ka Valsts kases Kaimana filtra teorijas izmantošana varētu būt pamatota. Pieņemot, ka novērojumu kļūdas ir sadalītas pēc normālā sadalījuma, no kā savukārt izriet, ka Nelsona–Siegeļa parametri arī ir sadalīti pēc normālā sadalījuma, eksperti apstiprina, ka Montekarlo simulācijas izmantošana ir saprātīga. Tomēr eksperti norāda, ka bieži 5000 simulāciju var novest pie nestabiliem (“noisy”) rezultātiem.

Valsts kases CaR modeļa dokumentācija nav pilnīga un izsekojama, cita starpā tajā nav sniegta informācija, vai CaR modeļa atbilstības novērtējumam Valsts kase veic sistēmas “backtesting”, kas varētu uzlabot modeļa kvalitāti.

Eksperti (KPMG Vācijas iRADAR komanda¹⁵⁵) veica Valsts kases izmantotā CaR modeļa, tā aprēķinu un izmantotā Nelsona–Siegeļa (NS) trīs faktora modeļa pamatotības izvērtējumu, analizējot Valsts kases CaR modeļa metodikas aprakstu, kā arī saistītos Excel failus.

CaR definīcija un aprēķinu metodika

Lai vadītu maksimāli iespējamo risku, kas saistīts ar valsts parāda izmaksu palielinājumu, ir izstrādāts speciālais finanšu riska mērs – *Cost at risk (CaR)*. *CaR (Izmaksu risks)* palīdz novērtēt risku, pamatojoties uz procentu likmju nākotnes dinamiku, kas nodrošina kompromisu starp procentu likmju un parāda vadības izmaksām (procentu maksājumiem par centrālās valdības parādu). *CaR* aprēķinos risks ir definēts kā parāda vadības izmaksu ikgadējo palielinājumu risks¹⁵⁶.

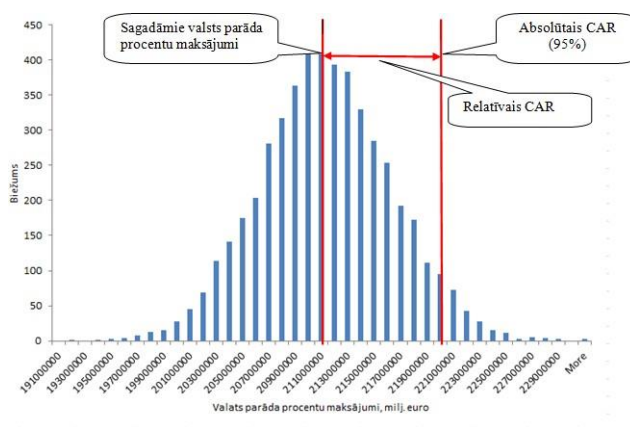

12.attēls. *CaR* aprēķina informācijas plūsma un iegūto rezultātu hierarhija¹⁵⁷

CaR mērs atspoguļo maksimālo procentu likmju (parāda vadības izmaksu) palielinājumu ar noteiktu varbūtību ierobežotā laika intervālā. Parasti pasaulē vadošās parāda vadības aģentūras šajā jomā, piemēram, Dānijas, Zviedrijas un Kanādas, par analīzes bāzi izvēlas vienu gadu un izvērtē iespējamās parāda apkalpošanas izmaksas desmit gadu griezumā.

Valsts kase parāda apkalpošanas izmaksas analizē vidējā termiņā, t.i., 3–4 gadu griezumā.

Tiek izdalīts absolūtais un relatīvais CaR (skat. attēlu zemāk), kā arī sagaidāmie parāda apkalpošanas maksājumi: 1) absolūtais CaR norāda dotajam gadam maksimālās parāda vadības izmaksas ar noteiktu varbūtības līmeni; 2) relatīvais CaR ir absolūtā CaR un sagaidāmo parāda apkalpošanas maksājumu starpība; sagaidāmais parāda apkalpošanas maksājums (dotajā gadā) ir vidējais starp simulētajiem parāda apkalpošanas maksājumiem, skatīt 13.attēlu.

13.attēls Nosimulētais valsts parāda procentu izmaksu sadalījums gggg. Gadā

Procentu likmju attīstības scenāriji

Valsts parāda vadības izmaksu prognozei ir nepieciešams prognozēt procentu likmju attīstības scenārijus. Tā kā nākotnes parāda vadības izmaksas ir atkarīgas no procentu likmju attīstības, ģenerējot lielu skaitu procentu likmju scenārijus, var izveidot iespējamo sadalījumu nākotnes parāda vadības izmaksām.

Valsts kase **procentu likmju attīstības scenārijus** simulē ar trīs faktoru Nelsona–Siegeļa (turpmāk – NS) modeļa palīdzību, kas apraksta procentu likmju uzvedību laikā, balstoties uz šādu vienādojumu:

$$r_{\tau,t} = \beta_{0,t} + \beta_{1,t} \left(\frac{1 - \exp(-\tau\lambda)}{\tau\lambda} \right) + \beta_{2,t} \left(\frac{1 - \exp(-\tau\lambda)}{\tau\lambda} - \exp(-\tau\lambda) \right),$$

kur

$r_{t,\tau}$ – termiņa τ procentu likme laika momentā t ;

λ – modeļa parametrs;

$\beta_{i,t}, i = 0,1,2$ – nenovērojamo faktoru vērtība laika momentā t .

Eksperta komentārs: Nelsona-Siegeļa modelis ir populārs modelis, lai veidotu peļņas līknes valsts obligācijām, izmantojot tikai dažus faktorus. Eiropas Centrālā banka publicē parametrus, lai regulāri veidotu valstu obligāciju peļņas līknes. **Atšķirībā no Valsts kases, Eiropas Centrālā banka izmanto 4 faktoru modeli, nevis 3 faktoru modeli. Tas ļauj modelēt līknē “second hump” faktoru.**

NS modelī simulētas procentu likmes ir atkarīgas no ilgtermiņa procentu likmju līmeņa (β_0), kā arī no līknes stāvuma (β_1) un līknes izliekuma (β_2) noteicošo faktoru simulācijām un tiem noteiktajiem svariem, atbilstoši parametra λ vērtībai. Faktoru nākotnes dinamika tiek aprakstīta ar šādu vienādojumu:

$$\begin{pmatrix} \beta_{0,t} \\ \beta_{1,t} \\ \beta_{2,t} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_{1,1} & a_{1,2} & a_{1,3} \\ a_{2,1} & a_{2,2} & a_{2,3} \\ a_{3,1} & a_{3,2} & a_{3,3} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \beta_{0,t-1} \\ \beta_{1,t-1} \\ \beta_{2,t-1} \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \varepsilon_{0,t} \\ \varepsilon_{1,t} \\ \varepsilon_{2,t} \end{pmatrix},$$

kur

$a_{i,j}$, $i = 1,2,3, j = 1,2,3$ – parametri, kas apraksta faktoru savstarpējo uzvedību;

$\varepsilon_{i,t}$, $i = 0,1,2$ – gadījuma kļūdas.

Modeļa parametrs λ , matricas elementi $a_{i,j}$, kā arī faktoru β_0 , β_1 un β_2 sākuma vērtības tiek novērtētas, izmantojot vēsturiskās procentu likmes.

NS modeļa tehniskais risinājums Valsts kasē tiek realizēts ar *Matlab* programmas palīdzību. Lai iegūtu valsts parāda procentu izmaksu varbūtību sadalījumu gggg.–gggg+2. – 3.gadam, tiek simulēti 5 000 procentu likmju attīstības scenāriji. Katrs procentu likmju scenārijs sastāv no 12 peļņas līknēm. Ir pieņemts, ka gadā ir 4 peļņas līknes, tādējādi ir iegūti 5 000 prognozētie parāda procentu maksājumi gadā.

Eksperta komentārs: Bieži 5 000 simulāciju var novest pie nestabiliem (“noisy”) rezultātiem. Simulāciju skaita palielināšana varētu novest pie stabilākiem rezultātiem.

NS modeļa realizācija balstās uz pieņēmumu, ka finanšu tirgū prognozēšanas periodā nenotiks nekādi būtiski tirgus satricinājumi (politiski/ekonomiski notikumi), kas var būtiski ietekmēt procentu likmju attīstības dinamiku un svārstīgumu. Standarta tirgus situācijā, kad nav iestājusies finanšu krīze vai citi būtiski ekonomiskie vai politiskie notikumi, kas varētu ierobežot aizņemšanās iespējas, Valsts kase aprēķina CaR, izvēloties optimālāko aizņemšanas stratēģiju vidējam termiņam no izmaksu un riska viedokļa, kā arī lai izvērtētu *duration* un fiksēto likmju īpatsvara parametru atbilstības pareizību Stratēģijā noteiktajai pieļaujamajai robežai.

Eksperta komentārs: KPMG iRADAR komanda nevar pilnībā piekrist argumentam, ka tirgus šoka/stresa scenārija varbūtība jau ir iekļauta/iecenota pieejamajos tirgus datos. Attiecībā uz riska pārvaldību iRADAR komanda sagaidītu, ka VK apsvērtu šādu scenāriju.

CaR modeļa parametri mainās katru reizi, kad tiek veikta procentu likmju simulācija. Parametri mainās, jo izejas dati (vēsturiskie novērojumi par procentu likmēm) katru reizi ir nedaudz atšķirīgi, t.i., nācis klāt viens vai vairāki datu novērojumu punkti. Modeļa optimizācijas process piešķir (aprēķina) modeļa parametrus, kas no matemātiskā viedokļa ir vislabākie, taču realitātē simulēto procentu likmju dinamika mēdz būtiski atšķirties no vēsturiskās. Balstoties uz tirgus dalībnieku prognozēm par likmju attīstības dinamiku, kā arī makro datiem un atbildīgā eksperta viedokļa, var tikt mainītas iepriekš minēto komponentu vērtības, ar nolūku atrast tādas parametru vērtības, kas dod simulēto procentu likmju dinamiku, kas nav pretrunā ar tirgus dalībnieku prognozēm un iespējami tuvu atkārtoto vēsturisko procentu likmju dinamiku. Modeļa izsekojamības un atkārtojamības nolūkos modeļa parametri tiek saglabāti Excel failos.

***Eksperta komentārs:** Aprēķinātās vērtības (piem., ievades parametriem) atbildīgais eksperts var mainīt, pamatojoties uz savu eksperta atzinumu. iRADAR komanda pieņem, ka Valsts kasē iespējams nav kontroles, kas veic atkārtotu pārbaudi un veic izmaiņu izvērtējumu. Pienācīga kontrole varētu samazināt Valsts kases operacionālo risku.*

Valsts kases sniegto atbilžu par CaR modeli analīze

Tā kā CaR modeļa dokumentācija ir nepilnīga un neizsekojama, lai varētu veikt pilnīgāku modeļa izvērtējumu, Valsts kasei attiecībā uz CaR modeli tika uzdoti papildu jautājumi un analizētas sniegtās atbildes.

- 1) No kurienes tiek iegūtas vēsturiskās parametru $\beta_{i,t}$ vērtības? Vai šīs vērtības ir Valsts kases datubāzē?

Valsts kase: NS modeļa parametrus novērtē ar Kalmana filtra palīdzību, kas noved pie kvazi-maksimuma ticamības metodes. Novērtēšanas procedūrā tiek izmantots skaitlisks optimizācijas algoritms. Parametru vērtības tiek iegūtas, izmantojot vēsturiskās procentu likmes (vēsturiskās procentu likmes ir dati, uz kuriem balstās likmju simulācijas). Katras simulācijas rezultāts ar attiecīgajām parametru vērtībām tiek saglabāts MsExcel failā, kā arī vēsturiskās procentu likmes tiek saglabātas, līdz ar to ir iespējams rezultātus atkārtot.

***Eksperta komentārs:** Kalmana filtrs ir Bayesian minimālais dispersijas novērtējums. Tas ir izmantots, lai prognozētu, kāds būs nākotnes laika punktu stohastiskā mainīgā iznākums. iRADAR komanda atrod zinātniskus pētījumus, kurā paredzēts izmantot Kalmana filtru, lai novērtētu risku attiecībā uz finanšu instrumentu portfeli. Tāpēc iRADAR komanda secina, ka VK Kaimana filtra teorijas izmantošana varētu būt pamatota.*

- 2) Vai šī matrica ir simetriska korelācijas matrica (*symmetric correlation matrix*)? Kā tā tiek aprēķināta? Vai šī matrica ir fiksēta, vai tā mainās laika gaitā?

Valsts kase: Nē, tā nav simetriska korelācijas matrica. Matricas elementi, tāpat kā visi pārējie parametri, tiek aprēķināti ar skaitlisku optimizācijas algoritmu. Matricas elementi vienas procentu likmju modelēšanas ietvaros nemainās.

- 3) Kā tiek simulēta gadījuma kļūda? Kāda ir tā pieņemtā *distribution*?

Valsts kase: NS modeļa parametrus novērtē ar Kalmana filtra palīdzību, kurā tiek pieņemts, ka novērojumu kļūdas ir sadalītas pēc normālā sadalījuma. Kalmana filtra dinamiku var aprakstīt ar diviem vienādojumiem (stāvokļu un novērojumu vienādojumiem):

$$\begin{aligned} X_t &= AX_{t-1} + u_t, \\ Y_t &= BX_t + \varepsilon_t, \end{aligned}$$

kur X_t ir latents mainīgais, kurš nav novērojams, bet Y_t ir novērojami dati. A, B ir modeļa parametri, bet u_t, ε_t ir neatkarīgi normāli sadalīti trokšņi.

Pirmajā modeļa novērtēšanas (prognozēšanas) solī tiek iegūtas latento faktoru un to dispersijas prognozes:

$$\begin{aligned} \tilde{X}_t &= AX_{t-1}, \\ \tilde{\sigma}_t &= A\sigma_{t-1}A' + Du_t. \end{aligned}$$

No prognozētiem latentiem mainīgajiem tiek iegūti novērojamo mainīgo un to dispersiju prognozes

$$\tilde{Y}_t = B\tilde{X}_t,$$

$$\Sigma_t = B\tilde{\sigma}_tB' + D\varepsilon_t.$$

Iegūtas vērtības var izmantot, lai atrastu kvazi-ticamības funkcijas $\log(f(Y_t, \theta))$ vērtību novērojumam Y_t :

$$\log(f(Y_t, \theta)) = -\frac{k}{2}\log(2\pi) - \frac{1}{2}\log(\det(\Sigma_t)) - \frac{1}{2}(Y_t - \tilde{Y}_t)^T \Sigma_t^{-1}(Y_t - \tilde{Y}_t),$$

kur k ir novērojamo mainīgo dimensija.

Otrajā modeļa novērtēšanas (korekcijas) solī, balstoties uz novērojamo mainīgo jaunajām vērtībām, tiek veikta prognozēto latentu mainīgo korekcija

$$\begin{aligned} K &= \hat{\sigma}_t B' (B \hat{\sigma}_t B' + D(\varepsilon_t))^{-1}, \\ X_t &= \hat{X}_t + K(Y_t - \hat{Y}_t), \\ \sigma_t &= (I - KB)\hat{\sigma}_t. \end{aligned}$$

Procedūra ir rekursīva un tiek veikta katram novērojumam $t = 1, \dots, T$. Beigās tiek iegūta kvazi-ticamības funkcija:

$$L(Y, \theta) = \sum_{t=1}^T \log(f(Y_t, \theta)),$$

kuru var izmantot parametru novērtēšanā.

Latentu mainīgo sākumvērtība X_0 un to dispersija σ_0 šajā procedūrā netiek noteiktas, un tos var brīvi izvēlēties. Visbiežāk tiek ņemta procesa X_t stacionāra vidējā vērtība un stacionāra dispersija, bet var brīvi fiksēt vidējo vērtību X_0 un izvēlēties pietiekami lielu σ_0 .

Uzliekot datiem standarta regularitātes nosacījumus, var atrast novērtējumu asimptotiskās kļūdas, balstoties uz novērtējošo vienādojumu $\partial_\theta L(X, \theta) = 0$:

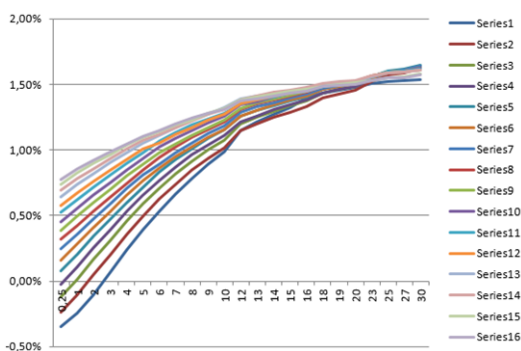
$$V = (E(\partial_{\theta\theta^T} L))^T (E\partial_\theta L^T \partial_\theta L)^{-1} E\partial_{\theta\theta^T} L)^{-1}.$$

Aizvietojojot matemātiskas cerības ar empīriskiem novērtējumiem, var iegūt kļūdu novērtējumus.

- 4) Kādēļ izmantotas tieši 12 peļņas līknes procentu likmju scenārijā? Kur sūtītajos Excel failos var novērot šīs 12 līknes?**

Valsts kase: Katra peļņas līkne atbilst vienam ceturksnim, līdz ar to 12 peļņas līknes raksturo 3 gadu periodu ar ceturkšņa sadalījumu, kas ir saskaņā ar Valsts kases pieeju parāda apkalpošanas izmaksas analizēt vidējā termiņā, t.i., 3–4 gadu griezumā.

To var redzēt, piemēram, EUR_NS_nov_2018.xls failā lapā “TermiņStruktūras”, kur grafikā uz y ass ir likmju vērtības, x ass – termiņi, un redzamas attiecīgi veiktās simulācijas par 16 periodiem (4 gadiem) – 16 peļņas līknes.

***Eksperta komentārs:** Ir saprātīgi katru ceturksni prognozēt peļņas līknes. iRADAR komanda apstiprina, ka Excel failos pieejamās peļņas līknes ir izmantotas atbilstoši.*

- 5) **Kādēļ tiek izdarīts pieņēmums, ka “finanšu tirgū prognozēšanas periodā nenotiks nekādi būtiski tirgus satricinājumi (politiski/ekonomiski notikumi), kas var būtiski ietekmēt procentu likmju attīstības dinamiku un svārstīgumu”? 95% confidence interval pastāv mazāk nekā 5% iespēja būtiskam satricinājumam, bet citādāk šim riskam var būt liela ietekme uz CaR. Vai tas tiek izvērtēts?**

Valsts kase: Likmju prognozēšanas periods, ko veicam, ir 3–4 gadi, kas priekš procentu likmju prognozēm ir salīdzinoši ilgs. Šādā laika nogrieznī no šodienas skatu punkta nav iespējams paredzēt daudzus notikumus, kas varētu iespējami iestāties/neiestāties vai citādi ietekmēt finanšu tirgu. Līdz ar to Valsts kase procentu likmju prognozes veic vismaz reizi gadā.

Procentu likmju prognozes tiek veiktas, izmantojot likmju vērtības uz ceturkšņa beigām un balstoties no tirgus dalībnieku prognozēm par likmju attīstības dinamiku, kā arī makro datiem un atbildīgā eksperta viedokļa. Šis kopums sevī jau ietver iespējamus satricinājumus tirgū, kurus tirgus dalībnieki jau ir “iecenājuši” prognozēs par nākotnes likmju attīstību, kas atspoguļojas arī Valsts kases izstrādātajās likmju prognozēs.

***Eksperta komentārs:** iRADAR komanda nevar pilnībā piekrist argumentam, ka tirgus šoka/stresa scenārija varbūtība jau ir iekļauta/iecenota pieejamajos tirgus datos. Attiecībā uz riska pārvaldību iRADAR komanda sagaidītu, ka VK apsvērtu šādu scenāriju.*

Veicot procentu likmju prognozes, tiek ievērots piesardzības princips un netiek izvēlēti galēji ekstrēmi pozitīvi vai negatīvi likmju attīstības scenāriji (kas sevī ietver kādus negaidītus un neprognozējamus notikumus), kuri turklāt var negatīvi ietekmēt optimālu un korektu budžeta plānošanu, iespējams nepamatoti paredzot budžeta līdzekļus apstākļiem, kuru iestāšanās ir maz ticama. Līdz ar to esošā pieeja ir visoptimālākā.

6) Vai Valsts kasei ir izstrādāta politika, kas nosaka, kā tiek mainītas komponentu vērtības? Vai šīs izmaiņas tiek uzskaitītas?

Valsts kase: To, ka komponentu vērtības var tikt mainītas, aprakstīts CaR procedūrā PR.FRVD.Nr.5_4. Taču tas, kā un kuras vērtības tiek mainītas, ir atkarīgs no iepriekš uzskaitītā – tirgus dalībnieku prognozēm par likmju attīstības dinamiku, makro datiem un atbildīgā eksperta viedokļa.

Eksperta komentārs: Aprēķinātās vērtības (piem., ievades parametriem) atbildīgais eksperts var mainīt, pamatojoties uz savu eksperta atzinumu. iRADAR komanda pieņem, ka VK, iespējams, nav kontroles, kas veic atkārtotu pārbaudi un veic izmaiņu izvērtējumu. Pienācīga kontrole varētu samazināt VK operacionālo risku.

Svarīgi atzīmēt, ka, katru reizi veicot konkrētas valūtas procentu likmju prognozi, tiek veikta modeļa kalibrēšana no jauna. T.i., piemēram, iegūtie parametri pie *euro* likmju simulācijas šī gada janvārī netiek izmantoti, veicot *euro* likmju simulāciju šī gada oktobrī. Tā vietā šī gada oktobrī parametri tiek novērtēti no jauna. Modeļa parametru vērtību izmaiņas un rezultāti tiek saglabāti .xls failos.

Ieteikumi

Valsts kasei:

- ❖ pilnveidot CaR modeļa dokumentāciju, nodrošinot dokumentācijas pilnīgumu un izsekojamību, kā arī sasaisti ar Valsts parāda un naudas līdzekļu stratēģijā noteikto parametru izvērtējumu;
- ❖ nodrošināt CaR modeļa kvalitātes uzlabojumus, prognožu atbilstības novērtējumam veicot sistēmas “backtesting”, kā arī izvērtēt šoka/stresa scenārija varbūtību testēšanu, četru faktoru modeļa piemērošanu un scenāriju skaita palielināšanu;
- ❖ novērst CaR modelī novērotās operacionālās vājības, īpaši iespēju atbildīgajam ekspertam mainīt aprēķinātās vērtības (piem., ievades parametriem), pamatojoties uz savu eksperta atzinumu, nodrošinot pienācīga kontroli, kas varētu samazināt Valsts kases operacionālo risku.

2.3. Pārskata daļa *Nodokļu un nodevu ieņēmumi*

2.3.1. Uzkrāšanas principa ieviešana nodokļu un nodevu uzskaitē

Jau kopš 2006.gada Valsts kontrole norāda uz nepieciešamību Finanšu ministrijai nodrošināt nodokļu ieņēmumu uzskaiti un arī to uzrādīšanu Saimnieciskā gada pārskatā atbilstoši uzkrāšanas principam. Uzkrāšanas principa ieviešanas projekta ietvaros 2018. un 2019.gadā ir apstiprināts ārējais normatīvo aktu regulējums¹⁵⁸ uzkrāšanas principa un vienotā nodokļu konta ieviešanai, kas nodrošina nodokļu uzskaites sakārtošanas juridisko pamatu. Projekta veiksmīgai īstenošanai būtiskākie nākamā perioda uzdevumi ir saistīti ar MAIS ieviešanu, kā arī tiek turpināta VID un Valsts kases iekšējo normatīvo aktu un procesu izstrāde. Atbilstoši Finanšu ministrijas plānam termiņš uzkrāšanas principa ieviešanai VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē ir 2021.gada 15.janvāris¹⁵⁹. Revīzijā konstatējām termiņu nobīdes MAIS apakšprojektu izstrādē, kas šobrīd vēl neapdraud MAIS ieviešanu kopumā, taču vēšam uzmanību uz risku, ka vienlaicīga vairāku apakšprojektu izstrāde būs apgrūtināša gan VID, gan sistēmas izstrādātājam (cilvēkresursu pietiekamība, apakšprojektu tehniskā un funkcionālā salāgojamība), kas savukārt var ietekmēt uzkrāšanas principa ieviešanu paredzētajā termiņā.

Starptautiskie standarti¹⁶⁰ nosaka, ka nodokļu ieņēmumi uzskaitāmi un gada pārskatā uzrādāmi pēc uzkrāšanas principa. Uzkrāšanas principu valdības līmenī izmanto tādas Eiropas Savienības dalībvalstis kā Beļģija, Igaunija, Francija, Lietuva, Portugāle, Slovākija, Austrija un Zviedrija¹⁶¹.

Valsts kontroles revīzijās¹⁶² jau kopš 2006.gada ir secināts, ka Latvijas Republikas normatīvie akti nenosaka, ka Saimnieciskā gada pārskatā jāuzrāda informācija par valsts un pašvaldību nodokļu un nodevu aprēķinātajiem ieņēmumiem, nodokļu parādiem, kā arī likumos noteikto nodokļu atvieglojumu un atbrīvojumu piemērošanas rezultātā nesāņemtajiem ieņēmumiem, līdz ar to Saimnieciskā gada pārskats sniedz nepilnīgu informāciju.

Finanšu ministrija, lai ieviestu uzkrāšanas principu valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu uzskaitē, 2015.gada 14.janvārī apstiprināja uzkrāšanas principa ieviešanas plānu "Uzkrājuma principa valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu uzskaitē ieviešanas pasākumu plāns"¹⁶³, kura ietvaros ir paredzēts ieviest uzkrāšanas principu VID administrēto nodokļu, tai skaitā muitas maksājumu, uzskaitē līdz 2020.gada 31.decembrim.

Revīzijā konstatēts, ka Finanšu ministrija periodā no 01.06.2018. līdz 30.05.2019.¹⁶⁴ kopumā ir veikusi pasākumus atbilstoši Valsts budžeta maksājumu kontu skaita samazināšanas un uzkrāšanas principa ieviešanas valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu uzskaites plānā¹⁶⁵ (turpmāk – pasākumu plāns) noteiktajām aktivitātēm un būtiskākie pasākumi¹⁶⁶ bija:

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ veikti grozījumi nodokļu likumos¹⁶⁷, nosakot vienoto nodokļu maksāšanas termiņu un vienotā nodokļu konta ieviešanu;
- ❖ apstiprināti noteikumi, kas nosaka detalizētu vienotā nodokļu konta regulējumu un valsts nodevu uzskaiti, kā arī veikti grozījumi noteikumos par budžeta ieņēmumu klasifikāciju un VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaiti¹⁶⁸;
- ❖ noslēgta vienošanās par VID nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācijas projekta īstenošanu¹⁶⁹;
- ❖ turpināta naudas sodu uzskaites pilnveide IeM (līdz 2019.gada beigām jāpilnveido administratīvo pārkāpumu uzskaites sistēma, kurai jādarbojas no 2020.gada).

Lai nodrošinātu, ka VID amatpersonas savā darbībā VID administrēto nodokļu, nodevu un citu uz valsts budžeta attiecināmo maksājumu grāmatvedības uzskaiti veic atbilstoši uzkrāšanas un naudas plūsmas uzskaites principiem un gada pārskata sagatavošanā tiek ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības¹⁷⁰, 2016.gadā VID kopā ar ārējiem konsultantiem¹⁷¹ uzsāka VID administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu valsts budžeta ieņēmumu uzskaites rokasgrāmatas (turpmāk – rokasgrāmata) izstrādi. Rokasgrāmatas izstrāde un tās saskaņošana bija viena no pasākumu plāna aktivitātēm, kurai bija paredzēts nodevums 2018.gada beigās. Rokasgrāmatas saskaņošana tika pagarināta par septiņiem mēnešiem, jo aizkavējās jauna ārējā konsultanta piesaiste, un Finanšu ministrija informēja, ka rokasgrāmatas apstiprināšanas termiņa pagarināšana neietekmēs Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas (turpmāk – MAIS) izstrādes laika plānā un pasākumu plānā noteikto uzdevumu izpildi¹⁷². Revīzijā, konstatējot, ka rokasgrāmata, kas ir izstrādāta projekta MAIS ietvaros, nosaka VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu grāmatvedības uzskaiti, taču tā nav tieši saistīta ar MAIS tehnisko darbību, secināts, ka rokasgrāmatas saskaņošanas termiņa pagarināšana nevar ietekmēt MAIS īstenošanas kopējo termiņu.

VID MAIS izstrāde ir viens no uzkrāšanas principa ieviešanas projekta nozīmīgākajiem posmiem. Revīzijā, novērtējot MAIS izstrādes progresu¹⁷³, konstatēts, ka VID turpina MAIS Pirmā apakšprojekta¹⁷⁴ izstrādi, kas uzsākta 2018.gada aprīlī¹⁷⁵ un jāpabeidz līdz 2020.gada februārim¹⁷⁶, kā arī VID ir guvis Centrālās finanšu un līgumu aģentūras akceptu¹⁷⁷ ERAF finansējuma pieejamībai MAIS Otrā apakšprojekta izstrādei, kuru plānots uzsākt 2019.gada gada septembrī¹⁷⁸. Revīzijā, vērtējot MAIS Pirmā apakšprojekta izstrādi atbilstoši termiņiem¹⁷⁹, tika konstatētas nelielas (līdz diviem mēnešiem) nobīdes. Tās saistītas gan ar lēno lietotārstāstu definēšanas un saskaņošanas procesu starp VID un izstrādātāju (*piemēram, 3. kārtas 1. posma 1. sprints netika uzsākts plānotajā termiņā, jo laicīgi netika saskaņoti lietotārstāsti par struktūrvienību reģistrāciju*), gan nepieciešamību izstrādes procesā piesaistīt ekspertus (*1.kārtas īstenošanas termiņš tika pagarināts, jo bija nepieciešams piesaistīt kvalificētu trešo pusi, lai identificētu paņēmienus, kā no HORIZON sistēmas izgūt informāciju par VID darbiniekiem, struktūrvienībām un darbinieku prombūtni*). Analizējot minētās nobīdes, revīzijā secināts, ka tās neietekmē kopējo MAIS Pirmā apakšprojekta izstrādes termiņu, tomēr, ņemot vērā, ka paralēli tiks uzsākta MAIS Otrā apakšprojekta izstrāde, pastāv risks, ka vienlaicīga vairāku apakšprojektu izstrāde būs sarežģīta gan VID, gan izstrādātājam (*profesionālās kapacitātes pietiekamība (prasību detalizēta definēšana, projekta pārvaldība, testēšana), tehniskās iespējams paralēlu nodevumu pieņemšanai*), kas savukārt var negatīvi ietekmēt uzkrāšanas principa ieviešanu paredzētajā termiņā.

NAV KLASIFICĒTS

Revīzijā, iepazīstoties ar uzkrāšanas principa ieviešanas gaitu, konstatējām, ka joprojām ir aktuāls jautājums par to, vai princips tiks piemērots arī valsts budžeta nenodokļu ieņēmumiem (valsts nodevas, sodi, dividendes, obligātās iemaksas u.c.).

Sākotnēji lēmumu par uzkrāšanas principa ieviešanu valsts nodevu ieņēmumiem bija paredzēts pieņemt līdz 31.12.2019.¹⁸⁰, taču Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komiteja 04.06.2019. neatbalstīja¹⁸¹ uzkrāšanas principa ieviešanu valsts nodevu uzskaitē, bet gala lēmumu pieņems līdz 01.01.2021. Finanšu ministrijas viedoklis¹⁸² balstās uz faktu, ka tikai 2020.gadā, kad visām ministrijām un centrālajām valsts pārvaldes iestādēm būs pienākums nodrošināt attiecīgo uzskaiti pilnā apmērā¹⁸³, būs pieejami pilnīgi valsts nodevu uzskaites dati. Līdz 2020.gadam ir spēkā pārejas periods, paredzot atkāpes nodevu datu uzskaitē, kas ir uzsākta ar 2018.gadu, ministrijām un centrālām valsts iestādēm sagatavojot valsts nodevu uzskaites pārskatu par 2018.gada pēdējiem četriem mēnešiem¹⁸⁴.

Revīzijā Finanšu ministrija informēja, ka joprojām arī tiek risināts jautājums ar nodevu ieņēmumu uzskaites detalizāciju kontekstā ar konkrēto valsts budžeta kontu, kurā tiek iemaksāta attiecīgā nodeva, un konkrētās iestādes spējām šos kontu kontrolēt. Finanšu ministrija plāno līdz 31.12.2019. pieņemt lēmumu par kārtību, kādā iekasējami maksājumi konkrētajos kontos, iespējams, ka nodevu ieņēmumi sākotnēji tiks iekasēti attiecīgo nodevu administrāciju kontos un tikai tad ieskaitīti valsts budžetā.¹⁸⁵

Savukārt par valsts budžeta nenodokļu (izņemot nodevas un naudas sodus) ieņēmumu administrēšanu Finanšu ministrija plāno līdz 01.09.2019.¹⁸⁶ veikt izvērtējumu, lemjot, vai attiecīgie valsts budžeta nenodokļu ieņēmumi būtu sākotnēji jāiekasē un jāuzskaita administrējošās institūcijas kontā un tikai tad jāpārvirza uz valsts budžeta ieņēmumu kontu. Sākotnēji starplēmumu par uzkrāšanas principa ieviešanu valsts budžeta nenodokļu (izņemot nodevas un naudas sodus) bija plānots pieņemt līdz 01.10.2018.¹⁸⁷, taču izpētes rezultātā Finanšu ministrija konstatēja, ka ne visas ministrijas un centrālās valsts pārvaldes iestādes izprot viņu iesaisti nenodokļu ieņēmumu administrēšanā, turklāt nav skaidri un nepārprotami identificējamās visas nenodokļu ieņēmumu administrēšanā iesaistītās puses un to atbildība, kas nav skaidri noteikts arī normatīvajos aktos, tāpēc lēmuma termiņš tika pagarināts, dodot laiku iegūt un apkopot papildu informāciju.

Lai īstenotu iecerēto valsts nodevu un nenodokļu ieņēmumu uzskaiti, Finanšu ministrija ir uzdevusi Valsts kasei organizēt un vadīt valsts nodevu un nenodokļu ieņēmumu administrēšanas izvērtējuma sagatavošanas procesu, lai līdz 31.12.2019. Uzkrāšanas principa ieviešanas vadības komiteja varētu pieņemt nepieciešamo lēmumu, lai lemtu par tālākajiem soļiem valsts nodevu un nenodokļu ieņēmumu uzskaites pilnveidošanā¹⁸⁸.

Finanšu ministrijas¹⁸⁹ ieskatā būtiskākie 2019.gadā un 2020.gadā risināmie jautājumi uzkrāšanas principa ieviešanā saistīti ar Valsts kases un VID iekšējo normatīvo aktu un atbilstošu procedūru izstrādi, kā arī MAIS izstrādi un sekmīgu ieviešanu.

Atbilstoši Valsts kontroles revīzijās par Latvijas Republikas Saimnieciskā gada pārskatu sniegtajiem ieteikumiem un plānam uzkrāšanas principa ieviešanai nodokļu uzskaitē Finanšu ministrija 2018.gadā ir veikusi pasākumus, lai līdz 15.01.2021. ieteikumu ieviestu. Valsts kontrole turpinās sekot uzkrāšanas principa ieviešanas gaitai.

2.3.2. Nodokļi

2.3.2.1. Nodokļu maksātāju reģistrācijas process

VID jānodrošina¹⁹⁰ nodokļu maksātāju un to struktūrvienību reģistrācija atbilstoši likumu prasībām – ievērojot noteiktos kritērijus un termiņus. Revīzijā, pārbaudot, kā VID veic PVN, MUN un patentmaksas maksātāju reģistrēšanu, konstatējām, ka ne vienmēr VID rīkojas atbilstoši deklarētajām vērtībām – vienlīdzīga un taisnīga attieksme pret klientiem¹⁹¹ –, jo, reģistrējot nodokļu maksātāju, tā atbilstību reģistrēšanas kritērijiem VID novērtē atšķirīgi, nepiemērojot vienotu pieeju, un tiek pieļauti gadījumi, ka lēmums par reģistrāciju netiek pieņemts likumā noteiktajā termiņā.

Secinājām, ka atsevišķos gadījumos¹⁹² VID kavēja normatīvajos aktos noteiktos termiņus, jo sadarbībā ar nodokļu maksātāju ievēroja principu “Konsultē vispirms”, tomēr šī principa piemērošana un darbības tā ieviešanai nav reglamentētas ārējos normatīvajos aktos. Revidentu ieskatā normatīvajam regulējumam jāveido skaidrs VID darbības tiesiskais ietvars, kas nodrošinātu VID darbības un attīstības stratēģijā 2017.–2019.gadam¹⁹³ izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu (t.sk. uz klientu orientētas darbības nodrošināšanu) normatīvajos aktos noteikto pilnvaru robežās.

2.3.2.1.1. Nodokļu maksātāja reģistrēšana PVN maksātāju reģistrā

VID, reģistrējot nodokļu maksātāju PVN maksātāju reģistrā, nodokļu maksātāju atbilstību reģistrēšanas kritērijiem novērtē atšķirīgi, nepiemērojot vienotu pieeju, un tiek pieļauti gadījumi, ka lēmums par reģistrāciju PVN maksātāju reģistrā netiek pieņemts termiņā. Turklāt gadījumos, kad tiek pieņemts lēmums par reģistrēšanu PVN maksātāju reģistrā, bet nav izsekojama VID lēmuma argumentācija un nodokļu maksātājam netiek pieprasīta arī papildu informācija (rakstiska vai intervijā VID), pastāv risks, ka, nepilnīgi novērtējot nodokļu maksātāju, PVN maksātāju reģistrā varētu reģistrēt neatbilstošu personu. Neatbilstošu personu reģistrēšana PVN reģistrā var apdraudēt VID reputāciju un radīt korupcijas risku.

Lai gan likums¹⁹⁴ nosaka, ka reģistrēšanas brīdis PVN reģistrā ir atkarīgs no tā, kādā veidā nodokļu maksātājs vēlas, lai viņam paziņo lēmumu par reģistrēšanu, revīzijā secinājām, ka

NAV KLASIFICĒTS

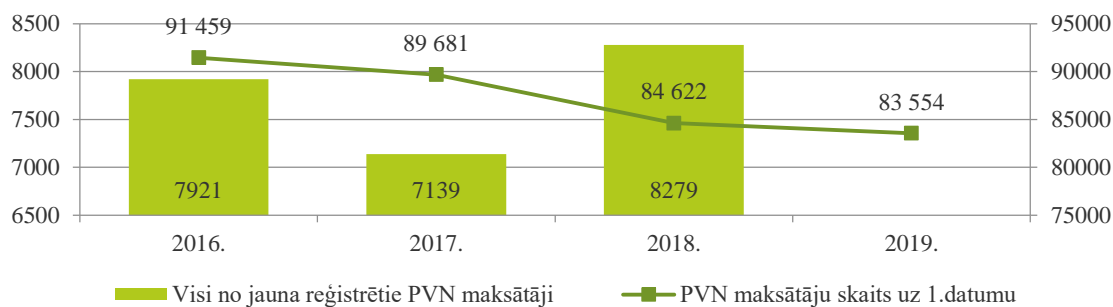
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

norma ir novecojusi un sarežģīti administrējama, kas prasa papildu resursus. Jāatzīmē, ka publiski ir pieejams VID PVN maksātāju reģistrs e-vidē, kas ir ātrs un ērts veids informācijas iegūšanai, tāpēc būtu jāvērtē iespēja vienkāršot reģistrēšanas procesu, attiecīgi pilnveidojot normatīvo regulējumu.

Par PVN maksātāju reģistrē fiziskās un juridiskās personas, personālsabiedrības, personu grupas pilnvaroto fizisko personu, PVN grupu un fiskālo pārstāvi, pirms tas veic ar nodokli apliekamos darījumus, saņem pakalpojumus iekšzemē un sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts¹⁹⁵. Nodokļu maksātājs tiek reģistrēts PVN maksātāju reģistrā, pamatojoties uz reģistrācijas iesniegumu, ko tas iesniedz VID vai Uzņēmumu reģistrā vienlaikus ar pieteikumu par komersanta ierakstīšanu komercreģistrā¹⁹⁶.

VID ir jāpieņem lēmums par nodokļa maksātāja reģistrāciju VID PVN maksātāju reģistrā vai lēmums atteikt reģistrāciju piecu darba dienu laikā no reģistrācijas iesnieguma saņemšanas¹⁹⁷. Ja pēc reģistrācijas iesnieguma saņemšanas VID no nodokļa maksātāja ir pieprasījis papildu informāciju par tā materiāltehniskajām un finansiālajām iespējām veikt deklarēto saimniecisko darbību, tad lēmumu par nodokļa maksātāja reģistrāciju PVN maksātāju reģistrā vai lēmumu par atteikumu reģistrēt VID pieņem piecu darba dienu laikā pēc pieprasītās informācijas saņemšanas¹⁹⁸.

VID PVN maksātāju reģistrā 2018.gadā tika reģistrēti 8 279 nodokļu maksātāji¹⁹⁹ jeb par 1 140 maksātājiem vairāk nekā 2017.gadā. Taču PVN maksātāju skaits²⁰⁰ ar katru gadu samazinās un uz 01.01.2019. tie bija 83 554 maksātāji, kas ir par 7 905 nodokļu maksātājiem mazāk nekā 01.01.2016. (skatīt attēlu Nr.14).

14.attēls. Gada laikā no jauna reģistrētie PVN maksātāji no 2016. līdz 2018.gadam un PVN maksātāju skaits uz katra gada 1.datumu.

Vienā no iepriekšējām revīzijām Valsts kontrole²⁰¹ secināja, ka 2015.gadā VID novērtēja nodokļu maksātāju atbilstību likumā²⁰² noteiktajiem kritērijiem, lai reģistrētu PVN maksātāju reģistrā, formāli un gadījumos ar līdzvērtīgiem nosacījumiem pieņēma atšķirīgus lēmumus, nenodrošinot vienādu attieksmi pret nodokļu maksātājiem. VID apņēmas pilnveidot PVN maksātāju reģistrēšanas procesu, nodrošinot, ka pie līdzvērtīgiem nosacījumiem VID rīkojas identiski un tiek pieņemti vienādi lēmumi.

Lai mazinātu risku, ka PVN maksātāju reģistrā tiek reģistrēti riskanti komersanti, kā arī nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret PVN maksātājiem, VID²⁰³ 2016.gadā mainīja PVN maksātāju reģistrēšanas

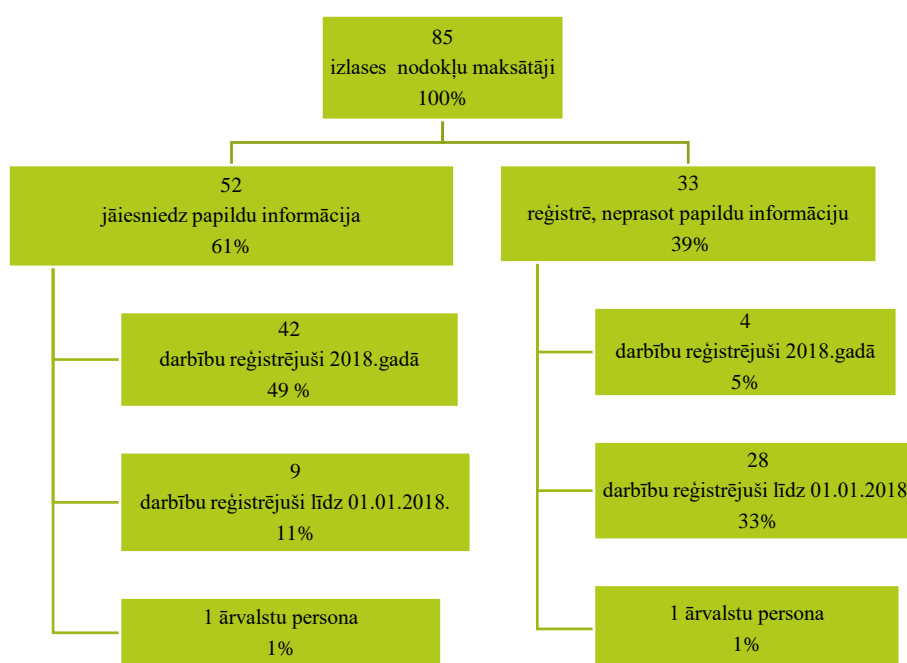
NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

kārtību²⁰⁴: izstrādāja nodokļu maksātāju intervijas veidlapu un novērtējuma veidlapu, kurā dokumentējams nodokļa maksātāja izvērtējums, papildināja reģistrācijas riska kritērijus un uzsāka informatīvo materiālu par komersanta pienākumiem un atbildību, uzsākot uzņēmējdarbību, nosūtīšanu komersantu amatpersonām, kuras pēc risku izvērtēšanas iekļautas paaugstināta riska personu sarakstā. Turklāt process tika decentralizēts, un no 2016.gada nodokļu maksātāju novērtē un lēmumu pieņem jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā²⁰⁵.

Revīzijā izlases veidā tika pārbaudīti 85 PVN maksātāju reģistrēšanas gadījumi un konstatēts, ka joprojām nodokļu maksātāju atbilstību reģistrēšanas kritērijiem VID novērtē atšķirīgi, nepiemērojot vienotu pieeju (skatīt attēlu Nr.15). 52 gadījumos ((61%) pirms reģistrēšanas PVN maksātāju reģistrā VID pieprasīja nodokļu maksātājam iesniegt papildu informāciju, bet 33 gadījumos (39%) VID nodokļu maksātājam papildu informāciju nepieprasīja un reģistrēja likumā noteiktajā kārtībā²⁰⁶.

15.attēls. Analīze par izlasē iekļautajiem nodokļu maksātājiem, kuriem VID pieprasīja vai nepieprasīja papildu informāciju

VID PVN maksātāju reģistrēšanas kārtība²⁰⁷ precīzi nosaka procedūras, to secību nodokļu maksātāja atbilstības kritērijiem izvērtēšanai un dokumentēšanu. Revīzijā, salīdzinot dokumentāciju par VID veikto līdzīgu gadījumu izvērtēšanu²⁰⁸, konstatēts, ka vienā daļā gadījumu nodokļu maksātāju pēc risku izvērtēšanas VID reģistrēja PVN maksātāju reģistrā, savukārt otrā daļā gadījumu pieprasīja nodokļu maksātājam iesniegt papildu informāciju vai uzaicināja uz interviju. Piemēram, revīzijā aplūkotajos atsevišķos gadījumos VID pieprasīja:

- ❖ informāciju par pamatlīdzekļu sastāvu, grāmatvedības pakalpojuma sniedzēju, līgumu vai vienošanos ar sadarbības partneriem, par darba ņēmējiem un to kvalifikāciju apliecinājošus dokumentus un, ja plānots, detalizētu informāciju par aizdevumu kredītiestādē.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revidentu ieskatā attiecīgās informācijas sagatavošana un iesniegšana VID ir papildu administratīvais slogs, kam nepieciešami papildu resursi, turklāt atsevišķos gadījumos par jau strādājošiem komersantiem VID datu noliktavās attiecīgā informācija vismaz daļēji vai pilnā apmērā ir pieejama, tāpēc nav attaisnojama atkārtota informācijas pieprasīšana. Savukārt jaunreģistrētiem nodokļu maksātājiem, kas pieteikumu reģistrēšanai PVN reģistrā iesniedz vienlaikus ar reģistrēšanos Uzņēmumu reģistrā, ir jāspēj sniegt atbildes uz VID uzdotiem jautājumiem, kas formulēti nākotnes un pieņēmumu formā.

- ❖ Latvijas Republikas rezidentam iesniegt līguma kopiju par konta atvēršanu iesniegumā norādītai kredītiestādei.

Arī par konta esamību VID ir informācija, jo kredītiestādes iesniedz VID ziņas par konta atvēršanu vai slēgšanu²⁰⁹. Savukārt ārvalstu personai, kura reģistrācijas iesniegumā norādījusi kredītiestādi, kura nedarbojas Latvijas teritorijā (tātad arī neiesniedz VID ziņas par tajā atvērtiem un slēgtiem kontiem), VID nepieprasa iesniegt konta atvēršanas līgumu. Tātad VID rada papildu administratīvo slogu LV rezidentiem, jo pieprasa informāciju, kas jau ir VID rīcībā, turklāt netiek nodrošināta vienāda attieksme pret LV rezidentiem un nerezidentiem.

- ❖ iesniegt juridiskās adreses telpu nomas līgumu, līgums jāiesniedz arī gadījumos, ja juridiskā adrese ir reģistrēta komercsabiedrības īpašniekam piederošā īpašumā.

Revidentu ieskatā nav loģiski pieprasīt juridiskās adreses telpu nomas līgumu, ja juridiskā adrese ir reģistrēta komercsabiedrības īpašniekam piederošā īpašumā un šī informācija VID jau ir pieejama.

Lai pieņemtu attiecīgo lēmumu, novērtējot nodokļu maksātāja riskus, kā arī materiāltehniskās un finansiālās iespējas, bet ārvalstniekiem arī pārstāvniecības pazīmes, VID jāaizpilda veidlapa²¹⁰, tai skaitā, dokumentējot secinājumus. Revīzijā konstatēts, ka ne vienmēr novērtējuma veidlapas tiek aizpildītas pilnā apjomā, taču tas netiek attiecīgi skaidrots dokumentā, vienlaikus veidlapā norādīts VID secinājums, ka konkrētajam nodokļu maksātājam risku nav, vai secinājums nav izdarīts vispār. Piemēram:

- ❖ Veidlapā nav dokumentēta informācija par to, vai personai ir komercdarbībai nepieciešamie pamatlīdzekļi, kāda ir amatpersonas iepriekšējā darba pieredze, vai personas vecums liecina par spēju veikt deklarēto darbības veidu (lai gan Latvijas tiesu praksē ir bijuši precedenti, ka Bāriņtiesa²¹¹ atzīst nepilngadīgu personu par pilngadīgu, lai jaunielis varētu veikt komercdarbību²¹²).

Vairumā veidlapu, dokumentējot nodokļa maksātāja izvērtējumu, atbildot uz šāda veida jautājumiem, ir ievilkta svītriņa, nesniedzot nekādu skaidrojumu par to, vai jautājumi nav attiecināmi uz konkrēto gadījumu vai arī praktiskajā darbā ir ticis atzīts, ka šāda veida jautājumi nav aktuāli. Ir saprotams, ka ir nepieciešams gan nodokļa maksātāja situācijas izvērtējums, gan arī izvērtējuma gaitas dokumentēšana, taču būtu jāatsakās no neaktuālu dokumentu (jautājumu) noformēšanas, kuri nedod pienesumu lēmumu pieņemšanai par nodokļa maksātāja reģistrēšanu vai reģistrācijas atteikumu.

- ❖ Ārvalstu komersanta novērtējuma veidlapā sadaļā par pārstāvniecības pazīmēm ir dokumentēta tikai viena atbilde no septiņiem jautājumiem, savukārt pārējo atbilžu vietā ir ievilkta svītriņa, nesniedzot nekādu skaidrojumu par to, vai jautājumi nav attiecināmi uz konkrēto gadījumu vai arī ir kādi citi iemesli veidlapu neaizpildīt.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ Anketas jautājumam: “Nav ticams, ka persona, kas devusi piekrišanu reģistrēt juridisko adresi, par to ir informēta.”, VID dokumentējis secinājumu: “ticams”, taču izvērtējumā nav pieejama argumentācija un pamatojums VID secinājumam.

Minētie piemēri parāda pastāvošo praksi VID, ka, veicot dažādu veidu izvērtējumus, kuru rezultātā tiek pieņemti nodokļu maksātājiem saistoši lēmumi (šajā gadījumā – reģistrēt/atteikt reģistrēšanu PVN reģistrā), lēmumu pieņemšanas gaita un lēmumu pieņemšanu pamatojošā argumentācija un tās pierādījumi netiek dokumentēti. Šādās situācijās kvalificēta trešā puse nevar pārliecināties par VID pieņemtā lēmuma pamatotību.

Turklāt gadījumos, kad tiek pieņemts lēmums par reģistrēšanu PVN maksātāju reģistrā, bet nav izsekojama VID lēmuma argumentācija un nodokļu maksātājam netiek pieprasīta arī papildu informācija (rakstiska vai intervijā VID), pastāv risks, ka, nepilnīgi novērtējot nodokļu maksātāju, PVN maksātāju reģistrā varētu tikt iekļauta persona, kuru nedrīkstētu reģistrēt. Neatbilstošu personu reģistrēšana PVN reģistrā var apdraudēt VID reputāciju un radīt korupcijas risku.

Revīzijā arī tika konstatēts, ka, izvērtējot nodokļa maksātāju pirms reģistrēšanas PVN reģistrā, VID vienmēr šajā novērtējumā ņem vērā nodokļu maksātāja negatīvo sadarbības vēsturi ar VID, taču netika gūts apstiprinājums tam, vai novērtēšanas laikā tiek ņemta vērā nodokļu maksātāja iepriekšējā pozitīvā vēsture (piem., nodokļu nomaksas disciplīna) un sadarbība ar VID.

Revīzijā vērtējam arī to, vai PVN maksātāju reģistrācijas procesā VID veic nepieciešamās procedūras tiesību aktos noteiktajā termiņā, kā arī – vai VID iekšējās kontroles nodrošina attiecīgo neatbilstību savlaicīgu identificēšanu. Revīzijā konstatējām, ka VID periodiski veic iekšējās kontroles, atklājot gan to, ka netiek veiktas nepieciešamās darbības, gan ievēroti termiņi, taču minētās kontroles ir vērstas uz faktu konstatēšanu, nevis retrospektīvu kļūdu labošanu. Piemēram, periodā no 01.01.2018. līdz 30.11.2018. iekšējās kontrolēs²¹³ tika identificēti seši gadījumi (no 260 pārbaudītiem), kuros nebija veikta nodokļu maksātāju VID Ātrās brīdināšanas sistēmas (turpmāk – ĀBS) risku izvērtēšana, kas ir obligāti veicama procedūra²¹⁴ pirms lēmuma par reģistrēšanu PVN reģistrā sagatavošanas, jo ĀBS tiek uzkrāta informācija par iespējamiem krāpniecības riskiem (paaugstināta riska personas, riska adreses). Tāpat iekšējās kontrolēs VID²¹⁵ tika atklāti termiņu neievērošanas gadījumi, piemēram, iekšējā kontrolē, kaut nebūtisks, tika identificēts gadījums (no 1340 pārbaudītiem), kurā lēmums par reģistrāciju PVN maksātāju reģistrā netika pieņemts noteiktajā termiņā un, pārsniedzot lēmumu pieņemšanas datumu par piecām dienām, vēl tika pieprasīta papildu informācija.

Kā jau minēts iepriekš, šajās VID iekšējās kontrolēs netiek labotas kļūdas, taču tiek sniegti ieteikumi turpmākajai rīcībai – nodrošināt nodokļa maksātāja reģistrācijas procesu atbilstoši kārtībai²¹⁶. Revīzijā pārliecinājāmies, ka VID iekšējās kontroles, kuras nav vērstas uz kļūdu savlaicīgu atklāšanu un nekavējošu izlabošanu, neatrisina konstatētās nepilnības reģistrācijas procesā. Lai arī revīzijā pārbaudei izvēlēta izlase bija krietni mazāka par VID iekšējās kontrolēs aptverto, arī revīzijā konstatēti divi gadījumi²¹⁷, kuros (1) VID kavēja lēmumu par reģistrēšanu PVN maksātāju reģistrā pieņemšanu, (2) VID pārsniedza termiņu, kurā jāpieprasa informācija no nodokļu maksātāja, abos gadījumos kavējot vienu dienu.

Turklāt revīzijā konstatēts, ka pie vienādiem faktiskajiem apstākļiem dažādiem nodokļu maksātājiem VID atšķirīgi reģistrē datumu, kurā saņemts iesniegums par reģistrēšanu PVN maksātāju reģistrā (skatīt tabulu Nr.8), jo informācija VID nodokļu informācijas sistēmā NIS (turpmāk – NIS) tiek ievadīta

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

manuāli, lai gan VID to saņem elektroniski, izmantojot elektroniskās deklarēšanas sistēmu EDS (turpmāk – EDS).

8.tabula

Kā VID reģistrē saņemtos nodokļu maksātāju reģistrācijas iesniegumus VID nodokļu informācijas sistēmā.

Nodokļu maksātājs	Iesniegts EDS	Reģistrēts NIS	Atbilstība
A	22.05.2018. plkst.18:11	22.05.2018. (otrdiena)	jā
B	30.10.2018. plkst.18:37	31.10.2018. (trešdiena)	nē
C	18.01.2018. plkst.23:48	18.01.2018. (trešdiena)	jā
D	04.06.2018. plkst.21:16	05.06.2018. (otrdiena)	nē

Lai arī pirmsšķietami vienas dienas kavējums nav būtisks, jāatzīmē, ka gadījumos, kad termiņa ievērošana/neievērošana rada tālākas sekas, dod kādas tiesības vai uzliek pienākumus, arī šāds kavējums ir uztverams kā nozīmīgs. Turklāt labas pārvaldības principa īstenošana praksē paredz arī taisnīgu attieksmi – likumos (šajā gadījumā PVN likums²¹⁸) noteiktie pienākumi un termiņi būtu konsekventi jāievēro gan nodokļu administrācijai, gan nodokļu maksātājiem. Nav pieļaujama situācija, ka no nodokļu maksātāja tiek pieprasīta precīza likumā noteikto termiņu ievērošana, taču pats VID tos neievēro. Tā kā VID amatpersona, reģistrējot nodokļu maksātāja iesniegumu, veic manuālas darbības, vadot informāciju no vienas VID IS uz otru, tas rada risku manipulācijai ar dokumenta saņemšanas termiņu, to nosakot vēlāku, tādējādi tas ietekmē nodokļu maksātāju, jo visas reģistrācijas darbības VID var veikt ilgākā termiņā. Ja persona laikus neiesniedz pieprasītos dokumentus, VID tai var atteikt PVN maksātāja statusa reģistrēšanu vai arī nodokļu maksātāju var izslēgt no PVN maksātāju reģistra tikai uz tā pamata, ka dokumenti nav iesniegti noteiktajā termiņā. Tāpēc ir svarīgi VID pareizi nofiksēt pieteikuma iesniegšanas brīdi, iesnieguma izskatīšanas gaitā ievērot procesuālos termiņus un termiņā pieņemt attiecīgo lēmumu.

Revīzijas laikā VID sniedza skaidrojumu, ka lēmuma pieņemšanas termiņa kavējuma iemesls bija lielais darba apjoms²¹⁹, bet nodokļu maksātāju reģistrācijas iesnieguma nekorektas reģistrēšanas NIS iemesls bija cilvēciskais faktors²²⁰.

Tā kā nodokļu maksātāju uzskata par reģistrētu VID PVN maksātāju reģistrā tikai tad, kad viņam ir paziņots VID lēmums par reģistrēšanu, revīzijā tika vērtēts arī šis aspekts. Likums²²¹ nosaka, ka lēmumu var paziņot vienā no trīs veidiem, no kā ir atkarīgs arī lēmuma spēkā stāšanās brīdis. Lēmuma paziņošanas veidu izvēlas nodokļu maksātājs, to atzīmējot reģistrācijas iesniegumā. Lēmums stājas spēkā²²²:

- ❖ ar nākamo dienu pēc lēmuma paziņošanas VID mājas lapā internetā;
- ❖ ar septīto dienu pēc šā lēmuma nodošanas pastā;
- ❖ ar otro darbdienu pēc lēmuma ievietošanas elektroniskās deklarēšanas sistēmā EDS.

VID 2018.gadā lēmumu par nodokļa maksātāja reģistrāciju VID PVN maksātāju reģistrā 79% nodokļu maksātāju paziņoja EDS, 19% VID mājas lapā un 2% nosūtīja pa pastu²²³. Turklāt VID mājas lapā publiskojamo datu bāzē ir iegūstami dati²²⁴ par PVN maksātājiem²²⁵, kurā pieejama informācija par personām, kuras ir reģistrētas VID PVN maksātāju reģistrā.

NAV KLASIFICĒTS

Revīzijā Finanšu ministrija skaidroja²²⁶, ka lēmuma paziņošanas regulējums tika ieviests no 01.12.2009., lai mazinātu administratīvo slogu gan uzņēmumiem, gan nodokļu administrācijai un nebūtu pārpratumu, kā arī izvairītos no strīdus situācijām par reģistrācijas brīža noteikšanu, jo vienlaicīgi ar PVN apliekamajai personai vairs netika izsniegta reģistrācijas apliecība.

Revidentu ieskatā likuma norma²²⁷ ir sarežģīti administrējama un šo 10 gadu laikā novecojusi, jo, attīstoties tehnoloģijām, būtiski mainījusies informācijas apmaiņa starp VID un nodokļu maksātājiem, pārceļoties uz saziņu e-vidē. Ir veikti arī grozījumi normatīvajā aktā²²⁸, un no 01.01.2013. VID izdotie lēmumi, dokumenti un cita informācija nodokļu maksātājam jāsniedz, izmantojot VID EDS. Savukārt kopš 01.01.2014. arī nodokļu maksātājiem ir pienākums normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos elektroniska dokumenta veidā iesniegt VID nodokļu un informatīvās deklarācijas, izmantojot VID EDS²²⁹.

Revīzijas laikā Finanšu ministrija informēja, ka, uzklusot VID ierosinājumus, tiek meklēti risinājumi, lai vienkāršotu PVN maksātāju reģistrāciju²³⁰.

Ieteikumi

Lai veicinātu vienlīdzīgu attieksmi nodokļu maksātāju novērtēšanā pirms reģistrācijas PVN maksātāju reģistrā, VID pilnveidot iekšējos procesus, lai vienkāršotu PVN maksātāju reģistrēšanas kārtību, nosakot nodokļu maksātāju izvērtējuma dokumentēšanas minimālās prasības un nodrošinot veiktā izvērtējuma un pieņemto lēmumu izsekojamību, kā arī uzlabot iekšējo kontroli, nodrošinot termiņu kavējumu novēršanu.

Lai mazinātu administratīvo slogu, efektīvizētu VID izmaksas un vienkāršotu lēmuma paziņošanu nodokļu maksātājiem par reģistrāciju PVN maksātāju reģistrā, Finanšu ministrijai izvērtēt iespēju veikt grozījumus Pievienotās vērtības nodokļa likumā.

2.3.2.1.2. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja reģistrēšana

Vairākkārtējas izmaiņas Mikrouzņēmumu nodokļa likuma tiesiskajā ietvarā, tai skaitā, nosakot prasības, kuras tika atceltas pirms to stāšanās spēkā (minimālais fiksētais valsts sociālās apdrošināšanas maksājums par katru darbinieku²³¹ un liegums MUN maksātājam darboties konkrētās jomās²³²), radīja neskaidrības MUN režīma piemērošanā un ietekmēja nodokļu maksātāju tiesisko palāvību.

Revīzijā novērojām, ka gadījumos, kad fiziskās personas vēlas reģistrēties vienlaicīgi kā saimnieciskās darbības veicēji un MUN maksātāji, katrai otrajai personai (45% no izlases veidā revīzijā pārbaudītajiem gadījumiem) VID lūdza aizpildīt īpašu anketu, lai novērtētu, vai fiziskā persona gūst ienākumu, par kuru jāmaksā algas nodoklis²³³. Secinājām, ka nav skaidru kritēriju, kuros gadījumos anketa ir jāaizpilda, attiecīgi netiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret personām, kas iesniedz reģistrācijas pieteikumus. Anketa ir

resursietilpīga, gan fiziskajai personai to aizpildot, gan arī VID to apstrādājot. Jautājumi ir neskaidri formulēti un strukturēti, un to savstarpējā sasaiste ir grūti izsekojama, tāpēc, aizpildot anketu, personas bieži kļūdās, bet atbildes precizēt iespējams, tikai ierodoties klātienē VID. Kopumā šī situācija nav vērtējama kā laba pārvaldība²³⁴ un klientorientēta pieeja²³⁵, un to revīzijā atzina arī VID.

Revīzijā secināts, ka ne visos gadījumos ir izsekojams VID lēmuma par personas reģistrēšanu MUN maksāšanas režīmā pamatojums. Lai arī VID ir jāizvērtē, vai atbilstoši likumā²³⁶ noteiktajiem kritērijiem konkrētajam nodokļu maksātājam ir tiesības iegūt MUN maksātāja statusu, revīzijā neguvām pārlicību, ka kritēriju pārbaude patiešām bija veikta, jo 17% no revīzijā izlases veidā pārbaudītajiem gadījumiem VID darbības nav tikušas dokumentētas un retrospektīvi nav pārbaudāmas. Tiesību aktos²³⁷ nav noteikts, ka kritēriju izvērtēšana būtu dokumentējama, taču saskaņā ar labas pārvaldības principiem²³⁸ attiecīga dokumentēšana nodrošinātu lēmumu pieņemšanas izsekojamību.

Revīzijā novērtētie VID 2018.gadā veikto iekšējo kontroļu rezultāti liecina, ka VID regulāri un sistēmiski nav tikusi nodrošināta savlaicīga lēmumu sagatavošana un konsekventa atbilstības likuma kritērijiem pārbaude. Revīzijā, veicot izlases veida pārbaudi, revidenti arī konstatēja, ka VID dažkārt kavē likumā²³⁹ noteiktos lēmumu pieņemšanas termiņus. Revīzijas laikā 2019.gadā VID²⁴⁰ uzsāka uzraudzības pasākumu veikšanas pieejas maiņu, lai novērstu MUN administrēšanas nepilnības.

Par MUN maksātāju 2018.gadā varēja kļūt individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība, fiziskā persona, kas reģistrējusi savu saimniecisko darbību²⁴¹, un sabiedrība ar ierobežotu atbildību, ja to rādītāji atbilst visiem likumā²⁴² minētajiem mikrouzņēmumu kritērijiem²⁴³.

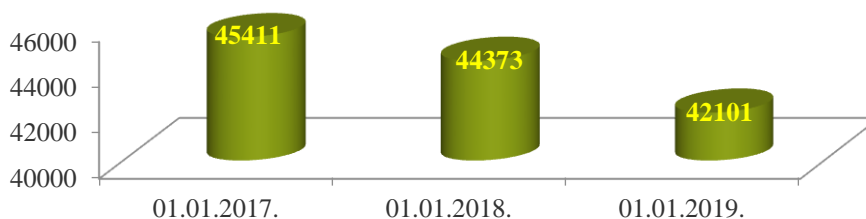
Jēdziens “saimnieciskā darbība”²⁴⁴ (kas pastarpināti ietver sevī arī jēdzienu “pašnodarbinātais”²⁴⁵) ir ļoti plašs, un praktiski tā ir jebkura fiziskas personas darbība par atlīdzību, kas nerodas darba attiecību rezultātā.

VID reģistrē nodokļu maksātājus kā MUN maksātājus, pamatojoties uz pieteikumu²⁴⁶ MUN reģistrācijai un izvērtējot viņa atbilstību likumā²⁴⁷ noteiktajiem mikrouzņēmumu kritērijiem, piecu darba dienu laikā no iesnieguma saņemšanas, pieņemot lēmumu par MUN maksātāja reģistrēšanu vai lēmumu par reģistrācijas atteikumu²⁴⁸.

VID reģistrēto MUN maksātāju skaits 2018.gada laikā ir samazinājies par 2272 jeb 5,1%²⁴⁹ (skatīt attēlu Nr.16).

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

16.attēls. VID reģistrēto MUN maksātāju skaits

Likums par mikrouzņēmumiem tika pieņemts 09.08.2010., samazinot administratīvās prasības un vienkāršojot uzņēmumu ienākuma nodokļa, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu noteikšanas kārtību, lai uzlabotu ekonomisko situāciju, mazinātu bezdarba līmeni un uzņēmējdarbību varētu uzsākt bez darba palikušie iedzīvotāji, jaunie uzņēmēji un ģimenes biznesa mājāsaimniecības.

Kopš 2010.gada MUN notikušas dažādas izmaiņas²⁵⁰, kas ietekmēja attiecīgos nodokļu maksātājus un viņu vēlmi un iespēju darboties šajā nodokļu maksāšanas režīmā – nodokļa likme bija paaugstināta, samazināti apgrozījuma griesti, noteikts, ka MUN darbinieks var strādāt tikai vienā mikrouzņēmumā. 2015.gadā tika veiktas arī citas izmaiņas regulējumā, kas tika plaši apspriestas sabiedrībā, – noteikts minimālais fiksētais valsts sociālās apdrošināšanas maksājums par katru darbinieku²⁵¹ un liegta iespēja MUN maksātājam darboties konkrētās jomās²⁵², taču minētie nosacījumi, faktiski nestājoties spēkā, 2016.gadā tika atcelti. Situācija, ka MUN tiesiskais ietvars tiek vairākkārt mainīts, tai skaitā, ieviešot prasības, kuras atceļ, pirms tās stājas spēkā, neradīja pārliecību, ka Finanšu ministrijai ir skaidrs un izsvērts rīcības plāns minētajā jautājumā, tas radīja vēl lielāku neskaidrību MUN režīma piemērošanā un ietekmēja nodokļu maksātāju tiesisko paļāvību. Tiesiskās paļāvības princips prasa, lai valsts, mainot normatīvo regulējumu, ievērotu saprātīgu līdzsvaru starp personas paļāvību un tām interesēm, kuru nodrošināšanas labad regulējums tiek mainīts²⁵³.

Salīdzinot ar algotā darbā strādājošajiem piemēroto iedzīvotāju ienākuma nodokli, MUN piemērošanas režīmam piemīt iespējamās negodīgas konkurences risks – lai optimizētu nodokļu izdevumus un nemaksātu darba algas nodokļus, uzņēmumi savus darbiniekus var noformēt kā MUN režīmā strādājošos un pirkt no viņiem pakalpojumus. Apzinoties šo risku, likumdevējs noteica kritērijus²⁵⁴, pēc kuriem būtu atšķirams algas nodokļa maksātājs no saimnieciskās darbības veicēja. Attiecīgie kritēriji paredz, ka fiziskā persona gūst ienākumu, par kuru jāmaksā algas nodoklis, ja tiek konstatēta vismaz viena no šādām pazīmēm:

- ❖ maksātāja ekonomiskā atkarība no personas, kurai tas sniedz pakalpojumus;
- ❖ finansiālā riska neuzņemšanās peļņu nenesoša darba izpildes vai zaudētu debitoru parādu gadījumā;
- ❖ maksātāja integrācija uzņēmumā, kuram viņš sniedz savus pakalpojumus (piemēram, pienākums ievērot uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus u.tml.);
- ❖ maksātāja faktisko brīvdienu un atvaļinājumu esamība un to ņemšanas kārtības saistība ar uzņēmuma iekšējo darba kārtību vai uzņēmumā nodarbināto citu fizisko personu darba grafiku;
- ❖ maksātāja darbība notiek citas personas vadībā vai kontrolē, maksātājam nav iespējas piesaistīt darbu izpildē savu personālu vai izmantot apakšuzņēmējus;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ maksātājs nav pamatlīdzekļu, materiālu un citu saimnieciskajā darbībā izmantoto aktīvu īpašnieks.

Lai fizisko personu VID reģistrētu kā saimnieciskās darbības veicēju, fiziskai personai ir pienākums pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas klātienē VID vai elektroniski (EDS) iesniegt aizpildītu reģistrēšanas formu, norādot saimnieciskās darbības jomu, kādā viņš darbosies²⁵⁵. Revīzijā, izlases veidā pārbaudot 31 reģistrācijas pieteikumu, konstatēts, ka visos gadījumos fiziskās personas iesniedza aizpildītas reģistrēšanas formas, kā to uzliek par pienākumu normatīvais akts²⁵⁶.

Revīzijā konstatēts, ka 14 gadījumos jeb 45%, reģistrējot fiziskās personas kā saimnieciskās darbības veicējus un vienlaikus kā MUN maksātājus, VID lūdza aizpildīt arī 2014.gadā VID izstrādāto anketu "Saimnieciskās darbības veicēja aptaujas anketa pirms reģistrācijas Nodokļu maksātāju reģistrā" (turpmāk – Anketa), lai novērtētu, vai fiziskā persona gūst ienākumu, par kuru jāmaksā algas nodoklis²⁵⁷. Jāatzīmē, ka saskaņā ar labas pārvaldības principu²⁵⁸ valsts pārvaldei (arī VID) jāievēro atklātība pret privātpersonu un jāorganizē process ērti un pieejami, līdz ar to revidentu ieskatā vēlams VID mājaslapas metodiskajā materiālā²⁵⁹ vai EDS sniegt informāciju nodokļu maksātājiem par to, ka VID var pieprasīt aizpildīt Anketu, kā arī skaidrot tās saturu.

Revīzijā VID sniedza skaidrojumu²⁶⁰, ka "… nodokļu maksātāja informācijas sniegšana VID par savu plānoto darbības veidu pie reģistrācijas ir brīvprātīga un arī Anketas aizpildīšana nav obligāta un ne visos gadījumos tiek lūgts to aizpildīt" un VID izvērtēs Anketas turpmāko aizpildīšanas lietderīgumu.

Apkopojot anketās sniegtās atbildes, novērots, ka fiziskās personas, atbildot uz anketas jautājumiem, bieži kļūdījās, jo jautājumi nav skaidri saprotami, nav viennozīmīgi tulkojami, kā arī anketas struktūra un jautājumu savstarpējā sasaiste ir grūti izsekojama. Minēto iemeslu dēļ, lai tomēr noskaidrotu faktisko situāciju, nodokļu maksātājam bija klātienē jāizskaidro VID savi saimnieciskās darbības plāni un ieceres. Revīzijā konstatēts, ka, piemēram:

- ❖ anketas sadaļā – "Vai Jūs esat integrēts uzņēmumā, kuram sniežat savus pakalpojumus?" uzdoto jautājumu "Kāds ir Jūsu darba laiks?" personas pārprot un norāda savas saimnieciskās darbības darba laiku, lai gan jautājuma mērķis ir noskaidrot, vai persona strādā algotu darbu kādā uzņēmumā (līdz ar to ievēro uzņēmuma darba kārtību un darba laiku), kas neļautu iegūt personai MUN maksātāja statusu. Šajā gadījumā personas sniegtā atbilde par savu darba laiku ir nepareiza, tāpēc VID papildus atkārtoti būtu jāizvērtē, vai personas darbība neliecina par algota darba attiecībām ar uzņēmumu. Gadījumā, ja VID neveic papildu atkārtotas pārbaudes, pastāv risks, ka VID pieņem nepareizu lēmumu par personas reģistrāciju vai atteikumu reģistrēt.
- ❖ sniedzot negatīvu atbildi uz jautājumu "Vai jūs uzņematies finansiālo atbildību darba izpildes zaudējumu rezultātā vai zaudētu debitoru parādu gadījumā?", VID ieskatā persona ir darba attiecībās un nevar būt MUN maksātājs, lai gan personai, kura nav kvalificēta grāmatvedības un finanšu jautājumos, varētu nebūt saprotama jautājuma būtība. Revidentu ieskatā nav skaidri saprotams arī jautājuma mērķis un personas sniegtās atbildes nozīme, pieņemot lēmumu par MUN maksātāja statusu.

Potenciālo MUN maksātāju izvērtēšanā izmantojot jautājumus, kas nav skaidri un saprotami formulēti, pastāv risks, ka attiecīgi kļūdaini sniegto atbilžu rezultātā tiek pieņemti likumam neatbilstoši lēmumi, kas rada tiesiskas sekas personām.

Turklāt arī VID²⁶¹ piekrīt revidentu viedoklim, ka Anketā uzdotie jautājumi nav viegli uztverami un saprotami formulēti.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revidentu ieskatā likuma norma²⁶² ar 11 gadu vēsturi ir transformējusies un mainījusi savu nozīmi un ietekmi, taču VID nav pilnveidojis savas procedūras un turpina uzdot jautājumus un aizpildīt Anketu, kas paņem gan VID, gan nodokļu maksātāja resursus. Arī fakts, ka nodokļu maksātājiem nav pieejama informācija par Anketu, kas ir jāaizpilda papildus jau likumā noteiktajām prasībām, nav vērtējama kā laba pārvaldība un klientorientēta pieeja²⁶³.

MUN maksātāju reģistrēšanā 2018.gadā, tāpat kā laika periodā no 01.09.2010. līdz 20.01.2017., VID balstījās tikai uz likumā²⁶⁴ ietvertajām prasībām, jo VID nebija noteikti nekādi iekšējie noteikumi, kas regulētu šo procesu. Revīzijas laikā VID sniedza informāciju²⁶⁵, ka norādes Klientu apkalpošanas centru darbiniekiem par iekšējām saistošām prasībām MUN kritēriju izvērtēšanā tika sniegtas iekšējās vēstules²⁶⁶ formā. Savukārt 17.12.2018. VID apstiprināja iekšējos norādījumus “Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrāciju”, kur iekļāva prasības veikt tādas darbības (automatizētās un manuālās), kuras praktiskajā reģistrēšanas procesā VID faktiski veica vismaz septiņus gadus.

Lai pieņemtu lēmumu par reģistrēšanu vai atteikumu reģistrēt MUN maksātāja statusā, VID jāpārbauda nodokļu maksātāja atbilstība likumā noteiktajiem kritērijiem un ierobežojumiem, izmantojot NIS izvēlni “Pārbaudīt datus”. Revīzijā konstatēts, ka automātiskā sistēmas pārbaude nenodrošina visu kritēriju pārbaudi un atsevišķi kritēriji jāpārbauda arī manuāli, piemēram:

- ❖ kritērijs “MUN darbinieks citā uzņēmumā” jāpārbauda NIS sadaļas “Pārskati” vietnē “Darba ņēmēju kustības dokumenti”;
- ❖ jaunreģistrētiem²⁶⁷ nodokļu maksātājiem jāpārbauda fakti²⁶⁸ – vai nodokļu maksātājs ir personālsabiedrības biedrs, vai fiziskā persona ir saimnieciskās darbības veicējs, patentmaksātājs u.tml.;
- ❖ nodokļu maksātājam, kurš pieteicies esošā nodokļa maksāšanas režīma maiņai, jāpārbauda pieteikuma iesniegšanas datums un apliecinājums²⁶⁹, fakts, vai nodokļu maksātājs ir personālsabiedrības biedrs²⁷⁰, piecu taksācijas periodu pirms pieprasītā perioda darbinieku skaits un apgrozījums²⁷¹.

Revīzijā konstatēts, ka ne pirms tam, ne arī brīdī, kad stājās spēkā VID iekšējie norādījumi²⁷², VID nenoteica, kā dokumentējami veiktās kritēriju pārbaudes rezultāti. Revīzijā pārbaudījām, kā VID 2018.gada laikā veica novērtējumu par MUN maksātāja atbilstību likumā noteiktajiem kritērijiem un ierobežojumiem, un izlases veidā izvēlētajos 52 gadījumos konstatējām dažādos gadījumos atšķirīgu VID rīcību:

- ❖ 43 gadījumos jeb 83% izvērtējumu par atbilstību kritērijiem VID dokumentēja dažādi (uz pieteikuma dokumenta, uz NIS izdrukas, uz darba lapas);
- ❖ deviņos gadījumos jeb 17% nav dokumentēts VID izvērtējums un nav gūstama pārlicība, ka atbilstība kritērijiem bija pārbaudīta.

Revīzijā VID skaidroja, ka NIS nodrošina iespēju izdrukāt tikai neatbilstības MUN likumā noteiktajiem kritērijiem un līdz ar to dažiem nodokļu maksātājiem nebija pievienotas izdrukas par veikto novērtējumu²⁷³. No VID skaidrojuma izriet, ka, ja NIS netiek konstatētas neatbilstības, neatbilstību saraksts netiek veidots, tāpēc to nav iespējams arī izdrukāt. Taču tas neizskaidro VID rīcību gadījumos, kad vispār netiek dokumentēts veiktais izvērtējums, kurā VID, vērtējot nodokļu maksātāju pret attiecīgajiem kritērijiem, ir guvis pozitīvu rezultātu. Tādējādi revīzijā nav gūstama pārlicība, ka likumā²⁷⁴ noteikto kritēriju pārbaude patiešām veikta, bet NIS tehnisko īpašību un datu uzskaites tajā

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Īpatnību dēļ nav iespējams minēto procedūru atkārtot retrospektīvi. Lai arī tiesību aktos²⁷⁵ nav noteikts, ka kritēriju izvērtēšana būtu dokumentējama, saskaņā ar labas pārvaldības principiem²⁷⁶ attiecīga dokumentēšana nodrošinātu lēmumu pieņemšanas izsekojamību.

Lai pārliecinātos par MUN maksātāju reģistrācijas procesa norisi, novērtējam arī VID veikto iekšējo kontroli. Revīzijā konstatējam, ka 2018.gadā jūlijā, oktobrī un decembrī²⁷⁷ bija veikta VID iekšējā kontrole par MUN maksātāju atbilstību likuma nosacījumiem²⁷⁸ un savlaicīgu lēmuma pieņemšanu²⁷⁹ par MUN maksātāja statusa iegūšanu. VID iekšējo kontroļu rezultāti (skatīt tabulu Nr.9) liecina, ka VID regulāri nav tikusi nodrošināta savlaicīga lēmumu sagatavošana, un konsekventa atbilstības likuma kritērijiem pārbaude, konstatētās kļūdas bija sistemātiskas, kam VID bija jārod risinājums. Lai arī revīzijā pārbaudei izvēlētā izlase bija krietni mazāka par VID iekšējās kontrolēs aptvertu, arī revīzijā konstatēts viens gadījums²⁸⁰, kad lēmums nav pieņemts likumā²⁸¹ noteiktajā termiņā, ko VID skaidroja ar palielinātu izpildāmo darbu apjomu atbildīgajā VID struktūrvienībā²⁸².

9.tabula

VID veiktās MUN maksātāju reģistrēšanas iekšējās kontroles laikā konstatētie trūkumi

Iekšējās kontroles akta datums	Pārbaudītais MUN reģistrēšanas periods	Atlasīto pieteikumu skaits	Cik gadījumos lēmums nav pieņemts piecu darbdienu laikā?	Cik gadījumos konstatēta vismaz viena neatbilstība likuma kritērijiem?
04.07.2018.	01.04.2018.- 30.06.2018.	136	2	3
23.10.2018.	01.01.2018.- 30.09.2018.	34	2	30
06.12.2018.	01.10.2018.- 30.11.2018.	103	2	-

Revīzijas laikā VID²⁸³ uzsāka uzraudzības pasākumu veikšanas pieejas maiņu, un, sākot ar 2019.gadu, tā tiek balstīta uz dažu nodokļu administrēšanas visaptverošu kontroli, nevis uz atsevišķu procesa uzdevumu kontroli. Tā, piemēram, 2019.gada uzraudzības pasākumu plānā konkrētajām struktūrvienībām ir noteikti pienākumi regulāri veikt MUN administrēšanas procesa iekšējās kontroles, savukārt papildus regulārajām iekšējām kontrolēm 2019.gadā VID ieviesa arī visaptverošu virsuzraudzību, lai novērtētu regulāro kontroļu efektivitāti²⁸⁴.

Ieteikumi

Lai nodrošinātu lēmumu pieņemšanu likumā²⁸⁵ noteiktajā termiņā un lēmumu pamatojuma izsekojamību, VID pilnveidot MUN maksātāju reģistrēšanas procesu²⁸⁶, tai skaitā, nosakot minimālās prasības nodokļu maksātāju izvērtēšanas kritēriju²⁸⁷ pārbaudi dokumentēšanai.

Lai nodrošinātu labas pārvaldības principu²⁸⁸ un klientorjentētas pieejas²⁸⁹ piemērošanu fiziskas personas izvērtēšanā gadījumos, kad fiziskā persona tiek reģistrēta gan kā saimnieciskās darbības veicējs, gan kā MUN maksātājs, VID izvērtēt reģistrācijas procesu un anketu²⁹⁰ aizpildīšanu, aktualizējot attiecīgās procedūras.

NAV KLASIFICĒTS

2.3.2.1.3. Patentmaksas maksātāja reģistrēšana

Lai arī normatīvie akti²⁹¹ skaidri un konkrēti nosaka patentmaksas maksātāju reģistrācijas kārtību, tomēr VID īstenotie procesi ir sadrumstaloti un sastāv no daudziem sīkiem soļiem, tāpēc nodokļu maksātājam ir liela iespēja kļūdīties vai neveikt kādu nepieciešamo darbību, bet attiecīgās kļūdas VID savlaicīgi neatklāj un tās netiek koriģētas. Piemēram, fiziskā persona atbilstoši izvēlētajam patentmaksas periodam, veic maksājumu un strādā, uzskatot, ka ir saņēmusi patenta maksātāja statusu, bet aizmirst iesniegt iesniegumu, taču VID nevar reģistrēt personu par patentmaksātāju, ja iesniegums nav iesniegts. VID ir jāseko līdzi personu veiktajām patentmaksām un, konstatējot, ka iesniegums par reģistrēšanos nav iesniegts, jānosūta personai atgādinājumu par pienākumu iesniegt arī attiecīgo iesniegumu. Šāda pieeja ir smagnēja, birokratizēta un rada administratīvo slogu nodokļu maksātājiem un resursu nelietderīgu izlietojumu nodokļu administrācijai. Revidentu ieskatā, lai mazinātu administratīvo slogu personām un racionalizētu VID darbu, kā arī, ievērojot labas pārvaldības principu²⁹², jāsakārto patentmaksas maksātāju reģistrēšana, padarot to ērtāku, ātrāku un vienkāršāku.

Atsevišķos gadījumos VID neievēroja normatīvajos aktos²⁹³ noteiktos termiņus – reģistrēja fiziskās personas kā patentmaksātājus (1) novēloti, (2) ar atpakaļejošu datumu. Šādi VID rīkojies, lai, sadarbojoties ar klientu, ievērotu principu “Konsultē vispirms”, tomēr šī principa piemērošana un darbības tā ieviešanai nav reglamentētas ārējos normatīvajos aktos. Revidentu ieskatā normatīvajam regulējumam jāveido skaidrs VID darbības tiesiskais ietvars, kas nodrošinātu VID darbības un attīstības stratēģijā 2017.–2019.gadam izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu (t.sk. uz klientu orientētas darbības nodrošināšanu)²⁹⁴ normatīvajos aktos noteikto pilnvaru robežās.

Fiziskas personas var izvēlēties maksāt patentmaksu (skatīt attēlu Nr.17), ja saimniecisko darbību veic noteiktās jomās, ieņēmumi pirmstaksācijas gadā un taksācijas gadā nepārsniedz 15 000 *euro* gadā, nav mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, nenodarbina citas personas un ievēro citus nosacījumus, kas ir uzskaitīti normatīvajos aktos²⁹⁵. Fiziskā persona, kura ir pensionārs vai 1.vai 2.grupas invalīds, var izvēlēties maksāt samazināto patentmaksu, ja saimnieciskās darbības ieņēmumi pirmstaksācijas gadā nepārsniedz 3000 *euro*, nav mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, nenodarbina citas personas, nav algas nodokļa maksātājs²⁹⁶.

Patentmaksa

Fiksēta mēneša maksa
Rīgā*

100 €

Fiksēta mēneša maksa
citur Latvijā*

50 €

Samazinātā gada maksa pensionāriem
un 1.,2.grupas invalīdiem**

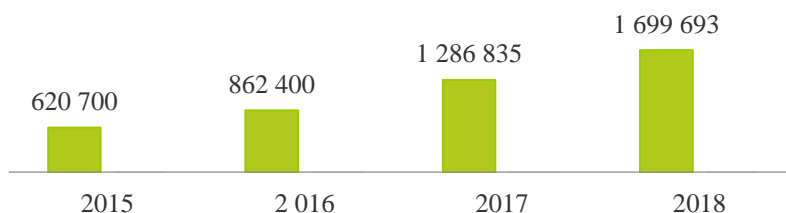
17 €

17.attēls. VID infografika²⁹⁷ – patentmaksa.

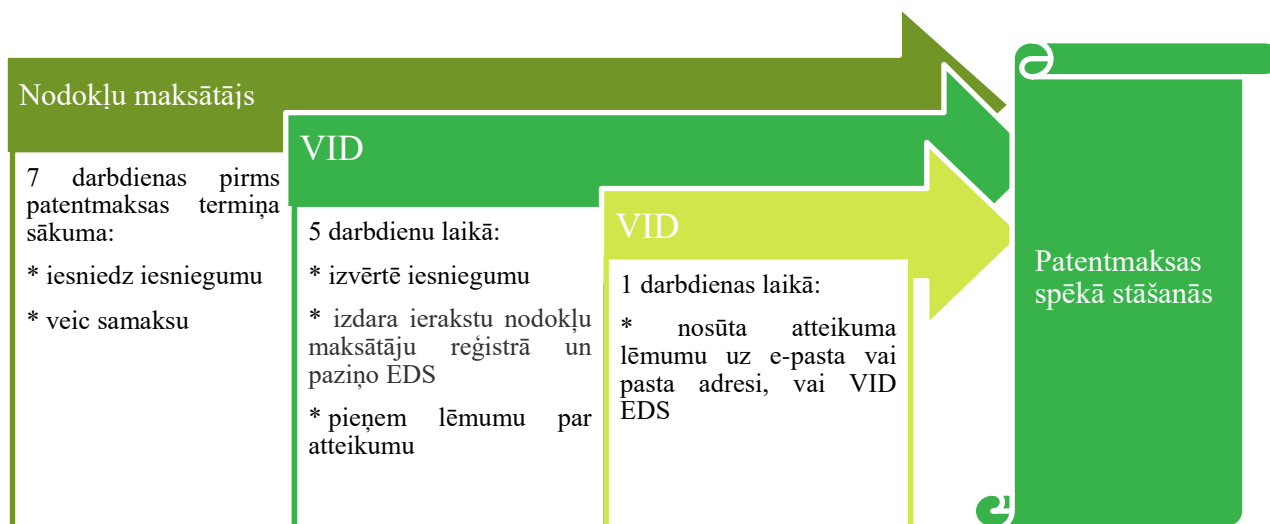
Patentmaksa²⁹⁸ ir fiksēta nemainīga summa, kuru maksā par konkrētu personas izvēlētu periodu, turklāt ikmēneša ienākumi to neietekmē. Amatnieki un citi noteikumos uzskaitīto profesiju pārstāvji var izvēlēties iegādāties VID patentu avansā uz vienu, trim, sešiem vai 12 kalendāra mēnešiem. Savukārt samazināto²⁹⁹ patentmaksu var iegādāties avansā pusgamam vai gadam.

Lai arī patentmaksu ieņēmumu kopsumma valsts budžetā nav liela (2018.gadā – 1 699 693 euro), tomēr tendence, ka četru gadu laikā (skatīt attēlu Nr.18) patentmaksas ieņēmumu summa ir palielinājusies (2018.gadā palielinājums par 412 858 euro jeb 24,3%)³⁰⁰ revidentu vērtējumā ir pozitīvi, un šāds nodokļa veids veicina jaunu šī ekonomikas sektora pārstāvju (fiziskās personas kā sīkuzņēmēji) ienākšanu tirgū vai arī palīdz legalizēt mazo saimniecisko darbību, iznākot no ēnu ekonomikas sektora, lai būtu oficiāli Latvijas uzņēmējdarbības vides pārstāvji, maksājot atbilstošu nodokli valstij. Tāpēc, jo īpaši nozīmīgi ir nodrošināt personām ērtu, ātru un vienkāršu patentmaksas reģistrēšanu un tās apmaksu.

18.attēls. Patentmaksas ieņēmumi gadā, euro

Normatīvie akti³⁰¹ sniedz skaidras un konkrētas norādes par patentmaksas reģistrācijas kārtību. Fiziskai personai, kas vēlas iegūt patentu, ne vēlāk kā septiņas darba dienas pirms patentmaksas perioda sākuma jāiesniedz iesniegums (klātienē VID, elektroniski VID EDS vai pa pastu) un vienlaicīgi jāsamaksā patentmaksas. VID piecu darbdienu laikā pēc iesnieguma un patentmaksas saņemšanas izvērtē informāciju un reģistrē personu par patentmaksātāju³⁰² vai pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt personu par patentmaksātāju (skatīt attēlu Nr.19). Patentmaksātājs ir tiesīgs veikt saimniecisko darbību, par kuru ir samaksājis patentmaksu, sākot ar dienu, kad VID ir ievietojis informāciju par patentmaksātāja reģistrāciju VID tīmekļa vietnē, kura personai ir pieejama VID Publiskojamo datu bāzē³⁰³. Papildus tam VID katrai personai nosūta EDS ziņojumu, ka reģistrācijas iesniegums ir apstiprināts. Nekādi citi dokumenti (piemēram, atļaujas, licences u.tml.) personai netiek izsniegti un nav nepieciešami, lai trešajām personām apliecinātu, ka patentmaksas maksātājs ir reģistrēts. Savukārt atteikuma gadījumā VID šo informāciju paziņo fiziskajai personai vienas darbdienu laikā, nosūtot atteikuma lēmumu uz iesniegumā norādīto e-pasta vai pasta adresi, vai VID EDS.

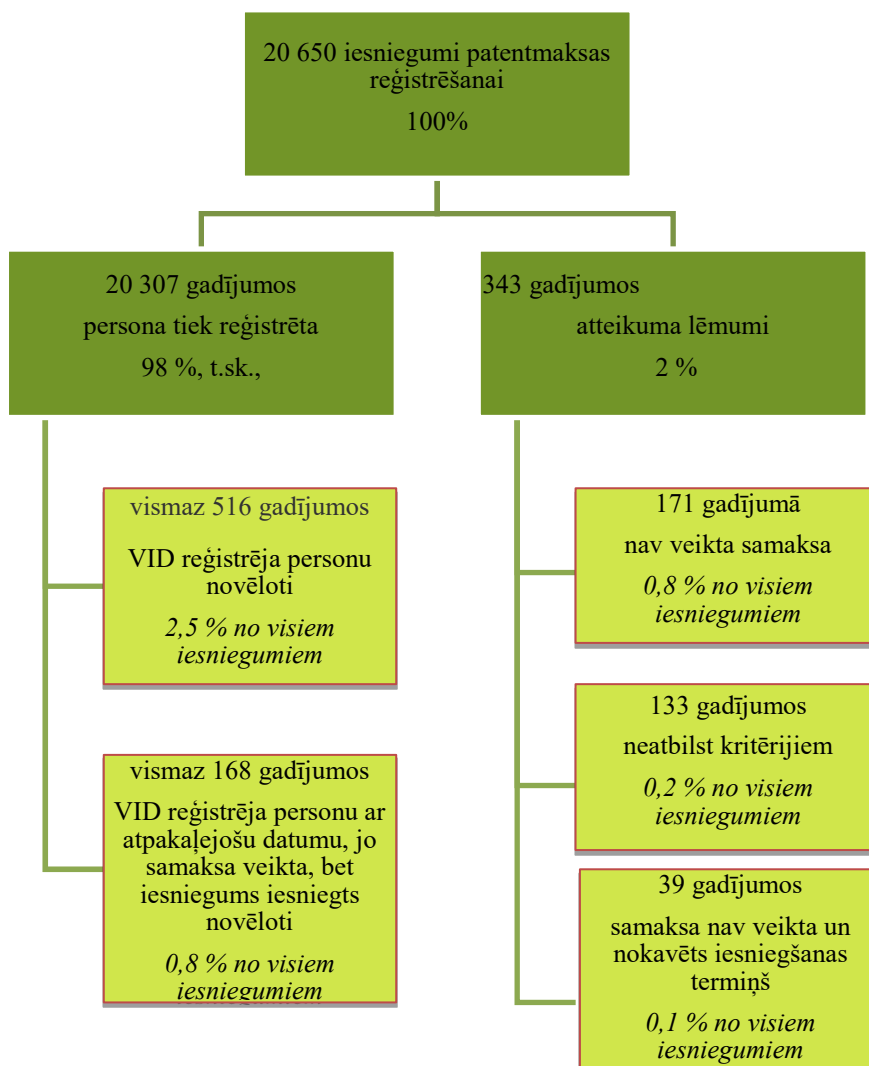

19.attēls. Patentmaksas reģistrācijas kārtība

Analizējot VID sniegtos datus³⁰⁴ par patentmaksātājiem, revīzijā konstatējām, ka 2018.gadā 5429 fiziskas personas iesniegušas iesniegumu patenta iegūšanai saimnieciskās darbības veikšanai, no tām par patentmaksas maksātājiem VID reģistrēja 5333 personas, bet 314 personām atteica attiecīgo reģistrāciju. Kopīgais reģistrēto patentmaksas maksātāju skaits ir mazāks nekā VID saņemto iesniegumu (gadījumu) matemātiskā kopsūma, jo vienam patentmaksas maksātājam gada laikā var būt vairāki iesniegumi, atkarībā no izvēlētā perioda (skatīt attēlu Nr.20).

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

20.attēls. VID datu analīze par 2018.gadā saņemtajiem iesniegumiem patentmaksātāju reģistrēšanai.

Analizējot VID sniegtos datus³⁰⁵ par patentmaksas iesniegumiem 2018.gadā, konstatējām, ka lēmumu par atteikumu reģistrēt fizisko personu par patentmaksas maksātāju VID pieņem reti (343 gadījumi jeb 2% no saņemto iesniegumu skaita) – galvenokārt, ja nav veikta patentmaksas samaksa vai persona neatbilst likumā noteiktajiem kritērijiem, tādējādi ievērojot normatīvo aktu³⁰⁶ normas (skatīt attēlu Nr.20).

Savukārt daļā gadījumu, kad VID reģistrēja fizisko personu par patentmaksas maksātāju, VID nav strikti turējies pie tiesiskā regulējuma un ir pieļāvis atkāpes no normatīvajiem aktiem³⁰⁷:

- ❖ vismaz 516 gadījumos pats VID piecu darbdienu laikā nav veicis iesnieguma izvērtēšanu un līdz ar to ir tikusi kavēta reģistrācija;
- ❖ vismaz 168 gadījumos, kad nodokļu maksātāji bija samaksājuši patentmaksu, bet nebija iesnieguši iesniegumu, VID to personām atgādināja un, saņemot iesniegumu, bija labvēlīgs un pretimnākošs un veica reģistrāciju ar atpakaļejošu datumu saskaņā ar VID tiesību aktiem³⁰⁸.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijā, iepazīstoties ar VID tiesību aktiem³⁰⁹ par patentmaksas piemērošanu, konstatējām, ka kopš 2016.gada VID Nodokļu pārvalde iesaka VID Klientu apkalpošanas centriem būt tolerantiem un uzskatīt, ka:

- ❖ ja persona ir veikusi patentmaksu, bet kavējusi iesnieguma iesniegšanas termiņu, tā ir nokavējusi normatīvajā aktā noteikto iesnieguma iesniegšanas termiņu pēc gramatiskās interpretācijas metodes. “Izvērtējot situāciju pēc būtības, vērā ņemami gan tiesībsarga norādījumi, gan tiesu prakse, kur tiek izmantotas arī sistēmiskā un teleoloģiskā interpretācijas metode, kā rezultātā, pieņemot lēmumu, tiek pieļautas atkāpes no normatīvajos aktos noteiktā regulējuma gramatiskā satura, lai ievērotu attiecīgās personas tiesības
- ❖ “.. gadījumā, ja persona sistēmiski izvēlas maksāt patentmaksu, nav pieļaujama formāla noteiktā regulējuma piemērošana, nevērtējot lietas materiālus kopsakarā”;
- ❖ “.. izvērtējot patentmaksas normatīvās bāzes tiesiskā regulējuma finansiālo ietekmi, tika plānots, ka patentmaksā nomaksātā summa valsts budžetā palielināsies. Šī mērķa sasniegšanu neveicina fakts, ka tiek atmaksātas jau iemaksātās patenta maksas tikai formāla atteikuma pamatojuma dēļ.”

Atbilstoši Finanšu ministrijas sniegtajai informācijai³¹⁰ revīzijas noslēgumā patentmaksātāju iesnieguma izskatīšanas termiņi kavēti, lai neliegtu fiziskām personām veikt saimniecisko darbību izvēlētajā režīmā gadījumos, kad ir saņemts iesniegums par patentmaksas piemērošanu, bet patentmaksu nav saņemta vai saņemta daļēji. VID darbinieki sazinās ar maksātāju un informē par trūkstošo patentmaksu. Ja maksātājs informē par samaksu vai apņemas veikt maksājumu, tad darbinieki gaida patentmaksas ieskaitīšanu budžeta kontā, un tikai tad reģistrē patentmaksātāju ar mēneša 1.datumu.

Patentmaksas maksātāju reģistrēšanas process ir šķietami vienkāršs, tomēr atkārtoti, atbilstoši izvēlētajam patentmaksas periodam, veicamie maksājumi un iesniedzamie iesniegumi, kā arī VID lēmumu pieņemšana ir resursietilpīgs process gan nodokļu administrācijai, gan nodokļu maksātājiem. Piemēram, ja fiziskā persona nolemj kļūt par patentmaksātāju uz vienu mēnesi, piemēram, augustu, tai jūlijā septiņas darba dienas līdz augusta sākumam ir jāiesniedz VID iesniegums un vienlaicīgi jāsamaksā patentmaksu par augusta mēnesi. VID, saņemot iesniegumu, pārbauda datus un reģistrē personu par patentmaksātāju vai pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt kā patentmaksātāju. Gadījumā, ja minētā persona nolems turpināt patentmaksātāja darbību arī septembrī, septiņas darba dienas pirms iepriekš reģistrētā patentmaksas perioda beigām tai jāiesniedz jauns iesniegums par reģistrāciju patentmaksas veikšanai (jau par septembri) un vienlaicīgi jāsamaksā arī patentmaksu par jauno periodu. Savukārt VID katru reizi jāpārbauda dati un jāreģistrē vai jāatsaka reģistrācija.

Revidentu ieskatā minētās problēmas (personas novēloti iesniedz iesniegumu vai kavē samaksas veikšanu, VID kavē informācijas izvērtēšanu un reģistrēšanu) varētu novērst elektronisko patentmaksātāju karšu ieviešana vai to iegāde attālināti (piemēram, izvērtēt iespēju ieviest citu risinājumu – EDS izveidot izvēlni patentmaksas iegādei ar iespēju izvēlēties veidu un uzreiz veikt maksājumu vai līdzīgi kā šobrīd tiek iegādāta elektroniskā “Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību karte”³¹¹).

Valsts kontrole vērš uzmanību, ka VID vēlme un mērķis kļūt par uz klientu un sadarbību orientētu iestādi, ievērojot principu “Konsultē vispirms”, ir atbalstāma, tomēr šī principa piemērošana un darbības tā ieviešanai nav reglamentētas ārējos normatīvajos aktos. Revidentu ieskatā normatīvajam regulējumam jāveido skaidrs VID darbības tiesiskais ietvars, kas nodrošinātu VID darbības un attīstības stratēģijā

NAV KLASIFICĒTS

2017.–2019.gadam izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu (t.sk. uz klientu orientētas darbības nodrošināšanu)³¹² normatīvajos aktos noteikto pilnvaru robežās.

Ieteikums

Lai nodrošinātu uz klientu orientētu pakalpojumu sniegšanu, neradītu administratīvo slogu nodokļu maksātājiem un racionalizētu VID darbību, Finanšu ministrijai sadarbībā ar VID veikt uzlabojumus patentmaksas maksātāju reģistrācijas procesā, lai tā kļūtu vienkārša, ērti lietojama un atbilstoša mūsdienu tehnoloģiju iespējām.

2.3.2.2. Azartspēļu un izložu nodoklis

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas (turpmāk – Inspekcija) un VID veiktās darbības azartspēļu nodokļa administrēšanā nav pietiekamas, lai identificētu nodokļu maksātāju neatbilstoši deklarētu informāciju par azartspēļu nodokļa objektu: klasiskajās azartspēles – par azartspēļu iekārtu skaitu, interaktīvajās azartspēlēs – par neto ieņēmumiem no interaktīvajām azartspēlēm. Abu iestāžu iekšējās kontroles darbojas nepilnīgi, tādējādi nenodrošinot, ka komersanti korekti deklarē ar nodokli apliekamo objektu un nomaksā valsts un pašvaldību budžetiem piekritīgo azartspēļu nodokli.

Lai gan VID un Inspekcija ir viena resora iestādes, kuru savstarpējo informācijas apmaiņu nodokļu jomā nosaka Finanšu ministrijas iekšējā kārtība³¹³, azartspēļu un izložu nodokļa kontroles vajadzībām tās abpusēji pilnā mērā neizmanto to rīcībā jau esošo nodokļu maksātāja sniegto informāciju, kas mazina nodokļa aprēķināšanas un samaksas kontroles efektivitāti.

Faktiskās situācijas izmaiņas azartspēļu jomā un pieaugošās prasības tās uzraudzībā liecina par nepieciešamību Finanšu ministrijai atkārtoti veikt Inspekcijas kā azartspēļu un izložu jomas administrējošās iestādes kapacitātes un efektivitātes izvērtējumu, pārskatot Finanšu ministrijas 2018.gada sākumā izteikto redzējumu par šās jomas administrēšanas organizatorisko modeli³¹⁴, lai pēc būtības tiktu ieviests Valsts kontroles iepriekšējā revīzijā³¹⁵ sniegtais ieteikums. Valsts kontrole turpinās sekot līdzi šā ieteikuma ieviešanas progresam.

2.3.2.2.1. Izložu un azartspēļu nodokļa administrēšana

Latvijā komersanti – azartspēļu organizētāji – fiziskajām personām piedāvā astoņus dažādus azartspēļu veidus (skat. attēlu Nr.21), kas pieejami gan klātienē spēļu zālēs un kazino (turpmāk – klasiskās

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

azartspēles), gan interaktīvajā vidē ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību (turpmāk – interaktīvās azartspēles). Tāpat Latvijā pastāv trīs veidu izlozes, kuras valsts mērogā vai interaktīvi var organizēt tikai VAS “Latvijas Loto”, bet vietējā mērogā ir atļauts organizēt arī pārējiem komersantiem.³¹⁶

Azartspēļu veidi	Izložu veidi
<ul style="list-style-type: none"> • spēļu automāta spēle; • rulete (cilindriskā spēle); • kāršu spēle; • kauliņu spēle, • derības; • totalizators; • bingo; • veiksmes spēle pa tālruni	<ul style="list-style-type: none"> • naudas un mantu izlozes; • skaitļu izlozes; • momentloterijas.

21.attēls. Azartspēļu un izložu veidi.

Azartspēļu un izložu organizēšana ir licencēta un īpaši regulētā komercdarbības joma. Azartspēļu un izložu organizēšanai, kā arī azartspēļu pakalpojumu sniegšanai ir nepieciešama attiecīga licence³¹⁷, kuru izsniedz Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija. Kontroli un uzraudzību pār to, kā azartspēļu, izložu organizētāji un azartspēļu pakalpojumu sniedzēji ievēro nozari reglamentējošos un citus normatīvos aktus, veic Inspekcija, VID un Valsts policija³¹⁸. VID pienākums ir administrēt izložu un azartspēļu nodokli³¹⁹.

Izložu un azartspēļu nozarē Latvijā uz 31.12.2018. darbojās 21 komersants: 15 komersanti, kas organizē azartspēles, viens komersants, kas rīko izlozes (VAS “Latvijas Loto”), kā arī pieci komersanti, kas sniedz azartspēļu pakalpojumus³²⁰.

Kapitālsabiedrības, kas saņēmušas licenci izložu organizēšanai vai nepieciešamās licences attiecīgo azartspēļu organizēšanai, maksā izložu un azartspēļu nodokli.³²¹ Saskaņā ar Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu³²² azartspēļu nodokļa ieņēmumi valsts budžetā 2018.gadā bija 31 962 198 *euro* un izložu nodokļa – 2 996 773 *euro*. Azartspēļu nodokļa ieņēmumi valsts budžetā pieauguši par 28,7%, salīdzinot ar pagājušā gada rādītājiem, savukārt izložu nodokļa ieņēmumi samazinājušies par 7,2%.

Valsts kontroles 2014.gadā veiktajā revīzijā³²³ tika konstatēta virkne trūkumu izložu un azartspēļu nodokļu administrēšanas sistēmā, secinot, ka Inspekcijas funkcijas netiek veiktas kvalitatīvi un atbilstoši tiesību aktiem, bet izložu un azartspēļu organizēšanas kontroles procesi nav efektīvi un caurskatāmi. Trūkumu novēršanai Valsts kontrole sniedza divus ieteikumus Finanšu ministrijai:

- ❖ izvērtēt izložu un azartspēļu jomas administrēšanas organizatorisko modeli, efektivitāti un veikt darbības tā optimizēšanai;
- ❖ izvērtēt un samazināt administratīvo slogu nodokļu maksātājiem, kuri darbojas izložu un azartspēļu jomā.

NAV KLASIFICĒTS

Lai sekmētu Valsts kontroles konstatēto nepilnību novēršanu, 2018.gada rudenī Finanšu ministrijas Iekšējā audita departaments veica izvērtējumu Finanšu ministrijas un Inspekcijas paveiktajam, ieviešot Valsts kontroles ieteikumus, sagatavojot konsultāciju dokumentu “Izložu un azartspēļu organizācijas politikas īstenošanas pilnveide”, un secināja, ka Finanšu ministrijas un Inspekcijas īstenotās aktivitātes izložu un azartspēļu organizācijas politikas īstenošanas jomā kopumā ir novērsušas Valsts kontroles 2014.gadā konstatētās nepilnības³²⁴. Vienlaicīgi Finanšu ministrijas Iekšējā audita departaments sniedza piecus priekšlikumus turpmākai izložu un azartspēļu organizācijas politikas īstenošanas pilnveidei, aicinot Inspekciju izvērtēt atsevišķu veicamo funkciju un komersantiem pieprasīto dokumentu lietderīgumu un sagatavot attiecīgus priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem, rosināt sadarbību ar citām valsts iestādēm: ar Tiesu administrāciju, lai nodrošinātu tiešu datu saņemšanu no Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas, ar VID, lai izmantotu VID Datu noliktavas sistēmā pieejamo informāciju.

Lai gan Finanšu ministrija uzskata, ka Valsts kontroles izteiktie ieteikumi ir ieviesti, revīzijā konstatējām, ka Valsts kontroles iepriekšējo revīziju ieteikumu ieviešana noris samērā novēloti, kaut arī atsevišķi tiesību akti pilnveidoti jau nākamajā gadā pēc Valsts kontroles aizrādījumiem, tomēr izložu un azartspēļu jomas administrēšanas organizatoriskā modeļa izvērtēšana nevirzās un līdz galam nav pabeigta:

- ❖ normatīvajos aktos ir veikti grozījumi, kas mazina administratīvo slogu azartspēļu organizētājiem, samazinot iesniedzamo dokumentu skaitu³²⁵;
- ❖ pilnveidoti Inspekcijas iekšējie tiesību akti, kas nosaka licenču izsniegšanu un pārreģistrāciju³²⁶;
- ❖ pilnveidota informācijas apmaiņa starp azartspēļu nodokļa administrēšanas procesā iesaistītajām institūcijām: Inspekciju, VID un pašvaldībām³²⁷.

Vērtējot jomas organizatorisko modeli, Finanšu ministrija sagatavoja informatīvo ziņojumu “Par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas reorganizācijas iespējām”³²⁸, kurā secināts, ka Inspekcijas pievienošana kādai citai iestādei nesniedz pievienoto vērtību un nav atbalstāma, paredzot, ka atkārtots iestādes izvērtējums jāveic 2021.gadā. Lai arī informatīvais ziņojums iesniegts Valsts kancelejā 07.02.2018., līdz 31.07.2019. tas Ministru kabinetā netika izskatīts, tātad arī netika pieņemts nekāds lēmums par izložu un azartspēļu jomas administrēšanas organizatorisko modeli un tā efektivitāti. Valsts kontrole turpinās sekot līdzi šā ieteikuma ieviešanas progresam.

2.3.2.2.2. Izložu un azartspēļu nodokļa deklarēšanas procesa administrēšana

Klasiskās azartspēles

Revīzijā konstatēts, ka VID 2018.gadā pastāvēja sistēmisks iekšējās kontroles trūkums azartspēļu nodokļa deklarēšanas procesā, tāpēc netika identificētas atšķirības nodokļu maksātāju Inspekcijai un VID sniegtajā informācijā starp plānoto un deklarēto azartspēļu iekārtu skaitu, kā rezultātā nodokļu maksātājs savlaicīgi nebija aprēķinājis un nomaksājis budžetam pienākošos nodokļa maksājumu 7800 euro apmērā.

Jaunu azartspēļu organizēšanas pakalpojumu rašanas un interaktīvo azartspēļu izplatības pieaugums, spēlētājiem no tradicionālajām spēļu zālēm pārejot uz digitālo vidi, liecina par azartspēļu nozares attīstības kāpumu, tādējādi pieaug arī prasības šīs jomas uzraudzībā (spēlētāju tiesību aizsardzības nodrošināšana un pašatteikušos personu reģistra uzturēšana, nelegālā azartspēļu tirgus ierobežošana, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas politikas īstenošana pārraugamajā jomā). Tas liecina par nepieciešamību Finanšu ministrijai atkārtoti veikt Inspekcijas kā azartspēļu un izložu jomas administrējošās iestādes kapacitātes un efektivitātes izvērtējumu, caurskatot Finanšu ministrijas 2018.gada sākumā izteikto redzējumu par šīs jomas administrēšanas organizatorisko modeli³²⁹, lai pēc būtības tiktu ieviests Valsts kontroles iepriekšējā revīzijā³³⁰ sniegtais ieteikums.

Latvijā 2018.gadā 11 komersanti organizēja klasiskās azartspēles, izmantojot azartspēļu iekārtas: azartspēļu automātus un spēļu galdus (rulete (cilindriskā spēle), kāršu un kauliņu spēle). Uz 31.12.2018. Latvijā tika ekspluatēti 8650 azartspēļu automāti un 62 kazino spēles galdi. Azartspēļu automātu un kazino galdu ieņēmumu īpatsvars 2018.gadā bija 84,1% no nozares ieņēmumiem, gada laikā samazinoties par 3,4 procentpunktiem.³³¹

Klasisko azartspēļu gadījumā ar azartspēļu nodokli apliekamais objekts ir konkrētais azartspēļu iekārtas veids, kuram atbilstoši noteikta arī azartspēļu nodokļa likme. Nodoklis aprēķināms par katra azartspēļu tiešās norises vietā esoša katra spēļu automāta katru spēles vietu un spēles galdu katru mēnesi, ieskaitot automāta/galda uzstādīšanas/demontēšanas mēnesi, kā viena divpadsmitā daļa no noteiktās likmes³³².

Komersanti, kas organizē klasiskās azartspēles, izmantojot azartspēļu iekārtas, normatīvajos aktos noteikto informāciju azartspēļu nodokļa aprēķinam un kontrolei sniedz divām valsts iestādēm: VID un/vai Inspekcijai:

- ❖ līdz katra mēneša pirmajam datumam paziņo Inspekcijai par paredzēto ekspluatējamo azartspēļu automātu un spēļu galdu skaitu (turpmāk – iekārtu novietojuma plāni) attiecīgajā mēnesī katrā licencētajā azartspēļu norises vietā³³³;
- ❖ 15 dienu laikā pēc ceturkšņa beigām iesniedz VID Pārskatu par aprēķināto azartspēļu nodokli pārskata ceturksnī (turpmāk – Pārskats)³³⁴.

Lai VID varētu kontrolēt, vai nodokļu maksātājs konkrētajā mēnesī precīzi (atbilstoši ekspluatētajam iekārtu skaitam) aprēķinājis azartspēļu nodokli un to ir pareizi deklarējis, starp abām iestādēm³³⁵ ir nodrošināta informācijas apmaiņa, kas paredz, ka Inspekcija reizi mēnesī līdz 10.datumam iesniedz VID no azartspēļu organizētājiem saņemto informāciju par iekārtu novietojuma plāniem pārskata mēnesī.

Ik ceturksnī, saņemot nodokļu maksātāju Pārskatus, VID jāveic azartspēļu automātu un spēļu galdu skaita salīdzināšana ar Inspekcijas iesniegto informāciju. Ja VID pēc informācijas pārbaudes konstatē datu neatbilstības, tad VID par katru taksācijas periodu (ceturksnis) līdz nākamā mēneša beigām sniedz

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Inspekcijai informācijas apstrādes protokolu par neatbilstībām. Savukārt, ja neatbilstības nav konstatētas, tad protokols netiek iesniegts. Revīzijā abas iestādes sākotnēji sniedza informāciju³³⁶, ka 2018.gadā netika konstatētas neatbilstības starp Inspekcijas sniegto un VID rīcībā esošo informāciju par komersantu deklarēto iekārtu skaitu un tāpēc informācijas apstrādes protokoli par neatbilstībām netika sagatavoti.

Revīzijā nejaušas izlases veidā izvēlētos 33 gadījumos tika pārbaudīts, vai atbilstoši normatīvajam aktam³³⁷ VID un Inspekcija savstarpēji apmainās ar informāciju par nodokļu maksātāju deklarētajiem iekārtu novietojama plāniem, lai kontrolētu, vai nodokļu maksātājs pareizi norādījis azartspēļu automātu un spēļu galdu skaitu. Konstatēts, ka VID īstenotā kontrole ir nepilnīga, jo vienā gadījumā nodokļu maksātāja Pārskatā iesniegtie dati VID neatbilst datiem, kurus Inspekcija iesniedza VID par iekārtu novietojuma plānu. Pārskatā deklarēts par trim iekārtām (ruletes galdi un kāršu galdi) mazāk, nekā komersants bija faktiski lietojis. Tādējādi nodokļu maksātājs bija nepareizi deklarējis ar nodokli apliekamos ieņēmumus un nebija samaksājis nodokli 5850 *euro*. VID par šo gadījumu nebija sagatavojis informācijas apstrādes kļūdu protokolu un nebija to nosūtījis Inspekcijai, lai gan iestāžu kontroles rezultātā būtu jāatklāj šādas kļūdas un jārīkojas saskaņā ar tiesību aktu³³⁸.

Turklāt, revidentiem pārbaudot azartspēļu nodokļa deklarēšanas pareizību un nomaksas pilnīgumu, tika konstatēts vēl viens gadījums, kurā Inspekcijas un VID dati par komersanta izmantoto iekārtu skaitu vienā mēnesī atšķīrās par divām vienībām. Šajā gadījumā nodokļa aprēķins netika ietekmēts, tomēr arī šajā gadījumā VID nebija konstatējis datu nesakrītību un nebija sagatavojis informācijas apstrādes kļūdu protokolu. Revīzijas laikā, veicot padziļinātu izpēti, VID atzina datu neatbilstības un informēja revidentus, ka kļūdu protokols ir sagatavots un iesniegts Inspekcijai.

Revīzijas laikā VID veica atkārtotu Inspekcijas iesniegto un VID rīcībā esošo datu salīdzināšanu par visiem 2018.gada mēnešiem un atklāja vēl septiņus gadījumus, kuros divu komersantu iestādēm sniegtie dati atšķīrās (neatbilstības kopā aptvēra 56 iekārtas septiņu mēnešu periodā). Veikto kontroles pasākumu rezultātā:

- ❖ piecos gadījumos komersanti precizēja iekārtu novietojuma plānus, bet neveica izmaiņas Pārskatos, pamatojot, ka VID bija iesniegta pareiza informācija un nodokļa aprēķinā izmaiņas nav jāveic;
- ❖ divos gadījumos viens komersants precizēja divu ceturkšņu Pārskatus, neveicot izmaiņas iekārtu novietojuma plānos, kas ietekmēja azartspēļu nodokļa aprēķinu. Veicot nodokļa pārrēķinu, nodokļu maksātāja nenomaksātais nodokļa parāds valsts un pašvaldības budžetā veidoja 7 800 *euro*. Uz 12.07.2019. komersants ir nomaksājis gan nodokļa parādu, gan nokavējuma naudu.

Revīzijā VID atzina³³⁹, ka, analizējot Inspekcijas iesniegto komersantu paziņoto azartspēļu iekārtu skaitu konkrētā mēnesī un VID rīcībā esošos Pārskatu datus, faktiskās kļūdas netika identificētas, jo VID Nodokļu informācijas sistēmā (NIS) izveidotais automatiskās datu salīdzināšanas rīks/algoritms “Kļūdu protokols par IAN maksātāju sniegtajiem pārskatiem” nav kvalitatīvs un veido kļūdu sarakstu nepareizi. Tādējādi nevar paļauties uz automatisko rīku, bet datu salīdzināšana jāveic manuāli, kā rezultātā cilvēkfaktora kļūdas dēļ netika pamanītas neatbilstības datus. Azartspēļu nodokļa deklarēšanas process 2018.gadā nebija iekļauts VID uzraudzības pasākumu plānā, tāpēc uzraudzības pasākumi netika veikti³⁴⁰, kā arī attiecīgajā procesā nav ieviestas citas iekšējās kontroles (piemēram, “četrus acu princips”).

Tā kā revīzijas laikā konstatējām, ka gada laikā VID nav veicis nevienu kontroles pasākumu saistībā ar azartspēļu un izložu nodokli (pie trīs komersantiem, kas darbojas azartspēļu jomā notikušas tematiskās

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

pārbaudes, kuras nebija saistītas ar azartspēļu un izložu nodokli, bet saistītas ar citām nodokļu administrēšanas un saimnieciskās darbības veikšanas pārbaudēm), tad VID iekšējās kontroles esamība un tās kvalitāte azartspēļu un izložu nodokļa deklarēšanas procesam ir jo īpaši nozīmīga savlaicīgas un pilnīgas nodokļa nomaksas nodrošināšanai.

Ņemot vērā revīzijā konstatētās neatbilstības nodokļu maksātāja sniegtajā informācijā par paredzēto ekspluatējamo azartspēļu automātu un spēļu galdu skaitu pārskata mēnesī, un faktu, ka par šīm neatbilstībām netiek informēta Inspekcija, kā arī VID paša identificētās kļūdas, secināms, ka VID pastāv sistēmisks iekšējās kontroles trūkums azartspēļu nodokļa deklarēšanas procesā, nenodrošinot, ka nodokļu maksātājs ir pareizi deklarējis ar nodokli apliekamo objektu un nomaksājis budžetam pienākošos nodokļa maksājumus.

Revīzijas laikā Inspekcija pēc VID pieprasījuma pārbaudīja iepriekš nekonstatēto datu neatbilstību septiņus gadījumus, pieprasot abiem komersantiem skaidrojumu un caurskatot 2018.gada laikā veiktajos kontroles pasākumos atklāto. Tā rezultātā:

- ❖ vienā gadījumā, kad Inspekcija 2018.gada konkrētajā mēnesī bija veikusi klātienē kontroli pie komersanta, apsekojot azartspēļu norises vietu un nofiksējot reālo ekspluatēto azartspēļu iekārtu skaitu, kas nesakrīta ar nodokļu maksātāja Pārskatā deklarēto, komersants neveica labojumus iekārtu novietojuma plānā, bet gan precizēja Pārskatu, lai tas atbilstu reālajam ekspluatēto azartspēļu iekārtu skaitam;
- ❖ pārējos gadījumos, lai arī klātienē pārbaudes pie komersantiem konkrētajos mēnešos Inspekcija nebija veikusi, bet, Inspekcijas darbiniekiem piedaloties konkrēto kazino inkasācijā, dokumentāri tika nofiksēts faktiskais azartspēļu iekārtu skaits, tādējādi, komersanti precizēja iekārtu novietojuma plānus un Inspekcija iesniedza VID korekcijas informācijā par paredzēto ekspluatējamo azartspēļu automātu un spēļu galdu skaitu, nodokļu maksātājs pārskatā par azartspēļu nodokli izmaiņas neveica.

Īstenojot azartspēļu un izložu organizētāju kontroli, Inspekcija 2018.gadā veica 715 azartspēļu un izložu vietu pārbaudes pie 16 komersantiem. Salīdzinot pārbauzu apjomu ceturkšņu sadalījumā, novērojams, ka 2018.gada otrajā pusgadā būtiski, vairāk nekā par 57%, samazinājies veikto pārbauzu skaits. Revidenti konstatēja, ka pie diviem konkrētajiem komersantiem Inspekcija bija veikusi salīdzinoši mazāk klātienē pārbauzu nekā pie pārējiem³⁴¹. Revīzija konstatēts, ka, samazinot klātienē pārbauzu skaitu, pieaug risks, ka netiek identificētas neatbilstības komersantu iesniegtajā informācijā par plānoto ekspluatējamo iekārtu skaitu un faktisko iekārtu izvietojumu, kas savukārt varētu radīt nodokļu sekas gadījumos, ja komersanti nebija pareizi aprēķinājuši, deklarējuši un iemaksājuši nodokli atbilstoša apjomā.

Revīzijā Inspekcija informēja³⁴², ka kontroles pasākumi 2018. gadam plānoti, lai pārbaudēs gada laikā tiktu 100 % aptvertas visas azartspēļu organizēšanas vietas, ņemot vērā komersantu azartspēļu organizēšanas vietu skaitu un to ģeogrāfisko izvietojumu, kā arī pārbaudot informāciju par saņemtajām sūdzībām. Savukārt veikto pārbauzu skaits gada otrajā pusē samazinājies izvirzīto citu prioritāšu (azartspēļu automātu kontroles un uzraudzības sistēmas ieviešana, Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas īstenošana) un cilvēkresursu nepietiekamības dēļ (viena neaizpildīta vakance no četrām amata vietām).

Vienlaikus revīzijā konstatējām, ka Inspekcija, pirms no azartspēļu organizētājiem saņemtās informācijas par iekārtu novietojuma plāniem nosūtīšanas VID, nebija veikusi komersanta iesniegto

NAV KLASIFICĒTS

datu korektumu pārbaudi (tehniskās kļūdas) un vienā gadījumā nebija atklājusi, ka komersants iekārtu novietojuma plānā kļūdaini kāršu galdu skaita vietā norādījis vietu skaitu pie galda, tā nepamanot kļūdu 36 iekārtu apmērā. Revīzijas laikā šī neatbilstība tika novērsta.

Valsts kontrole jau iepriekš ir norādījusi³⁴³, ka Inspekcijas funkcijas netiek veiktas pietiekami kvalitatīvi, norādot, ka šauras jomas, ar mazu tirgus dalībnieku skaitu uzraudzībai izveidotā mazā iestāde, iespējams, ir nepietiekami efektīva, un aicinot Finanšu ministriju izvērtēt izložu un azartspēļu jomas administrēšanas organizatorisko modeli un tā efektivitāti. Arī šobrīd, pēc pieciem gadiem, nozarē darbojas neliels dalībnieku skaits (21) ar tendenci palielināties, ko veicina jaunu pakalpojumu rašanās (azartspēļu pakalpojumu sniedzēji) un interaktīvo azartspēļu popularitātes pieaugums, un Inspekcijas darbinieku skaits nav būtiski mainījies (19 darbinieki, par diviem vairāk kā 2013.gadā), savukārt Inspekcijas īstenotās funkcijas palielinās. Revidentu ieskatā ne tikai Valsts kontroles vairāku revīziju laikā atklātās nepilnības Inspekcijas darbībā, bet arī faktiskās situācijas izmaiņas azartspēļu jomā liecina par nepieciešamību Finanšu ministrijai atkārtoti veikt Inspekcijas kā azartspēļu un izložu jomas administrējošās iestādes kapacitātes un efektivitātes izvērtējumu, pārskatot Finanšu ministrijas 2018.gada sākumā izteikto redzējumu³⁴⁴ un ņemot vērā nozares aktualitātes.

Atbilstoši izmaiņām normatīvajos aktos³⁴⁵ ar 01.01.2019. darbību uzsāka Azartspēļu kontroles uzraudzības sistēma (turpmāk – AKUS), kas paredz, ka katrā azartspēļu organizēšanas vietā azartspēļu organizētājam esošie azartspēļu automāti jāsaslēdz vienotā tīklā, nodrošinot iespēju Inspekcijai iegūt kontrolei un uzraudzībai nepieciešamos datus³⁴⁶ attālināti. Tāpat revīzijā Inspekcija informēja³⁴⁷, ka 2019.gadā mainīta klasisko azartspēļu kontroles pasākumu metode, ietverot tajā arī datu salīdzināšanu spēļu vietās un vienotajā sistēmā AKUS³⁴⁸. Lai arī AKUS ieviešana uzlabos kontroles kvalitāti, ļaujot Inspekcijai attālināti uzraudzīt pieslēgto spēļu automātu darbību, tomēr šās sistēmas lietošana nemazinās nepieciešamību Inspekcijai veikt klātienē pārbaudes azartspēļu organizēšanas vietās, lai konstatētu faktisko ekspluatēto azartspēļu iekārtu skaitu un tā atbilstību azartspēļu organizētāja Inspekcijai paziņotajam iekārtu novietojuma plānam konkrētajā mēnesī.

Interaktīvās azartspēles

Inspekcijas īstenotā interaktīvo azartspēļu organizētāju kontrole nav pietiekama un nenodrošina, ka azartspēļu organizētāju Inspekcijai un VID sniegtā informācija ir patiesa un pārbaudāma. Turklāt 2018.gadā Inspekcija neveica arī nevienu padziļināto pārbaudi, tas ir, netika salīdzināta komersanta azartspēļu organizēšanas sistēmā pieejamā informācija ar finanšu datiem, un netika gūta pārlicība par komersantu sniegtās informācijas patiesumu, radot draudus, ka azartspēļu nodoklis netiek pareizā apmērā aprēķināts, deklarēts un pilnā apmērā iemaksāts valsts budžetā. Tādējādi komersantu nekorekti deklarētu neto ieņēmumu no interaktīvajām azartspēlēm dēļ divi nodokļu maksātāji budžetā nav nomaksājuši 33 240 *euro*, bet citi nodokļu maksātāji iemaksājuši par 31 771 *euro* vairāk.

Lai arī Inspekcijas kompetence izložu un azartspēļu jomas uzraudzībā ir noteikta³⁴⁹ pietiekami plaša, ietverot arī iesaisti azartspēļu nodokļa aprēķināšanas un nomaksas uzraudzībā, tomēr Inspekcija tās rīcībā esošo informāciju (azartspēļu organizētāju iesniegtie vairāku veidu pārskati, pārbaužu laikā iegūtie dati) izmanto nepilnīgi – dati netiek savstarpēji salīdzināti, lai identificētu un savlaicīgi novērstu neatbilstības, kas var ietekmēt azartspēļu nodokļa nomaksas pilnīgumu, kā arī lai Inspekcija korekti sagatavotu nozares statistiku, kā tas būtu jādara valsts institūcijai, kura nodrošina oficiālo statistikas datu apkopošanu.

Latvijā interaktīvās azartspēles jeb azartspēļu organizēšanu ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību 2018.gadā nodrošināja 9 komersanti, kuru gada neto ieņēmumi no interaktīvajām azartspēlēm bija 41,2 milj. *euro*, par 45% vairāk nekā iepriekšējā gadā³⁵⁰, tādējādi turpinot pēdējos gados vērojamo straujo izaugsmi šajā azartspēļu segmentā, kas 2018.gadā bija jau 14,8% no kopējiem azartspēļu nozares ieņēmumiem (pieaugums 3,4 procentpunkti).

Interaktīvo azartspēļu komersanti maksā azartspēļu nodokli no spēles organizēšanas ieņēmumiem, nodokļa likme neatkarīgi no spēles veida ir 10% no neto ieņēmumiem, kas veidojas no iemaksāto dalības maksu kopsummas, no kuras atskaitīti izmaksātie laimesti³⁵¹.

Lai Inspekcija varētu veikt interaktīvo azartspēļu organizētāju darbības uzraudzību un kontroli un VID administrēt azartspēļu nodokļa nomaksu, normatīvie akti paredz, ka:

- ❖ ne vēlāk kā 15 dienas pēc pārskata ceturkšņa beigām interaktīvo azartspēļu organizētāji un totalizatora vai derību organizētāji, kas pieņem likmes ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību, iesniedz VID un Inspekcijai:
  - “Paziņojumu par pārskata ceturksnī iemaksāto likmju kopsummu un izmaksāto laimestu kopsummu” (turpmāk – Paziņojums),
  - kredītiestādes izziņu par pārskata ceturksnī savstarpējos norēķinos ar spēlētājiem izmantotajā kontā veiktajiem darījumiem³⁵²;
- ❖ komersantiem ir jānodrošina Inspekcijas netraucēta piekļuve spēles organizēšanai izmantotajai programmai un grāmatvedības dokumentiem, kas saistīti ar interaktīvo azartspēļu rīkošanu³⁵³.

VID, pārbaudot informācijas par aprēķināto nodokli no interaktīvajām azartspēlēm pareizību, no nodokļu maksātājiem saņemtajos Paziņojumos uzrādītos datus par iemaksātajām likmēm un izmaksātajiem laimestiem salīdzina ar Pārskatā norādītajiem azartspēles organizēšanas ieņēmumiem, kā arī pārlicinās, vai nodokļu maksātājs ir iesniedzis kredītiestāžu izziņas.

Revīzijā konstatēts, ka nodokļa maksātāja iesniegtās kredītiestādes izziņas par pārskata ceturksnī savstarpējos norēķinos ar spēlētājiem izmantotajā kontā veiktajiem darījumiem nesniedz VID nekādu pievienoto vērtību azartspēļu nodokļa deklarēšanas un nomaksas kontrolē, jo:

- ❖ izziņā norādītais informācijas apjoms ir minimāls – tā satur tikai informāciju par konta sākuma un beigu atlikumu un konta kredīta un debeta apgrozījuma kopsummām konkrētajā ceturksnī;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ izziņā esošie dati nesasaistās ar Paziņojumā uzrādīto spēlētāju iemaksāto likmju kopsummu un izmaksāto laimestu kopsummu. Neviens normatīvais akts nenosaka, ka šajā kontā, kurš tiek izmantots savstarpējos norēķinos ar spēlētājiem, būtu jāveic tikai ar azartspēļu organizēšanu saistīti darījumi, tātad komersants šajā kontā var veikt arī citus darījumus.

Inspekcijai, uzraugot un kontrolējot³⁵⁴ azartspēļu un izložu organizētājus, jāpārbauda komersanta iesniegtā informācija par interaktīvo azartspēļu ieņēmumiem, salīdzinot Paziņojumā uzrādīto spēlētāju iemaksāto un izmaksāto likmju kopsummas ar azartspēļu organizētāja azartspēļu organizēšanas sistēmas datiem.

Revīzijā, pārbaudot nejausā izlasē izvēlētus trīs gadījumus par nodokļu maksātāju veikto azartspēļu nodokļa aprēķina, deklarēšanas un nomaksas pareizību, konstatēts, ka:

- ❖ nevienā no trīs gadījumiem, analizējot interaktīvo azartspēļu ieņēmumus, Inspekcija nav izmantojusi komersantu iesniegtajās kredītiestāžu izziņās par pārskata ceturksnī savstarpējos norēķinos ar spēlētājiem izmantotajā kontā veiktajiem darījumiem uzrādīto informāciju;
- ❖ nevienā no trīs gadījumiem Inspekcija azartspēļu organizētāja azartspēļu organizēšanas sistēmā nav pārliecinājusies, vai komersants savstarpējos norēķinos ar spēlētājiem piedāvā izmantot tikai tos kontus, par kuriem ir paziņots Inspekcijai, vai netiek izmantoti arī citi maksājumu konti, par kuriem Inspekcijai nav paziņots.

Katrs komersants veido savu azartspēļu organizēšanas sistēmu atbilstoši savām biznesa prasībām un uzskaites vajadzībām. Revīzijā Inspekcija skaidroja³⁵⁵, ka normatīvie akti nenosaka vienotas prasības informācijas saturam un apjomam interaktīvo azartspēļu organizētāju sistēmās, tādējādi komersantu azartspēļu organizēšanas sistēmās nav pieejama informācija par veikto iemaksu apmēru kredītiestāžu kontos. Savukārt komersantu iesniegtās kredītiestādes izziņas tiek izmantotas, veicot padziļināto pārbaudi azartspēļu organizētāja grāmatvedībā, lai salīdzinātu azartspēļu organizētāja sistēmā pieejamo informāciju par spēlētāju veiktajām iemaksām un kredītiestādes konta izrakstu.

- ❖ divos gadījumos Paziņojumā norādītie interaktīvo azartspēļu neto ieņēmumi neatbilst informācijai, kas Inspekcijai ir pieejama komersanta azartspēļu organizētāja sistēmā – par konkrēto ceturksni ieņēmumi Paziņojumā deklarēti mazākā apmērā, nekā uzrādīts azartspēļu organizētāja sistēmā:
  - vienā gadījumā Paziņojumā par 24,67 *euro* norādīti mazāki neto ieņēmumi nekā azartspēļu organizētāja sistēmas datus par konkrēto ceturksni;
  - otrā gadījumā Paziņojumā par 14 688,51 *euro* (jeb 2,2% no neto ieņēmumiem ceturksnī) norādīti mazāki neto ieņēmumi nekā azartspēļu organizētāja sistēmas datus par konkrēto ceturksni. Vienlaikus konstatējām, ka arī 2018.gada pārējos ceturkšņos komersanta azartspēļu sistēmā esošā informācija nesakrīt ar Paziņojumā norādīto, ik pa ceturkšņiem mijoties pozitīvām un negatīvām novirzēm, bet gada griezumā neatbilstības starp Paziņojuma un azartspēļu sistēmas datiem par interaktīvo azartspēļu ieņēmumiem izlīdzinās.

Inspekcijas īstenotā licencēto interaktīvo azartspēļu organizētāju kontrole nav pietiekama un nenodrošina, ka azartspēļu organizētāju sniegtā informācija Inspekcijai un VID ir patiesa un pārbaudāma, tādējādi radot draudus, ka azartspēļu nodoklis netiek pareizi, pienākošā apmērā aprēķināts, deklarēts un pilnā apmērā iemaksāts valsts budžetā. Revīzijas laikā tika izskatīts Inspekcijas sagatavotais datu apkopojums par 2018. gada laikā gūtajiem neto ieņēmumiem no interaktīvo azartspēļu organizēšanas no visu deviņu Latvijā licencēto interaktīvo azartspēļu organizētāju sistēmām un minēto datu salīdzinājums ar komersantu Paziņojumos norādīto informāciju, konstatējot, ka:

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ kopējā kļūda (neatbilstība virs 0,1% no neto ieņēmumiem jeb virs 10 *euro*) datos ir 650 100 *euro*, kas veidojas pieciem komersantiem jeb vairāk nekā pusei (56%) no interaktīvo azartspēļu organizētājiem;
- ❖ Inspekcija novēloti (nevis brīdī, kad neatbilstības konstatēja jau pirmajā ceturksnī, bet tikai 2018.gada augustā) pirmo reizi sazinājās ar komersantiem, pieprasot skaidrojumu par neatbilstībām, kā arī norādot, ka no attiecīgo komersantu azartspēļu sistēmām nav iegūstami pilnvērtīgi finanšu dati kontrolei;
- ❖ Inspekcija, saņemot komersantu skaidrojumus, neveica nekādas tālākas darbības jeb padziļinātas pārbaudes, lai pārliecinātos par komersantu sniegto skaidrojumu par sistēmā esošo datu par interaktīvo azartspēļu ieņēmumiem pamatotību, par informācijas atbilstību komersanta grāmatvedības dokumentiem un kredītiestāžu izziņās par pārskata ceturksnī savstarpējos norēķinos ar spēlētājiem izmantotajā kontā veiktajiem darījumiem uzrādītajam, lai gan Inspekcijai ir šādas tiesības³⁵⁶;
- ❖ neskatoties uz to, ka Inspekcija konstatēja komersantu sniegto datu neatbilstības, taču tā neveica nekādus pasākumus, lai panāktu, ka komersanti izlabo neatbilstības starp sistēmās un pārskatos iestādēm iesniegtajiem datiem, komersanti datus nelaboja un neveica arī korekcijas azartspēļu nodokļa aprēķinā un attiecīgi nemainījās tā nomaksa par 2018.gadu.

Tā kā Inspekcija nav veikusi azartspēļu organizētāju darbības padziļināto pārbaudi, tad nav precīzi nosakāms neatbilstības starp interaktīvo azartspēļu organizētāju sistēmās un Paziņojumā norādītajiem neto ieņēmumiem faktiskais apjoms. Nekorekti deklarētu neto ieņēmumu no interaktīvajām azartspēlēm iespējamā ietekme uz azartspēļu nodokļa ieņēmumiem veidojas gan negatīva, gan pozitīva. Analizējot Inspekcijas rīcībā esošos datus, konstatējams, ka divi nodokļu maksātāji budžetā nav nomaksājuši 33 240 *euro* un trīs nodokļu maksātāji iemaksājuši par 31 771 *euro* vairāk.

Katru ceturksni un par gadu kopumā Inspekcija, lai oficiālās statistikas programmas³⁵⁷ ietvaros sagatavotu izložu un azartspēļu nozares tirgus un preču un pakalpojumu loteriju organizēšanas jomas statistiku, no izložu un azartspēļu organizētājiem saņem Ziņojumu par azartspēļu un izložu organizēšanu pārskata ceturksnī (turpmāk – Ziņojums)³⁵⁸, kas satur vairākas ar azartspēļu nodokli saistītas komponentes, piemēram, azartspēļu nodokļa sadalījums pa budžetiem, ekspluatēto azartspēļu iekārtu skaits, neto ieņēmumi no interaktīvajām azartspēlēm sadalījumā pa veidiem, aprēķinātais nodoklis. Šai nodokļu maksātāju sniegtajai informācijai būtu jāatbilst arī Paziņojumos norādītajiem datu par interaktīvo azartspēļu neto ieņēmumiem.

Revīzijā, pārbaudot nejausā izlasē izvēlētus trīs gadījumus par interaktīvo azartspēļu organizētāju deklarētajiem ar nodokli apliekamiem ieņēmumiem, konstatējām, ka vienā gadījumā Ziņojumā norādītie interaktīvo azartspēļu neto ieņēmumi ir par 70 472 *euro* mazāki nekā deklarēti Paziņojumā par konkrēto ceturksni. Revīzijas laikā Inspekcija sazinājās ar komersantu un Ziņojums tika labots, saskaņojot tajā ietvertu informāciju ar Paziņojumā uzrādīto.

Inspekcijas rīcībā esošā informācija no azartspēļu organizētāju iesniegtajiem dažādiem pārskatiem, lai arī tie iesniegti atšķirīgiem mērķiem (uzraudzībai un kontrolei – Paziņojums un iekārtu novietojuma plāni, nozares statistikas sagatavošanai – Ziņojums), netiek pilnīgi un kvalitatīvi izmantota. Dažādu pārskatu dati netiek savstarpēji salīdzināti, lai identificētu un savlaicīgi novērstu neatbilstības, kas var ietekmēt azartspēļu nodokļa nomaksas pilnīgumu, kā arī lai Inspekcija korekti sagatavotu nozares

NAV KLASIFICĒTS

statistiku, kā tas būtu jādara valsts institūcijai, kura nodrošina oficiālo statistikas datu apkopošanu nozarē. Vienlaikus revīzijā konstatējām, ka Inspekcija nav identificējusi datu neatbilstību par vienu vienību starp viena azartspēļu organizētāja iesniegtajiem azartspēļu iekārtu novietojuma plāniem (azartspēļu iekārtām) ar Ziņojumā norādīto ekspluatēto azartspēļu iekārtu skaitu.

Revīzijā Inspekcijas nepietiekamas kapacitātes un citu normatīvajos aktos noteikto prioritāro pasākumu veikšanas dēļ interaktīvo azartspēļu organizēšanas sistēmu pārbaužu laikā iegūtās informācijas apstrādi un analīzi veica saskaņā ar Inspekcijas operatīvajām iespējām un resursiem. Inspekcija padziļināto pārbaužu neveikšanu 2018.gada laikā pamato ar to veikšanas laikietilpību. Vienlaikus norādot, ka normatīvajos aktos nav noteikts pienākums Inspekcijai apstrādāt pārbaužu laikā iegūto informāciju par nodokļu maksātāja finanšu plūsmu nodokļu nomaksas kontekstā.³⁵⁹

Revidentu ieskatā Inspekcijas normatīvo aktu interpretācija un viedoklis par normatīvā regulējuma nepilnībām nav pamatots, jo Azartspēļu un izložu likums³⁶⁰ nosaka, ka Inspekcijai jāveic azartspēļu un izložu organizētāju uzraudzība un kontrole un, konstatējot, ka azartspēļu vai izložu organizētājs pārkāpis likuma "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" noteikumus vai likumā noteiktajā kārtībā nav veicis citu nodokļu maksājumus valsts budžetā vai pašvaldības budžetā, Inspekcijai ir tiesības apturēt azartspēļu organizēšanas licences, izložu organizēšanas licences un azartspēļu organizēšanas vietas licences darbību vai azartspēļu automātu un iekārtu ekspluatāciju. Esam secinājuši, ka Inspekcijas kompetence izložu un azartspēļu jomas uzraudzībā³⁶¹ ir noteikta pietiekami plaši, tai skaitā Inspekcijai jebkādu pārbaužu (ikdienas vai padziļināto) laikā un no pārskatiem gūtā informācija būtu jāizmanto komersanta darbības vispusīgā analīzē, arī sekojot un novērtējot azartspēļu nodokļa aprēķināšanas pareizību un to nomaksas disciplīnu.

Inspekcija 2016. gadā un 2018. gadā Finanšu ministrijai ir iesniegusi priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos, kas saistīti ar interaktīvo azartspēļu uzraudzības procesa pilnveidošanu, administratīvā sloga mazināšanu nozares komersantiem, kā arī ir informējusi ministriju par nepieciešamību pilnveidot terminoloģiju azartspēļu nozares normatīvajā regulējumā, īpaši nodokļu un grāmatvedības uzskaitē. Lai arī 2017.gadā stājās spēkā jauns tiesību akts³⁶², tomēr tajā nav ietvertas normas, kas nodrošinātu pilnvērtīgu informāciju Inspekcijai interaktīvo azartspēļu uzraudzības procesā, sniedzot datus par naudas plūsmām azartspēļu organizētāju sistēmās, kas ietekmē arī nodokļa aprēķinu.

Finanšu ministrija kā vadošā valsts pārvaldes iestāde azartspēļu un izložu organizēšanas nozarē un šās nozares politikas veidotāja³⁶³ 2019.gada pavasarī rosināja grozījumus vairākos normatīvajos aktos³⁶⁴ (kas arī tika apstiprināti), būtiski palielinot Inspekcijas tiesības vērsties pret nelicencētu interaktīvo azartspēļu organizēšanu, kā rezultātā tiek prognozēta spēlētāju "pāriešana" uz licencētajām interaktīvajām azartspēļu tīmekļa vietnēm, mazinot nelicencēto interaktīvo azartspēļu un izložu tirgus daļu. Neskatoties uz veiktajām izmaiņām normatīvajos aktos, tiesiskā regulējuma pilnveide licencēto interaktīvo azartspēļu jomā aizkavējās un Inspekcijas virzītie priekšlikumi par licencēto tirgus dalībnieku uzraudzības pilnveidi Finanšu ministrijā nav vērtēti. Tas netiek paredzēts arī Finanšu ministrijas sagatavotajās "Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādņēs 2019.–2026.gadam"³⁶⁵.

Revīzijā Finanšu ministrija informēja³⁶⁶, ka ministrijas 2019.gada darba plānā iekļauti uzdevumi līdz gada beigām veikt grozījumus vairākos normatīvajos aktos, lai nodrošinātu vienotus interaktīvo azartspēļu un izložu uzskaites principus un spēlētājiem sniegto priekšrocību (bonusu) sniegšanas kārtību, mazinātu administratīvo slogu, atkāroti sniedzot informāciju, kā arī tiks vērtēta iespēja pilnveidot kontroles procesu, nosakot vienotu metodiku interaktīvo azartspēļu uzraudzībai.

2.3.2.2.3. Izložu un azartspēļu nodokļa maksāšanas procesa administrēšana

Lai arī kopumā VID nodrošina pietiekami kvalitatīvu azartspēļu nodokļa maksāšanas administrēšanu, taču revīzijā secinājām, ka VID iekšējā kontrole azartspēļu nodokļa maksāšanas procesā attiecībā uz nokavējuma naudas nomaksu pašvaldību budžetos nav pietiekama. Turklāt trešajām pusēm nav izsekojamas VID veiktās kontroles darbības, novērtējot azartspēļu un izložu nodokļa nomaksas sadalījumu starp valsts un pašvaldību budžetiem, jo netiek dokumentēts veiktais darbs.

Atbilstoši normatīvajam aktam³⁶⁷ nodokļu maksātāji, kas organizē azartspēles un izlozes, maksā izložu un azartspēļu nodokli par iepriekšējo mēnesi līdz nākamā mēneša 15.datumam ieskaitot. Ienākumi no izložu un azartspēļu nodokļa atbilstoši normatīvajā aktā³⁶⁸ noteiktajām proporcijām ieskaitāmi valsts pamatbudžetā un tās pašvaldības budžetā, kuras teritorijā tiek organizēta azartspēle vai rīkota izloze, turklāt nodokļu maksātājs pats aprēķina attiecīgajam budžetam piekritīgo nodokļa summu un ieskaita to attiecīgās pašvaldības budžeta ieņēmumu kontā un valsts budžeta ieņēmumu kontā:

- ❖ valsts pamatbudžetā tiek ieskaitīti ienākumi:
  - pilnā apmērā no valsts mēroga izložu nodokļa;
  - pilnā apmērā no azartspēļu nodokļa, ja azartspēles organizē, izmantojot telekomunikācijas (interaktīvās azartspēles);
  - 75% apmērā no azartspēļu nodokļa par pārējiem azartspēļu veidiem, ko organizē azartspēļu organizēšanas vietā (klasiskās azartspēles).
- ❖ pašvaldības budžetā, kuras teritorijā organizēta azartspēle vai izloze, tiek ieskaitīti ienākumi:
  - pilnā apmērā no vietējā mēroga izložu nodokļa;
  - 25% apmērā no azartspēļu nodokļa azartspēļu veidiem, ko organizē azartspēļu organizēšanas vietā (klasiskās azartspēles).

Ja nodokļu maksātājs, kas organizē azartspēles vai rīko izlozes, ir nokavējis nodokļa samaksas termiņu, tad par katru nokavēto dienu tiek aprēķināta nokavējuma nauda piecu procentu apmērā no laikā nenomaksātās summas. Ja termiņš ir nokavēts ilgāk par 30 dienām, VID aptur kapitālsabiedrības darbību izložu un azartspēļu organizēšanā un ierosina anulēt attiecīgo licenci.³⁶⁹

Nokavējuma naudu neaprēķina, ja valsts vai pašvaldības budžets tam piekritīgo nodokļa maksājumu ir saņēmis piecu darbdienu laikā pēc maksājuma termiņa iestāšanās. Ja minētais nosacījums netiek ievērots, nokavējuma naudu aprēķina par periodu no nākamās dienas pēc konkrētā nodokļa likumā noteiktā maksāšanas termiņa iestāšanās līdz samaksas dienai (to ieskaitot). Savukārt, ja nokavējuma naudas apmērs ir sasniedzis vai pārsniedzis divas piektdaļas no nokavētā maksājuma (pamatparāda) apmēra, VID nokavējuma naudas aprēķināšanu pārtrauc.³⁷⁰

Lai VID varētu kontrolēt azartspēļu nodokļa nomaksas pilnīgumu pašvaldību budžetos, kuru teritorijā tiek organizētas azartspēles, un nodokļu administrācijai būtu pieejama nepieciešamā informācija, VID

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

2014.gadā visām pašvaldībām nosūtīja vēstuli³⁷¹ ar lūgumu katru ceturksni sniegt informāciju par pašvaldībai ieskaitītajām azartspēļu nodokļa summām.

Lai pārliecinātos, kā VID veic kontroli pār azartspēļu nodokļa nomaksas pareizību pašvaldību, kuras teritorijā organizēta azartspēle, budžetos, revīzijā izvērtējam VID veiktos iekšējās kontroles pasākumus³⁷², izlases veidā pārbaudījām 2018.gada viena ceturkšņa 12 klasisko azartspēļu organizētāju Pārskatos deklarētā un pašvaldību budžetos iemaksātā nodokļa pareizību un konstatējām, ka:

- ❖ visas 37 pašvaldības, kurās notiek klasisko azartspēļu organizēšana, ir iesniegušas VID informāciju par pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumu kontā ieskaitītajām azartspēļu nodokļa summām konkrētajā ceturksnī;
- ❖ 42% gadījumos jeb pieci nodokļu maksātāji kavējuši azartspēļu nodokļa nomaksas termiņu, bet iekļaujoties normatīvajā aktā noteiktajās 5 darbdienu, nokavējuma naudu nav bijis nepieciešams aprēķināt;
- ❖ divi nodokļu maksātāji (17% gadījumos) azartspēļu nodokļa nomaksu par 2018.gada konkrēto ceturksni pašvaldību budžetos nav veikuši pilnīgi, lai gan kopējā nodokļa sadalījuma proporcija starp valsts un pašvaldību budžetiem ir korekta. Nekorekti iemaksas ir sadalītas 6 pašvaldību ietvaros: nodokļu maksātāji dažām pašvaldībām ir ieskaitījuši vairāk, savukārt dažām mazāk, nekā nodoklis aprēķināts:
  - vienā gadījumā komersants vienai pašvaldībai iemaksāja par 71 *euro* vairāk, nekā aprēķināts, otrai – attiecīgi par šādu summa mazāk,
  - otrā gadījumā komersants vienai pašvaldībai iemaksāja par 641 *euro* vairāk, nekā aprēķināts, bet pārējām piecām pašvaldībām – attiecīgi šāda summa kopā iemaksāta mazāk.

VID iekšējās kontroles aktā norādīts, ka abi nodokļu maksātāji izložu un azartspēļu nodokļa nomaksu par konkrēto ceturksni pašvaldību budžetā ir veikuši savlaicīgi un pilnā apmērā. Lai gan revīzijā konstatējām, ka VID ir savlaicīgi identificējis neatbilstības, sazinājies ar komersantiem un jau nākamā ceturksnī, saņemot informāciju no pašvaldībām, pārliecinājies, ka komersanti ir veikuši iztrūkstošās nodokļa summas nomaksu un ir novērstas nesakritības starp deklarētām summām un iemaksām konkrētajā pašvaldības budžetā, tomēr pārbaudes aktā VID veiktās darbības konkrētajos gadījumos nav norādītas.

Abos gadījumos nodokļu maksātāji nav aprēķinājuši nokavējuma naudu (piecu procentu apmērā no laikā nenomaksātās summas) par azartspēļu nodokļa savlaicīgu nomaksu un nav veikuši nokavējuma naudas samaksu attiecīgo pašvaldību budžetos 101 *euro* apmērā. Savukārt VID nav kontrolējis, ka nodokļu maksātāji iemaksā pašvaldību budžetā arī nokavējuma naudu par azartspēļu nodokļa maksājuma kavējumu un tikai revīzijas laikā VID sazinājās ar abiem nodokļu maksātājiem un konkrētajām pašvaldībām, informējot par komersanta, kas nodarbojas ar azartspēļu organizēšanu, pienākumu veikt nokavējuma naudas iemaksu konkrētās pašvaldības budžetā.

Revīzijā konstatētais liecina, ka VID iekšējā kontrole ir nepilnīga, jo revīzijā pārbaudītajos gadījumos netika kontrolēta nokavējuma naudas nomaksa pašvaldību budžetos un trešajām pusēm nav izsekojamas VID veiktās darbības, novērtējot azartspēļu un izložu nodokļa nomaksu, jo revīzijā izvērtētajos VID pārbaudes aktos netiek norādītas VID iekšējā kontrolē identificētās neatbilstības azartspēļu nodokļa nomaksā sadalījumā pa pašvaldību budžetiem, tādējādi radot risku, ka nodokļu maksātāji savlaicīgi neveic azartspēļu nodokļa nomaksu pašvaldībām, bet sankcijas par pienākumu neizpildi neseko.

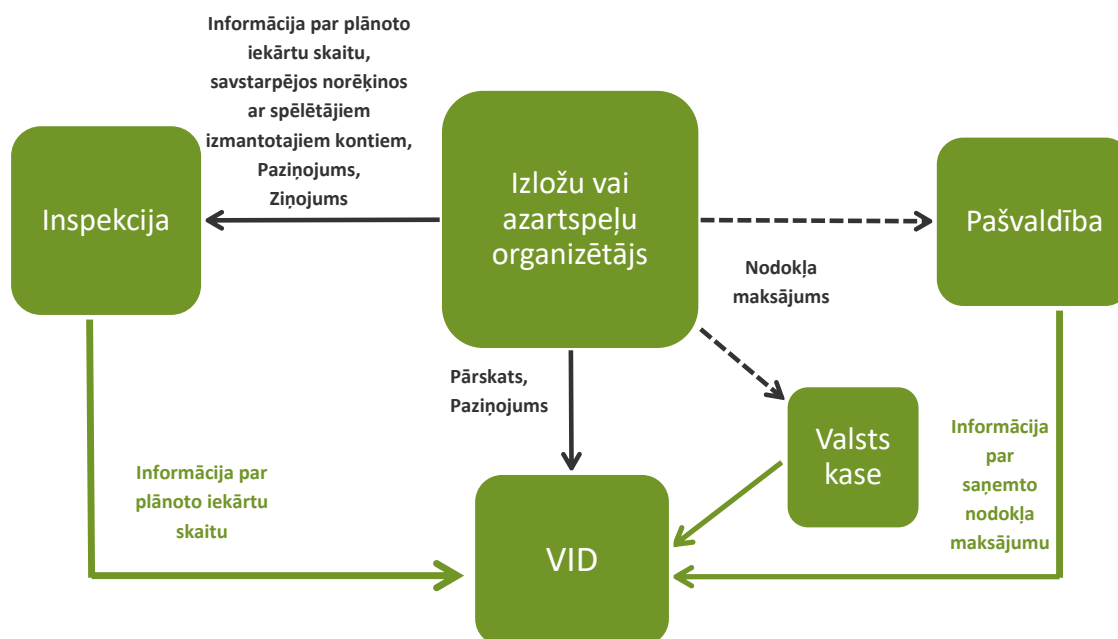
NAV KLASIFICĒTS

Līdz ar vienotā nodokļu konta ieviešanu nodokļu un nodevu iemaksai budžetā³⁷³ pēc 01.01.2021. izložu un azartspēļu nodokļa maksājums būs veicams vienotajā kontā un nodokļa ieņēmumu sadali starp valsts un pašvaldību budžetiem veiks VID, nevis nodokļu maksātājs. Nokavējuma nauda, kas saistīta ar izložu un azartspēļu nodokli, tiks attiecināta uz valsts pamatbudžeta ieņēmumiem, nevis kā līdz šim – tā tika iemaksāta konkrētās pašvaldības budžetā.³⁷⁴ Tādējādi tiks mazināta arī iespēja komersantam kļūdīties, veicot azartspēļu nodokļa nomaksu vairākos valsts un pašvaldību ieņēmumu kontos, savukārt VID mazināsies nodokļa un nokavējuma naudas nomaksas kontrolē veicamo darbību apjoms.

2.3.2.2.4. Izložu un azartspēļu organizētāju uzraugošo iestāžu savstarpējā sadarbība azartspēļu nodokļa administrēšanā un kontrolē

Lai gan VID un Inspekcija ir viena resora iestādes, kuru savstarpējo informācijas apmaiņu nodokļu jomā nosaka Finanšu ministrijas iekšējā kārtība³⁷⁵, azartspēļu un izložu nodokļa kontroles vajadzībām tās abpusēji pilnā mērā neizmanto attiecīgo iestāžu rīcībā jau esošo nodokļu maksātāja sniegto informāciju, kas mazina nodokļa aprēķināšanas un samaksas kontroles efektivitāti.

Izložu un azartspēļu jomu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam pārrauga vairākas valsts iestādes³⁷⁶. Nodokļu maksātājs izložu un azartspēļu nodokļa administrēšanas procesā iesaistītajām abām valsts institūcijām – Inspekcijai un VID – sniedz katrai atsevišķi vai vienlaicīgi abām pārskatus un informāciju, kas tiek izmantota uzraudzības un kontroles nolūkiem. Savukārt valsts iestādes un pašvaldība, lai nodrošinātu šo nodokļu administrēšanas atsevišķus posmus, apmainās ar to rīcībā esošo informāciju. Piemēram, lai VID varētu pārliedzināties, ka nodokļu maksātājs pašvaldību budžetā pilnā apmērā iemaksājis deklarēto nodokli, no pašvaldībām tiek saņemta informācija par to budžetā ceturksnī iemaksāto azartspēļu nodokli, bet, lai VID varētu kontrolēt klasisko azartspēļu organizētāju aprēķinātā nodokļa korektumu, Inspekcija ik mēnesi sniedz VID informāciju par komersantu plānoto ekspluatējamo azartspēļu iekārtu skaitu (skatīt attēlu Nr. 22).

22. attēls. Informācijas apmaiņa azartspēļu nodokļa administrēšanas procesa ietvaros.

Revīzijā, novērtējot azartspēļu un izložu nodokļa administrēšanas procesu gan deklarēšanas, gan nomaksas posmā, konstatējām, ka viena resora ietvaros esošās iestādes (VID un Inspekcija) abpusēji neizmanto vienas vai otras valsts iestādes rīcībā esošo informāciju, ko tai sniedzis nodokļu maksātājs. Informācijas apmaiņa starp abām iestādēm, balstoties uz Finanšu ministrijas iekšējo tiesību aktu³⁷⁷, notiek par ļoti šauru jautājumu loku. Tā rezultātā kvalitatīva azartspēļu un izložu nodokļa aprēķināšanas un samaksas kontrole faktiski nenotiek, jo:

- ❖ Inspekcija no azartspēļu organizētājiem nesaņem Pārskatu, tāpēc tai nav iespējams novērtēt, vai Ziņojumā norādītā informācija par aprēķināto azartspēļu nodokli kopumā atbilst nodokļu maksātāja deklarētajam Pārskatā, izņemot par interaktīvo azartspēļu ieņēmumiem, jo attiecībā uz interaktīvo azartspēļu neto ieņēmumiem nodokļu maksātājs gan VID, gan Inspekcijai iesniedz Paziņojumu;
- ❖ Inspekcijai nav pieejama VID rīcībā esoša informācija no Konta reģistra par komersanta visiem atvērtajiem kontiem pie Latvijas Republikā reģistrētiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem³⁷⁸, kuru varētu izmantot veicot padziļinātās pārbaudes par finanšu datiem komersantu grāmatvedības sistēmās, lai novērtētu, vai azartspēļu organizētājs darījumos ar spēlētājiem neizmanto Inspekcijai iepriekš nepaziņotus kontus pie maksājumu pakalpojumu sniedzējiem;
- ❖ VID nav pieejama informācija par to, vai komersants iesniedzis kredītiestāžu izziņas par visiem kontiem, kas tiek izmantoti savstarpējos norēķinos ar spēlētājiem un kuri paziņoti Inspekcijai, licenci saņemot, jo Azartspēļu un izložu likums³⁷⁹ neparedz šādas informācijas sniegšanu VID, bet tikai Inspekcijai;
- ❖ VID nav pilnvērtīgas informācijas, lai novērtētu, vai nodokļu maksātāja Pārskatā un Paziņojumā deklarētie neto ieņēmumi no interaktīvajām azartspēlēm atbilst faktiskajam stāvoklim. Savukārt Inspekcija, veicot Paziņojumā norādītās informācijas salīdzināšanu ar azartspēļu organizētāju sistēmā pieejamiem datiem, atklāj un novērtē atbilstību pārskatos uzrādītajam.

Ieteikumi

Finanšu ministrijai izvērtēt savstarpējās informācijas apmaiņas starp Inspekciju un VID apjomu, nodrošinot, ka azartspēļu un izložu nodokļa pilnvērtīgai kontrolei tiek izmantota informācija, kas jau ir valsts iestāžu rīcībā.

VID pilnveidot iekšējo kontroli azartspēļu nodokļa administrēšanā, lai nodrošinātu azartspēļu nodokļa deklarēšanas pareizību un tā nomaksas pilnīgumu valsts un pašvaldību budžetos.

Finanšu ministrijai pilnveidot interaktīvo azartspēļu un izložu organizēšanas uzraudzības tiesisko regulējumu, nosakot vienotus principus interaktīvo azartspēļu ieņēmumu un izdevumu uzskaitē un izvērtējot iespēju mazināt administratīvo slogu nodokļu maksātājiem, tai skaitā nepieprasīt no komersantiem informāciju, kas netiek izmantota kontroles vajadzībām.

Inspekcijai noteikt iekšējo kārtību interaktīvo azartspēļu un izložu organizēšanas kontrolei un uzraudzībai, lai nodrošinātu, ka attiecīgās jomas kontrole tiek veikta sistemātiski un balstoties uz vienotām prasībām.

2.3.2.3. Muitas nodoklis

2.3.2.3.1. Muitas kontroles procesa nodrošināšana uz ES ārējās sauszemes robežas

Revīzijā muitas kontroles punktos uz sauszemes robežas novērotais liecina, ka VID īstenotās muitas kontroles noslogo tehniskās iekārtas un personālu, nevis mērķtiecīgi atklāj muitas noteikumu pārkāpumus. Veicot muitas kontroles, mazāk nekā 40% gadījumu transportlīdzekļu skenēšana tiek veikta, balstoties tieši uz risku analīzes rezultātiem. Visos pārējos gadījumos VID riskus neidentificēja, bet attiecīgās kravas tomēr skenēja (tikai šīs procedūras ietvaros vien katras četras minūtes tiek skenēta krava), taču muitas noteikumu pārkāpumi šajos gadījumos tiek atklāti ļoti reti. Turklāt gadījumos, ja netiek atklāti pārkāpumi, veiktās muitas kontroles darbības netiek pietiekami dokumentētas, tāpēc trešajām pusēm nav iespējams gūt pārlicību par veikto darbību kvalitāti un pietiekamību.

Saskaņā ar Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu³⁸⁰ muitas nodokļa ieņēmumi 2018.gadā bija 52 784 519 *euro*.

Muitas kodekss³⁸¹ nosaka, ka muitas kontroles, kas nav izlases veida pārbaudes, veicamas, balstoties uz riska analīzi, nodrošinot riska analīzes un kontroles pasākumu rezultātu apmaiņu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm. Savukārt VID uzdevums³⁸² muitas politikas īstenošanā ir kontrolēt muitas lietās pieņemto normatīvo aktu ievērošanu, kā arī piemērot muitas tarifus, kontrolēt preču un citu priekšmetu ievēšanas un izvešanas atļauju sistēmas ievērošanu, iekasēt valsts nodokļus, muitas nodokli

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

un muitas nodevas, kā arī citus valsts noteiktos obligātos maksājumus, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nomaksājami uz muitas robežas.

Izpildot minētos uzdevumus, VID ir izveidojis muitas riska informācijas sistēmu, kas ar tajā iestrādātajiem riska kritērijiem novērtē muitas deklarācijā norādītos datus un nosaka veicamās muitas kontroles veidu vai atļauj kravu ievest ES teritorijā vai izvest no ES teritorijas bez muitas kontroles. Riska informācijas sistēmā atbilstoši starptautiskajai praksei riska kritēriju skaits un būtība regulāri tiek pārskatīta, pielāgojot no jauna saņemtajai riska informācijai, izveidojot jaunu riska profilu, neaktuālos riska kritērijus izslēdzot no risku novērtēšanas sistēmas.

Atbilstoši VID sniegtajai informācijai³⁸³ 2018.gadā muitas riska informācijas sistēmā bija izveidoti un darbojās 2016 riska profili, kuri 95 841 muitas deklarācijai noteica nepieciešamību veikt muitas kontroli.

VID muitas kontroli iedala vairākos veidos – dokumentārā, vizuālā apskate, padziļinātā pārbaude, personas pārmeklēšana un personas aplūkošana. Katram muitas kontroles veidam ir noteiktas tam atbilstošas atšķirīgas pārbaudes, piemēram, vizuālajā apskatē tiek paredzēts vizuāli novērtēt transportlīdzekli/kravu, pārbaudīt atsevišķus transportlīdzekļa mezglus, svērt transportlīdzekli ar vai bez kravas, veikt kravas skenēšanu u.c. darbības, lai atklātu neatbilstības un noteiktu padziļinātas kontroles nepieciešamību.

Revīzija konstatēts, ka VID Muitas pārvalde ir izveidojusi riska profilu “X”³⁸⁴, kurš maksimāli noslogo uz Latvijas – Krievijas un Latvijas – Baltkrievijas robežas esošo muitas kontroles punktu (turpmāk – MKP) auto kravas skeneri. Riska profila “X” algoritms periodiski tiek pārskatīts, pielāgojot to reālajai kravu plūsmai caur MKP, lai panāktu, ka auto kravas skeneris tiek darbināts nepārtraukti, lai gan muitas noteikumu pārkāpumu un kontrabandas riski attiecīgajām kravām netiek identificēti. Laikā no 22.03.2018. līdz 31.12.2018. riska profils “X” nostrādāja 63 832 reizes³⁸⁵, kas nozīmē, ka četros MKP uz Latvijas – Krievijas un Latvijas – Baltkrievijas robežas tikai šī viena riska profila kontrolei ik pēc četrām minūtēm tika skenēta krava. Turklāt no visiem gadījumiem, kad muitas deklarācijas atlasītas muitas kontroles veikšanai, 67% muitas kontrole veikta tieši pēc riska profila “X”.

Vienlaicīgi VID risku novērtēšanas sistēmā darbojas riska profils, kas pēc nejaušības principa atlasa 10% no formētajām muitas deklarācijām (atbilstoši starptautiski pieņemtai praksei), kurām tiek veikta padziļināta muitas kontrole. Šāds nejaušais riska profils preventīvi sekmē muitas noteikumu pārkāpumu novēršanu arī tajos gadījumos, kur sākotnēji netiek identificēti nekādi riski. Kā redzams (10.tabula) – 2018.gadā kopumā transportlīdzekļu skenēšana vairāk nekā 50% gadījumu tika veikta, pamatojoties tikai uz riska profila “X”, bez konkrēta identificēta riska, un tikai nepilnā pusē gadījumu transportlīdzekļu skenēšana veikta, balstoties uz konkrētiem riska profiliem vai uz muitnieka profesionālo spriedumu.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

10.tabula

VID Muitas kontroles punktu rentgena iekārtu izmantošanas un rezultativitātes statistika

Muitas kontroles punkta nosaukums		MKP	MKP	MKP	MKP
		Grebņeva	Pāternieki	Silene	Terehova
Skenētie transportlīdzekļi	Iebrauc	20 682	27 096	28 001	31 839
	Izbrauc	478	152	261	797
	Kopā	21 160	27 248	28 262	32 636
Latvijas-Krievijas vai Latvijas-Baltkrievijas robežu šķērsojošie transportlīdzekļi	Iebrauc	81 343	102 255	174 095	147 484
	Izbrauc	70 721	85 535	135 812	187 466
	Kopā	152 064	187 790	309 907	334 950
Attiecība starp robežu šķērsojušajiem un skenētajiem transportlīdzekļiem	Iebraucot	25,4%	26,5%	16,1%	21,6%
	Izbraucot	0,7%	0,2%	0,2%	0,4%
	Kopā	13,9%	14,5%	9,1%	9,7%
Riska profila "X" nostrādāšanas reižu skaits		14 323	17 084	15 520	16 905
Riska profila X attiecība pret kopējām skenēšanas reizēm		67,7%	62,7%	54,9%	51,8%
Konstatētie pārkāpumi		66	35	148	171
Pārkāpumu konstatēšanas biežums		0,4%	0,1%	0,5%	0,5%
Vidēji dienā noskanēto transportlīdzekļu skaits		58	75	77	89
Plānotais skenēto transportlīdzekļu skaits dienā		?*	100	100	150

* Plānotais transportlīdzekļu, kuriem veikt skenēšanu, skaits netika noteikts.

Revīzijā konstatēts, ka VID neapkopo informāciju par konkrētā riska pārbaudes rezultātiem, tāpēc nav iespējams iegūt statistiku par muitas noteikumu pārkāpumiem sadalījumā pa riska profiliem, tai skaitā, kas atklāti pēc riska profila "X". Revīzijā vēlējāties pārbaudīt, vai gadījumos, kur muitas kontroles veiktas pēc riska profila "X", muitas kontroles rezultātā tiek atklāti muitas noteikumu pārkāpumi, nejausās izlases veidā tika pārbaudītas septiņas muitas deklarācijas, kur muitas kontrole veikta pēc riska profila "X", konstatējot, ka nevienā gadījumā nekādus muitas pārkāpumus VID neidentificēja.

Lai gan VID iegulda lielus finanšu līdzekļus muitas tehnisko līdzekļu iegādei un uzturēšanai (četros MKP rentgena iekārtu iegādei un uzstādīšanai izlietoti 6 238 494 euro), lai efektīvāk atklātu muitas noteikumu pārkāpumus, vienlaicīgi tiek izveidoti riska profili, kas faktiski nav saistīti ar riska informācijas analīzi un neatklāj muitas noteikumu pārkāpumus, lai gan katras četras minūtes noslogo muitas tehnisko aprīkojumu.

Revīzijā VID sniedza informāciju³⁸⁶, ka darba apjoma palielināšanās ietekmē muitas dokumentu un kravu kontroles kvalitāti un kontroles veikšanas ilgumu, kā arī pakalpojumu sniegšanas kvalitāti komersantiem. Tā kā transportlīdzekļu skenēšana ir saistīta ar ļoti lielu koncentrēšanos un piepūli, jo attēlos ir jāspēj saredzēt transportlīdzeklī slēptā krava, VID darbinieku darba kvalitāte pie intensīva darba būtiski samazināsies. Ņemot vērā, ka konkrētā darba veikšana ir saistīta ar lieliem korupcijas riskiem, būtu svarīgi sabalansēt darbinieka spējas kvalitatīvi novērtēt skenēšanas rezultātus ar nepieciešamajiem skenēšanas apjomiem, kas varētu uzlabot darba kvalitāti.

NAV KLASIFICĒTS

Muitas kontroles dokumentēšana

VID iekšējie tiesību akti³⁸⁷ nosaka, ka, veicot muitas kontroles, tās ir jādokumentē, lai būtu iespējams izsekot, vai ir veiktas atbilstošas darbības. Dokumentēšanas veids un kārtība katram muitas kontroles veidam atšķiras – vienā gadījumā veiktās darbības tiek dokumentētas tikai muitas informācijas sistēmā, bet citā informācija sākotnēji tiek dokumentēta muitas apskates aktā, bet tās galvenie secinājumi tiek ievadīti muitas informācijas sistēmā.

Piemēram, muitas kontroles padziļinātās pārbaudes un to ietvaros visas veiktās darbības ir jādokumentē muitas apskates aktā. Savukārt veiktās muitas kontroles vizuālās pārbaudes, tajā skaitā kravas skenēšana, muitas apskates aktā veiktās darbības dokumentē tikai tad, ja tiek konstatēta neatbilstība, visos pārējos gadījumos muitas apskates akts netiek aizpildīts³⁸⁸, bet muitas informācijas sistēmās tiek veikta atzīme, ka risku nav.

Revīzijā konstatēts, ka trešajai personai ir grūti izsekot, vai, veicot kravas kontroles procedūras, VID veiktās darbības bija atbilstošas konkrētajai situācijai un pietiekamas muitas noteikumu pārkāpuma identificēšanai, jo muitas kontroles darbības nav pietiekami dokumentētas (informācijas sistēmā ir vispārīga atzīme par kontroles rezultātiem, bet nav pieejams apraksts par muitnieka veiktajām darbībām un apskatītajiem objektiem). Piemēram:

- ❖ visos izlasē pārbaudītajos gadījumos muitas informācijas sistēmā par veiktajām kontroles darbībām ir norādīts, ka veikta kravas identifikācijas līdzekļu noņemšana, tomēr trešajai personai nav iespējams gūt atbildes, kādi identifikācijas līdzekļi ir noņemti un vai to vietā ir uzstādīti citi;
- ❖ visos izlasē pārbaudītajos gadījumos nav iespējams pārliecināties, vai vizuālās apskates laikā tika veikta atsevišķu transportlīdzekļa vietu vai mezglu apskate (kas konkrētajos gadījumos bija obligāti veicama procedūra³⁸⁹) – vai vispār tika veiktas šādas pārbaudes, bet ja veiktas, tad kas tieši tika apskatīts (transportlīdzekļa ārpusē, apakšdaļā, bagāžas vai dzinēja nodalījumā, salons, degvielas tvertne), jo veiktās darbības nav dokumentētas.

Lai arī VID rīcība muitas kontroles laikā atbilda VID iekšējos tiesību aktos noteiktajam, kā arī tika ievērotas procedūras attiecībā uz gadījumiem, kad nostrādā riska profils, jākonstatē, ka revīzijas laikā pārbaudītajos gadījumos nebija iespējams pārliecināties, vai muitas kontroles procedūru laikā attiecīgās VID amatpersonas savu pienākumu veikušas pilnvērtīgi un ES teritorijā ievestās preces atbilst deklarētajam, vai nav notikusi preču kontrabanda un nepastāv iespējamās krāpšanās risks.

Ieteikums

Lai nodrošinātu VID muitas resursu mērķtiecīgu izmantošanu, ņemot vērā, ka ir izstrādāts arī uz nejaušību balstītais (10%) riska profils, izvērtēt "X" profila efektivitāti un tā ietvaros veicamo pārbažu apjomu, kā arī lai nodrošinātu veiktā muitas kontroles darbu un pieņemto lēmumu izsekojamību, noteikt vizuālās apskates pārbažu dokumentēšanas minimālās prasības.

2.3.3. Nodevas

2.3.3.1. Valsts nodevu ieņēmumu uzskaitē un administrēšana

Lai arī ir sasniegts būtisks progress valsts nodevu sistēmas sakārtošanā, taču arī 2018.gada pārskatā uzrādītā informācija par valsts nodevu ieņēmumiem joprojām nav pilnīga un joprojām nav gūstama pārlicība, vai valsts nodevas tiek iekasētas un uzskaitītas pilnā apmērā, turklāt pastāv risks, ka arī turpmāk pārskatā uzrādītā informācija par valsts nodevu ieņēmumiem nebūs pilnīga.

Lai arī 2018.gadā Finanšu ministrija ir veikusi virkni pasākumu, lai pilnveidotu valsts nodevu uzskaites sistēmu, tai skaitā ir noteikta kārtība, kādā valsts nodevas administrācijai jāveic valsts budžetā ieskaitāmo valsts nodevu uzskaitē, revīzijā konstatētais liecina, ka valsts nodevu sistēma joprojām ir sadrumstalota, sarežģīta un necaurskatāma, netiek nodrošināta pietiekama tās uzraudzība, kā rezultātā tika iekasēta valsts nodeva, kas zaudējusi spēku, joprojām ir valsts nodevas, kurām nav noteikta atbildīgā administrējošā iestāde, un ne visām valsts nodevu administrācijām ir iespēja iesniegt valsts nodevu uzskaites pārskatu (turpmāk – Pārskats) par 2018.gada pēdējiem četriem mēnešiem ePārskatu sistēmā. Joprojām nav arī skaidri noteikts, kā šie Pārskati tiks izmantoti tālāk, un Finanšu ministrija vēl tikai izvērtēs, vai attiecīgo informāciju iekļaut 2019.gada Saimnieciskā gada pārskatā, lai gan valsts nodevu administrācija sagatavos valsts nodevu uzskaites Pārskatu par pilnu 2019.gadu.

Revīzijā Pilotprojekta³⁹⁰ ietvaros iegūtie iestāžu un pašvaldību iekšējā audita struktūrvienību veiktā darba rezultāti liecina, ka joprojām valsts nodevu administrācijām ir dažāda izpratne par to pienākumiem valsts nodevu administrēšanā, kā arī nav vienotas izpratnes par Pārskatā iekļaujamajiem datiem, tāpēc valsts nodevas un sniegtie pakalpojumi tiek uzskaitīti visdažādākajos veidos, ar dažādu detalizācijas un precizitātes pakāpi, neveidojot vienotu sistēmu.

Valsts nodevu sistēmu reglamentē likums “Par nodokļiem un nodevām”³⁹¹. Līdz 01.01.2018. visi valsts nodevu objekti tika uzskaitīti likumā “Par nodokļiem un nodevām”. No 01.01.2018. valsts nodevu objekts tiek noteikts konkrētās valsts nodevas likumā (piemēram, autoceļu lietošanas nodeva tiek uzlikta saskaņā ar Autoceļu lietošanas nodevas likumu) vai Ministru kabineta noteikumos (piemēram, autoceļu lietošanas nodeva tiek uzlikta saskaņā ar Autoceļu lietošanas nodevas likumu) vai Ministru kabineta noteikumos (piemēram, nodeva par civilstāvokļa aktu reģistrēšanu tiek uzlikta saskaņā ar noteikumiem par civilstāvokļa aktu reģistrācijas valsts nodevu), vai arī valsts nodevas apmērs un piemērošanas kārtība integrēta citā speciālā likumā (piemēram, nodeva par darbību veikšanu tiesu iestādēs tiek uzlikta

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

tikai saskaņā ar Civilprocesa likumu un Administratīvā procesa likumu). Savukārt informācija par visām Latvijā piemērojamām valsts nodevām apkopotā saraksta veidā ir pieejama Finanšu ministrijas oficiālajā mājas lapā³⁹².

Saskaņā ar Finanšu ministrijas apkopoto informāciju³⁹³ 2019.gada sākumā Latvijā bija noteikti 153 valsts nodevu veidi. Valsts nodevas tiek ieskaitītas 72 valsts budžeta kontos³⁹⁴, un valsts nodevu administrēšanas procesā ir iesaistītas apmēram 50 institūcijas, 42 tiesas³⁹⁵, 26 zemesgrāmatu nodaļas³⁹⁶, 47 diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības³⁹⁷, 97 zvērināti tiesu izpildītāji³⁹⁸, kā arī 101 zvērināts notārs³⁹⁹.

Saskaņā ar valsts nodevu jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem valsts nodevas iemaksājamas valsts budžetā, ja konkrētās valsts nodevas likumā vai Ministru kabineta noteikumos nav noteikts citādi. Valsts nodevas, kuras iekasē pašvaldības nodevu administrācija, iemaksājamas pašvaldību budžetos.⁴⁰⁰

Salīdzinot ar 2017.gadu⁴⁰¹, valsts nodevu ieņēmumi 2018.gadā ir palielinājušies par 7,8 milj. *euro* jeb 5,7%, un 2018.gada pārskatā⁴⁰² valsts nodevu ieņēmumi ir 144,8 milj. *euro*, tajā skaitā:

- ❖ valsts nodevas par valsts sniegto nodrošinājumu un juridiskajiem un citiem pakalpojumiem – 79,0 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2017.gadu ir par 0,9 tūkst. *euro* jeb 1,1 % mazāk;
- ❖ speciāliem mērķiem paredzētās valsts nodevas – 58,6 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2017.gadu ir par 6,6 milj. *euro* jeb 12,6 % vairāk;
- ❖ ieņēmumi no speciāliem mērķiem paredzētās valsts nodevas par speciālu atļauju (licenču) izsniegšanu un profesionālās kvalifikācijas atbilstības dokumentu reģistrāciju – 7,2 milj. *euro*, kas ir par 2,1 milj. *euro* jeb 41,2 % mazāk nekā 2017.gadā.

Saimnieciskā gada pārskata revīziju ietvaros valsts nodevas katru gadu tiek pārbaudītas izlases veidā, un pārbaudes tika plānotas tā, lai piecu gadu laikā aptvertu valsts nodevas ar lielāko ieņēmumu apjomu. Valsts kontrole kopš 2005.gada revīzijās norādīja uz sistēmiskām problēmām valsts nodevu administrēšanā, tai skaitā, ka normatīvie akti neparedz kārtību, kādā valsts nodevas iekasētājam ir jāuzskaita valsts nodevu ieņēmumi un jāsaņem pārskati par valsts nodevu ieņēmumiem, piemērotajiem atvieglojumiem un atbrīvojumiem, valsts nodevu pārmaksām un atmaksātajām valsts nodevām, turklāt valsts nodevu iekasējošajām institūcijām bija atšķirīga izpratne par to pienākumiem attiecībā uz valsts nodevu administrēšanu.

Valsts kontroles norādīto trūkumu novēršanai, tai skaitā 2014.gadā atkārtoti sniegtā ieteikuma⁴⁰³ ieviešanai, Finanšu ministrija apņēmas līdz 15.01.2021. vienlaicīgi ar uzkrāšanas principa ieviešanu noteikt normatīvajos aktos arī valsts nodevu administrēšanas procesu.

Vienlaicīgi, risinot gadiem iesīkstējušās problēmas, 2017.gada nogalē un 2018.gadā Finanšu ministrija veica virkni pasākumu valsts nodevas sakārtošanā, tai skaitā, grozot normatīvos aktus⁴⁰⁴ un publiskojot informāciju par valsts nodevu uzskaitījumu:

- ❖ tika noteikta valsts nodevu definīcija,
- ❖ tika noteikti valsts nodevu administrācijas pienākumi, tai skaitā veikt valsts nodevu uzskaiti,
- ❖ tika pilnveidots valsts nodevu atmaksas process, nosakot, ka pārmaksātās un nepareizi iemaksātās valsts nodevu summas atmaksājamas arī bez maksātāja iesnieguma;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ tika noteikta vienota kārtība un apjoms, kādā valsts nodevas administrācijai jāveic valsts budžetā ieskaitāmo valsts nodevu uzskaitē. Pārskatu pirmo reizi sagatavo par 2018.gada četriem mēnešiem, un līdz 2020.gadam ir spēkā pārejas periods, paredzot atkāpes nodevu datu uzskaitē, tai skaitā valsts nodevas administrācijai, kura administrē valsts nodevas par darbību veikšanu tiesu iestādēs vai valsts nodevu par reģistrācijas darbībām Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā, ir tiesības veikt daļēju valsts nodevu uzskaiti līdz 31.12.2021.;
- ❖ tika izveidots vienots publiski pieejams reģistrs “Valsts nodevu uzskaitījums”, kurā vienkopus norādīti valsts nodevu objekti/veidi, attiecīgi valsts nodevu reglamentējošie normatīvie akti un valsts nodevu administrējošās iestādes. Reģistru uztur Finanšu ministrija.⁴⁰⁵

Revīzijas laikā Valsts kontrole novērtēja valsts nodevu sistēmas sakārtošanas progresu un konstatēja trūkumus un riskus, kas varētu apdraudēt valsts nodevu ieņēmumu pilnīgumu un pareizību. Lai arī ir veikta virkne darbību sistēmas sakārtošanai, joprojām pastāv risks, ka arī 2019.gada pārskatā uzrādītā informācija par valsts nodevu ieņēmumiem nebūs pilnīga un nebūs gūstama pārlicība, vai valsts nodevas tiek iekasētas un uzskaitītas pilnā apmērā, jo vēl joprojām valsts nodevu sistēmā pastāv virkne nepilnību.

- ❖ Valsts nodevu sistēma ir sadrumstalota un diferencēta (daudz valsts nodevu objektu, katrai valsts nodevai atšķirīgi atvieglojumi, atbrīvojumi, daudz administrējošo institūciju), valsts nodevu objektu uzskaitījums nav pārskatāms, kā arī informācijas iegūšana par konkrētās valsts nodevas atbilstošo administrējošo institūciju un kārtību nav ērta un vienkārša.

No 2018.gada valsts nodevu objekti tiek norādīti tikai speciālajā likumā vai konkrētās valsts nodevas likumā, tāpēc, lai nodrošinātu publiski pieejamu un pārskatāmu informāciju vienkopus par visām valsts nodevām, kā arī to administrējošajām institūcijām un valsts budžeta ieņēmumu kontiem, Finanšu ministrija apņēmas uzturēt attiecīgo informāciju saraksta formā ministrijas oficiālajā mājas lapā www.fm.gov.lv.⁴⁰⁶ Savukārt nozaru ministrijām piecu darba dienu laikā pēc normatīvā akta pieņemšanas jāiesniedz informācija Finanšu ministrijai par valsts nodevas iekļaušanu vai izslēgšanu no normatīvā akta, papildus norādot valsts nodevas administrējošo institūciju un normatīvo aktu, kurā minētā valsts nodeva ir noteikta⁴⁰⁷.

Revīzijā konstatēts, ka esošajā situācijā pilnīga un pārskatāma informācija par valsts nodevām nav gūstama ne trešajām pusēm, ne arī Finanšu ministrijai. Finanšu ministrijai ir jāseko līdzi valsts nodevu aktuālajai informācijai valsts nodevas reglamentējošos likumos, lai savlaicīgi aktualizētu arī informāciju Finanšu ministrijas mājas lapā⁴⁰⁸, taču arī revīzijas laikā konstatēts, ka “Valsts nodevu uzskaitījums” nav pilnīgs un tajā nav uzrādīti visi valsts nodevu objekti, piemēram, nav iekļauta informācija par Valsts dzelzceļa administrācijas administrēto valsts nodevu par pārvadātāja licences izsniegšanu pārvadājumiem pa dzelzceļu⁴⁰⁹, tātad arī Finanšu ministrija nespēj izsekot valsts nodevu objektiem un veidiem.

Arī informācijas apjoms, kas tiek atklāts “Valsts nodevu uzskaitījumā” nesniedz skaidru priekšstatu ne par visiem valsts nodevu objektiem (iestādes regulējoša darbība, par kuru maksājama valsts nodeva), ne arī par to veidiem (ja objekta ietvaros tiek veiktas vairākas darbības, piemēram, nodeva par reģistrācijas darbības veikšanu, nodeva par pārreģistrāciju). Lai arī “Valsts nodevu uzskaitījumā” jābūt reģistrētiem visiem valsts nodevu objektiem, pat attiecīgās sadaļas nosaukums “Valsts nodevas veids” norāda, ka tiks atklāta informācija nevis par objektiem, bet par valsts

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

nodevu veidiem, turklāt faktiski sarakstā daļēji tiek uzskaitīti objekti un daļēji valsts nodevu veidi vai arī kā viens objekts tiek norādīti vairāki objekti un veidi vienkopus.

- ❖ Tiek iekasēta valsts nodeva, kas atcelta pirms septiņiem gadiem⁴¹⁰.

Revīzijā konstatēts, ka joprojām tiek veiktas nodevas par mantojumiem un dāvinājumiem⁴¹¹ iemaksas⁴¹², lai gan šī valsts nodeva atcelta jau 2012.gadā. Iespējams, ka personas veic attiecīgās iemaksas, jo šāds budžeta ieņēmumu veids tiek norādīts ieņēmumu klasifikatorā⁴¹³, kā arī VID mājas lapā⁴¹⁴ ir norādīts konts valsts nodevas par mantojumiem un dāvinājumiem samaksai (skatīt attēlu Nr.1). Gan klasifikatorā, gan VID mājas lapā sniegtā informācija nav aktuāla.

- ❖ Ne visām valsts nodevām ir noteikta valsts nodevas administrējošā iestāde, tāpēc attiecīgo valsts nodevu ieņēmumus neuzskaita un neuzrāda Pārskatā.

Nodevu par operācijām ar vekseliem regulē Vekseļu likums un MK noteikumi⁴¹⁵, kuros ir noteikts valsts nodevas apmērs un samaksas kārtība, taču neviens normatīvais akts nenosaka iestādi, kuras pienākums būtu administrēt attiecīgo valsts nodevu.

Revīzijā konstatēts, ka arī Finanšu ministrijas uzturētajā reģistrā nodevai par operācijām ar vekseliem nav norādīta administrējošā institūcija.

Revīzijā arī konstatēts, ka valsts nodevas ieņēmumi pārskata periodā no 01.09.2018. līdz 31.12.2018. bija 20 056 *euro*. Tā kā valsts nodevai nav noteikta atbildīgā administrējošā iestāde, par valsts nodevas administrēšanas rezultātiem Pārskats netika sagatavots un nav iespējams noteikt valsts nodevas ieņēmumu apjomu par pilnu gadu.

- ❖ Ne visos valsts budžeta valsts nodevu ieņēmumu kontos identificējami ieskaitītie maksājumi, tāpēc nav nodrošināta kontrole pār kļūdaini veiktiem maksājumiem un ir apgrūtināti identificēt konkrētas valsts nodevas ieņēmumus.

Tā kā 153 valsts nodevas tiek ieskaitītas 72 valsts budžeta ieņēmumu kontos, tas ir, vienā kontā tiek ieskaitīti maksājumi par vairākiem valsts nodevu objektiem un tos administrē vairāk nekā viena valsts nodevas administrācija, piemēram, kontā "Pārējās nodevas par speciālu atļauju (licenču) izsniegšanu atsevišķiem komercdarbības veidiem"⁴¹⁶ tiek ieskaitītas četras valsts nodevas un katru valsts nodevu administrē cita iestāde, neesot kvalitatīvai analītiskai uzskaiti, nav iespējams identificēt un sasaistīt iemaksātās summas ar konkrētajiem pakalpojumiem. Šādās situācijās, kad vienā valsts budžeta ieņēmumu kontā tiek iemaksātas valsts nodevas par dažādu valsts nodevu administrāciju veiktajām darbībām, nav nosakāma viena atbildīgā iestāde par maksājumu pareizu uzskaiti, tāpēc valsts nodevu administrācijas arī neuzņemas atbildību, jo nav iespējams izsekot, kuras iestādes rīcība ir izraisījusi kļūdas. Turklāt šādos kontos kļūdaini ieskaitītās summas arī nav identificējamas, ko izraisa gan uzskaites trūkumi, gan tas, ka iestādes savstarpēji nesadarbojas, lai atklātu šīs kļūdainās iemaksas.

- ❖ Normatīvais regulējums⁴¹⁷ neparedz valsts nodevu Pārskatu iekļaušanu Saimnieciskā gada pārskatā, kā arī nav skaidri noteikts, kā šie pārskati izmantojami citiem mērķiem.

Finanšu ministrija, sagatavojot noteikumu projektu⁴¹⁸, paredzēja, ka valsts nodevu konsolidētajos pārskatos uzrādīto informāciju Valsts kase izmantos, gatavojot Saimnieciskā gada pārskatu⁴¹⁹.

Revīzijas laikā Valsts kase informēja⁴²⁰, ka valsts nodevu pārskats par 2018.gada četriem mēnešiem netiks iekļauts Saimnieciskā gada pārskatā, jo aptver tikai daļu no finanšu gada. Par pilnu taksācijas

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

gadu valsts nodevu uzskaites dati būs pieejami tikai 2020.gadā, bet, tā kā pārejas periodā līdz 01.01.2021. valsts nodevu administrācijām ir tiesības veikt daļēju valsts nodevu uzskaiti, neuzrādot pārskatā valsts nodevas atvieglojumus/atbrīvojumus un informāciju par pārmaksātām summām, tad pastāv nepilnīgas informācijas un kontroles riski, kuriem jābūt novērštiem tikai pēc 2021.gada.

Revīzijā Valsts kase sniedza informāciju, ka jautājums par valsts nodevu Pārskata iekļaušanu Saimnieciskā gada pārskatā vēl tikai tiks risināts, tai skaitā, lemjot, vai attiecīgā informācija būtu iekļaujama pārskatā par 2019.gada valsts budžeta izpildi⁴²¹.

Revīzijā noskaidrots, ka joprojām arī tiek risināts jautājums par valsts nodevu ieņēmumu uzskaites detalizāciju kontekstā ar konkrēto valsts budžeta kontu, kurā tiek iemaksāta attiecīgā valsts nodeva, un konkrētās iestādes spējām šos kontu kontrolēt. Finanšu ministrija plāno līdz 31.12.2019. pieņemt lēmumu par kārtību, kādā maksājumi administrējami.⁴²²

Revīzijā tika novērtēts arī tas, vai valsts nodevu administrējošās iestādes ir gatavas no 2019.gada nodrošināt valsts nodevu uzskaiti, sagatavojot attiecīgu pārskatu par pilnu gadu. Atbilstoši noteikumiem⁴²³ 13 ministrijām un trīs centrālajām valsts iestādēm pirmo reizi bija jāpagatavo konsolidētais valsts nodevu uzskaites pārskats. Analīzes rezultātā tika konstatētas vairākas problēmas, kuru rezultātā Pārskatos sniegto informāciju nav iespējams konsolidēt, un, ja tās netiks novērstas, tās arī turpmāk var ietekmēt konsolidētā valsts nodevu pārskata sagatavošanu:

- ❖ ePārskatu sistēmā Pārskatus nav iesniegušas divas valsts nodevu administrācijas.

Revīzijas laikā Finanšu ministrija skaidroja⁴²⁴, ka Valsts kase tehniski nenodrošināja visām valsts nodevu administrācijām iespēju iesniegt pārskatus, kā to nosaka noteikumi⁴²⁵, tā rezultātā divas iestādes bija spiestas pārskatus Finanšu ministrijā iesniegt papīra formā. Revīzijā Finanšu ministrija informēja, ka tā ir ieteikusi Valsts kasei tehniski nodrošināt visu Pārskatu iesniegšanu ePārskatu sistēmā.

Turklāt arī divas ministrijas un viena iestāde, neievērojot pārskatu iesniegšanas disciplīnu un normatīvajā aktā noteikto Pārskata iesniegšanas termiņu, Pārskatus iesniedzot ar kavēšanos.

Revīzijā konstatēts, ka Finanšu ministrija sadarbojās ar attiecīgajām iestādēm, lai nodrošinātu Pārskatu iesniegšanu līdz 15.06.2019., kā arī lai jau iesniegtajos Pārskatos minētajā termiņā tiktu labotas kļūdas un papildināta informācija, jo informācija par 14 valsts nodevu objektiem Pārskatos nebija sniegta, kā arī vairākos pārskatos bija norādīti valsts nodevu objekti, nevis veidi, tādējādi radot problēmas izvērtēt informācijas pareizību. Rezultātā iestādes sniedza attiecīgos pārskatus⁴²⁶.

- ❖ Ne visi valsts nodevu Pārskati sagatavoti par atbilstošu periodu – 2018.gada pēdējiem četriem mēnešiem. Trīs valsts nodevu administrācijas Pārskatā uzrādījušas datus par pilnu 2018.gadu.

Lai arī 2018.gadā Finanšu ministrija ir veikusi virkni pasākumu, lai pilnveidotu valsts nodevu uzskaites sistēmu, tai skaitā ir noteikta kārtība, kādā nodevas administrācijai jāveic valsts budžetā ieskaitāmo valsts nodevu uzskaiti, revīzijā konstatētais liecina, ka joprojām trūkst uzraudzības pār valsts nodevu sistēmu kopumā. Valsts nodevu sistēma joprojām ir sadrumstalota, sarežģīta un necaurskatāma, netiek nodrošināta pietiekama tās uzraudzība, kā rezultātā tika iekasēta valsts nodeva, kas zaudējusi spēku, joprojām ir valsts nodevas, kurām nav noteikta atbildīgā administrējošā iestāde un ne visām valsts nodevu administrācijām ir iespēja iesniegt Pārskatu ePārskatu sistēmā. Joprojām nav arī skaidri noteikts, kā šie pārskati tiks izmantoti tālāk. Vēl tiks izvērtēts, vai 2019.gada Saimnieciskā gada pārskatā tiks

NAV KLASIFICĒTS

iekļauta informācija par valsts nodevu administrēšanas rezultātiem, lai gan attiecīgos pārskatus valsts nodevu administrācija sagatavos par pilnu 2019.gadu.

Revidentu ieskatā ir sasniegts būtisks progress valsts nodevu sistēmas sakārtošanā, taču arī 2018.gada pārskatā uzrādītā informācija par valsts nodevu ieņēmumiem joprojām nav pilnīga un joprojām nav gūstama pārliecība, vai valsts nodevas tiek iekasētas un uzskaitītas pilnā apmērā.

Valsts nodevu administrēšana konkrētajās institūcijās

Saimnieciskā gada pārskata revīzijā Valsts kontrole pilotprojekta⁴²⁷ ietvaros sadarbojās ar septiņu ministriju un divu novadu pašvaldību iekšējā audita struktūrvienībām. Valsts nodevu administrēšanas un uzskaites pārbaude veikta saskaņā ar 610. starptautisko revīzijas standartu "Tekšējo revidentu darba izmantošana", izmantojot iekšējā auditora darbu tiešās palīdzības veidā – vienojoties par konkrēta uzdevuma veikšanu Valsts kontroles tiešā pārraudzībā. Pilotprojektā iekšējie auditori tika iesaistīti, Valsts kontrolei slēdzot vienošanos ar attiecīgās institūcijas vadītāju un iekšējo auditoru par institūcijas neiejaukšanos iekšējā auditora darbā, kuru tas veic Valsts kontroles uzdevumā, un iekšējā auditora apņemšanos ievērot konfidencialitāti un ziņot par jebkādiem objektivitātes apdraudējumiem. Daļība pilotprojektā bija brīvprātīga.

Pilotprojekta rezultātā iekšējiem auditoriem bija jāgūst pārliecība, vai revīzijas izlasē iekļauto valsts nodevu administrāciju⁴²⁸ sagatavotajos Pārskatos uzrādītie dati par valsts nodevām ir atbilstoši, pilnīgi un patiesi, kā arī jānovērtē valsts nodevu administrēšanas un uzskaites pareizība (iekšējā kontroles vide) un atbilstība normatīvajam regulējumam⁴²⁹.

Pilotprojekta ietvaros ministriju un pašvaldības iekšējā audita struktūrvienības veica nepieciešamās revīzijas procedūras, lai iegūtu pierādījumus pārliecības sniegšanai. Pilotprojekta ietvaros izlases veidā tika veiktas pārbaudes par septiņu valsts nodevu administrēšanu, kuru kopējā summa 2018.gada četros mēnešos bija 185 314 *euro*⁴³⁰, (jeb 0,13% no 2018.gadā iekasētajām valsts nodevām). Katra iekšējā audita struktūrvienība sagatavoja ziņojumu attiecīgajai ministrijai (pašvaldībai) par audita rezultātiem, atklājot tajā secinājumus un sniedzot rekomendācijas trūkumu novēršanai. Finanšu ministrijas iekšējā audita struktūrvienība veica papildu darbu, lai novērtētu⁴³¹ valsts nodevu politikas veidošanas procesa mērķtiecību, virzību uz attīstību un pilnveidi. Valsts kontrole šajā revīzijā izmanto iekšējā audita struktūrvienību veikto darbu apkopotā veidā.

Pilotprojekta ietvaros tika pārbaudīti septiņi valsts nodevu Pārskati, par kuriem iekšējie auditori divos gadījumos sniedza pozitīvu viedokli, trijos gadījumos konstatētas kļūdas, bet divos gadījumos netika gūta pārliecība par datu pareizību.

- ❖ Divos pārskatos sniegtie dati ir atbilstoši, pilnīgi un patiesi, tai skaitā vienā gadījumā pārskata periodā valsts nodeva netika iekasēta, kas arī ir norādīts attiecīgās valsts nodevas Pārskatā.
- ❖ Trijos pārskatos sniegtie dati ir daļēji atbilstoši, jo auditori atklājuši atsevišķas uzskaites kļūdas – visos gadījumos pieļautas kļūdas, aprēķinot valsts nodevu summu. Katrā konkrētajā valsts nodevā kopējais kļūdu apmērs bija robežās no 36 *euro* (0,6% no konkrētās valsts nodevas kopsummas) līdz 704 *euro* (1,4% no konkrētās valsts nodevas kopsummas).

Vienas valsts nodevas Pārskatā papildus konstatēts, ka summa ir norādīta par 6818 *euro* jeb 7,7% mazākā apmērā, nekā tā ir iemaksāta Valsts kasē un uzskaitīta valsts budžeta ieņēmumos, jo

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pārskatā netika iekļauti pārskata periodā veiktie maksājumi par pakalpojumiem, kas pieteikti citā periodā, bet par vienas valsts nodevas pārskatu iekšējie auditori norādīja, ka nevar gūt pārliecību, ka valsts nodeva 10 900 *euro* apmērā (21,9% no konkrētās valsts nodevas aprēķinātās kopsummas pārskata periodā⁴³²) aprēķināta atbilstošā apmērā un par atbilstošo periodu, jo valsts nodevas administrācija nevarēja uzrādīt dokumentus par aprēķināto valsts nodevas summu.

- ❖ Par diviem Pārskatiem netika gūta pārliecība par tajos norādītās informācijas pilnīgumu un pareizību. Abos gadījumos auditori atzina, ka ir grūti izsekot valsts nodevas maksājumu sasaisti ar sniegto pakalpojumu un nav iespējams identificēt konkrētas valsts nodevas ieņēmumus, jo attiecīgās valsts nodevas tiek iemaksātas kontā, kurā tiek ieskaitīti ieņēmumi no dažādiem valsts nodevu objektiem, nevis konkrētas valsts nodevas kontā. Tai skaitā vienā gadījumā auditori konstatējuši Pārskata kļūdu, kas kopsummā veido 22 *euro* jeb 0,29% no konkrētās aprēķinātās valsts nodevas apjoma.

Revidentu ieskatā, lai arī iekšējo auditoru atklātās kļūdas kopsummā 18 480 *euro*, kas ir 9,97% no Pilotprojektā pārbaudīto valsts nodevu kopsummas 2018.gada pēdējos četros mēnešos (0,01% no 2018.gadā iekasētajiem valsts nodevu ieņēmumiem⁴³³), ietekmē konkrēto valsts nodevu Pārskatus, tās neietekmē valsts budžeta izpildes rezultātu, jo valsts nodevu ieņēmumi tiek uzskaitīti kalendārā gada ietvaros atbilstoši naudas plūsmas principam, kā arī attiecīgie valsts nodevu Pārskati netiek konsolidēti un iekļauti Saimnieciskā gada pārskatā.

Savukārt abos gadījumos, kad iekšējā audita struktūrvienības nevarēja gūt pārliecību par Pārskatā uzrādīto datu atbilstību, jo attiecīgās valsts nodevas tiek ieskaitītas kopējā kontā, nevis tikai vienai valsts nodevai atvērtā kontā, revidentu ieskatā pārliecību par datu atbilstību būtu iespējams gūt, ja valsts nodevu administrācijās būtu nodrošināta pietiekama analītiskā uzskaitē gan par valsts nodevu ieņēmumiem, gan par sniegtajiem pakalpojumiem.

Lai gūtu pārliecību par Pārskatos norādīto datu atbilstību, iekšējiem auditoriem bija jānovērtē arī valsts nodevu administrāciju iekšējās kontroles vide, apjoms, kādā tiek nodrošināta uzskaitē (pilna, vai daļēja, kas pieļaujama pārejas periodā), kā arī jānoskaidro uzskaites sistēma, kas tiek izmantota valsts nodevu administrēšanai. Apkopojot iegūtos rezultātus, konstatēts, ka:

- ❖ *Iekšējā kontroles vide* – (1) piecās valsts nodevu administrācijās iekšējās kontroles vide ir novērtēta kā pietiekama un nodrošina valsts nodevu uzskaiti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tai skaitā vienā valsts nodevu administrācijā auditori tomēr iesaka veikt preventīvās darbības, lai mazinātu un novērstu nekvalitatīvu datu ievadīšanu uzskaites sistēmā, bet par (2) divām valsts nodevu administrācijām norādīts, ka to iekšējās kontroles vide daļēji nodrošina pilnīgas un patiesas informācijas uzskaiti, lai gan tajās konstatēti atsevišķi kontroļu trūkumi, piemēram, nav nodrošināta valsts nodevu kopējās uzskaites uzraudzība gadījumos, kad uzskaiti veic vairākās struktūrvienībās, nav nodrošināta kontrole, kas brīdinātu, ja kādā no reģistriem informācija netiek reģistrēta, tajos gadījumos, kad uzskaitē tiek veikta vairākos reģistros vienlaicīgi. Iekšējo auditoru ieskatā minētie trūkumi nav kritiski.

Revidentu ieskatā no piecām valsts nodevu administrācijām, kuru iekšējo kontroles vidi iekšējais audits novērtēja kā pietiekamu un efektīvu, (1) tikai vienas valsts nodevu administrācijas iekšējās kontroles vide nodrošina pietiekamu valsts nodevu uzskaiti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, (2) divām valsts nodevu administrācijās konstatētas kļūdas, kas radušās cilvēciskā faktora rezultātā un iekšējā kontrole tās neatklāja, arī iekšējais audits sniedza ieteikumus iekšējās kontroles pilnveidei,

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

(3) divas valsts nodevu administrācijas nav izstrādājušas iekšējo kārtību vai vadlīnijas valsts nodevu administrēšanai un Pārskata sagatavošanai.

- ❖ *Uzskaites sistēmas* – četru valsts nodevu uzskaitē tiek veikta tabulā Excel formātā, divu valsts nodevu – valsts informācijas sistēmā, viena valsts nodevu – centralizētā speciālā nodrošinājuma sistēmā. No 2019.gada februāra vienas valsts nodevas uzskaitē, kas iepriekš tika veikta Excel tabulā, tiek nodrošināta speciālā nodrošinājuma sistēmā.

Revīzijā konstatēts, ka gan valsts nodevu, gan arī attiecīgo nodrošinājumu (pakalpojumu), par kuriem jāmaksā valsts nodeva, uzskaitē ir decentralizēta un katra valsts nodevu administrācija izvēlas attiecīgo uzskaites veidu, kāda tai tehniski un finansiāli ir iespējama. Turklāt iegūto informāciju par izlasē iekļauto valsts nodevu uzskaites sistēmu nevar attiecināt pat uz viena resora dažādām valsts nodevas administrācijām, jo katra konkrētā iestāde valsts nodevu administrē atšķirīgi pat vienas ministrijas ietvaros.

Revīzijā konstatēts, ka ir iespējami četri nodrošinājuma pieprasījumu uzskaites, maksājumu veikšanas un maksājumu identificēšanas mehānisma veidi⁴³⁴:

Nodevas administrējošās institūcijas valsts nodevu uzskaites sistēmas			
Nav speciālās nodrošinājumu uzskaites sistēmas	Ir speciālās nodrošinājuma sistēmas	Ir centralizēta speciālā nodrošinājuma sistēma	Citi varianti

Tomēr, izvērtējot pieejamo informāciju, nav iespējams identificēt valsts nodevas administrējošās iestādes pēc minētiem uzskaites mehānismiem, revīzijā šādu informāciju nesniedza arī Finanšu ministrija.

Iekšējo auditoru iegūtie rezultāti liecina, ka daļā gadījumu tiek izvēlēts vienkāršākais risinājums – Excel formāta tabulu izmantošana, kas vienlaicīgi rada datu drošības un integritātes riskus, ka ar šādiem neaizsargātiem datiem ir iespējams veikt manipulācijas, kas nav arī tālāk izsekojamas.

Revīzijā konstatēts, ka no četrām valsts nodevām, kuru uzskaitē tiek izmantotas Excel tabulas, divu valsts nodevu uzskaitē tika atklātas uzskaites kļūdas, taču tās nebija saistītas ar programmatūras funkcionalitāti, bet gan ar cilvēcisko faktoru – (1) kļūdas radās, manuāli ievadot vienus un tos pašus datus vairākos reģistros, (2) iestādē nevar uzrādīt dokumentus, kas apliecina valsts nodevas aprēķinu.

Uzskaites kļūdas konstatētas arī divās valsts nodevu administrācijās, kurās valsts nodevas uzskaitītas valsts informācijas sistēmās. Vienā gadījumā kļūda radās datu manuālas apstrādes rezultātā, taču otrā gadījumā valsts nodevu administrācijas informācijas sistēma netika pielāgota pārskata sagatavošanai nepieciešamo datu uzskaitē, tāpēc attiecīgais valsts nodevu pārskats bija kļūdainis.

Savukārt valsts nodevu administrācijai, kura izmanto centralizēto speciālo nodrošinājuma sistēmu, kļūdas Pārskatā nav konstatētas, bet uzskaitē veikta daļējā apjomā, kas ir pieļaujams pārejas periodā⁴³⁵. Lai arī revīzijā konstatēts, ka no izlases vienīgajā gadījumā, kad valsts nodevas uzskaitē tika izmantota centralizētā speciālā nodrošinājuma sistēma, kļūdas netika identificētas, nevar apgalvot, ka attiecīgais risinājums ir piemērots citu valsts nodevu administrāciju vajadzībām.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Domājot par uzskaites sistēmas izvēli, vienmēr ir ņemami vērā arī tās izmantošanas efektivitātes apsvērumi, piemēram, gadījumos, ja par valsts nodevu tiek veiktas iemaksas tikai dažas reizes gadā, nav pamatoti veidot resursietilpīgu uzskaites sistēmu.

Lai nodrošinātu automatizētu risinājumu valsts nodevu (arī to atvieglojumu un atbrīvojumu) uzskaitēi, Finanšu ministrija sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju⁴³⁶ izvērtēja iespēju veidot vienotu platformu koplietošanas informācijas sistēmai, taču lēmums par risinājumu "Vienotais maksājumu modulis" netika pieņemts.

- ❖ *Valsts nodevu uzskaites apjoms* – trīs valsts nodevām tika nodrošināta pilna uzskaitē (divas – Excel formāta tabulā, viena – valsts informācijas sistēmā), bet trīs valsts nodevām tika nodrošināta daļēja uzskaitē, norādot tikai samaksai aprēķināto valsts nodevu summu, samaksāto valsts nodevu summu un kopējo sniegto pakalpojumu vai nodrošinājumu skaitu (viens – centralizētā speciālā nodrošinājuma sistēmā, viens – valsts informācijas sistēmā, viens – Excel formāta tabulā), viens valsts nodeva attiecīgajā periodā netika iekasēta.

Apkopojot informāciju par konkrēto valsts nodevu uzskaites apjomu, revīzijā secināts, ka tas nav tieši saistāms ar uzskaites sistēmu, kurā dati tiek uzskaitīti, jo (1) pilna uzskaitē nodrošināta divos gadījumos – Excel formāta tabulā un vienā gadījumā – valsts informācijas sistēmā, bet (2) daļēja uzskaitē veikta gan Excel formāta tabulā, gan valsts informācijas sistēmā, gan centralizētā speciālā nodrošinājuma sistēmā. Tas, kādā apjomā valsts nodevu administrācija uzskaitēja valsts nodevas 2018.gadā, bija saistīts ar konkrētās iestādes ieviesto valsts nodevu uzskaites kārtību vēl pirms tika noteiktas vienotas prasības, kā arī faktu, vai iestāde sevi uzskatīja par valsts nodevu administrāciju ar visiem tai noteiktajiem pienākumiem, tiesībām un atbildību par valsts nodevas administrēšanu.

Pilotprojekta ietvaros, veicot revīzijā saskaņotās procedūras, iekšējā audita struktūrvienības akcentēja atsevišķus jautājumus, kas kopumā ietekmēja valsts nodevu administrēšanu 2018.gadā, un būtu skatāmi kompleksi, nevis katra resora ietvaros. Finanšu ministrijai būtu nepieciešams uzņemt vadību, lai novērstu nepilnības valsts nodevu normatīvajā regulējumā un šo nepilnību ietekmi uz valsts nodevu administrēšanu turpmāk.

- ❖ *Nepilnības valsts nodevu uzskaites tiesiskā regulējumā⁴³⁷ piemērošanā.* Iekšējie auditori kā trūkumu norāda to, ka normatīvajos aktos nav paredzēta kārtība, kādā jāuzskaita avansā samaksātās un pārmaksātās valsts nodevu summas, kā arī noteikumos⁴³⁸ precīzi nav noteikts, kas uzskatāms par sniegto pakalpojumu un kāda informācija uzskaitāma katrā ailē, rezultātā ir iespēja uzskaiti Pārskatā interpretēt. Tāpat tiek norādīts, ka izveidotā pārskata sistēma nenodrošina salīdzināmu un pārskatāmu datu uzkrāšanu konkrētās valsts nodevas administrēšanā, ja pakalpojuma pieteikšanas, sniegšanas, apmaksas un saņemšanas periodi atšķiras.

Revidentu ieskatā minētie jautājumi ir saistīti ar normatīvo aktu dažādām tulkošanas iespējām, kas norāda, ka valsts nodevu administrācijām nav vienotas izpratnes par Pārskatā iekļaujamajiem datiem. Kā lielāko izaicinājumu valsts nodevu administrācijām revidenti saredz Pārskata aizpildīšanu, pareizi interpretējot un iekļaujot datus gada pārskatā, ņemot vērā gada sākuma/beigu efektu, kad pakalpojums vai maksājums tiek uzskaitīts dažādos taksācijas periodos.

- ❖ *Nepilnības attiecīgās valsts nodevas normatīvajā regulējumā.* Iekšējie auditori kā risināmu problēmu norāda nepieciešamību pilnveidot konkrēto valsts nodevu normatīvos aktus, piemēram, precizēt valsts nodevas objekta nosaukumu⁴³⁹, kā arī noteikt konkrētu termiņu, kādā pēc valsts

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

nodevas samaksas ir iesniedzams pakalpojuma pieprasījums, lai novērstu, ka iestādes uzskaitē ilglaicīgi tiek uzkrātas pārmaksas, bet netiek sniegts pakalpojums⁴⁴⁰.

Apkopojot iekšējā audita ziņojumus, konstatēts, ka iekšējā audita struktūrvienības par nepilnībām valsts nodevu administrēšanā četrām valsts nodevas administrācijām sniedza kopumā deviņus ieteikumus, tai skaitā septiņus par valsts nodevu administrēšanas iekšējā procesa pilnveidi un divus, rosinot ministrijām veikt grozījumus ārējā normatīvajā regulējumā, lai novērstu situāciju, ka ilgstošā laika periodā valsts nodevas tiek pārmaksātas, nesāņemot pretī attiecīgu pakalpojumu⁴⁴¹. Savukārt trīs iekšējā audita struktūrvienības ieteikumus valsts nodevas administrācijai nav sniegušas, lai gan divos gadījumos bija konstatēts, ka valsts nodevas administrācija nav izstrādājusi kārtību vai vadlīnijas valsts nodevu administrēšanai un Pārskata sagatavošanai, bet viena iekšējā audita struktūrvienība ieteikumu nesniedza, jo bija secinājusi, ka valsts nodevas administrācijā ieviestie valsts nodevas uzskaites procesi un kontroles vide nodrošina, ka Pārskatā ir uzrādīta patiesa un pilnīga informācija.

Papildus Pilotprojektā noteiktajam darba apjomam Finanšu ministrija iekšējā audita struktūrvienība novērtēja arī valsts nodevu politikas veidošanas procesa mērķtiecību un konstatēja, ka arī valsts nodevu politikas veidošanas, īstenošanas un pārraudzības procesā ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi, turklāt tika atklāts, ka pat Finanšu ministrijas darbības stratēģijā 2017.–2019.gadam nav noteikta valsts nodevu politikas tālākā attīstība un tās raksturojošie rādītāji (politikas mērķi, sasniedzamie rezultāti un rezultatīvie rādītāji).

Lai novērstu konstatēto trūkumus un nodrošinātu kvalitatīvas un efektīvas valsts nodevu sistēmas veidošanu un īstenošanu, Iekšējā audita struktūrvienība ieteica Finanšu ministrijai mērķtiecīgāk plānot valsts nodevu sistēmas attīstību, veikt politikas ietekmes novērtēšanu un problēmu identificēšanu turpmāko mērķu un sagaidāmo rezultātu noteikšanai politikas attīstībai, kā arī veikt izglītojošus pasākumus, lai veidotu vienotu valsts nodevu administrāciju izpratni par valsts nodevu uzskaiti, norādīšanu pārskatos u.c.

Revīzijā iegūtie iekšējā audita struktūrvienību veiktā darba rezultāti liecina, ka joprojām valsts nodevu administrācijām ir dažāda izpratne par to pienākumiem valsts nodevu administrēšanā, kā arī nav vienotas izpratnes par Pārskatā iekļaujamajiem datiem, tāpēc valsts nodevas un sniegtie pakalpojumi tiek uzskaitīti visdažādākajos veidos, ar dažādu detalizācijas un precizitātes pakāpi, neveidojot vienotu sistēmu.

Ieteikumi

Finanšu ministrijai nodrošināt visām valsts nodevu administrācijām tehnisku iespēju ePārskatu sistēmā iesniegt valsts nodevu pārskatu.

Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi un nozaru ministrijām nodrošināt, ka par valsts nodevām tiek uzturēta aktuāla un precīza informācija “Valsts nodevu uzskaitījumā”.

Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi nodrošināt, ka tiek uzturēta aktualizēta budžeta ieņēmumu klasifikācija, lai iekasētas tiktu tikai aktuālas valsts nodevas.

Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi informēt nozaru ministrijas/valsts nodevu administrējošās institūcijas par konstatētajām kļūdām Pārskatos un sniegt skaidrojumus par Pārskatu turpmāku sagatavošanu.

NAV KLASIFICĒTS

2.4. Pārskata daļa *Nākamo periodu ieņēmumi*

Ieņēmumus, kas saņemti pirms pārskata perioda slēgšanas (bilances) datuma, par konkrētiem pakalpojumiem, kurus sniegs nākamajos (pārskata periodam sekojošos) periodos, un saņemto priekšapmaksu par aktīviem (precēm), kuru piegāde notiks nākamajos periodos, budžeta iestāde uzskaita kā ilgtermiņa vai īstermiņa *nākamo periodu ieņēmumus* un saņemtos avansus.⁴⁴²

Nākamo periodu ieņēmumi ir aktīvu pārdošanas rezultātā saņemtie naudas līdzekļi (turpmāk – atlīdzība) vai finansējums, kura atzīšana ieņēmumos saskaņā ar pārdošanas vai finansējuma saņemšanas darījuma nosacījumiem notiks nākamajos periodos. Nākamo periodu ieņēmumus atzīst pārskata perioda ieņēmumos atbilstoši saņemtai informācijai par aktīvu pārdošanas vai finansējuma saņemšanas darījuma nosacījumi izpildi.⁴⁴³

2.4.1. Nākamo periodu ieņēmumi – KIOTO vienības

Saimnieciskā gada pārskata valsts konsolidētās grāmatvedības bilancē kreditori pārskata perioda sākumā ir uzrādīti par 2 069 739 euro lielākā vērtībā, jo Valsts kase kā atbildīgā par valsts budžeta finanšu pārskata sagatavošanu nebija nodrošinājusi valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatā uzrādīto datu patiesumu un pilnīgumu.

Kļūdas citu institūciju iesniegtajos datos, kas tiek izmantoti par pamatu datu uzrādīšanai valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos, kā arī trūkumi Valsts kases iekšējās kontroles sistēmā saistībā ar citu institūciju iesniegto datu pārbaudi, atstāj ietekmi arī uz Saimnieciskā gada pārskatā uzrādītās informācijas kvalitāti, kā arī rada risku nepatiesas informācijas uzrādīšanai finanšu pārskatos⁴⁴⁴ arī turpmāk.

Izvēlētā Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (turpmāk – KPFI) budžeta programmas ieņēmumu un izdevumu un ar to saistīto bilances posteņu uzskaites organizācija Saimnieciskā gada pārskata ietvaros netiek veikta optimālākajā veidā:

- ❖ lai gan ieņēmumi un izdevumi saistībā ar KPFI budžeta programmu tiek uzrādīti VARAM kā budžeta programmas izpildītājas grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatā, bilances postenis “nākamo periodu ieņēmumi”, kas saistīts ar šo budžeta programmu, VARAM pārskatā netiek uzrādīts;
- ❖ lai gan ieņēmumi un izdevumi saistībā ar KPFI budžeta programmu jau tiek uzrādīti VARAM kā budžeta programmas izpildītājas grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatā, Valsts kase ieņēmumus un izdevumus, kā arī bilances posteni “nākamo periodu ieņēmumi” **uzrāda arī valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatos;**

- ❖ Valsts kase veic KPFI budžeta programmas ieņēmumu un izdevumu un ar to saistīto bilances posteņu uzskaiti, lai gan likumā “Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos” tai ir noteikts tikai pienākums nodrošināt KPFI maksājumu izpildi, kā arī noteiks, ka līdzekļus, kas iegūti, pārdodot valstij piederošās Kioto vienības, jāieskaita Valsts kasē atvērtajā valsts budžeta ieņēmumu kontā.

Šādā veidā Saimnieciskā gada pārskata ietvaros realizētā ar KPFI budžeta programmas izpildīšanu saistīto ieņēmumu, izdevumu un nākamo periodu ieņēmumu (saistību) uzskaitē un uzrādīšana divos pārskatos liedz divu atsevišķo pārskatu (VARAM un valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu) lietotājiem gūt saprotamu, svarīgu, ticamu un pilnīgu informāciju par vienības darbības finansiālo stāvokli, darbības finansiālajiem rezultātiem, lai spētu vērtēt tagadnes vai nākotnes notikumus saistībā ar KPFI budžeta programmu.

2.4.1.1. Ar Kioto protokola⁴⁴⁵ mehānismiem saistītā Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma

Klimata pārmaiņu jomā ir pieņemti daudzi Eiropas Savienības (turpmāk – ES) tiesību akti, kuru saistības ir jāpilda arī Latvijai. Viens no tiem ir Eiropas Parlamenta un Padomes 13.10.2003. Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas izveidi ES⁴⁴⁶. ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (turpmāk – ES ETS) darbību ES un Latvijā uzsāka 2005. gada 1. janvārī⁴⁴⁷.

ES ETS ir saistīta ar Kioto protokola mehānismiem – kopīgi īstenojamiem projektiem un tīras attīstības mehānismu, paredzot uzņēmumiem iespēju izmantot šo mehānismu ietvaros realizētajos projektos radītās emisijas samazināšanas vienības.⁴⁴⁸

Kioto vienības — noteiktā daudzuma vienības, emisijas samazināšanas vienības, sertificētie emisiju samazinājumi, piesaistes vienības, ilglaicīgi sertificētie emisiju samazinājumi un pagaidu sertificētie emisiju samazinājumi Eiropas Komisijas 2013. gada 2. maija regulas Nr. 389/2013, ar ko izveido Savienības reģistru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2003/87/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu Nr. 280/2004/EK un lēmumu Nr. 406/2009/EK un atceļ Komisijas regulu Nr. 920/2010 un regulu Nr. 1193/2011, 3. panta 12. punkta izpratnē.⁴⁴⁹

Latvijas Republika dalību starptautiskajā emisijas vienību tirdzniecībā var realizēt, pārdodot tās Kioto vienības, kuras nav vai potenciāli netiks izmantotas, lai nodrošinātu Latvijas Republikas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistību izpildi:

- ❖ saņemot citas valsts piedāvājumu vai pēc VARAM ierosinājuma Ministru kabinets pieņem lēmumu par dalību starptautiskajā emisijas vienību tirdzniecībā un par rīcību ar valstij piederošajām Kioto vienībām;

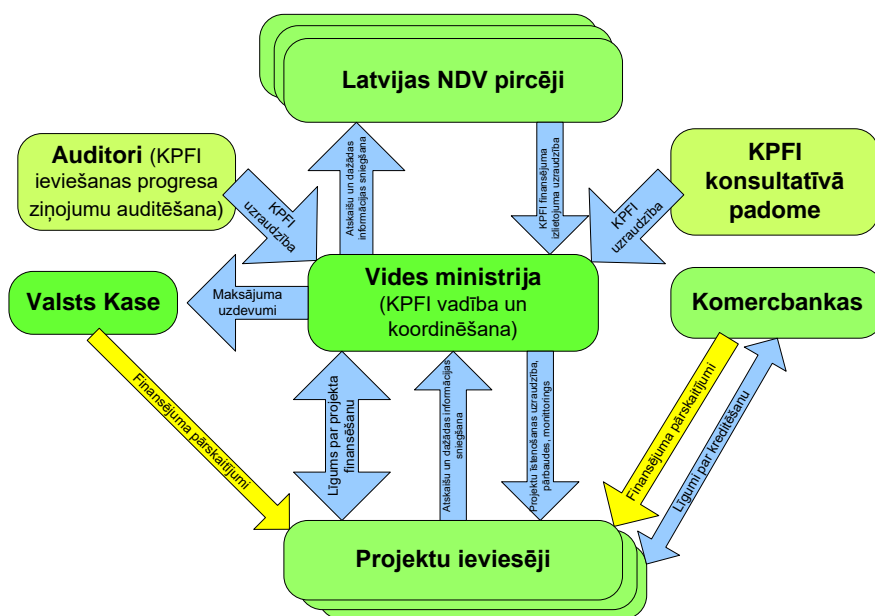
- ❖ VARAM risina pārrunas saistībā ar līguma noslēgšanu par Kioto vienību, tai skaitā noteiktā daudzuma vienību, tirdzniecību un sagatavo līguma projektu. Līguma projektā obligāti iekļaujami noteikumi par Kioto vienību veidu, skaitu, cenu un maksāšanas kārtību;
- ❖ Ministru kabinets apstiprina līguma projektu par Kioto vienību tirdzniecību⁴⁵⁰.

2.4.1.2. Klimata pārmaiņu finanšu instruments

Klimata pārmaiņu finanšu instruments (turpmāk – KPFI) — finanšu instruments, kura līdzekļi iegūti, pārdodot valstij piederošās noteiktā daudzuma vienības Kioto protokola⁴⁵¹ 17. pantā noteiktajā kārtībā.⁴⁵²

Līdzekļi, kas iegūti, pārdodot valstij piederošās Kioto vienības, tiek ieskaitīti Valsts kasē atvērtajā valsts budžeta ieņēmumu kontā atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai.

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta sistēmas shematisku attēlojumu skatīt 23.attēlā:

23.attēls. KPFI sistēma⁴⁵³

Valsts pamatbudžetā kārtējam gadam finansējumu klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projektu īstenošanai paredz atbilstoši iepriekšējos gados iegūto un šim mērķim neizlietoto finanšu līdzekļu apmēram. Šie līdzekļi tiek izmantoti tādu projektu finansēšanai zemkopības, transporta, enerģētikas, mežsaimniecības, atkritumu apsaimniekošanas, rūpniecības un citās tautsaimniecības nozarēs:

- ❖ kuriem ir būtiska ietekme uz valsts siltumnīcefekta gāzu emisiju vai to piesaisti un kuri veicina siltumnīcefekta gāzu un citu piesārņojošo vielu emisijas samazināšanu vai ierobežošanu;⁴⁵⁴

- ❖ kuri ievērojami uzlabo vides kvalitāti, tai skaitā samazina pārrobežu gaisa piesārņojumu, ūdens piesārņojumu un cilvēku veselībai bīstamu piesārņojumu, palielina oglekļa dioksīda savākšanu un uzglabāšanas iespējas.⁴⁵⁵

KPFI budžeta programmas izpildītāja ir VARAM, savukārt Valsts kase nodrošina maksājumu izpildi atbilstoši Likumam par budžetu un finanšu vadību un likumam par valsts budžetu kārtējam gadam⁴⁵⁶.

Valsts pamatbudžetā 2018.gadam gadam finansējumu klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projektu īstenošanai budžeta programmā 27.01.00 “Klimata pārskata finanšu instrumenta administrācija” bija plānoti līdzekļi 65 000 *euro* (68 285 *euro* plāns ar izmaiņām).

VARAM 2018.gada konsolidētajā pārskatā⁴⁵⁷ budžeta programmā 27.01.00 “Klimata pārskata finanšu instrumenta administrācija” ir uzrādīti ieņēmumi⁴⁵⁸ 68 285 *euro* apmērā, izdevumi 67 805 *euro* apmērā⁴⁵⁹ un slēgtie budžeta asinējumi 480 *euro* apmērā.

Lai arī likumā⁴⁶⁰ nav noteikts Valsts kasei veikt klimata pārmaiņu finanšu instrumenta ieņēmumu un izdevumu grāmatvedības uzskaiti un budžeta programmas izpildītāja ir VARAM, Valsts kase veic arī KPFI ieņēmumu un izdevumu un nākamo periodu ieņēmumu uzskaiti valsts budžeta finanšu uzskaitē atbilstoši VARAM iesniegtajām atskaitēm.

Par informācijas apmaiņas kārtību starp Valsts kasi un VARAM noslēgta starpresoru vienošanās, kurā noteikts:

- ❖ VARAM reizi ceturksnī sniedz informāciju Valsts kasei par attiecīgajā mēnesī noslēgtajiem aktīvu pārdošanas līgumiem, kā arī KPFI un emisijas kvotu budžeta programmas ietvaros apgūtajiem līdzekļiem un KPFI atgrieztajiem līdzekļiem finansējuma devējam⁴⁶¹;
- ❖ VARAM uzņemas atbildību par sniegto datu patiesumu⁴⁶², **tomēr vienošanās paredz arī, ka puse, konstatējot neatbilstības vai kļūdas sniegtajā informācijā, par to nekavējoties ziņo otrai pusei⁴⁶³, vienlaicīgi norādīts, ka puse, konstatējot nepieciešamību veikt izmaiņas vienošanās pielikumos, par to nekavējoties ziņo otrai pusei⁴⁶⁴.**

VARAM saskaņā ar noslēgto starpresoru vienošanos⁴⁶⁵ Valsts kasei iesniedzamo pārskatu sagatavo atbilstoši iekšējam tiesību aktam⁴⁶⁶. VARAM pārskata vajadzībām administratīvos izdevumus (pārskata sadaļa “Pārskata periodā saņemtie, atmaksātie un izmantotie finanšu līdzekļi”) uzrāda, ievērojot iekšējā tiesību akta prasības⁴⁶⁷, t.i., visus faktiskos administratīvos izdevumus tehniski proporcionāli sadalot starp visiem līgumiem, izdevumu procentuālo daļu vienam līgumam aprēķinot saskaņā ar šādu formulu⁴⁶⁸:

$$\text{Administratīvo izdevumu procentuālā daļa vienam līgumam} = \frac{\text{kopējie ieņēmumi no viena līguma}}{\text{kopējie ieņēmumi no visiem līgumiem}}$$

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pārskatā tiek uzrādīti šādi dati:

- ❖ informācija par noslēgto starptautisko līgumu;
- ❖ starptautisko līgumu ietvaros saņemtie līdzekļi kopā;
- ❖ starptautisko līgumu ietvaros saņemto līdzekļu atlikums perioda sākumā;
- ❖ pārskata periodā saņemtie, atmaksātie un izmantotie finanšu līdzekļi;
- ❖ starptautisko līgumu ietvaros saņemto līdzekļu atlikums perioda beigās;
- ❖ neapgūto līdzekļu atlikums perioda beigās, ko plānots apgūt vai atmaksāt nākamo 12 mēnešu laikā;
- ❖ papildu informācija⁴⁶⁹.

Valsts kase, pamatojoties uz VARAM iesniegto pārskatu, vienu reizi ceturksnī:

- ❖ pārgrāmāto to nākamo periodu ieņēmumu daļu, kas tiks attiecināta uz ieņēmumiem gada laikā, no ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumiem uz īstermiņa nākamo periodu ieņēmumiem, ņemot vērā to, ka par ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumiem uzskata tikai to kopējās atlīdzības vai finansējuma daļu, kuru ir paredzēts iekļaut ieņēmumos ne ātrāk kā pēc viena gada⁴⁷⁰;
- ❖ atbilstoši faktiskam finansējuma izlietojumam, samazina *Nākamo periodu ieņēmumos* uzrādīto summu, atzīstot ieņēmumus un nodrošinot ieņēmumu un izdevumu saskaņošanu pārskata gada ietvaros, jo jauni darījumi KPFI ietvaros netiek slēgti.

Revīzijas laikā, izvērtējot Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaitē finanšu uzskaites datus un VARAM sagatavotās atskaites uz 2018.gada 31.decembri, konstatēts, ka valsts finanšu bilancē iekļautie *Īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi* par KPFI:

- ❖ **bija uzrādīti par 2 077 113 euro lielākā vērtībā**, jo VARAM pārskatos uzrādītā informācija par KPFI apgūto finansējumu valsts budžeta finanšu uzskaitē ir uzskaitīta tikai daļēji – **Valsts kase** VARAM iesniegtajos pārskatos uzrādītās negatīvo atlikumu vērtības grāmatvedības reģistros nebija uzskaitījusi, **t.i., nebija atzinusi pārskata gada administratīvos izdevumus pilnā apmērā**.

Valsts kase nebija arī noskaidrojusi iemeslus negatīvo atlikumu vērtību uzrādīšanai pārskatā, lai kā atbildīgā par valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanu varētu izvērtēt, vai šādi dati neatstāj ietekmi uz valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos uzrādāmajiem datiem;

- ❖ **lai gan apgūstamā nākamo periodu izdevumu summa, kas 3 665 279 euro vērtībā, kas tiks apgūta pēc 12 mēnešu perioda, būtu jāuzrāda kā ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi, visa KPFI nākamajos periodos apgūstamā summa bija uzrādīta īstermiņa saistību sastāvā** – ik periodu VARAM pārskatā kā 12 mēnešu laikā apgūto summu uzrādīja visu pieejamo KPFI atlikumu, lai gan ik periodu uzrādītā summa netika faktiski apgūta un pārskatā perioda paredzētais finansējums tiek iekļauts gadskārtējā budžeta likumā.

Tomēr jāuzsver, ka Valsts kases rīcībā bija pieejama informācija, lai varētu identificēt, ka VARAM atskaitē ir norādīts KPFI summas kļūdainais sadalījums pa ilgtermiņā/īstermiņā apgūstamajiem nākamo periodu izdevumiem, jo pieejamā finansējuma apmērs kārtējam gadam tiek paredzēts budžeta programmā 27.01.00 “Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta administrācija”, tajā

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

skaitā arī informācija, ka VARAM 2019.gadā pieejamais finansējums no valsts budžeta ir 59 000 euro⁴⁷¹.

Tā kā Valsts kase revīzijas laikā nevarēja paskaidrot 1) pārskatā uzrādīto datu būtību, tajā skaitā sniegt skaidrojumus par VARAM atskaitē uzrādītajām negatīvām vērtībām un iemesliem to neuzrādīšanai grāmatvedības reģistros, 2) iemeslus visa pieejamā KPFI atlikuma uzrādīšanu īstermiņa nākamo periodu sastāvā, Valsts kontrole veica papildu revīzijas procedūras VARAM, noskaidrojot VARAM pārskatā uzrādīto datu būtību un to ietekmi uz valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatiem.

Revīzijas laikā Valsts kase un VARAM tika informēta par Valsts kontroles atklātajām neatbilstībām, kā rezultātā:

- ❖ **VARAM ir precizējusi Valsts kasē iesniedzamās atskaites par 2018.gada IV ceturksni⁴⁷²**, labojot gan uzrādītos datus par starptautisko līgumu ietvaros saņemto līdzekļu atlikumu perioda beigās, gan uzrādot neapgūto līdzekļu atlikumu perioda beigās, ko plānots apgūt vai atmaksāt nākamo 12 mēnešu laikā, norādot likumā par 2019.gadā paredzēto finansējumu, kā arī ietverot atsaucis uz iekšējo tiesību aktu⁴⁷³ un papildu skaidrojumus;
- ❖ Valsts kase ir veikusi labojumus valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatos⁴⁷⁴, veicot kļūdu labojumus kontu atlikumiem 31.12.2018., **bet nākamo periodu ieņēmumu atlikumi uz 01.01.2018. ir kļūdaini, skatīt zemāk tabulas aili “Kļūdas apmērs 01.01.2018”**.

Kļūdu labojumiem ir ietekme uz valsts finanšu uzskaites pārskatos uzrādītajiem ieņēmumiem un budžeta izpildes rezultātu – pārskata perioda ieņēmumi un budžeta izpildes rezultāts kļūdu labojuma ietekmē ir palielināts par 2 077 113 euro. Kopējais kļūdas apmērs pārskatā pārskata perioda sākumā ir 2 069 739 euro:

Postenis	Atlikums 01.01.2018.	Jābūt	Kļūdas apmērs 01.01.2018.	Atlikums uz 31.12.2018.	Jābūt	Kļūdas apmērs 31.12.2018. pirms labojumiem	Valsts kases veiktie labojumi	Kļūdas apmērs 31.12.2018.
Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi	0	3 502 981	-3 502 981	0	3 665 279	- 3 665 279	+3 665 279	0
Īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi	5 637 720	65 000 ⁴⁷⁵	+5 572 720	5 637 720	59 000	+5 742 392	-5 742 392	0
Budžeta izpildes rezultāts/ieņēmumi							+2 077 113	
Kopā			+2 069 739					0

Pārskata perioda sākumā kļūdaini uzrādītajiem nākamo periodu ieņēmumiem valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatos ir ietekme arī uz Saimnieciskā gada pārskatu.

Saimnieciskā gada pārskata valsts konsolidētās grāmatvedības bilances postenis *Kreditori* ir uzrādīts par 2 069 739 euro lielākā vērtībā, tajā skaitā:

- ❖ “Ilgtermiņa saistības” 01.01.2018. ir uzrādītas par 3 502 981 euro mazākā vērtībā;
- ❖ “Īstermiņa saistības” ir uzrādīts par 5 572 720 euro lielākā vērtībā.

Tāpat vērsam Saimnieciskā gada pārskata lietotāju uzmanību, ka valsts konsolidētās grāmatvedības bilances skaidrojumos par nākamo periodu ieņēmumu bilances posteņa izmaiņām nav sniegti skaidrojumi par iepriekš minēto kļūdu labojumu⁴⁷⁶ ietekmi uz pārskata perioda sākumā norādītajām

NAV KLASIFICĒTS

summām, lai gan skaidrojumiem noteiktais būtiskuma līmenis, kad būtu jāsniedz detalizēta informācija par izmaiņām bilances posteņos, ir gadījumi, kuros izmaiņu vērtība veido 1 milj. *euro* un vairāk.

Ieteikumi

Finanšu ministrijai kā atbildīgajai par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu sadarbībā ar VARAM izvērtēt un pilnveidot procesus par KPFI līdzekļu plānošanu, izpildi un grāmatvedības uzskaiti.

Valsts kasei kā atbildīgajai par valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata sagatavošanu pilnveidot iekšējās kontroles procedūras attiecībā uz tādas trešo personu pārskatos Valsts kasei uzrādītās informācijas pārbaudi, kas varētu ietekmēt valsts budžeta finanšu uzskaitē un Saimnieciskā gada pārskatā uzrādīto datu patiesumu un pilnīgumu.

2.5. Pārskata daļa *Debitori*

Jau veicot 2013.gada Saimnieciskā gada pārskata revīziju, tika secināts, ka:

Valsts kase nav veikusi pasākumus, lai nodrošinātu visu valsts aizdevumu, kuru saņēmēji ir likvidēti, savlaicīgu norakstīšanu un pilnīgas informācijas sniegšanu par valsts aizdevumu stāvokli un to norakstīšanas nepieciešamību valsts budžeta veidošanas procesā⁴⁷⁷.

Revīzijā tika sniegts ieteikums Finanšu ministrijai veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu valsts norakstāmo aizdevumu reģistru sakārtošanu un nodrošinātu, ka valsts budžeta veidošanas procesā tiek sniegta pilnīga informācija par valsts aizdevumu stāvokli un to norakstīšanas nepieciešamību.

Izvērtējot Finanšu ministrijas sniegto informāciju par paveikto ieteikuma ieviešanai, Valsts kontrole ieteikumu atzina par ieviestu.

Tā kā arī likumā “Par valsts budžetu 2018. gadam” finanšu ministram tiek atļauts dzēst parādsaistības valsts budžetam 41 283 198 *euro* apmērā⁴⁷⁸, revīzijā vērtējām, kā ieteikuma ieviešanas laikā veiktie uzlabojumi tiek realizēti praksē.

2.5.1. Valsts aizdevumu dzēšana

Valsts kase piecus gadus pēc ieteikuma sniegšanas vēl joprojām nav ieviesusi tādu iekšējās kontroles sistēmu, kas nodrošinātu visu valsts aizdevumu, kuru atgūšana nav iespējama, savlaicīgu dzēšanu. Iekšējās kontroles sistēmas trūkumu rezultātā:

- ❖ neatgūstamās parādsaistības netiek dzēstas savlaicīgi;
- ❖ nav izmantotas likumā “Par valsts budžetu 2018.gadam”⁴⁷⁹ noteiktās tiesības saistības dzēst – nav dzēsta likumā⁴⁸⁰ dzēšanai paredzētā Limbažu rajona Limbažu pagasta zemnieku saimniecībai “RĒZAS” piešķirtā neatgūstamā aizdevuma summa 15 666 *euro* apmērā;
- ❖ iesniedzot Finanšu ministrijai gadskārtējā valsts budžeta likumā dzēšamo kredītu sarakstu, ir sniegta nepatiesa informācija par faktisko prasību apjomu pret parādnieku, jo dzēšamo aizdevumu sarakstā⁴⁸¹ iekļautā valsts aizdevuma SIA “Latagra” norādītā dzēšamā aizdevuma summa neatbilst faktiskam prasību apjomam, t.i., dzēšamā aizdevuma summa ir par 910 319 *euro* lielāka.

Veicot darbības, kas saistītas ar savlaicīgi nenorakstīto aizdevumu administrēšanu, Valsts kases resursi iestādes funkciju nodrošināšanai netiek izmantoti optimāli, radot neefektīva valsts budžeta līdzekļu izlietojuma risku.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Likvidēta uzņēmuma (uzņēmējiesabiedrības) vai komercsabiedrības (turpmāk – uzņēmums) parādsaistības – valsts budžeta līdzekļus, kurus aizdevuma ņēmējs palicis parādā valstij⁴⁸² – finanšu ministrs dzēš tikai likumā par valsts budžetu kārtējam gadam norādītās norakstāmās valsts aizdevumu kopsummas ietvaros.

Lai finanšu ministrs dzēstu valsts aizdevumu, Valsts kasei Finanšu ministrijā jāiesniedz šādi dokumenti:

- ❖ Valsts kases iesniegums;
- ❖ Valsts kases izziņa par likvidēta uzņēmuma parādsaistību kopējo apmēru (pielikums), norādot pamatparādu, procentu maksājumu parādu, nokavējuma naudu un līgumsodu, ja tāds aprēķināts;
- ❖ Uzņēmumu reģistra (komercreģistra) izziņa par uzņēmuma izslēgšanu no Uzņēmumu reģistra (komercreģistra);
- ❖ informācija par darbībām, kas veiktas likvidētā uzņēmuma parādsaistību piedziņas procesā⁴⁸³.

Valsts kases uzskaitē ir valsts aizdevumi, kas klasificēti kā riskanti aizdevumi ar 0% atmaksas iespējamību un tiem ir izveidoti uzkrājumi 100% apmērā⁴⁸⁴. Tie ir no kredītiestādēm pārņemtie G-24 aizdevumi, kā arī pārņemtie “sliktie” aizdevumu portfeli no Latvijas Universālās bankas un Latvijas Krājbankas rehabilitācijas programmas ietvaros.

Ikgadēja budžeta likumā⁴⁸⁵ tiek atļauts finanšu ministram dzēst valsts aizdevumus, nepiemērojot Ministru kabineta noteikto kārtību, jo to nav iespējams piemērot neatgūstamo aizdevumu norakstīšanai šādos gadījumos:

- ❖ prasījuma tiesības valsts aizdevumiem ir zaudētas, jo ir iestājies prasījuma tiesību noilgums⁴⁸⁶, bet nav dokumentālu pierādījumu par uzņēmuma likvidēšanu;
- ❖ valsts aizdevumi piešķirti subjektiem, kuru juridiskais statuss neatbilst noteikumos minētajam subjektu lokam – likvidētam uzņēmumam (uzņēmējiesabiedrībai) vai komercsabiedrībai⁴⁸⁷:

Juridiskais statuss	Uzņēmumu skaits	Valsts aizdevumu summa ⁴⁸⁸ , euro
Individuālais uzņēmums	16	520 645
Zemnieku saimniecība	18	347 627
Paju sabiedrība	2	57 166
Citi ⁴⁸⁹	4	189 718

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijā ir konstatēts, ka 2018.gadā dzēsti neatgūstamie aizdevumi 41 283 598 *euro* apmērā⁴⁹⁰:

Piemērotā kārtība	Likumā noteiktā dzēšamo parādu summa, <i>euro</i>	Dzēstā parāda summa, <i>euro</i>	Starpība
MK noteiktā ⁴⁹¹	40 897 907 ⁴⁹²	40 897 907	-
Ārpus MK noteiktās kārtības	385 290 ⁴⁹³	369 624	15 666

Skaidrojot iemeslus likumā⁴⁹⁴ noteiktās dzēšamo parādu summas atšķirībai no faktiskās dzēsto parādu summas, Valsts kasē konstatēti vairāki iekšējās kontroles sistēmas trūkumi, kuru rezultātā neatgūstamās parādsaistības netiek savlaicīgi dzēstas, nav izmantotas likumā⁴⁹⁵ noteiktās tiesības un, iesniedzot Finanšu ministrijai gadskārtējā valsts budžeta likumā dzēšamo kredītu sarakstu, ir sniegta nepatiesa informācija par faktisko prasību apjomu pret parādnieku:

- ❖ nav dzēsta likumā⁴⁹⁶ dzēšanai paredzētā Limbažu rajona Limbažu pagasta zemnieku saimniecībai “RĒZAS” piešķirtā neatgūstamā aizdevuma summa 15 666 *euro* apmērā. Valsts kases skaidrojums:

ZS “Rēzas” parādsaistības netika dzēstas 2018.gadā, jo gadskārtējā valsts budžeta sastādīšanas procesā tika pieļauta matemātiska kļūda (noapaļošanas rezultātā), kā rezultātā nebija iespējams šīs parādsaistības dzēst pilnā apmērā. Līdz ar to ZS “Rēzas” atlikušās parādsaistības ir paredzēts iekļaut 2019.gadā dzēšamo parādsaistību sarakstā. Valsts budžeta izpilde netiek ietekmēta, jo uzkrājumi ir izveidoti 100% apmērā.⁴⁹⁷

- ❖ dzēšamo aizdevumu sarakstā⁴⁹⁸ iekļautā valsts aizdevuma SIA “Latagra” norādītā dzēšamā aizdevuma summa neatbilst faktiskam prasību apjomam, t.i. dzēšamā aizdevuma summa ir par 910 319 *euro* lielāka, nekā likumā⁴⁹⁹ paredzētā summa. Valsts kases skaidrojums:

2017.gadā, sagatavojot informāciju par SIA “Latagra” parādsaistību apmēru iekļaušanai likuma projektā “Par valsts budžetu 2018.gadā” cilvēciskas kļūdas rezultātā netika ņemta vērā tās prasību summas, kas SAP sistēmā iegrāmatotas par periodu darījuma beigu datuma līdz SIA “Latagra” darbības izbeigšanai (2014.gada 12.martā). Minēto neatbilstību Valsts kase konstatēja 2018.gada maijā, veicot SIA “Latagra” pamatparāda norakstīšanu saskaņā ar Finanšu ministra rīkojumu. Ņemot vērā minēto, Valsts kase 2018.gadā ierosināja Finanšu ministrijai atlikušās SIA “Latagra” nenorakstītās prasības 910 319,31 EUR apmērā iekļaut dzēšanai likumā “Par valsts budžetu 2019.gadā”. Valsts budžeta izpilde netiek ietekmēta, jo uzkrājumi bija jau izveidoti 100% apmērā.⁵⁰⁰

- ❖ 2018.gadā dzēšamo likvidēto uzņēmumu parādsaistību sarakstā⁵⁰¹ iekļauti tādi subjekti, kuru parādsaistības bija dzēšamas jau agrāk, jo saistību noilgums Civillikuma izpratnē bija iestājies ātrāk, nekā uzņēmums tika likvidēts:

Debitora nosaukums	Likvidācijas datums pēc UR datiem	Pēdējās darbības datums, no kura tiek skaitīts noilguma laiks ⁵⁰²
Īslīces pagasta bezpeļņas pašvaldības uzņēmums “Nami pārvalde “Īslīce””	30.05.2017	23.12.2004, t.i. noilgums uz likvidācijas datumu - 12 gadi ⁵⁰³
Komerccirņa SIA “Jana-L”	29.07.2010	04.12.1997, t.i. 12 gadi
SIA “Ronda”	29.10.2015	28.09.1994, t.i. noilgums uz likvidācijas datumu - 11 gads

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ 2018.gadā dzēšamo parādsaistību sarakstā iekļauti debitori, kuri nav likvidēti, bet kuriem lielākajai daļai saistību noilgums pārsniedz 10 gadus:

Debitora nosaukums	Pēdējās darbības datums, no kura tiek skaitīts noilguma laiks	Aplēstais noilguma laiks ⁵⁰⁴ , gados
IK "Kaudzes"	09.05.1995	14
ZS "Palejnieki"	22.01.1996	13
Dz.Spādes IU	13.05.2002	7
Paju sabiedrība "Dzintars"	22.05.1996	13
Gūtmaņa IU "Treilers"	04.10.2004	4
Milbergas IU "Kursa"	04.02.1998	11
Rolanda Freimaņa individuālais tirdzniecības uzņēmums Tukumā "Lat in West"	14.11.1995	14
Briškas individuālais tirdzniecības uzņēmums "VBF"	01.08.1994	15
Mušaveca individuālā ražošanas komercfirma Rīgā "SPIKA"	15.07.1994	15
Kardaša IU – ražošanas komercfirma "Skorpions"	30.06.1997	12
Limbažu rajona Limbažu pagasta ZS "Rēzas"	29.10.1996	13
Sičinava individuālā komercijas-ražošanas firma "Rivet"	11.04.1995	14
Brieža ZS "Oliņas"	26.02.1993	16
Potapova Individuālā ražošanas komercfirma "Egiri"	22.12.1993	15
Korsakova IU – Latvijas kuģniecības aģentūra "Korsakovs & Co"	12.10.1995	14
Saldus rajona Zirņu pagasta ZS "Oškalni"	29.08.1995	14
Rīgas S.Lehoviča IU "LEX.S"	24.02.1992	17
Zuša individuālā firma "Niko"	11.09.1997	12
Jelgavas Jegorkina individuālais daudznozaru uzņēmums "Lans"	29.12.1995	13
I.Rekmanes individuālā firma	21.12.1995	13
Radziņa IU "Letland"	13.07.1999	10

Revīzijas laikā saņemtais Valsts kases skaidrojums par neatgūstamo parādsaistību novēloto norakstīšanu un par paredzētajām darbībām turpmāk:

"Kredītiestādēm (AS "Parex banka", AS Krājbanka", AS "SEB banka", AS "Ge Money Bank") apkalpošanā tika nodotas ievērojams apjoms "slikto kredītlīetu" (gandrīz 400). Valsts kase atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas paredz tikai likvidēta uzņēmuma parādsaistību dzēšanu, pakāpeniski vairāku gadu laikā norakstīja tikai likvidēto debitoru neatgūstamās parādsaistības.

Īstenojot šādu pieeju dzēšanas procesā, tika secināts, ka ir vairāki subjekti (piem. PSRS karaspēka daļa un tml.), kuru saistības nav atgūstamas un kuru juridiskais statuss nav minēts MK noteikumos vai nav bijuši reģistrēti Uzņēmumu reģistrā, kā arī subjekti, kuri nav pārreģistrējušies vai kuriem jau ilgstoši nenotiek saimnieciskā darbība vai VID to ir apturējis, tie nav izslēgti no Uzņēmumu reģistra un tml. Tika pieprasīta informācija gan no Valsts ieņēmumu dienesta par uzņēmumiem, kuriem VID ir apturējis vai izbeidzis saimniecisko darbību, gan no Uzņēmumu reģistra par uzņēmumiem, kuri neveic saimniecisko darbību, nav pārreģistrējušies un nav arī likvidēti. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra sniegto informāciju vairāki uzņēmumi nav bijuši un nav reģistrēti Uzņēmumu reģistrā, kā arī tika norādīts, ka atsevišķus subjektus (IU, ZS) atbilstoši normatīvajiem aktiem Uzņēmumu reģistrs var izslēgt tikai tad, ja saņemts paša subjekta iesniegums, tiesas lēmums, valsts pārvaldes iestādes lēmums ieraksta izdarīšanai. Savukārt VID norādījis, ka VID var apturēt vai izbeigt saimniecisko

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

darbību attiecībā uz kapitālsabiedrībām, bet attiecībā uz IU,ZS VID nav tiesiska pamata lemt par IU,ZS darbības izbeigšanu, tā ir to vadības kompetence.

Līdz ar to tika meklēti juridiskie risinājumi kredītsaistību dzēšanai, un, izvērtējot normatīvos aktus, 2017. , 2018. gadā iepriekšminētie subjekti tika iekļauti gadskārtējā valsts budžeta likumā atsevišķā dzēšamo parādsaistību sarakstā.”⁵⁰⁵

Lai gan Valsts kases skaidrojumā kā iemesls novēlotai neatgūstamo debitoru parādu norakstīšanai minēta juridiskā risinājuma meklēšana, šādam apgalvojumam nav pamatojuma, jo jau šobrīd ir spēkā tiesiskais regulējums, kas ļauj norakstīt šādus parādus – visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto *desmit gadu laikā*⁵⁰⁶, ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas ne vien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība⁵⁰⁷.

Vienlaikus, revīzijā saistībā ar neatgūstamajiem parādiem netika identificēta neviena no darbībām, kas varētu pārtraukt noilgumu:

- ❖ prasības celšana – prasības celšana pārtrauc visas saistību tiesības noilgumu, kaut arī tā būtu papriekš celta tikai par šās tiesības noteiktu daļu⁵⁰⁸;
- ❖ atgādinājums parādniekam – atgādinājums pārtrauc noilgumu⁵⁰⁹;
- ❖ gadījumi, kuros noilguma termiņa tecējuma laikā parādnieks kaut kādā kārtā pats būtu atzinis kreditora prasību⁵¹⁰.

Valsts kontroles ieskatā iekšējās kontroles sistēmas trūkumu dēļ, kuri kavē neatgūstamo debitoru parādu norakstīšanu esošā normatīvā regulējuma ietvaros, tiek nelietderīgi izmantoti iestādes resursi neatgūstamo parādu administrēšanā.

Atbilstoši Valsts kases sniegtajai informācijai:

*Uz doto brīdi nenorakstītas ir palikušas 34 kredītlietas, kuras plānots 2019. gadā pārņemt no AS “SEB banka” un iekļaut gadskārtējā valsts budžeta likumā dzēšamo kredītu sarakstā uz 2020.gadu*⁵¹¹.

Kopējā neatgūstamo parādu summa, kurus tiek plānots dzēst 2020.gadā, ir 846 838 *euro*⁵¹².

Ieteikums

Finanšu ministrijai veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka:

- ❖ 2020.gada valsts budžeta veidošanas procesā tiek sniegta pilnīga informācija par neatgūstamo parādu 846 838 *euro* apmērā norakstīšanas nepieciešamību;
- ❖ Valsts kase turpmāk informāciju par valsts norakstāmajiem aizdevumiem sniedz savlaicīgi, lai neradītu papildu izmaksas neatgūstamo parādu administrēšanai.

NAV KLASIFICĒTS

2.6. Pārskata daļa *Izdevumi*

2.6.1. Pašvaldības funkciju izpildes deleģēšana komersantiem

Pastāv risks, ka pašvaldības nav veikušas padziļinātu izpēti atsevišķu pārvaldes uzdevumu izpildes nodošanai kapitālsabiedrībām un nav izvēlējušās normatīvajam regulējumam atbilstošu darījuma juridisko formu, kā rezultātā pēc revidentu aplēsēm ir nepamatoti izlietojušas vismaz 0,6 milj. *euro*.

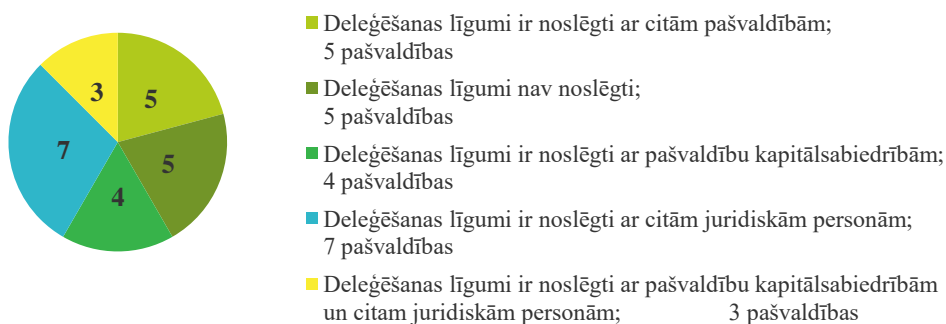
Pašvaldību mājas lapās publicētā informācija par kapitālsabiedrībām, kurās pašvaldībām ir līdzdalība, nav pilnīga un nesniedz lietotājiem skaidru priekšstatu par kapitālsabiedrību saimniecisko darbību un to iespējamo ietekmi uz pašvaldību gada pārskatiem.

Gada pārskatos uzrādītā informācija par kapitālsabiedrību prasībām un saistībām pret pašvaldību nav pilnīga.

 Publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai (turpmāk — pilnvarotā persona) pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk.⁵¹³

Revīzijas plānošanas posmā, apmeklējot 24 pašvaldības un izvērtējot to noslēgtos deleģēšanas līgumus par pašvaldību pārvaldes uzdevumu deleģēšanu citām personām, konstatēts, ka:

- ❖ piecās pašvaldībās⁵¹⁴ deleģēšanas līgumi ir noslēgti ar citām pašvaldībām;
- ❖ septiņās pašvaldībās⁵¹⁵ deleģēšanas līgumi ir noslēgti ar pašvaldības kapitālsabiedrībām un privātām kapitālsabiedrībām ar pašvaldības līdzdalību pamatkapitālā;
- ❖ desmit pašvaldībās⁵¹⁶ deleģēšanas līgumi ir noslēgti ar citām juridiskām personām;
- ❖ piecās pašvaldībās⁵¹⁷ deleģēšanas līgumi nav noslēgti (skatīt 24.attēlu).

24.attēls. Pašvaldību pārvaldes uzdevumu deleģēšana, noslēdzot deleģēšanas līgumus.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

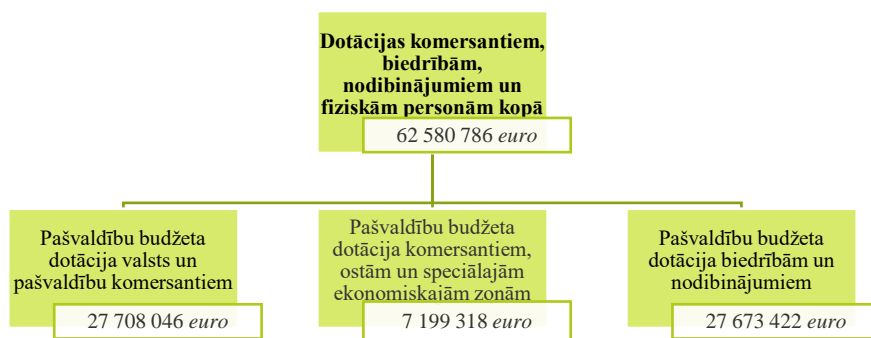
Izvērtējot pašvaldību mājas lapās pieejamo informāciju par pārvaldes uzdevumu deleģēšanu citām personām un salīdzinot to ar noslēgtajiem līgumiem, konstatēts, ka desmit pašvaldības⁵¹⁸ nav ievērojušas normatīvā akta⁵¹⁹ prasības, jo:

- ❖ piecas pašvaldības⁵²⁰ nav publicējušas deleģēšanas līgumus pašvaldību mājas lapās internetā⁵²¹;
- ❖ četras pašvaldības⁵²² deleģēšanas līgumus nav saskaņojušas ar VARAM⁵²³;
- ❖ sešas pašvaldības⁵²⁴ nav informējušas VARAM par noslēgtiem deleģēšanas līgumiem, kuru darbības termiņš ir līdz 1 gadam⁵²⁵;
- ❖ sešas pašvaldības⁵²⁶ nav nodrošinājušas deleģēšanas līgumu nosacījumu izpildes kontroli, jo nesaņem no pilnvarotajām personām atskaites līgumos noteiktajā termiņā un apmērā;
- ❖ viena pašvaldība⁵²⁷, deleģējot pārvaldes uzdevumus citu pašvaldību būvvaldēm un/vai izglītības pārvaldēm, ir noslēgusi līgumu, kura saturs neatbilst normatīvā akta⁵²⁸ prasībām par atsevišķu pārvaldes uzdevumu deleģēšanu.

 Normatīvais akts⁵²⁹ nosaka, ka, deleģējot pārvaldes uzdevumus, par funkcijas izpildi kopumā atbild attiecīgā publiskā persona. Uzraudzībai pār pārvaldes uzdevuma izpildi jābūt pilnīgai un efektīvai.

Dotācijas — budžeta līdzekļi, kurus piešķir citiem budžetiem, komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem un citām institūcijām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, lai nodrošinātu valsts vai pašvaldību funkciju izpildi.⁵³⁰

Saskaņā ar pārskatos par budžeta izpildi⁵³¹ atklāto informāciju pašvaldību budžeta dotācijas apmērs komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem un fiziskām personām 2018.gadā ir 62 580 786 euro, tajā skaitā pašvaldību budžeta dotācijas valsts un pašvaldību komersantiem 27 708 046 euro apjomā (skatīt 25.attēlu).

25.attēls. Pašvaldību dotācijas komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem un fiziskām personām struktūra 2018.gadā pēc naudas plūsmas.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Normatīvais akts⁵³² nosaka izdevumu klasifikāciju atbilstoši EKK:

3261 - valsts un pašvaldību budžeta dotācija valsts un pašvaldību komersantiem (uzrāda dotācijas valsts un pašvaldību komercsabiedrībām, kurās attiecīgās valsts vai pašvaldību iestādes ir kapitāla daļu turētājas);

3262 - valsts un pašvaldību budžeta dotācija komersantiem, ostām un speciālajām ekonomiskajām zonām (uzrāda dotācijas komercsabiedrībām, kurās attiecīgās valsts vai pašvaldību iestādes nav kapitāla daļu turētājas, kā arī dotācijas ostām un speciālajām ekonomiskajām zonām);

3263 - valsts un pašvaldību budžeta dotācija biedrībām un nodibinājumiem;

2239 - pārējie iestādes administratīvie izdevumi.

Pārbaudot izlasē iekļauto 30 pašvaldību apgrozījumu ar kapitālsabiedrībām pārskatus⁵³³ par 2018.gadu, konstatēts, ka pretēji normatīvā akta⁵³⁴ prasībām:

- ❖ viena pašvaldība⁵³⁵ dotāciju radniecīgajām kapitālsabiedrībām 15 102 *euro* apjomā uzrādījusi EKK 3262;
- ❖ trīs pašvaldības⁵³⁶ dotāciju radniecīgajām kapitālsabiedrībām 35 634 *euro* apjomā uzrādījusi EKK 3263;
- ❖ viena pašvaldība⁵³⁷ dotāciju kapitālsabiedrībai 3 000 *euro* apjomā uzrādījusi EKK 2239⁵³⁸.

Vienlaikus, analizējot izlasē iekļauto 24 pašvaldību noslēgto 78 deleģēšanas līgumu nosacījumus, konstatēts, ka vienādu deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildīšanai pašvaldībās tiek piemērota atšķirīga finansēšanas kārtība: maksājumi par pakalpojumiem vai dotācijas piešķiršana.

Saskaņā ar spēkā esošo normatīvo regulējumu⁵³⁹ un VID sniegto viedokli⁵⁴⁰ komersanti (tajā skaitā pašvaldību kapitālsabiedrības), pildot deleģētos pārvaldes uzdevumus (izņemot PVN likuma 3.panta desmitajā daļā minētos darījumus), nav uzskatāmi par nodokļa maksātājiem, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

- ❖ ir veikts izvērtējums, ka komersants var veikt attiecīgo uzdevumu efektīvāk;
- ❖ pārvaldes uzdevums komersantam nodots ar deleģēšanas līgumu;
- ❖ deleģēšanas līgums ir saskaņots ar VARAM vai, ja līguma termiņš nepārsniedz gadu, VARAM ir informēts par pārvaldes uzdevumu deleģēšanu;
- ❖ līgumā norādīts, ka deleģēto pārvaldes uzdevumu finansēšanas veids ir dotācija;
- ❖ komersants ir nodrošinājis atsevišķu (nodalītu) grāmatvedības uzskaiti visiem ieņēmumiem un izdevumiem saistībā ar pārvaldes uzdevumu izpildi;
- ❖ iegādātās preces un saņemtus pakalpojumus pārvaldes uzdevumu veikšanai komersants neiekļauj atskaitāmā priekšnodokļa daļā.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

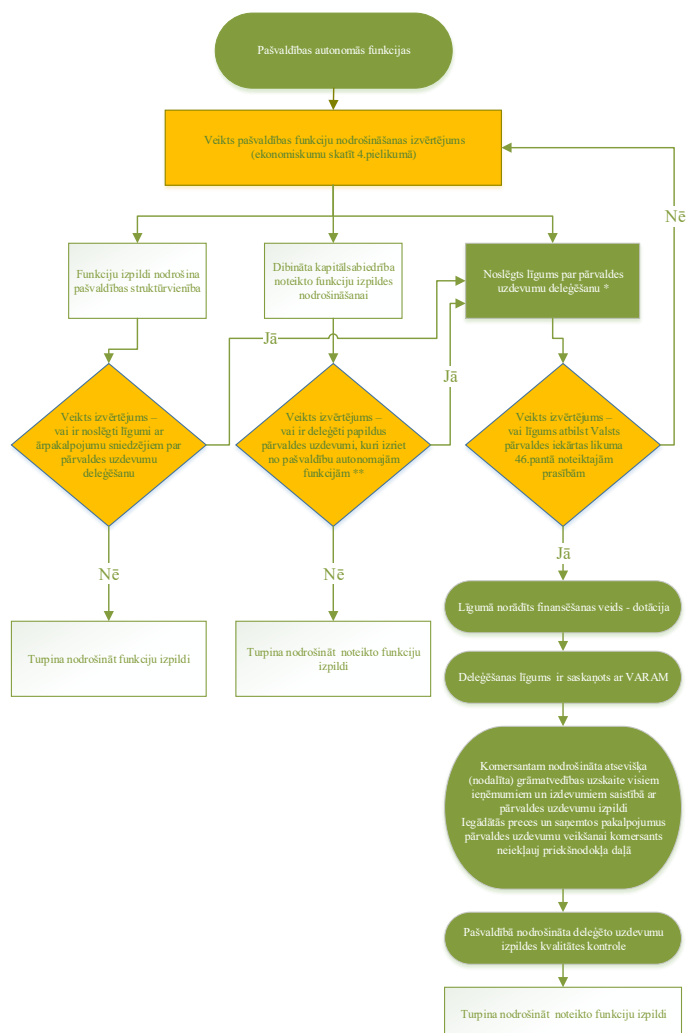
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Normatīvais akts⁵⁴¹ nosaka deleģēšanas līguma saturu, respektīvi, līgumā jānorāda:

- 1) līdzējus;
- 2) deleģēto pārvaldes uzdevumu un normatīvo aktu, ar kuru attiecīgais uzdevums nodots deleģētāja kompetencē;
- 3) deleģētā pārvaldes uzdevuma izpildes termiņu un kārtību;
- 4) līdzēju konkrēto atbildību, kā arī iespējamo atbildību līguma izbeigšanas gadījumā;
- 5) uzdevuma izpildes kvalitātes novērtējuma kritērijus, bet, ja līguma priekšmets ir vienreizējs uzdevums, — arī sasniedzamos rezultātus;
- 6) savstarpējo norēķinu kārtību, finansu un citu resursu piešķiršanas noteikumus;
- 7) regulāro pārskatu un ziņojumu sniegšanas kārtību;
- 8) pilnvarotās personas darbības uzraudzības kārtību;
- 9) līguma spēkā stāšanās kārtību;
- 10) līguma darbības termiņu;
- 11) citus būtiskus līguma nosacījumus.

Ņemot vērā revīzijā konstatēto – pašvaldībās nav vienotas izpratnes pārvaldes uzdevumu deleģēšanā –, ekonomiski pamatotas un efektīvas pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai ir nepieciešams periodisks funkciju izpildes izvērtējums (skatīt 26.attēlu), kas palīdzēs pašvaldībām pieņemt pareizu lēmumu.

* Ar kapitālsabiedrību vai citas pašvaldības institūciju.

** Papildus pārvaldes uzdevumi deleģēti uz pakalpojumu līguma pamata.

26. attēls. Pašvaldību pārvaldes funkciju izpildes izvērtēšana.

NAV KLASIFICĒTS

Viena no pašvaldību autonomajām funkcijām ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana).⁵⁴²

Lai gūtu pārliecību par pašvaldību pārvaldes uzdevumu deleģēšanu un to finansēšanas kārtību, papildus revīzijā ir izvērtēti deviņu pašvaldību⁵⁴³ līgumi ar pašvaldību kapitālsabiedrībām un privātām kapitālsabiedrībām ar pašvaldības līdzdalību pamatkapitālā par pašvaldības teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību.

Analizējot izlasē iekļauto 10 līgumu⁵⁴⁴ nosacījumus un izpildi, ir konstatēts, ka tikai Ogres un Lielvārdes novada pašvaldības⁵⁴⁵ teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību finansē dotācijas veidā.

Turklāt, izvērtējot pašvaldību iesniegto informāciju⁵⁴⁶ par pašvaldības teritorijas labiekārtošanas un sanitārās tīrības nodrošināšanā saņemto pakalpojumu grāmatvedības uzskaiti, konstatēts, ka:

- ❖ saskaņā ar izdevumu klasifikāciju atbilstoši EKK “2244 Nekustamā īpašuma uzturēšana” norādītajam kapitālsabiedrību izdevumi par pašvaldību administratīvās teritorijas uzturēšanu ir 3,5 milj. *euro*;
- ❖ pašvaldības no komersantiem ir saņēmušas pakalpojumu rēķinus par darījumiem, kas vispārējā kārtībā tika aplikti ar PVN.

Pēc Valsts kontroles veiktajām aplēsēm, deleģējot kapitālsabiedrībām uzdevumu gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību un to finansējot dotācijas veidā, un vienlaikus nodrošinot likuma⁵⁴⁷ nosacījumu ievērošanu, pašvaldību izdevumi būtu par vismaz 0,6 milj. *euro*⁵⁴⁸ mazāki. Līdz ar to pastāv risks, ka pašvaldības pretēji normatīvajā aktā⁵⁴⁹ noteiktajam nav lietderīgi rīkojušās ar finanšu līdzekļiem vismaz 0,6 milj. *euro* apmērā.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Normatīvais akts⁵⁵⁰ nosaka, ka atvasināta publiska persona nodrošina, ka tās mājas lapā internetā tiek publicēta aktuāla informācija par kapitālsabiedrībām, kurās tai ir līdzdalība (skatīt 16.attēlu).

27.attēls. Aktuālās informācijas atklāšana par pašvaldību kapitālsabiedrībām.

Izvērtējot izlasē iekļauto pašvaldību mājas lapās pieejamo informāciju, konstatēts, ka informācija par kapitālsabiedrībām, kurās pašvaldībām ir līdzdalība, nav atklāta pilnā apjomā. Par likuma prasībām pašvaldības ir informētas, un revīzijas laikā neatbilstības daļēji ir novērstas. Savukārt revīzijas noslēguma posmā konstatēts, ka tomēr sešas pašvaldības⁵⁵¹ nav publicējušas informāciju par kapitālsabiedrībām atbilstoši normatīvā akta⁵⁵² prasībām.

NAV KLASIFICĒTS

2.7. Saimnieciskā gada pārskatā iekļautie pārskati, par kuriem Valsts kontrole neizsaka viedokli

2.7.1. Rīgas pilsētas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” 2018.gada pārskats⁵⁵³

Rīgas pilsētas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” 2018.gada pārskats ir iekļauts Rīgas pilsētas pašvaldības konsolidētajā pārskatā.

Rīgas pilsētas pašvaldība ir iesniegusi Valsts kasei 2018.gada pārskatu mēnesi vēlāk, nekā to nosaka normatīvie akti⁵⁵⁴.

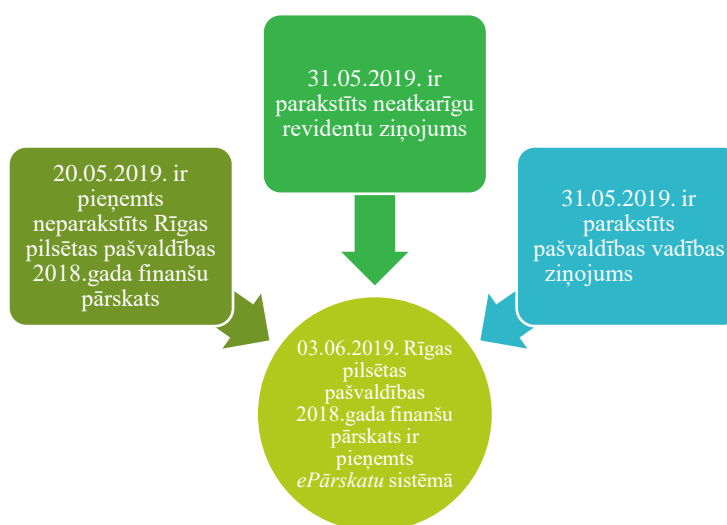
 Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes, kā arī pašvaldības konsolidēto gada pārskatu iesniedz Valsts kasei līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1.maijam saskaņā ar normatīvajos aktos par gada pārskatiem noteikto kārtību. Ministrijas un citas centrālās valsts iestādes gada pārskatam pievieno Valsts kontroles atzinumu par gada pārskata sastādīšanas pareizību. Pašvaldības gada pārskatam pievieno zvērināta revidenta ziņojumu. Valsts kontrole gada pārskatam pievieno zvērināta revidenta vai zvērinātu revidentu komercsabiedrības ziņojumu.⁵⁵⁵

Ministrijas, centrālās valsts iestādes un pašvaldības iesniedz konsolidēto gada pārskatu Valsts kasē Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajā termiņā (spēkā līdz 29.06.2018.).⁵⁵⁶

Ministrijas un pašvaldības konsolidēto gada pārskatu vai gada pārskatu iesniedz Valsts kasē Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajā termiņā (spēkā no 30.06.2018.).⁵⁵⁷

Analizējot Rīgas pilsētas pašvaldības gada pārskata iesniegšanu un pieņemšanu *ePārskatu* sistēmā ir konstatēts, ka pašvaldība ir nokavējusi 2018.gada pārskata iesniegšanas termiņus⁵⁵⁸:

- ❖ neparakstīts Rīgas pilsētas pašvaldības 2018.gada finanšu pārskats *ePārskatu* sistēmā ir pieņemts 20.05.2019.;
- ❖ neatkarīgu revidentu ziņojums⁵⁵⁹ un pašvaldības vadības ziņojums⁵⁶⁰ ir parakstīti 31.05.2019.;
- ❖ normatīvajam regulējumam atbilstošs Rīgas pilsētas pašvaldības 2018.gada finanšu pārskats ir pieņemts *ePārskatu* sistēmā 03.06.2019. (skatīt 28.attēlu).

28.attēls. Rīgas pilsētas pašvaldības 2018.gada pārskata iesniegšanas hronoloģija *ePārskatu* sistēmā.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pēc valsts revidentu pieprasījuma, skaidrojot gada pārskata iesniegšanas kavējumu, Rīgas pilsētas pašvaldība informēja par zvērināta revidenta atzinuma iesniegšanas termiņa pagarināšanu līdz 31.05.2019.⁵⁶¹ un pievienoja zvērināta revidenta skaidrojumu⁵⁶², ka iepriekš plānotās revīzijas procedūras ir pabeigtas, bet revidents lūdzis termiņa pagarinājumu risku izvērtēšanai, jo “[..] Ņemot vērā 2018.gada beigās un 2019.gada sākumā uzsāktās izmeklēšanas un publiski pieejamo informāciju par iespējamiem pārkāpumiem Rīgas domes kapitālsabiedrībās un nodibinājumos, ir atklāti būtiski fakti, kuriem var būt būtiska ietekme uz Rīgas pašvaldības konsolidētajos gada pārskatos uzrādītajām summām, bilancē vai ārpusbilancē uzrādāmajām saistībām, pielikumā atklājamo informāciju [..]”.

Vienlaikus ar papildu darbu minēto risku izvērtēšanā revidents veica arī Valsts kontroles noteikto uzdevumu – pašvaldības deputātu atlīdzības izvērtēšanu, kas saskaņā ar līgumā⁵⁶³ noteikto ir būtiska revīzijas pakalpojuma sastāvdaļa. Par revīzijas papildu darba apjomu pašvaldība ir saņēmusi rēķinu par 10 938 euro, lai gan līgumā⁵⁶⁴ tas nav paredzēts, turklāt rēķinā⁵⁶⁵ nav norādīti pamatojums un mērītāji (daudzumi, summas) katram darbu veidam, kā to nosaka normatīvais akts⁵⁶⁶.

Izvērtējot Rīgas pilsētas pašvaldības zvērināta revidenta veiktā darba apjomu, konstatēts, ka tas saskaņā ar noslēgto līgumu⁵⁶⁷ sākotnēji ir sniedzis tikai neatkarīgu revidentu ziņojumu⁵⁶⁸ par Rīgas pilsētas pašvaldības konsolidēto 2018.gada finanšu pārskatu.

Tikai pēc Valsts kontrolē notikušās intervijas ar zvērināto revidentu pašvaldība vienojusies⁵⁶⁹ par zvērināta revidenta papildu atzinumu sniegšanu par četrus Rīgas pašvaldības aģentūru gada pārskatiem līdz 19.07.2019., par 2018.gada pārskata revīzijas termiņu pagarināšanu līdz 12.07.2019. un revidenta tiesībām uz papildu samaksu par atzinuma sniegšanu par katru Rīgas pašvaldības aģentūru, ņemot vērā līgumā noteikto stundas tarifa likmi, nepārsniedzot desmit procentus no līgumcenas.

Par izlasē iekļautās Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” 2018.gada pārskatu sniegts zvērināta revidenta atzinums bez iebildēm, bet ar apstākļu akcentējumu, ka “*Finanšu pārskats par 2017.gadu netika revidēts*”. Līdz ar to Valsts kontroles revidentu ieskatā pastāv risks par 2018.gada pārskata sākotnējo atlikumu pareizību.

Valsts kontrole nevar sniegt viedokli par Rīgas pilsētas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” 2018.gada pārskatā uzrādītajiem aktīviem un pasīviem gada sākumā 19 922 523 euro vērtībā un gada beigās 19 780 688 euro vērtībā, jo:

- ❖ revīzijā, pārbaudot Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” publiski pieejamo informāciju⁵⁷⁰, konstatēts, ka pretēji normatīvajā aktā⁵⁷¹ noteiktajam par Aģentūras 2016., 2017.gada pārskatiem nav saņemts zvērināta revidenta atzinums;
- ❖ nav iespējams gūt pārliecību par 2018.gada beigās kontā “1218 Inženierbūves” iekļauto inženierbūvju 17 314 229 euro bilances vērtības jeb 87% no kopējiem Aģentūras aktīviem pārskata gada beigās pilnīgumu, salīdzināmību, atbilstošu atzišanu un novērtējumu;

NAV KLASIFICĒTS

- ❖ revīzijas laikā nav gūta pārliecība par Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” ieņēmumu uzskaites pilnīgumu vismaz 494 768 euro⁵⁷² apmērā, jo Aģentūra nav nodrošinājusi maksas pakalpojumu sniegšanas uzskaites kontroli. Turklāt ieņēmumu un izdevumu grāmatvedības uzskaitē un ekonomiskā klasifikācijā nav nodrošināta atbilstoši grāmatvedības uzskaiti reglamentējošajos normatīvajos aktos⁵⁷³ noteiktajām prasībām;
- ❖ veicot revīzijas procedūras Rīgas pašvaldības aģentūrā “Rīgas gaisma”, ir konstatētas interešu konflikta situācijas, kā arī neatbilstības gada pārskata sagatavošanā, ilgtermiņa ieguldījumu uzskaitē un atlīdzības uzskaitē, kas liecina par būtiskiem trūkumiem Aģentūras iekšējās kontroles sistēmā.

2.7.1.1. Gada pārskata sagatavošana

Aģentūra ir pašvaldības izveidota institūcija, kura Rīgas pilsētas teritorijā nodrošina pašvaldības autonomo funkciju – ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzētu teritoriju apgaismošanu. Vienlaikus Aģentūra papildus tās pamatfunkcijai nodrošina Rīgas pilsētas luksoforu sistēmas, ielu pulksteņu, tuneļu un dekoratīvā apgaismojuma uzturēšanu.⁵⁷⁴

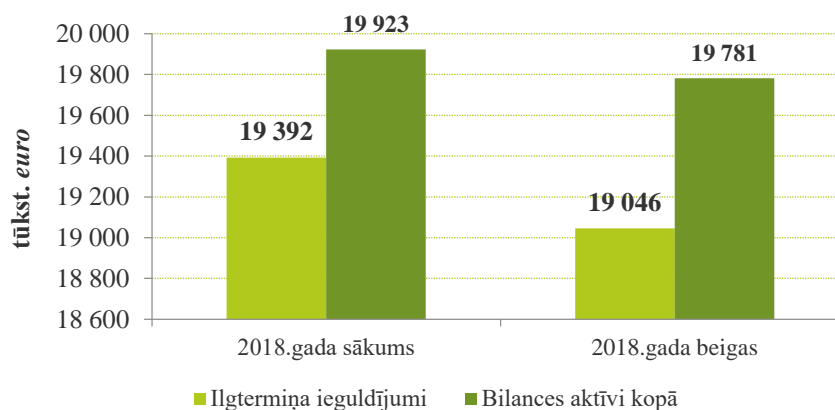

Saskaņā ar normatīvajā aktā⁵⁷⁵ noteikto pašvaldības aģentūra kārtu grāmatvedības uzskaiti un sniedz pārskatus Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajā kārtībā. Pašvaldības aģentūras gada publiskajā pārskatā norāda zvērināta revidenta atzinumu par saimniecisko darbību un iepriekšējā gada saimniecisko pārskatu.

Pārbaudot *ePārskatu* sistēmā⁵⁷⁶ atklāto Rīgas pilsētas pašvaldības informāciju, konstatēts, ka tajā nav ievietoti Aģentūras finanšu gada pārskati. Savukārt, pārbaudot Aģentūras tīmekļvietnē⁵⁷⁷ pieejamo informāciju, konstatēts, ka publiskajam gada pārskatam netiek pievienots zvērināta revidenta atzinums. Pašvaldības pieaicinātais zvērinātais revidents informēja, ka atzinumu sniedz tikai par Rīgas pašvaldības konsolidēto gada pārskatu.

2.7.1.2. Ilgtermiņa ieguldījumi

Aģentūras bilances posteņa “Ilgtermiņa ieguldījumi” vērtība 2018.gada sākumā bija 19,4 milj. *euro* jeb 97 % no bilances aktīvu kopsummas, bet gada beigās – 19,0 milj. *euro* jeb 96% (skatīt 29.attēlu).

29.attēls. Aģentūras bilances posteņa “Ilgtermiņa ieguldījumi” un bilances aktīvu kopējā vērtība 2018.gada sākumā un beigās

 Normatīvais akts⁵⁷⁸ nosaka, ka grāmatvedību kārtoti tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Aģentūra nav nodrošinājusi normatīvo aktu prasībām⁵⁷⁹ atbilstošu pārskata gada slēguma inventarizācijas norisi, jo kontam “1218 Inženierbūves” inventarizācija tiek veikta izlases veidā.

Tā rezultātā nav iespējams gūt pārlicību par 2018.gada beigās kontā “1218 Inženierbūves” iekļauto inženierbūvju 17 314 229 *euro* bilances vērtības jeb 87% no kopējiem Aģentūras aktīviem pārskata gada beigās pilnīgumu, salīdzināmību, atbilstošu atzīšanu un novērtējumu.

Vienlaikus, pārbaudot ilgtermiņa ieguldījumu iegādes un uzskaites vērtības pamatojošos dokumentus, konstatēts, ka pamatlīdzekļiem, kas sastāv no komplektējošajām daļām un kurus var izmantot atsevišķi, grāmatvedībā nav nodrošināta analītiskā uzskaitē, tajā skaitā:

- ❖ kontā “1232 Saimniecības pamatlīdzekļi” ir uzskaitītas biroja mēbeles kā viens komplekts⁵⁸⁰, lai gan saskaņā ar līgumu⁵⁸¹ komplekts sastāv no septiņām atsevišķām vienībām;
- ❖ kontā “1270 Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos” ir uzskaitīta viena vienība “Ieguldījumi ilgtermiņā iznomātos nekustamos īpašumos Rīgā”,⁵⁸² lai gan iegādāti⁵⁸³ trīs objekti. Tā rezultātā no uzskaites nav izslēgti ieguldījumi 17 864 *euro* vērtībā⁵⁸⁴, lai gan objekta nomas līgums izbeigts 06.04.2014.

Tāpat Aģentūra nav nodrošinājusi līgumu par turējumā nodotiem pamatlīdzekļiem izpildes kontroli, jo četri elektromobiļi nodoti⁵⁸⁵ turējumā Rīgas pašvaldības kapitālsabiedrībai līdz 31.12.2015. un līgumu darbība turpinās, lai gan Aģentūra nevarēja iesniegt dokumentus, kas pamato līgumu termiņa pagarinājumu, vai pieņemšanas – nodošanas aktus par pamatlīdzekļu nodošanu Aģentūrai.

2.7.1.3. Krājumi (degviela)

 Normatīvais akts⁵⁸⁶ nosaka, ka publiskas personas īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošais autotransports, tajā skaitā operatīvais transports, izmantojams tikai dienesta, darba, amata pienākumu (turpmāk — darba pienākumi) pildīšanai. Lai nodrošinātu noteikumu izpildi, publiska persona vai publiskas personas institūcija izdod normatīvo aktu par autotransporta izmantošanas kārtību, nosakot arī to personu loku, kuras atbilstoši šā panta noteikumiem drīkst lietot attiecīgo autotransportu.

Aģentūrā ir izstrādāti noteikumi, kas reglamentē autotransporta izmantošanas kārtību, atbildību par transporta līdzekļu izmantošanu un transporta līdzekļu atrašanās vietu⁵⁸⁷, kā arī nosaka autotransporta ceļazīmju noformēšanu⁵⁸⁸.

Izslases veidā pārbaudot ceļazīmes par 2018.gada augustu, konstatēts, ka ceļazīmēs maršruti tiek norādīti vispārīgi, nenorādot precīzu adresi, brauciena mērķi un/vai pamatojumu, piemēram: 1) kā maršruts ir norāde “objekts”⁵⁸⁹, “Brīvības”⁵⁹⁰, “pa Rīgu”⁵⁹¹.

2.7.1.4. Atlīdzība

Aģentūras budžeta izdevumi atlīdzībai 2018.gadā bija 2,4 milj. *euro*, un tie veidoja 27 % no aģentūras budžeta izdevumu kopsummas. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu Aģentūras izdevumi atlīdzībai palielinājušies par 0,2 milj. *euro* jeb 8 %.

Kopējie Aģentūras budžeta izdevumi atalgojumam 2018.gadā bija 1,8 milj. *euro*, un tos veidoja mēnešalga, piemaksas, prēmijas un naudas balvas un citi darba devēja piešķirtie maksājumi un labumi (skatīt 11.tabulu).

11.tabula

Aģentūras budžeta izdevumi atlīdzībai 2017. un 2018.gadā pēc naudas plūsmas⁵⁹².

EKK	Izdevumu posteņa nosaukums	2017.gada pamatbudžetā, <i>euro</i>	2018.gada pamatbudžetā, <i>euro</i>	Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, %
1000	Atlīdzība	2 220 544	2 401 509	8,1
1100	Atalgojums	1 702 251	1 838 924	8,0
1110	Mēnešalga	1 450 416	1 525 039	5,1
1140	Piemaksas, prēmijas un naudas balvas	251 561	313 849	24,8

Izslases veidā pārbaudot 34 darbinieku darba laika uzskaites tabeles un personīgā konta kartītes, konstatēti vairāki trūkumi, piemēram, 1) atsevišķos gadījumos darbiniekam aprēķināts lielāks iedzīvotāju ienākuma nodoklis⁵⁹³, 2) darba algas aprēķinā par 2018.gada janvāri piemērota darba līgumam neatbilstoša stundas tarifa likme⁵⁹⁴, 3) darba laika uzskaites tabelēs⁵⁹⁵ norādīta nepatiesa informācija par atrašanos/neatrašanos atvaļinājumā⁵⁹⁶, 4) nav norādītas komandējuma dienas⁵⁹⁷, kas ir brīvdienās.⁵⁹⁸

Aģentūras tehniskais direktors, pildot direktora pienākumus (direktora prombūtnes laikā), ir izdevis rīkojumu par personāla apmācībām⁵⁹⁹, nosūtot sevi uz semināru⁶⁰⁰.

Publiska persona rīkojas ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkura rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu atbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.⁶⁰¹

Pašvaldības aģentūrai ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā iegādāties savai darbībai nepieciešamo mantu.⁶⁰²

Rīgas pilsētas pašvaldībā ir izstrādāti iekšējie noteikumi⁶⁰³, kas nosaka darba vajadzībām nepieciešamo mobilo telekomunikāciju sarunu pakalpojumu nodrošināšanas kārtību un ir saistoši Aģentūrai.

Pārbaudot no darbinieku darba algām veiktos ieturējumus, konstatēts, ka Aģentūra ir uzņēmusies saistības par darbinieku uz nomaksu iegādātajiem mobilajiem tālruņiem.

Salīdzinot grāmatvedības uzskaites reģistrus ar rēķiniem par mobilo pakalpojumu sniegšanu, konstatēts, ka 1) darbinieku ikmēneša saistības par mobilajiem tālruņiem tiek grāmatotas kontā “70221 Pakalpojumi”, to nepamatoti palielinot, 2) mainoties mobilo pakalpojumu sniedzējam, rēķinos tiek norādīta darbinieku saistību kopējā summa, turklāt rēķinos⁶⁰⁴ norādītās summas nesakrīt ar ieturējumiem no darba algām.

Pašvaldības aģentūras gada publiskajā pārskatā norāda divos iepriekšējos gados izpildīto un kārtējam gadam pieņemto budžetu, tai skaitā informāciju par saistību un garantiju apjomiem.⁶⁰⁵

Revīzijā noskaidrots, ka uzkrātās saistības par darbinieku mobilajiem tālruņiem uz pārskata gada sākumu ir 2 443 *euro* un uz pārskata gada beigām 3 206 *euro*. Tomēr Aģentūras publiskajā gada pārskatā⁶⁰⁶ nav atklāta informācija par prasībām pret personālu un uzņemtajām saistībām.

2.7.1.5. Interesešu konflikts

Valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti.⁶⁰⁷

Pārbaudot rīkojumus personāla jautājumos, ir konstatēts interesešu konflikta risks, jo Aģentūras tehniskais direktors kā direktora pienākumu izpildītājs tā prombūtnes laikā ir izdevis rīkojumus par papildu samaksas noteikšanu radniekam: 1) par papildu pienākumiem⁶⁰⁸, nosakot piemaksu pie darba algas 30% apmērā no mēnešalgas; 2) par izpildīto papildu darbu⁶⁰⁹; 3) par prēmijas izmaksu⁶¹⁰.

Apkopojot minēto, secināms: revīzijā konstatētās neatbilstības liecina par iekšējās kontroles sistēmas trūkumiem un norāda uz nepieciešamību pilnveidot kontroles pasākumus Aģentūrā.

2.7.1.6. Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” maksas pakalpojumu pārbaude

Normatīvie akti⁶¹¹ nosaka, ka publiskas personas rīcībai ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu ir jābūt likumīgai, lietderīgai un jāatbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai. Turklāt mērķi jāsasniedz ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu, bet manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējami augstāku cenu.

Pašvaldības iestādei ir pienākums grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļot visus saimnieciskos darījumus, kā arī katru faktu vai notikumu, kas rada pārmaiņas tās mantas stāvoklī (turpmāk — saimnieciskie darījumi). Grāmatvedība jākārtota tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Grāmatvedībā ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem un sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Ieraksti grāmatvedības reģistros izdarāmi savlaicīgi, nodrošinot, ka tie ir pilnīgi, precīzi un sistemātiski sakārtoti. Ierakstus grāmatvedības reģistros un

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

attaisnojuma dokumentos labo vai papildina, ievērojot prasības, kas ietvertas normatīvajos aktos, kuri nosaka grāmatvedības kārtošanu un organizāciju⁶¹².

Normatīvais akts nosaka, ka debitoru (prasību) sastāvā kā uzkrātos ieņēmumus uzskaita budžeta iestādes ieņēmumus, kas saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem attiecas uz iepriekšējiem periodiem, bet kuru saņemšanas termiņš vēl nav pienācis vai par kuriem nav iegrāmatots debitoru prasību norēķinu dokuments (attaisnojuma dokuments)⁶¹³.

Asignējumu (dotāciju) piešķiršanas (saņemšanas) dienā budžeta iestāde atzīst pamatdarbības ieņēmumus no saņemtajām dotācijām un palielina naudas līdzekļu konta atlikumu. Budžeta iestāde pārskata perioda (gada) beigās saskaņā ar uzkrāšanas principu koriģē atzītos pamatdarbības ieņēmumus par piešķirto valsts budžeta asignējumu (dotāciju) neizmantoto daļu (slēgtajiem budžeta asignējumiem), kā arī samazinot naudas līdzekļu atlikumus.

Lai nodrošinātu budžeta līdzekļu izlietošanas kontroli un dotu iespēju veikt nepieciešamo analīzi atbilstoši administratīvajām, funkcionālajām un ekonomiskajām kategorijām, pašvaldības iestādes grāmatvedības uzskaitē piemēro Ministru kabineta noteikto budžeta ieņēmumu un izdevumu klasifikāciju⁶¹⁴.

Pārbaudot Aģentūras un Finanšu departamenta uzrādītos un iesniegtos Aģentūras grāmatvedības uzskaites reģistrus un attaisnojuma dokumentus, kuros uzrādīti ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem 485 126 *euro* apmērā, konstatēts, ka:

- ❖ nav veikta maksas pakalpojumu tarifu aktualizācija;

Faktiski no 2011.gada⁶¹⁵ līdz revīzijas veikšanas brīdim nav veikta maksas pakalpojumu tarifu aktualizācija, lai gan vairākkārt ir mainījušās izmaksas, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu, piemēram, elektroenerģijas tarifi un minimālā mēneša darba alga.

- ❖ nav nodrošināta maksas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas pamatotība.

Rīgas domes saistošajos noteikumos⁶¹⁶ nav noteikta kārtība, kā aprēķināms tarifs par Aģentūras klientiem piegādāto elektroenerģiju, kuru šobrīd veido vairāk nekā viena komponente⁶¹⁷.

Revīzijas laikā Aģentūra nevarēja uzrādīt aprēķinus, kas apliecinātu, ka, nosakot maksas pakalpojumu tarifus, ir ņemti vērā un aprēķinā iekļauti visi aktuālie ar pakalpojumu sniegšanu saistītie izdevumi.

Aģentūras grāmatvedības uzskaitē nav nodrošināta ieņēmumu un izdevumu analītiskā uzskaitē pa sniegtiem pakalpojumu veidiem, kas apgrūtina pilnīgu un korektu maksas pakalpojumu tarifu aprēķināšanu.

Aģentūra nav ieviesusi saprotamu un pamatotu pakalpojumu uzskaites sistēmu un kontroli, jo nav noteikts Rīgas pilsētas pašvaldībai sniegto maksas pakalpojumu apjoms, kuru sniegšana tiek apmaksāta no Rīgas pilsētas pašvaldības piešķirtās dotācijas. Līdz ar to nav iespējams gūt pārliecību par pašvaldības dotācijas izlietojuma pamatotību.

Ņemot vērā to, ka maksas pakalpojumu tarifi nav aktualizēti no 2011.gada, bet tarifā iekļaujamās izmaksas pieaug, pastāv risks, ka ar maksas pakalpojumu sniegšanu saistītie Aģentūras izdevumi tiek daļēji segti no Aģentūrai piešķirtajiem Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta līdzekļiem deleģēto pašvaldības funkciju nodrošināšanai un nav iespējams veikt aprēķinu par Rīgas pilsētas pašvaldības ielu, tiltu un citu sabiedriskas nozīmes teritoriju apgaismošanai faktiski nepieciešamo pašvaldības finansējuma apmēru.

- ❖ Aģentūras sniegto pakalpojumu faktiskā cena neatbilst Rīgas pilsētas pašvaldības noteiktajam vai nav pārbaudāma.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Saistošajos noteikumos⁶¹⁸ un Aģentūras direktora izdotajā rīkojumā⁶¹⁹ nav paredzēta atlaižu piemērošanas kārtība, bet ar klientiem noslēgtie pakalpojumu līgumi paredz saistošajiem noteikumiem⁶²⁰ neatbilstošus papildu nosacījumus pakalpojumu maksas noteikšanas kārtībā⁶²¹.

Vairākos gadījumos noslēgtajos līgumos nav norādīts pakalpojumu sniegšanas apjoms un tarifi, nav sagatavoti un pievienoti pielikumi⁶²², nav veiktas nepieciešamās izmaiņas⁶²³, kā arī rēķins tiek sagatavots par pakalpojumu apjomu, kas atšķiras no līguma pielikumā norādītā⁶²⁴. Piemēram, ar vienu no lielākajiem Aģentūras klientiem noslēgtā līguma⁶²⁵ nosacījumi paredz maksas par Aģentūras publiskajiem pakalpojumiem savstarpēju saskaņošanu atbilstoši līgumam klāt pievienotajiem dokumentiem, tomēr dokumenti pielikumā nav pievienoti. Saskaņā ar sniegto informāciju aprēķinu par apmaksas apmēru sagatavo Aģentūras direktors. Turklāt klientam izrakstītie rēķini⁶²⁶ neļauj gūt pārliecību par Aģentūras sniegto maksas pakalpojumu apjomu un piemēroto tarifu atbilstību apstiprinātajam cenrādim⁶²⁷.

Ņemot vērā iepriekš minēto, nav gūta pārliecība par Aģentūras maksas pakalpojumu uzskaites pilnīgumu. Vienlaikus konstatētais – Aģentūras direktors lielā mērā vienpersoniski nosaka klientam noteiktās samaksas apmēru, netiek piemērots “četrus acu” princips kontrolē – norāda uz dienesta pilnvaru pārsniegšanas vai interešu konflikta riska iespējamību.

- ❖ Aģentūra revīzijas laikā nevarēja uzrādīt informāciju par visiem klientiem un tiem sniedzamo pakalpojumu apjomu, tas ir, skaitu, veidu un pakalpojuma sniegšanas vietu, pieslēgumu jaudām. Pakalpojumu monitoringa nodrošināšanai un līgumu izpildes kontrolei būtu nepieciešams apkopojums pa klientiem un tiem sniedzamajiem pakalpojumiem un apjomiem, izrakstītajiem rēķiniem un saņemtajiem maksājumiem.

Turklāt Aģentūra pati nekontrolē pakalpojumu sniegšanu, bet paļaujas uz klientu iesniegtajās ikmēneša atskaitēs norādīto informāciju par faktiski izmantotajiem pakalpojumiem un pieslēgtajām elektroenerģijas jaudām.

Tāpat Aģentūra neveic līgumu izpildes pārbaudes, lai gan līgumos paredzēta iespēja koriģēt pasūtītāja iesniegtajās atskaitēs norādīto informāciju, ja Aģentūras rīcībā ir atšķirīga informācija par iepriekšējā mēnesī veiktajām pārbaudēm.

Iepriekš minētais norāda uz iekšējās kontroles sistēmas trūkumiem Aģentūras sniegto maksas pakalpojumu uzskaitē un liedza gūt pārliecību par Aģentūras sniegto maksas pakalpojumu ieņēmumu uzskaites pilnīgumu.

Apkopojot iepriekš minēto, ir secināms, ka Aģentūras iekšējās kontroles sistēmas trūkumu dēļ nav gūta pārliecība par ieņēmumos no sniegtajiem maksas pakalpojumiem uzskaitītās summas 485 126 *euro* pilnīgumu, jo Aģentūrā pastāvošā norēķinu kārtība par sniegtajiem maksas pakalpojumiem nenodrošina līgumu izpildes kontroli.

NAV KLASIFICĒTS

2.7.1.7. Ieņēmumu un izdevumu grāmatvedības uzskaitē

Analizējot Aģentūras grāmatvedības uzskaites reģistrus⁶²⁸, konstatēts:

- ❖ grāmatvedības uzskaitē nav nodrošināta ieņēmumu no sniegtajiem maksas pakalpojumiem uzskaitē pa periodiem:
  - 2018.gada ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem palielināti vismaz par 13 044 *euro*⁶²⁹, pārskata perioda grāmatvedības uzskaitē atzīstot faktiski 2017.gadā sniegto maksas pakalpojumu ieņēmumus;
  - 2018.gadā ieņēmumu sastāvā atzīti ieņēmumi vismaz 2 595 *euro*⁶³⁰ apmērā par klientam faktiski 2017.gada decembrī sniegtajiem pakalpojumiem, kuri uz iepriekšējā pārskata perioda beigām nebija iegrāmatoti uzkrāto ieņēmumu sastāvā. Turklāt revidentiem sniegta pretrunīga informācija par ieņēmumu apmēru no klientam sniegtajiem pakalpojumiem, jo iesniegti divi dažādi pieņemšanas – nodošanas akti⁶³¹ par atšķirīgām summām, bet pakalpojumu rēķins izrakstīts zemākajā vērtībā;
  - pārskata perioda beigās grāmatvedības uzskaitē uzkrāto ieņēmumu sastāvā nav uzrādīti ieņēmumi par 2018.gada decembrī sniegtajiem maksas pakalpojumiem vismaz 22 220 *euro* apmērā. Revidentiem tika iesniegta pretrunīga informācija⁶³² par Aģentūras uzkrāto ieņēmumu grāmatvedības uzskaitē veiktajiem grāmatojumiem, kas liecina, ka uzkrātie ieņēmumi no Aģentūras 2018.gada decembrī sniegtajiem maksas pakalpojumiem grāmatvedības uzskaites reģistros faktiski iegrāmatoti un atzīti tikai 2019.gadā, bet uzrādīti 2018.gada finanšu pārskatā.
- ❖ netiek nodrošināta vienota pieeja un līgumos noteiktā kārtība rēķinu par Aģentūras sniegtajiem maksas pakalpojumiem izrakstīšanā. Līdz ar to ieņēmumi⁶³³ no maksas pakalpojumiem netiek atzīti periodā (mēnesī, ceturksnī u.tml.), kad tie radušies⁶³⁴. Turklāt, tā kā Aģentūra ir PVN maksātāja, tad pastāv nodokļu riski, kas saistīti ar kļūdaini ikmēneša PVN atskaitēs uzrādīto ar PVN apliekamo darījumu summu, un nodokļu audita gadījumā varētu tikt aprēķinātas nodokļa kavējuma naudas un soda naudas par valsts budžetā savlaicīgi neveiktiem nodokļa maksājumiem.

Viena no Aģentūras funkcijām ir pārvaldīt un apsaimniekot Rīgas pilsētas ielu, laukumu, parku un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju ārējās apgaismošanas ietaises un to vajadzībām ierīkotos elektriskos tīklus, kā arī veikt nepieciešamos remonta un rekonstrukcijas darbus⁶³⁵. 2018.gadā Aģentūra ieņēmumos nav uzrādījusi no Rīgas pilsētas infrastruktūras fonda līdzekļiem⁶³⁶ saņemto dotāciju 9 642 *euro* apmērā Aleksandra Triumfa arkas apgaismojuma ierīkošanai:

- ❖ par pašvaldības dotāciju Aģentūra izrakstījusi rēķinu⁶³⁷, kuru grāmatojot grāmatvedības uzskaitē nevis atzinusi ieņēmumus, bet pretēji normatīvā akta prasībām⁶³⁸ samazinājusi pārskata perioda faktiskos izdevumus⁶³⁹;
- ❖ Rīgas pilsētas pašvaldība Rīgas pilsētas infrastruktūras fonda grāmatvedības uzskaitē izveidojusi iekšējo dokumentu apmaksai, kuru grāmatojot atzinusi izdevumus 9 642 *euro* apmērā par pašvaldībai sniegtajiem pakalpojumiem⁶⁴⁰. Turklāt, veicot dokumenta apmaksu, piemērots no apmaksas dokumenta grāmatojuma atšķirīgs izdevumu EKK⁶⁴¹;
- ❖ izbūvētā inženierbūve ņemta Aģentūras grāmatvedības uzskaitē pamatlīdzekļu sastāvā ar sākotnējo vērtību 9 583 *euro*⁶⁴²;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ iesniegtajos grāmatvedības uzskaites reģistros un dokumentos uzrādīta pretrunīga informācija, līdz ar to grāmatvedības uzskaitē nav nodrošināta darījuma izsekojamība un uzkrāšanas principa piemērošana, jo:
  - Aģentūra, izrakstot rēķinu⁶⁴³ par Aleksandra Triumfa arkas apgaismojuma izveidi, grāmatvedības uzskaitē atzinusi Debitoru prasības un samazinājusi Aģentūras faktiskos izdevumus, tajā skaitā par darba samaksu un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām izmaksām;
  - Rīgas domes Finanšu departaments saņemto rēķinu ieģrāmatojis, grāmatvedības uzskaitē atzīstot izdevumus, kuriem piemērojis EKK 2279 “Pārējie iepriekš neklasificētie pakalpojumu veidi”, un Kreditoru saistības, bet, veicot rēķina apmaksu, samazinājis Kreditoru prasības un izdevumiem pēc naudas plūsmas principa piemērojis EKK 5250 “Kapitālais remonts un rekonstrukcija”;
  - Saskaņā ar Aģentūras virsgrāmatu ar korespondējošiem kontiem par 2018.gadu, Aģentūra, grāmatvedības uzskaitē atzīstot Inženierbūves izveidošanas izmaksas kontā 1241 “Pamatlīdzekļu izveidošana”, samazinājusi izdevumus pēc uzkrāšanas principa par darba samaksu un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas izmaksām.

Papildus konstatēta normatīvo aktu⁶⁴⁴ prasībām neatbilstoša ieņēmumu un izdevumu ekonomiskās klasifikācijas pielietošana Aģentūras grāmatvedības uzskaitē, kā rezultātā budžeta līdzekļi izlietoti neatbilstoši budžeta tāmē apstiprinātajam mērķim⁶⁴⁵ un veikta neatbilstoša ieņēmumu klasifikācija⁶⁴⁶, kā arī vieniem un tiem pašiem izdevumiem pēc naudas plūsmas un uzkrāšanas principa piemēroti atšķirīgi izdevumu EKK.

2.7.1.8. Ziedojumu saņemšana

Veicot Aģentūras grāmatvedības uzskaites attaisnojuma dokumentu izvērtējumu, konstatēts, ka Aģentūra pārskata periodā ir pieņēmusi ziedojumu vismaz 664 *euro* apmērā un uzrādījusi ieņēmumu uzskaites EKK 21.4.9.9. “Pārējie iepriekš neklasificētie pašu ieņēmumi”⁶⁴⁷:

- ❖ Aģentūras direktors informējis⁶⁴⁸ Rīgas domes priekšsēdētāju, ka Aģentūras elektroenerģijas piegādātājs ir izteicis vēlmi apmaksāt svētku egļu izgaismojumam izlietotās elektroenerģijas izdevumus 803 *euro* apmērā un lūdzis atļauju Aģentūrai pieņemt piedāvāto maksājumu. Rīgas domes priekšsēdētājs 06.11.2017. saskaņojis saņemto vēstuli;
- ❖ Aģentūra noslēgusi vienošanos⁶⁴⁹ ar piegādātāju par svētku egļu izgaismojumam izlietotās elektroenerģijas izdevumiem 943 *euro* (tajā skaitā PVN 139 *euro*) apmērā⁶⁵⁰, kas pēc ekonomiskās būtības nav PVN objekts.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tika secināts, ka darījums pēc ekonomiskās būtības ir ziedojums, kas nav korekti uzrādīts Aģentūras grāmatvedības uzskaitē.

Iepriekš minētie konstatējumi – grāmatvedības uzskaitē nav nodrošināta ieņēmumu un izdevumu uzskaitē un klasifikācija atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nav nodrošināta darījuma izsekojamība, pastāvošais risks, ka Aģentūras sniegtie maksas pakalpojumi komersantiem tiek finansēti no Rīgas pilsētas piešķirtās dotācijas deleģēto pašvaldības funkciju nodrošināšanai, kā arī Aģentūras nelikumīgi saņemtais ziedojums no saistītas personas – liecina par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, tajā skaitā grāmatvedības uzskaites un dokumentu aprites sistēmā.

NAV KLASIFICĒTS

2.7.1.9. Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija

Pastāv risks, ka Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas gaisma”, īstenojot Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi, ir nepamatoti izlietojusi pašvaldības budžeta līdzekļus vismaz 218 913 *euro* apmērā, tajā skaitā 106 674 *euro* izlietojumu, neievērojot Rīgas pilsētas pašvaldībā noteikto kārtību⁶⁵¹ un neveicot nepieciešamo budžeta tāmes grozījumu izskatīšanu Domes nozares pastāvīgajā komitejā. Revidentu konstatētās neatbilstības norāda uz nepietiekamu saimnieciskās darbības iekšējo kontroli Rīgas pašvaldības aģentūrā “Rīgas gaisma”.

Normatīvais akts⁶⁵² nosaka pienākumu lietderīgi rīkoties ar finanšu līdzekļiem un mantu, t.i., rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu.

Saskaņā ar SRS⁶⁵³ krāpšana ir viena vai vairāku vadības pārstāvju, personu, kam uzticēta uzņēmuma pārvalde, darbinieku vai trešo personu apzināta rīcība, kas ietver maldināšanu ar mērķi iegūt netaisnas vai nelikumīgas priekšrocības.

Izvērtējot Aģentūras sniegto informāciju par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi (turpmāk – Stratēģija), ar tās grāmatvedības uzskaiti saistīto dokumentāciju un publiski pieejamo informāciju, ir konstatēts:

- ❖ vairāk nekā gadu ilgušā Stratēģijas izstrādes un realizācijas⁶⁵⁴ iepirkuma un līguma noslēgšanas procesa rezultātā, veicot iepirkuma procedūru – metu konkurss –, Aģentūra 06.05.2016. ir noslēgusi līgumu⁶⁵⁵ “Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju” (turpmāk – Līgums) par 344 850 *euro* (tajā skaitā PVN 59 850 *euro*) ar SIA “Deloitte Latvia” (skatīt 30.attēlu);
- ❖ lai gan normatīvais akts⁶⁵⁶ un Metu konkursa nolikums tā pārtraukšanas gadījumā neparedzēja devīžu atšifrējuma atvēršanu, 02.04.2015. Aģentūras iepirkumu komisija atvēra devīzes aploksni un uzzināja vienīgo piedāvājuma iesniedzēju⁶⁵⁷, bet dokumentu atdošanas brīdī pretendents apliecināja, ka iesniegtā piedāvājuma iepakojums atbilst stāvoklim, kādā tas bija iesniegšanas dienā⁶⁵⁸;
- ❖ Rīgas domes priekšsēdētājs tikai 27.12.2016. pieņēma lēmumu⁶⁵⁹ par darba grupas izveidi un nolikuma apstiprināšanu ilgtspējīga Rīgas pilsētas pašvaldības ielu apgaismojuma risinājumu ieviešanai⁶⁶⁰.

30.attēls. Stratēģijas izstrādes process no ieceres līdz 2018.gada beigām.

Analizējot Valsts kontroles rīcībā esošo un no pašvaldības saņemto informāciju par Stratēģijas izstrādi un izdevumu grāmatvedības uzskaiti, ir konstatētas iespējamās krāpšanas pazīmes un fakti, kas norāda uz, iespējams, nepamatotu līdzekļu 218 913 euro apmērā izlietošanu:

- ❖ Pirmkārt, revīzijas laikā netika uzrādīti Stratēģijas izstrādes nepieciešamību pamatojošie dokumenti, uz kuriem savā vēstulē atsaucies Aģentūras direktora pienākumu izpildītājs, iniciējot priekšizpēti liela mēroga ielu apgaismojuma modernizācijas programmai Rīgā (tas ir, Stratēģijas izstrādi) un uzdotot vērtēt piemērotāko un pašvaldībai izdevīgāko projekta realizācijas modeli no ekonomiskā, juridiskā un tehniskā viedokļa.

Vēstulē sniegta informācija par paveikto pilsētas ielu apgaismojuma sistēmas modernizācijā un izklāstīti realizēto projektu rezultātu analīzes secinājumi. Amatpersona atsaukusies uz Aģentūras vērtēto citu pilsētu pieredzi ielu apgaismojuma tīkla modernizēšanā.

Revīzijā Rīgas pilsētas pašvaldība nevarēja uzrādīt dokumentus, kas apliecinātu vēstulē minētos veiktos izvērtējumus un informācijas apkopojumus, kā arī iekšējo resursu kapacitāti un darbinieku kvalifikācijas nepietiekamību, kas pamatotu ārpalpojuma piesaistes nepieciešamību.

Rīgas pilsētas pašvaldība ir noteikusi tikai vispārīgus Aģentūras direktora darba pienākumus.⁶⁶¹

Turklāt līgumā⁶⁶² noteiktie pakalpojuma sniedzēja Stratēģijas izstrādes procesa gaitā veicamie uzdevumi daļēji pārklājas ar Aģentūras tehniskā direktora amata aprakstā⁶⁶³ noteiktajiem pienākumiem, kas apstiprina revidentu viedokli par nepieciešamību vispirms vērtēt Aģentūras iekšējos resursus.

- ❖ Otrkārt, Stratēģijas izstrādāšana nav uzrādīta ne pašvaldības, ne arī Aģentūras plānošanas dokumentos.

Stratēģijas izstrādi 2014.gadā neparedzēja nedz pašvaldības izstrādātais Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns 2010.–2020.gadam⁶⁶⁴ (turpmāk – Rīcības plāns), kura izstrāde bija paredzēta uz Rīcības plāna apstiprināšanas brīdi spēkā esošajos pašvaldības plānošanas

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

dokumentos⁶⁶⁵, nedz arī apstiprinātā Aģentūras vidēja termiņa darbības stratēģija 2014.–2016.gadam⁶⁶⁶.

Rīcības plānā bija uzrādīta informācija par paveikto Rīgas pilsētas apgaismes sistēmas modernizācijā, apgaismes sistēmas raksturojumu, attīstības perspektīvām, paredzamām darbībām nākotnē, esošajiem un iespējamajiem finanšu avotiem, Eiropas Savienības, valsts un pašvaldības atbalsta pasākumiem, kā arī noteiktajiem kritērijiem mērķu sasniegšanas izvērtēšanai. Rīcības plāns tika izstrādāts starptautiskā *INTERREG IVA* projekta⁶⁶⁷ ietvaros, sadarbojoties konsorciņā četrām centrālo Baltijas jūras valstu galvaspilsētām⁶⁶⁸ un tā izstrādi vadīja Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas enerģētikas aģentūra”, sadarbojoties ar Fizikālās enerģētikas institūtu, akciju sabiedrību “Rīgas siltums”, energoapgādes organizācijām, Rīgas domes institūcijām, tajā skaitā Aģentūru, servisa firmām, piesaistot jomas ekspertus, kas pētījuši Baltijas un citu Eiropas Savienības valstu pieredzi.

Rīcības plāns tā sagatavošanas laikā vairākkārt izskatīts Konsultatīvajā padomē, Valsts zinātniskā institūta “Fizikālās enerģētikas institūts” Zinātniskās Padomes sēdē un Rīgas domē notikusi publiskā apspriešana.

Lai gan Līguma izpilde turpinās, Stratēģijas izstrāde nav paredzēta arī šobrīd spēkā esošajā Aģentūras vidēja termiņa darbības stratēģijā 2017.–2019.gadam⁶⁶⁹ un pašvaldības Attīstības programmas 2014.–2020.gadam⁶⁷⁰ Rīcības un Investīciju plānos. Turklāt iepriekš minētie plānošanas un attīstības dokumenti pretēji Aģentūras izstrādātajai Stratēģijai neparedz Aģentūras darbības reorganizāciju vai restrukturizāciju.

- ❖ Treškārt, arī Stratēģijas izstrādei nepieciešamais finansējums nebija ielānots Aģentūras budžetā.

Izvērtējot revidentiem iesniegtās Aģentūras budžeta ieņēmumu un izdevumu tāmes⁶⁷¹, to grozījumus⁶⁷², paskaidrojuma rakstus, konstatēts, ka ne 2015., ne 2016.gada budžetā nebija plānoti finanšu līdzekļi Stratēģijas izstrādei un realizācijai.

Aģentūras mājas lapā publiskotais 2015.gada iepirkumu plāns⁶⁷³ paredzēja janvārī izsludināt Metu konkursu, bet lēmuma pieņemšana tika plānota martā.

Revīzijā ir konstatēts, ka pretēji Rīgas pilsētas pašvaldības noteiktajam regulējumam⁶⁷⁴ Aģentūra 14.12.2016. ir veikusi rēķina apmaksu⁶⁷⁵ 106 674 euro apmērā, lai gan Rīgas domes Finanšu departamenta direktore tikai 16.12.2016 ir apstiprinājusi rēķina apmaksas veikšanai nepieciešamos grozījumus pašvaldības 2016.gada ieņēmumu un izdevumu tāmē, turklāt tāmes grozījumi nav izskatīti Rīgas domes nozares pastāvīgajā komitejā⁶⁷⁶.

- ❖ Ceturtkārt, IUB iesniegta sūdzība par iepirkuma pretendenta nepamatoti izvirzītām prasībām. Pēc saņemtās sūdzības⁶⁷⁷ izskatīšanas un papildu informācijas saņemšanas no Aģentūras IUB Iesniegumu izskatīšanas komisija⁶⁷⁸ bija pieņēmusi lēmumu aizliegt slēgt Aģentūrai iepirkuma līgumu Metu konkursā un uzdevusi to pārtraukt, atzīstot sūdzību par daļēji pamatotu nesamērīgu pretendenta kvalifikācijas prasību dēļ.

Iepirkuma un līguma noslēgšanas procesa detalizētāks uzskaitījums sniegts 2.pielikumā.

- ❖ Piektkārt, Stratēģijas izstrādātāja ziņojumos iekļautie apraksti un secinājumi ir izstrādāti saskaņā ar SIA “Deloitte Latvia” norādi “[..] pamatojoties uz informāciju, kas iegūta no Deloitte pieejamajiem informācijas avotiem, t.sk. arī RG mājas lapā un publiskajos pārskatos pieejamā

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

informācija, RG iekšējos dokumentos un datu bāzēs, RG darbinieku intervijās sniegto informāciju un RG veiktie aprēķini [..]”, turklāt pakalpojuma sniedzējs nav veicis šīs informācijas un datu pareizības pārbaudi.⁶⁷⁹

- ❖ Sestkārt, noslēgtā līguma ietvaros pakalpojuma sniedzējs revidentu ieskatā faktiski ir sniedzis vadības un konsultatīvos pakalpojumus.

Saskaņā ar pakalpojuma sniedzēja lietoto terminoloģiju “Konsultāciju projekta”⁶⁸⁰ ietvaros ir sagatavota dokumentācija un pamatojums lēmuma pieņemšanai no pašvaldības autonomās funkcijas izrietošā Aģentūras pārvaldes uzdevuma⁶⁸¹ nodošanai privātam–publiskam partnerim, tajā skaitā sagatavots pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līguma projekts. Turklāt deleģējuma organizatoriskais modelis paredz Aģentūrai deleģējuma līguma izpildes uzraudzības funkciju.

Pakalpojuma sniedzējs ir veicis potenciālo izstrādātā projekta dalībnieku – realizētāju un finansētāju – atlasīšanu un sarunas⁶⁸², lai gan revīzijas laikā netika uzrādīti dokumenti, kas pamatotu atlasīšanu un sarunu dalībnieku izvēli. Līguma III posma realizācija paredz pakalpojuma sniedzējam veikt arī iepirkuma procesa organizēšanu un izvērtēšanu, kā arī citas atbalsta funkcijas projekta ieviešanā un uzraudzībā. Minētais nostiprina revidentu viedokli, ka Komersants faktiski sniedzis Aģentūrai vadības konsultāciju un juridiskos pakalpojumus.

- ❖ Septītkārt, revīzijas laikā ir konstatēta pretrunīga informācija, kas norāda uz iekšējās kontroles sistēmas trūkumiem un iespējamu krāpšanas risku.

Piemēram, ar 25.07.2016. darba pieņemšanas – nodošanas aktu puses apliecinājušas noslēgtajā Līgumā⁶⁸³ noteikto pakalpojumu izpildi, lai gan aktā norādīto⁶⁸⁴ pakalpojumu izpilde uz 25.07.2016. nav veikta, jo Līgumā⁶⁸⁵ minētie darbi tika izpildīti un pieņemti, un iekļauti rēķinā tikai 15.09.2016.⁶⁸⁶⁶⁸⁷. Tādējādi par vienu un to pašu pakalpojumu saņemšanu Aģentūras pārstāvis parakstījis gan 25.07.2016., gan 15.09.2016. darba pieņemšanas – nodošanas aktus.

15.09.2016. Aģentūras un pakalpojuma sniedzēja pārstāvji parakstījuši vienošanos par grozījumiem un papildinājumiem pakalpojuma Līgumā⁶⁸⁸, ar kuru grozīta pakalpojumu samaksas kārtība Līguma punktam⁶⁸⁹, kura izpilde jau pieņemta ar 25.07.2016. darba pieņemšanas – nodošanas aktu.

Pakalpojuma sniedzējs 2018.gadā Aģentūras direktoram adresētajā vēstulē⁶⁹⁰ ir apliecinājis savu vēlmi un profesionālās iespējas turpināt uzsākto sadarbību un ir sniedzis informāciju par līdz šim realizētajiem projekta posmiem, norādot, ka ar 17.03.2016. pieņemšanas – nodošanas aktu pieņemts:

- projekta uzsākšanas posmā paveiktais;
- esošā Rīgas ielu apgaismojuma nodrošināšanas darbības modeļa izvērtējums un iespējamo attīstības scenāriju izstrāde, kā ietvaros veikta arī finanšu un ekonomiskā analīze (FEA) un izvēlēta darbības modeļa ieviešanas plāna analīze;
- pakalpojumu līguma dokumentācijas un pakalpojuma sniedzēju atlasē prasību izstrāde.

Iepriekš minētais ir pretrunā ar Līguma noslēgšanas datumu, jo Līgums parakstīts 06.05.2016.

Vēstules⁶⁹¹ pielikumā pievienotajā 13.11.2018. Vadības kopsavilkumā ir atsauces⁶⁹² uz spēkā neesošiem un aktualitāti zaudējušiem Rīgas pilsētas pašvaldības un Aģentūras plānošanas dokumentiem⁶⁹³, stratēģijām⁶⁹⁴ un pārskatiem⁶⁹⁵, lai gan vēstulē ir norādīts, ka “Pamatojoties uz veikto padziļināto ekonomisko un juridisko aspektu analīzi, kā arī ņemot vērā pēdējo gadu līdzīgu

NAV KLASIFICĒTS

projektu realizācijas pieredzi Latvijā, rekomendē īstenot projektu publiskās–privātās partnerības formā. Pielikumā sniegts detalizēts redzējums attiecībā uz Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma modernizācijas projekta tālāku virzību”.

Tādējādi secināms, ka Aģentūras iekšējās kontroles sistēmas trūkumu dēļ ir vērojamas neatbilstības Aģentūras darbības un budžeta plānošanā, dokumentu aprītē, budžeta līdzekļu izlietojuma kontrolē.

2.7.2. Engures novada pašvaldības pansionāta “Rauda” 2018.gada pārskats⁶⁹⁶

Valsts kontrole **neizsaka atzinumu par Engures novada pašvaldības konsolidētajā pārskatā iekļautā Pansionāta “Rauda” aktīviem** (1 809 tūkst. euro apmērā gada sākumā un 259 tūkst. euro gada beigās), **pašu kapitālu** (1 581 tūkst. euro gada sākumā un 1 383 tūkst. euro gada beigās), **finansiālās darbības rezultātiem** (17 tūkst. euro gada sākumā un 198 tūkst. euro gada beigās), **naudas plūsmas ieņēmumiem** (2 179 tūkst. euro 2017.gadā un 2 301 tūkst. euro 2018.gadā) un **izdevumiem** (2 175 tūkst. euro 2017.gadā un 2 533 tūkst. euro 2018.gadā), jo Engures novada pansionāta “Rauda” grāmatvedības uzskaites reģistri nesniedz pietiekamus pierādījumus par krājumu, debitoru parādu uzskaites datu pareizību, grāmatvedības uzskaitē netiek kārtota savlaicīgi, saprotami, pilnīgi, nevar konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Revīzijā netika gūta pārliecība par to, ka grāmatvedības uzskaitē visi uzrādītie darījumi ir atspoguļoti pareizi un izdarīti, pamatojoties uz ārējiem vai iekšējiem attaisnojuma dokumentiem, ko vadība vai augstākstāvošā institūcija būtu izdevusi vai apstiprinājusi.

3.daļa – Citi Saimnieciskā gada pārskatam būtiski jautājumi

3.1. Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)

Kopš ir stājies spēkā 701.starptautiskais revīzijas standarts (turpmāk – SRS) “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā” un attiecīgi Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas (INTOSAI) izstrādātais Augstāko revīzijas iestāžu Starptautiskais standarts (ISSAI) 1701 “701.SRS Praktiskās piemērošanas vadlīnijas”, publiskā sektora revidenti ir jāizvērtē nepieciešamība iekļaut galvenos revīzijas jautājumus revīzijas atzinumā par finanšu pārskatiem. Iepriekš minētie standarti paredz, ka, lai uzlabotu revīzijas atzinuma informatīvo vērtību un nodrošinātu lielāku caurskatāmību saistībā ar veikto revīziju, revidents revīzijas gaitā var identificēt t.s. galvenos revīzijas jautājumus un ziņot par šiem jautājumiem, raksturojot tos revīzijas atzinumā. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniegts atsevišķs atzinums. (Jautājumi, kuru ietekmē tiek modificēts atzinums, netiek aprakstīti atzinuma “Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)” sadaļā, bet gan atzinuma pamatojuma rindkopā.)

Minēto standartu izpratnē galvenie revīzijas jautājumi ir jautājumi, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgi jautājumi, par kuriem ir ziņots revidējamās vienības vadībai un kuriem revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību.

Atzinumā sniegtā informācija par galvenajiem revīzijas jautājumiem kalpo kā papildinformācija potenciālajiem finanšu pārskatu lietotājiem un palīdz gūt izpratni gan par jautājumiem, kurus revidents saskaņā ar profesionālo spriedumu ir atzinis par nozīmīgākajiem jautājumiem, gan par revidējamo vienību un jomām, kurās revidējamās vienības vadība ir izdarījusi nozīmīgus spriedumus revidēto finanšu pārskatu sagatavošanas procesā. Tāpat šī informācija var kalpot potenciālajiem lietotājiem kā pamatojums turpmākai saziņai ar revidējamās vienības vadību par konkrētiem pārvaldības aspektiem, revidētajiem finanšu pārskatiem vai veikto revīziju.

Ziņojuma sadaļā “Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)” tiek raksturots katrs identificētais galvenais revīzijas jautājums, kā arī tiek norādīts, kāpēc attiecīgais jautājums ir uzskatāms par galveno revīzijas jautājumu un kā attiecīgais jautājums ir izvērstis jeb atrisināts revīzijas gaitā.

Revīzijas jautājums atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI), kas pēc revidentu profesionālā sprieduma bija visnozīmīgākais, veicot Saimnieciskā gada pārskata finanšu revīziju par 2018.gadu, ir saimnieciskā gada pārskata sagatavošana.

3.1.1. Saimnieciskā gada pārskata sagatavošana

Likums par budžetu un finanšu vadību⁶⁹⁷ nosaka, ka Finanšu ministrija Saimnieciskā gada pārskatu (turpmāk – SGP) sagatavo Ministru kabineta noteiktajā kārtībā⁶⁹⁸, tajā ietverot:

- ❖ Finanšu ministrijas vadības ziņojumu par SGP;
- ❖ valsts konsolidēto grāmatvedības bilanci un tās pielikumus;
- ❖ pārskatu par konsolidētā kopbudžeta izpildi un tā pielikumus;
- ❖ un pārskatu par valsts konsolidēto parādu un tā pielikumus.⁶⁹⁹

Ministru kabineta noteiktā kārtība⁷⁰⁰ attiecībā uz SGP sagatavošanu nosaka, ka **pārskatu sagatavo, pamatojoties uz valsts un pašvaldību budžetu izpildes, kā arī valsts un pašvaldību budžetu un Valsts kases valsts budžeta (turpmāk – valsts budžeta finanšu uzskaitē) datiem**, kurus klasificē atbilstoši normatīvo aktu prasībām budžeta un grāmatvedības jomā. (skat. 31.attēlu).

31.attēls. Kādus pārskatus ietver Saimnieciskā gada pārskats⁷⁰¹

3.1.1.1. Valsts kases sagatavotie finanšu pārskati

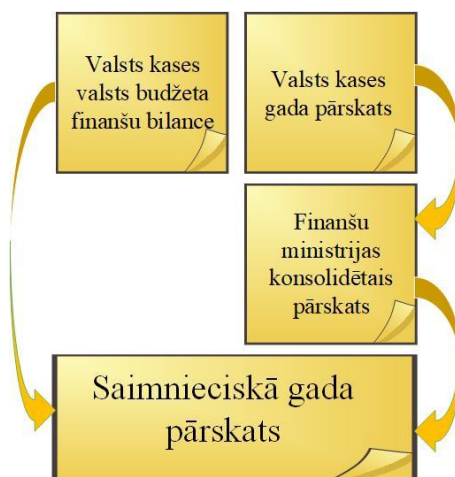
Likumā par budžetu un finanšu vadību pienākums sagatavot Saimnieciskā gada pārskatu noteikts Finanšu ministrijai⁷⁰², savukārt ar Finanšu ministriju saskaņotajā Valsts kases reglamentā noteikts, ka Saimnieciskā gada pārskatu saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību un atbilstoši gadskārtējam budžeta likumam sagatavo Valsts kases Pārskatu departaments.⁷⁰³

Valsts kase ir ne tikai Saimnieciskā gada pārskata sagatavotāja, Valsts kasei kā Finanšu ministrijas pakļautībā esošai tiešās pārvaldes iestādei ir jā sagatavo arī iestādes gada pārskats⁷⁰⁴ (finanšu pārskats un vadības ziņojums), kas tiek iekļauts Finanšu ministrijas konsolidētajā gada pārskatā.

Valsts kases iestādes gada pārskatā tiek uzrādīti dati par Valsts kases ieņēmumiem un izdevumiem funkciju nodrošināšanai, cita starpā iekļauti dati, piemēram, par Valsts kases pašu ieņēmumu no maksas par valsts budžeta izsniegto aizdevumu un galvojumu apkalpošanu, Valsts kases budžeta apakšprogrammas 31.02.00 “Valsts parāda vadība” izdevumi u.c. ieņēmumi un izdevumi (šis pārskats ir publiski pieejams: https://e2.kase.gov.lv/pub5.5_min/code/pub.php?module=pub)

Savukārt atbilstoši Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajam⁷⁰⁵ papildus Valsts kase sagatavo arī ikgadējo pārskatu par **valsts budžeta finanšu uzskaiti**.

32.attēls. Finanšu pārskati, kurus sagatavo Valsts kase

3.1.1.2. Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskati

3.1.1.2.1. Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošana

Finanšu pārskati ir iestādes/organizācijas finansiālā stāvokļa un veikto darījumu strukturēts finansiāls attēlojums⁷⁰⁶.

Finanšu pārskatu mērķis ir nodrošināt tādu informāciju par iestādes/organizācijas finansiālo stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu, kura ir noderīga plašam finanšu pārskatu lietotāju lokam, lai pieņemtu un vērtētu lēmumus par līdzekļu sadalījumu. Finanšu pārskatu mērķis publiskajā sektorā ir sniegt lēmumu pieņemšanai lietderīgu informāciju un parādīt, kā izlietoti iestādei/organizācijai uzticētie līdzekļi, sniedzot informāciju:

- ❖ par finanšu līdzekļu avotiem, sadalījumu un izlietojumu;
- ❖ par to, kā iestāde/organizācija finansē savas aktivitātes un nodrošina nepieciešamību pēc naudas līdzekļiem;
- ❖ kas ir noderīga, vērtējot vienības spēju finansēt savas aktivitātes un pildīt savas saistības un pienākumus;
- ❖ par iestādes/organizācijas finansiālo stāvokli un tā izmaiņām;
- ❖ kura ir lietderīga, vērtējot vienības darbību, ņemot vērā pakalpojumu izmaksas, efektivitāti un sasniegumus⁷⁰⁷.

Finanšu pārskatiem patiesi jāparāda iestādes/organizācijas finansiālais stāvoklis, darbības finansiālie rezultāti un naudas plūsma⁷⁰⁸.

Finanšu pārskatu sagatavo, piemērojot naudas plūsmas vai uzkrāšanas principu.

Lai nodrošinātu, ka finanšu pārskati sniedz patiesu priekšstatu:

- ❖ lieto atbilstošu grāmatvedības politiku, t.i., īpašus principus, pieņēmumus, noteikumus un praksi, **neatbilstīgu grāmatvedības politiku pielietojumu neattaisno nedz lietoto grāmatvedības politiku skaidrojums, nedz arī piezīmes vai skaidrojoši materiāli;**
- ❖ ir jāparāda ne tikai darījumu un notikumu juridiskā forma, bet arī to būtība. **Darījumus nepieciešams uzskaitīt un uzrādīt atbilstoši to ekonomiskajai būtībai, nevis to juridiskajai formai.** Darījumu un citu notikumu būtība ne vienmēr sakrīt ar to juridisko formu⁷⁰⁹.

Valsts kases iekšējā tiesību aktā⁷¹⁰ noteikts:

- ❖ valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sastāvs:
  - finanšu stāvokļa pārskats (balance);
  - pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem (pārskats par gada ieņēmumiem un izdevumiem);
  - pašu kapitāla (neto aktīvu) izmaiņu pārskats;
  - naudas plūsmas pārskats;
  - pārskatu sagatavošanā izmantotie grāmatvedības principi un pārskatu pielikumi⁷¹¹;
- ❖ ka bilanci un pārskatu par darbības finansiālajiem rezultātiem sagatavo, pamatojoties uz grāmatvedības reģistriem;
- ❖ ka pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem atsevišķi uzrāda ieņēmumus un izdevumus no Valsts kases valsts budžeta finanšu darbības.

Vienlaikus iekšējā tiesību aktā⁷¹² skaidroti termini:

- ❖ *ar Valsts kases finanšu darbību saistītie ieņēmumi* (atbilstoši uzkrāšanas principam) – procentu, komisijas maksu un saistību maksu par resursu rezervēšanu ieņēmumi, kuru uzskaiti veic saskaņā ar attiecīgajiem Valsts kases valsts budžeta finanšu darījumu uzskaites pamatprincipiem;
- ❖ *ar Valsts kases finanšu darbību saistītie izdevumi* (atbilstoši uzkrāšanas principam) – procentu, komisiju un saistību maksu par resursu rezervēšanu izdevumi, kuru uzskaiti veic saskaņā ar attiecīgajiem Valsts kases valsts budžeta finanšu darījumu uzskaites pamatprincipiem;
- ❖ *ar Valsts kases finanšu darbību nesaistītie ieņēmumi* (atbilstoši naudas plūsmas principam) – iekasētie vai saņemtie nodokļi, valsts un pašvaldību nodevu un citu ieņēmumu maksājumi budžetos, kā arī budžeta iestāžu ieņēmumi no to sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi budžeta iestāžu ieņēmumi;
- ❖ *ar Valsts kases finanšu darbību nesaistītie izdevumi* (atbilstoši naudas plūsmas principam) – maksājumi, ko Valsts kase veic saskaņā ar citas budžeta iestādes rīkojumu.

Lai gan izvēlētais valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanas veids, dublējot citos pārskatos uzrādīto informāciju, norādot izdevumu un ieņēmumus par Valsts kases vienas funkcijas izpildi, norādot ieņēmumus, bet nenorādot to līdzekļu avotus, norādot izdevumus, kuri nebūtu jāatzīst, u.tml., neatstāj ietekmi uz SGP atklājamo informāciju, tomēr, piemērojot šādu pieeju, ir radīta situācija, kurā: 1) finanšu pārskati, kas ir ietverti SGP, nesniedz pilnīgu informāciju gada pārskatu lietotājiem par konsolidējamās vienības finansiālo stāvokli un darbības finansiālajiem rezultātiem – darījumu rezultātiem, citiem notikumiem un apstākļiem saskaņā ar aktīvu, saistību, ienākumu un izdevumu definīcijām un atzīšanas kritērijiem, piemēram, ieguldījums kapitālsabiedrībās ir iekļauts ministriju pārskatos, savukārt dividendes – valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatā; 2) finanšu pārskatos, kas ir ietverti SGP, uzrādītā informācija dublējas; 3) SGP sagatavošanas process ir neefektīvs, jo dati, kuri tiek uzskaitīti vairākos pārskatos, ir jākorrigē pārskatu konsolidācijas procesā.

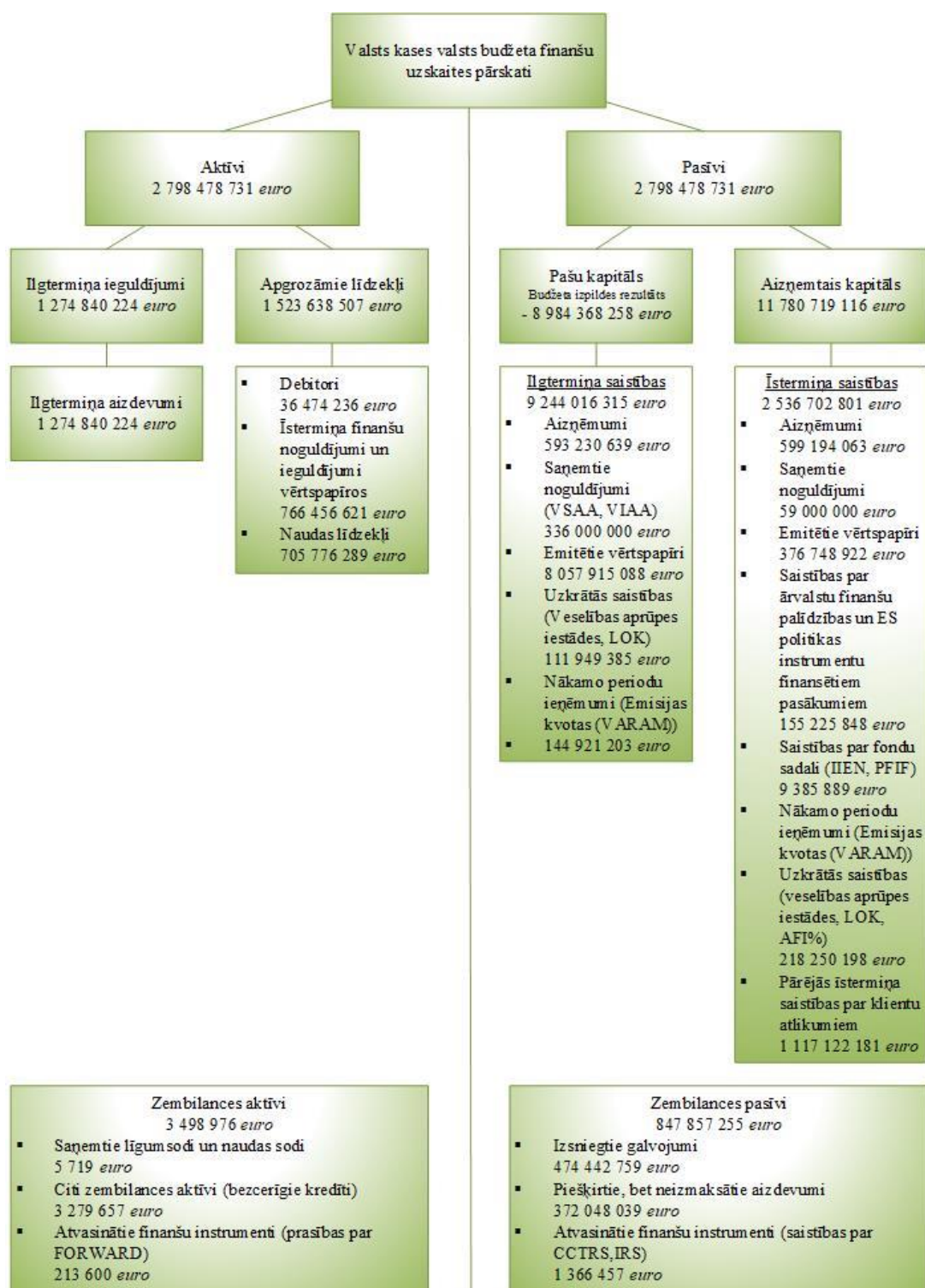
Nav viennozīmīgi un skaidri saprotams, kādi dati būtu jāuzrāda Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatā, jo 1) nekur citur, kā vien Valsts kases iekšējā tiesību aktā nav atrodams skaidrojums šajā pārskatā iekļaujamajai informācijai; 2) termini “valsts budžeta finanšu uzskaitē” un “pārskats par valsts budžeta finanšu uzskaiti” vai “valsts kases valsts finanšu uzskaites pārskats” u.tml. normatīvajos aktos nav definēti.

Valsts kontrolei nav saprotami ieguvumi, ko dod šāda iestrādātā pieeja – Valsts kases sagatavotā Valsts kases kā iestādes gada pārskata un valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatā norādīto datu, kas saistīti ar valsts parāda vadību, dublēšana. Valsts kontroles ieskatā ieņēmumi no Valsts kases maksas pakalpojumiem un izdevumi valsts parāda vadības, kas ir viena no Valsts kases pamatfunkcijām, nodrošināšanai būtu jānorāda Valsts kases iestādes gada pārskatā.

Valsts budžeta uzskaites finanšu bilances strukturēts attēlojums parādīts 33.attēlā.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

33.attēls. Valsts budžeta finanšu balance 31.12.2018.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Analizējot valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatus, konstatēts, ka Valsts kases sagatavotie **valsts budžeta finanšu uzskaites pārskati ir veidoti atšķirīgi no vispārpieņemtiem finanšu pārskatu sagatavošanas principiem, t.i., iekļaujot kopā vienā pārskatā datus, kas ir sagatavoti pēc diviem atšķirīgiem principiem, valsts budžeta finanšu uzskaites **finansiālās darbības pārskatā iekļauti dati, kas sagatavoti gan pēc uzkrāšanas principa, gan pēc naudas plūsmas principa:****

- ❖ ar Valsts kases finanšu darbību saistītie ieņēmumi un izdevumi (atbilstoši uzkrāšanas principam);
- ❖ ar Valsts kases finanšu darbību nesaistīti ieņēmumi un izdevumi (atbilstoši naudas plūsmas principam)⁷¹³.

Veicot Valsts kases sagatavoto valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu pārbaudes un tajos uzrādīto datu salīdzināšanu ar sistemātisko grāmatvedības reģistru (turpmāk – virsgrāmatu), konstatētas šādas problēmas.

- ❖ **Virsrāmatā uzrādīti ieņēmumi un izdevumi, kas nav saistīti ar valsts finanšu darījumiem,** analizējot virsrāmatas datus, nav atšifrēts, kādi ieņēmumu un izdevumu darījumi šajos kontos ir uzskaitīti:
  - ieņēmumu konts 6000000000 Nesadalītās summas 6 124 000 932 euro vērtībā;
  - izdevumu konts 7000000000 Nesadalītie izdevumi 6 447 903 777 euro vērtībā;

Lai gan valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos – **pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmas pārskatā – šie dati uzrādīti sadalījumā pa EKK, piemēram, atalgojums, pakalpojumi, krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika, to uzrādīšanas pamatotība pārskatā nav pārbaudāma, tos salīdzinot ar virsgrāmatu,** jo ir iespējams salīdzināt tikai kopējās **summas**. Jāpiebilst, ka atsevišķi no uzskaites datiem ir iegūstami reģistri, kuros iespējams redzēt izdevumu un ieņēmumu sadalījumu pa EKK.

- ❖ **Virsrāmatā uzrādīti ieņēmumi no dividendēm par finanšu ieguldījumiem (daļām starptautiskās finanšu institūcijās), kādi valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatā nav uzrādīti:**

Ziemeļu Investīciju banka no 2017.gada peļņas izmaksājusi dividendes par Latvijas Republikai piederošajām kapitāla daļām. Banka atbilstoši Valsts kases sniegtajai informācijai⁷¹⁴ valsts budžeta ieņēmumu kontā LV40TREL1060000839000 “Pārējie ieņēmumi no dividendēm (ieņēmumi no valsts (pašvaldību) kapitāla izmantošanas)” ieskaitījusi dividendes 734 951 euro apmērā. Saņemtās dividendes tika atzītas ieņēmumos valsts budžeta finanšu pārskatā pēc naudas plūsmas principa⁷¹⁵, bet finanšu ieguldījums ZIB atzīts Valsts kases iestādes pārskatā.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatā uzrādītas arī valsts kapitālsabiedrību dividendes, bet finanšu ieguldījumu kapitāla daļās valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatā tās nav uzrādītas.

- ❖ **Virsrāmatā uzrādīti izdevumi par finanšu ieguldījumiem, kādi valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatā nav uzrādīti, turklāt par vērtības palielinājumu (pamatkapitāla palielinājumu kapitālsabiedrībās) nepamatoti atzīstot izdevumus 113 398 972 euro apmērā⁷¹⁶, jo šādi finanšu ieguldījumi atbilstoši vispārpieņemtiem principiem būtu jāatzīst, palielinot aktīva vērtību, nevis atzīstot izdevumus:**

Revīzijas laikā konstatēts, ka valsts budžeta finansiālās darbības pārskatā tiek atzīti izdevumi 113 398 972 euro apmērā par ministriju veiktajiem ieguldījumiem, palielinot valsts kapitālsabiedrību pamatkapitālu. Ministriju pārskatos atzīti ilgtermiņa finanšu ieguldījumu palielinājumi par tādu pašu summu. Savukārt, veicot Saimnieciskā gada pārskata konsolidāciju, augstākminētās izmaksas tiek izslēgtas⁷¹⁷.

- ❖ **Virsrāmatā uzrādīti ieņēmumi un izdevumi, un bilances postenis “Nākamo periodu ieņēmumi” par VARAM administrētu valsts budžeta programmu (KPI).**
- ❖ **Virsrāmatā uzrādītas citu resoru turējumā esošas akcijas** - Valsts kase valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatā zembilancē ir uzrādījusi⁷¹⁸:
  - iespējamus aktīvus: ieguldījumus AS “Air Baltic Corporation” akcijās 319 397 euro vērtībā un ieguldījumus AS “Latvijas Gāze” akcijās 1 181 euro vērtībā
  - iespējamās saistības: ieguldījumus AS “Air Baltic Corporation” akcijās 319 397 euro; ieguldījumus AS “Latvijas Gāze” akcijās 1 181 euro.

Augstākminēto akciju turētāji ir Ekonomikas ministrija (AS “Latvijas gāzes” akcijas) un Satiksmes ministrija (AS “Air Baltic Corporation” akcijas), līdz ar to ministrijas nodrošina akciju portfeļa uzskaiti, uzrādot tos savos pārskatos ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā. Savukārt Valsts kase ir vērtspapīra konta AS “Citadele banka” īpašnieks, kur minētās akcija tiek uzglabātas⁷¹⁹.

Revīzijas laikā Valsts kase tika informēta par atklātām neatbilstībām valsts budžeta finanšu bilances zembilances posteņos, kā rezultātā veica labojumus pārskatā, nenorādot ne zembilances aktīvus 319 397 euro, ne zembilances pasīvus 319 397 euro.

- ❖ Lai noskaidrotu neatbilstību iemeslus, veicot papildu revīzijas procedūras un analizējot citus Saimnieciskā gada pārskatā iekļautos iestāžu pārskatus, konstatējām vēl šādas papildu problēmas.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ Lai gan valsts parāda vadība ir viena no Valsts kases pamatfunkcijām, ieņēmumi un izdevumi no šīs pamatfunkcijas tiek uzrādīti dubultā divos Valsts kases sagatavotajos pārskatos – ieņēmumi un izdevumi, kas saistīti ar valsts finanšu darījumiem un tiek uzrādīti valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatā, jau ir uzrādīti Valsts kases iestādes pārskatā, piemēram:
  - ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi;
  - valsts budžeta 31.programmas *Budžeta izpilde un valsts parāda vadība* iekļautie valsts parāda vadības izdevumi;

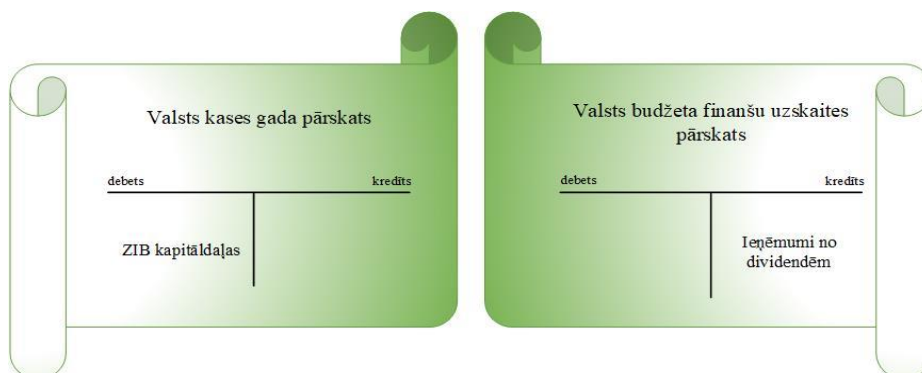
Valsts kontrolei nav saprotami ieguvumi (pievienotā vērtība), ko dod šāda iestrādātā pieeja – Valsts kases sagatavotā Valsts kases kā iestādes gada pārskata un valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatā norādīto datu, kas saistīti ar valsts parāda vadību, dublēšana. Valsts kontroles ieskatā ieņēmumi no Valsts kases maksas pakalpojumiem un vienas Valsts kases pamatfunkcijām – valsts parāda vadība – nodrošināšanai nepieciešamie izdevumi būtu jānorāda Valsts kases iestādes gada pārskatā. Turklāt konstatēts, ka, lai gan Valsts kases izdevumi valsts parāda vadībai ir uzrādīti Valsts kases iestādes gada pārskatā, Valsts kases iestādes virsgrāmatā tie nav uzrādīti.

- ❖ Ieņēmumi kontā 6000000000 *Nesadalītās summas* un izdevumi kontā 7000000000 *Nesadalītie izdevumi*, kas uzrādīti valsts finanšu uzskaites pārskatos (pēc naudas plūsmas principa) jau ir uzrādīti ministriju un centrālo valsts iestāžu pārskatos (pēc uzkrāšanas principa).
- ❖ Dati par finanšu ieguldījumiem, par kuriem saņemtās dividendes ir uzrādītas valsts budžeta finanšu uzskaites virsgrāmatā, ir uzrādīti Valsts kases kā iestādes pārskatā, kurā, savukārt, nav uzrādītas no finanšu ieguldījumiem saņemtās dividendes.

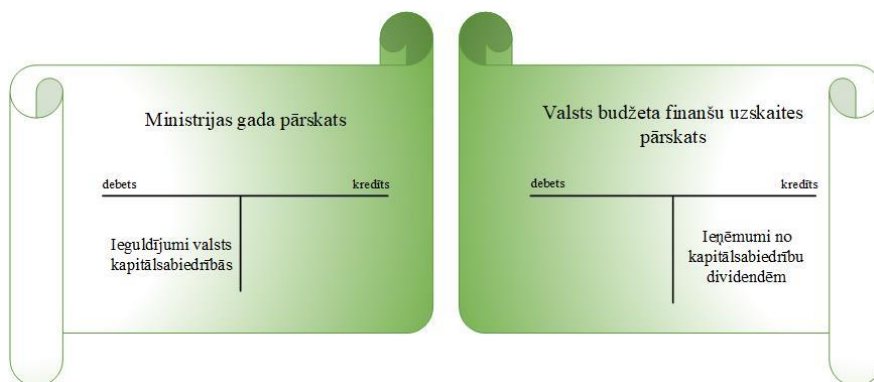
NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Līdzīgi – finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrībās tiek uzrādīti ministriju konsolidētajos pārskatos, kuros, savukārt, nav uzrādītas no finanšu ieguldījumiem saņemtās dividendes;

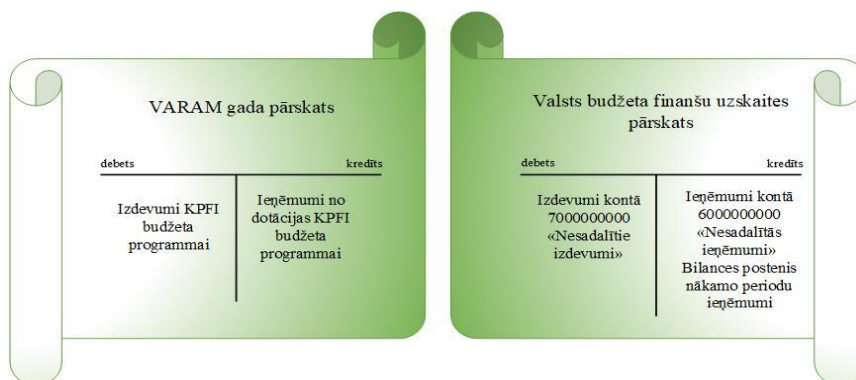
- ❖ Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos nepamatoti uzrādītie izdevumi par ministriju veiktajiem ieguldījumiem, palielinot valsts kapitālsabiedrību pamatkapitālu, **jau ir uzrādīti ministriju pārskatos kā ilgtermiņa finanšu ieguldījumu palielinājums.**
- ❖ Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos uzrādītie ieņēmumi un izdevumi par VARAM administrētu valsts budžeta programmu (KPMI) **jau ir uzrādīti VARAM gada pārskatā, kur, savukārt, nav uzrādīts bilances postenis “nākamo periodu ieņēmumi”.**

NAV KLASIFICĒTS

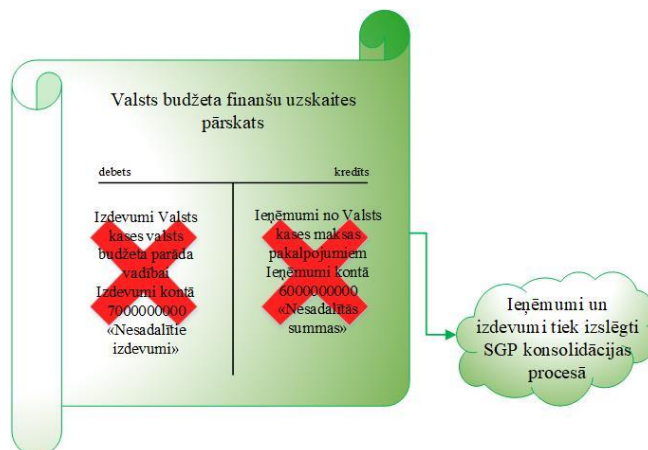

NAV KLASIFICĒTS

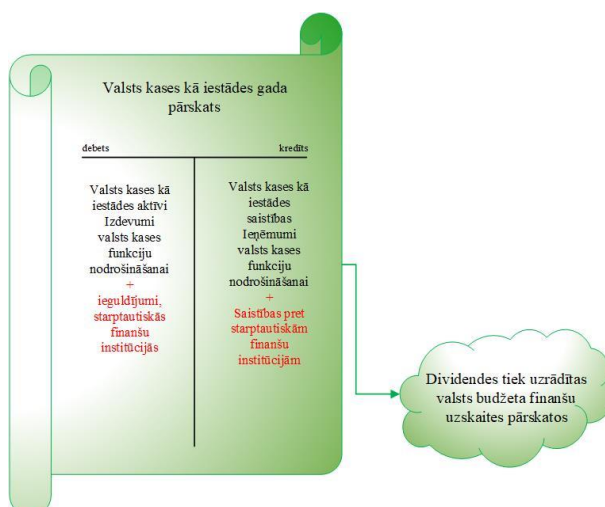
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

❖ Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos uzrādītie izdevumi un ieņēmumi SGP konsolidācijas procesā tiek izslēgti, tāpēc ietekmi uz SGP šie dati neatstāj:

Vēl lielāku neizpratni šāda Valsts kases sagatavotā Valsts kases iestādes pārskata un valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata organizācija rada tāpēc, ka Valsts kases iestādes pārskatā jau tiek uzrādīti tādi aktīvi kā valsts ilgtermiņa finanšu ieguldījumi starptautiskās organizācijās, kas attiecas uz valsti kopumā.

NAV KLASIFICĒTS

Lai gan ietekmi uz SGP šāda Valsts kases valsts finanšu uzskaites organizācija neatstāj, jo dati tiek koriģēti, veicot SGP konsolidāciju, tomēr, piemērojot šādu pieeju, ir radīta situācija, kurā:

- ❖ **finanšu pārskati, kas ir ietverti SGP, nesniedz pilnīgu informāciju gada pārskatu lietotājiem par konsolidējamās vienības finansiālo stāvokli un darbības finansiālajiem rezultātiem – darījumu rezultātiem, citiem notikumiem un apstākļiem saskaņā ar aktīvu, saistību, ienākumu un izdevumu definīcijām un atzīšanas kritērijiem:**
  - pārskatos, kuros ir uzrādīti ilgtermiņa finanšu ieguldījumi, netiek atzīti no tiem saņemtie labumi (dividendes) un otrādi – pārskatos, kuros tiek atzīti saņemtie labumi no ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem (dividendes), nav uzrādīti līdzekļu avoti (ilgtermiņa finanšu ieguldījumi);
  - **ieņēmumu un izdevumu dati tiek dublēti divos finanšu pārskatos;**
  - **tiek nepamatoti atzīti izdevumi par ieguldījumiem kapitāla daļās, kas pēc vispārpieņemtiem principiem būtu jāatzīst atzīti kā līdzdalības palielinājums kapitālā;**
  - **virksne SGP iekļauto pārskatu netiek sagatavoti atbilstoši vispārpieņemtiem finanšu pārskatu pamatprincipiem, piemēram; 1) resursu avoti un ieņēmumu plūsma no tiem netiek uzrādīti vienā pārskatā; 2) pārskatu sagatavošanā – viena pārskata ietvaros tiek piemēroti abi principi – gan uzkrāšanas, gan naudas plūsmas princips.**
- ❖ **SGP sagatavošanas process ir neefektīvs, jo dati, kuri tiek uzskaitīti vairākos pārskatos, ir jākoriģē pārskatu konsolidācijas procesā, veicot liekas darbības.**

Ieteikums

Lai novērtu nepilnības un datu dublēšanos pārskatos, Finanšu ministrijai (Valsts kasei) izvērtēt Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas un konsolidācijas procesu un pilnveidot tā sagatavošanas veidu.

3.1.1.2.2. Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu gada slēguma inventarizācija

Izveidot, ieviest, uzraudzīt un uzlabot iekšējās kontroles sistēmu, nodrošinot budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem, ir viens no valsts tiešās pārvaldes iestādes vadītāja pienākumiem.⁷²⁰

Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata gada slēguma inventarizācija nav veikta atbilstoši normatīvo aktu⁷²¹ prasībām, kas Valsts kontroles ieskatā ir ne tikai būtisks iekšējās kontroles trūkums, bet arī rada risku pilnīgas, patiesas un skaidras informācijas uzrādīšanai ne tikai Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos, bet arī Saimnieciskā gada pārskatā.

Lai gan Valsts kasē ir ieviesta iekšējās kontroles sistēma, revīzijas laikā tika identificēti vairāki būtiski trūkumi, cita starpā trūkumi vienā no svarīgākajām iekšējās kontroles procedūrām saistībā ar gada pārskata datu patiesu uzrādīšanu – pārskata gada inventarizācijas veikšanā. Valsts kontroles ieskatā tieši nepilnības gada inventarizācijas veikšanā ir viens no būtiskākajiem iemesliem kļūdainu vai nepilnīgu

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

datu uzrādīšanai gada pārskatos, tajā skaitā arī valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatos un Saimnieciskā gada pārskatā.

Valsts kase veic valsts budžeta finanšu grāmatvedības pārskata slēguma inventarizāciju atbilstoši iekšējiem noteikumiem⁷²², kuri nosaka, ka valsts budžeta finanšu grāmatvedības uzskaites datu saimnieciskā gada slēguma inventarizāciju, nosakot atbildīgās personas, to konkrētos pienākumus inventarizācijas veikšanā saskaņā ar iekšējiem tiesību aktiem:

- ❖ Norēķinu departamentā par valsts budžeta finanšu grāmatvedībā uzskaitīto naudas līdzekļu un noguldījumu kontu atlikumiem Latvijas Bankā un kredītiestādēs, debitoru un kreditoru parādu un emitēto obligāciju, parādzīmju, iegādāto vērtspapīru un citu finanšu aktīvu/pasīvu inventarizāciju organizē Norēķina departamenta direktors⁷²³;
- ❖ Klientu apkalpošanas un pakalpojumu attīstības departamentā par valsts budžeta finanšu grāmatvedībā uzskaitītiem klientu kontiem organizē Klientu apkalpošanas un pakalpojumu attīstības departamenta direktors⁷²⁴.

Likums “Par grāmatvedību” un uz tā pamata izdotie MK noteikumi⁷²⁵ nosaka pienākumu veikt gada pārskata inventarizāciju, atbildīgo par tās veikšanu un laika posmu, kurā to var veikt:

- ❖ **katra pārskata gada beigās veic inventarizāciju**, kurā: 1) nosaka visas uzņēmuma mantas un lietojumā esošās mantas apjomu dabā, 2) salīdzina uzņēmuma un debitoru un kreditoru prasījumu un saistību summas. Inventarizācijas rezultātus atspoguļo inventarizācijas sarakstos;
- ❖ **iestādes vadītājs ir atbildīgs par inventarizācijām uzņēmumā**. Inventarizācijas komisijas personālsastāvu un inventarizācijas sākšanas un pabeigšanas termiņu uzņēmuma vadītājs nosaka ar rakstisku rīkojumu, šajā rīkojumā var ietvert arī inventarizācijas dokumentēšanas termiņu;
- ❖ **pārskata gada slēguma inventarizācija nav obligāti jāveic pārskata gada pēdējā dienā**, ja grāmatvedības dati dod iespēju arī bez dabā veiktas inventarizācijas noteikt patiesos materiālo vērtību veidus, daudzumus un to novērtējumu naudas vienībās. **Pārskata gada slēguma inventarizāciju drīkst veikt triju mēnešu laikā pirms pārskata gada beigu dienas vai mēneša laikā pēc tās, pārrēķinot inventarizācijas dienā konstatētos atlikumus atbilstoši grāmatvedības datiem pārskata gada beigu dienā.**

Valsts kase, veicot valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata slēguma inventarizāciju par valsts budžeta finanšu uzskaitē uzrādīto aktīvu, pasīvu un zembilances apjomu uz 31.12.2018., nav ievērojusi normatīvo aktu prasības⁷²⁶:

Normatīvā aktā definētās prasības inventarizācijas veikšanas kārtībai	Revidentu secinājumi par Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata gada slēguma inventarizācija	Normatīvā aktā noteiktā ievērošana
I. Inventarizācijas veikšanas kārtības noteikumi		
Inventarizāciju uzņēmumā veic saskaņā ar uzņēmuma vadītāja apstiprinātām inventarizācijas instrukcijām, kurās nosaka pārskata gada slēguma inventarizācijas sagatavošanas, veikšanas un dokumentēšanas termiņus un kārtību ⁷²⁷ .	<ul style="list-style-type: none"> ❖ par inventarizācijas veikšanu atbildīgās personas un to konkrētie pienākumi nav apstiprināti ar iekšējiem tiesību aktiem; ❖ rīkojumus par gada slēguma inventarizāciju nav noteikts pienākums inventarizēt visus bilances posteņus.	
II. Sagatavošanās inventarizācijai		

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Normatīvā aktā definētās prasības inventarizācijas veikšanas kārtībai	Revidentu secinājumi par Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata gada slēguma inventarizācija	Normatīvā aktā noteiktā ievērošana
Līdz inventarizācijas dienai jābūt pabeigtai visu attaisnojuma dokumentu (par ķermenisko lietu saņemšanu un nodošanu) apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem atlikumiem ⁷²⁸ .	❖ revidenti nav piedalījušies inventarizācijas veikšanā, līdz ar to nav iespējams izteikt viedokli par normatīvā akta prasību ievērošanu.	Nav vērtēts
III. Inventarizācijas veikšana		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nemateriālo ieguldījumu un citu bezķermenisko lietu, kā arī prasību un parādu (arī ārpusbilances posteņu) summas inventarizē, to apjomu pārbaudot saskaņā ar attiecīgajiem dokumentiem⁷²⁹. ❖ Inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstos. Ja uzņēmumā ir atbildīgā persona, šos sarakstus sastāda vismaz divos eksemplāros, no kuriem viens paredzēts atbildīgajai personai un otrs - uzņēmuma vadītājam⁷³⁰. ❖ Inventarizācijas sarakstu sastāda, ievērojot šādas prasības: <ul style="list-style-type: none"> - norāda sastādāmā dokumenta obligātos rekvizītus — uzņēmuma un attiecīgās inventarizējamās struktūrvienības nosaukumu, dokumenta nosaukumu un numuru, sastādīšanas datumu, pamatojumu, ziņas par personām, kuras piedalās inventarizācijā, ķermenisko lietu uzskaites vienību nosaukumu un uzskaites kodu (numuru) (ja tāds ir), mērvienības, daudzumu un citus rekvizītus (cenas, summas), ņemot vērā inventarizējamā objekta veidu un uzņēmuma inventarizācijas instrukcijā noteikto kārtību; - inventarizācijas sarakstu sastāda skaidri un saprotami, izmantojot datoru vai izdarot ierakstus ar roku iepriekš sagatavotā inventarizācijas saraksta veidlapā; - inventarizācijas sarakstu paraksta inventarizācijas komisijas loceklī un atbildīgā persona, ja tāda ir. Ja kāds no inventarizācijas komisijas locekļiem nevar piedalīties inventarizācijā un ja to paredz uzņēmuma vadītāja apstiprinātā inventarizācijas instrukcija, inventarizācijas sarakstu var parakstīt tikai daļa no inventarizācijas komisijas locekļiem⁷³¹. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ sagatavojot inventarizācijas sarakstus nav ievērotas obligātās prasības inventarizācijas veikšanai - nav norādīts pamatojums, ziņas par personām, kuras piedalās inventarizācijā, pilnībā nav uzrādīti inventarizējamā objekta rekvizīti (pārskata postenis, pārskata posteni iekļautie konti u.t.ml.), nav skaidrotas konstatētās neatbilstības. Valsts kase skaidrojumos norāda, ka atsaucēs ir skaidrojumi par neatbilstību iemesliem, tomēr faktiski izskatītos dokumentos⁷³² šādas piezīmes nav identificētas; ❖ ir veikta tikai viena no iespējamām inventarizācijas procedūrām - datu salīdzināšana ar darījuma partneriem. 	
IV. Noslēgums		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pēc attiecīgo objektu inventarizācijas pabeigšanas inventarizācijas komisija uzņēmuma vadītājam iesniedz sagatavotos inventarizācijas sarakstus kopā ar attiecīgajiem skaidrojumiem, priekšlikumiem un citiem dokumentiem, kas iegūti vai sagatavoti inventarizācijas gaitā⁷³³. ❖ Uzņēmuma grāmatvedībā sastāda salīdzināšanas sarakstus, kuros norāda inventarizācijā konstatēto grāmatvedības uzskaites un inventarizācijas sarakstu datu starpību, lai saskaņā ar inventarizācijas rezultātiem varētu precizēt ierakstus grāmatvedības kontos.⁷³⁴ ❖ Inventarizācijā konstatētās novērtējuma starpības, ķermenisko lietu vienību skaita starpību vai to zudumus bojāšanās, morālās novecošanās vai citu iemeslu dēļ iegrāmato saskaņā ar uzņēmuma vadītāja norādījumiem⁷³⁵. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ revīzijas laikā Valsts kontrolei nav iesniegta inventarizācijas apkopojošā informācija par veikto pārbaūžu apjomu, konstatējumiem un secinājumiem; ❖ inventarizācijas sarakstus nav apstiprinājis iestādes vadītājs. 	

Ja Valsts kasē būtu nodrošināts efektīvs un atbilstošs valsts budžeta finanšu grāmatvedības pārskata gada slēguma inventarizācijas process, iespējams, nebūtu radušās vairākas revīzijas laikā konstatētas nepilnības, piemēram:

- ❖ **valsts budžeta finanšu uzskaitē ir atzīts debitora parāds, kurš klasificēts kā bezcerīgs un kuram izveidots uzkrājums 100% apmērā, bet 2018.gadā Valsts kase konstatēja, ka debitoru**

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

prasība faktiski nepastāv⁷³⁶, jo debitors jau 2001.gadā ir nokārtojis savas parādsaistības pret valsts budžetu;

- ❖ **debitoru parādi, kuru kredītlietas⁷³⁷ nodotas parādu piedziņas darbībām SEB bankai, netiek inventarizēti, līdz ar to arī netiek savlaicīgi dzēsti neatgūstamie valsts aizdevumi;**

Revīzijas laikā uz Valsts kontroles jautājumu, vai ir veikts kredītlietu izvērtējums (piemēram, izvērtējot, vai nav iestājušās saistību tiesību noilguma tiesiskās sekas – saistību tiesību izbeigšanās⁷³⁸ u.tml.) likumprojekta par 2018.gada vai 2019.gada valsts budžetu priekšlikumu sagatavošanas laikā, Valsts kase sniedza šādu skaidrojumu:

“Saskaņā ar pilnvarojuma līgumu, kas tika noslēgts ar AS “SEB banka”, AS “SEB banka” tika nodotas kredītlietas, kas pamatotas ar kredītu līgumiem vai citām dokumentāli apstiprinātām saistībām, kuras līdz 1993. gada 28. septembrim bija noslēgušas Latvijas Bankas bijušās nodaļas un ir atzītas par sliktajiem kredītiem, t.i., visi kredītu līgumi vai citas dokumentāli apstiprinātas saistības, kas tika nodotas AS “SEB banka”, ir izsniegušas Latvijas Bankas nodaļas līdz 1993. gada 28. septembrim, t.i., pirms 25 gadiem.

VK sadarbībā ar AS “SEB banku” vairākkārt ir izvērtējusi SEB bankas apkalpošanā esošās kredītlietas saistībā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un konstatējusi sekojošo:

Visas kredītlietas esošajā apjomā tika saņemtas no Latvijas Bankas bijušajām nodaļām un atsevišķas kredītlietas tika saņemtas tikai ar atskaitēm. Līdz ar to pie AS “SEB banka” atrodas dažāda apjoma kredītlietas, ir kredītlietas, kurās ir tikai atskaites un, ievērojot to, ka nebija citu dokumentu (līgumu par kredīta izsniegšanu, maksājuma dokumentu par kredīta ieskaitīšanu parādnieka kontā), kā arī to, ka atbilstoši Civillikuma tiesību normām aizdevums ir reāllīgums, AS “SEB banka” nebija pamata vērst piedziņu pret aizņēmēju, jo iztrūka dokumentu, kas apliecināja kredīta piešķiršanu un izmaksu. AS “SEB banka” ir arī lielāka apjoma kredītlietas, kur AS “SEB banka”, ievērojot saņemtos dokumentus, ir veikusi piedziņu, un kur ir Saimnieciskās tiesas spriedumi izpildu dokumenti par piedziņas neiespējamību līdzekļu un mantas neesamības dēļ.

Izvērtējot pie AS “SEB banka” esošās kredītlietas, tika konstatēts, ka visās kredītlietās piedziņa nav iespējama gan noilguma dēļ, gan arī ievērojot to, ka nav dokumentu, kas apliecinātu kredīta izsniegšanu, gan arī to, ka, veicot piedziņu, tika konstatēts, ka parādnieka īpašumā nebija līdzekļu un mantas, uz ko vērst piedziņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1910. pantu noilguma iestāšanās tiesiskās sekas ir saistības tiesības izbeigšanās.

Savukārt MK 15.07.2003 noteikumi Nr. 389, kuri nosaka kārtību, kādā tiek dzēsti valsts aizdevumi, paredz tiesības finanšu ministram dzēst to komersantu valsts aizdevumus, kuri izslēgti no Uzņēmumu reģistra.

Tādējādi, izvērtējot AS “SEB banka” saskaņā ar pilnvarojuma līgumu nodotās kredītlietas, tiek pārņemtas to komersantu kredītlietas, kas ir izslēgti no Uzņēmumu reģistra.⁷³⁹”

- ❖ **nebija sagatavots un izsūtīts viens salīdzināšanas akts par naudas atlikumu kredītiestādē.** Valsts kase pēc Valsts kontroles konstatētās neatbilstības darījuma partnerim salīdzināšanas aktu izsūtīja 20.03.2019.;

NAV KLASIFICĒTS

- ❖ nav inventarizēts zebilances pasīvā iekļautais postenis “Iespējamās saistības” (sk. sadaļu *Valsts vārdā izsniegtie galvojumi*).

Ieteikums

Lai novērstu kļūdainu vai nepilnīgu datu uzrādīšanu valsts budžeta finanšu uzskaitē un pārskatos, kā arī Saimnieciskā gada pārskatā, Valsts kasei pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu un nodrošināt valsts budžeta finanšu bilances posteņu pārskata gada inventarizācijas veikšanu atbilstoši likuma “Par grāmatvedību” un uz tā pamata izdoto Ministru kabineta noteikumu prasībām.

3.1.1.3. Pašvaldību struktūra un iestāžu gada pārskati

Lai gan atbilstoši labas pārvaldības principiem, sekmējot efektīvu un optimālu administratīvo resursu izlietojumu atbalsta funkcijas veikšanai, daļa pašvaldību ir centralizējušas grāmatvedības uzskaiti un sagatavo vienu kopīgu gada pārskatu par visām to iestādēm, daļa pašvaldību ir ceļā uz grāmatvedības centralizāciju, normatīvais regulējums gada pārskata sagatavošanai⁷⁴⁰ vēl joprojām paredz, ka katras iestādes vadība sagatavo gada pārskatu.

Tā kā ir atšķirīga informācija dažādos publiskajos datu avotos un normatīvā regulējuma izpildes kontrolē ir trūkumi, vēl joprojām informācijas lietotājiem jeb sabiedrībai vienuviet un bez maksas nav ērti pieejama aktuālā informācija par pašvaldību struktūru, proti, pašvaldību institūcijām, izveidotajām iestādēm un kapitālsabiedrībām.

3.1.1.3.1. Pašvaldību struktūra un iestāžu gada pārskati

Lai pašvaldības pārvaldes organizācija jeb pašvaldības administrācijas struktūra būtu skaidri un nepārprotami saprotama iedzīvotājiem jeb informācijas lietotājiem, pašvaldības darba organizācija un iestāžu skaits pašvaldībā jānosaka pašvaldību nolikumā⁷⁴¹.

Vienlaikus, vērtējot termina *iestāde* definīciju, jānorāda, ka normatīvajā regulējumā⁷⁴² definīcija “**budžeta iestāde**” ir dota plašā nozīmē un tā ir pašvaldības iestāde, kuru pilnīgi finansē no pašvaldības budžeta, kā arī pašvaldības aģentūra.

Valsts kontrole, salīdzinot pašvaldību izveidoto iestāžu skaitu un struktūru pašvaldību nolikumos ar LR Uzņēmumu reģistrā, kā arī Valsts kases *ePārskatu* sistēmā pieejamajiem pašvaldības iestāžu gada pārskatiem un tiem pievienotajiem vadības ziņojumiem, konstatēja atšķirīgu informāciju par pašvaldību struktūru (skatīt 34.attēlu):

- ❖ pašvaldību nolikumos norādītas 2 629 iestādes, tajā skaitā 59 aģentūras;
- ❖ LR Uzņēmumu reģistra Sarakstā iekļautas 2 640 iestādes (08.07.2019.);
- ❖ gada pārskatam pievienotajos vadības ziņojumos nosauktas 2 244 iestādes, tajā skaitā 50 aģentūras;

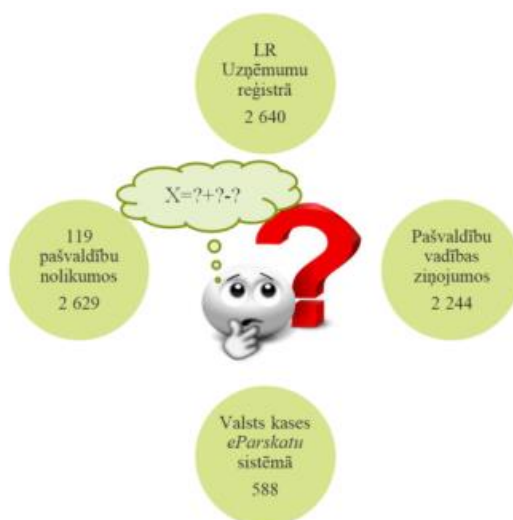
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ lai gan 19 pašvaldībās⁷⁴³ iestāžu skaits sakrīt, abos informācijas avotos ir norādītas atšķirīgas iestādes;
- ❖ *ePārskatu* sistēmā iekļauti 588 iestāžu pārskati par 2018.gadu, tajā skaitā 39 pašvaldību aģentūru gada pārskati.

Saskaņā ar normatīvajos aktos⁷⁴⁴ noteikto katrai iestādei par katru pārskata gadu ir jā sagatavo gada pārskats. Pašvaldība nodrošina konsolidācijā iesaistīto iestāžu gada pārskata atbilstības pārbaudi atbilstoši normatīvā akta⁷⁴⁵ prasībām un pašvaldības konsolidēto gada pārskatu ar pievienotu zvērināta revidenta ziņojumu iesniedz Valsts kasei līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 1.maijam, izmantojot *ePārskatu* sistēmu. No iepriekšminētās statistikas varētu maldīgi secināt, ka vismaz 1656 pašvaldību iestādes nav sagatavojušas gada pārskatu, jo *ePārskatu* sistēmā gada pārskatus ir iesniegušas tikai 588 iestādes no 2 244 iestādēm.

Tomēr jāņem vērā, ka pašvaldībās tiek ieviesta centralizēta grāmatvedības uzskaitē, kas nodrošina kopējas datu bāzes izveidošanu, vienotu pieeju, operatīvu un kvalitatīvu pārskatu sagatavošanu un konsolidāciju, kā rezultātā samazinās administratīvais slogs, iestādes atsevišķus gada pārskatus nesniedz, jo to dati ir iekļauti pašvaldības kopējos datos.

34.attēls. Pašvaldību izveidoto iestāžu skaits pašvaldību dokumentos un valsts reģistros

Izvērtējot iemeslus, kāpēc pašvaldību nolikumos norādītā informācija un LR Uzņēmumu reģistra dati neatbilst, konstatēts, ka normatīvajā aktā⁷⁴⁶ ir veikti grozījumi ar mērķi izveidot sabiedrības vajadzībām un valsts interesēm atbilstošu publisko personu un iestāžu sarakstu, lai:

- ❖ nodrošinātu vienotu publiskā sektora subjektu uzskaiti, kā arī pilnīgas un aktuālas informācijas pieejamību par šiem subjektiem vienuviet;
- ❖ radītu priekšnoteikumus efektīvas un pilnvērtīgas publiskā sektora subjektu klasifikācijas veikšanai.

Analizējot sabiedrībai pieejamo vēsturisko informāciju LR Uzņēmumu reģistra mājas lapā, konstatēts, ka Sarakstā nav pieejama aktuālākā informācija par pašvaldību izveidotajām iestādēm.

Piemēram, Daugavpils pilsētas pašvaldības nolikumā ir norādītas 69 iestādes, savukārt Sarakstā ir tikai 18 Daugavpils pilsētas domes padotībā esošas iestādes, turklāt kā meklēšanas kritērijs jeb pašvaldības

NAV KLASIFICĒTS

nosaukums jāizmanto “Daugavpils pilsētas dome”, nevis “Daugavpils pilsētas pašvaldība”. Piemēram, attiecībā uz pašvaldības iestādi “Latgales zoodārzs” LR Uzņēmumu reģistra datos ir iekļauts un norādīts, ka ir Daugavpils pilsētas domes pakļautībā.

Līdz ar to LR Uzņēmumu reģistra sarakstā bez papildu skaidrojumiem nav iespējams iegūt informāciju par pašvaldības struktūru un tā nav vienuviet “ērti” pieejama, tādējādi likuma grozījumu mērķis tiek sasniegts tikai daļēji un bez papildus kontroles pasākumiem iecerētais nav sasniedzams.

Šis jautājums ir būtisks plānotās administratīvi teritoriālās reformas aspektā: pastāv nepamatotu lēmumu pieņemšanas risks, jo izvērtēšanas brīdī var tik izmantota nepatiesa vai nepilnīga informācija par pašvaldību struktūru.

Iestādes, sagatavojot gada pārskatu par 2018.gadu, piemēro Ministru kabineta 15.10.2013. noteikumus Nr. 1115 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība”, kas nosaka, ka katras iestādes vadība sagatavo vadības ziņojumu un norāda, tajā skaitā iestādes struktūrvienības, konsolidācijā iesaistītās iestādes un padotībā esošās iestādes.⁷⁴⁷

Analizējot pašvaldību 2018.gada pārskatiem pievienotajos vadības ziņojumos un nolikumos norādīto struktūru, ir konstatēts, ka:

- ❖ 18 pašvaldību⁷⁴⁸ vadības ziņojumos nav norādīta vai nav skaidri saprotama pašvaldības struktūra. Smiltenes novada pašvaldības nolikumā ir norādītas 40 iestādes, bet vadības ziņojumā šīs iestādes ir minētas kā struktūrvienības. Savukārt Rīgas pilsētas pašvaldība ir sniegusi⁷⁴⁹ skaidrojumu:

“Pašvaldības centrālā administrācija nav Pašvaldības iestāde, bet kā termins tiek lietots, lai iespējami saprotami aptvertu visas esošās 10 centrālās administrācijas struktūrvienības vienkopus. Pašvaldības centrālā administrācija nav atsevišķa Pašvaldības struktūrvienība vai īpaša statusa institūcija, tai nav sava reglamenta vai nolikuma, kā arī tā nav ierakstīta Publisko personu un iestāžu sarakstā”;

- ❖ 6 pašvaldību⁷⁵⁰ nolikumos norādītā informācija par pārvaldes struktūru nav pilnīga. Piemēram, Naukšēnu novada pašvaldībā ne nolikumā⁷⁵¹, ne arī vadības ziņojumā⁷⁵² nav norādītas katrai iestādei padotībā esošas struktūrvienības, bet ir minēts “[..] Pašvaldības padotībā atbilstoši tās apstiprinātajiem nolikumiem ir izveidotas šādas iestādes/struktūrvienības [..]” un ir nosauktas 11 iestādes un struktūrvienības⁷⁵³.

Kā labās prakses piemēru var minēt Jūrmalas pilsētas pašvaldību, kuras nolikumā norādītās 42 iestādes ir uzrādītas arī LR Uzņēmumu reģistrā, un ePārskatu sistēmā ir iesniegti šo 42 iestāžu gada pārskati.

Vērtējot pašvaldības resursu izmantošanas efektivitāti un lietderību administratīvi teritoriālās reformas kontekstā, īpaša uzmanība ir jāpievērš pašvaldības struktūrai un tās atbilstībai pašvaldības vajadzībām funkciju nodrošināšanā, jo pašvaldību apvienošanas rezultātā būtu jāvērtē administratīvais slogs un pašvaldības funkciju izpildes efektivitāte. Turklāt normatīvie akti nenosaka ierobežojumus tam, kādā veidā pašvaldībai ir jāorganizē funkciju izpildei, bet nosaka valsts pārvaldes principus⁷⁵⁴, kuri jāievēro institucionālās sistēmas veidošanā. Viens no tiem ir labas pārvaldības princips.

Saskaņā ar normatīvajā aktā⁷⁵⁵ noteikto valsts pārvaldei savā darbībā ir jāievēro labas pārvaldības principu, un, ja nav ievērots labas pārvaldības princips, privātpersona, kuras tiesības un tiesiskās intereses ir skartas, ir tiesīga prasīt to ievērošanu administratīvā procesa kārtībā.

Satversmes tiesas tiesnesis Asoc.prof., Dr.iur. Jānis Neimanis ir norādījis, ka *“Labā pārvaldība ir vērtība, bet labas pārvaldības princips ir šīs vērtības tiesiskā izpausme ar tiesiskas atbildības konsekvencēm”*⁷⁵⁶.

*“[...] Labas pārvaldības princips kā tiesību norma ir nesaraujami saistīts ar labu pārvaldību kā vērtību. Līdz ar to labas pārvaldības principa īstenošana valsts pārvaldē ir ne tikai tiesisks, bet arī morāli ētisks pienākums. Turklāt, ja labas pārvaldības principu kā tiesisku pienākumu ir pienākums ievērot valsts pārvaldei, tad laba pārvaldība kā vērtība ir veidrojama valsts pārvaldei un sabiedrībai kopā [...]”*⁷⁵⁷.

Apkopojot revīzijā konstatēto, secinām, ka informācija par pašvaldību struktūru ir pretrunīga un nav saprotama lietotājiem, ko nosaka vairāki iemesli, tajā skaitā:

- ❖ izveidojot jaunu iestādi, reorganizējot vai likvidējot iestādi, nav aktualizēts pašvaldības nolikums;
- ❖ pašvaldību iestādes nav aktualizējušas datus LR Uzņēmumu reģistra publisko personu un iestāžu sarakstā likumā noteiktajā kārtībā.

Vienlaikus revīzijā esam konstatējuši nepilnības un neatbilstības saistībā ar pašvaldību aģentūru un apvienoto iestāžu pārskatiem.

3.1.1.3.2. Pašvaldību aģentūru gada pārskati

38 pašvaldību aģentūrām nav sniegts zvērināta revidenta atzinums par saimniecisko darbību 2018.gadā, kā to nosaka normatīvais akts⁷⁵⁸. Turklāt 16 pašvaldību aģentūrām nav sagatavots arī gada pārskats, ka to nosaka normatīvie akti⁷⁵⁹.

Saskaņā ar normatīvajā aktā⁷⁶⁰ noteikto pašvaldības aģentūras gada publiskajā pārskatā norāda zvērināta revidenta atzinumu par saimniecisko darbību un iepriekšējā gada saimniecisko pārskatu, līdz ar to pašvaldībai papildus ir jānodrošina zvērināta revidenta ziņojuma saņemšana par katras pašvaldības aģentūras gada pārskatu.

Izvērtējot pašvaldību nolikumos norādīto informāciju, ir konstatēts, ka pārskata perioda beigās 40 pašvaldībās⁷⁶¹ ir izveidotas 59 aģentūras, turklāt Kokneses un Saulkrastu novada pašvaldību nolikumi nav aktualizēti atbilstoši faktiskai situācijai.

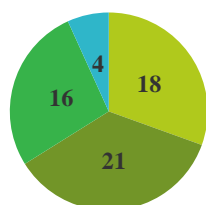
Apkopojot ePārskatu sistēmā pieejamo un no pašvaldībām un to piesaistītajiem zvērinātiem revidentiem saņemto informāciju par pašvaldību izveidoto aģentūru 2018.gada pārskatiem un tiem pievienotajiem zvērināta revidenta atzinumiem (skatīt 35.attēlā), ir konstatēts, ka:

- ❖ 13 pašvaldību⁷⁶² izveidoto 18 aģentūru gada pārskatiem ir pievienoti zvērināta revidenta atzinumi;
- ❖ 16 pašvaldībās⁷⁶³ 21 aģentūras⁷⁶⁴ gada pārskatiem nav pievienoti zvērināta revidenta atzinumi;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ 11 pašvaldību⁷⁶⁵ 16 aģentūru gada⁷⁶⁶ pārskati nav sagatavoti un uzrādīti ePārskatu sistēmā;
- ❖ Rīgas pilsētas pašvaldības četru aģentūru⁷⁶⁷ gada pārskati ir sagatavoti ārpus ePārskatu sistēmas un par tiem zvērināts revidents ir sniedzis atzinumus.

- Gada pārskatiem ir pievienoti zvērināta revidenta atzinumi; 18 aģentūras
- Gada pārskatiem nav pievienoti zvērināta revidenta atzinumi; 21 aģentūra
- Gada pārskati nav sagatavoti un uzrādīti ePārskatu sistēmā; 16 aģentūras
- Gada pārskati ir sagatavoti ārpus ePārskatu sistēmas un par tiem zvērināts revidents ir sniedzis atzinumus; 4 aģentūras

35. attēls. Pašvaldību izveidoto aģentūru 2018.gada pārskati un tiem pievienotie zvērināta revidenta atzinumi

Veicot revīzijas procedūras Rīgas pašvaldības aģentūrā “Rīgas gaisma”, ir konstatēts, ka pieaicinātais zvērinātais revidents ir sniedzis ziņojumu vadībai par aģentūras darbību 2018.gadā un tas ir pievienots publiskajam gada pārskatam. Zvērināta revidenta atzinums Revīzijas pakalpojumu likuma izpratnē nav sniegts ne par 2018., ne par 2017., ne arī par 2016.gada pārskatu⁷⁶⁸.

Revīzijas laikā, pusēm veicot grozījumus pakalpojuma līgumā⁷⁶⁹, Rīgas pilsētas pašvaldība ir saņēmusi zvērināta revidenta atzinumus par četru Rīgas pašvaldības aģentūru 2018.gada pārskatiem, tajā skaitā par aģentūras “Rīgas gaisma” ir saņemts zvērināta revidenta atzinums bez iebildēm, bet ar norādi, ka “Finanšu pārskats par 2017. gadu netika revidēts”.

3.1.1.3.3. Apvienotās iestādes uzrādīšana pašvaldību gada pārskatos

 Saskaņā ar normatīvajā aktā⁷⁷⁰ noteikto kopīgu uzdevumu risināšanai pašvaldības, savstarpēji vienojoties, var izveidot kopīgas iestādes. Šādas iestādes darbojas uz attiecīgo domju apstiprināta nolikuma pamata. Nolikums nosaka pašvaldību kopīgās iestādes (turpmāk — kopīgā iestāde) kompetenci, tās finansēšanas, uzraudzības, likvidēšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā notiek izstāšanās no kopīgās iestādes, un citus pašvaldību kopīgās iestādes darbības jautājumus.

Revīzijas plānošanas posmā, izvērtējot pašvaldību sadarbību kopīgu iestāžu veidošanā, ir konstatēts, ka Cēsaines, Lubānas un Varakļānu novada pašvaldības ir izveidojušas apvienoto būvvaldi, kas nodrošina būvniecības tiesiskumu, kontrolē būvniecības procesu un tā atbilstību Būvniecības likuma un citu būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasībām minēto novadu administratīvajās teritorijās.

Lai gan nolikumā⁷⁷¹ ir noteikts, ka apvienotajai būvvaldei jābūt Varakļānu novada pašvaldības bilancē, apvienotās būvvaldes gada pārskats kopš tās izveidošanas līdz 01.01.2018. nav iekļauts nevienas iesaistītās pašvaldības gada pārskatā.

Saskaņā ar Varakļānu novada pašvaldības gada pārskatā sniegto informāciju⁷⁷², sākot no 01.03.2018., būvvaldes grāmatvedības kārtošānu nodrošina Varakļānu novada pašvaldība un bilances dati tiek apvienoti un uzrādīti pašvaldības gada pārskatā perioda beigās.

Ņemot vērā revīzijā konstatēto, pastāv risks, ka ne visu pašvaldību kopīgi izveidoto iestāžu grāmatvedības uzskaites dati ir iekļauti attiecīgās pašvaldības gada pārskatā.

NAV KLASIFICĒTS

Ieteikumi

Lai nodrošinātu tiesisku pamatojumu pašvaldību budžeta iestāžu gada pārskata sagatavošanā, vienlaikus samazinot pašvaldību administratīvo slogu, Finanšu ministrijai izvērtēt nepieciešamos precizējumus normatīvajos aktos.

Lai sekmētu pašvaldības administratīvo resursu efektīvāku un ekonomiskāku izmantošanu, VARAM sniegt informatīvu palīdzību pašvaldībām to izveidotās struktūras, tajā skaitā aģentūru, darbības turpināšanas, lietderības un efektivitātes izvērtēšanā administratīvi teritoriālās reformas kontekstā.

3.2. Sadarbība ar pašvaldību zvērinātiem revidentiem

3.2.1. Zvērināta revidenta veiktais darbs Rīgas pašvaldībā

Pamatojoties uz katras izlasē iekļautās pašvaldības sniegto piekrišanu Valsts kontroles un zvērināta revidenta sadarbībai, pašvaldību uzaicinātajiem zvērinātiem revidentiem tika izsūtītas aptaujas anketas, ietverot jautājumus par zvērināta revidenta neatkarību un izvēlēto revīzijas pieeju revidējamajā pašvaldībā.

Izvērtējot aptaujas anketās norādīto un intervijās sniegto, kā arī citu Valsts kontroles rīcībā esošo informāciju par zvērināta revidenta revīzijas pieeju un apjomu pašvaldībās un to iestādēs par 2018.gada pārskatiem, tika konstatēts, ka zvērināti revidenti revīzijas pieeju plāno atsevišķā sagatavotā gada pārskata ietvaros. Tas nozīmē, ka pašvaldībā, kurā ir ieviesta centralizētā grāmatvedības uzskaitē un tiek sagatavots viens gada pārskats, zvērināts revidents revīzijas apjomā iekļauj pēc vērtības vai konteksta būtiskus darījumus pašvaldībā, nevis katrā pašvaldības iestādē.

Tāpat konstatēts, ka zvērinātam revidentam, revīzijas grupai un zvērinātu revidentu komercsabiedrībai SIA “Deloitte Audits Latvia”, veicot finanšu revīziju par Rīgas pilsētas pašvaldības 2016., 2017. un 2018.gada pārskatiem, ir pastāvējuši apstākļi, kas Revīzijas pakalpojumu likuma⁷⁷³ izpratnē apdraud zvērināta revidenta neatkarību un objektivitāti:

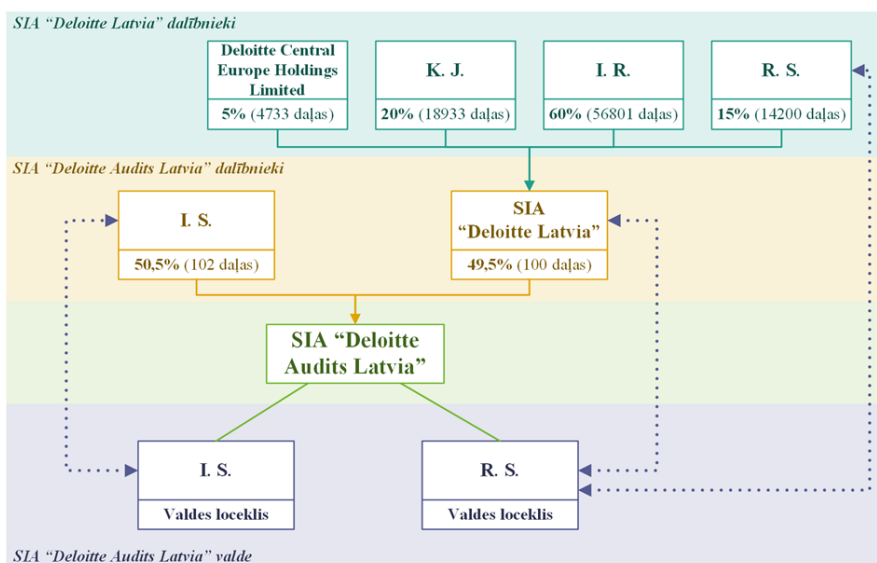
- ❖ Rīgas domes Finanšu departaments ir noslēdzis līgumus ar SIA “Deloitte Latvia” par juridisko un nodokļu konsultāciju pakalpojumiem, kuri Valsts kontroles ieskatā ir saistīti ar informācijas uzrādīšanu un atklāšanu Rīgas pilsētas finanšu pārskatos, par kuriem savukārt atzinumu sniedz saistītais uzņēmums SIA “Deloitte Audits Latvia”;
- ❖ Valsts kontroles revidentiem iesniegtā informācija liecina, ka vienas un tās pašas saistītus uzņēmumus SIA “Deloitte Latvia” un SIA “Deloitte Audits Latvia” pārstāvošas personas ir iesaistītas vairākos projektos, sniedzot gan konsultāciju pakalpojumus, gan revīziju pakalpojumus Rīgas pilsētas pašvaldībai. Ir konstatēta pretrunīga informācija par finanšu revīzijas grupas sastāvu un vismaz vienas pakalpojuma sniegšanas grupas sastāvu. Lai gan nevienā no projekta nodošanas dokumentiem nav norādītas to izstrādē iesaistītās personas, projektu⁷⁷⁴ prezentācijas materiālos sniegtā informācija par projektu grupu liecina, ka projektos vienlaicīgi ir iesaistītas vienas un tās pašas personas. Piemēram, SIA “Deloitte Audits Latvia” valdes loceklis ir norādīts vienā projektā kā kvalitātes vadītājs, otrā – kā audita un konsultāciju nodaļas atbildīgais partneris, turklāt Valsts kontrolei sniegtajā anketā viņš nav norādīts;
- ❖ līdz 2018.gada beigām SIA “Deloitte Audits Latvia” nav informējusi Valsts kontroli par pastāvošiem apdraudējumiem, proti, par saistītā uzņēmuma darījumiem ar revidējamo vienību.

Papildu informāciju par darījuma izvērtējumu skatīt nodaļā “Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija”.

Saskaņā ar datu bāzē Lursoft pieejamo informāciju* SIA “Deloitte Latvia” ir viens no SIA “Deloitte Audits Latvia” dalībniekiem (skatīt 36.attēlu).

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

36. attēls. SIA “Deloitte Audits Latvia” un SIA “Deloitte Latvia” dalībnieki un valde.

* Nav juridisks raksturs

Konstatējot SIA “Deloitte Latvia” darījuma attiecības ar Rīgas pašvaldības aģentūru “Rīgas gaisma”, Valsts kontrole lūdza SIA “Deloitte Audits Latvia” sniegt skaidrojumu⁷⁷⁵:

- ❖ kā SIA “Deloitte Audits Latvia” ir saistīta ar SIA “Deloitte Latvia”;
- ❖ kā starp uzņēmumiem pastāvošu saistību kontekstā tiek nodrošināta neatkarība un objektivitāte SIA “Deloitte Audits Latvia” revīzijās Rīgas pilsētas pašvaldībā?

Pēc vairākkārtējiem atgādinājumiem SIA “Deloitte Audits Latvia” sniedza skaidrojumu, ka SIA “Deloitte Latvia” un SIA “Deloitte Audits Latvia” ir saistītie uzņēmumi un abi darbojas *Deloitte Central Europe Holdings Limited* pārvaldībā, taču organizācijai ir izstrādātas iekšējās riska procedūras ar mērķi nodrošināt, ka tās pārvaldīto uzņēmumu sniegtie pakalpojumi klientiem un klientu saistītajām sabiedrībām nepārkāpj neatkarības un interešu konflikta noteikumus⁷⁷⁶.

Tāpat SIA “Deloitte Audits Latvia” sniedza papildu skaidrojumu un vērtējumu par revīzijas neatkarības un objektivitātes nodrošināšanu Rīgas pilsētas pašvaldībā, tostarp norādot, ka “[..] *ne Revidentam, ne revīzijas uzdevuma darba grupas dalībniekam vai arī revīzijas uzdevuma darba grupas dalībnieka tiešam radniekam*”⁷⁷⁷ nav jebkāda veida tieša vai netieša finansiāla līdzdalība revidējamā sabiedrībā (Rīgas dome) vai aģentūrā⁷⁷⁸. “[..] nav konstatēts neatkarības apdraudējums sakarā ar to, ka nav konstatētas jebkāda veida uzņēmējdarbības attiecības ar Rīgas domi vai aģentūru.”⁷⁷⁹

Par iepriekš minēto situāciju Valsts kontrole informēja Finanšu ministriju, kas izstrādā un īsteno politiku revīzijas jomā⁷⁸⁰, un vienlaikus lūdza LZRA tās kompetences ietvaros izvērtēt jautājumu par Rīgas pilsētas pašvaldības zvērīnāta revidenta un zvērīnātu revidentu komercsabiedrības neatkarības un objektivitātes iespējamiem apdraudējumiem.

Revīzijas laikā LZRA izvērtējums nav saņemts.

NAV KLASIFICĒTS

Ieteikums

Lai nodrošinātu pašvaldību piesaistīto zvērināto revidentu objektivitāti un neatkarību, Finanšu ministrijai, kura izstrādā un īsteno valsts politiku revīzijas jomā, izvērtēt iespēju ierobežot tiesības pašvaldību zvērinātiem revidentiem, revīzijas uzņēmumiem vai to tīklu dalībniekiem sniegt revidētajām struktūrām noteiktus, ar obligāto revīziju nesaistītus atsevišķus pakalpojumus noteiktajā periodā.

3.2.2. Zvērinātu revidentu atzinumi par pašvaldību 2018.gada pārskatiem

Valsts kontroles revidenti atbilstoši 600. starptautiskajam revīzijas standartam (SRS) "Īpaši apsvērumi – grupas finanšu pārskata revīzija (tostarp komponentu revidentu darbs)" un Augstāko revīzijas iestāžu Starptautiskajiem standartiem ISSAI 1600 par 600. SRS piemērošanu publiskā sektora revīzijās nepieciešamo revīzijas pārliecību iegūst, ļaujoties uz revīzijas izlasē iekļauto pašvaldību uzaicinātā zvērinātā revidenta veikto darbu.

Revīzijā, pārbaudot Pašvaldību 2018.gada pārskatu datus, Valsts kontrole ir grupas atbildīgais partneris, un Valsts kontroles revidentiem jānovērtē arī pašvaldības uzaicinātā zvērinātā revidenta kā komponenta revidenta atbilstība ētikas prasībām un neatkarība, kā arī jānosaka, vai zvērinātā revidenta izvēlētajā revīzijas pieeja dod iespēju ļauties uz viņa darbu.

Par pašvaldību 2018.gada pārskatiem zvērināti revidenti ir snieguši:

- ❖ 108 atzinumus bez iebildēm, tajā skaitā septiņām pašvaldībām ir norādīti apstākļu akcentējumi;
- ❖ 11 atzinumus ar iebildēm, tajā skaitā piecām pašvaldībām papildus ir norādīti apstākļu akcentējumi un citi apstākļi.

Informācija par zvērinātu revidentu sniegtajiem iebildumiem un apstākļu akcentējumu apkopota 1.pielikumā.

Zvērināti revidenti ir snieguši atzinumus ar iebildi un/vai apstākļu akcentējumu vai norādēm uz citiem apstākļiem par šādām pašvaldību 2018.gada pārskatu daļām:

- ❖ bilances aktīviem 235 077 503 *euro* vērtībā;
- ❖ saistībām 202 739 353 *euro* apmērā;
- ❖ finansiālo rezultātu 913 118 *euro* apmērā;
- ❖ zebilances aktīviem 3 409 382 *euro* apmērā.

Visbiežāk iebildes un/vai apstākļu akcentējums ir sniegts par neatbilstošu ilgtermiņa ieguldījumu uzskaiti, tad – par saistībām, iepriekšējo gadu kļūdu labošanas ietekmi, apgrozāmajiem līdzekļiem un zebilances aktīviem (skatīt 37.attēlu).

NAV KLASIFICĒTS

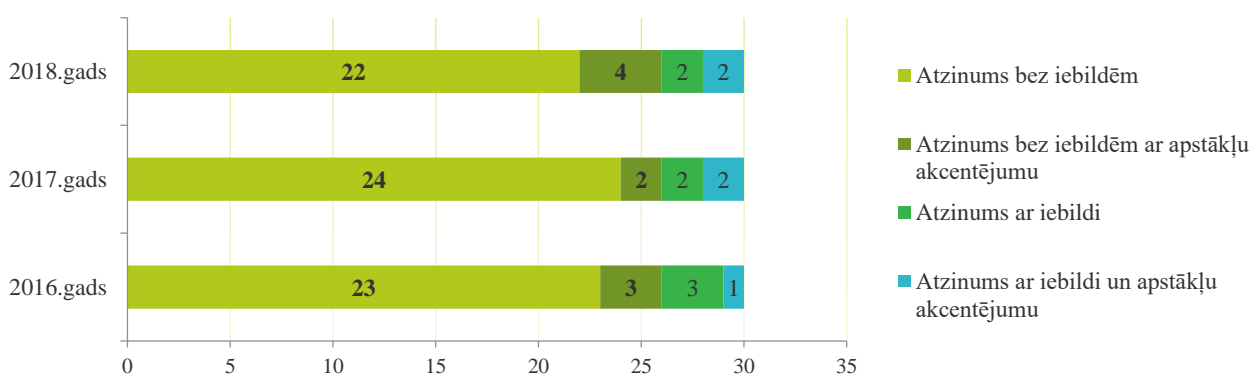
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

37.attēls. Zvērinātu revidentu atzinumi (ar iebildēm un apstākļu akcentējumu) par 2018.gada pārskatiem sadalījumā pa problēmu jomām.

Par Valsts kontroles 2018.gada revīzijas izlasē iekļauto 30 pašvaldību gada pārskatiem iepriekšējos trīs gados zvērināti revidenti ir snieguši šādus atzinumus:

- ❖ par 2016.gada pārskatiem – 26 pašvaldībām ir sniegts atzinums bez iebildēm, tajā skaitā trīs pašvaldībām⁷⁸¹ ir norādīts apstākļu akcentējums, savukārt četrām pašvaldībām⁷⁸² ir sniegts atzinums ar iebildi, tajā skaitā vienai pašvaldībai ir sniegts atzinums ar iebildi un apstākļu akcentējumu⁷⁸³;
- ❖ par 2017.gada pārskatiem – 26 pašvaldībām ir sniegts atzinums bez iebildēm, tajā skaitā divām pašvaldībām⁷⁸⁴ ir norādīts apstākļu akcentējums, un četrām pašvaldībām⁷⁸⁵ ir sniegts atzinums ar iebildi, tajā skaitā divām pašvaldībām⁷⁸⁶ ir norādīts apstākļu akcentējums;
- ❖ par 2018.gada pārskatiem – 26 pašvaldībām ir sniegts atzinums bez iebildēm, tajā skaitā četrām pašvaldībām⁷⁸⁷ ir norādīts apstākļu akcentējums, bet četrām pašvaldībām⁷⁸⁸ ir sniegts atzinums ar iebildi, tajā skaitā divām pašvaldībām⁷⁸⁹ ir sniegts atzinums ar iebildi un apstākļu akcentējumu (skatīt 38.attēlu).

38.attēls. Valsts kontroles 2018.gada revīzijas izlasē iekļautajām pašvaldībām sniegto zvērinātu revidentu atzinumu par 2016., 2017. un 2018.gada pārskatiem skaits pa veidiem.

Analizējot 2018.gada revīzijas izlasē iekļauto pašvaldību zvērinātu revidentu atzinumus par 2017. un 2018.gada pārskatiem, tika konstatēts, ka četras pašvaldības, par kuru 2017.gada pārskatiem iepriekšējie

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

zvērīnātie revidenti⁷⁹⁰ ir snieguši atzinumus bez iebildēm, par 2018.gada pārskatu ir saņēmušas modificētus atzinumus⁷⁹¹ par iepriekšējo gadu kļūdu labošanu, sākotnējiem atlikumiem un bilances posteņa “1200 Pamatlīdzekļi” pilnīgumu:

- ❖ Aglonas novada pašvaldībai atzinums sniegts ar iebildi par būtiskiem pamatlīdzekļu uzkrātā nolietojuma labojumiem par iepriekšējiem periodiem, kas ietekmēja pārskata gada finanšu rezultātu par 249 530 *euro*;
- ❖ Līgatnes novada pašvaldībai atzinums sniegts ar iebildi par mežaudžu uzskaiti, jo gan pārskata perioda sākumā, gan beigās ir konstatētas būtiskas platību atšķirības, kā rezultātā pašvaldības grāmatvedībā šīs platības uzrādītas lielākā apjomā nekā AS “Latvijas valsts meži” datos – 2018.gadā par 118,86 ha, bet 2017.gadā par 116,01 ha. Turklāt nebija iespējams noteikt, kādas vērtību un daudzumu korekcijas būtu jāveic grāmatvedības datos pārskata perioda sākumā un beigās;
- ❖ Ventspils novada pašvaldībai atzinums sniegts ar iebildi par transporta būvju uzskaiti, jo nebija iespējams noteikt, kādas vērtību un daudzumu korekcijas būtu jāveic pārskata perioda sākumā un beigās (bilances vērtība attiecīgi 5 242 654 *euro* un 8 327 079 *euro*);
- ❖ Talsu novada pašvaldībai atzinums sniegts ar iebildi par pārskata gadā uzskaitē veiktiem būtiskiem dzīvojamo un nedzīvojamo ēku uzkrātā nolietojuma labojumiem par iepriekšējiem periodiem, kas par 523 096 *euro* palielināja un par 57 115 *euro* samazināja pašvaldības finanšu rezultātu.

Tik nozīmīga pašvaldības gada pārskata kvalitātes novērtējuma pasliktināšanās, revidentuprāt, norāda uz iespējamiem revīzijas pakalpojumu sniegšanas trūkumiem vai neatbilstošu revīzijas pieeju.

Vienlaikus revīzijā ir konstatētas:

- ❖ neatbilstības pazemes aktīvu uzskaitē Neretas novada pašvaldībā.

Pašvaldības pazemes aktīvu vērtība pārskata perioda sākumā ir uzrādīta par 1 189 770 *euro* lielāka. Pašvaldība revīzijas laikā ir izlabojusi konstatēto kļūdu, 2018.gadā no grāmatvedības uzskaites izslēdzot pazemes aktīvus minētajā vērtībā⁷⁹², tomēr skaidrojumā par kļūdu ietekmi uz gada pārskatu to nav uzrādījusi, lai gan kļūdu labošana būtiski ietekmēja pašvaldības finanšu rezultātu. Turklāt izlaboto kļūdu apmērs pārsniedz zvērīnāta revidenta noteikto revīzijas būtiskumu 80 007 *euro* pēc vērtības, bet zvērīnāts revidents par Neretas novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskatu⁷⁹³ ir sniedzis nemodificētu atzinumu;

- ❖ neatbilstības zemju un transporta būvju uzskaitē Alsungas novada pašvaldībā.

Pašvaldības grāmatvedības uzskaitē pārskata perioda sākumā ir uzrādīti citām personām piederoši īpašumi vismaz 10 481 *euro* apmērā, lai gan Valsts kontrole vairāku gadu garumā aicināja zvērīnātus revidentus pievērst uzmanību uzskaites datu salīdzināšanai. 2016.gada oktobrī atkārtoti informēja LZRA par revīzijas konstatējumiem un, nolūkā veicināt izpratni par grāmatvedības uzskaites un valsts reģistru datu atbilstību, sniedza detalizētu shēmu zemes, ēku un būvju datu salīdzināšanai.

Alsungas novada pašvaldība revīzijas laikā ir izslēgusi no grāmatvedības uzskaites citām personām piederošas zemes domājamās daļas, bet nav nodrošinājusi divu tiltu⁷⁹⁴ ar kopējo uzskaites vērtību 41 921 *euro* analītisko uzskaiti un nav veikusi nolietojuma korekcijas.

NAV KLASIFICĒTS

Revīzijas pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai Valsts kontrole informēs Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju par revīzijas konstatējumiem un lūgs izvērtēt to zvērināto revidentu sniegto revīzijas pakalpojumu kvalitāti, kuri par pašvaldības 2017.gada finanšu pārskatu sniedza atzinumu bez iebildēm vai apstākļu akcentējumu, lai gan citi zvērināti revidenti par 2018.gada finanšu pārskata sagatavošanu ir izteikuši iebildes un/vai apstākļu akcentējumus par iepriekšējos periodos pieļauto kļūdu labošanas ietekmi un/vai 2018.gada sākotnējiem atlikumiem.

3.3. Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” ietekme uz valsts budžetu un valsts kopējā parāda saistību apmēru

Valsts kontrole Saimnieciskā gada pārskata revīzijā regulāri ir norādījusi uz neatbilstībām valsts saistību uzskaitē.

Jau 2013.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā sniedzām ieteikumu *Finanšu ministrijai veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance sniedz pilnīgu informāciju par valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību finansiālās darbības ietekmi uz valsts un pašvaldības budžetiem*⁷⁹⁵.

2016.gadā revīzijā “Vai akciju sabiedrības “Citadele banka” valstij piederošo kapitāla daļu pārdošanas process ir bijis tāds, lai valsts iegūtu maksimāli iespējamo līdzekļu apjomu?” Valsts kontrole secināja, ka AS “Citadeles banka” pārdošanas darījumā valdība ir pati savu lēmumu kļīniece⁷⁹⁶.

Valsts kontrole sniedza informāciju sabiedrībai, ka *Parex* pārņemšanas un restrukturizācijas procesa finansējums ir 2,48 miljardu *euro* apmērā, no tiem noguldījumi bankās 1,54 miljardi *euro* (*vienlaikus izsniegto noguldījumu apmērs nepārsniedza 1,2 miljardus euro, jo tika uzsākta līdzekļu atmaksa*), valsts aizdevumi Privatizācijas aģentūrai – 511,5 miljoni *euro*, ieguldījumi Privatizācijas aģentūras pamatkapitālā – 433,4 miljoni *euro* (*lielākoties izlietoti, lai atmaksātu valsts aizdevumus un segtu izdevumus par ārpakalpojumu iegādi*). No minētajiem līdzekļiem līdz 31.12.2015. bija atgūti 1,59 miljardi *euro*. Maz ticams, ka izdosies atgūt ap 800 miljoniem *euro*. Puse no šīs summas būs līdzekļi, kurus neizdosies atgūt *Revertai* – restrukturizācijas ietvaros izveidotajam slikto aktīvu pārvaldītājam, otra puse – ieguldījums Privatizācijas aģentūras pamatkapitālā⁷⁹⁷.

Valsts kontrole norādīja, ka:

Valsts kontroles ieskatā gan attiecībā uz AS “Citadeles banka” pārdošanu, gan attiecībā uz visu Parex bankas pārņemšanas procesu un vēlākajiem soļiem ir gūstamas dažas ļoti būtiskas mācības – nozīmīgos darījumos ar nodokļu maksātāju naudas iesaisti desmitu un simtu miljonu euro apmērā un ar būtisku ietekmi uz tautsaimniecību valdībai sadarbībā ar Saeimu ir jāizveido tāds tiesiskais ietvars, kas nodrošinātu trīs pamatprincipu ievērošanu: 1) atbildīgo institūciju, tajā skaitā nozaru ministriju, kvalitatīva iesaiste lēmumu projektu sagatavošanā, apzinoties, ka gatavus risinājumus valsts no konsultantiem nevarēs nopirkt. Tiesiskā regulējuma trūkums ļāva ministrijām un atbildīgajām iestādēm norobežoties no AS “Citadeles banka” pārdošanas darījuma izvērtēšanas pēc būtības, tāpēc valdība savus lēmumus pamatoja gandrīz tikai uz ārējo konsultantu sniegtajiem ieteikumiem, bet, piemēram, Latvijas Bankas viedokli neņēma vērā; 2) atbildības noteikšana. Skaidri noteikt atbildīgo par valsts interesēm atbilstošākā rīcības varianta

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

izstrādi. AS “Citadele banka” pārdošanā atbildīgā nav, jo, valdībai politiski pieņemot būtiskus lēmumus, vienlaikus Privatizācijas aģentūras valdei bija garantēta imunitāte nelabvēlīgu seku iestāšanās gadījumā; 3) **neatkarīga uzraudzība**. Nav neparasti, ja lielos darījumos ir pārstāvētas dažādu grupu intereses, tomēr jautājums paliek – kā nodrošināt šo interešu līdzsvarošanu tā, lai valsts jebkurā situācijā būtu ieguvēja un tiktu pieņemti nodokļu maksātājiem vislabvēlīgākie lēmumi.

AS “Citadele banka” pārdošana nav vienīgais liela mēroga un nacionāli nozīmīgs darījums, kura īstenošana nesniedz pārlicību par pietiekamu valsts interešu aizstāvību. Pie tādiem var pieskaitīt Liepājas Metalurgu, airBaltic, priekšā stāv lēmumi arī attiecībā uz Lattelecom un LMT valsts kapitāldaļu nākotni, Rail Baltica un citi jautājumi, kas ne tikai ietekmē tautsaimniecību, bet arī var prasīt ievērojamus valsts finanšu ieguldījumus. **Tāpēc Valsts kontrole cer, ka revīzijas secinājumi un valdībai sniegtie ieteikumi veicinās izlēmīgu rīcību, lai novērstu neveiksmju atkārtošanos.**

Tomēr arī šogad ir gadījums, kad pašvaldības līmenī pieņemti lēmumi ievērojami ietekmē valsts kopējo maciņu un, iespējams, nākotnē var prasīt būtiskus valsts finanšu ieguldījumus.

Saskaņā ar publiski izskanējušo informāciju⁷⁹⁸ pēc Eiropas Savienības (ES) kritērijiem Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” ir iekļaujama vispārējā valdības sektorā, tādējādi 2020. gada valsts budžeta fiskālā telpa saruks par 72 miljoniem euro. Formāls lēmums gan vēl nav pieņemts, un tas sagaidāms šī gada beigās.

Publiskajā vidē FM sniegusi šādus skaidrojumus:

- ❖ Šā gada aprīlī noslēdzās tā dēvētā klarifikācijas procedūra par Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) sagatavoto 2018.gada vispārējās valdības budžeta deficīta un parāda notifikāciju. Iepazīstoties ar šo informāciju, ES statistikas birojs Eurostat vērsa uzmanību uz atsevišķu publiskā transporta pakalpojumu sniedzēju sektoru klasifikāciju.
- ❖ Atbilstoši Eiropas Kontu sistēmas metodoloģijai, ar ko tiek apkopota statistika par ES dalībvalstu fiskālajiem radītājiem, “Rīgas satiksme” ir klasificējama vispārējās valdības sektorā.
- ❖ Tas saistīts ar kritērijiem, kas neļauj kādu komercsabiedrību uzskatīt par tirgus ražotāju:
  - ja uzņēmums ieguvīs tiesības darboties un sniegt pakalpojumus sabiedrībai bez atvērtā konkursa;
  - ja tas darbojas monopolstāvokļa apstākļos konkrētā reģionā;
  - ja vienlaicīgi lielāko daļu no komercsabiedrības ieņēmumiem veido maksājumi no vispārējās valdības, “Rīgas satiksmes” gadījumā – Rīgas pašvaldības.
- ❖ Konstatēts, ka 2018. gadā dotācijas pārsniegušas 50% no “Rīgas satiksmes” ieņēmumiem. Turklāt “Rīgas satiksme” ir ierobežota savos lēmumos, proti, Rīgas domes lēmumus attiecībā uz uzņēmumu tā valde neizvērtē no biznesa viedokļa. Tādējādi pašvaldībai ir politiska iespēja ietekmēt kopējus publiskos līdzekļus.
- ❖ Šādas izmaiņas ietekmēs valsts fiskālos rādītājus 2020. gadam, tai skaitā vispārējās valdības budžeta bilanci, proti, līdz ar lielākiem tēriņiem bez papildu ienākumiem augtu arī budžeta deficīts. Līdz ar to Finanšu ministrija ir ņēmusi vērā šo ietekmi pieejamās fiskālās telpas aprēķinā. Saskaņā ar Finanšu ministrijas un Rīgas pašvaldības izvērtējumu “Rīgas satiksmes” klasificēšana vispārējā valdībā attiecīgi ietekmēs budžetu:

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- -71,9 miljoni euro 2020. gadā,
  - -14,2 miljoni euro 2021. gadā,
  - +8,7 miljoni euro 2022. gadā.
- ❖ Būtisko ietekmi 2020. gadā pamatā nosaka “Rīgas satiksmes” plānotās investīcijas sabiedriskā transporta autoparka atjaunošanai⁷⁹⁹.
  - ❖ Formāls lēmums no Eurostat un CSP par “Rīgas satiksmes” iekļaušanu vispārējās valdības sektorā pašlaik vēl nav pieņemts, bet lēmums ir sagaidāms šā gada beigās un ietekmēs 2020. gada valsts fiskālos rādītājus, tajā skaitā vispārējās valdības budžeta bilanci. Tāpēc FM ir ņēmusi vērā šo ietekmi pieejamās fiskālās telpas aprēķinā.

20.08.2019. Ministru kabineta sēdē skatītajā FM sagatavotajā Fiskālo risku deklarācijā ir minēts:

Atbilstoši FM pieejamajai informācijai pastāv ļoti liela varbūtība, ka kompetentās statistikas iestādes vispārējās valdības sektorā klasificēs SIA “Rīgas satiksme”, tādējādi pasliktinot vispārējās valdības sektorā klasificēto komercsabiedrību bilances izpildi. Vēsturiskie dati norāda, ka vidējais faktiskais kapitālsabiedrību deficīts, salīdzinot ar plānoto, laika posmā no 2013.gada līdz 2018.gadam ir bijis svārstīgs, vienlaicīgi uzrādot simetriskuma principu. Vienlaicīgi tādi gadījumi, kad vispārējās valdības sektorā tiek klasificēti būtiski ekonomiskie subjekti, ievērojami palielina novirzes no plānotās vispārējās valdības sektorā klasificēto komercsabiedrību bilances. Tomēr tas nedod pārliecību, ka šie gadījumi ir sistemātiski un nākotnē ir sagaidāmi regulāri jaunu komercsabiedrību klasificēšana gadījumi vispārējās valdības sektorā. Vienlaicīgi jāņem vērā, ka, lai gan šādu komercsabiedrību pieklasificēšana pasliktina iepriekšējo gadu izpildi, izstrādājot attiecīgi nākamā gada valsts budžetu un vidēja termiņa budžetu ietvaru, FM ņem vērā attiecīgās komercsabiedrības ietekmi uz budžeta bilanci. Ņemot vērā minētos apsvērumus un laika rindas salīdzinoši nelielo garumu, saglabājas pieņēmums, ka varbūtība vispārējās valdības sektorā klasificēto komercsabiedrību saimnieciskās darbības rezultātam būt virs vai zem prognozētās vērtības sadalās vienādā apmērā un ilgtermiņā nav paredzams, ka fiskālā ietekme būs negatīva. Tādējādi dotais risks netiek ietverts fiskālās nodrošinājuma rezerves aprēķinā.

Valsts kontrole vērš uzmanību, ka SIA “Rīgas satiksme” nav vienīgā pašvaldību kapitālsabiedrība, kas atstāj un atstās ietekmi uz budžeta līdzekļu apmēru, kuru varēsim tērēt valsts pamatvajadzību nodrošināšanai. Pastāv risks, ka šādu ietekmi varētu radīt arī citas lielākās pašvaldību kapitālsabiedrības, piemēram, tādas kā AS Rīgas ūdens, AS Rīgas situms, SIA Rīgas namu apsaimniekotājs, SIA Rīgas meži u.c.

Valsts kontrole jau 2016.gadā norādīja, ka ir jārisina jautājums par uzraudzības mehānisma izveidi, lai izvērtētu un savlaicīgi novērstu riskus, kas ir saistīti ar vispārējās valdības budžeta fiskālo bilanci, ja publiskās personas kapitālsabiedrības atbilstības jomā nonāk nacionāla mēroga finanšu un tautsaimniecības stabilitāti ietekmējošs pasākums⁸⁰⁰.

Turklāt Valsts kontroles ieskatā Finanšu ministrijai bija jābūt zināmai informācijai par finanšu situāciju AS “Rīgas Satiksme” un tās iespējamo iekļaušanu vispārējās valdības sektorā un ietekmi uz valsts budžetu un vispārējā valdības sektora parādu, ņemot vērā, ka Finanšu ministrija:

- ❖ ir atbildīgā institūcija par vispārējo valdības parāda un institucionālo sektoru klasifikācijas izstrādi⁸⁰¹ un kopā ar Centrālo statistikas pārvaldi –par ES regulas⁸⁰² (EKS 2010) ieviešanu;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ atbilstoši noteikumiem⁸⁰³ savā tīmekļa vietnē publicē klasifikācijas terminu skaidrojumu, kā arī viena mēneša laikā nodrošina sektorā S130000 “Vispārējā valdība” iekļauto terminu skaidrojumu izmaiņu aktualizāciju;
- ❖ ir iesaistītā iestāde vispārējās valdības budžeta deficīta un parāda notifikācijas sagatavošanā⁸⁰⁴, ar kuru Eiropas Savienības dalībvalstis informē Eiropas Komisiju par savas valsts rīcībā esošiem budžeta līdzekļiem un to izlietojumu. Notifikāciju rezultāti tiek izmantoti valstu izvērtēšanai jautājumā par to, kā tiek nodrošināta ekonomisko rādītāju atbilstība Māstrihtas līgumā noteiktajiem kritērijiem, t.i., plānotā un faktiskā vispārējās valdības budžeta deficīta attiecība pret iekšzemes kopproduktu tirgus cenās nedrīkst pārsniegt 3% un valdības parāda attiecība pret iekšzemes kopproduktu tirgus cenās nedrīkst būt lielāka par 60%, kas aprēķināti atbilstoši EKS 2010 prasībām;
- ❖ ir atbildīgā institūcija par vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta izstrādi, kur katram likuma perioda gadam norāda Fiskālās disciplīnas likumā⁸⁰⁵ un Likumā par budžetu un finanšu vadību⁸⁰⁶ noteiktos rādītājus, kuru starpā ir plānotā vispārējās valdības budžeta strukturālā bilance, kas izteikta procentos no iekšzemes kopprodukta un plānotais vispārējās valdības sektorā iekļauto institūciju budžetu kopējais deficīts vai pārpalikums procentos no iekšzemes kopprodukta.

Noteikumi⁸⁰⁷ paredz, ka Centrālā statistikas pārvalde savā tīmekļa vietnē publicē sektorā (S130000) “Vispārējā valdība” iekļauto institucionālo vienību sarakstus, kā arī aktualizē tos četras reizes gadā – līdz 15.janvārim, 15.aprīlim, 15.jūlijam un 15.oktobrim.

Centrālās statistikas pārvaldes metodiskais apraksts⁸⁰⁸ liecina, ka viens no vērtēšanas kritērijiem, lai komersantu attiecinātu uz vispārējās valdības sektoru, ir, vai tas ir uzskatāms par ārpustirgus publiskā sektora institucionālo vienību, respektīvi, piederību vispārējās valdības sektoram nosaka, analizējot vienības gada pārskatā sniegtos datus par finansiālo darbību. Analīzē tiek lietoti pēdējo piecu gadu (n-6 līdz n-1) pārskatu dati. Ja vismaz pēdējos trijos gados vienības neto apgrozījums mīnus saņemtie valsts vai pašvaldības budžeta asignējumi ir mazāk nekā 50% no vienības darbības izmaksām (ieskaitot neto procentu maksu), vienība tiek attiecināta uz vispārējās valdības sektoru. Komersantu attiecinā uz vispārējās valdības sektoru nekavējoties, jau sākot ar gadu n, ja veiktajā aprēķinā pārskata gadā n-1 ir konstatēta 50% nosacījuma iestāšanās un kopējās bilancē uzrādītās saistības uz n-1 gada beigām, izslēdzot pašu kapitālu un uzkrājumus, pārsniedz 0,01% no n-1 gada iekšzemes kopprodukta vērtības faktiskajās cenās.

No publiski pieejamās informācijas jau par 2017.gada SIA “Rīgas satiksme” finanšu rādītājiem bija izsecināms, ka Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” pārsniedza kritērija ierobežojumus:

Rādītājs	2018.gads	2017.gads
Neto apgrozījums	175 354 745	152 390 169
T.sk. pašvaldības finansējums	109 080 094	88 600 000
Valsts un pašvaldības finansējuma īpatsvars neto apgrozījumā	62%	58%
“Rīgas satiksmes” saistības	323 174 637	273 323 759
Iekšzemes kopprodukts faktiskajās cenās ⁸⁰⁹	29 523 664 000	27 033 056 000
Saistību īpatsvars % no iekšzemes kopprodukta vērtības faktiskajās cenās	1,09%	1,01%

Saskaņā ar FM sniegto informāciju:

NAV KLASIFICĒTS

Atbilstoši MK 2019.gada 20.augusta protokola Nr.35 24.§ 7.punktam Finanšu ministrijai ir deleģēts uzdevums izstrādāt priekšlikumus izmaiņām fiskālās disciplīnas regulējumā, kas novērstu vispārējās valdības sektora vietējās valdības apakšsektora nekontrolētu ietekmi uz valsts budžeta fiskālo telpu.

3.4. AS “PNB Banka” darbības apturēšanas ietekme uz valsts budžetu un valsts kopējā parāda saistību apmēru

Eiropas Centrālā banka (ECB) kā AS “PNB Banka” tiešais uzraugs 15.08.2019. lēmusi atzīt to par tādu finanšu iestādi, kas ir nonākusi vai nonāks finanšu grūtībās (angļu valodā – *failing or likely to fail*). Savukārt Eiropas Vienotā noregulējuma valde (*Single Resolution Board*) (SRB) ir pieņēmusi lēmumu neveikt AS “PNB Banka” noregulējumu, kas nozīmē neveikt pasākumus, lai bankas darbību stabilizētu.

Ņemot vērā minēto un rūpējoties par bankas klientu noguldījumu aizsardzību, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) padome ārkārtas sēdē ir pieņēmusi lēmumu apturēt finanšu pakalpojumu sniegšanu AS “PNB Banka” un lēmusi par noguldījumu nepieejamību.

Finanšu un kapitāla tirgus komisija 15.08.2019. ir pieņēmusi lēmumu par garantēto atlīdzību izmaksu kārtību AS “PNB Banka” klientiem, sākot ar 22.08.2018., uzticot garantēto atlīdzību izmaksu veikt AS “Citadele banka”.

Neatkarīgi no noguldījuma izdarīšanas dienas garantētā atlīdzība vienam noguldītājam par noguldījumu piesaistītājā izdarīto noguldījumu ir atbilstīgā noguldījuma apmērā, bet ne vairāk kā 100 000 *euro*, bet par tādu pašvaldību, kuru gada budžets pārsniedz 500 000 *euro*, un tiešās pārvaldes iestāžu noguldījumiem garantētā atlīdzība netiek izmaksāta.⁸¹⁰

Vēršam uzmanību uz Saimnieciskā gada pārskata skaidrojumos valsts konsolidētajai grāmatvedības bilancei 76. un 77. lpp. sniegto informāciju par AS “PNB Banka” darbības apturēšanas ietekmi uz valsts budžetu un valsts kopējā parāda saistību apmēru.

3.5. VID IS drošības pārvaldība

Jau 2015.gadā Valsts kontrole norādīja⁸¹¹ uz trūkumiem kopējā VID IS drošības pārvaldībā, kuri vēl arvien nav novērsti, jo līdzīgas problēmas VID konstatētas arī 2018.gadā. Līdz ar to Valsts kontrole secina, ka VID IS drošības pārvaldība nav īstenota kā vienots pasākumu kopums, radot datu integritātes, pieejamības un konfidencialitātes riskus un nesamazinot krāpšanas un incidentu rašanās iespējamību, jo VID nav nodrošinājis:

- ❖ visu IS iedalīšanu drošības kategorijās, kā rezultātā 64% VID IS nav apzināts pieņemamais riska lielums un piemērojamās drošības prasības;
- ❖ IS drošības audita plānu izpildi paredzētajā apjomā, jo no 2018.gada augusta līdz 2019.gada maijam netika veikti drošības auditi un 2018.gada IS drošības audita plāns ir izpildīts tikai par 46%;
- ❖ kontroli attiecībā uz IS rezerves kopiju atjaunošanas pārbaudēm, kā rezultātā 2018.gadā datu atjaunošanas iespēja tika pārbaudīta tikai 25% VIS;
- ❖ iekšējo normatīvo aktu prasībām atbilstošu IS drošības risku analīzes biežumu, jo risku analīze veikta tikai četrām no 19 IS, t.i., no 16 valsts un trim 2018.gadā ekspluatācijā pieņemtajām atbalsta IS, kurām būtu jāveic izvērtējums.

Par nepilnībām VID IS drošības pārvaldībā liecina arī fakts, ka vienā no VID IS, kas tiek izmantota ēnu ekonomikas apkarošanai, konstatēti būtiski drošības trūkumi. **[IP]**.

[IP]

[IP]

Iepriekšējās saimnieciskā gada pārskata revīzijās⁸¹² Valsts kontrole vērtēja VID valsts informācijas sistēmu (turpmāk – VIS) drošības pārvaldību un sniedza vairākus ieteikumus kopējai VID IS drošības pārvaldības pilnveidošanai:

- ❖ nodrošināt regulāru (vismaz reizi gadā) VID VIS drošības risku analīzi, kā arī iepriekšējo IS drošības risku analīzes rezultātu pārskatīšanu un drošības risku mazinošu pasākumu ieviešanas uzraudzību atbilstoši normatīvo aktu regulējumam;
- ❖ nodrošināt VID VIS drošības auditu regularitāti atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām;

- ❖ pilnveidot IS drošības pārbažu rezultātā sniegto ieteikumu pārvaldības procesu un trūkumu novēršanas uzraudzību.

Katrai valsts un pašvaldības institūcijai ir jāiedala savā pārziņā esošās IS drošības kategorijā un atbilstoši drošības prasību piemērošanas kārtībai⁸¹³ jānodrošina minimālais aizsardzības līmenis. Arī VID lietojumā ir ne tikai VIS, bet arī citas VID pamatdarbības atbalsta sistēmas, kas ir būtiski atbalsta rīki ikdienas darba procesu veikšanā, risku izvērtēšanā un lēmumu pieņemšanā.

Lai gūtu pārliecību, ka Valsts kontroles sniegtie ieteikumi ir veicinājuši uzlabojumus kopējā VID IS drošības pārvaldības jomā, revīzijā tika vērtēts ieteikumu ieviešanas progress, kā arī ārējo⁸¹⁴ un iekšējo normatīvo aktu piemērošana attiecībā uz VID IS.

[IP].

Saskaņā ar normatīvo aktu⁸¹⁵ IS drošības pārvaldība ir pasākumu kopums, lai nodrošinātu informācijas pieejamību, integritāti, konfidencialitāti, aizsargātu informācijas un tehniskos resursus, noteiktu sistēmas drošības apdraudējumus, novērtētu sistēmas drošības riskus, atklātu sistēmas drošības incidentus un atjaunotu sistēmas darbību.

Lai īstenotu drošības pārvaldību, iestāde⁸¹⁶:

- ❖ IS iedala divās kategorijās – pamata un paaugstinātas drošības sistēmas;
- ❖ atkarībā no piešķirtās drošības kategorijas nosaka minimālās drošības prasības, kā arī pārējas periodu sistēmu atbilstības nodrošināšanai, proti, paaugstinātas drošības sistēmām, kas ir nodotas lietošanā līdz 01.01.2017., prasības piemēro no 01.01.2018., savukārt pamata drošības sistēmām, kas ir nodotas lietošanā līdz 01.01.2017., – no 01.01.2021.;
- ❖ attiecībā uz pamata drošības sistēmām izstrādā IS drošības politiku, ievieš lietotāju tiesību vadību un paroļu politiku, auditācijas pierakstu veidošanu un uzglabāšanu vismaz sešus mēnešus, pretvīrusu aizsardzību;
- ❖ attiecībā uz paaugstinātas drošības sistēmām papildus IS drošības politikai izstrādā arī IS drošības iekšējos noteikumus, IS lietošanas noteikumus, IS drošības riska pārvaldības plānu un IS darbības atjaunošanas plānu, ka arī nodrošina tajos noteikto prasību izpildes uzraudzību un kontroli. Ja iestādes pārziņā vai turējumā ir vairāk nekā viena sistēma, tad dokumentācijas kopumu var izstrādāt vairākām vai visām IS vienotu. Sistēmas drošības riska pārvaldības plānu izstrādā un aktualizē, pamatojoties uz sistēmas drošības risku analīzi;
- ❖ nodrošina sistēmas drošības pārbaudi, vismaz reizi gadā veicot drošības dokumentācijas prasību izpildes pārbaudi, kā arī paaugstinātas drošības sistēmām, kas pieejamas, izmantojot publisku datu pārraides tīklu, vismaz reizi divos gados nodrošina sistēmas ārējo drošības auditu (šī prasība stājas spēkā no 01.01.2019.).

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām VID ir izstrādāta vienota IS drošības dokumentācija⁸¹⁷ – IS drošības politika un drošības noteikumi, IS lietošanas noteikumi, drošības risku vadības kārtība un IS darbības atjaunošanas plāns. Turklāt VID iekšējie normatīvie akti⁸¹⁸ pamatā nosaka vienotas prasības, nenosakot specifiskās prasības kādai sistēmai.

3.5.1. IS drošības kategorijas un drošības prasību noteikšana

2016.gadā MK noteikumu izstrādes laikā tika apzināts⁸¹⁹, ka spēkā esošie normatīvie akti attiecas tikai uz VIS reģistrā iekļautajām IS, bet tajā nav iekļautas daudzas nozīmīgas sistēmas, kurās tiek apstrādāta, glabāta un pārsūtīta gan iestādēm, gan valsts iedzīvotājiem svarīga informācija. Ar normatīvo aktu tika ieviesti vienoti minimālie standarti gan VIS, gan pārējām valsts un pašvaldību institūciju informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmām.

VID IS drošības politika paredz⁸²⁰, ka IS resursu īpašniekam jānodrošina informācijas resursu klasificēšana pēc to vērtības, konfidencialitātes, pieejamības, bet tikai sistēmām, kas noteiktas kā VIS, piešķir pamata vai paaugstinātas drošības kategoriju. Tas ir pretrunā ar normatīvo aktu prasību⁸²¹ veikt iestādes pārziņā vai turējumā esošo visu IS iedalīšanu drošības kategorijās.

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

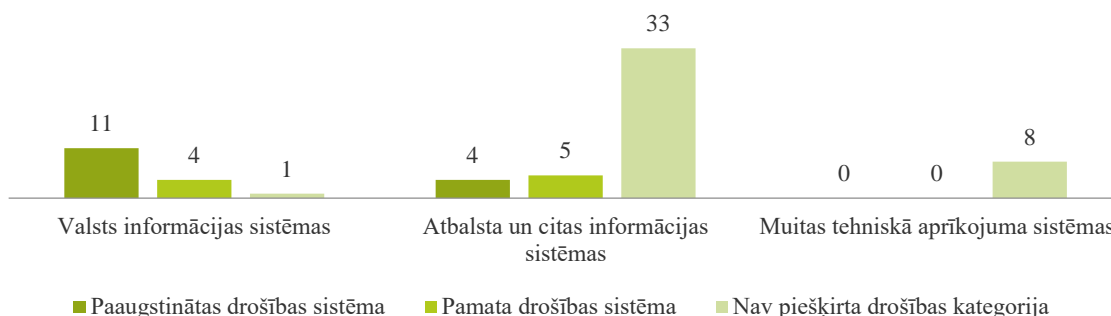
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Uz 01.01.2018. prasība par sistēmu iedalīšanu drošības kategorijās ir attiecināma uz 66 VID IS, tajā skaitā uz 16 VIS.

Saskaņā ar VID sniegto informāciju⁸²² VID IS iedalīšana pamata vai paaugstinātas drošības kategorijā ir atspoguļota VID IS pakalpojumu katalogos.

Izvērtējot VID IS pakalpojumu katalogus⁸²³, tika konstatēts, ka tie satur informāciju par sistēmai piešķirto drošības kategoriju, tomēr IS katalogi ir izveidoti tikai 36% jeb 24 no 66 IS, t.sk. 15 VIS. Arī viena VIS “Eiropas Savienības teritorijā neregistrēto personu elektroniski sniegto pakalpojumu deklarēšanas sistēma”, kurā tiek apstrādāta informācija par ES dalībvalstīs neregistrētu personu sniegtajiem reģistrācijas datiem, deklarētajām pievienotās vērtības nodokļa summām un veiktajiem maksājumiem, nav iedalīta drošības kategorijā.

Detalizēta informācija par VID lietojamo IS iedalīšanu drošības kategorijās ir attēlota 39.attēlā.

39.attēls. VID lietojamo IS iedalīšana drošības kategorijās uz 07.11.2018.

Informācijas sistēmas drošības risku (pieejamība, integritāte un konfidencialitāte) pieņemamā līmeņa noteikšana un sistēmu iedalīšana drošības kategorijās ir priekšnosacījums sistēmas drošības prasību un pasākumu izvēlei, risku analīzes biežuma un drošības auditu regularitātes plānošanai. Ņemot vērā, ka VID nav iedalījis visas IS drošības kategorijā, neapzinot to svarīgumu VID funkciju īstenošanai, kā arī krāpšanas iespējamību, pastāv risks, ka IS aizsardzības metodes un pielietotās kontroles nav pietiekamas un nav atbilstošas informācijas vērtībai, kā rezultātā informācijas un tehniskie resursi nav pilnvērtīgi aizsargāti pret iespējamiem riskiem.

[IP].

[IP].

[IP].

[IP]:

❖ [IP];

❖ [IP];

❖ [IP];

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

❖ [IP];

❖ [IP].

[IP]:

❖ [IP];

❖ [IP].

[IP].

[IP].

[IP]:

❖ [IP];

❖ [IP];

❖ [IP].

[IP].

[IP].

[IP].

Papildus izvērtējot IS drošības incidentu vadību, konstatēts, ka 2018.gada VID IS drošības incidentu uzskaites reģistrā⁸²⁴, kur būtu jāreģistrē IS drošības notikumi, uzkrātā informācija ir nepietiekama un nesniedz priekšstatu par drošības notikuma būtību – tikai četros gadījumos no 14 ir veikta drošības notikuma klasifikācija, uz kā pamata plāno turpmāko rīcību, un tikai piecos gadījumos ir norādīts notikuma izvērtējuma rezultāts.

3.5.2. IS drošības risku analīze

VID iekšējie normatīvie akti nosaka⁸²⁵, ka VID IS drošības risku analīzi veic, lai novērtētu IS drošības apdraudējumus, to iestāšanās varbūtību un ietekmi uz VID uzdevumu izpildi, un plānotu un veiktu pasākumus IS drošības risku mazināšanai. IS drošības risku analīzi:

- ❖ veic vienu reizi gadā visām VID uzturētajām VIS un vienu reizi divos gados darbībai kritiskām IS, kā arī katram jaunam IS projektam un izmaiņām, kas var ietekmēt IS drošību;
- ❖ veic pirms IS pieņemšanas ekspluatācijā, pēc būtiskām izmaiņām vai pārskata reizi gadā.

Iepriekš⁸²⁶ Valsts kontrole konstatēja, ka VID nenodrošina visu VID VIS drošības risku analīzi, un tika sniegts ieteikums nodrošināt regulāru (vismaz reizi gadā) VID pārraudzībā esošo VIS drošības risku analīzi, kā arī iepriekšējo IS drošības risku analīzes rezultātu pārskatīšanu un drošības risku mazinājošo pasākumu ieviešanas uzraudzību atbilstoši normatīvo aktu regulējumam. Arī 2018.gadā VID IS risku analīze nav veikta atbilstoši iekšējā normatīvā akta prasībām, jo no 16 VIS risku analīze tika veikta tikai četrām IS, kā arī risku analīze nav veikta divām 2018.gadā ekspluatācijā pieņemtajām atbalsta IS – [IP].

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

Vienlaicīgi jāatzīmē, ka IS izmaiņas, kas var ietekmēt drošību, tiek identificētas un vērtētas VID IS Izmaiņu vadības padomes sēdēs.

Revīzijas laikā VID nodrošināja drošības risku izvērtējuma veikšanu arī pārējām 12 VIS.

VID iekšējais normatīvais akts nosaka⁸²⁷, ka risku analīzes laikā konstatētajiem apdraudējumiem, kuru kopējā ietekme ir lielāka par sešiem punktiem, plāno nepieciešamos drošības pasākumus riska mazināšanai un, ja iespējams, katram pasākumam nosaka atbildīgo par ieviešanu un ieviešanas termiņu. 2018.gadā ar novērtējumu lielāku par seši⁸²⁸ tika novērtēti 25 apdraudējumi.

Lai gan visos gadījumos ir noteikti drošības pasākumi riska mazināšanai, tikai četriem no 25 apdraudējumiem ir noteikti gan atbildīgie par ieviešanu, gan ieviešanas termiņi, 14 gadījumos nav noteikti nedz atbildīgie, nedz ieviešanas termiņš, pārējos gadījumos nav noteikts ieviešanas termiņš. Lai gan VID iekšējie normatīvie akti paredz, ka atbildīgo par ieviešanu un ieviešanas termiņu var nenoteikt, Valsts kontroles ieskatā, nenosakot atbildīgos par riska mazināšanas drošības pasākumu ieviešanu un ieviešanas termiņus, nevar pārliecināties, vai plānotie pasākumi tiek saskaņoti ar riska īpašnieku, tiks īstenoti nepieciešamajā laikā un vēlāk novērtēt, vai tie ir samazinājuši riskus.

[IP].

3.5.3. IS drošības prasību izpildes uzraudzība un identificēto nepilnību novēršana

Vismaz reizi gadā iestāde veic drošības dokumentācijas prasību izpildes pārbaudi⁸²⁹. VID IS drošības pārvaldnieks kontrolē⁸³⁰ IS drošības noteikumu ievērošanu VID struktūrvienībās un to īstenošanu, veicot iekšējās drošības pārbaudes vai organizējot neatkarīgus ārējus auditus. Lai nodrošinātu neatkarīgu drošības auditu veikšanu, tiek piesaistīts ārvalsts pakalpojums⁸³¹.

Revīzijā, vērtējot VID iekšējo un ārējo IS drošības prasību izpildes uzraudzību un šo pārbažu regularitāti, konstatēta līdzīga situācija, kādu Valsts kontrole konstatēja 2015.gadā – VID nav nodrošinājis atbilstošu darba organizēšanu, jo 2018.gadā:

- ❖ VID IS netika veikta visaptveroša drošības dokumentācijas prasību izpildes pārbaude un netika novērtēts, vai ar esošajiem IS drošības pasākumiem var nodrošināt informācijas pieejamību, integritāti, konfidencialitāti, aizsargāt informācijas un tehniskos resursus, noteikt sistēmas drošības apdraudējumus, novērtēt sistēmas drošības riskus, atklāt sistēmas drošības incidentus un atjaunot sistēmas darbību⁸³²;
- ❖ ārējie drošības auditi, tajā skaitā drošības dokumentācijas prasību izpildes pārbaudes, tika veikti tikai sešām IS, lai gan VID IS drošības auditu plāns ietvēra 13 no 69 VID IS, kas tika apzinātas, pamatojoties uz iepriekšējo drošības auditu laikā atklātajām problēmām, ievainojamībām un sistēmas riskiem. VID skaidro⁸³³, ka gada laikā tika secināts, ka pasūtīt auditus visām plānā ietvertajām IS būtu nelietderīgi, jo nav notikušas būtiskas izmaiņas, kas varētu ietekmēt IS drošību, vai auditu nesasteigt un labāk pārceļt, jo tuvojās ar ārējo auditoru noslēgta līguma termiņa beigas;
- ❖ vismaz deviņus mēnešus (no 2018.gada augusta līdz 2019.gada maijam) netika veikti ārējie drošības auditi, jo nebija noslēgts jauns līgums par audita pakalpojumiem;

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ tikai četrām VID VIS no 16 tika veiktas datu atjaunošanas pārbaudes no rezerves kopijām. Lai gan iekšējais normatīvai akts⁸³⁴ paredz, ka vismaz reizi gadā jātestē IS darbības atjaunošana testa vidē visām VID lietojumā esošajām sistēmām, VID VIS rezerves kopiju atjaunošanas iespējas pārbaūžu biežums ir no diviem mēnešiem līdz diviem gadiem. Līdz 2019. gada 7. martam VID veica datu atjaunošanas pārbaudes no rezerves kopijām vēl 9 VIS.

Vērtējot VID darbības ārējos auditos konstatēto trūkumu novēršanā, revīzijā konstatēts, ka VID turpina pilnveidot IS drošības pārbaūžu rezultātā sniegto ieteikumu pārvaldības procesu un trūkumu novēršanas uzraudzību, jo nav nodrošināta izsekojamība izmaiņām, kas nav saistītas ar IS darbību.

[IP].

[IP].

[IP].

Ieteikumi

Lai nodrošinātu VID IS atbilstību minimālajām drošības prasībām un veicinātu visaptverošu IS drošības pasākumu saskaņotu īstenošanu, ierosinām:

- ❖ apzināt VID IS, kurām nav izveidoti pakalpojuma katalogi, izvērtēt risku pieņemamo līmeni un iedalīt tās kādā no drošības kategorijām;
- ❖ izstrādājot VID IS drošības pārvaldības daļas darba plānu 2020.gadam, ietvert uzdevumus, lai nodrošinātu IS drošības risku analīzi un drošības dokumentācijas prasību izpildes pārbaūžu veikšanu atbilstoši normatīvajam aktam⁸³⁵.

[IP].

4.daļa – Atbilstības jautājumu izvērtējums

4.1. Attīstības izdevumi

Valsts budžeta daļa – attīstības izdevumi⁸³⁶ – ir svarīga, jo tas ir finansējums, ko atvēlam būtiskāko nepieciešamo uzlabojumu nodrošināšanai un valsts attīstības prioritāšu un mērķu sasniegšanai. Tā kā attīstības izdevumiem pieejamie finanšu līdzekļi ir ierobežoti, ir būtiski, lai to plānošana un izlietošana būtu maksimāli caurskatāma un efektīva, tādēļ šiem procesiem Valsts kontrole īpašu uzmanību ir pievēršusi jau daudzus gadus, secinājumus koncentrēti apkopojot lietderības revīzijā “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums”.

Valsts kontrole pievērš pastiprinātu uzmanību attīstības izdevumiem arī tādēļ, ka tieši par tiem ik gadu ir visvairāk diskusiju valdībā. Turklāt pieeja šo izdevumu plānošanā, piešķiršanā un uzraudzībā gadu laikā ir vairākkārt mainīta, meklējot risinājumus tādām problēmām kā, piemēram, resoros nostiprinājusies pārlicība, ka papildu finansējums ik gadu ir norma un tikai krīzes ietekmē ir iespējama budžeta konsolidācija. Valsts kontroles ieskatā šiem izdevumiem vajadzētu attaisnot savu nosaukumu un būt līdzeklim valsts attīstībai.

Jāatzīmē, ka līdz šim Valsts kontrole nav panākusi vienotu izpratni ar Finanšu ministriju par nepieciešamību budžetā skaidri nodalīt attīstības izdevumus no finansējuma, kas nepieciešams ikdienas pamatfunkciju finansēšanai (bāzes izdevumi). Tā lietderības revīzijā⁸³⁷ Valsts kontrolei neizdevās vienoties ar Finanšu ministriju par ieteikuma – *Lai sabiedrībai un Saeimai nodrošinātu informāciju, kādas ir valsts pārvaldes sniegto pakalpojumu izmaksas un kāda daļa budžeta ir paredzēta valsts attīstības nodrošināšanai, aicinām Finanšu ministriju valsts budžetā skaidri nodalīt finansējuma apjomu, kas nepieciešams ikdienas pamatfunkciju finansēšanai un attīstības vajadzību finansēšanai* - ieviešanu.

Valsts budžeta attīstības izdevumu daļu ietekmē arī izdevumu pārskatīšanas process. Katru gadu, kopš 2016.gadā tika uzsākta izdevumu pārskatīšana, tiek pārvērtēta iepriekšējos gados apstiprināto attīstības izdevumu aktualitāte un efektivitāte. Izdevumu pārskatīšanas process, kura ietvaros resoriem ir jāsniedz informācija arī par attīstības izdevumiem piešķirtā finansējuma izlietojumu un mērķu sasniegšanu, ir vērsts uz prioritārā pasākuma ieviešanas *status quo* noteikšanu, vienlaikus identificējot iespējamo finansējuma pārpalikumu vai sekmīgai šī pasākuma realizēšanai nepietiekamo finansējumu. Jau iepriekš revīzijā⁸³⁸ secinājām, ka:

izdevumu pārskatīšana nesniedz gaidītos rezultātus. Īpaši raksturojoši bija otrās izdevumu pārskatīšanas rezultāti, kad, lai gan FM ierosināja, ka ministrijām iekšēji pieejamos resursus būtu iespējams izmantot efektīvāk, MK šādu viedokli neatbalstīja un nenovērsa risku, ka ministrijas un centrālās valsts iestādes izlieto valsts budžeta līdzekļus aktualitāti zaudējušu pasākumu finansēšanai vai turpina iepriekšējos gados piešķirto finansējumu izlietot neatbilstoši apstiprinātajam mērķim. Šajā situācijā skaidri iezīmējās valsts budžeta iestāžu vēlme saglabāt finansējumu institūcijai vismaz iepriekšējā līmenī vai vēl labāk – panākt finansējuma pieaugumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Valsts kontrole nolēma 2018.gada finanšu revīziju ietvaros horizontāli (t.i., pārbaudes veicot vairākos resoros) izvērtēt jautājumu – *vai piešķirtais finansējums attīstības izdevumiem*

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.

Savukārt 2018.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā, turpinot jau iepriekš veiktās pārbaudes, papildus tika apskatīti šādi attīstības izdevumu aspekti: 1) vai tiek piemēroti normatīvajos aktos iedibinātie nosacījumi, pie kuriem resori drīkst iesniegt prioritāro pasākumu pieteikumus; 2) kāds ir FM un PKC ieguldījums prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanā; 3) kā darbojas prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanas un apstiprināšanas process; 4) kā tiek īstenota papildus piešķirtā finansējuma izlietojuma uzraudzība.

Apkopojot finanšu revīziju par 2018.gada pārskatiem rezultātus, Valsts kontrole secināja, ka no pārbaudītajiem 30 631 509 *euro* (t.sk. attīstības izdevumi 28 122 563 *euro* un ar tiem saistītie bāzes izdevumi 2 508 946 *euro*) sākotnējam piešķiršanas mērķim nav izlietota gandrīz trešdaļa – 9 346 510 *euro*, bet par 305 398 *euro* izlietojuma atbilstību sākotnējam prioritārā pasākuma mērķim nevarējām iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus. Vienlaikus lielākajā daļā pārbaudīto gadījumu (11 no 17 jeb 65%) nav sasniegti vai ir tikai daļēji sasniegti 2018.gadā sākotnēji plānotie rezultāti.

Valsts kontroles ieskatā netiek nodrošināta pietiekama piešķirtā finansējuma izlietojuma uzraudzība un iztrūkst kvalitatīvs izvērtējums, vai un kādā apmērā piešķirtais finansējums prioritārajiem pasākumiem ir saglabājams resora budžetā nākamajiem gadiem, ja kārtējā gada laikā pasākumi netiek īstenoti plānotajā apjomā. Līdz ar to valsts budžeta finansējums, kas sākotnēji izvirzīto mērķu sasniegšanai šajā termiņā nav nepieciešams, pilnā apjomā paliek resora rīcībā, tiek pārdalīts un izlietots citiem pasākumiem, kas nav izskatīti vienotajā pieejā, pēc kuras ierobežotas fiskālās telpas apstākļos tiek izvēlēti un atbalstīti valstiski nozīmīgākie finansējamie pasākumi. Šādi tiek apieta normatīvajā aktā⁸³⁹ noteiktā bāzes izdevumu un attīstības izdevumu plānošanas un izvērtēšanas kārtība.

Lai arī izdevumu pārskatīšana tiek veikta, tomēr attiecībā uz attīstības izdevumiem tās pieeja ir jāturpina uzlabot, jo attiecībā uz šiem izdevumiem netiek sasniegti izdevumu pārskatīšanas mērķi – efektīvāk un ekonomiskāk īstenot valsts politiku un regulāri optimizēt budžeta izdevumus. Valsts kontrole jau iepriekš ir paudusi Finanšu ministrijai savu nostāju⁸⁴⁰, ka izdevumu pārskatīšanā īstenotā pieeja, kur MK atbalsta, ka prioritāro pasākumu pārskatīšanas rezultātā ministrijas un centrālās valsts iestādes to budžetos identificēto resursu pārpalikumu turpina izmantot aktualitāti zaudējušu pasākumu finansēšanai vai arī tos jau izmanto vai vidējā termiņā novirza pavisam citu mērķu (pasākumu) finansēšanai, ir pretrunā ar normatīvajā aktā⁸⁴¹ noteikto kārtību, kā tiek izvēlēti un atbalstīti valstiski nozīmīgākie finansējamie pasākumi. Valsts kontrole atkārtoti uzsver, ka prioritārajiem pasākumiem, kas netiek īstenoti pilnā apjomā, piešķirtā finansējuma

NAV KLASIFICĒTS

atstāšana resora rīcībā bez atbilstoša izvērtējuma nav atbalstāma un ir jāpilnveido valsts budžeta attīstības daļas izpildes uzraudzība.

Revīzijā tika konstatēti trūkumi ne tikai budžeta izpildes posmā, bet arī attīstības izdevumu plānošanā. Vērtējot prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanas un atbalstāmo pasākumu atlases procesu, tāpat kā iepriekš⁸⁴² secināts, ka tas nav caurskatāms. 40% no visiem atbalstītajiem pasākumiem (par kopējo summu 66 462 734 *euro*) ir tādi, kas nav bijuši pieteikti normatīvajā aktā⁸⁴³ paredzētajā prioritāro pasākumu priekšlikumu iesniegšanas kārtībā, bet ko finanšu ministra organizētās prioritāro pasākumu izvērtēšanas gaitā piedāvā valdību veidojošās koalīcijas sadarbības partneru darba grupa (turpmāk tekstā – darba grupa). Nav iespējams izsekot lēmumu pieņemšanas procesam un argumentiem, kāpēc MK ir atbalstījis šādus darba grupas iesniegtos prioritāros pasākumus, jo darba grupas sanāksmes, kurās tiek izvērtēti un atlasīti atbalstāmie prioritāro pasākumu pieteikumi, netiek dokumentētas, attiecīgajos informatīvajos ziņojumos⁸⁴⁴ argumenti netiek izklāstīti, un MK atbalsta darba grupas priekšlikumus bez iebildumiem. Valsts kontroles ieskatā jebkuru lēmumu pieņemšana ārpus normatīvi iedibinātās budžeta izstrādes sistēmas grauj valsts budžeta kvalitāti un ir pretrunā ar atklātības un caurskatāmības principu.

Revidenti neguva pārlicību, ka darba grupas pārstāvji un MK, pieņemot lēmumu par atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem, izmanto analīzi, ko veicis PKC. MK izskatīšanai iesniegtajiem budžeta izstrādes dokumentiem netiek pievienots PKC sagatavotais novērtējums par pieteikumu atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem, lai gan PKC to saskaņā ar normatīvajā aktā⁸⁴⁵ noteikto kārtību iesniedz gan Finanšu ministrijai, gan Ministru prezidentam.

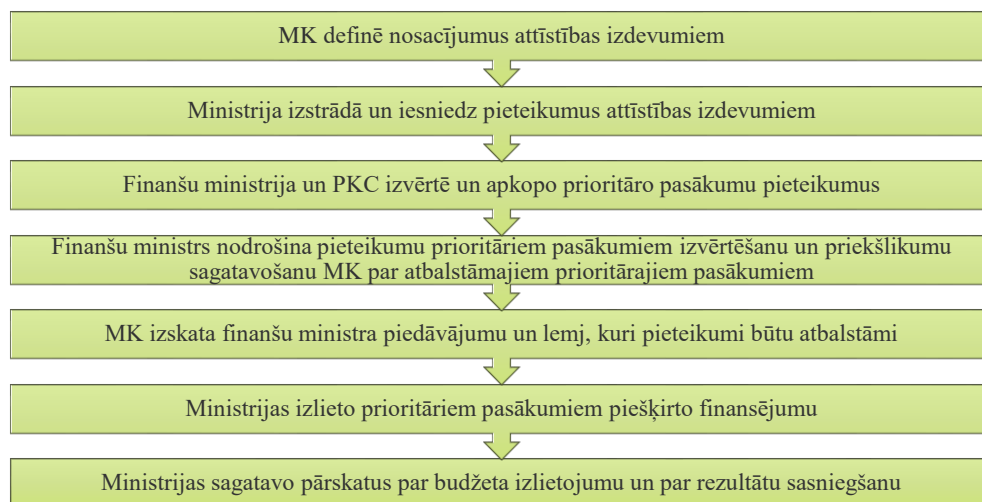
Arī konstatētais, ka MK pietiekami neizmanto normatīvajā aktā paredzēto iespēju noteikt ierobežojošus prioritāro pasākumu iesniegšanas nosacījumus, noved pie situācijas, ka pie 63 milj. *euro* iespējamās fiskālās telpas tiek nodrošināta izvērtēšana kopumā 723 milj. *euro* vērtiem prioritāro pasākumu pieprasījumiem, kā arī gandrīz ceturtdaļa (60 pasākumi) no 2018.gada budžetā pieteiktajiem un PKC vērtētajiem 256 pasākumiem tiek atzīti par tādiem, kas nav vērsti uz valsts attīstības vajadzību finansēšanu. Tas liecina, ka attīstības izdevumu noteikšanas procesā iesaistītie resursi nav samērojami ar potenciālo rezultātu.

Maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopapjoms ietver:

- ❖ valsts budžeta bāzes izdevumus, kas nodrošina valsts funkciju izpildi nemainīgā līmenī;
- ❖ valsts budžeta attīstības izdevumus, ja MK ir pieņemts lēmums par prioritārajiem pasākumiem.⁸⁴⁶

Ikgadējā valsts budžeta plānošana sākas ar budžeta bāzes izdevumu aprēķināšanu, saskaņošanu starp ministrijām un FM un bāzes izdevumu apstiprināšanu MK,⁸⁴⁷ bet pēc tam būtisks visu resoru, Finanšu ministrijas, PKC un valdības darba apjoms tiek veltīts attīstības izdevumu noteikšanai gadskārtējā un vidēja termiņa budžeta ietvara likumā (skat. 40.attēlu).

40.attēls. Attīstības izdevumu plānošanas un izpildes process atbilstoši normatīvā akta⁸⁴⁸ prasībām

Jau vairākus gadus pēc kārtas finanšu revīzijās norādām uz nepieciešamību uzlabot finanšu vadību, tostarp pilnveidot nepieciešamo līdzekļu plānošanas procesu, kā arī rūpīgi sekot finansējuma izlietojuma atbilstībai. Gan iepriekš veiktās lietderības revīzijas “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums”, gan šīs revīzijas laikā vairākkārt esam sastapušies ar Finanšu ministrijas un PKC argumentiem, ka izšķiršanās, kurus prioritāros pasākumus atbalstīt, ir politiķu kompetence, jo saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi⁸⁴⁹, par valsts ienākumu un izdevumu budžetu ik gadu pirms saimnieciskā gada sākšanās lemj Saeima.

4.1.1. Nosacījumu definēšana attīstības izdevumiem nepieciešamā finansējuma iesniegšanai

Likums⁸⁵⁰ paredz, ka priekšlikumus par prioritārajiem pasākumiem iesniedz tikai tad, ja nākamajos saimnieciskajos gados atbilstoši aktuālajām makroekonomiskās attīstības prognozēm būs pieejami līdzekļi prioritāro pasākumu finansēšanai.

Faktiski šī norma nedarbojas, un pieteikumi prioritāriem pasākumiem tiek iesniegti neatkarīgi no finansējuma pieejamības, jo, piemēram, uzsākot 2018.gada valsts budžeta izstrādi, Finanšu ministrijas aprēķini 2017.gada aprīlī liecināja, ka prioritārajiem pasākumiem 2018.gadam ir pieejami 9 600 000 euro⁸⁵¹, bet 2017.gada augustā 63 200 000 euro⁸⁵² (indikatīvais fiskālās telpas apjoms). Neskatoties uz ierobežoto pieejamo finansējumu, ministrijas un centrālās valsts iestādes atbilstoši budžeta likumprojekta sagatavošanas grafīkam iesniedza Finanšu ministrijā un PKC priekšlikumus par prioritārajiem pasākumiem un to īstenošanai nepieciešamo finansējumu 2018.gadā par kopējo summu 752 908 778 euro.

Turklāt normatīvie akti⁸⁵³ paredz, ka, ņemot vērā prognozes par pieejamiem līdzekļiem, MK, izskatot Latvijas Stabilitātes programmas projektu, var noteikt prioritāro pasākumu iesniegšanas un izvērtēšanas nosacījumus.

Izskatot programmas projektu “Latvijas Stabilitātes programma 2017.–2020.gadam”, MK ir noteicis, kādi apstākļi var ietekmēt fiskālo telpu, piemēram, ka iepriekš pieņemto lēmumu par veselības aprūpes nozari rezultātā 2018.–2020.gadā fiskālā telpa samazinās par 8 836 638 *euro* ik gadu⁸⁵⁴, taču nav norādījis nekādus nosacījumus, kas būtu jāņem vērā budžeta resoriem, sagatavojot pieteikumus par prioritāriem pasākumiem.

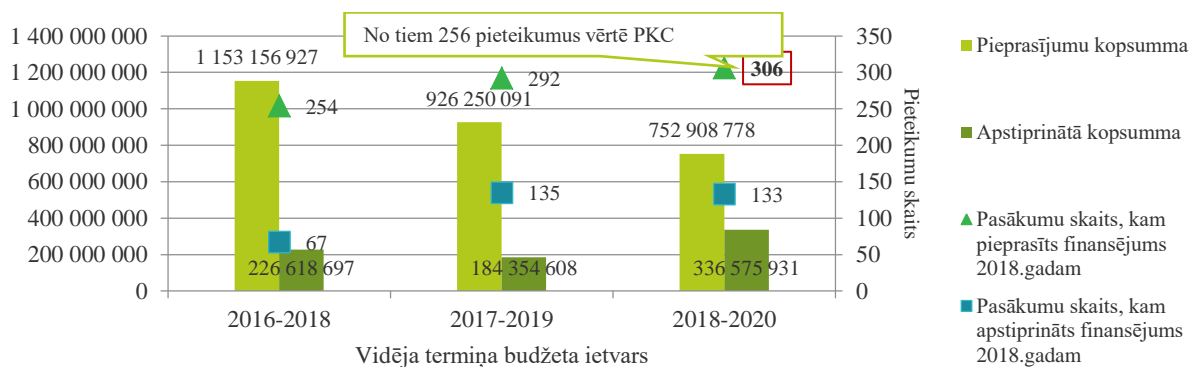
PKC un Finanšu ministrija revīzijā sniedza skaidrojumu, ka:

.. politiski nav iespējams noteikt ierobežojumus nozarēm pieteikumu iesniegšanai, tāpēc tiek atbalstīts, ka budžeta resori sniedz visus savus pieteikumus un tikai izvērtēšanas posmā politiķi diskusiju un kompromisu veidā izvēlas pasākumus, kas tiks atbalstīti vai noraidīti.

4.1.2. Pieteikumu attīstības izdevumiem izstrāde un iesniegšana

Prioritāro pasākumu pieteikumus sagatavo, aizpildot apstiprināto veidlapu⁸⁵⁵, kur cita starpā norāda prioritārā pasākuma mērķi, būtiskākos politikas rezultātos rādītājus un pēc prioritārā pasākuma īstenošanas sagaidāmos raksturojošākos darbības rezultātus un to rezultātos rādītājus. Pieteikumus par prioritāriem pasākumiem un prioritāro pasākumu sarakstu nozīmīguma secībā iesniedz Finanšu ministrijā un PKC.

Pieteikumi papildu finansējuma saņemšanai 2018.gada budžetā tiek iesniegti un apstiprināti trīs gadus – vidēja termiņa budžeta ietvarā 2016.–2018.gadam, 2017.–2019.gadam un 2018.–2020.gadam. Šajos gados pieteikumu skaits ir pieaudzis, sasniedzot 306 prioritāro pasākumu pieteikumus trešajā vidēja termiņa budžeta ietvara izstrādes gadā, taču pieprasītā finansējuma kopsumma 2018.gada budžetam trešajā gadā, salīdzinot ar pirmo gadu, ir samazinājusies par 400 248 149 *euro* un trešajā vidēja termiņa ietvara gadā ir 752 908 778 *euro* (skat. 41.attēlu), kas varētu būt saistīts ar Finanšu ministrijas īstenoto izdevumu pārskatīšanas pieeju, kad resori tiek aicināti vērtēt savā rīcībā esošos resursus un jaunajām nozares vajadzībām pārvirzīt aktualitāti zaudējušu pasākumu finansēšanai iepriekšējos gados piešķirto finansējumu.

41.attēls. Iesniegto un apstiprināto prioritāro pasākumu pieteikumu skaits un kopsumma (*euro*) 2018.gadam sadalījumā pa vidēja termiņa budžeta ietvariem 2016.–2018.gadam, 2017.–2019.gadam un 2018.–2020.gadam.

4.1.3. Prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšana PKC

Likums⁸⁵⁶ paredz, ka priekšlikumus par prioritāriem pasākumiem sagatavo, pamatojoties uz Nacionālajā attīstības plānā, Valsts aizsardzības koncepcijā un citos attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem, tostarp ņemot vērā nepieciešamību veikt budžeta iestāžu administratīvās spējas stiprināšanas pasākumus.

Noteikumi⁸⁵⁷ paredz, ka ministriju prioritāro pasākumu atbilstību Nacionālajam attīstības plānam, citiem politikas plānošanas dokumentiem un Valdības rīcības plānam izvērtē PKC un iesniedz savu vērtējumu Ministru prezidentam un Finanšu ministrijai.

PKC iesniegtos ministriju, SIF un KNAB⁸⁵⁸ pieteikumus par prioritāriem pasākumiem vērtē pēc četriem kritērijiem, piešķirot atbilstošu punktu skaitu (atbilst – 2; daļēji atbilst – 1; neatbilst – 0):

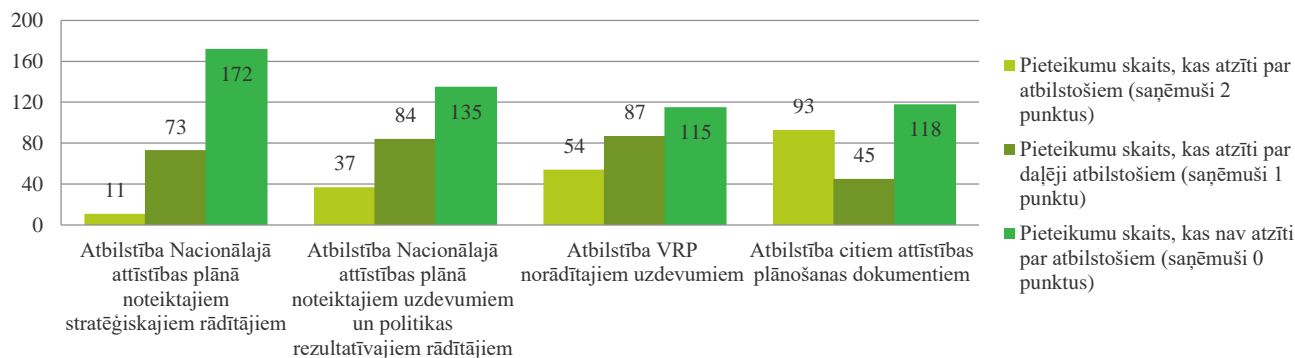
- ❖ 1.kritērijs – atbilstība Nacionālajā attīstības plānā noteiktajiem stratēģiskajiem rādītājiem un prioritātēm;
- ❖ 2.kritērijs – atbilstība Nacionālajā attīstības plānā noteiktajiem uzdevumiem un politikas rezultatīvajiem rādītājiem;
- ❖ 3.kritērijs – atbilstība citiem attīstības plānošanas dokumentiem;
- ❖ 4.kritērijs – atbilstība uzdevumiem, kas norādīti Valdības rīcības plānā.

Revīzijā, analizējot PKC sniegtos novērtējumus kopā iesniegtajiem 256⁸⁵⁹ pieteikumiem par prioritāriem pasākumiem vidēja termiņa budžeta ietvaram 2018.–2020.gadam, konstatēts, ka visbiežāk iesniegtie pieteikumi atbilst Valdības rīcības plānam vai citiem attīstības plānošanas dokumentiem, nevis Nacionālajam attīstības plānam:

- ❖ Nacionālajā attīstības plānā noteiktajiem stratēģiskajiem rādītājiem atbilst tikai 4% jeb 11 pieteikumi, daļēji atbilst 29% jeb 73 pieteikumi, bet nevienu punktu nav saņēmuši 67% jeb 172 pieteikumi;
- ❖ atbilstība Nacionālajā attīstības plānā noteiktajiem uzdevumiem un politikas rezultatīvajiem rādītājiem ir 15% jeb 37 pieteikumiem, daļēja atbilstība ir 32% jeb 84 pieteikumiem, bet nevienu punktu nav saņēmuši 53% jeb 135 pieteikumi;
- ❖ atbilstību Valdības rīcības plānā norādītajiem uzdevumiem PKC ir norādījis 21% jeb 54 pieteikumiem, daļēju atbilstību 34% jeb 87 pieteikumiem, bet 45% jeb 115 pasākumiem nav konstatēta atbilstība Valdības rīcības plānam;
- ❖ atbilstību citiem attīstības plānošanas dokumentiem PKC ir konstatējis 36% jeb 93 pieteikumiem, daļēju atbilstību – 17% jeb 45 pieteikumiem, savukārt 46% jeb 118 pieteikumi nav saņēmuši nevienu punktu (skat. 42.attēlu).

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

42. attēls. PKC vērtējums par pieteikumiem prioritārajiem pasākumiem 2018.–2020.gada budžetam sadalījumā pa kritērijiem.

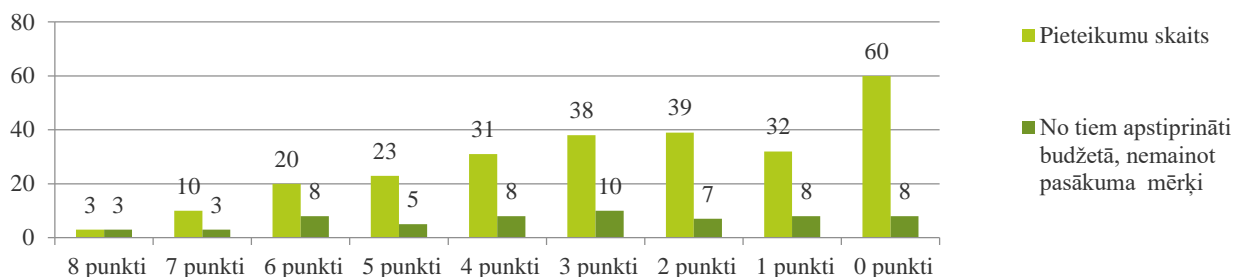
Analizējot, vai budžetā tiek apstiprināti pasākumi, kam PKC ir piešķīris augstāko vērtējumu, konstatēts, ka MK, atlasot atbalstāmos pieteikumus, ne vienmēr izvēlas tos pasākumus, ko PKC vērtējis ar augstāko punktu skaitu (skat 43.attēlu), piemēram, iesniegtie pieteikumi par prioritāriem pasākumiem vidēja termiņa budžeta ietvaram 2018.–2020.gadam:

- ❖ maksimālo vērtējumu – astoņus punktus – ir saņēmuši tikai trīs ministriju pieteikumi (skatīt 43.attēlu) – VM pieteikumi ambulatoro un stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanai un pieteikums veselības aprūpes pakalpojumu onkoloģijas jomā uzlabošanas plāna 2017.–2020.gadam realizācijai. MK, atlasot atbalstāmos prioritāros pasākumus, un Saeima, apstiprinot budžetu, nelemj par līdzekļu piešķiršanu šiem konkrētajiem augstu novērtētajiem veselības nozares pasākumiem, bet gan rezervē finansējumu 113 400 000 *euro* apmērā budžeta resora “74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” 08.00.00 programmā “Veselības aprūpes sistēmas reformas ieviešana” un atļauj finanšu ministram pārdalīt finansējumu VM pēc tam, kad MK 2017.gada decembrī apstiprina finansējumu veselības aprūpes sistēmas reformas pasākumu īstenošanai 2018. gadā.⁸⁶⁰, lai nodrošinātu nepieciešamās reformas veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanai;
- ❖ septiņus punktus ir saņēmuši 10 ministriju pieteikumi, bet faktiski budžetā ir apstiprināti tikai trīs pieteikumi, turklāt ar mazāku finansējuma apjomu, nekā sākotnēji pieprasīts – IZM pasākums “Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu programmas darbības nodrošināšana”, SM pasākums “Finansējuma pieaugumu valsts autoceļiem” un LM pasākums “Alternatīvo ģimenes aprūpes formu attīstība”;
- ❖ pat no tiem pieteikumiem, ko PKC vērtēja ar nulle punktiem (parasti saistīti ar administratīvās kapacitātes stiprināšanu), budžetā apstiprināti ir 13 % jeb astoņi pieteikumi, piemēram, VM pasākums “Neatkarīga un efektīva Antidopinga biroja izveide”, IeM pasākumi “Nekustamā īpašuma uzturēšanas un apsaimniekošanas nodrošināšana”, “Valsts robežsardzes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm nodrošināšana ar formas tērpiem”.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

43.attēls. Pieteikumu par prioritāriem pasākumiem skaits sadalījumā pēc kopējā PKC vērtējuma punktos (no maksimāli iespējamajiem 8 punktiem) un no tiem budžetā apstiprināto pieteikumu skaits.

Valsts kontroles ieskatā ir svarīgi, lai attīstības izdevumu noteikšanas procesā tiktu izvēlēti pasākumi, kas atbilst valsts prioritātēm un attīstības vajadzībām. Revidenti neguva pārliecību, ka darba grupas pārstāvji un MK, pieņemot lēmumu par atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem, izmanto analīzi, ko veicis PKC. MK izskatīšanai iesniegtajiem budžeta izstrādes dokumentiem netiek pievienots PKC sagatavotais novērtējums par pieteikumu atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem, lai gan PKC to saskaņā ar normatīvajā aktā⁸⁶¹ noteikto kārtību iesniedz gan Finanšu ministrijai, gan Ministru prezidentam.

4.1.4. Prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšana FM un apstiprināšana

Finanšu ministrs ir atbildīgs par prioritāro pasākumu izvērtēšanas procesa organizēšanu, prioritāro pasākumu izvērtēšanu, ņemot vērā īstenojamās strukturālās reformas, prioritāro pasākumu ietekmi uz tautsaimniecību, tai skaitā nacionālo drošību, un ekonomisko izaugsmi, atbilstību vidēja termiņa budžeta ietvara likumā noteiktajiem budžeta mērķiem un prioritārajiem attīstības virzieniem, kā arī no ministriju budžetiem novirzāmo finansējumu prioritāro pasākumu īstenošanai. Tāpat finanšu ministrs ir atbildīgs par priekšlikumu par atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem un resursiem to finansēšanai iesniegšanu MK.⁸⁶²

Attiecībā uz attīstības izdevumu apstiprināšanu Valsts kontrole jau lietderības revīzijā⁸⁶³ secināja, ka prioritāro pasākumu izvērtēšanas process nav caurskatāms, jo MK atbalsta tādu pasākumu finansēšanu, par kuriem nav bijuši sagatavoti priekšlikumi, kā to paredz normatīvais akts⁸⁶⁴, tātad tiek piešķirts finansējums pasākumiem, kam nav izvērtēta atbilstība attīstības plānošanas dokumentiem, un budžeta izstrādes dokumentos nav izsekojams, pēc kādiem kritērijiem tie ir izvēlēti.

Attiecībā uz 2018.gada budžetu valdība, izskatot informatīvo ziņojumu “Par valsts budžeta prioritārajiem pasākumiem 2018., 2019. un 2020.gadam”, uzdeva finanšu ministram organizēt valdību veidojošās koalīcijas sadarbības partneru darba grupu un iesniegt priekšlikumus par atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem. Tāpat MK uzdeva valdību veidojošās koalīcijas partijām dalībai darba grupā deleģēt trīs pārstāvjus no katras valdību veidojošās koalīcijas partijas un Finanšu ministrijai nodrošināt sekretariāta funkcijas.

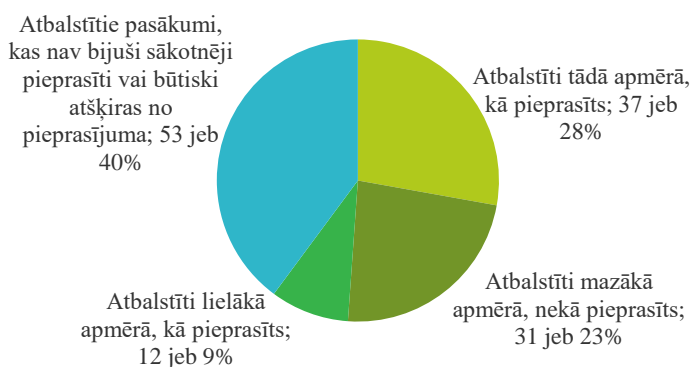
Salīdzinot budžetā apstiprinātos 133 pasākumus ar sākotnēji MK iesniegtajiem 306 pieteikumiem vidēja termiņa budžeta ietvarā 2018.–2020.gadam, konstatēts, ka:

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ no MK iesniegtajiem 306 pieteikumiem prioritārajiem pasākumiem ir atbalstīti 80 pieteikumi, tajā skaitā:
  - 28% no apstiprinātajiem pieteikumiem ir atbalstīti tādiem mērķiem un tādā apmērā, kā pieprasīts;
  - 9% no pieteikumiem ir apstiprināti par lielāku summu;
  - 23% pasākumu ir atbalstīti mazākā apmērā, nekā pieprasīts;
  - 56 pieteikumi ir tādi, ko atbilstoši savai kompetencei ir vērtējis PKC;
- ❖ 53 MK atbalstītie pasākumi par kopējo summu 66 462 734 euro jeb 40% no visiem atbalstītajiem 133 pasākumiem ir tādi, kas sākotnēji nav bijuši pieprasīti vai arī to mērķis būtiski atšķiras no sākotnējā pieprasījuma un ko ir iniciējusi finanšu ministra izveidotā darba grupa (skat 44.attēlu).

44. attēls. Atbalstīto pasākumu sadalījums atkarībā no apstiprinātās summas, salīdzinājumā ar pieprasījumu vidēja termiņa budžeta ietvarā 2018.–2020.gadam.

Revīzijā konstatēts, ka no finanšu revīziju apjomā iekļautajiem 17 prioritārajiem pasākumiem astoņus pieteikumus jau sākotnēji ir iesniegušas iestādes, bet deviņi pieteikumi ir iniciēti darba grupas diskusiju rezultātā. Vērtējot, vai darba grupas sēdē iniciētie prioritārie pasākumi ir pamatoti un izriet no attīstības plānošanas dokumentiem vai nozares attīstības plāniem, konstatēts, ka no revīzijas apjomā iekļautajiem deviņiem pieteikumiem, ko ir iniciējusi darba grupa, visiem ir norādīts pamatojums, kāpēc tie ir nepieciešami, bet divos gadījumos⁸⁶⁵, kas saistīti ar administratīvās kapacitātes stiprināšanu, pieteikumā nav atsauces uz attīstības dokumentiem, no kā tie izriet.

Konstatētas arī situācijas, kad finansējums tiek piešķirts resoriem, kas sākotnēji budžeta izstrādes grafikā noteiktajā termiņā Finanšu ministrijā nav iesnieguši nevienu pieteikumu:

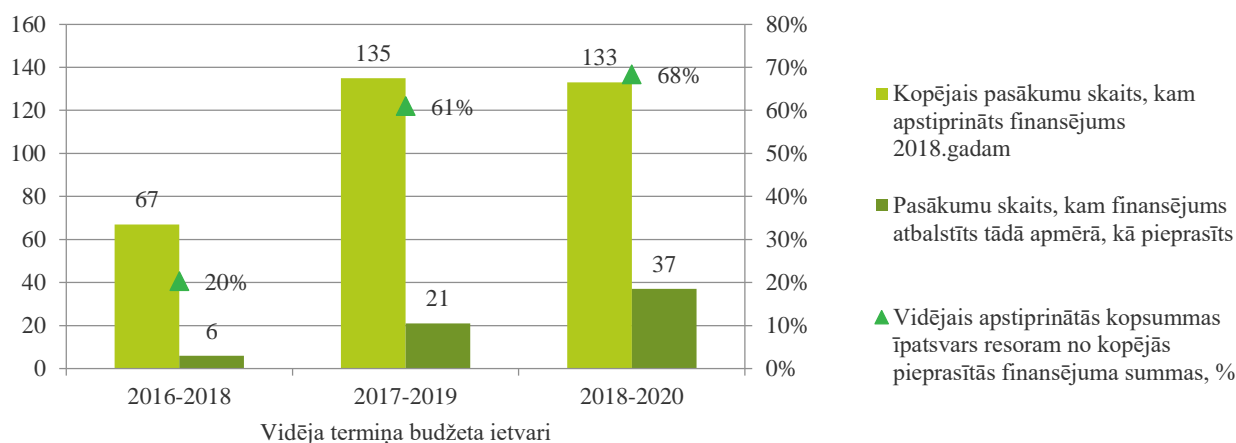
- ❖ vidēja termiņa budžeta ietvarā 2017.–2019.gadam Valsts prezidenta kancelejai Latvijas valsts simtgades programmai;
- ❖ vidēja termiņa budžeta ietvarā 2018.–2020.gadam AM Nacionālās pretošanās kustības dalībnieku pabalsta pieauguma segšanai un atbalstam nevalstiskajām organizācijām.

Vienlaikus katru gadu pieaug to pasākumu skaits, kas atbalstīti tādā apmērā, kā pieprasīts, un pieaug arī vidējais apstiprinātās kopsummas īpatsvars resoram no pieprasītās kopsummas (skat. 45.attēlu):

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

45.attēls. Pilnā apmērā atbalstīto pasākumu skaita un vidēji resoram apstiprinātās kopsummas īpatsvara izmaiņas pa gadiem vidēja termiņa budžeta ietvarā 2016.–2018.gadam, 2017.–2019.gadam un 2018.–2020.gadam.

Revīzijā nebija iespējams izvērtēt argumentus, pamatojoties uz kuriem tiek sniegti darba grupas papildu priekšlikumi atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem ministrijām, citām centrālajām valsts iestādēm un neatkarīgajām institūcijām, jo:

- ❖ informatīvajos ziņojumos⁸⁶⁶, kas tiek iesniegti MK, šādi argumenti netiek izklāstīti;
- ❖ finanšu ministra organizētās darba grupas sanāksmes netiek protokolētas;
- ❖ MK atbalsta darba grupas priekšlikumus bez iebildumiem.

Līdz ar to ir secināms, ka budžeta izstrādes procesa posms, kurā tiek sagatavots priekšlikums MK par atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem, vēl joprojām nav caurskatāms, jo 40% no visiem atbalstītajiem pasākumiem (par kopējo summu 66 462 734 euro) ir tādi, kas nav bijuši pieteikti normatīvajā aktā⁸⁶⁷ paredzētajā prioritāro pasākumu priekšlikumu iesniegšanas kārtībā, bet ko piedāvā finanšu ministra organizētā darba grupa. Savukārt budžeta izstrādes dokumentos nav iespējams izsekot lēmumu pieņemšanas procesam un argumentiem, kāpēc MK ir atbalstījis šādus darba grupas iesniegtos prioritāros pasākumus. Valsts kontroles ieskatā jebkuru lēmumu pieņemšana ārpus normatīvi iedibinātās budžeta izstrādes sistēmas grauj valsts budžeta kvalitāti un ir pretrunā ar atklātības un caurskatāmības principu.

4.1.5. Attīstības izdevumu izlietošana (budžeta izpilde)

Normatīvais akts⁸⁶⁸ paredz, ka iestāžu vadītāji ir atbildīgi par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem un ministrijas un citas centrālās valsts iestādes ir atbildīgas par gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izpildes kontroles sistēmas izveidi un par valsts budžeta līdzekļu izlietojuma kontroli atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

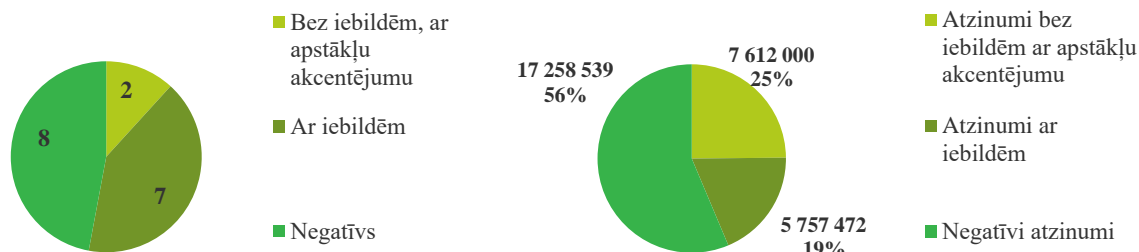
Finanšu revīzijās par 2018.gadu 13 resoros⁸⁶⁹ tika horizontāli vērtēti, vai piešķirtais finansējums attīstības izdevumiem⁸⁷⁰ 28 122 563 euro apmērā ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Par attīstības izdevumu izlietošanas atbilstību sniedzām 17 atzinumus, no kuriem lielākā daļa (15 atzinumi) – ir modificēti. Negatīvi atzinumi ir sniegti par attīstības izdevumu izlietojumu par 56% no revīzijas apjomā iekļautajiem attīstības izdevumiem jeb par 17 258 539 *euro*:

46.attēls. Atzinumu veidi par attīstības izdevumu izlietojumu 2018.gadā un finansējuma apjoms pa atzinumu veidiem

Vērtējot attīstības izdevumu izlietojuma atbilstību, konstatētas četras galvenās problēmas:

- ❖ papildus nepieciešamo līdzekļu pieprasījumi nav pietiekami pamatoti;
- ❖ piešķirtie budžeta līdzekļi netiek izlietoti to sākotnējam piešķiršanas mērķim, bet pārdalīti citiem pasākumiem, nesasniedzot ar finansējuma piešķiršanu plānotos rezultātus;
- ❖ izlietojot piešķirtos līdzekļus, nav sasniegti plānotie rezultāti;
- ❖ netiek ievēroti tiesību akti, kas attiecas uz pasākuma īstenošanu.

Vērtējot attīstības izdevumu plānošanu 13 resoros⁸⁷¹ 17 dažādiem mērķiem, finanšu revīzijās par 2018.gadu, konstatēts, ka papildus nepieciešamo līdzekļu pieprasījumi nav pietiekami pamatoti.

Gandrīz visos pārbaudītajos gadījumos (15 no 17 jeb 88%) ir konstatēti trūkumi prioritāro pasākumu finansējuma plānošanā, piemēram, nav aprēķinu (vai arī tie ir nepilnīgi), kas pamatotu prioritārajam pasākumam nepieciešamā finansējuma apmēru⁸⁷², lielākiem projekta veida pasākumiem nav sagatavoti atbilstoši ieviešanas plāni un neatbilstoši realitātei un nepieciešamībai noteikts pasākuma īstenošanas termiņš⁸⁷³.

Trūkumi finansējuma plānošanā ir viens no būtiskiem iemesliem, kāpēc resoriem pēc tam ir grūtības izlietot prioritāro pasākumu finansējumu sākotnējam piešķiršanas mērķim. Kopumā konstatēts, ka no pārbaudītajiem 30 631 509 *euro* (t.sk. attīstības izdevumi 28 122 563 *euro* un ar tiem saistītie bāzes izdevumi 2 508 946 *euro*) sākotnējam piešķiršanas mērķim nav izlietota gandrīz trešdaļa – 9 346 510 *euro* un par 305 398 *euro* Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par līdzekļu izlietojuma atbilstību sākotnējam prioritārā pasākuma mērķim, tostarp:

- ❖ 5 869 827 *euro* 2018.gada laikā pārdalīts citiem mērķiem⁸⁷⁴;
- ❖ 800 140 *euro* ir izlietoti tādām aktivitātēm, kas nav saistītas ar finansējuma pieprasījuma mērķi⁸⁷⁵;
- ❖ 400 505 *euro* apmērā finansējums nav izlietots un pārskata gada beigās ir slēgti asignējumi⁸⁷⁶;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ 2 000 000 *euro* Satiksmes ministrija, lai nezaudētu piešķirto finansējumu, ir pārskaitījusi savai kapitālsabiedrībai⁸⁷⁷, kas finansējumu 2018.gadā nav izlietojusi;
- ❖ par 305 398 *euro* revidenti nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par līdzekļu izlietojuma atbilstību prioritārā pasākuma mērķim, jo nav nodrošināta izdevumu uzskaitē prioritārā pasākuma līmenī⁸⁷⁸.

Informējot Finanšu ministriju un MK par finanšu revīziju rezultātiem, sniedzām viedokli, ka prioritārajiem pasākumiem, kuri netiek īstenoti pilnā apjomā, piešķirtā finansējuma saglabāšana resora budžetā nākamajiem gadiem bez atbilstoša izvērtējuma nav atbalstāma. Turklāt, nepārskatot valsts budžeta finansējumu, kas acīmredzami sākotnēji izvirzīto mērķu sasniegšanai šajā termiņā nav nepieciešams, un pilnā apjomā atstājot to ministrijas/resora rīcībā, netiek ievērota normatīvajā aktā noteiktā bāzes izdevumu un attīstības izdevumu plānošanas un izvērtēšanas kārtība, jo pārdaļu rezultātā finansējums tiek izlietots pasākumiem, kas nav izskatīti vienotā pieejā, izvēloties valstiski nozīmīgākos finansējamos pasākumus ierobežotas fiskālās telpas apstākļos.

Pretstatot situācijai, ka 2018.gada budžetā prioritāro pasākumu finansējums vairāk kā deviņu miljonu *euro* apmērā nav izmantots tam mērķim, kam sākotnēji piešķirts, vēlamies vērst uzmanību, ka tādiem sabiedrībai svarīgiem mērķiem kā mācību līdzekļu nodrošināšanai kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura īstenošanas uzsākšanai (2 962 824 *euro*), esošā dzīvojamā fonda uzlabošanai (6 000 000 *euro*), īpaši aizsargājama cietušā tiesību nodrošinājumam kriminālprocesā (392 888 *euro*), organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas plāna realizācijai (1 476 483 *euro*) vai infekcijas slimību profilakses un terapijas uzlabošanai ieslodzījuma vietās (222 983 *euro*) prasītais finansējums netika piešķirts.

Neskatoties uz to, ka piešķirtie budžeta līdzekļi netiek izlietoti to sākotnējam piešķiršanas mērķim un tiek pārdalīti citiem pasākumiem, vienlaikus lielākajā daļā pārbaudīto gadījumu (11 no 17 jeb 65%) nav sasniegti vai ir daļēji sasniegti 2018.gadā sākotnēji plānotie rezultāti, piemēram:

- ❖ netika pabeigta plānotā iekšlietu nozares iestāžu bruņojuma modernizēšana;
- ❖ nav izbūvēts divu līmeņu dzelzceļa šķērsojuma tunelis;
- ❖ nav veikti būvdarbi plānotajā apjomā Valmieras J.Daliņa stadionā un vieglatlētikas manēžā;
- ❖ nav īstenoti plānotie attīstības projekti Olimpiskajā centrā “Ventspils”;
- ❖ neviena audžuģimene neieguva specializētās audžuģimenes statusu;
- ❖ nav veikta Prokuratūras struktūrvienību ēkas Kalpaka bulvārī 6 plānoto remontdarbu projektu izstrāde;
- ❖ nav veikta Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmu modernizācija plānotajā apjomā, piemēram, bija plānots veikt 13 reģistru modernizāciju, bet darbi veikti, pārsvarā koncentrējoties tikai uz viena reģistra – Komercreģistra – pilnveidi;
- ❖ nav nodrošināti līdzvērtīgi atlīdzības nosacījumi par līdzvērtīgu darbu Zemkopības ministrijā un tās padotības iestādēs.

Ņemot vērā konstatētos trūkumus sākotnēji plānoto rezultātu sasniegšanā, vēršam Finanšu ministrijas un MK uzmanību, ka ir nepieciešama izšķiršanās valstiskā līmenī, vai ierastā pieeja atstāt finansējumu, kas

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

prioritāriem pasākumiem konkrētā periodā nav nepieciešams, pārdaļot to resoru ietvaros citiem pasākumiem, atbilst valsts interesēm. Fiskālās telpas nepietiekamības apstākļos pārdomātāk būtu pārskata gada ietvaros finansējuma apmēru pārskatīt, atkārtoti vērtējot visu prioritāro pasākumu kopumu, kam kārtējā gadā finansējums netika piešķirts. Finanšu ministrijai šādā gadījumā būtu daudz rūpīgāk jāvērtē ministriju īstenotās aktivitātes prioritāro pasākumu īstenošanā, attiecīgi pilnveidojot normatīvajos aktos normas, kas attiecas uz prioritāro pasākumu izpildes uzraudzības īstenošanu un prioritāro pasākumu finansējuma pārskatīšanu atbilstoši faktiskajai nepieciešamībai, ja rodas izmaiņas pasākuma īstenošanā vai daļa no aktivitātēm tiek pārcelta uz vēlākiem periodiem u.tml.

Revīzijas laikā Finanšu ministrija informēja, ka ir sagatavojusi grozījumus MK noteikumos⁸⁷⁹, lai pilnveidotu un efektīvizētu valsts budžeta bāzes aprēķināšanas procesu, tostarp atsaucoties arī uz lietderības revīzijā “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums” sniegto ieteikumu:

“Lai nodrošinātu skaidru, vienotu un pilnīgu pieeju bāzes izdevumu un maksimālo izdevumu kopējā apjoma noteikšanā, aicinām Finanšu ministriju pilnveidot normatīvajos aktos noteikto kārtību, paredzot:

- 1) kādas izmaiņas bāzes izdevumos var veikt ministrijas (resora) ietvaros starp budžeta programmām/apakšprogrammām, kad tiek veikta attiecīgā Ietvara likuma bāzes izdevumu sākotnējā saskaņošana ar Finanšu ministriju;*
- 2) bāzes izdevumu elastības rīkus, piemēram, inflācija/deflācija, izmaiņas atlīdzības izdevumos sakarā ar minimālās algas palielināšanu, izmaiņas nodokļos, klientu skaita pieaugums utt.;*
- 3) skaidrākus noteikumus, kādas izmaiņas var tikt veiktas, sagatavojot maksimālo izdevumu kopējo apjomu, tostarp – ko ietver tehniskie precizējumi.”*

Piedāvātie risinājumi veicinās sniegtā ieteikuma mērķa sasniegšanu, jo noteikumu projekts paredz:

- ❖ nosacījumus, kas tiek ņemti vērā pie valsts pamatbudžeta bāžu aprēķināšanas – skaidri nosakot, ka priekšlikumus izmaiņām var iesniegt gan starp izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, gan budžeta programmām, apakšprogrammām, ievērojot noteikumos minētos nosacījumus; papildus ietverts skaidrojums, ka pārdale uz izdevumiem atlīdzībai valsts pamatbudžeta daļā valsts pamatfunkciju īstenošanai ir pieļaujama, ja netiek mainīts pasākuma mērķis (piemēram, var mainīties izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kods, ja mainās darījuma procesa organizācija);
- ❖ papildu bāzes izdevumu elastības rīkus – papildus tiek ietverta pozīcija par izglītojamo skaita izmaiņām, sinhronizētas noteikumu normas saistībā ar ES līdzfinansēto vai valsts budžeta finansētu projektu uzturēšanu, lai tās atbilstu citiem normatīviem aktiem⁸⁸⁰, papildinātas aprēķinu pozīcijas saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu, Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu un Fiskālās disciplīnas likumu;
- ❖ skaidrākus nosacījumus, kādus precizējumus bāzes izdevumos var veikt līdz maksimāli pieļaujamā izdevumu apjoma ministrijai noteikšanai.

Viens no noteikumu grozījumiem paredzētajiem nosacījumiem⁸⁸¹ saistīts ar attīstības izdevumiem, un no tā izriet, ka iestādes, sniedzot priekšlikumus bāzes izdevumu izmaiņām, var pārdaļīt piešķirto finansējumu citiem mērķiem no tiem prioritārajiem pasākumiem, par kuriem lēmums pieņemts n-3 un iepriekšējos gados. Šai normai būtu jārosina ministrijas un centrālās valsts iestādes budžeta plānošanā

NAV KLASIFICĒTS

aktīvāk izmantot iespēju savus iekšējos resursus, ko ar valsts budžeta programmu/apakšprogrammu stratēģiskās pārskatīšanas matricas⁸⁸² palīdzību tās identificēja kā potenciāli pārvirzāmos resursus, kam ir zema aktualitāte un zems sniegums, pārvirzīt savu jauno prioritāšu finansēšanai (t.s. “laipu pārmešanas pieeja”). Tam teorētiski vajadzētu mazināt iestāžu spiedienu ikgadēji palielināt budžetu un rosināt iestādes aktīvāk pārskatīt bāzes izdevumus un efektīvāk izmantot savā rīcībā esošos līdzekļus.

4.1.6. Attīstības izdevumu pārskatīšana

Kopš 2016.gada LBFV⁸⁸³ kā budžeta procesa sastāvdaļa ir ieviesta pastāvīga un sistemātiska valsts budžeta izdevumu pārskatīšana, lai efektīvāk un ekonomiskāk īstenotu valsts politiku, kā arī regulāri optimizētu budžeta izdevumus un izvērtētu to atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem.

Lai rastu papildu līdzekļus aktuālu prioritāro pasākumu finansēšanai, izdevumu pārskatīšanas tvērumā katru gadu tiek veikta ne tikai bāzes izdevumu, bet arī iepriekš piešķirtā finansējuma prioritāriem pasākumiem pārskatīšana. Finanšu ministrija informatīvajā ziņojumā⁸⁸⁴ norāda arī kritērijus, pēc kādiem tiek vērtēti prioritārie pasākumi:

- ❖ elastība (piešķirtā finansējuma pārdale);
- ❖ efektivitāte (izdevumu un rezultatīvo rādītāju izpilde);
- ❖ prioritārā pasākuma aktualitāte;
- ❖ sabiedrības intereses (vai prioritāro pasākumu iespējams turpināt par mazāku finansējumu);
- ❖ valdības loma (vai ir iekļauts Valdības rīcības plānā).

Prioritārajam pasākumam piešķirtais finansējums tiek vērtēts divās daļās – sākotnējo izvērtējumu veic FM, novērtējot prioritārā pasākuma elastību un efektivitāti, savukārt nozaru ministrijas vērtē prioritārā pasākuma aktualitāti, sabiedrības intereses un valdības lomu. Kopumā ir pārskatīti 92 prioritārie pasākumi, no tiem identificēti 12, attiecībā uz kuriem ir iespējams pārskatīt piešķirto finansējumu.

Lai gan no 17 Valsts kontroles vērtētajiem prioritārajiem pasākumiem astoņos gadījumos tika sniegti negatīvi atzinumi, jo tika secināts, ka būtiska daļa no piešķirtā finansējuma nav izlietota atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus, izdevumu pārskatīšanas rezultātā tikai attiecībā uz četriem no šiem pasākumiem ir noteikta iespēja pārskatīt piešķirto finansējumu, savukārt četri pasākumi, t.i.,

- ❖ Valmieras J.Daliņa stadiona rekonstrukcijas un vieglatlētikas manēžas būvniecības projekts;
  - ❖ Olimpiskā centra “Ventspils” sporta infrastruktūras attīstības projekts;
  - ❖ Dzelzceļa publiskā infrastruktūra;
  - ❖ Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmas (URIS) modernizācija,
- nav novērtēti kā tādi, kam būtu iespējams pārskatīt piešķirto finansējumu.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijā, izvērtējot izdevumu pārskatīšanas rezultātus attiecībā uz pasākumiem, kas tika iekļauti Valsts kontroles finanšu revīziju izlasē, konstatēts, ka turpinās prakse atstāt iestādes rīcībā līdzekļus, kas iepriekšējā periodā nav izlietoti atbilstoši mērķim, piemēram:

- ❖ **Valsts kontrole vērtēja**, vai valsts budžeta līdzekļi Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu bruņojumam 4 113 277 *euro* pārskata gadā ir izlietoti atbilstoši sākotnēji paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus. Revīzijas rezultātā **Valsts kontrole sniedza negatīvu atzinumu**.

Valsts kontroles konstatētās neatbilstības

Izdevumu pārskatīšanas rezultāts

Revīzijā tika konstatētas būtiskas un visaptverošas neatbilstības:

- 2018.gadā netika pabeigta plānotā iekšlietu nozares iestāžu bruņojuma modernizēšana, un, **lai arī nebija apstākļu, kas varētu kavēt bruņojuma iegādi**, no sākotnēji bruņojuma iegādei 2018.gadā piešķirtajiem 4,11 miljoniem *euro* **1,22 miljoni *euro* jeb 29,7% tika pārdalīti citiem mērķiem** – virsstundu samaksai un depo būvniecībai;
- Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamu pārlicēžu par to, vai izlietojot pārābruņošanas mērķim piešķirto finansējumu, iestādes būs nodrošinātas ar visu nepieciešamo bruņojumu;
- iekšlietu resorā izveidotā bruņojuma uzskaites kārtība nenodrošina pilnvērtīgu materiālo vērtību inventarizēšanu, arī Ieroču reģistrā uzkrātā informācija par Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu bruņojumu nav pilnīga un precīza;
- noslēdzoties vidēja termiņa attīstības pasākumam, nav ievērotas normatīvo aktu prasības par maksimāli pieļaujamā valsts budžeta izdevumu apjoma noteikšanu katrai ministrijai, kā arī noteiktā bāzes izdevumu un attīstības izdevumu plānošanas un izvērtēšanas kārtība. Tā rezultātā, **sākot no 2019.gada, bez pietiekama izvērtējuma un pamatojuma Iekšlietu ministrijas budžeta bāzes izdevumos pastāvīgi iekļauts finansējums bruņojuma iegādei 4,11 miljonu *euro* ik gadu**.

Lai nodrošinātu Valsts kontroles revīzijas ieteikumu izpildi, Iekšlietu ministrija ir veikusi izvērtējumu par bruņojuma modernizēšanas pabeigšanai un turpmākajai kaujas spēju uzturēšanai (munīcijas, speciāldzekļu, aizsarglīdzekļu, ekipējuma u.tml. iegādei) nepieciešamā finansējuma apmēru. Izvērtējuma rezultātā tika secināts, ka **šim mērķim 2020. gadam un turpmākajiem gadiem Iekšlietu ministrijai ir nepieciešams finansējums šādā apmērā:**

**1 748 894 *euro* 2020.gadā,
1 755 685 *euro* 2021.gadā,
1 479 476 *euro* 2022.gadā un turpmāk ik gadu.**

Iekšlietu ministrija ir sagatavojusi priekšlikumus par resursu avota rašanu citu nozarei būtisku prioritāro pasākumu finansēšanai, proti, tiem pasākumiem, kuru finansēšanai resursu avots nav rasts:

- Administratīvo pārkāpumu uzskaites sistēmas pilnveidošanai 356 934 *euro* apmērā 2020. gadā un 185 824 *euro* apmērā 2021. gadā;
- Apsardzes darbības reģistra izveidei 363 454 *euro* apmērā. 2021. gadā;
- Ādažu depo nodrošināšanai ar personālu finansējumu 657 471 *euro* apmērā 2022. gadam un turpmāk ik gadu;
- Izdevumu sadārdzinājuma kompensēšanai nekustamo īpašumu pārvaldības un apsaimniekošanas jomā 466 510 *euro* apmērā 2021. gadā un 634 526 *euro* apmērā ar 2022.gadu ik gadu;
- Kiberdrošības pasākumu īstenošana iekšlietu nozarē 2021. gadā un turpmāk ik gadu 612 509 *euro* apmērā;
- Iekšlietu resora nekustamo īpašumu ārkārtas remontu nodrošināšanai 2020. gadā 94 172 *euro* apmērā.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ **Valsts kontrole vērtēja**, vai prioritārā pasākuma “Alternatīvo ģimenes aprūpes formu attīstība” ietvaros pieprasītais papildu finansējums 1 026 007 *euro* apmērā specializēto audžuģimeņu institūta ieviešanai un ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru finansēšanai ir pamatots un ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim. Revīzijas rezultātā **Valsts kontrole sniedza negatīvu atzinumu**.

Valsts kontroles konstatētās neatbilstības

Izdevumu pārskatīšanas rezultāts

Revīzijā tika konstatētas būtiskas un visaptverošas neatbilstības:

- Labklājības ministrijai no prioritārā pasākuma “Alternatīvo ģimenes aprūpes formu attīstība” ietvaros piešķirtā papildu finansējuma 1 026 007 *euro* specializēto audžuģimeņu institūta ieviešanai un ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru finansēšanai **850 000 *euro* nav izlietoti atbilstoši piešķiršanas mērķim**, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.
- **finansējums ir pieprasīts piecas reizes lielākā apmērā, nekā faktiski bija nepieciešams**, jo, izstrādājot finansējuma pieprasījumu, nav ticami aplēsts ne specializēto audžuģimeņu skaits, ne tām nepieciešamais finansējums. Turklāt nav ņemts vērā, ka gan specializēto audžuģimeņu, gan ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru izveidei būs nepieciešams laiks un ka ar Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās brīdī 2018.gada 1.jūlijā tie vēl nespēs nodrošināt visas prioritārā pasākuma ietvaros plānotās aktivitātes;
- 2018.gadā no prioritārajam pasākumam “Alternatīvo ģimenes aprūpes formu attīstība” pieprasītajiem 1 026 007 *euro* ir izlietoti nepilni 184 077 *euro* jeb 18%. Turklāt arī šis finansējums ir izlietots tādiem izdevumiem, kuri sākotnēji nebija plānoti prioritārā pasākuma pieteikumā.

Atbilstoši MK 2019. gada 8. februāra ārkārtas sēdes protokola Nr.6 1.§ 19.punktam, 2019. gadam minētā prioritārā pasākuma apakšpasākumam piešķirtie līdzekļi 103 862 *euro* apmērā novirzīti uz pamatbudžeta apakšprogrammu 97.02.00 “Nozares centralizēto funkciju izpilde”, izveidojot prioritārajam pasākumam jaunu apakšpasākumu “IT sistēmu pielāgošana alternatīvo ģimenes aprūpes formu attīstības jomā”, kas paredz nodrošināt ārpusģimenes atbalsta centru reģistra izstrādes turpināšanu informācijas sistēmā “SPOLIS”.

2019. gada sešos mēnešos prioritārā pasākuma apakšpasākuma īstenošanai izlietoti līdzekļi 555 262 *euro* apmērā, pieņemot, ka 2019. gada otrajā pusgadā pasākums tiks īstenots tādā pašā apmērā, Finanšu ministrija prognozē, ka 2019. gadā prioritārā pasākuma apakšpasākuma īstenošanai tiks izlietoti līdzekļi 1 110 524 *euro* apmērā. Līdz ar to pēc izpildes tendencēm **2019.–2022. gadam ik gadu veidojas iespējama finansējuma atlikums 50 418 *euro* apmērā, ko Labklājības ministrija prognozē izlietot, paplašinot mērķagrupu. Attiecīgi tiks precizēts minētā PP apakšpasākuma nosaukums (..), vienlaikus veicot izmaiņas PP plānotajos rezultatīvajos rādītājos.**

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ **Valsts kontrole vērtēja**, vai prioritārā pasākuma “Sociāla rakstura institūcijām kapacitātes stiprināšanai un sociālām programmām bērnu tiesību aizsardzības jomās un ar šiem pasākumiem saistīto IT sistēmu pielāgošanai” ietvaros piešķirtais papildu finansējums aktivitātēm “Adopcijas un audžuģimeņu atbalsts, sociālās palīdzības metodiskās vadības ģimenēm ar bērniem, pakalpojumu kvalitātes procesa pilnveidošanai” un “Bērnu tiesību aizsardzības funkciju nodrošināšanai un kvalitātes paaugstināšanai” 619 000 *euro* ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus. Revīzijas rezultātā **Valsts kontrole sniedza negatīvu atzinumu**.

Valsts kontroles konstatētās neatbilstības

Izdevumu pārskatīšanas rezultāts

Revīzijā tika konstatētas būtiskas un visaptverošas neatbilstības:

- Būtiska daļa no Labklājības ministrijai un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai (turpmāk – VBTAI) prioritārā pasākuma ietvaros pieprasītā papildu finansējuma 619 000 *euro* apmērā nav izlietota atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.
- No piešķirtā finansējuma 619 000 *euro* **paredzētajām aktivitātēm ir izlietoti tikai 336 617 *euro* jeb 54%**.
- Revidenti nevarēja sniegt vērtējumu par VBTAI piešķirtā papildu finansējuma atlīdzībai 80 000 *euro* apmērā izlietojumu atbilstoši finansējuma piešķiršanas mērķim, jo Labklājības ministrija, kas nodrošina VBTAI grāmatvedības uzskaiti, nebija nodrošinājusi šo līdzekļu izlietojuma uzskaiti un kontroli atbilstoši noteiktajiem mērķiem, kā arī VBTAI grāmatvedības uzskaites dati neļauj citā veidā gūt skaidru un patiesu priekšstatu par papildu piešķirtā finansējuma atlīdzībai izlietojumu.
- No pārējā prioritārā pasākuma ietvaros piešķirtā papildu finansējuma asignējums 16 835 *euro* apmērā ir slēgts, 342 *euro* ir izlietoti, neievērojot normatīvos aktus, bet 116 318 *euro* ir izlietoti tādām aktivitātēm, kas nav saistītas ar finansējuma pieprasījuma mērķi, piemēram, darbinieku mēnešalgas, atvaļinājuma naudu un dažādu pabalstu izmaksai vai arī pasta pakalpojumu apmaksai. Savukārt piešķirto finansējumu 68 984 *euro* apmērā Labklājības ministrija ir izlietojusi aktivitātēm, kas neatbilst finansējuma pieprasījumam, bet to izlietojums kopumā ir veicinājis prioritārajam pasākumam izvirzītā mērķa sasniegšanu – sekmēt bērnu adopcijas un ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu uzlabošanu.

2019. gada sešos mēnešos prioritārā pasākuma minēto apakšpasākumu īstenošanai izlietoti līdzekļi precēm un pakalpojumiem 14 502 *euro* apmērā, šobrīd izdevumi atlīdzībai netiek tērēti. Labklājības ministrija plāno apgūt plānoto finansējumu precēm un pakalpojumiem līdz 2019. gada beigām, ņemot vērā, ka piešķirto finansējumu plānots izlietot mērķētiem pasākumiem, un ņemot vērā, ka lielākā daļa no pasākumiem ir plānoti gada otrajā pusē, līdz ar to finansējums precēm un pakalpojumiem gada otrajā pusē tiks izlietots lielākā apmērā. Ņemot vērā prioritārā pasākuma apakšpasākuma ietvaros faktisko 2019. gada izdevumu neizpildi atlīdzībai, **Finanšu ministrija prognozē 2019. gadam un turpmāk ik gadu iespējamo finansējuma neapguvi 350 000 *euro* apmērā, ko Labklājības ministrija prognozē izlietot darbinieku atlīdzības nodrošināšanai.**

Labklājības ministrija ir norādījusi, ka, īstenojot prioritārā pasākuma apakšpasākumus, lai piesaistītu un noturētu kvalificētus darbiniekus, ir nepieciešams konkurētspējīgs atalgojums, kas darbiniekos rada drošības sajūtu attiecībā uz nākotni⁸⁸⁵. Ņemot vērā iepriekš minēto, **Labklājības ministrija izsaka priekšlikumu** par 2018.–2020. gada prioritārā pasākuma “Sociāla rakstura institūcijām kapacitātes stiprināšanai un sociālām programmām bērnu tiesību aizsardzības jomās un ar šiem pasākumiem saistīto IT sistēmu pielāgošanai” apakšpasākuma “Adopcijas un bērnu tiesību uzraudzības procesa pilnveidošana” **nosaukuma maiņu⁸⁸⁶, nosakot, ka plānotais finansējums atlīdzībai 2019. gadam un turpmāk ik gadu tiek novirzīts darbinieku atlīdzības nodrošināšanai.** Minētais priekšlikums nerada ietekmi uz attiecīgo apakšprogrammu ietvaros plānotajiem izdevumiem atlīdzībām kopumā.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ **Valsts kontrole vērtēja**, vai valsts budžeta līdzekļi Prokuratūras struktūrvienību ēkas Kalpaka bulvārī 6, Rīgā remontdarbiem 96 800 *euro* ir izlietoti atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus, kā arī sasniedzot plānotos rezultātus. Revīzijas rezultātā **Valsts kontrole sniedza negatīvu atzinumu**.

Valsts kontroles konstatētās neatbilstības

Izdevumu pārskatīšanas rezultāts

Revīzijā tika konstatētas būtiskas un visaptverošas neatbilstības:

- būtiska daļa no 2018.gadā Prokuratūrai prioritārajam pasākumam “Prokuratūras struktūrvienību ēkas Kalpaka bulvārī 6, Rīgā remontdarbi” piešķirtā finansējuma nav izlietota atbilstoši piešķiršanas mērķim, tiesību aktam un plānošanas dokumentiem, kas uz to attiecas, kā arī nav sasniegti plānotie rezultāti.
- būtiska daļa no prioritārajam pasākumam piešķirtā finansējuma – 90 476 *euro* jeb 93,4% – no 2018.gada kopējās summas ir izlietoti, nevis lai izstrādātu plānotos remontdarbu projektus, bet prioritārā pasākuma pieprasījumā neparedzētiem remontdarbiem. Līdz ar to nav ievērots Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktais, ka iestādes vadītājs ir atbildīgs par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem;
- izstrādātais prioritārā pasākuma pieteikums vidējam termiņam nav bijis pietiekami pamatots, jo ēkas tehniskā stāvokļa novērtējums tika veikts nevis pirms prioritārā pasākuma pieprasījuma sagatavošanas, bet tikai 2018.gadā, kad finansējums jau bija piešķirts.

2020.gadam papildus piešķirtais finansējums 1 308 300 *euro* apmērā nevarēs tikt apgūts sākotnējam mērķim. 2020.gadā tika plānots veikt apkures sistēmas rekonstrukciju un ēkas fasādes renovāciju ar logu remontu vai nomaiņu.

Vienlaikus būtu nepieciešama daļēja prioritārā pasākuma “Prokuratūras struktūrvienību ēkas Kalpaka bulvārī 6, Rīgā remontdarbi” piešķirtā finansējuma 79 705 *euro* apmērā novirzīšana citiem Prokuratūrai nepieciešamajiem vienreizējiem pasākumiem 2020. gadā, t.sk. 47 405 *euro* prioritārajam pasākumam “Prokuratūras struktūrvienības izvietošana pagaidu telpās Elizabetes ielā”, 32 300 *euro* prioritārajam pasākumam “Gaisa kondicionieru uzstādīšana prokuratūras struktūrvienību telpās piemērotu darba apstākļu nodrošināšanai”. Tādējādi tiktu nodrošināti piemēroti darba apstākļi ēkā Kalpaka bulvārī 6, Rīgā izvietojamām prokuratūras struktūrvienībām.

Izdevumu pārskatīšanā īstenotā pieeja, kad MK atbalsta prioritāro pasākumu pārskatīšanas rezultātā ministriju un centrālo valsts iestāžu budžetos identificētos iekšējos resursus gan turpināt izmantot piešķiršanas laikā noteiktajiem mērķiem (pasākumiem), gan izmantot citiem mērķiem (pasākumiem) vai arī vidējā termiņā tie tiks novirzīti citiem mērķiem (pasākumiem), vērtējama kritiski. No vienas puses iestāžu vadītāji ir atbildīgi par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu, tāpēc aktualitāti zaudējušu pasākumu finansēšanai piešķirto finansējumu vairs nenovirza sākotnējam mērķim. Taču vienlaicīgi normatīvais akts⁸⁸⁷ paredz, ka iestāžu vadītāji ir atbildīgi par budžeta līdzekļu izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem. Turklāt mērķus, kādiem budžets drīkst tikt tērēts, nosaka Saeima⁸⁸⁸, ik gadu lemjot par valsts ienākumu un izdevumu budžetu.

Valsts kontrole uzsver, ka prioritārajiem pasākumiem, kas netiek īstenoti pilnā apjomā, piešķirtā finansējuma atstāšana resora rīcībā bez atbilstoša izvērtējuma nav atbalstāma. Turklāt izdevumu pārskatīšanā ministriju sniegtie priekšlikumi par to, kur būtu novirzāmi ministriju un centrālo valsts

NAV KLASIFICĒTS

iestāžu budžetos identificētie iekšējie resursi, būtu izvērtējami vienotā kārtībā, kā to paredz normatīvais akts⁸⁸⁹. Valsts kontrole uzskata, ka ir jāpilnveido valsts budžeta attīstības daļas izpildes uzraudzība, lai varētu uzskatīt, ka tiek ievērots likumā⁸⁹⁰ paredzētais valsts pārvaldes princips, ka valsts pārvaldi organizē pēc iespējas efektīvi, tās institucionālo sistēmu pastāvīgi pārbauda un, ja nepieciešams, pilnveido.

Vēršot uzmanību uz Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādnes 2014.–2020.gadam⁸⁹¹ noteikto Latvijas valsts pārvaldes attīstības mērķi “Efektīva, pieejama, inovatīva, profesionāla un uz rezultātu vērsta valsts pārvalde”, Valsts kontrole uzskata, ka ir jāveicina iestāžu vadītāju izpratne un atbildība par rūpīgu plānošanu, kā tiks sasniegti tie mērķi un rezultāti, kam finansējums tiek pieprasīts un vēlāk piešķirts. Regulāri atbalstot piešķirtā finansējuma pārdali citiem pasākumiem, ko turklāt izvēlās pats resors, šī izpratne netiek veicināta.

4.1.7. Attīstības izdevumu izlietošanas uzraudzība

Normatīvais akts⁸⁹² paredz iesniegt informāciju par apstiprināto prioritāro pasākumu īstenošanas rezultātiem (plānoto/sasniegto) 12 mēnešu periodā. Finanšu ministrija apkopo resoru iesniegto informāciju un izmanto to analītiskajam darbam izdevumu pārskatīšanas posmā. Taču šī informācija nav publiski pieejama sabiedrībai un lēmumu par budžetu pieņēmējiem – valdībai un Saeimas deputātiem –, kas var mazināt spēju objektīvi vērtēt un spriest par budžeta resoru līdzekļu pieprasījumiem, to pamatotību un sasniegtajiem rezultātiem iepriekšējos periodos.

Revīzijā konstatēts, ka normatīvais regulējums saistībā ar attīstības izdevumu izlietošanas uzraudzību ir nepilnīgs, jo tas neparedz:

- ❖ pienākumu ministrijām iesniegt informāciju par prioritāro pasākumu, ja budžeta izpildes laikā rodas izmaiņas prioritārā pasākuma īstenošanā;
- ❖ atbildīgo par atbalstīto prioritāro pasākumu īstenošanas procesa uzraudzību;
- ❖ prioritāro pasākumu īstenošanas procesa uzraudzības kārtību;
- ❖ ministrijām veicamos pasākumus/darbības, ja budžeta izpildes laikā rodas izmaiņas jau apstiprinātā prioritārā pasākuma īstenošanā.

Finanšu ministrija sniedza skaidrojumu, ka:

.. praksē Finanšu ministrija katru gadu trešajā ceturksnī aptaujā ministrijas un lūdz sniegt informāciju, ja paredzams, ka prioritārajiem pasākumiem piešķirtie līdzekļi netiks izlietoti līdz gada beigām. Šī informācija tiek apkopota, un MK tiek lemts, kādu citu pasākumu finansēšanai novirzīt šos līdzekļus.

Ieteikumi

Lai nodrošinātu, ka valsts budžeta attīstības daļas noteikšana būtu iespējami efektīva un iesaistītie resursi prioritāro pasākumu pieteikumu sagatavošanā būtu samērojami ar potenciālo rezultātu, aicinām Ministru kabinetu ierobežotas fiskālās telpas gadījumā aktīvāk izmantot normatīvajos aktos⁸⁹³ noteiktās tiesības noteikt striktākus prioritāro pasākumu iesniegšanas un izvērtēšanas nosacījumus.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Lai nodrošinātu iespēju valdību veidojošo koalīcijas sadarbības partneru darba grupai un MK, lemjot par atbalstāmajiem prioritārajiem pasākumiem, pieņemt informētus lēmumus atbilstoši valsts attīstības vajadzībām, Finanšu ministrijai sadarbībā ar PKC izvērtēt, kas ir maināms PCK sagatavotā novērtējuma par pieteikumu atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem formā vai saturā, lai tas būtu noderīgs lēmumu pieņēmējiem.

Lai nodrošinātu, ka, īstenojot prioritāros pasākumus, budžeta līdzekļi tiek efektīvi un ekonomiski izlietoti atbilstoši paredzētajiem mērķiem, kā to nosaka likums⁸⁹⁴, un vienlaikus tiek sasniegti plānotie rezultāti un ievērota normatīvajā aktā⁸⁹⁵ noteiktā bāzes izdevumu un attīstības izdevumu plānošanas un izvērtēšanas kārtība, aicinām Finanšu ministriju:

- ❖ pilnveidot valsts budžeta attīstības daļas izpildes uzraudzību, veicot kvalitatīvu izvērtējumu, piemēram, izdevumu pārskatīšanas procesa ietvaros, vai (un kādā apmērā) piešķirtais finansējums saglabājams resora kārtējā un nākamo gadu budžetā, ja pasākumi netiek īstenoti atbilstoši sākotnējam mērķim un plānotajā apjomā;
- ❖ nodrošināt vienotu pieeju, pēc kuras tiek izvēlēti valstiski nozīmīgākie finansējamie pasākumi, pārdalot finansējumu, kas apstiprinātajiem prioritāriem pasākumiem nav nepieciešams, piemēram, paredzot, ka, apstiprinot budžetā atbalstāmos prioritāros pasākumus, tiek apstiprināts arī rezerves prioritāro pasākumu saraksts prioritārā secībā.

NAV KLASIFICĒTS

4.2. Simtgades izdevumi

Jautājumu par Latvijas valsts simtgades (turpmāk – Simtgades) pasākumu nodrošināšanai piešķirto un izlietoto finansējumu padziļināti vērtējām jau 2017.gada revīzijā. Pirms tam – 2015. un 2016.gadā – vērtējām Kultūras ministrijas veiktās darbības Simtgades pasākumu sagatavošanā un uzsākšanā. Kopš 2015.gada Simtgades jautājuma kontekstā esam snieguši septiņus ieteikumus. Kultūras ministrija un Finanšu ministrija turpina darbu pie divu būtisku ieteikumu ieviešanas:

- ❖ Kultūras ministrija līdz 2022.gada 15.februārim apņēmas nodrošināt sabiedrībai un Ministru kabinetam pilnīgu, skaidri saprotamu un izsekojamu informāciju par Simtgades pasākumiem, kā arī par to īstenošanai paredzēto un izlietoto finansējumu;
- ❖ Finanšu ministrija līdz 2019.gada beigām ikgadējā budžeta izdevumu pārskatīšanā vērtēs resoru Simtgades pasākumiem izlietoto finansējumu ar mērķi resoru bāzes izdevumos konstatēt iespējamās finanšu rezerves vai neatbilstošu finanšu plānošanu.

Neskatoties uz to, ka darbs pie ieteikumu ieviešanas vēl turpinās, arī 2018.gada revīzijās vērtējām Simtgades pasākumiem piešķirtā finansējuma izlietojumu. Visiem resoriem, izņemot Kultūras ministriju, sniedzām pozitīvus atzinumus. Kultūras ministrija par 2018.gada Simtgades pasākumiem piešķirtā finansējuma izlietojumu saņēma atzinumu⁸⁹⁶ ar iebildi, kuru pamatojām ar vairākiem, mūsaprāt, būtiskiem trūkumiem⁸⁹⁷, t.i.:

- ❖ atšķirībām plānotajā finansējumā gandrīz 5 milj. *euro* apmērā;
- ❖ atšķirībām plānotajā un īstenotajā aktivitāšu skaitā → 85 plānotās aktivitātes vs. 320 faktiski realizētās;
- ❖ atšķirīgas pieejas, piešķirot finansējumu 98 tūkst. *euro*, ar atsevišķu Saeimas lēmumu piemērošanā;
- ❖ finansējuma 167 tūkst. *euro* apmērā piešķirumu kapitālsabiedrībām 2018.gada decembrī aktivitātes *Latvijas Skolas soma* satura veidošanai;
- ❖ nekvalitatīvu izlietotā finansējuma uzraudzību un formālu pieeju, pārbaudot atskaites;
- ❖ neatbilstoši mērķim izlietoto finansējumu 446 tūkst. *euro* apmērā pasākumam *Latvijas filmas Latvijas simtgadei* (Kultūras ministrija nepiekrita minētajam secinājumam un sniedza savu viedokli, kurš iekļauts Valsts kontroles revīzijas ziņojumā “Par Kultūras ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību”⁸⁹⁸).

Iepriekš uzskaitīto trūkumu novēršanai Kultūras ministrijai sniedzām divus jaunus ieteikumus, kurus ieviešot tiktu uzlabota piešķirtā finansējuma izlietojuma kontrole.

2018.gads bija Latvijas valsts dzimšanas dienas kulminācijas gads, kura ietvaros visā valstī notika liels skaits dažādu aktivitāšu, tāpēc no Simtgades finansējumam sākotnēji plānotajiem 59,1 milj. *euro*⁸⁹⁹ 2018.gadam tika plānota būtiskākā daļa – 25 milj. *euro* (skat 12.tabulu).

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

12. tabula

Nacionālā pasākumu plāna budžeta kopsavilkums 2017.–2021.gadā, *euro*

Plānotais finansējums pa gadiem	2017	2018	2019	2020	2021	KOPĀ
Iestāžu budžeta bāzē jau pieejamais finansējums	7 696 388	14 147 194	2 971 686	1 106 746	917 217	26 839 231
Īpašā budžeta programmā papildus piešķirtais finansējums	5 000 459	11 107 624	6 699 873	4 650 760	4 778 000	32 236 716
KOPĀ	12 696 847	25 254 818	9 671 559	5 757 506	5 695 217	59 075 947

Kā jau konstatējam iepriekšējā revīzijā – ne plānotais, ne faktiski izlietotais finansējums nav un, visdrīzāk, nebūs drošticami saskaitāms – gan Simtgades svinību atvērtās koncepcijas dēļ, gan arī tādēļ, ka resoriem nepastāv ierobežojumi budžeta bāzē jau piešķirtā finansējuma novirzīšanai Simtgades pasākumiem un tiem nav noteikts arī pienākums šo novirzīto finansējumu atsevišķi uzskaitīt.

Tomēr, lai atbildētu uz izvirzīto jautājumu *Vai piešķirtais finansējums Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai ir izlietots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim, tiesību aktiem⁹⁰⁰ un plānošanas dokumentiem⁹⁰¹, kas uz to attiecas?*, šajā revīzijā, apkopojot arī 15 resoru⁹⁰² revīzijās konstatēto un veicot papildu pārbaudes pašvaldībās, vērtējam:

- ❖ vai apstiprināsies mūsu iepriekš identificētais risks, ka:
  - 1) ne sabiedrībai, ne Ministru kabinetam nebūs iespējams iegūt pilnīgu un patiesu informāciju par Simtgades svinībām un tām izlietoto finansējumu;
  - 2) tiks pārsniegts indikatīvi plānotais Simtgades finansējums;
  - 3) nebūs iespējams nodalīt īpašās Simtgades aktivitātes no regulārajām iestāžu īstenotajām aktivitātēm;
- ❖ vai pēc iepriekšējās revīzijās sniegtajiem ieteikumiem ir vērojami uzlabojumi Kultūras ministrijas kā uzraugošās iestādes darbībā;
- ❖ vai, sagraupējot īstenotās aktivitātes, varam konstatēt, ka vismaz daļa no tām rada paliekošas vērtības, kā tas bija paredzēts vienā no Simtgades svinību mērķiem.

Tāpat, ņemot vērā Valsts kontroles un Kultūras ministrijas viedokļu atšķirību par Simtgades pasākumu norises sekmīgumu, kā arī atsaucoties uz parakstu vākšanu iniciatīvu “*Simgades svinību naudas novirzīšana vēža ārstēšanai*”, sadarbībā ar pētījumu centru SKDS 2019.gada janvārī tika veikta arī iedzīvotāju aptauja.

Vērtējot iepriekš minētos jautājumus:

Ministrijās un centrālajās valsts iestādēs:	pārbaudījām →	vai resoriem papildus piešķirtais finansējums, kā arī resoru esošie budžeta līdzekļi izlietoti atbilstoši paredzētajam mērķim un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā
	apkopojām →	informāciju par Simtgadei plānoto un faktisko izdevumu apmēru, vērtējot arī, vai nav pārsniegts indikatīvi paredzētais finansējums no resoru esošā budžeta līdzekļiem
	grupējām →	aktivitātes, izvērtējot: <ul style="list-style-type: none"> ❖ vai tās ir ikgadējas, regulāras, tādas, kas būtu notikušas neatkarīgi no Simtgades svinībām, par regulārām uzskatot tādas aktivitātes, kas norisinās katru gadu vai ar noteiktu regularitāti

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

		<p>(reizi divos gados, reizi četros gados u.tml.), bet Simtgadē, iespējams, tika organizētas vērienīgāk un plašāk, piemēram, XXVI Vispārējie latviešu Dziesmu un XVI Deju svētki, 4.maija un 18.novembra svinības, vai arī tā ir jauna, īpaši Simtgadei veltīta aktivitāte;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ vai aktivitāte (tās daļa/ pasākums) vairāk ir raksturojama kā paliekoša vērtība/ieguldījums nākotnē, vai vērtējama kā vienas dienas pasākums svētku sajūtas radīšanai, vai arī aktivitātei nav nosakāma nākotnes atdeve. Pie paliekošām vērtībām tika grupēta, piemēram, infrastruktūras uzlabošana, teritorijas labiekārtošana un vides objektu izveide; ❖ aktivitātes mērķauditoriju/atrašānās vietu
	pārliecinājāmie →	vai un kā resori ir uzsākuši darbu pie Kultūras ministrijai sniegtā ieteikuma – apkopot pilnīgu informāciju par īstenojamajiem Simtgades pasākumiem – ieviešanas praksē
Valsts kapitālsabiedrībās:	apkopojām →	no atbildīgajām ministrijām saņemto informāciju par kapitālsabiedrību izlietoto kopsummu (izdevumus un pasākumus nevērtējām)
Pašvaldībās:	apkopojām →	informāciju par visās pašvaldībās Simtgades aktivitāšu īstenošanai plānotā un faktiski izlietotā finansējuma apmēru un īstenoto aktivitāšu regularitāti – vai tās ir vienreizējas aktivitātes vai regulāri pasākumi, vai pasākumi, kas veido jaunu tradīciju
	vērtējām →	<ul style="list-style-type: none"> ❖ vai aktivitāte ar mērķi radīt paliekošu vērtību, uzlabojot pašvaldību infrastruktūru, labiekārtojot to teritoriju vai izveidojot jaunu vides objektu, ir atbilstoši (<i>Attīstības plānošanas sistēmas likuma kontekstā</i>) iepļānota pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos; ❖ izlases kārtībā (<i>piemērojot ministrijām un centrālajām valsts iestādēm identisku revīzijas pieeju</i>) atsevišķas Rīgas pilsētas pašvaldības realizētās Simtgades aktivitātes, ņemot vērā to, ka Rīgas pilsētas pašvaldība ir izlietojusi vislielāko finansējumu (37%) no kopējā pašvaldību izlietotā finansējuma Simtgades svinību īstenošanai

Papildus:

- ❖ ne tikai vērtējām finansējuma izlietojumu Nacionālā pasākumu plāna pasākumiem, bet, cik iespējams, arī patstāvīgi konstatējām visus citus resoru veiktos Simtgades svinību pasākumus, kas nebija iekļauti sākotnējā Nacionālajā pasākumu plānā;
- ❖ vērtējām arī Kultūras ministrijas kā uzraugošās iestādes darbības, jo Kultūras ministrija ir atbildīga par Simtgades svinību īstenošanu, kā arī tā ir atbildīga par papildus piešķirtā finansējuma izlietojuma uzraudzību.

Nevērtējām Simtgades pasākumu lietderību, kvalitāti vai atbilstību Simtgades tematiskajam kontekstam.

Valsts kontroles primārais uzdevums, revīzijā vērtējot Simtgades svinību izdevumus, ir pārliecināties, vai finansējums ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Tāpat revīzijā bija svarīgi apkopot pieejamos datus un sniegt sabiedrībai iespējami pilnīgu informāciju par kopējiem publiskā finansējuma tēriņiem Simtgades svinību nodrošināšanai.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Lai gan Simtgades svinību pasākumi turpināsies vēl trīs gadus, jau šobrīd, apkopojot informāciju par līdz šim īstenotajām aktivitātēm, izlieto to finansējumu un Kultūras ministrijas kā uzraugošās iestādes darbībām, varam apgalvot, ka ir apstiprinājies jau iepriekšējā gadā revidentu norādītais risks – ne sabiedrībai, ne Ministru kabinetam nebūs iespējams iegūt pilnīgu un patiesu informāciju par Simtgades svinībām izlieto to finansējumu.

Pabeidzot iepriekšējo revīziju, prognozējam arī, ka tiks pārsniegts Simtgades svinībām indikatīvi plānotais finansējums. Plānotā finansējuma pārsniegums, apkopojot 2017.un 2018.gada datus, jau ir sasniedzis 10 milj. *euro*. Vērtējumu tam, vai šāds pārsniegums neapdraud iestāžu pamatfunkciju veikšanu, vēlējāmies saņemt no Finanšu ministrijas, sniedzot ieteikumu:

Lai novērstu risku, ka resoru budžeta bāzes izdevumos bez atbilstoša pamatojuma tiek saglabāts Simtgades pasākumu apmaksai izlietotais pašfinansējums, Finanšu ministrijai 2019.gadā veicamajā budžeta izdevumu pārskatīšanas tvērumā iekļaut resoru 2018.gadā faktiski izlieto to pašfinansējumu Simtgades nacionālā plāna pasākumiem.

Ieteikumu piedāvātajā redakcijā Finanšu ministrija nesaskaņoja un Ministru kabinets uzdeva Finanšu ministrijai:

“..., gatavojot budžeta izdevumu pārskatīšanas tvērumu 2019.gadam, iekļaut tajā priekšlikumu par nozaru ministriju prioritāro pasākumu finansējuma izvērtējumu, tajā skaitā par piešķirto finansējumu Simtgades plāna pasākumiem”.

Izpildot šādu Ministru kabineta lēmumu, kas sašaurināja Valsts kontroles ieteikumu, nenodrošinot tā mērķa – *novērst risku, ka resoru budžeta bāzes izdevumos bez atbilstoša pamatojuma tiek saglabāts Simtgades pasākumu apmaksai izlietotais pašfinansējums* – sasniegšanu, Finanšu ministrija ir apkopojusi informāciju par finansējumu Simtgades plāna pasākumiem. Un, neskatoties uz finanšu revīziju rezultātiem ministrijās un centrālajās valsts iestādēs, kur 14 resoriem esam snieguši pozitīvus atzinumus par Simtgades svinību izdevumiem, Kultūras ministrijai sniegtais atzinums ar iebildi norāda uz joprojām pastāvošajiem trūkumiem Simtgades izdevumu uzraudzībā. Šādu secinājumu varam pamatot ar diviem revīzijā konstatētajiem aspektiem.

NAV KLASIFICĒTS

Pirmkārt – neskaidrība par Simtgades svinību ietvaros īstenoto aktivitāšu atbilstību mērķiem. Lai gan revīzijā atturējāmie vērtēt Simtgades pasākumu lietderību, kvalitāti un atbilstību tematiskajam kontekstam, konstatējām, ka Kultūras ministrija kā resors, kas 2018.gadā ir realizējis būtiskāko daļu (79%) no valsts budžeta finansētā Simtgades aktivitāšu skaita – kopumā vismaz 320 aktivitātes –, nespēja sniegt šo aktivitāšu sadalījumu ne tikai pēc tā, vai tās rada paliekošu vērtību (lai gan viens no svinību mērķiem ir radīt paliekošas 21.gadsimta Latvijas vērtības, simbolus un jaunrades darbus), bet pat pēc tā, vai šīs aktivitātes bija paredzētas Nacionālajā pasākumu plānā vai arī tās ir papildus realizētas aktivitātes.. Lai gan Kultūras ministrija 2019.gada februārī informēja, ka plāno veikt Simtgades programmas novērtējumu tikai pēc tās pabeigšanas, revīzijas noslēgumā tā sniedza informāciju, ka novērtējuma pirmās kārtas pētījums Simtgades programmas īstenošanas ietekmes izvērtējumam par periodu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim ir pasūtīts.

Otrkārt – nepietiekamā un formālā pieeja uzraudzības nodrošināšanā. Pārbaudot resoru atskaites, ir apstiprināti gan plānā neparedzēti izdevumi, gan ilglaicīgi un vairākkārtīgi pagarināti atskaišu iesniegšanas termiņi, gan nepietiekami izvērtēts iepriekš piešķirtais finansējums un pasākuma īstenošanas gaita. Arī attiecībā uz Skolas somas izdevumiem nav iegūstama pat informācija par piešķirtā finansējuma izlietojuma apmēru, lai gan Kultūras ministre intervijās⁹⁰³ vairākkārt ir norādījusi, ka Skolas soma kā ilgtspējīga iniciatīva ir turpmāk nodrošināma budžeta bāzes izdevumos.

Kultūras ministre savā uzrunā 2018.gadā norāda: *“Kopumā Latvijas valsts simtgadi, iesaistoties vairāk nekā 2 000 svētku norisēs visā Latvijā, atzīmējis 91% iedzīvotāju. Varam būt lepni, jo tas vērtējams kā rekordaugsts sabiedrības līdzdalības rādītājs”*. Iedzīvotāju aptaujā, kura tika veikta 2019.gada janvārī, vēlējamies noskaidrot sabiedrības viedokli par vairākiem, mūsaprāt, būtiskiem jautājumiem Simtgades svinību kontekstā. Iegūtie rezultāti liecina, ka:

- ❖ lai gan Simtgades svinību ietvaros izvirzītais virsmērķis ir stiprināt Latvijas sabiedrības valstsgribu, piederības sajūtu valstij un mīlestību pret zemi, rosinot pašorganizējošus procesus un sadarbību, tomēr aptaujas dati liecina, ka salīdzinājumā ar 2017.gadu nav mainījies to iedzīvotāju skaits, kas sevi uzskata par patriotiem un kas lepojas ar to, ka ir Latvijas iedzīvotājs/pilsonis;

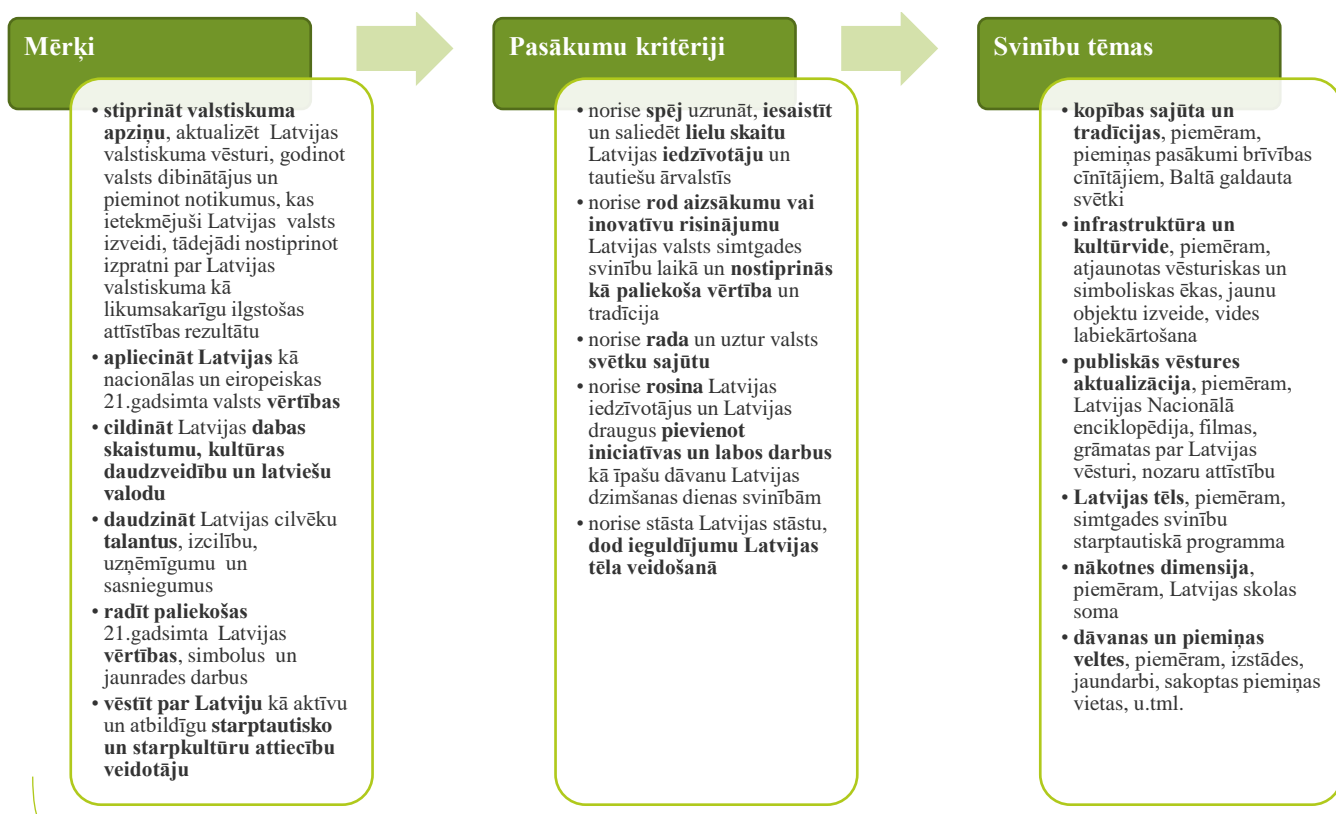
- ❖ vairāk nekā puse jeb 58% aptaujāto iedzīvotāju uzskata, ka Simtgades svinībām paredzēto naudu labāk būtu bijis tērēt citiem/savādākiem svinību pasākumiem;

❖ lielākā aptaujāto iedzīvotāju daļa jeb 76% uzskata, ka valstij no budžeta līdzekļiem svinībām būtu vajadzējis tērēt mazāk;

❖ 69% no aptaujātajiem iedzīvotājiem uzskata, ka Simtgades svinībām vajadzētu ilgt vienu, nevis piecus gadus.

4.2.1. Simtgades svinību aktivitātes

Simtgades svinībām tika noteikti mērķi, pasākumu kritēriji, svinību tēmas un aktivitātes (skat. attēlu Nr.47), kuras īstenojot pēc Simtgades svinību noslēguma būtu jāsasniedz Simtgades svinību virsmērķis – *stiprināt Latvijas sabiedrības valstsgribu, piederības sajūtu savai valstij un mīlestību pret savu zemi, rosinot pašorganizējošus procesus un sadarbību.*

Atbilstoši Nacionālajam pasākuma plānam 2018.gadā bija plānots īstenot 180 aktivitātes, no tām 15 – kopā ar pašvaldībām

47.attēls. Simtgades svinību mērķi, pasākumu kritēriji, svinību tēmas un 2018.gada aktivitāšu skaits

Tomēr:

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ Nacionālais pasākumu plāns ir atvērts turpmākām izmaiņām, un aktivitātes tajā var iekļaut visā Simtgades svinību periodā. Latvijas valsts simtgades birojs ir izveidojis Simtgades svinību iniciatīvām atvērtu virtuālo pasākumu kalendāru, kurā tiek iekļauti Nacionālajā pasākumu plānā ietvertie pasākumi, kā arī visi citi pašvaldību, uzņēmumu, nevalstisko organizāciju un pilsoniskās sabiedrības pārstāvju veidotie un Latvijas valsts simtgades birojam pieteikti pasākumi, ja tie atbilst Latvijas valsts simtgades svinību mērķiem;
- ❖ Nacionālajā pasākumu plānā nav norādītas pašvaldību pašu plānotās aktivitātes (*ir norādītas vien tās, kas tiek veiktas sadarbībā ar resoriem*), kuras turklāt bieži vien nav atrodamas arī pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos – tā pašvaldības uz Simtgadi attiecinājušas arī infrastruktūras izveides projektu īstenošanas izmaksas vismaz 1 631 818 *euro* apmērā, vairumā gadījumu tās neparedzot pašvaldību attīstības programmu rīcību un investīciju plānos.

Apkopojot revīziju ietvaros resoru iesniegtos datus (skat. tabulu Nr.13), konstatēts, ka 2018.gadā **īstenotas vismaz 1294 aktivitātes**, no tām:

- ❖ 421 aktivitāti īstenojušas ministrijas, centrālās valsts iestādes un valsts kapitālsabiedrības, no kurām 14 aktivitātes īstenotas kopā ar pašvaldībām;
- ❖ pašvaldības īstenojušas vismaz 873 papildu aktivitātes.

13.tabula

Nacionālā pasākumu plāna norādīto īstenoto aktivitāšu salīdzinājums ar faktiski īstenoto pasākumu skaitu

Resors	Plānotais aktivitāšu skaits	Faktiski īstenotais aktivitāšu skaits			Starpība starp plānotajām un īstenotajām aktivitātēm
		Kopā	Nacionālā pasākumu plāna aktivitātes	Papildu aktivitātes	
Aizsardzības ministrija	9	21	9	12	+ 12
Ārlietu ministrija	7	7	7	-	-
Ekonomikas ministrija	3	3	3	-	-
Finanšu ministrija	3	4	3	1	+ 1
Izglītības un zinātnes ministrija	18	12	12	-	- 6
Iekšlietu ministrija	8	8	8	-	-
Labklājības ministrija	6	6	5 ⁹⁰⁴	1	-
Kultūras ministrija	85	320	Nebija iespējams iegūt informāciju par aktivitāšu sadalījumu		+ 235
Ministru kabinets	5	5	5	-	-
NEPLP	3	4	3	1	+ 1
Tieslietu ministrija	3	4	1	3	+ 1
Valsts prezidenta kanceleja	5	3	3	-	- 2
VARAM	3	3	3	-	-
Veselības ministrija	5	5	5	-	-
Zemkopības ministrija	2	2	2	-	-
Pašvaldības	15	887	14 ⁹⁰⁵	873	+ 872
KOPĀ	180	1294	-	-	+ 1114

Attiecībā uz Kultūras ministrijas īstenotajām aktivitātēm revidentiem nebija iespējams iegūt pilnīgu informāciju par aktivitāšu sadalījumu starp Nacionālā plāna aktivitātēm un papildu aktivitātēm, jo Kultūras ministrija šādu informāciju nesniedza un norādīja, ka⁹⁰⁶:

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

2018.gadā kopā īstenoti aptuveni 320 pasākumi, tai skaitā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību, padotības iestāžu un Valsts kultūrkapitāla fonda finansētie pasākumi, kā arī Kultūras ministrijas finansētie projekti, par kuriem attiecīgās institūcijas ir sniegušas informāciju kā par Simtgades pasākumiem.

Viens no svinību mērķiem ir *radīt paliekošas 21.gadsimta Latvijas vērtības, simbolus un jaunrades darbus*. Tas ļāva revidentiem izdarīt pieņēmumu, ka pirms aktivitāšu iekļaušanas Nacionālajā pasākumu plānā tika veikts izvērtējums arī par to, vai pasākums rada paliekošu vērtību. **Lai gan Kultūras ministrija pati bija plānojusi veikt aktivitāšu sadalījumu⁹⁰⁷** – paliekošās vērtībās, jaunrades darbos u.c. –, **kritērijus šādam sadalījumam Valsts kontrolei tā iesniegt nevarēja. Līdz ar to revidenti lūdza resoriem, t.sk. arī Kultūras ministrijai, sadalīt īstenotās aktivitātes pēc šādām pazīmēm:**

- ❖ paliekoša vērtība;
- ❖ nav nosakāma nākotnes atdeve;
- ❖ vienas dienas pasākums svētku sajūtas radīšanai.

Iepazīstoties ar revidentu piedāvāto aktivitāšu dalījumu, **Kultūras ministrija tam nepiekrīta** (un līdz ar to arī nesadalīja sava resora ietvaros īstenotās 320 aktivitātes pēc revidentu ierosinātā dalījuma) un norādīja⁹⁰⁸, ka:

Kultūras ministrija ir izskatījusi Valsts kontroles [...] norādīto rādītāju iedalījumu, kā arī konsultējusies ar ekspertiem kultūras pasākumu novērtēšanas jomā [...]. No pievienotās tabulas nav skaidrs, pēc kādas metodikas minētie dati aizpildāmi, turklāt rādītāju grupējums un izvēlētie indikatori, kā arī tabulā minētie piemēri neatbilst metodikai un praksei, kas tiek izmantota kultūras pasākumu novērtējumā [...].

Kultūras ministrija nav izstrādājusi arī kritērijus, kā pārliecināties, vai īstenotās aktivitātes sasniedz izvirzītos mērķus un 2019.gada februārī informēja, ka **tikai pēc Simtgades svinību noslēguma, t.i., 2022.gadā, tā plāno pasūtīt pētījumu un izstrādāt kritērijus Simtgades svinību ietvaros īstenoto aktivitāšu novērtējumam⁹⁰⁹**:

[...] Kultūras ministrija plāno veikt Simtgades programmas novērtējumu pēc Simtgades programmas pabeigšanas un šim mērķim tiks piesaistīts neatkarīgs pētījuma veicējs. [...]. Ievērojot līdzšinējo programmu ieviešanas un novērtēšanas praksi, Simtgades programmas novērtējuma veikšanai nepieciešams izstrādāt pētījuma metodiku un kritērijus, kuri atspoguļo Simtgades programmas īstenošanas novērtējumu atbilstoši Informatīvajā ziņojumā „Par gatavošanos Latvijas valsts simtgadei 2017.–2021. gadā” apstiprinātajiem svētku programmas mērķiem, uzdevumiem un galvenajiem vēstījumiem.

Revīzijas noslēgumā Kultūras ministrija sniedza informāciju, ka novērtējuma pirmās kārtas pētījums Simtgades programmas īstenošanas ietekmes izvērtējumam par periodu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim ir pasūtīts.

Neskatoties uz to, ka Kultūras ministrija tās īstenotās 320 aktivitātes nevarēja sadalīt:

- ❖ ne starp Nacionālā plāna aktivitātēm un papildu aktivitātēm;
- ❖ ne pēc revidentu ierosinātā dalījuma,

tomēr no finansējuma saņēmējiem tā sagaida detalizētas atskaites.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

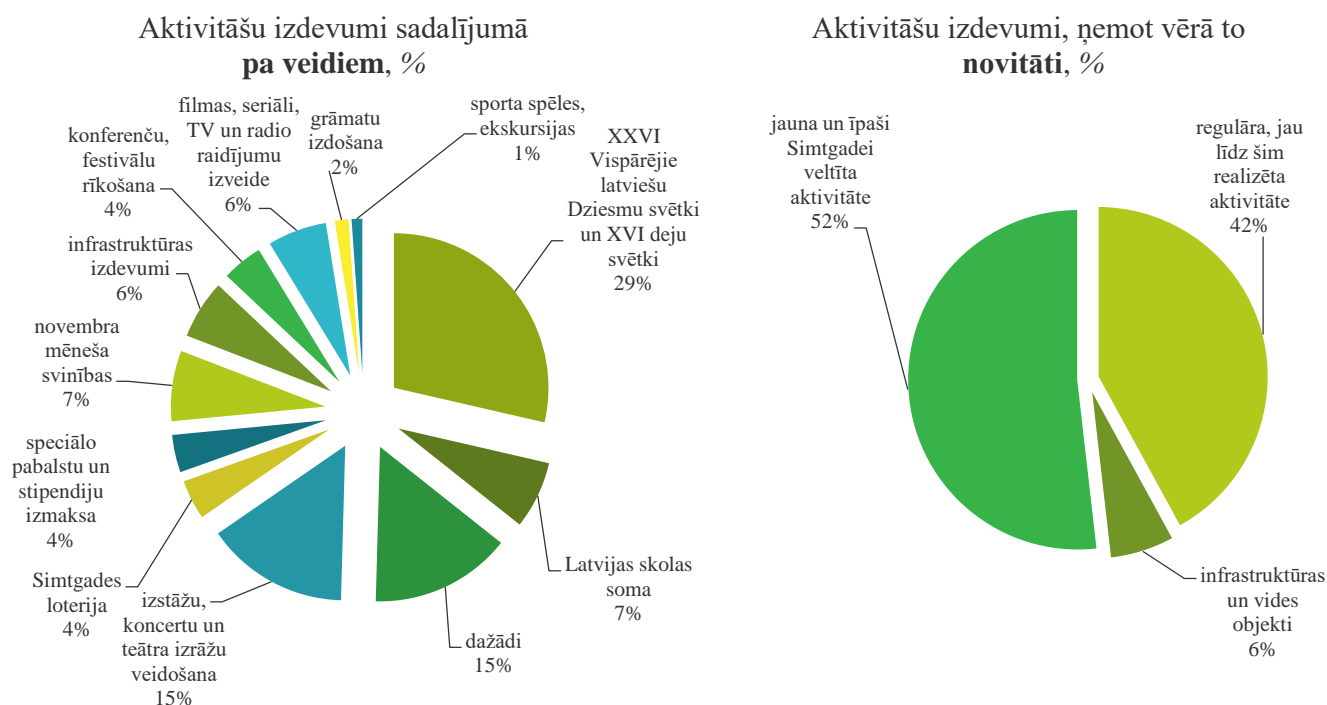
PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Tā, piemēram, Kultūras ministrija sagaida, ka finansējuma saņēmēji iesniedzamajās atskaitēs, kas jāaizpilda *Latvijas skolas somas* finansējuma saņēmējiem, sadalīs pasākumus pēc šādām jomām:

- ❖ Latvijas valstiskuma attīstības un saglabāšanas liecības;
- ❖ Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes;
- ❖ zinātnes un inovāciju attīstība Latvijā;
- ❖ Latvijas daba un kultūrainava.

Lai tomēr sniegtu ieskatu Simtgades realizētajās aktivitātēs, **revidenti atteicās no sākotnēji piedāvātā aktivitāšu dalījuma** pazīmēs: 1) paliekoša vērtība; 2) nav nosakāma nākotnes atdeve; 3) vienas dienas pasākums svētku sajūtas radīšanai – **un aktivitātes sagrupēja atkārtoti**, tās sadalot, ņemot vērā aktivitātes **veidu**⁹¹⁰, piemēram, koncerti, izstādes, filmas, grāmatas, infrastruktūras uzlabošana, teritorijas labiekārtošana u.tml. Un **tā kā viens no iepriekšējā gada revīzijā izvirzītajiem riskiem bija, ka nebūs iespējams nodalīt īpašās Simtgades aktivitātes no regulārajām iestāžu īstenotajām aktivitātēm**, tad resoriem tika piedāvāts aktivitātes sadalīt pēc to **novitātes**⁹¹¹ – 1) jauna un īpaši Simtgadei veltīta aktivitāte; 2) regulāra, jau līdz šim realizēta aktivitāte, 3) infrastruktūras un vides objekti.

Sagrupējot aktivitātes, konstatēts, ka **no kopējā 36,3 milj. euro valstī izlietotā finansējuma 2018.gadā, būtiskākais finansējums novirzīts XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu svētkiem un XVI deju svētkiem – 10,4 milj. euro jeb 29% un vairāk nekā puse no realizētajām aktivitātēm (18,8 milj. euro jeb 52%) ir bijušas jaunas un īpaši Simtgadei veltītas aktivitātes:**

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

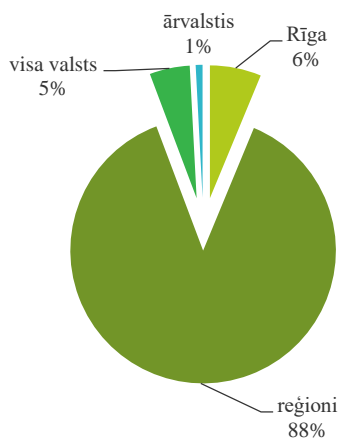
PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

	<i>euro</i>
XXVI Vispārējie latviešu Dziesmu svētki un XVI deju svētki	10 371 252
Latvijas skolas soma	2 564 606
Dažādi (<i>piemēram, aktivitāte Lauki ienāk pilsētā, augstāko Latvijas valsts apbalvojumu pasniegšana, aktivitātes diasporas mītnes zemēs</i>)	5 356 123
Izstāžu, koncertu un teātra izrāžu veidošana	5 425 358
Simtgades loterija	1 504 494
Speciālo pabalstu un stipendiju izmaksa	1 425 676
Novembra mēneša svinības	2 677 078
Infrastruktūras izdevumi	2 233 233
Konferenču, festivālu rīkošana	1 544 818
Filmas, seriāli, TV un radio raidījumu izveide	2 244 540
Grāmatu izdošana	514 809
Sporta spēles, ekskursijas	404 050
KOPĀ	36 266 037

	<i>euro</i>
Jauna un īpaši Simtgadei veltīta aktivitāte (<i>piemēram, koncertuzvedums "Abas malas"</i>)	18 790 309
Regulāra, jau līdz šim realizēta aktivitāte (<i>piemēram, 4.maija, 18.novembra svinības</i>)	15 242 495
Infrastruktūras un vides objekti (<i>piemēram, Pasākumu kopums "Mana Jūra 2018", parku labiekārtošana</i>)	2 233 233
KOPĀ	36 266 037

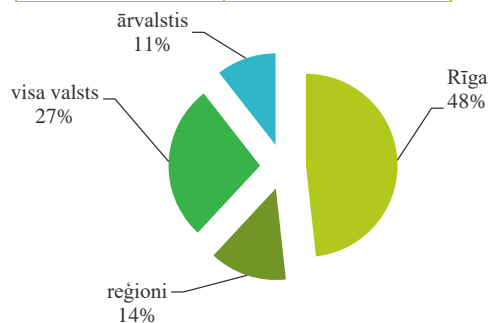
Revīzijā grupējām Simtgades svinību ietvaros īstenotās aktivitātes arī pa to norises vietām – Rīga, reģioni, visa valsts (*piemēram, tādas aktivitātes kā grāmatas, elektroniskās datu bāzes*), ārvalstis. **Skaita ziņā vislielākais aktivitāšu īpatsvars ir bijis reģionos (88% aktivitātes), savukārt gandrīz puse (48% jeb 17,5 milj. euro) finansējuma tika izlietots aktivitātēm, kas norisinājās Rīgā:**

Aktivitāšu skaits sadalījumā pēc to norises vietas, %

Aktivitātes sadalījumā pēc to norises vietas, euro

Rīga	17 496 393
reģioni	4 962 894
visa valsts	9 977 299
ārvalstis	3 829 451
KOPĀ	36 266 037

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

4.2.2. Simtgades svinību izdevumi un Kultūras ministrijas īstenotā uzraudzība

4.2.2.1. Simtgades svinību izdevumi

No Simtgades svinībām **plānotā finansējuma 61,6 milj. euro apmērā** (*t.sk. Nacionālā pasākumu plānā paredzētie 59,1 milj. euro, 2015. un 2016.gadā Kultūras ministrijai piešķirtais finansējums 2,3 milj. euro un 2014.gadā aktivitātes "Latvijas filmas Latvijas simtgadei" ietvaros izlietotie 0,2 milj. euro*) **2018.gadā sākotnēji indikatīvi bija plānots izlietot 25,2 milj. euro.**

Veicot visu ar Simtgades svinību organizēšanu iesaistīto resoru informācijas apkopojumu, konstatēts, ka Simtgades svinībām 2018.gadā resori faktiski izlietojuši vismaz **36,3 milj. euro, kas ir par 10,4 milj. euro jeb par 30% vairāk**, tajā skaitā:

- ❖ **ministrijas un centrālās valsts iestādes izlietoja 28 227 999 euro**, no kuriem 10 611 409 euro bija papildus piešķirtais finansējums Kultūras ministrijas apakšprogrammā 22.12.00 "Latvijas valsts simtgades programma", un 118 147 euro bija papildus piešķirtais finansējums Valsts prezidenta kancelejai, un 17 498 443 euro izlietoti no resoru esošā budžeta līdzekļiem, pašu ieņēmumiem, ziedojumiem u.c. līdzekļiem:

Resors	Īpašā budžeta programmā papildu piešķirtais finansējums, euro		Iestāžu budžeta bāzē jau pieejamais finansējums*, euro		Kopā, euro	
	plānots	izlietots	plānots	izlietots	plānots	izlietots
Aizsardzības ministrija	-	-	260 599	385 496	260 599	385 496
Ārlietu ministrija	1 506 274	1 273 221	-	7 326	1 506 274	1 280 547
Ekonomikas ministrija	502 750	502 750	-	251 974	502 750	754 724
Finanšu ministrija	-	-	228 500	191 849	228 500	191 849
Iekšlietu ministrija	150 000	141 675	47 500	26 591	197 500	168 266
Izglītība un zinātnes ministrija	271 164	269 524	265 791	133 685	536 955	403 209
Kultūras ministrija	6 573 768	6 588 254	10 098 045	14 452 938	16 671 813	21 041 192
Labklājības ministrija	75 000	71 298	9 132	1 276 724	84 132	1 348 022
Ministru kabinets	-	-	37 500	130 455	37 500	130 455
NEPLP	900 000	1 128 491	120 000	390 000	1 020 000	1 518 491
Tieslietu ministrija	-	-	106 000	81 715	106 000	81 715
Valsts prezidenta kanceleja	484 000	118 147	110 000	169 584	594 000	287 731
VARAM	331 703	322 201	-	-	331 703	322 201
Veselības ministrija	14 000	14 000	-	106	14 000	14 106
Zemkopības ministrija	300 000	299 995	6 000	-	306 000	299 995
KOPĀ	11 108 659	10 729 556	11 289 067	17 498 443	22 397 726	28 227 999

* resora esošā budžeta līdzekļi – esošais valsts budžeta finansējums, pašu ieņēmumi, ziedojumi, dāvinājumi, u.tml.

- pozitīvs atzinums ar apstākļu akcentējumu - atzinums ar iebildi

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ **valsts kapitālsabiedrības** Nacionālā pasākumu plāna pasākumiem no pašu finansējuma izlietoja **1 534 375 euro**:

Kapitālsabiedrība	Pasākums	Plānots	Izlietots
VAS Latvijas Loto/FM	Nacionālā simtgades loterija	1 763 156	1 504 494
VSA Latvijas probes birojs/FM	Konvencijas par dārgmetālu izstrādājumu pārbaudi un zīmogošanu Pastāvīgās komitejas un Starptautiskās probes iestāžu asociācijas sēde pirmo reizi Latvijā 2018.gadā, atzīmējot valsts simtgadi (daļējs finansējums)	6 000	6 000
VAS "Latvijas dzelzceļš"/SM	Brīvdabas foto izstāde "Latvijas transporta un sakaru nozares 100 gadi", kas veltīta transporta un sakaru attīstībai	4 000	-
AS "Pasažieru vilciens"/SM	Īpaši izveidots tematisks vilciens "Dziesmotais ekspresis" un maršruts, ar kora "Balsis" līdzdalību.	5 250	-
VAS "Latvijas Pasts"/SM	Pastmarku sērija "Latvijas Republikai 100"	5 000	8 090
VAS "Elektroniskie sakari"/VARAM	"Apsveikums Latvijai" – sakaru nozares un VAS "Elektroniskie sakari" veltījums Latvijai tās simtgadē	15 791	15 791
KOPĀ		1 799 197	1 534 375

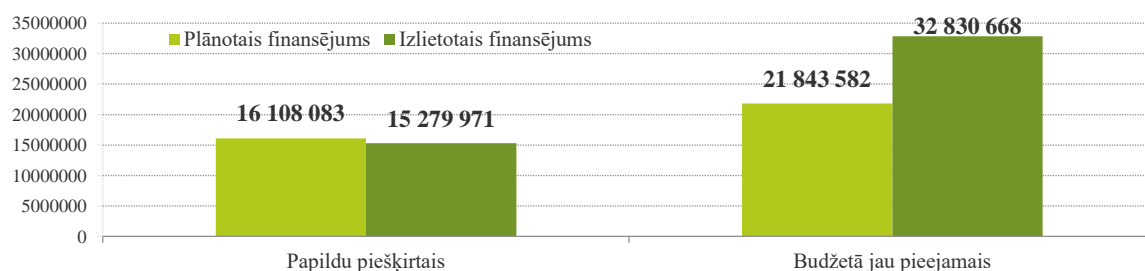
- ❖ **pašvaldības** Simtgades svinībām izlietoja 9 582 559 euro, no kuriem **6 503 664 euro** ir pašvaldību esošā budžeta līdzekļi:

Resors	Īpašā budžeta programmā papildu piešķirtais finansējums, euro		Pašvaldību budžetā jau pieejamais finansējums, euro		Kopā, euro	
	plānots*	izlietots*	plānots**	izlietots	plānots	izlietots
Pašvaldības, no tām	358 610	3 348 895	699 285	6 503 664	1 057 895	9 582 559
Rīgas pilsētas pašvaldība	-	1 210 418	-	2 522 794	-	3 744 212
Liepājas pilsētas pašvaldība	-	266 945	-	289 266	-	556 210
Tukuma novada pašvaldība	-	48 186	-	380 805	-	428 992
Jelgavas pilsētas pašvaldība	-	106 565	-	311 460	-	418 024
Jēkabpils pilsētas pašvaldība	-	38 708	-	344 634	-	383 341

* finansējums norādīts informatīvi, lai raksturotu situāciju pašvaldībās, jo gan plānotais (358 610 euro), gan izlietotais (3 348 895 euro) finansējums ir iekļauts Kultūras ministrijas plānotajā un izlietotajā finansējumā

** plānotais finansējums Nacionālajā pasākumu plānā pašvaldību pašu finansētajām aktivitātēm netiek norādīts, 699 285 euro ir tikai finansējuma daļa aktivitātēm, kas tiek veiktas sadarbībā ar citiem resoriem.

Salīdzinot Nacionālajā pasākumu plānā norādītos indikatīvi plānotos Simtgades svinību izdevumus par 2017.un 2018.gadu ar faktiskajiem izdevumiem (skat.48.attēlu), konstatēts, ka **no plānotā finansējuma 37 951 665 euro** apmērā faktiski šo divu gadu laikā **ir izlietoti 48 110 639 euro**, turpinot jau iepriekšējā gadā konstatēto tendenci pārtērēt iestāžu budžeta bāzē jau pieejamo finansējumu:

48.attēls. Indikatīvi plānotais Simtgades finansējums salīdzinājumā ar faktiskajiem izdevumiem 2017.–2018.gadā, euro

Ieviešot 2017.gadā sniegto **ieteikumu**⁹¹², arī **Finanšu ministrija apkopoja informāciju** par 2017. un 2018.gadā resoru plānoto un izlietoto finansējumu. Lai gan atšķirībā no revidentiem Finanšu ministrija apkopoja informāciju tikai par Nacionālā plāna aktivitātēm (tāpēc abu apkopojumu datu salīdzināšana ir apgrūtināta), tomēr arī **daļā, kur apkopojuma pieejas sakrīt, konstatējām resoru sniegtās**

NAV KLASIFICĒTS

informācijas atšķirības, piemēram, Izglītības un zinātnes ministrijas īstenotās aktivitātes *Pasākumu kopums "100 gadi Latvijas zinātnē"* ietvaros Finanšu ministrijai norādīts resora izlietotais kopējais finansējums 242 161 *euro*, bet ar Valsts kontroli saskaņots izlietotais finansējums 49 086 *euro*⁹¹³.

Savukārt, veicot pārbaudes **Rīgas pilsētas pašvaldībā**, tika konstatēts, ka **finansējums** aktivitāšu īstenošanai **tika izlietots** ne tikai no budžeta apakšprogrammas, kur šie līdzekļi tika plānoti, bet **arī no citām apakšprogrammām**, piemēram, budžeta apakšprogrammas "*Sākumskolas, pamatskolas un vidusskolas*". Tāpat, izlases veidā pārbaudot desmit Simtgades ietvaros īstenotās aktivitātes⁹¹⁴, kuru īstenošanai tika izlietoti 2 809 575 *euro*, **konstatēta informācijas neatbilstība attiecībā uz divām aktivitātēm**⁹¹⁵ – saskaņā ar iesniegtajām pasākumu tāmēm/atskaitēm šo aktivitāšu īstenošanai bija izlietoti 712 665 *euro*⁹¹⁶, savukārt atbilstoši uzrādītajiem attaisnojuma dokumentiem – 699 665 *euro*, kas **norāda uz Rīgas pilsētas pašvaldības iekšējās kontroles sistēmas trūkumiem**.

4.2.2.2. Simtgadei piešķirtā finansējuma izlietojuma uzraudzība

Kultūras ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde kultūras nozarē⁹¹⁷. Kultūras ministrijas stratēģijā⁹¹⁸ tās darbības virzienam *Kultūras telpas attīstība – sabiedrībai pieejama kvalitatīva profesionālā māksla* kā **politikas rezultāts ir definēts**:

Sagatavota un īstenota daudzveidīga Latvijas valsts simtgades svinību programma (2017.–2021. gadā) ar tās kulmināciju 2018.gadā

un kā tās **uzdevums ir definēts**:

Īstenot Latvijas valsts simtgades svinību pasākumu plānu un tā publicitātes aktivitātes, koordinēt Latvijas valsts simtgades aktivitāšu ietvaru, nodrošinot dažādu nozaru un sabiedrības iesaisti.

Kultūras ministrija saskaņā ar normatīvo aktu⁹¹⁹ ir atbildīga par:

- ❖ ministriju un centrālo valsts iestāžu ikgadējo pārskatu saņemšanu;
- ❖ gala ziņojuma par Simtgades svinību sasniegtajiem rezultātiem un piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojumu sagatavošanu un iesniegšanu MK līdz 2022.gada 15.februārim.

Par 2018.gadā izlietoto finansējumu resoriem līdz 2019.gada 31.janvārim bija jāiesniedz Kultūras ministrijai pārskats⁹²⁰. Kultūras ministrijas atbildīgie darbinieki sadarbībā ar Latvijas valsts simtgades rīcības komiteju pārbaudīja pārskatos norādīto informāciju un apstiprināja tur norādītos veiktos izdevumus.

Revīzijās⁹²¹ konstatēti fakti, kas norāda, ka Kultūras ministrija nenodrošina kvalitatīvu uzraudzību un kontroli pār Simtgades svinību ietvaros īstenotajiem piešķirto finansējumu, kā arī iesniegtās atskaites pārbauda virspusēji un formāli, jo:

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Nav izvērtēts iepriekšējā gadā piešķirtais finansējums un pasākuma īstenošanas gaita	Piemēram: no biedrības KIM nesaņemot atskaiti par 2017.gadā piešķirtā finansējuma izlietojumu, 2018.gadā jaunas aktivitātes īstenošanai piešķirti 58 500 <i>euro</i> .
Ilgstoši un vairākkārtīgi pagarināti atskaišu iesniegšanas termiņi	Piemēram: Līdz 2019.gada jūlijam nebija saņemtas atskaites par Latvijas Universitātei 2015. un 2017.gadā piešķirtā finansējuma izlietojumu un vēstures eseju īstenošanas gaitu.
Apstiprināti izdevumi, kas nebija paredzēti plānā	Piemēram: <ul style="list-style-type: none"> ❖ atbilstoši Kultūras ministrijas iekšējiem noteikumiem⁹²² Nacionālajam kino centram bija jāiesniedz un Kultūras ministrijas valsts budžeta līdzekļu izvērtēšanas komisijai bija jāizvērtē iesniegtā atskaite par iestādes esošā valsts budžeta līdzekļu finansējuma izlietojumu 2018.gadā. Kultūras ministrija ir apstiprinājusi Nacionālā kino centra izdevumus 446 455 <i>euro</i> apmērā, lai gan finansējums tika piešķirts filmām, kas nav iekļautas konkursa “Latvijas filmas Latvijas simtgadei” atbalstīto projektu sarakstā; ❖ aktivitātes <i>Kustības bērniem “Draudzīga skola” iniciatīvas konference</i> ietvaros apstiprinājusi tāda pasākuma īstenošanu, kas nebija iekļauts aktivitātes plānā – Labklājības ministrijas finanšu revīzijā⁹²³ konstatēts, ka no aktivitātei plānotā finansējuma 15 000 <i>euro</i> apmērā, neizlietotais finansējums 3331 <i>euro</i> apmērā izlietots ar aktivitātes īstenošanu nesaistīta pasākuma izdevumu segšanai – 605 zibatmiņu iegādei

Attiecībā uz aktivitāti *Latvijas skolas somas ieviešana* (turpmāk – Skolas soma), kas ir viens no lielākajiem īstenojamajiem projektiem ar plānoto finansējumu 13,2 milj. *euro*, t.sk. 2018.gadam – 2,5 milj. *euro*, tika izdoti atsevišķi Ministru kabineta noteikumi⁹²⁴, kuros noteikta kārtība, kādā aprēķina un piešķir finansējumu pasākuma īstenošanai, kā arī noteikts pienākums izglītības iestādēm līdz 15.01.2019. iesniegt Kultūras ministrijā pārskatu par piešķirtā finansējuma izlietojumu un sasniegtajiem rezultātiem. Savukārt Kultūras ministrijai divu nedēļu laikā pēc pārskata saņemšanas tas bija jāpārbauda un jāapstiprina.

Jau pabeidzot revīziju Kultūras ministrijā, tika konstatēts, ka **nav pieejama un netiek apkopota informācija par šīs aktivitātes īstenošanai resoru esošā budžeta līdzekļu izlietojumu**. Pēc revidentu rīcībā esošās informācijas Skolas somas īstenošanai izlietoti vismaz 2 613 031 *euro*. Tāpat Kultūras ministrija nav nodrošinājusi pietiekamu uzraudzību pār piešķirtā finansējuma izlietojumu, jo:

- ❖ vairākos gadījumos nav iespējams identificēt, kāds pasākums par piešķirto finansējumu tika apmeklēts, jo atskaitē tiek norādīta organizācija, no kuras iegādāta biļete, nevis pasākums, kā arī vairākos gadījumos kādam no apmeklētajiem pasākumiem nav norādīta atbilstība programmas saturiskajām jomām;
- ❖ izlases veidā veicot apmeklēto pasākumu pārbaudi, konstatēts, ka, nesaņemot dokumentārus pierādījumus⁹²⁵ skolēnu apmeklēto pasākumu sasaistei ar Skolas somas noteikto mērķi *iespēju pieredzēt Latvijas mākslu un kultūru, kā arī izzināt vēsturisko mantojumu un radošās industrijas, ir apstiprināts finansējums 2154 *euro* apmērā apmeklētajām ārzemju kino filmām* (Kultūras ministrija nepiekrīta minētajam secinājumam un sniedza savu viedokli, kurš iekļauts Valsts kontroles revīzijas ziņojumā “Par Kultūras ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību”⁹²⁶);

NAV KLASIFICĒTS

- ❖ izstrādātajā iesniedzamā **pārskata formā ir jānorāda kopējais pasākumus apmeklējušo izglītojamo skaits, kas rezultātā uzrāda neprecīzus datus**, jo viens izglītojamais, iespējams, ir apmeklējis vairākus pasākumus. Apkopojot datus par visiem izglītojamajiem, kas apmeklējuši aktivitātes Skolas somas ietvaros kādu no pasākumiem, konstatēts, ka to kopsummā apmeklējuši 411 007 izglītojamais, lai gan pēc pieejamajiem datiem⁹²⁷ valstī uz 01.09.2018. mācījās 244 951 izglītojamie. Minētais nerada finanšu riskus, tomēr norāda uz iespējamu problēmu gūt patiesu priekšstatu par reālo izglītojamo skaitu, kas ir apmeklējuši pasākumus, un iespēju pārliecināties, ka tiešām katrs izglītības iestādes izglītojamais ir apmeklējis kādu no pasākumiem.

Kultūras ministrijai ir **pienākums nodrošināt** budžeta apakšprogrammas 22.12.00. *Latvijas valsts simtgades programma* ietvaros **piešķirtā papildu finansējuma pārskaitīšanu resoriem atbilstoši MK rīkojumam, kā arī aktuālās informācijas uzrādīšanu MK rīkojuma 1.pielikumā**. Tomēr par **iestāžu pašu esošā budžeta līdzekļu plānoto un faktisko izlietojumu netiek uzturēta aktuālā informācija**.

Lai nodrošinātu aktuālās informācijas uzrādīšanu MK rīkojumā, **šo gadu laikā kopš MK rīkojuma izdošanas tajā ir veikti trīs grozījumi** – 05.12.2017. , 08.08.2018. un 11.06.2019.

Tomēr jau Kultūras ministrijas revīzijā konstatētais norāda, ka **finansējums 98 000 euro apmērā tika piešķirts, izmantojot atšķirīgu finansējuma piešķiršanas kārtību nekā sākotnēji noteiktā, piešķirot finansējumu ar Saeimas lēmumu⁹²⁸ un veicot apropriācijas pārdali⁹²⁹ no valsts budžeta apakšprogrammas 41.13.00. “Finansējums VAS “Valsts nekustamie īpašumi” uz valsts budžeta apakšprogrammu 22.12.00 “Latvijas valsts simtgades programma”**.

4.2.3. Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

Tā kā Simtgades svinību virsmērķis ir *stiprināt Latvijas sabiedrības valstsgribu, piederības sajūtu valstij un mīlestību pret Latvijas zemi, rosinot pašorganizējošus procesus un sadarbību, būtiska nozīme ir sabiedrības valstiskās piederības noskaņojuma rādītājiem, sabiedrības pašas vērtējumam par šī mērķa sasniegšanu, kā arī viedoklim par svinībām un to tēriņiem*.

Lai gūtu priekšstatu par sabiedrības viedokli attiecībā uz Simtgades svinību īstenotajiem pasākumiem un tiem izlietoto finansējumu, **Valsts kontrole nolēma sabiedrības viedokli noskaidrot jau 2019.gada janvārī, kad tikko bija norisinājusies Simtgades svinību kulminācija, tāpēc sadarbībā ar pētījumu centru SKDS veica iedzīvotāju aptauju (visi aptaujas rezultāti no 1.10.2019. pieejami <http://petijumi.mk.gov.lv/node/3165>)⁹³⁰, kuras ietvaros tika aptaujāti 1010 Latvijas iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 75 gadiem visā Latvijas teritorijā**.

Aptaujas dati liecina, ka, salīdzinot SKDS rīcībā esošos datus uz 2017.gada septembri ar 2019.gada janvāra rādītājiem:

- ❖ **Simtgades svinības nav mainījušas iedzīvotāju patriotisma līmeni**, jo arī 2017.gadā par patriotiem sevi uzskatīja 75% iedzīvotāju;
- ❖ **par 2% (no 75% 2017.gadā uz 73% 2019.gada janvārī) pat samazinājies to iedzīvotāju skaits, kas lepojas ar to, ka ir Latvijas pilsonis/iedzīvotājs;**

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ **par 11%** (no 62% uz 51%) **ir krities to iedzīvotāju skaits, kas uzskata, ka Latvija ir labāka, nekā lielākā daļa citu valstu;**
- ❖ **tikai par 1%** (no 38% uz 37%) **ir samazinājies to iedzīvotāju skaits, kas piekristu pārcelties uz citu valsti, ja tas nozīmētu ievērojamu dzīves līmeņa celšanos;**
- ❖ **kā arī par 2%** (no 55% uz 57%) **ir palielinājies to iedzīvotāju skaits, kas nepiekristu paciest ekonomiskas grūtības, lai valsts uzplauktu.**

Aptaujas ietvaros tika noskaidrots arī iedzīvotāju Simtgades ietvaros apmeklētāko aktivitāšu veids un nozīmīgākie svinību notikumi:

- ❖ **43%** no aptaujātajiem iedzīvotājiem **nav apmeklējuši vai piedalījušies nevienā no Latvijas Simtgadei veltītajām aktivitātēm**, bet 29% iedzīvotāju ir klātienē vai televīzijā skatījušies salūtu;
- ❖ **12%** no aptaujātajiem iedzīvotājiem **kā nozīmīgāko Simtgades apmeklēto pasākumu min svētku salūtu, 11% – XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu svētkus un XVI deju svētkus, tomēr 41%** no aptaujātajiem iedzīvotājiem **apgalvo, ka viņiem nebija viena konkrēta nozīmīgākā notikuma,**
tomēr lielākā daļa jeb **87%** aptaujāto iedzīvotāju **norāda, ka iepriekš nosauktais, nozīmīgākais Simtgades svētku pasākums, viņiem ir radījis svētku sajūtu, bet 8% apgalvo, ka pasākums svētku sajūtu nav radījis.**

Iedzīvotāju **viedoklis** attiecībā uz zināšanām **par Simtgades svinību tēriņiem un svinību ilgumu ir neviennozīmīgs**, jo pēc aptaujas datiem konstatējams, ka **gandrīz puse jeb 48% no iedzīvotājiem uzskata par sliktām savas zināšanas par Simtgades svinībām piešķirtā valsts budžeta tērēšanu, tomēr:**

- ❖ **vairāk nekā puse jeb 58%** no visiem aptaujātajiem iedzīvotājiem **uzskata, ka Simtgades svinībām paredzēto naudu labāk būtu bijis tērēt citiem/savādākiem svinību pasākumiem un tikai 14%** norāda, ka nauda svinībām tiek tērēta labi un prātīgi;
- ❖ **uzskatam, ka valstij no budžeta līdzekļiem svinībām būtu vajadzējis tērēt mazāk naudas, piekrita 76%** iedzīvotāju un tikai 2% iedzīvotāju uzskata, ka būtu vajadzējis tērēt vairāk naudas.

Jautājot, kāds ir sabiedrības viedoklis par to, ka Simtgades svinības Latvijā ilgst piecus gadus, konstatējams, ka **69% iedzīvotāju uzskata, ka Simtgades svinībām vajadzētu ilgt vienu gadu, bet tam, ka svētkus vajadzētu svinēt piecus gadus, piekrīt tikai 7% respondentu.**

Papildus kā vēl vienu sabiedrības viedokli ilustrējošu faktu par neapmierinātību ar Simtgades svinību tēriņiem var minēt 2017.gadā iesāktu kolektīvo parakstu vākšanu iniciatīvas “Simgades svinību naudas novirzīšana vēža ārstēšanai” ietvaros. 10.08.2018. Saeimai tika iesniegts kolektīvais iesniegums⁹³¹ ar 10 815 iedzīvotāju parakstiem iniciatīvas atbalstam.

NAV KLASIFICĒTS

Standartizācijas un Centralizācijas projekti

Valsts kontrole šajā revīzijā vērtēja divus Finanšu ministrijas (Valsts kases) realizētus projektus *Finanšu uzskaites procesu standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana (turpmāk – Standartizācija) un Centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija (turpmāk – Centralizācija)*. **Abi projekti ir ļoti būtiski, jo to realizācijai un rezultātiem ir ietekme uz visu valsts pārvaldi.**

Standartizāciju vērtējām, jo projektam bija jābūt solim uzskaites procesu standartizācijas virzienā ar izdevumu samazināšanas efektu, turklāt projekts ietekmē visas valsts un pašvaldību iestādes – visām no 2019.gada jāievieš būtiskas izmaiņas grāmatvedības uzskaites kārtošānā, kas iniciētas, lai Saimnieciskā gada pārskats kopumā un katrs no tajā iekļautajiem pārskatiem tā lietotājiem sniegtu patiesāku ainu par valsts rīcībā esošajiem līdzekļiem (īpašumiem, parādnikiem un naudas līdzekļiem) un to finansēšanas avotiem (valsts budžeta izpildes rezultātu un valsts saistībām). **Centralizācija, savukārt, ir viens no Valsts pārvaldes reformu plāna uzdevumiem atbalsta funkciju centralizēšanas virzienā, lai paaugstinātu valsts pārvaldes darbības efektivitāti.** Šo jautājumu Valsts kontrole uzskatīja par būtisku, jo šī projekta gaitā iegūto pieredzi (t.sk. apzinātos trūkumus un pieļautās kļūdas) varētu izmantot citu atbalsta funkciju centralizēšanas projektos.

Turklāt abi projekti ir cieši saistīti, un viena projekta rezultāti var ietekmēt arī otra projekta rezultātus. Lai varētu veikt grāmatvedības uzskaites centralizāciju, vispirms ir jāveic finanšu uzskaites procesu standartizācija. Valsts kontrole šos projektus uzskata par būtiskiem arī tāpēc, ka Latvija ir vienīgā no Baltijas valstīm⁹³², kurā grāmatvedības uzskaitē tiek kārtota decentralizēti un politikas plānošanas dokumentos nav definēti finanšu uzskaites centralizācijas sasniedzamie mērķi, mērķa sasniegšanas kritēriji, īstenošanas termiņi, rīcības plāni un atbildīgie.

Valsts kontrole abus projektus vērtēja atbilstoši projektu vadības labākās prakses standartiem⁹³³. Projektu vadības labās prakses standarti⁹³⁴ ir vērsti uz to, **lai projekti sasniedz mērķi pēc iespējas efektīvākā veidā, iekļaujoties sākotnēji noteiktajā budžetā un laika termiņos, kas pēc būtības atbilst arī ar efektīvas valsts pārvaldes darbības pamatprincipiem**⁹³⁵.

Arī Valsts kase aktivitātes, kurām piemīt projekta pazīmes, uzskata par projektiem un tos vada saskaņā ar iekšējo tiesību aktu “Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata”.⁹³⁶

4.3. Standartizācijas projekts

Lai gan Finanšu ministrijas iecere palielināt finanšu pārskatu atbilstību Starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (turpmāk – SPSGS) ir atbalstāma un Valsts kases īstenotais projekts “Finanšu uzskaites procesu standartizācija valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana” (turpmāk – Standartizācija) ir solis pareizajā virzienā, tomēr Finanšu ministrijai kā vadošajai valsts pārvaldes institūcijai finanšu nozarē nav skaidra un pamatota redzējuma par finanšu datu kvalitātes uzlabošanu valstī. Valsts kontroles ieskatā atbilstības SPSGS nodrošināšana radīs tikai priekšnoteikumus pilnīgu un uzticamu finanšu datu nodrošināšanai, tomēr konkrēti iezīmēta tālāko darbību kopuma nav.

2013.gadā pieņemot lēmumu veikt tikai vienu komponenti no koncepcijā un informatīvajā ziņojumā paredzētajām aktivitātēm, t.i., palielināt finanšu pārskatu atbilstību SPSGS, kura 2012.gadā saskaņā ar EUROSTAT vērtējumu sasniedza 64%, kas ir virs vidējā rādītāja ES dalībvalstīs, Valsts kase pieteica jauno politikas iniciatīvu (turpmāk – JPI), līdz ar to nosakot Standartizāciju kā vienu no darbības prioritātēm. Taču Valsts kontrole ir pārliecināta, ka tikai ar JPI iniciēto normatīvo aktu pielāgošanu SPSGS netiks nodrošināts mērķis uzlabot finanšu un grāmatvedības uzskaites procesu vienādošanu un standartizāciju.

Līdz šim veiktie pasākumi Standartizācijas īstenošanas laikā nav devuši pozitīvu ietekmi uz vienīgā noteiktā rezultātīvā – finanšu pārskata atbilstība SPSGS – vērtību, tai paliekot nemainīgai jau gadiem, tomēr šis fakts nav pievērsis ne Finanšu ministrijas, ne Valsts kases Vadības komitejas, ne projekta uzrauga pastiprinātu uzmanību. Projekta vadītājs revīzijā atzina, ka tikai projekta noslēgumā, t.i., 2022.gadā, tiks lemts par iespēju mērīt rezultātīvo rādītāju, taču Valsts kontroles ieskatā Finanšu ministrijas kā vadošās valsts pārvaldes institūcijas finanšu nozarē aktīva iesaiste ir nepieciešama nekavējoties, pārskatot projekta aktivitātes un to ietvaros plānotās darbības, šā brīža definēto mērķi un sasniedzamos rādītājus, lai nodrošinātu noteiktā mērķa – uzlabot finanšu un grāmatvedības uzskaites procesu vienādošanu un standartizāciju – sasniegšanu.

Revidentu ieskatā Standartizācijas projekta vadība kopumā, kā arī tā realizācijas vadība Valsts kasē pēc būtības nav īstēnota kā koordinētu un kontrolētu norišu kopums, kuram ir noteikti sākuma un beigu termiņi un kura īpašām prasībām atbilstošais mērķis jāasniedz, iekļaujoties atvēlētajos laika un resursu ietvaros – ir būtiski pagarināts projekta īstenošanas termiņš, nav apzinātas un analizētas projekta tiešās un netiešās izmaksas un projektā ir iekļautas tādas aktivitātes, kurām ir Valsts

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

kases pamatdarbības aktivitāšu pazīmes. Šī projekta īstenošanas procesa neefektīva vadība galvenokārt ir sekas nepārdomātai un nekvalitatīvai projekta plānošanai, jo:

- ❖ projekta plāns sagatavots nepilnīgi, neparedzot visas nepieciešamās aktivitātes, tamdēļ īstenošanas posmā projektā faktiski turpinās plānošana, iniciējot jaunas aktivitātes;
- ❖ projekta izmaksas plānotas vienīgi tām aktivitātēm, kuras nodotas ārpakalpojumā, nevis visam projektam kopumā;
- ❖ projekta laika plānošanā ņemti vērā tikai ārpakalpojumā nodoto nodevumu iesniegšanas termiņi.

Lai gan revīzijā neguvām atbildes uz būtiskiem jautājumiem, piemēram, cik resursu ir jau izlietoti un cik vēl plānots izlietot projekta īstenošanas laikā, lai sasniegtu projektā noteikto mērķi noteiktajā termiņā, kā tiks izmērīts projektā noteiktais rezultatīvais rādītājs u.tml., taču Valsts kase projekta īstenošanas laikā no 2015.gada ir lēmusi materiāli stimulēt projektā iesaistītos darbiniekus ar piemaksām, naudas balvām un prēmijām par veikto darbu projekta ietvaros. Šāda Valsts kontroles konstatētā situācija liecina, ka projekta mērķis varētu netikt sasniegts ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu.

Projekta ietvaros izstrādātie MK noteikumi skar ne tikai Valsts kasi, bet arī budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes, tāpēc Valsts kontroles ieskatā prasības attiecībā uz jauno MK noteikumu ieviešanas termiņu varēja būt pārdomātākas. Lai mazinātu risku, ka institūciju 2019.gada pārskati tiks sagatavoti nekvalitatīvi, attiecīgi saņemot arī modificētus revīzijas atzinumus, Valsts kontrole aicina gan Finanšu ministriju, gan Valsts kasi turpināt atbalsta pasākumu nodrošināšanu institūcijām par jaunā normatīvā regulējuma piemērošanu grāmatvedības uzskaites kārtošā un gada pārskata sagatavošanā.

Lai nodrošinātu būtiskas informācijas atklāšanu finanšu pārskatos, vienotu grāmatvedības uzskaites principu piemērošanu un pārskatos sniegtās informācijas kvalitāti, Valsts kontrole jau no 2010. gada, revidējot Saimnieciskā gada pārskatu, atsaucās uz SPSGS un Finanšu ministrijai sniedza ieteikumus izvērtēt iespēju nodrošināt normatīvo aktu atbilstību SPSGS, cita starpā arī par uzkrāšanas principa ieviešanu.

Tā kā Saimnieciskā gada pārskatā nodokļu ieņēmumi netiek uzrādīti pēc uzkrāšanas principa, Valsts kontrole katru gadu modificē atzinumu par Saimnieciskā gada pārskatu, jo nevar izteikt atzinumu par nodokļu ieņēmumu pilnīgumu, tas ir, vai pārskatā ir uzrādīti visi ieņēmumi, pret kuriem ir radies nodokļu pienākums, un visas saistības, kuras radušās nodokļu administrēšanas rezultātā, kas attiecas uz pārskata periodu, izņemot ieņēmumus no nekustamā īpašuma nodokļa, ko administrē pašvaldības.

NAV KLASIFICĒTS

Eiropas Savienības dalībvalstīs notiek mērķtiecīga un plānveidīga virzība uz uzkrājuma principa ieviešanu publiskā sektora finanšu uzskaitē, jo atzīts, ka pilnīgi un uzticami finanšu dati, kas ir salīdzināmi dalībvalstu starpā, ir priekšnoteikums Eiropas Savienības budžeta un finansiālās stabilitātes pārraudzībai. Pilnīga uzkrājuma principa ieviešanas rezultātā valstij būs iespēja atspoguļot tās faktiskos aktīvus, saistības, ieņēmumus un izdevumus valsts finanšu pārskatu sagatavošanas brīdī, kā rezultātā tiks iegūta ticama informācija par valsts finansiālo un ekonomisko situāciju⁹³⁷.

Atbalstot Eiropas Komisijas iniciatīvu pilnveidot uzskaites datu kvalitāti un finanšu pārskatu atbilstību SPSSGS pamatnostādņem un ieviešot virkni Valsts kontroles laika posmā no 2010. līdz 2016.gadam sniegtos ieteikumus, Latvijā uzkrājuma principa ieviešana uzsākta ar šādām aktivitātēm:

- ❖ Valsts kase 2013.gadā sagatavoja pieteikumu valsts budžeta līdzekļiem JPI ietvaros;
- ❖ Finanšu ministrija 2014.gadā izveidoja Vadības komiteju Valsts sekretāra vadībā, lai nodrošinātu uzkrājuma principa ieviešanu budžeta ieņēmumu uzskaitē.

Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmē⁹³⁸ nolemts atbalstīt JPI īstenošanu kā Standartizācijas projektu un sanāksmē ir apstiprināts projekta plāns, šis lēmums ir par pamatu tam, ka turpmāk iniciatīva kā projekts tiks vadīta atbilstoši Valsts kases iekšējos kvalitātes vadības sistēmas dokumentos noteiktajam⁹³⁹.

4.3.1. Revīzijas pieeja

Valsts kontroles ieskatā Standartizācija ir uzskatāma par projektu, jo tā atbilst projekta pazīmēm – veiktās aktivitātes veido unikālu procesu kompleksu ar augstu sarežģītības pakāpi un aktivitātēm kopumā ir noteikts mērķis, kura sasniegšanai tiek veiktas koordinētas un kontrolētas darbības, ar noteiktu budžetu un sākuma un beigu datumu. Projektu vadības labākās prakses standarti⁹⁴⁰ ir vērsti uz to, lai projekti sasniedz mērķi pēc iespējas efektīvākā veidā, iekļaujoties sākotnēji noteiktajā budžetā un laika termiņos un pēc būtības iepriekšminētais saskan arī ar efektīvas valsts pārvaldes darbības pamatprincipiem⁹⁴¹, tāpēc Valsts kontrole projekta vadību un tajā veiktās aktivitātes vērtē atbilstoši projektu vadības labākās prakses pamatprincipiem⁹⁴², projekta ciklā iekļaujot arī projekta iniciēšanas posmu, sākot no projekta ieceres.

Arī Valsts kase aktivitātes, kurām piemīt projekta pazīmes, uzskata par projektiem un tos vada saskaņā ar iekšējo tiesību aktu “Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata”⁹⁴³. Apstiprinot projekta plānu⁹⁴⁴, Standartizācija tika uzsākta vadīt kā projekts.

Atbilstoši projektu vadības labās prakses principiem projekta trīs galvenie pamatelementi – kvalitāte, laiks un izmaksas – veido projekta spriedzes trijstūri, kas teorētiski nozīmē pēc iespējas īsākā laika posmā ar pēc iespējas mazākām izmaksām iegūt pēc iespējas labākas kvalitātes produktu vai saņemt kvalitatīvu pakalpojumu. Izmainoties kaut vienam no šiem pamatelementiem, rodas ietekme uz pārējiem projekta pamatelementiem. Valsts kontrole konstatējusi, ka laika periodā no 2015.gada Standartizācijas projektā ir veiktas būtiskas izmaiņas:

- ❖ ieviešanas termiņš pagarināts vairāk nekā par trīs gadiem;
- ❖ būtiski paplašinātas projekta ietvaros veicamās aktivitātes;

NAV KLASIFICĒTS

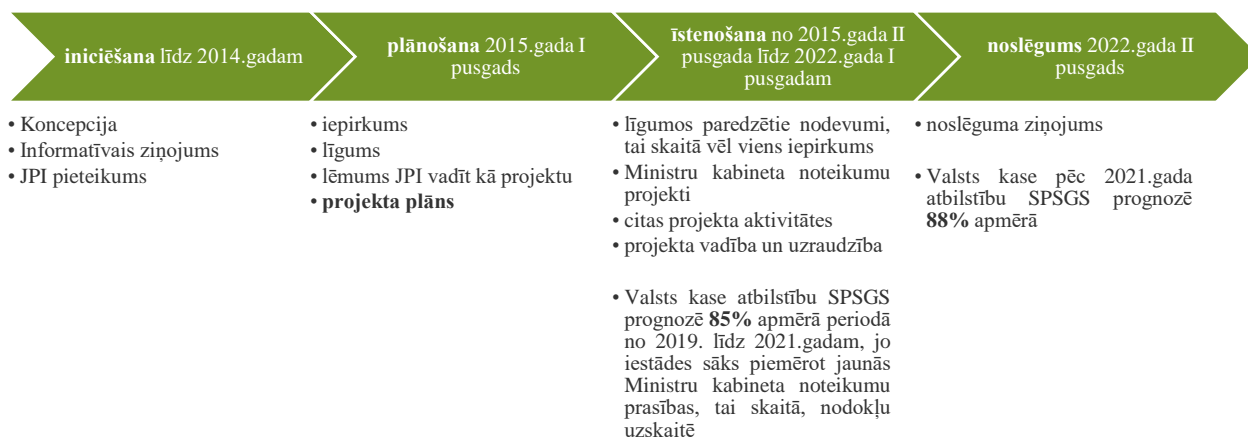
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ projekta plānotais budžets ir palielinājies vismaz par 34 997 euro jeb par 4%;
- ❖ projekta noslēgumā projekta mērķa rezultatīvo rādītāju iecerēts sasniegt pat mazāku, nekā sākotnēji plānots, tas ir, finanšu pārskatu atbilstība SPSSGS 2021.gadā plānota 88%.

Lai izprastu šo izmaiņu iemeslus, Valsts kontrole revīzijā vērtēja Standartizācijas ietvaros īstenoto projekta vadību un veiktās aktivitātes katrā projekta dzīves cikla posmā, salīdzinot gan ar labās prakses pamatprincipiem⁹⁴⁵, gan vērtējot atbilstību iekšējam tiesību aktam⁹⁴⁶.

Valsts kontrole šajā atbilstības jautājumā nevērtē Standartizācijas ietvaros noslēgto līgumu rezultātā Valsts kasei iesniegto nodevumu kvalitāti.

Lai būtu vienkāršāk un ērtāk izsekot Valsts kontroles vērtējumam par Standartizācijas īstenošanu, attēlā Nr.49 attēlota faktiskā laika skala projekta dzīves cikliem un būtiskākie notikumi Valsts kontroles vērtējumā.

49.attēls. Projekta dzīves cikli un būtiskākie notikumi

Atbilstoši Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatai⁹⁴⁷ projekta iniciācijas posmā ir jāgatavo projekta pamatojums, tajā norādot esošās problēmas un projekta mērķi, veikto analīzi par iespējamajām alternatīvām un izvēlētajā risinājuma pamatojumu, sagaidāmos ieguvumus, projekta posmus, katra posma īstenošanas ilgumu un izmaksas. Tā kā projekta pamatojums nav sagatavots, tad Standartizācijā iesaistīto pušu veikumu projekta iniciācijas posmā ar mērķi izprast, kā novērtētas iespējas, pieņemot apzinātus lēmumus, Valsts kontrole vērtēja, izskatot:

- ❖ koncepciju⁹⁴⁸ un informatīvo ziņojumu⁹⁴⁹;
- ❖ JPI pieteikumu.

Standartizācijas īstenošanu šogad vērtējam līdz trešā nodevuma (apmācības)⁹⁵⁰ izpildei, un 2019.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā turpināsim vērtēt Standartizācijas īstenošanu, apmācību kvalitāti, to vērtējot kontekstā ar jauno Ministru kabineta noteikumu piemērošanu, budžeta iestādēm, no valsts

NAV KLASIFICĒTS

budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un budžeta nefinansētām iestādēm kārtojot gan grāmatvedības uzskaiti, gan sagatavojot 2019.gada pārskatus.

4.3.2. Konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

4.3.2.1. Projekta iniciēšana – projekta pamatojuma sagatavošana un izskatīšana

iniciēšana līdz 2014.gadam

- 04.07.2012. Konceptija
- 31.07.2012. Ministru kabineta sēde, Informatīvais ziņojums
- Uzdevums Finanšu ministrijai līdz 01.01.2015. izstrādāt standartus un to rokasgrāmatas
- Finanšu ministrija sagatavo Projekta iesniegumu ES finansējuma piesaistei
- 14.03.2013. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija iesniegumu atzīst kā neatbilstošu
- 07.05.2013. JPI pieteikums periodam 2014.-2016
- 17.01.2014. Konceptija atzīta par spēku zaudējušu
- Ministru kabineta 10.11.2014. sēde - JPI īstenošanas termiņš pagarināts līdz 2018.gadam

Revīzijā secinājām, ka jau sākotnēji nebija skaidri iezīmēts Standartizācijas ieviešanas ceļš, t.i., visas veicamās aktivitātes, ieviešanai nepieciešamais budžets un laika grafiks, radot risku projekta īstenošanas efektivitātei un noteiktā projekta mērķa sasniegšanai prognozētajā termiņā.

Lai gan Finanšu ministrijas iecere palielināt finanšu pārskatu atbilstību SPSGS, tādējādi veicinot kvalitatīvu finanšu datu iegūšanu par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu izlietojumu, Valsts kontroles ieskatā ir atbalstāma, taču koncepcijā un informatīvajā ziņojumā⁹⁵¹, kuros ir aizsākta Standartizācijas idejas virzība, iztrūkst pamatota un visaptveroša redzējuma šī mērķa sasniegšanai, t.i., kādus rezultātus ir plānots sasniegt, kādi būtu iespējamie risinājumi, apzinot katra risinājuma ieguvumus un izmaksas (t.sk. ilgtermiņā), kādas aktivitātes ir veicamas izvēlētajā risinājuma ieviešanai, kādā laika periodā izvēlētais risinājums tiks ieviests un kurš par šo ieviešanu būs atbildīgs.

Revīzijā netika saņemts skaidrojums, kāpēc Valsts kases sagatavotajā JPI pieteikumā finansējums un veicamās aktivitātes plānotas tikai Standartizācijai, proti, normatīvo aktu pielāgošanai SPSGS, sašaurinot koncepcijā un informatīvajā ziņojumā norādīto sākotnējo ieceri risinājumam, kurš nodrošinātu optimālu tehnoloģiju izmantošanu un veicinātu finanšu un grāmatvedības procesu vienādošanu un standartizāciju valsts pārvaldē. Turklāt JPI pieteikumā Standartizācijai paredzētas citas aktivitātes salīdzinājumā ar koncepcijā un informatīvajā ziņojumā norādītajām.

Par Valsts kases nepietiekami plānotu un pārdomātu rīcību, sagatavojot JPI pieteikumu, liecina tas, ka:

- ❖ finansiālais aprēķins ir formāls un nav pamatots ar Valsts kases rīcībā esošu informāciju;
- ❖ rezultatīvā rādītāja *finanšu pārskatu atbilstība SPSGS* sasniegšanas pakāpi nebija plānots vērtēt nozīmīgos projekta starpposmos, tikai projekta noslēgumā, vienlaikus lemjot par iespējām, kā metodiski noteikt faktiski sasniegto finanšu pārskatu atbilstību SPSGS.

Iepriekš minētais liek secināt, ka JPI pieteikums nebija kvalitatīvi sagatavots, jo, iespējams, ka tā sagatavošana bija sasteigta un iniciatīvas saturs ne līdz galam pārdomāts.

Finanšu ministrijas padotības iestādes Valsts kases īstenotais Standartizācijas projekts ir cieši saistīts ar citām būtiskām aktivitātēm, tādām kā uzkrāšanas principa ieviešana un grāmatvedības uzskaites centralizācija. Finanšu ministrija kā vadošā valsts pārvaldes institūcija finanšu nozarē un šīs nozares politikas veidotāja laika posmā no 2012.gada Standartizācijas ieceres ir iekļāvusi divos dokumentos – koncepcijā⁹⁵² un informatīvajā ziņojumā⁹⁵³.

4.3.2.1.1. Koncepcija

Ministru kabinets 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprināja *Koncepciju par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību*, kuras galvenais mērķis bija apzināt esošo situāciju valsts iestāžu finanšu un grāmatvedības procesus atbalstošajās informācijas sistēmās un piedāvāt sistēmu attīstības risinājumu, kurš nodrošinātu optimālu tehnoloģiju izmantošanu un veicinātu finanšu un grāmatvedības procesu vienādošanu un standartizāciju valsts pārvaldē.

Lai risinātu koncepcijā izvirzītās problēmas attiecībā uz finanšu vadību, t.sk. grāmatvedības uzskaites procesu standartizācijas trūkumu, iesaistīto personu atšķirīgu procesu izpratni, vadības lēmumu neskaidrību un atšķirīgu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pielietošanas pieredzi, Finanšu ministrija koncepcijā piedāvāja šādus alternatīvus risinājuma variantus:

- ❖ nemainīt esošos informācijas sistēmu risinājumus, kas nodrošina valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmu – netiek veikti nekādi uzlabojumi un pilnveidojumi;
- ❖ izstrādāt risinājumus attiecībā uz atlīdzības uzskaites sistēmu un valsts finanšu datu analīzes rīku, bez grāmatvedības procesu standartizācijas un Latvijas publiskā sektora grāmatvedības standartu izstrādes un ieviešanas;
- ❖ izstrādāt un ieviest visus trīs tehnoloģiskos risinājumus:
  - Latvijas publiskā sektora grāmatvedības standartu, to pielietošanas rokasgrāmatu un valsts iestāžu finanšu vadības procesu aprakstu izstrāde un ieviešana (ieviešanas laika periods no 2012.gada līdz 2014.gada 1.ceturksnim);

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- atlīdzības uzskaites sistēmas izstrāde, pilnveidojot esošo Valsts kases informācijas sistēmu “Valsts budžeta un pašvaldību budžeta pārskatu sistēma” (ieviešanas laika periods no 2012.gada līdz 2013.gadam);
- valsts finanšu datu analīzes rīka izstrāde, izmantojot tehnoloģisko risinājumu “*Business Intelligence*” (ieviešanas laika periods no 2012.gada līdz 2013.gadam).

Koncepcijā⁹⁵⁴ visu trīs tehnoloģisko risinājumu ieviešanai nepieciešamais finansējums aplēsts 2 841 873⁹⁵⁵ euro (1 997 280 latī) apmērā, kur 85% ir Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzekļi, t.sk. Latvijas publiskā sektora grāmatvedības standartu, to pielietošanas rokasgrāmatu un valsts iestāžu finanšu vadības procesu aprakstu izstrādei un ieviešanai plānotās izmaksas 811 037 euro (570 000 latu) apmērā, nodrošinot:

- ❖ standartu un kontu plāna izstrādi – 313 032 euro (220 000 latī);
- ❖ standartu pielietošanas rokasgrāmatu un valsts budžeta iestāžu finanšu vadības procesu aprakstu izstrādi – 142 287 euro (100 000 latī);
- ❖ informāciju tehnoloģiju pilotprojekta ieviešanu, pielāgojot un ieviešot vienotu tehnoloģisko risinājumu vienā ministrijas resorā, nodrošinot standartu aprobāciju, kā arī nepieciešamo pilnveidojumu veikšanu sekmīgai standartu ieviešanai – 355 718 euro (250 000 latī).

Aprēķinātā ietekme uz valsts un pašvaldību budžetiem pēc projekta īstenošanas, sākot no 2015.gada, ir 218 468 euro (153 540 latī) gadā par standarta programmatūras un lietojuma uzturēšanu, balstoties uz vidējo praksi un izmaksām nozarē citos līdzīga apmēra projektos⁹⁵⁶.

Latvijas publiskā sektora grāmatvedības standartu izstrādei un procesu standartizācijai, kā arī pilotprojekta ieviešanai koncepcijā nosauktas šādas priekšrocības vai ieguvumi⁹⁵⁷:

- ❖ iespēja optimizēt iestādēs notiekošos finanšu vadības un administratīvos procesus (t.sk. grāmatvedības uzskaites procesus), tādējādi radot priekšnoteikumus finanšu, informācijas tehnoloģiju un personāla resursu efektīvākai izmantošanai;
- ❖ iespēja analizēt un salīdzināt dažādu publiskā sektora iestāžu datus, nodrošinot, ka par valsti kopumā analizējamie finanšu grāmatvedības dati ir salīdzināmi un izmantojami analīzei.

Revidentu ieskatā koncepcija⁹⁵⁸ galvenokārt vērtē informācijas tehnoloģiju risinājumus par budžeta iestāžu pārvaldības procesu vienādošanu, kas ļautu optimizēt iestādēs notiekošos finanšu vadības un administratīvos (t.sk. grāmatvedības uzskaites) procesus, operatīvi iegūt finanšu datus un vienkāršot uzskaites procesus visās nozarēs, **taču koncepcijā nav detalizēti vērtēta SPSGS piemērošana Latvijā, kādi būs ieguvumi gada pārskatu kvalitātes nodrošināšanā, cik lielā mērā Latvijā atbilstība standartiem varētu tikt ieviesta, kādi ir ieviešanas riski, kādas tiešās un netiešās izmaksas tas prasīs katrā nozarē un pašvaldībās, kā tiks organizēta standartu ieviešana, kā tiks nodrošināta atbildīgā personāla kapacitātes celšana, uzturot atbilstību mainīgajām standartu prasībām, kā plānota apmācību organizēšana, informācijas tehnoloģiju pielāgošana u.tml.**

4.3.2.1.2. Informatīvais ziņojums

Mazāk nekā mēnesi pēc koncepcijas apstiprināšanas Finanšu ministrija iesniedza Ministru kabinetam informatīvo ziņojumu⁹⁵⁹, kurā, galvenokārt vērtējot tikai finanšu uzskaites centralizācijas vai optimizācijas risinājumus, ir vispārīgi norādīti veicamie pasākumi finanšu uzskaites datu kvalitātes uzlabošanai. Atsaucoties uz to, ka finanšu datu kvalitātes prasības Eiropas Savienībā pieaug un

NAV KLASIFICĒTS

direktīvā⁹⁶⁰ ir norādīta nepieciešamība pēc vienotām prasībām attiecībā uz normām un procedūrām, kas veido dalībvalstu budžeta struktūras, Eiropas Komisija līdz 2012.gada beigām novērtēs SPSGS piemērotību dalībvalstīm un iespēju ar SPSGS palīdzību nodrošināt valstu uzskaites datu salīdzināmību.

2012.gada nogalē EUROSTAT, piemērojot noteiktu metodoloģiju finanšu datu salīdzināmības nodrošināšanai, publicēja ziņojumu, kurā novērtēta 27 ES dalībvalstu atbilstība SPSGS⁹⁶¹. Vidējais rādītājs 27 ES dalībvalstīs sasniedz 63% atbilstību, Latvijas atbilstība novērtēta 64% apmērā, savukārt Igaunijas un Lietuvas attiecīgi 91% un 73%. Augstais rādītājs kaimiņvalstīs ir izskaidrojams ar to, ka tās jau bija pieņēmušas nacionālos grāmatvedības uzskaites standartus, kas atbilst SPSGS prasībām.

Informatīvajā ziņojumā⁹⁶² Finanšu ministrija atsaucās arī uz Valsts kontroles sniegtajiem ieteikumiem rosināt izvērtēt iespēju nodrošināt normatīvo aktu atbilstību SPSGS.

2012.gadā, vērtējot tā brīža situāciju normatīvo aktu regulējumā grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā, Finanšu ministrija secina⁹⁶³, ka pastāv atšķirības grāmatvedības uzskaites principu piemērošanai praksē gan nozarēs, gan pašvaldībās, jo ārējie normatīvie akti sniedz tikai uzskaites pamatprincipus un aprakstu, taču katra institūcija atšķirīgu, detalizētu kārtību ir noteikusi savā iekšējā normatīvajā aktā. Tāpēc vienota izpratne par grāmatvedības pamatprincipiem un to ievērošana atbilstoši nozaru uzskaites specifikai veicinātu kvalitatīvāku finanšu datu iegūšanu par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu izlietojumu, tādējādi sekmējot finanšu plānošanas, analīzes, lēmumu pieņemšanas un izpildes procesus. Finanšu datu homogenitāte un atbilstība vienotiem kritērijiem nodrošinātu šo datu starptautisku salīdzināmību, šo kā Eiropas Savienības kopēji risināmu jautājumu uzsver arī Eiropas Komisija.

Informatīvajā ziņojumā⁹⁶⁴, **nenorādot vairākas alternatīvas vai plašāku izvērtējumu, priekšrocības, ieguvumus vai negatīvo ietekmi iespējamajiem risinājuma veidiem**, Finanšu ministrija informē, ka meklē veidu, kā padarīt SPSGS prasības saistošas visām budžeta iestādēm, no otras puses apzinoties, ka SPSGS prasību ieviešana radīs nepieciešamību veikt izmaiņas grāmatvedības sistēmu nodrošinājumā gan ministriju un pašvaldību, gan centrālajā valsts kopbudžeta konsolidāciju atbalstošajā informācijas sistēmā.

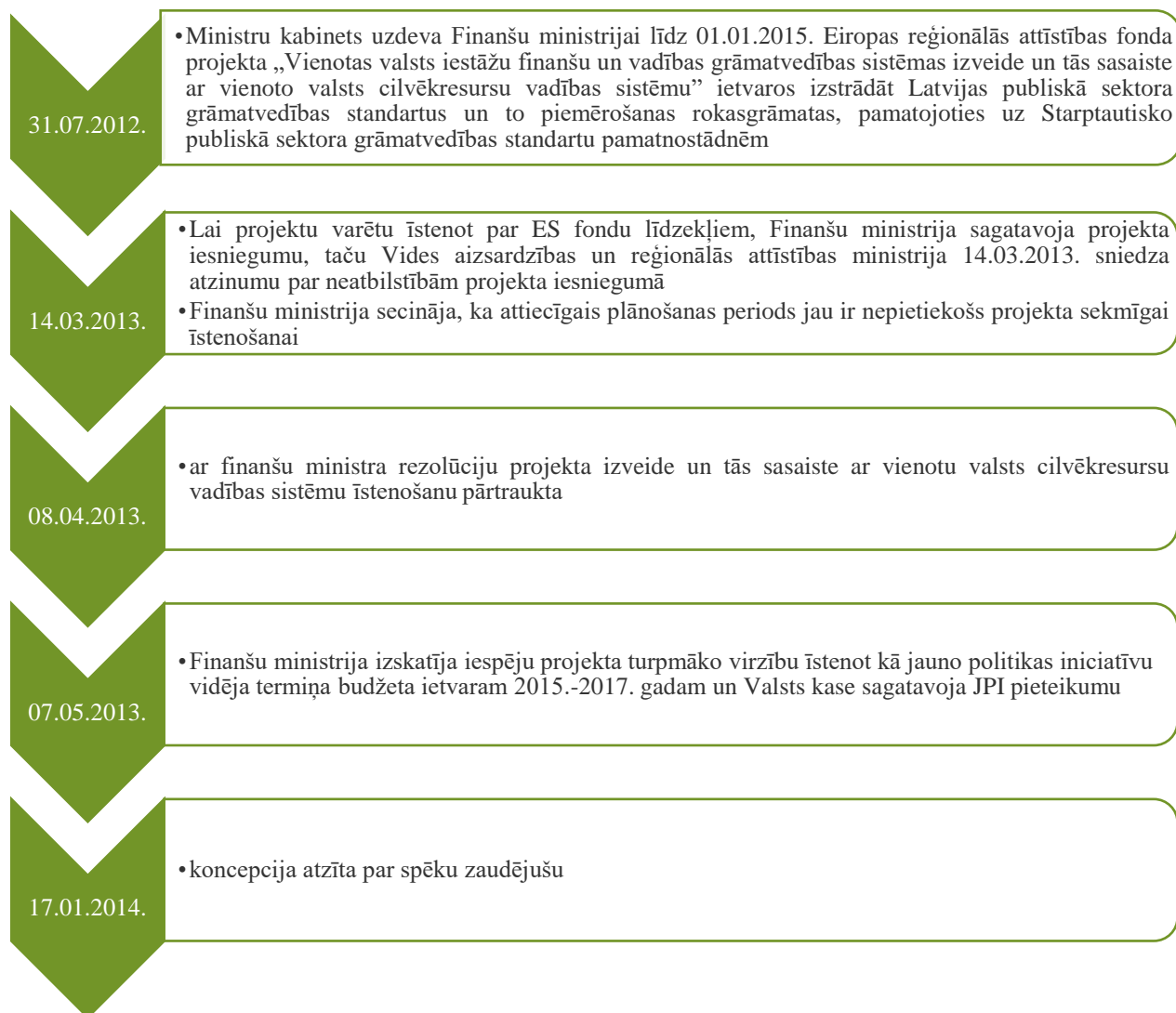
Informatīvajā ziņojumā⁹⁶⁵ ir norādīts iespējamais SPSGS ieviešanas projekts Latvijā:

- ❖ standartu izstrāde Latvijas situācijai, pamatojoties uz SPSGS pamatnostādņēm;
- ❖ vienotas centralizētas grāmatvedības uzskaites sistēmas ieviešana pilotprojekta formā vienā no nozarēm, pamatojoties uz izstrādātiem Latvijas standartiem;
- ❖ rokasgrāmatas izstrāde par Latvijas standartu piemērošanu;
- ❖ precizējumu veikšana Latvijas standartos un rokasgrāmatā par to piemērošanu, pamatojoties uz pilotprojekta rezultātiem.

Tālākās Finanšu ministrijas darbības šī iezīmēta projekta uzsākšanā skatīt Attēlā Nr.50,:

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

50.attēls. Finanšu ministrijas darbības laika posmā no 2012.gada līdz 2014.gadam

Izskatot revīzijas laikā pieejamos dokumentus, konstatēts, ka atklāta konkursa “Par konsultāciju sniegšanu publiskā sektora gada pārskata un skaidrojumu sagatavošana”⁹⁶⁶ ietvaros 12.12.2012. Valsts kase ir saņēmusi piedāvājumu no SIA “PricewaterhouseCoopers”, kurā ietverts redzējums par pieeju un metodiku SPSGS ieviešanā valsts pārvaldes sektorā, pamatojoties uz citu pasaules valstu pieredzi.

Tālāk vērtējot Valsts kases sagatavotā JPI pieteikuma saturu, revidenti saskata tajā līdzības ar augstākminētajā piedāvājumā izklāstīto pieeju SPSGS ieviešanā.

NAV KLASIFICĒTS

4.3.2.1.3. JPI pieteikums

Atbilstoši Ministru kabineta 31.07.2012. sēdē dotajam uzdevumam Finanšu ministrijai līdz 01.01.2015. izstrādāt Latvijas publiskā sektora grāmatvedības standartus un to piemērošanas rokasgrāmatas, pamatojoties uz SPSGS pamatnostādņēm, Valsts kase 07.05.2013. iesniedza Finanšu ministrijai JPI “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības standarti un to piemērošanas rokasgrāmata” pieteikumu⁹⁶⁷.

Apkopojot Standartizācijas ieceres attīstības gaitu, sākot ar koncepciju un beidzot ar JPI pieteikumu, konstatēts, ka saturiski aktivitātes laika gaitā ir būtiski mainījušās (skatīt tabulu Nr.14), piemēram, koncepcijā standartu izstrāde bija viens no trīs uzdevumiem ceļā uz iecerēto sistēmu attīstības risinājumu, kurš nodrošinātu optimālu tehnoloģiju izmantošanu un veicinātu finanšu un grāmatvedības procesu vienādošanu un standartizāciju valsts pārvaldē, taču, koncepcijai zaudējot spēku, Finanšu ministrija šo attīstības ieceri vairs neturpināja kā vienotu, veselu pasākumu un Valsts kase JPI pieteikumā finansējumu plānojsi tikai standartu izstrādei un apmācībai.

14.tabula

Koncepcijā un informatīvajā ziņojumā un JPI pieteikumā norādīto aktivitāšu salīdzinājums

Koncepcijā un informatīvajā ziņojumā iezīmētās projekta aktivitātes	JPI pieteikums
<p>Izstrādāt un ieviest trīs tehnoloģiskos risinājumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> Latvijas publiskā sektora grāmatvedības standartu, to pielietošanas rokasgrāmatu un valsts iestāžu finanšu vadības procesu aprakstu izstrāde⁹⁶⁸: <ul style="list-style-type: none"> standartu un kontu plāna izstrāde; standartu pielietošanas rokasgrāmatu un valsts budžeta iestāžu finanšu vadības procesu aprakstu izstrāde; informāciju tehnoloģiju pilotprojekta ieviešana, pielāgojot un ieviešot vienotu tehnoloģisko risinājumu vienā ministrijas resorā, nodrošinot standartu aprobāciju, kā arī nepieciešamo pilnveidojumu veikšana sekmīgai standartu ieviešanai. atbildības uzskaites sistēmas izstrāde; valsts finanšu datu analīzes rīka izstrāde. 	<p>Iespējamais SPSGS ieviešanas projekts Latvijā⁹⁶⁹:</p> <ol style="list-style-type: none"> standartu izstrāde Latvijas situācijai, pamatojoties uz SPSGS pamatnostādņēm; vienotas centralizētas grāmatvedības uzskaites sistēmas ieviešana pilotprojekta formā vienā no nozarēm, pamatojoties uz izstrādātiem Latvijas standartiem; rokasgrāmatas izstrāde par Latvijas standartu piemērošanu; precizējumu veikšana Latvijas standartos un rokasgrāmatā par to piemērošanu, pamatojoties uz pilotprojekta rezultātiem. <p>JPI pieteikumā finansējums plānots šādām aktivitātēm:</p> <ol style="list-style-type: none"> standartu un rokasgrāmatas izstrāde; apmācība.

Revīzijā dokumentārs pamatojums ar skaidrojumu, kāpēc pieņemts lēmums īstenot tikai daļu no iecerēm, netika rasts.

Taču JPI pieteikums ar tajā norādīto mērķi – veicināt kvalitatīvāku finanšu datu iegūšanu par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu izlietojumu, sekmējot finanšu plānošanas, analīzes, lēmumu pieņemšanas un izpildes procesu – ir viens no instrumentiem kā sasniegt Valsts kases darbības stratēģijā noteikto stratēģisko rezultātu⁹⁷⁰ – izstrādāti un apstiprināti vienoti budžeta izpildes, budžeta naudas plūsmas uzskaites un izpildes principi un saņemts ārējo auditoru un sadarbības partneru pozitīvs vērtējums par budžeta izpildes procesa kvalitāti, operatīvu uzskaiti, savlaicīgu un pietiekamu kontroli, kuram kā

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

rezultatīvais rādītājs norādīts – finanšu pārskatu atbilstība starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņem.

Pieteikumā norādīti JPI īstenošanas izdevumi Standartizācijai (skatīt tabulu Nr.15), kopā 895 271 *euro* (ar PVN) apmērā laika periodā no 2014. līdz 2016.gadam (ieskaitot)⁹⁷¹.

15.tabula

JPI pieteikumā norādītie izdevumi, sadalījumā pa gadiem, *euro*

Izdevumi	2014	2015	2016
Standartu un rokasgrāmatas izstrāde	344 335 <i>euro</i>	206 601 <i>euro</i>	-
Apmācības	-	86 084 <i>euro</i>	258 251 <i>euro</i>
Kopā	344 335 <i>euro</i>	292 685 <i>euro</i>	258 251 <i>euro</i>

Lai gan koncepcijā⁹⁷² un JPI pieteikumā plānotās izmaksas veido tuvu 10% vai 84 234 *euro* starpību, taču JPI ietvaros plānotās aktivitātes atšķiras no koncepcijā paredzētajām – koncepcijā tās plānotas daudz plašākas, t.sk. kontu plānu izstrāde, valsts budžeta iestāžu finanšu vadības procesu izstrāde, informācijas tehnoloģiju pilotprojekta ieviešana. Savukārt JPI pieteikumā 38% no plānotā finansējuma paredzēts apmācību organizēšanai, taču koncepcijā tāda aktivitāte vispār nav plānota.

Valsts kase revīzijas laikā iesniedza aprēķinus⁹⁷³ Standartizācijas izmaksām, kur piezīmēs norādīts, ka konsultantu stundu skaits noteikts, ņemot vērā Valsts kases rīcībā esošo informāciju par līdzīgu iepirkumu apjomu kaimiņvalstīs un konsultanta vienas stundas likme noteikta atbilstoši tirgus situācijai un saņemtajiem piedāvājumiem iepirkumos par finanšu konsultāciju pakalpojumiem. Revidentu vērtējumā 2013.gadā veiktie JPI pieteikumā norādīto īstenošanas izdevumu aprēķini ir formāli, konsultantu stundas likme un stundu skaits nav pamatots ar ticamiem pierādījumiem, Valsts kases rīcībā esošo informāciju vai dokumentētu tirgus situācijas izpēti. Turklāt aprēķinam nav norādīts ne sagatavošanas datums, ne atsaucis uz izmantotiem informācijas avotiem vai citiem izmantotiem resursiem, ne sagatavotāja paraksts, ne citi dokumenta rekvizīti.

Valsts kase JPI pieteikumu⁹⁷⁴ iesniedza Finanšu ministrijai 07.05.2013., taču 14.10.2014. Ministru kabinets uzdeva⁹⁷⁵ iesniegt priekšlikumus par iespējām JPI realizāciju pārcelt uz vēlāku laiku (skat. tabulu Nr.16). Ministru kabinets 10.11.2014. atbalstīja⁹⁷⁶ Finanšu ministrijas iesniegto priekšlikumu, paredzot izdevumus 2018.gadam iniciatīvas pabeigšanai:

16.tabula

JPI pieteikumā norādītie izdevumi, sadalījumā pa gadiem, un MK atbalstītās izmaiņas, *euro*

Gads	2014	2015	2016	2017	2018
JPI pieteikumā norādītais finansējums, <i>euro</i>	344 335	292 685	258 251	-	-
Ministru kabineta atbalstītās izmaiņas, <i>euro</i>	-	172 167	258 251	120 517	344 336

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Lai gan JPI pieteikumā ir norādīts iniciatīvas izpildes laika posms trīs gadi, taču pamatotus apsvērumus par to, kāpēc prognozēts tieši tāds ieviešanas periods tik stratēģiski nozīmīgam pasākumam, kas ietekmēs ikvienu budžeta iestādes, budžeta nefinansētas iestādes un valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas sagatavotā gada pārskata kvalitāti, radīs ieviešanas un uzturēšanas izmaksas un prasīs izmaiņas procesos, Valsts kase revīzijas laikā nav iesniegusi.

JPI pieteikumā “Darbības rezultāts un rezultatīvais rādītājs” norādīts šādi (skatīt tabulu Nr.17):

17.tabula

JPI pieteikumā norādītais darbības rezultāts un rezultatīvais rādītājs

	2014	2015	2016
Finanšu pārskatu atbilstība SPSGS (%)	85	85	90
Ieviesto standartu skaits	-	-	25

Attiecībā uz Valsts kases noteikto sasniedzamo rezultatīvo rādītāju tikšanās laikā ar revidentiem Valsts kases pārstāvji informēja⁹⁷⁷:

*JPI pieteikumā **rezultatīvais rādītājs ir provizorisks**. Valsts kases ieskatā dēļ dinamiskās vides un izmaiņām SPSGS vienmēr pastāvēs situācija, ka sasniegt plānoto tiekšimies.*

Taču revidentu ieskatā izmaiņas SPSGS nenotiek dinamiski, drīzāk SPSGS vide ir stabila un prognozējama, jo izmaiņas standartos tiek izstrādātas gadiem ilgi.

Intervijā⁹⁷⁸ Valsts kases pārstāvji norādīja, ka tikai projekta noslēgumā, t.i., 2022.gadā, lems par iespēju mērīt rezultatīvo rādītāju. **Tāpēc Valsts kontrole secina, ka rezultatīvā rādītāja noteikšana starpposmos nav bijusi plānota.**

Lai revīzijā novērtētu rezultatīvā rādītāja “Finanšu pārskatu atbilstība SPSGS (%)” sasniegšanas pakāpi vai prognožu maiņu, zemāk apkopota budžeta paskaidrojums⁹⁷⁹ ik gadu Finanšu ministrijas sniegtā informācija (skatīt tabulu Nr.18):

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

18.tabula

Finanšu ministrijas ik gadu sniegtā informācija budžeta paskaidrojumos par rezultatīvo rādītāju, %

2015.gads	2015.gads (plāns)	2016.gada tendence	2017.gada tendence				
	63	palielinās	palielinās				
2016.gads	2015.gads (plāns)	2016.gada plāns	2017.gada tendence	2018.gada tendence			
	63	75	saglabājas	saglabājas			
2017.gads	2015.gads (izpilde)	2016.gada plāns	2017.gada plāns	2018.gada prognoze	2019.gada prognoze		
	63	75	63	70	80		
2018.gads		2016.gads (izpilde)	2017.gada plāns	2018.gada plāns	2019.gada prognoze	2020.gada prognoze	
		63	63	63	85	85	
2019.gads			2017.gads (izpilde)	2018.gada plāns	2019.gada plāns	2020.gada prognoze	2021.gada prognoze
			63	63	85	85	88

Valsts kase, revīzijas laikā skaidrojot rezultatīvā rādītāja atšķirību dažādos avotos (budžeta paskaidrojumos norādīts, ka 2019.gadā plānots sasniegt 85% atbilstību, JPI pieteikumā jau 2016.gadā noteikta atbilstība 90% apmērā), norādījusi, ka:

2012.gadā sagatavotajā JPI pieteikumā provizoriski pieņemts, ka 2016.gadā tiks sasniegta 90% atbilstība, to noapaļojot, taču, tā kā JPI finansējums piešķirts citos gados, attiecīgi precizēts sasniedzamais rezultāts, norādot nenapaļotu izpildes procentu – 88%⁹⁸⁰.

Valsts kontroles ieskatā rezultatīvā rādītāja prognožu svārstības no 2015.gada līdz pat 2021.gadam liecina par to, ka rādītāja noteikšanai nav izmantota metodoloģiska pieeja, tas nav pamatots ar konkrētiem pieņēmumiem un ticamām prognozēm, un **rādītāja sasniegšanas pakāpe projekta starpposmos netiek noteikta**, šo secinājumu apliecina zemāk sniegtā Valsts kases atbilde⁹⁸¹:

Projektā tika plānots, ka 2019.gadā stāsies spēkā jaunais grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas normatīvo aktu regulējums, kas nodrošinās normatīvo aktu atbilstību SPSGS 88% apmērā, bet, ņemot vērā, ka normām ir ieviešanas (pārejas) periods un pirmie pārskati pilnībā atbilstoši jaunajam regulējuma tiks sagatavoti par 2021.gadu, vērtējām, ka atbilstība 2019. un 2020. gadā būs 85% un attiecīgi 88% pēc 2021.gada. Līdz šim bija plānots lūgt ārpuskārtas novērtējumu EUROSTAT, taču saskaņā ar EUROSTAT 2019.gada maija darba grupas sanāksmē sniegto informāciju, EUROSTAT veiks atkārtotu dalībvalstu uzskaites atbilstības SPSGS novērtējumu 2019.gada rudenī.

Revīzijas laikā Valsts kase revidentiem neiesniedza nekādus citus dokumentus vai rādītāja aprēķinus attiecībā uz rezultatīvā rādītāja atbilstības noteikšanas metodiku.

NAV KLASIFICĒTS

4.3.2.2. Projekta plānošana – projekta plāna sagatavošana un izskatīšana

plānošana 2015.gada I pusgads

- 23.01.2015. apstiprināts atklāta konkursa nolikums
- 04.06.2015. Valsts kase noslēdz līgumu ar SIA Ernst&Young Baltic
- 05.06.2015. apstiprināts projekta plāns

Lai gan Standartizācija kā projekta īstenošana uzsākta brīdī, kad apstiprināts projekta plāns un noteikts projekta vadītājs, Valsts kontroles ieskatā tas nebija šķērslis projekta vadītājam noteikt projekta mērķi, izmērāmus starpposmu rezultātos rādītājus, apzināt visas veicamās aktivitātes, pamatoti aplēst projekta izdevumus, noteikt pārdomātu projekta ieviešanas termiņu ar detalizētu laika grafiku, kā arī izstrādāt komunikācijas plānu ar iesaistītajām pusēm, kā to paredz projektu vadības labā prakse.

Valsts kontroles secinājumam, ka plānošanas posmā nav veikta projekta atbildīga plānošana, ir šāds pamatojums:

- ❖ laika grafiks, paredzot detalizēti Valsts kases projekta vadības grupas aktivitāšu darba plānu, nav izveidots;
- ❖ cilvēkresursu plānošana projektā notikusi nevis primāri pēc projekta vajadzībām, nosakot katram projekta īstenošanā iesaistītajam konkrētus uzdevumus, noslodzi, atbildību, bet gan pēc Valsts kases cilvēkresursu pieejamības konkrētā brīdī, plānā norādot projekta komandas sastāvu;
- ❖ iesaistīto pušu sadarbības plāns nav iezīmēts.

Šīs nepilnības projekta plānošanas posmā Valsts kontroles ieskatā ir ietekmējušas projektā paredzēto pasākumu īstenošanu.

Valsts kases Pārskatu departaments 15.12.2014. Vadības komitejai⁹⁸² ir lūdzis atļauju organizēt iepirkuma procedūru, jo JPI ir atbalstīta Ministru kabinetā⁹⁸³.

Saskaņā ar Valsts kases 07.01.2015. rīkojumu⁹⁸⁴ ir izveidota iepirkuma komisija un 23.01.2015. iepirkuma komisija ir apstiprinājusi⁹⁸⁵ atklāta konkursa “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana” nolikumu. Tehniskajā specifikācijā pakalpojuma sniedzējam ir noteikti šādi apakšuzdevumi:

- ❖ veikt padziļinātu analīzi un sagatavot rakstveida ziņojumu par Latvijas normatīvo aktu budžeta un finanšu jomā atbilstību SPSGS prasībām;
- ❖ 29 Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju izstrāde;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ nodrošināt apmācības par grāmatvedības uzskaiti un pārskatu sagatavošanu, pamatojoties uz Valsts kases izstrādātajiem Ministru kabineta noteikumu projektiem par grāmatvedības uzskaiti un pārskatu sagatavošanu;
- ❖ izstrādāt Rokasgrāmatu normatīvo aktu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā piemērošanai.

Pēc pēdējā apakšuzdevuma izpildes pretendents sešus mēnešus nodrošina rakstveida un mutisku konsultāciju sniegšanu attiecībā uz rokasgrāmatas piemērošanu un neprecizitāšu novēršanu.

Lai gan attīstības plānošanas dokumentos iezīmētais projekta ceļš runā par standartu izstrādi Latvijai, iepirkuma uzdevums pēc būtības ir sagatavot vadlīnijas (standartus), kuru nozīmi Valsts kase skaidro⁹⁸⁶ kā grāmatvedības uzskaites un informācijas atklāšanas pamatprincipus, kas sagatavoti, pamatojoties uz saskaņotiem priekšlikumiem par SPSGS ieviešanu, paredzot vadlīniju (standartu) lietošanu vienīgi Valsts kases darbiniekiem, lai izstrādātu Ministru kabineta noteikumus par grāmatvedības uzskaiti un pārskatu sagatavošanu.

Konkursam Valsts kasē iesniegti divi piedāvājumi⁹⁸⁷ – no SIA “Ernst&Young Baltic” un SIA “PricewaterhouseCoopers”. Iepirkuma komisija 19.05.2015. vienbalsīgi nolēma noslēgt līgumu ar pretendentu SIA “Ernst&Young Baltic” par kopējo summu 740 970 euro (bez PVN).

Revīzijā konstatēts, ka projekta četru posmu nodevumus sagatavo iepirkumā Nr.VK/2015/01 izvēlētais pretendents SIA “Ernst&Young Baltic”, savukārt Valsts kases darbinieki nodevumus izvērtē, komentē un saskaņo.

Valsts kases lēmumam nodot ārpakalpojumā projekta visu četru apakšuzdevumu izpildi nav rodams pārliecinošs pamatojums, jo revīzijas laikā revidentiem nav iesniegti skaidri definēti kritēriji šo četru pakalpojumu izpildes novirzīšanai ārpakalpojumam (iepirkumam), kā arī nav iesniegts Valsts kases dokumentēts lēmums vai izvērtējums par ārpakalpojuma piesaisti, kurš būtu balstīts pārliecinošos un ticamos aprēķinos un ekonomiskajā pamatojumā.

Piemēram, Valsts kontroles ieskatā tehniskajā specifikācijā iekļauto uzdevumu “Padziļināta analīze rakstveida ziņojuma formā par Latvijas normatīvo aktu budžeta un finanšu jomā atbilstību SPSGS prasībām”⁹⁸⁸ – 29 SPSGS prasību izvērtējumu, identificējot, kuras no tām atbilst un kuras neatbilst Latvijas normatīvo aktu budžeta un finanšu prasībām, priekšlikumu un pamatojumu izstrādi par SPSGS prasībām, kuras iekļaujamas vai nav iekļaujamas Latvijas normatīvajos aktos, **bija nepieciešams veikt pirms lēmuma par finanšu datu kvalitātes paaugstināšanu pieņemšanas, izvirzot konkrēti sasniedzamu rezultatīvo rādītāju – finanšu pārskatu atbilstība SPSGS (%)**. Analīze, tai skaitā par SPSGS ieviešanas procesu citās valstīs, izmaksām, termiņiem, problēmām ieviešanas gaitā un izaicinājumiem turpmāk, kuras veikšanā būtu iesaistīti jomas profesionāļi gan no Finanšu ministrijas, gan no Valsts kases, gan no citām iesaistītajām institūcijām, būtu kalpojusi par pamatu lēmumiem, kurus standartus un kādā apjomā Latvijai jāpārņem, atzīmējot tās atšķirības ar SPSGS, kas netiks ieviestas Latvijas normatīvajos aktos, cik lielā mērā standartu pārņemšana uzlabos atbilstību SPSGS un veicinās pilnīgākas un skaidrākas informācijas sniegšanu finanšu pārskatos par valsts finanšu stāvokli, kāda būs izmaiņu ietekme uz administratīvo slogu, ieviešanas sarežģītība, ieviešanas laika skala, ietekme uz konsolidētajiem valsts finanšu pārskatiem ieviešanas pārejas posmā u.tml.

Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmē⁹⁸⁹ nolemts atbalstīt JPI īstenošanu kā projektu “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana”, un sanāksmē ir apstiprināts projekta plāns⁹⁹⁰, kurā saskaņā ar Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatu⁹⁹¹ būtu jābūt pilnīgai informācijai par projekta izmaksām, aktivitātēm un termiņiem, taču, vērtējot projekta plāna⁹⁹² saturu, konstatēts, ka:

- ❖ projektu realizē saskaņā ar noslēgto līgumu ar SIA “Ernst&Young Baltics” un projekta budžets vienāds ar līgumcenu;
- ❖ papildus līgumā noteiktajiem nodevumiem plānā kā projekta ietvaros veicamais darbs ir iekļauta arī Ministru kabineta noteikumu projektu izstrāde, kura plānota laika posmā no 24.07.2015. līdz 09.02.2017., lai gan šo aktivitāti veic Valsts kases darbinieki, izmaksas tai nav aprēķinātas. Arī plāna pielikumā projekta laika grafiks pamatā iekļauj tikai līguma ar SIA “Ernst&Young Baltics” laika grafiku, neparedzot projekta īstenošanas ietvaros Valsts kases projekta vadības grupas aktivitāšu detalizētu darba plānu;
- ❖ lai gan projekta vadības grupa ir norādīta projekta plānā, taču Valsts kontrolei nav iesniegti pierādījumi, ka projekta plāna sagatavošanas laikā projekta vadītājs ir veicis detalizētu cilvēkresursu plānošanu, nosakot katram projekta vadības grupas loceklim konkrētus, izmērāmus, paveicamus darba uzdevumus, pienākumus, noslodzi, atbildību, nepieciešamās prasmes, kompetences;
- ❖ tā kā šī projekta ietvaros izstrādātie Ministru kabineta noteikumi skars ne tikai Valsts kasi, bet arī budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes, projekta plāna nav norādīts, kādā veidā un cik cieša sadarbība vai komunikācija tiks nodrošināta projekta īstenošanas posmā, lai apzinātu iesaistīto pušu viedokli, intereses, tādējādi nodrošinot pilnīgāku un patiesāku tiesiskā regulējuma izstrādi informācijas atspoguļošanai par valsts budžeta un pašvaldību finansiālo stāvokli atbilstoši starptautiskai atzītai labākai praksei.

Tā kā Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatā⁹⁹³ iekļautā projekta plāna veidlapa **neparedz norādīt plānā projekta mērķi, sasniedzamo rezultātīvo rādītāju, kā arī starpposmā plānotās iespējas novērtēt projekta progresu**, tad šāda būtiska informācija plānā iztrūkst, kas faktiski liedz gan projekta uzraugam, gan Valsts kases Vadības komitejai sekot projekta īstenošanas gaitai un gūt priekšstatu, vai projekta rezultāti tiks sasniegti.

NAV KLASIFICĒTS

4.3.2.3. Projekta īstenošana

īstenošana no 2015.gada II pusgada līdz 2022.gada I pusgamam

- 1.nodevums - 02.10.2015.
- vienošanās protokols Nr.1 ar SIA Ernst&Young Baltic - 08.10.2015., paredzot starpnodevumus līdz 2015.gada beigām
- 2.nodevuma starpnodevumi 09.12.2015.
- 2.nodevuma starpnodevumi 21.12.2015.
- vienošanās protokols Nr.2 ar SIA Ernst&Young Baltic - 17.08.2016., mainot vietām nodevumu izstrādes secību
- 2.nodevums - 26.09.2016.
- 4.nodevums - 20.12.2017.
- izdoti MK noteikumi par grāmatvedības uzskaites kārtību - 13.02.2018.
- Vadības komiteja apstiprina pasākuma "Rokasgrāmatas sagatavošana e-formātā" plānu - 12.03.2018.
- iepirkuma komisijas izveide diskonta likmju noteikšanas metodikas izstrādei - 22.05.2018.
- izdoti MK noteikumi par gada pārskata sagatavošanu - 19.06.2018.
- līgums ar KPMG Baltics SIA par diskonta likmju noteikšanas metodikas izstrādi - 11.07.2018.
- KPMG Baltics SIA nodevums - 06.09.2018.
- **Valsts kontrole šajā revīzijā vērtē Standartizācijas īstenošanu līdz 3.nodevuma izpildei**
- 3.nodevums - 31.10.2018.
- sagatavota rokasgrāmatas e-versija - 21.12.2018.
- ..... projekta īstenošanas aktivitātes 2019.gadā turpinās

Tā kā Standartizācijas projekta tvērums ir būtiski paplašināts, projekta noslēguma termiņš ir pagarināts par 42 mēnešiem un projekta izmaksas nav pilnībā identificētas un analizētas, revidentu ieskatā nav iespējams novērtēt, vai projekta ieviešanas pasākumi ir efektīvi un tiek virzīti mērķa sasniegšanai, kāda ir projekta ieviešanas pakāpe un vai projekts tiks ieviests noteiktajā termiņā.

Turklāt, projekta tvērumu paplašinot, nav iniciēti precizējumi sasniedzamajā rezultātīvajā rādītājā un nav izvirzīti jauni sasniedzamie rādītāji. Kopš 2013.gada *finanšu pārskatu atbilstība SPSGS* ir vienīgais rezultātīvais rādītājs, kurš Valsts kasei jāasniedz.

Ņemot vērā to, ka projektam pēc būtības nenotika pilnvērtīgs projekta iniciācijas un plānošanas posms, Valsts kontrole, no vienas puses, izprot nepieciešamību projekta īstenošanas posmā veikt grozījumus termiņos un papildināt veicamās aktivitātes, taču vērš uzmanību, ka šādi projekta īstenošana var tikt pagarināta vēl un vēl, nenonākot pie projekta noslēguma posma, kurā tiktu noteikts, vai projekta mērķis ir sasniegts.

Valsts kontrole izsekojamu pierādījumu trūkuma dēļ šaubās par pietiekami veikto cilvēkresursu uzraudzību projektā, jo katram projekta vadības grupas loceklim nav uzdoti konkrēti, izmērāmi, paveicami darba uzdevumi un nav vērtēta uzdevumu izpilde, tāpēc

pastāv risks, ka samaksa par papildu darbu projekta vadības grupai veikta finanšu līdzekļu apgūšanas nolūkos, nevis projekta mērķu efektīvākai sasniegšanai.

Ņemot vērā to, ka plānotās izmaiņas grāmatvedības uzskaitē un pārskatu sagatavošanā potenciāli var radīt būtiskas izmaksas, lai ieviestu SPSGS, taču pilnīga tiešo un netiešo Standartizācijas projekta izmaksu identificēšana, apkopošana un izmaksu analīze nav notikusi nevienā no projekta cikliem, kas atbilstoši projektu vadīšanas labajai praksei revidentu ieskatā liedz projekta vadītājam veikt izmaksu un ieguvumu analīzi, kas parādītu kādi ir projekta kopējie ieguvumi attiecībā pret projektā veiktajiem ieguldījumiem.

Valsts kontroles ieskatā pastāv risks, ka nepietiekamas izpratnes dēļ par jaunā normatīvā regulējuma piemērošanu grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatu sagatavošanā ietekmēs gada pārskatu kvalitāti un to, kādus atzinumus par gada pārskatiem sniegs Valsts kontrole un zvērināti revidenti. Tāpēc Valsts kontrole aicina gan Finanšu ministriju, gan Valsts kasi turpināt atbalsta pasākumu veikšanu, lai mazinātu nekvalitatīvu gada pārskatu par 2019.gadu sagatavošanas risku, un pārdomāt, kā turpmāk tiks realizēta ar standartu ieviešanu, regulāro apmācību un ar periodisko papildinājumu pārņemšanu saistītās aktivitātes, konsultāciju sniegšana un tamlīdzīgi.

Ņemot vērā to, ka pašvaldības jau daudzus gadus NĪN uzskaitē piemēro uzkrāšanas principu un uzskaiti veic NĪN analītiskajā sistēmā “NINO”, Valsts kontrole revīzijā nav radusi pamatojumu tam, ka Finanšu ministrijā tiek uzturēts aktuāls jautājums par sistēmas “NINO” pilnveidošanai nepieciešamajiem resursiem, tāpēc neatbalsta ministrijas Uzkrājuma principa vadības komitejas lēmumu veidot darba grupu, kura sagatavotu izvērtējumu par iespējām un nepieciešamību veikt izmaiņas nekustamā īpašuma nodokļa uzskaitē, kuram sekotu finanšu resursu piešķiršana sistēmas “NINO” pilnveidošanai.

4.3.2.3.1. Projekta aktivitātes

Revīzijā, vērtējot projekta ietvaros faktiski veiktās aktivitātes, konstatēts, ka projekts ir daudz plašāks, nekā sākotnēji plānots, aktivitātes ir būtiski papildinātas un neietver tikai ārpakalpojuma sniedzēja veikto nodevumu sagatavošanu. Zemāk (tabulā Nr.19) skatīt projektā iekļautās aktivitātes plāna apstiprināšanas brīdī⁹⁹⁴ un iekļautās aktivitātes projekta grozījumos⁹⁹⁵ 45 mēnešus pēc īstenošanas uzsākšanas:

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

19.tabula

Projektā iekļautās aktivitātes plāna apstiprināšanas brīdī un iekļautās aktivitātes projekta grozījumos

05.06.2015. Projekta plāna 1.pielikums "Projekta laika grafiks"	08.03.2019. iesniegtie Projekta plāna 1.pielikuma "Projekta laika grafiks" grozījumi
<p>Latvijas grāmatvedības vadlīniju izstrāde un mācību organizēšana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iepirkuma organizēšana; 2. I posms "Analīze par atbilstību SPSGS un priekšlikumi SPSGS ieviešanai"; 3. II posms "Vadlīniju izstrāde"; 4. Ministru kabineta noteikumu projektu izstrāde; 5. III posms "Apmācības"; 6. IV posms "Rokasgrāmatu izstrāde"; 7. V posms "Konsultācijas". 	<p>Latvijas grāmatvedības vadlīniju izstrāde un mācību organizēšana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iepirkuma organizēšana; 2. I posms "Izvērtējums, priekšlikumi"; 3. II posms "Vadlīniju izstrāde"; 4. Ministru kabineta noteikumu projektu izstrāde; 5. IV posms "Rokasgrāmatu izstrāde"; 6. III posms "Apmācības"; 7. V posms "Konsultācijas"; <p>Vadlīniju par gada pārskatu sagatavošanu izstrāde Rokasgrāmatas e-versija Diskontēšana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diskonta likmju noteikšanas metodika; 2. Diskonta likmju noteikšana 2019.gadam; 3. Diskontēšanas algoritma sagatavošana; 4. Diskontēšanas kalkulatora izstrāde <p>Būtiskuma algoritma sagatavošana, izstrāde un noteikšana 2019.gadam</p> <p>Izmaiņas Valsts kases valsts budžeta finanšu grāmatvedības uzskaitē un pārskatu sagatavošanā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontu plāna sinhronizācija ar Ministru kabineta noteikumos Nr.87 noteikto; 2. Grozījumu izstrāde Valsts kases valsts budžeta un ilgtermiņa stabilizācijas rezerves finanšu uzskaites grāmatvedības kontu atvēršanas un slēgšanas Valsts kasē metodiskos norādījumos; 3. Grozījumu izstrāde Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikā; 4. Izmaiņu Valsts kases finanšu uzskaites sistēmā ieviešanas process; 5. Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites detalizētā kontu plāna izmaiņas attiecībā uz Valsts kases klientu – budžeta iestāžu, t.sk. VID – administrēto ieņēmumu kontu atlikumu kā saistību pret trešajām personām atzīšanu; 6. Ikgadējā pārskata sagatavošana ePārskatos. <p>ePārskatu izmaiņu vadība saistībā ar Ministru kabineta noteikumiem par gada pārskatu sagatavošanu ePārskatu izmaiņu vadība – konsolidācija, VID, VK Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu piemērošanas pašnovērtējuma anketas izstrāde un ieviešana PVN grāmatojumu shēmas un konsolidācijas vadlīniju izstrāde starp budžeta iestādēm (maksātāji, nemaksātāji) un VID</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Apkopojot projekta īstenošanas posmā līdz 2018.gada beigām projekta plānā veiktos grozījumus attiecībā uz jaunu aktivitāšu pievienošanu vai aktivitāšu izpildes secības maiņu, konstatēts, ka šādi grozījumi plānā veikti piecas reizes. Projekta tvērums būtiski paplašināts 2018.gada aprīlī, kad Valsts kases Vadības komiteja nolēmusi⁹⁹⁶ **Valsts kasi veidot kā kompetences centru** publiskā sektora finanšu grāmatvedības uzskaites jautājumos, un tāpēc projektam pievienotas jaunas aktivitātes:

- ❖ Ministru kabineta noteikumos par gada pārskata sagatavošanu noteikto vadlīniju izstrāde;
- ❖ rokasgrāmatas par normatīvo aktu grāmatvedības uzskaites un gada pārskata sagatavošanas jomā piemērošanu e-versijas nodrošināšana;
- ❖ vadlīniju par valsts finansētu kapitālo ieguldījumu uzskaiti valsts īpašumos, kas nodoti apsaimniekošanā valsts akciju sabiedrībai “Valsts nekustamie īpašumi”;
- ❖ kompetences centra veidošana par diskontēšanas piemērošanu grāmatvedības uzskaitē;
- ❖ kompetences centra veidošana par grāmatvedības uzskaitē un gada pārskata sagatavošanā nepieciešamā būtiskuma noteikšanu katrai budžeta iestādei un konsolidēto gada pārskatu sagatavošanai;
- ❖ izmaiņas Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības uzskaites politikā un gada pārskatu sagatavošanas politikā;
- ❖ ePārskatu izmaiņu vadība – izmaiņu specifiskāciju izstrāde, testēšana, ieviešana;
- ❖ ePārskatu funkcionālās izmaiņas – visu līmeņu konsolidācijas un saimnieciskā gada pārskata sagatavošana ePārskatos;
- ❖ PVN grāmatojumu shēmas un konsolidācijas vadlīniju sagatavošana;
- ❖ grāmatvedības uzskaites pamatprincipu piemērošanas pašnovērtējuma anketas izstrāde un ieviešana.

Projekta tvēruma paplašināšana, pieņemot lēmumu par kompetences centra izveidi, **prasījusi** projekta īstenošanā **citu Valsts kases struktūrvienību iesaisti**, piemēram, papildus projekta vadības grupai, kura sastāv no Pārskatu departamenta darbiniekiem, aktivitāšu īstenošanā iesaistīti speciālisti no Informātikas departamenta, Finanšu risku vadības departamenta, Finanšu un darbības nodrošinājuma departamenta un Norēķinu departamenta.

Valsts kase, atbildot uz Valsts kontroles lūgumu sniegt plašāku iecerētā kompetences centra darbības aprakstu, sniegusi šādu atbildi⁹⁹⁷:

kompetences centrs nav vienība, bet pasākumu (uzdevumu) kopums budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites jautājumos, kas ietver konkrētus uzdevumus – centralizētu diskonta likmju noteikšanu ilgtermiņa aktīvu un saistību novērtēšanai, dažādu palīgrīku (piemēram, kalkulatoru, vadlīniju, rokasgrāmatu) izstrādi un nodrošināšanu lietotājiem (grāmatvedības uzskaites veicējiem), kā arī to realizācijas termiņus;

kompetences centra mērķis – Valsts kases metodisks atbalsts lietotājiem grāmatvedības uzskaites procesos un administratīvā sloga samazināšana;

Attiecībā uz kompetences centra veicamo pasākumu regularitāti, Valsts kase norādījusi, ka būtiskuma līmenis tiks noteikts vienu reizi gadā un diskonta likmes publicēs reizi pusgadā. Atbildē nav norādīti

NAV KLASIFICĒTS

plašāki vai detalizētāki uzdevumi vai to raksturojums, norādīti tikai tie, kas jau minēti Vadības komitejai iesniegtajā projekta progresa pārskatā⁹⁹⁸.

Valsts kontroles ieskatā Valsts kasei būtu jāpārdomā jautājums par turpmāko pieeju, lai nodrošinātu institūcijām informāciju par izmaiņām/aktualitātēm grāmatvedības uzskaitē un pārskatu sagatavošanā un konsultāciju sniegšanu par jauno Ministru kabineta noteikumu par grāmatvedības uzskaiti un pārskatu sagatavošanu piemērošanu. Valsts kontroles ieskatā jaunie normatīvie akti ir būtiski mainīti un to pareiza piemērošana vai nepiemērošana nozīmīgi ietekmēs sagatavotos gada pārskatus jau par 2019.gadu un turpmāk. Turklāt **pastāv risks, ka nepietiekama izpratne par jauno normu piemērošanu grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatu sagatavošanā ietekmēs to, kādus atzinumus par gada pārskatiem sniegs Valsts kontrole un zvērināti revidenti.**

Revidenti vēlas uzsvērt, ka sniegtajam Valsts kontroles atzinumam par Saimnieciskā gada pārskatu ir būtiska loma, jo to vērtē arī ārvalstu investori un reitingu aģentūras. Iepazīstoties ar Valsts kontroles sniegto atzinumu par Saimnieciskā gada pārskatu, vērtējuma rezultāts, nosakot valsts kredītreitingu, gan arī pieņemot lēmumu par investēšanas iespējām, var tikt negatīvi ietekmēts.

Revīzijas ietvaros revidenti ir iepazinušies ar publiskā sektora grāmatvedības **uzskaites reformas norisi Lietuvā**⁹⁹⁹. Reforma ir notikusi divos posmos:

- ❖ laika periodā no 2005. līdz 2008.gadam izstrādāta normatīvā bāze, izdoti nacionālie standarti, izveidots vienots kontu plāns, sagatavotas rokasgrāmatas par grāmatvedības uzskaiti, veikta apmācība;
- ❖ laika periodā no 2009.gada līdz 2015.gadam veikta grāmatvedības uzskaites IT sistēmu standartizācija, IT sistēmu centralizācija konsolidācijas veikšanas nolūkiem, izveidots atbalsta centrs Finanšu ministrijā, organizēta papildu apmācība, konsultācijas un semināri finanšu darbiniekiem.

Notikusī reforma Lietuvā ir nodrošinājusi to, ka piecus gadus pēc reformas uzsākšanas 2010.gada pārskats par valsts budžeta izpildi ir sagatavots atbilstoši jaunajām prasībām. Savukārt vēl pēc diviem gadiem ir sagatavots pirmais pārskats par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem par 2012.gadu.

Atbilstoši Valsts kases sniegtajai informācijai¹⁰⁰⁰ Valsts kase ir veikusi vairākus pasākumus, lai veicinātu izpratni par MK noteikumiem par uzskaiti un gada pārskatu sagatavošanu: 1) organizējusi mācības vadošajiem finanšu darbiniekiem nozarēs un pašvaldībās (2018.gads), 2) sniegusi mutiskas un rakstiskas konsultācijas, atbildot uz uzdotajiem jautājumiem, kā arī Valsts kases tīmekļa vietnē ievietojuši biežāk uzdoto jautājumu skaidrojumu un 3) 2019.gada beigās, kā katru gadu, organizēs semināru par aktuāliem jautājumiem, šogad tos organizējot reģionos.

Lai gan Valsts kase jau ir veikusi vairākus pasākumus, kas vērsti uz izpratnes veicināšanu par jaunā normatīvā regulējuma piemērošanu grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatu sagatavošanā, **Valsts kontrole aicina Finanšu ministriju un Valsts kasi turpināt veikt pasākumus, lai mazinātu nekvalitatīvu gada pārskatu par 2019.gadu sagatavošanas risku. Vienlaikus aicinām pārdomāt, kā turpmāk tiks realizēta periodisko standartu papildinājumu un izmaiņu, citu standartu ieviešana un aprobēšana nacionālajos tiesību aktos, kā arī ar šo izmaiņu saistīto nepieciešamo apmācību realizācija.** Lai gūtu priekšstatu par paveikto projekta īstenošanas posmā, tas ir, 42 mēnešos, zemāk

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

tabulā Nr.20 ir norādītas visas projekta īstenošanas posmā paveiktās vai vēl veicamās aktivitātes un to izpildes statuss (projekta vadītāja vērtējumā)¹⁰⁰¹ uz 31.12.2018.:

20.tabula

Projektā iekļauto aktivitāšu izpildes statuss

Aktivitātes, kas ir pabeigtas (projekta vadītāja vērtējumā sastāda 30% no kopējā aktivitāšu skaita)
<ol style="list-style-type: none">
1. Latvijas grāmatvedības vadlīniju izstrāde un mācību organizēšana:<ul style="list-style-type: none">
• iepirkuma organizēšana;
• I posms "Izvērtējums, priekšlikumi";
• II posms "Vadlīniju izstrāde";
• Ministru kabineta noteikumu projektu izstrāde;
• IV posms "Rokasgrāmatu izstrāde";
• III posms "Apmācības".
2. Vadlīniju par gada pārskatu sagatavošanu izstrāde
3. Rokasgrāmatas e-versija
Aktivitātes, kuras tiek turpinātas (projekta vadītāja vērtējumā sastāda 50% no kopējā aktivitāšu skaita)
<ol style="list-style-type: none">
1. Diskontēšanas kalkulatora izstrāde
2. Būtiskuma algoritma sagatavošana, izstrāde un noteikšana 2019.gadam
3. Izmaiņas Valsts kases valsts budžeta finanšu grāmatvedības uzskaitē un pārskatu sagatavošanā:<ul style="list-style-type: none">
• Kontu plāna sinhronizācija ar Ministru kabineta noteikumos Nr.87 noteikto;
• Grozījumu izstrāde Valsts kases valsts budžeta un ilgtermiņa stabilizācijas rezerves finanšu uzskaites grāmatvedības kontu atvēršanas un slēgšanas Valsts kasē metodiskos norādījumos;
• Grozījumu izstrāde Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikā;
• Izmaiņu Valsts kases finanšu uzskaites sistēmā ieviešanas process;
• Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites detalizētā kontu plāna izmaiņas attiecībā uz Valsts kases klientu – budžeta iestāžu, t.sk. VID – administrēto ieņēmumu kontu atlikumu kā saistību pret trešajām personām atzīšanu;
• Ikgadējā pārskata sagatavošana ePārskatos.
4. ePārskatu izmaiņu vadība saistībā ar Ministru kabineta noteikumiem par gada pārskatu sagatavošanu
5. ePārskatu izmaiņu vadība – konsolidācija, VID, VK
Aktivitātes, kas nav uzsāktas (projekta vadītāja vērtējumā sastāda 20% no kopējā aktivitāšu skaita)
<ol style="list-style-type: none">
1. Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu piemērošanas pašnovērtējuma anketas izstrāde un ieviešana
2. PVN grāmatojumu shēmas un konsolidācijas vadlīniju izstrāde starp budžeta iestādēm (maksātāji, nemaksātāji) un VID

Revīzijā konstatēts, ka projekta izpildes statuss ir novērtēts tikai pēc aktivitāšu skaita (pēc formulas viena aktivitāte ir līdzvērtīga 10%). Valsts kontroles ieskatā šāds vērtējums, nenosakot, cik aktivitāte pati pēc būtības ir laikietilpīga vai resursu ietilpīga, nedod nekādu izpratni ne projekta uzraugam, ne Valsts kases Vadības komitejai par projekta progresu un **nav uzskatāms par patiesu projekta izpildes statusa mērījumu.**

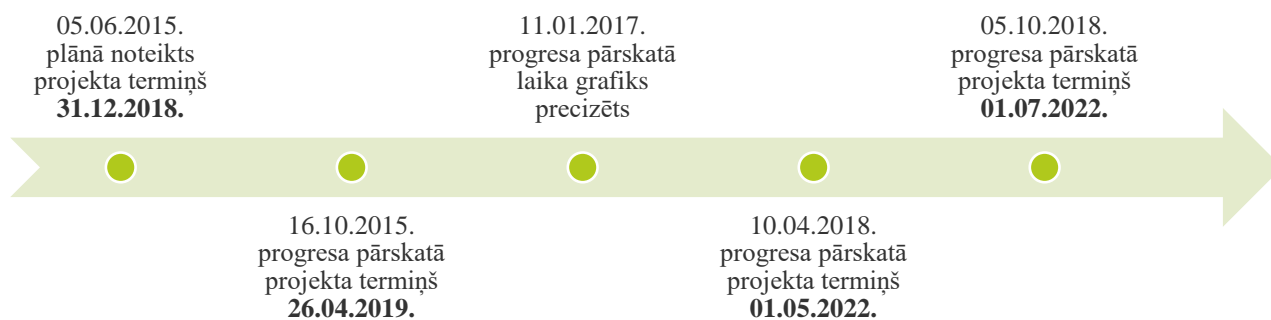
4.3.2.3.2. Projekta termiņš

Revīzijā konstatēts, ka kopumā projekta īstenošanas laikā līdz 2018.gada beigām izmaiņas laika grafikā veiktas četras reizes (skatīt attēlu Nr.51 zemāk), projekta sākotnēji plānotā noslēguma termiņu pagarinot par 42 mēnešiem.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

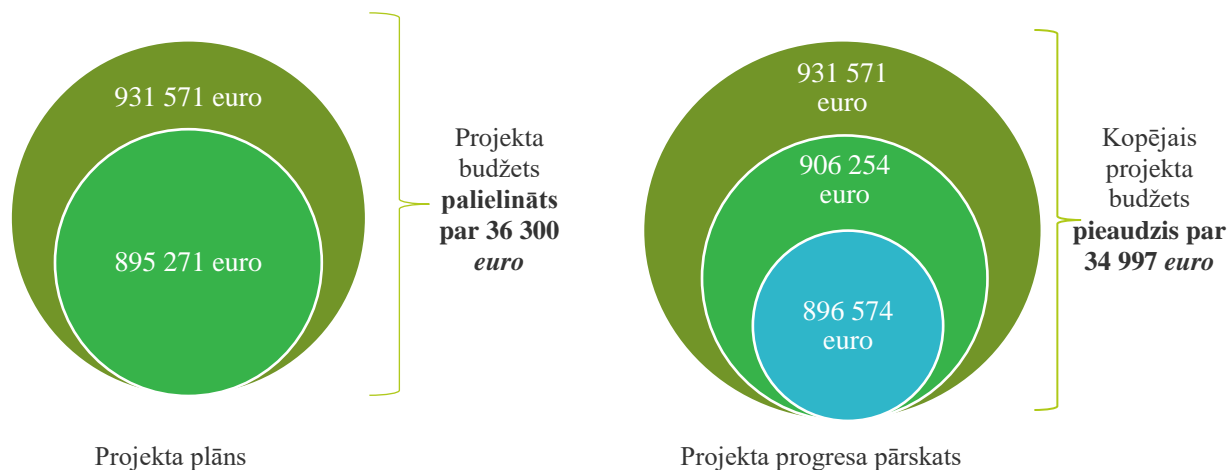

51.attēls. Projekta īstenošanas laika grafiks

Būtiskākās izmaiņas projekta īstenošanas termiņā – pagarinot to līdz 2022.gadam – veiktas lēmuma pieņemšanas brīdī Valsts kasi veidot kā kompetences centru¹⁰⁰².

4.3.2.3.3. Projekta izmaksas

Standartizācijas **projekta plānā** laika periodā no plāna apstiprināšanas brīža 05.06.2015. līdz 2018.gada beigām veiktas izmaiņas attiecībā uz plānoto projekta budžetu (projekta indikatīvo iepirkumu plānu) un Vadības komitejai projekta vadītāja iesniegtajos **projekta progresā pārskatos** “Kopējais projekta budžets” ir pieaudzis (skatīt attēlu Nr.52 zemāk).

52.attēls. Projekta plānā norādītais budžets un projekta progresā pārskatā norādītais budžets, euro

Lai gan 10.01.2019. projekta progresā pārskatā¹⁰⁰³ projekta vadītājs ir norādījis kopējo projekta budžetu (ar PVN) 931 571 euro apmērā, revidenti konstatēja, ka šī summa nesaskan ar tiem faktiski veiktajiem izdevumiem, kuri projekta īstenošanas budžetā ir uzskaitīti. Faktiskie izdevumi ir par 25 317 euro mazāki un līdz 2018.gada beigām veido 906 254 euro lielus projekta īstenošanas izdevumus¹⁰⁰⁴.

NAV KLASIFICĒTS

Revidentu ieskatā starpība par 25 317 *euro* ir izveidojusies tāpēc, ka projekta vadītājs progresa pārskatā ir sasummējis nevis faktiski veiktos maksājumus (ar PVN) līgumu ietvaros (896 574 *euro* un 9 680 *euro*), bet gan paredzamās iepirkumu līgumcenas ar PVN (895 271 *euro* un 36 300 *euro*).

Valsts kase revidentiem atzinusi, ka ar projekta īstenošanu saistītie **citi izdevumi nav apkopotī un nav analizēti**¹⁰⁰⁵. Izdevumi, kuri iekļauti projekta plānā un uzrādīti projekta progresa pārskatos Valsts kases Vadības komitejai, ir par šādām ārpalpojuma nodotajām aktivitātēm (skatīt tabulu Nr.21):

21.tabula

Projekta aktivitātes, par kurām izdevumi iekļauti projekta plānā

Aktivitātes, par kurām izdevumi ir iekļauti projekta plānā:

Latvijas grāmatvedības vadlīniju izstrāde un mācību organizēšana:

1. I posms "Izvērtējums, priekšlikumi";
2. II posms "Vadlīniju izstrāde";
3. Ministru kabineta noteikumu projektu izstrāde;
4. IV posms "Rokasgrāmatu izstrāde";
5. III posms "Apmācības";
6. V posms "Konsultācijas".

Diskontēšana:

1. Diskonta likmju noteikšanas metodika.

4.3.2.3.4. Personāla izmaksas

Vērtējot aktivitāšu veicējus Standartizācijas projektā, revidenti konstatējuši, ka izdevumi nav apzināti, apkopotī un analizēti tām aktivitātēm, kuru veikšanā iesaistīti Valsts kases darbinieki (skatīt tabulu Nr.22):

Projekta aktivitātes, par kurām izdevumi nav apzināti

Aktivitātes, par kurām izdevumi nav apzināti, apkopoti un analizēti:
<p>Latvijas grāmatvedības vadlīniju izstrāde un mācību organizēšana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iepirkuma organizēšana; 2. Ministru kabineta noteikumu projektu izstrāde; <p>Vadlīniju par gada pārskatu sagatavošanu izstrāde Rokasgrāmatas e-versija Diskontēšana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diskonta likmju noteikšana 2019.gadam; 2. Diskontēšanas algoritma sagatavošana; 3. Diskontēšanas kalkulatora izstrāde <p>Būtiskuma algoritma sagatavošana, izstrāde un noteikšana 2019.gadam Izmaiņas Valsts kases valsts budžeta finanšu grāmatvedības uzskaitē un pārskatu sagatavošanā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontu plāna sinhronizācija ar Ministru kabineta noteikumos Nr.87 noteikto; 2. Grozījumu izstrāde Valsts kases valsts budžeta un ilgtermiņa stabilizācijas rezerves finanšu uzskaites grāmatvedības kontu atvēršanas un slēgšanas Valsts kasē metodiskos norādījumos; 3. Grozījumu izstrāde Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikā; 4. Izmaiņu Valsts kases finanšu uzskaites sistēmā ieviešanas process; 5. Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites detalizētā kontu plāna izmaiņas attiecībā uz Valsts kases klientu – budžeta iestāžu, t.sk. VID administrēto ieņēmumu kontu atlikumu kā saistību pret trešajām personām atzīšanu; 6. Ikgadējā pārskata sagatavošana ePārskatos. <p>ePārskatu izmaiņu vadība saistībā ar Ministru kabineta noteikumiem par gada pārskatu sagatavošanu ePārskatu izmaiņu vadība – konsolidācija, VID, VK Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu piemērošanas pašnovērtējuma anketas izstrāde un ieviešana PVN grāmatojumu shēmas un konsolidācijas vadlīniju izstrāde starp budžeta iestādēm (maksātāji, nemaksātāji) un VID</p>

Lai gan revīzijas laikā projekta vadītājs revidentiem nav iesniedzis Standartizācijas projektā iesaistīto Valsts kases darbinieku veiktā darba izmaksu apkopojumu, jo tāds nav sagatavots, taču Valsts kases Vadības komitejas sēžu protokolos ir lasāmi pieņemtie lēmumi par projektā iesaistīto darbinieku materiālo stimulēšanu.

Standartizācijas projekta plānā¹⁰⁰⁶ kā projekta komanda noteikti – projekta uzraugs, projekta vadītājs, četri projekta vadības grupas dalībnieki un pēc nepieciešamības citi Valsts kases speciālisti.

Valsts kontrole, iepazīstoties ar Valsts kases Vadības komitejas sanāksmju protokolu saturu, konstatējusi, ka jau no 2014.gada komiteja ir lēmusi **par veikto darbu Standartizācijas ietvaros** projekta komandai un citiem Valsts kases speciālistiem piešķirt:

- ❖ piemaksas par papildus amata aprakstā noteikto pienākumu pildīšanu;
- ❖ speciālās piemaksas par Valsts kasei būtisku funkciju nodrošināšanu un stratēģiski svarīgu mērķu īstenošanu grāmatvedības uzskaites un pārskatu jomā;
- ❖ piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti Valsts kases mērķu sasniegšanā;
- ❖ prēmijas saskaņā ar ikgadējās darba izpildes novērtējumu;
- ❖ naudas balvas par ieguldījumu Valsts kases stratēģisko uzdevumu izpildē ik gadu;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ kā arī atļaut veikt virsstundu darbu.

Valsts kontrole revīzijas ietvaros šo informāciju ir apkopojusi, pieprasot Valsts kasei attiecīgos rīkojumus un darbinieku personīgo kontu kartiņas.

Maksājumi, kuri tieši attiecināmi uz darbu Standartizācijas projektā

Lai mazinātu risku par Valsts kases personāla motivācijas un atbildības trūkumu un nodrošinātu darba izpildes kvalitāti, 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmē¹⁰⁰⁷, apstiprinot projekta plānu, nolemts:

- ❖ noteikt visiem projekta vadības grupas dalībniekiem un Juridiskā departamenta juriskonsultam piemaksu par papildus amata aprakstā noteikto pienākumu pildīšanu no 10.06.2015. līdz projekta realizēšanai – piemaksas apmēri noteikti no 20% līdz 30% no noteiktās mēnešalgas;
- ❖ uzdot pieciem Pārskatu departamenta vecākajiem ekspertiem pildīt virsstundu darbu no 10.06.2015. līdz projekta realizēšanai.

Vadības komitejas sanāksmes lēmumam par pamatu bijis projekta uzrauga 05.06.2015. iesniegtajā ziņojumā¹⁰⁰⁸ veicamo uzdevumu apraksts visiem darbiniekiem, taču tas norādīts visiem vienāds (izņemot juriskonsultu), proti, projekta ietvaros veicamo darbu izpilde:

- ❖ piegādātāja iesniegto nodevumu analīze;
- ❖ priekšlikumu izvērtēšana un saskaņojuma sagatavošana;
- ❖ projekta gaitas dokumentēšana;
- ❖ izstrādāto vadlīniju un rokasgrāmatu analīze, izvērtēšana un saskaņošana;
- ❖ apmācību procesa un satura saskaņošana un organizācija;
- ❖ darba veikšanai nepieciešamās informācijas iegūšana, apkopošana, salīdzināšana, pārbaude un analīze.

Revīzijas laikā Valsts kase ir sniegusi informāciju¹⁰⁰⁹, ka līdz 2018.gada decembrim (ieskaitot) par virsstundu darbu aprēķināta samaksa vismaz 17 709 *euro* (tai skaitā darba devēja VSAOI) apmērā un aprēķinātas piemaksas par papildus amata aprakstā noteikto pienākumu pildīšanu vismaz 68 336 *euro* (tai skaitā darba devēja VSAOI) apmērā. Šādus maksājumus Valsts kase turpina arī 2019.gadā¹⁰¹⁰.

Tā kā katram projekta vadības grupas dalībniekam nav uzdoti konkrēti, izmērāmi, paveicami darba uzdevumi un nav vērtēta uzdevumu izpilde, kā to paredz projektu vadības labā prakse¹⁰¹¹, pastāv risks, ka samaksa par papildu darbu 86 045 *euro* apmērā (tai skaitā darba devēja VSAOI) veikta finanšu līdzekļu apgūšanas nolūkos, nevis projekta mērķu efektīvākai sasniegšanai:

- ❖ revīzijā, iepazīstoties ar visiem projektā iesaistīto darbinieku sagatavotajiem pārskatiem par virsstundu darbu šajā projektā, konstatēts, ka pārskatos par virsstundu darbu un darbu svētku dienās un brīvdienās¹⁰¹² ir norādītas nostrādātās virsstundas un vairākumā gadījumu tikai atsauce uz projektu, detalizētu veiktā darba satura izklāstu vai pamatojumu nenorādot;
- ❖ attiecībā uz papildus amata aprakstam noteikto pienākumu pildīšanu, par to laika periodā no 2015.gada jūnija līdz 2018.gada decembrim pieciem projekta vadības grupā iesaistītajiem dalībniekiem saņemot nemainīgu, noteikta apjoma piemaksu no 20% līdz 30%, pārskats par

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

konkrētiem, paveiktiem darba uzdevumiem projekta īstenošanas posmā sagatavots nav. Tādu pārskatu nav sagatavojuši ne projekta vadības grupas dalībnieki, ne projekta vadītājs par grupas dalībnieku darbu.

Citi maksājumi, kas attiecināmi uz darbu Standartizācijas projektā

Tā kā Vadības komitejas sēžu protokolos maksājumu piešķiršanas pamatojumos norādīta arī darbinieku iesaiste Standartizācijas projektā, Valsts kontrole informāciju par veiktajām izmaksām ir apkopojusi un konstatējusi, ka, sākot no 2014.gada, projekta komanda ir saņēmusi dažādu veidu piemaksas, prēmijas un naudas balvas (13.pielikumā skatīt detalizēti piešķirto izmaksu procentuālo lielumu un attiecināmo periodu).

Piemaksu piešķiršanas apmēra noteikšanā Valsts kase ir ievērojusi normatīvo aktu¹⁰¹³ – ja amatpersona (darbinieks) saņem vienu vai vairākas piemaksas, to kopsumma nedrīkst pārsniegt 60 procentus no mēnešalgas, taču Valsts kontroles ieskatā piemaksu piešķiršanas raksturs (piešķirot maksimāli pieļaujamo procentuālo piemaksu apmēru, to sadalot starp vairākām piemaksām), regularitāte (piemaksu piešķirot ar nākamo dienu, tiek pārtraukta iepriekšējā piešķirtā piemaksa, piemaksu piešķiršanas periodi ik gadu atkārtojas) un piemaksu pamatojums, kurš ik gadu ir nemainīgs, liecina, ka, visdrīzāk, piemaksas ir piešķirtas finanšu līdzekļu apgūšanas nolūkos.

Lai gan projekta komandai regulāri piešķirtas dažādas piemaksas, Valsts kontroles ieskatā nav pierādījumu, vai šādi Vadības komitejas lēmumi par darbinieku materiālo stimulēšanu ir veicinājuši darba izpildes kvalitāti projekta ietvaros, jo Standartizācijas projektā noteiktais rezultāts nav novērtēts.

4.3.2.3.5. Citas izmaksas

Revīzijas laikā iepazīstoties ar projekta sanāksmju protokolos norādīto informāciju, revidenti ir radies viedoklis, ka Standartizācijas projekta īstenošanas izmaksas, kuras projekta vadītājs ir norādījis projekta progresa pārskatos ailē “*Kopējais budžets*”, nav tikai samaksa par abu noslēgto līgumu ietvaros veiktajiem darbiem.

Par visām tiešajām un netiešajām Standartizācijas projekta izmaksām revidenti nevar spriest, jo Valsts kasē šāds apkopojums projekta dokumentācijā nav atrodams. Revīzijas laikā revidenti ir pieprasījuši 19.04.2016. projekta sanāksmes¹⁰¹⁴ laikā izskatīto materiālu par plānotajām izmaiņām grāmatvedības uzskaitē un pārskatu sagatavošanā un to paredzamo ietekmi uz iestāžu grāmatvedības uzskaites informācijas sistēmām un e-pārskatu sistēmu, kas potenciāli var radīt iestādēm izmaksas, lai ieviestu SPSGS, taču izvērtējuma gala versija nav Valsts kontrolei iesniegta, pamatojot to ar argumentu, ka tā nav apstiprināta, ņemot vērā, ka projekts vēl nav pabeigts un tā izpilde turpinās¹⁰¹⁵.

4.3.2.3.6. MK noteikumu projekti

Standartizācijas ietvaros Valsts kases projekta vadības grupas viens no uzdevumiem bija Ministru kabineta noteikumu projektu izstrāde. Šī projekta ietvaros tika sagatavoti divi Ministru kabineta noteikumu projekti¹⁰¹⁶ – par grāmatvedības uzskaiti un par gada pārskata sagatavošanu.

Valsts sekretāru sanāksmē 09.11.2017. tika izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs”. Valsts kontrole savas kompetences ietvaros

NAV KLASIFICĒTS

iepazinās ar Finanšu ministrijas precizēto Ministru kabineta noteikumu projektu “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” un vairākkārt vērsa uzmanību, ka nav saprotama noteikumu projekta anotācijā, skaidrojumā par izņēmuma noteikšanu nekustamā īpašuma nodoklim, norādītā nepieciešamība “pēc uzkrāšanas principa ieviešanas VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē 2021. gadā Valsts kase sadarbībā ar pašvaldībām uzsāk izvērtējuma sagatavošanu par iespējām un nepieciešamību veikt izmaiņas nekustamā īpašuma nodokļa uzskaitē”, jo pašvaldības jau šobrīd veic nekustamā īpašuma nodokļa uzskaiti, piemērojot uzkrāšanas principu. Tā kā Valsts kontroles iebildumi netika ņemti vērā, revidenti par situāciju vērš uzmanību šajā ziņojumā.

MK 13.02.2018. noteikumu Nr.87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” 3.punktā ir noteikti izņēmumi par to, ka šie noteikumi neattiecas uz nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu uzskaiti, kā arī uz valsts un pašvaldību administrēto nodevu ieņēmumu uzskaiti un citu maksājumu valsts budžetā ieņēmumu uzskaiti, izņemot šo noteikumu 1.2. un 1.3. apakšpunktā minēto.

MK noteikumu projekta “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā) norādīts, ka noteikumu projekta 3. punktā noteikti izņēmumi, jo Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa vadības komitejas 28.05.2015. sēdē nolemts, ka:

- ❖ par valsts un pašvaldību administrēto nodevu ieņēmumu uzskaiti un citu maksājumu valsts budžetā ieņēmumu uzskaiti nepieciešams organizēt valsts un pašvaldību nodevu uzskaites procesa sakārtošanu. Uzkrāšanas principa ieviešanas iespēja un nepieciešamība nodevām ir vērtējama pēc valsts un pašvaldību nodevu uzskaites procesa sakārtošanas. Izņēmums ir VID administrētās nodevas, kuru uzskaitē tiks ieviests uzkrājuma princips.

Savukārt 2016. gada 17. marta Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa vadības komitejas sēdē nolemts, ka pēc uzkrāšanas principa ieviešanas VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē 2021. gadā Valsts kase sadarbībā ar pašvaldībām uzsāk izvērtējuma sagatavošanu par iespējām un nepieciešamību veikt izmaiņas nekustamā īpašuma nodokļa uzskaitē.

To, ka pašvaldības jau daudzus gadus piemēro uzkrāšanas principu NĪN uzskaitē, Valsts kontrole konstatēja 2012.gada revīzijā¹⁰¹⁷. Turklāt daļa pašvaldību piemēro praksi NĪN prasības gada pārskatā uzrādīt patiesajā vērtībā, veidojot uzkrājumus šaubīgiem NĪN debitoru parādiem, lai gan uzkrājumus NĪN debitoru prasībām, kas klasificētas kā nedrošas, pašvaldības varēja neveidot¹⁰¹⁸.

Šajā finanšu revīzijā par Saimnieciskā gada pārskatu revidenti atkārtoti aktualizēja informāciju par NĪN uzskaites principiem pašvaldībās un vēlreiz pārliecinājās, ka pašvaldības NĪN uzskaitē piemēro uzkrāšanas principu un uzskaiti veic NĪN analītiskajā sistēmā “NINO”.

Lai gan Valsts kasē sadarbībā ar Finanšu ministriju turpinās jautājuma izskatīšana par sistēmas “NINO” pilnveidošanai nepieciešamajiem resursiem, Valsts kontrole uzsver, ka Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa vadības komitejas lēmumam sagatavot izvērtējumu par iespējām un nepieciešamību veikt izmaiņas nekustamā īpašuma nodokļa uzskaitē nav rodams pamatojums un **šāda aktivitātes veikšana, kurai sekotu finanšu resursu piešķiršana sistēmas “NINO” pilnveidošanai, nav atbalstāma un nav nepieciešama.**

4.3.3. Standartizācijas projekta uzraudzība un Valsts kases veiktā projekta īstenošanas gaitas vadība

Lai gan Vadības komitejai ir jānodrošina, lai Standartizācijas projekta īstenošana notiek saskaņā ar Valsts kases stratēģiskajiem mērķiem, veiktie pasākumi Standartizācijas projekta īstenošanas laikā nav devuši pozitīvu ietekmi uz stratēģiskam mērķim noteiktā rezultatīvā rādītāja vērtību, to atstājot nemainīgu jau gadiem, tomēr šis fakts nav pievērsis Finanšu ministrijas kā vadošas valsts pārvaldes iestādes finanšu nozarē uzmanību. Taču nemainīgais rādītājs revidentiem liek secināt, ka projekts ir uz procesu, nevis rezultātu vērsts aktivitāšu kopums un projekta vadība un projekta gaitas uzraudzība notikusi formāli.

Standartizācijas projektā ir noteikts projekta pārvaldības modelis, t.sk. projekta īstenošanu uzrauga gan projekta uzraugs, gan Valsts kases Vadības komiteja, taču veiktā uzraudzība un projekta vadība, īpaši attiecībā uz pamatojumu pieņemtajiem lēmumiem, trešajai pusei nav izsekojama.

4.3.3.1.1. Finanšu ministrijas veiktā Standartizācijas projekta uzraudzība

Finanšu ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde finanšu nozarē, kas papildus citām apakšnozarēm ietver arī valsts un pašvaldību budžeta un grāmatvedības politikas apakšnozares. Ministrijas padotībā ir Valsts kase, kuras darbības stratēģijā¹⁰¹⁹ Standartizācijas projekta īstenošanas laika periodā no 2015.gada līdz 2018.gada beigām ir noteikts stratēģiskais mērķis – *valsts kopbudžeta izpilde un uzraudzība, kas orientēta uz efektīvu un saimniecisku budžeta izpildes procesa nodrošināšanu un Valsts kases sniegto pakalpojumu kvalitātes pilnveidošanu atbilstoši labākajai finanšu vadības praksei.*

Lai sasniegtu noteikto stratēģisko mērķi, jau no 2013.gada ir plānots rezultatīvais rādītājs, taču Valsts kases publiskajos pārskatos **gan plānotā, gan sasniegtā rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības katru gadu ir palikušas nemainīgas** (skatīt tabulu Nr.23):

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

23.tabula

Valsts kases publiskajos pārskatos noteiktais plānotais un izpildītais rezultatīvais rādītājs, %

Stratēģiskais rezultāts – <i>izstrādāti un apstiprināti vienoti budžeta izpildes, budžeta naudas plūsmas uzskaites un izpildes principi un saņemts ārējo auditoru un sadarbības partneru pozitīvs vērtējums par budžeta izpildes procesa kvalitāti, operatīvu uzskaiti, savlaicīgu un pietiekamu kontroli.</i>		
Rezultatīvais rādītājs – <i>finanšu pārskatu atbilstība starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādnēm (%)</i> .		
Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības pa gadiem	Plānotais	Izpilde
2013	63	63
2014	63	63
2015	63	63
2016	63	63
2017	63	63
2018	63	63

Valsts kase Attīstības plānā kārtējam gadam nosaka savas stratēģijas ieviešanai veicamos pasākumus un ik gadu Finanšu ministrijai sniedz Attīstības plāna pasākumu izpildes apkopojumu¹⁰²⁰ (skatīt tabulu Nr.24):

24.tabula

Valsts kases ik gadu sniegtā informācija Finanšu ministrijai par Standartizācijas projekta izpildi

Gads	Izpildes apkopojums attiecībā uz Standartizācijas projektu
2015	Izvērtēta normatīvo aktu budžeta un finanšu jomā regulējuma atbilstība 29 SPSGS prasībām. Piegādātājs izstrādājis un iesniedzis ar Valsts kasi saskaņotu Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju Nr.23 “Ieņēmumi no darījumiem bez apmaiņas (nodokļi un pārvedumi)”, kā arī vadlīnijas Nr.1,2,3,14,19,22 un Rokasgrāmatu par 23.vadlīnijas piemērošanu grāmatvedības uzskaitē.
2016	Realizēts jaunās politikas iniciatīvas “Finanšu uzskaites procesa standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana” (2015.–2018.gads) II posma nodevums “Vadlīniju (standartu) izstrāde”.
2017	Realizēts prioritārā pasākuma “Finanšu uzskaites procesa standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana” (2015.–2018.gads) III posma nodevums “Rokasgrāmatu izstrāde”. Veikta izpēte un piemērotākā tehnoloģiskā risinājuma izvēle, lai ieviestu IKT rīku, kas nodrošinātu dokumentu izsekojamību, savietojamību, vienlaicīgu pārredzamību un pieredzes, lēmumu pārmantojamību un normatīvo aktu grāmatvedības uzskaites un pārskatu jomā izstrādes atbilstību starptautisko institūciju (SPSGS, EPSAS, ESA) mainīgajām prasībām.
2018	Realizējot prioritāro pasākumu “Finanšu uzskaites procesa standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana” (2015.–2018.gads), izstrādāta normatīvā bāze, grāmatvedības uzskaites rokasgrāmatas un gada pārskata sagatavošanas vadlīnijas, organizētas mācības valsts un pašvaldību finanšu jomas darbiniekiem, noteiktas vienotas diskonta likmes 2019.gadam, izstrādāti diskontēšanas kalkulatori, lai nodrošinātu finanšu pārskatu augsta līmeņa atbilstību starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādnēm. Izdodot Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumus Nr.344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” un Valsts kases Iekšējās kontroles sistēmas vadlīnijas, noteiktas iekšējās kontroles prasības, kuras sniedz pārlicību, ka valsts un pašvaldību grāmatvedības uzskaitē un pārskati atbilst normatīvo aktu prasībām.

NAV KLASIFICĒTS

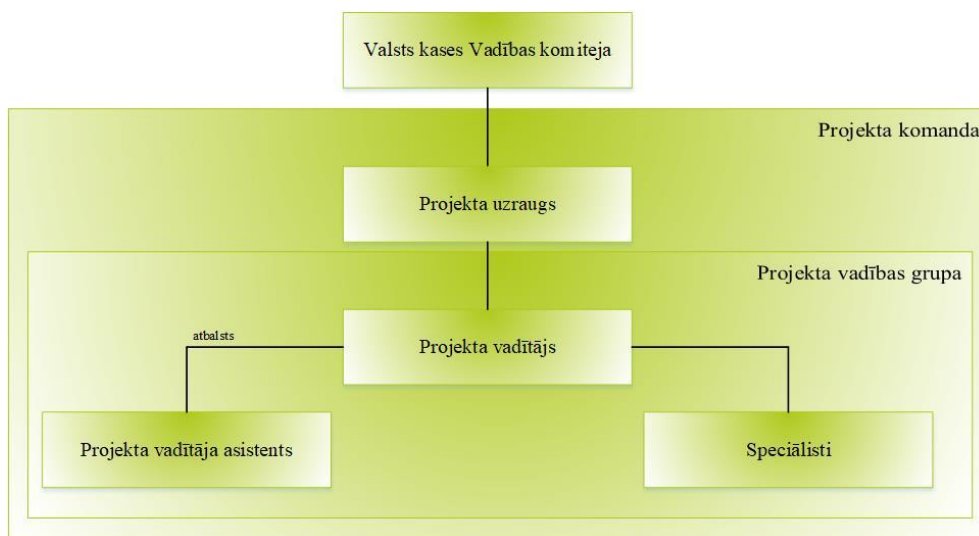
Lai gan Valsts kase ir sniegusi Finanšu ministrijai ik gadu informāciju par stratēģiskā mērķa sasniegšanai noteikto pasākumu izpildi, taču, kā redzams, **veiktie pasākumi nav nekādā veidā ietekmējuši rezultatīvā rādītāja gan plānotās, gan izpildītās vērtības, tās atstājot nemainīgas jau gadiem.**

4.3.3.1.2. Valsts kases veiktā projekta īstenošanas gaitas vadība

Lai nodrošinātu efektīvu Valsts kases projektu un pasākumu īstenošanu un nodrošinātu Valsts kases sniegto pakalpojumu attīstību, Valsts kase ir izstrādājusi projektu vadības rokasgrāmatu, ar mērķi noteikt projektu vadības organizatorisko ietvaru Valsts kasē un vienotus projektu vadības principus.

Valsts kasē noteikts šāds projektu vadības organizatoriskais ietvars¹⁰²¹ (organizatorisko ietvaru Standartizācijas projektam skatīt attēla Nr.53):

- ❖ Valsts kases komitejas;
- ❖ Projekta uzraugs¹⁰²²;
- ❖ Projektu vadības grupa;
- ❖ Projektā iesaistītās darba grupas un speciālisti;
- ❖ Projektu ekspertu grupa.

53.attēls. Standartizācijas projekta organizatoriskais ietvars

Saskaņā ar Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatā¹⁰²³ noteikto, Valsts kases komiteja un projekta uzraugs (rokasgrāmatā no 25.01.2016.) veic projekta uzraudzību, tiem ir noteikti šādi pienākumi un atbildība (skatīt tabulā Nr.25):

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

25.tabula

Valsts kase vadības komitejas un projekta uzrauga pienākumi un atbildība

Valsts kases Vadības komiteja		Projekta uzraugs
Līdz 25.01.2016.:	No 25.01.2016.:	No 25.01.2016.:
<ul style="list-style-type: none"> ❖ noteikt projekta vadības organizāciju; ❖ nodrošināt, lai projekta plānošana un īstenošana notiek saskaņā ar Valsts kases stratēģiskajiem mērķiem; ❖ uzraudzīt, lai plānotie ieguvumi tiek sasniegti, lai projekta rezultāti atbilst Valsts kases vajadzībām, lai ieguldītais finansējums rada vērtību; ❖ nodrošināt resursus (tehnoloģiskos, finanšu un cilvēkresursus) sekmīgai projekta īstenošanai; ❖ saskaņot izmaiņas projekta posmu/aktivitāšu izpildes termiņiem, saturam un budžetam; ❖ uzraudzīt, lai tiek apzinātas un sasniegtas lietotāja vajadzības; ❖ apstiprināt projekta plānošanas dokumentus un to izmaiņas; ❖ uzraudzīt projekta īstenošanas gaitu, izskatot iesniegtos progresu ziņojumus, saskaņot un apstiprināt projekta risku vadības pasākumus; ❖ uzraudzīt projekta vadītāja darbu. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ noteikt projekta vadības organizāciju; ❖ nodrošināt, lai projekta īstenošana notiek saskaņā ar Valsts kases stratēģiskajiem mērķiem; ❖ nodrošināt resursus (tehnoloģiskos, finanšu un cilvēkresursus) sekmīgai projekta īstenošanai; ❖ saskaņot izmaiņas projekta posmu/aktivitāšu izpildes termiņiem, saturam un budžetam; ❖ apstiprināt projekta plānošanas dokumentus un to izmaiņas; ❖ uzraudzīt projekta īstenošanas gaitu, izskatot iesniegtos progresu ziņojumus, saskaņot un apstiprināt projekta risku vadības pasākumus. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ nodrošināt, lai projekta plānošana notiek saskaņā ar Valsts kases stratēģiskajiem mērķiem; ❖ nodrošināt regulāru projekta uzraudzību, sekojot, lai plānotie ieguvumi tiek sasniegti un rezultāti atbilst Valsts kases vajadzībām; ❖ uzraudzīt, lai tiek apzinātas un sasniegtas tieši ieinteresēto pušu vajadzības; ❖ uzraudzīt projekta vadītāja darbu; ❖ uzraudzīt projekta īstenošanas gaitu; ❖ saskaņot projekta dokumentāciju; ❖ organizēt projekta uzraudzības sanāksmes; ❖ risināt ārpus projekta vadības grupas esošos ar projektu saistītos jautājumus; ❖ nepieciešamības gadījumā nodrošināt komunikāciju ar citu iesaistīto/ieinteresēto pušu vadību augstākajā līmenī.

Standartizācija kā projekts sākts vadīt un uzraudzīt brīdī, kad apstiprināts projekta plāns¹⁰²⁴, t.i., 05.06.2015. Pirmajā Valsts kases rīkotajā sanāksmē¹⁰²⁵ par Standartizācijas projekta uzsākšanu, kuru vada Valsts kases pārvaldnieka vietnieks, nolemts pieņemt zināšanai Pārskatu departamenta direktora sniegto informāciju:

- ❖ Valsts kasē projektu vada atbilstoši Valsts kases iekšējos kvalitātes vadības sistēmas dokumentos noteiktajam;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ projekta uzraugs ir Valsts kases pārvaldnieka vietnieks, projekta vadītājs ir Valsts kases Pārskatu departamenta direktors, projekta asistents ir Pārskatu departamenta direktora vietnieks, projekta vadības grupas dalībnieki ir Pārskatu departamenta direktora vietnieks un divi departamenta vecākie eksperti;
- ❖ par projekta gaitu regulāri atskaitās Valsts kases Vadības komitejai;
- ❖ projekta ietvaros tikšanās notiks divas reizes mēnesī.

Lai gan Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatā ir veiktas izmaiņas un no 25.01.2016. projekta vadības organizatoriskais ietvars papildināts ar jaunu lomu “Projekta uzraugs”, nosakot tā pienākumus un atbildību, taču jau 05.06.2015. sanāksmes laikā Standartizācijas projektam ir noteikts projekta uzraugs.

Valsts kases Vadības komitejas 05.06.2015. sanāksmē¹⁰²⁶ ir apstiprināts Standartizācijas projekta plāns, kurā raksturots **šī projekta pārvaldības modelis**:

- ❖ projekta vadītāja un piegādātāja (SIA “Ernst&Young Baltics”) tikšanās notiek Valsts kasē divas reizes mēnesī;
- ❖ projekta vadītājs informē mutiski pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā vienu reizi mēnesī, projekta uzraugu par izpildes progresu un nākamajā periodā veicamajām aktivitātēm, kā arī par citiem jautājumiem pēc nepieciešamības;
- ❖ projekta vadītājs vienu reizi ceturksnī sagatavo projekta progresa ziņojumu un iesniedz Vadības komitejai;
- ❖ visas sanāksmes dokumentē (e-pasta izdrukas, protokoli, sarakstes) un informāciju saglabā elektroniskā formātā un papīra formātā lietā Nr.25-19.17 (pasākuma laika grafiks, projekta plāns, sarakste, protokoli u.c.).

Saskaņā ar Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatā¹⁰²⁷ noteikto gan **Vadības komiteja**, gan **projekta uzraugs** nodrošina projekta uzraudzību. Taču revidenti konstatēja, ka, piemēram, laikā, kad sagatavots 1.nodevums, t.i., no projekta plāna apstiprināšanas līdz 1.nodevuma saņemšanai, nav notikusi neviena Vadības komitejas sēde, kur projekta īstenošanas jautājumi tiktu diskutēti, un no 42 notikušajām projekta sanāksmēm šajā periodā projekta uzraugs ir vadījis (piedalījies) 10 sanāksmes.

Valsts kontroles ieskatā valstiski svarīgi lēmumi finanšu uzskaites un uzrādīšanas jomā attiecībā uz SPSGS ieviešanu Latvijā, kas ir pamats tālākai projekta realizācijai, tai skaitā Ministru kabineta noteikumu projektu sagatavošanai, ir pieņemti šaurā profesionāļu lokā, jo, piemēram, 1.nodevuma sagatavošanas laikā visi būtiskie lēmumi par SPSGS pārņemšanu ir pieņemti Valsts kases Pārskatu departamenta ekspertu (projekta vadības grupas) un SIA “Ernst&Young Baltics” līguma izpildē iesaistīto darbinieku notikušajās sanāksmēs. Valsts kontroles aizdomas apstiprina pirmās projekta sanāksmes laikā projekta vadītāja sniegtā informācija¹⁰²⁸, ka projekta 1.un 2.nodevumu izvērtēs tikai projekta vadības grupa, taču 4.nodevuma saskaņošanā iesaistīs arī citas Valsts kases struktūrvienības un budžeta iestādes.

Izskatot revīzijas laikā iesniegto projekta dokumentāciju, konstatēts, ka **projekta vadītājs** visa projekta īstenošanas gaitā ir sniedzis Valsts kases Vadības komitejai progresa pārskatus, tajos norādot projekta gaitu, problēmas, pieņemtos lēmumus, Valsts kases **Vadības komiteja** visus iesniegtos projekta progresa pārskatus, kā norādīts attiecīgajos Vadības komitejas sanāksmju protokolos laika periodā līdz

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

11.03.2019., ir “pieņēmusi zināšanai”, protokolos nenorādot plašāku informāciju, kas kalpotu par pamatu revidentu spriedumiem par to, cik efektīvi ir uzraudzīta projekta īstenošanas gaita. Vadības komiteja ir apstiprinājusi visas projekta vadītāja rosinātās izmaiņas vai grozījumus.

Visos sagatavotajos projekta progressa pārskatos projekta vadītājs ir norādījis, ka regulāri **informē projekta uzraugu** par projekta gaitu, aktivitātēm un lēmumu pieņemšanas nepieciešamību. Taču projekta lietā, izņemot projekta sanāksmju protokolus, šī **abu pušu saziņa nav dokumentēta**.

Projekta vadītājam, kurš ir atbildīgs par projekta vadību un atskaitīšanos par projekta īstenošanas rezultātiem Vadības komitejai, Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata¹⁰²⁹ ir noteikti šādi pienākumi (skatīt tabulu Nr.26):

26.tabula

Projekta vadītāja pienākumi un atbildība

Projekta vadītājs
❖ projekta izpildes plānošana – projekta plānošanas dokumentu sagatavošana un iesniegšana Vadības komitejai akceptēšanai, nepieciešamo cilvēkresursu piesaiste
❖ projekta īstenošana – projekta vadības grupas izveide, speciālistu piesaiste un pienākumu sadale, projekta vadība un kontrole, projektā noteikto kvalitātes vadības pasākumu organizēšana un nodrošināšana, iepirkumu nodrošināšana, projekta vadības sanāksmju organizēšana, projekta uzrauga informēšana par projekta gaitu, nepieciešamās informācijas sagatavošana un atskaitīšanās par projekta īstenošanas gaitu projekta uzraugam/Komitejai, sabiedrisko attiecību pasākumu koordinēšana projekta gaitā, projekta risku analīzes veikšana, risku mazinošo pasākumu izpildes uzraudzība
❖ projekta vadības nodrošināšana aktivitāšu/posmu rezultātu sasniegšanai
❖ projekta iespēju un risku identificēšana un vadība, tai skaitā risku mazinošo pasākumu noteikšana, īstenošana un kontrole
❖ projekta progressa pārskatu sagatavošana iesniegšanai Komitejā
❖ nekavējoši ziņot Komitejai par neparedzētiem apstākļiem, kas saistīti ar projekta laika grafiku, budžetu vai cilvēkresursiem, kuru dēļ ir radusies vai var rasties novirze no projekta plāna
❖ trešo pušu, ja piemērojams, vajadzību apzināšana un informēšana par projektu
❖ projekta pieredzes uzkrāšana un pieredzes apkopojuma sagatavošana pēc projekta noslēguma

Projekta īstenošanas posmā projekta vadītājs regulāri ir rīkojis sanāksmes, gan projekta vadības grupas ietvaros, gan piesaistot ieinteresētās puses, gan piegādātāju (SIA “Ernst&Young Baltics”) un tās ir protokolētas.

Kopumā projekta lieta tiek kārtota un dokumentācija uzglabāta gan papīra veidā, gan elektroniski, kā to paredz Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata¹⁰³⁰, taču, lai revidenti iegūtu priekšstatu par projekta uzraudzības un projekta vadības norises efektivitāti, **iztrūkst pilnīga trešais pusei saprotama izsekojamība projekta komandas pieņemtajiem lēmumiem**, notikušajai saziņai (piemēram, projekta vadības grupas savstarpējai sarakstei e-pastos) laika posmos starp sanāksmēm un projekta uzrauga

NAV KLASIFICĒTS

visām veiktajām darbībām, lai nodrošinātu regulāru projekta uzraudzību, sekojot, vai plānotie ieguvumi tiek sasniegti un rezultāti atbilst Valsts kases vajadzībām.

Revidentiem izskatot Vadības komitejas sanāksmju protokolus, projekta sanāksmju protokolus un sagatavotos progresa pārskatus, bija apgrūtināti rast pamatojumus, lai izsekotu projekta gaitā iesaistīto pušu pieņemtajiem lēmumiem.

Piemēram, projekta sanāksmes protokolā¹⁰³¹ nolemts, ka projekta vadības grupas dalībnieki iesniedz vienam dalībniekam no grupas idejas par Ministru kabineta noteikumu konceptuālajām izmaiņām, kas var radīt finansiālo ietekmi, taču revidentiem iesniegtajā projekta dokumentācijā notikusī informācijas apmaiņa nav atrodama.

Piemēram, pirmajā sagatavotajā projekta progresa pārskatā¹⁰³² projekta vadītājs norāda, ka projekta laikā ir jāpieņem daudzi valstiski svarīgi lēmumi finanšu uzskaites un uzrādīšanas jomā, tai skaitā projekta uzraugam ir prezentētas SPSGS prasības, par kurām ir jāpieņem svarīgi lēmumi, kuri ietekmēs vispārējās valdības struktūras finanšu uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomu, uzsverot to, ka, pieņemot lēmumus, ir jāizvērtē iespējamais administratīvais slogs, pieejamie resursi un ietekme uz informācijas tehnoloģijām, taču šāds apkopots, pamatots, konceptuāls izvērtējums, kurš būtu veikts projekta īstenošanas laikā pirms nozīmīgu lēmumu pieņemšanas (līdz 2018.gada beigām), revidentiem iesniegtajā projekta dokumentācijā nav atrodams.

Lai gan projekta īstenošanas posmā ik gadu ir veikta projekta risku analīze, novērtējot riskus un nosakot tiem risku mazinošos pasākumus, taču revidenti revīzijas laikā attiecībā uz projekta risku mazinošo pasākumu īstenošanu un projektu risku vadību neguva pārliecinošus pierādījumus par **projekta vadītāja veiktajām aktivitātēm risku kontrolē**, īpaši ļoti augsta riska pakāpes risku vadībā, jo ik gadu, četrus gadus pēc kārtas, projekta ietvaros identificētajam riskam “*netiek ieviestas SPSGS standarta prasības, jo ir augstas ieviešanas izmaksas – ietekme uz budžeta izdevumiem*” gan 2015., gan 2016.gadā ir piešķirta ļoti augsta riska pakāpe, kura 2017. un 2018.gadā ir mazināta līdz augstai riska pakāpei. Risku vadības politika nosaka nekavējoties veikt visu iespējamo, lai samazinātu riska vērtību, taču divu gadu laikā tā ir nemainīgi augsta (riska vērtība 25), turklāt nerodot iespējas to samazināt, par tālāko rīcību ir nepieciešams Valsts kases pārvaldnieka lēmums. Revīzijas laikā pierādījumi šīm aktivitātēm gūti netika.

Ieteikumi

Lai nodrošinātu finanšu datu kvalitātes uzlabošanu valstī, Finanšu ministrijai kā vadošajai valsts pārvaldes institūcijai finanšu nozarē sagatavot stratēģisku redzējumu, nosakot mērķi, tā sasniegšanas rezultatīvos rādītājus, veicamās aktivitātes, izpildes termiņus un izpildītājus **attiecībā uz grāmatvedības uzskaites procesu standartizāciju (vienādošanu)**.

Lai budžeta iestāžu, valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu, budžeta nefinansētu iestāžu un pašvaldību veidoto kopīgo iestāžu 2019.gada pārskati tiktu sagatavoti kvalitatīvi, Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi turpināt atbalsta pasākumu nodrošināšanu institūcijām par jaunā normatīvā regulējuma piemērošanu 2019.gada pārskatu sagatavošanā un grāmatvedības uzskaites kārtošana. Vienlaikus aicinām pārdomāt, kā turpmāk tiks realizēta periodisko standartu papildinājumu un izmaiņu, citu standartu ieviešana un aprobēšana nacionālajos tiesību aktos, kā arī ar šo izmaiņu saistīto nepieciešamo apmācību realizācija.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Lai Standartizācijas projekts pēc būtības tiktu īstenots kā process, ko veido koordinētu un kontrolētu norišu kopums, kuram ir noteikti sākuma un beigu termiņi un kura īpašām prasībām atbilstošais mērķis jāasniedz, iekļaujoties atvēlētajos laika, izdevumu un resursu ietvaros, un lai tas atbilstu projekta jēdziena būtībai – pēc iespējas īsākā laikā, ar pēc iespējas mazākām izmaksām iegūt pēc iespējas labākas kvalitātes produktu – Valsts kasei kā projekta īstenotājam:

- ❖ pārskatīt Standartizācijas projektā iekļautās aktivitātes, no projekta izslēdzot aktivitātes, kurām ir Valsts kases pamatdarbības aktivitāšu pazīmes;
- ❖ aktualizēt projekta īstenošanas termiņu.

Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi pārskatīt Valsts kases stratēģiskajam rezultātam – izstrādāti un apstiprināti vienoti budžeta izpildes, budžeta naudas plūsmas uzskaites un izpildes principi un saņemts ārējo auditoru un sadarbības partneru pozitīvs vērtējums par budžeta izpildes procesa kvalitāti, operatīvu uzskaiti, savlaicīgu un pietiekamu kontroli – noteikto rezultatīvo rādītāju *finanšu pārskatu atbilstība starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņem*, izveidojot metodoloģiju, kā to noteikt, vai lemt par citu rezultatīvo rādītāju noteikšanu.

Finanšu ministrijai sadarbībā ar Valsts kasi izvērtēt iespēju MK 13.02.2018. noteikumos Nr.87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” noteiktās prasības attiecināt uz NĪN uzskaiti.

NAV KLASIFICĒTS

4.4. Centralizācijas projekts

Lai nodrošinātu Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādņēs 2014.–2020.gadam un Valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības koncepcijā noteikto mērķu pēctecību¹⁰³³, kā arī pildot Valdības rīcības plānā Deklarācijas par Māra Kučinska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai 34.6. apakšpunktā doto uzdevumu, kas paredzēja “sagatavot reformu plānu mūsdienīgas un efektīvas valsts pārvaldes un cilvēkresursu attīstībai, lai sniegtu gudrus, mērķtiecīgus un savlaicīgus risinājumus sabiedrības vajadzībām”, 2017.gada novembrī tika apstiprināts **attīstības plānošanas dokuments – Valsts pārvaldes reformu plāns 2020**¹⁰³⁴ (turpmāk – VPRP2020).

VPRP2020 paredz paaugstināt valsts pārvaldes darbības efektivitāti par 6% trīs gadu laikā. Plānā ietverti 10 reformu virzieni, cita starpā **viens no valsta pārvaldes reformu plāna pasākumiem šī mērķa sasniegšanai ir atbalsta funkciju centralizēšana**, izvērtējot radniecisko funkciju apvienošanas iespējas un mazo iestāžu darbības lietderību.¹⁰³⁵

	Ekonomija (ieguldīt mazāk)	Lietderība (ieguldīt atbilstoši ieguvumiem)	Efektivitāte (ieguldīt gudri)	
(Valsts pārvaldes) CILVEKI	Nodarbināto skaita samazināšana un uzraudzība Likvidēta lielākā daļa vakanto amata vietu; iesaldēta jaunu amata vietu veidošana tuvāko triju gadu laikā; samazināts amata slodžu skaits valsts tiešajā pārvaldē par aptuveni 6%	Atlīdzības politikas pārskatīšana Pārskatīta līdzšinējā atlīdzības politika, uz iekšējās ekonomijas rēķina ceļot algu griestus valsts pārvaldē līdz 80 % no privātajā sektorā maksātā algu apjoma, kā arī pārskatītas prēmijas un piemaksas. Piedāvāts jauns atlīdzības regulējums	Uz rezultātu orientēta darba snieguma vadība Visiem iestāžu vadītājiem definēti vienoti snieguma rādītāji, kas tiek regulāri mērīti un publicēti	Nākotnē nepieciešamo kompetenču attīstīšana valsts pārvaldē nodarbinātajiem Stiprināta valsts pārvaldē nodarbināto profesionalitāte un spēja pielāgoties nākotnes pārmaiņām un izaicinājumiem
(Valsts pārvaldes) PROCESI	Regulāra budžeta izdevumu pārskatīšana Pastāvīga plānoto izdevumu pārskatīšana uz iestāžu darbības efektivitātes un produktivitātes celšanas rēķina, vienkāršots budžeta process un rīki budžeta skaidrošanai sabiedrībai	Atbalsta funkciju centralizēšana un mazo iestāžu lietderības izvērtēšana Pārskatītas un izvērtētas ļoti mazo un mazo iestāžu funkcijas. Galvenais fokuss uz atbalsta funkciju pakāpenisku centralizāciju	Projekta komandu darbs valdības prioritāšu īstenošanai Īstenoti izmēģinājuma projekti divām valdības prioritātēm, ieviešot projektu komandas pieeju, tādējādi stiprinot horizontālo sadarbību un fokusējoties uz rezultātu sasniegšanu, nevis procesu	
SABIEDRĪBAS intereses	Virzība uz “nulles birokrātiju” Normatīvisma mazināšana, labāka regulējuma politikas attīstīšana, pāreja uz efektivitātes audītiem, administratīvo procedūru vienkāršošana un atskaišu mazināšana	Valsts pārvaldes pakalpojumu vērtības celšana Pakalpojumu pārbūves metodika un pieci izmēģinājuma projekti valsts pārvaldes pakalpojumu uzlabošanai	Stratēģiska komunikācija par valdības prioritātēm un reformām Izveidota valsts stratēģiskās komunikācijas sistēma un īstenotas integrētas komunikācijas kampaņas par valdības prioritātēm, skaidrojot sabiedrībai valdības pieņemtos lēmumus	

Rīkojums, ar kuru apstiprināts VPRP2020 paredz:

- ❖ noteikt Valsts kanceleju par atbildīgo institūciju plāna īstenošanā. Noteikt visas ministrijas un padotības iestādes par līdzatbildīgajām institūcijām, kas atbilstoši kompetencei nodrošina plānā paredzēto pasākumu īstenošanu;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ atbildīgajai institūcijai un līdzatbildīgajām institūcijām **atbilstoši tām piešķirtajiem budžeta līdzekļiem nodrošināt plānā paredzēto pasākumu īstenošanu noteiktajos termiņos;**
- ❖ ministrijām līdz 2021.gada 15.janvārim iesniegt apkopošanai Valsts kancelejā informāciju par plānā paredzēto pasākumu īstenošanu attiecīgajā resorā;
- ❖ Valsts kancelejai līdz 2021.gada 1.martam iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par plānā paredzēto pasākumu īstenošanu;
- ❖ **Valsts kancelejai** izvērtēt līdzatbildīgo institūciju sniegtos priekšlikumus un Valsts pārvaldes politikas attīstības padomes sēdēs izteiktos viedokļus un, **ja nepieciešams**, sagatavot un **iesniegt** Ministru kabinetā **attiecīgus grozījumus plānā.**

Aktualitātes, kas saistītas ar VPRP2020 ieviešanu, tiek apspriestas Valsts pārvaldes politikas attīstības padomē. Līdz šim par VPRP2020 Valsts pārvaldes politikas attīstības padome ir diskutējusi trīs sanāksmēs: 1) 25.01.2017., apspriežot VPRP2020 projektu; 2) 11.12.2017., diskutējot par VPRP2020 2018.gadā īstenojamiem pasākumiem; 3) 15.05.2018., apspriežot VPRP2020 īstenošanas gaitu.

2018.gada nogalē **Valsts kanceleja** sagatavoja prezentāciju “*Valsts pārvaldes reformu plāns. Pārskats par izpildi 2018.gada 15.novembrī*”, kurā **informēja par plāna izpildes rezultātiem, attiecībā uz atbalsta funkciju centralizācijas aktivitātēm norādot šādu izpildes pakāpi:**

- ❖ **atbalsta funkciju mērījums un izvērtējums – procesā (70-99%);**
- ❖ radniecīgo funkciju un iestāžu apvienošana – iesākts (30-69%);
- ❖ IKS uzturēšanas procesa izvērtējums – procesā (70-99%);
- ❖ iepirkumu funkcijas konsolidācija/centralizācija – procesā (70-99%).

Lai gan VPRP2020 ir iepriekšējās valdības apstiprināts politikas plānošanas dokuments, arī šobrīd Artura Krišjāņa Kariņa vadītās valdības deklarācijas 236.p. ir norādīts: “*Turpināsim Valsts pārvaldes reformu plāna īstenošanu, īpašu uzmanību veltot valsts pārvaldes funkciju centralizācijai un birokrātijas mazināšanai. Nodrošināsim, ka publiskā pārvalde ir efektīvākā Baltijas valstīs*”¹⁰³⁶.

Atbalsta funkciju centralizēšanas mērķis, izvērtējot radniecisko funkciju apvienošanas iespējas, **ir nodrošināt lētāku un profesionālāku pakalpojumu sniegšanu. Turklāt VPRP2020 noteikts, ka:**

- ❖ sākotnēji **ir veicami procesu mērījumi un to standartizēšana**, atsakoties no liekajām darbībām;
- ❖ **balstoties uz mērījumiem, jāpieņem lēmums par ekonomiskāko pakalpojumu sniegšanas modeli**, veidojot 1) vienotos pakalpojumu centrus visās valsts pārvaldes vai 2) vismaz viena resora ietvaros, vai arī 3) nododot tos ārvalsts pakalpojumā, ja tas ir ievērojami lētāk nekā attiecīgās funkcijas īstenošana valsts pārvaldes ietvaros¹⁰³⁷.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Atbalsta funkciju centralizēšanas mērķa sasniegšanai noteiktais uzdevums¹⁰³⁸:

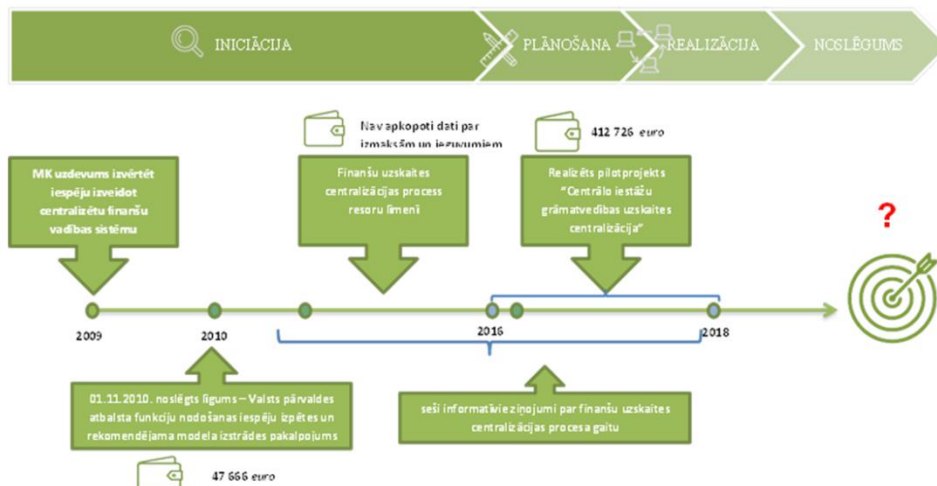
	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
Ik gadu veikt valsts pārvaldes atbalsta funkciju mērījumus un izstrādāt funkciju konsolidācijas piedāvājumu, balstoties uz kvalitātes un produktivitātes ieguvumu izvērtējumu	Izstrādāts ikgadējs ziņojums par turpmāko rīcību funkciju konsolidēšanai resoru vai visas valsts pārvaldes vienotos pakalpojumu centros vai nosakot vienotu sasniedzamo produktivitātes kritēriju	2017. gadā ziņojums par algu grāmatvedības, personālvadības un iepirkumu funkcijām Ikgadējs ziņojums par atbalsta funkciju analīzi	Valsts kanceleja Visas ministrijas	01.08.2017.

Grāmatvedības uzskaitē ir viena no atbalsta funkcijām, un valsts centrālo iestāžu grāmatvedības centralizācijas pirmsākumi atrodami jau 2009.gadā, t.i., astoņus gadus pirms VPRP2020 apstiprināšanas. Lai 2009. un 2010.gadā veiktu fiskālo konsolidāciju, kas 2011.gadā nodrošinātu vispārējās valdības budžeta deficītu ne lielāku par trim procentiem no IKP, ar Ministru kabineta lēmumu tika noteikts ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm nodrošināt strukturālo reformu īstenošanu – šo mērķu sasniegšanai ministrijām un citām centrālajām iestādēm plānot valsts budžeta izdevumu samazinājumu, t.sk. izvērtēt iespēju izveidot centralizētas grāmatvedības un personāla vadības sistēmas, likvidējot attiecīgās atbalsta funkcijas padotības iestādēs¹⁰³⁹.

Finanšu ministrijai (Valsts kasei) 31.05.2016. (TA-1087)¹⁰⁴⁰ uzdots sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites funkciju pakāpenisku centralizāciju, atsevišķu pilotprojektu veidā uzsākot šo procesu 2017.gadā, savukārt 25.10.2016¹⁰⁴¹ Finanšu ministrijai (Valsts kasei) uzdots uzsākt centralizāciju, no 2018.gada realizējot pilotprojektu centrālajās valsts iestādēs.

4.4.1. Revīzijas pieeja

Finanšu uzskaites centralizācijas īstenošana valstī Valsts kontroles ieskatā tiek attēlota 54.attēlā

54.attēls. Faktiskā laika skala projekta dzīves ciklam un būtiskākie notikumi

NAV KLASIFICĒTS

Laika posmā no 2009.gada līdz 2018.gadam paveiktais:

- ❖ sagatavoti seši informatīvie ziņojumi Ministru kabinetam;
- ❖ pasūtīts pētījums par Valsts pārvaldes atbalsta funkciju nodošanas iespējām un rekomendējamā modeļa izstrādi¹⁰⁴²;
- ❖ īstenots pilotprojekts “Centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija”.

Atbilstoši projektu vadības labās prakses principiem projekta trīs galvenie pamatelementi – kvalitāte, laiks un izmaksas – veido t.s. projekta spriedzes trijstūri, kas teorētiski nozīmē pēc iespējas īsākā laika posmā ar pēc iespējas mazākām izmaksām iegūt pēc iespējas labākas kvalitātes produktu vai saņemt kvalitatīvu pakalpojumu. Izmainoties kaut vienam no šiem pamatelementiem, rodas ietekme uz pārējiem projekta pamatelementiem.

Revīzijas ziņojumā lietotie projekta jēdzieni:

- ❖ Centralizācijas projekts – Finanšu ministrijai (Valsts kasei) dotais uzdevums¹⁰⁴³ saistībā ar valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites pakalpojuma pakāpenisku centralizēšanu.
- ❖ Pilotprojekts – Centralizācijas projekta ietvaros Valsts kases realizētais pilotprojekts Valsts kancelejas, Valsts administrācijas skolas, Pārresoru koordinācijas centra un Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes grāmatvedības uzskaites centralizācijā¹⁰⁴⁴.

Revidenti konstatēja, ka Centralizācijas projektam nav skaidri definēts projekta mērķis. Arī Pilotprojekta pamatojumā un plānā tas nav norādīts vispār, savukārt citos informācijas avotos, kas attiecas uz Centralizācijas projektu, ir sniegta pretrunīga informācija, dažos avotos kā mērķi minot izmaksu optimizāciju, citos – kvalitātes uzlabošanu. Turklāt Centralizācijas projekta ietvaros realizētā Pilotprojekta gaitā tika veiktas būtiskas izmaiņas – projekta īstenošana tika pārtraukta, neīstenojot projekta 3.posmu (posmu aprakstus skat. tabulā 294.lpp);

Lai izprastu šo izmaiņu iemeslus, Valsts kontrole revīzijā vērtēja gan Centralizācijas projekta, gan Centralizācijas projekta ietvaros īstenotā Pilotprojekta vadību un veiktās aktivitātes katrā projekta dzīves ciklā, tās salīdzinot ar labās prakses pamatprincipiem¹⁰⁴⁵, kā arī attiecībā uz Pilotprojektu, vērtējot atbilstību Valsts kases iekšējam tiesību aktam¹⁰⁴⁶.

Valsts kontrole šajā atbilstības jautājumā nevērtēja: 1) Valsts kases Centralizācijas ietvaros sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma kvalitāti, 2) vai, uzsākot grāmatvedības un personālvadības funkciju centralizāciju resoru ietvaros, ir palielinājusies valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitāte (šis jautājums netika vērtēts, jo šāds informācijas apkopojums nav ticis veikts), 3) citu resoru ietvaros realizēto centralizācijas gaitu. Centralizācijas projekta īstenošanas vērtēšanu turpināsim arī revīzijā par 2019.gada Saimnieciskā gada pārskatu.

4.4.2. Revīzijas ierobežojumi

Valsts kontroles darbs, vērtējot šo atbilstības jautājumu, tika kavēts, jo revidentiem attiecībā uz Pilotprojektu tika sniegta pretrunīga informācija gan par informācijas apjomu, kāds ir pieejams, gan par informācijas pieejamību elektroniskā formātā. Piemēram, Valsts kase informēja, ka Pilotprojekta dokumentācija ir pieejama papīra formātā un ar to ir iespējams iepazīties uz vietas¹⁰⁴⁷. Revīzijas laikā konstatēts, ka atbilstoši Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatai projekta dokumentācija ir sagatavota elektroniskā formā un uzglabāta speciālā datu vietnē¹⁰⁴⁸. Pēc aicinājuma iesniegt revidentiem minētā vietnē ievietotus materiālus, revīzijai nepieciešamie dokumenti tika iesniegti.

Lai gan procesi, kas saistīti ar valsts centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites pakalpojuma centralizāciju, uzsākti jau gandrīz pirms 10 gadiem, **Latvija joprojām ir vienīgā Baltijas valsts, kurā grāmatvedības uzskaitē tiek kārtota decentralizēti, turklāt politikas plānošanas dokumentos nav noteikts mērķis un darbības tās sasniegšanai.** Neskatoties uz to, ka VPRP2020 un Valdības deklarācijā ir dots skaidrs uzdevums turpināt darbu pie atbalsta funkciju centralizācijas, faktiski centralizācija valsts tiešās pārvaldes ietvaros netiek attīstīta, **FM turpina Centralizācijas projektu tikai FM resora ietvaros**, plānojot, ka Valsts kase ar 2020.gadu pārņems VID un CFLA grāmatvedības uzskaiti.

Kā ļoti būtisku cēloni šādam rezultātam Valsts kontrole saskata vāji organizētu Centralizācijas projekta ieviešanas vadību kopumā. Būtiski trūkumi ir arī Centralizācijas ietvaros realizētā Pilotprojekta vadībā un tā ieviešanā. Centralizācijas projekta iniciēšanas posmā veiktā pētījuma rezultāti detalizēti un ar aprēķiniem pamatoja, ka vislielākos ieguvumus un izmaksu ietaupījumu var sasniegt ar grāmatvedības funkcijas centralizāciju, nododot visu valsts tiešās pārvaldes iestāžu grāmatvedības funkcijas atsevišķai pastāvošai vai jaunizveidotai iestādei. **Neskatoties uz pētījuma secinājumiem, turpmākie lēmumi Centralizācijas projekta ieviešanā norāda uz mērķtiecīgas un aprēķinos balstītas pieejas trūkumu:**

- ❖ **finanšu uzskaites centralizācijas attīstības scenāriji vairākkārt mainīti** (centralizācija resoru līmenī, turpmāk attīstot centralizāciju valsts līmenī, FM resora centralizācija, centrālo valsts iestāžu centralizācija, bet šobrīd Centralizācijas projekts ietver vien centralizāciju FM resora ietvaros);
- ❖ **jau pirms Centralizācijas projekta ietvaros realizētā Pilotprojekta uzsākšanas Valsts kase sniedza grāmatvedības pakalpojumu FM resora iestādēm, un, lai gan tika konstatēti vairāki trūkumi pakalpojuma sekmīgā sniegšanā, nav veikts šo trūkumu izvērtējums un nav pieņemti lēmumi to novēršanai;**

- ❖ nav apkopota informācija ne par Centralizācijas projekta, ne tās ietvaros realizētā Pilotprojekta plānotajām un faktiskajām izmaksām, kā arī nav veikta izmaksu/ieguvumu analīze, kaut gan sākotnēji izvirzītais galvenais Centralizācijas projekta mērķis bija tieši budžeta izdevumu optimizācija;
- ❖ Centralizācijas projekta mērķis tika mainīts, potenciālo finansējuma ietaupījumu aizstājot ar kvalitātes uzlabošanu;
- ❖ nav izvēlēts atbilstošākais Centralizācijas projekta ietvaros realizētā Pilotprojekta vadības modelis. Valsts kontrole uzskata, ka ir atbalstāma sarežģītu jautājumu risināšana atbilstoši projektu vadības principiem, tomēr Valsts kases izvēlētajā projektu vadīšanas modelī saskatām vairākus būtiskus trūkumus. Lai gan projekta vadībai jānodrošina mērķa sasniegšana pēc iespējas efektīvākā veidā, tomēr ne Valsts kases Pilotprojekta pamatojumā, ne plānā nav noteikti mērķi, kā arī nav iespējams apzināt kopējo Pilotprojekta budžetu, jo šāda informācija atbilstoši Valsts kases iekšējiem tiesību aktiem nav jāapkopo. Līdz ar to nav iespējams gūt pamatotu pārliecību, ka Pilotprojekta mērķis sasniegts pēc iespējas efektīvākā veidā.

Arī Pilotprojekta vadītājs projekta noslēguma ziņojumā¹⁰⁴⁹ atzina, ka projekta rezultātu sasniegšanu kavēja šādi faktori: nepietiekama izpēte un stingru uzstādījumu trūkums jau Centralizācijas projekta iniciēšanas posmā, piemēram, nenosakot centralizāciju kā iestādēm saistošu, tādējādi nepanākot iestāžu ieinteresētību un atbalstu; iestādēm nepietiekami sniegta informācija par Centralizācijas projekta un Pilotprojekta ieceri un plānoto ieguvumu, centralizējot grāmatvedības uzskaites funkciju, neskaidrība par Centralizācijas projekta tālāko virzību.

Jāvērš uzmanība arī uz Valsts kontroles ieskatā centralizācijas un standartizācijas ieviešanā neizmantotām iespējām, ko sniedz Valsts kases rīcībā jau esošie finanšu dati - Valsts kasei turpmāk būtu jāpievērš uzmanība to lietderīgai izmantošanai, atvieglojot gada pārskata sagatavošanu iestādēm. Piemēram, Valsts kases rīcībā ir visu iestāžu naudas plūsmas sagatavošanai nepieciešamie dati un budžeta izpildes pārskata sagatavošanai nepieciešamie dati pēc naudas plūsmas principa. Šos pārskatus Valsts kase varētu sagatavot automatizēti un ievietot *ePārskatu* sistēmā iestādēm tikai apstiprināšanai, tā novēršot valsts budžeta līdzekļu izlietojumu šo pārskatu sagatavošanai iestādēs un vienlaikus nodrošinot pārskatu kvalitāti.

Lai arī šīs revīzijas laikā nevērtējām Valsts kases sniegtā pakalpojuma kvalitāti, tomēr vēršam uzmanību uz sniegtā pakalpojuma neatbilstību normatīvo aktu prasībām saistībā ar

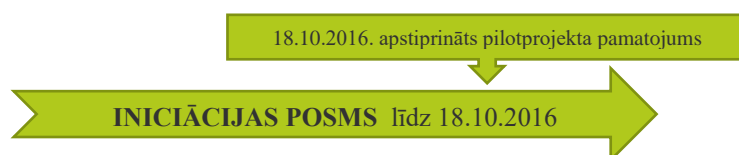
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

pārskata gada inventarizācijas veikšanu bilances un zebilances posteņiem un inventarizācijas sarakstu iesniegšanu iestāžu vadītājiem apstiprināšanai. Pēc Valsts kontrolei sniegtās informācijas inventarizācija tiek veikta tikai materiālām vērtībām, savukārt saistībām un prasībām ir veikta tikai viena no iespējamām inventarizācijas procedūrām – datu salīdzināšana ar darījuma partneriem. Arī pakalpojuma sniegšanas nosacījumos par inventarizācijas norisi (starpresoru vienošanās) nav definēta pušu atbildība un ir nepilnīgi definētas veicamās darbības. Valsts kontrole nesniedz atzinumu, vai FM (Valsts kase) īstenotajam grāmatvedības uzskaites Centralizācijas projektam un tā ietvaros realizētajam Pilotprojektam piešķirtais finansējums izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim un sasniedzot plānotos rezultātus, jo konstatēti būtiski trūkumi Centralizācijas projekta un tā ietvaros realizētā Pilotprojekta realizācijā – nav noteikts projekta mērķis, nav apzinātas izmaksas, nav noteikts Centralizācijas projekta realizācijas termiņš.

Aicinām Finanšu ministriju nekavējoties veikt darbības, lai novērstu nepilnības un riskus Centralizācijas projekta turpmākā realizēšanā, ņemot vērā, ka no 2020.gada 1.janvāra plānots pārņemt Valsts ieņēmumu dienesta un Centrālās finanšu līgumu aģentūras finanšu uzskaites funkciju.

4.4.3. Centralizācijas projekta un tā ietvaros realizētā Pilotprojekta iniciēšana – projekta pamatojuma sagatavošana un izskatīšana

- **31.03.2009.** sēdē MK uzdeva izvērtēt iespēju izveidot centralizētu finanšu vadības sistēmu
- **01.11.2010.** līgums starp Valsts kanceleju un SIA „Ernst&Young Baltic” – projekts “Valsts pārvaldes atbalsta funkciju nodošanas iespēju izpēti un rekomendējama modeļa izstrādes pakalpojums”¹⁰⁵⁰
- **16.11.2010.** FM informatīvais ziņojums “Par finanšu uzskaites centralizāciju nozaru ministrijās un to padotības iestādēs, kā arī citās centrālajās valsts iestādēs, un priekšlikumiem par iestāžu grāmatvedības uzskaiti nepieciešamo informācijas tehnoloģiju resursu optimizācijas iespējām, ievērojot vienota datu centra principu”
- **03.05.2011.** FM informatīvais ziņojums “Finanšu uzskaites centralizācijas izvērtējums nozaru ministrijās un to padotības iestādēs, kā arī centrālajās valsts iestādēs”
- **11.04.2012.** FM informatīvais ziņojums “Finanšu uzskaites centralizācijas procesa gaita ministrijās un centrālajās valsts iestādēs”
- **31.05.2016.** MK sēdē Finanšu ministrijai (Valsts kasei) uzdots¹⁰⁵¹ sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites funkciju pakāpenisku centralizāciju, atsevišķu pilotprojektu veidā uzsākot šo procesu 2017.gadā.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- **20.09.2016.** FM Informatīvais ziņojums „Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas”.
- **25.10.2016.** Ministru kabineta sēdē¹⁰⁵² tika pieņemts lēmums atbalstīt piedāvāto grāmatvedības uzskaites funkcijas izpildes efektivizācijas modeli centrālām valsts iestādēm (turpmāk – CVI).

Atbilstoši Valsts kases skaidrojumam:

“Par projekta priekšizpēti var uzskatīt Finanšu ministrijas Informatīvo ziņojumu "Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019.gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2017.gadam" izstrādes procesā" un Ministru kabineta 2016.gada 31.maija sēdē (prot. Nr. 26, 39.§, 6.6.p.) doto uzdevumu Valsts kasei uz kā pamata tika sagatavots un Ministru kabinetā iesniegts informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas" (MK izskatīts 25.10.2016).”¹⁰⁵³

Atbilstoši Valsts kases projektu vadības rokasgrāmātā norādītajām prasībām projekta veikšanai¹⁰⁵⁴ projekta iniciācijas posmā ir jā sagatavo projekta pamatojums, tajā norādot esošās problēmas un projekta mērķi, veikto analīzi par iespējamajām alternatīvām un izvēlētajā risinājuma pamatojumu, sagaidāmos ieguvumus, projekta posmus, katra posma īstenošanas ilgumu un izmaksas.

Lai novērtētu Centralizācijas projektā pieņemto lēmumu (par izvirzīto mērķi, plānoto finansējumu, iesaistītajām pusēm u.c.) **pamatotību**, Valsts kontrole par iniciācijas posma sākumu uzskata 2009.gada Ministru kabineta lēmumu, ar kuru **tika noteikts ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm nodrošināt strukturālo reformu īstenošanu** – šo mērķu sasniegšanai ministrijām un citām centrālajām iestādēm **plānot valsts budžeta izdevumu samazinājumu**, t.sk. **izvērtēt iespēju izveidot centralizētas grāmatvedības un personāla vadības sistēmas, likvidējot attiecīgās atbalsta funkcijas padotības iestādēs**¹⁰⁵⁵ un attiecībā uz iniciācijas posmu tika izskatīts pētījums¹⁰⁵⁶, izvērtēti informatīvie ziņojumi¹⁰⁵⁷ un izvērtēts projekta pamatojums¹⁰⁵⁸.

4.4.4. Pētījums

Valsts kanceleja **01.11.2010.** noslēdza līgumu ar SIA “Ernst&Young Baltic” par valsts pārvaldes atbalsta funkciju nodošanas iespēju izpēti un rekomendējamā modeļa izstrādi.

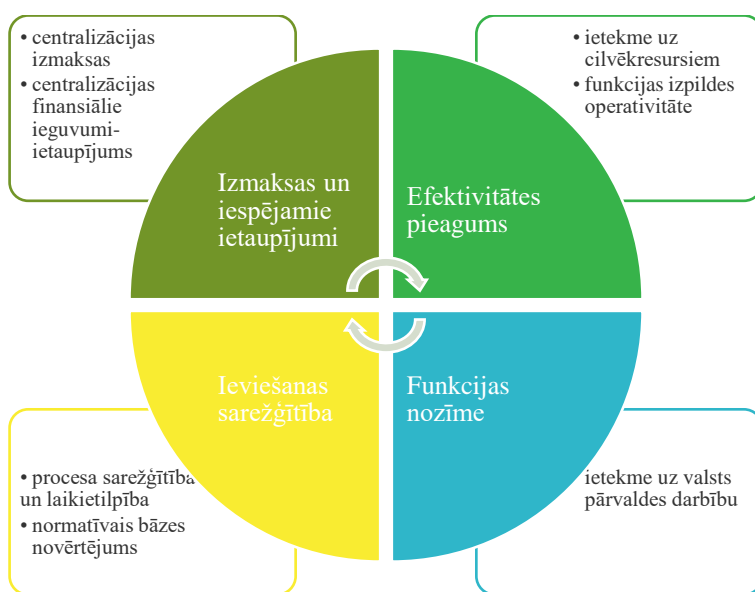
Pētījuma **mērķis** bija veikt detalizētu valsts tiešās pārvaldes atbalsta funkciju analīzi, novērtējot atbalsta funkciju nodošanas un centralizācijas iespējas, un izstrādāt rekomendējamo modeli atbalsta funkciju centralizācijai.

SIA “Ernst&Young Baltic” pētījuma pieeja:

- ❖ pētījums tika īstenots četros posmos:
  - datu ievākšanas metodoloģijas un gadījuma analīzes metodoloģijas izstrāde;
  - datu apkopošana, sākotnējo aprēķinu un gadījuma analīzes veikšana;
  - atbalsta funkciju centralizācijas izmaksu un ieguvumu novērtējums;
  - atbalsta funkciju centralizācijas alternatīvu salīdzinājums un rekomendācijas.

NAV KLASIFICĒTS

- ❖ datu analīzes laikā katrai atbalsta funkcijai (t.sk. grāmatvedības un personāla vadības) kvantitatīvi novērtētas izmaksas bāzes variantā, kad funkcija netiek centralizēta, kā arī **izmaksas un ietaupījumi** gadījumā, ja funkcija tiek centralizēta pēc trīs šādiem modeļiem:
  - **centralizācija iestādes ietvaros** – visbiežāk funkcijas centralizācija no iestādes reģionālajām struktūrvienībām uz iestādes galveno pārvaldi (turpmāk – 1.modelis);
  - **centralizācija resora ietvaros** – funkcijas nodošana resora vadošai iestādei (ministrijai) vai arī kādai no ministrijas padotības iestādēm (turpmāk – 2.modelis);
  - **centralizācija valsts tiešās pārvaldes ietvaros** – gadījums, kad visas valsts tiešās pārvaldes iestādes funkciju nodotu atsevišķai pastāvošai vai jaunizveidotai iestādei (turpmāk – 3.modelis).
- ❖ katra centralizācijas modeļa iespējamā ietekme uz funkciju tika novērtēta ar izmaksu/ieguvumu analīzi, skatīt 55.attēlu:

55.attēls. Centralizācijas alternatīvu izmaksu un ieguvumu analīzes modelis ¹⁰⁵⁹

1.modeļa gadījumā tiek pieņemts, ka centralizācijas rezultātā no iestāžu struktūrvienībām tiek pārņemta **visa grāmatvedības vadības funkcija**. 2. un 3. modelī tiek pieņemts, ka funkcijas bloki tiek centralizēti atšķirīgā apmērā, jo atsevišķus funkcijas blokus ir lietderīgi realizēt iestādes ietvaros.

Tāpēc pētījumā netika izvērtēts variants, kad, centralizējot valsts tiešās pārvaldes iestāžu grāmatvedības funkciju, tiktu pārņemti visi šīs funkcijas bloki:

Grāmatvedības funkciju bloki	Centralizācija iestādes ietvaros	Centralizācija resora ietvaros	Centralizācija valsts tiešās pārvaldes ietvaros
Grāmatvedības metodoloģijas un standartizācijas funkcija	centralizēti	centralizēti resora ietvaros	centralizēti valsts līmenī
Budžeta izpildes kontroles bloks	centralizēti	centralizēti resora vai iestādes ietvaros	centralizēti resora vai iestādes ietvaros
Algu aprēķina bloks	centralizēti	centralizēti resora ietvaros	centralizēti valsts līmenī
Rēķinu apstrādes bloks	centralizēti	centralizēti resora ietvaros	centralizēti valsts līmenī
Pārējās grāmatvedības funkcijas	centralizēti	centralizēti resora vai iestādes ietvaros	centralizēti resora vai iestādes ietvaros

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Būtiskais secinājums, ko sniedz pētījums, ir:

būtiskākais funkcijas realizācijas efektivitātes pieaugums iespējams, veicot centralizāciju valsts tiešās pārvaldes ietvaros, kas skaidrojams ar salīdzinoši augsto grāmatvedības darbinieku skaita samazinājumu.

Tomēr pētījumā norādīts ne tikai uz ieguvumiem, bet arī uz riskiem un zaudējumiem, realizējot centralizāciju katrā no veidiem, un norādīts, ka, neskatoties uz lielāko finansiālo resursu ietaupījumu 3.modeļa gadījumā, tam ir raksturīgi vairāki būtiski riski, kuri būtu efektīvi jāpārvalda, jo pretējā gadījumā sagaidāmais finansiālais ietaupījums netiks sasniegts.

	Kopējie ieguvumi, zaudējumi	Centralizācija iestādes ietvaros (1.modelis)	Centralizācija resora ietvaros (2.modelis)	Centralizācija valsts tiešās pārvaldes ietvaros (3.modelis)
Ieguvumi	Operatīvāka un stratēģiska iestādes resora un valsts tiešās pārvaldes finanšu plānošana Funkcijas standartizēšana Viegli pieejama aktuālā finanšu informācija Atvieglota finanšu kontrole	Novērsta procesu dublēšanās, veicot datu pārbaudi reģionālajās struktūrvienībās un centrālajā pārvaldē	Pieejamāka informācija nozares plānošanas procesam	Standartizēti GV procesi valsts tiešajā pārvaldē Pārskatāmi grāmatvedības procesi valsts pārvaldē
Riski un zaudējumi	Dokumentu aprites cikla izpildes pagarināšanās		Sarežģīti ieviešama un realizējama standartizēšana Atsevišķu funkcijas bloku izpildes saglabāšana iestāžu līmenī	Izmaiņas funkcijas veikšanā var prasīt ilgu laiku Sarežģīti ieviešama un realizējama standartizēšana

Pētījumā tika analizēta arī finanšu uzskaites funkcijas nodošana ārpalpojuma, secinot, ka:

- ❖ visus grāmatvedības uzskaites blokus nav iespējams nodot ārpalpojumu sniedzējiem;
- ❖ raksturīgākie funkcijas bloki vai to daļas, kuras nevar nodot ārpalpojuma, ir finanšu līdzekļu pārvaldība (t.sk. maksājumu apstiprināšana), vadības lēmumu pieņemšana un funkciju izpildes rezultātu kontrolēšana (t.sk. atskaišu parakstīšana iestādes vārdā).

Grāmatvedības funkciju bloki	Centralizācija iestādes ietvaros	Centralizācija resora ietvaros	Centralizācija valsts tiešās pārvaldes ietvaros
Grāmatvedības metodoloģijas un standartizācijas funkcija	Iestādes ietvaros	Resora ietvaros	Valsts līmenī
Budžeta izpildes kontroles bloks	Iestādes ietvaros	Iestādes vai resora ietvaros	Iestādes vai resora ietvaros
Algu aprēķina bloks	Iestādes ietvaros	Ārpalpojuma	Ārpalpojuma
Rēķinu apstrādes bloks	Iestādes ietvaros	Ārpalpojuma	Ārpalpojuma
Pārējās grāmatvedības funkcijas	Iestādes ietvaros	Iestādes vai resora ietvaros	Iestādes vai resora ietvaros

Pētījumā norādīts, ka centralizācijas un ārpalpojuma izmantošanas prognozētie rezultāti sasniedzami pie šādiem **priekšnoteikumiem**:

- ❖ būtiski nemainās pieņemtais slodžu sadalījums starp atsevišķiem funkcijas blokiem;
- ❖ atlīdzības un pieskaitāmās izmaksas laika gaitā būtiski nemainās;
- ❖ gada laikā tiek veikti 12 miljoni maksājumi;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ viena rēķina apstrādei nepieciešamas vidēji 9 minūtes;
- ❖ būtiski nemainās tirgus piedāvājums un nosacījumi funkcijas daļu nodošanai ārpakalpojumā.

Pētījuma secinājumi bija:

- ❖ atbalsta funkciju centralizācija **var sniegt funkcijās nodarbināto skaita samazinājumu;**
- ❖ centralizācija **var sniegt finansiālus ietaupījumus, pieņemot, ka tiek nodrošināts centralizācijai nepieciešamais papildu finansējums, laika resursi un izpildīti vairāki citi priekšnoteikumi;**
- ❖ **ārpakalpojuma izmantošana** var būt finansiāli izdevīga **pie noteiktiem centralizācijas modeļiem un noteiktā apmērā, bet iespējama tikai pēc funkciju standartizēšanas un/vai centralizēšanas;**
- ❖ visaugstākos ieguvumus un izmaksu ietaupījumu standartizācijas rezultātā **var sniegt funkcijas centralizācijas trešais modelis, tomēr šī modeļa gadījumā jāņem vērā salīdzinoši sarežģītais funkcijas centralizācijas process;**
- ❖ **atsevišķu funkcijas daļu realizācijai var būt lietderīga ārpakalpojuma piesaiste, samazinot izmaksu apjomu un paaugstinot procesu efektivitāti.**

Tomēr faktiski tiek ieviests cits, no pētījumā ieteiktā atšķirīgs, grāmatvedības uzskaites pakalpojuma modelis – Valsts kasei pārņemot arī citus funkciju blokus, skat. 56.attēlā. Revīzijā netika rasts pamatojums šāda funkciju pārņemšanas apjoma izvēlei, jo atšķirībā no pētījumā piedāvātā, faktiski izvēlētajam modelim nav pieejams detalizēts un aprēķinos balstīts pamatojums.

56.attēls. Grāmatvedības uzskaites pakalpojums¹⁰⁶⁰

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

4.4.5. Informatīvie ziņojumi

Izskatot informatīvos ziņojumus par Centralizācijas projektu, kas sagatavoti līdz lēmuma pieņemšanai uzsākt Pilotprojektu¹⁰⁶¹ – grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanu 17 centrālajām valsts iestādēm, konstatēts, ka pieņemtie lēmumi nav izsekojami, skatīt 27. tabulu:

27.tabula

Informatīvā ziņojuma datums	Situācijas raksturojums	Turpmāk veicamās darbības	Identificētie trūkumi
22.10.2010 ¹⁰⁶² . (izskatīts MK 16.11.2010.)	Definēti trīs iespējami centralizētās finanšu uzskaites organizācijas modeļi. Apzināti ar centralizāciju saistītie problēmjautājumi, kā arī ieguvumi no procesa realizācijas, kā <u>nozīmīgāko minot budžeta izdevumu optimizāciju.</u>	Priekšlikumi tālākām darbībām: <ul style="list-style-type: none"> apzināt procesu standartizāciju un centralizāciju nozaru līmeni. izvēloties ārpakalpojumu kā iespējamo risinājumu, Valsts kasei izvērtēt iespēju uzņemt CVI grāmatvedības uzskaiti. 	Nav veikts alternatīvu salīdzinājums (kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji). Nav izsekojams lēmums par finanšu uzskaites pakalpojuma nodošanu ārpakalpojumā, kaut gan bija iespējami arī citi centralizācijas modeļi.
03.05.2011 ¹⁰⁶³ . (izskatīts MK 07.06.2011.)	Valsts kase izvērtēja iespēju uzņemt CVI grāmatvedības uzskaiti, kopumā atbalstot to. Apzināts standartizācijas un centralizācijas līmenis valstī kopumā (veikta valsts pārvaldes institūciju aptauja), nonākot pie secinājuma, ka <u>standartizācijas un centralizācijas līmeni ir atšķirīgi.</u> Standartizācijas jautājumā galvenais secinājums – pārvaldes iestādēs nav reglamentēti pārvaldības procesi, kam <u>ārējos normatīvajos aktos noteikti tikai pamatprincipi un minimālās ievērojamās prasības.</u>	Tiek piedāvāts plāns efektīvam centralizācijas procesam (<u>apzinoties, ka resoros process ir uzsākts</u>), piedāvājot apsvērt Valsts kases pakalpojumu izmantošanas iespējamību. <u>Uzvērts, ka vitāli svarīgi pirms centralizācijas standartizēt procesus</u> (t.sk. normatīvā regulējuma izmaiņas)	Nav iekļauta informācija par izmaksu/ieguvumu analīzi, ministrijām centralizējot grāmatvedības uzskaites funkciju.
11.04.2012 ¹⁰⁶⁴ . (izskatīts MK 31.07.2012).	Iekļautā informācija daļēji pārklājas ar iepriekšējā informatīvā ziņojuma faktiem. Definēti svarīgākie sistēmas ieviešanas ieguvumi, <u>izmaksu optimizāciju jau minot kā pēdējo.</u>	Finanšu ministrija, <u>izvirzot datu kvalitātes mērķi</u> , turpinās darbu budžeta iestāžu darbinieku vienotas izpratnes veicināšanai un normatīvo aktu pilnveidošanai.	Nav novērtēts progress jautājuma virzībā. Budžeta izdevumu optimizācijas mērķa prioritātes nomaiņa.
31.05.2016. (TA-1087) ¹⁰⁶⁵ izdevumu pārskatīšana	Pieņemts zināšanai informatīvais ziņojums	Finanšu ministrijai (Valsts kasei) sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites funkciju pakāpenisku centralizāciju, atsevišķu pilotprojektu veidā uzsākot šo procesu 2017.gadā	No 2012.gada <u>nav izsekojama</u> projekta gaita un līdz ar to arī 2016.gada lēmums par centralizācijas procesa turpināšanu 2016.gadā un pilotprojekta uzsākšanu.
20.09.2016 ¹⁰⁶⁶ . (izskatīts MK 25.10.2016)	Standartizācijas procesa progress tiek raksturots ar Valsts kases īstenoto jauno politikas iniciatīvu “Finanšu uzskaites procesu standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana”. Ziņojumā uzvērts, ka iepriekš netika vērtētas CVI un tā kā tās nav centralizējamas pēc nozares principa, <u>piedāvāts šo iestāžu grāmatvedības funkciju nodot Valsts kasei.</u>	<u>Uzsākt centralizāciju, no 2018.gada realizējot pilotprojektu CVI.</u> Saskaņā ar Valsts kases veiktajām aplēsēm Pilotprojekta realizēšanai 2017.gadā ir nepieciešams papildu finansējums 280 000 EUR apmērā un 2018.gadā – 120 000 EUR apmērā, t.sk. IT un cilvēkresursu izmaksām.	Nav izsekojams lēmuma pamatojums par centrālo valsts iestāžu pakļaušanu Centralizācijas projektam, t.sk. par pirmo četru iestāžu dalību pilotprojektā. Revīzijas laikā nav gūta papildu informācija par šāda lēmuma pieņemšanu. <u>Nav definēti kvantitatīvie sasniedzamie mērķi.</u>

NAV KLASIFICĒTS

25.10.2016. Ministru kabineta sēdē¹⁰⁶⁷ izskatītajā FM sagatavotajā informatīvajā ziņojumā “Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas” (TA-2204) sniegta informācija:

- ❖ CVI nav centralizējamas pēc nozaru principa;
- ❖ lai panāktu efektīvāku funkcijas izpildi, tai iespējams piemērot pakalpojuma principu, līdzīgi kā atsevišķas nozares organizējušas grāmatvedības uzskaites veikšanu, deleģējot vienai no nozares iestādēm sniegt grāmatvedības uzskaites pakalpojumu;
- ❖ centralizējot grāmatvedības uzskaites funkciju iestādē, kas nodrošina grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanu, iespējams:
  - optimizēt funkcijas izpildi un lietderīgi izmantot uzkrātās zināšanas un kompetenci, nodrošinot vienotus grāmatvedības kārtošanas procesus un finanšu pārskatu sagatavošanu atbilstoši vienotiem uzskaites pamatprincipiem;
  - efektīvāk izmantot resursus mācībām, ieviešot normatīvajos aktos jaunas uzskaites prasības;
  - efektīvāk izmantot ar uzskaites sistēmu uzturēšanu saistītos finanšu un administratīvos resursus (sistēmas tehniskā infrastruktūra – serveri, disku masīvi un administrēšana–, tehniskā konfigurācija, monitorings, atjauninājumi, tehnisko atteikumu novēršana, rezerves kopijas).

Informatīvajā ziņojumā¹⁰⁶⁸ arī norādīts, ka **Valsts kase kopš 2011.gada GUP nodrošina Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai**¹⁰⁶⁹. Turpinot GUP attīstību FM resora ietvaros un ņemot vērā jau gūto pieredzi, 2012.gadā tika uzsākta GUP sniegšana Iepirkumu uzraudzības birojam, bet 2014.gadā – Fiskālās disciplīnas padomei:

Tāpat informatīvajā ziņojumā¹⁰⁷⁰ sniegta informācija arī par Igaunijas pieredzi grāmatvedības uzskaites pakalpojuma centralizēšanā. Atbalsta pakalpojumu centralizācija Igaunijā ietvēra visu valsts finanšu, personāla un algu uzskaites centralizāciju, centralizācijas rezultātā sagaidot grāmatvedības uzskaites kvalitātes paaugstināšanos, jo augstas kvalitātes uzskaites sabiedrībai sniedz patiesu un pārskatāmu informāciju par budžeta līdzekļu piešķiršanu un izmantošanu.

Tomēr Igaunijas pieeja grāmatvedības centralizācijā atšķiras:

- ❖ Igaunijā sākotnēji grāmatvedības uzskaites tika centralizēta ministriju līmenī, tad sekoja tās centralizācija no ministrijām uz Servisa centru¹⁰⁷¹;
- ❖ šobrīd Servisa centrs sniedz grāmatvedības uzskaites pakalpojumus 8 no 11 ministrijām un to padotības iestādēm, bet ministrijās, kuras vēl neizmanto Servisa centra pakalpojumus, grāmatvedības uzskaites tiek veikta centralizēti ministrijas līmenī.

Igaunijas ARI 2018.gadā veica revīziju¹⁰⁷² par atbalsta pakalpojumu centralizāciju. Revīzijas mērķis bija noskaidrot un novērtēt, vai ir pabeigta valsts atbalsta funkciju centralizācija, vai tika sasniegti izvirzītie mērķi, tostarp plānotie ietaupījumi, uzlabota pakalpojumu kvalitāte, ņemot vērā ieguldīto finansējumu un laiku, un vai valdībai ir pieejama labas kvalitātes vadības informācija. Revīzijā konstatēts, ka valsts atbalsta pakalpojumu centralizācija:

- ❖ kopumā bija efektīva, tika uzlabota grāmatvedības uzskaites kvalitāte un efektīvizēti grāmatvedības procesi. **Grāmatvedības procesu efektivitātes galvenā svira bija pāreja uz vienotu informācijas sistēmu;**

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ tika realizēta, pārsniedzot plānotās projekta izmaksas, kā arī nav panākti izmaksu samazināšanas mērķi.

Lēmums par grāmatvedības uzskaites pakalpojuma centralizācijas projektu¹⁰⁷³ Latvijā, nodrošinot šo pakalpojumu 17 CVI (t.sk. atsevišķi nodalīta Saeimas autobāze un Valsts administrācijas skola) tika pieņemts, pamatojoties uz informatīvajā ziņojumā “Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas” sniegtajiem priekšlikumiem Projekta realizācijai.

25.10.2016. Ministru kabineta sēdē¹⁰⁷⁴:

- ❖ tika pieņemts lēmums atbalstīt piedāvāto grāmatvedības uzskaites funkcijas izpildes efektīvizācijas modeli CVI (turpmāk – centrālās valsts iestādes) un uzdots:

FM (Valsts kasei)	CVI	Valsts kancelejai
Ar 01.01.2018. veikt Valsts kancelejas, VAS, PKC un NEPLP grāmatvedības uzskaiti.	Pēc FM (Valsts kases) pieprasījuma sniegt visu nepieciešamo informāciju grāmatvedības uzskaites centralizācijas nodrošināšanai un detalizētu grāmatvedības uzskaites centralizācijas projekta izmaksu un amata vietu aprēķinu	Veikt CVI personālvadības procesu izpēti un izvērtēt iespēju noteikt tām vienotus personālvadības procesus un nodrošināt personālvadības funkcionalitātes uzturēšanu un pārraudzību Valsts kases
Sagatavot grāmatvedības uzskaites pakalpojuma izpildes nodrošināšanai nepieciešamo normatīvo aktu grozījumus.	Pēc Valsts kancelejas pieprasījuma sniegt visu personālvadības procesu izpētei nepieciešamo informāciju.	uzturētajā sistēmas tehniskajā risinājumā, kā arī tam papildus nepieciešamo cilvēkresursu apjomu
Valsts kancelejas, VAS, PKC un NEPLP grāmatvedības uzskaites centralizācijas pilotprojekta realizēšanai nepieciešamo finansējumu 2017. un 2018.gadā nodrošināt FM (Valsts kasei) piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros.	Grāmatvedības uzskaites centralizācijas rezultātā radušos līdzekļu ekonomiju un atbrīvojušās amata vietas novirzīt tām deleģētu uzdevumu vai funkciju īstenošanai, neatliekamo pasākumu īstenošanai, efektīvizējot iestādes procesus.	
Pēc informācijas saņemšanas no CVI precizēt grāmatvedības uzskaites centralizācijas projekta izpildes termiņus, nepieciešamā finansējuma apmēru un iespējamās finansējuma avotus, amatu vietu skaitu un tehnisko risinājumu.		
Valsts kancelejas, VAS, PKC un NEPLP grāmatvedības uzskaites centralizācijas pilotprojekta gaitā izvērtēt grāmatvedības uzskaites centralizācijas nodrošināšanai izmantotā tehniskā risinājuma atbilstību, lemjot par tā tālāku izmantošanu vai cita risinājuma ieviešanu.		
Sadarbībā ar Valsts kanceleju līdz 31.03.2017. iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par doto uzdevumu izpildi.		

Izanalizējot dokumentus par Centralizācijas projekta iniciācijas posmu, konstatēts:

- ❖ par atbalsta funkciju, t.sk. grāmatvedības, centralizēšanu, veiktajā pētījumā tika detalizēti un ar aprēķiniem pamatoti trīs iespējamie centralizācijas modeļi, kā arī analizēta iespēja izmantot ārpalpojumu. Pētījuma rezultāti liecināja, ka visaugstākos ieguvumus un izmaksu ietaupījumu standartizācijas rezultātā var sniegt visu valsts tiešās pārvaldes iestādes funkciju nodošana atsevišķai pastāvošai vai jaunizveidotai iestādei (3.modelis), tomēr šī modeļa gadījumā jāņem vērā salīdzinoši sarežģītais funkcijas centralizācijas process. Attiecībā uz ārpalpojuma izmantošanu

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

pētījumā tika secināts, ka atsevišķu funkcijas daļu (piem., algu aprēķina un rēķinu apstrādes) realizācijai var būt lietderīga ārpalpojuma piesaiste, tādējādi samazinot izmaksu apjomu un paaugstinot procesu efektivitāti, bet pakalpojuma izmantošana var būt finansiāli izdevīga pie noteiktiem centralizācijas modeļiem un noteiktā apmērā, turklāt iespējama tikai pēc funkciju standartizēšanas un/vai centralizēšanas;

- ❖ tomēr faktiski **ir realizēts pētījumā neanalizēts un ar aprēķiniem nepamatots centralizācijas modelis**. Pieņemto lēmumu pamatojums nav izsekojams, aplēses par budžetu nav pamatotas ar aprēķiniem, nav atrodams pietiekams pamatojums izvēlētajam centralizācijas veidam, nav veikta pietiekama tā izpēte un ieguvumu/izmaksu analīze;
- ❖ nav saprotama grāmatvedības centralizācijas tālākā virzība valstiskā līmenī, nav atrodami dati par paralēli notiekošo centralizāciju resoru ietvaros, nav noteikti konkrēti grāmatvedības uzskaites atbalsta funkciju centralizācijas uzsākšanas mērķi, rīcības plāni un termiņi to īstenošanai, atbildīgie un kritēriji sasniegumu novērtēšanai, t.sk. nav aprēķināts potenciālais finansējuma ietaupījums;
- ❖ potenciālā finansējuma ietaupījums aizstāts ar kvalitātes uzlabošanās mērķi, tomēr arī šī mērķa sasaistes ar izvēlēto centralizācijas modeli pamatojums politikas plānošanas dokumentos nav rodams.

Arī Centralizācijas projekta ietvaros realizētā Pilotprojekta vadītājs kā Pilotprojekta rezultātu sasniegšanu kavējošos faktoros Pilotprojekta noslēguma ziņojumā¹⁰⁷⁵ minēja:

- ❖ **nepietiekamu izpēti Centralizācijas projekta iniciēšanas posmā**; projekta ietvaros sasniedzamais rezultāts – 17 centrālajām valsts iestādēm un to padotības iestādēm nodrošināts grāmatvedības uzskaites pakalpojums tika noteikts, pamatojoties uz 2016.gada 25.oktobra Ministru kabineta sēdē izskatītajā informatīvajā ziņojumā “Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas” sniegtajiem priekšlikumiem projekta realizācijai. Savukārt projekta 1.posma ietvaros veiktajā izpētē tika secināts, ka lielākā daļa CVI nesaskata ekonomisko pamatojumu izmantot Valsts kases nodrošinātu grāmatvedības uzskaites pakalpojumu vai pat uzskata tā izmantošanu par neiespējamu. Tā kā Valsts kases nodrošinātā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma izmantošana CVI nav noteikta kā obligāta, tad bez CVI ieinteresētības šis projekta rezultāts nav sasniedzams;
- ❖ **CVI nepietiekamo informāciju par valdības ieceri un ieguvumu grāmatvedības uzskaites funkcijas centralizācijas jautājumā**, kā rezultātā CVI kūtri sniedza Valsts kases pieprasīto informāciju projekta 1.posma uzdevumu realizēšanai;
- ❖ **neskaidrību par grāmatvedības uzskaites pakalpojuma tālāko attīstības virzienu**.

Ieteikums

Finanšu ministrijai kā vadošajai valsts pārvaldes institūcijai finanšu nozarē sagatavot stratēģisku redzējumu, nosakot mērķi, tā sasniegšanas rezultatīvos rādītājus, veicamās aktivitātes, izpildes termiņus un izpildītājus **attiecībā uz valsts iestāžu grāmatvedības atbalsta funkcijas centralizāciju**.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

4.4.6. Centralizācijas projekta ietvaros Valsts kases realizētais Pilotprojekts un tā pamatojums

Atbilstoši Valsts kases projekta vadības rokasgrāmatai projekta iniciēšanas posms paredz **projekta pamatojuma sagatavošanu un izskatīšanu**¹⁰⁷⁶. Projekta pamatojumā¹⁰⁷⁷ jānorāda esošās problēmas un projekta mērķis, veiktā analīze par iespējamajām alternatīvām un izvēlētajā risinājuma pamatojums, sagaidāmie ieguvumi, projekta posmi, katra posma īstenošanas ilgums un izmaksas.

Revīzijas laikā konstatēts, ka Pilotprojekta pamatojumā:

Norādītā informācija 	Neuzrādītā informācija (revidentu spriedums)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ projekta nosaukums, uzraugs un veicamais uzdevums: “2016.gada 31.maija Ministru kabineta (turpmāk – MK) sēdes protokola Nr.26 39. § 6.6. apakšpunktu Valsts kasei (turpmāk – VK) uzdots sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai MK priekšlikumus par valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites funkciju centralizāciju, pilotprojektu uzsākot 2018.gadā.”; ❖ atbilstība projekta pazīmēm, projekta nepieciešamības pamatojums, alternatīvas un projekta gala rezultāta lietotāji un to skaits; ❖ sagaidāmie ieguvumi; ❖ projekta sarežģītības izvērtējums; ❖ projekta posmi, īstenošanas ilgums un izmaksas 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ projekta mērķis; ❖ nav atrodams projekta budžetā plānoto izmaksu pamatojums; ❖ <u>(norādītas kopējās izmaksas, bez atšifrējuma pa konkrētām aktivitātēm)</u>

Pilotprojekta pamatojumā noteikti šādi projekta īstenošanas posmi, tajos veicamās aktivitātes, laika skala (03.10.2016.–01.01.2021.), termiņi un projekta budžets:

Nr. p.k.	Posms	Ilgums	Izmaksas
1.	Informatīvais ziņojums MK “Par grāmatvedības uzskaites pakalpojuma centralizāciju” (sagatavošana, iesniegšana MK)	31.03.2017.	0
2.	Pilotprojekta ieviešana – grāmatvedības uzskaites pakalpojuma ieviešana Valsts kancelejā, VAS, PKC, NEPLP	31.12.2017.	Provizoriskās izmaksas: 280 000 euro
3.	Pilotprojekta īstenošana – grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšana Valsts kancelejā, VAS, PKC, NEPLP	Sākot no 01.01.2018.	Provizoriskās izmaksas: 120 000 euro
4.	Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma pakāpeniska sniegšana pārējām iestādēm	Sākot no 01.01.2019. – 01.01.2021.	Tiks aprēķinātas, sagatavojot 1.punktā minēto ziņojumu
Kopā			Tiks aprēķinātas, sagatavojot 1.punktā minēto ziņojumu

Attiecībā uz Pilotprojekta izmaksām pamatojumā norādīts arī, ka atkarībā no iestādes specifikas, kā arī tā, vai un kāda ir esošā iestādes grāmatvedības sistēma un kā tiks organizēta datu pārnese, **ieviešanas izmaksas iestādēm var būtiski atšķirties**. Licenču ieviešanas un integrācijas izmaksas tiks precizētas, kad būs precīzi definēta izmantojamā funkcionalitāte, personu skaits, kurām jāveic algu aprēķins, pamatlīdzekļu skaits, integrācijas risinājums saistībā ar personāla bloka nodalīšanu.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Kaut gan Pilotprojekta pamatojums sagatavots atbilstoši iekšējam tiesību aktam¹⁰⁷⁸, **informācija par Pilotprojekta budžetu nav uzskatāma par pamatotu un pietiekamu, jo:**

- ❖ Pilotprojekta pamatojumā uzrādītās summas nav pamatotas ar aplēsēm, kā arī ir norādītas tikai kopsummas, neparedzot detalizētu analītisko sadalījumu (piemēram, pa aktivitātēm vai izmaksu veidiem);
- ❖ atbilstoši Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatai, nav paredzēts uzskaitīt visas projekta izmaksas, (piemēram, personāla izmaksas), Pilotprojekta pamatojumā tādas arī nav norādītas, piem., pie aktivitātes “Informatīvais ziņojums MK “Par grāmatvedības uzskaites pakalpojuma centralizāciju” (sagatavošana, iesniegšana MK)” norādītās izmaksas ir 0 euro.

Lai gan sākotnēji bija paredzēts pēc informācijas saņemšanas no Pilotprojekta dalībniekiem precizēt projekta budžetu, tomēr revīzijas laikā netika iegūti pierādījumu šādu precizējumu veikšanai.

Revīzijas laikā konstatēts, ka **Pilotprojekta mērķis dažādos informācijas avotos atšķiras:**

Pilotprojekta mērķu definējumi			
Valsts kases prezentācija Pilotprojekta dalībniekiem	Valsts kases elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei	MK 25.10.2016. izskatītais informatīvais ziņojums “Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas”	VK darbības stratēģijā 2017.-2019.gadam
<p>Atslogot centrālās valsts iestādes no to pamatdarbībai neraksturīgu atbalsta funkciju veikšanas, tādējādi nodrošinot iespēju maksimāli efektīvi izmantot budžeta finanšu un iestāžu personāla resursus.</p> <p>Efektīvi organizēt atbalsta funkciju izpildi Valsts kases servisa centrā, t.sk.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ harmonizējot grāmatvedības uzskaites procesus; ❖ mazinot darbību dublēšanos; ❖ izmantojot automatizācijas iespējas panākt iesaistītā personāla un informācijas sistēmu racionālu izmantošanu¹⁰⁷⁹; 	<p>Projekta galvenais mērķis bija realizēt pilotprojektu, kura rezultātā tiktu izstrādāti standartizēti grāmatvedības uzskaites procesi un novērtēts, vai šādi standartizēti procesi ir darbotiespējīgi dažādās iestādēs. Projekta rezultātā tika izstrādāti standartizēti un iespējami optimālākie grāmatvedības procesi, nodrošinot to vienveidīgu realizāciju, izslēdzot nelietderīgās darbības un maksimāli ieviešot bezpapīra dokumentu un informācijas aprites procesu. Tāpat tika secināts, ka, turpinot grāmatvedības centralizāciju valsts pārvaldes līmenī, būtu iespējams nodrošināt augstu grāmatvedības datu kvalitāti un informācijas homogēnumu, kā arī centralizēta datu glabāšana nodrošinātu iespēju optimizēt to apstrādei izmantotos IKT risinājumus. + tā visa rezultātā būtu pieejami kvalitatīvi un pilnīgi dati budžeta plānošanai un revīziju veikšanai¹⁰⁸⁰.</p>	<p>Piedāvājam 2017. gadā uzsākt pakāpenisku grāmatvedības uzskaites centralizāciju un no 2018. gada veikt Valsts kancelejas, Valsts administrācijas skolas, Pārresoru koordinācijas centra un Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk – Pilotprojekta iestādes) grāmatvedības uzskaiti (turpmāk – Pilotprojekts), kas ļautu aprobēt procedūras un precizēt ieguldījumus un ieguvumus, savukārt pilotprojektā iesaistītajām iestādēm – ietaupītos resursus novirzīt attīstības pasākumiem¹⁰⁸¹.</p>	<p>VK darbības stratēģijā 2017.-2019.gadam noteikts GUP mērķis - sniegt efektīvu un kvalitatīvu grāmatvedības uzskaites pakalpojumu valsts pārvaldes iestādēm. Šobrīd GUP process VK ir veidots, lai primāri nodrošinātu pareizu grāmatvedības uzskaiti, kā rezultātā lieli laika resursi tiek ieguldīti, pārbaudot maksājumu dokumentu pareizību. GUP process nav veidots ar mērķi, lai ietaupītu laika resursus, taču ir identificēti posmi, kur manuālas darbības var tikt aizstātas ar automātiskām, tādējādi ietaupot gan laika, gan cilvēkresursus. Resursu ietaupījums iespējams arī, pārskatot veicamo pārbaudu apjomu, kuru veic VK, saņemot maksājumu pamatojošos dokumentus¹⁰⁸².</p>

57.attēls. Pilotprojekta mērķu definējumu salīdzinājums dažos informatīvos avotos.

NAV KLASIFICĒTS

4.4.7. Centralizācijas projekta ietvaros Valsts kases realizētā Pilotprojekta plānošana, realizācija, noslēgums

4.4.7.1. Pilotprojekta plānošana – projekta plāna sagatavošana un izskatīšana

- **18.10.2016.** apstiprināts projekta plāns (1.posms)¹⁰⁸³;
- **20.10.2016.** izsūtīta vēstule¹⁰⁸⁴ pilotprojekta dalībniekiem ar lūgumu sniegt informāciju;
- **25.10.2016.** Ministru kabineta sēdē¹⁰⁸⁵ tika pieņemts lēmums atbalstīt piedāvāto grāmatvedības uzskaites funkcijas izpildes efektīvizācijas modeli un uzsākt lēmuma izpildi, realizējot pilotprojektu;

Atbilstoši Valsts kases projekta vadības rokasgrāmatai plānošanas posms paredz **projekta plāna sagatavošanu un izskatīšanu**¹⁰⁸⁶.

Pilotprojekta plāns apstiprināts 18.10.2016., tajā norādīts:

Pilotprojekta plāns ¹⁰⁸⁷	
❖	projekta ilgums (ar pievienoto laika grafiku pa aktivitātēm);
❖	plānotais projekta budžets – <u>informācija nav norādīta</u> ¹⁰⁸⁸ ;
❖	projekta komanda;
❖	veikts risku izvērtējums;
❖	pārvaldības plāns.

Tā kā Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata iekļautā projekta plāna veidlapa neparedz norādīt plānā projekta mērķi, nav iespējams izvērtēt, vai laika grafiks un plānotās aktivitātes ir saistītas ar mērķa sasniegšanu. Tas faktiski liedz gan projekta uzraugam, gan Valsts kases Vadības komitejai sekot projekta īstenošanas gaitai un pārliecināties, vai projekta mērķis tiks sasniegts. **Projekta plānā nav norādīts arī projekta budžets, lai gan atbilstoši Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatai**¹⁰⁸⁹ **šādu informāciju ir paredzēts norādīt.**

Projekta plānā iekļauta risku analīze, projekta riski ranžēti atbilstoši riska pakāpēm – ļoti augsts, augsts un mērens risks. Projekta 1.posma plānā kā ļoti augsti riski ir novērtēti:

- ❖ *Riski, kuru uzraudzība ir jāveic visā projekta laikā*
  - Nav skaidrs pakalpojuma darbības nodrošināšanai (ieviešana un uzturēšana) nepieciešamais finansējums, finansēšanas avoti un cilvēkresursi pēc pilotprojekta pabeigšanas.
- ❖ *Riski, kuru uzraudzība ir jāveic projekta 1.posmā “Izpēte”*
  - MK protokollēmumā noteiktais termiņš – 31.03.2017. informatīvā ziņojuma izstrādei,

- Projektā iesaistītā sadarbības iestāde – Valsts kanceleja projekta plānā noteiktajā termiņā neveic personālvadības procesu standartizāciju.

Attiecībā uz projekta riskiem kā ļoti augsti riski projekta 2.posma plānā ir novērtēti:

❖ Riski, kuru uzraudzība ir jāveic visā projekta laikā

- grāmatvedības uzskaites un personālvadības IS pakalpojumu darbības nodrošināšanai (uzturēšana) nav piešķirts nepieciešamais finansējums;
- projektā iesaistītās puses – CVI nesadarbojas un nesniedz nepieciešamo atbalstu sekmīgai projekta īstenošanai;
- projektā iesaistīto darbinieku ilgstoša paaugstināta noslodze (aktivitāšu īstenošana prasa vairāk laika, nekā projektā plānots, kavējot ikdienas darba pienākumu/citu Valsts kases stratēģisko mērķu sasniegšanu) rada negatīvus psihoemocionālos faktorus;

Risku mazināšanai ir paredzēti risku vadības pasākumi.

Attiecībā uz projektā paredzētajām aktivitātēm projekta plānā norādīts to unikālais ID, aktivitātes nosaukums, ilgums dienās, sākuma un beigu datums, aktivitātes pirmsnorise un nepieciešamie resursi.

Atbilstoši projektu vadīšanas labajai praksei projekta plānošanas fāzē veic detalizētu resursu plānošanu, tajā skaitā, nosakot projekta izpildei nepieciešamos resursus: 1) personāls, piemēram, projekta komandas dalībnieki, ārējais personāls, struktūrvienības darbinieki, speciālisti, izpildītāji; 2) darbam nepieciešamie līdzekļi, piemēram, testēšanas iekārtas, telpas, mašīnas, informācija, programmatūra; 3) finanšu līdzekļi.

Resursu plānošanas mērķi ir:

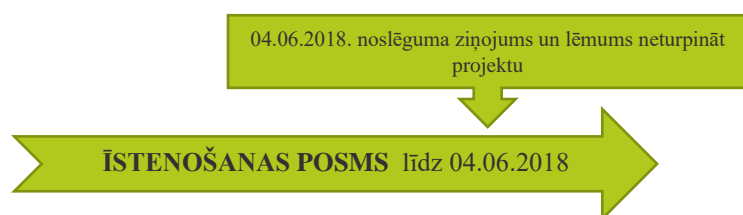
- ❖ resursu vajadzību noskaidrošana; secinājumu izdarīšana par resursu pārslodzi vai nenoslogotību un potenciālām iespējām pretstatīt resursu pieprasījumu to piedāvājumam; optimizācijas metožu izmantošana, lai ieplānotu pasākumus resursu ierobežojumu novēršanai; pasākumu plānošana paliekošai resursu pārslodzei vai nenoslogotībai;
- ❖ nodrošināt, lai projektam nepieciešamie resursi būtu pieejami vajadzīgajā daudzumā un kvalitātē, vajadzīgajos termiņos un vietā.

Resursu plānošanas rezultāts ir resursu plāni, kas ietver arī personāla resursu piesaisti katrai aktivitātei atbilstoši darba saturam un apjomam personu stundās un kopējam projekta ilgumam. Centralizācijas projekta plānā nepieciešamie resursi nav norādīti visām aktivitātēm, bet tām, kurām ir, tie norādīti tikai vispārīgi vai neskaidri (piemēram, norādot *VK GD, Pilotiestādes, IS izstrādātājs*, kas faktiski nav resursi, bet gan izpildītāji). Līdz ar to revidenti secina, ka **projektā nepieciešamo resursu detalizēta plānošana nav veikta.**

Valsts kontroles ieskatā projekta plāns, kurā nav norādīts projekta mērķis, nepieciešamie resursi un plānotais budžets, **ir būtiski nepilnīgs un var ietekmēt turpmāko projekta virzības gaitu, projekts nebūs vērst uz koordinētu procesu – aktivitāšu izpildi noteiktos termiņos, tādējādi nenodrošinot mērķa sasniegšanu ar pēc iespējas mazākām izmaksām, atbilstošākajā kvalitātē (kas arī nosaka projekta mērķa sasniegšanas būtību).**

4.4.7.2. Pilotprojekta īstenošana

- **23.11.2016.** nosūtīta vēstule par informācijas sniegšanu¹⁰⁹⁰
- **Pēc 26.01.2017.** intervijas ar potenciālajiem Pilotprojekta dalībniekiem
- **26.01.2017.** apstiprināts projekta 2.posma plāns¹⁰⁹¹
- **14.06.2017.** grozījumi projekta plānā¹⁰⁹²

Pilotprojekta realizācija tika paredzēta 3.posmos, t.sk. 1. un 2. posms iekļautās aktivitātes faktiski ir sagatavošanās (jeb plānošanas) posma aktivitātes, lai no 01.01.2018. varētu uzsākt pakalpojuma sniegšanu četrām CVI.

4.4.7.2.1. Pilotprojekta aktivitātes

Lai gūtu priekšstatu par paveikto projekta īstenošanas posmā, zemāk tabulā ir norādītas visas projekta veicamās aktivitātes pa posmiem:

	1.posms - Izpēte	2.posms- Gatavošanās pilotprojektam
Galvenās aktivitātes	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Personālvadības procesu apzināšana un standartizēšana; ❖ Grāmatvedības procesu apzināšana; ❖ Personālvadības un grāmatvedības procesu nodrošināšanai nepieciešamo informācijas sistēmu apzināšana; ❖ Nepieciešamo grozījumu normatīvajos aktos apzināšana; ❖ MK Informatīvā ziņojuma izstrāde; ❖ Komunikācijas pasākumi. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Grāmatvedības procesu standartizēšana; ❖ Grāmatvedības uzskaites kārtības standartizēšana; ❖ Pakalpojuma nodrošināšanas līgumu izstrāde un parakstīšana; ❖ Personālvadības un grāmatvedības procesu nodrošinošo IS iepirkums; ❖ GD nodrošināšana ar pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem resursiem; ❖ VK KVS reglamentējošu dokumentu izstrāde un aktualizācija; ❖ Komunikācijas pasākumi.

Lai gan aktivitātes projekta plānā ir definētas, t.i., ir noteikts to ilgums dienās, sākuma un beigu termiņi, tomēr nav definēti ar aktivitāti sasniedzamie rezultāti un rādītāji to sasniegšanas mērīšanai, kā arī projekta dokumentācijā nav pieejama informācija par atbildīgajiem aktivitātes izpildē, aktivitāšu izpildes rādītājiem pret plānā paredzēto. **Līdz ar to nav iespējams iegūt un analizēt informāciju par projekta aktivitāšu izpildes novirzēm no plāna un to iemesliem.** Vispārēju ieskatu par projekta virzību ir iespējams iegūt tikai no projekta vadītāja ziņojumiem par projekta izpildes gaitu Valdības komitejai.

Projekta plānā noteikts, ka: 1) projekta vadības grupas sanāksmes tiek organizētas pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi divās nedēļās; 2) sanāksmēs izskata attiecīgo aktivitāšu atbildīgo izpildītāju sniegto

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

pārskatu par perioda aktivitāšu progresu un nākamajā periodā veicamajām aktivitātēm, kā arī citus jautājumus pēc nepieciešamības; 3) sanāksmēs pārrunātais tiek apkopots un elektroniski saskaņots, izveidojot pierakstus projekta dokumentācijas mapē¹⁰⁹³.

Lai gan revīzijas laikā tika pieprasīta un iegūta visa projekta dokumentācija, kas uzglabāta noteiktā vietnē¹⁰⁹⁴, tomēr šāda informācija tajā nav atrodamā.

Atbilstoši projekta vadītāja sniegtajai informācijai pretēji iekšējā tiesību aktā¹⁰⁹⁵ noteiktajām dokumentācijas prasībām projekta vadības grupas sanāksmes netika pienācīgi dokumentētas, tā vietā veidojot elektroniskas piezīmes, kuras nav saglabātas. Līdz ar to **nav iespējams iegūt un analizēt informāciju par projekta aktivitāšu norises gaitu, atbildīgajiem, iesaistīto rīcības savlaicīgumu.**

Ieskatu par projekta virzību ir iespējams iegūt tikai no projekta vadītāja ziņojumiem par projekta izpildes gaitu Valdības komitejai, skatīt 14.pielikumu. **Tomēr arī Vadības komitejai sniegtajos pārskatos ir konstatētas neatbilstības, piemēram:**

- ❖ ir samazinājies projekta izpildes procentuālais novērtējums laika posmā starp 09.05.2017. projekta vadītāja sagatavoto atskaiti Nr.6. par laika posmu 01.04.2017.– 30.04.2017., kurā sniegts izpildes novērtējums 85% (1.posmam), 16% (2.posmam), un 08.06.2017. sagatavoto atskaiti Nr.7. par laika posmu 01.05.2017.–31.05.2017. - 62% (1.posmam) un 23% (2.posmam); iemesli procentuālās izpildes samazinājumam atskaitē nav norādīti.

Viena no Pilotprojektā realizējamām aktivitātēm bija Informatīvā ziņojuma “Par grāmatvedības uzskaites pakalpojuma centralizāciju” sagatavošana un iesniegšana MK līdz 31.03.2017., kurā bija paredzēts sniegt precīzu informāciju par projekta budžetu. Tomēr ziņojumā norādīts, ka informācijas trūkumu dēļ **nav iespējams iesniegt precīzu informāciju par projekta budžetu:**

Informatīvā ziņojuma datums	Situācijas raksturojums	Turpmāk veicamās darbības	Identificētie trūkumi
05.04.2017 ¹⁰⁹⁶ (izskatīts MK 03.05.2017)	Tiek definēti <u>galvenie secinājumi, uzsākot pilotprojekta realizāciju. Informācijas trūkumu dēļ nav iespējams iesniegt precīzu informāciju par projekta budžetu.</u>	Pagarināt Ministru kabineta 2016.gada 25.oktobra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 57 29.§) "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas"" 11. punkta dotā uzdevuma izpildes termiņu līdz 2017.gada 29.decembrim.	-
28.12.2017. ¹⁰⁹⁷	Iekļauta informācija par pilotprojekta realizācijas gaitu un tā patraukšanu.	Nav formulēts konkrēts piedāvājums par turpmākām darbībām.	Informatīvajā ziņojumā norādītās iespējamās tālākās darbības nekorelē ar faktiski uzsāktu darbību - lēmums neizsekojams.

NAV KLASIFICĒTS

4.4.7.2.2. Pilotprojekta ietvaros realizētā komunikācija

Informācijas pieprasījumi

Lai nodrošinātu Ministru kabineta 25.10.2016. dotā uzdevuma izpildi¹⁰⁹⁸, Valsts kase 23.11.2016. nosūtīja vēstuli¹⁰⁹⁹ arī citām centrālajām valsts iestādēm kā potenciālajām Pilotprojekta dalībniecēm¹¹⁰⁰ ar lūgumu iesniegt informāciju par iestādes grāmatvedības procesiem un to kvalitatīviem rādītājiem, aizpildot sagatavoto aptaujas anketu.

Piecas iestādes, atbildot uz Valsts kases vēstulē izteikto aicinājumu, atteicās nodot grāmatvedības uzskaites funkciju Valsts kasei, norādot, ka 1) pārņemot iestāžu grāmatvedības procesus, tiks apdraudēta iestāžu neatkarība, kā arī 2) grāmatvedības funkcijas nodošana Valsts kasei neuzskata par ekonomiski pamatotu un lietderīgu. Šādu viedokli pauž arī Valsts kontrole¹¹⁰¹, **papildus ierosinot izvērtēt grāmatvedības centralizācijas “pilota” pasākumu rezultātus, tajā skaitā, veicot izmaksu/ieguvumu analīzi pirms lēmumu pieņemšanas par tālāku funkciju/uzdevumu centralizāciju.**

Lai ieinteresētu potenciālos Pilotprojekta dalībniekus, tika organizētas tikšanās, **tomēr arī šo tikšanos rezultātu ietekme uz projekta tālāko virzību projekta dokumentācijā nav izsekojama**, piemēram, dokumentēts tikšanās rezultāts ar SIF, kurā norādīts, ka:

SIF bija ļoti pretimnākošs un ieinteresēts par dalību projektā. Vienojāmies, ka iesaistām SIF jau pilotprojekta fāzē, lai būtu vienkāršāka iesaistīšanās 2019.gadā. SIF norādīja, ka viņu darbība ir samērā specifiska, jo iestāde strādā pēc projektu principa, t.sk. ir gan sadarbības iestāde, gan projektu realizētāja.

Tomēr sadarbības ar SIF pilotprojekta ietvaros netika turpināta¹¹⁰².

Valsts kases tikšanās rezultātu apkopojumu ar potenciāliem Pilotprojekta dalībniekiem¹¹⁰³ skatīt 28.tabulā:

28.tabula

Centrālā valsts iestāde	Tikšanās rezultāts
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	KNAB izrādīja samērā lielu interesi par dalību grāmatvedības centralizācijas projektā, norādot, ka grāmatvedības uzskaites centralizācija atslogotu darbiniekus no tiem netipisku darbību veikšanas Pēc J.Straumes stāšanās amatā tika saņemta vēstule, ka KNAB nav intereses par dalību grāmatvedības centralizācijas projektā.
Latvijas Republikas Prokuratūra	Prokuratūra sarunās ieturēja samērā rezervētu nostāju , norādot, ka tā ir vislielākā centrālā valsts iestāde pēc darbinieku skaita un ka iestādē jau ir centralizēti grāmatvedības uzskaites procesi un personālvadības procesus nodrošināšanai ir ieviesta. Ģenerālprokuratūra nenoraidīja iespējamo dalību grāmatvedības centralizācijas projektā, tomēr norādīja, ka pašreizējais brīdis nav veiksmīgākais, kā arī pagaidām nav skaidri piedāvātie ieguvumi. Puses vienojās sadarboties grāmatvedības centralizācijas projektam nepieciešamās informācijas apmaiņā.
Latvijas Republikas Augstākā tiesa	Augstākā tiesa sarunās bija noraidoša, jo uzskata, ka dalība grāmatvedības centralizācijā apdraudētu tās kā tiesas neatkarību, turklāt iestādē ir veikta jau iekšējā sakārtošana un pilnveidošana. Priekšsēdētājs uzskata, ka iestāde strādā efektīvi un to atzinumos ir norādījusi arī Valsts kontrole. Iestāde kā trūkumu centralizācijas procesam norāda, ka AT arī būs jāveic noteiktās darbības grāmatvedības uzskaitē, pat nodot šo funkciju Valsts kasei.
Valsts prezidenta kanceleja	Valsts Prezidenta kanceleja sarunās nebija noraidoša, tika panākta vienošanās, ka iestāde izvērtēs piedāvājumu un iesniegs VK pieprasīto informāciju. VPK norādīja uz iestādes darbības specifiskiem jautājumiem, kā arī akcentēja, ka iestādei ir svarīgi nodrošināt lēmumu operatīvo izpildi.
Latvijas Republikas Tiesībsargs	Tiesībsargs sarunā bija ļoti noraidošs , neizrādot interesi par projektu kopumā.
Sabiedrības integrācijas fonds	SIF bija ļoti pretimnākošs un ieinteresēts par dalību projektā. Panākta vienošanās, ka iesaistām SIF jau pilotprojekta fāzē, lai būtu vienkāršāka iesaistīšanās 2019.gadā. SIF norādīja, ka viņu darbība ir samērā

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Centrālā valsts iestāde	Tikšanās rezultāts
Latvijas Republikas Centrālā zemes komisija	specifiska, jo iestāde strādā pēc projektu principa, t.sk. ir gan sadarbības iestāde, gan projektu realizētāja. CZK informēja, ka ir ļoti maza iestādē un, visticamāk, nekādu ieguvumu no centralizācijas neieguva. Turklāt CZK pamatā tai uzticēto darbu ir paveikusi un tuvāko gadu laikā ir plānota CZK likvidācija.
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija	SPRK izrādīja interesi par grāmatvedības centralizācijas pakalpojumu un informēja, ka izvērtēs, vai šis pakalpojums SPRK ir izdevīgs. Iestāde norādīja, ka arī tai ir neizpratne, vai GUP nodošana Valsts kasei negatīvi neietekmēs iestādes neatkarību un tās lēmumu likumisko spēku.
Centrālā vēlēšanu komisija	CVK izrādīja interesi par grāmatvedības centralizācijas pakalpojumu un informēja, ka vērtēs, vai šis pakalpojums CVK ir izdevīgs. CVK lielāko interesi izrādīja tieši par personālvadības moduli un tā risinājumu

Arī ar Valsts kontroli notika tikšanās, tomēr tikšanās rezultāts Pilotprojekta dokumentos nav fiksēts. Valsts kontrole pēc tikšanās sagatavoja un nosūtīja vēstuli¹¹⁰⁴ Valsts kasei, norādot:

- ❖ Valsts kontrole apstiprina, ka **funkciju un/vai uzdevumu centralizēšana nolūkā paaugstināt valsts un pašvaldību institūciju darba produktivitāti un efektivitāti ir atbalstāms darbības virziens, kas viennozīmīgi būtu turpināms un īstenojams;**
- ❖ aicinot Finanšu ministriju rūpīgi vērtēt katru gadījumu/iestādi atsevišķi, lai novērstu formāla centralizācijas procesa īstenošanu, kas nenodrošinātu gaidīto finanšu ietekmi un uzskaites kvalitātes paaugstināšanu un/vai radītu papildu cita rakstura riskus iestāžu atbilstoši darbībai;
- ❖ Valsts kontrole uzskata, ka **centralizācijas process būtu jāīsteno pakāpeniski, izvērtējot centralizācijas “pilota” pasākumu rezultātus, tajā skaitā, veicot izmaksu/ieguvumu analīzi pirms lēmumu pieņemšanas par tālāku funkciju/uzdevumu centralizāciju.**

Revīzijas laikā Valsts kontrole tikās ar iestādēm, kurām Valsts kase sniedza grāmatvedības uzskaites pakalpojumu pirms pilotprojekta, ar Pilotprojektā iesaistītajām iestādēm, kā arī ar iestādēm, kurām plānots sākt sniegt grāmatvedības pakalpojumu. Arī šo interviju laikā iestādes norādīja, ka **komunikācija pirms lēmuma pieņemšanas par iesaistīšanos Pilotprojektā nebija pietiekama, jo:**

- ❖ netika prezentēts izmaksu/ieguvumu izvērtējums, līdz ar to iestādes netika informētas par projekta realizācijas ieguvumiem, kas pozitīvi ietekmēs iestādes darbu;
- ❖ Valsts kasei nav piedāvājusi konkrētu sadarbības modeli, bet tas tapis pilotprojekta laikā, tiekoties klātienē.

Interviju rezultāti

Arī Valsts kontrole revīzijā tikās ar iestādēm, kurām Valsts kase sniedz grāmatvedības uzskaites pakalpojumu (gan Pilotprojektā iesaistītajām iestādēm, gan arī pārējām iestādēm, kurām Valsts kase sniedz grāmatvedības uzskaites pakalpojumu). Interviju laikā iestādes, kā lielākos ieguvumus no Valsts kases sniegtā GUP visbiežāk minēja: 1) ieguvumu, ka iestādei nav jāsaprot gada pārskats 2) iespēju izmantot izmatot personālvadības IT sistēmas, kas iepriekš nebija iespējams iestāžu esošā budžeta ietvaros, savukārt kā būtiskākos trūkumus – 1) IT sistēmu nepilnības un 2) lielu laika patēriņu tehnisku darbu veikšanai, ko jāveic augstāk kvalificētam darbiniekam.

NAV KLASIFICĒTS

4.4.7.2.3. Pilotprojekta termiņš

Atbilstoši Pilotprojekta noslēguma ziņojumam¹¹⁰⁵ Pilotprojekts tika ieviests **saskaņā ar plānoto beigu termiņu**. Tomēr Pilotprojekta gaitā bija vairākas būtiskas atkāpes no sākotnējā aktivitāšu plāna, kas radīja negatīvas sekas, piem.:

- ❖ CVI savlaicīgi nesniegtā informācija ietekmēja Ministru kabineta ziņojuma savlaicīgu izstrādi;
- ❖ Valsts kases strukturālo reformu kavēšanās radīja kavēšanos ar cilvēkresursu piesaisti grāmatvedības uzskaites departamentam (turpmāk – GUPD);
- ❖ līgums par IS ieviešanu ar piegādātāju tika noslēgts pēc projekta plāna apstiprināšanas, līdz ar to nācās pārplānot aktivitāšu plānojumu šai sadaļai;
- ❖ nespēja savlaicīgi vienoties par vairākiem ar pakalpojumu nodrošināšanu saistītajiem jautājumiem (piemēram, IS nodrošināšanas kārtība klientiem, IS drošības politika, pakalpojumu pārvaldības modelis u.c.) radīja būtisku kavēšanos ar pakalpojumu nodrošināšanas tiesiskā regulējuma izstrādi un saskaņošanu ar klientiem;
- ❖ netika savlaicīgi noslēgts līgums par iestāžu lietošanā esošo licenču pārņemšanu.

Lai gan revīzijas laikā guvām pārliecību, ka ir pabeigtas Pilotprojekta 2.posma aktivitātes un tiek sniegts grāmatvedības pakalpojums četrām no 17 CVI, ir sagatavots Pilotprojekta gala ziņojums un Pilotprojekta pirmie divi posmi ieviesti **saskaņā ar plānoto beigu termiņu**, tomēr **3.posms nav uzsākts un projekts kopumā ir pārtraukts, kā iemeslu norādot CVI neieinteresētību, tomēr revīzijā nav gūta pārliecība, ka tika novērsti CVI minētie trūkumi saistībā ar nepieciešamību veikt izmaksu/ieguvumu analīzi u.c.**

Tā kā revīzijā nav pieejami dati par aktivitāšu izpildi salīdzinājumā ar plānoto termiņu, Valsts kontrole nevar sniegt viedokli par aktivitāšu izpildi tām noteiktajos termiņos.

4.4.7.2.4. Pilotprojekta izmaksas

Valsts kontrole revīzijas laikā nevarēja gūt pārliecību par projekta budžeta patieso apmēru, jo dažādos informācijas avotos minēti dažādi skaitļi, piemēram:

“Projekta plānotais IT budžets bija 280 000€, bet faktiski tika izlietoti 170 420,54€. Neskatoties uz to, ka projekta laikā radās vairākas iepriekš neplānotas izmaksu pozīcijas un neprecīzs bija sākotnējais novērtējums nepieciešamo licenču iegādei, projekta plānotais IT budžets netika pārsniegts.”¹¹⁰⁶

Ne projekta dokumentācijas glabāšanas vietnē¹¹⁰⁷, ne papīra formā vai elektroniskajā pastā iesniegtajā projekta dokumentācijā nav atrodams pamatojums šādam plānotajam IT budžetam un tā izpildes rādītājiem.

Revīzijas laikā konstatēts, ka līdz 2019.gada 1.janvārim Valsts kase nodrošināja grāmatvedības uzskaites pakalpojuma analītisko uzskaiti¹¹⁰⁸, tomēr uzkrātie dati ietver informāciju, kas tieši attiecināma uz GUPD, bet nesatur visus finanšu datus attiecībā uz projekta realizāciju, jo nav iekļautas izmaksas projekta grupas dalībniekiem, kuri nav GUPD darbinieki. Šeit gan var minēt, ka **arī projekta vadītājs nebija informēts par šādu analītisko uzskaiti, citu datu par budžetu viņa rīcībā nebija un**

viņš faktiski nevarēja apzināt projekta pieejamo finansējumu un nodrošināt kontroli pār tā izpildi.

Savukārt **Projekta pamatojumā¹¹⁰⁹ tika norādītas tikai projekta provizoriskās izmaksas** atbilstoši plānotajiem projekta posmiem. Pēc revidentu pieprasījuma tika saņemts Valsts kases skaidrojums, ka norādītās summas projekta pamatojumā tika iekļautas, pamatojoties uz informatīvajā ziņojumā iekļauto informāciju¹¹¹⁰.

Salīdzinot projekta budžeta datus vairākos informācijas avotos, konstatēts, ka dažādos avotos dati par projekta budžetu ir atšķirīgi (sk.29.tabulu), turklāt apkopotie dati par GUPD budžeta izpildi nesniedz pilnu informāciju par projekta kopējām izmaksām, jo iekļautās personāla izmaksas attiecināmas tikai uz GUPD darbiniekiem, bet faktiski projektā iesaistīto personu loks bija lielāks.

Projekta noslēguma ziņojumā, atbildot uz jautājumu, vai projekts tika ieviests saskaņā ar plānoto budžetu, **uzskaitot un paskaidrojot būtiskākos notikumus, kas radīja novirzes no plānotā budžeta, Projekta vadītājs ir norādījis:**¹¹¹¹

- ❖ **projekta realizācijai nepieciešamā budžeta apjoms tika plānots, pamatojoties uz CVI sniegto informāciju** par to grāmatvedības un personālvadības uzskaites datu apjomu un IS lietotāju skaitu;
- ❖ uzsākot sarunas ar IS piegādātāju par nepieciešamo licenču un ieviešanas darbu nodrošināšanu, tika panākta vienošanās, ka Valsts kase veiks CVI īpašumā esošo ERP Horizon licenču pārņemšanu to turpmākai izmantošanai Valsts kases uzturētajā sistēmā, saglabājot tiesības CVI savas sistēmas izmantot lasīšanas režīmā vēsturisko datu izmantošanai. **Licenču pārņemšanas rezultātā veidojās ietaupījums attiecībā pret sākotnēji plānotajām izmaksām nepieciešamo licenču iegādei;**
- ❖ **projekta ieviešanas laikā netika precīzi identificētas visas Horizon pašapkalpošanās moduļim HOP nepieciešamās licences un to apjoms.** Uz projekta pabeigšanas brīdi nav iegādātas visas nepieciešamās licences, tās tiks iegādātas 2018.gada laikā;
- ❖ **projekta realizācijas laikā tika identificēta problēma, ka Valsts kasei un IS piegādātājam ir atšķirīga izpratne par veicamo IS ieviešanas darbu apjomu, proti, piegādātājs piedāvātajā ieviešanas darbu apjomā nebija paredzējis veikt datu pārnesei no CVI sistēmām uz Valsts kases IS, piedāvājot veikt vienīgi vispārīgu skaidrojumu par datu pārnesei veidņu lietošanu un specifisku problēmu risināšanu.** Rezultātā bija nepieciešamas slēgt vienošanos par papildu ieviešanas darbu iegādi no piegādātāja tieši datu pārnesei darbu veikšanai, **kas izveidoja izmaksu palielinājumu pret sākotnēji plānotajām IS ieviešanas izmaksām;**
- ❖ IS ieviešanas laikā tika veikta tehniskās drošības testēšana un tika konstatēts, ka IS neatbilst tādām drošības prasībām, lai Valsts kase varētu piedāvāt tās izmantošanu CVI bez papildu drošības pasākumiem, rezultātā no Valsts kases puses tika realizēti papildu tehniskie risinājumi IS izmantošanas drošības paaugstināšanai, kas arī **prasīja papildu budžetu pret sākotnēji plānoto.**"

“Atsevišķu aktivitāšu nobīdes un iepriekš neplānotie darbi (lielāks laika patēriņš grāmatvedības uzskaites kārtības izstrādē, datu pārnese, IS testēšana) radīja nepieciešamību pēc papildus cilvēkresursu piesaistes, tāpat atkāpes bija arī finanšu resursu sadaļā.”

Revīzijas laikā, analizējot pieejamos informācijas avotus, konstatēts, ka tajos norādītie dati par projekta budžetu ir atšķirīgi:

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

29.tabula

Gadi	Informācijas avoti										
	Informatīvais ziņojums ¹¹¹² , euro	Valsts kases iesniegtās aplēses ¹¹¹³ , euro	Prioritāram pasākumam sagatavotais izmaksu sadalījums ¹¹¹⁴ , euro	Projekta pamatojums ¹¹¹⁵ , euro	Projekta plāns ¹¹¹⁶ , euro	Projekta 2.posma plāns ¹¹¹⁷ , euro	Finansējuma plāns GUPD pakalpojumu paplašināšanai, ¹¹¹⁸ euro		Projekta progresa pārskatos iekļautā informācija ¹¹¹⁹ , euro		Projekta faktiskās izmaksas pēc revidentu aplēsēm ¹¹²⁰ , euro
							Plāns	Izpilde	Plāns	Izpilde	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2017	280 000	239 090 ¹¹²¹	-	280 000	0	132 231 ¹¹²²	350 000	134 332	23 074	66 032	225 704
2018	120 000		170 908 ¹¹²³	120 000	0	0	155 364	111 376	33 826	33 125	187 022
Kopā	400 000	239 090	170 908	400 000	0	132 231	505 364	245 708	56 900	99 157	412 726

Valsts kontrolei nebija iespējams noteikt projekta budžeta kopējo apmēru, jo šādi dati Valsts kasē netiek uzkrāti un apkopoti. Atbilstoši Valsts kontroles veiktajām aplēsēm projekta izmaksas ir vismaz 412 726 euro.

4.4.7.2.5. Pilotprojekta personāla izmaksas

Vērtējot aktivitāšu veicējus Centralizācijas projektā, revidenti konstatēja, ka izdevumi nav apzināti, apkopoti un analizēti tām aktivitātēm, kuru veikšanā iesaistīti Valsts kases darbinieki¹¹²⁴, kuri nav nodarbināti GUP.

Centralizācijas projekta plānā¹¹²⁵ kā projekta komanda noteikti – projekta uzraugs, projekta vadītājs, septiņi projekta vadības grupas dalībnieki, t.sk., trīs GUP darbinieki.

Valsts kase ir materiāli stimulējusi projektā iesaistītos darbiniekus, piešķirot piemaksas, naudas balvas un prēmijas, un revīzijā konstatēts, ka Vadības komitejas sēžu protokolos maksājumu piešķiršanas pamatojumos cita starpā norādīta arī darbinieku iesaiste Centralizācijas projektā.

Lai gan revīzijas laikā projekta vadītājs revidentiem nav iesniedzis Centralizācijas projektā iesaistīto Valsts kases darbinieku veiktā darba izmaksu apkopojumu, jo tāds nav sagatavots, tomēr Valsts kases Vadības komitejas sēžu protokolos ir norādīti pieņemtie lēmumi par projektā iesaistīto darbinieku materiālo stimulēšanu, šos datus, kas ir daļa no projekta budžeta, revīzijas laikā analizējam un apkopojam un ņemām vērā, aplēšot projekta budžetu.

Valsts kontrole, iepazīstoties ar Valsts kases Vadības komitejas sanāksmju protokolu saturu, konstatējusi, ka **jau no 2016.gada komiteja ir lēmusi par veikto darbu Centralizācijas projekta komandai piešķirt:**

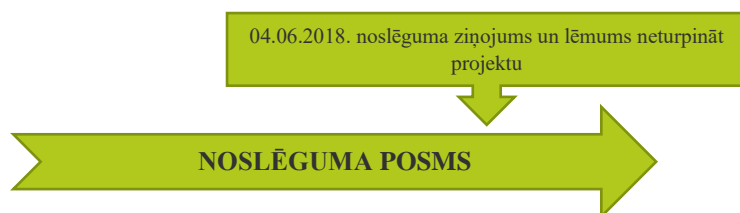
- ❖ piemaksas par papildus amata aprakstā noteikto pienākumu pildīšanu;
- ❖ speciālās piemaksas par Valsts kasei būtisku funkciju nodrošināšanu un stratēģiski svarīgu mērķu īstenošanu grāmatvedības uzskaites un pārskatu jomā;
- ❖ piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti Valsts kases mērķu sasniegšanā;
- ❖ prēmijas saskaņā ar ikgadējās darba izpildes novērtējumu;
- ❖ naudas balvas par ieguldījumu Valsts kases stratēģisko uzdevumu izpildē ik gadu;

NAV KLASIFICĒTS

- ❖ kā arī atļaut veikt virsstundu darbu.

Valsts kontrole revīzijas ietvaros izmaksas projekta dalībniekiem, kuri nav GUP darbinieki, ir apkopojusi, pieprasot Valsts kasei attiecīgos rīkojumus un darbinieku personīgo kontu kartiņas.

4.4.7.3. Pilotprojekta noslēgums

Atbilstoši projekta vadītāja projekta noslēguma ziņojumā¹¹²⁶ sniegtajai informācijai:

❖ **projekta ieguvumi:**

- īstenojot projektu, tika sasniegti plānotie Valsts kases kā pakalpojuma sniedzēja ieguvumi – izstrādāts un ieviests standartizēts grāmatvedības uzskaites pakalpojumus un personālu uzskaites IS pakalpojums;
- īstenojot projektu, tika radīti visi priekšnosacījumi, lai projekta rezultāts nodrošinātu ieguvumus klientam – atslogotu CVI no to pamatdarbībai neraksturīgu atbalsta funkciju veikšanas, tādējādi nodrošinot iespēju maksimāli efektīvi izmantot iestāžu finanšu un personāla resursus;
- ieviešot projektu, tika izstrādātas optimālas grāmatvedības uzskaites procesa shēmas, kas sniedz iespēju optimizēt procesu arī esošajiem klientiem – IUB, FDP, IAUI, VK;
- ieviešot projektu, tika izstrādāta Valsts kases IS “Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma Horizon” drošības politika, kur reglamentēti IS ekspluatēšanā iesaistīto pušu pienākumi un atbildība, nodrošināta droša piekļuve grāmatvedības uzskaites pakalpojuma ietvaros lietotajai ERP Horizon desktop aplikācijai.

❖ **identificētie problēmjaucājumi:**

- uzsākot projektu, projekta vadības grupai (PVG) bija atšķirīgais viedoklis par projekta mērķi;
- daļai PVG locekļu nebija pieredzes projektu vadībā, kā arī to līdzšinējā profesionālā darbība vairāk ir bijusi saistīta ar rutīnas darbu veikšanu un mazāk ar attīstības jautājumiem;
- apgrūtināta projekta plānošana un izpildes kontrole – piesaistītie eksperti ne vienmēr spēja veikt uzdotos darbus noteiktajā laikā, jo primāri tiek veikti tiešie darba pienākumi – šāda apjoma projektiem ar īsu ieviešanas laiku ir jāizdala cilvēkresursi, kas nav vienlaicīgi noslogoti tiešajos darba pienākumos;
- projekta vadītājam trūkst kontroles rīku, kā operatīvi ikdienā novērtēt darba izpildes rezultātu. Esošā motivācijas sistēma ir neefektīva;
- nenoteiktība ar CVI un GUP izmantošanu, kā rezultātā MK ziņojuma izstrādes laikā vairākkārt tika mainīti turpmākās rīcības scenāriji un pakalpojuma attīstības virzieni;
- nekvalitatīva projekta priekšizpēte, kā rezultātā projekta 1.posma ieviešanas laikā veiktajā padziļinātājā izpētē tika secināts, ka sākotnēji uzstādītie projekta mērķi – grāmatvedības

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

uzskaites pakalpojuma sniegšana 17 centrālajām valsts iestādēm līdz 2021.gadam – nav realizējami;

- pasūtītāja un piegādātāja atšķirīgā izpratne par iepirkumā veicamo darbu apjomu un pienākumu sadalījumu;
- projekta ieviešanas laikā mainījās personālu uzskaites IS pakalpojuma pārvaldības modelis, kā arī tika konstatētas iepriekš neidentificētas problēmas grāmatvedības uzskaites IS lietošanā pilotprojekta iestādēs (nepieciešamība nodrošināt terminālserveri);
- plānojot projektu netika paredzēts, ka būtiski mainīsies GUP lietotāju skaits;
- plānojot projektu netika paredzētas Valsts kases strukturālās izmaiņas;
- Projekta izpētē fāzē iegūtā informācija par iestāžu darījumu apjomu bija nepilnīga.

❖ Priekšlikumi uzlabojumiem nākotnē:

- pirms projekta uzsākšanas veikt kvalitatīvu izpēti, nosakot kvantitatīvu un kvalitatīvu projekta mērķi, potenciālos pakalpojuma lietotājus un apzinot veicamo darba apjomu;
- paredzēt lielākas iekšējās laika rezerves un pieejamos cilvēkresursus projekta īstenošanai;
- iegādājoties no piegādātāja darbus, detalizēti specificēt veicamo darbu apjomu, atbildības sadalījumu un sagaidāmo rezultātu;
- projekta īstenošanā pēc iespējas iesaistīt ekspertus no atbalsta funkcijas realizējošajām struktūrvienībām, lai harmonizētu noslodzi starp projekta darbiem un ikdienas darba slodzi pamatdarbības struktūrvienībās;
- visai projekta vadības grupai neiesaistīties detalizēti dažādu specifisku jautājumu risināšanā, vairāk darboties mazās ekspertu grupās;
- pilnveidot motivācijas sistēmu, kad piemaksa tiek piešķirta par padarīto, nevis konstanti uzsākot projekta aktivitātes.

Valsts kontrole veica Projekta pamatojumā norādīto sagaidāmo ieguvumu salīdzinājumu ar noslēguma ziņojumā norādītiem ieguvumiem un konstatēja, ka tie nekorelē, skatīt 30.tabulu:

30.tabula

Projekta pamatojums ¹¹²⁷	Noslēguma ziņojums ¹¹²⁸
Ieguvumi (kvantitatīvi/kvalitatīvi)	Kas tiek uzlabots pašreizējā situācijā
<p>Efektīvi izmantotas VK uzkrātās zināšanas un kompetence grāmatvedības jomā, kā arī nodrošināta finanšu pārskatu sagatavošana atbilstoši vienotiem uzskaites pamatprincipiem.</p>	<p>Iestādēm nebūs nepieciešamības regulāri nodrošināt grāmatvedības uzskaitē iesaistīto darbinieku kompetences paaugstināšanu, kas ir būtiska, kvalitatīvi ieviešot normatīvajos aktos noteiktās uzskaites prasības. Tiks efektīvāk izmantoti valsts budžeta resursi apmācībai, apmācot vienas iestādes darbiniekus, kas pielietos iegūtās zināšanas, veicot grāmatvedības uzskaiti vairākām iestādēm.</p> <p>Vienotas IS gadījumā var apvienot un efektīvāk izmantot gan tehnisko infrastruktūru (fiziskā servera skaitļošanas jaudas – procesora, operatīvās atmiņas resursi), gan</p>
	<p>Īstenojot projektu, tika sasniegti plānotie Valsts kases kā pakalpojuma sniedzēja ieguvumi – izstrādāts un ieviests standartizēts grāmatvedības uzskaites pakalpojums un personālu uzskaites IS pakalpojums.</p> <p>Īstenojot projektu, tika radīti visi priekšnosacījumi, lai projekta rezultāts nodrošinātu ieguvumus klientam – atslodotu CVI no to pamatdarbībai neraksturīgu atbalsta funkciju veikšanas, tādējādi nodrošinot iespēju maksimāli efektīvi izmantot iestāžu finanšu un personāla resursus.</p>

NAV KLASIFICĒTS

Projekta pamatojums ¹¹²⁷		Noslēguma ziņojums ¹¹²⁸
Ieguvumi (kvantitatīvi/kvalitatīvi)	Kas tiek uzlabots pašreizējā situācijā	
<p>Efektīvāk izmantoti ar informācijas sistēmu (IS) uzturēšanu un administrēšanu saistītie finanšu un administratīvie resursi.</p>	<p>samazināt datu bāzu pārvaldības sistēmas licenču izmaksas. Glabājot datus vienotā tehniskā infrastruktūrā (uz viena disku masīva), ir jāuztur rezerves datu glabāšana tikai vienuviet, nevis katrai IS, līdz ar to tiktu optimizēts datu glabāšanas apjoms un ar to saistītās izmaksas. Sistēmas administrēšana tiktu nodrošināta ar mazāku IT personāla skaitu, nekā uzturot atsevišķas IS katrā iestādē. Katrai iestādei nebūtu jāslēdz atsevišķs līgums ar pakalpojumu sniedzēju par grāmatvedības uzskaites sistēmas uzturēšanu un attīstīšanu.</p>	<p>Ieviešot projektu, tika izstrādātas optimālas grāmatvedības uzskaites procesa shēmas, kas sniedz iespēju optimizēt procesu arī esošajiem klientiem – IUB, FDP, IAUI, VK.</p>
<p>Optimizēti grāmatvedības uzskaitē un informācijas tehnoloģiju joma iesaistītie cilvēkresursi.</p>	<p>Grāmatvedības uzskaites funkcija ir viena no tām, kas iestādei jānodrošina neatkarīgi no tai deleģētajām valsts pārvaldes funkcijām, darbinieku skaita un apsaimniekojamā budžeta lieluma, tāpēc iestādēm ar nelielu darbinieku un aktīvu skaitu ir jāalgo vismaz viens grāmatvedis tās nodrošināšanai, kas ir nesaimnieciski, jo veicamie pienākumi neveido pilnu slodzi, savukārt, pienākumus veicot amata apvienošanas kārtībā, nav iespējams nodrošināt procesa nepārtrauktību un augstu uzskaites datu kvalitāti, kas sniegtu skaidru un patiesu priekšstatu par iestādes gada pārskatā uzrādīto informāciju.</p> <p>Veiktās aplēses liecina, ka projekta realizācijas rezultātā iestāžu grāmatvedības uzskaitē nodarbināto grāmatvežu slodžu skaits tiktu samazināts aptuveni divas reizes, kā arī tiktu optimizēts pašlaik grāmatvedības uzskaites IS administrēšanā iesaistīto darbinieku noslogojums iestādēs.</p>	<p>Ieviešot projektu, tika izstrādāta Valsts kases IS “Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma Horizon” drošības politika, kur reglamentēti IS ekspluatēšanā iesaistīto pušu pienākumi un atbildība, nodrošināta droša piekļuve grāmatvedības uzskaites pakalpojuma ietvaros lietotajai ERP Horizon desktop aplikācijai.</p>

Lai gan Pilotprojekts ir noslēdzies, **centralizācija tiek turpināta FM resora ietvaros, Valsts kasē realizējot nākamo projektu “Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšana VID un CFLA”.**

4.4.8. Pilotprojekta vadība un uzraudzība

Valsts kase projekta īstenošanai ir izvēlējusies praksē visbiežāk pielietoto *ūdenskrituma* projektu vadīšanas modeli¹¹²⁹. Savukārt projekta īstenošana notiek pēc matricas projektu organizācijas formas. Lai gan šādi projekta organizācijas formai ir vairākas priekšrocības, piemēram, elastīga personāla izmantošana, jo projekta dalībnieki var turpināt darbu savās struktūrvienībās, **šādam projekta organizācijas modelim ir piemītošie riski, daļa no kuriem Valsts kasei, vadot projektus ir iestājušies, piemēram, 1) divkārša pakļautība izraisa lojalitātes konfliktus, neskaidrību par atbildības jomām un konfliktus par prioritātēm un resursiem; 2) uzņēmumi un organizācijas, kuras vienlaicīgi realizē vairākus projektus, sastopas ar prioritāšu noteikšanas un resursu sadales problēmām, 3) augstas prasības konfliktu vadīšanai, 4) matricas organizācijā komandas dalībnieki nav motivēti strādāt**

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

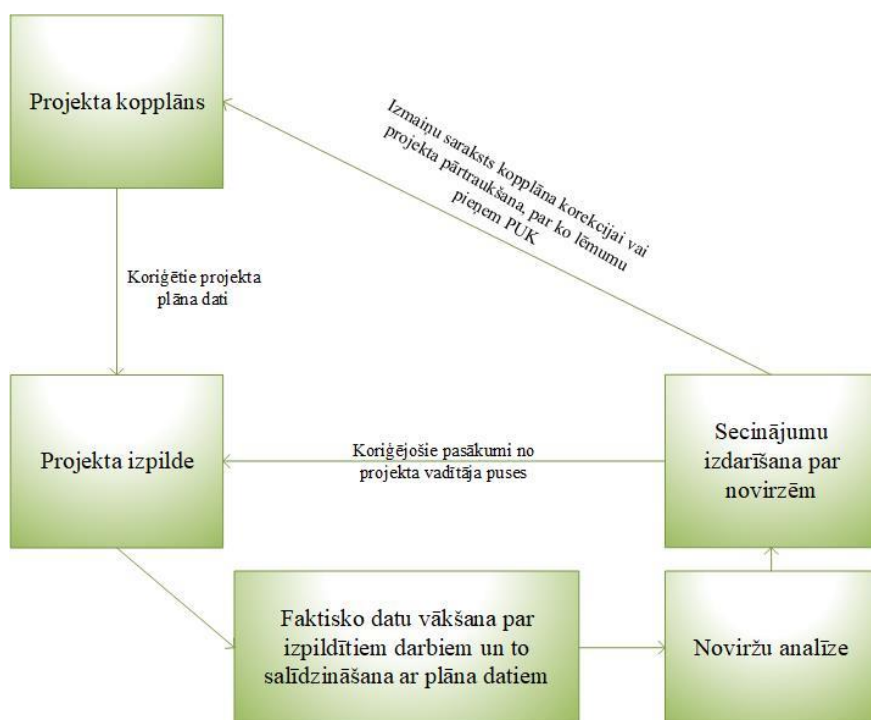
ar lielu atdevi projektā, it īpaši, ja viņi vienlaicīgi strādā vairākos projektos, 5) divi atbildīgie par projektu rada konfliktu starp projekta vadītāju un funkcionālās struktūras vadītāju, kā arī starp izpildītājiem, 6) izmaksas projektiem ar matricas organizācijas formu ir augstākas nekā ar tīro organizācijas formu, jo tajās iekļauj izmaksas vadības personālam, kurš iesaistīts realizācijas un lēmumu pieņemšanas procesā, 7) neveiksmes gadījumā ir grūti nosaukt vainīgo.

Valsts kontroles ieskatā pastāv būtiski riski pakalpojuma nodrošināšanai un tā kvalitātei nākotnē, kas saistīti ar kvalificētu darbinieku pieejamību un mainību, kā arī pastāv risks, ka, realizējot šādu darba organizācijas modeli, projektos veicamās darbības faktiski pārklājas ar iestādes pamatdarbībā realizējamajām funkcijām, kas savukārt rada risku iestādes līdzekļu efektīvai izlietošanai.

Atbilstoši projektu vadības kā labākās prakses standartiem **projekta uzraudzības objekti ir: 1) izpildītās aktivitātes, 2) termiņi un izmaksas.** Projekta uzraudzības procesa svarīgākas funkcijas ir :

- ❖ procesa faktisko **datu konstatēšana un uzkrāšana par projektā paveiktiem darbu apjomiem** (personu stundās), termiņiem, resursu izlietojumu, kvalitāti (iegūtā produkta statusu), izmaksām;
- ❖ **faktisko datu salīdzināšana ar plānotajiem,**
- ❖ **rezultātu** interpretācija atbilstoši iepriekš izveidotai kontrolskaitļu un mērījumu sistēmai noviržu atpazīšanai;
- ❖ **noviržu cēloņu analīze un to ietekmes noteikšana uz tālāko projekta gaitu;**
- ❖ **regulējošo/koriģējošo pasākumu izstrāde plānu izmaiņām;**
- ❖ **regulējošo/koriģējošo pasākumu** apspriešana un sadalīšana pasākumos, kurus var ieviest projekta plānos nekavējoši ar projekta vadītāja lēmumu, un pasākumos, par kuru ieviešanu projektā var lemt tikai uzraudzības komiteja. Tos kā priekšlikumus iekļauj projekta atskaitē;
- ❖ **atskaites** sastādīšana par projekta statusu un atbilstošas projektu dokumentācijas nodrošināšana;
- ❖ **lēmuma pieņemšana par projekta gaitu un izmaiņu ieviešanu vai noraidīšanu,** sastādot dokumentu "Izmaiņu protokols", kuru paraksta projektu vadītājs un uzdevuma devējs;
- ❖ apstiprināto izmaiņu iestrāde projekta pamatplānā;
- ❖ izmaiņu realizācija un to ieviešanas uzraudzība, uzsākot kārtējo projekta fāzi;
- ❖ **visu ieinteresēto personu informēšana par izmaiņām projektā,** skat. 58.attēlu.

NAV KLASIFICĒTS

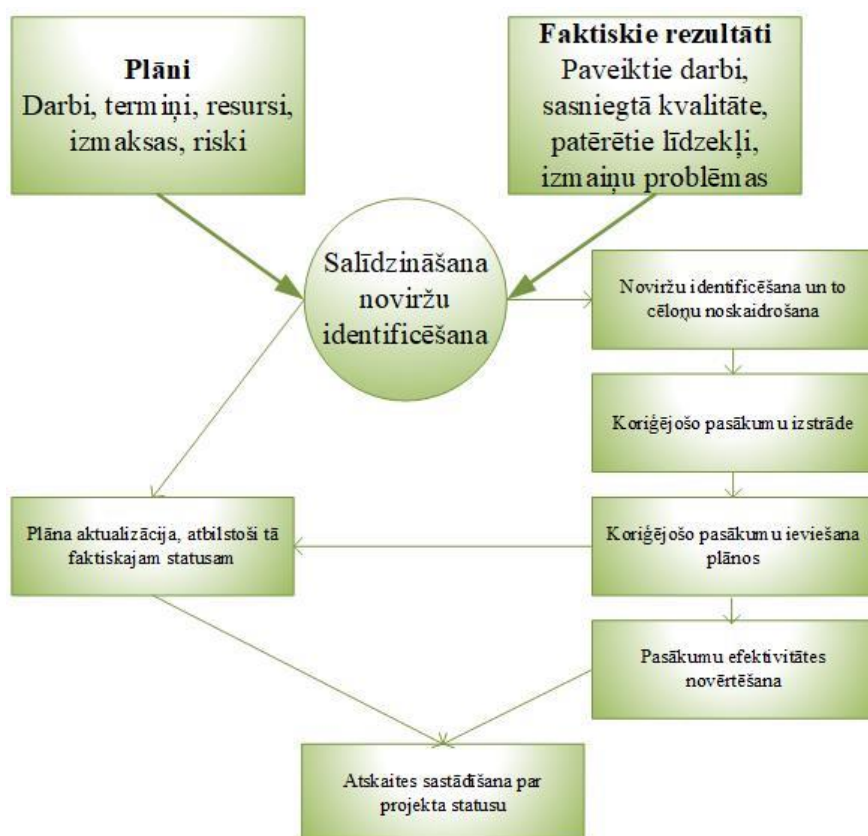
58.attēls

Atbilstoši projektu vadības kā labākās prakses standartiem:

- ❖ izpildīto darbu novērtēšana projektā aptver divus aspektus: 1) kvalitāti un 2) kvantitāti. Izpildīto darbu kvalitāti mēro ar klientu apmierinātības pakāpi, savukārt darbu kvantitāti projektā uztver un mēro/vērtē ar faktiski paveiktā darba apjomiem, izteiktus procentos no iepļānotiem rezultātiem uz noteiktu atskaites punktu. Lai noteiktu, cik tālu projektā ir paviszījušies darbi, katrai darba paketei uz noteiktu atskaites datumu nosaka darbu izpildes pakāpi procentos kā faktiski paveikto darbu izpildes pakāpi pret plānoto darbu izpildi, izteiktu %, skatīt 59.attēlu;
- ❖ projekta uzraudzību un kontroli veic visā tā izpildes laikā, to realizē projektu vadīšanā iesaistītas personas.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

59.attēls

Lai nodrošinātu efektīvu Valsts kases projektu un pasākumu īstenošanu un nodrošinātu Valsts kases sniegto pakalpojumu attīstību, Valsts kase ir izstrādājusi projektu vadības rokasgrāmatu, ar mērķi noteikt projektu vadības organizatorisko ietvaru Valsts kasē un vienotus projektu vadības principus.

Valsts kasē noteikts šāds projektu vadības organizatoriskais ietvars¹¹³⁰:

- ❖ Valsts kases komitejas;
- ❖ Projekta uzraugs¹¹³¹;
- ❖ Projektu vadības grupa;
- ❖ Projektā iesaistītās darba grupas un speciālisti;
- ❖ Projektu ekspertu grupa.

Saskaņā ar Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatā¹¹³² noteikto Valsts kases komiteja un projekta uzraugs (rokasgrāmatā no 25.01.2016.) veic projekta uzraudzību, tiem ir noteikti šādi pienākumi un atbildība:

Valsts kases Vadības komiteja		Projekta uzraugs
Līdz 25.01.2016.:	No 25.01.2016.:	No 25.01.2016.:
<ul style="list-style-type: none"> ❖ noteikt projekta vadības organizāciju; ❖ nodrošināt, lai projekta 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ noteikt projekta vadības organizāciju; ❖ nodrošināt, lai projekta 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ nodrošināt, lai projekta <u>plānošana</u> notiek saskaņā ar Valsts kases stratēģiskajiem

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Valsts kases Vadības komiteja	Projekta uzraugs	
<p>plānošana un īstenošana notiek saskaņā ar Valsts kases stratēģiskajiem mērķiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ uzraudzīt, lai plānotie ieguvumi tiek sasniegti, lai projekta rezultāti atbilst Valsts kases vajadzībām, lai ieguldītais finansējums rada vērtību; ❖ nodrošināt resursus (tehnoloģiskos, finanšu un cilvēkresursus) sekmīgai projekta īstenošanai; ❖ saskaņot izmaiņas projekta posmu/aktivitāšu izpildes termiņiem, saturam un budžetam; ❖ uzraudzīt, lai tiek apzinātas un sasniegtas lietotāja vajadzības apstiprināt projekta plānošanas dokumentus un to izmaiņas; ❖ uzraudzīt projekta īstenošanas gaitu, izskatot iesniegtos progresa ziņojumus, saskaņot un apstiprināt projekta risku vadības pasākumus; ❖ uzraudzīt projekta vadītāja darbu. 	<p>plānošana un īstenošana notiek saskaņā ar Valsts kases stratēģiskajiem mērķiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ uzraudzīt, lai plānotie ieguvumi tiek sasniegti, lai projekta rezultāti atbilst Valsts kases vajadzībām, lai ieguldītais finansējums rada vērtību; ❖ nodrošināt resursus (tehnoloģiskos, finanšu un cilvēkresursus) sekmīgai projekta īstenošanai; ❖ saskaņot izmaiņas projekta posmu/aktivitāšu izpildes termiņiem, saturam un budžetam; ❖ uzraudzīt, lai tiek apzinātas un sasniegtas lietotāja vajadzības; ❖ apstiprināt projekta plānošanas dokumentus un to izmaiņas; ❖ uzraudzīt projekta īstenošanas gaitu, izskatot iesniegtos progresa ziņojumus, saskaņot un apstiprināt projekta risku vadības pasākumus; ❖ uzraudzīt projekta vadītāja darbu. 	<p>mērķiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ nodrošināt regulāru projekta uzraudzību, sekojot, lai plānotie ieguvumi tiek sasniegti un rezultāti atbilst Valsts kases vajadzībām; ❖ uzraudzīt, lai tiek apzinātas un sasniegtas tieši ieinteresēto pušu vajadzības; ❖ uzraudzīt projekta vadītāja darbu; ❖ uzraudzīt projekta īstenošanas gaitu; ❖ saskaņot projekta dokumentāciju; ❖ organizēt projekta uzraudzības sanāksmes; ❖ risināt ārpus projekta vadības grupas esošos ar projektu saistītos jautājumus; ❖ nepieciešamības gadījumā nodrošināt komunikāciju ar citu iesaistīto/ieinteresēto pušu vadību augstākajā līmenī.

Projekta vadītājam, kurš ir atbildīgs par projekta vadību un atskaitīšanos par projekta īstenošanas rezultātiem Vadības komitejai, Valsts kases projektu vadības rokasgrāmātā¹¹³³ ir noteikto pienākumu izpildes vērtējumu skatīt zemāk:

Projekta vadītāja pienākumi	Valsts kontroles vērtējums
<ul style="list-style-type: none"> ▪ projekta izpildes plānošana – projekta plānošanas dokumentu sagatavošana un iesniegšana Vadības komitejai akceptēšanai, nepieciešamo cilvēkresursu piesaiste 	 <ul style="list-style-type: none"> ▪ projekta plānošanas dokumenti ir sagatavoti, bet tie nesatur būtisku informāciju (projekta mērķis, sasniedzamais rezultativais rādītājs, kā arī starpposma plānotās iespējas novērtēt projekta progresu, budžets);; ▪ regulāri (ik mēnesi) iesniegti dokumenti Vadības komitejai; ▪ cilvēkresursu riski projekta riski tika apzināti, kā arī tika noteikti riska mazinošie pasākumi.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ projekta īstenošana – projekta vadības grupas izveide, speciālistu piesaiste un pienākumu sadale, projekta vadība un kontrole, projektā noteikto kvalitātes vadības pasākumu organizēšana un nodrošināšana, iepirkumu nodrošināšana, projekta vadības sanāksmju organizēšana, projekta uzrauga informēšana par projekta gaitu, nepieciešamās informācijas sagatavošana un atskaitīšanās par projekta īstenošanas gaitu projekta uzraugam/Komitejai, sabiedrisko 	 <ul style="list-style-type: none"> ▪ projekta grupa tika izveidota, tomēr iestājušies riski attiecībā uz eksperta piesaisti- piesaistītie eksperti ne vienmēr spēja veikt uzdotos darbus noteiktajā laikā, jo primāri tiek veikti tiešie

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Projekta vadītāja pienākumi	Valsts kontroles vērtējums
attiecību pasākumu koordinēšana projekta gaitā, projekta risku analīzes veikšana, risku mazinošo pasākumu izpildes uzraudzība	darba pienākumi (daļēji var ietekmēt projekta vadītājs); <ul style="list-style-type: none"> projekta vadības sanāksmes nav protokolētas, līdz ar to lēmumu pieņemšana darba grupas ietvaros nav izsekojama; nav identificētas atskaites par projekta gaitu uzraugam, bet tikai Vadības komitejai; daļa no risku projekta īstenošanā ir realizējusies, tomēr tos daļēji varēja ietekmēt projekta vadītājs.
<ul style="list-style-type: none"> projekta pieredzes uzkrāšana un pieredzes apkopojuma sagatavošana pēc projekta noslēguma 	 <ul style="list-style-type: none"> sagatavots noslēguma ziņojums, kurš analizē uzkrāto pieredzi (gan pozitīvu/gan negatīvo) un sniegti priekšlikumi turpmāko darbību uzlabošanai.

Valsts kases Pilotprojekta plānā raksturots **ši projekta pārvaldības (uzraudzības un kontroles) modelis:**

- ❖ projekta vadības grupas sanāksmes tiek organizētas pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi divās nedēļās. Sanāksmēs izskata attiecīgo aktivitāšu atbildīgo izpildītāju sniegto pārskatu par perioda aktivitāšu progresu un nākamajā pārskata periodā veicamajām aktivitātēm, kā arī citus jautājumus pēc nepieciešamības;
- ❖ sanāksmēs pārrunātais tiek apkopots un elektroniski saskaņots, izveidojot pierakstus projekta dokumentācijas mapē¹¹³⁴;
- ❖ atbildīgie par Projekta aktivitāšu īstenošanu sniedz informāciju par izpildi projekta vadītājam;
- ❖ projekta vadītājs par Projekta īstenošanas progresu ne retāk kā reizi divās nedēļās informē Projekta uzraugu un reizi mēnesī sniedz informāciju par izpildi Vadības komitejai, sagatavojot progresu ziņojumu;
- ❖ projekta plāns un risku analīze tiek papildināta un apstiprināta pirms katra projekta posma uzsākšanas;
- ❖ pēc projekta noslēguma Vadības komitejai tiek iesniegts projekta noslēguma ziņojums (t.sk. pieredzes apkopojums);
- ❖ projekta vadītājs vienu reizi ceturksnī sagatavo projekta progresu ziņojumu un iesniedz Vadības komitejai;
- ❖ visas sanāksmes dokumentē (e-pasta izdrukā, protokoli, sarakstes) un informāciju saglabā elektroniskā formātā un papīra formātā lietā Nr.25-19.17 (pasākuma laika grafiks, projekta plāns, sarakste, protokoli u.c.).

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Lai gan ir noteikts, ka projekta dokumentācija ir jāglabā noteiktā vietnē¹¹³⁵, izskatot Pilotprojekta mapē saglabāto projekta dokumentāciju un papīra veidā iesniegto dokumentāciju, konstatēts:

- ❖ projekta mapē ir tikai četri protokoli, lai gan noteikts, ka sanāksmēs pārrunātais tiek apkopots un elektroniski saskaņots, izveidojot pierakstus projekta dokumentācijas mapē;
- ❖ nav pieejama informācija, kādā veidā Projekta vadītājs par Projekta īstenošanas progresu **ne retāk kā reizi divās nedēļās informējis Projekta uzraugu;**
- ❖ mapē nav atrodama informācija – **e-pasta izdrukas, protokoli, sarakstes.**

Atbilstoši Valsts kases sniegtajam skaidrojumam (01.08.2019 elektroniski sniegtā informācija no kases):

“Projektu vadības grupas sanāksmēs pārrunātais un pieņemtie lēmumi tikai piefiksēti elektroniskās piezīmēs. Projekta vadības grupa pieņēma lēmumu neprotokolēt sanāksmes, jo uzskatīja, ka nav tāda nepieciešamība, kā arī tas būtiski samazina birokrātisko slogu projekta īstenošanai.

Projekta ieviešanas gaitu pārraudzīja Finanšu ministrijas Valsts sekretāres vietniece budžeta jautājumos Jolanta Plūme. Uzraudzības fakts ir redzams divos projekta „Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija” vadības sēdes protokolos¹¹³⁶”.

Ieteikumi

Lai Valsts kases projektu vadība būtu vērsta uz projektu mērķa sasniegšanu tiem noteiktajos termiņos un pēc iespējas efektīvākā veidā, nodrošināt, ka:

- ❖ tiek veikta atbilstoša projekta mērķu, nepieciešamo resursu un projekta izmaksu apzināšana, projektu pamatojot un plānojot, kā arī projektu realizācijas laikā tiktu veikta izpildīto aktivitāšu, termiņu un izmaksu uzraudzība;
- ❖ tiek noteikts projektos dokumentējamās informācijas minimums.

Valsts kasei kā grāmatvedības pakalpojuma sniedzējai un iestāžu gada pārskatu sagatavotājai, veicot pārskata gada slēguma inventarizāciju, sadarbībā ar iestādēm nodrošināt tās atbilstību likuma “Par grāmatvedību” un uz tā pamata izdoto Ministru kabineta noteikumu prasībām.

Finanšu ministrijai izvērtēt un nekavējoties novērst revīzijā konstatētos trūkumus – nepietiekošu projekta priekšizpēti, projekta mērķu, izmaksu, izmaksu/ieguvumu analīzes, nepieciešamo resursu (IT, cilvēkresursus, u.c.), neapzināšanu, nepilnīgu projekta dokumentēšanu u.c., lai tie netiktu pieļauti, turpinot centralizācijas procesu resora ietvaros (centralizējot VID un CFLA).

NAV KLASIFICĒTS

4.5. Nodokļu maksātāju atbalsta pasākums

Lai sniegtu atbalstu nodokļu maksātājiem, atvieglotu viņiem radušos nodokļu parādu slogu un palielinātu valsts budžeta ieņēmumus (triju gadu laikā par 99 milj. *euro* jeb 33 milj. *euro* gadā), 2017.gadā tika īstenota nodokļu amnestija¹¹³⁷, paredzot nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanu, ja nodokļu maksātājs ne vēlāk kā līdz 31.12.2019. samaksā nodokļu pamatparādu¹¹³⁸.

Valsts atbalsta pasākums, kura rezultātā plānots samazināt kopējo parāda apjomu nodokļu maksātājiem, dodot iespēju divos gados samaksāt kavētos nodokļu maksājumus, šādi palielinot budžeta ieņēmumus par 33 milj. *euro* gadā, norisinās veiksmīgi, pirmajā gadā kopumā sasniedzot plānoto efektu. Daļa nodokļu maksātāju jau ir samaksājuši pamatparādu, un VID attiecīgi ir dzēsis ar šo parādu saistīto nokavējuma naudu un soda naudu kopsummā 4,1 milj. *euro*.

Tā kā 1478 nodokļu maksātāji atbalsta pasākuma laikā godprātīgi nepildīja savas saistības pret budžetu (44,5 milj. *euro*), VID pienākums bija atcelt lēmumus par dalību atbalsta pasākumā, kā to nosaka normatīvais akts¹¹³⁹. Lai arī nekonstatējām, ka VID nebūtu atcēlis lēmumus gadījumos, kad tie bija jāatceļ, tomēr atklājām, ka atsevišķos gadījumos VID neievēroja normatīvajā aktā¹¹⁴⁰ noteiktos termiņus – novēloti pieņēma (1) lēmumus par nokavējuma un soda naudas dzēšanu un (2) lēmumus par atbalsta atcelšanu gadījumos, kad nodokļu maksātājs kavēja vairāk par diviem nodokļu parāda maksājumiem pēc kārtas (vienā gadījumā pat 13) vai kārtējos nodokļu maksājumus. Šādi VID rīkojies, lai, sadarbojoties ar klientu, ievērotu principu “Konsultē vispirms”, tomēr šī principa piemērošana un darbības tā ieviešanai nav reglamentētas ārējos normatīvajos aktos. Revidentu ieskatā normatīvajam regulējumam jāveido skaidrs VID darbības tiesiskais ietvars, kas nodrošinātu VID darbības un attīstības stratēģijā 2017.–2019.gadam izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu (tajā skaitā uz klientu orientētas darbības nodrošināšanu)¹¹⁴¹.

Revīzijā, analizējot atbalsta pasākuma īstenošanu, konstatējām, ka uz 01.01.2019. tika atcelti lēmumi par dalību atbalsta pasākumā kopsummā par 44,5 milj. *euro*, kas var apdraudēt atbalsta pasākuma rezultātā plānoto ieņēmumu apjoma gūšanu nākamajos pārskata gados, tāpēc aicinām Finanšu ministriju pievērst tam pastiprinātu uzmanību, nodrošinot pasākuma mērķu maksimālu sasniegšanu.

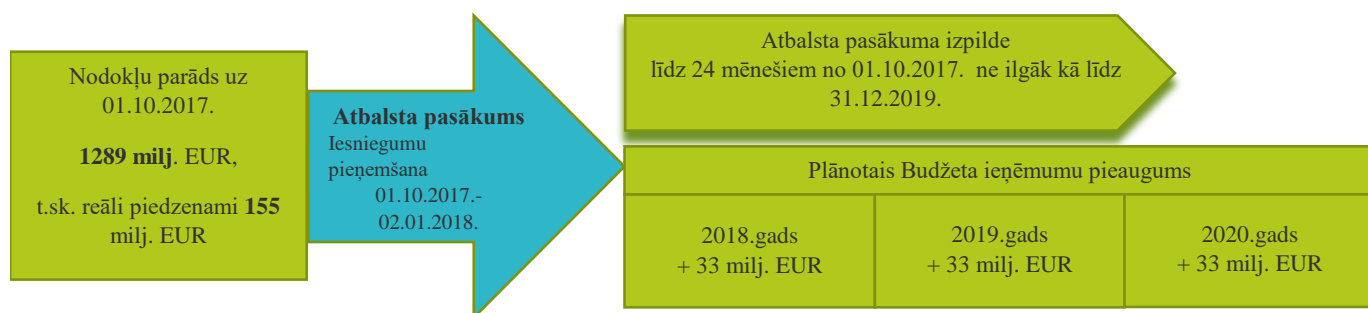
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Lai sniegtu atbalstu nodokļu maksātājiem, atvieglotu viņiem radušos nodokļu parādu slogu un palielinātu valsts budžeta ieņēmumus (triju gadu laikā par 99 milj. *euro* jeb 33 milj. *euro* gadā), 2017.gadā valdība nolēma īstenot vienu reizi veicamu pasākumu – nodokļu amnestiju¹¹⁴², paredzot nokavējuma naudas un sodas naudas dzēšanu, ja nodokļu maksātājs ne ilgāk kā divu gadu laikā, tas ir, ne vēlāk kā līdz 31.12.2019., samaksā nodokļu pamatparādu (skat.60.attēlu).

Atbalsta pasākumam no 01.10.2017. līdz 02.01.2018. varēja pieteikties nodokļu maksātāji gan fiziskas, gan juridiskas personas, ja:

- ❖ fiziskajai personai bija nodokļu parāds iesnieguma par pieteikšanos atbalstam datumā;
- ❖ juridiskās personas nebija pārsniegušas nodokļu pamatparāda apmēru, kāds tām bija izveidojies uz 01.06.2017., kā arī iesnieguma par pieteikšanos atbalstam iesniegšanas dienā šis parāds vēl nebija nomaksāts (skat. 3.pielikumu);
- ❖ nodokļu maksātājam bija nodokļu parāds kādā no normatīvajā aktā¹¹⁴³ noteiktajiem 13 nodokļu veidiem.

60.attēls. Atbalsta pasākuma rezultātā plānotais¹¹⁴⁴

Lai informētu pēc iespējas vairāk nodokļu maksātājus par iespēju pieteikties atbalsta pasākumam, VID izmantoja dažādus komunikācijas kanālus¹¹⁴⁵, tajā skaitā:

- ❖ apziņoja VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas (turpmāk – EDS) lietotājus, ja tiem bija valsts budžeta maksājumu parāds (atverot EDS, tika attēlots dialoglods ar informāciju par iespēju pieteikties atbalsta pasākumam);
- ❖ nodokļu maksātājiem – fiziskajām personām, kuras nebija EDS lietotājas un kurām uz 01.09.2017. bija valsts budžeta maksājumu parāds lielāks par 50 *euro*, izmantojot VAS “Latvijas pasts” pakalpojumus, tika nosūtīti paziņojumi ar informāciju par iespēju pieteikties atbalsta pasākumam;
- ❖ atbilstoši VID kapacitātei, arī nodokļu maksātājiem – fiziskām personām EDS lietotājiem, izmantojot VAS “Latvijas pasts” pakalpojumus, tika nosūtīti paziņojumi ar informāciju par iespēju pieteikties atbalsta pasākumam;
- ❖ plašsaziņas līdzekļos izplatīja informāciju, ka, samaksājot nodokļu pamatparādu, nodokļu maksātājiem ir iespēja atbrīvoties no nokavējuma un soda naudas¹¹⁴⁶;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

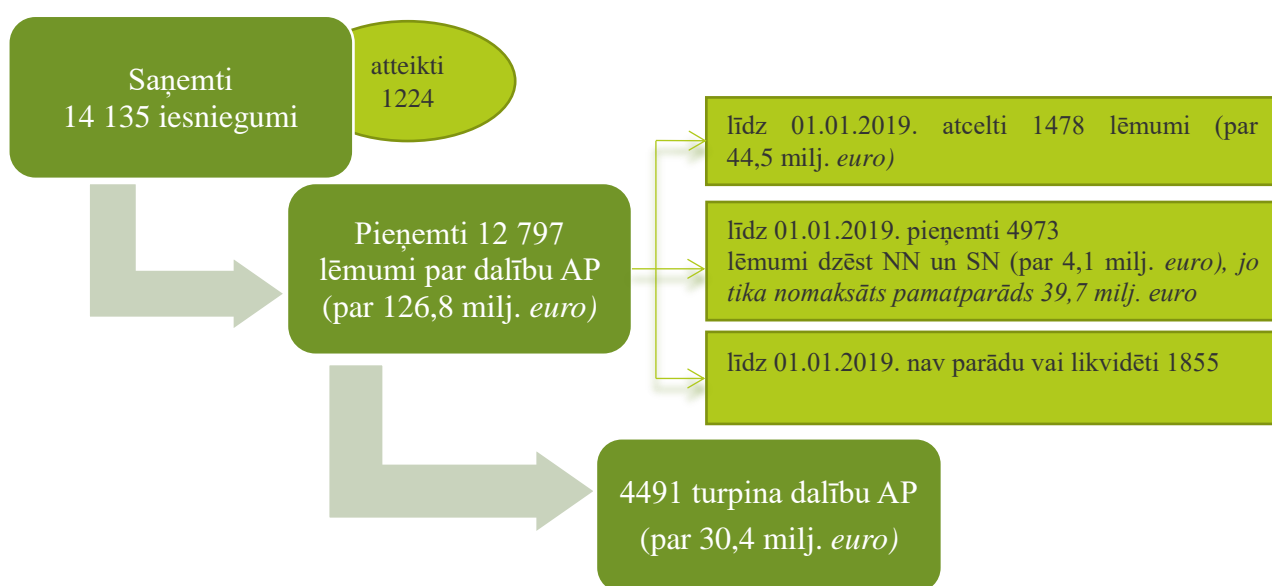
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ VID mājas lapā www.vid.gov.lv ievietoja informāciju (infografikas gan juridiskām personām, gan fiziskām personām) par iespēju pieteikties atbalsta pasākumam (skat. 3.pielikumā).

Līdz 02.01.2018. VID saņēma 14 135 iesniegumus par nodokļu maksātāju vēlmi piedalīties atbalsta pasākumā¹¹⁴⁷. Jau pēc sākotnējās izvērtēšanas 1224 nodokļu maksātājiem VID atteica dalību pasākumā, jo tie neatbilda nosacījumiem, piemēram, nodokļu maksātājam bija apturēta saimnieciskā darbība vai tā adrese bija iekļauta riska adrešu sarakstā, vai arī nebija segti lēmuma par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu izpildes izdevumi¹¹⁴⁸.

VID pieņēma 12 797 lēmumus par atbalsta pasākuma piemērošanu, kuros kopējo nodokļu parādu summa bija 126 816 480 *euro*¹¹⁴⁹, un šī pasākuma ietvaros līdz 2018.gada beigām budžetā tika iemaksāti 39 744 180 *euro*, no tiem 2017.gadā – 8 071 050 *euro*, bet 2018.gadā – 31 673 130 *euro*. 2018.gada laikā VID pieņēma lēmumu atcelt 1478 (jeb 11,5% no atbalsta pasākumā akceptētajiem) nodokļu maksātāju lēmumus par atbalsta pasākuma piemērošanu kopsummā par 44 553 930 *euro*, jo nodokļu maksātāji nepildīja savas saistības (skat. 61.attēlu). Līdz ar to var tikt neizpildīta šī pasākuma mērķu maksimāla sasniegšana.

Atbalsta pasākums (AP)

61.attēls. Atbalsta pasākuma vēsture uz 01.01.2019.¹¹⁵⁰

Līdz 01.01.2019. savas saistības bija izpildījuši 4973 nodokļu maksātāji (39% no atbalsta pasākumā atbalstītajiem), kuriem VID dzēsa nokavējuma naudu un soda naudu kopsummā 4 121 310 *euro* (skat. 61.attēlā).

Lai novērtētu atbalsta pasākuma progresu un virzību uz mērķa sasniegšanu, papildus pamatnostādnēs noteiktajam vispārīgajam kvantitatīvajam rādītājam Valsts kontrole noteica arī vairākus citus kritērijus (skat. 2.pielikumā), balstoties uz normatīvajā regulējumā¹¹⁵¹ noteiktajām prasībām un ņemot vērā

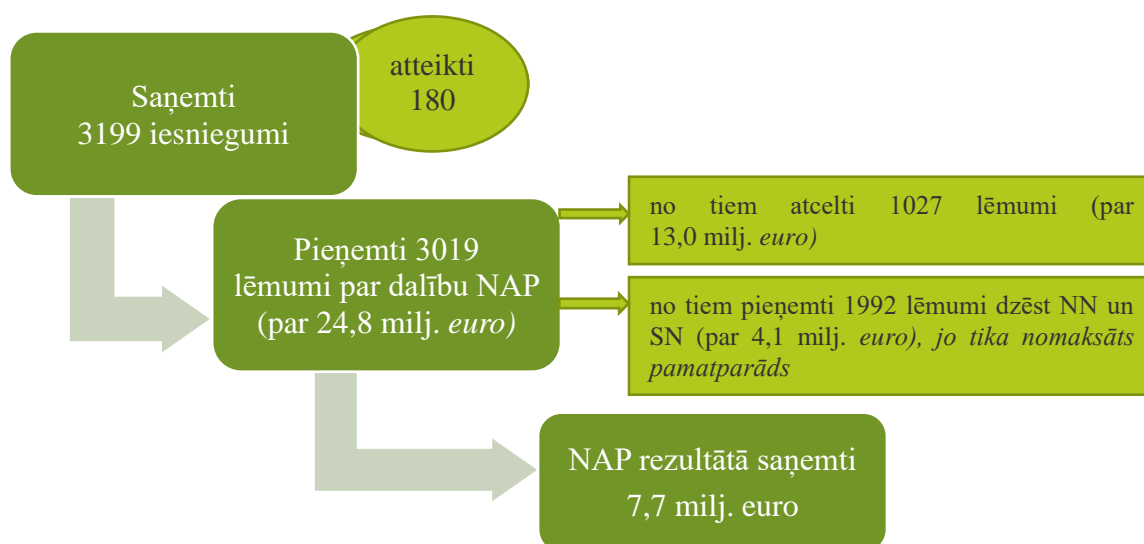
NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

iepriekšējo pieredzi Nodokļu atbalsta pasākumā (turpmāk – NAP), kas īstenots 2012.gadā, jo NAP bija līdzīgs mērķis – palīdzēt nodokļu maksātājiem pārvarēt ar kavēto nodokļu nomaksu saistītās problēmas, lai nodokļu maksātāji spētu turpināt uzņēmējdarbību¹¹⁵². Arī toreiz nodokļu maksātājiem, kuri bija nonākuši finansiālās grūtībās, tika dota iespēja kavētos nodokļu maksājumus (pamatparādu) samaksāt ilgākā periodā (piecu gadu laikā), VID dzēšot ar šo parādu saistīto nokavējumu un soda naudu¹¹⁵³. NAP rezultātā bija plānots palielināt valsts budžeta ieņēmumus (par 15,8 milj. latiem jeb 22,5 milj. *euro*¹¹⁵⁴), iekasējot attiecīgos nodokļu parādus. NAP ietvaros VID saņēma 3199 iesniegumus¹¹⁵⁵, no kuriem 180 personām dalība pasākumā tika atteikta, jo tie neatbilda noteiktiem kritērijiem, bet 3019 gadījumos VID pieņēma lēmumus atbalstīt nodokļu maksātāju, kuru kopējā nodokļu parādu summa bija 24 807 685 *euro*, dalību NAP (skat. 62.attēlu).

Nodokļu atbalsta pasākums (NAP) 2012.gadā

62.attēls. Nodokļu atbalsta pasākuma vēsture uz 01.01.2019.¹¹⁵⁶

Atbalsta pasākuma laikā VID no nodokļu maksātājiem saņēma četras reizes vairāk iesniegumus nekā nodokļu atbalsta pasākuma īstenošanas laikā 2012.gadā, kā arī iemaksas piecpadsmit mēnešu laikā ir piecas reizes lielākas nekā nodokļu atbalsta pasākuma laikā (60 mēnešos). Turklāt atbalsta pasākuma laikā atcelto lēmumu skaita attiecība pret pieņemto lēmumu skaitu ir mazāka nekā iepriekšējā nodokļu atbalsta pasākuma laikā (skat.61. un 62.attēlu).

VID, ņemot vērā atbalsta pasākuma likumā¹¹⁵⁷ noteikto, izstrādāja iekšējos noteikumus¹¹⁵⁸, nosakot vienotu rīcību atbalsta pasākuma administrēšanas nodrošināšanai, tajā skaitā lēmumu par atbalsta pasākuma piemērošanas un atcelšanas kārtību, par atbalsta pasākuma uzraudzību, kā arī nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanas kārtību atbalsta pasākuma nosacījumu izpildes gadījumā. Tā kā viens no VID mērķiem ir kļūt par klientiem atvērtu, saprotamu, mūsdienīgu, efektīvu, taisnīgu un respektējamu valsts pārvaldes iestādi¹¹⁵⁹ un savā ikdienas darbā ievērot “Konsultē vispirms” principu,

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

VID iekšējā tiesību aktā¹¹⁶⁰ paredzējis rakstiski brīdināt nodokļu maksātāju gadījumos, ja iestājas apstākļi lēmuma atcelšanai, lai arī atbalsta likums šādu kārtību neparedz. Šāda pozitīva rīcība veicina spēkā esošo prasību izpildi un pievērš nodokļu maksātāju uzmanību normatīvajā aktā¹¹⁶¹ noteikto prasību savlaicīgai neizpildei, pirms VID pieņemis negatīvu lēmumu attiecībā uz atbalsta pasākuma dalībnieku. Taču revidentu ieskatā arī gadījumā, ja nodokļu maksātājs tiek brīdināts vai arī notiek cita veida saziņa, lai motivētu nodokļu maksātāju pildīt saistības, VID jāiekļaujas normatīvajos aktos¹¹⁶² noteiktajos termiņos un līdz trešā maksājuma termiņam jāatceļ VID lēmums par atbalsta pasākuma piemērošanu.

Revīzijā konstatēts, ka VID lēmumā par atbalsta pasākuma piemērošanu ir ietverta gan informācija par tā izpildes nosacījumiem, tajā skaitā ikmēneša veicamo nodokļu pamatparāda maksājumu apmēru, gan arī brīdinājums, ka atbalsta pasākums tiks atcelts, ja nodokļu maksātājs neveiks divus maksājumus pēc kārtas vai neveiks kārtējos nodokļu maksājumus. Lēmumā arī tiek norādīts, ka, atceļot lēmumu, pamatparāda atlikumam tiks atjaunota nokavējuma nauda un tiks saglabāta soda nauda, kas nodokļu maksātājam ir jāsamaksā pilnā apmērā.

VID uzdevums ir pārliecināties (sekot), vai nodokļu maksātāji, kuri piedalās atbalsta pasākumā pilda savas saistības un veic visus maksājumus valsts budžetam (gan atbalsta pasākuma maksājumus, gan arī kārtējos nodokļu maksājumus), tādējādi, nodrošinot atbalsta pasākuma izpildes kontroli¹¹⁶³, tajā skaitā, izmantojot NIS speciāli šim nolūkam izveidotu pārskatu “Pārskats par atbalsta pasākuma gaitu”¹¹⁶⁴.

Gadījumā, ja nodokļu maksātājs nepilda savas saistības, VID jānosūta nodokļu maksātājam brīdinājums. Brīdinājums sagatavojams pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā divas darbadienas pēc apstākļu, ka nav samaksāti divi maksājumi pēc kārtas vai ir uzkrājušies kārtējie nodokļu parādi, konstatēšanas¹¹⁶⁵. Brīdinājumā VID norāda nodokļu maksātājam, ka piecu darbdienu laikā no VID brīdinājuma paziņošanas dienas ir jāsamaksā kavētie maksājumi¹¹⁶⁶. Ja VID brīdinājumā norādītajā termiņā nodokļu parādi nav samaksāti, VID piecu darbdienu laikā jāatceļ lēmumu par atbalsta piemērošanu.

VID uzdevums ir – pastāvēt vienādiem apstākļiem, pieņemt vienādus lēmumus, savukārt pastāvēt atšķirīgiem faktiskajiem vai tiesiskajiem lietas apstākļiem, — atšķirīgus lēmumus¹¹⁶⁷. Tātad, uzraugot nodokļa maksātāju saistību izpildes disciplīnu atbalsta pasākuma ietvaros, VID būtu jārikojas vienādi, lai konstatētu (atlasītu informāciju VID NIS), ka nodokļu maksātājam ir/nav samaksāti divi maksājumi pēc kārtas, ir/nav uzkrājušies kārtējie nodokļu parādi, un saistību neizpildes gadījumā sazinātos ar nodokļu maksātāju, rakstītu brīdinājumu, pieņemtu lēmumu atcelt vai neatcelt atbalsta pasākumu.

Savukārt gadījumos, kad atbalsta pasākuma ietvaros nodokļu maksātājs pilnā apmērā ir samaksājis nodokļa pamatparādu, 21 dienas laikā no samaksas dienas VID ir jāpieņem lēmums par attiecīgās nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanu¹¹⁶⁸ un jādzēš attiecīgās summas.

Lai pārliecinātos, ka VID, administrējot atbalsta pasākumu, rīkojies atbilstoši normatīvajos aktos¹¹⁶⁹ noteiktajam, revīzijā statistiskās izlases veidā tika izvēlēti 33 gadījumi, kuros nodokļu maksātāji bija pieteikušies atbalsta pasākuma piemērošanai¹¹⁷⁰. Revīzijā tika konstatēts (skat. 63.attēlu), ka:

- ❖ četriem nodokļu maksātājiem VID atteica piemērot atbalsta pasākumu, jo nodokļu maksātājs neatbilda likumā noteiktiem kritērijiem (nodokļu parādu uz iesnieguma iesniegšanas datumu vairs nebija, nodokļu maksātājs nebija sedzis lēmuma par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu izpildes izdevumus, tika kavēts iesnieguma iesniegšanas termiņš);
- ❖ 29 nodokļu maksātājiem VID pieņēma lēmumu piemērot atbalsta pasākumu, no kuriem:

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- 13 tika atcelti, jo nodokļu maksātāji neveica ikmēneša atbalsta pamatparāda (kopsummā 55 187 euro) samaksu, kā arī neveica kārtējos nodokļu maksājumus.

Turklāt 11 gadījumos (no 13) VID savlaicīgi (nodokļu maksātāji kavēja trīs līdz 13 maksājumus, dažos gadījumos neveica arī kārtējos nodokļu maksājumus) neatcēla lēmumu, tādējādi VID neievēroja atbalsta likumā noteiktās prasības¹¹⁷¹.

Visos gadījumos pirms lēmuma atcelšanas, ievērojot principu “Konsultē vispirms”, VID nodokļu maksātājiem bija nosūtījis brīdinājumu par lēmuma atcelšanu, vienlaicīgi norādot saistību izpildes termiņu, kura ievērošanas un saistību izpildes gadījumā atbalsts tiks turpināts. Pirms brīdinājuma nosūtīšanas VID mēģināja sazināties ar nodokļu maksātāju arī telefoniski vai EDS, taču ne vienmēr nodokļu maksātājs bija sasniedzams.

- 13 nodokļu maksātāji atbalsta pamatparāda maksājumu 26 712 euro apmērā bija samaksājuši, kā rezultātā VID dzēsa ar šo pamatparādu saistīto nokavējuma naudu (kopsummā 2388 euro).

Revīzijā konstatēts, ka divos gadījumos (no 13), kad atbalsta pamatparāda maksājumi bija samaksāti, VID nebija savlaicīgi izpildījis atbalsta likumā noteiktās prasības¹¹⁷² dzēst nokavējuma naudu (kopsummā 491 euro) 21 dienas laikā no pamatparāda samaksas brīža, kavējot lēmuma par nokavējuma naudas dzēšanu vienā gadījumā par četrām, bet otrā – par 18 dienām.

Attiecinot šos kavējumu gadījumus uz kopējo (revīzijas procedūras veikšanas brīdī 08.04.2019.) dzēsto nokavējuma naudas un soda naudas kopsummu (4 998 332 euro), secināms, ka nokavējuma naudas un soda naudas kopējā summa, kas, iespējams, dzēsta ar kavēšanos, pārsniedzot likumā noteikto termiņu, ir 807 231 euro (ekstrapolētā vērtība). Gadījumā, ja attiecīgā summa netika dzēsta konkrētā gada ietvaros, kad šī darbība bija jāveic, pastāv risks, ka SGP par 2018.gadu nodokļu parādu summa varētu būt uzrādīta lielākā apjomā.

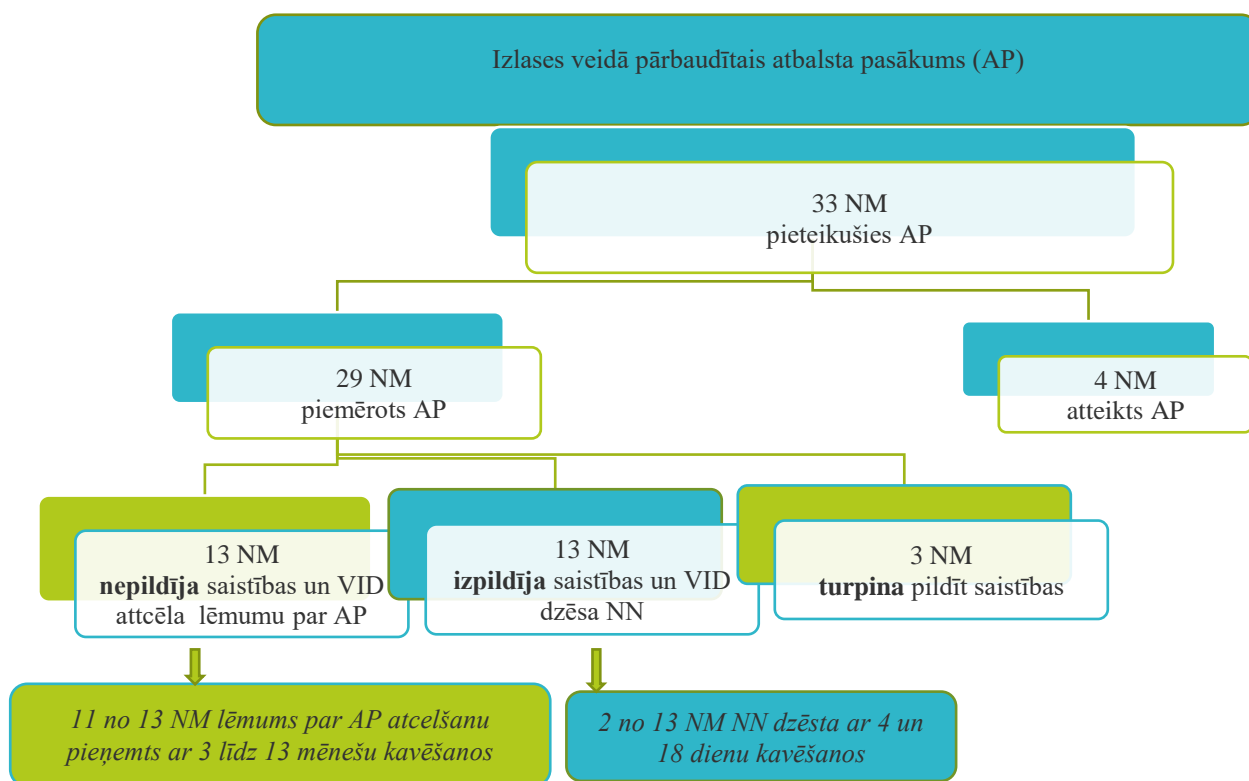
- trīs nodokļu maksātāji turpina pildīt savas saistības – kopsummā 2 795 012 euro, (uz 01.07.2019. – revīzijas veikšanas brīdī – bija samaksāti 1 961 308 euro jeb 70%).

Revīzijā VID skaidroja¹¹⁷³, ka kavēja gan brīdinājumu nosūtīšanu nodokļu maksātājam, gan arī atbalsta pasākuma nodokļu parādu nokavējumu un soda naudas dzēšanas lēmumu pieņemšanu VID lielās noslodzes dēļ.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

63.attēls. Revīzijā, pārbaudot izsoles veida gadījumus, konstatētais

Lai arī nekonstatējām, ka VID nebūtu atcēlis lēmumus gadījumos, kad tie bija jāatceļ, tomēr atklājām, ka atsevišķos gadījumos VID neievēroja normatīvajā aktā¹¹⁷⁴ noteiktos termiņus - novēloti pieņēma (1) lēmumus par nokavējuma un soda naudas dzēšanu un (2) lēmumus par atbalsta atcelšanu gadījumos, kad nodokļu maksātājs kavēja vairāk par diviem nodokļu parāda maksājumiem pēc kārtas (vienā gadījumā pat 13) vai kārtējos nodokļu maksājumus. Šādi VID rīkojies, lai, sadarbojoties ar klientu, ievērotu principu “Konsultē vispirms”, tomēr šī principa piemērošana un darbības tā ieviešanai nav reglamentētas ārējos normatīvajos aktos. Revidentu ieskatā normatīvajam regulējumam jāveido skaidrs VID darbības tiesiskais ietvars, kas nodrošinātu VID darbības un attīstības stratēģijā 2017.–2019.gadam izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu (t.sk. uz klientu orientētas darbības nodrošināšanu)¹¹⁷⁵.

Ieteikums

Lai nodrošinātu, ka principa “Konsultē vispirms” piemērošana VID darbībā ir juridiski korekta, Finanšu ministrijai izvērtēt iespēju nostiprināt tiesību aktos šā principa tiesisko ietvaru.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

4.6. Pašvaldību deputātu atlīdzība

Neskatoties uz 2017.gada revīzijā konstatēto, arī 2018.gadā 19 pašvaldības turpina atšķirīgi interpretēt normatīvajā aktā¹¹⁷⁶ noteiktos mēnešalgas apmēra ierobežojumus, kas norāda uz jautājuma aktualitāti un normatīvā regulējuma sakārtošanas nepieciešamību.

Saskaņā ar Valsts kases mājas lapā publicētiem pārskatiem pašvaldību budžetu izdevumi atlīdzībai 2018.gadā bija 1169,1 milj. *euro*¹¹⁷⁷, kas ir par 7% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Lielāko daļu jeb 78% no pašvaldību atlīdzības izdevumiem veido izdevumi atalgojumam – to apmērs bija 913,9 milj. *euro*. Pārējā daļa ir darba devēja maksājumi sociālajai apdrošināšanai, pabalsti un kompensācijas (skatīt 31.tabulu).

2018.gadā 90% no pašvaldību atalgojuma jeb 822,2 milj. *euro* bija izdevumi mēnešalgai un no tiem 8,7 milj. *euro* – izdevumi pašvaldību deputātu mēnešalgai.

31.tabula

Pašvaldību budžeta izdevumi atlīdzībai 2018.gadā pēc naudas plūsmas¹¹⁷⁸.

EKK	Izdevumu posteņa nosaukums	Pamatbudžetā, <i>euro</i>	Speciālajā budžetā, <i>euro</i>	Ziedojumu un dāvinājumu daļā, <i>euro</i>	Kopā, <i>euro</i>	% no atlīdzības
1000	Atlīdzība	1 167 623 154	1 446 269	66 191	1 169 135 614	100,0
1100	Atalgojums	912 677 277	1 153 135	56 189	913 886 601	78,2
1110	Mēnešalga	821 094 688	1 064 824	19 587	822 179 099	70,3
1111	Deputātu mēnešalga	8 709 013	0	0	8 709 013	0,7
1140	Piemaksas, prēmijas un naudas balvas	67 319 452	35 511	10 193	67 365 156	5,8
1200	Darba devēja VSAOI, pabalsti un citas kompensācijas	254 945 877	293 134	10 002	255 249 013	21,8

2018.gadā izdevumi pašvaldību deputātu mēnešalgai salīdzinājumā ar 2017.gadu palielinājušies par 2,99 milj. *euro* jeb 52%. Tik liels pieaugums saistīts ne tikai ar mēnešalgas palielinājumu, bet galvenokārt ar uzskaites sakārtošanu: 2017.gada SGP finanšu revīzijā, vērtējot deputātu atlīdzību, tika secināts un aizrādīts, ka daļa pašvaldību domes priekšsēdētāja un vietnieku mēnešalgu uzrāda nepareizā EKK.

Tāpat, veicot revīzijas procedūras 30 izlasē iekļautajās pašvaldībās, tika konstatēts, ka daļa pašvaldību neievēro Atlīdzības likuma prasības un noteiktos ierobežojumus deputātu atlīdzības noteikšanā. Neskatoties uz Valsts kontroles aizrādījumiem, kas pašvaldību pārstāvjiem preventīvi izteikti jau revīzijas laikā, 2018.gadā pašvaldības turpināja iesākt negatīvo praksi.

Lai pārbaudītu pašvaldību domju deputātu atlīdzības aprēķināšanas un uzskaites atbilstību normatīvajam regulējumam, 2018.gadā finanšu revīzijas ietvaros, pamatojoties uz Starptautiskajiem revīzijas standartiem un Valsts kontroles darbības stratēģiju, tika uzsākta atbilstības jautājumu vērtēšana sadarbībā ar pašvaldību zvērinātiem revidentiem.

Šajā nolūkā Valsts kontroles padome 2018.gadā apstiprināja¹¹⁷⁹ deputātu atlīdzību kā būtisku finanšu pārskatam pakārtotu darījumu (atbilstības jautājumu) un kā grupas revidents uzdeva¹¹⁸⁰ LZRA visu pašvaldību zvērinātiem revidentiem SGP 2018.gada finanšu revīzijas ietvaros izvērtēt atbilstības

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

jautājumu “Vai pašvaldības noteiktā deputātu atlīdzības kārtība atbilst likuma prasībām un aprēķinātais atlīdzības apmērs nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus?” un iesniegt atzinumu par to Valsts kontrolei.

Vienlaikus Valsts kontrole izstrādāja atbilstības jautājuma vērtēšanas metodiku ar detalizētiem kritērijiem un to vērtību skalu, kā arī, konsultējoties ar LZRA pārstāvjiem, apstiprināja vienotu ietvaru revidenta ziņojumam un atzinumam par atbilstības jautājumu.

Pašvaldību zvērinātiem revidentiem tika uzdots līdz 2019.gada maija beigām atsūtīt Valsts kontrolei revidenta atzinumu par atbilstības jautājumu, aizpildītu vērtēšanas anketu un no pašvaldības saņemto informāciju par deputātu atlīdzības izdevumu apmēru.

Zvērinātiem revidentiem deputātu atlīdzības izvērtēšanai tika noteikti kritēriji (skatīt 32.tabulu) un sniegta metodika uzdevuma izpildei.

32.tabula

Kritēriji deputātu atlīdzības kārtības atbilstības noteikšanai

Nr. p.k.	Kritērijs / jautājums	Svars
1.	Domes deputātam, <u>kurš ieņem algotu amatu domē</u> , aprēķinātās mēnešalgas apmērs mēnesī nepārsniedz atlīdzības likumā noteiktos ierobežojumus.	0,2
2.	Domes deputātam, <u>kurš neieņem algotu amatu domē</u> , mēnešalga tiek noteikta proporcionāli nostrādātajam laikam.	0,2
3.	Deputātam, <u>kurš neieņem algotu amatu domē</u> , laika vienības (dienas, stundas) likme nepārsniedz proporcionāli likumā noteiktam mēnešalgas apmēra ierobežojumam aprēķināto likmi.	0,2
4.	Deputātiem netiek piešķirtas prēmijas.	0,1
5.	Naudas balvu piešķiršana atbilst likuma prasībām.	0,1
6.	Deputātiem piemaksas mēnešalgai ir atbilstošas likumam.	0,1
7.	Nav citas neatbilstības deputātu atlīdzības noteikšanā.	0,05
8.	EKK 1111 “Deputātu mēnešalga” ir uzskaitīti visu deputātu atbilstošie izdevumi (mēnešalga, atvaļinājuma nauda, kompensācija par neizmantoto atvaļinājumu).	0,05
9.	Neatbilstības ir novērstas (nākamajā periodā)	-0,5

Deputātu atlīdzību nosaka pašvaldības dome, bet jāņem vērā, ka tā ir jānosaka atbilstoši Atlīdzības likuma normām.

2018.gadā atlīdzības aprēķināšanai ir jāizmanto 2016.gada vidējā darba alga, kas ir noteikta 859 *euro* apmērā, bet 2019.gada atlīdzības aprēķināšanai ir jāizmanto bāzes mēnešalgas apmērs, kas ir Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētais valstī strādājošo 2017.gada mēneša vidējās darba samaksas apmērs 926 *euro*¹¹⁸¹.

Pašvaldības domes deputātu mēnešalga nedrīkst pārsniegt mēneša vidējās darba samaksas apmēru, kas noapaļots pilnos *euro* un kam piemērots Atlīdzības likumā noteiktais koeficients (skatīt 33.tabulu).

NAV KLASIFICĒTS

Pašvaldību deputātu mēnešalgas maksimālais apmērs 2018.gadā atbilstoši Atlīdzības likuma 5.panta ierobežojumiem

Deputāta statuss	Atlīdzības likumā noteiktais aprēķina koeficients	Maksimālā mēnešalga 2018.gadā, euro	Maksimālā dienas likme 2018.gadā*, euro	Maksimālā stundas likme 2018.gadā**, euro
Domes priekšsēdētājs	3,64	3127	156,35	19,54
Domes priekšsēdētāja vietnieks	3,2	2749	137,45	17,18
Domes komitejas priekšsēdētājs	2,55	2190	109,50	13,69
Domes komitejas priekšsēdētāja vietnieks	1,9	1632	81,60	10,20
Domes deputāts	1,2	1031	51,55	6,44

* Aprēķināta proporcionāli no maksimālās mēnešalgas pie nosacījuma 20 darba dienas mēnesī

** Aprēķināta proporcionāli no maksimālās mēnešalgas pie nosacījuma 160 stundas mēnesī

Gala secinājuma un atzinuma izteikšanai zvērināts revidents ņēma vērā vērtējuma kritēju punktu summu un piemēroja profesionālo spriedumu.

Valsts kontrole atzinumu par finanšu revīzijas atbilstības jautājumu balsta uz visu pašvaldību zvērinātu revidentu atzinumu par atbilstības jautājumu apkopojumu, ņemot vērā arī pašvaldību lielumu pēc iedzīvotāju skaita un deputātu atlīdzības izdevumu apmēru.

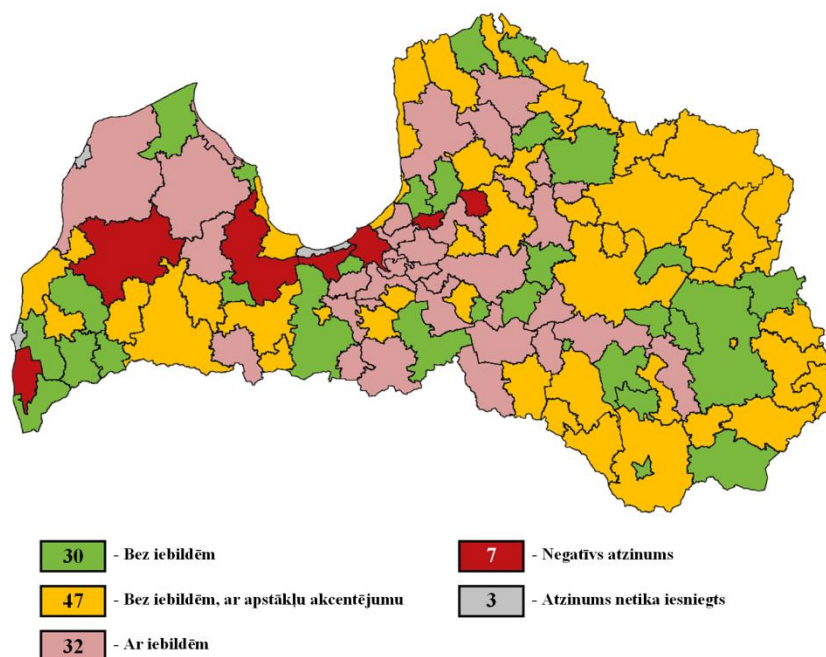
Par trīs pašvaldībām¹¹⁸² netika iesniegti zvērinātu revidentu atzinumi par finanšu revīzijas atbilstības jautājumu, jo pašvaldības nepiekrita zvērinātu revidentu pieprasītajai papildu samaksai. Tādēļ Valsts kontroles revidenti, pamatojoties uz pašvaldību iesniegto informāciju, paši veica revīzijas procedūras, lai izvērtētu deputātu atlīdzības atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Zvērinātie revidenti sniedza atzinumus par 116 pašvaldību atbilstības jautājumu (skatīt 64.attēlā), no tiem:

- ❖ 47 atzinumi bez iebildēm ar apstākļu akcentējumu;
- ❖ 32 atzinumi ar iebildēm;
- ❖ 30 atzinumi bez iebildēm;
- ❖ 7 negatīvi atzinumi.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

64.attēls. Zvērinātu revidentu atzinumu veidi par pašvaldību deputātu atlīdzības aprēķināšanas kārtību

Izvērtējot no zvērinātiem revidentiem un no pašvaldībām saņemto informāciju, ir konstatēts, ka pārskata periodā Atlīdzības likuma prasības:

- ❖ 37 pašvaldības¹¹⁸³ jeb 31 % ir ievērojušas pilnībā;
- ❖ 59 pašvaldības¹¹⁸⁴ jeb 50 % ir ievērojušas daļēji;
- ❖ 23 pašvaldības¹¹⁸⁵ jeb 19 % nav ievērojušas.

No 82 pašvaldībām, kas nav ievērojušas vai daļēji ir ievērojušas normatīvā akta prasības deputātu atlīdzības noteikšanā, 38 pašvaldības jeb 46% 2018.gadā un 2019.gadā ir veikušas grozījumus iekšējos darba samaksas regulējumos atbilstoši Atlīdzības likuma normām, kā arī tās piemērošanā praksē:

- ❖ no 23 pašvaldībām, kam deputātu darba samaksas noteikšanas un aprēķināšanas kārtība neatbilda normatīvo aktu prasībām, četras pašvaldības¹¹⁸⁶ ir veikušas izmaiņas;
- ❖ no 59 pašvaldībām, kam deputātu darba samaksas noteikšanas un aprēķināšanas kārtība daļēji neatbilda normatīvo aktu prasībām, 34 pašvaldības¹¹⁸⁷ ir veikušas izmaiņas.

Pēc iepazīšanās ar zvērinātu revidentu atzinumiem 14 pašvaldības¹¹⁸⁸, kuras 2018.gadā un 2019.gadā neveica vai veica tikai daļējas izmaiņas iekšējā deputātu darba samaksas kārtībā un tās piemērošanas praksē, sniedza savu viedokli par konstatētajām neatbilstībām deputātu atlīdzības noteikšanas kārtībā un tās piemērošanā praksē.

Vēršam uzmanību, ka 10 pašvaldībās¹¹⁸⁹ no iepriekš minētajām 14 pašvaldībām domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, pašvaldības noteiktajā kārtībā un praksē mēnešalgas stundas likme pārsniedz proporcionāli likumā noteiktajam mēnešalgas apmēra ierobežojumam aprēķināto likmi. Pašvaldības nepiekrīt šim viedoklim, atsaucoties uz Atlīdzības likumā noteikto¹¹⁹⁰ kārtību un apmēru, un

NAV KLASIFICĒTS

norāda, ka likums nenosaka pienākumu piemērot stundas tarifa likmi, bet uzdod ievērot likumā noteikto mēnešalgas augstāko robežu, ko pašvaldības nav pārsniegušas.

Piemēram: Kuldīgas novada pašvaldība ir norādījusi¹¹⁹¹:

“Deputātam par komitejām maksā 42,70 euro par sēdi – stundas nav nosakāmas. Deputātiem maksā konstantu summu par sēdi atbilstoši atlīdzības noteikumiem un stundu likmi par nostrādātajām stundām”.

Līgatnes novada pašvaldība ir sniegusi viedokli¹¹⁹²:

“[...] Līgatnes novada dome, nosakot konstantu atlīdzību par domes deputāta pienākumu veikšanu, nekādā mērā nav pārkāpusi "Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma" 5. panta 1. punktā noteikto, jo mēneša atlīdzība (laiks, kad deputāts faktiski veic savus pienākumus) ir ievērojami zemāka par likumā noteiktajiem griestiem [...]”.

Par Rīgas pilsētas pašvaldības atbilstības jautājumu zvērināts revidents ir sniedzis negatīvu atzinumu, jo domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, netiek uzskaitīts nostrādātais laiks un mēnešalga netiek noteikta proporcionāli nostrādātajam laikam. Rīgas pilsētas pašvaldība savu iepriekšējā pārskata gadā pausto viedokli nav mainījusi.

Par Ropažu novada pašvaldības atbilstības jautājumu zvērināts revidents ir sniedzis atzinumu ar iebildēm, atsaucoties uz to, ka domes deputātiem, kuri ieņem algotu amatu domē, pašvaldības noteiktajā kārtībā paredzētas un praksē izmaksātas piemaksas mēnešalgai par pamatpienākumiem.

Talsu novada pašvaldība, sniedzot savu viedokli par revīzijas secinājumiem, ir atsaukusies uz Atlīdzības likuma pantu, kas nav attiecināms uz pašvaldību domes deputātu atlīdzību:

“[...] Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā nav noteikts deputātu atlīdzības stundas likmes aprēķins. Piemērojot Talsu novada domes noteikto deputātu atalgojuma sistēmu un kārtību, Talsu novada domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, praksē aprēķinātais mēnešalgas apmērs nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus. Šī kārtība nodrošina, ka deputātu, kuri neieņem algotu amatu domē, atalgojums nepārsniedz Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 6.panta pirmajā daļā norādītos ierobežojumus [...]”¹¹⁹³.

Izvērtējot zvērināto revidentu sniegtos atzinumus un pašvaldību viedokli, tika konstatēts, ka pašvaldību izstrādātajos iekšējos normatīvajos aktos tiek piemērots politikas īstenotāja – Valsts kancelejas – sniegtajam skaidrojumam pretējs regulējums deputātu atlīdzības jomā. Respektīvi, Valsts kanceleja, sniedzot atbildes uz tai uzdotajiem jautājumiem, atsaucas uz Atlīdzības likuma 5.pantu un likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.pantu, rezumējot, ka deputātam par tā pienākumu veikšanu pienākas atlīdzība, no kuras nevar atteikties. Savukārt pašvaldības atsaucas uz VARAM vietnē tīmeklī sniegtu viedokli, ka pašvaldības deputātiem ir tiesības atteikties no atlīdzības par deputāta pienākumu pildīšanu.

Ņemot vērā Valsts kancelejas un VARAM pārstāvēto institūciju tīmekļa vietnēs atrodamo pretējo normatīvo aktu interpretāciju par pašvaldības deputāta tiesībām atteikties no atlīdzības par deputāta pienākumu veikšanu un lai nodrošinātu vienādu pieeju un izpratni šim jautājumam, Valsts kontrole aicināja¹¹⁹⁴ atbildīgās institūcijas sniegt saskaņotu skaidrojumu.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

VARAM informēja¹¹⁹⁵ Valsts kontroli par Labklājības ministrijas un LR Saeimas Juridiskā biroja viedokli un vienlaicīgi lūdza Valsts kanceleju sniegt skaidrojumu par tiesībām atteikties no atlīdzības par deputāta pienākumu veikšanu.

Savukārt Valsts kanceleja norādīja¹¹⁹⁶, ka turpina veikt atlīdzības tiesiskā regulējuma pilnveidošanu un informēja “[...] lai vērtētu jautājumu par pašvaldību deputātu vēlmi atteikties no noteiktās atlīdzības par deputāta pienākumu pildīšanu, ir nepieciešams komplekss risinājums, kurā iesaistītas arī citas institūcijas. Šobrīd ir uzsāktas diskusijas ar iesaistītajām institūcijām, lai nodrošinātu, ka atteikšanās no atlīdzības par pašvaldības deputāta pienākumu pildīšanu nav saistīta ar vēlmi iegūt lielāku atlīdzību no dažādu veidu pabalstiem un budžeta līdzekļu izlietojums būtu racionāls un efektīvs [...]” un par panākto risinājumu informēs atsevišķi.

Rezumējot iepriekš minēto, revidenti secina, ka pašvaldību deputātu atlīdzības jautājuma risināšana valsts līmenī ir atlikta. Savukārt 22.07.2019. valsts revidenti konstatēja, ka iepriekš VARAM tīmekļa vietnē paustais viedoklis vairs nav atrodams.

Iepriekš aprakstītā neskaidrība un viedokļu atšķirība ir vērojama deputātu atlīdzības noteikšanas praksē: apkopojot no zvērinātiem revidentiem saņemto un pašvaldību iesniegto informāciju, tika secināts, ka joprojām 62 pašvaldībās domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, mēnešalgas stundas likme pārsniedz Atlīdzības likuma 5.pantā noteiktos ierobežojumus (skatīt 34. tabulā).

34. tabula

Konstatētās neatbilstības pašvaldību iekšējos deputātu atlīdzību regulējošos normatīvajos aktos un atlīdzības noteikšanā praksē

Konstatētās neatbilstības	Pašvaldību skaits
Domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, mēnešalgas stundas likme pārsniedz Atlīdzības likuma 5.pantā noteiktos ierobežojumus	62 ¹¹⁹⁷
Domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, ir piešķirtas naudas balvas	5 ¹¹⁹⁸
Domes deputātiem, kuri ieņem algotu amatu domē, pašvaldības kārtībā noteiktais un praksē aprēķinātais mēnešalgas apmērs pārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus (ar piemaksām pie mēnešalgas)	3 ¹¹⁹⁹
Domes deputātiem, kuri ieņem algotus amatus domē, ir piešķirtas naudas balvas bez pamatojuma par amatpersonas personīgo ieguldījumu institūcijas mērķu sasniegšanā	2 ¹²⁰⁰
Domes deputātam, kurš ieņem algotu amatu domē, ir piešķirta prēmija	1 ¹²⁰¹

Atbilstoši Atlīdzības likumam piemaksas var noteikt tikai deputātiem, kuri ieņem algotu amatu domē. Turklāt tie var saņemt tikai piemaksas par papildu darbu pašvaldībā, bet viņiem, tajā skaitā domes priekšsēdētājam, nav tiesību uz Atlīdzības likumā noteiktajām vispārējām piemaksām¹²⁰².

Pretēji normatīvajā aktā¹²⁰³ noteiktajam:

- ❖ divās pašvaldībās¹²⁰⁴ domes deputātiem, kuri ieņem algotu amatu domē, aprēķinātas piemaksas par virsstundām un/vai darbu svētku dienās;
- ❖ divās pašvaldībās¹²⁰⁵ domes deputātiem, kas nav algotas domes amatpersonas, par deputāta pienākumu veikšanu atalgojums nav aprēķināts proporcionāli nostrādātajam laikam, bet gan kā piemaksa no pamatdarba algas;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ vienā pašvaldībā¹²⁰⁶ domes deputātam, kurš neieņem algotu amatu domē (domes priekšsēdētāja vietniekam), pašvaldības noteiktajā kārtībā ir paredzētas un ir izmaksātas piemaksas mēnešalgai par domes priekšsēdētāja aizstāšanu laikā, kad domes priekšsēdētājs atradies amatā;
- ❖ vienā pašvaldībā¹²⁰⁷ domes deputātiem, kas neieņem algotu amatu domē, bez attaisnojošu dokumentu iesniegšanas piešķirta ceļa naudas kompensācija.

No Atlīdzības likuma izriet, ka pašvaldības domes deputāti, kuriem ir algots amats domē, saņem mēnešalgu par pilna laika darbu (40 stundas nedēļā jeb 160 stundas mēnesī), savukārt domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, mēnešalgu jānosaka proporcionāli nostrādātajam laikam¹²⁰⁸. Tādējādi saskaņā ar Valsts kancelejas¹²⁰⁹ pausto viedokli ir jāveic deputātu darba laika uzskaitē.

Revīzijas gaitā ir konstatēts, ka vairākas pašvaldības nav veikušas deputātu darba laika uzskaiti pilnā apmērā:

- ❖ deviņās pašvaldībās¹²¹⁰ darba laika uzskaitē tiek veikta tikai daļēji, paralēli tiek piemērota arī gabaldarba samaksa, piemēram: ir noteikta konkrēta summa par domes vai komitejas sēdes apmeklēšanu, lai gan iekšējos darba samaksas noteikumos nav noteikts standarta stundu apjoms deputāta pamata pienākumu veikšanai, piemēram: dalība vienā domes sēdē atbilst 8 stundām, kas ietver sagatavošanos sēdei, priekšlikumu izstrādi, dalību sēdē un citus pienākumus;
- ❖ divās pašvaldībās¹²¹¹ vispār netiek veikta domes deputātu darba laika uzskaitē.

Apkopojot pašvaldību zvērinātu revidentu iesniegto informāciju, ir konstatētas arī citas neatbilstības deputātu atlīdzības noteikšanas kārtībā un tās piemērošanā praksē:

- ❖ divās pašvaldībās¹²¹² domes deputātiem, kuri ieņem algotu amatu domē, papildus mēnešalgai ir aprēķinātas un izmaksātas piemaksas mēnešalgai, kas neatbilst pašvaldību noteiktajai kārtībai;
- ❖ vienā pašvaldībā¹²¹³ par domes deputāta pienākumu pildīšanu tiek izmantota gabaldarba atlīdzības sistēma, nav noteikti kritēriji un pienākumu apjoms, kas pamatotu vienas sēdes vai vienas pieņemšanas (domes, komiteju, tikšanās ar iedzīvotājiem) dažādo atlīdzības apmēru atšķirību, ņemot vērā to veikšanai nepieciešamo laika ekvivalentu;
- ❖ septiņās pašvaldībās¹²¹⁴ darbiniekam, kurš vienlaikus pilda domes deputāta pienākumus, pašvaldībā un tās iestādēs mēnesī uzskaitītas 240 un vairāk nostrādātās stundas;
- ❖ 15 pašvaldībās¹²¹⁵ ir domes deputāti, kuri atteikušies no atlīdzības par deputāta pienākumu veikšanu;
- ❖ 11 pašvaldībās¹²¹⁶ atlīdzības apmērs par darbu domes izveidotajās komisijās pārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus;
- ❖ vienā pašvaldībā¹²¹⁷ "Deputātu darba samaksas, izdevumu atlīdzināšanas un darbības apstākļu nodrošināšanas nolikumā"¹²¹⁸ noteikts, ka "Domes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieki par darbu komitejās, komisijās un darba grupās atsevišķu darba samaksu nesaņem", tomēr pretēji minētajā normatīvajā aktā noteiktajam domes priekšsēdētājam un domes priekšsēdētāja vietniekam ir samaksāta atlīdzība par darbu komisijās;
- ❖ vienā pašvaldībā¹²¹⁹ netiek uzskaitīts komisijās nostrādātais darba laiks.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Zvērināti revidenti atzinumos norāda, ka pašvaldību apstiprinātajā darba samaksas regulējumā domes amatpersonām un deputātiem noteiktā amatālga neatbilst normatīvajos aktos¹²²⁰ noteiktajiem nosacījumiem, kas paaugstina neatbilstības iespējamību jeb risku, piemēram:

- ❖ divās pašvaldībās¹²²¹ amatpersonu un darbinieku darba samaksas un sociālo garantiju nolikumā ir paredzēts, ka domes deputātiem var izmaksāt prēmiju, kas ir pretrunā ar normatīvajā aktā noteikto;
- ❖ četrās pašvaldībās¹²²² amatpersonu un darbinieku darba samaksas nolikumā ir paredzēts, ka domes deputātiem, kas neieņem algotu amatu domē, var piešķirt naudas balvas;
- ❖ septiņās pašvaldībās¹²²³ iekšējos darba samaksas nolikumos ir paredzēts, ka domes deputātam ir tiesības atteikties no atlīdzības, iesniedzot domes priekšsēdētājam rakstisku paziņojumu vai veicot saskaņošanu ar domi;
- ❖ vienā pašvaldībā¹²²⁴ darba samaksas nolikumā domes priekšsēdētājam ir paredzēta piemaksa 30 % apmērā par papildus pienākumu pildīšanu;
- ❖ divās pašvaldībās¹²²⁵ nav izstrādāta un apstiprināta amatpersonu un deputātu atlīdzības kārtība.

Saskaņā ar normatīvo aktu¹²²⁶, deputātu mēnešalga tiek uzskaitīta EKK "1111 Deputātu mēnešalga".

Papildus veicot zvērinātu revidentu un pašvaldību iesniegtās informācijas apkopojumu (9.pielikums), tika konstatēts, ka:

- ❖ 15 pašvaldības¹²²⁷ deputātu atlīdzībai ir uzrādījušas lielākus izdevumus kopsummā aptuveni par 83 945 *euro*;
- ❖ 48 pašvaldības¹²²⁸ deputātu atlīdzībai ir uzrādījušas mazākus izdevumus kopsummā aptuveni par 1 893 526 *euro*;
- ❖ viena pašvaldība¹²²⁹ kā deputātu mēnešalgu ir norādījusi arī atalgojumu par darbu komisijās un komitejās personām, kas nav domes deputāti;
- ❖ divas pašvaldības¹²³⁰ šajā EKK vispār nav uzrādījušas izdevumus.

Deputātu atlīdzības izvērtēšanas kontekstā Valsts kontrole sadarbojas ar tiesībsargājošajām institūcijām. Vienlaikus KNAB jau pirms Valsts kontroles revīzijas "Par Latvijas republikas 2017.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" ziņojuma publicēšanas bija pievērsis uzmanību pārkāpumiem deputātu atlīdzības jautājumos. Iepriekšējos gados saistībā ar nelikumībām deputātu atlīdzības noteikšanā KNAB vairākās pašvaldībās ir veicis procesuālās darbības. Pēc KNAB iniciatīvas ir rosinātas vairākas tiesvedības, kuru rezultāts apstiprinājis Valsts kontroles, KNAB un tiesībsargājošo institūciju vienprātību šajā jautājumā. To apliecina arī Latgales apgabaltiesas 2019.gada 16.aprīļa spriedumā paustais, ka "Apgabaltiesas ieskatā, likumdevējs, paredzot maksimāli pieļaujamās mēnešalgas apmēru pašvaldības domes deputātiem, ņēmis vērā normāla darba laika ietvarus, tas ir, 160 darba stundas mēnesī, līdz ar to maksimālā pieļaujamā stundas algas tarifa likme pašvaldības domes deputātam normāla darba laika ietvaros, kā to pareizi norādīja KNAB savā sūdzībā, būtu 6,4425 (1030,80 *euro* : 160 st.), kas ir ievērojami mazāka nekā likme, kas pašvaldības domes deputātiem tika noteikta Rēzeknes novada domes 2018.gada 25.janvāra sēdē".

NAV KLASIFICĒTS

Tāpat kā katru gadu, pirms Valsts kontroles finanšu revīzijas ziņojuma publicēšanas KNAB sniegta informācija par konstatētajiem būtiskajiem pārkāpumiem domes deputātu atlīdzības noteikšanā, kas saistīti ar iespējami nelikumīgu pašvaldības budžeta līdzekļu izlietošanu.

Vēlēto pašvaldību deputātu atlīdzības jautājums ir aktuāls visas Eiropas kontekstā, par ko liecina Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa veikta pētījuma rezultāti un dalībvalstīm sniegtās rekomendācijas¹²³¹. Tajās tiek norādīts, ka ir būtiski maksāt vēlētiem pārstāvjiem to ieguldītajam darbam adekvātu atlīdzību, piemērojot skaidru, saprotamu sistēmu un pastāvīgi veicot neatkarīgus auditus par piemērošanas praksi. Tiek rekomendēts noteikt atlīdzības robežas, uzsverot, ka tās apmēram nevajadzētu būt atkarīgam no reģiona labklājības, attīstības līmeņa. Eiropas Padome, norādot, ka daļa dalībvalstu savos normatīvajos aktos ir iestrādājušas minētos principus, aicina arī citas dalībvalstis ievērot sniegtajās rekomendācijas.

4.6.1. 13.Saeimas vēlēšanu komisijas locekļu atalgojums

Tā kā pašvaldībās ir grūtības vēlēšanu procesa nodrošināšanā – ir sarežģīti piesaistīt kvalificētus un normatīvā akta prasībām atbilstošus vēlēšanu komisijas locekļus –, pašvaldības darba laika uzskaitē norāda neatbilstošu nostrādāto stundu skaitu, lai varētu garantēt samērīgu darba samaksu.

 Vēlēšanu komisijas un iecirkņa komisijas priekšsēdētājs, sekretārs un citi komisijas locekļi laikā, kad viņi pilda ar vēlēšanām saistītos pienākumus, atbrīvojami no pienākumiem savā pamatdarba vietā, saglabājot viņu amatu (darbavietu).¹²³²

Par laiku, kurā vēlēšanu komisijas un iecirkņa komisijas priekšsēdētājs, sekretārs un citi komisijas locekļi pilda savus pienākumus komisijā, viņi saņem atlīdzību.¹²³³

Atlīdzības apmēru vēlēšanu komisijas un iecirkņa komisijas priekšsēdētājam, sekretāram un komisijas locekļiem Saeimas vēlēšanu, Eiropas Parlamenta vēlēšanu un tautas nobalsošanas sagatavošanā nosaka Centrālā vēlēšanu komisija pēc Ministru kabineta noteikumiem, bet pārējos gadījumos – attiecīgā dome.¹²³⁴

Atlīdzības likumā ir noteikts, ka vēlēšanu komisijas locekļi mēnešalgu saņem proporcionāli nostrādātajam laikam.¹²³⁵

13.Saeimas vēlēšanu republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un iecirkņu vēlēšanu komisiju locekļiem atalgojuma apmērs noteikts ar Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu¹²³⁶. Piemēram, vēlēšanu komisijā novadā ar vienu līdz sešiem iecirkņiem komisijas priekšsēdētāja atalgojums ir 3,96 *euro* stundā, komisijas sekretāra – 3,85 *euro* stundā, bet komisijas locekļa atalgojums ir 2,70 *euro* stundā, savukārt iecirkņa vēlēšanu komisijā atalgojums ir vēl zemāks.

Veicot revīzijas procedūras 17 izlasē iekļautajās pašvaldībās¹²³⁷ par vēlēšanu komisiju un iecirkņu vēlēšanu komisiju locekļu atlīdzības aprēķina atbilstību, ir konstatēts, ka deviņās pašvaldībās¹²³⁸ vēlēšanu komisiju locekļiem, kas ir algoti pašvaldības darbinieki, darba laika uzskaites tabulās pirmsvēlēšanu laikā ir uzrādītas vidēji astoņas nostrādātas stundas dienā gan pamatdarba vietā, gan vēlēšanu iecirknī, kas norāda uz risku, ka vēlēšanu komisiju locekļi darba laika tabulās uzrāda nepatiesu informāciju.

Jāņem vērā arī pašvaldību amatpersonu sniegtā informācija, ka to personu skaits, kas var tikt ievēlētas vēlēšanu komisijās, pašvaldībās ir ierobežots, jo ir noteikti kritēriji, kas ir jāievēro, lai varētu izvirzīt kandidāturu vēlēšanu komisijas sastāvam.

Normatīvais akts¹²³⁹ nosaka, ka vēlēšanu komisijas un iecirkņu komisijas izveidojamas no Latvijas pilsoņiem, kuri prot latviešu valodu un kuriem ir vismaz vispārējā vidējā izglītība. Par vēlēšanu komisijas vai iecirkņa komisijas locekli nevar būt Saeimas, attiecīgās republikas pilsētas domes vai novada domes deputāts. Par iecirkņa komisijas locekli nevar būt persona, kura ir pieteikta par deputāta kandidātu vai ir kandidātu saraksta iesniedzēja. Viena un tā pati persona, izņemot normatīvā akta 1.panta ceturtajā daļā noteiktos gadījumus, nevar būt vairākās komisijās.

Ņemot vērā pašvaldību pausto viedokli, ka vēlēšanu komisiju locekļiem noteiktais atalgojums par darbu komisiju sastāvā ir neadekvāti zems un ir lielas grūtības kvalificētu un normatīvā akta prasībām atbilstošu vēlēšanu komisijas locekļu piesaistē, pastāv risks, ka, lai piesaistītu cilvēkus, kas būtu gatavi darboties vēlēšanu komisiju sastāvā, samērīgas darba samaksas nodrošināšanai tiek manipulēts ar nostrādāto stundu skaitu.

Vēlēšanu komisiju atlīdzības jautājums tika skatīts arī finanšu revīzijā¹²⁴⁰. Lai arī revidenti atzina¹²⁴¹, ka vēlēšanu iecirkņu komisiju locekļu sastāva nokomplektēšana nākotnē varētu radīt arvien lielākas grūtības, ja vēlēšanas iecirkņu komisijas locekļu atlīdzība par daļību vēlēšanu organizēšanā ir mazāka par atlīdzību pamata darbavietā un līdz ar to nekompensē attiecīgi nesāņemto atlīdzību tajā, kā to publiski norādīja CVK¹²⁴², tomēr revidenti secināja, ka vēlēšanu nodrošināšanai nepieciešamos valsts budžeta līdzekļus CVK nebija plānojuši pēc iespējas precīzi, lai jau sākotnēji palielinātu darba stundas tarifa likmes vēlēšanu komisiju locekļu atlīdzības paaugstināšanai, kas, iespējams, nodrošinātu savlaicīgāku vēlēšanu iecirkņu komisiju izveidi. 13.Saeimas vēlēšanu nodrošināšanai CVK lūdza Saeimai papildu 324 tūkst. *euro* atlīdzības palielināšanai (līdzekļi netika piešķirti), lai gan 2018.gadam Saeimas vēlēšanām piešķirtais finansējums 153 tūkst. *euro* apmērā netika izlietots¹²⁴³. Rezultātā CVK tika sniegts ieteikums pārskatīt vēlēšanu norisei nepieciešamā finansējuma vēlēšanu komisiju darbības nodrošināšanai aprēķināšanas un piešķiršanas līdzšinējo kārtību un nodrošināt attiecīgu uzlabojumu ieviešanu praksē, lai valsts budžeta līdzekļi tiktu ieplānoti pēc iespējas precīzāk, tajā skaitā, nosakot prioritārās vajadzības – republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju atlīdzības palielināšana.

5.daļa – Iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas progress

5.1. Ieteikuma par atlīdzības sistēmas pilnveidošanu progressa izvērtējums

Jau veicot 2009.gada Saimnieciskā gada pārskata revīziju, secinājām, ka:

“Pēc būtības valsts pārvaldes institūcijās nedarbojas vienota atlīdzības sistēma.”

Kopš šī secinājuma publiskošanas revīzijas ziņojumā ir pagājuši desmit gadi, kuru laikā atbildīgās institūcijas – Finanšu ministrija un Valsts kanceleja – ir veikušas pētījumus, sagatavojušas informatīvos ziņojumus, veidojušas darba grupas, līdz 2018.gadā tika pieņemts lēmums apvienot sabiedriskā sektora atlīdzības politikas plānošanu vienā iestādē – Valsts kancelejā.

Lai gan ir veikta virkne pasākumu atlīdzības sistēmas pilnveidošanai, **Atlīdzības likuma mērķis** – panākt, ka darbinieku atlīdzības noteikšanā tiek ievēroti līdzvērtīgi nosacījumi – **vēl joprojām nav sasniegts**.

Valsts kontrole šo desmit gadu laikā ir sekojusi līdzi atlīdzības jautājuma attīstībai, dažādās detalizācijas pakāpēs aktualizējot problēmas arī Saimnieciskā gada pārskata revīziju ziņojumos.

Noslēdzot 2016.gada Saimnieciskā gada pārskata revīziju, secinājām, ka:

- ❖ *resoros nav nodrošinātas līdzvērtīgas finansiālās iespējas nodrošināt mēnešalgas un normatīvajos aktos noteiktās piemaksas (atalgojuma mainīgo daļu) darbinieku motivācijai, turklāt nevienlīdzības plaista ar katru gadu pieaug, palielinoties likumā noteiktajām mainīgās darba samaksas iespējām, kuras arī nākotnē paredz nodrošināt esošā iestādes budžeta ietvaros;*
- ❖ *iestādēs, kuras spēj nodrošināt apjomīgu atlīdzības „mainīgo” daļu, tādējādi padarot darba samaksas mainīgos elementus pašus par sevi saprotamus, tiek maksātas arī salīdzinoši augstākās amatalgas.*

2017.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā secinājām, ka:

- ❖ *ar finanšu resursiem nodrošinātākās ministrijas atalgojuma mainīgo daļu izmaksā lielākā apmērā, tā radot konkurenci par darbaspēka resursiem valsts pārvaldes iekšienē;*
- ❖ *starp ministrijām joprojām pastāv būtiskas atšķirības attiecībā uz nodarbināto vidējo mēnešalgu gadā, arī attiecībā uz atlīdzības mainīgās daļas apjomu uz vienu darbinieku, joprojām konstatējam būtiskas atšķirības;*
- ❖ *Atlīdzības likuma mērķa – līdzvērtīgas atlīdzības noteikšana valsts un pašvaldību institūcijās strādājošajiem – sasniegšanai viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem ir ministriju bāzes izdevumu atlīdzībai pārskatīšana.*

Finanšu revīzijā “Par Iekšlietu ministrijas 2017.gada pārskata sagatavošanas pareizību” konstatēts, ka:

- ❖ *nav sasniegts galvenais Konceptijā par jaunu darba samaksas sistēmu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm izvirzītais algu reformas mērķis – darba samaksas paaugstināšana amatpersonām ar*

speciālajām dienesta pakāpēm, nodrošinot darba samaksas sistēmas caurspīdīgumu un līdzvērtīgu darba samaksu amatpersonām, kas dienestos ieņem vienādas “vērtības” amatus.

Atlīdzības jautājuma kontekstā esam **aicinājuši Valsts kanceleju, izstrādājot likumprojektu** par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības sistēmas pilnveidošanu, **pievērst īpašu uzmanību un paredzēt pienākumu Finanšu ministrijai** pēc atlīdzības sistēmas pilnveidošanas **veikt arī valsts budžeta bāzes izdevumu atlīdzībai salīdzinošu pārskatīšanu** visiem resoriem, koordinējot šīs darbības ar Valsts kanceleju.

Arī šogad finanšu revīzijās, izlases veidā vērtējot atlīdzības jautājumus, **konstatējam pārkāpumus**, kas liecina, ka **iepriekšējos gados veiktajās revīzijās atklātās ar atlīdzības sistēmu saistītās problēmas joprojām nav pilnībā novērstas**. Atlīdzības izdevumu apmērs uzrāda arvien pieaugošu tendenci un ir viens no būtiskiem posteņiem, kas tiek vērtēts finanšu revīzijās, turklāt jāuzsver, ka pārkāpumi saistībā ar atlīdzību konstatēti, gan atlīdzības jautājumus vērtējot gada pārskata pārbaudes kontekstā, gan pārbaudot atbilstības jautājumus:

Tā kā Valsts kanceleja, sākot ar 2018.gada 1.jūniju, ir atbildīgā institūcija par sabiedriskajā sektorā nodarbināto atlīdzības politiku un finanšu revīzijās konstatētās problēmas saistībā ar atlīdzības izdevumiem skar ne tikai uzskaites jautājumus, bet arī nepilnības sabiedriskajā sektorā nodarbināto atlīdzības politikā, Valsts kancelejai sniedzām detalizētu informāciju¹²⁴⁴ saistībā ar atlīdzības jautājumiem Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma pārstrādei un pēc būtības vienotas atlīdzības sistēmas izveidei.

Savā vēstulē Valsts kancelejai sniedzām informāciju, ka 2018.gadā finanšu revīzijās esam konstatējuši, ka **iepriekšējos gados revīzijās atklātās ar atlīdzības sistēmu saistītās problēmas joprojām nav pilnībā novērstas:**

- ❖ piemaksa par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti vismaz vienu mēnesi tiek noteikta gandrīz visiem iestādes darbiniekiem¹²⁴⁵;
- ❖ joprojām iestādēs ne vienmēr var iegūt pārlicēību par katras amatpersonas (darbinieka), kam piemaksa noteikta, pamatota individuālā darba snieguma izvērtējumu iestādes mērķu sasniegšanā¹²⁴⁶;
- ❖ aizvien “atrodas” iestādes, kas nemaz neuzskata par nepieciešamu noteikt kritērijus, lai varētu izvērtēt, kāds amatpersonas (darbinieka) sniegums vispār ir uzskatāms par īpaši kvalitatīvu vai kāds sniegums iestādes mērķu sasniegšanā ir atalgojams ar šo īpašo piemaksu¹²⁴⁷;
- ❖ netiek ievēroti Atlīdzības likuma nosacījumi¹²⁴⁸;
- ❖ atlīdzības palielināšanai tiek izmantotas nepilnības Atlīdzības likumā¹²⁴⁹:

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Resors	Revīzijā konstatēts (īss apraksts)
<p>Aizsardzības ministrija</p> <p>Nacionālie bruņotie spēki</p>	<p>1. Izmaksāti 49 067 euro par personisko darba ieguldījumu un kvalitāti fiziskā darba veicējiem, lai gan Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma (turpmāk – Atlīdzības likums) 14.panta divpadsmitajai daļā ir noteikts aizliegums šādu piemaksu izmaksāt fiziskā darba veicējiem.</p> <p>2. Izmaksāti 29 386 euro piemaksās par personisko darba ieguldījumu un kvalitāti, aprēķinā neņemot vērā faktiski nostrādāto laiku.</p> <p>3. Izmaksāti 9 517 euro atlaišanas pabalstos, lai gan nākamajā dienā atlaistie darbinieki atkārtoti pieņemti darbā tajā pašā amatā, lai gan Atlīdzības likuma 17.panta trešajā daļā noteikts, ka ja amatpersonai (darbiniekam), kuru atbrīvo no amata (dienesta, darba), piedāvā nodibināt vai turpināt amata (dienesta, darba) pienākumu izpildi tajā pašā vai citā institūcijā un ja amatpersona (darbinieks) šim piedāvājumam piekrt, atlaišanas vai atvaļināšanas pabalstu tai neizmaksā.</p>
Prokuratūra	<p>Prokuratūrā ir pieļauta tāda Atlīdzības likuma¹²⁵⁰ ietvertās normas par piemaksas par papildu pienākumu veikšanu maksimālo apmēru interpretācija, ka jebkurā gadījumā piemaksas maksimālais apmērs – 30% no mēnešalgas – tiek aprēķināts no pilnas mēnešalgas, neskatoties uz to, ka konkrētajā mēnesī persona bijusi prombūtnē (atvaļinājuma vai slimības dēļ) un līdz ar to nav saņēmusi pilnu mēnešalgu, bet gan proporcionāli nostrādātajam laikam. Tādā veidā rēķinot piemaksas par papildu darbu maksimālo apmēru, piemaksa konkrētajā mēnesī var būt pat lielāka nekā pati mēnešalga.</p> <p>Revīzijā izvērtētajos 58 gadījumos aprēķinātā piemaksa par papildu darbu ir par 8 302,33 euro (neieskaitot darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas) lielāka, nekā tā būtu, rēķinot piemaksu proporcionāli nostrādātajam laikam. Piemaksas apmēra pārsniegums vienai personai bijis apmērā no 8,33 euro līdz pat 558,34 euro mēnesī.</p> <p>Attiecībā uz prokuroriem Prokuratūras tiesību aktos nemaz nav noteikti kritēriji piemaksas noteikšanai par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti, kas liedz iespēju Valsts kontrolei noskaidrot, kuru uzdevumu izpilde vai kāds sniegums būtu vērtējams kā tāds ieguldījums Prokuratūras mērķu sasniegšanā, par ko piešķirama Atlīdzības likumā noteiktā piemaksa. No piemaksu piešķiršanas pamatojumiem Valsts kontrole neguva pārliecību, ka Prokuratūrā būtu izvērtēts amatpersonu, kam šī piemaksa piešķirta, personiskais ieguldījums un tā saistība ar iestādes mērķu sasniegšanu.</p>
<p>Izglītības un zinātnes ministrija</p> <p>(Profesionālās izglītības kompetences centrs (turpmāk – PIKC) “Priekšu tehnikumus”)</p>	<p>Neievērojot Atlīdzības likuma prasības, darbiniekiem izmaksātas prēmijas 6284 euro (ieskaitot darba devēja VSAOD) apmērā, lai gan 2018.gadā nav veikts darbinieku darbības un tās rezultātu novērtējums, kas ir pamatojums un priekšnoteikums prēmijas izmaksai.</p>
Finanšu ministrija	<p>Valsts kontrole finanšu revīzijā Nr.2.4.1-33/2016 „Par Finanšu ministrijas 2016.gada pārskatu”, pārbaudot atlīdzības izdevumus un izvērtējot Finanšu ministrijas piemēroto kārtību piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti noteikšanā, neguva pārliecību par katras amatpersonas (darbinieka) pamatota individuālā darba snieguma izvērtējumu, nosakot konkrētās amatpersonas (darbinieka) ieguldījumu Finanšu ministrijas mērķu sasniegšanā. Tas, ka piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti 2016.gadā bija noteiktas 89% Finanšu ministrijas nodarbinātajiem, revidentu vērtējumā norādīja uz to, ka piemaksas ir piešķirtas, pilnībā izmantojot likumā noteiktās iespējas, lai palielinātu amatpersonu (darbinieku) atalgojumu.</p> <p>Revīzijas laikā, pārbaudot ieteikuma ieviešanu pēc būtības, konstatēts, ka, lai arī piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti Finanšu ministrijas darbiniekiem/ierēdņiem 2018.gadā tiek piešķirtas, ievērojot noteiktos kvalitātes un personīgā ieguldījuma kritērijus, tomēr, ja 2016.gadā 89% Finanšu ministrijas amatpersonām (darbiniekiem) tika piešķirtas piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti par kopējo summu 830 154 euro un 40% no ministrijas amatpersonām (darbiniekiem) piemaksu bija saņēmuši visu gadu, tad 2018.gadā situācija praktiski nav mainījusies – piemaksa par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti par kopējo summu 1 168 614 euro tika piešķirta 396 amatpersonām (darbiniekiem) vismaz vienu mēnesi, no tiem 178 jeb 45% amatpersonas (darbinieki) piemaksu saņēma 12 mēnešus, 31 amatpersona (darbinieks) jeb 8% – 11 mēnešus, 38 amatpersonas (darbinieki) jeb 10% – 10 mēnešus, 149 amatpersonas (darbinieki) jeb 38% – mazāk nekā 10 mēnešus.</p> <p>Līdz ar to, tā kā Finanšu ministrijai no valsts budžeta piešķirtā finansējuma atlīdzības izdevumiem ir iespējams nodrošināt piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti piešķiršanu, tad tā arī pilnībā izmanto likumā noteiktās iespējas.</p>
Zemkopības ministrija	<p>Zemkopības ministrijas 99% amatpersonu (darbinieku) saņem piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti 11 reizes gadā.</p> <p>Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras 99% amatpersonas (darbinieki) saņem piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti četras reizes gadā.</p> <p>Pārējās iestādēs: Lauku atbalsta dienestā piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti saņem 97% amatpersonas (darbinieki) (20% darbinieku saņem 11–12 reizes gadā; pārējie – četras reizes gadā); Pārtikas un veterinārajā dienestā – 86% (no dažādiem finansējumiem 12 reizes gadā), Valsts meža dienestā – 38% (12% darbinieku saņem 12 reizes gadā, pārējie no vienas līdz astoņām reizēm gadā), Lauksaimniecības datu centrā – 25% 12 reizes gadā, Valsts augu aizsardzības dienestā – 3% 11–12 reizes gadā</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Resors	Revīzijā konstatēts (īss apraksts)
	Izmaksājot piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti faktiski visiem iestādes amatpersonām (darbiniekiem), Zemkopības ministrija, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra un Lauku atbalsta dienests ir radījis situāciju, ka šī piemaksa ir zaudējusi savu motivējošo raksturu un kļuvusi par atalgojuma sastāvdaļu.
Tieslietu ministrija	Būvju kadastrālās uzmērīšanas speciālistiem atalgojumu par paveikto darbu aprēķina kā akorda algu ar stundas tarifa likmi un konstantas mēnešalgas nenosaka. Šiem speciālistiem Valsts zemes dienests piešķir arī piemaksas par papildu darbu un par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti, kā arī prēmijas par ikgadējās darba izpildes novērtējumu un naudas balvas. Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums (turpmāk – Atlīdzības likums) paredz piemaksu un prēmiju apmēra noteikšanu no mēnešalgas. Attiecībā uz akorda algas saņēmējiem Atlīdzības likums ietver atsevišķu aspektu regulējumu, kas attiecas uz papildu brīvdienu apmaksas kārtību, mācību atvaļinājuma piešķiršanas kārtību, kur paredzēts maksāt vidējo izpeļņu. Savukārt tas, kā jānosaka piemaksu, prēmiju un naudas balvu apmērs akorda algas saņēmējiem, likumā nav noteikts. Valsts zemes dienestā būvju kadastrālās uzmērīšanas speciālistiem piemaksu apmēru rēķina no vidējās mēneša izpeļņas, kas tiek aprēķināta par pēdējiem sešiem mēnešiem un tajā tiek iekļauta iepriekšējā periodā aprēķinātā darba samaksa, tajā skaitā, kā tas ir paredzēts Atlīdzības likumā, arī piemaksas, prēmijas un naudas balvas, ja tādas ir bijušas. Valsts kontroles ieskatā šādas aprēķina metodes piemērošana vienai nodarbināto kategorijai – būvju kadastrālās uzmērīšanas speciālistiem – izraisa nevienlīdzīgu attieksmi pret pārējiem Valsts zemes dienestā nodarbinātajiem, kuriem piemaksas (prēmijas) tiek noteiktas no konstanta lieluma – mēnešalgas. Tā kā Atlīdzības likumā nav skaidri noteikts, kā rēķināt piemaksas, prēmijas un naudas balvas akorda algas saņēmējiem, tomēr vienlaikus ir ietvertas atsevišķas normas, kas nosaka noteiktos attaisnotas prombūtnes (brīvdienas) vai mācību atvaļinājuma gadījumos izmaksāt vidējo izpeļņu, iespējams, rodas priekšstats, ka attiecībā uz akorda algas saņēmējiem arī citos gadījumos būtu izmantojama vidējā izpeļņa. Lai novērstu neatbilstošu un/vai atšķirīgu tiesību normu interpretāciju, Valsts kontroles ieskatā Atlīdzības likums būtu precizējams.
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (Dabas aizsardzības pārvalde)	Piešķirot darbiniekiem piemaksas, pretēji Atlīdzības likuma 14.panta pirmajā daļā, 12.daļā un 13.daļā noteiktajam apmēram, ir pārsniegts maksimāli pieļaujamais piemaksu apmēru par 434 euro.

Tāpat atgādinājām Valsts kancelejai, ka Valsts kontrole jau iepriekš ir norādījusi, ka:

- ❖ publiskā sektora iestādēs strādājošo faktiski saņemtā darba samaksa ir atkarīga no iestādei pieejamā bāzes izdevumu apmēra un no tā izrietošajām iespējām plaši izmantot Atlīdzības likuma regulējumā paredzētos darbinieku motivēšanas instrumentus – maksāt piemaksas, prēmijas, naudas balvas. Ja bāzes finansējums nav pietiekams, jāsamierinās vien ar nelielu “pielikumu” pie mēnešalgas, turpretī bagātākās ministrijas var atļauties darbiniekus atalgot dāsnāk – maksāt piemaksas par papildu darbu, par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti, par valsts institūcijai būtisko funkciju nodrošināšanu vai stratēģiski svarīgu mērķu īstenošanu;
- ❖ Atlīdzības likuma mērķa – līdzvērtīgas atlīdzības noteikšana valsts un pašvaldību institūcijās strādājošajiem – sasniegšanai viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem ir ministriju bāzes izdevumu atlīdzībai pārskatīšana, kas pagaidām vēl nav veikta.

Vērsām īpašu uzmanību, ka 2018.gada finanšu revīzijā “Par Latvijas Republikas Prokuratūras 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību” **esam konstatējuši tiesību normu interpretāciju saistībā ar piemaksu par papildu darbu noteikšanu Prokuratūrā, kā arī disproporciju starp tiesiskajā regulējumā paredzēto savstarpējo prokuroru un tiesnešu atlīdzības apmēra attiecību, par ko Valsts kanceleju detalizēti informējām atsevišķā vēstulē.** Ņemot vērā, ka attiecībā uz Atlīdzības likuma 14.panta pirmās daļas normām par piemaksu maksimālā apmēra aprēķināšanu pastāv atšķirīgas interpretācijas iespējas, Valsts kontroles vērtējumā būtu nepieciešams minētās normas pārskatīt un veikt nepieciešamos grozījumus, lai nepieļautu atšķirīgu to piemērošanu.

NAV KLASIFICĒTS

Vēl viens būtisks aspekts, uz kuru vēršām uzmanību, bija saistīts ar Atlīdzības likuma nepilnībām saistībā ar atlīdzības aprēķināšanu akorda algu saņēmējiem.

Tāpat norādījām, ka tas, kā jānosaka piemaksu, prēmiju un naudas balvu apmērs akorda algas saņēmējiem, likumā nav noteikts. Tā kā Atlīdzības likumā nav skaidri noteikts, kā rēķināt piemaksas, prēmijas un naudas balvas akorda algas saņēmējiem, tomēr vienlaikus ir ietvertas atsevišķas normas, kas nosaka noteiktos attaisnotas prombūtnes (brīvdienas) vai mācību atvaļinājuma gadījumos izmaksāt vidējo izpeļņu, iespējams, rodas priekšstats, ka attiecībā uz akorda algas saņēmējiem arī citos gadījumos būtu izmantojama vidējā izpeļņa.

Finanšu revīzijā “Par Tieslietu ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību” konstatējām, ka VZD būvju kadastrālās uzmērīšanas speciālistiem piemaksu apmēru rēķina no vidējās mēneša izpeļņas, kas tiek aprēķināta par pēdējiem sešiem mēnešiem, un tajā tiek iekļauta atbilstoši Atlīdzības likumam iepriekšējā periodā aprēķinātā darba samaksa¹²⁵¹, tajā skaitā piemaksas, prēmijas un naudas balvas, ja tādas ir bijušas.

Revīzijā konstatētais liecina, ka, izmantojot vidējo izpeļņu par pamatu piemaksu un prēmiju noteikšanai, tiek radīta situācija, kurā piemaksas vai prēmijas apmērs par līdzvērtīgu sniegumu ar katru nākamo periodu (mēnesi) pieaug proporcionāli vidējās izpeļņas pieaugumam, ko ietekmē iepriekšējā periodā piešķirto piemaksu un prēmiju apjoms.

Turklāt Valsts kontroles ieskatā šādas aprēķina metodes piemērošana vienai VZD nodarbināto kategorijai – būvju kadastrālās uzmērīšanas speciālistiem – nav nav taisnīga un nav vērsta uz Atlīdzības likuma¹²⁵² mērķa sasniegšanu – valsts un pašvaldību institūcijās amatpersonu (darbinieku) atlīdzības noteikšanā tiek ievēroti līdzvērtīgi nosacījumi. Šāda pieeja izraisa nevienlīdzīgu attieksmi pret pārējiem VZD nodarbinātajiem, kuriem piemaksas (prēmijas) tiek noteiktas no konstanta lieluma – noteiktās mēnešalgas.

Norādījām, ka Valsts kontroles ieskatā Atlīdzības likums būtu precizējams, lai novērstu neatbilstošu un/vai atšķirīgu tiesību normu interpretāciju.

Lai izveidotu taisnīgu un vienlīdzīgu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības sistēmu, aicinājām Valsts kanceleju kā atbildīgo iestādi par sabiedriskajā sektorā nodarbināto atlīdzības politiku nodrošināt šādu kritisku priekšnosacījumu izpildi:

- ❖ **pievērst īpašu uzmanību būtiskajām atšķirībām attiecībā uz atlīdzības apmēru un paredzēt pienākumu Finanšu ministrijai veikt valsts budžeta bāzes izdevumu atlīdzībai salīdzinošu pārskatīšanu visiem resoriem;**
- ❖ **precizēt Atlīdzības likuma 14.panta pirmās daļas normas par piemaksu maksimālā apmēra aprēķināšanu un izslēgtu atšķirīgu to piemērošanu;**
- ❖ **pārskatīt Atlīdzības likuma 14.panta divpadsmitajā daļā paredzēto normu par piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti un izvērtētu iespējas paredzēt tikai pēc skaidriem un nepārprotamiem nosacījumiem piešķiramas piemaksas, vienlaikus izvērtējot kopsakarā visus paredzēto piemaksu un citu atlīdzību sastādošo, motivējošo elementu (piemēram, prēmija, atvaļinājuma pabalsts) veidus un nepieciešamību noteikt tik daudz dažādu veidu motivējošos elementus;**

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

❖ noteikt Atlīdzības likumā skaidrus un nepārprotamus darba samaksas, tajā skaitā piemaksu, prēmiju un naudas balvu, nosacījumus akorda algas saņēmējiem.

Vienlaikus informējām Valsts kanceleju, ka aicinājām Finanšu ministriju, ņemot vērā iepriekš minētos revīzijās konstatētos trūkumus saistībā ar atlīdzību, izvērtēt budžeta pieprasījumu atlīdzībai atbilstību pirms iekļaušanas gadskārtējā valsts budžeta likuma projektā.

Valsts kanceleja, atbildot uz Valsts kontroles vēstuli, norādīja, ka:

Valsts kanceleja ir iepazinusies ar Valsts kontroles vēstulēm par veiktajām finanšu revīzijām un konstatējumiem par atlīdzības tiesiskā regulējuma nepilnībām.

Vēlamies informēt, ka Valsts kanceleja šobrīd strādā pie atlīdzības jautājumu tiesiskā regulējuma pilnveidošanas. Arī Jūsu vēstulēs sniegtie konstatējumi un priekšlikumi ir būtiski turpmākai atlīdzības politikas pilnveidei.

Laika periodā no šī gada februāra kopumā ir notikušas 10 fokusa grupu diskusijas, kurās pārrunāti jautājumi par atlīdzības jomu tiesiskā regulējuma problēmjautājumiem dažādām valsts un pašvaldību institūciju nodarbināto grupām, pieaicinot arī sociālos partnerus. Balstoties uz fokusa grupās apkopotajiem secinājumiem un izteiktajiem priekšlikumiem, tiek gatavotas būtiskas izmaiņas esošajā atlīdzības politikā. Saskaņā ar sākotnējo plānu priekšlikumi atlīdzības jautājumu tiesiskajam regulējumam tiks sagatavoti līdz šī gada septembrim.

Pilnveidojot atlīdzības tiesisko regulējumu, tiek paredzēts arī pārskatīt valsts un pašvaldību institūciju amata katalogu, to padarot vienkāršāku un vieglāk uztveramu, kā arī atbilstošāku darba tirgus prasībām. Attīstot amatu katalogu, plānots arī pārveidot esošo amatu klasifikācijas sistēmu, lai mazinātu iespēju, ka amati tiek klasificēti neatbilstošās saimēs un līmeņos – piemēram, ieviešot klasifikācijas rezultātu auditu, kuru realizētu gan Valsts kanceleja, gan Valsts kancelejas piesaistīts neatkarīgs atalgojuma pētījuma veicējs. Plānots arī nodrošināt, ka tiek palielināts mēnešalgas apmērs, vienlaikus samazinot šobrīd esošo piemaksu apmēru un to veidus. Vienlaikus tiek pārskatīti arī citi atlīdzību veidojošie elementi, tai skaitā veselības apdrošināšana, pabalsti, kompensācijas, kā arī vērtēts jautājums par kolektīvo pasākumu iespējamu apmaksu, lai panāktu, ka kopējais atlīdzības piedāvājums ir vienlaikus gan konkurētspējīgs, gan stimulējošs sasniegt augstāku snieguma kvalitāti.

Turpinot 2017.gadā uzsākto pašvaldību deputātu atlīdzības atbilstības pārbaudi un 2018.gadā apkopojot pašvaldību un zvērināto revidentu sniegto informāciju, ir noskaidrots, ka deputātu atlīdzības noteikšanā: 1) daļa pašvaldību 2018. un 2019.gadā veica grozījumus iekšējos normatīvajos aktos, kā rezultātā deputātu atlīdzības noteikšana pilnībā vai daļēji atbilst Atlīdzības likuma prasībām; 2) daļa pašvaldību turpina atšķirīgi interpretēt Atlīdzības likumā noteiktos mēnešalgas apmēra ierobežojumus.

Jau 2017.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā arī attiecībā uz izdevumiem pašvaldību deputātu atlīdzībai norādījām:

Valsts kontrole nevarēja iegūt atbilstīgus revīzijas pierādījumus attiecībā uz pašvaldību deputātu atalgojuma aprēķina un izmaksas atbilstību normatīvo aktu prasībām kopumā 547,8 tūkst. euro apmērā. Tāpēc Valsts kontrole nevarēja noteikt, vai šo izdevumu apjomā būtu nepieciešams veikt korekcijas.

Veicot revīzijas procedūras par pašvaldību deputātu atlīdzību, ziedojumu saņemšanas tiesiskumu un dotāciju piešķiršanu biedrībām un nodibinājumiem, Valsts kontroles revidenti konstatēja

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

vairākus amatpersonu pārkāpumus un likuma prasībām neatbilstošu ziedojumu pieņemšanu pašvaldībai, par ko ir ziņots Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam.

Lai pārbaudītu pašvaldību domju deputātu atlīdzības aprēķināšanas un uzskaites atbilstību normatīvajam regulējumam, 2018.gadā finanšu revīzijas ietvaros, pamatojoties uz Starptautiskajiem revīzijas standartiem un Valsts kontroles darbības stratēģiju, tika uzsākta atbilstības jautājumu vērtēšana sadarbībā ar pašvaldību zvērinātiem revidentiem. 2018.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijas ietvaros tika izvērtēts atbilstības jautājums “Vai pašvaldības noteiktā deputātu atlīdzības kārtība atbilst likuma prasībām un aprēķinātais atlīdzības apmērs nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus?” (detalizētu informāciju par konstatējumiem un secinājumiem skatīt Ziņojuma sadaļā “Deputātu atlīdzība”).

Izvērtējot zvērināto revidentu sniegtos atzinumus un pašvaldību viedokli, tika konstatēts, ka pašvaldību izstrādātajos iekšējos normatīvajos aktos tiek piemērots politikas īstenotāja – Valsts kancelejas – sniegtajam skaidrojumam pretējs regulējums deputātu atlīdzības jomā. Respektīvi, Valsts kanceleja, sniedzot atbildes uz tai uzdotajiem jautājumiem, atsauca uz Atlīdzības likuma 5.pantu un likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.pantu, rezumējot, ka deputātam par tā pienākumu veikšanu pienākas atlīdzība, no kuras nevar atteikties. Savukārt pašvaldības atsauca uz VARAM vietnē tīmeklī sniegtu viedokli, ka pašvaldības deputātiem ir tiesības atteikties no atlīdzības par deputāta pienākumu pildīšanu.

Ņemot vērā Valsts kancelejas un VARAM pārstāvēto institūciju tīmekļa vietnēs atrodamo pretējo normatīvo aktu interpretāciju par pašvaldības deputāta tiesībām atteikties no atlīdzības par deputāta pienākumu veikšanu un lai nodrošinātu vienādu pieeju un izpratni šim jautājumam, Valsts kontrole aicināja¹²⁵³ atbildīgās institūcijas sniegt saskaņotu skaidrojumu.

VARAM informēja¹²⁵⁴ Valsts kontroli par Labklājības ministrijas un LR Saeimas Juridiskā biroja viedokli un vienlaicīgi lūdza Valsts kanceleju sniegt skaidrojumu par tiesībām atteikties no atlīdzības par deputāta pienākumu veikšanu.

Savukārt Valsts kanceleja norādīja¹²⁵⁵, ka turpina veikt atlīdzības tiesiskā regulējuma pilnveidošanu un informēja “[...] lai vērtētu jautājumu par pašvaldību deputātu vēlmi atteikties no noteiktās atlīdzības par deputāta pienākumu pildīšanu, ir nepieciešams komplekss risinājums, kurā iesaistītas arī citas institūcijas. Šobrīd ir uzsāktas diskusijas ar iesaistītajām institūcijām, lai nodrošinātu, ka atteikšanās no atlīdzības par pašvaldības deputāta pienākumu pildīšanu nav saistīta ar vēlmi iegūt lielāku atlīdzību no dažādu veidu pabalstiem un budžeta līdzekļu izlietojums būtu racionāls un efektīvs [...]” un par panākto risinājumu informēs atsevišķi.

Rezumējot iepriekš minēto, Valsts kontrole secina, ka pašvaldību deputātu atlīdzības jautājuma risināšana valsts līmenī ir atlikta. Savukārt 22.07.2019. valsts revidenti konstatēja, ka iepriekš VARAM tīmekļa vietnē paustais viedoklis vairs nav atrodams.

2018.gada finanšu revīzijās esam konstatējuši nepilnības attiecībā uz vēlēšanu norisei nepieciešamā finansējuma vēlēšanu komisiju darbības nodrošināšanai aprēķināšanas un piešķiršanas līdzšinējo kārtību.

Ņemot vērā normatīvā regulējuma neatbilstību ekonomiskajai situācijai, atsevišķās novadu pašvaldībās ir grūtības nodrošināt vēlēšanu procesu, jo sarežģīti piesaistīt kvalificētus un normatīvā akta prasībām atbilstošus vēlēšanu komisijas locekļus. Tādējādi pašvaldības darba laika uzskaitē norāda neatbilstošu nostrādāto stundu skaitu, lai varētu garantēt samērīgu darba samaksu.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Turklāt pēc Valsts kontroles veiktās finanšu revīzijas "Par Centrālās vēlēšanu komisijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību", CVK tika sniegts ieteikums pārskatīt vēlēšanu norisei nepieciešamā finansējuma vēlēšanu komisiju darbības nodrošināšanai aprēķināšanas un piešķiršanas līdzšinējo kārtību un nodrošināt attiecīgu uzlabojumu ieviešanu praksē, lai valsts budžeta līdzekļi tiktu ieplānoti pēc iespējas precīzāk, tajā skaitā nosakot prioritārās vajadzības – republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju atlīdzības palielināšana.

Iepriekš minētais vēl joprojām norāda uz atlīdzības jautājuma aktualitāti un normatīvā regulējuma sakārtošanas nepieciešamību, tāpēc Valsts kontrole turpinās sekot ieteikuma ieviešanai vienotas atlīdzības sistēmas izveidei valsts pārvaldes institūcijās.

NAV KLASIFICĒTS

5.2. Ieteikuma par projekta “E-muita” ieviešanu progresa izvērtējums

Iepriekšējā revīzijā¹²⁵⁶ tika konstatēta finansējuma nepietiekamība projekta “E–muita” paredzēto aktivitāšu pilnīgai īstenošanai un sniegts ieteikums apsvērt alternatīvas projekta finansējuma piesaistei, kas Valsts kontroles ieskatā vēl joprojām nav ieviests. Tā kā 2018.gadā situācija nav uzlabojusies, tad projekta “E–muita” (2. kārtā) plānotajā laikā un apjomā īstenošanas risks pieaug, jo:

- ❖ finansējums 2019.–2021.gadam nav piešķirts, bet 2019.gada beigās ir plānots¹²⁵⁷ jau uzsākt projekta “E–muita” otro kārtu;
- ❖ arī par kopējo projektam līdz 2025.gadam nepieciešamo finansējumu lēmums vēl nav pieņemts.

Par finansējuma nepietiekamības sekām VID jau 2016. gadā informēja Ministru kabinetu, norādot, ka var tikt apgrūtinātas eksporta, importa un tranzīta procedūras, nodokļu pareiza aprēķināšana un datu apmaiņa ar citām valstīm, kā arī pret Latviju var tikt ierosināta pārkāpuma procedūra. Arī turpmākajos gados (2018.gadā un 2019.gadā) VID ir iesniedzis Finanšu ministrijai finansējuma pieprasījumu prioritāro pasākumu īstenošanas ietvaros, bet gala lēmums vēl nav pieņemts.

2018. gadā VID turpināja Savienības Muitas kodeksa¹²⁵⁸ (turpmāk – SMK) darba programmas¹²⁵⁹ ieviešanu, kas paredz Eiropas komisijai (turpmāk – EK) un ES dalībvalstīm līdz 31.12.2020. veikt 17 elektronisku sistēmu (turpmāk – IS) izstrādi vai pielāgošanu, nodrošinot tikai elektronisko datu apmaiņu starp muitas iestādēm un komersantiem visā ES.

Jau 2018. gada sākumā kļuva skaidrs, ka ES līmenī dažas IS līdz minētajam datumam var ieviest tikai daļēji, ņemot vērā projekta pārvaldības un sistēmu arhitektūras sarežģītību, ierobežoto laiku un pieejamos finanšu resursus¹²⁶⁰. EK ir izstrādājusi SMK grozījumus¹²⁶¹, lai pagarinātu neelektronisko datu apstrādes metožu izmantošanu līdz visu IS ieviešanai, kā arī attiecīgi precizētu IS ieviešanas termiņus.

Atbilstoši regulas grozījumiem¹²⁶² pēc 31.12.2020. darbs būtu jāturpina pie SMK elektronisko sistēmu projektiem, kas saistīti ar:

- ❖ ierašanās paziņojumiem, uzrādīšanas, pagaidu uzglabāšanas deklarācijām un ES muitas teritorijā ievesto preču muitas deklarācijām;
- ❖ ar ieviešanas kopsavilkuma deklarācijām, ar ārējo un iekšējo tranzītu, ar precēm, ko izved no ES muitas teritorijas, kā arī ar valstu eksporta kontroles sistēmu (tostarp valstu īpašo procedūru sistēmas eksporta komponentes);

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ ar galvojumiem iespējamiem vai esošiem muitas parādiem, preču muitas statusu un centralizēto muitošanu.

EK sadarbībā ar dalībvalstīm ir izstrādājusi detalizētu grafiku, lai ieviestu minētās IS laikposmā līdz 2025. gada beigām. Precizēto SMK darba programmu tiek plānots apstiprināt 2019. gada otrajā pusē¹²⁶³.

Lai gan SMK darba programmas gala ieviešanas termiņš tika pagarināts par pieciem gadiem, tomēr Eiropas Revīzijas palāta (turpmāk – ERP), vērtējot precizēto IS ieviešanas grafiku¹²⁶⁴, norāda uz risku, ka pagarinātais SMK īstenošanas termiņš 2025. gadā netiks ievērots, jo programmas grozījumi paredz darba apjoma ievērojamu koncentrēšanu 2023.–2025. gada periodā, kad plānots uzsākt sešu IS darbību. Turklāt liels skaits dalībvalstu savas IS ievieš ar kavēšanos.

Atbilstoši SMK darba programmas ieviešanas grafikam¹²⁶⁵ 2018.gadā bija jāievieš četri SMK projekti¹²⁶⁶. Revīzijas laikā, vērtējot, vai 2018.gadā VID ir ievērojis IS ieviešanas gala termiņus, neatbilstības netika konstatētas (detalizēti skatīt pielikumu Nr.1):

- ❖ VID ir nodrošinājis trīs SMK projektu ieviešanu atbilstoši ieviešanas termiņam (*“Atzītā uzņēmēja (AEO) sistēmas jaunināšana”* 1. posms, *“Uzņēmēju reģistrācijas un identifikācijas sistēmas jaunināšana (EORI 2)”* un *“Surveillance 3”*);
- ❖ vienam projektam – *“Saistoša izziņa par tarifu (SIT)”* – īstenošana pārcelta uz 2019.gadu, jo ES pagarinājusi attiecīgās sistēmas izstrādi līdz 01.10.2019., attiecīgi arī VID pielāgošanas darbus varēs uzsākt pēc sistēmas izstrādes pabeigšanas;
- ❖ ieviesti SMK projekti *“Ierašanās paziņojums, uzrādīšanas paziņojums un pagaidu uzglabāšana”*, *“Valstu importa sistēmu jaunināšana”*, *“Īpašās procedūras”* 2. komponente (imports), kam ieviešanas termiņa noteikšana bija atstāta dalībvalstu ziņā, bet ne ilgāk kā līdz 31.12.2020.;
- ❖ tiek turpināta citu SMK projektā paredzēto aktivitāšu īstenošana¹²⁶⁷ atbilstoši projekta plānam, kā arī veikts EMDAS drošības un veiktspējas audits.

Iepriekšējā revīzijā¹²⁶⁸ Valsts kontrole konstatēja projekta “E–muita” (2. kārtā) finansējuma piesaistes risku, jo projekts netika iekļauts ERAF 2. kārtas prioritāro pasākumu sarakstā un papildu finansējuma pieprasījumu Finanšu ministrija neapstiprināja. Valsts kontrole sniedza ieteikumu Finanšu ministrijai apsvērt alternatīvas projekta finansējuma piesaistei. Lai gan projekts “E–muita” (2. kārtā) atbilst vidēja termiņa budžeta ietvara likumā noteiktajiem budžeta mērķiem un prioritāriem attīstības virzieniem¹²⁶⁹ par nodokļu ieņēmumu apjoma pret IKP pakāpenisku palielināšanu līdz 1/3 no IKP, pamatā uzlabojot nodokļu iekasējamību, un VID iekasēta muitas nodokļa apjoms stabili pieaug ar katru gadu¹²⁷⁰, 2018.gadā ir iekasēti 52,78 milj. *euro*, kas par 21% vairāk, nekā bija plānots, un par 17% vairāk salīdzinājumā ar 2017.gadā iekasētiem 45,30 milj. *euro* un 2019.gadā VID plāno iekasēt 56,20 milj. *euro*, – tomēr arī 2018. gadā projekts “E–muita” (2. kārtā) neguva valdības atbalstu, un Valsts kontroles ieskatā finansējuma piesaistes risks pieaug, jo:

- ❖ uz 01.07.2019. par 2019. gadā iesniegto papildu finansējuma pieprasījumu¹²⁷¹ 11 392 657 *euro* apmērā, lai nodrošinātu projekta īstenošanu 2020.–2022. gada periodā, lēmums vēl nebija pieņemts;
- ❖ arī pēc 2022. gada VID būs nepieciešams papildu finansējums vismaz 7 269 954 *euro* apmērā projekta “E–muita” (2. kārtā) pabeigšanai;
- ❖ atbilstoši projekta plānam¹²⁷² jau 2019. gada beigās VID plāno uzsākt lietotāju prasību definēšanu SMK projekta *“Importa kontroles sistēmas jaunināšana” (ICS2)* īstenošanai, bet finansējums

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

2019.gadam nav piešķirts. VID pieņēma lēmumu¹²⁷³ pasūtīt Importa kontroles sistēmas 1. laidiena dokumentācijas izstrādi atbilstoši plānam, darbu apmaksu 337 251 *euro* ar PVN apjomā veicot 2020. gadā.

Arī citās ES dalībvalstīs ir līdzīgas problēmas ar finansējuma piesaisti kā Latvijā. Veicot dalībvalstu aptauju, ERP konstatēja¹²⁷⁴, ka lielākajai daļai dalībvalstu (67 %) viens no būtiskākajiem SMK novēlotas īstenošanas iemesliem bija valsts līmenī piešķirtā budžeta nepietiekamība. Arī Finanšu ministrija, sniedzot informāciju par Valsts kontroles sniegtā ieteikuma piesaistīt E-muitas projektam finansējumu, ir norādījusi¹²⁷⁵, ka citas alternatīvas kā vien valsts budžeta un ES struktūrfondu līdzekļu izmantošana SMK prasību ieviešanai nepastāv, un uzskata, ka ieteikums ir ieviests, jo 2018.gada otrajā pusē VID finansējuma pieprasījums projekta “E-muitas” (2. kārtā) īstenošanai ir iekļauts Finanšu ministrijas prioritāro pasākumu sarakstā. Ņemot vērā, ka lēmums par finansējuma piešķiršanu vēl nav pieņemts, Valsts kontrole pagarināja¹²⁷⁶ ieteikuma ieviešanas termiņu līdz 15.10.2019.

Tā kā SMK prasību ieviešana ir būtiska un ES mērogā svarīgs process muitas nodokļa ieņēmumu uzskaitē, Valsts kontrole turpinās sekot līdzi ieteikuma ieviešanai.

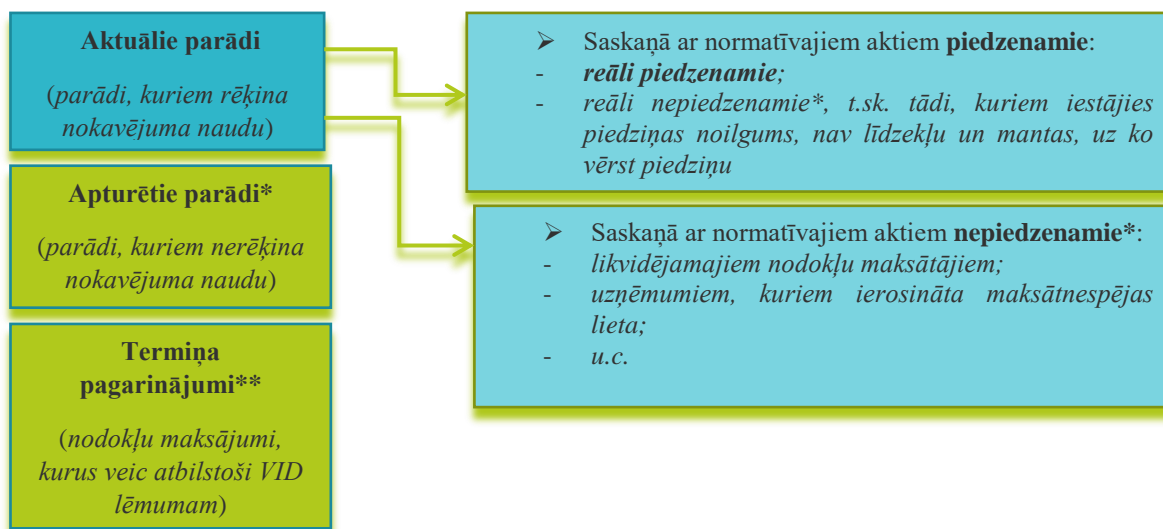
NAV KLASIFICĒTS

5.3. Ieteikuma par nodokļu parādu iekasēšanas veicināšanu ieviešanas progress

Lai arī kopējais nodokļu parādu apjoms uz 01.01.2019. ir sasniedzis 1044,2 milj. *euro*, salīdzinot ar gadu iepriekš tas ir samazinājies par 14 %, jo tika dzēsti, labprātīgi nomaksāti un piedzīti iepriekšējo gadu vecie nodokļu parādi un samazināšanās notikusi straujāk nekā iepriekšējos gados, revīzijā secināts, ka jauno nodokļu parādu (kas izveidojušies attiecīgā taksācijas perioda laikā un ir daļa no kopējā parāda) apjoms pēdējo trīs gadu laikā nav būtiski samazinājies. Turklāt jaunie parādi ik gadu sasniedz apmēram 850 milj. *euro*.

Tā kā tieši jauno nodokļu parādu apjoms pēdējos gados nav mazinājies, Valsts kontrole arvien uzskata, ka ir nepieciešama visaptveroša un pilnvērtīga jauno nodokļu parādu rašanās cēloņu analīze, ņemot vērā nodokļu maksātāja profilu, darbības sfēru un apjomus u.c. apsvērumus, lai pēc iespējas samazinātu jaunu nodokļu parādu veidošanos un palīdzētu nodokļu maksātājiem pārvarēt nodokļu nomaksas grūtības.

VID administrēto nodokļu parādu summas klasificē atbilstoši nodokļu parādu iedalījumam kā aktuālos parādus, apturētos parādus un termiņa pagarinājumus (skatīt 65.attēlu)¹²⁷⁷.

*bezcerīgie parādi

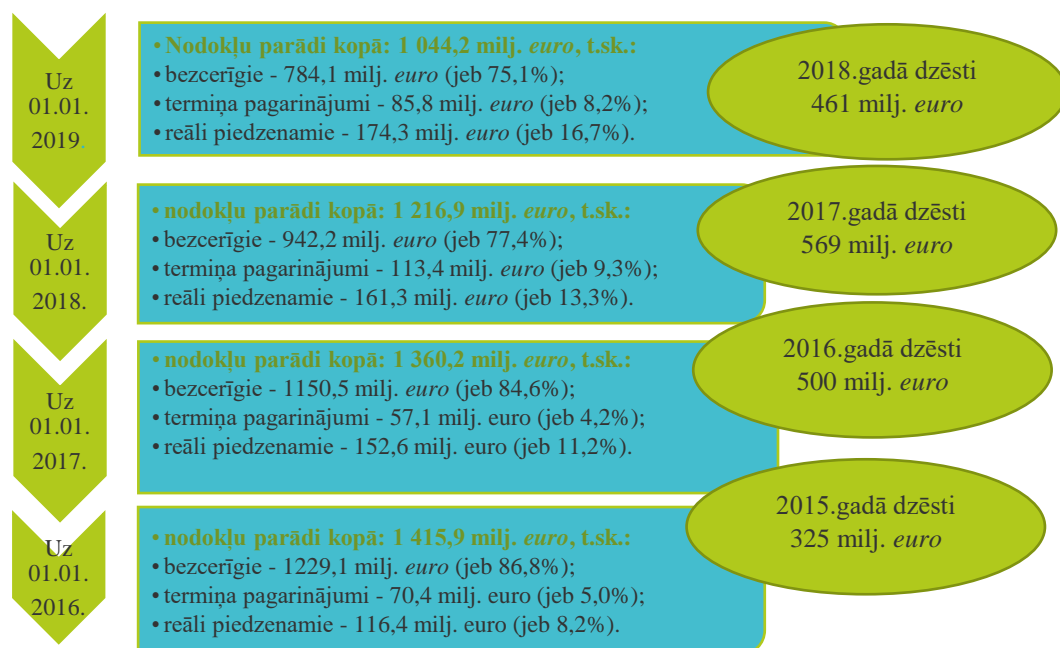
** parādi, kurus nodokļu maksātāji apņēmušies samaksāt attiecīgā laika posmā

65.attēls. Nodokļu parādu iedalījums

Uz 01.01.2019. kopējā nodokļu parādu summa bija 1 044 218 670 *euro*, kas ir par 14% jeb 172 748 940 *euro* mazāk nekā uz 01.01.2018. Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī 2018.gadā lielāko daļu no kopējiem nodokļu parādiem veido faktiski nepiedzenami jeb bezcerīgie nodokļu parādi – 784 046 890 *euro* jeb 75 %¹²⁷⁸ (2017.gadā – 942 239 840 *euro* jeb 77%). Bezcerīgo īpatsvars pret kopējiem nodokļu parādiem ik gadu samazinās, arī 2018.gadā salīdzinājumā ar 2017.gadu bezcerīgo nodokļu parāds samazinājies par 158 192 950 *euro* jeb 17% (skatīt 66.attēlu).

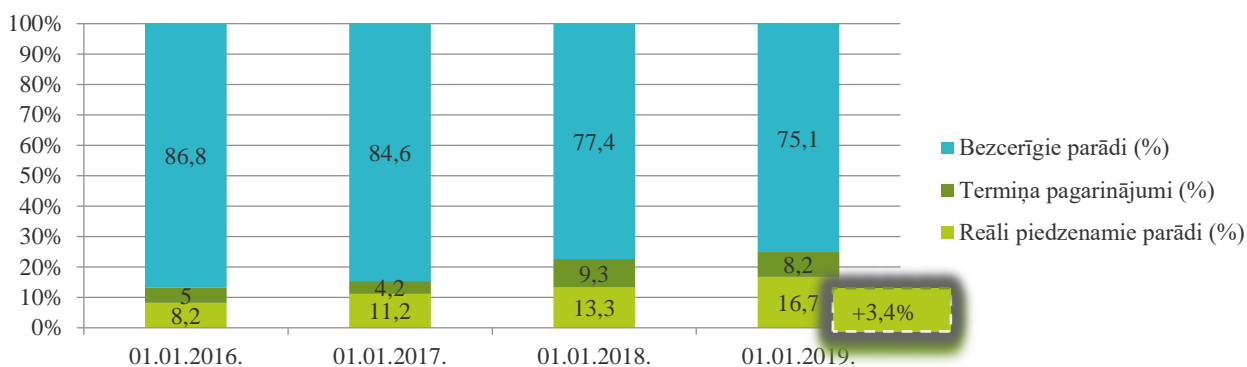
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

66.attēls. Nodokļu parādu struktūra un dzēstie nodokļu parādi četros gados (milj. euro)¹²⁷⁹

Kā redzams 67. attēlā, reāli piedzenamo nodokļu parādu apjoms kopējā nodokļu parādu struktūrā ik gadu ir palielinājies, arī 2018.gadā tas pieaudzis par 3,4% salīdzinājumā ar 2017.gadu. Šāda tendence vērtējama pozitīvi, jo norāda uz lielāku reāli iekasējamo nodokļu parādus apjomu.

67.attēls. Nodokļu parādu īpatsvara izmaiņas (%) kopējā nodokļu parādu struktūrā

Vienlaicīgi saglabājas arī kāda nodokļu parādu struktūras izmaiņu negatīvā tendence – līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī 2018.gada laikā jaunie nodokļu parādi veidojās tādā pašā apjomā kā iepriekšējos gados.

Revīzijā konstatēts, ka parādu piedziņas un parādu dzēšanas rezultātā 2018.gadā nodokļu parādi samazinājās par 1 015 238 300 euro. VID darbību rezultātā 2018.gada laikā tika piedzīti 554 408 800 euro (tas ir par 30% vairāk nekā 2017.gadā), no tiem lielākā daļa – 462 957 900 euro (jeb

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

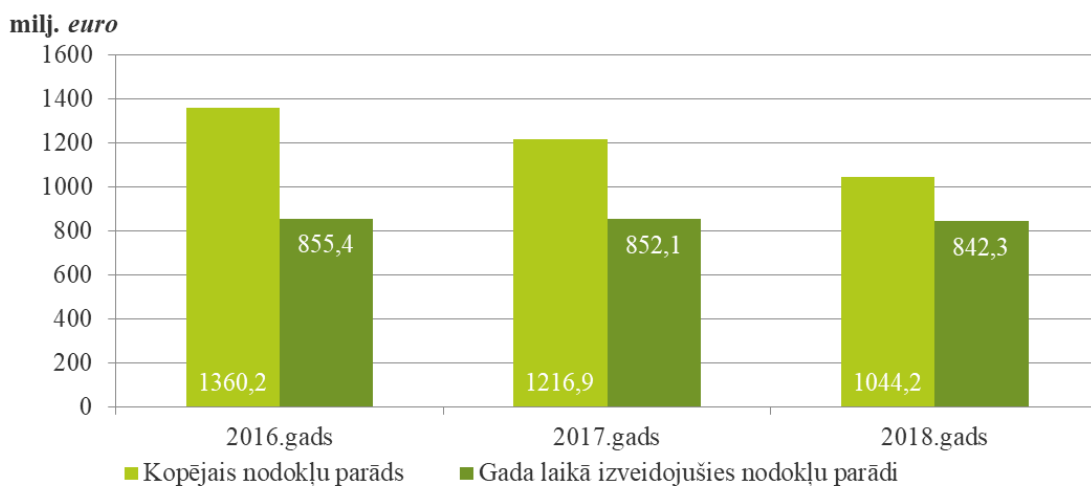
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

83,5%) – bija nodokļu maksātāju labprātīgi veiktās iemaksas nodokļu parādu segšanai)¹²⁸⁰, savukārt VID dzēsto nodokļu parādu apjoms 2018.gadā bija 460 829 500 *euro*. Veicot aplēsi (skatīt 68.attēlu), revīzijā secināts, ka 2018.gada laikā izveidojušies jauni nodokļu parādi 842 489 370 *euro* apmērā.

68.attēls. Nodokļu parādu izveidošanās 2018.gada laikā (milj. *euro*)

Lai arī parādu piedziņas procesā gūto ieņēmumu pieaugums ir vērtējams pozitīvi, tomēr, salīdzinot informāciju par jaunu nodokļu parādu veidošanos ar kopējo nodokļu parādu, revīzijā secināts, ka ne VID veiktās darbības, ne Finanšu ministrijas īstenotās aktivitātes būtiski nesamazina jaunu nodokļu parādu veidošanās tempu un apjomu (skatīt 69.attēlu).

69.attēls. Kopējā nodokļu parāda un jauno nodokļu parādu dinamika pēdējo triju gadu laikā (milj. *euro*)

Lai pildītu savas parādsaistības, 2018.gadā 14 924 nodokļu maksātāji bija izmantojuši nodokļu samaksas termiņa pagarinājumus par kopējo summu 130 145 500 *euro* (kas ir par 13% lielākā apjomā nekā 2017.gadā)¹²⁸¹. Turklāt daļa no šiem nodokļu maksātājiem izmantoja iespēju atbalsta pasākuma¹²⁸²

NAV KLASIFICĒTS

ietvaros ne tikai nomaksāt nodokļu parādu pa daļām ikmēneša regulāra maksājuma veidā, bet arī atbrīvoties no VID aprēķinātās nokavējuma un soda naudas, kas tiek dzēsta, ja tiek samaksāts pamatparāds. Ir pozitīvi vērtējams tas, ka nodokļu maksātāji aizvien vairāk, atzīstot nodokļu samaksas problēmas, kā risinājumu izvēlas vienoties ar VID par parāda samaksu ilgākā termiņā, kas ir pašu nodokļu maksātāju pieaugošā motivācija (nodokļu disciplīnas ievērošana), gan arī VID darbību rezultāts (principa “Konsultē vispirms” īstenošana, brīdinājuma par nodokļu parādu rašanos ievietošana VID EDS, nodokļu parādu piedziņas procesa uzlabošana).

Valsts kontrole, sniedzot ieteikumu, jau kopš 2012.gada uzsver, ka ir nepieciešama visaptveroša un pilnvērtīga nodokļu parādu rašanās cēloņu analīze¹²⁸³, tikai tad būtu iespējams izstrādāt stratēģiju jaunu nodokļu parādu mazināšanai. Minētā analīze būtu veicama kvalitatīvi, pēc būtības iedziļinoties un izprotot iemeslus nespējai norēķināties par nodokļu saistībām, tajā skaitā, ņemot vērā nodokļu maksātāja profilu, darbības sfēru, apjomu un darbības ilgumu u.c. apsvērumus, lai nākotnē jau sākotnēji pēc iespējas samazinātu (novērstu) jaunu nodokļu parādu rašanos.

Valsts kontrole 15.09.2018. slēdza Finanšu ministrijai sniegto ieteikumu – vērtēt cēloņus zemajam nodokļu parādu iekasēšanas līmenim un rast risinājumu situācijas uzlabošanai¹²⁸⁴ – kā neieviestu. Finanšu ministrija bija secinājusi, ka nodokļu parādi nav veidojušies no sarežģīto normatīvo aktu neizpratnes vai nepamatotas atvieglojumu piemērošanas, kā arī darbs ar nodokļu iekasēšanas uzlabošanu fizisko personu nodokļu parādiem ir pietiekams, bet galvenais nodokļu parāda veidošanās iemesls ir nodokļu maksātāju nevēlēšanās maksāt nodokļus, krāpšana un nodokļu maksātāju ierobežotās finanses, tāpēc Finanšu ministrija uzskatīja, ka viss nepieciešamais nodokļu parādu samazināšanas priekšnoteikumu radīšanai ir veikts¹²⁸⁵. Valsts kontrole uzskatīja par nepietiekošiem Finanšu ministrija veiktos pasākumus, norādot, ka nodokļu parāda zemajai iekasēšanai varētu būt arī tādi iemesli kā pārlietu augsti nodokļi vai negodīga (nepārdomāta) nodokļu politika, kas neveicina sabiedrības vēlmi godprātīgi veikt nodokļu maksājumus. Šajā revīzijā konstatējām, ka 2018.gadā no piedzītajiem parādiem 554 408,8 tūkst. *euro*, 83,5% (jeb 462 957,9 tūkst. *euro*) tika nomaksāti labprātīgi, nodokļu maksātāji aktīvāk ir lūguši VID sadalīt parādus vairākos maksājumos, lielu interesi izpelnījušies nodokļu atbalsta pasākumi. Tas liecina, ka nodokļu maksātāji atzīst savas saistības un risina nodokļu samaksas problēmas, nevis tās ignorē.

Valsts kontrole turpinās sekot līdzi nodokļu parādu dinamikai un periodiski vērtēs, vai Finanšu ministrijas veiktās aktivitātes nodokļu samaksas uzlabošanai bijušas sekmīgas.

5.4. Ieteikuma par iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu, t.sk. atvieglojuma par invaliditāti pensijām un neapliekamā minimuma, piemērošanu ieviešanas progress

Valsts kontrole saimnieciskā gada pārskata revīzijā par 2016.gadu secināja¹²⁸⁶, ka pensionāri ar invaliditāti 2016.gadā nesaņēma pienākošos pensiju pilnā apmērā, tā kā pensijas aprēķinā VSAA nepiemēroja iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) atvieglojumu par invaliditāti, jo konkrētās personas nebija VID EDS ievadījušas informāciju par ienākumu gūšanas vietu un atvieglojumiem par invaliditāti. Valsts kontrole atzīmēja¹²⁸⁷, ka atbilstoši labas pārvaldības principam¹²⁸⁸ ir būtiski valsts pārvaldē izmantot valsts iestāžu rīcībā jau esošo informāciju par nodokļu maksātāju un sniedza ieteikumu.

Lai gūtu pārliecību, ka Valsts kontroles sniegtais ieteikums ir veicinājis uzlabojumus IIN atvieglojumu piemērošanā un pensionāri ar invaliditāti saņem pensiju pilnā apmērā, revīzijā tika vērtēts un pārbaudīts ieteikuma ieviešanas progress, kā arī papildus veiktas pārbaudes, lai pārliecinātos, kā IIN atvieglojumi un prognozētais neapliekamais minimums tiek piemērots personām, kuras strādā vienā darba vietā.

5.4.1. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojuma par invaliditāti piemērošana pensijām

Jau 2016.gadā Valsts kontrole secināja¹²⁸⁹, ka pensionāri ar invaliditāti nesaņēma tiem pienākošos pensiju pilnā apmērā, jo pensijas aprēķinā VSAA nepiemēroja IIN atvieglojumu par invaliditāti. Saeima, uzskatot Valsts kontroles norādīto problēmu par būtisku, divu mēnešu laikā rada risinājumu un steidzamības kārtā pieņēma nepieciešamos grozījumus likumā¹²⁹⁰, lai turpmāk nodrošinātu, ka attiecīgo personu ienākumiem katru mēnesi pareizi tiek piemēroti nodokļu atvieglojumi, respektīvi, personas saņemtu vairāk.

Neskatoties uz likuma grozījumiem, kas noteica pienākumu iestādēm pensiju aprēķinam piemērot IIN atvieglojumus, arī 2018.gadā vismaz 5486 pensionāri ar invaliditāti nesaņēma tiem pienākošos IIN atvieglojumus 489 528 *euro* apmērā. VID un VSAA nenodrošināja pietiekamu sadarbību un iekšējo kontroli, kā rezultātā pensionāru ar invaliditāti ikmēneša ienākumi 2018.gadā samazinājās vidēji par 7,40 *euro* mēnesī. Ņemot vērā, ka šādu personu vidējā pensija ir 366 *euro* mēnesī, arī 7,40 *euro* ir pietiekami nozīmīga summa nepieciešamo preču un pakalpojumu iegādei.

Tiesības uz vecuma pensiju ir sievietēm un vīriešiem, kuri sasnieguši pensionēšanās vecumu un atbilstošu apdrošināšanas stāžu¹²⁹¹. No 01.01.2014. pakāpeniski pensionēšanās vecums no 62 gadiem tiek palielināts par trim mēnešiem ik gadu – līdz 01.01.2025. tas būs 65 gadi. Savukārt nepieciešamais apdrošināšanas stāžs vecuma pensijas saņemšanai, sākot ar 01.01.2014., palielinājās no 10 uz 15 gadiem, bet no 01.01.2025. – uz 20 gadiem.

Personām ar invaliditāti, kas sasniegušas pensionēšanās vecumu, invaliditātes pensijas vietā tiek piešķirta vecuma pensija¹²⁹².

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Lai pareizi aprēķinātu IIN un piemērotu gan neapliekamo minimumu, gan papildu atvieglojumus (par invaliditāti, kā represētai personai vai par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu), katram iedzīvotājam, kurš gūst ienākumus, tai skaitā pensiju, VID piešķir algas nodokļa grāmatiņu¹²⁹³. Lai nodokļu maksātājs saņemtu IIN atvieglojumus, viņam ir jāiesniedz attiecīga informācija algas nodokļa grāmatiņā, ko var veikt elektroniski, izmantojot EDS, vai personiski, ierodoties VID klientu apkalpošanas centrā.

Atbilstoši normatīvajiem aktam¹²⁹⁴ VID iekļauj algas nodokļa grāmatiņā šādu informāciju:

- ❖ nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošām personām – apgādībā esošās personas, par kurām piemērojams nodokļa atvieglojums, laikposms, par kādu nodokļa atvieglojums piemērojams, un pamatojums;
- ❖ nodokļa papildu atvieglojumi par invaliditāti vai politiski represētās personas statusu, vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu – invaliditātes grupa vai personas statuss, laikposms, par kādu nodokļa atvieglojums piemērojams, un pamatojums;
- ❖ par pensijas piešķiršanu vai tiesību uz pensiju zaudēšanu – valsts iestāde, kura piešķirusi pensiju, pensijas veids, datums, ar kuru pensija piešķirta, datums, ar kuru ir zaudētas tiesības uz pensiju, un pamatojums.

2018.gadā pensionāra neapliekamais minimums bija noteikts¹²⁹⁵ 3000 *euro* gadā jeb 250 *euro* mēnesī, bet personām ar invaliditāti papildus piemēroja atvieglojumus – par I vai II grupas invaliditāti 1848 *euro* gadā jeb 154 *euro* mēnesī, par III grupas invaliditāti – 1440 *euro* gadā jeb 120 *euro*. Papildus piemērojami arī atvieglojumi par katru personas apgādībā esošu personu, kā arī, ja persona ir politiski represēta vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieks.

Valsts kontrole saimnieciskā gada pārskata revīzijā par 2016.gadu norādīja¹²⁹⁶, ka 8747 pensionāri ar invaliditāti nesaņēma tiem pienākošos atvieglojumus, līdz ar to kopsummā konkrētajā gadā nesaņemot 1,3 milj. *euro*, jo personas nebija EDS ievadījušas tādu informāciju par ienākumu gūšanas vietu un atvieglojumiem par invaliditāti, kas jau ir valsts iestāžu rīcībā. Savukārt VID un VSAA norādīja, ka nevar šīm personām automātiski piemērot nepieciešamos atvieglojumus, jo normatīvie akti strikti nosaka, ka personai sava griba piemērot atvieglojumus ir jāizsaka, veicot elektronisku atzīmi algas nodokļu grāmatiņā vai iesniedzot iesniegumu VID, tāpēc abas iestādes nepiemēroja labas pārvaldības principu¹²⁹⁷, kas mazinātu slogu vecāka gadagājuma cilvēkiem ar invaliditāti.

Lai atrisinātu Valsts kontroles norādīto problēmu un nodrošinātu ik mēnesi automātisku atvieglojumu piemērošanu, 2017.gada nogalē tika veikti grozījumi likumā¹²⁹⁸, nosakot, ka gadījumos, kad pensionāra algas nodokļa grāmatiņa nav iesniegta citam ienākumu izmaksātājam (pensionārs nestrādā algotu darbu), VSAA, aprēķinot pensiju, jāpiemēro visi pensionāram pienākošie papildu atvieglojumi (par invaliditāti, kā represētai personai vai par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu). Lai VSAA piemērotu IIN atvieglojumu, tai ir jāsaņem aprēķinam nepieciešamā informācija no VID. VID un VSAA ir noslēguši vienošanos¹²⁹⁹ par nepieciešamās informācijas automātisku apmaiņu, kā rezultātā katru dienu VID automātiski sniedz informāciju, kas nepieciešama pensijas aprēķinam, VSAA.

Revīzijā tika pārbaudīts, kā tiek piemēroti IIN atvieglojumi, ik mēnesi aprēķinot izmaksājamo pensiju, tātad – vai pensionāri ar invaliditāti saņem pensiju pilnā apmērā, kā to paredz likuma izmaiņas¹³⁰⁰. Analizējot VID un VSAA sniegtos datus¹³⁰¹ par pensionāriem, kuriem invaliditāte piešķirta 2018.gadā, tika konstatēts, ka 4003 pensionāri, kurām ienākumi veidojās tikai no valsts pensijas, un 828 pensionāri,

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

kas gūst arī citus ienākumus (strādā algotu darbu), nav iesnieguši algas nodokļa grāmatiņu VSAA vai citam ienākumu izmaksātājam. Visā 4831 gadījumā, aprēķinot no pensijas ieturamo IIN, VSAA nav ņēmusi vērā personai pienākušos atvieglojumu par invaliditāti, tā rezultātā nepamatoti ieturot 260 012 *euro* lielāku IIN.

Revīzijā tika veiktas papildu pārbaudes, lai pārliecinātos, ka arī 2016.gada revīzijā identificētajām 8747 personām, kurām nebija piemērots atvieglojums par invaliditāti, aprēķinot pensiju 2018.gadā, atvieglojums piemērots pareizi. Lai gan 2017.gadā veikti grozījumi normatīvajā aktā, tomēr arī 2018.gadā 1056 jeb 12% no šīm personām joprojām netiek piemērots atvieglojums par invaliditāti, nepamatoti ieturot 312 538 *euro*.

Valsts iestāžu nepilnīgas darbības dēļ viena pensionāra ikmēneša ienākumi 2018.gadā nepamatoti tika samazināti vidēji par 7,4 *euro*, kas pie konkrēto personu vidējās pensija 366 *euro* mēnesī varētu sniegt zināmu atbalstu nepieciešamo pakalpojumu un preču iegādei.

35.tabula

Statistika par pensionāriem ar invaliditāti ieturēto IIN no 2018. gadā izmaksātajām pensijām

Personas ienākumi	Personu skaits	Nepamatoti ieturētais IIN	Vidēji nepamatoti ieturētais IIN mēnesī	Vidējā izmaksātā pensija mēnesī	Par cik % samazināta pensija
Tikai no pensijas	4484	369 249	6,8	352,48	1,9
No pensijas un algota darba	1002	120 279	10,0	426,33	2,3
Kopā	5486	489 528	Vidēji 7,4	365,96	2,0

Revīzijas laikā VSAA sniedza skaidrojumu¹³⁰² par neatbilstību rašanās iemesliem:

- ❖ VID novēloti sniedza informāciju par personai piemērojamajiem nodokļa atvieglojumiem;
- ❖ VSAA no pensijas ieturamo nodokli aprēķina, ievērojot Ministru kabineta noteikumus¹³⁰³, kas nosaka, ka nodokļa atvieglojumi piemērojami tikai pēc nodokļa grāmatiņas iesniegšanas VSAA.

Likums¹³⁰⁴ nosaka, ka nodokļa atvieglojumi personai būtu piemērojami neatkarīgi no tā, vai nodokļa grāmatiņa ir iesniegta VSAA vai nav, taču VID un VSAA sadarbības trūkuma rezultātā netika ievērota attiecīgā likuma prasība.

Lai gan 2017.gadā Saeima Valsts kontroles norādīto problēmu uzsvēra kā nozīmīgu un nekavējoties risināmu, steidzamības kārtā pieņemot nepieciešamos grozījumus likumā¹³⁰⁵, tomēr VID un VSAA rīcība norāda uz nepietiekamu rūpību šīs problēmas risināšanā, jo arī pēc izmaiņām normatīvajā aktā daļai pensionāru ar invaliditāti izmaksātā pensija joprojām tiek nepamatoti samazināta konkrētajā gadā, VID un VSAA nav ieviesta pietiekama savstarpēja sadarbība un iekšējā kontrole un nav novērsts tas, ka personas, tai skaitā pensionāri ar invaliditāti, nesaņem tiem pienākušos IIN atvieglojumus.

Ieteikums

Lai nodrošinātu, ka pensionāriem ar invaliditāti tiek savlaicīgi piemēroti tiem piekritīgie IIN atvieglojumi, VID ieviest iekšējās kontroles procedūras un uzlabot sadarbību ar VSAA, automatiski iesniedzot pensionāru algas nodokļa grāmatiņu VSAA, ja tā nav iesniegta citam ienākumu izmaksātājam.

NAV KLASIFICĒTS

5.4.2. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu un neapliekamā minimuma piemērošana

2018.gadā vismaz 70 486 personas, kuras ienākumus guva tikai vienā darba vietā, nesaņēma tām pienākošos prognozēto neapliekamo minimumu un IIN atvieglojumus, jo personas nebija atzīmējušas VID EDS informāciju par savu vienīgo ienākuma gūšanas vietu. Savukārt VID, kura rīcībā jau bija attiecīgie dati, nebija tos automātiski iekļāvis elektroniskajā algas nodokļa grāmatiņā. Minētās personas 2018.gadā kopsummā pārmaksāja IIN 20 860 797 *euro*, kurus var atgūt, tikai sākot ar nākamo kalendāro gadu, personai iesniedzot gada ienākumu deklarāciju VID, bet tas ir papildu slogs gan personai pašai, gan arī VID, administrējot un atmaksājot IIN pārmaksu. Rezultātā šo personu ikmēneša finanšu līdzekļi 2018.gadā samazinājās vidēji par 25 *euro* mēnesī, ņemot vērā, ka ikmēneša vidējie ienākumi nepārsniedz 231 *euro*, tā ir pietiekami nozīmīga summa konkrētajām māsaimniecībām.

Revidentu ieskatā, lai mazinātu administratīvo slogu personām un efektīvizētu VID darbību, ievērojot labas pārvaldības principu¹³⁰⁶, valsts pārvaldē (arī VID) process jāorganizē pēc iespējas ērti un pieejami privātpersonai un ir jāizmanto valsts iestāžu rīcībā jau esošā informācija par nodokļu maksātāju. Būtu jārod risinājums, ka gadījumos, kad personas pašas nav paidušas savu gribu par elektroniskās algas nodokļa grāmatiņas iesniegšanu, būtu iespējams personas ienākumam piemērot atbilstošos IIN atvieglojumus ienākuma izmaksas brīdī, tādējādi personām nodrošinot IIN atvieglojumu savlaicīgu saņemšanu.

Lai pareizi aprēķinātu IIN un piemērotu gan prognozēto neapliekamo minimumu, gan atvieglojumus, katram iedzīvotājam, kurš gūst ienākumus, VID piešķir algas nodokļa grāmatiņu¹³⁰⁷.

Lai nodokļu maksātājs saņemtu IIN atvieglojumus, viņam elektroniski, izmantojot VID EDS, vai personiski, ierodoties VID klientu apkalpošanas centrā, ir jāiekļauj attiecīga informācija algas nodokļa grāmatiņā¹³⁰⁸:

- ❖ nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošām personām – apgādībā esošās personas, par kurām piemērojams nodokļa atvieglojums, laikposms, par kādu nodokļa atvieglojums piemērojams, un pamatojums;
- ❖ nodokļa papildu atvieglojumi par invaliditāti vai politiski represētās personas statusu, vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu – invaliditātes grupa vai personas statuss, laikposms, par kādu nodokļa atvieglojums piemērojams, un pamatojums;
- ❖ par pensijas piešķiršanu vai tiesību uz pensiju zaudēšanu – valsts iestāde, kura piešķirusi pensiju, pensijas veids, datums, ar kuru pensija piešķirta, datums, ar kuru ir zaudētas tiesības uz pensiju, un pamatojums.

No 2018.gada ir ieviesta progresīvā IIN likme¹³⁰⁹, tādējādi ieņēmumiem līdz 1667 *euro* mēnesī jeb 20 004 *euro* gadā tiek piemērota zemākā IIN likme – 20%. Tomēr zemāko IIN likmi piemēro tikai tiem strādājošajiem, kuri algas nodokļa grāmatiņā norādījuši savu darba devēju kā galveno ienākumu gūšanas vietu. Minētais attiecas arī uz personām, kas strādā vairākās darbavietās: lai nodarbinātā algai tiktu

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

piemērota samazinātā 20% likme, strādājošajam pašam ir jāatzīmē savā algas nodokļa grāmatiņā pamata darbavieta kā galvenā ienākumu gūšanas vieta. Savukārt, ja grāmatiņa nebūs iesniegta darba devējam (EDS nebūs veikts atbilstošs ieraksts), darba devējs, aprēķinot atalgojumu, visai algai piemēros IIN 23% likmi arī tad, ja ienākumi nepārsniegs 1667 *euro* mēnesī. Šādā gadījumā personai radīsies IIN pārmaxa, kuru persona varēs atgūt, sākot ar nākamo kalendāro gadu, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju VID.

Ja algota darba veicējs vēlas savlaicīgi – katru mēnesi – saņemt visus nodokļu atvieglojumus, kas viņam pienākas, ir nepieciešams regulāri aktualizēt informāciju savā elektroniskajā algas nodokļa grāmatiņā. Pamatojoties uz algas nodokļa grāmatiņā esošo informāciju, darba devējs, aprēķinot algu, 2018.gadā piemēroja¹³¹⁰:

- ❖ VID prognozēto neapliekamo minimumu (no 0 *euro* līdz 200 *euro* mēnesī);
- ❖ atvieglojumu par apgādībā esošām personām (200 *euro* par katru personu);
- ❖ papildu atvieglojumus:
  - 154 *euro* mēnesī – personai, kurai noteikta I vai II invaliditātes grupa;
  - 120 *euro* mēnesī – personai, kurai noteikta III invaliditātes grupa;
  - 154 *euro* mēnesī – personai, kurai noteikts politiski represētās personas vai nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statuss.

Valsts kontroles saimnieciskā gada pārskata revīzijā par 2016.gadu ieteica¹³¹¹, ka atbilstoši labas pārvaldības principam¹³¹² ir būtiski valsts pārvaldē (arī VID) izmantot valsts iestāžu rīcībā jau esošo informāciju par nodokļu maksātāju. Revīzijā, lai pārliecinātos, vai personu, kuras 2018.gadā strādā vienā darba vietā (kas nav mikrouzņēmumu nodokļa maksātāji un nav pensionāri) un kuru gada ienākumi nepārsniedza 12 000 *euro* gadā, ienākumiem ir piemēroti atvieglojumi, analizējām VID un VSAA sniegtos datus¹³¹³ par personu 2018.gada ienākumiem, darba devēju piemēroto VID prognozēto neapliekamo minimumu, IIN likmēm un atvieglojumiem.

Veiktās analīzes rezultātā konstatēts (skatīt 36.tabulu), ka algotā darbā strādājošas 70 486 personas bija nodarbinātas tikai vienā darba vietā, taču elektroniskajā algas nodokļu grāmatiņā nebija norādījuši savu vienīgo darba vietu. Tā kā personas nebija veikušas attiecīgo atzīmi algas nodokļu grāmatiņā, aprēķinot no darba algas ieturamo IIN, darba devēji visos gadījumos nav varējuši personai piemērot pienākušos prognozēto neapliekamo minimumu un atvieglojumus, kā rezultātā 2018.gada laikā šīs personas pārmaxāja IIN par 20 860 797 *euro* vairāk, nekā tad, ja tiktu piemēroti normatīvajos aktos¹³¹⁴ noteiktie atvieglojumi. Ja VID, tā rīcībā esošo informāciju par personas vienīgo darba vietu būtu automātiski iekļāvis personas elektroniskajā algas nodokļa grāmatiņā, ievērojot labas pārvaldības principu¹³¹⁵, kas nosaka, ka valsts pārvalde (arī VID) organizē procesu pēc iespējas ērti un pieejami privātpersonai, kā arī ja izmantotu valsts iestāžu rīcībā jau esošo informāciju par nodokļu maksātāju, tad kļūdas IIN administrēšanā samazinātos.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

36.tabula

Statistika par personām nepamatoti ieturēto IIN 2018.gadā.

Personas ienākumi	Personu skaits	Nepamatoti ieturētais IIN, euro	Vidēji ieturēts vairāk IIN mēnesī, euro	Vidējā izmaksātā alga mēnesī, euro	Par cik % samazināta alga
No algota darba	62 276	17 365 252	23,24	233,57	9,9
No algota darba, kurām varēja piemērot atvieglojumu par apgādību	8210	3 495 545	35,48	216,20	16,4
Kopā	70 486	20 860 797	<i>Vidēji</i>	<i>24,66</i>	<i>231,55</i>
				<i>10,6</i>	

Revīzijā veiktā aprēķina rezultātā secināts, ka vienas personas ikmēneša finanšu līdzekļi 2018.gadā nepamatoti tika samazināti vidēji par 25 euro. Ņemot vērā, ka šo personu ikmēneša vidējie ienākumi nepārsniedz 231 euro, tā ir pietiekami nozīmīga summa konkrētajām māsaimniecībām.

Atbilstoši Finanšu ministrijas sniegtajai informācijai¹³¹⁶ līdz revīzijas noslēgumam 43 327 (jeb 61,5%) nodokļu maksātāji no iepriekš minētajiem jau ir iesnieguši Gada ienākumu deklarāciju un saņēmuši (aprēķinājuši) iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksu 13 924 323 euro, kas radusies, nenorādot vienīgo ienākumu gūšanas vietu savā algas nodokļu grāmatiņā, tādējādi 27 160 personas (jeb 38,5%) pagaidām nav izmantojušas iespēju iesniegt Gada ienākumu deklarāciju un atgūt iespējamo pārmaksu 6 936 474 euro.

Ieteikums

Lai nodrošinātu personām IIN atvieglojumu savlaicīgu saņemšanu un atbilstoši labas pārvaldības principam¹³¹⁷ mazinātu tām ar IIN atvieglojumu saņemšanu saistīto administratīvo slogu, kā arī lai VID efektīvāk izlietotu resursus, Finanšu ministrijai izvērtēt pastāvošo praksi un rast risinājumu, kas darbotos arī to personu interesēs, kurām savlaicīga atvieglojumu saņemšana ir būtiska, bet kuras pašas nav apliecinājušas savu gribu par elektroniskās algas nodokļa grāmatiņas iesniegšanu darba devējam.

Revīzijas raksturojums

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis bija pārbaudīt:

- ❖ vai Saimnieciskā gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par konsolidētā kopbudžeta izpildi 2018.gadā, par valsts konsolidēto grāmatvedības bilanci 2018.gada 31.decembrī un par valsts konsolidēto parādu 2018.gada 31.decembrī un vai Saimnieciskā gada pārskats ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām;
- ❖ atbilstības jautājumus:
  - vai piešķirtais finansējums attīstības izdevumiem¹³¹⁸ ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus;
  - vai piešķirtais finansējums Latvijas simtgades svinībām tiek izmantots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim;
  - vai Finanšu ministrijas īstenotajam centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācijas projektam piešķirtais finansējums izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus;
  - vai Finanšu ministrijas jaunajai politikas iniciatīvai “Finanšu uzskaites procesu standartizācija valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana” piešķirtais finansējums izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus;
  - vai nodokļu maksātājiem paredzētais atbalsta pasākums – nokavējuma naudas un soda naudas dzēšana, nomaksājot pamatparādu, – īstenots atbilstoši plānotajam mērķim un tiesību aktiem;
  - vai pašvaldības noteiktā deputātu atlīdzības kārtība atbilst likuma prasībām un aprēķinātais atlīdzības apmērs nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus (sadarbībā ar visu 119 pašvaldību zvērinātiem revidentiem finanšu revīziju par pašvaldību 2018.gada pārskatiem ietvaros).
- ❖ Valsts kontroles iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanu:
  - vai ir sasniegts Atlīdzības likuma mērķis – panākt, ka darbinieku atlīdzības noteikšanā tiek ievēroti līdzvērtīgi nosacījumi;
  - vai Finanšu ministrija sadarbībā ar Lielvārdes novada pašvaldību ir veikusi nepieciešamās darbības, tajā skaitā uzraugošās, lai mazinātu nenoteiktību un darījuma ar *Riversaide HK Ltd.* iespējamo ietekmi uz saimnieciskā gada pārskatu¹³¹⁹;
  - vai Finanšu ministrija ir apsvērusi alternatīvas projekta “E-muita” finansējuma piesaistei, lai tiktu nodrošināta projekta paredzēto aktivitāšu pilnīga īstenošana;
  - vai VID ir veicinājis nodokļu parādu iekasēšanu;
  - vai VSAA pensijas aprēķinā atbilstoši piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu par invaliditāti un neapliekamo minimumu, lai pensionāri ar invaliditāti saņemtu pienākošos pensiju pilnā apmērā.

Revidējamās vienības un revidentu atbildība

Finanšu ministrijas vadība ir atbildīga:

- ❖ par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu atbilstoši MK 2012.gada 29.maija noteikumiem Nr.375 “Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība” un tajā sniegtās informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kura nodrošina Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu bez krāpšanas un kļūdu izraisītām neatbilstībām, kā arī izvēlēties un lietot piemērotu grāmatvedības politiku;
- ❖ par to, lai nodrošinātu, ka noteiktiem mērķiem piešķirtais finansējums ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.

Valsts kontrole ir atbildīga par revīzijas vadību, pārraudzību, veikšanu, ziņojuma sagatavošanu un Valsts kontroles atzinuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem. Revīzija veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem un saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem. Saskaņā ar šiem standartiem revīzijas grupa ievēro ētikas prasības un revīziju:

- ❖ par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārlicību, ka Saimnieciskā gada pārskatā nav būtisku kļūdu un neatbilstību;
- ❖ par atbilstības jautājumiem plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārlicību, ka noteiktiem mērķiem piešķirtais finansējums ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.

Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji

Finanšu revīzija “Par Latvijas Republikas 2018.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3.panta 1.punktu un Revīzijas un metodoloģijas departamenta 2018.gada 13.jūlija revīzijas grafiku Nr.2.4.1-23/2018.

Revīzijas gaitā Valsts kontrole veica pārbaudes procedūras par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas atbilstību Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un par noteiktiem mērķiem piešķirtā finansējuma izlietojuma atbilstību piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus. Revīzijā, piemērojot profesionālus spriedumus un saglabājot profesionālo skepsi, revīzijas grupa:

- ❖ identificēja un novērtēja risku, ka finanšu pārskatos varētu būt būtiskas krāpšanas vai kļūdu izraisītas neatbilstības, izstrādāja un veica revīzijas procedūras, kuru mērķis ir mazināt šos riskus, kā arī ieguva revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu Valsts kontroles atzinumam;
- ❖ ieguva izpratni par revīzijai būtiskām revidējamās vienības iekšējām kontrolēm, lai izstrādātu un piemērotu pastāvošiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitāti;

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ izvērtēja pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un ar tām saistīto vadības uzrādīto skaidrojumu pamatotību;
- ❖ izvērtēja vispārējo finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, tostarp veica pārskata sakarību un pārskata datu atbilstības grāmatvedības uzskaites datiem pārbaudi, novērtēja vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un vērtēja, vai finanšu pārskati sniedz patiesu priekšstatu par pārskatā atklātiem darījumiem un notikumiem;
- ❖ iepazīnās ar vadības ziņojumu un izvērtēja, vai tajā iekļautā informācija nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta;
- ❖ ieguva pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Saimnieciskā gada pārskatu veidojošo pārskatu un to pielikumu konsolidāciju ar mērķi sniegt atzinumu par Saimnieciskā gada pārskatu;
- ❖ ieguva pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par revīzijā vērtētajiem atbilstības jautājumiem ar mērķi sniegt atzinumus par pārbaudāmā jautājuma atbilstību revīzijā izvirzītajiem kritērijiem;
- ❖ pārbaudīja iepriekšējās Valsts kontroles revīzijās par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību sniegto ieteikumu ieviešanas progresu.

Revīzijā atzinuma par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību sniegšanai nepieciešamā pārlicība ir iegūta:

- ❖ no revīzijas grupas veiktajām revīzijas procedūrām par Saimnieciskā gada pārskata konsolidāciju, par valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanas pareizību, par ieņēmumu administrēšanas sistēmu un par 2018.gadā iekasēto valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu klasificēšanu un uzskaiti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un noteiktajā apjomā, par pašvaldību 2018.gada pārskatu sagatavošanas pareizību un par konsolidētās pašvaldību pārskatu informācijas sagatavošanas procesu;
- ❖ no Valsts kontroles finanšu revīziju par ministriju un centrālo finanšu valsts budžeta iestāžu 2018.gada pārskatu sagatavošanas pareizību rezultātiem;
- ❖ izmantojot zvērīnātu revidentu darbu atbilstoši 600. starptautiskā revīzijas standarta (SRS) “Īpaši apsvērumi – grupas finanšu pārskata revīzija (tostarp komponentu revidentu darbs)” un Augstāko revīzijas iestāžu Starptautiskā standarta ISSAI 1600 par 600. SRS piemērošanu publiskā sektora revīzijās prasībām;
- ❖ izmantojot iekšējā audita darbu atbilstoši 610. starptautiskā revīzijas standarta “Iekšējo revidentu darba izmantošana”¹³²⁰ un Augstāko revīzijas iestāžu Starptautiskā standarta ISSAI 1610 par 610. SRS piemērošanu publiskā sektora revīzijās prasībām.

NAV KLASIFICĒTS

Revīzijas procedūras par Saimnieciskā gada pārskata konsolidācijas procesu un par Valsts kases sagatavotā valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata sagatavošanas pareizību

Lai pārliecinātos, ka Saimnieciskā gada pārskata konsolidācijas process ir veikts, balstoties uz pilnīgiem datiem, tika veiktas 2018.gada Saimnieciskā gada pārskata konsolidācijas procesa pārbaudes.

Lai pārliecinātos par valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanas pareizību, revīzijas apjomā tika iekļauti būtiskie valsts finanšu uzskaites posteņi:

- ❖ aktīva posteņi: ilgtermiņa aizdevumu un ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļa, pārējie ilgtermiņa aktīvi, debitori, īstermiņa finanšu ieguldījumi, īstermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros, uzkrātie ieņēmumi, naudas līdzekļi;
- ❖ pasīva posteņi: ilgtermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumi īstermiņa daļa, saņemtie ilgtermiņa un īstermiņa noguldījumi, emitētās obligācijas un citi parāda vērtspapīri (ilgtermiņa un īstermiņa daļa), uzkrātās saistības (ilgtermiņa un īstermiņa), ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumu un saņemtie avansi, budžeta izpildes rezultāti, īstermiņa saistības par ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem), saistības par fondu sadali, pārējās īstermiņa saistības;
- ❖ zembilances posteņi: saņemamie līgumsodi un naudas sodi, izsniegtie galvojumi, citas zembilances saistības.

Finanšu revīziju par ministriju un centrālo finanšu valsts budžeta iestāžu 2018.gada pārskatu sagatavošanas pareizību rezultāti

Šis ir jau ceturtais gads, kad Valsts kontrole finanšu revīzijās sniedz divu veidu atzinumus – gan par gada pārskata sagatavošanas pareizību, gan arī par atbilstības jautājumiem. Lai gan Valsts kontroles izvēlētie un revīzijās vērtētie atbilstības jautājumi ir atšķirīgi, tomēr, tos visus vērtējot, Valsts kontrole primāri raugās uz finansējuma izlietojumu – tā atbilstību piešķiršanas mērķim, tiesību aktiem, kā arī to, vai, izlietojot šo finansējumu, ir sasniegti plānotie rezultāti.

Lai gan atzinumu modificēšanas iemesls atbilstības jautājumiem līdzīgi kā gada pārskata gadījumā ir neatbilstību būtiskums un visaptverošums, tomēr atšķirībā no gada pārskata, kur pamatā konstatētās neatbilstības tiek salīdzinātas ar būtiskumu pēc vērtības, atbilstības jautājumu atzinuma veids norāda arī uz sagaidāmo rīcību:

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Atzinums ar iebildēm

• tiek sniegts, jo **ir nepieciešama tūlītēja rīcība, lai novērstu neatbilstības** un nodrošinātu, ka konkrētie darījumi (aktivitātes) tiek veikti atbilstoši, mērķtiecīgi un jēgpilni. Ja šāda rīcība neseko, pastāv augsts risks, ka nākamās revīzijas rezultātā būs spiesti sniegt negatīvu atzinumu.

Negatīvs atzinums

• nozīmē, ka revīzijā konstatētas būtiskas un visaptverošas neatbilstības, iestādēm nenodrošinot normatīvajos aktos noteikto funkciju veikšanu vai iekšējās kontroles sistēmas pietiekamu un atbilstošu darbību. Atsevišķos gadījumos negatīvais atzinums **var norādīt uz nepieciešamību steidzami pārvērtēt darījuma (aktivitātes) turpināšanas lietderību**, jo pastāv pamatotas bažas, ka finanšu līdzekļu ieguldījums plānoto mērķi nesasniedz.

Atteikums sniegt atzinumu

• nozīmē to, ka revidenti nevarēja iegūt pietiekamus pierādījumus un pārliecināties par darījuma atbilstību izvēlētajiem vērtēšanas kritērijiem. Mēs atsakāmies sniegt atzinumus tādos gadījumos, kad, piemēram, uzskaites nepilnību dēļ nevaram iegūt pierādījumus par aktivitātei piešķirtā finansējuma izlietojumu, aktivitāti reglamentējošā normatīvā bāze ir neviennozīmīgi interpretējama u.c. Mūsu atteikums sniegt atzinumu no turpmākās rīcības viedokļa ir **vērtējams pēc būtības – vai ir jāveic normatīvās bāzes sakārtošana vai jānodrošina izsekojama finansējuma uzskaitē u.tml.**

Arī nemodificēta jeb pozitīva atzinuma gadījumā, ja ir atklāti trūkumi, par kuriem vēlamies sniegt papildu skaidrojošu informāciju, atzinumā tiek pievienota apstākļus akcentējoša rindkopu:

Atzinums bez iebildēm

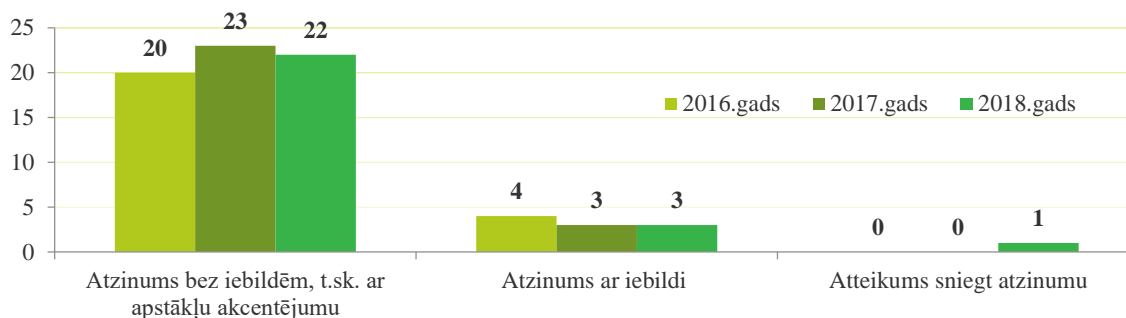
tiek sniegts gadījumos, kad gūstam pārliecību, ka piešķirtais finansējums atbilstības jautājuma realizēšanai visos būtiskajos aspektos **ir izlietots atbilstoši** piešķiršanas mērķim un sasniedzot plānotos rezultātus, ievērojot tiesību aktus, plānošanas dokumentus, valstiski (vai starptautiski) atzītu praksi un nozares standartus, kas uz to attiecas.

..... tomēr, ja vēlamies vērst uzmanību uz atsevišķiem trūkumiem **vai norādīt uz riskiem**, kas turpmāk var ietekmēt atbilstības jautājumam piešķirtā finansējuma atbilstošu izlietojumu, **atzinumam bez iebildes pievienojam apstākļus akcentējošu rindkopu.**

NAV KLASIFICĒTS

Par gada pārskatu

Kopumā finanšu revīziju ietvaros Valsts kontrole **sniedza 26 atzinumus par 2018.gada pārskatu** sagatavošanas pareizību – 22 atzinumus bez iebildēm, trīs atzinumus ar iebildēm¹³²¹ un vienu atteikumu sniegt atzinumu¹³²²:

70. attēls. Sniegto atzinumu par gada pārskatu sagatavošanas pareizību veidu izmaiņas 2016.–2018.gadā.

Par atbilstības jautājumiem

Veicot 2018.gada finanšu revīzijas un pamatojoties uz risku izvērtējumu, Valsts kontrole **pārbaudīja kopumā 20 atbilstības jautājumus 21 resorā¹³²³, par kuriem kopumā sniedzām 50 atzinumus**. Tika noteikti arī divi horizontāli atbilstības jautājumi:

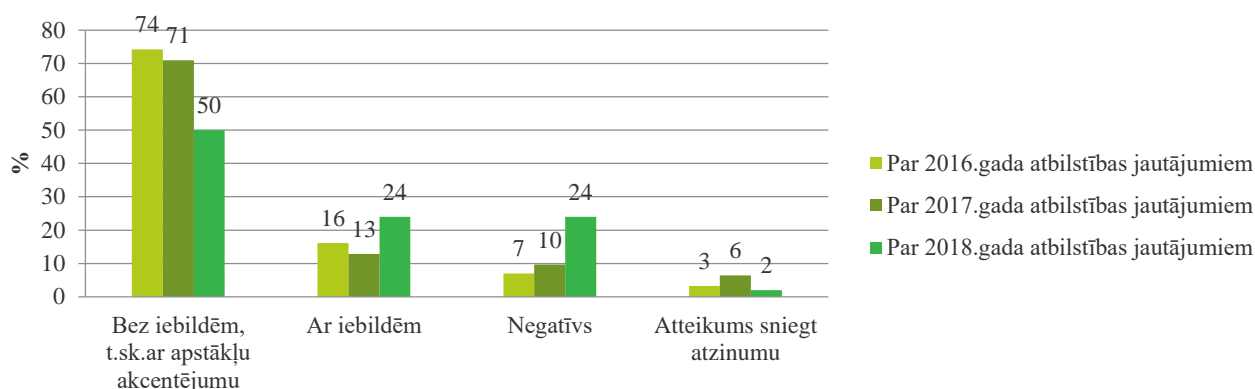
- ❖ vai piešķirtais finansējums attīstības izdevumiem¹³²⁴ ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus – šo jautājumu vērtējām 13 resoros¹³²⁵ un sniedzām 17 atzinumus;
- ❖ vai piešķirtais finansējums Latvijas simtgades svinībām ir izlietots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim, tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz to attiecas – šo jautājumu vērtējām visos (kopumā 15) resoros¹³²⁶, kur šādi izdevumi bija, katram resoram par šo jautājumu sniedzot atzinumu,

savukārt **18 atzinumi** tika sniegti par resoriem specifiski izvirzītiem atbilstības jautājumiem.

Horizontālo atbilstības jautājumu par attīstības izdevumu un par Latvijas simtgades svinībām piešķirtā finansējuma izlietojumu izvērtēšanas rezultāti apkopoti attiecīgajās šī ziņojuma sadaļās.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

71. attēls. Sniegto atbilstības jautājumu atzinumu veidu īpatsvara izmaiņas (%) pa gadiem.

Ar finanšu revīziju ziņojumiem un atzinumiem par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2018.gada pārskatiem var iepazīties Valsts kontroles tīmekļvietnē: <http://www.lrvk.gov.lv/revizija/>.

Revīzijas procedūras par ieņēmumu administrēšanas sistēmu

Revīzija plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka izveidotā ieņēmumu administrēšanas sistēma nodrošina, ka finanšu pārskatā nav būtisku neatbilstību un 2018.gadā iekasētie valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumi Saimnieciskā gada pārskatā par 2018.gadu ir klasificēti un uzskaitīti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un noteiktajā apjomā. Revīzija ietver procedūras, kas ļauj gūt atbilstošus, pietiekamus un ticamus pierādījumus, ka finanšu pārskatā par valsts budžeta ieņēmumiem nav būtisku neatbilstību.

Atzīstot, ka neviena nodokļu administrēšanas sistēma nevar nodrošināt, ka visos gadījumos, kad personām ir radušās nodokļu saistības, tiek izpildīts nodokļu deklarēšanas un nomaksas pienākums, revīzija ir plānota tā, lai gūtu pārliecību, ka nodokļu administrācijas izstrādātās un īstenotās procedūras nodrošina pietiekamu un savlaicīgu uzraudzību pār nodokļu ieņēmumu aprēķināšanu un iekasēšanu valsts budžetā. Pārliecība gūta, pārbaudot noteiktas nodokļu administrēšanas jomas, kurās plānošanas posmā identificēti augsti saistību izpildes riski un kuru mazināšanai ir būtiski, ka nodokļu administrācijas izstrādātās kontroles procedūras ir pietiekamas.

Revīzijā, izvērtējot revīzijas plānošanas posmā identificētos neatbilstību riskus, pārbaudes tika veiktas izlases veidā, lai pārbaudītu:

- ❖ nodokļu un nodevu uzrādīšanu Saimnieciskā gada pārskatā pēc naudas plūsmas principa;
- ❖ vai būtiskie nodokļu ieņēmumu posteņi, tas ir sociālās apdrošināšanas iemaksu, PVN, IIN, akcīzes nodokļa, UIN, TEN, izložu un azartspēļu nodokļa posteņi, kā arī muitas nodokļa postenis, ir uzrādīti pilnīgi, atbilstoši atzīti, novērtēti un klasificēti Saimnieciskā gada pārskatā par 2018.gadu normatīvajos aktos¹³²⁷ noteiktajā kārtībā un noteiktajā apjomā, veicot izlases veida pārbaudes par 98% no Saimnieciskā gada pārskatā par 2018.gadu norādītajiem kopbudžeta ieņēmumiem;
- ❖ nodokļu administrēšanas procesus, kas ietekmē nodokļu ieņēmumu uzrādīšanu Saimnieciskā gada pārskatā – nodokļu maksātāju reģistrācija un izslēgšana, nodokļu deklarēšana, nodokļu aprēķina

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

kontrole, nodokļu maksāšana (tajā skaitā parādu administrēšana), nodokļu pārmaksu atmaksa, kā arī krāpšanas risku un IS pārvaldība.

Valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas, kuras administrē ministrijas un attiecīgās pašvaldības, kopā veido valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumus 155 313 836 *euro*, tomēr katra atsevišķi nepārsniedz revīzijai noteikto būtiskumu. Būtiskākos posteņus veido valsts nodevas par valsts sniegto nodrošinājumu un juridiskajiem un citiem pakalpojumiem 78 974 967 *euro* un speciāliem mērķiem paredzētās valsts nodevas 58 578 388 *euro*. Saimnieciskā gada pārskata revīziju ietvaros nebūtisko nodokļu posteņi, valsts nodevas un citi nenodokļu ieņēmumi katru gadu tiek pārbaudīti izlases veidā. Pārbaudes tiek plānotas tā, lai piecu gadu laikā aptvertu nebūtisko nodokļu un nenodokļu ieņēmumus ar lielāko ieņēmumu apjomu. Revīzijas ietvaros tika veiktas pārbaudes par ieņēmumiem no nodevas par Zemesgrāmatu valsts un kancelejas nodevām, un par ieņēmumiem no izložu un azartspēļu nodevas.

Par pārējo valsts un pašvaldību budžetu ieņēmumu uzskaites pilnīgumu un administrēšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam pārliecība tika gūta:

- ❖ par nekustamā īpašuma nodokli – veicot revīziju par pašvaldību budžetiem, tajā skaitā, sadarbojoties ar zvērinātiem revidentiem;
- ❖ par ieņēmumiem no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem – veicot finanšu revīzijas par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu gada pārskatu sagatavošanas pareizību, pārbaudot, vai ministriju un citu centrālo valsts iestāžu gada pārskatos tie ir uzrādīti atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- ❖ par ieņēmumiem no dividendēm (maksājumi par valsts (pašvaldību) kapitāla izmantošanu) – revīzijas par Saimnieciskā gada pārskata par 2018.gadu ietvaros, pārbaudot, vai Saimnieciskā gada pārskatā ir uzrādīti visi saņemtie ieņēmumi no kapitālsabiedrību dividendēm, kurām tās jāmaksā;
- ❖ par procentu ieņēmumiem – revīzijas par Saimnieciskā gada pārskata par 2018.gadu ietvaros, pārbaudot valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanas pareizību - vai procentu ieņēmumi ir uzrādīti pilnīgi, atbilstoši atzīti, novērtēti un klasificēti;
- ❖ par ārvalstu finanšu palīdzību – revīzijas par Saimnieciskā gada pārskata par 2018.gadu ietvaros, pārbaudot valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanas pareizību – vai Valsts kasē saņemtie ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļi ir atbilstoši atzīti, novērtēti un klasificēti.

Revīzijā veiktas pārbaudes par to, kā nodokļu administrācija:

- ❖ nodrošina un uzrauga savlaicīgu nodokļu maksātāju reģistrāciju, tai skaitā saimnieciskās darbības veicēju atsevišķu veidu (patentmaksas maksātāji, MUN maksātāji) un PVN maksātāju korektu reģistrāciju;
- ❖ uzrauga nodokļu deklarāciju iesniegšanu;
- ❖ pārliecinās par pareizu PVN, UIN, akcīzes nodokļa, TEN, IIN un valsts sociālo apdrošināšanu obligāto iemaksu, izložu un azartspēļu nodokļa deklarēšanu, tajā skaitā, precizējot nepareizi veikto aprēķinu;
- ❖ izmanto tās rīcībā esošo informāciju, analizējot nodokļu maksātāju riskus pirms kontroles pasākumu veikšanas;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ nodrošina muitas maksājumu deklarēšanu un iekasēšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem;
- ❖ nodrošina pārmaksāto nodokļu atmaksāšanas procesu;
- ❖ veic nodokļu parādu piedziņas procesu;
- ❖ veic nodokļu parādu un pārmaksu dzēšanu.

Zvērinātu revidentu darba izmantošana

Saimnieciskā gada pārskata par 2018.gadu ietvaros Valsts kontrole izmantoja zvērinātu revidentu darbu atbilstoši 600. starptautiskā revīzijas standarta (SRS) “Īpaši apsvērumi – grupas finanšu pārskata revīzija (tostarp komponentu revidentu darbs)” un Augstāko revīzijas iestāžu Starptautiskā standarta ISSAI 1600 par 600. SRS piemērošanu publiskā sektora revīzijās prasībām, veicot šādu konsolidēto gada pārskatu un gada pārskatu finanšu revīzijas:

- ❖ 119 pašvaldību 2018.gada pārskatu revīzijas, sadarbojoties ar revīzijas izlasē iekļauto pašvaldību uzaicinātiem zvērinātiem revidentiem, kā arī veicot papildu detalizētās pārbaudes un analītiskās pārbaudes procedūras;
- ❖ to ministriju pakļautībā esošajās iestādēs, par kuru 2018.gada pārskatiem atzinumus sniedz zvērināti revidenti¹³²⁸, kā arī veicot papildu detalizētās pārbaudes un analītiskās pārbaudes procedūras.

Zvērinātu revidentu darba izmantošana pašvaldībās

Valsts kontrole 22.08.2018. vēstulē ir informējusi LZRA par Pašvaldību gada pārskatu daļai būtiskām darījumu grupām, par jautājumiem, kas Valsts kontrolei kā vadošam revidentam ir nozīmīgi finanšu revīzijā par pašvaldību 2018.gada pārskatiem un aicināja visu pašvaldību pieaicinātos zvērinātos revidentus revīzijas laikā gūt pārliecību par Saimnieciskā gada pārskatam būtisko bilances darījumu grupu pilnīgumu, eksistenci, novērtējumu, īpašumtiesībām un informācijas atklāšanu un ieņēmumu un izdevumu pārskata būtisko darījumu grupu pilnīgumu, notikšanas faktu, lieluma atbilstību, likumību un informācijas atklāšanu.

Valsts kontrole kā grupas revidents uzdeva visu pašvaldību zvērinātiem revidentiem, veicot finanšu revīziju par pašvaldību 2018.gada pārskatiem, sniegt atzinumu par atbilstības jautājumu “Vai pašvaldības noteiktā deputātu atlīdzības kārtība atbilst likuma¹³²⁹ prasībām un aprēķinātais atlīdzības apmērs nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus?”¹³³⁰. Valsts kontrole revīzijas laikā zvērinātiem revidentiem sniedza detalizētus metodoloģiskus norādījumus un atbalstu jautājuma izvērtēšanā, kā arī sagatavoja un ar LZRA saskaņoja norādījumus par revīzijas atbilstības jautājuma atzinuma ietvaru.

Par pašvaldību 2018.gada pārskatiem zvērināti revidenti ir snieguši:

- ❖ 108 atzinumus bez iebildēm, tajā skaitā septiņām pašvaldībām ir norādīti apstākļu akcentējumi;
- ❖ 11 atzinumus ar iebildēm, tajā skaitā piecām pašvaldībām papildus ir norādīti apstākļu akcentējumi.

Informācija par zvērinātu revidentu sniegtajiem iebildumiem un apstākļu akcentējumu apkopota 5.pielikumā.

NAV KLASIFICĒTS

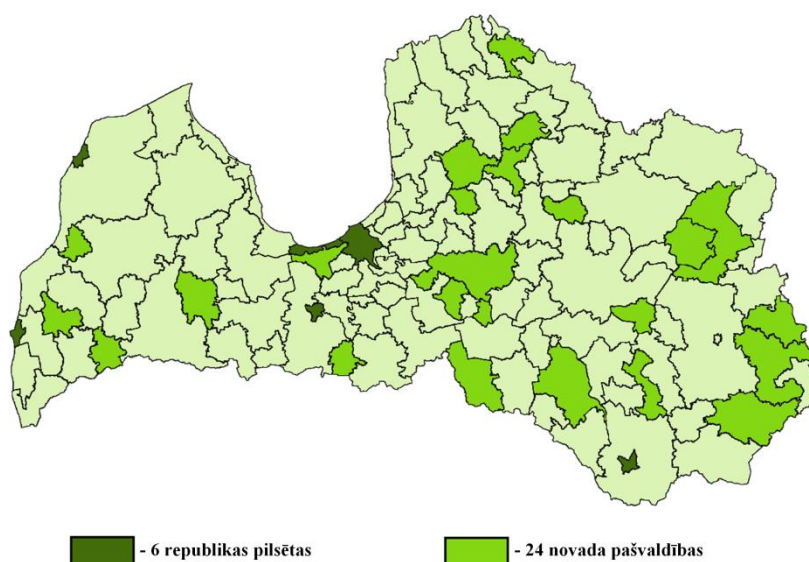
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijā, pārbaudot pašvaldību 2018.gada pārskatu datus, Valsts kontrole ir grupas atbildīgais partneris, un Valsts kontroles revidenti novērtēja arī pašvaldības uzaicinātā zvērinātā revidenta kā komponenta revidenta atbilstību ētikas prasībām un neatkarībai, kā arī noteica, vai zvērināta revidenta izvēlēta revīzijas pieceja dod iespēju paļauties uz viņa darbu.

Lai gūtu pārliecību par pašvaldību gada pārskatu daļas sagatavošanas atbilstību normatīvo aktu prasībām, finanšu revīzijas par pašvaldību 2018.gada pārskatiem izlasē tika iekļautas 30 pašvaldības (skatīt 72.attēlu), tajā skaitā:

- ❖ sešas republikas pilsētu pašvaldības (Daugavpils, Jelgava, Jūrmala, Liepāja, Rīga un Ventspils);
- ❖ 24 novadu pašvaldības (Aizkraukles, Alsungas, Babītes, Balvu, Beverīnas, Brocēnu, Ciblas, Dagdas, Durbes, Jaunpiebalgas, Jēkabpils, Lielvārdes, Līgatnes, Ludzas, Naukšēnu, Neretas, Ogres, Pārgaujas, Priekule, Rugāju, Rundāles, Vaiņodes un Varakļānu novads).

72.attēls. Valsts kontroles finanšu revīzijas par pašvaldību 2018.gada pārskatiem izlasē iekļautās 30 pašvaldības.

Revīzijas izlasē iekļauto 30 pašvaldību bilances aktīvu kopsumma 2018.gada 31.decembrī bija 5 622,4 milj. *euro* jeb 62 % no visu pašvaldību kopējiem aktīviem un izdevumu kopsumma bija 1 706,0 milj. *euro* jeb 55 % no visu pašvaldību kopējiem izdevumiem Naudas plūsmas pārskatā.

Revīzijas laikā, sadarbojoties ar zvērinātiem revidentiem un veicot papildu revīzijas procedūras izlasē iekļautajās pašvaldībās, tika gūta pārliecība par pašvaldību 2018.gada pārskatu sagatavošanas pareizību, un būtiskākie konstatējumi ir iekļauti šajā revīzijas ziņojumā.

Revīzijas pierādījumu un noslēguma posmā valsts revidenti 30 izlasē iekļautajās pašvaldībās papildus veica revīzijas procedūras bilances posteņos “Zeme, ēkas un būves” un “Bioloģiskie un pazemes aktīvi”, izvērtēja informāciju par pārvaldes uzdevumu deleģēšanu pašvaldību kapitālsabiedrībām, izlases veidā pārbaudīja pašvaldības deputātu atlīdzības noteikšanas kārtību un izdevumu klasifikāciju, kā arī:

- ❖ izvērtēja, vai zeme zem publiskajiem ūdeņiem (valsts īpašums, kas ir nodots pašvaldībām valdījumā uz likuma pamata) ir uzrādīta pilnīgi, ir atbilstoši atzīta, novērtēta un klasificēta;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ pārbaudīja Rīgas pašvaldības pieņemtā lēmuma tiesiskumu, kura rezultātā Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas gaisma” ir veikusi iepirkumu par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādāšanu un realizēšanu, kā arī pārbaudīja Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” izlasē iekļauto darījumu uzskaites atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- ❖ Rīgas pilsētas pašvaldībā izlases veidā izanalizēja Latvijas valsts simtgades svinību pasākumu īstenošanas izdevumus un to pamatojumu, kā arī apkopoja pašvaldību izdevumus Latvijas valsts simtgades svinību finansēšanai 2018.gadā;
- ❖ apkopoja pašvaldību zvērināto revidentu sniegto informāciju par deputātu atlīdzības noteikšanas kārtību un tās atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Valsts kontroles revidenti revīzijas izlasē iekļauto 30 pašvaldību 2018.gada pārskata neatbilstību novērtēšanai izmantoja zvērināta revidenta noteikto būtiskumu.

Revīzijā Valsts kasē izlases veidā tika pārbaudīta Valsts kases papildinformācijas “Pašvaldību budžeta iestāžu konsolidētā grāmatvedības bilance 2018.gada 31.decembrī”, “Pašvaldību budžeta iestāžu konsolidētais naudas plūsmas pārskats 2018.gadā” un Saimnieciskā gada pārskata pielikumu “Pašvaldību konsolidētā budžeta izpilde 2018.gadā (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus)”, “Kopsavilkums par pašvaldību pamatbudžeta izpildi 2018.gadā”, “Kopsavilkums par pašvaldību speciālā budžeta izpildi 2018.gadā” un “Kopsavilkums par pašvaldību ziedojumu un dāvinājumu izpildi 2018.gadā” sagatavošanas process un tā atbilstība Valsts kases Pārskatu departamenta Kvalitātes vadības sistēmas procedūras aprakstam.

Zvērinātu revidentu darba izmantošana finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu pārskatiem

Zvērinātu revidentu darbs ir izmantots sešās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2018.gada pārskatu sagatavošanas pareizību (skatīt tabulu Nr.37). Visos gadījumos zvērināti revidenti snieguši atzinumus bez iebildēm. Vienai Izglītības un zinātnes ministrijas pārraudzības institūcijai¹³³¹ atzinumā par gada pārskata pareizību zvērināts revidents ir iekļāvis apstākļu akcentējumu.

37.tabula

Zvērinātu revidentu darba izmantošana finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu pārskatiem.

Revidējamā vienība, kurā izmantots zvērināta revidenta darbs	Bilances kopsumma uz 31.12.2018. pārskatiem, par ko atzinumu sniedza zvērināts revidents, <i>euro</i>	Īpatsvars no revidējamās vienības konsolidētā pārskata bilances kopsummas, %
Izglītības un zinātnes ministrija ¹³³²	449 514 672	56%
Kultūras ministrija ¹³³³	13 584 674	2,3 %
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija	1 345 996	100%
Veselības ministrija ¹³³⁴	91 202 725	31%
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ¹³³⁵	14 886 036	4,8 %
Zemkopības ministrija ¹³³⁶	116 969 327	2 %

NAV KLASIFICĒTS

Iekšējā audita darba izmantošana

Pamatojoties uz starptautisko revīzijas standartu Nr.610 “Iekšējo revidentu darba izmantošana” un Augstāko revīzijas iestāžu Starptautisko standartu ISSAI 1610 par 610. SRS piemērošanu publiskā sektora revīzijās, Valsts kontrole sadarbojās ar iekšējā audita struktūrvienībām (turpmāk – iekšējais auditors) un revīzijas vajadzībām izmantoja iekšējo auditoru darbu divos veidos:

- ❖ iekšējā auditora jau paveikto darbu auditu ietvaros;
- ❖ iekšējā auditora darbu tiešās palīdzības veidā – vienojoties par konkrēta uzdevuma veikšanu Valsts kontroles tiešā pārraudzībā.

Iekšējā auditora jau paveiktā darba izmantošana

Valsts kontrole revīzijas vajadzībām izmantoja šādu iekšējo auditoru paveikto darbu:

- ❖ Finanšu ministrijas Iekšējā audita departamenta Iekšējā audita daļas veiktā audita “Valsts nodevu administrēšana un uzskaitē”¹³³⁷ rezultātu;
- ❖ Finanšu ministrijas Iekšējā audita departamenta Iekšējā audita daļas sagatavotā pārskata par konsultāciju “Izložu un azartspēļu organizācijas politikas īstenošanas pilnveide”¹³³⁸ rezultātu;
- ❖ Valsts kases Iekšējā audita nodaļas veikto auditu “Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma (GUP) audits” izpratnes iegūšanai par attiec;
- ❖ Izglītības un zinātnes ministrijas Iekšējā audita nodaļas veikto auditu “Padotības iestādes Priekuļu tehnikums vispārējā un finanšu vadība”, samazinot darba apjomu pārskata daļās “Sociālie pabalsti (stipendijas)” un “Apgrozāmie līdzekļi – Krājumi (Degviela)”;
- ❖ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Iekšējā audita departamenta Valsts vides dienestā veikto ārkārtas auditu “Autotransporta izmantošanas sistēmas darbība Valsts vides dienestā” attiecībā uz Valsts vides dienesta 2018.gada degvielas izdevumiem.

Iekšējā auditora darba izmantošana tiešās palīdzības veidā

Līdz šim Valsts kontrole ar iekšējiem auditoriem sadarbojās, tikai izmantojot iekšējā auditora jau paveiktu darbu audita ietvaros, bet šajā revīzijā Valsts kontrole ar iekšējiem auditoriem sadarbojās tiešās palīdzības veidā Valsts kontroles iniciēta Pilotprojekta ietvaros, t.i., daļu no nepieciešamās revīzijas pārlicības par revīzijas izlasē iekļauto valsts nodevu administrēšanas un uzskaites atbilstību¹³³⁹ valsts nodevu administrācijās Valsts kontrole ieguva, vienojoties ar iekšējiem auditoriem par konkrēta uzdevuma veikšanu Valsts kontroles tiešā pārraudzībā un izmantojot iekšējo auditoru veikto darbu.

Lai atbilstoši starptautisko revīzijas standartu¹³⁴⁰ prasībām varētu sadarboties ar institūcijas iekšējo auditoru tiešās palīdzības veidā, Valsts kontrole noslēdza vienošanos ar Pilotprojektā iesaistītās institūcijas vadību un iekšējo auditoru par institūcijas neiejaukšanos iekšējā auditora darbā, kuru tas veic Valsts kontroles uzdevumā, un iekšējā auditora apņemšanos ievērot konfidencialitāti un ziņot par jebkādiem objektivitātes apdraudējumiem.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Iekšējo auditoru dalība Pilotprojektā bija brīvprātīga, un tajā piedalījās septiņu ministriju un divu novadu pašvaldību iekšējie auditori (skatīt Tabulu Nr.38), lai gūtu pārlicību par revīzijas izlasē iekļauto valsts nodevu administrēšanas un uzskaites atbilstību valsts nodevu administrācijās.

38.tabula

Pilotprojekta dalībnieki un revīzijas izlasē iekļautās valsts nodevas.

Ministrija/ pašvaldība	Nodeva
Aizsardzības ministrija	Par atļaujas izsniegšanu niršanai jūrā tajās vietās, kur atrodas kuģu vraki vai nogrimuši priekšmeti, kas rada vai var radīt apdraudējumu jūras videi vai kultūrvēsturiskām vērtībām
Ārlietu ministrija	Par speciālu atļauju (licenču) izsniegšanu atsevišķiem komercdarbības veidiem
Finanšu ministrija	Par speciālu atļauju (licenču) izsniegšanu atsevišķiem komercdarbības veidiem
Kultūras ministrija	Par Latvijas Nacionālā arhīva sociāli tiesiskās izziņas sagatavošanu un izsniegšanu
Labklājības ministrija	Par speciālu atļauju (licenču) izsniegšanu atsevišķiem komercdarbības veidiem
Satiksmes ministrija	Par speciālo atļauju (licenču) izsniegšanu kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobiļiem un pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusiem
Zemkopības ministrija	Par selekcionāra tiesību piešķiršanu un pagarināšanu, par selekcionāra tiesību aizsardzību un par licences līguma reģistrāciju Valsts augu aizsardzības dienestā
Brocēnu pašvaldība Lielvārdes pašvaldība	Par notariāliem pakalpojumiem, nodevām par civilstāvokļa aktu reģistrāciju un par laulības reģistrāciju, civilstāvokļa akta reģistra ieraksta aktualizēšanu vai atjaunošanu un atkārtotas civilstāvokļa aktu reģistrācijas apliecības izsniegšanu

Lai gūtu pārlicību par valsts nodevu uzskaites un administrēšanas atbilstību normatīvajam regulējumam¹³⁴¹ un ka Valsts nodevu uzskaites pārskatā¹³⁴² uzrādītie dati par valsts nodevām ir atbilstoši, pilnīgi un patiesi, iekšējie auditori novērtēja arī institūcijas valsts nodevu administrēšanas un uzskaites iekšējās kontroles vidi, institūciju ieviestās kontroles un to efektivitāti. Pilotprojekta ietvaros iekšējie auditori veica revīzijā nepieciešamās un saskaņotās procedūras, lai iegūtu pierādījumus pārlicības sniegšanai. Valsts kontrole ieguva izpratni par revidējamo jomu, veica risku novērtējumu, izstrādāja revīzijas pieeju, veica metodoloģisko darbu izpildes vadību un apkopoja ministriju iekšējo auditoru paveiktā darba rezultātu un atklāja to ziņojumā.

Vienlaikus iekšējie auditori sagatavoja ziņojumus attiecīgajai ministrijai (pašvaldībai) par audita rezultātiem, atklājot tajā secinājumus un sniedzot rekomendācijas trūkumu novēršanai. Par nepilnībām nodevu administrēšanā četrām nodevas administrācijām sniegti kopumā deviņi ieteikumi, tai skaitā septiņi par valsts nodevu administrēšanas iekšējā procesa pilnveidi un divi, rosinot ministrijām veikt grozījumus ārējā normatīvajā regulējumā.

Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)

Kopš ir stājies spēkā 701.starptautiskais revīzijas standarts (turpmāk – SRS) “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā” un attiecīgi Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas (INTOSAI) izstrādātais Augstāko revīzijas iestāžu Starptautiskais standarts (ISSAI) 1701 “701.SRS Praktiskās piemērošanas vadlīnijas”, publiskā sektora revidenti ir jāizvērtē nepieciešamība iekļaut galvenos revīzijas jautājumus revīzijas atzinumā par finanšu pārskatiem. Iepriekš minētie standarti paredz, ka, lai uzlabotu revīzijas atzinuma informatīvo vērtību un nodrošinātu lielāku caurskatāmību saistībā ar veikto revīziju, revidents revīzijas gaitā var identificēt t.s. galvenos revīzijas

NAV KLASIFICĒTS

jautājums un ziņot par šiem jautājumiem, raksturojot tos revīzijas atzinumā. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniegts atsevišķs atzinums. (Jautājumi, kuru ietekmē tiek modificēts atzinums, netiek aprakstīti atzinuma “Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)” sadaļā, bet gan atzinuma pamatojuma rindkopā.

Minēto standartu izpratnē galvenie revīzijas jautājumi ir jautājumi, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgi jautājumi, par kuriem ir ziņots revidējamās vienības vadībai un kuriem revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību.

Atzinumā sniegtā informācija par galvenajiem revīzijas jautājumiem kalpo kā papildinformācija potenciālajiem finanšu pārskatu lietotājiem un palīdz gūt izpratni gan par jautājumiem, kurus revidents saskaņā ar profesionālo spriedumu ir atzinis par nozīmīgākajiem jautājumiem, gan par revidējamo vienību un jomām, kurās revidējamās vienības vadība ir izdarījusi nozīmīgus spriedumus revidēto finanšu pārskatu sagatavošanas procesā. Tāpat šī informācija var kalpot potenciālajiem lietotājiem kā pamatojums turpmākai saziņai ar revidējamās vienības vadību par konkrētiem pārvaldības aspektiem, revidētajiem finanšu pārskatiem vai veikto revīziju.

Ziņojuma sadaļā “Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)” tiek raksturots identificētais galvenais revīzijas jautājums, kā arī tiek norādīts, kāpēc attiecīgais jautājums ir uzskatāms par galveno revīzijas jautājumu un kā attiecīgais jautājums ir izvērts jeb atrisināts revīzijas gaitā.

Galvenais revīzijas jautājums, kas pēc revidentu profesionālā sprieduma bija visnozīmīgākais, veicot finanšu revīzijas par 2018.gadu, ir **Saimnieciskā gada pārskata sagatavošana**. Detalizētu informāciju skatīt revīzijas ziņojuma sadaļā *3.1.Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)*.

Revīzija nodrošināja pietiekamu pamatu revīzijas ziņojuma sagatavošanai.

Revīzijas apjoma ierobežojumi

Valsts kontrole revīzijā “Par Latvijas Republikas 2017.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” sniedza atzinumu ar iebildēm, nosakot šādus apjoma ierobežojumus, par kuriem arī **tiek noteikts apjoma ierobežojums attiecībā uz konsolidēto pārskatu sākuma atlikumiem 01.01.2018.:**

- ❖ tā kā Saimnieciskā gada pārskatā nodokļu ieņēmumi netiek uzrādīti pēc uzkrāšanas principa, Valsts kontrole nevar izteikt atzinumu par nodokļu ieņēmumu pilnīgumu, tas ir, vai pārskatā ir uzrādīti visi ieņēmumi, pret kuriem ir radies nodokļu pienākums, un visas saistības, kuras radušās nodokļu administrēšanas rezultātā, kas attiecas uz pārskata periodu, izņemot ieņēmumus no nekustamā īpašuma nodokļa, ko administrē pašvaldības;
- ❖ tā kā nodevu administrēšanas sistēma nav sakārtota un Saimnieciskā gada pārskatā uzrādītā informācija par nodevu ieņēmumiem nav pilnīga, kā arī pastāv risks, ka nodevas netiek iekasētas pilnā apmērā, Valsts kontrole nevar izteikt atzinumu par ieņēmumu no nodevām pilnīgumu;
- ❖ ņemot vērā pastāvošo nenoteiktību un atbilstošu, pietiekamu un ticamu pierādījumu trūkumu, Valsts kontrole nevar gūt pārliecību un neizsaka savu atzinumu par darījuma, ko noslēdzis

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Lielvārdes domes bijušais priekšsēdētājs J. Āboliņš, Lielvārdes novada domes vārdā parakstot dokumentu – parādzīmi/vekseli – 200 milj. *euro* vērtībā, iespējamo ietekmi vai tās neesamību uz Saimnieciskā gada pārskatu.

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus un noteikt, vai šajās pārskata daļās būtu nepieciešams veikt korekcijas attiecībā uz Saimnieciskā gada pārskatā valsts konsolidētās grāmatvedības bilances posteņi *Ilgtermiņa ieguldījumi* iekļauto ilgtermiņa ieguldījumu vērtību **1 743 128 459 euro jeb 7% no kopējā ilgtermiņa ieguldījumu vērtības valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē, tajā skaitā :**

- ❖ valsts konsolidētās grāmatvedības bilancē IZM konsolidētajā pārskatā iekļauto PIKC “Priekuļu tehnikums” **ilgtermiņa ieguldījumu 31.12.2018. bilances vērtību 7 788 963 euro** apmērā;
- ❖ valsts konsolidētās grāmatvedības bilances posteņos uzrādītajiem zemi, ēkām un būvēm **1 667 639 804 euro** vērtībā, t.sk. turējumā nodotiem 7 075 724 *euro* vērtībā:
  - **Rīgas pilsētas pašvaldības** 2018.gada pārskata bilances posteņi “Zeme, ēkas un būves un bilances posteņi “Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi” uzrādītajiem nekustamajiem īpašumiem **1 397 774 471 euro** vērtībā 31.12.2018., t.sk. dzīvojamām ēkām 254 230 386 *euro* vērtībā, transporta būvēm 957 527 751 *euro* vērtībā, zemi zem ēkām un būvēm 186 016 334 *euro* vērtībā un bilances posteņi “Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi” 2018.gada pārskatā uzrādīto nekustamo īpašumu **7 075 724 euro** vērtībā, jo vēl joprojām nav novērstas Saimnieciskā gada pārskatā par 2015.gadu konstatētās neatbilstības transporta būvju uzskaitē, pašvaldība turpina identificēt tai piekrietošas ēkas un būves, kas līdz šim nav bijušas atzītas pašvaldības uzskaitē. Šīs zeme, ēkas un būves tiek pakāpeniski reģistrētas Zemesgrāmatā un procesa rezultātā tiek veiktas korekcijas attiecībā uz uzskaitē esošo īpašumu bilances vērtību un zemes gabalu platību;
  - **Jūrmalas pilsēta pašvaldības** 2018.gada pārskata bilances posteņa “Zeme, ēkas un būves” sastāvā 31.12.2018. uzrādītajām transporta būvēm **44 976 169 euro** bilances vērtībā, jo pašvaldība veica ielu, tiltu un satiksmes pārvalu salīdzināšanu ar VAS “Latvijas valsts ceļi” reģistru, kurā tika konstatēts, ka dati kopumā atšķiras par 792 764 m²;
  - **Ogres novada pašvaldības** 2018.gada pārskata bilances posteņa “Zeme, ēkas un būves” sastāvā 31.12.2018. uzrādītajām transporta būvēm **28 334 803 euro** bilances vērtībā, jo ielu reģistra un kartogrāfiskās pārvaldīšanas sistēmas e-celi.lv datu aktualizācija Ogres pilsētā veikta 2018. gada novembra beigās, savukārt datu aktualizācija grāmatvedības uzskaitē tiks veikta 2019. gadā, Ogresgala pagasta ielu platību aktualizāciju Pašvaldība plāno veikt 2019. gadā;
  - **Ventspils novada pašvaldības** 2018.gada pārskata bilances posteņa “Zeme, ēkas un būves” sastāvā 31.12.2018. uzrādītajām transporta būvēm 31.12.2018. **8 327 079 euro** bilances vērtībā, jo nav veikta visu transporta būvju (ielas, ceļi, tilti) inventarizācija un salīdzināšanās ar publiskajiem valsts reģistriem minētajā jautājumā nav veikta normatīvo aktu noteiktajā kārtībā, tajā skaitā nav veikta arī to saraksta aktualizēšana AS “Latvijas valsts ceļi” uz 31.12.2018.;
  - **valsts konsolidētās grāmatvedības bilancē uzrādāmās zemes zem publiskajiem ūdeņiem ar kopējo kadastrālo vērtību 181 151 558 euro vērtību, jo:**
    - pašvaldību grāmatvedības uzskaitē joprojām nav nodrošināta vienota pieeja zemes zem publiskajiem ūdeņiem uzskaitē;
    - pašvaldību grāmatvedības uzskaitē nav uzrādītas aptuveni 1159 zemes vienības ar kopējo kadastrālo vērtību 65,8 milj. *euro*;

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- VZD KIS pie zemes zem publiskajiem ūdeņiem tiek uzskaitītas zemes vienības, kas neatrodas zem publiskajiem ūdeņiem, kā, piemēram, Pededzes kanāls, jo zemju īpašnieki vai tiesiskie valdītāji ir norādījuši kļūdainu zemes vienības lietošanas mērķi;
- ❖ valsts konsolidētās grāmatvedības bilances postenī 31.12.2018. uzrādītajiem bioloģiskiem un pazemes aktīviem **67 699 692 euro** vērtībā, t.sk.:
  - **Līgatnes novada pašvaldības** 2018.gada pārskatā bilances postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” 2018.gada pārskatā uzrādīto mežaudžu **638 995 euro** vērtību 31.12.2018., jo, veicot mežaudzēm grāmatvedības datu salīdzināšanos ar “Valsts meža dienests” datiem, tika konstatētas būtiskas platību starpības – pašvaldības grāmatvedībā mežaudžu platības ir uzrādītas lielākā apjomā nekā Valsts meža dienesta datos – 2018.gadā par 118,86 ha lielākā plātībā, bet 2017.gadā par 116,01 ha lielākā plātībā. Pašvaldība nav veikusi nekādas darbības, lai veiktu mežaudžu uzmērījumus dabā un reģistrētu normatīvo aktu kārtībā minētās platību starpības Valsts meža dienestā. Pamatojoties uz augstāk minēto, mums nebija iespējams noteikt, kādas vērtību un daudzumu korekcijas būtu jāveic pašvaldības ilgtermiņa ieguldījuma postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” sadaļā “Mežaudzes” pēc stāvokļa uz 2017.gada 31.decembri un uz 2018.gada 31.decembri;
  - **Ķeguma novada pašvaldības** 2018.gada pārskatā bilances postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” 2018.gada pārskatā uzrādīto mežaudžu **284 440 euro** vērtību 31.12.2018., jo Pašvaldības īpašumā ir zemes gabals Zizānu karjers, Birzgales pagastā ar kadastra apz. 7444 011 0048 11.96 ha platībā 7914 EUR vērtībā uz kura atrodas smilts-grants karjers. 2008.gadā bez atbilstoša vērtējuma pašvaldības pazemes aktīvu sastāvā ir ņemts uzskaitē karjera smilts-grants krājums 397 m³ apmērā;
  - **Madonas novada pašvaldības** 2018.gada pārskatā bilances postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” uzrādīto pazemes aktīvu **1 028 776 euro** vērtībā, jo, salīdzinot pašvaldības datus par pazemes aktīviem ar VSIA “Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” reģistra datiem, tika konstatētas atšķirības. Pašvaldības speciālisti turpinās padziļinātu pašvaldības bilancē uzskaitīto pazemes aktīvu inventarizāciju 2019.gadā. Ir sagaidāms, ka nekustamo īpašumu uzskaites vērtība turpmākajos periodos tiks koriģēta;
  - **Naukšēnu novada pašvaldības** 2018.gada pārskatā bilances postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” 2018.gada pārskatā uzrādīto pazemes aktīvu **21 343 euro** vērtībā, jo, salīdzinot grāmatvedībā esošos datus ar VSIA “Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” reģistra datiem, tika konstatēts, ka tajos ir iekļauti visas smilts-grants karjeras “Ķoņi” krājumi, bet pašvaldības lietojumā ir tikai daļa no šīs atradnes. Lai noteiktu krājumu daudzumu pašvaldības atradnēs, 2018.gadā veikta atradnes topogrāfiskā uzmērīšana un 2019.gadā tiks slēgts līgums un veikta derīgo izrakteņu atlikušo krājumu aprēķināšana;
  - Zemkopības ministrijas 2018.gada pārskatā 31.12.2018. uzrādītajiem pazemes aktīviem **65 726 138 euro** vērtībā;

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus attiecībā uz Satiksmes ministrijas 2018.gada pārskata ilgtermiņa ieguldījumu vērtību, jo nebija iespējams noteikt bilances postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” pārskata gada beigās neuzrādīto 13 izpētīto pazemes aktīvu (karjeru) krājumu 69 983 tūkst.m³ apmērā vērtību. Tā kā pazemes aktīvu publiskajā reģistrā ir norādīti izstrādātāji, nevis pazemes aktīvu īpašnieki, turētāji vai valdītāji, Valsts kontrole informāciju par Satiksmes ministrijas īpašumā, turējumā vai valdījumā esošajiem pazemes aktīviem nevarēja iegūt arī no publiskajiem reģistriem, ja to nesniedz revidējamā vienība.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus un noteikt, vai būtu nepieciešams veikt korekcijas attiecībā uz Saimnieciskā gada pārskatā valsts konsolidētās grāmatvedības bilances posteņi *Apgrozāmie līdzekļi* iekļauto krājumu ieguldījumu vērtību 790 190 tūkst. *euro* jeb 33% apmērā no kopējās krājumu vērtības valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē. Saistībā ar uzsāktajiem kriminālprocesiem revidenti **nevarēja noteikt, vai** Aizsardzības ministrijas konsolidētajā pārskatā iekļauto Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības **krājumiem 257 969 tūkst. *euro* vērtībā** jeb 9% no valsts konsolidētās grāmatvedības bilances posteņa *Krājumi* vērtības būtu nepieciešams veikt korekcijas.

01.01.2018. uzrādītajiem valsts konsolidētās grāmatvedības bilances aktīviem **29 905 891 *euro*** vērtībā, t.sk. Ventspils novada pašvaldības aktīviem¹³⁴³ 5 242 654 *euro* apmērā, Talsu novada pašvaldības aktīviem¹³⁴⁴ 24 019 966 *euro* apmērā, Līgatnes novada pašvaldības aktīviem¹³⁴⁵ 643 271 *euro* apmērā;

Valsts kontrole **nevar sniegt viedokli par** Rīgas pilsētas pašvaldības aģentūras “**Rīgas gaisma**” 2018.gada pārskatā **uzrādītajiem aktīviem un pasīviem** gada sākumā **19 923 tūkst. *euro*** vērtībā un gada beigās **19 781 tūkst. *euro*** vērtībā, jo:

- ❖ nav iespējams gūt pārliecību par gada pārskatā 2018.gada sākumā un beigās iekļauto inženierbūvju 17 314 tūkst. *euro* bilances vērtību jeb 87% no kopējiem Aģentūras aktīviem;
- ❖ revīzijas laikā nav gūta pārliecība par Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” ieņēmumiem vismaz 494 768 *euro* apmērā, jo Aģentūra nav nodrošinājusi maksas pakalpojumu sniegšanas uzskaites kontroli.

Valsts kontrole **nevar sniegt viedokli par Engures novada pašvaldības 2018.gada konsolidētajā pārskatā iekļautā Pansionāta “Rauda” aktīviem (1 809 tūkst. *euro* apmērā gada sākumā un 259 tūkst. *euro* gada beigās), pašu kapitālu (1 581 tūkst. *euro* gada sākumā un 1 383 tūkst. *euro* gada beigās), finansiālās darbības rezultātiem (17 tūkst. *euro* gada sākumā un 198 tūkst. *euro* gada beigās), naudas plūsmas ieņēmumiem (2 179 tūkst. *euro* 2017.gadā un 2 301 tūkst. *euro* 2018.gadā) un izdevumiem (2 175 tūkst. *euro* 2017.gadā un 2 533 tūkst. *euro* 2018.gadā),** jo Engures novada Pansionāta “Rauda” grāmatvedības uzskaites reģistri nesniedz pietiekamus pierādījumus par krājumu, debitoru parādu uzskaites datu pareizību, grāmatvedības uzskaitē netiek kārtota savlaicīgi, saprotami, pilnīgi, nevar konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Revīzijā netika gūta pārliecība par to, ka grāmatvedības uzskaitē visi uzrādītie darījumi ir atspoguļoti pareizi un izdarīti, pamatojoties uz ārējiem vai iekšējiem attaisnojuma dokumentiem, ko vadība vai augstākstāvošā institūcija būtu izdevusi vai apstiprinājusi.

Valsts kontrole revīzijā neguva pārliecību, ka Valsts kases noteiktā atvasināto finanšu instrumentu vērtība – 150 milj. *euro*, kas samazina valsts konsolidētajā grāmatvedības bilancē uzrādīto saistību vērtību, – **ir precīza un ticama, jo Valsts kase nepiemēro standarta metodi** atvasināto finanšu instrumentu vērtības noteikšanai. Tāpat Valsts kase **neveic** atvasināto finanšu instrumentu **efektivitātes novērtējumu saskaņā ar starptautiski pieņemtajām metodēm, tāpēc netika arī gūta pārliecība, ka Saimnieciskā gada pārskatā ir atzīti visi** ar atvasināto finanšu instrumentu izmantošanu **saistītie ieņēmumi un izdevumi.** Iepriekš minētie trūkumi ietekmē vairākus pārskata posteņus: gan bilances aktīvu (12 857 tūkst. *euro*) un pasīvu (*samazinot saistības par 150 209 tūkst. *euro* un uzrādot uzkrātās saistības 98 960 tūkst. *euro**), gan zembilances aktīvu (214 tūkst. *euro*) un pasīvu (1 367 tūkst. *euro*), gan ieņēmumus (5 717 tūkst. *euro*), gan arī izdevumus (21 409 tūkst. *euro*). Būtiskus **trūkumus**

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

konstatējām arī valsts parāda apkalpošanas izdevumu prognozēšanā – Valsts kases izmantotā matemātiskā modeļa (CaR) dokumentācija ir nepilnīga un prognozētais par valsts parādu maksājamo procentu izdevumu apmēra aprēķins ir neizsekojams.

Revīzijas noslēgumā Valsts kase **veica labojumus, kas palielināja iespējamās saistības zembilancē par 191 973 907 euro**, tomēr **pamatojums** iespējamo saistību uzrādīšanai šādā apmērā finanšu pārskata zembilancē **nav iesniegts**. Tāpēc **par iespējamo saistību apmēru 182 449 460 euro¹³⁴⁶ Valsts kontrole nevar sniegt viedokli**.

Valsts kontrolieres p.i.

I.Vārava

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Termini un skaidrojumi

Termins	Skaidrojums
Aģentūra	Rīgas pašvaldības aģentūra “Rīgas gaisma”
Atlīdzības likums	Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums
AFI	Atvasinātie finanšu instrumenti
ALTUM	Akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija Altum”
AS	Akciju sabiedrība
CAR	Cost-at-Risk
CCIRS	Valūtu mijmaiņas darījums vai procentu likmju un valūtu mijmaiņas darījums
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
CMIS	Centrālā muitas informācijas sistēma
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CVI	Centrālās valsts iestādes
EDS	VID elektroniskās deklarēšanas sistēma
EIB	Eiropas Investīciju banka
EKK	Ekonomiskās klasifikācijas kods
EMDAS	Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma
ePārskatu sistēma	Ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta pārskatu informācijas sistēma
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ES ETS	Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
EUROSTAT	Eiropas Savienības Statistikas birojs
Finanšu departaments	Rīgas domes Finanšu departaments
FM	Finanšu ministrija
FPP	Finanšu policijas pārvalde
FW	Nākotnes valūtas pirkšanas/ pārdošanas darījums (Forward)
HOP	VISMA <i>Horizon</i> pašapkalpošanās portāls
GUP	Grāmatvedības uzskaites pakalpojums
GUPD	Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma departaments
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IK	Individuālais komersants
Inspekcija	Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija
IS	Informācijas sistēma
ISSAI	<i>The International Standards of Supreme Audit Institutions</i>
IT	Informācijas tehnoloģijas
IU	Individuālais uzņēmums
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Termins	Skaidrojums
JPI	Jaunā politikas iniciatīva
KLUS	Krimināllietu uzskaites sistēma
KNAB	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
LOK	Latvijas Olimpiskā komiteja
LR	Latvijas Republika
LZRA	Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija
MAIS	Maksājumu administrēšanas informācijas sistēma
MK	Ministru kabinets
MKP	Muitas kontroles punkts
MUN	Mikrouzņēmumu nodoklis
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
NIS	VID Nodokļu informācijas sistēma
NMPP	Nodokļu un muitas policijas pārvalde
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
OIS	Bezriskadiennakts indeksa mijmaiņas diskonts
Paziņojums	“Paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām”
PKC	Pārresoru koordinācijas centrs
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
RAPLM	Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija
RD IKS departaments	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
RPIVA	Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija
Saimnieciskā gada pārskats	Latvijas Republikas gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem
Saraksts	Publisko personu un iestāžu saraksts
SGP	Saimnieciskā gada pārskats
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SIF	Sabiedrības integrācijas fonds
Simtgade	Latvijas valsts simtgade
SMK	Savienības Muitas kodekss
SPSGS	Starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti
SRS	Starptautiskais revīzijas standarts
TEN	Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis
UCAK	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža
UIN	Uzņēmumu ienākuma nodoklis
UVTN	Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS	Valsts administrācijas skola
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VIS	Valsts informācijas sistēma

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Termins	Skaidrojums
VK	Valsts kase
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VSAOI	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VZD KIS	Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā
ZIB	Ziemeļu Investīciju banka
ZS	Zemnieku saimniecība
XML	<i>eXtensible Markup Language</i>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

1.pielikums. SMK darbības programmas ieviešanas statuss uz 26.07.2019.

SMK projekts	IS ieviešanas datums ¹³⁴⁷	Precizētais IS ieviešanas datums ¹³⁴⁸	VID pielāgojumu ieviešanas datums	Ieviešana VID projekta ietvaros	Ieviešanas statuss ¹³⁴⁹ uz 26.07.2019.
“Reģistrētā eksportētāja sistēma” (REX)	01.01.2017.	01.01.2017.	01.01.2017.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. EMDAS sasaiste ar EK centrālo sistēmu reģistrēto eksportētāju kontrolei importa procedūrās.
“Saistoša izziņa par tarifu” (SIT)	01.10.2018.	01.10.2019.	-	E-muita 2. kārtā vai ārpus projektiem.	Procesā. Pagarināts ieviešanas termiņš atbilstoši programmai. 2019. gadā tiks veikta EDS pielāgošana, lai nodrošinātu piekļuvi EK eBTI sistēmai.
“Muitas lēmumi”	02.10.2017.	02.10.2017.	24.09.2017.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. EMDAS sasaiste ar EK Muitas lēmumu sistēmu, izmaiņas un papildinājumi atļauju kontroles mehānismā.
“Uzņēmēja tieša piekļuve Eiropas informācijas sistēmām”	02.10.2017.	02.10.2017.	02.10.2017.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. Ieviestas izmaiņas EDS, kas nodrošina integrēšanu ar EK Vienota lietotāju pārvaldības un digitālā paraksta mehānismu.
“Atzītā uzņēmēja (AEO) sistēmas jaunināšana” 1. posms	04.03.2018.	05.03.2018.	04.03.2018.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. Ieviesta EMDAS datu apmaiņa ar EK AEO sistēmu.
“Atzītā uzņēmēja (AEO) sistēmas jaunināšana” 2. posms	01.10.2019.	15.12.2019.	-	E-muita 2. kārtā vai ārpus projektiem.	Procesā. 2019. gadā tiks veikta EDS pielāgošana, lai nodrošinātu piekļuvi EK eAEO sistēmai.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

SMK projekts	IS ieviešanas datums ¹³⁴⁷	Precizētais IS ieviešanas datums ¹³⁴⁸	VID pielāgojumu ieviešanas datums	Ieviešana VID projekta ietvaros	Ieviešanas statuss ¹³⁴⁹ uz 26.07.2019.
“Uzņēmēju reģistrācijas un identifikācijas sistēmas jaunināšana (EORI 2)”	01.03.2018.	05.03.2018.	04.03.2018.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. Ieviesta EMDAS datu apmaiņa ar EK AEO un EORI 2 sistēmu.
“Surveillance 3”	01.10.2018.	01.10.2018.	20.08.2018.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. Nodrošināta importa un eksporta muitas deklarāciju datu nodošana no EMDAS/ITVS uz EK Surveillance3 sistēmu.
“Savienības statusa apliecinājums” (PoUS)	01.10.2019.	01.03.2024.	-	E-muita 2. kārtā	Nav uzsākts. 2019.gadā EK plāno atsākt darbu pie projekta un pārskatīt koncepciju.
“Jaunās datorizētās tranzīta kontroles sistēmas (NCTS) jaunināšana” 1.komponente (NCTS 5. posms)	02.03.2020.	01.12.2023.	-	E-muita 2. kārtā	Nav uzsākts. Turpinās darbs pie EK kopējo specifikāciju saskaņošanas. Darbu pie nacionālo sistēmu izstrādes plānots uzsākt 2020. gada sākumā.
“Jaunās datorizētās tranzīta kontroles sistēmas (NCTS) jaunināšana” 2.komponente (NCTS 6. posms)	02.03.2020.	01.06.2025.	-	E-muita 2. kārtā vai ārpus projektiem	Nav uzsākts.
“Automatizēta eksporta kontroles sistēma” (AES)	02.03.2020.	01.12.2023.	-	E-muita 2. kārtā	Nav uzsākts. Turpinās darbs pie EK kopējo specifikāciju saskaņošanas. Darbu pie VID sistēmu pielāgošanas plānots uzsākt 2020. gada sākumā.
“Informācijas lapas (INF) īpašajām	02.03.2020.	01.06.2020.	VID aktivitātes nav nepieciešamas, jo tiek veikta jaunās centrālās EK sistēmas izstrāde, kuru nebūs nepieciešams		

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

SMK projekts	IS ieviešanas datums ¹³⁴⁷	Precizētais IS ieviešanas datums ¹³⁴⁸	VID pielāgojumu ieviešanas datums	Ieviešana VID projekta ietvaros	Ieviešanas statuss ¹³⁴⁹ uz 26.07.2019.
procedūrām”			sasaistīt ar nacionālajām sistēmām.		
“Īpašās procedūras” 1. komponente (eksports)	02.03.2020.	01.12.2023.	-	E-muita 2. kārtā	Nav uzsākts. Darbu pie nacionālo sistēmu izstrādes plānots uzsākt 2020. gada sākumā.
“Īpašās procedūras” 2. komponente (imports)	Nosaka dalībvalstis, vēlākais līdz 31.12.2020.	31.12.2022.	03.06.2018.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. Projekts tika īstenots SMK projekta “Valstu importa sistēmu jaunināšana” ietvaros.
“Īerašanās paziņojums, uzrādīšanas paziņojums un pagaidu uzglabāšana”	Nosaka dalībvalstis, vēlākais līdz 31.12.2020.	31.12.2022.	24.09.2017. 03.06.2018.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. Veiktas izmaiņas un papildinājumi EMDAS Manifestu/Pagaidu uzglabāšanas sistēmā un citās saistītajās VID IS, nodrošinot to atbilstību SMK prasībām, ieviešot jaunās funkcionalitātes un automatizēto riska analīzi.
“Valstu importa sistēmu jaunināšana”	Nosaka dalībvalstis, vēlākais līdz 31.12.2020.	31.12.2022.	03.06.2018.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. Veiktas izmaiņas un papildinājumi EMDAS Importa sistēmā atbilstoši SMK DA/IA B. pielikumam un EUCDM V2.0, kā arī veiktas attiecīgās izmaiņas ITVS un citās saistītajās VID IS.
“Importa centralizēta muišošana (CCI)” 1. posms		01.12.2023.	-	E-muita 2. kārtā	Nav uzsākts. Darbu pie VID IS izstrādes plānots uzsākt 2020. gadā.
“Importa centralizēta muišošana (CCI)” 2. posms	Plānu ietver CCI projekta dokumentācijā	01.06.2025.	-	E-muita 2. kārtā vai ārpus projektiem	Nav uzsākts.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

SMK projekts	IS ieviešanas datums ¹³⁴⁷	Precizētais IS ieviešanas datums ¹³⁴⁸	VID pielāgojumu ieviešanas datums	Ieviešana VID projekta ietvaros	Ieviešanas statuss ¹³⁴⁹ uz 26.07.2019.
“Galvojumu pārvaldība” (GUM) 1. komponente (galvojumiem, kurus izmanto vairākās dalībvalstīs)	01.10.2020.	01.06.2025.	-	E-muita 2. kārtā	Nav uzsākts. EK nav uzsākts darbs pie koncepcijas izstrādes.
“Galvojumu pārvaldība” (GUM) 2. komponente (galvojumiem, kurus izmanto vienā dalībvalstī)	Nosaka dalībvalstis, vēlākais līdz 31.12.2020.	01.06.2025.	11.06.2017. 24.09.2017.	E-muita 1. kārtā	Pabeigts. Veiktas izmaiņas un papildinājumi EMDAS, nodrošinot jauna galvojuma veida ieviešanu un vienreizējā galvojuma automatizētu kontroli.
“Importa kontroles sistēma 2” (ICS 2) 1. posms		15.03.2021.	-	E-muita 2. kārtā	Nav uzsākts. Darbu pie VID nacionālo sistēmu izstrādes plānots uzsākt 2019. otrajā pusē.
“Importa kontroles sistēma 2” (ICS 2) 2. posms	Plānu ietver ICS2 projekta dokumentācijā	01.03.2023.	-	E-muita 2. kārtā	Nav uzsākts.
“Importa kontroles sistēma 2” (ICS 2) 3. posms		01.03.2024.	-	E-muita 2. kārtā vai ārpus projektiem	Nav uzsākts.

NAV KLASIFICĒTS

2.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – atbalsta pasākumi nodokļu maksātājiem

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums?
Pārskata gadā plānotie ieņēmumi ir 33 milj. <i>euro</i> (kopā trijos gados 99 <i>euro</i>)		
<p>Galvenais pārbaudāmais jautājums – vai valsts atbalsta pasākums, nodokļu maksātājiem dzēšot nokavējuma naudas un soda naudas:</p> <p>- tiek īstenots, ievērojot tiesību aktus, kas uz to attiecas?</p> <p>- sasniedz izvirzītos mērķus – tiek atvieglots nodokļu maksātāju nodokļu parāda slogs, palielināti budžeta ieņēmumi un samazināts kopējais nodokļu maksātāju nodokļu parāda apjoms?</p>		
<p>Vai valsts atbalsta pasākums, nodokļu maksātājiem dzēšot nokavējuma naudas un soda naudas parāda nomaksas gadījumā, tiek īstenots, ievērojot tiesību aktus, kas uz to attiecas, un sasniedzot izvirzītos mērķus – tiek atvieglots nodokļu maksātāju nodokļu parāda slogs, palielināti budžeta ieņēmumi un samazināts kopējais nodokļu maksātāju nodokļu parāda apjoms?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ I. VID ir organizējis atbalsta pasākumu atbilstoši tiesību aktos noteiktajām prasībām: <ol style="list-style-type: none"> 1) VID izstrādātais iekšējais regulējums atbilst likumam; 2) atbalsta pasākumam apstiprinātie nodokļu maksātāji atbilst likumā noteiktajiem kritērijiem; 3) lēmums par nodokļu maksātāja dalības atbalsta pasākumos atcelšanu pieņemts atbilstoši likumā izvirzītajiem nosacījumiem; 4) lēmums par nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanu pieņemts, ievērojot likumā noteiktos nosacījumus. ■ II. Atbalsta pasākums sasniedzis izvirzītos mērķus: <ol style="list-style-type: none"> 1) ik gadu budžetā iemaksāti 33 milj. <i>euro</i>, kopumā pozitīvā ietekme uz budžetu trijos gados 99 milj. <i>euro</i>; 2) ir noteikta AP mērķauditorijas un tās aktivitāte (tā kā FM nav konkrētu rādītāju, tad AP dalībnieku skaits no potenciāli iespējamajiem ir ne mazāks kā NAP); 3) ir noteikts AP plānotais nodokļu parāda apjoms, kas tiks pieteikts pasākumam (tā kā FM nav noteikusi rādītāju, tad nodokļu parādu apjoms, kas pieteikts AP ir ne mazāks kā NAP); 4) ir noteikts pieļaujama atcelto lēmumu par piedalīšanos atbalsta pasākumā īpatsvars, pie kura FM uzskatīs, ka AP mērķis ir sasniegts (tā kā FM nav noteikusi rādītāju, tad visā AP īstenošanas laikā atcelto lēmumu skaita īpatsvars (%) ir ne lielāks kā NAP). 	<p>Atbilde uz apakšjautājumiem:</p> <p>I. VID daļēji ir organizējis atbalsta pasākumu atbilstoši tiesību aktos noteiktajām prasībām, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☑ kritērijs sasniegts – <ol style="list-style-type: none"> 1) VID izstrādātais iekšējais regulējums atbilst likumam; ☑ kritērijs sasniegts – <ol style="list-style-type: none"> 2) atbalsta pasākumam apstiprinātie nodokļu maksātāji atbilst likumā noteiktajiem kritērijiem; ☑ kritērijs sasniegts daļēji – <ol style="list-style-type: none"> 3) lēmums par nodokļu maksātāja dalības atbalsta pasākumos atcelšanu ir pieņemts, bet nav pieņemts atbilstoši likumā izvirzītajiem nosacījumiem; ☑ kritērijs sasniegts daļēji – <ol style="list-style-type: none"> 4) lēmums par nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanu ir pieņemts, bet divos gadījumos, neievērojot likumā noteiktos nosacījumus. <p>II. Atbalsta pasākums sasniedzis izvirzītos mērķus, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☑ kritērijs sasniegts – <ol style="list-style-type: none"> 1) 2018.gadā budžetā no atbalsta pasākuma iemaksāti 32 milj. <i>euro</i>, t.i., 97% no plānotajiem 33 milj. <i>euro</i> gadā, bet pastāv risks, ka kopumā pozitīvā ietekme uz budžetu trijos gados nesasnies 99 milj. <i>euro</i>; ☑ kritērijs sasniegts – <ol style="list-style-type: none"> 2) AP dalībnieku skaits no

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums?
		<p>potenciāli iespējamajiem ir ne mazāks kā NAP;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☑ kritērijs sasniegts - 3) nodokļu parādu apjoms valsts budžetā, kas pieteikts AP, nav mazāks kā NAP; ☑ kritērijs sasniegts - 4) 2018.gadā atcelto AP lēmumu skaita īpatsvars (%) ir mazāks nekā NAP.

NAV KLASIFICĒTS

3.pielikums. Kādi bija atbalsta pasākumu nosacījumi¹³⁵⁰?

Dzēs soda naudu, samaksājot parādu!

Privātpersonām

Ja Tev ir nodokļu* parāds, no 1.oktobra līdz 2.janvārim piesakies atbalsta pasākumam un nemaksā nokavējuma un soda naudu!

**01.10.2017.
02.01.2018.**

Iesniegumā norādi:

- ✓ nodokļa veidu
- ✓ pamatparāda summu
- ✓ cik mēnešos parādu segsi (līdz 24 mēnešiem, bet ne ilgāk kā līdz 31.12.2019.)

VID:

1. 21 dienas laikā pieņem lēmumu
2. nosūta Tev to EDS (vai pa pastu)
3. pēc pamatparāda samaksas dzēš soda un kavējuma naudu

* Atbalsta pasākums attiecas uz visiem nodokļiem, izņemot nekustamā īpašuma nodokli.

Dzēs soda naudu, samaksājot parādu!

Uzņēmējiem

Ja Tev ir nodokļu* parāds, no 1.oktobra līdz 2.janvārim piesakies atbalsta pasākumam un nemaksā nokavējuma un soda naudu!

**01.10.2017.
02.01.2018.**

! Atbalsts attiecas uz pamatparāda summu, kas nepārsniedz uz 01.06.2017. esošo parāda summu un nav samaksāta iesnieguma iesniegšanas brīdī.

Iesniegumā EDS norādi:

- ✓ nodokļa veidu
- ✓ cik mēnešos parādu segsi (līdz 24 mēnešiem, bet ne ilgāk kā līdz 31.12.2019.)

VID:

1. 21 dienas laikā pieņem lēmumu
2. nosūta to EDS
3. pēc pamatparāda samaksas dzēš soda un kavējuma naudu

* Atbalsta pasākums attiecas uz visiem nodokļiem, izņemot nekustamā īpašuma nodokli un solidaritātes nodokli.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

4. pielikums. Valsts kases iesniegtais valsts izsniegto galvojumu izvērtējums

Galvojuma saņēmējs	Pašreizējs pienākums, kam pamatā pienākumu radošs notikums pagātnē	Ekonomiskos labumus vai pakalpojumu potenciālu ietverošo resursu aizplūšana pie izpildes	Valsts kases izvērtējums
<p style="text-align: center;">Galvojumi veselības aprūpes iestādēm</p>	<p style="text-align: center;"><u>pienākumu radošs notikums ir:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> noslēgtie galvojuma līgumi ar kredītiestādi par valsts galvojumu par veselības aprūpes iestādes noslēgto aizņēmumu (aizņēmuma līgums starp veselības aprūpes iestādi un kredītiestādi); valdības lēmums par valsts budžeta līdzekļu ieguldījumu kapitālsabiedrību pašu kapitālā, lai kapitālsabiedrības segtu aizdevuma pamatsummu atmaksas 	<ul style="list-style-type: none"> Precīzi zināma - valsts budžeta ieguldījumu kapitālsabiedrību pamatkapitālā summa, kas atbilst aizdevuma pamatsummas atmaksas summai. Valsts budžeta līdzekļi paredzēti Veselības ministrijas apakšprogrammā 33.07.00 "Valsts galvoto aizdevumu atmaksa" budžeta gadam. Daļēji zināma kalendārā gadā veselības aprūpes iestāžu procentu maksājumu summa kredītiestādēm, jo aizņēmumiem ir piemērotas mainīgās procentu likmes. Saistības būs jāizpilda tikai tad, ja tiks saņemts pieprasījums no finanšu institūcijas atbilstoši Līgumos noteiktajai summai. 	<p>Uzkrājumus potenciāliem zaudējumiem atzīst galvojuma patiesajā vērtībā atkarībā no saistību izpildes iestāšanās varbūtības un/vai aplēstās zaudējumu summas aplēses precizitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ja nav zināma summa vai izpildes laiks, tad bilances postenī "Uzkrājumi" (31.12.2018. galvojumi veselības aprūpes kapitālsabiedrībām šajā bilances postenī nav atzīti); ja ir zināma summa un atmaksas laiks un ir paredzēti līdzekļi valsts budžetā, bilances Saistībās postenī "Uzkrātās saistības", nodalot ilgtermiņa un īstermiņa daļu (31.12.2018. galvojumu veselības aprūpes kapitālsabiedrībām uzkrātās saistības par pamatsummām šajos bilances posteņos ir atzītas); ja iestājas gadījums, kad saistību izpildi jāveic Valsts kasei, tad tā atzīst saistības maksājamās summas apmērā pret kredītiestādi un prasības pret galvojumaņēmēju, atbilstoši veicot maksājumu kredītiestādei VK samazina saistības, savukārt, saņemot atmaksu no galvojumaņēmēja, dzēš prasības (31.12.2018. galvojumi veselības aprūpes kapitālsabiedrībām šajā bilances postenī nav atzīti) <p style="text-align: center;">+</p> <p>Sniegta informācija par galvojumu zembilances postenī "Izsniegtie galvojumi"</p>
<p style="text-align: center;">Galvojumi sporta būvju celtniecībai (LOK)</p>	<p style="text-align: center;"><u>pienākumu radošs notikums ir:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> noslēgtie galvojuma līgumi ar kredītiestādēm par valsts galvojumu par LOK noslēgtiem aizņēmumiem (aizņēmuma līgumi starp LOK un kredītiestādēm); Likumā par budžetu kārtējam gadam paredzētais finansējums Izglītības ministrijas valsts pamatbudžeta apakšprogrammā 09.23. "Valsts ilgtermiņa saistības sportā - dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) - valsts galvoto aizdevumu atmaksai" 	<ul style="list-style-type: none"> Precīzi zināma - LOK maksājamā aizdevuma pamatsumma kredītiestādēm. Valsts budžeta līdzekļi paredzēti Izglītības ministrijas apakšprogrammā 09.23 "Valsts ilgtermiņa saistības sportā - dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) - valsts galvoto aizdevumu atmaksai". Daļēji zināma kalendārā gadā LOK procentu maksājumu summa kredītiestādēm, jo aizņēmumiem ir piemērotas mainīgās procentu likmes. 	<p>Uzkrājumus potenciāliem zaudējumiem atzīst galvojuma patiesajā vērtībā atkarībā no saistību izpildes iestāšanās varbūtības un/vai aplēstās zaudējumu summas aplēses precizitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ja nav zināma summa vai izpildes laiks, tad bilances postenī "Uzkrājumi" (31.12.2018. galvojumi LOK šajā bilances postenī nav atzīti); ja ir zināma summa un atmaksas laiks un ir paredzēti līdzekļi valsts budžetā, bilances Saistībās postenī "Uzkrātās saistības", nodalot ilgtermiņa un īstermiņa daļu (31.12.2018. galvojumiem LOK ir atzīta uzkrāto saistību ilgtermiņa daļa par pamatsummām un procentu maksājumiem, kā arī īstermiņa daļā tikai par procentiem); ja iestājas gadījums, kad saistību izpildi jāveic Valsts kasei, tad tā atzīst saistības maksājamās summas apmērā pret kredītiestādi un prasības pret galvojumaņēmēju, atbilstoši veicot maksājumu kredītiestādei VK samazina saistības, savukārt, saņemot atmaksu no galvojumaņēmēja, dzēš prasības

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Galvojuma saņēmējs	Pašreizējais pienākums, kam pamatā pienākumu radošs notikums pagātnē	Ekonomiskos labumus vai pakalpojumu potenciālu ietverošo resursu aizplūšana pie izpildes	Valsts kases izvērtējums
		<ul style="list-style-type: none"> Saistības būs jāizpilda tikai tad, ja tiks saņemts pieprasījums no kredītiestādes atbilstoši Līgumos noteiktajai summai 	(31.12.2018. galvojumi LOK šajos bilances posteņos nav atzīti) + Sniegta informācija par galvojumu zembilances posteņi "Izsniegtie galvojumi"
ZIB	pienākumu radošs notikums ir: - noslēgtie valsts galvojuma līgumi (Līgumi) ar ZIB.	<u>Precīzi nav zināma saistību (iespējamā maksājamā) summa -</u>	Uzkrājumus potenciāliem zaudējumiem atzīst galvojuma patiesajā vērtībā atkarībā no saistību izpildes iestāšanās varbūtības un/vai aplēstās zaudējumu summas aplēses precizitātes: <ul style="list-style-type: none"> ja nav zināma summa vai izpildes laiks, tad bilances posteņi "Uzkrājumi" (31.12.2018. galvojumi ZIB šajā bilances posteņi nav atzīti); ja ir zināma summa un atmaksas laiks un ir paredzēti līdzekļi valsts budžetā, bilances Saistībās posteņi "Uzkrātās saistības", nodalot ilgtermiņa un īstermiņa daļu (31.12.2018. galvojumi ZIB šajos bilances posteņos nav atzīti, jo līdzekļi nav paredzēti nevienas ministrijas budžetā); ja iestājas gadījums, kad saistību izpildi jāveic Valsts kasei, tad tā atzīst saistības maksājamās summas apmērā pret kredītiestādi un prasības pret galvojumaņēmēju, atbilstoši veicot maksājumu kredītiestādei VK samazina saistības, savukārt, saņemot atmaksu no galvojumaņēmēja, dzēš prasības (31.12.2018. prasības pret galvojumuņēmējiem ZIB/ Landmond Limited atzītas bilances posteņi "Citi īstermiņa aktīvi" un izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam 100% apmērā); + Sniegta informācija par galvojumu zembilances posteņi "Izsniegtie galvojumi"
EIB	pienākumu radošs notikums ir: - noslēgtais valsts galvojuma līgums ar EIB.	<u>Precīzi nav zināma saistību (iespējamā maksājamā) summa -</u> saistības būs jāizpilda tikai tad, ja tiks saņemts pieprasījums no EIB atbilstoši Līgumā noteiktajai summai.	Uzkrājumus potenciāliem zaudējumiem atzīst galvojuma patiesajā vērtībā atkarībā no saistību izpildes iestāšanās varbūtības un/vai aplēstās zaudējumu summas aplēses precizitātes: <ul style="list-style-type: none"> ja nav zināma summa vai izpildes laiks, tad bilances posteņi "Uzkrājumi" (31.12.2018. galvojumi EIB šajā bilances posteņi nav atzīti); ja ir zināma summa un atmaksas laiks un ir paredzēti līdzekļi valsts budžetā, bilances Saistībās posteņi "Uzkrātās saistības", nodalot ilgtermiņa un īstermiņa daļu (31.12.2018. galvojumi EIB šajos bilances posteņos nav atzīti, jo līdzekļi nav paredzēti nevienas ministrijas budžetā); ja iestājas gadījums, kad saistību izpildi jāveic Valsts kasei, tad tā atzīst saistības maksājamās summas apmērā pret kredītiestādi un prasības pret galvojumaņēmēju, atbilstoši veicot maksājumu kredītiestādei VK samazina saistības, savukārt, saņemot atmaksu no galvojumaņēmēja, dzēš prasības (31.12.2018. galvojumi EIB šajos bilances posteņos nav atzīti) + Sniegta informācija par galvojumu zembilances posteņi "Izsniegtie galvojumi"
Galvojumi ostām	pienākumu radošs notikums ir: - noslēgtie valsts galvojuma līgumi par ostu	<u>Precīzi nav zināma saistību (iespējamā maksājamā) summa -</u>	Uzkrājumus potenciāliem zaudējumiem atzīst galvojuma patiesajā vērtībā atkarībā no saistību izpildes iestāšanās varbūtības un/vai aplēstās zaudējumu

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Galvojuma saņēmējs	Pašreizējs pienākums, kam pamatā pienākumu radošs notikums pagātnē	Ekonomiskos labumus vai pakalpojumu potenciālu ietverošo resursu aizplūšana pie izpildes	Valsts kases izvērtējums
	noslēgtajiem aizņēmuma līgumiem ar kredītiestādēm (aizņēmuma līgumi starp ostām un kredītiestādēm).	saistības būs jāizpilda tikai gadījumā, ja tiks saņemts pieprasījums no kredītiestādes atbilstoši Līgumam noteiktajai summai (t.i., maksimums līdz līgumā noteiktās summas apmēram saskaņā ar aizdevuma atmaksas grafiku un attiecīgajā periodā maksājamiem procentiem), kā arī ņemot vērā paša aizņēmēja kredītspēju (spēju izpildīt sava aizņēmuma saistības).	summas aplēses precizitātes: <ul style="list-style-type: none"> • ja nav zināma summa vai izpildes laiks, tad bilances postenī "Uzkrājumi" (31.12.2018. galvojums Rojas ostas pārvaldei par pamatsummu un procentiem ir atzīts, Mērsraga un Salacgrīvas ostas pārvaldei nav atzīts); • ja ir zināma summa un atmaksas laiks un ir paredzēti līdzekļi valsts budžetā, bilances Saistībās postenī "Uzkrātās saistības", nodalot ilgtermiņa un īstermiņa daļu; (31.12.2018. galvojumi ostas pārvaldēm šajos bilances posteņos nav atzīti, jo līdzekļi nav paredzēti nevienas ministrijas budžetā); • ja iestājas gadījums, kad saistību izpildi jāveic Valsts kasei, tad tā atzīst saistības maksājamās summas apmērā pret kredītiestādi un prasības pret galvojumaņēmēju, atbilstoši veicot maksājumu kredītiestādei VK samazina saistības, savukārt, saņemot atmaksu no galvojumaņēmēja, dzēš prasības (31.12.2018. prasības pret galvojumuņēmēju Rojas ostas pārvaldi šajos atzītas bilances postenī "Citi īstermiņa aktīvi" un izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam 100% apmērā) + Sniegta informācija par galvojumu zembilances postenī "Izsniegtie galvojumi"
Galvojumi valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām	<p style="text-align: center;"><u>pienākumu radošs notikums ir:</u></p> - noslēgtie valsts galvojuma līgumi par valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību noslēgtajiem aizņēmuma līgumiem ar kredītiestādēm (aizņēmuma līgumi starp pašvaldību kapitālsabiedrībām un kredītiestādēm).	<p style="text-align: center;"><u>Precīzi nav zināma saistību (iespējamā maksājamā) summa</u> - saistības būs jāizpilda tikai gadījumā, ja tiks saņemts pieprasījums no kredītiestādes atbilstoši Līgumam noteiktajai summai (t.i., maksimums līdz līgumā noteiktās summas apmēram saskaņā ar aizdevuma atmaksas grafiku un attiecīgajā periodā maksājamiem procentiem), kā arī ņemot vērā paša aizņēmēja kredītspēju (spēju izpildīt sava aizņēmuma saistības).</p>	Uzkrājumus potenciāliem zaudējumiem atzīst galvojuma patiesajā vērtībā atkarībā no saistību izpildes iestāšanās varbūtības un/vai aplēstās zaudējumu summas aplēses precizitātes: <ul style="list-style-type: none"> • ja nav zināma summa vai izpildes laiks, tad bilances postenī "Uzkrājumi" (31.12.2018. galvojums Vidusdaugavas SPAAO, SIA par pamatsummu un procentiem ir atzīts, AP Kaudzītes, SIA, Latvijas dzelzceļš, VAS un Valsts nekustamie īpašumi, VAS nav atzīts); • ja ir zināma summa un atmaksas laiks un ir paredzēti līdzekļi valsts budžetā, bilances Saistībās postenī "Uzkrātās saistības", nodalot ilgtermiņa un īstermiņa daļu • (31.12.2018. galvojumi valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām šajos bilances posteņos nav atzīti); • ja iestājas gadījums, kad saistību izpildi jāveic Valsts kasei, tad tā atzīst saistības maksājamās summas apmērā pret kredītiestādi un prasības pret galvojumaņēmēju, atbilstoši veicot maksājumu kredītiestādei VK samazina saistības, savukārt, saņemot atmaksu no galvojumaņēmēja, dzēš prasības (31.12.2018. galvojumi kapitālsabiedrībām šajos bilances posteņos nav atzīti) + Sniegta informācija par galvojumu zembilances postenī "Izsniegtie galvojumi"
ALTUM (valsts izsniegtās garantijas)	<p style="text-align: center;"><u>pienākumu radošs notikums ir:</u></p> - Likumā par budžetu kārtējam gadam paredzētais apmērs; - 2015.gada 6.oktobra Ministru kabineta	- <u>Precīzi nav zināma saistību (iespējamā maksājamā) summa, jo primārais saistību sedzējs pret kredītiestādi ir ALTUM, kā arī</u>	Uzkrājumus potenciāliem zaudējumiem atzīst galvojuma patiesajā vērtībā atkarībā no saistību izpildes iestāšanās varbūtības un/vai aplēstās zaudējumu summas aplēses precizitātes: <ul style="list-style-type: none"> • ja nav zināma summa vai izpildes laiks, tad bilances postenī "Uzkrājumi"

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Galvojuma saņēmējs	Pašreizējs pienākums, kam pamatā pienākumu radošs notikums pagātnē	Ekonomiskos labumus vai pakalpojumu potenciālu ietverošo resursu aizplūšana pie izpildes	Valsts kases izvērtējums
	<p style="text-align: center;">noteikumi Nr. 573.</p> <ul style="list-style-type: none"> - noslēgtie valsts galvojuma līgumi ALTUM noslēgtajiem aizņēmuma līgumiem ar kredītiestādēm (aizņēmuma līgumi starp ALTUM un kredītiestādēm) 	<p style="text-align: center;"><u>nav regulējuma šādas valsts atbildības/saistību izpildei (būtu nepieciešams MK lēmums).</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Precīzi nav zināma saistību (iespējamā maksājamā) summa -</u> saistības būs jāizpilda tikai gadījumā, ja tiks saņemts pieprasījums no kredītiestādes atbilstoši Līgumam noteiktajai summai. 	<p>(31.12.2018. galvojumi Altum šajā bilances postenī nav atzīti);</p> <ul style="list-style-type: none"> • ja ir zināma summa un atmaksas laiks un ir paredzēti līdzekļi valsts budžetā, bilances Saistībās postenī "Uzkrātās saistības", nodalot ilgtermiņa un īstermiņa daļu (31.12.2018. galvojumi Altum šajos bilances posteņos nav atzīti); • ja iestājas gadījums, kad saistību izpildi jāveic Valsts kasei, tad tā atzīst saistības maksājamās summas apmērā pret kredītiestādi un prasības pret galvojumaņēmēju, atbilstoši veicot maksājumu kredītiestādei VK samazina saistības, savukārt, saņemot atmaksu no galvojumaņēmēja, dzēš prasības (31.12.2018. galvojumi Altum šajos bilances posteņos nav atzīti) + Sniegta informācija par galvojumu zebilances postenī "Izsniegtie galvojumi"
<p style="text-align: center;">Studiju un studējošo kredīti</p>	<p style="text-align: center;"><u>pienākumu radošs notikums ir:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - noslēgtie galvojuma līgumi ar kredītiestādēm par piešķirto valsts galvojumu studiju un studējošo kreditēšanai. 	<p style="text-align: center;"><u>Precīzi nav zināma saistību (iespējamā maksājamā) summa -</u> saistības būs jāizpilda tikai gadījumā, ja tiks saņemts pieprasījums no kredītiestādes atbilstoši Līgumā noteiktajai summai (t.i., 90% vai 100% no pamatsummas).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ja nav zināma summa vai izpildes laiks, tad bilances postenī "Uzkrājumi" (31.12.2018. galvojumi Studiju un studējošo kredītiem šajā bilances postenī nav atzīti); • Ja iestājas gadījums, kad saistību izpildi jāveic Valsts kasei, tad tā atzīst saistības maksājamās summas apmērā pret kredītiestādi un prasības pret galvojumaņēmēju, atbilstoši veicot maksājumu kredītiestādei VK samazina saistības, savukārt, saņemot atmaksu no galvojumaņēmēja, dzēš prasības (31.12.2018. prasības pret galvojumuņēmējiem studējošiem atzītas bilances postenī "Citi īstermiņa aktīvi" un izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam 100% apmērā) + Sniegta informācija par galvojumu zebilances postenī "Izsniegtie galvojumi"

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

5.pielikums. Zvērinātu revidentu atzinumi ar iebildēm vai apstākļu akcentējumu par pašvaldību 2018.gada pārskatiem

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, <i>euro</i>				Finansiālais rezultāts, <i>euro</i>	Saistības, <i>euro</i>	Zembalance, <i>euro</i>
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi			
Ogres novads	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Uzskaitīto īpašumu pilnīgums un uzskaites vērtības precizitāte</p> <p>1. Līdz 2017. gada 31.decembrim Pašvaldības bilances postenī „Zeme, ēkas un būves” un konsolidēta gada pārskata finanšu skaidrojumos norādīts, ka Pašvaldības īpašuma domājamās daļās ir ieskaitītas daļas par zemēm, nekustamā īpašuma domājamās daļas 2 323 319 EUR vērtībā (attiecīgi 459530 m2), par kurām privatizācijas procesa vai nekustama īpašuma atsavināšanas laikā ir noslēgti pirkuma līgumi, taču īpašuma ieguvēji savas īpašuma tiesības juridiski nav noformējuši – pirkuma līgumi nav reģistrēti VZD un Zemesgrāmatā, līdz ar to minētajos reģistros kā īpašnieks uzrādīta Pašvaldība, kas savā uzskaitē bilancē par pamatu ņem Zemesgrāmatas datus un katru pārskata gadu nekustamā īpašuma daļas samazina atbilstoši izmaiņām Zemesgrāmatā. Tā kā šis process turpinās pakāpeniski, neatkarīgi no Pašvaldības puses, vadība ir spējusi noteikt nekustamo īpašumu uzskaites daļu vērtību veicamo korekciju apjomu, par ko vadība ziņo konsolidēta gada pārskata finanšu skaidrojuma Piezīmē Nr. 1.2.1. “Zeme, ēkas un būves”. 2018. gadā no grāmatvedības uzskaites tika izslēgtas domājamās daļas 2 275 755 EUR vērtībā (attiecīgi 257034 m2) un 2019. gadā tiks turpināta īpašumu sakārtošana.</p> <p>2. Inventarizācijas laikā tika salīdzināti Pašvaldības grāmatvedības uzskaitē esošie ielu (988744 m2) un tiltu (2423 m2) dati ar VAS “Latvijas Valsts ceļi” datiem (871276 m2). Inventarizācijas komisija konstatēja novirzi 119891 m2 apmērā ielu un tiltu platībās Ogres pilsētā.</p> <p>Konsolidēta gada pārskata finanšu skaidrojuma Piezīmē Nr. 1.2.1. “Zeme, ēkas un būves” Pašvaldības vadība ziņo, ka ielu reģistra un kartogrāfiskās pārvaldīšanas sistēmas e-celi.lv datu aktualizācija Ogres pilsētā veikta 2018. gada novembra beigās, savukārt izmaiņas tika apstiprinātas 2018. gada 03. decembrī. Datu aktualizācija grāmatvedības uzskaitē tiks veikta 2019. gadā, jo lielā darba apjoma dēļ nebija iespējas to izdarīt 2018. gadā. Ogresgala pagasta ielu platību aktualizāciju Pašvaldība plāno veikt 2019. gadā.</p> <p>Pašvaldības konsolidēta gada pārskata finanšu skaidrojuma Piezīmē Nr. 1.2.1. “Zeme, ēkas un būves” vadība ziņo, ka platību starpības neradīs būtiskas izmaiņas grāmatvedības uzskaitē.</p> <p>Tā kā šis aktualizācijas process ir jau uzsākts, bet vēl joprojām nav pabeigts, mums nebija iespējams gūt pietiekamus atbilstošus pierādījumus par Pašvaldības uzskaitē esošo ceļu un ielu, to garumu un platību esamību, pilnīgumu un precizitāti 2018. gada 31. decembrī.</p> <p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Mēs vēršam uzmanību uz konsolidēta gada pārskata finanšu skaidrojuma Piezīmē Nr.1.2.1 “Zeme, ēkas un būves” minēto informāciju, ka salīdzinot datus par dzīvojamām ēkām ar Valsts zemes dienestu uz 01.11.2018, tika konstatētas nesakrītības platībām par 294816 m2. Valsts zemes dienesta reģistros pašvaldības īpašumā ir uzskaitītas dzīvojamās ēkas, kurās pilnīgi vai daļēji ir privatizēti dzīvokļi kopā ar domājamām daļām no palīgēkām un Pašvaldībai jāgaida, kamēr jaunie īpašnieki pierēģistrēs nekustamo īpašumu uz sava vārda.</p> <p>Konsolidēta gada pārskata finanšu skaidrojuma Piezīmē Nr.1.2.1 “Zeme, ēkas un būves” ir minēts, ka salīdzinot datus ar Valsts zemes dienestu, tika konstatētas nesakrītības kadastrālajās vērtībās un platībās 36.86 ha tiem īpašumiem, uz kuriem atrodas dzīvojamās ēkas. Valsts zemes dienesta datus kā Pašvaldībai piederošs ir viss attiecīgais īpašums ar pilnu kadastrālo vērtību un platību, bet Pašvaldības uzskaitē attiecīgi tikai domājamās daļas no pilnā īpašuma. Valsts zemes dienesta reģistros šie nekustamā īpašuma objekti tiks uzskaitīti līdz brīdim, kamēr dzīvokļa īpašnieki nebūs reģistrējuši īpašumu uz sava vārda.</p>	47 564	47 564					

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, <i>euro</i>				Finansiālais rezultāts, <i>euro</i>	Saistības, <i>euro</i>	Zembalance, <i>euro</i>
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi			
	2017. gadā uzsaka un 2018. gadā Pašvaldība turpina iespēju robežās konstatēto nesakrītību novēršanu.							
		28 334 803	28 334 803 ¹³⁵¹					
Līgatnes novads	Iebildes pamatojums							
	<p>Konsolidētajā veidlapā Nr.1 „Bilance“ 2018.gada 31.decembrī ir uzrādīti bioloģiskie aktīvi (mežaudzes) 638 995 EUR vērtībā, bet pēc stāvokļa uz 2017.gada 31.decembri 643 271 EUR apmērā. Pamatojoties uz Pašvaldības 2018.gada 10.decembra rīkojumu Nr. D4-1.1/18/151 „Par Līgatnes novada pašvaldības 2018. pārskata gada inventarizāciju”, pašvaldības vadība noteikusi veikt inventarizāciju šādām Līgatnes novada pašvaldības īpašumā, valdījumā, turējumā un glabājumā esošām ķermeniskām lietām, prasībām un saistībām: ilgtermiņa ieguldījumiem; apgrozāmiem līdzekļiem; kreditoru prasībām; zemalances aktīviem, saistībām un prasībām, paredzot, ka inventarizācija jāuzsāk 2018.gada 27.decembrī un jābeidz ne vēlāk, kā 2019.gada 31.janvārī, rīkojumā neparedzot ilgtermiņa ieguldījumu datu salīdzināšanu ar ārējiem valsts reģistriem. Inventarizācijas rīkojums noteica veikt faktisko apjomu identifikāciju dabā, kas faktiski netika veikta. Veicot mežaudzēm grāmatvedības datu salīdzināšanos ar “Valsts meža dienests” datiem, tika konstatētas būtiskas platību starpības, kā rezultātā pašvaldības grāmatvedībā šīs platības uzrādītas lielākā apjomā nekā “Valsts meža dienests” datos – 2018.gadā par 118,86 ha, bet 2017.gadā par 116,01 ha. Pašvaldība nav veikusi nekādas darbības, lai veiktu mežaudžu uzmērījumus dabā un reģistrētu normatīvo aktu kārtībā minētās platību starpības Valsts meža dienestā. Pamatojoties uz augstāk minēto, mums nebija iespējams noteikt kādas vērtību un daudzumu korekcijas būtu jāveic pašvaldības ilgtermiņa ieguldījuma postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” sadaļā “Mežaudzes” pēc stāvokļa uz 2017.gada 31.decembri un uz 2018.gada 31.decembri.</p>							
Līgatnes novads	Citi apstākļi							
	<p>Salīdzinošie rādītāji par 2017. gadu ir balsīti uz Pašvaldības finanšu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī un kuru revīziju veica citi neatkarīgie revidenti un izsniedza nemodificēto atzinumu par šiem finanšu pārskatiem.</p>							
		638 995			638 995			
Daugavpils novads	Iebildes pamatojums							
	<p>Pašvaldības bilancē 2018. gada 31. decembrī kreditoru sastāvā nav uzrādītas saistības EUR 487 668 apmērā, kas radušās sakarā ar 2013. gadā saņemtajiem Centrālās finanšu un līgumu aģentūras un Valsts izglītības attīstības aģentūras lēmumiem, ka Daugavpils novada pašvaldības iestādēm – Daugavpils novada domei, Demeņu pagasta pārvaldei un Līksnas pagasta pārvaldei ir jāatmaksā saņemtais no Eiropas Savienības fondiem līdzfinansējums par neatbilstoši veiktiem izdevumiem, jo iepirkumu rezultātā projektu realizācijas tiesības ieguva Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Gādība”, viltojot nodokļu izziņas.</p>							
Daugavpils novads	Apstākļu akcentējums							
	<p>Pievēršam uzmanību informācijai vadības ziņojumā, ka pret Pašvaldību turpinās tiesas process par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru uzliktu par pienākumu Daugavpils novada domei veikt nekustamā īpašuma nodokļa pārrēķinu par inženierbūvēm par 2013., 2014., 2015. gadu un atmaksāt nekustamā īpašuma nodokli EUR 112 726 apmērā. Tiesvedība apturēta, jo paralēli ir iesniegta prasība pret Valsts zemes dienestu par inženierbūvju kadastrālās vērtības aprēķina 2012., 2013., 2014. un 2015. gadā noteikšanas pareizību. Šo apstākļu iznākumu pašlaik nav iespējams noteikt, un līdz ar to finanšu pārskatā nav izveidoti uzkrājumi, kuru nepieciešamība, iespējams, varētu izrietēt no šo apstākļu ietekmes.</p>							

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, <i>euro</i>				Finansiālais rezultāts, <i>euro</i>	Saistības, <i>euro</i>	Zembalance, <i>euro</i>
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi			
							600 394	
Talsu novads	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Pārskata gadā Pašvaldības grāmatvedības uzskaitē veikti būtiski dzīvojamo un nedzīvojamo ēku uzkrātā nolietojuma labojumi par iepriekšējiem periodiem. Šo labojumu ietekme uz pārskata gada finanšu rezultātu ir zaudējumi 57 115 <i>euro</i> un peļņa 523 096 <i>euro</i>. Minētie labojumi liecina par to, ka Pašvaldības 2018.gada finanšu pārskata sākuma atlikumi satur būtiskas neatbilstības.</p> <p>Citi apstākļi</p> <p>Finanšu pārskatus par gadu, kas noslēdzās 2017.gada 31.decembrī, revidēja citi revidenti, kuri 2018.gada 23.aprīlī izteica nemodificētu atzinumu.</p>					465 981		
Ventspils novads	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Konsolidētajā veidlapā Nr.1 „Balance“ 2018.gada 31.decembrī ir uzrādītas transporta būves (ielas, ceļi, tilti) 8,32 milj. EUR vērtībā, bet pēc stāvokļa uz 2017.gada 31.decembri 5,24 milj. EUR apmērā. Pamatojoties uz Pašvaldības 2018. gada 29.oktobra rīkojumu Nr. 78 - d „Par Ventspils novada pašvaldības iestāžu un struktūrvienību gada inventarizāciju”, pašvaldības vadība tās teritoriālajām inventarizācijas komisijām ir noteikusi laika posmā no 2019.gada 9.janvāra līdz 2019.gada 22.janvārim attiecīgā pagasta un Piltenes pilsētas teritorijā esošo ceļu grāmatvedības datu salīdzināšanu ar A/S “Latvijas valsts ceļi” datiem pēc stāvokļa uz 2018.gada 31. decembri, neko nenosakot par ielām un tiltiem. Sakarā ar to, ka pašvaldības vadība rīkojumā nebija precīzi noteikusi un kontrolējusi visu transporta būvju (ielas, ceļi, tilti) inventarizācijas kārtību, tajā skaitā arī to saraksta aktualizēšanu A/S “Latvijas valsts ceļi” uz 31.12.2018 salīdzināšanās ar publiskajiem valsts reģistriem minētajā jautājumā nav veikta normatīvo aktu noteiktajā kārtībā. Pamatojoties uz augstāk minēto, mums nebija iespējams noteikt kādas vērtību un daudzumu korekcijas būtu jāveic pašvaldības ilgtermiņa ieguldījuma postenī “Zeme, ēkas un būves”, sadaļā “Transporta būves” pēc stāvokļa uz 2017.gada 31.decembri un uz 2018.gada 31.decembri.</p> <p>Citi apstākļi</p> <p>Salīdzinošie rādītāji par 2017. gadu ir balstīti uz Pašvaldības finanšu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī un kuru revīziju veica citi neatkarīgie revidenti un izsniedza nemodificēto atzinumu par šiem finanšu pārskatiem.</p>	8 327 079	8 327 079					
Aglonas novads	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Pārskata gadā Pašvaldības grāmatvedības uzskaitē veikti būtiski transporta būvju, inženierbūvju, tehnoloģisko iekārtu, pārējo pamatlīdzekļu uzkrātā nolietojuma labojumi par iepriekšējiem periodiem. Šo labojumu ietekme uz pārskata gada finanšu rezultātu ir zaudējumi 249 530 <i>euro</i>. Minētie labojumi liecina par to, ka Pašvaldības 2018.gada finanšu pārskata sākuma atlikumi satur būtiskas neatbilstības.</p>					249 530		
Engures	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Engures novada Pansionāta “Rauda” grāmatvedības uzskaites reģistri, nesniedz pietiekamus pierādījumus par krājumu, debitoru parādu uzskaites datu pareizību, jo grāmatvedības uzskaitē netiek kārtota</p>							

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, <i>euro</i>				Finansiālais rezultāts, <i>euro</i>	Saistības, <i>euro</i>	Zemilance, <i>euro</i>
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi			
novads	<p>savlaicīgi, saprotami, pilnīgi, nevar konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.</p> <p>Mēs neguvām pārliecību par to, ka grāmatvedības uzskaitē visi uzrādītie darījumi ir atspoguļoti pareizi un izdarīti pamatojoties uz ārējiem vai iekšējiem attaisnojuma dokumentiem, ko vadība vai augstākstāvošā institūcija būtu izdevusi vai apstiprinājusi.</p> <p>Tas atstāj ietekmi uz krājumu, debitoru parādu atlikumu uzrādīšanu bilancē, iestādes darbības finansiālajiem rezultātiem – veidlapa Nr.4-3, pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskatu par 2018. gadu – veidlapa Nr.4-1, iestādes naudas plūsmas pārskatu par 2018. gadu – veidlapa Nr.2-NP.</p> <p>Minēto apstākļu dēļ, mēs nespējam gūt pietiekamus un atbilstīgus pierādījumus, lai akceptētu Engures novada Pansionāta “Rauda”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bilancē uzrādītos krājumus EUR 79 981, debitoru parādus EUR 178 936; - 2018.gada darbības finansiālos rezultātus – zaudējumus EUR (197 607) apmērā; - pašu kapitālu EUR 1 383 378 apmērā; - 2018.gada naudas plūsmu. <p>Engures novada Pansionāta “Rauda” finanšu pārskats, kas sagatavots uz 2018.gada 31.decembri ir iekļauts konsolidētajā Engures novada pašvaldības finanšu pārskatā, kas sagatavots uz 2018.gada 31.decembri, kura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsolidētie bilances aktīvi sastāda EUR 31 057 202 un konsolidētie pasīvi ir EUR 31 057 202; - 2018.gada konsolidētie darbības finansiālie rezultāti ir EUR 2 172 125 apmērā; - konsolidētais pašu kapitāls EUR 26 314 301; - konsolidētās 2018.gada naudas plūsmas ieņēmumi EUR 12 013 142 un izdevumi EUR 12 122 526. <p>Mēs neizsakām atzinumu arī par Engures novada Pansionāta “Rauda” salīdzinošajiem rādītājiem, kas sagatavoti uz 2017.gada 31.decembri un iekļauti konsolidētajā Engures novada pašvaldības finanšu pārskatā, kas sagatavots uz 2017.gada 31.decembri [...]</p>	258 917				258 917	197 607	
Kuldīgas novads	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Konsolidētajā veidlapā Nr.1 „Bilance” 2018.gada 31.decembrī ir uzrādītas zeme, ēkas un būves 79,4 milj. EUR vērtībā (attiecīgi 31.12.2017 80,9 milj EUR). Nekustāmo īpašumu nepilnīga salīdzināšanās ar publiskajiem valsts reģistriem Kuldīgas novada pašvaldības ēkām, būvēm, zemes īpašumiem, pārējam nekustamajam īpašumam un turējumā nodotajām zemēm un atsavināšanai paredzētiem ilgtermiņa ieguldījumiem, Laidu, Kabiles, Turlavas, Ēdoles, Padures, Rumbas, Snēpeles, Gudnieku pagastos un Kuldīgas pilsētas teritorijā esošo zemju īpašumiem, bija par pamatu mūsu atzinumam ar iebildi attiecībā uz iespējamām nenoteiktībām pašvaldības 2017.gada pārskatam minētajā postenī. Iepriekš minēto inventarizācijas procedūru, kura ietekmē sākuma atlikumus, pašvaldība pabeidza un nepieciešamās korekcijas par 2017.gadu un gadiem pirms 2017.gada veica tikai 2018.gadā. Pašvaldība nav veikusi detalizētu minēto korekciju, labojumu un to ietekmes skaidrojumu darbības rezultātos atspoguļojumu veidlapā Nr. 1 - KSK “Skaidrojums par kļūdu ietekmi uz gada pārskatu”, kā to nosaka Valsts kases pārskatu sistēma.</p>	79 441 086	79 441 086					
Ķeguma	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Pašvaldības īpašumā ir zemes gabals Zizānu karjers, Birzgales pagastā ar kadastra apz. 7444 011 0048 11.96 ha platībā 7914 EUR vērtībā uz kura atrodas smilts-grants karjers. 2008.gadā bez atbilstoša</p>							

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, <i>euro</i>					Finansiālais rezultāts, <i>euro</i>	Saistības, <i>euro</i>	Zemibilance, <i>euro</i>
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi	t.sk. apgrozāmie līdzekļi			
novads	<p>vērtējuma pašvaldības pazemes aktīvu sastāvā ir ņemts uzskaitē karjera smilts-grants krājums 397 m³ apmērā par summu 198 500 Ls (284 440 EUR).</p> <p>2002.gadā ir noslēgts līgums ar SIA Garkalni VV un zemesgrāmatā nostiprināta nomas tiesība par šo karjeru ar iznomāšanas mērķi, uzņēmējdarbības veikšana smilts-grants ieguvē. Kopš 2008.gada minētā pazemes aktīva izstrādāšana un vērtības samazinājums pašvaldības bilanci nav atzīts.</p> <p>2015.gadā pašvaldība saņēmusi minētā nekustamā īpašuma novērtējumu, 12 400 EUR tirgus vērtībā. Novērtējums veikts pielīdzinot tos citiem izstrādātiem karjeriem, bet smilts-grants krājuma faktiskais atlikums nav novērtēts.</p> <p>Nekustamā īpašuma un pazemes aktīva vērtības samazinājums 2018.gada finanšu pārskatos nav atzīts. Pašvaldības vadība nav veikusi aplēsi par iespējamo nekustamā īpašuma un pazemes aktīvu vērtības samazinājumu, bet mūsdiā iespējama vērtības samazinājums būtiski ietekmētu pašvaldības finanšu pārskatus.</p>	284 440			284 440				
Liepāja	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>1. Mēs neesam veikuši Pašvaldības 2016. gada konsolidētā finanšu pārskata revīziju. Mēs nevarējām pārliecināties par finanšu pārskata posteņu atlikumiem 2016. gada 31. decembrī, piemērojot alternatīvas revīzijas procedūras. Tā kā sākuma atlikumi tiek ņemti vērā konsolidēto finanšu rezultātu un naudas plūsmu aprēķinā par pārskata gadu, kas beidzās 2017. gada 31. decembrī, mēs nevarējām noteikt, vai būtu bijušas nepieciešamas kādas korekcijas attiecībā uz konsolidētajā iepērumu un izdevumu pārskatā uzrādīto 2017. pārskata gada rezultātu. Mūsu atzinumā par konsolidēto finanšu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, tika iekļauta attiecīga iebilde. Mūsu atzinumā par konsolidēto finanšu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, arī iekļauta iebilde saistībā ar šī jaunuma iespējamo ietekmi uz pārskata gada rādītāju un salīdzinošās informācijas salīdzināmību.</p> <p>2. Kā norādīts Pašvaldības konsolidētajā pārskatā par Pašvaldības finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī – veidlapas Nr.1 “Balance” zemibilances piezīmē “Iespējamie aktīvi”, Pašvaldība zemibilances posteņi ir iekļāvusi dzīvojamās mājas un dzīvojamo māju domājamās daļas 1 659 692 EUR vērtībā un tām piekrietošos zemes gabalus 1 749 648 EUR vērtībā. Minētie īpašumi nav reģistrēti Valsts nekustamā īpašuma kadastra sistēmā un tiek uzrādīti zemibilances posteņi, kamēr Pašvaldība nebūs veikusi detalizētu inventarizāciju, lai precizētu īpašumtiesības uz šiem nekustamajiem īpašumiem un reģistrējusi šos īpašumus Valsts nekustamā īpašuma kadastra sistēmā. Tomēr, pamatojoties uz iepriekšējos gados veikto inventarizāciju rezultātiem, lielākā daļa šo īpašumu pieder Pašvaldībai un tādējādi inventarizācijas rezultātā tiek atzīti Pašvaldības pamatlīdzekļu sastāvā to aktuālajā kadastrālajā vērtībā, kas ir būtiski augstāka nekā zemibilancē norādītā vērtība. Mūsdiā, gada beigās zemibilancē uzrādītie īpašumi būtu atzīstami Pašvaldības pamatlīdzekļu sastāvā to aktuālajās kadastrālajās vērtībās. Līdzīgi apstākļi bija spēkā arī 2017. gada 31. decembrī, un mūsu 2018. gada 27. aprīlī sniegtajā atzinumā saistībā ar šo jaunumu tika iekļauta attiecīga iebilde.</p>								3 409 340
Rīga	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>a) <i>Uzskaitīto īpašumu pilnīgums, tiesības un uzskaites vērtības precizitāte</i></p> <p>Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1486 Pašvaldība atzīst bilanci Rīgas pilsētai piederošu un piekrietošu zemi. Kā norādīts 1.2.1. piezīmē, pamatojoties uz Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem un tajā noteiktajām vērtībām, Pašvaldība 2018. gada 31. decembrī ir iekļāvusi bilanci tai piekrietošo, bet Zemesgrāmatā neregistrēto zemi, 105,3 miljonu EUR apmērā. Pašvaldība arī turpina identificēt tai piekrietošās ēkas un būves, kas līdz šim nav bijušas atzītas Pašvaldības uzskaitē. Šāda zeme, ēkas un būves tiek pakāpeniski reģistrētas Zemesgrāmatā, un šī procesa laikā tiek precizētas arī īpašuma tiesības īpašumiem, kuru īpašnieki nav skaidri definēti. Šī procesa rezultātā tiek veiktas korekcijas attiecībā uz uzskaitē esošo īpašumu bilances vērtību un zemes gabalu platību. Ir sagaidāms, ka nekustamo īpašumu uzskaites vērtība turpmākajos periodos tiks koriģēta, ņemot uzskaitē iepriekš neuzskaitītas ēkas un būves un koriģējot pašvaldībai piekrietošās zemes uzskaites vērtību un platību. Lai arī Pašvaldība aktīvi turpina darbu pie neuzskaitīto īpašumu identificēšanas un piekrietošo zemju reģistrēšanas Zemesgrāmatā, tas ir ilglaicīgs process, kā rezultātā nav iespējams noteikt</p>	105 262 896	98 172 634	7 075 724		14 538			

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, euro					Finansiālais rezultāts, euro	Saistības, euro	Zembalance, euro
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi	t.sk. apgrozāmie līdzekļi			
	<p>nepieciešamo korekciju apjomu nekustamo īpašumu vērtībai uz 2018. gada 31. decembri un 2017. gada 31. decembri. Līdz ar to, mums nebija iespējams gūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Pašvaldības uzskaitē esošo nekustamo īpašumu pilnīgumu un īpašumu, kas uzskaitīti Pašvaldības bilancē, taču vēl nav reģistrēti Zemesgrāmatā, uzskaites vērtību precizitāti un tiesībām 2018. gada 31. decembrī un 2017. gada 31. decembrī.</p>								
	<p><i>b) Amortizēto aizstāšanas izmaksu atzīšana transporta būvēm</i></p> <p>2018. gadā Pašvaldība kapitalizēja bilancē transporta būvju rekonstrukcijas izmaksas EUR 24.7 miljonu apmērā. Balstoties uz Ministru kabineta noteikumu Nr. 1486, kā arī Pašvaldības iekšējo noteikumu Nr. 22 prasībām, ja pamatlīdzeklim ilgstoši lietojamu daļu aizstāj ar jaunu komplektējošo daļu, kuru nevar izmantot atsevišķi, no jauna uzstādītās daļas vērtību pievieno attiecīgā pamatlīdzekļa vērtībai, un nomainītās daļas sākotnējo vērtību un aprēķināto nolietojumu izslēdz no uzskaites. Pašvaldība transporta būvju amortizēto aizstāšanas izmaksu izvērtēšanai piesaista neatkarīgus, sertificētus speciālistus, un izslēdz amortizētās aizstāšanas izmaksas pēc vērtējuma saņemšanas, attiecīgi aprēķinot nolietojuma korekciju par periodu no rekonstrukcijas izmaksu kapitalizācijas līdz aizstāšanas izmaksu izslēgšanai. Uz 2018. gada 31. decembri amortizēto aizstāšanas izmaksu vērtējums nebija saņemts attiecībā uz kapitalizētajām rekonstrukcijas izmaksām EUR 11.4 miljonu apmērā, līdz ar to arī nav veiktas atbilstošas korekcijas pamatlīdzekļu vērtībai. Līdz ar to, revīzijas gaitā mums nebija iespējams gūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus, lai noteiktu kopējās amortizētās aizstāšanas izmaksas, kas attiecināmas uz 2018. gadā kapitalizētajām rekonstrukcijas izmaksām.</p>								
		11 431 604	11 431 604						
Daugavpils	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Kā aprakstīts finanšu pārskata skaidrojuma 5.8 piezīmē 45.lp., iepriekšējos gados Valsts reģionālās attīstības aģentūra ir pieņēmusi vairākus lēmumus par finanšu korekcijas EUR 1 376 254 apmērā piemērošanu Pašvaldības saņemtajam vairāku Eiropas Savienības fondu projektu finansējumam un pieprasījusi atmaksāt minēto summu. Pamatojoties uz Finanšu ministrijas skaidrojumiem, lēmumu izpilde atlikta līdz stājas spēkā tiesas lēmums krimināllietā, kas ierosināta par Pašvaldības piegādātāja pārstāvju iespējamām krāpnieciskām darbībām iepirkuma procesos. Šobrīd tiesas procesi vēl nav pabeigti. Pašvaldība turpina darbu pie skaidrojumu sniegšanas Valsts reģionālās attīstības aģentūrai saistībā ar piemērotajām finanšu korekcijām, jo uzskata šos lēmumus par nepamatotiem. Bez iepriekš minētajām neatbilstību lietām, Pašvaldībai ir trīs citas ar kopējo iespējamo finansiālo ietekmi EUR 682 705 apmērā, kuru rezultātā Pašvaldībai var būt piemērotas finanšu korekcijas. Šo apstākļu iznākumu pašlaik nav iespējams noteikt. Finanšu pārskatā nav atzīti uzkrājumi, kas varētu būt nepieciešami no šo lietu gala iznākuma. Mūsu atzinums nav modificēts attiecībā uz šo apstākli.</p>						2 058 959		
Lielvārdes novads	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Mēs vēršam uzmanību uz Vadības ziņojumā aprakstīto par to, ka domes deputāts Jānis Āboliņš, būdams domes priekšsēdētājs, 2015.gada 24.novembrī bez atbilstoša pilnvarojuma un pretēji tiesību normās noteiktajai speciālajai kārtībai, kādā pašvaldības var uzņemties aizņēmumus un citas finansiālās saistības, parakstīja un iesniedza Valsts kasē dokumentu „Promissory Note” (“Parādzīme”) par finanšu saistību (aizņēmums) EUR 200 miljoni apmērā, ar atmaksas termiņu 2016.gada decembra 396.diena, uzņemšanos pašvaldības vārdā. Dome nebija pilnvarojusi bijušo domes priekšsēdētāju Jāni Āboliņu vai citas personas veikt jebkādas darbības saistībā ar minētā aizņēmuma ņemšanu, tai skaitā no uzņēmuma Riverside HK Ltd., Eiropas biroja.</p> <p>Likums “Par pašvaldībām” un Lielvārdes novada pašvaldības 2015.gada 25.marta saistošie noteikumi Nr.3 “Lielvārdes novada pašvaldības nolikums” neparedz domes priekšsēdētājam īpašu pilnvarojumu – uzņemties saistības pašvaldības vārdā. Pieņemot lēmumu par finansiālu saistību uzņemšanos ir tiesīga tikai dome. Dome nav pieņēmusi lēmumu par šādu saistību uzņemšanos. Parakstot „Promissory Note” (“Parādzīme”) par finanšu saistību (aizņēmums) EUR 200 miljoni apmērā uzņemšanos pašvaldības vārdā, nav ievērots likuma “Par pašvaldībām” un “Lielvārdes novada pašvaldības nolikuma” prasības par</p>								

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, <i>euro</i>				Finansiālais rezultāts, <i>euro</i>	Saistības, <i>euro</i>	Zembalance, <i>euro</i>
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi			
	<p>attiecīgo lēmumu pieņemšanu, līdz ar to Jāņa Āboltiņa parakstītie dokumenti nav saistoši pašvaldībai.</p> <p>Saskaņā ar likuma "Par pašvaldību budžetiem" 22.panta pirmo daļu, pašvaldība, var ņemt īstermiņa vai ilgtermiņa aizņēmumus un uzņemt ilgtermiņa saistības tikai pamatojoties uz domes lēmumu. Pašvaldības domes lēmumā, ar kuru pašvaldība uzņemas ilgtermiņa saistības, jāparedz arī šādu saistību izpildes finansējuma avoti. Saskaņā ar likuma "Par pašvaldību budžetiem" 22.¹ panta pirmo daļu pašvaldības var ņemt aizņēmumus noslēdzot aizņēmuma līgumu ar Valsts kasi. Likuma "Par pašvaldību budžetiem" 22.¹ panta otrā daļa paredz, ka finanšu ministrs, var apstiprināt citu aizdevēju, ja cita aizdevēja aizdevuma nosacījumi ir izdevīgāki nekā no valsts budžeta izsniedzamo aizdevumu nosacījumi. Saskaņā ar 2008.gada 25.marta LR MK noteikumu Nr.196 "Noteikumi par pašvaldību aizņēmumiem un galvojumiem" 6.punkta nosacījumiem, pašvaldība ir tiesīga ņemt aizņēmumu vai sniegt galvojumu, tikai tajā gadījumā, ja pašvaldības domes lēmums ņemt aizņēmumu vai sniegt galvojumu ir atbalstīts ar Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomes lēmumu.</p> <p>Pašvaldība 2016.gada 16.jūnijā saņēma no domes deputāta Jāņa Āboliņa notariāli apliecinātu Apliecinājumu par to, ka pašvaldība saistībā ar viņa parakstītajiem dokumentiem, tai skaitā 2015.gada 24.novembrī parakstīto dokumentu „Promissory Note” (“Parādzīme”) nav uzņēmusies nekāda veida saistības. Tāpat viņš apliecina, ka pašvaldībai nav radušās un nākotnē nevar rasties saistības, kas izriet no minētajiem dokumentiem vai citām ar šo lietu saistītām darbībām.</p> <p>Tiesa ir ierosinājusi civillietu pēc Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta 2017.gada 16.martā iesniegtā prasības pieteikuma Lielvārdes novada pašvaldības interesēs pret Jāni Āboliņu un Riverside HK Ltd., Eiropas biroju par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža.</p> <p>2018. gada 8. novembrī Zemgales rajona tiesa izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu un nosprieda Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta prokurora prasību pret Jāni Āboliņu un Riverside HK Ltd., Eiropas biroju par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu, apmierināt pilnībā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atzīt par spēkā neesošu no parakstīšanas brīža toreizējā Lielvārdes novada domes priekšsēdētāja Jāņa Āboliņa Lielvārdes novada domes vārdā 2015. gada 24. novembrī parakstīto darījumu ar Riverside HK Ltd., Eiropas biroju par 200 000 000,00 <i>euro</i> aizdevumu, kas izriet no dokumenta “<i>Promissory Note</i>” (tulkojumā parādzīme). <p>Piedzīt no Jāņa Āboliņa, personas kods 010576-11000, valsts ienākumos valsts nodevu 602 223,19 <i>euro</i> (seši simti divi tūkstoši divi simti divdesmit trīs <i>euro</i>, 19 centi) un valsts ienākumos par lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 34,65 <i>euro</i> (trīsdesmit četri <i>euro</i>, 65 centi).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Piedzīt no Riverside HK Ltd., Eiropas biroja valsts ienākumos valsts nodevu 602 223,19 <i>euro</i> (seši simti divi tūkstoši divi simti divdesmit trīs <i>euro</i>, 19 centi) un valsts ienākumos par lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 34,65 <i>euro</i> (trīsdesmit četri <i>euro</i>, 65 centi). <p>2018.gada 13.decembrī Zemgales rajona tiesa ir nolēmusi pieņemt Jāņa Āboltiņa apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2018.gada 8.novembra spriedumu, kurā viņš lūdz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - noraidīt Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta prokurora prasību atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža aizdevuma līgumu starp Lielvārdes novada pašvaldību un uzņēmumu Riverside HK Ltd., kurš izriet no Lielvārdes novada domes priekšsēdētāja Jāņa Āboltiņa parakstītā, ar 2015.gada 24.novembri datētā dokumenta angļu valodā “<i>Promissory Note</i>” (parādzīmes) un pašu parādzīmi. <p>Tiesas sēde vēl nav notikusi un tās iznākums nav zināms.</p> <p>Finanšu pārskatā nav izveidoti uzkrājumi, kuru nepieciešamība, iespējams, varētu izrietēt no iepriekš norādīto apstākļu ietekmes.</p>						200 000 000	
Madonas	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Mēs vēršam uzmanību uz konsolidētā finanšu pārskata Piezīmi Nr.1.2.6. Bioloģiskie un pazemes aktīvi, kurā sniegta informācija par to, ka salīdzinot pašvaldības datus par pazemes aktīviem ar VSIA</p>							

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, <i>euro</i>					Finansiālais rezultāts, <i>euro</i>	Saistības, <i>euro</i>	Zembalance, <i>euro</i>
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi	t.sk. apgrozāmie līdzekļi			
novads	<p>“Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” reģistra datiem, tika konstatētas atšķirības starp pašvaldības uzskaitē esošiem datiem un VSIA “Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” reģistra datiem. Pašvaldības speciālisti turpinās padziļinātu pašvaldības bilancē uzskaitīto pazemes aktīvu inventarizāciju 2019.gadā. Ir sagaidāms, ka nekustamo īpašumu uzskaites vērtība turpmākajos periodos tiks koriģēta. Tā kā šis process turpinās, vadība nav spējusi noteikt attiecībā uz pazemes aktīvu uzskaites vērtību veicamo korekciju apjomu 2018.gada 31.decembrī. Līdz ar to mums nebija iespējams gūt pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par Pašvaldības uzskaitē esošo pazemes aktīvu pilnīgumu un uzskaites vērtību precizitāti 2018.gada 31.decembrī.</p>	1 028 776			1 028 776 ¹³⁵²				
Varakļānu novads	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Pievēršam uzmanību informācijai vadības ziņojumā, ka Pašvaldība ir iesaistīta tiesas procesā par 2015. gadā notikušo nelaimes gadījumu Varakļānu veselības aprūpes centrā. Ar Rēzeknes tiesas 15.02.2019. spriedumu nolemts piedzīt no Varakļānu novada pašvaldības morālā kaitējuma atlīdzību 80 000 <i>euro</i> apmērā, kā arī valsts nodevu un tiesas izdevumus. Pašvaldība Rēzeknes tiesas spriedumu ir pārsūdzējusi Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību. Tiesvedības procesa virzība un rezultāts nav paredzami. Lietas galīgais iznākums pašlaik nav zināms, un līdz ar to finanšu pārskatā nav izveidoti uzkrājumi, kuru nepieciešamība, iespējams, varētu izrietēt no šo apstākļu ietekmes.</p>						80 000		
Naukšēnu novads	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Mēs vēršam uzmanību uz finanšu pārskata Piezīmē Nr.1.2.6. “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” minēto informāciju, ka 2018.gada 31.decembrī Naukšēnu novada pašvaldība salīdzinot grāmatvedībā esošos datus ar VSIA “Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” reģistra datiem, tika konstatēts, ka tajos ir iekļauti visas smilts-grants karjeras “Ķoņi” krājumi, bet pašvaldības lietojumā ir tikai daļa no šīs atradnes. Lai noteiktu krājumu daudzumu pašvaldības atradnēs, 2018.gadā veikta atradnes topogrāfiskā uzmērīšana un 2019.gadā tiks slēgts līgums un veikta derīgo izrakteņu atlikušo krājumu aprēķināšana. Tā kā derīgo izrakteņu atlikušo krājumu aprēķināšana tiks veikta 2019.gadā, tad vadība nav spējusi noteikt attiecībā uz pazemes aktīvu uzskaites vērtību veicamo korekciju apjomu 2018.gada 31.decembrī, līdz ar to mums nebija iespējams gūt pietiekamus atbilstošus pierādījumus par Pašvaldības uzskaitē esošo pazemes aktīvu pilnīgumu un uzskaites vērtību precizitāti 2018.gada 31.decembrī.</p>	21 343			21 343 ¹³⁵³				
Stopiņu novads	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Vēršam uzmanību uz finanšu pārskata pielikuma piezīmi “Zemilances posteņi”, kurā ietverti Pašvaldībai piederošie 7 ceļi, 10 ielas, 3 zemes nekustāmie īpašumi, 22 mežaudzes. Balances vērtība minētiem aktīviem, kura var būt arī būtiska, uz pārskata gada bilances datumu vēl nav noteikta un nav uzrādīta attiecīgajos bilances posteņos.</p>							42 ¹³⁵⁴	
Saulkrastu novads	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Mēs vēršam uzmanību uz konsolidēta gada pārskata finanšu skaidrojuma Piezīmē Nr.1.2.1.3. minēto informāciju, ka 2015.gada 30.jūlijā Saulkrastu novada pašvaldība no Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas savā īpašumā pārņēma vietēja autoceļa V101 Lilaste-Saulkrasti-Dučī posmu km 1,000-16,092. Pārņemot minēto nekustamo īpašumu, Pašvaldība ne vienmēr atbilstoši klasificējusi ilgtermiņa ieguldījumus: pamatlīdzekļi, kas sastāv no komplektējošām daļām, kuras var izmantot atsevišķi, tika uzskaitīti kā viens pamatlīdzeklis. Līdz ar to 2018.gada 31.decembrī ne visas transporta būves, kas ir saistītas ar vietējā autoceļa V101 Lilaste-Saulkrasti-Dučī posma pārņemšanu, ir sadalītas pa komponentēm, kas attiecīgi ietekmē pamatlīdzekļu analītisko uzskaiti, transporta būvju piekritīgās zemes vienības platību, uzkrāto nolietojumu un atlikušo vērtību 2018.gada 31.decembrī. Bez padziļinātas transporta būvju inventarizācijas un iegādes vērtību apliecinājošu dokumentu izvērtēšanas, kas tiks veikta</p>								

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, <i>euro</i>				Finansiālais rezultāts, <i>euro</i>	Saistības, <i>euro</i>	Zemibilance, <i>euro</i>	
		kopā	t.sk. zemes, ēkas un būves	t.sk. turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	t.sk. bioloģiskie un pazemes aktīvi				t.sk. apgrozāmie līdzekļi
	2019. pārskata gadā, vadība nav spējusi noteikt veicamo korekciju apjomu 2018.gada 31.decembrī, un to ietekmi uz 2018.gada pārskata finanšu rezultātu. Līdz ar to mums nebija iespējams gūt pietiekami atbilstošus pierādījumus par šī darījuma pilnīgumu un novērtējuma precizitāti 2018.gada 31.decembrī.								
		235 077 503	225 754 770	7 075 724	1 973 554	273 455	913 118	202 739 353	3 409 382

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

6.pielikums. Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” ar Stratēģijas iepirkuma procesa norisi saistīto svarīgāko notikumu hronoloģija

Nr. p.k	Datums	Veiktā darbība	Procedūra	Iepirkuma priekšmets / veiktās darbības īss apraksts	Rezultāts	Lēmuma pieņemšanas vai līguma noslēgšanas datums	Avots
1.	16.10.2014.	Vēstule RG-14-72-dv		Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” vēstule Rīgas domes priekšsēdētājam “Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma modernizēšanu”	Rīgas domes priekšsēdētāja saskaņojums		Aģentūra
2.	19.12.2014.	Vēstule RG-14-91-dv		Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” vēstule Rīgas domes Finanšu departamentam “Par pārstāvja deleģēšanu metu konkursa žūrijas komisijā”			Aģentūra
3.	13.12.2014.	Vēstule DF-14-245-dv		Rīgas domes Finanšu departamenta vēstule “Par Rīgas domes Finanšu departamenta pārstāvja deleģēšanu metu konkursa žūrijas komisijā”	Deleģēta Rīgas domes Finanšu dep. Administratīvās pārvaldes Iepirkumu nodaļas vadītāja		Atsauce Aģentūras 08.01.2015. Rīkojumā Nr.RG-15-2-rs
4.	08.01.2015.	Rīkojums Nr. RG-15-2-rs		Izveidota metu konkursa “Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādes un tā realizācija” žūrijas komisija un iecelts atbildīgais sekretārs	Komisijā iecelti trīs locekļi		Aģentūra
5.	15.01.2015.	Sludinājums (Virs ES)	Metu konkurss	Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija (CPV 79410000-1) (iesniegšanas termiņš 10.03.2015.)			IUB
6.	12.02.2015.	Sūdzība IUB		Sūdzības iesniedzējs Lietuvas komersants, par diskriminējošām kvalifikācijas prasībām pretendētājam attiecībā uz ES pilsētu skaitu (vismaz 10), kurās pretendents realizējis apgaismes projektus un iedzīvotāju skaitu (≥ 600 000) šajās pilsētās.	IUB vēstule Rīgas pilsētas pašvaldības aģentūrai “Rīgas gaisma”		IUB
7.	12.02.2015.	Vēstule Nr.4-1.1/464		IUB informē par saņemto sūdzību un aizliegumu, atbilstoši normatīvā akta prasībām, slēgt iepirkuma līgumu līdz komisijas			IUB

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Nr. p.k	Datums	Veiktā darbība	Procedūra	Iepirkuma priekšmets / veiktās darbības īss apraksts	Rezultāts	Lēmuma pieņemšanas vai līguma noslēgšanas datums	Avots
				lēmuma par iesnieguma izskatīšanas rezultātiem saņemšanai. Norāda papildus iesniedzamo informāciju.			
8.	19.02.2015.	Grozījumi (Virs ES)	Metu konkurss	Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija (CPV 79410000-1)			IUB
9.	10.03.2015.	IUB lēmums Nr.4-1.2/15-72/1		IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas lēmums par papildus skaidrojumu pieprasīšanu no Aģentūras un izskatīšanas termiņa pagarināšanu	Pagarināt izskatīšanas termiņu līdz 20.03.2015.	10.03.2015	IUB
10.	20.03.2015.	IUB lēmums Nr. 4-1.2/15-72/2		IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas lēmums par aizliegumu slēgt līgumu, kā daļēji pamatotu atzīstot 12.02.2015. saņemto Lietuvas komersanta sūdzību.	Aizliegts slēgt līgumu	20.03.2015.	IUB
11.	02.04.2015.	Protokols Nr.5		Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" Iepirkumu komisijas sēdē pieņemts lēmums pārtraukt iepirkumu, pamatojoties uz saņemto IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas lēmumu. Neievērojot noteikto kārtību, atver Metu konkursa devīžu aploksni, lai uzzinātu vienīgo piedāvājuma iesniedzēju.	Pieņemts lēmums par Metu konkursa pārtraukšanu. Kļūst zināms piedāvājuma iesniedzējs – SIA Deloitte Latvia.	02.04.2015.	RG
12.	02.04.2015.	Grozījumi (Virs ES)	Metu konkurss	Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija (CPV 79410000-1)	Pārtraukts	02.04.2015.	IUB
13.	23.10.2015.	Rīkojums Nr. RG-15-57-rs		Par metu konkursa žūrijas komisijas izveidi un atbildīgā sekretāra iecelšanu	Komisijā iecelti pieci locekļi un atbildīgais sekretārs		Aģentūra
14.	29.10.2015.	Protokols Nr.1		Metu konkursa žūrijas komisijas sēdes protokols Nr.1. Darba kārtībā Metu konkursa nolikuma apstiprināšana un konkursa izsludināšanas un piedāvājumu iesniegšanas datuma noteikšana.	Apstiprināts nolikums Metu konkursam, IUB paziņojumu par konkursu izsūtīt līdz 30.10.2015., Iesniegšanas termiņš 52 kalendārās dienas		Aģentūra

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Nr. p.k	Datums	Veiktā darbība	Procedūra	Iepirkuma priekšmets / veiktās darbības īss apraksts	Rezultāts	Lēmuma pieņemšanas vai līguma noslēgšanas datums	Avots
15.	12.11.2015.	Rīkojums Nr. RG-15-65-rs		“Par grozījumiem Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” 2015.gada 23.oktobra rīkojumā Nr.RG-15-57-rs”. Pamatojoties uz iesniegumu, atbrīvo vienu atbildīgo sekretāri un par iepirkuma komisijas atbildīgo sekretāri iecel citu personu.	Atbildīgā sekretāra nomaina		Aģentūra
16.	12.11.2015.	Sludinājums (Virs ES)	Metu konkurss	Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija (CPV 73300000-5, 73200000-4, 79310000-0, 71335000-5, 71314300-5) (iesniegšanas termiņš 12.01.2016.)	Iesniegšanas termiņš noteikts 12.01.2016.		IUB
17.	29.02.2016.	Rezultāts (Virs ES)	Metu konkurss	Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija (CPV 73300000-5, 73200000-4, 79310000-0, 71335000-5, 71314300-5)	Nav norādīts, bet paziņojumā par metu konkursa rezultātiem – SIA Deloitte Latvia	Nav noteikts	IUB
18.	07.03.2016.	Rīkojums Nr. RG-16-16-rs		Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas gaisma” rīkojums “Par iepirkuma komisijas izveidi” sarunu procedūrai “Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija” (ID Nr.RG2016/01/SP)	Komisijā iecel piecus locekļus, tajā skaitā no Juridiskās pārvaldes un Finanšu departamenta un iecel komisijas sekretāri		Aģentūra
19.	24.03.2016.	Protokols Nr.1.	Sarunu procedūra bez konkursa izsludināšanas	Lēmums par sarunu procedūras nolikuma apstiprināšanu un pieteikuma iesniegšanas termiņa noteikšanu (04.04.2016.)	Apstiprināts nolikums Sarunu procedūrai un noteikts pieteikuma iesniegšanas termiņš 04.04.2016.		Aģentūra
20.	02.05.2016.	Protokols Nr.5	Sarunu procedūra bez konkursa izsludināšanas	Lēmuma pieņemšana Sarunu procedūrā (ID Nr. RG/2016/01/SP). Lēmums par līguma slēgšanu.	Slēgt līgumu ar SIA Deloitte Latvia	02.05.2016.	Aģentūra

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Nr. p.k	Datums	Veiktā darbība	Procedūra	Iepirkuma priekšmets / veiktās darbības īss apraksts	Rezultāts	Lēmuma pieņemšanas vai līguma noslēgšanas datums	Avots
			nas				
21.	06.05.2016.	Līgums	Sarunu procedūra bez konkursa izsludināšanas	Sarunu procedūras, bez iepriekšēja paziņojuma publicēšanas, rezultātā noslēdz pakalpojumu līgumu Nr.RG-16-29-lī "Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un realizāciju" par 285 000 euro	SIA Deloitte Latvia	02.05.2016.	Aģentūra
22.	20.05.2016.	Rezultāts (Virš ES)	Sarunu procedūra bez konkursa izsludināšanas	Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija (CPV 73300000-5) 285 000 euro	Publicēta informācija par noslēgto līgumu	02.05.2016	IUB
23.	27.12.2016.	Rīkojums Nr.283-r		Rīgas dome, "Par darba grupas izveidi ilgtspējīga Rīgas pilsētas pašvaldības ielu apgaismojuma risinājuma ieviešanai".	Darba grupa no pieciem cilvēkiem, tajā skaitā no Juridiskās pārvaldes un Finanšu departamenta		Aģentūra
24.	01.02.2017.	Protokols Nr. RG-17-3-pro		Ilgtspējīga Rīgas pilsētas pašvaldības ielu apgaismojuma risinājuma ieviešanai izveidotās darba grupas 01.02.2017. sanāksmes protokols. Pēc priekšlikuma par piemērotāko privātā partnera piesaistes modeli atzīst deleģējumu (ņemot vērā pārvaldes uzdevuma deleģēšanas no likuma izrietošās priekšrocības un viegli novēršamos trūkumus). Papildus izvērtēt, vai deleģēšanas procedūra ir piemērojama visiem sadarbības modeļiem ar privāto partneri (O&M, DBFMO, ESCO modelis) un Energoefektivitātes likuma normu ietekmi uz deleģēšanas procedūru u.c.	Sagatavotais Darba grupas lēmuma projekts papildināts ar izteikto priekšlikumu un apstiprināts. Padziļināti turpināt vērtēt deleģējuma procedūru. Lēmuma kopiju nosūtīt SIA Deloitte Latvia.	01.02.2017.	Aģentūra

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

7.pielikums. Zemes, ēku un būvju uzskaitē konstatētās neatbilstības izlasē iekļautajās pašvaldībās pārskata gada sākumā un beigās

Konstatētā neatbilstība	Pārskata gada sākumā	Pārskata gada beigās
Kontu grupa "1210 Zeme, ēkas un būves"		
Nepamatoti palielināta / samazināta zemes, ēku un būvju vērtība	<p>13 pašvaldības¹³⁵⁵ zemes īpašumu vērtību grāmatvedības uzskaitē nav samazinājušas par atsavināto zemes īpašumu domājamo daļu vērtību vismaz 2 425 877,27 <i>euro</i> apmērā.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁵⁶ nav pareizi aprēķinājusi zemes zem daudzdzīvokļu ēkas dzīvokļu īpašumiem domājamo daļu vērtību, nepamatoti palielinot zemes īpašumu vērtību vismaz par 2406,03 <i>euro</i>.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁵⁷ nav pareizi noteikusi daudzdzīvokļu mājas koplietošanas telpu daļas atbilstoši dzīvokļu īpašumu platībai, nepamatoti palielinot zemes īpašumu vērtību vismaz par 51,81 <i>euro</i>.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁵⁸ gada pārskatā un grāmatvedības uzskaitē ir uzrādījušas citām fiziskām un juridiskām personām piederošas ēkas, nepamatoti palielinot ilgtermiņa ieguldījumu vērtību vismaz par 22 073,01 <i>euro</i>.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁵⁹ dzīvokļa īpašuma vērtībā ir iekļāvusi arī zemes vienības vērtību, nepamatoti palielinot dzīvokļa vērtību un samazinot zemes vērtību par 69,13 <i>euro</i>.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁶⁰ transporta būves ir uzrādījuši lielākā vērtībā vismaz 42 064,36 <i>euro</i> apmērā, jo grāmatvedības uzskaitē tilts ir uzskaitīts dubultā apmērā.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁶¹, pretēji normatīvajā aktā noteiktajam, 2015.gadā ir veikusi transporta būvju pārvērtēšanu.</p>	<p>11 pašvaldības¹³⁶² zemes īpašumu vērtību grāmatvedības uzskaitē nav samazinājušas par atsavināto zemes īpašumu domājamo daļu vērtību vismaz 130 566,05 <i>euro</i> apmērā.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁶³ nav pareizi aprēķinājusi zemes zem daudzdzīvokļu ēkas dzīvokļu īpašumiem domājamo daļu vērtību, nepamatoti palielinot zemes īpašumu vērtību vismaz par 2406,03 <i>euro</i>.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁶⁴ nav pareizi noteikusi daudzdzīvokļu mājas koplietošanas telpu daļas atbilstoši dzīvokļu īpašumu platībai, nepamatoti palielinot zemes īpašumu vērtību vismaz par 51,81 <i>euro</i>.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁶⁵ gada pārskatā un grāmatvedības uzskaitē ir uzrādījušas citām fiziskām un juridiskām personām piederošas ēkas, nepamatoti palielinot ilgtermiņa ieguldījumu vērtību vismaz par 22 073,01 <i>euro</i>.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁶⁶ transporta būves ir uzrādījuši lielākā vērtībā vismaz 42 064,36 <i>euro</i> apmērā, jo grāmatvedības uzskaitē tilts ir uzskaitīts dubultā apmērā.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁶⁷, pretēji normatīvajā aktā noteiktajam, 2015.gadā ir veikusi transporta būvju pārvērtēšanu.</p>
Nepareizi pārvērtēti zemes īpašumi	Divās pašvaldībās ¹³⁶⁸ zemes īpašumu vērtība daļēji neatbilst 2010.gada kadastrālajām vērtībām.	Divās pašvaldībās ¹³⁶⁹ zemes īpašumu vērtība daļēji neatbilst 2010.gada kadastrālajām vērtībām.
Nav uzskaites vērtību pamatojošo dokumentu	Divas pašvaldības ¹³⁷⁰ izlasē iekļautajām transporta būvēm nevarēja uzrādīt vai tikai daļēji varēja uzrādīt uzskaites vērtību pamatojošus dokumentus.	Viena pašvaldība ¹³⁷¹ izlasē iekļautajām transporta būvēm nevarēja uzrādīt vai tikai daļēji varēja uzrādīt uzskaites vērtību pamatojošus dokumentus.
Nav nodrošināta pamatlīdzekļu analītiskā uzskaitē	Četras pašvaldības ¹³⁷² nav vai daļēji nav nodrošinājušas ēku un būvju analītisko uzskaiti.	Četras pašvaldības ¹³⁷⁷ nav vai daļēji nav nodrošinājušas ēku un būvju analītisko uzskaiti.
	Septiņas pašvaldības ¹³⁷³ grāmatvedības uzskaitē ceļu vērtībā ir iekļāvušas ceļu aprīkojuma	Piecas pašvaldības ¹³⁷⁸ grāmatvedības uzskaitē

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Konstatētā neatbilstība	Pārskata gada sākumā	Pārskata gada beigās
	<p>vērtību.</p> <p>Trīs pašvaldības¹³⁷⁴ grāmatvedības uzskaitē ceļu vērtībā ir iekļāvušas tiltu vērtību.</p> <p>Deviņas pašvaldības¹³⁷⁵ grāmatvedības uzskaitē ceļu vērtībā ir iekļāvušas inženierbūvju vērtību.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁷⁶ kļūdaini norādījusi zemes kadastra apzīmējumu pamatlīdzekļu kartītē.</p>	<p>ceļu vērtībā ir iekļāvušas ceļu aprīkojuma vērtību.</p> <p>Divas pašvaldības¹³⁷⁹ grāmatvedības uzskaitē ceļu vērtībā ir iekļāvušas tiltu vērtību.</p> <p>Astoņas pašvaldības¹³⁸⁰ grāmatvedības uzskaitē ceļu vērtībā ir iekļāvušas inženierbūvju vērtību.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁸¹ kļūdaini norādījusi zemes kadastra apzīmējumu pamatlīdzekļu kartītē.</p>
Kļūdas pamatlīdzekļu klasifikācijā	<p>Četras pašvaldības¹³⁸² zemi zem ēkām un būvēm ir uzskaitījušas kontā “1217 Pārēja zeme” nevis kontā “1214 Zeme zem ēkām un būvēm”.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁸³ pamatlīdzekļu kartītē analītikas nodrošināšanai ir sadalījusi un klasificējusi zemes vienību atbilstoši zemes lietošanas veidam (konts 1214, 1215, 1217), lai gan pēc būtības šo zemes vienību nepieciešams uzskaitīt kontā 1214.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁸⁴ ir neatbilstoši klasificējusi ēkas un būves, jo dzīvojamo ēku uzskaitījusi kontā “1212 Nedzīvojamās ēkas” nevis kontā “1211 Dzīvojamās ēka”.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁸⁵ ir neatbilstoši klasificējusi turējumā nodotos nekustamos īpašumus, jo dzīvokļus uzskaitījusi kontā “1259 Turējumā nodotie valsts un pašvaldību citi īpašumi” nevis kontā “1252 Turējumā nodotās valsts un pašvaldību ēkas un būves”.</p>	<p>Četras pašvaldības¹³⁸⁶ zemi zem ēkām un būvēm ir uzskaitījušas kontā “1217 Pārēja zeme” nevis kontā “1214 Zeme zem ēkām un būvēm”.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁸⁷ pamatlīdzekļu kartītē analītikas nodrošināšanai ir sadalījusi un klasificējusi zemes vienību atbilstoši zemes lietošanas veidam (konts 1214, 1215, 1217), lai gan pēc būtības šo zemes vienību nepieciešams uzskaitīt kontā 1214.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁸⁸ ir neatbilstoši klasificējusi turējumā nodotos nekustamos īpašumus, jo dzīvokļus uzskaitījusi kontā “1259 Turējumā nodotie valsts un pašvaldību citi īpašumi” nevis kontā “1252 Turējumā nodotās valsts un pašvaldību ēkas un būves”.</p>
Neatbilstošu pamatlīdzekļu nolietojuma normu piemērošana	<p>Septiņas pašvaldības¹³⁸⁹ nav nodrošinājušas ceļu uzskaiti pa segumu veidiem un ir piemērojušas neatbilstošas nolietojuma normas.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁹⁰ ir piemērojusi neatbilstošas nolietojuma normas ielām.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁹¹ ir piemērojusi neatbilstošas nolietojuma normas ceļam, jo, izdalot ceļu pa ceļa segumu veidiem, ir nepareizi noteikusi sākotnējās uzskaites vērtības, kā arī summu nolietojuma aprēķinam.</p>	<p>Septiņas pašvaldības¹³⁹² nav nodrošinājušas ceļu uzskaiti pa segumu veidiem un ir piemērojušas neatbilstošas nolietojuma normas.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁹³ ir piemērojusi neatbilstošas nolietojuma normas ielām.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁹⁴ ir piemērojusi neatbilstošas nolietojuma normas ceļam, jo, izdalot ceļu pa ceļa segumu veidiem, ir nepareizi noteikusi sākotnējās uzskaites vērtības, kā arī summu nolietojuma aprēķinam.</p>
Nav veikta pilnā apjomā datu salīdzināšana ar Valsts reģistra datiem	<p>14 pašvaldības¹³⁹⁵ inventarizāciju postenim “Zemes, ēkas un būves” nav veikušas pēc būtības vai veikušas tikai daļēji.</p> <p>Viena pašvaldība¹³⁹⁶ turpina 2015.gadā revīzijas ietvaros sniegto ieteikumu ieviešanu attiecībā uz visu bilances posteņa “Zeme, ēkas un būves” kontu inventarizāciju, tajā skaitā grāmatvedības uzskaites datu salīdzināšanu ar</p>	<p>9 pašvaldības¹³⁹⁹ inventarizāciju postenim “Zemes, ēkas un būves” nav veikušas pēc būtības vai veikušas tikai daļēji.</p> <p>Viena pašvaldība¹⁴⁰⁰ turpina 2015.gadā revīzijas ietvaros sniegto ieteikumu ieviešanu attiecībā uz visu bilances posteņa “Zeme, ēkas un būves” kontu inventarizāciju, tajā skaitā grāmatvedības uzskaites datu salīdzināšanu ar</p>

NAV KLASIFICĒTS

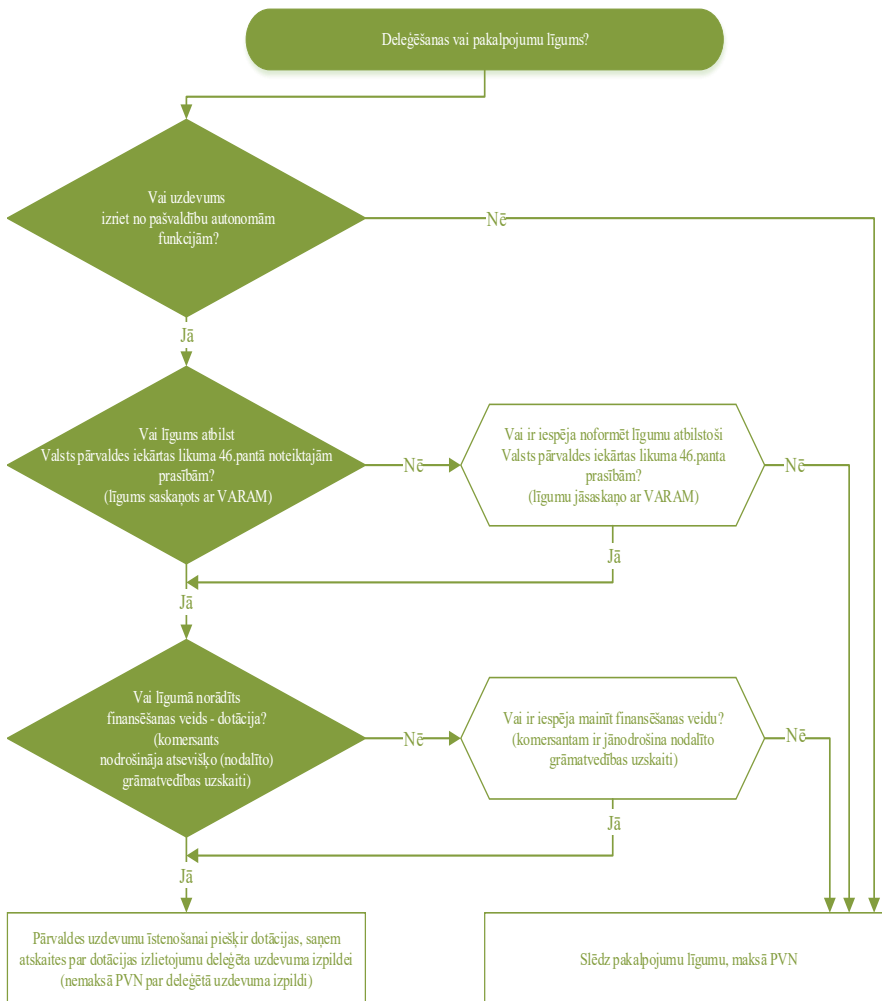
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Konstatētā neatbilstība	Pārskata gada sākumā	Pārskata gada beigās
	<p>valsts reģistru datiem, jo ieteikuma ieviešanas termiņš vēl nav iestājies.</p> <p>Divas pašvaldības¹³⁹⁷ nav veikušas transporta būvju inventarizāciju, t.i., nav veikušas grāmatvedības datu salīdzināšanu ar VAS "Latvijas Valsts ceļi" iesniegto aktualizēto informāciju.</p> <p>Vienā pašvaldībā¹³⁹⁸ nav iespējams noteikt nepieciešamo kļūdu labojuma apjomu bilances posteņa "Zeme, ēkas un būves", jo pašvaldība nav veikusi pārskata gada slēguma inventarizāciju bilances posteņa sastāvā esošajām transporta būvēm 45 miljonu <i>euro</i> bilances vērtībā.</p>	<p>valsts reģistru datiem, jo ieteikuma ieviešanas termiņš vēl nav iestājies.</p> <p>Viena pašvaldība¹⁴⁰¹ nav veikusi transporta būvju inventarizāciju, t.i., nav veikusi grāmatvedības datu salīdzināšanu ar VAS "Latvijas Valsts ceļi" iesniegto aktualizēto informāciju.</p> <p>Vienā pašvaldībā¹⁴⁰² nav iespējams noteikt nepieciešamo kļūdu labojuma apjomu bilances posteņa "Zeme, ēkas un būves", jo pašvaldība veica ielu, tiltu un satiksmes pārvadu salīdzināšanu ar VAS "Latvijas Valsts ceļi" reģistru, kurā tika konstatēts, ka dati kopumā atšķiras par 792 764 m². Bilances posteņa sastāvā esošajām transporta būvēm 45 miljonu <i>euro</i> bilances vērtībā.</p>

NAV KLASIFICĒTS

8.pielikums. Pārvaldes uzdevumu deleģējuma izvērtēšanas shēma.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

9.pielikums. Izdevumi pašvaldību deputātu mēnešalgai, kas jāuzrāda EKK 1111 "Deputātu mēnešalga" (pēc uzkrāšanas principa)

Nr.p. k.	Pašvaldības nosaukums	Izdevumi visu deputātu mēnešalgām, euro	Anketās uzrādītā summa* Izdevumi deputātu atvaļinājuma naudai un kompensācijai par neizmantojamo atvaļinājumu, euro	Izdevumi, kas jāuzrāda EKK 1111 "Deputātu mēnešalga", euro (aile C + aile D)	Valsts kases atskaite 2PB_EKK 1111 "Deputātu mēnešalga" (pēc uzkrāšanas principa)**	Starpība (EKK 1111 uzrādīta mazāka summa (-) vai lielāka summa)
1	Aglonas novads	25 742,00	3 693,00	29 435,00	5 593,00	-23 842,00
2	Aizkraukles novads	109 631,32	7 471,49	117 102,81	65 887,00	-51 215,81
3	Aizputes novads	48 534,00	1 703,00	50 237,00	48 534,00	-1 703,00
4	Aknīstes novads	45 988,00	1 573,00	47 561,00	27 137,00	-20 424,00
5	Alojas novads	53 384,00	1 941,00	55 325,00	55 325,00	0,00
6	Alsungas novads	19 334,73		19 334,73	19 335,00	0,27
7	Alūksnes novads	134 379,00	9 211,00	143 590,00	143 590,00	0,00
8	Amatas novads	63 104,00	2 553,00	65 657,00	65 004,00	-653,00
9	Apes novads	35 315,00	1 245,00	36 560,00	36 560,00	0,00
10	Auces novads	49 375,00	2 771,00	52 146,00	5 697,00	-46 449,00
11	Ādažu novads	254 726,31	6 893,37	261 619,68	177 020,00	-84 599,68
12	Babītes novads	87 449,14	5 919,28	93 368,42	93 368,00	-0,42
13	Baldones novads	78 648,00		78 648,00	78 648,00	0,00
14	Baltinavas novads	15 828,68	1 885,58	17 714,26	18 414,00	699,74
15	Balvu novads	92 906,28	8 989,23	101 895,51	101 896,00	0,49
16	Bauskas novads	118 926,33	4 521,98	123 448,31	58 153,00	-65 295,31
17	Beverīnas novads	26 588,00	1 661,00	28 249,00	28 249,00	0,00
18	Brocēnu novads	45 462,00	5 071,00	50 533,00	2 376,00	-48 157,00
19	Burtnieku novads	123 064,74	1 087,06	124 151,80	124 152,00	0,20
20	Carnikavas novads	121 559,16	6 821,66	128 380,82	128 381,00	0,18
21	Cesvaines novads	21 769,62	2 359,12	24 128,74	24 002,00	-126,74
22	Cēsu novads	95 599,86		95 599,86	95 600,00	0,14
23	Ciblas novads	18 048,19	2 962,40	21 010,59	21 010,00	-0,59
24	Dagdas novads	55 728,67	3 668,15	59 396,82	59 397,00	0,18
25	Daugavpils	147 378,00	5 869,00	153 247,00	147 378,00	-5 869,00
26	Daugavpils novads	118 423,32	7 025,61	125 448,93	125 449,00	0,07
27	Dobeles novads	100 916,00	2 693,00	103 609,00	31 229,00	-72 380,00
28	Dundagas novads	32 599,20		32 599,20	34 326,00	1 726,80
29	Durbes novads	6 667,21		6 667,21	6 667,00	-0,21
30	Engures novads	63 875,21	3 733,47	67 608,68	68 103,00	494,32
31	Ērgļu novads	40 183,55		40 183,55	40 424,00	240,45
32	Garkalnes novads	181 267,27	5 472,92	186 740,19	93 067,00	-93 673,19
33	Grobiņas novads	129 261,00	7 734,00	136 995,00	136 995,00	0,00
34	Gulbenes novads	96 516,00	6 813,00	103 329,00	103 329,00	0,00
35	Iecavas novads	54 269,00	4 327,00	58 596,00	58 596,00	0,00
36	Ikšķiles novads	117 807,00	9 910,00	127 717,00	37 003,00	-90 714,00
37	Ilūkstes novads	34 537,70	3 833,48	38 371,18	12 701,00	-25 670,18
38	Inčukalna novads	141 926,12	7 589,90	149 516,02	149 516,00	-0,02
39	Jaunjelgavas	51 232,00	1 023,00	52 255,00	52 255,00	0,00

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Nr.p. k.	Pašvaldības nosaukums	Izdevumi visu deputātu mēnešalgām, euro	Anketās uzrādītā summa* Izdevumi deputātu atvaļinājuma naudai un kompensācijai par neizmantojamo atvaļinājumu, euro	Izdevumi, kas jāuzrāda EKK 1111 "Deputātu mēnešalga", euro (aile C + aile D)	Valsts kases atskaite 2PB_EKK 1111 "Deputātu mēnešalga" (pēc uzkrāšanas principa)**	Starpība (EKK 1111 uzrādītā mazāka summa (-) vai lielāka summa)
	novads					
40	Jaunpiebalgas novads	32 872,79	1 748,49	34 621,28	17 198,00	-17 423,28
41	Jaunpils novads	61 141,08	2 449,37	63 590,45	48 587,00	-15 003,45
42	Jelgava	174 956,53	15 143,85	190 100,38	94 333,00	-95 767,38
43	Jelgavas novads	161 469,31	13 931,18	175 400,49	175 401,00	-0,51
44	Jēkabpils	142 708,00	10 799,00	153 507,00	159 727,00	6 220,00
45	Jēkabpils novads	36 129,00	2 547,00	38 676,00	17 329,00	-21 347,00
46	Jūrmala	306 954,29	20 272,90	327 227,19	72 292,00	-254 935,19
47	Kandavas novads	96 405,34	4 540,98	100 946,32	96 405,00	-4 541,32
48	Kārsavas novads	56 161,34	3 558,55	59 719,89	59 720,00	0,11
49	Kocēnu novads	70 444,66	4 572,40	75 017,06	0,00	-75 017,06
50	Kokneses novads	47 211,60		47 211,60	45 950,00	-1 261,60
51	Krāslavas novads	93 710,24	8 119,53	101 829,77	125 899,00	24 069,23
52	Krimuldas novads	51 421,00	1 580,00	53 001,00	53 001,00	0,00
53	Krustpils novads	65 070,58	2 247,02	67 317,60	43 080,00	-24 237,60
54	Kuldīgas novads	41 206,46		41 206,46	47 038,00	5 831,54
55	Ķeguma novads	69 040,95	5 365,77	74 406,72	20 389,00	-54 017,72
56	Ķekavas novads	263 800,22	9 099,44	272 899,66	251 566,00	-21 333,66
57	Lielvārdes novads	129 156,81	5 560,68	134 717,49	134 717,00	-0,49
58	Liepāja	219 395,92	13 510,78	232 906,70	116 471,00	-116 435,70
59	Limbažu novads	84 947,00	3 739,00	88 686,00	88 686,00	0,00
60	Līgatnes novads	39 634,31	940,19	40 574,50	39 984,00	-590,50
61	Līvānu novads	78 647,70	4 835,46	83 483,16	83 483,00	-0,16
62	Lubānas novads	18 858,00	1 325,00	20 183,00	20 183,00	0,00
63	Ludzas novads	93 132,02	6 461,20	99 593,22	99 593,00	-0,22
64	Madonas novads	85 612,00	2 646,00	88 258,00	88 258,00	0,00
65	Mazsalacas novads	24 708,00	1 540,00	26 248,00	26 248,00	0,00
66	Mālpils novads	42 035,50	4 503,52	46 539,02	12 068,00	-34 471,02
67	Mārupes novads	207 064,83	8,00	207 072,83	207 065,00	-7,83
68	Mērsraga novads	3 489,00		3 489,00	4 406,00	917,00
69	Naukšēnu novads	22 594,00	1 865,00	24 459,00	24 459,00	0,00
70	Neretas novads	31 789,66	3 183,11	34 972,77	31 790,00	-3 182,77
71	Nīcas novads	41 470,85	856,26	42 327,11	46 379,00	4 051,89
72	Ogres novads	154 173,00	13 707,00	167 880,00	169 294,00	1 414,00
73	Olaines novads	131 056,86	9 955,47	141 012,33	141 116,00	103,67
74	Ozolnieku novads	76 218,00	5 298,00	81 516,00	33 662,00	-47 854,00
75	Pārgaujas novads	37 077,92	3 274,98	40 352,90	38 174,00	-2 178,90
76	Pāvilostas novads	5 068,98		5 068,98	5 069,00	0,02
77	Plaviņu novads	58 115,75		58 115,75	58 116,00	-0,25
78	Preiļu novads	67 652,66	4 472,48	72 125,14	72 125,00	-0,14
79	Priekules novads	26 524,00		26 524,00	0,00	-26 524,00
80	Priekuļu novads	46 444,36	2 341,16	48 785,52	48 786,00	0,48
81	Raunas novads	21 535,35	3 431,68	24 967,03	21 535,00	-3 432,03

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Nr.p. k.	Pašvaldības nosaukums	Izdevumi visu deputātu mēnešalgām, euro	Anketās uzrādītā summa* Izdevumi deputātu atvaļinājuma naudai un kompensācijai par neizmantojamo atvaļinājumu, euro	Izdevumi, kas jāuzrāda EKK 1111 "Deputātu mēnešalga", euro (aile C + aile D)	Valsts kases atskaite 2PB_EKK 1111 "Deputātu mēnešalga" (pēc uzkrāšanas principa)**	Starpība (EKK 1111 uzrādīta mazāka summa (-) vai lielāka summa)
82	Rēzekne	181 227,00	9 747,00	190 974,00	60 609,00	-130 365,00
83	Rēzeknes novads	95 894,00	7 541,00	103 435,00	68 748,00	-34 687,00
84	Riebiņu novads	67 440,00	1 875,00	69 315,00	50 450,00	-18 865,00
85	Rīga	860 071,13	19 527,80	879 598,93	859 804,00	-19 794,93
86	Rojas novads	33 284,62	2 756,40	36 041,02	14 348,00	-21 693,02
87	Ropažu novads	141 926,12	1 985,90	143 912,02	152 312,00	8 399,98
88	Rucavas novads	20 954,00		20 954,00	20 954,00	0,00
89	Rugāju novads	20 531,43	685,44	21 216,87	18 005,00	-3 211,87
90	Rundāles novads	65 720,86	4 632,39	70 353,25	70 353,00	-0,25
91	Rūjienas novads	43 260,00	1 709,00	44 969,00	44 969,00	0,00
92	Salacgrīvas novads	42 808,00	3 642,00	46 450,00	46 450,00	0,00
93	Salas novads	28 384,00	1 785,00	30 169,00	30 169,00	0,00
94	Salaspils novads	200 089,28		200 089,28	200 089,00	-0,28
95	Saldus novads	152 194,39	5 693,66	157 888,05	84 581,00	-73 307,05
96	Saulkrastu novads	169 953,00	3 167,00	173 120,00	89 176,00	-83 944,00
97	Sējas novads	25 552,00	804,00	26 356,00	25 552,00	-804,00
98	Siguldas novads	105 186,00	13 590,00	118 776,00	118 776,00	0,00
99	Skrīveru novads	26 144,84	697,57	26 842,41	26 145,00	-697,41
100	Skrundas novads	27 918,41	3 405,10	31 323,51	31 324,00	0,49
101	Smiltenes novads	52 673,00	2 378,00	55 051,00	55 051,00	0,00
102	Stopiņu novads	140 212,00	7 774,00	147 986,00	147 986,00	0,00
103	Strenču novads	26 142,00	3 364,00	29 506,00	29 506,00	0,00
104	Talsu novads	196 959,21	10 572,53	207 531,74	207 532,00	0,26
105	Tērvetes novads	34 138,33	2 609,98	36 748,31	34 138,00	-2 610,31
106	Tukuma novads	50 111,24		50 111,24	50 111,00	-0,24
107	Vaiņodes novads	49 252,30		49 252,30	49 252,00	-0,30
108	Valkas novads	67 732,00	5 397,00	73 129,00	73 129,00	0,00
109	Valmiera	69 375,79		69 375,79	69 376,00	0,21
110	Varakļānu novads	24 262,58	11 079,73	35 342,31	35 342,00	-0,31
111	Vārkavas novads	23 540,85	1 261,11	24 801,96	24 802,00	0,04
112	Vecpiebalgas novads	50 443,21	1 513,25	51 956,46	33 966,00	-17 990,46
113	Vecumnieku novads	76 284,16	5 940,17	82 224,33	84 088,00	1 863,67
114	Ventspils	217 113,74	12 027,35	229 141,09	256 801,00	27 659,91
115	Ventspils novads	140 206,77	9 032,39	149 239,16	133 745,00	-15 494,16
116	Viesītes novads	29 963,00	1 577,00	31 540,00	11 804,00	-19 736,00
117	Viļakas novads	49 123,00		49 123,00	49 123,00	0,00
118	Viļānu novads	31 128,70	2 094,78	33 223,48	33 475,00	251,52
119	Zilupes novads	41 027,89	3 261,74	44 289,63	44 290,00	0,37
	Kopā	10 253 285,33	512 583,44	10 765 868,77	8 956 279,00	-1 809 589,77

NAV KLASIFICĒTS

10.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – Attīstības izdevumi

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
<p>Finansējums attīstības izdevumiem:</p> <p>Pārskata gadā piešķirtais finansējums revīzijas apjomā iekļautajiem pasākumiem 30 631 509 euro, t.sk. attīstības izdevumi 28 122 563 euro un ar tiem saistītie bāzes izdevumi 2 508 946 euro.</p>		
<p>Galvenais pārbaudāmais jautājums – vai piešķirtais finansējums attīstības izdevumiem¹⁴⁰³ ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus?</p>		
<p>Vai FM un PKC ir izveidots efektīvs prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanas process, kas nodrošina kvalitatīvu MK 11.12.2012. noteikumos Nr.867 noteikto pienākumu veikšanu saistībā ar iesniegto prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanu?</p>	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: FM un PKC izveidots process nodrošina MK noteikumos¹⁴⁰⁴ noteikto pienākumu veikšanu saistībā ar prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanu, taču revīzijā revidenti neguva pārliecību, ka finanšu ministra izveidotā darba grupa un MK izmanto PKC novērtējumu lēmumu pieņemšanai, turklāt revīzijā ir secināts, ka finanšu ministra nodrošinātais prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanas un atbalstāmo pasākumu atlases process, organizējot darba grupas sanāksmes, kur Finanšu ministrija pilda sekretariāta funkcijas, nav caurskatāms.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> Finanšu ministrija ir izveidots efektīvs process, kas nodrošina kvalitatīvu MK noteikumos¹⁴⁰⁵ noteikto pienākumu veikšanu iesniegto prioritāro pasākumu izvērtēšanu atbilstoši noteikumu prasībām. 	<p>⊙ Kritērijs sasniegts daļēji – izveidots process nodrošina MK noteikumos¹⁴⁰⁶ Finanšu ministrijai noteikto pienākumu veikšanu, taču revīzijā ir secināts, ka finanšu ministra nodrošinātais prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanas un atbalstāmo pasākumu atlases process, organizējot darba grupas sanāksmes, kur Finanšu ministrija pilda sekretariāta funkcijas, nav caurskatāms.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> PKC ir izveidots efektīvs process, kas nodrošina kvalitatīvu MK noteikumos¹⁴⁰⁷ noteikto pienākumu veikšanu iesniegto prioritāro pasākumu izvērtēšanu atbilstoši MK noteikumu prasībām. 	<p>⊙ Kritērijs sasniegts daļēji – izveidots process nodrošina MK noteikumos¹⁴⁰⁸ PKC noteikto pienākumu veikšanu, taču revidenti neguva pārliecību, ka finanšu ministra izveidotā darba grupa un MK izmanto PKC novērtējumu lēmumu pieņemšanai.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> FM un PKC tiek vērtēta uzlabojumu nepieciešamība prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanas procesā, ja revīzijas laikā vērtētajiem prioritārajiem pasākumiem kārtējā budžeta izdevumu pārskatīšanas procesā ir konstatētas novirzes no piešķirtā finansējuma izlietojuma sākotnēji izvirzītajiem mērķiem, kuru iemeslus varēja novērst, veicot sākotnējo prioritārā pasākuma pieteikumu vērtēšanu. 	<p>⊙ Kritērijs ir sasniegts – FM un PKC vērtē uzlabojumu nepieciešamību prioritāro pasākumu pieteikumu izvērtēšanas procesā un piedāvā risinājumus.</p>

NAV KLASIFICĒTS

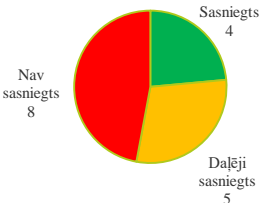
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
<p>Vai finanšu ministra nodrošinātais prioritāro pasākumu izvērtēšanas process, organizējot darba grupas sanāksmes, nodrošina prioritāro pasākumu izvēli atbilstoši attīstības plānošanas dokumentiem, nozaru attīstības plāniem un atbilstoši nozares prioritāro pasākumu sarakstā norādītajai nozīmīguma secībai, un vai budžeta izstrādes dokumentos ir izsekojams, pēc kādiem kritērijiem prioritārie pasākumi ir izvēlēti?</p>	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: tā kā revīzijā secināts, ka prioritāro pasākumu izvērtēšanas un atbalstāmo pasākumu atlases process, finanšu ministram organizējot darba grupas sanāksmes, nav caurskatāms, 40% no visiem atbalstītajiem pasākumiem ir tādi, kas sākotnēji nav bijuši pieprasīti vai arī to mērķis būtiski atšķiras no sākotnējā pieprasījuma, budžeta izstrādes dokumentos nav izsekojams, pēc kādiem kritērijiem prioritārie pasākumi ir izvēlēti, turklāt revidenti neguva pārlicību, ka finanšu ministra izveidotā darba grupa un MK lēmumu pieņemšanai izmanto PKC novērtējumu par pieteikumu atbilstību attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm un mērķiem, Valsts kontrole uzskata, ka finanšu ministra nodrošinātais prioritāro pasākumu izvērtēšanas process nenodrošina prioritāro pasākumu izvēli atbilstoši attīstības plānošanas dokumentiem un nozaru attīstības plāniem.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Finanšu ministra prioritāro pasākumu izvērtēšanas procesa nodrošināšanai organizētā darba grupa nav mainījusi iestādes sākotnēji definēto mērķi un/vai finansējuma apmēru vai veiktās izmaiņas ir pamatotas. 	<ul style="list-style-type: none"> ⊗ Kritērijs nav sasniegts – tikai 28% no apstiprinātajiem pieteikumiem ir atbalstīti tādiem mērķiem un tādā apmērā, kā pieprasīts. Pārējie atbalstītie pasākumi diskusiju, kas notiek finanšu ministra organizētajā prioritāro pasākumu izvērtēšanas posmā, rezultātā būtiski mainās. 40% no visiem atbalstītajiem pasākumiem ir tādi, kas sākotnēji nav bijuši pieprasīti vai arī to mērķis būtiski atšķiras no sākotnējā pieprasījuma.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Atbalstītā prioritārā pasākuma pieteikumu ir jau sākotnēji iesniegusi iestāde MK noteikumu¹⁴⁰⁹ noteiktajā kārtībā. 	<ul style="list-style-type: none"> ⊗ Kritērijs nav sasniegts – 40% no visiem 2018.gada budžetā atbalstītajiem pasākumiem ir tādi, ko iestādes sākotnēji nav pieteikušas vai arī to mērķis būtiski atšķiras no sākotnējā pieprasījuma. Savukārt no revīzijās vērtētajiem 17 prioritārajiem pasākumiem darba grupa ir iniciējusi deviņus pieteikumus.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prioritāro pasākumu izvērtēšanas procesa nodrošināšanai organizētajā darba grupas sēdē iniciētais prioritārais pasākums ir pamatots, tas izriet no attīstības plānošanas dokumentiem, nozares attīstības plāniem, ir prioritārs atbilstoši nozares prioritāro pasākumu sarakstā norādītajai nozīmīguma secībai. 	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Kritērijs sasniegts daļēji – no revīzijas apjomā iekļautajiem deviņiem pieteikumiem, ko ir iniciējusi darba grupa, visiem ir norādīts pamatojums, kāpēc tie ir nepieciešami, taču nav iespējams novērtēt, vai iniciētais pasākums ir prioritārs atbilstoši nozares prioritāro pasākumu sarakstā norādītajai nozīmīguma secībai, jo budžeta izstrādes dokumentos nav izsekojams, pēc kādiem kritērijiem prioritārie pasākumi ir iniciēti.
<p>Vai izdevumu pārskatīšanas procesa rezultāts attiecībā uz vērtētajiem prioritārajiem pasākumiem ir sasniedzis Likumā par budžetu un finanšu vadību pasākumiem noteikto¹⁴¹⁰ izdevumu</p>	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: izdevumu pārskatīšanas procesa rezultāts attiecībā uz vērtētajiem prioritārajiem pasākumiem nav sasniedzis Likumā par budžetu un finanšu vadību pasākumiem noteikto¹⁴¹¹ izdevumu pārskatīšanas mērķi – efektīvāk un ekonomiskāk īstenot valsts politiku un regulāri optimizēt budžeta izdevumus, jo izdevumu pārskatīšanā tiek īstenota pieeja, kur MK atbalsta, ka prioritāro pasākumu pārskatīšanas rezultātā ministrijas un centrālās valsts iestādes to budžetos identificēto resursu pārpalikumu turpina izmantot aktualitāti zaudējušu pasākumu finansēšanai vai arī tos jau izmanto, vai vidējā termiņā novirza pavisam citu mērķu (pasākumu) finansēšanai. Turklāt šī pieeja ir pretrunā ar normatīvajā aktā¹⁴¹² noteikto kārtību, kā tiek izvēlēti un atbalstīti valstiski nozīmīgākie finansējamie pasākumi.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Attiecībā uz revīzijā vērtētajiem prioritārajiem pasākumiem izdevumu pārskatīšanas procesā ir vērtēta attīstības izdevumiem piešķirtā finansējuma vidējam 	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Kritērijs sasniegts daļēji – lai gan no 17 Valsts kontroles vērtētajiem prioritārajiem pasākumiem astoņos

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

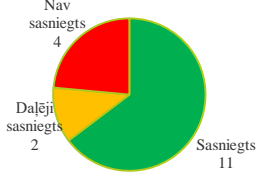
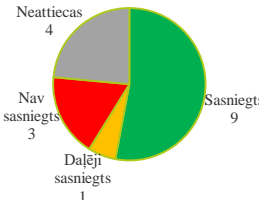
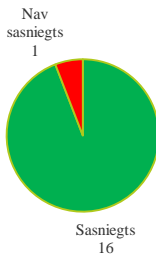
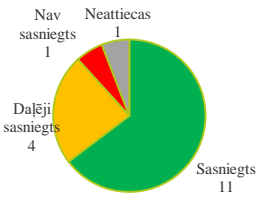
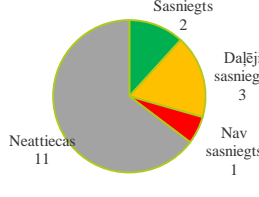
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
pārskatīšanas mērķi?	<p>termiņam neizlietošanas iemesli (ja finansējums nav bijis izlietots pilnā apmērā vai daļēji).</p> <ul style="list-style-type: none"> Gadījumos, kad piešķirtais finansējums attiecībā uz revīzijā vērtētajiem prioritārajiem pasākumiem, noslēdzoties vidējam termiņam, nav izlietots pilnā apmērā un, pārskatot līdzšinēji piešķirtā finansējuma izlietojumu, ir konstatēts, ka sākotnējam mērķim piešķirtie līdzekļi pilnā apjomā nav nepieciešami¹⁴¹⁴, FM ir iniciējusi bāzes izdevumos iekļautā finansējuma palielinājuma apmēra pārskatīšanu, novēršot neizlietotā attīstības izdevumiem piešķirtā finansējuma nepamatotu saglabāšanu iestāžu budžetā arī turpmākajos gados. MK ir atbalstījis FM iniciēto bāzes izdevumos iekļautā finansējuma palielinājuma apmēra pārskatīšanu, novēršot attīstības izdevumiem piešķirtā finansējuma nepamatotu saglabāšanu iestāžu budžetā arī turpmākajos gados, tā sasniedzot Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktos¹⁴¹⁷ izdevumu pārskatīšanas mērķus. 	<p>gadījumos tika sniegti negatīvi atzinumi, jo tika secināts, ka būtiska daļa no piešķirtā finansējuma nav izlietota atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus, izdevumu pārskatīšanas rezultātā tikai attiecībā uz četriem no šiem pasākumiem¹⁴¹³ ir noteikta iespēja pārskatīt piešķirto finansējumu, savukārt četri pasākumi nav novērtēti kā tādi, kam būtu iespējams pārskatīt piešķirto finansējumu.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – pārskatot līdzšinēji piešķirtā finansējuma izlietojumu pasākumiem¹⁴¹⁵ un konstatējot, ka sākotnējam mērķim piešķirtie līdzekļi pilnā apjomā nav nepieciešami, Finanšu ministrija nav iniciējusi bāzes izdevumos iekļautā finansējuma palielinājuma apmēra pārskatīšanu. Konstatēts, ka finansējums¹⁴¹⁶ tiek atstāts iestādes rīcībā un pat jau pārdalīts nākamajos gados citu ministrijas pasākumu realizēšanai.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – MK ir lēmis¹⁴¹⁸, ka pasākumu pārskatīšanas rezultātā identificētos iekšējos resursus plānots turpināt izmantot finansējuma piešķiršanas laikā noteiktajiem mērķiem (pasākumiem) vai tos jau izmanto citiem mērķiem (pasākumiem), vai vidējā termiņā tie tiks novirzīti citiem mērķiem (pasākumiem).</p>
Vai izstrādātais prioritārā pasākuma pieteikums vidējam termiņam ir pietiekami pamatots un uzrādītie izdevumi atbilst reālajai situācijai?	<p>Atbildes uz apakšjautājumu finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos: prioritārā pasākuma pieteikums 4 gadījumos ir pamatots, 4 gadījumos ir daļēji pamatots, 9 gadījumos nav pamatots, bet izdevumi reālajai situācijai atbilst 4 gadījumos, daļēji atbilst 5 gadījumos, neatbilst 8 gadījumos.</p> <ul style="list-style-type: none"> Prioritārā pasākuma pieteikumā uzrādītā informācija atbilstoši MK noteikumiem¹⁴¹⁹ ir pamatota. Ir izmantotas: <ul style="list-style-type: none"> - ticamas prognozes; - aktuāla informācija; pamatoti pieņēmumi (ekonomiskie, statistiskie un/vai matemātiskie u.c.). Prioritārā pasākuma pieteikumā ir konstatējama saikne ar attīstības plānošanas dokumentu, definētās vajadzības 	<p>Kritērija novērtējums finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p> <p>Kritērija novērtējums finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

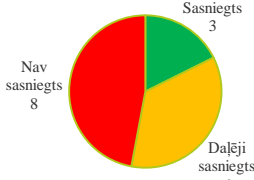
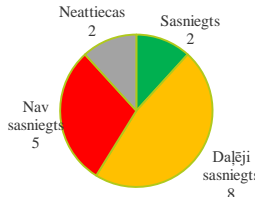
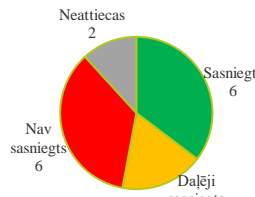
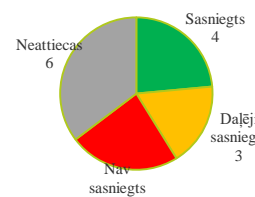
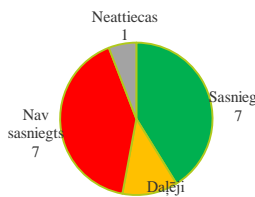
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
	izriet no nozares attīstības plāniem.	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prioritārais pasākums nodrošinās būtiskāko politikas rezultatīvo rādītāju sasniegšanu, uz kuriem vērsti attīstības plānošanas dokumenti un nozares attīstības plāni. 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²⁰ finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ FM un PKC nav snieguši iebildumus/komentārus par plānoto prioritāro pasākumu pieteikumu vai, saņemot FM vai PKC sniegtos iebildumus/komentārus, ir sniegta konstruktīvas atbildes. 	<p>Kritērija novērtējums finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sākotnēji sagatavotā prioritārā pasākuma pieteikumā uzrādītie mērķi un finansējuma apjoms atbilst atbalstītā prioritārā pasākuma mērķiem un piešķirtā finansējuma apjomam. 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²¹ finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Iestādē ir pieejams pamatojums, kāpēc plānotā prioritārā pasākuma mērķi un/vai finansējuma apjoms neatbilst atbalstītā prioritārā pasākuma mērķim un/vai finansējuma apjomam, ja prioritārā pasākuma mērķis un/vai finansējuma apjoms ir mainīts. (Šis ir nosacījuma kritērijs, kas tika vērtēts, ja bija iestājušies attiecīgi apstākļi.) 	<p>Kritērija novērtējums finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>
Vai prioritārajam pasākumam piešķirtais finansējums ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim,	<p>Atbildes uz apakšjautājumu finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos: finansējums atbilstoši izlietots 3 gadījumos, daļēji atbilstoši izlietots 5 gadījumos, neatbilstoši izlietots 9 gadījumos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Prioritārajam pasākumam piešķirtais finansējums ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim. 	<p>Kritērija novērtējums finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

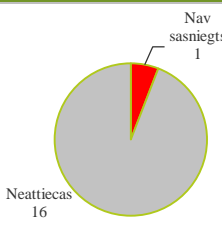
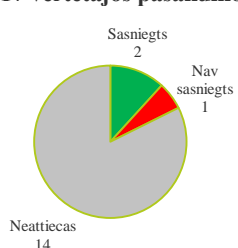
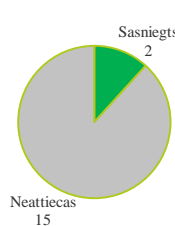
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniegto (konkrētā laikposma) plānotos rezultātus (vai plānoto progresu/starpposma rezultātus)?		
	<ul style="list-style-type: none"> Īstenojot prioritāro pasākumu, ir sasniegti (konkrētā laikposma) plānotie rezultāti (vai plānotais progress/starpposma rezultāti). 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²² finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Iestādē ir nodrošināta sistemātiska prioritārā pasākuma īstenošanas gaitas novērtēšana, izvērtējot perspektīvā izvirzīto mērķu sasniegšanu, novērtējot iespējamās novirzes, un, tās konstatējot, tiek savlaicīgi plānota rīcība izvirzīto mērķu sasniegšanai. 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²³ finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Konstatējot apstākļus, kas kavē vai dara neiespējamu sākotnēji plānotā prioritārā pasākuma mērķu sasniegšanu, ir veiktas izmaiņas, kas pamatotas ar: <ul style="list-style-type: none"> - ticamām prognozēm; - aktuālu informāciju; - pamatotiem pieņēmumiem (ekonomiskiem, statistiskiem un/vai matemātiskiem u.c.). (Šis ir nosacījuma kritērijs, kas tika vērtēts, ja bija iestājušies attiecīgi apstākļi) 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²⁴ finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Ir ievēroti tiesību akti (gan iekšējie, gan ārējie), kas attiecas uz prioritārā pasākuma īstenošanu. 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²⁵ finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>
Gadījumā, ja prioritārajam pasākumam piešķirtā finansējuma apmērs tā piešķiršanas	<p>Atbildes uz apakšjautājumu finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos: rīcība ar finansējuma pārpalikumu 3 gadījumos <i>ir</i> bijusi tiesiska, 14 gadījumos nav attiecināma.</p> <ul style="list-style-type: none"> Iestāde ir pieteikusi apropriācijas rezerves asinējuma saņemšanai, ja iestādei bija šādas tiesības (piešķirtais finansējums prioritārajam pasākumam netika izlietots no 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²⁶ finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

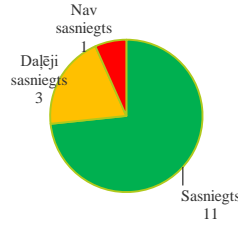
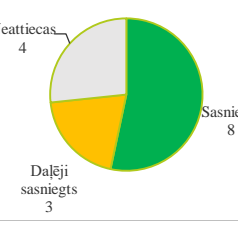
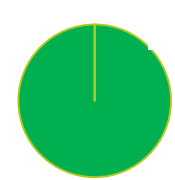
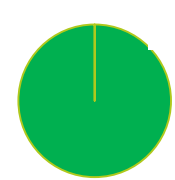
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
mērķim nav bijis nepieciešams – vai rīcība ar finansējuma pārpalikumu ir bijusi tiesiska?	iestādes darbības neatkarīgu iemeslu dēļ). (Šis ir nosacījuma kritērijs, kas tika vērtēts, ja bija iestājušies attiecīgi apstākļi.)	 <p style="text-align: center;">Nav sasniegts 1 Neattiecas 16</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Noslēdzoties vidējam termiņam, attīstības finansējums ir pārskatīts atbilstoši faktiskajai nepieciešamībai un pieņemts pamatots lēmums par iekļaušanu/neiekļaušanu iestādes bāzes izdevumos arī gadījumos, kad finansējums netika apgūts pilnā apmērā. (Šis ir nosacījuma kritērijs, kas tika vērtēts, ja bija iestājušies attiecīgi apstākļi.) 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²⁷ finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p> <p style="text-align: center;">Sasniegts 2 Nav sasniegts 1 Neattiecas 14</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Prioritāriem pasākumiem, kas ir paredzēti noteiktu, terminētu mērķu sasniegšanai, ir noteikti izpildes termiņi vai ir pamatots iemesls termiņa nenoteikšanai. (Šis ir nosacījuma kritērijs, kas tika vērtēts, ja bija iestājušies attiecīgi apstākļi.) 	<p>Kritērija novērtējums¹⁴²⁸ finanšu revīzijās 17 vērtētajos pasākumos:</p> <p style="text-align: center;">Sasniegts 2 Neattiecas 15</p>

NAV KLASIFICĒTS

11.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – Simtgades izdevumi

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums?
<p>Finansējums Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai: Pārskata gadā plānotais finansējums 25 254 818 <i>euro</i> Pārskata gadā faktiski izlietotais finansējums 36 249 729 <i>euro</i>, no kuriem 333 302 <i>euro</i> bija 2017.gadā samaksātie avansi. Par 2018.gadā samaksāto avansu summu 265 166 <i>euro</i> apmērā šīs revīzijas ietvaros atzinums netika sniegts. Kopējais plānotais finansējums 2017.–2021.gadam 59 075 947 <i>euro</i>.</p>		
<p>Galvenais pārbaudāmais jautājums – vai piešķirtais finansējums Latvijas simtgades svinību nodrošināšanai ir izlietots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim, tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz to attiecas?</p>		
<p>Vai resoru finansējums izlietots atbilstoši tam paredzētajam mērķim un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā?</p>	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: Atbilde uz apakšjautājumu tika vērtēta visos 15 resoros, kas bija iesaistīti Simtgades svinību īstenošanā. 14 resoros Simtgades svinībām resoru izlietotais finansējums ir izlietots atbilstoši tam paredzētajam mērķim un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Vienā resorā (ar būtiskāko finansējuma izlietojumu) finansējums nav izlietots atbilstoši tam paredzētajam mērķim un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.</p>	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p> <p><i>Šeit un turpmāk: Zaļš – sasniegts kritērijs; dzeltens – daļēji sasniegts kritērijs; sarkans – nav sasniegts kritērijs; pelēks – nav vērtēts</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> Simtgades Nacionālā plāna pasākumi veikti atbilstoši Kultūras ministrijas informatīvā ziņojuma “Par Latvijas valsts simtgades svinību pasākumu plānu 2017.–2021.gadam” 3.pielikumam “Budžeta kopsavilkums Latvijas valsts simtgades pasākumu plānā 2017.–2021.gadam iekļautajiem pasākumiem”¹⁴²⁹: <ul style="list-style-type: none"> - veikti visi pasākumi; - pasākumi veikti plānotajā laikā; - plānotais finansējums izlietots atbilstoši paredzētajam mērķim; - ja pasākums nav veikts vai ir veikts daļēji, tam ir pamatojums un par to ir informēta Kultūras ministrija. 	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Valsts papildu piešķirtais finansējums izlietots atbilstoši mērķim, apmēram un kārtībai, kas noteikti Ministru kabineta 2016.gada 13.decembra rīkojumā Nr.769 “Par Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017.–2021.gadam īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadalījumu”¹⁴³⁰. 	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Finansējuma izlietojumā ir ievērots likums “Par valsts budžetu 2018.gadam” un citi budžeta vadību regulējošie tiesību akti¹⁴³¹. 	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p>
<ul style="list-style-type: none"> Grāmatvedības kārtošānā tiek ievērots likuma “Par 	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p>	

NAV KLASIFICĒTS

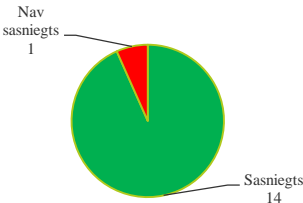
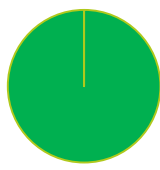
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums?
	grāmatvedību” 2.pants un citi grāmatvedības uzskaiti regulējošie tiesību akti, un resors ir uzsācis kvalitatīvi pildīt Simtgades Rīcības komitejas 2018.gada 8.jūnijā sēdē Kultūras ministrijas izteikto lūgumu nodrošināt informācijas uzkrāšanu un apkopošanu par plānoto un izlieto valsts budžeta finansējumu Latvijas valsts simtgades pasākumiem – tāmēs un grāmatvedības sniegtā informācija par Simtgades pasākumiem ir patiesa, savlaicīga, nozīmīga, saprotama un pilnīga un no grāmatvedības var gūt patiesu un skaidru priekšstatu par naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei;	<p style="text-align: center;">Sasniegts 12 Daļēji sasniegts 3</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Ir izstrādātas iekšējās kontroles procedūras, kā resors pārliecinās par finansējuma izlietojumu, ja faktiskais pasākuma izpildītājs ir kapitālsabiedrība, kuras kapitāldaļu turētājs ir konkrētais resors. 	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p> <p style="text-align: center;">Neattiecas 12 Sasniegts 2 Nav sasniegts 1</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Resoru iekšējie tiesību akti¹⁴³² un dokumenti (t.sk., bet ne tikai atskaites, pārskati), atbilst augstākstāvošiem tiesību aktiem un Simtgades pasākumu organizēšanā un finansējuma izlietošanā ir ievēroti visi attiecināmie iekšējie tiesību akti un labā prakse. 	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p> <p style="text-align: center;">Sasniegts 8 Neattiecas 5 Daļēji sasniegts 2</p>
Vai nav pārsniegts Simtgadei indikatīvi paredzētais finansējums no resoru esošā budžeta līdzekļiem?	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: Simgadei indikatīvi paredzētais finansējums no resoru esošā budžeta līdzekļiem nav pārsniegts piecos resoros, vienā resorā pārsniegums ir nebūtisks un deviņos ir pārsniegts indikatīvi paredzētais finansējums.</p> <ul style="list-style-type: none"> Simgades Nacionālā plāna pasākumu faktiskās izmaksas no resoru esošā budžeta līdzekļiem ir veiktas atbilstoši Kultūras ministrijas informatīvā ziņojuma “Par Latvijas valsts simtgades svinību pasākumu plānu 2017.–2021.gadam” 3.pielikumā “Budžeta kopsavilkums Latvijas valsts simtgades pasākumu plānā 2017.–2021.gadam iekļautajiem pasākumiem”¹⁴³³ indikatīvi plānotajam apmēram vai ir mazākas. 	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p> <p style="text-align: center;">Nav sasniegts 7 Sasniegts 4 Daļēji sasniegts 3 Neattiecas 1</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Pirms veikti pasākumi, kas nav plānoti Simtgades Nacionālajā pasākumu plānā, resors ir veicis izvērtējumu, kādēļ konkrētais pasākums ir atzīstams par Simtgades pasākumu un kāda būs finanšu ietekme uz budžetu. 	<p>Kritērija novērtējums 15 finanšu revīzijās</p> <p style="text-align: center;">Sasniegts 9 Neattiecas 5 Nav sasniegts 1</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums?
Vai nav piešķirts iepriekš neplānots finansējums no budžeta apakšprogrammas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", vai finansējums piešķirts, veicot apropriāciju pārdali no cita budžeta resora (ne situācijās, kad apropriāciju pārdale ir veikta viena resora ietvarā)?	<p>Atbilde uz jautājumu: 14 resoros nav piešķirts neplānots finansējums no budžeta apakšprogrammas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", kā arī nav piešķirts finansējums veicot apropriāciju pārdali no cita budžeta resora. Vienā resorā veikta finansējuma piešķiršana veicot apropriāciju pārdali.</p> 	
Vai netiek izmaksātas nepamatotas piemaksas par darbu?	<p>Atbilde uz jautājumu: Nevienā resorā no 15 resoriem netika konstatētas nepamatotas izmaksātas piemaksas.</p> 	
Vai Simtgades ietvaros īstenotas aktivitātes saistītas ar Simtgades mērķa sasniegšanai izvīzītajām tēmām?	<p>Resoros ir pieejama informācija par īstenoto aktivitāšu sadalījumu pēc to novitātes: 1) jauna un īpaši Simtgadei veltīta aktivitāte; 2) regulāra, jau līdz šim realizēta aktivitāte, 3) infrastruktūras un vides objekti.</p> <p>Resoros ir pieejama informācija par īstenoto aktivitāšu sadalījumu pēc pazīmēm: 1) paliekoša vērtība; 2) nav nosakāma nākotnes atdeve; 3) vienas dienas pasākums svētku sajūtas radīšanai</p>	<p>☑ Kritērijs ir sasniegts – resori ir veikuši īstenoto aktivitāšu sadalījumu pēc to novitātes.</p> <p>⊗ Nav iespējams sniegt novērtējumu – viens resors ar būtiskāko aktivitāšu skaitu (320 no 407 jeb 79%) nepiekrīta revidentu piedāvātajam sadalījumam un arī savu sadalījumu nepiedāvāja. Līdz ar to revīzijā nebija iespējams iegūt datus par īstenoto aktivitāšu sadalījumu pazīmēs: 1) paliekoša vērtība; 2) nav nosakāma nākotnes atdeve; 3) vienas dienas pasākums svētku sajūtas radīšanai</p>

NAV KLASIFICĒTS

12.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – Standartizācijas projekts

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
<p>Finansējums Standartizācijai: Laika periodā no 2015.gada līdz 2018.gada beigām projektā izlietotais finansējums vismaz 992 299 <i>euro</i>, tajā skaitā 2018.gadam vismaz 168 898 <i>euro</i>*</p> <p>* Valsts kontrole projekta 2018.gada izdevumos iekļāvusi izdevumus par 2018.gadā paveiktajiem darbiem – SIA “Ernst&Young” rēķinu par 137 940 <i>euro</i>, SIA KPMG rēķinu par 9 680 <i>euro</i>, aprēķinātās piemaksas projekta vadības grupas dalībniekiem 17 686 <i>euro</i> un aprēķināto samaksu par virsstundu darbu 3 592 <i>euro</i> (tai skaitā darba devēja VSAOI), taču Valsts kase 2018.gada publiskajā pārskatā norādīts, ka 2018.gadā Valsts kase realizēja prioritāro pasākumu “Finanšu uzskaites procesu standartizācijas valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana”, kuram budžeta apakšprogrammā 31.01.00 piešķirts finansējums 344 336 <i>euro</i> apmērā un faktiski izlietots 316 327 <i>euro</i> (atbilstoši plānotajam).</p>		
<p>Galvenais pārbaudāmais jautājums – vai Valsts kases projektam “Finanšu uzskaites procesu standartizācija valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana” izlietotais finansējums nodrošina izvirzītā projekta mērķa sasniegšanu noteiktajā termiņā un ir ievēroti attiecināmie tiesību akti?</p>		
<p>Vai Finanšu ministrijai kā vadošajai valsts pārvaldes iestādei finanšu nozarē ir skaidrs un pamatots redzējums par finanšu datu kvalitātes uzlabošanu valstī?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nozares attīstības plānošanas dokumentos ir izvirzīti mērķi un sasniedzamie rezultāti attiecīgajā politikas jomā. 	<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – sagatavotajā koncepcijā un informatīvajā ziņojumā ir rodamas iezīmes idejai par nepieciešamību palielināt finanšu pārskatu atbilstību SPSGS, taču dokumentos iztrūkst pamatota un visaptveroša Finanšu ministrijas redzējuma par to, kā uzlabot finanšu datu kvalitāti un kādi ir plānoti sasniedzamie rezultāti.</p>
<p>Vai valdības pieņemto lēmumu par finanšu uzskaites procesu standartizāciju pamatā ir kvalitatīva informācija – lēmumu projekti ir pietiekami izvērtēti un pamatoti, tie sniedz pārliecību par mērķa sasniegšanas iespējamību?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Attīstības plānošanas dokumentos ir aprakstītas problēmas un paredzēti to risinājumi, izvērtēta šo risinājumu iespējamā ietekme, kā arī plānota turpmākā rīcība. ■ Lēmums par konkrēta pasākuma īstenošanu pieņemts, pamatojoties uz kvalitatīvu alternatīvu izvērtējumu. 	<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – sagatavotajos dokumentos¹⁴³⁴ nav apzināti iespējamie finanšu datu kvalitāti uzlabojošie risinājumi, iespējamās alternatīvas, katra piedāvātā risinājuma ieguvumi un izmaksas, tai skaitā ilgtermiņā, konkrētas un pārdomātas veicamās aktivitātes, lai tiktu ieviests risinājums, par kura ieviešanu pieņemts lēmums, reāla laika skala risinājuma ieviešanai un par risinājuma ieviešanu atbildīgie veicēji.</p>
<p>Vai izstrādātais JPI pieteikums ir pietiekami pamatots un uzrādītie izdevumi atbilst reālai situācijai?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ JPI paredzētās aktivitātes nodrošinās būtiskāko politisko rezultatīvo rādītāju sasniegšanu, uz kuriem vērsti attīstības plānošanas dokumenti un nozares attīstības plāni. ■ JPI pieteikumā uzrādītā informācija ir pamatota. Ir izmantotas ticamas prognozes, aktuāla informācija un pamatoti pieņēmumi. 	<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – Ministru kabinets ir atbalstījis JPI pieteikumu, ar piešķirto finansējumu īstenojot tikai daļu no koncepcijā un informatīvajā ziņojumā iecerētā attīstības risinājuma.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – Valsts kase, sagatavojot JPI pieteikumu, ir veikusi formālu finansiālo aprēķinu, kurš nav pamatots ar ticamiem pierādījumiem vai Valsts kases rīcībā esošu informāciju un ir noteikusi tādu rezultatīvo rādītāju, kura sasniegšanas pakāpe Valsts kasei pašai nav nosakāma.</p>

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
<p>Vai Valsts kases lēmums organizēt iepirkumu par JPI pieteikumā paredzētajām aktivitātēm ir pamatots?</p> <p>Vai Valsts kase, sagatavojot projekta plānu, ir noteikusi veicamos pasākumus, izmaksas un laiku?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Valsts kase ir pamatojusi iepirkuma nepieciešamību, argumentējot, kāpēc daļēji vai pilnībā iepirkumā iekļautos nodevumus nevar veikt ar saviem cilvēkresursiem. ■ Projekta plānā ir noteikts tvērums, aktivitātes un iesaistītās puses. ■ Projekta plāns ir sagatavots pa posmiem, katra posma izpildei nosakot nepieciešamos resursus un termiņus. 	<p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – Valsts kase, pieņemot lēmumu organizēt iepirkumu, kura rezultātā tiktu saņemti četri nodevumi, nav revidentiem sniegusi pamatojumu par pieņemto lēmumu iepirkumu organizēt noteiktajā apjomā, pastāvot iespējai, ka iepirkumā iekļautos nodevumus vai daļu no tiem Valsts kase varēja veikt pati pilnībā vai daļēji ar saviem cilvēkresursiem.</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – Valsts kase kā Standartizācijas īstenotāja, JPI uzsākot vadīt kā projektu un sagatavojot projekta plānu, nav veikusi projekta atbildīgu plānošana, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ laika grafiks, paredzot detalizētu Valsts kases projekta vadības grupas aktivitāšu darba plānu, nav izveidots; ❖ cilvēkresursu plānošana projektā notikusi nevis primāri pēc projekta vajadzībām, bet gan pēc Valsts kases cilvēkresursu pieejamības konkrētā brīdī; ❖ iesaistīto pušu sadarbība plāns nav detalizēti iezīmēts.
<p>Vai projekta vadītājs ar projekta vadības grupu veic projekta īstenošanu – izpilda aktivitātes un sasniedz noteiktos projekta posmu rezultātus?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Projekta aktivitātes ir izpildītas un ir sasniegti noteiktie projekta posmu rezultāti. 	<p>⊗ Valsts kontrole par šī kritērija izpildi nesniedz vērtējumu, jo revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi, vai ar ieguldītajiem resursiem (kuri nav apzināti un apkopoti) ir sasniegts mērķis (kura rezultatīvajam rādītājam nav noteiktas izmērīšanas metodes, starposma rādītāji un kura iestāšanās brīdis tiek nemitīgi pagarināts), jo Standartizācijas projekta tvērums ir būtiski paplašināts, projekta noslēguma termiņš ir pagarināts par 42 mēnešiem un projekta izmaksas nav pilnībā identificētas un analizētas.</p>
<p>Vai finanšu līdzekļi ir izlietoti tiesiski, plānotajā apjomā un paredzētajam mērķim?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ir ievēroti tiesību akti (gan iekšējie, gan ārējie), kas attiecas tostarp arī uz JPI īstenošanu, nodrošinot to, ka mērķis tiks sasniegts ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu. 	<p>⊗ Valsts kontrole par šī kritērija izpildi nesniedz vērtējumu, jo revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi, vai ar ieguldītajiem finanšu resursiem (kuri nav apzināti un apkopoti) ir sasniegts mērķis (kura rezultatīvajam rādītājam nav noteiktas izmērīšanas metodes, starposma rādītāji un kura iestāšanās brīdis tiek nemitīgi</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
		pagarināts). Izsekojamu pierādījumu neesamības dēļ Valsts kontrole neguva pārliecību, ka samaksa par papildu darbu ir veicinājusi projekta mērķu efektīvāku sasniegšanu.
Vai Finanšu ministrija ir nodrošinājusi pietiekamu kontroli pār Valsts kasei uzticētā projekta īstenošanu – noteiktie mērķi un kritēriji mērķu sasniegšanai tiek pastāvīgi uzraudzīti?	<ul style="list-style-type: none"> ■ Finanšu ministrijai ir iesniegta informācija par Valsts kases ikgadējo attīstības plāna izpildi. 	<p>Revīzijā iesniegtie pierādījumi Valsts kontroles ieskatā liecina, ka Standartizācijas uzraudzība ir notikusi formāli.</p> <p>⊗ Valsts kontrole par kritēriju izpildi uzraudzības jomā nesniedz vērtējumu, jo revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi, vai Standartizācijas projekta uzraudzība iesaistītie ir nodrošinājuši pietiekamu kontroli pār Valsts kasei uzticētā projekta īstenošanu, jo projektā veiktie pasākumi nav devuši pozitīvu ietekmi uz noteiktā rezultatīvā rādītāja vērtību.</p>
Vai projekta īstenošana Valsts kasē tiek uzraudzīta?	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vadības komiteja uzrauga projekta īstenošanas gaitu, izskatot iesniegtos Progresā pārskatus un apstiprinot izmaiņas projekta plānā. ■ Projekta uzraugs seko, lai plānotie ieguvumi tiek sasniegti un rezultāti atbilst Valsts kases vajadzībām. 	
Vai projekta vadītājs īsteno uz mērķa sasniegšanu orientētu projekta vadību?	<ul style="list-style-type: none"> ■ Projekta vadītājs nodrošina efektīvu projektu vadību – pēc iespējas īsākā laikā, ar pēc iespējas mazākām izmaksām iegūt pēc iespējas labākas kvalitātes produktu. 	<p>⊗ Valsts kontrole par šī kritērija izpildi nesniedz vērtējumu, jo revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi, vai projekta vadītājs īsteno uz mērķa sasniegšanu orientētu projekta vadību. Revidentu ieskatā šis projekts pēc būtības nav īstenots kā process, ko veido koordinētu un kontrolētu norišu kopums, kuram ir noteikti sākuma un beigu termiņi un kura īpašām prasībām atbilstošais mērķis jāsasniedz, iekļaujoties atvēlētajos laikā, izdevumu un resursu ietvaros – pēc iespējas īsākā laikā, ar pēc iespējas mazākām izmaksām iegūt pēc iespējas labākas kvalitātes produktu. Projekta īstenošanas termiņš ir pagarināts, izmaksas nav apzinātas un analizētas un projekta aktivitātes ir būtiski paplašinātas.</p> <p>Projekta vadība trešajai pusei nav izsekojama, jo revīzijā citi dokumentāri pierādījumi par veikto projekta vadību, izņemot projekta sanāksmju protokolus un sagatavotos progresā pārskatus, Valsts kontrolei sniegti netika.</p>

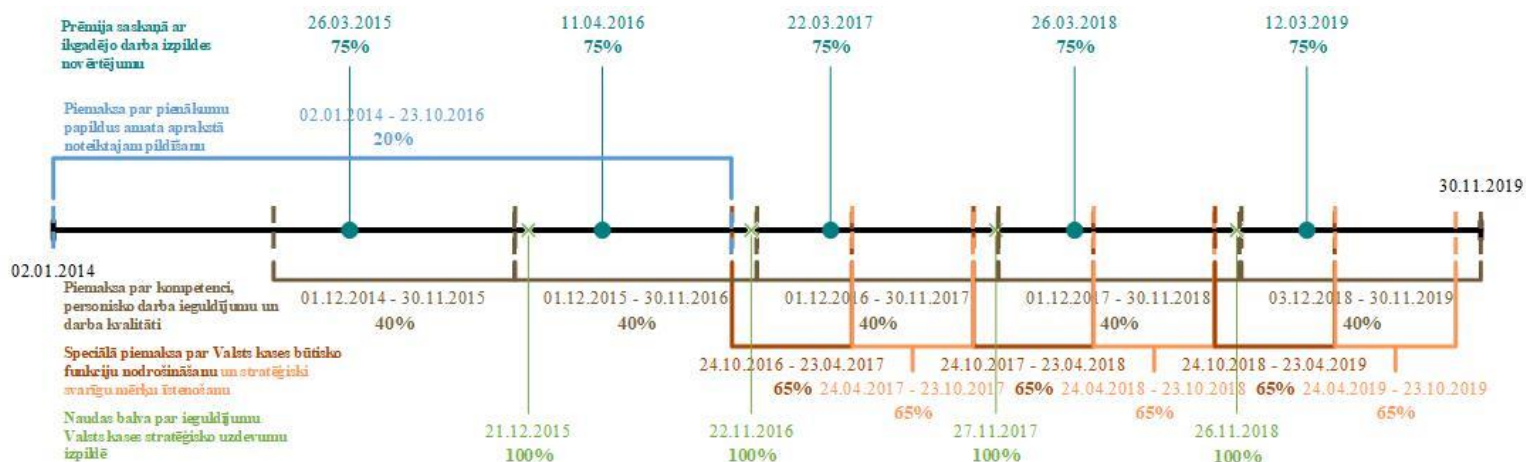
NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

13.pielikums. Standartizācijas projekta komandai piešķirto izmaksu procentuālais lielums un periodi

Projekta uzraugs

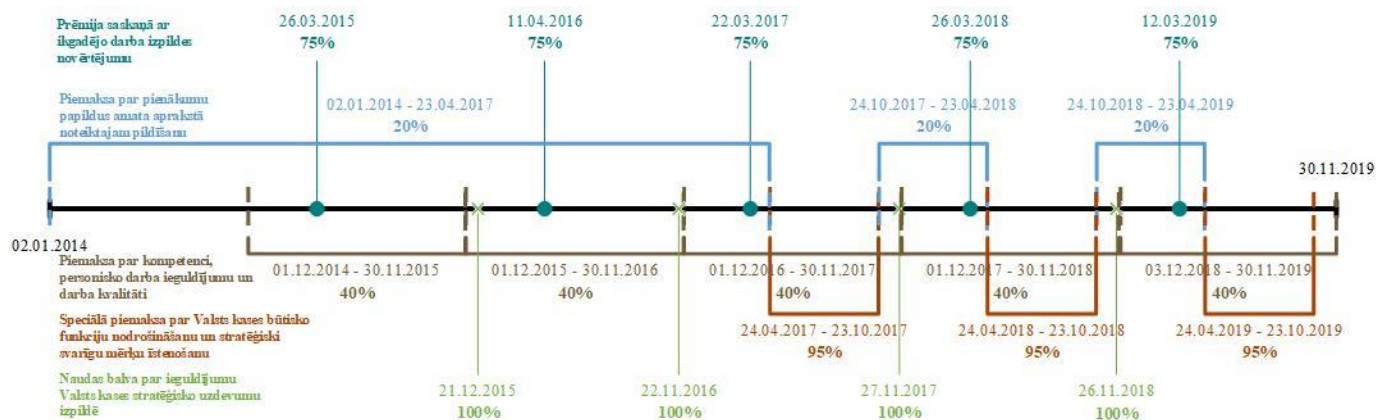

NAV KLASIFICĒTS

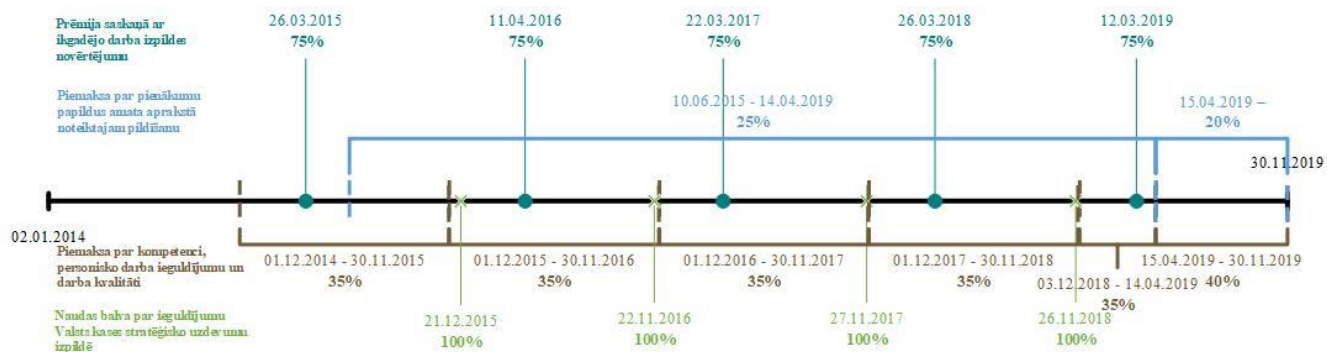
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Projekta vadītājs

Projekta vadības grupas dalībnieks 1

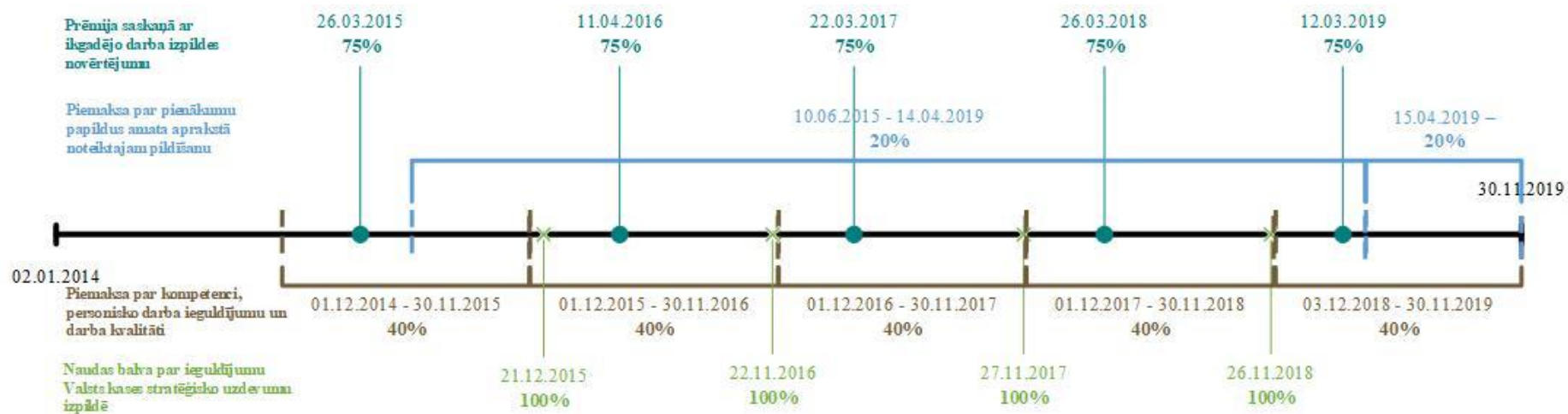
Projekta vadības grupas dalībnieks 2

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Projekta vadības grupas dalībnieks 3

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Projekta vadības grupas dalībnieks 4

NAV KLASIFICĒTS

14.pielikums. Atbilstības jautājums un tā vērtēšanas kritēriji – Centralizācijas projekts

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
Finansējums centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācijas projektam:		
nav nosakāms		
Galvenais pārbaudāmais jautājums – vai FM (Valsts kases) īstenotajam centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācijas projekta finansējums izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus?		
Vai FM kā grāmatvedības politikas izstrādātājam un īstenotājam ir skaidrs un pamatots redzējums par grāmatvedības uzskaites atbalsta funkcijas attīstību valsts centrālajās iestādēs un to padotības iestādēs?	Ir noteikti konkrēti grāmatvedības uzskaites atbalsta funkciju centralizācijas uzsākšanas mērķi, termiņi to īstenošanai, rīcības plāni, atbildīgie un kritēriji sasniegumu novērtēšanai (t.sk., aprēķināts potenciālais finansējuma ietaupījums).	⊗ Valsts kontrole par šī kritērija izpildi nesniedz vērtējumu , jo revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi par finanšu uzskaites centralizācijas procesa attīstību, t.i. nav definēti sasniedzamie mērķi, to īstenošanas termiņi, rīcības plāni, atbildīgie, kā arī nav noteikti mērķa sasniegšanas kritēriji, pieņemtie lēmumi nav izsekojami . Kopumā ir apzināta nepieciešamība centralizēt atbalsta funkcijas valsts līmenī, bet nav skaidra redzējuma, .t.i. plāna kā sasniegt nosprausto mērķi (izvēlētais centralizācijas modelis, atbildīgās iestādes, resursi (t.sk. finanšu) u.c. elementi).
Vai valdības pieņemto lēmumu par grāmatvedības uzskaites centralizācijas modeli pamatā ir kvalitatīva informācija – lēmumu projekti ir pietiekami izvērtēti un pamatoti, tie sniedz pārlicību par mērķu sasniegšanas iespējamību?	<ul style="list-style-type: none"> Attīstības plānošanas dokumentos ir aprakstītas problēmas un paredzēti to risinājumi, izvērtēta šo risinājumu iespējamā ietekme, kā arī plānota turpmākā rīcība. Lēmums par konkrēta pasākuma īstenošanu pieņemts, pamatojoties uz kvalitatīvu alternatīvu izvērtējumu. 	Neskatoties uz to, ka MInsitru kabinetam tika iesniegti varāki informatīvie ziņojumi, kā arī veikts pētījums par atbalsta funkciju centralizāciju ⊗ Kritērijs nav sasniegts , jo pieņemtie lēmumi nekorelē ar informatīvo ziņojumu priekšlikumiem, lēmumi nav izsekojami, t.sk. par izvēlēto centralizācijas modeli, plānoto finansējumu, nav veikta izmaksu/ieguvumu analīze, identificēta sasniedzama mērķa maiņa, kā arī nav nodrošināts ka viecamo darbību (pilotprojekts) rezultātā iegūties dati tiek izmantoti pamatotu lēmumu pieņemšanai nākotnē.
Vai FM komunikācija un skaidrojumi iestādēm saistībā ar pieņemto lēmumu par grāmatvedības uzskaites centralizācijas modeli un iestāžu ieguvumiem pirms un pēc lēmuma pieņemšanas, kā arī par ieviešanas procesu ir pietiekama?	FM komunikācija un skaidrojumi iestādēm saistībā ar pieņemto lēmumu par grāmatvedības uzskaites centralizācijas modeli un iestāžu ieguvumiem pirms un pēc lēmuma pieņemšanas, kā arī par ieviešanas procesu ir pietiekama.	Uzsākot finanšu uzskaites centralizācijas procesu un attīstot to, iesaistītām pusēm nav sniegta kvalitatīva informācija, jo: ⊗ Kritērijs nav sasniegts : -lēmumi par atsevišķu iestāžu pakļaušanu centralizācijas procesam nav izsekojamas (iestādes saņēma jau rīkojumu); -revīzijas laikā ir iegūti pierādījumi, ka iestādēm nav izspratnes par centralizācijas procesa potenciāliem ieguvumiem, kā arī par veidu, kā šis process tiks nodrošināts, kaut gan ir apzināta centralizācijas nepieciešamība valsts līmenī.

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
Vai, Valsts kase, sagatavojot projekta plānu, ir noteikusi veicamos pasākumus, izmaksas un laiku?	<ul style="list-style-type: none"> ■ Projekta plānā ir noteikts tvērums, aktivitātes un iesaistītās puses ■ Projekta plāns ir sagatavots pa posmiem, katra posma izpildei nosakot nepieciešamos resursus un termiņus. 	<p>Lai gan Valsts kase izstrādātā plānā paredzēto laiku, īstenojamās aktivitātes un noteikusi atbildīgās personas:</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – plānā nav paredzēta būtiska informācija- plāna mērķis, sasniedzamie rezultatīvie rādītāji, kā arī stapposmā plānotās iespējas novērtēt projekta progresu, līdz ar to ir liegta iespēja gan projekta uzraugam, gan Valsts kases Vadības komitejai sekot projekta īstenošanas gaitai un gūt priekšstatu, vai projekta rezultāti tiks sasniegti,</p>
Vai Projekta realizācijai ir izvēlēts atbilstošākais Projekta vadības modelis?	<ul style="list-style-type: none"> ■ Projekta realizācijai ir izvēlēts atbilstošākais Projekta vadības modelis. 	<p>Projekta realizācijai nav izvēlēts atbilstošākais vadības modelis, jo:</p> <p>⊗ Kritērijs nav sasniegts – izvēlētam projekta vadības modelis (ūdenskrituma modelis) ir vairākas priekšrocības, šadama projekta organizācijas modelim ir piemītošie riski, daļa no kuriem Valsts kasei, vadot projektus ir iestājušies, kas savukārt neveicināja projekta efektīvu realizāciju.</p>
Vai projekta vadītājs ar projekta vadības grupu veic projekta īstenošanu- izpilda aktivitātes un sasniedz noteiktos projekta posma rezultātus?	<ul style="list-style-type: none"> ■ Projekta aktivitātes ir izpildītas un ir sasniegti noteiktie projekta posmu rezultāti. 	<p>Plānā paredzētas aktivitātes tika īstenotas ar laika nobīdēm, tomēr iekļaujoties kopējā projektam paredzētā laikā. Tomēr</p> <p>⊗ Valsts kontrole par šī kritērija izpildi nesniedz vērtējumu, jo revīzijā iegūtie pierādījumi nesniedz atbildi, vai ar ieguldītajiem resursiem (kurus nebija iespējams noteikt) ir sasniegts mērķis (kurš projekta pamatojumā un plānā nav norādīts), nav iespējams izsekot projekta grupas darbam, nav izmērāmi starpposmu rezultāti, t.sk. nav iespējams analizēt informāciju par projekta aktivitāšu izpildes novirzēm no plāna un to iemesliem.</p>
Vai finanšu līdzekļi ir izlietoti tiesiski, plānotajā apjomā un paredzētam mērķim?	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ir ievēroti tiesību akti (gan iekšējie, gan ārējie) un mērķis tiks sasniegts ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu. 	<p>⊗ Valsts kontrole par šī kritērija izpildi nesniedz vērtējumu, jo revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi, vai projekta mērķis tiks sasniegts ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu, jo izsekojamu pierādījumu neesamības dēļ nav iespējams noteikt projekta mērķi, Valsts kontrole neguva pārliecību par kopējo izlietoto līdzekļu apjomu un tā sasaisti ar konkrētām aktivitātēm.</p>
Vai ir veikta Projekta realizācijas uzraudzība – vai ir nodrošināta pietiekama kontrole pār Projekta īstenošanu – noteiktie mērķi un kritēriji mērķu sasniegšanai tiek pastāvīgi uzraudzīti?	<ul style="list-style-type: none"> ■ Finanšu ministrija regulāri uzrauga projekta plāna izpildi un nepieciešamības gadījumā sniedz atbalstu; ■ Vadības komiteja uzrauga projekta īstenošanas gaitu, izskatot izniegtos progresu pārskatus un apstiprinot izmaiņas projekta plānā; ■ Projekta uzraugs nodrošina projekta plāna izpildes uzraudzību, nepieciešamības gadījumā sniedzot atbalstu. 	<p>Projekta vadītājs regulāri sniedza atskaites Vadības komitejai par projekta realizācijas gaitu, t.sk. par riskiem, kuru traucē projekta realizācijai, tomēr projekta uzraudzība nav vērtējama kā pietiekama, jo:</p> <p>⊗ Nav iespējams sniegt novērtējumu –revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi par FM un projekta uzrauga veiktajām darbībām uzraugot projekta gaitu.</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
Vai projekta vadītājs īsteno uz mērķa sasniegšanu orientētu projekta vadību?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekta vadītājs nodrošina efektīvu projektu vadību – pēc iespējas īsākā laikā, ar pēc iespējas mazākām izmaksām iegūt pēc iespējas labākas kvalitātes produktu. 	<ul style="list-style-type: none"> ⊗ Valsts kontrole par šī kritērija izpildi nesniedz vērtējumu, jo revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi, vai projekta mērķa un tā budžeta korelāciju.
Vai Projekta realizācijas rezultāti ir izanalizēti un apkopotā informācija ir vērtējama kā kvalitatīvs pamats turpmāko aktivitāšu īstenošanai valsts pārvaldes reformu plāna 2020 ietvaros (t.i., izvērtēti ieguvumi, sniegta informācija par riskiem un to minimizēšanas iespējām u.tml.)?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekta realizācijas rezultāti ir izanalizēti un apkopotā informācija ir vērtējama kā kvalitatīvs pamats turpmāko aktivitāšu īstenošanai valsts pārvaldes reformu plāna 2020 ietvaros (t.i., izvērtēti ieguvumi, sniegta informācija par riskiem un to minimizēšanas iespējām u.tml.). 	<p>Lai gan projekta vadītājs sagavojot projekta noslēguma ziņojumu ir analizējis projekta gaitu, tā ieguvumus un neveiksmes</p> <ul style="list-style-type: none"> ⊗ Valsts kontrole par šī kritērija izpildi nesniedz vērtējumu, jo revīzijā iegūtie pierādījumi Valsts kontrolei nesniedz atbildi, vai projekta realizācijā iegūtie rezultāti tiek/tiks izmantoti turpmāko aktivitāšu īstenošanai atbalsta funkciju centralizācijas jomā.

Papildu informācija par Centralizācijas projektu – ziņojumu apkopojums

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
06.12.2016. Nr.1.	03.10.2016.-30.11.2016. Projekta pamatojums un plāns datēti ar 18.10.2016.	29 % (1.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nepieciešamo grozījumu normatīvajos aktos apzināšana; - normatīvā regulējuma izvērtējums grāmatvedības pakalpojuma nodrošināšanai iestādēm ❖ Komunikācijas pasākumi; - tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ iesaistītajām iestādēm ir atšķirīgi grāmatvedības kārtības un procesi, kas, neveicot to standartizāciju, apgrūtinātu (samazinātu efektivitāti) grāmatvedības pakalpojuma sniegšanas procesu iestādēm; ❖ projekta vadības grupas (PVG) locekļi secināja, ka to rīcībā nav ekspertu, kam būtu atbilstošas profesionālās kompetences veikt vienotas kārtības izstrādi visām centrālajām valsts iestādēm, kā arī PVG nav dots deleģējums grozījumu izstrādei grāmatvedības uzskaiti reglamentētajos normatīvajos aktos, līdz ar to projekta 2.posmā ir nepieciešamība piesaistīt atbilstošus ekspertus un/vai veidot darba grupu grāmatvedības procesu atšķirību izpētei un standartizētas grāmatvedības kārtības reglamentēšanai normatīvajos aktos. ❖ veicot nepieciešamo grozījumu normatīvajos aktos apzināšanu, tika secināts, ka nekur līdz šim nav noteikts personālvadības informācijas sistēmas pakalpojuma nosaukums, tvērums un noteikts pakalpojuma īpašnieks; ❖ veicot grāmatvedības un personālvadības pakalpojuma sniegšanai izmantojamo informācijas sistēmu izvērtēšanu, konstatēts, ka nav skaidri definēti informācijas sistēmu salīdzinošie kritēriji un šo kritēriju savstarpējais nozīmīgums. PVG ierosina noteikt šādus salīdzinošos kritērijus: ✓ IS licenču un ieviešanas pakalpojumu

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
				<p>iegādes veids (EIS, atklāts konkurss vai citi iegādes veidi);</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ IS licenču uzturēšanas nosacījumi un to paredzamība ilgtermiņā; ✓ IS attīstīšanas un pilnveidošanas iespējas ilgtermiņā; ✓ IS ieviešanas termiņš; ✓ IS ieviešanas izmaksas. <p>❖ Pārskata periodā netika organizēta tikšanās ar pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm, kā rezultātā iestādēm nav pilnīgas izpratnes par projekta mērķiem un iestādes nav orientētas uz sadarbību.</p>
10.01.2017. Nr.2.	01.12.2016.- 31.12.2016.	64% (1.posms)	<p>❖ Personālvadības procesu apzināšana un standartizēšana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Standartizēto personālvadības procesu precizēšana un papildināšana) <p>❖ Grāmatvedības procesu apzināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana <p>❖ Nepieciešamo grozījumu normatīvajos aktos apzināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Normatīvā regulējuma izvērtējums grāmatvedības pakalpojuma nodrošināšanai iestādēm - Priekšlikumu grozījumiem normatīvajos aktos sagatavošana <p>❖ Komunikācijas pasākumi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē radīja vairāku centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija.</p> <p>Savukārt nepieciešamo grozījumu normatīvajos aktos apzināšanu nebija iespējams pabeigt tāpēc, ka pārskata periodā vēl nebija panākta vienošanās ar Valsts kanceleju par personālvadības informācijas sistēmas pakalpojuma pārvaldības modeli.</p>
06.02.2017. Nr.3.	01.01.2017.- 31.01.2017.	67% (1.posms)	<p>Grāmatvedības procesu apzināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē turpināja radīt vairāku centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija.</p> <p>Lai novērstu turpmāko Grāmatvedības procesu apzināšanas norišu kavējumu un to ietekmi uz projekta plānā paredzēto 1.posma beigu termiņu, ir nepieciešamas pieņemt lēmumu par Ministru kabineta informatīvajā ziņojumā ietveramajiem datiem par centrālajām valsts iestādēm, t.i.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aprēķinus veikt, pamatojoties uz esošo informāciju, un pievienot norādi, ka dati nav pilnīgi, jo iztrūkst vairāku iestāžu dati; - turpināt Grāmatvedības procesu apzināšanas norišu kavējumu līdz projekta plānā maksimāli pieļaujamam termiņam cerībā, ka kāda iestāde iesniegs datus

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
precīzāku aprēķinu veikšanai.				
06.03.2017. Nr.4.	01.02.2017.- 28.02.2017.	71% (1.posms) 1% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies: ❖ Grāmatvedības procesu apzināšana ❖ Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm ❖ No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana ❖ Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apzināšana ❖ Komunikācijas pasākumi ❖ Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē turpināja radīt vairāku centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija.</p> <p>Ņemot vērā 2017. gada 13. februāra Vadības komitejā (protokola Nr.6) sniegto informāciju par projekta "Centrālo valsts iestāžu Grāmatvedības uzskaites centralizācija" realizācijai izmantojamo informācijas sistēmu izvērtējumu (protokola 5.punkts) un panākto vienošanos ar ERP Horizon ražotāju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ atbalstīt Projekta vadības grupas priekšlikumu Pilotprojekta realizāciju veikt ERP Horizon – licenču apjomu, ko vēlāk var pārņemt no iestādēm, ieviešanas un lietošanas periodā (līdz licenču pārņemšanai no pilotiestādēm), nomāt, bet trūkstošās licences iegādāties. ❖ Juridiskajam departamentam un Grāmatvedības departamentam veikt Pilotiestāžu īpašumā esošo ERP Horizon licenču pārņemšanas vienošanās izstrādi; ❖ Informātikas departamentam veikt: <ul style="list-style-type: none"> - Pilotprojekta realizācijai nepieciešamo un no iestādēm pārņemamo licenču apjoma nomas iegādi par periodu līdz 2018.gada 1.maijam. - Pilotprojekta realizācijai nepieciešamo papildu ERP Horizon licenču iegādi Valsts kases īpašumā, - ERP Horizon ieviešanas darbu un īpašumā iegādāto licenču uzturēšanas pakalpojumu iegādi par periodu līdz 2017.gada 31.decembrim.
07.04.2017. Nr.5.	01.03.2017.- 31.03.2017.	84% (1.posms) 4% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Grāmatvedības procesu apzināšana - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana - Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apzināšana ❖ Komunikācijas pasākumi - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību ❖ MK Informatīvā 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē turpināja radīt vairāku centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija. Kā arī pārskata periodā netika pabeigts plānotais pasākums - MK Informatīvā ziņojuma izstrāde. Ņemot vērā to, ka visas centrālās valsts iestādes nav sniegušas pieprasīto informāciju, kā arī to, ka grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšana pilotprojektā iesaistītajām iestādēm ir paredzēta no 2018.gada 1.janvāra, tikai 2017.gada otrajā pusgadā būs detalizēti izstrādāti dokumentu un informācijas apmaiņas procesi un harmonizēti iestāžu grāmatvedības procesi un politikas, līdz ar to ir nepieciešams papildu laiks pārējo centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites procesu un iespējamās dalības grāmatvedības uzskaites ārpakalpojuma izmantošanā izvērtēšanai, kas tieši ietekmē nepieciešamā finansējuma apmēru un amata vietu skaitu grāmatvedības uzskaites pakalpojuma nodrošināšanai 15 centrālajām valsts iestādēm un 2 to padotības iestādēm. Ņemot vērā minēto, tika pieņemts lēmums grozīt Ministru</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
			<ul style="list-style-type: none"> - ziņojuma izstrāde - Informatīvā ziņojuma izstrāde un saskaņošana VK - Informatīvā ziņojuma saskaņošana FM - Informatīvā ziņojuma saskaņošana ar Valsts kanceleju - Informatīvā ziņojuma iesniegšana MK ❖ Personālvadības un grāmatvedības procesu nodrošinošo IS iepirkums - Līguma saskaņošana ar IS piegādātāju ❖ Ieviešanas līgums ar IS piegādātāju - Līguma izstrāde 	<p>kabineta 2016.gada 25.oktobra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 57 29.§) "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas"" 11.punktā dotā uzdevuma izpildes termiņu līdz 2017.gada 29.decembrim. Uz pārskata sagatavošanas brīdi Ministru kabineta protokollēmuma projekts un informācija par Ministru kabineta 2016.gada 25.oktobra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 57 29.§) "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas"" 11.punkta izpildi tiek virzīta iesniegšanai Ministru kabinetā.</p> <p>Pārskata periodā ir aizkavējies personālvadības un grāmatvedības procesu nodrošinošās informācijas sistēmas (turpmāk – IS) iepirkums un attiecīgi arī ieviešanas līguma slēgšana ar IS izstrādātāju. Būtiskākais kavējuma iemesls ir saistīts ar nespēju savlaicīgi panākt vienošanos ar IS izstrādātāju par pilotprojektā iesaistīto iestāžu īpašumā esošo Horizon ERP licenču pārņemšanas nosacījumiem.</p>
09.05.2017. Nr.6.	01.04.2017.- 30.04.2017.	85% (1.posms) 16% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Grāmatvedības procesu apzināšana - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana - Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apzināšana ❖ Komunikācijas pasākumi - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību ❖ MK Informatīvā ziņojuma izstrāde - Informatīvā ziņojuma izstrāde un saskaņošana VK - Informatīvā ziņojuma saskaņošana FM - Informatīvā ziņojuma saskaņošana ar Valsts kanceleju - Informatīvā ziņojuma iesniegšana MK ❖ Grāmatvedības 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norīsu izpildē turpināja radīt divu centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija. Kā arī pārskata periodā netika pabeigts plānotais pasākums - MK Informatīvā ziņojuma izstrāde. 2017.gada 3.maija Ministru kabineta sēdē tika izskatīta Finanšu ministrijas sniegtā informācija par Ministru kabineta 2016.gada 25.oktobra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 57 29.§) "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas"" 11.punkta izpildi un atbalstīts priekšlikums pagarināt 2016.gada 25.oktobra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 57 29.§) "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas"" 11.punktā dotā uzdevuma izpildes termiņu līdz 2017.gada 29.decembrim.</p> <p>Pārskata periodā ir aizkavējies arī grāmatvedības uzskaites kārtības izstrāde un nav vēl uzsākta Grāmatvedības departamenta amatu aprakstos noteiktās grāmatvedības saimes līmeņu pārskatīšana un amatu aprakstu pārskatīšana. Šo aktivitāšu aizkavēšanās šobrīd nerada ietekmi uz projekta laika grafiku.</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
			<ul style="list-style-type: none"> uzskaites kārtības standartizēšana - Kārtības izstrāde - Kārtības prezentēšana pilotiestādēm ❖ GD nodrošināšana ar pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem resursiem - GD amatu aprakstos noteiktās grāmatvedības saimes līmeņu pārskatīšana - GD amatu aprakstu pārskatīšana 	
08.06.2017. Nr.7.	01.05.2017.- 31.05.2017.	62% (1.posms) 23% (2.posms) Samazinājies %, salīdzinot ar iepriekšējo atskaiti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 1.1.2 Grāmatvedības procesu apzināšana - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana - Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apzināšana ❖ Komunikācijas pasākumi - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību ❖ 1.1.5 MK Informatīvā ziņojuma izstrāde - Informatīvā ziņojuma izstrāde un saskaņošana VK - Informatīvā ziņojuma saskaņošana FM - Informatīvā ziņojuma saskaņošana Valsts kanceleju - Informatīvā ziņojuma iesniegšana MK ❖ 1.3.1 Grāmatvedības procesu standartizēšana - Procesu shēmu prezentēšana pilotiestādēm - Procesu shēmu 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē turpināja radīt divu centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija.</p> <p>Pārskata periodā ir aizkavējusies grāmatvedības procesu un kārtības saskaņošana ar pilotprojekta iestādēm, jo dokumentācijas izstrāde prasīja vairāk laika, nekā sākotnēji tika plānots, turklāt būtisku ietekmi uz projekta norišu izpildi radīja darbinieku noslodze, veicot tiešos amata pienākumus. Tāpat ir aizkavējusies Pakalpojumu līgumu izstrāde. Grāmatvedības pakalpojuma līguma izstrādes pabeigšanu ietekmē grāmatvedības procesu norises pabeigšana, savukārt IS pakalpojuma līguma pabeigšanu apgrūtina neskaidrība par līgumā ietveramo pakalpojuma detalizācijas pakāpi. Šo aktivitāšu aizkavēšanās šobrīd nerada ietekmi uz projekta laika grafiku.</p> <p>Pārskata periodā būtiski ir palielinājušies projekta riski, kas saistīti ar darbinieku noslodzi, veicot tiešos amata pienākumus, kā arī atvaļinājumu laika sākšanās.</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
			<ul style="list-style-type: none"> - pilnveidošana - Procesa shēmu saskaņošana ar pilotiestādēm ❖ Grāmatvedības uzskaites kārtības standartizēšana - Kārtības prezentēšana pilotiestādēm - Kārtības pilnveidošana - Kārtības saskaņošana ar pilotiestādēm ❖ Pakalpojuma nodrošināšanas līgumu izstrāde un parakstīšana - Grāmatvedības pakalpojuma līgums - Līguma izstrāde - Līguma saskaņošana ar pilotprojekta iestādēm - Personālvadības IS pakalpojuma līgums - Līguma izstrāde - Līguma saskaņošana ar pilotprojekta iestādēm ❖ GD nodrošināšana ar pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem resursiem - GD amatu aprakstos noteiktās grāmatvedības saimes līmeņu pārskatīšana - GD amatu aprakstu pārskatīšana 	
03.07.2017. Nr.8.	01.06.2017.- 30.06.2017.	62% (1.posms) 31% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Grāmatvedības procesu apzināšana - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana - Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apzināšana ❖ Komunikācijas pasākumi - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē turpināja radīt divu centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija.</p> <p>Pārskata periodā turpinās grāmatvedības procesu pilnveidošana un atkārtota saskaņošana ar pilotprojekta iestādēm, bet paredzama to aizkavēšanās. Šis iespējamais kavējums nerada ietekmi uz projekta laika grafiku, jo kavējums ir saistīts ar grāmatvedības un personālvadības prasību apzināšanu, t.i., ar procesu realizācijas risinājuma sistēmā izpēti.</p> <p>Pārskata periodā būtiski ir palielinājušies projekta riski, kas saistīti ar darbinieku noslodzi, veicot tiešos amata pienākumus, kā arī atvaļinājumu laika sākšanās.</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
			centrālo iestāžu vadību	
01.08.2017. Nr.9.	01.07.2017.- 31.07.2017.	62% (1.posms) 43% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Grāmatvedības procesu apzināšana - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana - Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apzināšana ❖ Komunikācijas pasākumi - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību ❖ Grāmatvedības procesu standartizēšana - Procesa shēmu pilnveidošana - Procesa shēmu saskaņošana ar pilotiestādēm - Grāmatvedības uzskaites kārtības standartizēšana - Kārtības pilnveidošana - Kārtības saskaņošana ar pilotiestādēm - Pakalpojuma nodrošināšanas līgumu izstrāde un parakstīšana - Grāmatvedības pakalpojuma līgums - Līguma izstrāde - Personālvadības IS pakalpojuma līgums - Līguma izstrāde - Personālvadības un grāmatvedības procesu nodrošinošo IS ieviešana - Serveru un IS konfigurācija - IS instalēšana 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē turpināja radīt divu centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija.</p> <p>Pārskata periodā turpinās grāmatvedības procesu pilnveidošana un saskaņošana ar grāmatvedības vadlīnijām. Šis iespējamais kavējums nerada ietekmi uz projekta laika grafiku. Kavējums ir saistīts ar grāmatvedības prasību padziļinātu izpēti un procesu saskaņošanu ar projektā iesaistītajām iestādēm, lai veiktu korektu procesu realizācijas sistēmā risinājuma izpēti un procesa shēmu iestrādi pakalpojuma līgumā.</p> <p>Pārskata periodā ir aizkavējusies informācijas sistēmas līguma izstrāde, kas bija saistīta ar nespēju savlaicīgi panākt vienošanos par līguma redakciju ar Kvalitātes un risku vadības departamentu, līguma izstrādē būtiski iesaistīto speciālistu prombūtni, kā arī projekta vadības grupas ekspertu noslodzi, veicot citus amata pienākumus.</p> <p>Pārskata periodā būtiski ir palielinājušies projekta riski, kas saistīti ar darbinieku noslodzi, veicot tiešos amata pienākumus, kā arī atvaļinājumu laiks.</p>
05.09.2017. Nr.10.	01.08.2017.- 31.08.2017.	62% (1.posms) 43% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 1.1.2 Grāmatvedības procesu apzināšana - Informācijas 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē turpināja radīt divu centrālo valsts iestāžu savlaicīgi nesniegtā informācija.</p> <p>Pārskata periodā turpinās grāmatvedības procesu</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
		Nav izmaiņu %	<p>saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm</p> <ul style="list-style-type: none"> - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana - Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apzināšana ❖ Komunikācijas pasākumi - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību ❖ Grāmatvedības procesu standartizēšana - Procesa shēmu pilnveidošana - Procesa shēmu saskaņošana ar pilotiestādēm - Grāmatvedības uzskaites kārtības standartizēšana - Kārtības pilnveidošana - Kārtības saskaņošana ar pilotiestādēm - Pakalpojuma nodrošināšanas līgumu izstrāde un parakstīšana - Grāmatvedības pakalpojuma līgums - Līguma izstrāde - Personālvadības IS pakalpojuma līgums - Līguma izstrāde 	<p>pilnveidošana un saskaņošana ar grāmatvedības vadlīnijām. Šis iespējama kavējums nerada ietekmi uz projekta laika grafiku. Kavējums ir saistīts ar grāmatvedības prasību padziļinātu izpēti un procesu saskaņošanu ar projektā iesaistītajām iestādēm, lai veiktu korektu procesu realizācijas sistēmā risinājuma izpēti un procesa shēmu iestrādi pakalpojuma līgumā.</p> <p>Pārskata periodā ir aizkavējusies informācijas sistēmas līguma izstrāde, kas bija saistīta ar iesaistīto darbinieku atvaļinājumiem.</p> <p>Pārskata periodā būtiski ir palielinājies IS piegādātāja risks, kas ir saistīts ar piegādātāja nespēju veikt darbus līgumā noteikto un iegādāto stundu apmērā, kā rezultātā nespēja vienoties ar piegādātāju par IS ieviešanas darbu izpildi līgumā noteiktajā apjomā un termiņā var radīt būtisku risku projekta sekmīgai realizācijai.</p>
16.10.2017. Nr.11.	01.09.2017.- 30.09.2017.	62% (1.posms) 54% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Grāmatvedības procesu apzināšana - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana - Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norīšu izpildē turpināja radīt divu centrālo valsts iestāžu nesniegtā informācija.</p> <p>Pārskata periodā ir aizkavējusies grāmatvedības uzskaites pakalpojuma vienošanās saskaņošana ar pilotprojekta iestādēm, tomēr ir paredzams, ka oktobra laikā vienošanās tiks saskaņota ar pilotprojekta iestādēm un Finanšu ministriju.</p> <p>Pārskata periodā turpinās grāmatvedības uzskaites kārtības saskaņošana ar projektā iesaistītajām iestādēm. Kavējums ir saistīts ar grāmatvedības procesu izpēti, procesa shēmu iestrādes pakalpojuma līgumā un saskaņošanas ar projektā iesaistītajām iestādēm aizkavēšanos. Šis kavējums nerada ietekmi uz projekta laika grafiku.</p> <p>Pārskata periodā būtiski ir palielinājies IS</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
			<p>nepieciešamo resursu apzināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Komunikācijas pasākumi - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību ❖ Grāmatvedības uzskaites kārtības standartizēšana - Kārtības saskaņošana ar pilotiestādēm - Pakalpojuma nodrošināšanas līgumu izstrāde un parakstīšana - Grāmatvedības pakalpojuma līgums - Līguma saskaņošana ar pilotprojekta iestādēm - Līguma parakstīšana - Personālvadības IS pakalpojuma līgums - Līguma saskaņošana ar pilotprojekta iestādēm - Līguma parakstīšana 	<p>piegādātāja (turpmāk – Piegādātājs) risks, kas ir saistīts ar atšķirīgu pušu izpratni par veicamo darbu apjomu iegādāto stundu ietvaros, t.i., saskaņā ar Projekta pārvaldības plānu ir paredzēts, ka datu pārņemšana tiek veikta, izmantojot noteiktas formas sistēmas datu veidnes. Veidne tiek atvērta programmā MS Excel, kur tā jāaizpilda, ievadot vajadzīgos datus. Veidņu iesniegšanu veic Piegādātājs, bet to aizpildi veic Pasūtītājs. Dati jāievada tieši tā, kā to nosaka veidne, citādi tos nevarēs importēt sistēmā.</p> <p>Izvērtējot Piegādātāja iesniegtās veidnes un to aprakstus, tika secināts, ka daļai veidņu apraksti ir nepietiekami vai nesniedz skaidru norādi par veidnē aizpildāmajiem datiem, kā arī veidnēs nav definēti visi aizpildes un/vai ienešanas sistēmā nosacījumi (tie atklājas tikai veidņu aizpildīšanas procesā). Lai saņemtu konsultāciju veidņu nekļūdīgai aizpildei, tika organizēta tikšanās ar Piegādātāja konsultantu. Konsultācijas laikā (2,5 stundas) tika mēģināts aizpildīt trīs no sistēmas izgūtās veidnes (“Nemateriālais ieguldījums”, “PL kartīte”, “Atbildīgā persona”), taču datu aizpilde bija nesekmīga, jo tika konstatētas dažādu veidu neatbilstības – veidnes kolonnu nosaukumi neatbilda datu struktūrai sistēmā, lauki, kas bija obligāti datu pārnesi, veidnē nebija atzīmēti kā obligātie u.c. Šīs konsultācijas laikā tika secināts, ka Piegādātāja iesniegtās veidnes ir nepilnīgas un rada būtiskus riskus to nekļūdīgai aizpildīšanai ar sistēmā importējamajiem datiem, jo kopumā datu pārnesi ir nepieciešams izveidot un aizpildīt 52 veidnes. Datu ievadi veidnēs būtu jānodrošina pilotprojekta Iestādēm, taču, tā kā veidnēs nav pilnīgu aprakstu un skaidrojuma, kur sistēmā vai citos datu avotos (piemēram, Finanšu ministrijai iesniedzamā pārskata datnēs) ir iegūstami veidnēs aizpildāmie dati, Iestādes šādu darbu nevar paveikt bez eksperta palīdzības. Saskaņā ar Projekta pārvaldības plānu šāda eksperta loma būtu jāuzņemas Valsts kasei kā pasūtītājam, jo iegādāto datu pārņemšanas stundu apjomā Piegādātājs nav paredzējis sniegt šādu pakalpojumu, taču Valsts kasei nav šādas kompetences minēto veidņu nepilnību un līdzšinējās pieredzes trūkuma dēļ (iepriekš sistēmas ieviešanas un centralizācijas projektos datu pārnesi pilnībā veica Piegādātājs). Turklāt, pārrunājot datu pārņemšanas procesu ar Iestādēm, Iestādes ir norādījušas, ka nevar nodrošināt datu pārnesi uz veidnēm un to attiecīgo pārstrukturēšanu (ja tāda nepieciešama), jo šādu veidņu aizpildīšana nav Iestāžu kompetencē un to speciālistiem nav atbilstošu zināšanu.</p> <p>Izvērtējot esošo situāciju ar veidņu kvalitāti, Valsts kases un iestāžu nepietiekamo kompetenci veidņu aizpildīšanā un pastāvošo risku nekvalitatīvu datu sagatavošanai, Valsts kase lūdzta Piegādātājam novērtēt, kāds būtu nepieciešamais darba apjoms</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
				alternatīvam datu pārnesei risinājumam – datu izgūšanu no iestāžu sistēmām un pārnesi uz Valsts kases sistēmu veic Izpildītājs (izņemot to datu pārnesi, kuru spēj nodrošināt Valsts kase). Kā norādīja Piegādātājs pēc minēto datu izpēti, datu izgūšana no iestāžu sistēmām un imports Valsts kases sistēmā varētu prasīt aptuveni 200 stundas darba.
07.11.2017. Nr.12.	01.10.2017.- 31.10.2017.	66% (1.posms) 65% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Grāmatvedības procesu apzināšana - Informācijas saņemšana no pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm - No pārējām projektā iesaistītajām centrālajām valsts iestādēm saņemtās informācijas izvērtēšana - Grāmatvedības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apzināšana ❖ 1.1.5 MK Informatīvā ziņojuma izstrāde - Informatīvā ziņojuma izstrāde un saskaņošana VK ❖ Komunikācijas pasākumi - Tikšanās ar pārējo projektā iesaistīto centrālo iestāžu vadību ❖ Grāmatvedības uzskaites kārtības standartizēšana - Kārtības saskaņošana ar pilotiestādēm - Pakalpojuma nodrošināšanas līgumu izstrāde un parakstīšana - Grāmatvedības pakalpojuma līgums - Līguma parakstīšana - Personālvadības IS pakalpojuma līgums - Līguma parakstīšana - Personālvadības un grāmatvedības procesu nodrošinošo IS ieviešana - Pilotiestāžu administratīvo lietotāju izveidošana 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norīsu izpildē turpināja radīt divu centrālo valsts iestāžu nesniegtā informācija.</p> <p>Pārskata periodā ir aizkavējusies grāmatvedības uzskaites pakalpojuma vienošanās parakstīšana ar divām iestādēm – Valsts kanceleju un Pārresoru koordinācijas centru. Uz progresu pārskata sagatavošanas brīdī abas vienošanās ir parakstītas un nerada ietekmi uz projekta laika grafiku.</p> <p>Pārskata periodā turpinās grāmatvedības uzskaites kārtības saskaņošana ar projektā iesaistītajām iestādēm. Nākamajā pārskata periodā ir paredzētas tikšanās ar pilotprojekta iestādēm, kurās ir paredzēts panākt vienošanos par grāmatvedības uzskaites kārtību. Šis kavējums nerada ietekmi uz projekta laika grafiku.</p> <p>Pārskata periodā būtiski ir samazinājies IS piegādātāja (turpmāk – Piegādātājs) risks, kas ir saistīts ar atšķirīgu pušu izpratni par veicamo darbu apjomu pasūtīto stundu ietvaros. Saskaņotas iepriekšējo periodu iterāciju rezultātu atskaites un panākta vienošanās par datu pārnesei darbiem, atbilstoši 2017. gada 23. oktobra Vadības komitejā lemtajam (prot. Nr. 30 6.1. apakšpunkts), paredzot datu pārnesei veikšanai papildu 200 stundu pasūtīšanu Elektronisko iepirkumu sistēmā.</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
			- Tīkla savienojuma ar iestādēm izveidošana	
08.12.2017. Nr.13.	01.11.2017.- 30.11.2017.	96% (1.posms) 70% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ MK Informatīvā ziņojuma izstrāde - Informatīvā ziņojuma izstrāde un saskaņošana VK - Informatīvā ziņojuma saskaņošana FM - Informatīvā ziņojuma saskaņošana ar Valsts kanceleju ❖ Personālvadības un grāmatvedības procesu nodrošinošo IS ieviešana - Serveru un IS konfigurācija - Web pašapkalpošanās portāla konfigurēšana - Pilotiestāžu administratīvo lietotāju izveidošana - Tīkla savienojuma ar iestādēm izveidošana - IS Testēšana - Testēšana atbilstoši plānam ❖ GD nodrošināšana ar pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem resursiem - GD nepieciešamā personāla piesaistīšana - Darba vietu iekārtošana 	<p>Pārskata periodā būtiskāko kavējumu norišu izpildē radīja Ministru kabineta informatīvā ziņojuma izstrādes un saskaņošanas aizkavēšanās, kas bija saistīta ar ziņojuma izstrādē iesaistīto darbinieku noslodzi citu prioritārāku norišu izpildē. Uz progresā pārskata sagatavošanas brīdī ziņojuma projekts ir izstrādāts un šobrīd norit tā saskaņošana ar Finanšu ministriju.</p> <p>Pārskata periodā dažādu tehnisku iemeslu dēļ nav izdevies izveidot tīkla savienojumus ar pilotprojekta iestādēm. Šo problēmu risināšanai ir paredzēts pieaicināt ārējos ekspertus. Tāpat pārskata periodā ieildzis Grāmatvedības departamentam nepieciešamo cilvēkresursu piesaistes process. Kavēšanās iemesli – starp Valsts kases esošajiem cilvēkresursiem nav atbilstošu pretendentu grāmatvedības uzskaites pakalpojuma nodrošināšanai, lēns strukturālo izmaiņu, t.sk. amatu klasifikācijas process. Uz pārskata sagatavošanas brīdī Grāmatvedības departamentam jau ir radusies nepieciešamība piesaistīt papildu cilvēkresursus pilotprojekta ieviešanas darbu veikšanai, kas tiks nodrošināti, uzdodot pildīt papildus amata aprakstā noteiktus pienākumus Pārskata departamenta vecākajai ekspertei J.Malkovai ar š.g. 18.decembri.</p> <p>Pārskata periodā identificētie būtiskākie riski sekmīgai pilotprojekta ekspluatācijas uzsākšanai ir saistīti ar tīkla savienojumu izveidi ar iestādēm un savlaicīgu pārnesamo datu sagatavošanu un pārņemšanu.</p>
03.01.2018. Nr.14.	01.12.2017.- 31.12.2017.	100% (1.posms) 83% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Personālvadības un grāmatvedības procesu nodrošinošo IS ieviešana - Datu pārņemšana - Nemainīgo datu analīze, sagatavošana un pārņemšana ❖ GD nodrošināšana ar pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem resursiem - GD nepieciešamā personāla piesaistīšana - Darba vietu iekārtošana ❖ VK KVS reglamentējošo dokumentu izstrāde un aktualizācija - Izmaiņu veikšana KVS 	<p>Pārskata periodā ir aizkavējusies nemainīgo datu pārņemšana, jo Pārresoru koordinācijas centrs nespēja Sistēmas Ieviešanas plānā noteiktajā termiņā sagatavot visus pārņemamos datus, t.sk. atsevišķu datu objektu pārņemšana ir paredzēta 2018.gada 2. un 3.janvārī.</p> <p>Sakarā ar ieilgušo Grāmatvedības un Infrastruktūras apsaimniekošanas departamentu reorganizāciju, pārskata periodā ir aizkavējusies arī grāmatvedības uzskaites pakalpojuma nodrošināšanai nepieciešamo cilvēkresursu piesaiste un KVS reglamentējošo dokumentu izstrāde.</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
06.02.2018. Nr.15.	01.01.2018.- 31.01.2018.	100% (1.posms) 92% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ GD nodrošināšana ar pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem resursiem - GD nepieciešamā personāla piesaistīšana - Darba vietu iekārtošana ❖ VK KVS reglamentējošo dokumentu izstrāde un aktualizācija - Izmaiņu veikšana KVS dokumentos 	Sakarā ar ietilpīgo Grāmatvedības un Infrastruktūras apsaimniekošanas departamentu reorganizāciju, pārskata periodā ir aizkavējusies arī grāmatvedības uzskaites pakalpojuma nodrošināšanai nepieciešamo cilvēkresursu piesaiste un KVS reglamentējošo dokumentu izstrāde.
06.03.2018. Nr.16.	01.02.2018.- 28.02.2018.	100% (1.posms) 93% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ GD nodrošināšana ar pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem resursiem - Darba vietu iekārtošana ❖ VK KVS reglamentējošo dokumentu izstrāde un aktualizācija - Izmaiņu veikšana KVS dokumentos 	Pārskata periodā būtiski ir pieaudzis projekta risks Nr. 9 "Projekta vadības grupā iesaistīto darbinieku aiziešana no darba Valsts kasē vai atrašanās ilgstošā prombūtnē.", t.i., darba attiecības ar Valsts kasi plāno pārtraukt Informātikas departamenta Informācijas tehnoloģiju attīstības daļas (ID ITAD) vecākā eksperte T.Semeņeca, kuras galvenie pienākumi bija saistīti ar IS ieviešanas pasākumu koordinēšanu, komunikācija ar piegādātāju, kā arī IS konfigurēšana un dažādu IS konfigurācijas problēmu analīze. Rezultātā ID ITAD šobrīd ir viens eksperts, kurš veic minētos pasākumus, kā arī šis darbinieks pašlaik veic Finanšu ministrijas resorā centralizētās resursu vadības sistēmas Horizon (CRVS Horizon) izmaiņu un problēmu pārvaldību. Ņemot vērā esošo slodzi, pastāv liela iespējamība, ka eksperts nespēs pienācīgā termiņā veikt uzdotos uzdevumus.
03.04.2018. Nr.17.	01.03.2018.- 31.03.2018.	100% (1.posms) 95% (2.posms)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Personālvadības un grāmatvedības procesa nodrošinājošo IS ieviešana - Datu pārvešana - Mainīgo datu (atlikumu) analīze, sagatavošana un pārvešana 	Projekta plānā paredzētā mainīgo datu pārvešana ir aizkavējusies, jo pamatlīdzekļu un kreditoru uzskaites datus var pārņemt tikai pēc iestāžu gada pārskata nodošanas – pēc gada pārskata iesniegšanas datu uz GUP Horizon ir pārņemti NEPLP un PKC. VK un VAS gada pārskatus nodeva 29.03.2018., un VISMA ir uzsākusi pamatlīdzekļu un kreditoru uzskaites datu migrāciju, kas aizņems aptuveni divas nedēļas, kā arī pēc tā būs nepieciešams laiks datu pārbaudei. Līdz ar to projekta 2.posma beigu termiņš pagarinās aptuveni līdz aprīļa beigām. Ir izstrādāts un apstiprināts procesa apraksts "Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšana", kurš nosaka kārtību, kādā Valsts kase nodrošina GUP sniegšanu iestādēm, ar kurām Valsts kase ir noslēgusi Starpresoru vienošanos par grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanu, kā arī nosaka GUPD pienākumus un atbildību procesa īstenošanā. Noslodzes dēļ ir aizkavējusies procedūru izstrāde, kas papildus procesa aprakstam, sistēmas vadlīnijām un uzskaites kārtībām, detalizētāk aprakstīs katras uzskaites funkcijas izpildes soļus GUPD ietvaros. Norit saskaņošana

NAV KLASIFICĒTS

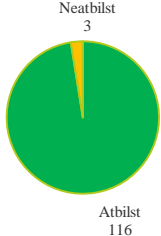
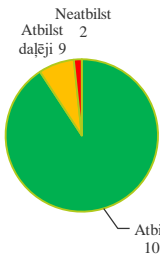
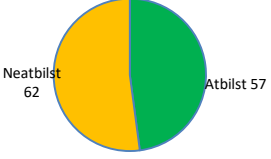
NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Ziņojuma datums un Nr.	Laika posms, par kuru sniegts ziņojums	Projekta izpilde	Aktivitātes, kuru īstenošana ir aizkavējusies	Galvenās problēmas un iestājušies riski
				papildinājumiem procesu vadības rīkojumā, precizējot GUP pakalpojuma mērījumu kritērijus
02.05.2018. Nr.18.	01.04.2018.- 30.04.2018.	100% (1.posms) 100% (2.posms)	nav	nav

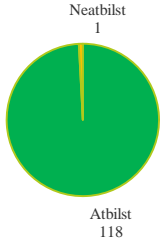
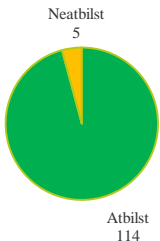
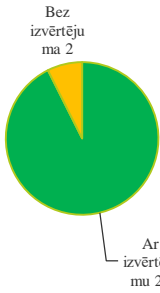
NAV KLASIFICĒTS

15.pielikums. Atbilstības jautājumi un to vērtēšanas kritēriji par pašvaldību deputātu atlīdzību

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums								
Galvenais pārbaudāmais jautājums – vai pašvaldības noteiktā deputātu atlīdzības kārtība atbilst likuma prasībām un aprēķinātais atlīdzības apmērs nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus.										
Vai pašvaldības domes deputātu atlīdzības aprēķināšana un uzskaitē atbilst normatīvajam regulējumam ^{1435?}	Domes deputātam, <u>kurš ieņem algotu amatu domē</u> , aprēķinātās mēnešalgas apmērs mēnesī nepārsniedz atlīdzības likumā noteiktos ierobežojumus.	<p>Atbilde uz apakšjautājumu:</p> <p>☑ Kritērijs ir sasniegts – 116 pašvaldības deputātu, kas ieņem algotu amatu domē, mēnešalgas apmērs noteikts atbilstoši Atlīdzības likuma ierobežojumiem.</p> <table border="1"> <tr><th>Atbilde</th><th>Skaitlis</th></tr> <tr><td>Atbilst</td><td>116</td></tr> <tr><td>Neatbilst</td><td>3</td></tr> </table>	Atbilde	Skaitlis	Atbilst	116	Neatbilst	3		
Atbilde	Skaitlis									
Atbilst	116									
Neatbilst	3									
	Domes deputātam, kurš neieņem algotu amatu domē, mēnešalga tiek noteikta proporcionāli nostrādātajam laikam.	<p>☑ Kritērijs ir sasniegts – tikai deviņās pašvaldībās darba laika uzskaitē tiek veikta daļēji, paralēli piemērojot arī gabal darba samaksu, bet divās pašvaldībās darba laika uzskaitē vispār netiek veikta.</p> <table border="1"> <tr><th>Atbilde</th><th>Skaitlis</th></tr> <tr><td>Atbilst</td><td>108</td></tr> <tr><td>Atbilst daļēji</td><td>2</td></tr> <tr><td>Neatbilst</td><td>9</td></tr> </table>	Atbilde	Skaitlis	Atbilst	108	Atbilst daļēji	2	Neatbilst	9
Atbilde	Skaitlis									
Atbilst	108									
Atbilst daļēji	2									
Neatbilst	9									
	Deputātam, <u>kurš neieņem algotu amatu domē</u> , laika vienības (dienas, stundas) likme nepārsniedz proporcionāli likumā noteiktam mēnešalgas apmēra ierobežojumam aprēķināto likmi.	<p>Kritērijs nav sasniegts – 62 pašvaldībās domes deputātu mēnešalga pārsniedz Atlīdzības likumā noteiktos ierobežojumus.</p> <table border="1"> <tr><th>Atbilde</th><th>Skaitlis</th></tr> <tr><td>Atbilst</td><td>57</td></tr> <tr><td>Neatbilst</td><td>62</td></tr> </table>	Atbilde	Skaitlis	Atbilst	57	Neatbilst	62		
Atbilde	Skaitlis									
Atbilst	57									
Neatbilst	62									

NAV KLASIFICĒTS

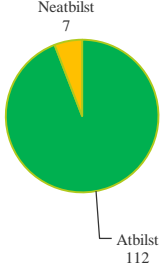
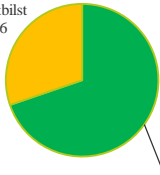
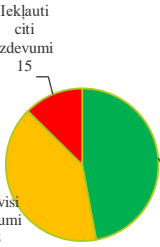
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums						
	Deputātiem netiek piešķirtas prēmijas.	<p>☑ Kritērijs ir sasniegts – 118 pašvaldībās deputātiem, kas ieņem algotu amatu domē, nav piešķirtas prēmijas.</p> <table border="1"> <tr><th>Kategorija</th><th>Skaitlis</th></tr> <tr><td>Atbilst</td><td>118</td></tr> <tr><td>Neatbilst</td><td>1</td></tr> </table>	Kategorija	Skaitlis	Atbilst	118	Neatbilst	1
Kategorija	Skaitlis							
Atbilst	118							
Neatbilst	1							
	Domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, nav piešķirtas naudas balvas.	<p>☑ Kritērijs ir sasniegts – tikai piecās pašvaldībās domes deputātiem, kuri neieņem algotu amatu domē, ir piešķirtas naudas balvas.</p> <table border="1"> <tr><th>Kategorija</th><th>Skaitlis</th></tr> <tr><td>Atbilst</td><td>114</td></tr> <tr><td>Neatbilst</td><td>5</td></tr> </table>	Kategorija	Skaitlis	Atbilst	114	Neatbilst	5
Kategorija	Skaitlis							
Atbilst	114							
Neatbilst	5							
	Naudas balvu piešķiršana atbilst likuma prasībām.	<p>☑ Kritērijs ir sasniegts daļēji – no 27 pašvaldībām, kurās domes deputātiem, kuri ieņem algotu amatu domē, piešķirtas naudas balvas, 25 pašvaldībās ir izvērtēts amatpersonas personīgais ieguldījums institūcijas mērķu sasniegšanā.</p> <table border="1"> <tr><th>Kategorija</th><th>Skaitlis</th></tr> <tr><td>Ar izvērtējumu</td><td>25</td></tr> <tr><td>Bez izvērtējuma</td><td>2</td></tr> </table>	Kategorija	Skaitlis	Ar izvērtējumu	25	Bez izvērtējuma	2
Kategorija	Skaitlis							
Ar izvērtējumu	25							
Bez izvērtējuma	2							
	Deputātiem piemaksas mēnešalgai ir atbilstošas likumam.	<p>☑ Kritērijs ir sasniegts – tikai septiņās pašvaldībās domes deputātiem ir piešķirtas piemaksas, kas neatbilst likuma nosacījumiem.</p>						

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

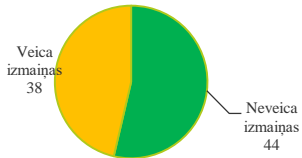
PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
		 <p>Neatbilst 7 Atbilst 112</p>
	Nav citas neatbilstības deputātu atbildības noteikšanā.	<p>☑ Kritērijs ir sasniegts daļēji – 36 pašvaldībās ir konstatētas citas neatbilstības deputātu atbildības noteikšanā.</p> <p>Neatbilst 36 Atbilst 83</p>
	EKK 1111 “Deputātu mēnešalga” ir uzskaitīti visu deputātu atbilstošie izdevumi (mēnešalga, atvaļinājuma nauda, kompensācija par neizmantoto atvaļinājumu).	<p>☑ Kritērijs nav sasniegts – 48 pašvaldībās EKK 1111 “Deputātu mēnešalga” nav uzskaitīti visu deputātu atbilstošie izdevumi (mēnešalga, atvaļinājuma nauda, kompensācija par neizmantoto atvaļinājumu), bet 15 pašvaldības ir uzrādījušas vēl citus izdevumus deputātu atbildībai.</p> <p>Iekļauti citi izdevumi 15 Nav visi izdevumi 48 Atbilst 56</p>
	Neatbilstības ir novērstas (nākamajā periodā).	<p>☑ Kritērijs ir sasniegts daļēji – no 23 pašvaldībām, kurās deputātu darba samaksas noteikšanas un aprēķināšanas kārtība neatbilda normatīvo aktu prasībām, četras ir veikušas izmaiņas un no 59 pašvaldībām, kurās deputātu darba</p>

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums						
		<p>Samaksas noteikšanas un aprēķināšanas kārtība daļēji neatbilda normatīvo aktu prasībām, 34 pašvaldības ir veikušas izmaiņas.</p> <table border="1"><caption>Veicamības izmaiņu sadalījums</caption><thead><tr><th>Kategorija</th><th>Skaitlis</th></tr></thead><tbody><tr><td>Veica izmaiņas</td><td>38</td></tr><tr><td>Neveica izmaiņas</td><td>44</td></tr></tbody></table>	Kategorija	Skaitlis	Veica izmaiņas	38	Neveica izmaiņas	44
Kategorija	Skaitlis							
Veica izmaiņas	38							
Neveica izmaiņas	44							

NAV KLASIFICĒTS

Atsauces

- ¹ 191 973 907 *euro* mīnus 9 524 447 *euro* (iespējamās saistības ZIB).
- ² Pārskata „Konsolidētā kopbudžeta izpilde 2018.gadā (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus)” valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas 155 313 836 *euro*.
- ³ Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) 26.10.2012. paziņojuma par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107.panta 1.punkts, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=LV> (resurss skatīts 09.09.2019.) un EK 19.07.2016. paziņojuma Nr.2016/C 262/01 par Līguma par ES darbību 107.panta 1.punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu 5.4.3.apakšnodaļas „Nodokļu amnestija” 165. līdz 168.punkts, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:262:FULL&from=EN> (resurss skatīts 09.09.2019.).
- ⁴ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums.
- ⁵ Noguldījumu garantiju likums 3.panta pirmā daļa un 23.panta pirmās daļas 3.punkts.
- ⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešā un piektā daļa.
- ⁷ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta piektā daļa.
- ⁸ VID Nodokļu pārvaldes 17.12.2018. norādījumi NR.8.8-3/12345 Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrāciju.
- ⁹ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.pants, 2.² pants, Pārejas noteikumu 27. un 28.punkts.
- ¹⁰ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektā daļa.
- ¹¹ VID Stratēģija, plāns, pārskati, <https://www.vid.gov.lv/iv/strategija-plans-parskati> (resurss skatīts 28.06.2019.).
- ¹² Anketa “Saimnieciskās darbības veicēja aptaujas anketa pirms reģistrācijas Nodokļu maksātāju reģistrā”.
- ¹³ MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām", , 5., 12., 19.punkts.
- ¹⁴ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā un piektā daļa.
- ¹⁵ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 “Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- ¹⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešā un piektā daļa.
- ¹⁷ Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.¹panta pirmā daļa un MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 22.punkts.
- ¹⁸ Tieslietu ministrijai un Ekonomikas ministrijai.
- ¹⁹ 2013.gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā tika sniegts ieteikums par valsts un valsts izšķirošā ietekmē esošajām kapitālsabiedrībām, un tajā skaitā to meitas kapitālsabiedrībām, maksājumus par valsts kapitāla izmantošanu veikšanu atbilstoši normatīvajam aktam, kuram tika noteikts ieviešanas termiņš līdz 15.07.2016. Ņemot vērā Finanšu ministrijas sniegto argumentāciju, ka Pārresoru koordinācijas centrs kā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 22.panta otrajā daļā noteiktā koordinācijas institūcija ir sagatavojis vadlīnijas un normatīvos aktus saistībā ar kapitālsabiedrību pārvaldību. Pārresoru koordinācijas centrs noorganizēja sanākumi un informēja par plānotajiem grozījumiem normatīvajos aktos, tajā skaitā, lai risinātu Valsts kontroles revīziju ziņojumos konstatēto. Diskusiju rezultātā Valsts kontroles pārstāvji atzina, ka ieteikums balstīts uz šobrīd spēku zaudējušiem normatīvajiem aktiem (Likums "Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām", MK 15.12.2009. noteikumi Nr.1471"Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu"), līdz ar to ieteikums ir zaudējis aktualitāti. Valsts kontrole neturpina ieteikuma uzraudzību, to slēdzot.
- ²⁰ Valsts kontroles 05.07.2019. vēstule Nr. 10-2.3.1e/750 “Par ielūgumu piešķiršanu”.
- ²¹ Tieslietu ministrijai un Ekonomikas ministrijai.
- ²² Baldones, Brocēnu, Lielvārdes, Līgatnes, Mālpils, Ogres, Ozolnieku, Rēzeknes, Rundāles novada un Liepājas un Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ²³ Ventspils novada pašvaldības bilances posteņa “1213 Transporta būves” bilances vērtība 5 242 654 *euro* pārskata perioda sākumā.
- ²⁴ Talsu novada pašvaldības bilances posteņa “1211 Dzīvojamās ēkas” bilances vērtība 1 679 522 *euro* un “1212 Nedzīvojamās ēkas” bilances vērtība 22 340 444 *euro* pārskata perioda sākumā.
- ²⁵ Līgatnes novada pašvaldības bilances posteņa “1263 Mežaudzes” bilances vērtība 643 271 *euro* pārskata perioda sākumā.
- ²⁶ Civillikuma 1102.pants.
- ²⁷ Civillikuma I PIELIKUMS (1102.pantam).
- ²⁸ Civillikuma I PIELIKUMS (1102.pantam).
- ²⁹ Civillikuma 1104.pants.
- ³⁰ Zemes pārvaldības likuma 15.panta piektā daļa.
- ³¹ Zemes pārvaldības likuma 15.panta pirmā un otrā daļa.
- ³² Bez saimnieku zemes Latvijā – statistika un iespējamie risinājumi, Valsts zemes dienests. Pieejams: www.vzd.gov.lv [skatīts 17.09.2014.].
- ³³ Likums „Grozījumi Zemes pārvaldības likumā”, pieņemts Saeimā 07.03.2019..
- ³⁴ Ministru kabineta 15.12.2009. noteikumu Nr.1486 “Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtro grāmatvedības uzskaiti” 2.punkts.
- ³⁵ Zemes pārvaldības likuma 1.panta pirmās daļas 5., 6., 7., 8., un 9.punkts, 15.panta pirmā un otrā daļa.
- ³⁶ Zemes pārvaldības likuma 16.panta trešā daļa.
- ³⁷ Zemes pārvaldības likuma pārejas noteikumu 3.punkts.
- ³⁸ Zemes vienības statuss “valsts īpašumā uz likuma pamata”, Valsts zemes dienests. Pieejams: <http://www.vzd.gov.lv/iv/pakalpojumi/profesionaliem/merniekiem/uzaicin/> [skatīts 23.10.2018.].
- ³⁹ Zemes vienības statuss “valsts īpašumā uz likuma pamata”, Valsts zemes dienests. Pieejams: <http://www.vzd.gov.lv/iv/pakalpojumi/profesionaliem/merniekiem/uzaicin/> [skatīts 23.10.2018.].
- ⁴⁰ Ministru kabineta 28.08.2018. noteikumi Nr.554 “Grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 10. aprīļa noteikumos Nr. 263 “Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi”” (spēkā no 15.09.2018.).
- ⁴¹ Ministru kabineta 10.04.2012. noteikumu Nr.263 “Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi” 104.4 punkts (spēkā no 15.09.2018.).
- ⁴² Zemes pārvaldības likums pārejas noteikumu 5.punkta sestais apakšpunkts. Ministru kabineta 28.08.2018. sēdes protokols Nr. 40, 25.§, 7.punkts).

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁴³ Izsludināti Valsts sekretāru 18.01.2018. sanāsmē. Pieejami: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40445933> [skatīts 23.10.2018.]. Izskatīti Valsts sekretāru sanāsmē 06.06.2019. sanāsmē. Pieejami: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40445933&mode=vss&date=2019-06-06> [skatīts 19.08.2019.]
- ⁴⁴ Valsts kadastra informācijas sistēmā uzrādītie dati uz 31.12.2018. (zeme zem ūdeņiem, kas uzskaitītas ar lietošanas mērķi 0301-publiekie ūdeņi un 45- valsts īpašumā uz likuma pamata)
- ⁴⁵ Aprēķinātā kadastrālā vērtība zemei zem publiskajiem ūdeņiem ir aptuvena aplēse, jo aprēķinam izmantota kadastrālā vērtība visam zemes gabalam, bet zeme zem publiskajiem ūdeņiem, var atrasties tikai daļā no zems vienības.
- ⁴⁶ Zemes pārvaldības likuma 15.panta pirmā un otrā daļa.
- ⁴⁷ Civillikuma 1102.pants
- ⁴⁸ Ministru kabineta 15.07.2015. rīkojums Nr. 382 "Par valsts robežas joslas zemes vienību saglabāšanu valsts īpašumā".
- ⁴⁹ Valsts kadastra informācijas sistēmā uzrādītie dati uz 31.12.2018. (zeme zem ūdeņiem, kas uzskaitītas ar lietošanas mērķi 0301-publiekie ūdeņi un 45- valsts īpašumā uz likuma pamata).
- ⁵⁰ Burtnieku, Ērgļu, Garkalnes, Pāvilstas, Rucavas, Salaspils novada un Jēkabpils pilsētas pašvaldība.
- ⁵¹ Alūksnes, Amatas, Ādažu, Balvu, Beverīnas, Burtnieku, Carnikavas, Cēsu, Dagdas, Dundagas, Engures, Grobiņas, Jēkabpils, Kandavas, Kokneses, Lielvārdes, Limbažu, Līvānu, Mērsraga, Nīcas, Ogres, Pļaviņu, Priēļu, Rēzeknes, Rojas, Salacgrīvas, Saldus, Saulkrastu, Sējas, Vārkavas, Vecpiebalgas, Ventspils novada un Jūrmalas un Liepājas pilsētas pašvaldība.
- ⁵² Valsts kontroles 15.09.2014. revīzijas Nr.5.1-2-32/2013 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem".
- ⁵³ Valsts budžeta paskaidrojumi Pieejams: https://fm.gov.lv/files/valstsbudzets/2016/FMPask_AA_180216_bud2016.pdf, resurss skatīts 16.07.2019.
- ⁵⁴ Atbalstīts VM priekšlikums palielināt valsts ilgtermiņa saistības valsts pamatbudžeta apakšprogrammā 33.07.00 "Valsts galvoto aizdevumu atmaksa" 2018., 2019., 2020.gadam un turpmākajiem gadiem līdz ārstniecības iestāžu saistību pilnīgai izpildei finanšu (naudas) ieguldījumam ārstniecības iestāžu pamatkapitālā, lai dzēstu Finanšu ministrijas prasības, kas izveidojušās saistībā ar 2017.gadā valsts vārdā galvoto saistību izpildi, un turpmākajos gados izpildītu saistības pret FMS Wertmanagement AöR, nodrošinot, ka darījumam nav negatīvas ietekmes uz vispārējās valdības budžeta bilanci. Veselības ministrijas 2017. gada publiskais pārskats, pieejams: http://www.vm.gov.lv/images/userfiles/Ministrija/VMrikp030718_VM_gpp_2017.pdf, resurss skatīts 16.07.2019.
- ⁵⁵ 1. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Finanšu pārskatu sniegšana 6.punkts.
- ⁵⁶ 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 19.punkts.
- ⁵⁷ 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 18.punkts.
- ⁵⁸ 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 36.punkts.
- ⁵⁹ Valsts kases sagatavotais pārskats "Valsts izsniegtie galvojumi", <https://www.kase.gov.lv/parskati/parskati-par-galvojumiem>, resurss skatīts 19.06.2019.
- ⁶⁰ 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 36.punkts.
- ⁶¹ Valsts kases 28.12.2013. politikas Nr. 127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika" 19.3.1.4. punkts.
- ⁶² Valsts kases 19.05.2016 iekšējie noteikumi Nr.2 "Kredītaņēmēja kredītpējas vērtēšanas un uzkrājumu vai uzkrāto saistību apjoma noteikšanas kārtība", procesa apraksts DA.VK Nr.12 "Galvojumu sniegšana un apkalpošana", procedūru apraksti PR.ND.NR.7 "Valsts alvojumu sniegšana, apkalpošana un uzraudzība", PR.FRVD.Nr.15 "Pārskata par uzkrājumu un uzkrāto saistību apjomiem aizdevumiem, galvojumiem un citiem aktīviem sagatavošana", PR.FRVD.Nr.6 "Kredītpējas un kredītriska notikuma uzraudzība"
- ⁶³ Valsts kases 28.12.2013. politikas Nr. 127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika" 19.3.1.4. punkts.
- ⁶⁴ 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 18.punkts.
- ⁶⁵ Civillikuma 1692.pants.
- ⁶⁶ 1. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Finanšu pārskatu sniegšana 6.punkts.
- ⁶⁷ 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 19.punkts.
- ⁶⁸ Ieskaitot aizdevuma procentus LOK.
- ⁶⁹ Valsts kases sagatavotais pārskats "Valsts izsniegtie galvojumi", <https://www.kase.gov.lv/parskati/parskati-par-galvojumiem>, resurss skatīts 19.06.2019.
- ⁷⁰ Valsts kases sagatavotais pārskats "Valsts izsniegtie galvojumi", <https://www.kase.gov.lv/parskati/parskati-par-galvojumiem>, resurss skatīts 19.06.2019.
- ⁷¹ Valsts kases sagatavotais pārskats "Valsts izsniegtie galvojumi", <https://www.kase.gov.lv/parskati/parskati-par-galvojumiem>, resurss skatīts 19.06.2019.
- ⁷² https://www.fm.gov.lv/files/files/FMPask_AA_VM_050218_bud2018.pdf, resurss skatīts 12.08.2019.
- ⁷³ 2018.gada plāns ar izmaiņām, https://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/valsts_budzets/valsts_budzeta_iztrade/_budzets2018/, resurss skatīts 12.08.2019..
- ⁷⁴ Likums par valsts budžetu 2016.gadam, Likums par valsts budžetu 2017.gadam, Likums par valsts budžetu 2018.gadam.
- ⁷⁵ Likums par valsts budžetu 2018.gadam.
- ⁷⁶ Valsts kases 2019.gada 27.jūnija vēstules Nr. 8-5.19/795 "Latvijas Republikas 2018. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" pielikums – veidlapa Nr.p9-2_VB_25062019.
- ⁷⁷ Likuma „Par valsts budžetu 2018.gadam” 58. pants.
- ⁷⁸ Valsts kases 19.05.2016 iekšējie noteikumi Nr.2 "Kredītaņēmēja kredītpējas vērtēšanas un uzkrājumu vai uzkrāto saistību apjoma noteikšanas kārtība", procesa apraksts DA.VK Nr.12 "Galvojumu sniegšana un apkalpošana", procedūru apraksti PR.ND.NR.7 "Valsts alvojumu sniegšana, apkalpošana un uzraudzība", PR.FRVD.Nr.15 "Pārskata par uzkrājumu un uzkrāto saistību apjomiem aizdevumiem, galvojumiem un citiem aktīviem sagatavošana", PR.FRVD.Nr.6 "Kredītpējas un kredītriska notikuma uzraudzība"
- ⁷⁹ Valsts finanšu bilances par 2018.g. pielikuma piezīme F.B.8.2.
- ⁸⁰ Ieskaitot aizdevuma procentus LOK.
- ⁸¹ Valsts kases 19.05.2016 iekšējie noteikumi Nr.2 "Kredītaņēmēja kredītpējas vērtēšanas un uzkrājumu vai uzkrāto saistību apjoma noteikšanas kārtība" un Valsts kases 28.12.2013. politika Nr. 127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika".
- ⁸² 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 19.punkts.
- ⁸³ MK 15.12.2009. noteikumu Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti" 168. punkts (zaudēja spēku 31.12.2018).
- ⁸⁴ Skaidrojumi valsts budžeta finanšu uzskaites finansiālās darbības pārskatam piezīme FF.A1.8. "Citi ieņēmumi no pamatdarbības" – uzkrājumu samazinājums Latvijas Olimpiskajai komitejai 1 901 204 euro.
- ⁸⁵ Skaidrojumi valsts budžeta finanšu uzskaites finansiālās darbības pārskatam piezīme FF.A2.11. "Citi izdevumi no pamatdarbības"- uzkrājumu palielinājums valsts vārdā sniegtajiem galvojumiem 4 489 828 euro (t.sk. valsts SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" 2 363 868

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

euro vērtībā, valsts SIA "Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca" 1 384 462 euro vērtībā, valsts SIA "Bēnu klīniskā universitātes slimnīca" 350 868 euro, valsts SIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" 209 539 euro vērtībā, valsts SIA "Slimnīca "Ģintermuiža"" 180 545 euro vērtībā.)

⁸⁶ Ilgtermiņa un īstermiņa saistības uzrādītas kopā.

⁸⁷ Saskaņā ar noslēgtajiem galvojuma līgumiem veselības aprūpes iestādēm un sporta būvju celtniecībai.

⁸⁸ MK 21.12.2004. noteikumi Nr.1051 "Par Galvojuma līgumu starp Latvijas Republiku un Ziemeļu Investīciju banku attiecībā uz investīciju projektu aizdevumiem un galvojumiem par investīciju projektu aizdevumiem saskaņā ar Statūtu 7. un 8.pantu, kuri pievienoti Līgumam par Ziemeļu Investīciju banku, kas parakstīts 2004.gada 11.februārī starp Dānijas Karalisti, Igaunijas Republiku, Somijas Republiku, Islandes Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Norvēģijas Karalisti un Zviedrijas Karalisti" (zaudēja spēju 16.06.2017).

⁸⁹ MK 21.12.2004. noteikumi Nr.1052 "Par Galvojuma līgumu starp Latvijas Republiku un Ziemeļu Investīciju banku attiecībā uz vides investīciju projektu aizdevumiem un galvojumiem par vides investīciju projektu aizdevumiem saskaņā ar Statūtu 7. un 9.pantu, kuri pievienoti Līgumam par Ziemeļu Investīciju banku, kas parakstīts 2004.gada 11.februārī starp Dānijas Karalisti, Igaunijas Republiku, Somijas Republiku, Islandes Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Norvēģijas Karalisti un Zviedrijas Karalisti (zaudēja spēju 16.06.2017).

⁹⁰ Valsts kases Finanšu riska vadības departamenta 19.05.2014. vēstule Nr.5-5.10/25 Valsts budžeta grāmatvedības komitejai par galvojumiem un aizdevumiem, kas vērtējami pēc eksportu metodes.

⁹¹ 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 36.punkts.

⁹² Kurss 1 EUR= 1,145USD kurss (31.12.2018.)

⁹³ 19. Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta "Uzkrājumi, iespējamās saistības vai iespējamie aktīvi" 36.punkts.

⁹⁴ 191 973 907 euro mīnus 9 524 447 euro (iespējamās saistības ZIB).

⁹⁵ Valsts kases *ePārskatu* sistēmā Veidlapa Nr.1 Bilance Pašvaldības kopā 2018.gada 31.decembrī.

⁹⁶ Valsts kontroles 24.02.2009. revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-19/2008 "Dienviņu tilta pār Daugavu Rīgā projektēšanas, būvniecības un finansēšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām".

⁹⁷ 2005.gada 22.jūnija, 2006.gada 28.jūnija un 2007.gada 26.jūnija līgumi.

⁹⁸ SGP 5.pielikums "Pārskats par pašvaldību parādu 2018.gadā" un skaidrojumi pārskatam par valsts konsolidēto parādu.

⁹⁹ Valsts kontroles 14.09.2011. revīzijas ziņojums Nr.5.1-2-23-2/2010 "Par Latvijas Republikas 2010. gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem pašvaldību gada pārskatu daļu".

¹⁰⁰ Finanšu ministrijas 22.08.2011. vēstule Nr.15-2-03.2/5547.

¹⁰¹ Lielvārdes novada pašvaldības 24.04.2018. vadības ziņojums Nr.LNP5-2/18/387.

¹⁰² 24.04.2018. Neatkarīgu revidentu ziņojums Lielvārdes novada pašvaldībai Nr.3.1./2018.

¹⁰³ V.Praude „Finanšu instrumenti”, 1.daļa, 2009, 407.-408.lpp.

¹⁰⁴ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija" Nr.17. Terminu skaidrojumi.

¹⁰⁵ 28. SPSGS.

¹⁰⁶ 28. SPSGS.

¹⁰⁷ 28. SPSGS.

¹⁰⁸ 28. SPSGS.

¹⁰⁹ Ministru kabineta 03.08.2004. noteikumu Nr.677 „Valsts kases nolikums” 4.3.punkts.

¹¹⁰ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija" Nr.17.

¹¹¹ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" Nr.17 1.2.punkts.

¹¹² Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 2.1.1.punkts.

¹¹³ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 2.1.2.punkts.

¹¹⁴ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 2.2.punkts.

¹¹⁵ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 2.3.1.punkts.

¹¹⁶ Valsts kases 2018.gada publiskā gada pārskata 13.attēls.

¹¹⁷ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 2.3.2.punkts.

¹¹⁸ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 5.1. punkts.

¹¹⁹ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātās "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 5.2. punkts.

¹²⁰ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 5.4. punkts.

¹²¹ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 5.5. punkts.

¹²² Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 5.6. punkts.

¹²³ Valsts kases 12.02.2018. apstiprinātā "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas" 7.2. punkts.

¹²⁴ Valsts kases valsts budžeta finanšu bilances skaidrojumi.

¹²⁵ Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127 (pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.2.2. punkts.

¹²⁶ Valsts kases procedūras aprakstu PR.FRVD.Nr.4 "Atvasināto finanšu instrumentu vērtības un

efektivitātes noteikšana; Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127

(pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.3.3.1. punkts.

¹²⁷ Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127 (pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.2.3.punkts.

¹²⁸ Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127 (pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.2.4.punkts.

¹²⁹ Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127 (pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.2.6. punkts.

¹³⁰ Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127 (pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.2.61. punkts.

¹³¹ Intrest rate swap- procentu likmju mijmaiņas darījumi.

¹³² Cross currency interest rate swap- valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumi.

¹³³ Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127 (pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.2.11. punkts.

¹³⁴ Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127 (pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.3.3.11. punkts.

¹³⁵ Valsts kases Valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikas Nr.127 (pēdējie grozījumi 22.02.2019.) 15.3.3.12. punkts.

¹³⁶ Valsts budžeta finanšu bilances skaidrojumu piezīme FB 7.1.2. un FB 10.5.1.

¹³⁷ 22.07.2019. līgums ar KPMG Baltics AS Par eksperta pakalpojuma sniegšanu uzņēmējdarbības, konkurences un labas pārvaldības jomā, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbībā, nozares politikas jomā (atvasināto finanšu instrumentu pārvaldības jomā).

¹³⁸ 22.07.2019. līgums ar KPMG Baltics AS Par eksperta pakalpojuma sniegšanu uzņēmējdarbības, konkurences un labas pārvaldības jomā, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbībā, nozares politikas jomā (atvasināto finanšu instrumentu pārvaldības jomā).

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹³⁹ Ar finanšu instrumentiem saistīto vērtību valsts finanšu bilancē, zembilancē un finansiālās darbības pārskatā (finanšu instrumenta vērtība zembilances aktīvos, zembilances pasīvos, uzkrāto ieņēmumu un izdevumu vērtība bilancē, ieņēmumu/izdevumu no atvasināto finanšu instrumentu rezultāts un atvasināto finanšu instrumentu realizētā peļņa finansiālās darbības pārskatā).
- ¹⁴⁰ 39. SGS „Finanšu instrumenti – atzīšana un novērtēšana”.
- ¹⁴¹ 39. SGS „Finanšu instrumenti – atzīšana un novērtēšana”.
- ¹⁴² Valsts kases 06.06.2019. elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹⁴³ Noteiktais riska ierobežošanas diapazons AFI efektivitātes mērīšanai gan atbilstoši 39.SGS (spēkā līdz 01.01.2018.), gan Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā.
- ¹⁴⁴ Ņemot vērā to, ka no 2018. gada 9. SFPS aizvieto 39. SGS, tad AFI darījumu efektivitātes noteikšanai būtu jāizmanto jaunā standarta noteiktie principi, kuru galvenā atšķirība ir pāreja no primāri skaitliska kvantitatīvā novērtējuma uz kvalitatīvu novērtējumu. Pēc iesniegtās informācijas secinām, ka VK šādu detalizētu kvalitatīvu novērtējumu neveic, bet joprojām paļaujas uz veco metodoloģiju. VK var turpināt veikt kvantitatīvo novērtējumu, lai papildinātu šo analīzi, bet pēc starptautiski noteiktām metodēm šāds novērtējums vairs nav pietiekams.
- ¹⁴⁵ Valsts kases 06.06.2019. elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹⁴⁶ 9.SFPS.
- ¹⁴⁷ Valsts budžeta finanšu bilances paskaidrojumu Piezīme FB.10.5.1.
- ¹⁴⁸ Valsts budžeta finanšu bilances paskaidrojumu Piezīme FB 7.1.2.
- ¹⁴⁹ Atbilstoši 9. SFPS noteiktajai metodoloģijai (attiecināmi 29. SPSGS)
- ¹⁵⁰ Vienu nākotnes valūtas pirkšanas/ pārdošanas darījumu (Forward), vienu procentu likmju mijmaiņas darījumu (IRS) un vienu valūtu mijmaiņas darījumu vai procentu likmju un valūtu mijmaiņas darījumu (CCIRS).
- ¹⁵¹ Valsts kases 01.03.2019. Ziņojums “Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijas izpilde 2018.gadā” **IP**.
- ¹⁵² 22.07.2019. līgums ar KPMG Baltics AS Par eksperta pakalpojuma sniegšanu uzņēmējdarbības, konkurences un labas pārvaldības jomā, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbībā, nozares politikas jomā (atvasināto finanšu instrumentu pārvaldības jomā).
- ¹⁵³ Avots: <https://www.investopedia.com/terms/d/duration.asp>
- ¹⁵⁴ Eksperti neizsaka atzinumu vai jebkāda cita veida pārliecību par VK izmantotajiem datiem un pieņēmumiem duration faktiskā rezultāta aprēķinā.
- ¹⁵⁵ iRADAR komanda ikdienā veic AFI instrumentu vērtēšanu, kā arī saskaras ar riska pārvaldības modeļiem dažādās starptautiskās finanšu iestādēs.
- ¹⁵⁶ 29.09.2005 Parāda vadības komitejai „Ziņojums par finanšu risku mēru Cost-at-risk un Budget-at-risk pielietošanu parāda vadībā un Value-at-risk pielietošanu aktīvu vadībā” **IP**
- ¹⁵⁷ Valsts kases 01.09.2017. Valsts parāda *Cost-at-Risk* aprēķina vadlīnijas
- ¹⁵⁸ 26.04.2018. grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā, 25.10.2018. grozījumi likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu”, 23.05.2019. grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā, grozījumi “Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā”, grozījumi likumā “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli”, grozījumi “Elektroenerģijas nodokļa likumā”, grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli”, grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, grozījumi “Pievienotās vērtības nodokļa likumā”, MK 30.10.2018. noteikumi Nr.661 “Kārtība, kādā maksā nodokļus, nodevas, citus valsts noteiktos maksājumus un ar tiem saistītos maksājumus un novirza tos saistību segšanai”, MK 07.08.2018. noteikumi Nr. 453 “Valsts nodevu uzskaites noteikumi”, MK 27.11.2018. pieņemti grozījumi MK 27.12.2005. noteikumos Nr. 1032 “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju un MK 15.01.2019. pieņemti grozījumi MK 26.11.2013. noteikumos Nr.1354 “Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaitē, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, izmērīšana un novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, izmērīšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā”.
- ¹⁵⁹ Finanšu ministrijas uzkrāšanas principa galējais ieviešanas termiņš ir 30.12.2022..
- ¹⁶⁰ Starptautiskā publiskā sektora grāmatvedības standarta Nr.23 “Ieņēmumi no darījumiem bez apmaiņas (nodokļi un transferti)”, Starptautiskās grāmatvedības asociācijas mājas lapā pieejamā informācija par izstrādātajiem standartiem, www.ifac.org (resurss skatīts 05.07.2019.).
- ¹⁶¹ S.Bellanca, L.Cultrera, G.Vermeylen Analysis of Public Accounting Systems in the European Union, <http://www.sciedu.ca/journal/index.php/rwe/article/view/7834/4664> 25. lpp. (resurss skatīts 27.06.2019.).
- ¹⁶² Valsts kontroles 14.09.2006. ziņojuma Nr.5.1-2-70R/2005 “Par 2005. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem ieņēmumu daļā” no 40. līdz 43. punktam, 14.09.2006. ziņojuma Nr.5.1-2-11/2006 “Par Latvijas Republikas 2005. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” no 33. līdz 36. punktam, 03.09.2007. ziņojuma Nr.5.1-2-65/2006 “Par 2006. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem ieņēmumu daļu” no 165 līdz 168. punktam, 12.09.2007. ziņojuma Nr.5.1-2-57/2006 “Par Latvijas Republikas 2006. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” no 100. līdz 103. punktam, 14.09.2011. ziņojuma Nr.5.1-2-23-1/2010 “Par Latvijas Republikas 2010. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” 49., 50. punkts, 14.09.2012. ziņojuma Nr.5.1-2-32-2/2011 “Par Latvijas Republikas 2011. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” 35. punkts un 15.09.2015. ziņojuma Nr.2.4-1-39/2014 “Par Latvijas Republikas 2014. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” II sadaļas 40., 43., 44. punkts.
- ¹⁶³ Sākotnējais plāna nosaukums, Finanšu ministrijas 02.04.2015. vēstule Nr.15-2-03.2/1901.
- ¹⁶⁴ Revīzijā Par Latvijas Republikas 2017.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem skatīja uzkrāšanas principa ieviešanas progresu līdz 31.05.2018..
- ¹⁶⁵ Plāna nosaukums no 12.05.2017..
- ¹⁶⁶ FM 29.05.2019. e-pasta vēstule Nr.1.2-8/15-2/51 Valsts kontrolei.
- ¹⁶⁷ 26.04.2018. grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā, 25.10.2018. grozījumi likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu”, 23.05.2019. grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā, grozījumi “Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā”, grozījumi likumā “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli”, grozījumi “Elektroenerģijas nodokļa likumā”, grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli”, grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, grozījumi “Pievienotās vērtības nodokļa likumā”.
- ¹⁶⁸ MK 30.10.2018. noteikumi Nr.661 “Kārtība, kādā maksā nodokļus, nodevas, citus valsts noteiktos maksājumus un ar tiem saistītos maksājumus un novirza tos saistību segšanai”, MK 07.08.2018. noteikumi Nr. 453 “Valsts nodevu uzskaites noteikumi”, MK 27.11.2018. pieņemti grozījumi MK 27.12.2005. noteikumos Nr. 1032 “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju un MK 15.01.2019. pieņemti grozījumi MK 26.11.2013. noteikumos Nr.1354 “Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaitē, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, izmērīšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā”.
- ¹⁶⁹ VID 09.04.2019.vienošanās ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par projekta Nr.2.2.1.1/18/I/002 “Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Maksājumu uzskaites un uzkrājuma princips)” īstenošanu.
- ¹⁷⁰ MK noteikumi Nr.87 „Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs”, MK noteikumi Nr. 344 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība”.
- ¹⁷¹ VID Nodokļu pārvalde sadarībā ar VID ekspertu darba grupu un SIA “Ernst & Young Baltic” atbilstoši vienošanai par darba pasūtījumu Nr.VID/2016/636 .
- ¹⁷² Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas sēdes 04.06.2019. protokols Nr.18, 1.punkts.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹⁷³ MAIS projekta īstenošanas progress uz 04.07.2019., salīdzinot ar situāciju uz 14.06.2018. (aprakstīta Valsts kontroles 15.09.2017. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-38/2016 par Latvijas Republikas 2016.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmuma daļu sadaļās “MAIS izstrādes termiņi” un “MAIS finansējums” (51. līdž 53.lpp.), http://www.lrvk.gov.lv/uploads/reviziju-zinojumi/2016/2.4.1-38_2016/SGP/revizijas-zinojums-publiskoshanai-sgp-2016-1.pdf (resurss skatīts 18.06.2018.))
- ¹⁷⁴ Centrālā finanšu aģentūra un VID 13.03.2017. vienošanās “Vienošanās par Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu Nr. 2.2.1.1/16/I/002” un 24.11.2017. starp VID un AS “EXIGEN SERVICES LATVIA” noslēgtais līgums Nr.FM VID 2016/153/ERAF “Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana un uzturēšana” par kopējo līgumcenu 31 006 843 euro.
- ¹⁷⁵ 24.11.2017. starp VID un AS “EXIGEN SERVICES LATVIA” noslēgtā līguma Nr. FM VID 2016/153/ERAF “Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana un uzturēšana” pielikums Nr.1.03.0 “Vienošanās protokols. Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas (MAIS) kodola izstrāde” (parakstīts 20.04.2018.).
- ¹⁷⁶ 24.11.2017. VID un AS “EXIGEN SERVICES LATVIA” noslēgtā līguma Nr. FM VID 2016/153/ERAF “Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana un uzturēšana” ietvaros izstrādātais Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas ieviešanas laika plāns
- ¹⁷⁷ VID un Centrālās finanšu līgumu aģentūras 09.04.2019. noslēgtā vienošanās par Eiropas Savienības fonda projekta Nr.2.2.1.1/18/I/002 “Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija (Maksājumu uzskaites un uzkrājuma princips)” īstenošanu.
- ¹⁷⁸ 24.11.2017. starp VID un AS “EXIGEN SERVICES LATVIA” noslēgtā līguma Nr. FM VID 2016/153/ERAF “Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana un uzturēšana” ietvaros izstrādātais Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas ieviešanas laika plāns
- ¹⁷⁹ 24.11.2017. starp VID un AS “EXIGEN SERVICES LATVIA” noslēgtā līguma Nr. FM VID 2016/153/ERAF “Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana un uzturēšana” ietvaros izstrādātais Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas ieviešanas laika plāns.
- ¹⁸⁰ Lēmumu pieņēms Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komiteja.
- ¹⁸¹ Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas sēdes 04.06.2019. protokols Nr.18, 2.punkts.
- ¹⁸² Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas sēdes 04.06.2019. protokols Nr.18, 2.punkts.
- ¹⁸³ MK 07.08.2018.gada noteikumi Nr.453 “Valsts nodevu uzskaites noteikumi”.
- ¹⁸⁴ MK 07.08.2018.gada noteikumi Nr.453 “Valsts nodevu uzskaites noteikumi”.
- ¹⁸⁵ Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas sēdes 04.06.2019. protokols Nr.18, 2.punkts.
- ¹⁸⁶ Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas sēdes 04.06.2019. protokols Nr.18, 3.punkts.
- ¹⁸⁷ Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas 21.02.2018. uzdevums “Uzkrājuma principa ieviešana valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu uzskaitē un valsts budžeta maksājumu kontu skaita samazināšana”, (protokola Nr.15).
- ¹⁸⁸ Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas sēdes 04.06.2019. protokols Nr.18, 2.un 3.punkts.
- ¹⁸⁹ FM 29.05.2019. e-pasta vēstule Nr.1.2-8/15-2/51 Valsts kontrolei.
- ¹⁹⁰ Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 2.pants, 8.pants, likuma „Par nodokļiem un nodevām” 18.panta pirmā daļa.
- ¹⁹¹ VID darbības un attīstības stratēģija 2017.-2019.gadam (apstiprinātā ar Finanšu ministrijas 13.10.2017. rīkojumu Nr.438).
- ¹⁹² VID reģistrēja fiziskās personas kā patentmaksātājus (1) novēloti, (2) ar atpakaļejošu datumu.
- ¹⁹³ VID darbības un attīstības stratēģija 2017.-2019.gadam (apstiprinātā ar Finanšu ministrijas 13.10.2017. rīkojumu Nr.438).
- ¹⁹⁴ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 67.pants.
- ¹⁹⁵ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 55.panta pirmā daļa un 56.panta pirmā daļa.
- ¹⁹⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 66.panta pirmā un otrā daļa.
- ¹⁹⁷ Pievienotās vērtības nodokļa likuma, 66.panta trešā daļa.
- ¹⁹⁸ Pievienotās vērtības nodokļa likuma, 66.panta ceturta daļa.
- ¹⁹⁹ VID 31.01.2017. e-pasta vēstule Nr.8.14-9/4277 “Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.2.4.1.-38-2/2016 un VID 29.01.2019. e-pasta vēstule “VID pamatdarbības rādītāju izpilde 2018.gadā”.
- ²⁰⁰ <https://www.vid.gov.lv/lv/ar-pvn-apliekamas-personas-2016gada-1janvaris>,
<https://www.vid.gov.lv/lv/pievienotas-vertibas-nodokla-maksataju-skaitis-2017gada-1janvari>,
https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/pvn_statistika_02012018.pdf, https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/pvn_statistika_02012019.pdf,
resurss skatīts 08.05.2019.
- ²⁰¹ 15.09.2016. ziņojuma Nr.5.1-2-34-2/2015 “Par Latvijas Republikas 2015.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” 83.-85.lpp.
- ²⁰² Pievienotās vērtības nodokļa likums.
- ²⁰³ VID ģenerāldirektors I.Pētersone 18.12.2015. rīkojums Nr.2067 “Par rīcības plānu Valsts ieņēmumu dienesta identificēto problēmu pievienotās vērtības nodokļa administrēšanas uzlabošanai 2016.gadam”, 1.punkts.
- ²⁰⁴ VID NP 18.01.2016. vēstule Nr.8.63-10/3778 Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā.
- ²⁰⁵ FM 18.04.2017. vēstule Nr.15-203.2/3136-ip “Par Valsts kontroles revīzijā sniegto ieteikumu ieviešanu”.
- ²⁰⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 66.pants.
- ²⁰⁷ VID NP 18.01.2016. vēstule Nr.8.63-10/3778 “Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā”, 12.-14.punkts un VID NP 16.03.2018. vēstule Nr.8.8-3/3248 “Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā”, 12.-14.punkts.
- ²⁰⁸ Reģistrācijas iesniegums, veidlapa “Nodokļu maksātāja novērtējums pirms reģistrācijas PVN maksātāju reģistrā”.
- ²⁰⁹ Kontu reģistra likuma 5. pants.
- ²¹⁰ VID NP 18.01.2016. vēstule Nr.8.63-10/3778 “Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā”, 5. un 6.pielikums un VID NP 16.03.2018. vēstule Nr.8.8-3/3248 “Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā”, 5. un 6. pielikums.
- ²¹¹ Bāriņtiesu likums, 18. panta 2.punkts.
- ²¹² Latvijā jauniešiem 16 gados iegūst pilngadību, lai dibinātu savu uzņēmumu, <https://www.apollo.lv/6503813/latvija-jaunietis-16-gados-iegust-pilngadibu-lai-dibinatu-savu-uznemumu>, resurss skatīts 31.07.2019.
- ²¹³ VID Nodokļu pārvaldes Klientu apkalpošanas daļas Devītā apkalpošanas nodaļas 06.07.2018., 24.10.2018., 06.12.2018. Iekšējās kontroles akti Nr.8.52.9-3_10_2.3, Nr. 8.52.9-3_14_2.3, Nr. 8.52.9-3_17_2.3 “Par PVN maksātāju reģistrēšana, izmaiņu veikšana”.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ²¹⁴ VID NP 18.01.2016. vēstule Nr.8.63-10/3778 "Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā", 11.punkts un VID NP 16.03.2018. vēstule Nr.8.8-3/3248 "Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā", 10.punkts.
- ²¹⁵ VID NP Procesu organizācijas daļas 21.09.2018. Iekšējās kontroles akts Nr.8.8-9/9 Par Nodokļu informācijas sistēmā reģistrēto nodokļu maksātāju iesniegumu izvērtēšanu un apstrādi tiem nodokļu maksātājiem, kuriem laika periodā no 01.07.2018. līdz 31.08.2018. pieņemti lēmumi par reģistrāciju/atteikumu reģistrēt VID PVN maksātāju reģistrā.
- ²¹⁶ VID NP 18.01.2016. vēstule Nr.8.63-10/3778 "Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā" un VID NP 16.03.2018. vēstule Nr.8.8-3/3248 "Par reģistrācijas kārtību Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļu maksātāju reģistrā".
- ²¹⁷ Revīzijā izlases veidā tika pārbaudīti 85 PVN maksātāju reģistrēšanas gadījumi.
- ²¹⁸ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 66.panta ceturtdaļa un likuma "Par nodokļiem un nodevām" 32.² panta pirmā daļa.
- ²¹⁹ VID NP 16.05.2019. vēstule Nr. 8.14-15/175289 "Par PVN dokumentu kopijām".
- ²²⁰ VID NP 31.05.2019.vēstule Nr.8.14-15/200526 "Par reģistrēšanu VID PVN maksātāju reģistrā", 3.punkts.
- ²²¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma, 67.pants.
- ²²² Pievienotās vērtības nodokļa likuma, 67.panta pirmā, otrā un 2.¹ daļa.
- ²²³ VID NP 31.05.2019.vēstule Nr.8.14-15/200526 "Par reģistrēšanu VID PVN maksātāju reģistrā", 2.punkts.
- ²²⁴ Lai iegūtu informāciju, ir jāievada fiziskām personām – vārds uzvārds vai personas kods, juridiskām personām – nosaukums vai reģistrācijas numurs.
- ²²⁵ VID publikojamā datu bāze. Pievienotās vērtības nodokļa maksātāji, <https://www6.vid.gov.lv/PVN>, resurss skatīts 29.07.2019.
- ²²⁶ FM 13.06.2019. e-vēstule Nr.1.2-8/15-2/55 Valsts kontrolei.
- ²²⁷ Pievienotās vērtības nodokļa likuma, 67.pants.
- ²²⁸ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 7.² pants.
- ²²⁹ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15. panta pirmās daļas 3. punkts.
- ²³⁰ FM 13.06.2019. e-vēstule Nr.1.2-8/15-2/55 Valsts kontrolei.
- ²³¹ 30.11.2015. likums "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" paredzēja no 01.01.2017. noteikt minimālo sociālo apdrošināšanas obligāto iemaksu līmeni MUN darbiniekiem, 20.12.2016 likums "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" (stājas spēkā 01.01.2017.) atcēla no 01.01.2017. normu par minimālo sociālo apdrošināšanas obligāto iemaksu līmeni.
- ²³² 23.04.2015. likums "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" paredzēja nozares, kurās mikrouzņēmums nav tiesīgs izvēlēties maksāt MUN un būt par MUN maksātāju, ja tas veic saimniecisko darbību MK noteiktajās nozarēs, (grozījumi stājas spēkā 13.05.2015.), 20.12.2016. likums "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" (stājas spēkā 01.01.2017.) izslēdza normas, kas attiecas uz nozarēm, kurās, mikrouzņēmums nav tiesīgs kļūt un būt par MUN maksātāju, MK 22.09.2015. noteikumi Nr.540 "Noteikumi par nozarēm, kurās nepiemēro mikrouzņēmumu nodokļa režīmu", (spēkā no 01.01.2016. līdz 01.01.2017.).
- ²³³ Likuma Par iedzīvotāju ienākuma nodokli 8.panta 2.² daļa.
- ²³⁴ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektā daļa.
- ²³⁵ VID Stratēģija, plāns, pārskati, <https://www.vid.gov.lv/lv/strategija-plans-parskati>, resurss skatīts 28.06.2019.
- ²³⁶ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1., 2., 3.punkts, 2.² pants, Pārejas noteikumu 27. un 28.punkts.
- ²³⁷ Mikrouzņēmumu nodokļa likums un MK 22.09.2015. noteikumi Nr.537 "Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā".
- ²³⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektā daļa.
- ²³⁹ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta piektā daļa.
- ²⁴⁰ VID Nodokļu pārvaldes 18.02.2019. apstiprinātais "Nodokļu pārvaldes uzdevumu procesu uzraudzības pasākumu plāns" nosaka VID Attīstības un uzraudzības daļai veikt visaptverošu iekšējās kontroles virsuzraudzību par MUN administrēšanu trijos VID procesos (reģistrēšana, deklarēšana un deklarāciju neiesniegšana). VID 19.07.2019., 22.07.2019. un 24.07.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ²⁴¹ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.¹ daļa.
- ²⁴² Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1., 2., 3.punkts (redakcija spēkā no 01.01.2018.).
- ²⁴³ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1.punkta kritēriji: dalībnieki (ja tādi ir) ir fiziskās personas, apgrozījums kalendāra gadā nepārsniedz 40 000 euro, sabiedrības ar ierobežotu atbildību valdes locekļi ir tikai mikrouzņēmuma darbinieki; fiziskā vai juridiskā persona nav personālsabiedrības biedrs, darbinieku skaits nevienā brīdī nav lielāks par pieciem, darbinieku skaitā neiekļauj personu, kura darba attiecību laikā atrodas prombūtnē (tai skaitā mācību atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, grūtniecības, dzemdību, bērna kopšanas atvaļinājumā, atvaļinājumā bērna tēvam, adoptētājiem vai citai personai, kura faktiski kopj bērnu, kā arī atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas vai saņem slimības pabalstu) un par šo periodu nesaņem no mikrouzņēmuma ienākumu, kā arī no darba atstādinātus darbiniekus.
- ²⁴⁴ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.¹ daļa - Par fiziskās personas saimniecisko darbību ir uzskatāma jebkura darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību. Saimnieciskā darbība ietver arī ar uzņēmuma līguma izpildi saistīto darbību, profesionālo darbību, nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, komercaģenta, māklera un individuālā komersanta darbību, kā arī fiziskās personas īpašumā esoša individuālā uzņēmuma (arī zemnieka un zvejnieka saimniecības) darbību.
- ²⁴⁵ Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 3.punkts, 5.panta pirmā daļa.
- ²⁴⁶ MK 22.09.2015. noteikumu Nr.537 "Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā" 10.1.punkts.
- ²⁴⁷ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1., 2., 3.punkts (redakcija spēkā no 01.01.2018.), 2. un 2.2 pants, 4.panta ceturtdaļa un piektā daļa, Pārejas noteikumu 27. un 28.punkts.
- ²⁴⁸ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta piektā un sestā daļa.
- ²⁴⁹ VID 29.01.2019. e-pasta vēstule par pamatdarbības rādītāju izpildi 2018.gadā.
- ²⁵⁰ 20.12.2016. likuma "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" 3., 6.pants un Pārejas noteikumu 23.punkts (stājas spēkā 01.01.2017.), 28.07.2017. pieņemtā likuma "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" 1., 2.², 4., 6.pants un Pārejas noteikumu 26.punkts (stājas spēkā 01.01.2018.).
- ²⁵¹ 30.11.2015. likums "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" paredzēja no 01.01.2017. noteikt minimālo sociālo apdrošināšanas obligāto iemaksu līmeni MUN darbiniekiem, 20.12.2016 likums "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" (stājas spēkā 01.01.2017.) atcēla no 01.01.2017. normu par minimālo sociālo apdrošināšanas obligāto iemaksu līmeni.
- ²⁵² 23.04.2015. likums "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" paredzēja nozares, kurās mikrouzņēmums nav tiesīgs izvēlēties maksāt MUN un būt par MUN maksātāju, ja tas veic saimniecisko darbību MK noteiktajās nozarēs(grozījumi stājas spēkā 13.05.2015.), 20.12.2016. likums

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- “Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā” (stājas spēkā 01.01.2017.) izslēdza normas, kas attiecas uz nozarēm, kurās, mikrouzņēmums nav tiesīgs kļūt un būt par MUN maksātāju, MK 22.09.2015. noteikumi Nr.540 (spēkā no 01.01.2016. līdz 01.01.2017.).
- ²⁵³ Satversmes tiesas 06.12.2010. spriedums lietā Nr.2010-25-01.
- ²⁵⁴ Likuma Par iedzīvotāju ienākuma nodokli 8.panta 2.² daļa.
- ²⁵⁵ Likuma Par iedzīvotāju ienākuma nodokli 28.panta sestais punkts un MK 22.09.2015. noteikumu Nr.537 “Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā” 1.pielikums “Nodokļu maksātāju reģistrācijas lapa”.
- ²⁵⁶ MK 22.09.2015. noteikumu Nr.537 “Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā” 1.pielikums “Nodokļu maksātāju reģistrācijas lapa”.
- ²⁵⁷ Likuma Par iedzīvotāju ienākuma nodokli 8.panta 2.² daļa.
- ²⁵⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektā un astotā daļa.
- ²⁵⁹ VID metodiskais materiāls, Nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrācija VID, https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/nodoklu_maksataju_un_nodoklu_maksataju_strukturvienibu_registracija_valsts_ienemumu_dienesta_0_0_03.pdf, resurss skatīts 01.07.2019.
- ²⁶⁰ VID 20.06.2019. vēstule Nr.8.14-15/223484.
- ²⁶¹ VID 20.06.2019. vēstule Nr.8.14-15/223484.
- ²⁶² Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta 2.² daļa.
- ²⁶³ VID Stratēģija, plāns, pārskati, <https://www.vid.gov.lv/lv/strategija-plans-parskati>, resurss skatīts 28.06.2019.
- ²⁶⁴ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta piektā un sestā daļa.
- ²⁶⁵ VID 18.07.2019. vēstule Nr.8.14-15/250597.
- ²⁶⁶ VID 20.01.2017. vēstule Nr.8.63-10/99.
- ²⁶⁷ Jaunreģistrēts nodokļu maksātājs šajā kontekstā nozīmē: 1) juridiskā persona, kura gada laikā ir reģistrējies Komercreģistrā un vienlaicīgi ir izteikusi vēlmi būt mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, 2) fiziskā persona, kura gada laikā ir reģistrējusi saimniecisko darbību un vienlaicīgi vēlas būt mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.
- ²⁶⁸ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1.punkts, 2.panta sestā un septītā daļa, 4.panta trešā daļa, 4.panta 8.³ daļa.
- ²⁶⁹ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta ceturtais daļa.
- ²⁷⁰ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1.punkta e) apakšpunkts.
- ²⁷¹ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta 8.3 daļa.
- ²⁷² VID 17.12.2018. norādījumi “Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrāciju”.
- ²⁷³ VID Nodokļu Pārvaldes 28.05.2019. vēstule Nr. 8.14-15/195259.
- ²⁷⁴ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1., 2., 3.punkts, 2.2 pants, Pārejas noteikumu 27. un 28.punkts.
- ²⁷⁵ Mikrouzņēmumu nodokļa likums un MK 22.09.2015. noteikumi Nr.537 “Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā”.
- ²⁷⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektā daļa.
- ²⁷⁷ VID Nodokļu pārvaldes Klientu apkalpošanas daļas Devītā apkalpošanas nodaļas 04.07.2018., 23.10.2018., 06.12.2018. Iekšējās kontroles akti Nr.8.52.9-2_7_1.1, Nr. 8.52.9-3_11_1.1, Nr. 8.52.9-3_20_1.1 par nodokļu maksātāju un to struktūrvienību reģistrēšanu, t.sk. saimnieciskās darbības veicēju reģistrāciju”.
- ²⁷⁸ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.pants, 2.2.pants, 4.panta sestā daļa.
- ²⁷⁹ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta piektā daļa.
- ²⁸⁰ Viens gadījums jeb 2% no 52 pārbaudītajiem gadījumiem. Pieteikumu iesniedza fiziska persona 27.09.2018, lēmums pieņemts 05.10.2018.
- ²⁸¹ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta piektā daļa.
- ²⁸² VID Nodokļu Pārvaldes 28.05.2019. vēstule Nr. 8.14-15/195259.
- ²⁸³ VID Nodokļu pārvaldes 18.02.2019. apstiprinātais “Nodokļu pārvaldes uzdevumu procesu uzraudzības pasākumu plāns” nosaka VID Attīstības un uzraudzības daļai veikt visaptverošu iekšējās kontroles virsuzraudzību par MUN administrēšanu trijos VID procesos (reģistrēšana, deklarēšana un deklarāciju labošana). VID 19.07.2019., 22.07.2019. un 24.07.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ²⁸⁴ VID procesi Nr.P001.001. “NM un to struktūrvienību reģistrācija, saimnieciskās darbības veicēju reģistrācija”, Nr.P002.001. “Nodokļu deklarāciju pieņemšana, datu apstrāde un kvalitātes pārbaude atbilstoši kompetencei” un Nr.P002.003. “Darbs ar nodokļu un informatīvo deklarāciju neiesniedzējiem atbilstoši kompetencei”.
- ²⁸⁵ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta piektā daļa.
- ²⁸⁶ VID Nodokļu pārvaldes 17.12.2018. norādījumi NR.8.8-3/12345 Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju reģistrāciju.
- ²⁸⁷ Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.pants, 2.² pants, Pārejas noteikumu 27. un 28.punkts.
- ²⁸⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektā daļa.
- ²⁸⁹ VID Stratēģija, plāns, pārskati, <https://www.vid.gov.lv/lv/strategija-plans-parskati> (resurss skatīts 28.06.2019.).
- ²⁹⁰ Anketa “Saimnieciskās darbības veicēja aptaujas anketa pirms reģistrācijas Nodokļu maksātāju reģistrā”.
- ²⁹¹ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.¹⁰ pants, MK 16.01.2018. noteikumi Nr.28 “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un patentmaksas apmērs” (stājas spēkā 31.01.2018.) un MK 28.12.2013. noteikumi Nr.252 “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā” (spēkā līdz 30.01.2018.).
- ²⁹² Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektā un astotā daļa.
- ²⁹³ MK 16.01.2018. noteikumi Nr.28 “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un patentmaksas apmērs” (stājas spēkā 31.01.2018.) un MK 28.12.2013. noteikumi Nr.252 “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā” (spēkā līdz 30.01.2018.).
- ²⁹⁴ VID darbības un attīstības stratēģija 2017.-2019.gadam (apstiprinātā ar Finanšu ministrijas 13.10.2017. rīkojumu Nr.438).
- ²⁹⁵ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.¹⁰ pants, MK 16.01.2018. noteikumi Nr.28 “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un patentmaksas apmērs” (stājas spēkā 31.01.2018.) un MK 28.12.2013. noteikumi Nr.252 “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā” (spēkā līdz 30.01.2018.).
- ²⁹⁶ MK 16.01.2018. noteikumi Nr.28 “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un patentmaksas apmērs” (stājas spēkā 31.01.2018.) un MK 28.12.2013. noteikumi Nr.252 “Kārtība, kādā piemērojama patentmaksas un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā” (spēkā līdz 30.01.2018.).
- ²⁹⁷ VID infografika Patentmaksas, <https://www.vid.gov.lv/lv/saimniecisk%C4%81s-darb%C4%ABbas-veic%C4%93ji>, resurss skatīts 01.07.2019.
- ²⁹⁸ Patentmaksas ikmēneša maksājums ir 100 euro Rīgā vai 50 euro pārējās pašvaldību teritorijās no 31.01.2018.
- ²⁹⁹ Samazinātās patentmaksas apmērs ir 9 euro par pusgadu vai 17 euro par vienu gadu no 31.01.2018.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ³⁰⁰ VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2018.gadā, <https://www.vid.gov.lv/lv/kopsavilkums-par-budzeta-ienemumu-dalas-izpildi-2018gada-12-menesos>, resurss skatīts 01.07.2019.
- ³⁰¹ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.¹⁰ pants, MK 16.01.2018. noteikumi Nr.28 "Kārtība, kādā piemērojama patentmaks fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un patentmaksas apmērs" (stājas spēkā 31.01.2018.) un MK 28.12.2013. noteikumi Nr.252 "Kārtība, kādā piemērojama patentmaks un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā" (spēkā līdz 30.01.2018.).
- ³⁰² VID lēmums par personas kā patentmaksātāja reģistrēšanu rakstveida formā netiek pieņemts.
- ³⁰³ VID Publiskojamu datu bāze, Saimnieciskās darbības veicēji, VID reģistrētās juridiskās personas un citas personas, <https://www6.vid.gov.lv/SDV>, resurss skatīts 01.07.2019.
- ³⁰⁴ VID 15.03.2019. vēstule Nr.8.14-15/104607 un 12.04.2019. vēstule Nr.8.14-15/138865.
- ³⁰⁵ VID 15.03.2019. vēstule Nr.8.14-15/104607 un 12.04.2019. vēstule Nr.8.14-15/138865.
- ³⁰⁶ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.¹⁰ pants, MK 28.12.2013. noteikumi Nr.252 "Kārtība, kādā piemērojama patentmaks un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā" (spēkā līdz 30.01.2018.).
- ³⁰⁷ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.¹⁰ pants, MK 16.01.2018. noteikumi Nr.28 "Kārtība, kādā piemērojama patentmaks fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un patentmaksas apmērs" (stājas spēkā 31.01.2018.) un MK 28.12.2013. noteikumi Nr.252 "Kārtība, kādā piemērojama patentmaks un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā" (spēkā līdz 30.01.2018.).
- ³⁰⁸ VID NP 27.04.2018 e-pasts par skaidrojuma pieprasīšanu par samazināto patentmaksu, VID NP 13.03.2018 e-pasts par patentmaksas reģistrāciju, VID NP 28.11.2017 e-pasts par samazināto patentmaksu, VID NP 19.12.2016. vēstule NR.8.63-10/1767, VID NP 07.07.2016. vēstule Nr.8.63-10/967 par patentmaksas piemērošanu nodokļu maksātājiem, VID NP 17.03.2015 vēstule Nr.8.69.1/1675.
- ³⁰⁹ VID NP 07.07.2016. vēstule Nr.8.63-10/967 par patentmaksas piemērošanu nodokļu maksātājiem.
- ³¹⁰ FM revīzijas noslēgumā 05.09.2019. sniegtā informācija
- ³¹¹ Maksķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kartes. MAKSKERESANASKARTE.LV <https://www.makskeresanaskarte.lv/products>, resurss skatīts 31.07.2019.
- ³¹² VID darbības un attīstības stratēģija 2017.-2019.gadam (apstiprinātā ar Finanšu ministrijas 13.10.2017. rīkojumu Nr.438).
- ³¹³ FM 05.10.2017. iekšējie noteikumi Nr.12-29/37 "Kārtība, kādā veic informācijas apmaiņu starp Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju un Valsts ieņēmumu dienestu".
- ³¹⁴ FM 07.02.2018. Valsts kancelejā iesniegtais Nr. 4.3-8/28/VK/664 Informatīvais ziņojums "Par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas reorganizācijas iespējām".
- ³¹⁵ Valsts kontroles revīzijas Nr.5.1-2-32-1/2013 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmumu daļu".
- ³¹⁶ Azartspēļu un izložu likuma 5. pants un 57.-62.pants, 75.panta pirmā daļa.
- ³¹⁷ Azartspēļu un izložu likuma 3. pants, 80.¹. pants.
- ³¹⁸ Azartspēļu un izložu likuma 81.pants.
- ³¹⁹ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 20.pants.
- ³²⁰ Izložu un azartspēļu inspekcijas 22.02.2019.vēstule Nr.35-1-11/139 Finanšu ministrijai.
- ³²¹ Likuma "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" 1. pants.
- ³²² Latvijas Republikas 2018.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem 2.sējuma pirmās daļas 7.pielikuma 40.lpp.
- ³²³ Valsts kontroles revīzijas Nr.5.1-2-32-1/2013 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmumu daļu".
- ³²⁴ FM 13.12.2018. vēstule 9.4-1/15-2//6082-ip Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai.
- ³²⁵ 23.11.2016. likums "Grozījumi Azartspēļu un izložu likumā", MK noteikumi 06.01.2015. Nr. 7 „Kārtība, kādā iesniedzams ziņojums par azartspēļu un izložu organizēšanu”, MK 13.06.2017. noteikumi Nr. 337 "Kārtība, kādā interaktīvo azartspēļu un interaktīvo izložu organizētājs iesniedz paziņojumu par pārskata ceturksni", MK 06.01.2015. noteikumi Nr.3 "Noteikumi par izložu un azartspēļu nodokļa pārskatu veidlapu paraugiem un izložu un azartspēļu nodokļa pārskatu iesniegšanas kārtību".
- ³²⁶ Inspekcijas 17.10.2013. iekšējie noteikumi Nr.41 „Kārtība, kādā tiek izsniegtas, pārreģistrētas licences azartspēļu un izložu organizēšanai un uzturēšanai” (spēkā līdz 26.02.2018.) mainīti 2018.gadā trīs reizes: Inspekcijas 11.12.2018. iekšējie noteikumi Nr.96 “Kārtība, kādā tiek izsniegtas un pārreģistrētas azartspēļu un izložu organizēšanas licences, azartspēļu organizēšanas vietas licences un azartspēļu pakalpojumu sniegšanas licences”, Inspekcijas 28.08.2018. iekšējie noteikumi Nr.94 „Kārtība, kādā tiek izsniegtas un pārreģistrētas azartspēļu un izložu organizēšanas licences, azartspēļu organizēšanas vietas licences un azartspēļu pakalpojumu sniegšanas licences” (spēkā līdz 10.12.2018.), Inspekcijas 27.02.2018. iekšējie noteikumi Nr. 92 “Kārtība, kādā tiek izsniegtas un pārreģistrētas azartspēļu un izložu organizēšanas licences, azartspēļu organizēšanas vietas licences un azartspēļu pakalpojumu sniegšanas licences” (spēkā līdz 27.08.2018.).
- ³²⁷ FM 05.10.2017. iekšējie noteikumi Nr.12-29/37 “Kārtība, kādā veic informācijas apmaiņu starp Inspekciju un VID”; VID 15.10.2014. un 16.10.2014.vēstules pašvaldībām par izložu un azartspēļu nodokli.
- ³²⁸ FM 07.02.2018. Valsts kancelejā iesniegtais Nr. 4.3-8/28/VK/664 Informatīvais ziņojums “Par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas reorganizācijas iespējām”.
- ³²⁹ FM 07.02.2018. Valsts kancelejā iesniegtais Nr. 4.3-8/28/VK/664 Informatīvais ziņojums “Par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas reorganizācijas iespējām”.
- ³³⁰ Valsts kontroles revīzijas Nr.5.1-2-32-1/2013 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmumu daļu".
- ³³¹ Izložu un azartspēļu inspekcijas 22.02.2019.vēstule Nr.35-1-11/139 Finanšu ministrijai.
- ³³² Likums "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" 3. panta pirmā daļa, 5.panta pirmā daļa.
- ³³³ Likuma "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" 5. panta otrā daļa.
- ³³⁴ Likuma "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" 10.panta 7.daļa, MK 06.01.2015. Nr. 3 "Noteikumi par izložu un azartspēļu nodokļa pārskatu veidlapu paraugiem un izložu un azartspēļu nodokļa pārskatu iesniegšanas kārtību".
- ³³⁵ FM 05.10.2017. iekšējie noteikumi Nr.12-29/37 "Kārtība, kādā veic informācijas apmaiņu starp Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju un Valsts ieņēmumu dienestu".
- ³³⁶ VID 15.01.2019. vēstule Nr. b/n Valsts kontrolei, Inspekcijas 11.01.2019. vēstule Nr. b/n Valsts kontrolei.
- ³³⁷ FM 05.10.2017. iekšējie noteikumi Nr.12-29/37 "Kārtība, kādā veic informācijas apmaiņu starp Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju un Valsts ieņēmumu dienestu".
- ³³⁸ FM 05.10.2017. iekšējie noteikumi Nr.12-29/37 "Kārtība, kādā veic informācijas apmaiņu starp Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju un Valsts ieņēmumu dienestu".

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ³³⁹ VID 17.06.2019. vēstule Nr. b/n Valsts kontrolei, Valsts kontroles 17.06.2019. intervija ar VID Nodokļu pārvaldes Starptautisko un lielo nodokļu maksātāju apkalpošanas daļas pārstāvjiem par azartspēļu nodokļa administrēšanu.
- ³⁴⁰ VID Nodokļu Iekšējās kontroles un uzraudzības pasākumu plāns 2018.gadam, VID 06.05.2016. rīkojuma Nr. 635 "Par Valsts ieņēmumu dienesta patstāvīgajām struktūrvienībām noteikto uzdevumu un procesu apstiprināšanu" 2.pielikums.
- ³⁴¹ Pie konkrētajiem nodokļu maksātājiem Inspekcija 2018.gadā klātienes pārbaudēs bijusi vismazāk: pie viena komersanta piecas reizes, bet pie diviem komersantiem pārbaude veikta tikai vienu reizi.
- ³⁴² Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 10.07.2019. vēstule Nr. b/n Valsts kontrolei.
- ³⁴³ Valsts kontroles revīzijas Nr.5.1-2-32-1/2013 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmumu daļu".
- ³⁴⁴ FM 07.02.2018. Valsts kancelejā iesniegtais Nr. 4.3-8/28/VK/664 Informatīvais ziņojums "Par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas reorganizācijas iespējām".
- ³⁴⁵ 30.11.2015. Likums "Grozījumi "Azartspēļu un izložu likumā"" (stājas spēkā 01.01.2016., Otrās daļas jaunā redakcija piemērojama ar 01.01.2019.,) MK 20.12. 2016. noteikumi Nr. 821 "Noteikumi par vienotās azartspēļu automātu kontroles un uzraudzības sistēmas ieviešanas un uzturēšanas kārtību, sistēmā iekļaujamiem datiem un to apmaiņas kārtību".
- ³⁴⁶ AKUS ietvertie dati: pamatinformācija par azartspēļu automātu, finanšu dati, vēsturiskie notikumi, kuri tiek reģistrēti pēc notikuma laika (datums, laiks).
- ³⁴⁷ Izložu un azartspēļu inspekcijas 18.07.2019.vēstule Nr. b/n Valsts kontrolei.
- ³⁴⁸ Inspekcijas 11.02.2019. iekšējie noteikumi Nr.108 "Kārtība, kādā tiek veikta azartspēļu organizēšanas pārbaude, izmantojot vienoto azartspēļu automātu kontroles un uzraudzības sistēmu – AKUS".
- ³⁴⁹ Azartspēļu un izložu likuma 53.panta sestā daļa, 82.pants, XII nodaļa un MK 2004. gada 25. marta noteikumu Nr. 176 "Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas nolikums" 2.punkts.
- ³⁵⁰ Izložu un azartspēļu tirgus 2018. gadā, Inspekcijas 26.02.2019. publikācija, https://www.iaui.gov.lv/images/Statistika/InformacijaPresei/ARHIVS/prese_2018_12m.pdf, resurss skatīts 26.04.2019.
- ³⁵¹ Likuma "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" 3.pants, MK 19.12 2006. noteikumu Nr. 1043 "Azartspēļu un izložu organizācijas vienotā grāmatvedības uzskaites kārtība" 69. punkts.
- ³⁵² Azartspēļu un izložu likuma 53. panta sestā daļa, MK 13.06.2017. noteikumi Nr. 337 „Kārtība, kādā interaktīvo azartspēļu un interaktīvo izložu organizētājs iesniedz paziņojumu par pārskata ceturksni”.
- ³⁵³ Azartspēļu un izložu likuma 53. panta pirmās daļas 4. punkts.
- ³⁵⁴ Azartspēļu un izložu likumā 82.panta otrās daļas 2.punkts.
- ³⁵⁵ Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 10.06.2019. vēstule Nr. b/n Valsts kontrolei.
- ³⁵⁶ Azartspēļu un izložu likuma 53. panta pirmās daļas 4. punkts.
- ³⁵⁷ Statistikas likuma 1.panta devītā daļa, MK 21.12.2017. noteikumi Nr. 683 "Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2018.–2020. gadam".
- ³⁵⁸ Azartspēļu un izložu likuma 84. panta 2.punkts, MK 06.01.2015. noteikumi Nr. 7 „Kārtība, kādā iesniedzams ziņojums par azartspēļu un izložu organizēšanu”.
- ³⁵⁹ Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 02.07.2019. vēstule Nr. b/n Valsts kontrolei.
- ³⁶⁰ Azartspēļu un izložu likuma 82.panta otrās daļas 2.punkts, 86. panta piektā daļa.
- ³⁶¹ Azartspēļu un izložu likuma 82.panta otrās daļas 2.punkts un MK 2004. gada 25. marta noteikumu Nr. 176 "Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas nolikums" 2.punkts.
- ³⁶² MK 13.06.2017. noteikumi Nr. 337 "Kārtība, kādā interaktīvo azartspēļu un interaktīvo izložu organizētājs iesniedz paziņojumu par pārskata ceturksni", ar kuriem spēku zaudē MK 13.02.2007.noteikumi Nr.105 "Kārtība, kādā interaktīvo azartspēļu un izložu organizētājs iesniedz paziņojumu par pārskata ceturksni”.
- ³⁶³ MK 29.04.2003. noteikumu Nr.239 „Finanšu ministrijas nolikums” 1.punkts, 5.16. apakšpunkts.
- ³⁶⁴ Saeimā 03.04.2019. pieņemtie grozījumi Azartspēļu un izložu likumā, Elektronisko sakaru likumā, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā.
- ³⁶⁵ Valsts sekretāru 10.01.2019. sanāksmē izskatītās "Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādnes 2019.-2026.gadam" (Nr. VSS-5).
- ³⁶⁶ FM 11.07.2019. vēstule Nr. b/n Valsts kontrolei.
- ³⁶⁷ Likuma "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" 10. panta 6.daļa.
- ³⁶⁸ Likums "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli", 12. panta 2.-4.daļa.
- ³⁶⁹ Likuma "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" 14.panta pirmā daļa.
- ³⁷⁰ Likuma "Par nodokļiem un nodevām"29.panta trešā daļa un 7.daļa.
- ³⁷¹ VID 15.10.2014. un 16.10.2014.vēstules pašvaldībām par izložu un azartspēļu nodokli.
- ³⁷² VID Nodokļu pārvaldes SLNMAP 02.10.2018. iekšējās kontroles akts Nr. 8.10.3-10/03_2018_IAN par savlaicīgu un pilnīgu izložu un azartspēļu nodokļa nomaksu valsts un pašvaldību budžetā par 2018.gada 3.ceturksni.
- ³⁷³ 23.11.2017. likums "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"".
- ³⁷⁴ 23.05.2019. likums "Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli" (redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.).
- ³⁷⁵ FM 05.10.2017. iekšējie noteikumi Nr.12-29/37 "Kārtība, kādā veic informācijas apmaiņu starp Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju un Valsts ieņēmumu dienestu".
- ³⁷⁶ Azartspēļu un izložu likuma 81.pants nosaka, ka kontroli un uzraudzību pār to, kā azartspēļu, izložu organizētāji un azartspēļu pakalpojumu sniedzēji ievēro nozari reglamentējošos un citus normatīvos aktus veic Inspekcija, VID un Valsts policija.
- ³⁷⁷ FM 05.10.2017. iekšējie noteikumi Nr.12-29/37 "Kārtība, kādā veic informācijas apmaiņu starp Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju un Valsts ieņēmumu dienestu".
- ³⁷⁸ Kontu reģistra likuma 6. panta pirmās daļas 5.punkts.
- ³⁷⁹ Azartspēļu un izložu likuma 47. panta pirmās daļas 2.punkts.
- ³⁸⁰ Latvijas Republikas 2018.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem 2.sējuma pirmās daļas 7.pielikuma 40.lpp.
- ³⁸¹ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr. 952/2013 (09.10.2013.), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu 46.pants.
- ³⁸² Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 11.panta otrās daļas 1., 2.punkts.
- ³⁸³ VID 21.05.2019. vēstule Nr.27.23-2/5598.
- ³⁸⁴ VID MP IRIS sistēmas riska profils, balstoties uz kuru pēc nejausības principa deklarācijas tiek atlasītas muitas vizuālajai kontrolei.
- ³⁸⁵ VID 21.05.2019. vēstule Nr.27.23-2/5598.
- ³⁸⁶ VID 29.06.2015. vēstule Nr.7.2-12/143.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ³⁸⁷ VID 20.12.2016. vēstules Nr.27.20.4-3/6580 "Par tranzīta procedūras piemērošanu un pabeigšanu" 1.pielikums, VID 17.03.2011. iekšējie noteikumi Nr.7 "Iekšējie noteikumi par Eksporta kontroles sistēmas "Novirzīšanas uz kontroli pamatojums" un "Kontroles rezultātu" formu aizpildīšanu gadījumos, kad nepieciešams veikt izvešanas muitas deklarācijas dokumentāro vai fizisko kontroli", VID 27.06.2014. iekšējie noteikumi Nr.48 "Par Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas "Novirzīšanas uz kontroli pamatojums" un "Kontroles rezultātu" formu aizpildīšanu, veicot noformētās muitas deklarācijas muitas procedūras – laišana brīvā apgrozībā, glabāšana muitas noliktavā, ieviešana pārstrādei, pagaidu ieviešana, dokumentu vai muitas fizisko kontroli" un VID 25.11.2016. iekšējie noteikumi Nr.66 "Muitas fiziskās kontroles kārtība".
- ³⁸⁸ VID 25.11.2016. iekšējo noteikumu Nr.66 "Muitas fiziskās kontroles kārtība" 5., 24.punkts.
- ³⁸⁹ VID 25.11.2016. iekšējie noteikumi Nr.66 "Muitas fiziskās kontroles kārtība" 24.punkts.
- ³⁹⁰ Valsts kontroles un ministriju/ pašvaldību iekšējo audita struktūrvienību sadarbība finanšu revīzijā par Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem, īstenojot Valsts kontroles pilotprojektu "Iekšējā audita darba izmantošana finanšu revīzijās tiešās palīdzības (*direct assistance*) veidā valsts nodevu administrēšanas un uzskaites pārbaudei".
- ³⁹¹ Likums "Par nodokļiem un nodevām", III nodaļa Nodevas.
- ³⁹² Valsts nodevu uzskaitījums, https://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/nodoklu_politika/nodoklu_un_nodevu_sistema_latvija/valsts_nodevu_uzskaitijums/, resurss skatīts 28.06.2018.
- ³⁹³ Valsts nodevu uzskaitījums, https://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/nodoklu_politika/nodoklu_un_nodevu_sistema_latvija/valsts_nodevu_uzskaitijums/, resurss skatīts 28.06.2018.
- ³⁹⁴ Konti nodokļu un nodevu samaksai, <https://www.kase.gov.lv/pakalpojumi/konti/konti-nodoklu-un-nodevu-samaksai>, resurss skatīts 19.07.2019.
- ³⁹⁵ Tiesu sistēma, <https://www.tiesas.lv/tiesu-sistema>, resurss skatīts 24.07.2019.
- ³⁹⁶ Zemesgrāmatu nodaļa, <https://www.zemesgramata.lv/saturs/lv/39-6-6>, 24.07.2019.
- ³⁹⁷ Latvijas pārstāvniecības pasaulē, <http://www.mfa.gov.lv/vestniecibas-un-parstavniecibas#>; resurss skatīts 24.07.2019.
- ³⁹⁸ Zvērināti tiesu izpildītāji, <http://www.lzti.lv/zverinati-tiesu-izpilditaji/>; resurss skatīts 24.07.2019.
- ³⁹⁹ Zvērināti notāri, https://www.latvijasnotars.lv/notaries_map, resurss skatīts 24.07.2019.
- ⁴⁰⁰ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 13.panta 1.daļa.
- ⁴⁰¹ Latvijas Republikas 2017.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem 2.sējuma 8.pielikums.
- ⁴⁰² Latvijas Republikas 2018.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem 2.sējuma 8.pielikums.
- ⁴⁰³ Valsts kontroles 15.09.2014. revīzijas ziņojuma Nr.5.1-2-32-1/2013 „Par 2013.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem ieņēmumu daļā” 58.punkts.
- ⁴⁰⁴ 16.11.2017. grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" un MK 07.08.2018. noteikumi Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ⁴⁰⁵ 16.11.2017. grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām", MK 07.08.2018. noteikumi Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi" un Valsts nodevu uzskaitījums, https://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/nodoklu_politika/nodoklu_un_nodevu_sistema_latvija/valsts_nodevu_uzskaitijums/, resurss skatīts 28.06.2019.
- ⁴⁰⁶ 16.11.2017.Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par nodokļiem un nodevām”” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ⁴⁰⁷ MK 07.08.2018. sēdes protokola Nr.37, 2.punkts.
- ⁴⁰⁸ Valsts nodevu uzskaitījums, https://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/nodoklu_politika/nodoklu_un_nodevu_sistema_latvija/valsts_nodevu_uzskaitijums, resurss skatīts 28.06.2019.
- ⁴⁰⁹ Dzelzceļa likuma 34.pants un MK 11.10.2016.noteikumi Nr.672 "Noteikumi par valsts nodevu par pārvadātāja licences izsniegšanu pārvadājumiem pa dzelzceļu".
- ⁴¹⁰ 31.10.2002. grozījumi Civilprocesa likumā (34.panta otrās daļas 1.un 2.punkts), no likuma izslēgta ar 01.01.2012.
- ⁴¹¹ Nodeva par mantojumiem un dāvinājumiem, Ieņēmumu klasifikācijas kods ir 9.1.2.1., 31.10.2002. grozījumi Civilprocesa likumā (34.panta otrās daļas 1.un 2.punkts), no likuma izslēgta ar 01.01.2012.
- ⁴¹² Saskaņā ar Valsts kases 29.04.2019. e-pasta vēstulē sniegto informāciju, nodevas par mantojumiem un dāvinājumiem ieņēmumi pārskata periodā no 01.09.2018.-31.12.2018. bija 2 502 euro, bet par pilnu 2018.gadu - 6073 euro, ko veidoja 17 iemaksas.
- ⁴¹³ MK 27.12.2005. noteikumi Nr.1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju", pielikums "Budžetu ieņēmumu klasifikācija".
- ⁴¹⁴ Konti nodokļu un nodevu samaksai, <https://www.vid.gov.lv/lv/konti-nodoklu-un-nodevu-samaksai-0>, resurss skatīts 16.07.2019.
- ⁴¹⁵ Vekseļu likuma ceturtnā nodaļa un MK 21.06.2010. noteikumi Nr.558 "Noteikumi par valsts nodevu par operācijām ar vekseliem".
- ⁴¹⁶ Valsts budžeta nodevu ieņēmumu konts Nr.LV15TREL1060000921900 ar klasifikācijas kodu 9.2.1.9..
- ⁴¹⁷ MK 29.05.2012. noteikumi Nr.375 "Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība.
- ⁴¹⁸ Finanšu ministrijas 27.07.2018. MK noteikumu projekta "Valsts nodevu uzskaites noteikumi" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija), 18.lpp.
- ⁴¹⁹ MK 29.05.2012. noteikumi Nr.375 "Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība.
- ⁴²⁰ Valsts kases 30.05.2019.e-pasta vēstule.
- ⁴²¹ Valsts kases 30.05.2019. e-pasta vēstule.
- ⁴²² Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas sēdes 04.06.2019. protokols Nr.18, 2.punkts.
- ⁴²³ MK 07.08.2018. noteikumi Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ⁴²⁴ FM 28.06.2019. Dienesta ziņojuma "Valsts nodevu uzskaites", 2.punkts.
- ⁴²⁵ MK 07.08.2018. noteikumi Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ⁴²⁶ FM 08.08.2019. e-pasta vēstule Valsts kontrolei.
- ⁴²⁷ Valsts kontroles un ministriju/ pašvaldību iekšējo audita struktūrvienību sadarbība finanšu revīzijā par Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem, īstenojot Valsts kontroles pilotprojektu "Iekšējā audita darba izmantošana finanšu revīzijās tiešās palīdzības (*direct assistance*) veidā valsts nodevu administrēšanas un uzskaites pārbaudei".
- ⁴²⁸ Izlasē iekļautās valsts nodevas: Par speciālu atļauju (licenču) izsniegšanu atsevišķiem komercdarbības veidiem, Par Latvijas Nacionālā arhīva sociāli tiesiskās izziņas sagatavošanu un izsniegšanu, Par speciālu atļauju (licenču) izsniegšanu atsevišķiem komercdarbības veidiem, Par speciālo atļauju (licenču) izsniegšanu kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobiļiem un pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusiem, Par selekcionāra tiesību piešķiršanu un pagarināšanu, par selekcionāra tiesību aizsardzību un par licences līguma reģistrāciju Valsts augu aizsardzības dienestā, Par atļaujas izsniegšanu niršanai ierobežotā teritorijā, Par notariāliem pakalpojumiem, nodeva par civilstāvokļa aktu reģistrāciju un Par laulības reģistrāciju, civilstāvokļa akta reģistra ieraksta aktualizēšanu vai atjaunošanu un atkārtotas civilstāvokļa aktu reģistrācijas apliecības izsniegšanu.
- ⁴²⁹ MK 07.08.2018. noteikumi Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ⁴³⁰ Informāciju par attiecīgo nodevu ieņēmumiem par pilnu gadu nav iespējams iegūt, jo piecas no septiņām valsts nodevām tiek iemaksātas valsts budžeta kontos, kuros tiek ieskaitīti maksājumi par vairākiem nodevu objektiem.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁴³¹ Finanšu ministrijas 05.07.2019. Iekšējā audita ziņojums "Valsts nodevu administrēšana un uzskaitē" Nr.1.6-17/15-2/3163-ip.
- ⁴³² Tā kā nodevas ieņēmumi 2018.gadā bija 137 012 euro, tātad Iekšējā audita struktūrvienība nevarēja gūt pārliecību par 8% no gadā iekasētā nodevas apjoma.
- ⁴³³ 2018.gada pārskata valsts nodevu ieņēmumi 144,8 milj. euro, Latvijas Republikas 2018.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem 2.sējuma 8.pielikums.
- ⁴³⁴ FM informatīvais ziņojums "Par valsts nodevu administrēšanas procesa un ieņēmumu uzskaites sistēmas pilnveidošanu", izskatīts Ministra kabinetā 22.04.2014.
- ⁴³⁵ MK 07.08.2018. noteikumi Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ⁴³⁶ FM 22.02.2018. e-pasta vēstule Nr.4.1-37/28-54 "Uzaicinājums uz starpministriju sanākumi par Ministru kabineta noteikumu projektu "Valsts nodevu uzskaites noteikumi" (VSS-1282).
- ⁴³⁷ MK 07.08.2018. noteikumu Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ⁴³⁸ MK 07.08.2018. noteikumi Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ⁴³⁹ Augu šķirņu aizsardzības likums.
- ⁴⁴⁰ MK 03.07.2007. noteikumi Nr.458 "Komersantu - darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzēju - licencēšanas un uzraudzības kārtība".
- ⁴⁴¹ MK 03.07.2007. noteikumi Nr.458 "Komersantu - darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzēju - licencēšanas un uzraudzības kārtība".
- ⁴⁴² MK 15.12.2009. NR.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtā grāmatvedības uzskaiti" 164.punkts (spēkā līdz 01.01.2019.). Lai gan minētais normatīvais akts neattiecas uz valsts budžeta finanšu uzskaiti, tajā ietvertais definējums precīzi parāda nākamo periodu ieņēmumu būtību.
- ⁴⁴³ Valsts kases 28.12.2013. grāmatvedības politikā Nr.127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika" 25.2.1. un 25.2.5. punkti.
- ⁴⁴⁴ Valsts budžeta finanšu uzskaites pārskats, Saimnieciskā gada pārskats.
- ⁴⁴⁵ Apvienoto nāciju organizācijas vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Kioto protokols, pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskieligumi/id/1422> (resurss skatīts 07.08.2019.)
- ⁴⁴⁶ Direktīva izveidota, lai palīdzētu ES dalībvalstīm pildīt savas starptautiskās emisiju samazinājuma saistības ekonomiski visizdevīgākajā veidā, kā arī nodrošinātu ES kopējo saistību izpildi (ES ir uzņēmusies saistības samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 8%).
- ⁴⁴⁷ Atbilstoši Direktīvas 2003/87/EK nosacījumiem, sistēma iedalīta vairākos periodos – 2005.-2007.gada periods, 2008.-2012.gada periods, 2013.-2020.gada periods utt.
- ⁴⁴⁸ http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/emisiju_tirdznieciba/?doc=3058, resurss skatīts 05.08.2019.
- ⁴⁴⁹ Likuma „Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos” 1.panta 3.punkts, 1.panta 2.punkts.
- ⁴⁵⁰ Likuma „Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos” 5.pants.
- ⁴⁵¹ Apvienoto nāciju organizācijas vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Kioto protokols, pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskieligumi/id/1422> (resurss skatīts 07.08.2019.)
- ⁴⁵² Likuma „Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos” 1.panta 3.punkts.
- ⁴⁵³ VARAM publicētā informācija par KPFI, http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/KPFI/likumd/, resurss skatīts 22.07.2019.
- ⁴⁵⁴ Ar šādiem pasākumiem: energoefektivitātes paaugstināšana, atjaunojamo energoresursu, īpaši biomasas, izmantošanas palielināšana, tādu vides tehnoloģiju izstrāde un izmantošana, kuras veicina energoefektivitātes paaugstināšanu vai atjaunojamo energoresursu izmantošanu, klimata pārmaiņu samazināšanas politikas izstrāde un ieviešana, lai nodrošinātu Kioto protokolā ietvertu saistību izpildi un Latvijas Republikas darbības atbilstību Kioto protokola elastīgo mehānismu izmantošanas nosacījumiem, izglītojoši pasākumi un zinātniski pētījumi, kas veido sabiedrības izpratni par klimata pārmaiņām, tādu pasākumu izstrāde un ieviešana, kuri veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām.
- ⁴⁵⁵ Likuma „Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos” 8.panta pirmā daļa.
- ⁴⁵⁶ Likuma Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos 8.panta otrā daļa.
- ⁴⁵⁷ VARAM 2018.gada pārskata veidlapa Nr.2 „Pārskats par budžeta izpildi”.
- ⁴⁵⁸ EKK 21.7.0.0. „Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem”.
- ⁴⁵⁹ Tajā skaitā EKK 2230 „Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbība nodrošināšanu saistītie izdevumi 14 520 euro un EKK 3261 Valsts un pašvaldību budžeta dotācija valsts un pašvaldību komersantiem” 53 285 euro.
- ⁴⁶⁰ Likums „Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos”.
- ⁴⁶¹ Valsts kases 28.12.2013. grāmatvedības politikā Nr.127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika" 25.2.6. punkts.
- ⁴⁶² 07.05.2012. Starpresoru vienošanās Nr. S/12/137 par informācijas apmaiņu Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finanšu vadības nodrošināšanai 2.1. punkts.
- ⁴⁶³ 07.05.2012. Starpresoru vienošanās Nr. S/12/137 par informācijas apmaiņu Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finanšu vadības nodrošināšanai 2.12. punkts.
- ⁴⁶⁴ 07.05.2012. Starpresoru vienošanās Nr. S/12/137 par informācijas apmaiņu Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finanšu vadības nodrošināšanai 2.13. punkts.
- ⁴⁶⁵ 07.05.2012. Starpresoru vienošanās Nr. S/12/137 par informācijas apmaiņu Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finanšu vadības nodrošināšanai.
- ⁴⁶⁶ 31.03.2010 VARAM "Proporcionalitātes principa piemērošanas metodika Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējuma uzskaitē”.
- ⁴⁶⁷ 31.03.2010 VARAM "Proporcionalitātes principa piemērošanas metodika Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējuma uzskaitē”.
- ⁴⁶⁸ 31.03.2010 VARAM "Proporcionalitātes principa piemērošanas metodika Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējuma uzskaitē”.
- ⁴⁶⁹ 07.05.2012. Starpresoru vienošanās Nr. S/12/137 par informācijas apmaiņu Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finanšu vadības nodrošināšanai 1.pielikums.
- ⁴⁷⁰ Valsts kases 28.12.2013. grāmatvedības politikā Nr.127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika" 25.3.5.1. punkts.
- ⁴⁷¹ Likums par valsts budžetu 2019.gadam, pieejams: https://fm.gov.lv/lv/sadalas/valsts_budzets/valsts_budzeta_izstrade/_budzets2019/.
- ⁴⁷² VARAM 07.05.2019. vēstule Nr. 12.2-11/4317.
- ⁴⁷³ 31.03.2010 VARAM "Proporcionalitātes principa piemērošanas metodika Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējuma uzskaitē”.
- ⁴⁷⁴ Grāmatvedības ziņņa Nr.81, Valsts kases 2019.gada 19.jūnijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ⁴⁷⁵ 27.01.00. programmā „Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta administrācija” plāns (VARAM): https://fm.gov.lv/lv/sadalas/valsts_budzets/valsts_budzeta_izstrade/_budzets2018/
- ⁴⁷⁶ Skaīt tabulas ailī „Valsts kases veiktie labojumi”.
- ⁴⁷⁷ Valsts kontroles 15.09.2014. revīzijas Nr.5.1-2-32/2013 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”.
- ⁴⁷⁸ Likuma „Par valsts budžetu 2018.gadam” (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 12. un 13.pants.
- ⁴⁷⁹ Likums „Par valsts budžetu 2018.gadam” (zaudējis spēku no 01.01.2019.).

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁴⁸⁰ Likuma „Par valsts budžetu 2018.gadam” 13.pants un 13.pielikums „2018.gadā dzēšamo parādsaistību saraksts”
- ⁴⁸¹ Likums par valsts budžetu 2018.gadam (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 12.pants, Likuma par valsts budžetu 2018.gadam (zaudējis spēku no 01.01.2019.) paskaidrojumu 6.nodaļa „Valsts finansiālo saistību kopsavilkums”, pieejams https://fm.gov.lv/files/files/FMPask_AK_050218_bud2018.pdf, resurss skatīts 01.04.2019.
- ⁴⁸² MK 15.07.2013. noteikumu Nr.389 “Kārtība, kādā finanšu ministrs dzēš valsts aizdevumus” 2.punkts.
- ⁴⁸³ MK 15.07.2013. noteikumu Nr.389 “Kārtība, kādā finanšu ministrs dzēš valsts aizdevumus” 3.punkts.
- ⁴⁸⁴ Valsts kontroles 15.09.2014. revīzijas Nr.5.1-2-32/2013 ziņojums “Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”.
- ⁴⁸⁵ Likums par valsts budžetu 2018.gadam (zaudējis spēku no 01.01.2019.) un Likums par valsts budžetu 2019.gadam.
- ⁴⁸⁶ Civillikuma 1895.pants.
- ⁴⁸⁷ Valsts kases 2019.gada 15.maijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ⁴⁸⁸ Aizdevuma pamatsumma un kredīta procenti.
- ⁴⁸⁹ Ir fiksēts tikai uzņēmuma nosaukums.
- ⁴⁹⁰ Likuma „Par valsts budžetu 2018.gadam” (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 12. un 13.pants.
- ⁴⁹¹ MK 15.07.2013. noteikumu Nr.389 “Kārtība, kādā finanšu ministrs dzēš valsts aizdevumus” 2.punkts.
- ⁴⁹² Likuma par valsts budžetu 2018.gada (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 12.pants.
- ⁴⁹³ Likuma par valsts budžetu 2018.gada (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 13.pants.
- ⁴⁹⁴ Likums „Par valsts budžetu 2018.gadam” (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 12.un 13.pants.
- ⁴⁹⁵ Likums „Par valsts budžetu 2018.gadam” (zaudējis spēku no 01.01.2019.).
- ⁴⁹⁶ Likuma „Par valsts budžetu 2018.gadam” (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 13.pants un 13.pielikums „2018.gadā dzēšamo parādsaistību saraksts”.
- ⁴⁹⁷ Valsts kases 2019.gada 02.janvārī elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ⁴⁹⁸ Likums par valsts budžetu 2018.gadam (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 12.pants, Likuma par valsts budžetu 2018.gadam (zaudējis spēku no 01.01.2019.) paskaidrojumu 6.nodaļa „Valsts finansiālo saistību kopsavilkums”, pieejams https://fm.gov.lv/files/files/FMPask_AK_050218_bud2018.pdf, resurss skatīts 01.04.2019.
- ⁴⁹⁹ Likums par valsts budžetu 2018.gadam (zaudējis spēku no 01.01.2019.).
- ⁵⁰⁰ Valsts kases 2019.gada 15.maijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ⁵⁰¹ Likuma „Par valsts budžetu 2018.gadam” (zaudējis spēku no 01.01.2019.) 12.pants, Likuma par valsts budžetu 2018.gadam (zaudējis spēku no 01.01.2019.) paskaidrojumu 6.nodaļa „Valsts finansiālo saistību kopsavilkums”, pieejams https://fm.gov.lv/files/files/FMPask_AK_050218_bud2018.pdf, resurss skatīts 01.04.2019.
- ⁵⁰² Valsts kases 27.04.2018. vēstule Finanšu ministrijai Nr.4-5.5/628.
- ⁵⁰³ Aplēstais noilguma laiks, pieņemot ka gadā ir 360 dienas.
- ⁵⁰⁴ Pieņemot, ka gadā ir 360 dienas.
- ⁵⁰⁵ Valsts kases 2019.gada 29.maijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ⁵⁰⁶ Civillikuma 1895.pants.
- ⁵⁰⁷ Civillikuma 1910.pants.
- ⁵⁰⁸ Civillikuma 1904.pants.
- ⁵⁰⁹ Civillikuma 1905.pants.
- ⁵¹⁰ Civillikuma 1906.pants.
- ⁵¹¹ Valsts kases 2019.gada 29.maijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ⁵¹² Valsts kases 2019.gada 19.jūlijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ⁵¹³ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.panta pirmā daļa.
- ⁵¹⁴ Ciblas, Naukšēnu, Neretas, Rundāles un Vaiņodes novada pašvaldība.
- ⁵¹⁵ Aizkraukles, Brocēnu, Durbes, Lielvārdes, Līgatnes, Ogres un Preiļu novada pašvaldība.
- ⁵¹⁶ Aizkraukles, Alsungas, Balvu, Beverīnas, Brocēnu, Durbes, Jēkabpils, Ludzas, Pārgaujas un Rugāju novada pašvaldība.
- ⁵¹⁷ Babītes, Dagdas, Jaunpiebalgas, Priekule un Varakļānu novada pašvaldība.
- ⁵¹⁸ Alsungas, Beverīnas, Brocēnu, Ciblas, Lielvārdes, Naukšēnu, Neretas, Pārgaujas, Rundāles un Vaiņodes novada pašvaldība.
- ⁵¹⁹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma V nodaļa.
- ⁵²⁰ Beverīnas, Ciblas, Neretas, Rundāles un Vaiņodes novada pašvaldība.
- ⁵²¹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma V nodaļas 45.panta 5.punkts.
- ⁵²² Beverīnas, Brocēnu, Pārgaujas un Rundāles novada pašvaldība.
- ⁵²³ Valsts pārvaldes iekārtas likuma V nodaļas 45.panta 2.punkts.
- ⁵²⁴ Alsungas, Beverīnas, Brocēnu, Ciblas, Neretas un Vaiņodes novada pašvaldība.
- ⁵²⁵ Valsts pārvaldes iekārtas likuma V nodaļas 45.panta 2.punkts.
- ⁵²⁶ Ciblas, Lielvārdes, Naukšēnu, Neretas, Rundāles un Vaiņodes novada pašvaldība.
- ⁵²⁷ Ciblas novada pašvaldība.
- ⁵²⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likuma V nodaļas 46.pants.
- ⁵²⁹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 41.panta pirmā daļa.
- ⁵³⁰ Likuma par budžetu un finanšu vadību I nodaļa.
- ⁵³¹ EKK 3260 “2PB_Pasv - Pārskats par pamatbudžeta izpildi”, “2SB_Pasv - Pārskats par speciālā budžeta izpildi” un “2ZD_Pasv - Pārskats par ziedojumu un dāvinājumu izpildi” par 2018.gadu.
- ⁵³² MK 27.12.2005. noteikumu Nr.1031 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām” pielikums.
- ⁵³³ Approzījumu pārskati pēc naudas plūsmas par katru kapitālsabiedrību ar atšifrējumu pa izdevumu klasifikācijas kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām (EKK) par 2018.gadu.
- ⁵³⁴ MK 27.12.2005. noteikumu Nr.1031 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām” pielikums.
- ⁵³⁵ Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ⁵³⁶ Jelgavas, Jūrmalas un Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ⁵³⁷ Vaiņodes novada pašvaldība.
- ⁵³⁸ EKK 2239 “Pārējie iestādes administratīvie izdevumi”.
- ⁵³⁹ Valsts pārvaldes iekārtas likums, Likums par budžetu un finanšu vadību, Pievienotās vērtības nodokļa likums, MK 21.10.2003. noteikumi Nr.585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju”.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁵⁴⁰ VID 02.07.2019. vēstule Nr.8.6-13/234842.
- ⁵⁴¹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 46.pants.
- ⁵⁴² Likuma "Par pašvaldībām" 15.panta otrā daļa.
- ⁵⁴³ Aizkraukles, Brocēnu, Durbes, Lielvārdes, Līgatnes, Ogres novada un Daugavpils, Rīgas un Ventspils pilsētas pašvaldība.
- ⁵⁴⁴ Aizkraukles novada pašvaldības 26.03.2015. deleģēšanas līgums Nr.2.3-1/15/68, Brocēnu novada pašvaldības 04.01.2018 deleģēšanas līgums Nr.3-21.6/18/14, Durbes novada pašvaldības 02.04.2007. un 13.09.2013. līgumi, Lielvārdes novada pašvaldības 16.04.2018. deleģēšanas līgums Nr.LNP/10.1-9/18/6, Līgatnes novada pašvaldības 29.05.2015. deleģēšanas līgums Nr.D2-1.37/15/18, Ogres novada pašvaldības 29.06.2018. līgums, Daugavpils pilsētas pašvaldības 31.01.2017. līgums, Rīgas pilsētas pašvaldības 31.01.2017. deleģēšanas līgums Nr.RD-17-83-lī un Ventspils pilsētas pašvaldības 16.07.2010. deleģēšanas līgums.
- ⁵⁴⁵ Ogres novada pašvaldības 29.06.2018. līgums un Lielvārdes novada pašvaldības 16.04.2018. pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgums Nr.LNP/10.1-9/18/6.
- ⁵⁴⁶ Agrozījumu pārskati pēc naudas plūsmas par katru kapitālsabiedrību ar atšifrējumu pa izdevumu klasifikācijas kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām (EKK) par 2018.gadu.
- ⁵⁴⁷ Valsts pārvaldes iekārtas likuma V nodaļa.
- ⁵⁴⁸ 0,6 milj. euro = PVN (21%) no 3,5 milj. euro.
- ⁵⁴⁹ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta pirmā daļa.
- ⁵⁵⁰ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 36.pants.
- ⁵⁵¹ Beverīnas, Ciblas, Neretas, Ogres, Priekule un Rugāju novada pašvaldība.
- ⁵⁵² Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 36.pants.
- ⁵⁵³ Iekļauts Rīgas pilsētas pašvaldības konsolidētajā pārskatā.
- ⁵⁵⁴ Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.panta trešā daļa, MK 19.06.2018. noteikumu Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā no 30.06.2018.) 29.punkts un MK 15.10.2013. noteikumu Nr.1115 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā līdz 29.06.2018.) 42.punkts.
- ⁵⁵⁵ Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.panta trešā daļa.
- ⁵⁵⁶ MK 15.10.2013. noteikumu Nr.1115 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā līdz 29.06.2018.) 42.punkts.
- ⁵⁵⁷ MK 19.06.2018. noteikumu Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā no 30.06.2018.) 29.punkts.
- ⁵⁵⁸ Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.panta trešā daļa.
- ⁵⁵⁹ 31.05.2019. Neatkarīgu revidentu ziņojums Nr.5/2019, parakstījusi SIA „Deloitte Audits Latvia” (Licence Nr.43) valdes locekle zvērināta revidente Inguna Staša (sertifikāta Nr.145).
- ⁵⁶⁰ Rīgas domes 31.05.2019. Vadības ziņojums Nr.2019-1/F.1500-19/101, parakstījis domes priekšsēdētājs Dainis Turlais.
- ⁵⁶¹ Rīgas pilsētas pašvaldības 16.05.2019. elektroniskā pasta vēstule.
- ⁵⁶² SIA "Deloitte Audits Latvia" 15.05.2019. vēstule.
- ⁵⁶³ Rīgas pilsētas pašvaldības 29.09.2017. pakalpojuma līgums par revīzijas veikšanu Nr.DF-17-36-lī
- ⁵⁶⁴ Rīgas pilsētas pašvaldības 29.09.2017. pakalpojuma līguma par revīzijas veikšanu Nr.DF-17-36-lī 6.1. un 6.2.punkts.
- ⁵⁶⁵ SIA "Deloitte Audits Latvia" rēķins 10 937,55 euro apmērā par papildus darba apjomu, kas ir veikts līdz 30.06.2019.
- ⁵⁶⁶ Likuma "Par grāmatvedību" 7.panta 10.apakšpunkts.
- ⁵⁶⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības 29.09.2017. pakalpojuma līgums par revīzijas veikšanu Nr.DF-17-36-lī.
- ⁵⁶⁸ 31.05.2019. Neatkarīgu revidentu ziņojums Nr.5/2019, parakstījusi SIA „Deloitte Audits Latvia” (Licence Nr.43) valdes locekle zvērināta revidente Inguna Staša (sertifikāta Nr.145).
- ⁵⁶⁹ 18.06.2019. papildus vienošanās par grozījumiem pakalpojuma līgumā par revīzijas veikšanu Nr.DF-17-36-lī.
<http://www.rigasgaisma.lv/Noder%C4%ABga-inform%C4%81cija>, resurss skatīts 05.04.2019.
- ⁵⁷¹ Publisko aģentūru likuma 27.panta pirmā daļa, trešās daļas 2.punkts.
- ⁵⁷² Ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem 485 126 euro apmērā un ieņēmumos neuzrādītie ieņēmumi no saņemtās pašvaldības dotācijas vismaz 9641,64 euro apmērā.
- ⁵⁷³ Likums "Par grāmatvedību", 15.12.2009. MK noteikumi Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtā grāmatvedības uzskaiti" (spēkā līdz 31.12.2018.), 27.12.2005. MK noteikumi Nr.1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" un 27.12.2005. MK noteikumi Nr.1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju".
- ⁵⁷⁴ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 2017.gada publiskais pārskats.
- ⁵⁷⁵ Publisko aģentūru likuma 27.panta pirmā daļa, trešās daļas 2.punkts.
<https://e2.kase.gov.lv/eparskati/code/doc.php?module=app&wid=90>, resurss skatīts 05.04.2019.
- ⁵⁷⁷ <http://www.rigasgaisma.lv/Noder%C4%ABga-inform%C4%81cija>, resurss skatīts 05.04.2019.
- ⁵⁷⁸ Likuma "Par grāmatvedību" 2.pants
- ⁵⁷⁹ Likuma "Par grāmatvedību" 12.pants, MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" IV sadaļa.
- ⁵⁸⁰ Pamatlīdzekļu uzskaites kartīte Nr.PL291290.
- ⁵⁸¹ 11.10.2018. līgums Nr.RG-18-74-lī.
- ⁵⁸² Pamatlīdzekļu uzskaites kartīte Nr.PL118686.
- ⁵⁸³ Konta 1270 "Ilgttermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos" un kontā 1297 "Ilgttermiņa ieguldījumu nomātajos un lietošanā esošajos pamatlīdzekļos uzkrātais nolietojums" analītika uz 30.09.2010.
- ⁵⁸⁴ Pamatlīdzekļu uzskaites kartīte Nr.PL118686.
- ⁵⁸⁵ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 01.12.2014. līgums par kustamas mantas nodošanu bezatlīdzības lietošanā Nr.RG-14-75-lī.
- ⁵⁸⁶ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5².panta otrā un piektā daļā.
- ⁵⁸⁷ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 27.06.2018. autotransporta izmantošanas noteikumi Nr.RG-18-1-nts.
- ⁵⁸⁸ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 08.06.2016. autotransporta ceļazīmju noformēšanas noteikumi Nr.RG-16-1-nts.
- ⁵⁸⁹ Ceļazīmes Nr.254 un Nr.355.
- ⁵⁹⁰ Ceļazīme Nr.81-E.
- ⁵⁹¹ Ceļazīme Nr.93-E.
- ⁵⁹² Mēneša pārskats par pašvaldības pamatbudžeta izpildi par 2017.g. un 2018.g.
- ⁵⁹³ Personīgā konta kartīte Nr.028747.
- ⁵⁹⁴ Personīgā konta kartīte Nr.076436.
- ⁵⁹⁵ Darba laika uzskaites tabeles par 2018.gada janvāri un martu.
- ⁵⁹⁶ Avārijas dienesta darba laika uzskaites tabele par 2018.gada septembri.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁵⁹⁷ Darba laika uzskaites tabeles par 2018.gada janvāri un martu.
- ⁵⁹⁸ Saskaņā ar Rīgas domes audita un revīzijas pārvaldes konstatēto (2019.gada 28.marta revīzijas pārskats).
- ⁵⁹⁹ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 11.10.2018. rīkojums Nr.RG-18-455-*rp* "Par personāla apmācībām".
- ⁶⁰⁰ Semināra rīkotājs SIA "LIBER", norises datums 2018.gada 18.oktobris.
- ⁶⁰¹ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmā daļa.
- ⁶⁰² Publisko aģentūru likuma 24.panta trešā daļa.
- ⁶⁰³ Rīgas pilsētas pašvaldības 16.12.2015. iekšējie noteikumi Nr.30 "Mobilo telekomunikāciju sarunu pakalpojumu nodrošināšanas kārtība".
- ⁶⁰⁴ Komersanta rēķins Nr.0025877712, Nr.0026641017.
- ⁶⁰⁵ Publisko aģentūru likuma 27.panta trešās daļas 1.punkts.
- ⁶⁰⁶ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 2018.gada publiskais pārskats.
- ⁶⁰⁷ Likuma "Par interešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.pants.
- ⁶⁰⁸ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 01.02.2018. rīkojums Nr.RG-18-32-*rp* "Par pienākumu uzlikšanu".
- ⁶⁰⁹ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 01.02.2018. rīkojums Nr.RG-18-34-*rp* "Par janvārī izpildīto papildus darbu apmaksu" (21% jeb 93,83 *euro* apmērā), 03.04.2018. rīkojums Nr.RG-18-89-*rp* "Par martā izpildīto papildus darbu apmaksu" (20% jeb 196,60 *euro* apmērā), 01.08.2018. rīkojums Nr.RG-18-346-*rp* "Par jūlijā izpildīto papildus darbu apmaksu" (17% jeb 87,53 *euro* apmērā).
- ⁶¹⁰ 11.10.2018. rīkojums Nr.RG-18-453-*rp* "Par prēmijas izmaksu".
- ⁶¹¹ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmā daļa un 3.panta pirmā un otrā daļa.
- ⁶¹² Likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmā un otrā daļa un 7.panta ceturtnā un piektā daļa.
- ⁶¹³ 15.12.2009. MK noteikumu Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtā grāmatvedības uzskaiti" 107.punkts.
- ⁶¹⁴ 27.12.2005. MK noteikumi Nr.1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" un 27.12.2005. MK noteikumi Nr.1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju".
- ⁶¹⁵ Rīgas domes 14.12.2010. saistošie noteikumi Nr.105 "Par Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" maksas pakalpojumiem" (spēkā līdz 31.12.2013.), Rīgas domes 24.09.2013. saistošie noteikumi Nr.32 "Par Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" maksas pakalpojumiem" (spēkā no 01.01.2014.). 2013.gadā ir veikts tikai Aģentūras pakalpojumu cenu pārrēķins no latiem uz *euro*, saskaņā ar *euro* ieviešanu, bet maksas pakalpojumu izcenījumi un to sniegšanas kārtība netiek mainīti.
- ⁶¹⁶ Rīgas domes 24.09.2013. saistošo noteikumu Nr.32 "Par Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" maksas pakalpojumiem" Pielikums.
- ⁶¹⁷ Piemērotais elektroenerģijas tarifs, pārvades un sadales pakalpojumi, obligātā iepirkuma komponentes.
- ⁶¹⁸ Rīgas domes 24.09.2013. saistošo noteikumu Nr.32 "Par Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" maksas pakalpojumiem" Pielikums.
- ⁶¹⁹ Aģentūras 20.12.2013. rīkojums Nr.RG-13-50-*rs* "Par Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" sniegtajiem maksas pakalpojumiem".
- ⁶²⁰ Rīgas domes 24.09.2013. saistošo noteikumu Nr.32 "Par Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" maksas pakalpojumiem" Pielikums.
- ⁶²¹ Piemēram, Aģentūras 29.09.2008. līguma Nr.RG-08-74-*lī* "Par reklāmas stendu pieslēguma vietu apkalpošanu un balstu nomu" 4.2.apakšpunkts,
- ⁶²² Piemēram, Aģentūras 02.04.2012. līgums Nr.RG-12-18-*lī* un 25.07.2005. līgums Nr.01/2005.
- ⁶²³ Piemēram, Aģentūras 01.02.2010. līgumā Nr.RG-10-10-*lī* nav veikti grozījumi par 2018.gada decembrī pieslēgto reklāmas objektu un 25.07.2005. līgumā Nr.01/2005 nav veikti grozījumi.
- ⁶²⁴ Aģentūras 02.04.2012. līguma Nr.RG-12-22-*lī* pielikums, 30.11.2018. rēķins Nr.RH100092KI3347, 21.05.2018. rēķins Nr.RH100045KI1413, 24.10.2018. rēķins Nr.RH100219KI2972.
- ⁶²⁵ Aģentūras 25.07.2005. līguma Nr.01/2005 4.1. un 4.3.apakšpunkts.
- ⁶²⁶ Piemēram, Aģentūras 28.02.2018. rēķins Nr.RH100337KI0599, rēķins Nr.RH100335KI0595, rēķins Nr.RH100334KI0598.
- ⁶²⁷ Rīgas domes 24.09.2013. saistošo noteikumu Nr.32 "Par Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" maksas pakalpojumiem" Pielikums.
- ⁶²⁸ Aģentūras virsgrāmata ar korespondējošiem kontiem par 2018.gadu.
- ⁶²⁹ Saskaņā ar revidentu veikto aplēsi par 9 klientiem 2017.gadā sniegtajiem pakalpojumiem, t.sk. izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kodā 21.389 "Pārējie ieņēmumi par nomu un īri" par 1274,07 *euro* un kodā 21.399 "Citi ieņēmumi par maksas pakalpojumiem" 11 770,14 *euro*.
- ⁶³⁰ Aģentūras 22.01.2018. rēķins Nr.RH100244KI0222 par 3139,79 *euro* (t.sk. PVN 21% 544,92 *euro*).
- ⁶³¹ Akts Nr.K/p/2 "Par 2017.gada decembrī izpildītiem darbiem", parakstīts 19.01.2018., par Laimas pulksteņa rekonstrukciju par summu 3139,79 *euro* (t.sk. PVN 21% 544,92 *euro*) un Akts Nr.K/p/2 "Par 2017.gada decembrī izpildītiem darbiem" bez datuma, par Laimas pulksteņa rekonstrukciju par summu 3389,05 *euro* (t.sk. PVN 21% 588,18 *euro*).
- ⁶³² Aģentūras virsgrāmata ar korespondējošiem kontiem par 2018.gadu, Konta 2364 apgrozījums par periodiem no 01.01.2018. līdz 31.12.2018. un 01.01.2019. līdz 31.01.2019.
- ⁶³³ Piemēram, Aģentūras 28.02.2018. rēķins RH100334KI0598 par 2018.gada janvārī sniegtiem pakalpojumiem 9507,25 *euro* (t.sk. PVN 21% 1650,02 *euro*) apmērā, 27.04.2018. rēķins Nr.RH100228KI1179 par 2018.gada februārī un martā sniegtajiem pakalpojumiem 294,25 *euro* (t.sk. PVN 21% 51,07 *euro*) apmērā.
- ⁶³⁴ Likuma "Par grāmatvedību" 2.panta otrā daļa un MK 15.12.2009. noteikumu Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtā grāmatvedības uzskaiti" 170.punkts.
- ⁶³⁵ Rīgas domes nolikuma Nr.84 "Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" nolikums", apstiprināts ar 14.12.2010. domes lēmumu (protokols Nr.47, 9.§) II daļa "Aģentūras funkcijas, uzdevumi un kompetence".
- ⁶³⁶ Rīgas domes Pilsētas attīstības komitejas 12.11.2018. sēdes protokola Nr.24, 31.punkts.
- ⁶³⁷ Aģentūras 26.11.2018. rēķins Nr.RH100059KI3308.
- ⁶³⁸ MK 15.12.2009. noteikumu Nr.1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtā grāmatvedības uzskaiti" 178.punkts.
- ⁶³⁹ Izdevumu EKK 1147 par 705,73 *euro*, EKK 1210 par 170,01 *euro*, EKK 2300 par 8765,90 *euro*.
- ⁶⁴⁰ Rīgas pilsētas pašvaldības 26.11.2018. Iekšējs dokuments Nr.RH100059KI3308, grāmatots D 70221/ K 531102, piemērojot EKK 2279 "Pārējie iepriekš neklasificētie pakalpojumu veidi".
- ⁶⁴¹ EKK 52501 "Kapitālais remonts un rekonstrukcija".
- ⁶⁴² Pamatlīdzekļa kods 20189548.
- ⁶⁴³ Aģentūras 26.11.2018. rēķins Nr.RH100059KI3308
- ⁶⁴⁴ MK 27.12.2005. noteikumi Nr.1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" un MK 27.12.2005. noteikumi Nr.1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju".
- ⁶⁴⁵ Piemēram, komersanta 03.10.2018. pavadzīme Nr.FIA4854 un Aģentūras 09.10.2018. maksājuma uzdevums Nr.107113 par 25 *euro* par ziedu iegādi, iegrāmāts EKK 2239, komersanta 09.08.2018. pavadzīme LAN180963 un Aģentūras 17.08.2018. maksājuma uzdevums Nr.967828 par 26 *euro* par veidlapu iegādi, iegrāmāts EKK 2239, komersanta 31.01.2018. rēķins Nr.800626024 par ceļa nodevu un maksu par nodevas

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- iekasēšanu par 114 euro, iegrāmatots EKK 2242, komersanta 16.04.2018. pavadzīme Nr.LU180678 par 39 864 euro (bez PVN), t.sk. par precēm, kuras vienības cena ir 599,88 euro kopsummā par 29 994 euro, attiecināti uz EKK 2350.
- ⁶⁴⁶ Piemēram, Aģentūras 10.12.2018. rēķins Nr.RH100401KI3448 par 638,25 euro par pārdotajiem metāllūžņiem, piemērots EKK 21.4.9.9, kam bija jāpiemēro EKK13.4.0.0. "Ieņēmumi no valsts un pašvaldības kustamā īpašuma un mantas realizācijas".
- ⁶⁴⁷ Ieņēmumi bija klasificējami ieņēmumu uzskaitē paredzētajā EKK 23.4.0.0. "Ziedoņumi, kas saņemti no juridiskām personām".
- ⁶⁴⁸ Aģentūras 03.11.2017. vēstule Nr.RG-17-100-dv "Par maksājuma pieņemšanu".
- ⁶⁴⁹ Aģentūras un elektroenerģijas piegādātāja 15.11.2017. Vienošanās par elektroenerģijas izdevumu samaksu.
- ⁶⁵⁰ Aģentūras 28.02.2018. rēķins Nr.RH100027KI0591 par 803,25 euro (t.sk. PVN 21% 139,41 euro).
- ⁶⁵¹ Rīgas pilsētas izpilddirektora 21.12.2009. instrukcijas Nr.26 "Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta programmu ieņēmumu un izdevumu tāmju izstrādāšanas un apstiprināšanas kārtība" 11., 19., 20., 21. un 22.punkts.
- ⁶⁵² Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta pirmā daļa.
- ⁶⁵³ Starptautiskais revīzijas standarts 240 "Revidenta atbildība par krāpšanas iespējamības izvērtēšanu finanšu pārskatu revīzijas ietvaros".
- ⁶⁵⁴ 06.05.2016. pakalpojuma līgums Nr.RG-16-29-lī "Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju".
- ⁶⁵⁵ 06.05.2016. pakalpojuma līgums Nr.RG-16-29-lī "Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju".
- ⁶⁵⁶ Publisko iepirkumu likuma 79.panta otrā daļa.
- ⁶⁵⁷ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 02.04.2015. Metu konkursa "Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija" iepirkuma komisijas sēdes protokols Nr.5.
- ⁶⁵⁸ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 13.04.2015. Metu konkursa "Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija" iesniegtā piedāvājuma atdošanas akts.
- ⁶⁵⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības ielu apgaismojuma ilgtspējīga risinājuma ieviešanas darba grupas nolikums, apstiprināts ar Rīgas domes priekšsēdētāja 27.12.2016. rīkojumu Nr.283-r.
- ⁶⁶⁰ Rīgas domes priekšsēdētāja 27.12.2016. rīkojums Nr.283-r.
- ⁶⁶¹ 25.04.2008. ar Aģentūras direktoru noslēgtajam darba līgumam, kurā ir noteikti vispārīgie pienākumi, nav pievienots amata apraksts.
- ⁶⁶² 06.05.2016. pakalpojuma līguma Nr.RG-16-29-lī "Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju" 1.pielikums "Tehniskais piedāvājums".
- ⁶⁶³ Aģentūras direktora p.i. 29.04.2015. apstiprinātais 01.09.2010. darba līguma Nr.270 pielikums "Tehniskā direktora amata apraksts".
- ⁶⁶⁴ Apstiprināts ar Rīgas domes 06.07.2010. lēmumu Nr.1644.
- ⁶⁶⁵ Rīgas attīstības programmas 2006.-2012.gadam (aktualizētā versija 2010.g.) Investīciju plāna 42.punkts.
- ⁶⁶⁶ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas Gaisma" vidēja termiņa darbības stratēģija 2014. – 2016.gadam, apstiprināta ar Rīgas domes 25.02.2014. lēmumu Nr.798.
- ⁶⁶⁷ "Covenant of Mayors in the Central Baltic Capitals" (COMBAT) (PVS ID 2621).
- ⁶⁶⁸ Stokholma (Zviedrija) - vadošā, Rīga (Latvija), Helsinki (Somija) un Tallina (Igaunija).
- ⁶⁶⁹ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" vidēja termiņa darbības stratēģija 2017. – 2019.gadam, apstiprināta ar Rīgas domes 11.04.2017. lēmumu Nr.5061 (protokols Nr.90, 13§).
- ⁶⁷⁰ Apstiprināta ar Rīgas domes 27.05.2014. lēmumu Nr.1173.
- ⁶⁷¹ Aģentūras 2015.gada pamatbudžeta programmas ieņēmumu un izdevumu tāme, funkcionālajai kategorijai "Ielu apgaismošana", apstiprināta ar Rīgas domes 27.01.2015. saistošajiem noteikumiem Nr.133, 2016.gada pamatbudžeta programmas ieņēmumu un izdevumu tāme, funkcionālajai kategorijai "Ielu apgaismošana", apstiprināta ar Rīgas domes 15.12.2015. saistošajiem noteikumiem Nr.181.
- ⁶⁷² Aģentūras 2015.gada pamatbudžeta ieņēmumu un izdevumu tāmes grozījumi funkcionālajai kategorijai "Ielu apgaismošana", akceptēti ar Rīgas domes Satiksmes un transporta lietu komitejas 07.07.2015. lēmumu, apstiprināti ar Rīgas domes 03.11.2016. saistošajiem noteikumiem Nr.173, akceptēti ar Rīgas domes Satiksmes un transporta lietu komitejas 08.12.2015. lēmumu. 2016.gada pamatbudžeta ieņēmumu un izdevumu tāmes grozījumi funkcionālajai kategorijai "Ielu apgaismošana", apstiprināti ar Aģentūras 01.03.2016. saistošajiem noteikumiem Nr.193., ar Rīgas domes 18.10.2016. saistošajiem noteikumiem Nr.222 un Aģentūras 12.12.2019. Rīgas domes Finanšu departamenta iesniegtie budžeta grozījumi, akceptējusi Rīgas domes Finanšu departamenta direktore.
- ⁶⁷³ Iepirkumu plāns 2015.gadam, 19.01.2015. parakstījis Aģentūras jurists, <http://www.rigasgaisma.lv>, resurss skatīts 28.02.2019.
- ⁶⁷⁴ Rīgas pilsētas izpilddirektora 21.12.2009. instrukcijas Nr.26 "Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta programmu ieņēmumu un izdevumu tāmju izstrādāšanas un apstiprināšanas kārtība" 11., 19., 20., 21. un 22.punkts.
- ⁶⁷⁵ Aģentūras 14.12.2016. maksājums Nr.826046 par 106 673,60 euro.
- ⁶⁷⁶ 03.07.2019. elektroniski saņemtais Rīgas domes Finanšu departamenta Pašvaldības budžeta pārvaldes priekšnieka skaidrojums; 12.12.2016. Aģentūras amatpersonu parakstītie pamatbudžeta programmas ieņēmumu un izdevumu tāmes grozījumi 2016.gadam funkcionālajai kategorijai Ielu apgaismošana, kurus 16.12.2016. papīra formātā apstiprinājusi Rīgas domes Finanšu departamenta direktore; Elektroniski saņemtā 13.12.2016. Rīgas domes Finanšu departamenta amatpersonu elektroniskā sarakste; 28.06.2019. no Aģentūras Ekonomikas daļas vadītājas elektroniski saņemtā atbilde uz informācijas pieprasījumu par paskaidrojuma rakstiem Aģentūras pamatbudžeta programmai "RPA "Rīgas gaisma"".
- ⁶⁷⁷ Lietuvas komersanta 11.02.2015. vēstule Nr.2015/02/11-01 "Iesniegums par metu konkursa "Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija", identifikācijas Nr.RG2015/01/MK, dokumentos noteiktajām prasībām".
- ⁶⁷⁸ IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas 20.03.2015. lēmums Nr.4-1.2/15-72/2.
- ⁶⁷⁹ Komersanta 28.04.2017. vēstule Aģentūras direktoram.
- ⁶⁸⁰ Piemēram, 28.04.2017. "Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma darbības modeļa finanšu un ekonomiskā analīze un ieviešanas plāns" aktualizētā nodevuma versijas pēc pasūtītāja komentāriem, Ziņojuma apraksts, 5.lpp.
- ⁶⁸¹ Likuma "Par pašvaldībām" 15.panta 2.apakšpunkts - ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritorijas apgaismošana.
- ⁶⁸² Komersanta 28.04.2017. "Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma darbības modeļa finanšu un ekonomiskā analīze un ieviešanas plāns" aktualizētās nodevuma versijas pēc pasūtītāja komentāriem 91., 92., 93.lpp.
- ⁶⁸³ 06.05.2016. pakalpojuma līguma Nr.RG-16-29-lī "Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju" 1.1.1. un 1.1.2.apakšpunkts.
- ⁶⁸⁴ 06.05.2016. pakalpojuma līguma Nr.RG-16-29-lī "Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju" 1.1.2.1.apakšpunkts.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁶⁸⁵ 06.05.2016. pakalpojuma līguma Nr.RG-16-29-lī "Par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju" 1.1.2.1.apakšpunkts.
- ⁶⁸⁶ 15.09.2016. darba pieņemšanas – nodošanas akts par Līguma RG-16-29-lī izpildi.
- ⁶⁸⁷ Komersanta 30.11.2016. Rēķins Nr.LV-20994.
- ⁶⁸⁸ 15.09.2016. vienošanās Nr.1 Par grozījumiem un papildinājumiem 2016.gada 6.maija pakalpojuma līgumā Nr.RG-16-29-lī par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju.
- ⁶⁸⁹ 06.05.2016. līguma RG-16-29-lī 1.1.1. un 1.1.2.apakšpunkts.
- ⁶⁹⁰ Komersanta 15.11.2018. vēstule Par projekta gaitu pakalpojuma līguma Nr.RG-16-29-lī "par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju" ietvaros.
- ⁶⁹¹ SIA "Deloitte Latvia" 15.11.2018. vēstule Par projekta gaitu pakalpojuma līguma Nr.RG-16-29-lī "par Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrādi un tā realizāciju" ietvaros.
- ⁶⁹² Komersanta 13.11.2018. Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma darbības modeļa finanšu un ekonomiskā analīze un ieviešanas plāns, Vadības kopsavilkuma sadaļa Normatīvie akti, 22.lpp.
- ⁶⁹³ Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Investīciju plāns 2015.-2017.gadam (jo tajā brīdī bija apstiprināta jauna programma ar Rīgas domes 27.05.2014. lēmumu Nr.1173 "Par Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam un Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030.gadam apstiprināšanu" un aktualizēts investīciju plāns ar Rīgas domes 27.09.2016. lēmumu Nr.4284 "Par aktualizētā Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna un Investīciju plāna 2016.-2018.gadam apstiprināšanu").
- ⁶⁹⁴ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" vidēja termiņa darbības stratēģija 2014.-2016.gadam (jo ar Rīgas domes 11.04.2017. lēmumu Nr.5061 ir apstiprināta jauna Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" vidēja termiņa darbības stratēģija 2017.-2019.gadam), Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2025.gadam (jo ar Rīgas domes 27.05.2014. lēmumu Nr.1173 ir apstiprināta Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030.gadam).
- ⁶⁹⁵ Rīgas pašvaldības aģentūras "Rīgas gaisma" 2015.gada pārskats.
- ⁶⁹⁶ Iekļauts Engures novada pašvaldības konsolidētajā pārskatā
- ⁶⁹⁷ Likuma par budžetu un finanšu vadību 31.panta otrā daļa.
- ⁶⁹⁸ Ministru kabineta 29.05.2012. noteikumi Nr.375 "Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība".
- ⁶⁹⁹ Likuma par budžetu un finanšu vadību 31.panta otrā daļa, MK 29.05.2012. noteikumi Nr.375 "Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība" 4.punkts.
- ⁷⁰⁰ Ministru kabineta 29.05.2012. noteikumi Nr.375 "Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība".
- ⁷⁰¹ Valsts kases 28.12.2013. politikas Nr. 127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika" 1.6. un 19.2.1. punkts.
- ⁷⁰² Likuma par budžetu un finanšu vadību 31.panta otrā daļa.
- ⁷⁰³ Valsts kases reglamenta 21.2.punkts, https://www.kase.gov.lv/sites/default/files/public/Birojs/Valsts%20kase/Par%20mums/Reglaments_0.pdf (resurss skatīts 05.08.2019.)
- ⁷⁰⁴ Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.panta pirmā daļa, Ministru kabineta 15.10.2013. noteikumi Nr.1115 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” (spēkā līdz 29.06.2018.), Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumu Nr.344 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” 9.daļas Noslēguma jautājumi 144.punkts.
- ⁷⁰⁵ Likuma par budžetu un finanšu vadību 29.panta pirmā daļa trešās daļas 2.punkts, 30.panta pirmā daļa.
- ⁷⁰⁶ 1. Starptautiskais publiskā sektora grāmatvedības standarts „Finanšu pārskatu sniegšana” sadaļa „Finanšu pārskatu nolūks”.
- ⁷⁰⁷ 1. Starptautiskais publiskā sektora grāmatvedības standarts „Finanšu pārskatu sniegšana” sadaļa „Finanšu pārskatu nolūks”.
- ⁷⁰⁸ 1. Starptautiskais publiskā sektora grāmatvedības standarts „Finanšu pārskatu sniegšana” sadaļa „Vispārīgie apsvērumi”.
- ⁷⁰⁹ 1. Starptautiskais publiskā sektora grāmatvedības standarts „Finanšu pārskatu sniegšana” sadaļa „Grāmatvedības politikas”.
- ⁷¹⁰ Valsts kases 28.12.2013. politikas Nr. 127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika".
- ⁷¹¹ Valsts kases 28.12.2013. politikas Nr. 127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika" 19.2.2., 19.2.4., 1.2.1., 1.2.2. punkts.
- ⁷¹² Turpat.
- ⁷¹³ Valsts kases 28.12.2013. politikas Nr. 127 "Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politika"
- ⁷¹⁴ Valsts kases 11.06.2018. vēstule Nr.21-16.36/855.
- ⁷¹⁵ Valsts kases 12.04.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ⁷¹⁶ Atbilstoši grāmatvedības pamatprincipiem, izdevumi, kuri tiek novirzīti veicot ieguldījumus (t.sk. finanšu ieguldījumus), netiek atzīti pārskata gada ieņēmumu un izdevumu pārskatā, bet tiek uzrādīti finanšu stāvokļa pārskatā (bilancē), kā vienībai piederošie aktīvi.
- ⁷¹⁷ Valsts kases 17.07.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ⁷¹⁸ Valsts finanšu bilances par 2018.g. pielikuma FB 11. Un 12.pielikumi.
- ⁷¹⁹ 19.06.2003.starp Valsts kasi un AS "Parekss-banka" parakstītais Protokols par vērtspapīru kontu apkalpošanu.
- ⁷²⁰ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta otrās daļas 6.punkts un Likuma pa budžetu un finanšu vadību 46.pants.
- ⁷²¹ Likums „Par grāmatvedību” un Ministru kabineta 21.10.2003. noteikumi Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju", Valsts kases 31.01.2019. iekšējie noteikumi Nr.2 "Inventarizācijas veikšanas kārtība".
- ⁷²² Valsts kases 07.05.2014. iekšējie noteikumi Nr.7 "Inventarizācijas veikšanas kārtība" (spēkā līdz 31.01.2019) un "Valsts kases 31.01.2019. iekšējie noteikumi Nr.2 "Inventarizācijas veikšanas kārtība".
- ⁷²³ Valsts kases 31.01.2019. iekšējo noteikumu Nr.2 "Inventarizācijas veikšanas kārtība" 73.punkts.
- ⁷²⁴ Valsts kases 31.01.2019. iekšējo noteikumu Nr.2 "Inventarizācijas veikšanas kārtība" 74.punkts.
- ⁷²⁵ Likuma „Par grāmatvedību” 11.panta pirmā daļa, 12.panta otrā un trešā daļa, MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 51. un 52.punkts.
- ⁷²⁶ Likuma „Par grāmatvedību” un MK 21.10.2003. noteikumi Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju".
- ⁷²⁷ MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 60. punkts.
- ⁷²⁸ MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 55.punkts.
- ⁷²⁹ MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 55.punkts.
- ⁷³⁰ MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 58.punkts.
- ⁷³¹ MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 59.punkts.
- ⁷³² Valsts kases 20.02.2019. elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei 30.01.2019. Inventarizācijas saraksts Nr.11-18.3/1, 05.02.2019 Inventarizācijas saraksts Nr.11-18.3/3, 05.02.2019. Inventarizācijas saraksts Nr.11-18.3/2.
- ⁷³³ MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 61.punkts.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁷³⁴ MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 65.punkts.
- ⁷³⁵ MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju" 66.punkts.
- ⁷³⁶ Valsts kases 18.07.2018. Juridiskā departamenta vēstule Nr. 2-5.10/115 Valsts budžeta grāmatvedības uzskaites komitejai.
- ⁷³⁷ Finanšu ministrijas 15.04.1994. noslēgtais pilnvarojuma līgums ar AS Unibanka.
- ⁷³⁸ Civillikuma 1910.pants.
- ⁷³⁹ Valsts kases 2019.gada 15.maijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ⁷⁴⁰ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 3.apakšpunkts, Likumā par budžetu un finanšu vadību lietotie termini, 30.panta pirmā, 1^l un trešā daļa, MK 15.10.2013. noteikumu Nr.1115 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā līdz 29.06.2018.) 24., 32., 38. un 43.punkts, MK 19.06.2018. noteikumu Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā no 01.07.2018.) 5., 14., 26. un 32.punkts.
- ⁷⁴¹ Likuma "Par pašvaldībām" 23.un 24.pants
- ⁷⁴² Likumā par budžetu un finanšu vadību lietotie termini.
- ⁷⁴³ Alūksnes, Amatas, Apes, Ādažu, Baldones, Carnikavas, Cesvaines, Grobiņas, Ikšķiles, Jēkabpils, Krimuldas, Ķekavas, Raunas, Rēzeknes, Riebiņu, Rugāju, Salaspils novada, Jēkabpils un Jūrmalas pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁴⁴ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 3.apakšpunkts, Likumā par budžetu un finanšu vadību lietotie termini, 30.panta pirmā, 1^l un trešā daļa, MK 15.10.2013. noteikumu Nr.1115 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā līdz 29.06.2018.) 24., 32., 38. un 43.punkts, MK 19.06.2018. noteikumu Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā no 01.07.2018.) 5., 14., 26. un 32.punkts.
- ⁷⁴⁵ MK 19.06.2018. noteikumu Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 26.punkts.
- ⁷⁴⁶ Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" pieņemti 01.06.2017.
- ⁷⁴⁷ MK 19.06.2018. noteikumu Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā no 30.06.2018.) 144.punkts un MK 15.10.2013. noteikumu Nr.1115 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā līdz 29.06.2018.) 21.1.apakšpunkts.
- ⁷⁴⁸ Rīgas pilsētas un Aknīstes novada, Apes novada, Baltinavas novada, Garkalnes novada, Ilūkstes novada, Jaunpiebalgas novada, Jēkabpils novada, Ķeguma novada, Madonas novada, Raunas novada, Riebiņu novada, Rugāju novada, Sējas novada, Smiltenes novada, Valkas novada, Vārkavas novada un Vecpiebalgas novada pašvaldība.
- ⁷⁴⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības 21.03.2019. elektroniskā pasta vēstule.
- ⁷⁵⁰ Alsungas novada, Dagdas novada, Dobeles novada, Līgatnes novada, Naukšēnu novada un Preiļu novada pašvaldība.
- ⁷⁵¹ Naukšēnu novada domes 2009.gada saistošie noteikumu Nr.1 "Naukšēnu novada pašvaldības nolikums" 6.punkts (ar 18.04.2018. grozījumiem, protokols Nr.4, 4.§).
- ⁷⁵² Naukšēnu novada pašvaldības Vadības ziņojums Nr.3.11/200 Par Naukšēnu novada pašvaldības 2018.gada pārskatu.
- ⁷⁵³ Naukšēnu novada domes 2009.gada saistošie noteikumu Nr.1 "Naukšēnu novada pašvaldības nolikums" 6.punkts (ar 18.04.2018. grozījumiem, protokols Nr.4, 4.§).
- ⁷⁵⁴ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.pants.
- ⁷⁵⁵ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektā daļa, 11.panta otrā daļa.
- ⁷⁵⁶ Neimanis J., Labas pārvaldības princips, izdevums "Latvijas intereses Eiropas Savienībā", iespiests SIA "Dardedze hologrāfija", 2013/4, 16.lpp., http://www.tiesibsargs.lv/uploads/content/legacy/Laba_parvaldiba_Latvijas_intereses_ES-2013-4_netam.pdf, resurss skatīts 19.07.2019.
- ⁷⁵⁷ Laba pārvaldība, <http://www.tiesibsargs.lv/lv/pages/cilvektiesibas/laba-parvaldiba/laba-parvaldiba>, resurss skatīts 31.07.2019.
- ⁷⁵⁸ Publisko aģentūru likuma 27.panta trešās daļas 2.apakšpunkts.
- ⁷⁵⁹ Likumā par budžetu un finanšu vadību lietotie termini, 30.panta pirmā, 1^l un trešā daļa, MK 15.10.2013. noteikumu Nr.1115 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā līdz 29.06.2018.) 24., 38. un 43.punkts.
- ⁷⁶⁰ Publisko aģentūru likuma 27.panta trešās daļas 2.apakšpunkts.
- ⁷⁶¹ Daugavpils, Jēkabpils, Liepājas (2), Rēzeknes, Rīgas (4) pilsētas pašvaldības un Aizputes, Alūksnes (2), Apes, Balvu, Carnikavas, Cēsu (2), Daugavpils (2), Engures, Grobiņas, Gulbenes, Iecavas, Ikšķiles, Inčukalna, Jaunpils, Kandavas, Kokneses, Krāslavas (2), Krustpils, Kuldīgas (5), Ķekavas (3), Lielvārdes, Limbažu (2), Līgatnes, Mālpils, Ogres (3), Olaines, Rucavas, Saldus (2), Saulkrastu, Siguldas, Skrīveru, Skrundas, Stopiņu (2), Tukuma un Vecumnieku novada pašvaldības.
- ⁷⁶² Balvu, Carnikavas, Cēsu, Daugavpils, Grobiņas, Krustpils, Lielvārdes, Ogres, Rucavas, Skrundas, Stopiņu, Vecumnieku novada un Liepājas pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁶³ , Iecavas, Ikšķiles, Inčukalna , Kokneses, Krāslavas, Kuldīgas, Ķekavas, Līgatnes, Mālpils, Ogres, Olaines, Saldus, Saulkrastu un Tukuma novada, un Daugavpils un Rēzeknes pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁶⁴ "Daugavpils pilsētas pašvaldības tūrisma attīstības un informācijas aģentūra", Rēzeknes pilsētas pašvaldības aģentūra "Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs", Iecavas novada pašvaldības aģentūra "Iecavas veselības centrs", Ogres un Ikšķiles novadu pašvaldības aģentūra "Tūrisma, sporta un atpūtas kompleksa "Zilie kalni" attīstības aģentūra", Inčukalna novada pašvaldības aģentūra sociālās aprūpes māja "Gauja", Kokneses novada pašvaldības aģentūra "Kokneses Sporta centrs", Krāslavas novada pašvaldības aģentūra "Labiekārtošana K" un aģentūra "Krāslavas slimokase", Kuldīgas novada pašvaldības aģentūra "Kuldīgas kultūras centrs" un aģentūra "Sociālais dienests", Ķekavas novada pašvaldības aģentūra "Ķekavas ambulance", aģentūra "Ķekavas sociālās aprūpes centrs" un Ķekavas novada pašvaldības sporta aģentūra, Līgatnes novada pašvaldības aģentūra "Līgatnes novada Kultūras un tūrisma centrs", Mālpils novada pašvaldības aģentūra "Mālpils sociālais dienests", Olaines novada pašvaldības aģentūra "Olaines sociālais dienests", Saldus novada pašvaldības aģentūra "Sociālais Dienests" un aģentūra "Saldus tūrisma informācijas, kultūras un sporta centrs", Saulkrastu novada pašvaldības aģentūra "Saulkrastu kultūras un sporta centrs" (reorganizēta 2018.gada decembrī), Tukuma novada pašvaldības "Tukuma novada sociālais dienests", Ogres novada pašvaldības aģentūra "Rosme".
- ⁷⁶⁵ Aizputes, Alūksnes, Apes, Engures, Gulbenes, Jaunpils, Kandavas, Limbažu, Siguldas un Skrīveru novada un Jēkabpils pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁶⁶ Jēkabpils pilsētas pašvaldības aģentūra "Jēkabpils vēstures muzejs", Aizputes novada pašvaldības aģentūra "Sociālais dienests", Alūksnes novada pašvaldības aģentūra "SPODRA" un aģentūra "ALJA", Apes novada pašvaldības aģentūra "Komunālā saimniecība", Engures novada pašvaldības aģentūra "Šlokenbekas muiža", Gulbenes novada pašvaldības aģentūra "Gulbenes tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centrs", Jaunpils novada pašvaldības aģentūra "Jaunpils", Kandavas novada pašvaldības aģentūra "Kandavas novada sociālais dienests", Kuldīgas novada pašvaldības aģentūra "Kuldīgas Galvenā bibliotēka", aģentūra "Kuldīgas novada muzejs" un aģentūra "Kuldīgas attīstības aģentūra", Limbažu novada pašvaldības aģentūra "ALDA" un aģentūra "LAUTA", Siguldas novada pašvaldības aģentūra "Siguldas Attīstības aģentūra", Skrīveru novada pašvaldības aģentūra "Sociālās aprūpes centrs "Ziedugravas"".
- ⁷⁶⁷ Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra", aģentūra "Rīgas gaisma", aģentūra "Rīgas Pieminekļu aģentūra", aģentūra "Rīgas pilsētas arhitekta birojs".
- ⁷⁶⁸ <https://www.rigasgaisma.lv/noderiga-informacija/>, resurss skatīts 24.07.2019.
- ⁷⁶⁹ 18.06.2019. papildu vienošanās par grozījumiem pakalpojuma līgumam par revīzijas veikšanu Nr.DF-17-36-Ī.
- ⁷⁷⁰ Likuma "Par pašvaldībām" 99.pants.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁷⁷¹ Cesvaines, Lubānas un Varakļānu novadu apvienotās būvvaldes nolikums (stājas spēkā 01.06.2016.).
- ⁷⁷² Varakļānu novada pašvaldības finanšu pārskata skaidrojumu 6.lpp.
- ⁷⁷³ Revīzijas pakalpojumu likuma 26.pants.
- ⁷⁷⁴ Projekta uzsākšanas sanāksme RPA "Rīgas Gaisma" Rīgas pilsētas ielu apgaismojuma rekonstrukcijas procesa plāna (stratēģijas) izstrāde un tā realizācija, 16.05.2016. un Rīgas pašvaldība, Audit 2018, 26.02.2019.
- ⁷⁷⁵ Valsts kontroles 17.12.2018. vēstule Nr.11-2.3.1e/1085.
- ⁷⁷⁶ Zvērinātas revidentes 11.02.2019. elektroniskā pasta vēstule.
- ⁷⁷⁷ Te un turpmāk lietots atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma 26.panta otrās daļas 4.punktā minētajam skaidrojumam.
- ⁷⁷⁸ Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma".
- ⁷⁷⁹ SIA "Deloitte Audits Latvia" valdes locekles 13.03.2019. vēstule Valsts kontrolei.
- ⁷⁸⁰ MK 29.04.2003. noteikumu Nr.239 "Finanšu ministrijas nolikums" 5.punkts.
- ⁷⁸¹ Durbes un Naukšēnu novada un Daugavpils pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁸² Brocēnu, Lielvārdes, Ogres novada un Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁸³ Lielvārdes novada pašvaldība.
- ⁷⁸⁴ Naukšēnu novada un Daugavpils pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁸⁵ Lielvārdes, Ogres novada un Liepājas, Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁸⁶ Liepājas un Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁸⁷ Lielvārdes, Naukšēnu, Varakļānu novada un Daugavpils pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁸⁸ Līgatnes, Ogres novada un Liepājas, Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ⁷⁸⁹ Līgatnes un Ogres novada pašvaldība.
- ⁷⁹⁰ Zvērinātas revidentes Ingridas Latimiras (sertifikāts Nr.47) Neatkarīgu revidentu ziņojums par Aglonas novada pašvaldības 2017.gada finanšu pārskatu; Zvērinātas revidentes Guntas Darkevičicas (sertifikāts Nr.165) Neatkarīgu revidentu ziņojums par Līgatnes novada pašvaldības 2017.gada finanšu pārskatu; Zvērināta revidenta Aivara Rutka (sertifikāts Nr.18) Neatkarīgu revidentu ziņojums par Talsu novada pašvaldības 2017.gada finanšu pārskatu; Zvērinātas revidentes Austras Koklītes (sertifikāts Nr.78) Neatkarīgu revidentu ziņojums par Ventspils novada pašvaldības 2017.gada finanšu pārskatu.
- ⁷⁹¹ Zvērinātas revidentes Valentīnas Razuļevjas (sertifikāts Nr.196) Neatkarīgu revidentu ziņojums par Aglonas novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskatu; Zvērināta revidenta Māra Bierņa (sertifikāts Nr.148) Neatkarīgu revidentu ziņojums par Līgatnes novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskatu un Neatkarīgu revidentu ziņojums par Ventspils novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskatu; Zvērinātas revidentes Līgas Šķībeles (sertifikāts Nr.197) Neatkarīgu revidentu ziņojums par Talsu novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskatu.
- ⁷⁹² Neretas novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskata skaidrojumu Piezīme Nr.1.2.6.
- ⁷⁹³ Zvērināta revidenta Māra Bierņa (sertifikāts Nr.148) Neatkarīgu revidentu ziņojums par Neretas novada pašvaldības 2017.gada finanšu pārskatu un Neatkarīgu revidentu ziņojums par Neretas novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskatu.
- ⁷⁹⁴ Alsungas novada pašvaldības pamatlīdzekļu kartītes Nr.394/D9 un Nr.394/D21.
- ⁷⁹⁵ http://www.lrvk.gov.lv/uploads/reviziju-zinojumi/2013/5.1-2-32_2013/sgp-zinojums-publiskosanai-02-10-2014.pdf
- ⁷⁹⁶ <http://www.lrvk.gov.lv/citadeles-banka-pardosanas-darījuma-valdiba-pati-savu-lemumu-kilniece/>
- ⁷⁹⁷ <http://www.lrvk.gov.lv/citadeles-banka-pardosanas-darījuma-valdiba-pati-savu-lemumu-kilniece/>
- ⁷⁹⁸ <https://skaties.lv/zinas/bizness/ekonomika/fm-rigas-satiksme-ieklausana-valdibas-budzeta-deficita-2020-gada-fiskalo-telpu-samazina-par-72-miljoniem-euro/>; <https://skaties.lv/zinas/bizness/ekonomika/fm-rigas-satiksme-ieklausana-valdibas-budzeta-deficita-2020-gada-fiskalo-telpu-samazina-par-72-miljoniem-euro/>; <https://www.leta.lv/home/important/64BAE730-BA24-4FD0-8EC7-FBC0F080A40A/>
- ⁷⁹⁹ <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/lielaku-dotaciju-del-rigas-satiksme-valsts-budzeta-aprekinos-apedis-72-miljonus-euro.a329211/>
- ⁸⁰⁰ <http://www.lrvk.gov.lv/citadeles-banka-pardosanas-darījuma-valdiba-pati-savu-lemumu-kilniece/>
- ⁸⁰¹ MK 03.01.2017.noteikumu Nr. 2 "Noteikumi par statistisko klasifikāciju sarakstu un tajā iekļauto statistisko klasifikāciju ieviešanas, uzturēšanas un publicēšanas kārtību" pielikums.
- ⁸⁰² 2013.gada 21.maija Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā.
- ⁸⁰³ MK 10.12.2013.noteikumu Nr.1456 "Noteikumi par institucionālo sektoru klasifikāciju" 8.punkts.
- ⁸⁰⁴ MK 22.12.2015. noteikumu Nr.756 "Kārtība, kādā sagatavo vispārējās valdības budžeta deficīta un parāda notifikāciju" 3.punkts.
- ⁸⁰⁵ Fiskālās disciplīnas likuma 5.pants trešā daļa.
- ⁸⁰⁶ Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.2 pants.
- ⁸⁰⁷ MK 10.12.2013.noteikumu Nr.1456 "Noteikumi par institucionālo sektoru klasifikāciju" 7.punkts.
- ⁸⁰⁸ https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/data/LV/apraksts_18_04_2019.pdf.
- ⁸⁰⁹ <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/galvenie-raditaji/iekszemes-kopprodukts-un-kopeja-pievienota-vertiba>
- ⁸¹⁰ Noguldījumu garantiju likums 3.panta pirmā daļa un 23.panta pirmās daļas 3.punkts.
- ⁸¹¹ Valsts kontroles 01.10.2015. revīzijas ziņojums Nr.2.4.1-39-2/2014 "Par Latvijas Republikas 2014.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem", 153.lpp.
- ⁸¹² Valsts kontroles 01.10.2015. revīzijas ziņojums Nr.2.4.1-39-2/2014 "Par Latvijas Republikas 2014.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem", 153.lpp. un 03.10.2017. ziņojums Nr.2.4.1-38-2/2016 "Par Latvijas Republikas 2016.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem", 125.lpp.
- ⁸¹³ MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām", 39.-40. punkts.
- ⁸¹⁴ Informācijas tehnoloģiju drošības likums, 8.pants; MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām".
- ⁸¹⁵ MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām", 5.punkts.
- ⁸¹⁶ MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām", 6.-8., 11., 15., 19., 28.-29., 34., 39.-40. punkts.
- ⁸¹⁷ VID informācijas sistēmu drošības politika, apstiprināta ar VID 27.12.2016. rīkojumu Nr. 1817; VID 27.12.2016. iekšējie noteikumi Nr. 71 "Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības noteikumi"; VID 23.03.2018. iekšējie noteikumi Nr. 23 "Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu lietošanas noteikumi"; VID 08.06.2017. iekšējie noteikumi Nr. 30 "Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības risku vadības kārtība"; VID 21.12.2017. iekšējie noteikumi Nr. 88 "Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu darbības nepārtrauktības un atjaunošanas plāns".

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁸¹⁸ VID informācijas sistēmu drošības politika, apstiprināta ar VID 27.12.2016. rīkojumu Nr. 1817; 10.punkts; VID 23.03.2018. iekšējie noteikumi Nr. 23 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu lietošanas noteikumi”, 1.punkts; VID 27.12.2016. iekšējie noteikumi Nr. 71 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības noteikumi”, 4.-6.punkts; VID 21.12.2017. iekšējie noteikumi Nr.88 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu darbības nepārtrauktības un atjaunošanas plāns”, 4. punkts.
- ⁸¹⁹ MK 09.07.2015. noteikumu projekta „Kārtība, kādā valsts un pašvaldību institūcijas nodrošina informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu, tajā skaitā valsts informācijas sistēmu, atbilstību minimālajām drošības prasībām” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ⁸²⁰ VID informācijas sistēmu drošības politika, apstiprināta ar VID 27.12.2016. rīkojumu Nr. 1817, 25.-27. punkts.
- ⁸²¹ MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām", 6. punkts.
- ⁸²² VID 17.04.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ⁸²³ VID 07.11.2018. rīkojums Nr. 311 “Par Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu pakalpojumu kataloga apstiprināšanu”.
- ⁸²⁴ VID 11.01.2019. elektroniski sniegtā informācija un VID 14.11.2012. iekšējie noteikumi Nr. 40 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu incidentu reģistrācijas un pārvaldes kārtība” 6.-7.punkts.
- ⁸²⁵ VID informācijas sistēmu drošības politika, apstiprināta ar VID 27.12.2016. rīkojumu Nr. 1817, 30.punkts; VID 08.06.2017. iekšējie noteikumi Nr. 30 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības risku vadības kārtība”, 8., 10.-11. punkts; VID 27.12.2016. iekšējie noteikumi Nr. 71 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības noteikumi”, 22. punkts.
- ⁸²⁶ Valsts kontroles 03.10.2017. ziņojums Nr.2.4.1-38-2/2016 “Par Latvijas Republikas 2016.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”, 125.lpp.
- ⁸²⁷ VID 27.12.2016. iekšējie noteikumi Nr. 71 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības noteikumi”, 23. punkts.
- ⁸²⁸ VID 2018.gada IS apraudējumi un risku pārvaldības plāns (atbilstoši VID JAMA sistēmā 02.05.2019. pieejamai informācijai).
- ⁸²⁹ MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām", 12.,19.punkts.
- ⁸³⁰ VID informācijas sistēmu drošības politika, apstiprināta ar VID 27.12.2016. rīkojumu Nr. 1817, 20. punkts; VID 27.12.2016. iekšējie noteikumi Nr. 71 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības noteikumi”, 10.12. apakšpunkts.
- ⁸³¹ Starp VID un SIA “Corporate Consulting” 07.08.2015. noslēgts līgums Nr. FM VID 2014/272 par VID informācija sistēmu drošības un veiktspējas pārbaudēm (auditiem). VID tīmekļa vietnē norādīta informācija par noslēgto līgumu iepirkuma Nr. FM VID 2018/035 ietvaros.
- ⁸³² MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām"; 5., 12., 19.punkts.
- ⁸³³ VID 28.01.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ⁸³⁴ VID 21.12.2017. iekšējie noteikumi Nr. 88 “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu darbības nepārtrauktības un atjaunošanas plāns”, 6.punkts.
- ⁸³⁵ MK 28.07.2015. noteikumi Nr. 442 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām", 5., 12., 19.punkts.
- ⁸³⁶ Ar attīstības izdevumiem tiek saprasti valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības izdevumi, ja MK ir pieņemts lēmums par prioritārajiem pasākumiem atbilstoši MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 “Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 8.2.apakšpunktam.
- ⁸³⁷ Lietderības revīzijas ziņojums “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums” <http://www.lrvk.gov.lv/revizija/budzeta-planosana-latvija-vai-esosa-pieeja-ir-efektiva/>.
- ⁸³⁸ Lietderības revīzijas ziņojums “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums” 56.lpp., <http://www.lrvk.gov.lv/revizija/budzeta-planosana-latvija-vai-esosa-pieeja-ir-efektiva/>.
- ⁸³⁹ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 “Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- ⁸⁴⁰ Valsts kontroles 17.10.2018 e-pasta vēstule “Informatīvā ziņojuma projekts _ Valsts kontroles komentāri”.
- ⁸⁴¹ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 “Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- ⁸⁴² Lietderības revīzijas ziņojums “Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums”, 39.lpp., <http://www.lrvk.gov.lv/revizija/budzeta-planosana-latvija-vai-esosa-pieeja-ir-efektiva/>.
- ⁸⁴³ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 “Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- ⁸⁴⁴ Finanšu ministrijas informatīvais ziņojums "Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2018.gadam un ietvaram 2018.–2020.gadam" (MK 08.09.2017.sēdes protokols Nr.44 1.§); informatīvais ziņojums "Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2018.gadam un ietvaram 2018.–2020.gadam" (MK 12.09.2017.sēdes protokols Nr.45 53.§); informatīvais ziņojums "Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2018.gadam un ietvaram 2018.–2020.gadam" (MK 14.09.2017.sēdes protokols Nr.46 3.§).
- ⁸⁴⁵ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 “Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- ⁸⁴⁶ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 10.- 19.punkts.
- ⁸⁴⁷ MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 8.punkts.
- ⁸⁴⁸ MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”, V. nodaļa “Valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības daļas noteikšana”.
- ⁸⁴⁹ Latvijas Republikas Satversmes 66.panta pirmā daļa.
- ⁸⁵⁰ Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.1 panta pirmā daļa.
- ⁸⁵¹ MK 17.04.2017. sēdes protokola Nr.19 35.§ 7.punkts.
- ⁸⁵² MK 22.08.2017. sēdes protokola Nr.40 43.§ 5.punkts.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁸⁵³ Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.¹panta pirmā daļa un MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 22.punkts.
- ⁸⁵⁴ MK 17.04.2017. sēdes protokola Nr.19 35.§ 8.punkts.
- ⁸⁵⁵ MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 1.pielikums.
- ⁸⁵⁶ Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.¹panta otrā daļa.
- ⁸⁵⁷ MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 38.punkts.
- ⁸⁵⁸ Atbilstoši PKC 06.06.2017. rīkojumā Nr.1.2-14/2 noteiktajai kārtībai PKC nevērtē neatkarīgo iestāžu, t.i., Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, zemesgrāmatu nodaļu, rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu, Valsts kontroles, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes, Tiesībsarga biroja, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas un Ģenerālprokuratūras sagatavotos pieteikumus par prioritāriem pasākumiem.
- ⁸⁵⁹ Ministriju, SIF un KNAB pieteikumi, kam vidēja termiņa budžeta ietvarā 2018.-2020.gadam ir pieprasīts finansējums 2018.gadam.
- ⁸⁶⁰ Veselības ministrijas informatīvais ziņojums "Par veselības reformas pasākumu īstenošanu 2018.gadā", 3.lpp, (MK 19.12.2017. sēdes protokols Nr.63 66.§.)
- ⁸⁶¹ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam".
- ⁸⁶² Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.¹panta ceturta daļa un MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 40., 41. un 43.punkts.
- ⁸⁶³ Lietderības revīzijas ziņojuma "Budžeta vadības sistēmas efektivitāte: 1.daļa – budžeta plānošanas cikla efektivitātes izvērtējums” 39.lpp., <http://www.lrvk.gov.lv/revizija/budzeta-planosana-latvija-vai-esosa-pieejja-ir-efektiva/>.
- ⁸⁶⁴ MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” V nodaļa.
- ⁸⁶⁵ Prioritārais pasākums "Ekspertu piesaiste reformu novērtēšanai un kapacitātes stiprināšana" un prioritārais pasākums "Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmas (turpmāk-URIS) modernizācija".
- ⁸⁶⁶ Finanšu ministrijas informatīvais ziņojums "Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2018.gadam un ietvaram 2018.-2020.gadam" (MK 08.09.2017.sēdes protokols Nr.44 1.§); informatīvais ziņojums "Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2018.gadam un ietvaram 2018.-2020.gadam" (MK 12.09.2017.sēdes protokols Nr.45 53.§); informatīvais ziņojums "Par fiskālās telpas pasākumiem un izdevumiem prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2018.gadam un ietvaram 2018.-2020.gadam" (MK 14.09.2017.sēdes protokols Nr.46 3.§).
- ⁸⁶⁷ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam".
- ⁸⁶⁸ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā un piektā daļa.
- ⁸⁶⁹ Ekonomikas, Finanšu, Iekšlietu, Izglītības un zinātnes un Labklājības ministrijā, MK, LR Prokuratūra, Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē, Satiksmes ministrijā, Tiesībsarga birojā, Tieslietu, Veselības un Zemkopības ministrijā
- ⁸⁷⁰ Ar attīstības izdevumiem tiek saprasti valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības izdevumi, ja MK ir pieņemts lēmums par prioritārajiem pasākumiem atbilstoši MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 8.2.punktam.
- ⁸⁷¹ Ekonomikas, Finanšu, Iekšlietu, Izglītības un zinātnes un Labklājības ministrijā, MK, LR Prokuratūra, Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē, Satiksmes ministrijā, Tiesībsarga birojā, Tieslietu, Veselības un Zemkopības ministrijā
- ⁸⁷² Ekonomikas ministrijā, Finanšu ministrijā, Iekšlietu ministrijā, Labklājības ministrijā, MK, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes Satiksmes ministrijā, Tieslietu ministrijā, Veselības ministrijā.
- ⁸⁷³ Satiksmes ministrijā, Tieslietu ministrijā.
- ⁸⁷⁴ Iekšlietu ministrijā 1 222 627 *euro*, Izglītības un zinātnes ministrijā 1 500 000 *euro*, t.sk. 800 000 *euro* attīstības izdevumi un 700 000 *euro* "deputātu kvotas" Labklājības ministrijā 850 000 *euro*, Satiksmes ministrijā 2 000 000 *euro*, Tieslietu ministrijā 297 200 *euro*.
- ⁸⁷⁵ Izglītības un zinātnes ministrijā 537 485 *euro*, t.sk. 398 430 *euro* attīstības izdevumi un 139 055 *euro* "deputātu kvotas", Labklājības ministrijā 116 318 *euro*, Prokuratūrā 90 476 *euro*, Tieslietu ministrijā 55 861 *euro*.
- ⁸⁷⁶ Izglītības un zinātnes ministrijā 122 585 *euro*, Labklājības ministrijā 16 835 *euro*, resors "Ministru kabinets" 29 360 *euro*; Veselības ministrijā 231 725 *euro*.
- ⁸⁷⁷ Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš".
- ⁸⁷⁸ Labklājības ministrijā 80 000 *euro*, MK 60 843 *euro*, Tiesībsarga birojā 53 128 *euro*, Tieslietu ministrijā 111 427 *euro*.
- ⁸⁷⁹ Noteikumu projekts "Grozījumi MK 2012.gada 11.decembra noteikumos Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam", Valsts sekretāru sanāksmes protokols Nr.24.19.§.
- ⁸⁸⁰ Likums par budžetu un finanšu vadību.
- ⁸⁸¹ Noteikumu projekta "Grozījumi MK 2012.gada 11.decembra noteikumos Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam", 13.5.punkts, Valsts sekretāru sanāksmes protokols Nr.24.19.§.
- ⁸⁸² Matrica ir izveidota, lai ministrijas, veicot valsts budžeta izdevumu analīzi pēc vienota parauga un vienādiem vērtēšanas kritērijiem, varētu novērtēt programmu/apakšprogrammu aktualitāti (vai pārskatīšanas objekts ir aktuāls?) un sniegumu (vai tiek veikti pārskatīšanas objekta īstenošanas efektivitātes uzlabošanas pasākumi?).
- ⁸⁸³ Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.³panta pirmā daļa.
- ⁸⁸⁴ Finanšu ministrijas informatīvais ziņojums "Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020., 2021. un 2022. gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2020. gadam" izstrādes procesā".

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁸⁸⁵ Attiecībā uz Valsts kontroles konstatēto, ka minētā prioritārā pasākuma ietvaros 2018. gadā izlietotais finansējums daļēji nav izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, jo, piemēram, piemaksas par papildus darbu nav uzskatāmas par motivāciju, Labklājības ministrija uzskata, ka motivācija ir atbildība kopumā (konkurētspējīgs atalgojums + prēmijas + piemaksas + sociālās garantijas).
- ⁸⁸⁶ No "Adopcijas un audžuģimeņu atbalsta, sociālās palīdzības metodiskās vadības ģimenēm ar bērniem, pakalpojumu kvalitātes kontroles procesa pilnveidošana, nodrošinot finansiālu motivāciju darbiniekiem un nepieciešamā ārpakalpojuma piesaisti" uz "Adopcijas un audžuģimeņu atbalsta, sociālās palīdzības metodiskās vadības ģimenēm ar bērniem, pakalpojumu kvalitātes kontroles procesa pilnveidošana" un no "Bērnu tiesību aizsardzības funkcijas nodrošināšana un kvalitātes paaugstināšana, nodrošinot finansiālu motivāciju darbiniekiem, par sasniegtajiem rezultātiem, sekmējot bez vecāku aprūpes palikušu bērnu nonākšanu ģimeniskā vidē" uz "Bērnu tiesību aizsardzības funkcijas nodrošināšana un kvalitātes paaugstināšana, sekmējot bez vecāku aprūpes palikušu bērnu nonākšanu ģimeniskā vidē".
- ⁸⁸⁷ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā un piektā daļa.
- ⁸⁸⁸ Latvijas Republikas Satversmes 66.panta pirmā daļa.
- ⁸⁸⁹ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam".
- ⁸⁹⁰ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta desmitā daļa.
- ⁸⁹¹ MK 30.12.2014. rīkojums Nr.827 "Par Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādņēm 2014.–2020. gadam".
- ⁸⁹² MK 10.04.2018. instrukcija Nr.2 "Instrukcija par valsts budžeta izpildes analīzi".
- ⁸⁹³ Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.panta pirmā daļa un MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam" 22.punkts.
- ⁸⁹⁴ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā un piektā daļa.
- ⁸⁹⁵ MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms un maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam".
- ⁸⁹⁶ Valsts kontroles 30.04.2019. atzinums "Par Kultūras ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību", skatīt: http://www.lrvk.gov.lv/uploads/reviziju-zinojumi/2018/2.4.1-30_2018/Atzinums-Kulturas%20ministrija-20190430.pdf.
- ⁸⁹⁷ Valsts kontroles 30.04.2019. revīzijas Nr.2.4.1-30/2018 ziņojums "Par Kultūras ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību", skatīt: http://www.lrvk.gov.lv/uploads/reviziju-zinojumi/2018/2.4.1-30_2018/Revizijas%20zinojums-Kulturas%20ministrija-20190430.pdf.
- ⁸⁹⁸ Valsts kontroles 30.04.2019. revīzijas Nr.2.4.1-30/2018 ziņojums "Par Kultūras ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību" 46lpp., skatīt: http://www.lrvk.gov.lv/uploads/reviziju-zinojumi/2018/2.4.1-30_2018/Revizijas%20zinojums-Kulturas%20ministrija-20190430.pdf.
- ⁸⁹⁹ Kultūras ministrijas informatīvais ziņojums „Par Latvijas valsts simtgades svinību pasākumu plānu 2017. – 2021. gadam”, pieņemts zināšanai Ministru kabinetā 13.12.2016. (prot.Nr.68, 69.§).
- ⁹⁰⁰ Ministru kabineta 13.12.2016. rīkojums Nr.769 "Par Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017. –2021.gadam īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējumu sadalījumu", Ministru kabineta 21.08.2018. noteikumi Nr. 529 "Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta līdzekļu finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018.gada 1.septembra līdz 2018.gada 31.decembrim".
- ⁹⁰¹ Kultūras ministrijas 12.12.2016. informatīvais ziņojums "Par Latvijas valsts simtgades pasākumu plānu 2017.–2021.gadam", Ministru kabinetā pieņemts zināšanai 13.12.2016.
- ⁹⁰² Aizsardzības, Ārlietu, Ekonomikas, Finanšu, Iekšlietu, Izglītības un zinātnes, Kultūras, Labklājības Tieslietu, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības un Veselības un Zemkopības ministrijā, Ministru kabinetā, Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē un Valsts prezidenta kancelejā.
- ⁹⁰³ Piemēram, <https://www.delfi.lv/kultura/news/cultureenvironment/melbarde-lepojas-ar-latvijas-skolas-somu-lielakais-izaicinajums-nozare-stradajoso-atalgojums?d?id=51203413> (skatīts 13.08.2019.).
- ⁹⁰⁴ Netika īstenota Nacionālajā pasākumu plānā norādītā aktivitāte *Ilgstošās sociālās aprūpes institūcijās dzīvojošo personu, kuras sasniegušas 100 un vairāk gadu godināšana*, jo Valsts sociālās aprūpes centros nebija personu, kuras sasniegušas 100 un vairāk gadus.
- ⁹⁰⁵ Netika īstenota Nacionālajā pasākumu plānā norādītā aktivitāte "Svinīgais svētku koncerts Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars". Par izmaiņām aktivitātes īstenošanā tika informēta Kultūras ministrija.
- ⁹⁰⁶ Kultūras ministrijas 15.04.2019. e-pasta vēstule "Papildus informācija".
- ⁹⁰⁷ Kultūras ministrijas 12.12.2016. informatīvais ziņojums "Par Latvijas valsts simtgades pasākumu plānu 2017.–2021.gadam", Ministru kabinetā pieņemts zināšanai 13.12.2016.
- ⁹⁰⁸ Kultūras ministrijas 15.02.2019. vēstule Nr. 10.1-1/351 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-30/2018".
- ⁹⁰⁹ Kultūras ministrijas 15.02.2019. vēstule Nr. 10.1-1/351 "Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-30/2018".
- ⁹¹⁰ Aktivitāšu grupēšanu veica revidenti.
- ⁹¹¹ Aktivitātes sagrupēja resori.
- ⁹¹² Finanšu ministrija līdz 2019.gada beigām ikgadējā budžeta izdevumu pārskatīšanā vērtēs resoru Simtgades pasākumiem izlietoto finansējumu ar mērķi resoru bāzes izdevumos konstatēt iespējamās finanšu rezerves vai neatbilstošu finanšu plānošanu.
- ⁹¹³ Revīzijas noslēgumā Finanšu ministrija sniedza skaidrojumu par datu atšķirībām: "Attiecībā uz IZM aktivitāti "Pasākumu kopums "100 gadi Latvijas zinātnē"", no valsts budžeta plānotais finansējums 2018.gadam ir 49 086 euro (kas tika faktiski apgūts), kā arī tika piesaistīts pašfinansējums 193 075 euro. Pašfinansējuma avots ir ERAF projekts Nr. 1.1.1.5/17/002 "Integrētie nacionālā līmeņa pasākumi Latvijas pētniecības un attīstības interešu pārstāvēšanas stiprināšanai Eiropas pētniecības telpā" un IV Pasaules latviešu zinātnieku kongresa dalībnieku dalības maksa".
- ⁹¹⁴ XI Gaismas festivāls "Staro Rīga 2018", Gaismas un mūzikas uzvedums "Sauls mūžs", Vides mākslas objekts "GODA VĀRTI", "Latvijas skolas soma" atklāšanas pasākums Rīgā, Līgo, Rīga! Līgo, Latvija!, Brīvības ielas stāsti, Svētku pasākums 11.novembra krastmalā, Radošie stropi Rīgā – Latvijai, Jauniešu iniciatīvas projekts "Izglītības iestāžu teritoriju apzaļumošana", Baltijas valstu simtgades svinības.
- ⁹¹⁵ Gaismas un mūzikas uzvedums "Sauls mūžs" 11.novembra krastmalā un Vides mākslas objekts "GODA VĀRTI".
- ⁹¹⁶ Rīgas domes Finanšu departamenta 15.04.2019. e-pasta vēstule Nr.11-2.3.1e/355.
- ⁹¹⁷ Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 241 "Kultūras ministrijas nolikums".
- ⁹¹⁸ Kultūras ministrijas darbības stratēģija 2017.-2019.gadam, apstiprināta 17.06.2017. https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/KM_dokumenti/KMstrat_2017-2019_27062017.pdf.
- ⁹¹⁹ Ministru kabineta 2016. gada 13. decembra rīkojums Nr. 769 "Par Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017.–2021. gadam īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadalījumu". <https://likumi.lv/ta/id/287444>.
- ⁹²⁰ Ministru kabineta 2016. gada 13. decembra rīkojums Nr. 769 "Par Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017.–2021. gadam īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadalījumu". <https://likumi.lv/ta/id/287444>.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁹²¹ Valsts kontroles finanšu revīzijas ziņojums "Par Kultūras ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību".
- ⁹²² Kultūras ministrijas 31.08.2017. iekšējie noteikumi Nr. 2.5.-4-25 "Latvijas valsts simtgades pasākumu finanšu plānošanas un izlietojuma uzraudzības kārtība".
- ⁹²³ Valsts kontroles 29.04.2019. revīzijas Nr. Nr.2.4.1-31/2018 ziņojums "Par Labklājības ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību".
- ⁹²⁴ Ministru kabineta 21.08.2018. noteikumi Nr. 529 "Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta līdzekļu finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018.gada 1.septembra līdz 2018.gada 31.decembrim".
- ⁹²⁵ Pēc papildus iesniegtās informācijas pārbaudes Valsts kontrole vēleiz konstatēja, ka lai gan tiek pieprasīta papildus informācija, tomēr nav nodrošināta pietiekama uzraudzība pār piešķirtā finansējuma izlietojumu, jo netiek pieprasīti dokumentāri pierādījumi, bet tikai uz telefonsarunā sniegtās informācijas pamata tiek apstiprināti izdevumi.
- ⁹²⁶ Valsts kontroles 30.04.2019. revīzijas Nr.2.4.1-30/2018 ziņojums "Par Kultūras ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību" 38lpp., skatīt: http://www.lrvk.gov.lv/uploads/reviziju-zinojumi/2018/2.4.1-30_2018/Revizijas%20zinojums-Kulturas%20ministrija-20190430.pdf.
- ⁹²⁷ pēc oficiālajiem datiem no www.viis.lv.
- ⁹²⁸ 20.06.2018. Saeimas lēmums.
- ⁹²⁹ Ministru kabineta 12.06.2018. rīkojums Nr. 263 "Par apropriāciju pārdali".
- ⁹³⁰ Pētījumu centra "SKDS" veiktās Latvijas iedzīvotāju aptaujas rezultāti "Latvijas iedzīvotāju vērtējums par Latvijas 100gades svinību pasākumiem un ar tiem saistītiem tēriņiem", 2019.gada februāris.
- ⁹³¹ kolektīvais iesniegums LR Saeimai, 10.08.2018.
- ⁹³² Igaunija 2013.gads, Lietuva 2010.gads
- ⁹³³ Jo abi projekti atbilst projekta pazīmēm – veiktās aktivitātes veido unikālu procesu kompleksu ar augstu sarežģītības pakāpi, un aktivitātēm kopumā ir noteikts mērķis, kura sasniegšanai tiek veiktas koordinētas un kontrolētas darbības, ar noteiktu budžetu un sākuma un beigu datumu.
- ⁹³⁴ Projektu vadības institūta metodoloģija "A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide) 5th edition".
- ⁹³⁵ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.pants un Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā daļa.
- ⁹³⁶ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ⁹³⁷ Report from the Commission to the Council and the European Parliament. Towards implementing harmonised public sector accounting standards in Member States. The suitability of IPSAS for the Member States (06.03.2013.)
- ⁹³⁸ Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes protokols Nr.13.
- ⁹³⁹ Valsts kases 05.06.2015. protokols Nr.1, 2.punkts.
- ⁹⁴⁰ Projektu vadības institūta metodoloģija "A Guide to the Project management body of knowledge (PMBOK Guide) 5th edition" un Latvijas standarts LVS ISO 21500:2016 "Projektu vadības vadlīnijas".
- ⁹⁴¹ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.pants un Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā daļa.
- ⁹⁴² Projektu vadības institūta metodoloģija "A Guide to the Project management body of knowledge (PMBOK Guide) 5th edition" un Latvijas standarts LVS ISO 21500:2016 "Projektu vadības vadlīnijas".
- ⁹⁴³ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ⁹⁴⁴ Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes sēdē Nr.13 apstiprinātais projekta plāns.
- ⁹⁴⁵ Projektu vadības institūta metodoloģija "A Guide to the Project management body of knowledge (PMBOK Guide) 5th edition" un Latvijas standarts LVS ISO 21500:2016 "Projektu vadības vadlīnijas".
- ⁹⁴⁶ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ⁹⁴⁷ Valsts kases 10.07.2014. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata", 1.pielikums.
- ⁹⁴⁸ Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātā koncepcija "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību".
- ⁹⁴⁹ Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokolā Nr.42 37.§ norādītais informatīvais ziņojums.
- ⁹⁵⁰ Valsts kases 04.06.2015. noslēgtā līguma Nr.VKI/K/15/281 ar SIA "Ernst&Young Baltics" ietvaros 31.10.2018. saņemtais darbu izpildes akts par 3.nodevuma izpildi.
- ⁹⁵¹ Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātā koncepcija "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību" un Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokolā Nr.42 37.§ norādītais informatīvais ziņojums.
- ⁹⁵² Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātā koncepcija "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību".
- ⁹⁵³ Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokolā Nr.42 37.§ norādītais informatīvais ziņojums.
- ⁹⁵⁴ Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātās koncepcijas "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību" 48.lp.
- ⁹⁵⁵ Šeit un turpmāk izmantots LB valūtas kurss 1 euro = 0,701804 lati.
- ⁹⁵⁶ Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātās koncepcijas "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību" 49.lp.
- ⁹⁵⁷ Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātās koncepcijas "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību" 56.lp.
- ⁹⁵⁸ Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātā koncepcija "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību".
- ⁹⁵⁹ Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokola Nr.42 37.§ norādītā informatīvais ziņojuma 4.lpp.
- ⁹⁶⁰ Eiropas Padomes 08.11.2011. direktīva Nr.2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām.
- ⁹⁶¹ Ernst&Young "Overview and comparison of public accounting and auditing practices in the 27 EU Member States" prepared for Eurostat, 19.12.2012., 23 lpp.
- ⁹⁶² Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokola Nr.42 37.§ norādītā informatīvais ziņojuma 4.lpp.
- ⁹⁶³ Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokola Nr.42 37.§ norādītā informatīvais ziņojuma 5.lpp.
- ⁹⁶⁴ Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokola Nr.42 37.§ norādītā informatīvais ziņojuma 6.lpp.
- ⁹⁶⁵ Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokola Nr.42 37.§ norādītā informatīvais ziņojuma 6.lpp.
- ⁹⁶⁶ Valsts kases atklātais konkurss Nr. VK/2012/18 "Par konsultāciju sniegšanu publiskā sektora gada pārskata un skaidrojumu sagatavošanā".
- ⁹⁶⁷ Valsts kases 07.05.2013. vēstules Nr.1-5.4/659 "Par priekšlikumiem jaunu politikas iniciatīvu īstenošanai 2014.-2016.gadā" 1.pielikums.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ⁹⁶⁸ Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātā koncepcija "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību".
- ⁹⁶⁹ Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokola Nr.42 37.§ norādītā informatīvais ziņojuma 6.lpp.
- ⁹⁷⁰ Valsts kases darbības stratēģija 2014. – 2016.gadam.
- ⁹⁷¹ Valsts kases 07.05.2013. vēstules Nr.1-5.4/659 1.pielikums.
- ⁹⁷² Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātā koncepcija "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību".
- ⁹⁷³ Valsts kases Iekšējā audita departamenta direktores vietnieces 01.04.2019. e-pasta pielikums.
- ⁹⁷⁴ Valsts kases 07.05.2013. vēstules Nr.1-5.4/659 "Par priekšlikumiem jaunu politikas iniciatīvu īstenošanai 2014.-2016.gadā" 1.pielikums.
- ⁹⁷⁵ Ministru kabineta 14.10.2014. sēdes protokols Nr.55.
- ⁹⁷⁶ Ministru kabineta 10.11.2014. sēdes protokols Nr.61.
- ⁹⁷⁷ Valsts kontroles pārstāvju intervija ar Valsts kases Pārskatu departamenta direktori, 12.12.2018.
- ⁹⁷⁸ Valsts kontroles pārstāvju intervija ar Valsts kases Pārskatu departamenta direktori, 12.12.2018.
- ⁹⁷⁹ Likuma „Par valsts budžetu 2015.gadam” budžeta paskaidrojumi, likuma „Par valsts budžetu 2016.gadam” budžeta paskaidrojumi, likuma „Par valsts budžetu 2017.gadam” budžeta paskaidrojumi, likuma „Par valsts budžetu 2018.gadam” budžeta paskaidrojumi un likuma „Par valsts budžetu 2019.gadam” budžeta paskaidrojumi Finanšu ministrijas apakšprogrammas 31.01.00 “Budžeta izpilde” ietvaros.
- ⁹⁸⁰ Valsts kases Iekšējā audita departamenta direktores vietnieces 22.05.2019. e-pasta vēstule.
- ⁹⁸¹ Valsts kases Iekšējā audita departamenta direktores vietnieces 22.05.2019. e-pasta vēstule.
- ⁹⁸² Valsts kases Pārskatu departamenta 15.12.2014. vēstule Nr.8-5.10/14 Vadības komitejai “Par iepirkuma procedūras organizēšanu”.
- ⁹⁸³ Ministru kabineta 10.11.2014. protokola Nr.61 28. § 9.punkts.
- ⁹⁸⁴ Valsts kases 07.01.2015. rīkojums Nr.2 “Par iepirkuma komisijas izveidošanu”.
- ⁹⁸⁵ Valsts kases 23.01.2015. iepirkuma komisijas sēdes protokols Nr.2.
- ⁹⁸⁶ Valsts kases 17.02.2015. atklāta konkursa “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana” VK/2015/01/ ieinteresēto piegādātāju sanāksmes protokola Nr.3 3.1.apakšpunkts.
- ⁹⁸⁷ Valsts kases 14.04.2015. atklāta konkursa “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana” VK/2015/01 komisijas sēdes Nr.10 protokols.
- ⁹⁸⁸ Atklāta konkursa “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana” nolikuma tehniskajā specifikācijā 1.apakšuzdevums paredz veikt padziļinātu analīzi un sagatavot rakstveida ziņojumu par Latvijas normatīvo aktu budžeta un finanšu jomā atbilstību SPSGS prasībām (1.noddevums).
- ⁹⁸⁹ Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes protokols Nr.13.
- ⁹⁹⁰ Valsts kases 05.06.2015. protokols Nr.1, 2.punkts.
- ⁹⁹¹ Valsts kases 10.07.2014 “Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata”, 14.lpp.
- ⁹⁹² Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes protokola Nr.13 1.pielikums.
- ⁹⁹³ Valsts kases 10.07.2014 “Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata”, 2.pielikums.
- ⁹⁹⁴ Valsts kases 05.06.2015. apstiprinātā projekta plāna 1.pielikums.
- ⁹⁹⁵ Valsts kases 08.03.2019. Vadības komitejai iesniegtā projekta progresa pārskata pielikums “Grozījumi Valsts kases 05.06.2015. apstiprinātajā plānā nr.57”.
- ⁹⁹⁶ Valsts kases 13.04.2018. Vadības komitejas sanāksmes protokols Nr.12.
- ⁹⁹⁷ Valsts kases Iekšējā audita departamenta direktores vietnieces 05.08.2019. e-pasta vēstule.
- ⁹⁹⁸ Vadības komitejai 10.04.2018. iesniegtais projekta progresa pārskats Nr.25-19.17/14.
- ⁹⁹⁹ Publiskā sektora grāmatvedības uzskaites sistēmas reforma Lietuvā, <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1001617/1012817/session3-Ingrida-Muckute-MF-Lithuania.pdf>, resurss skafīts 16.08.2019.
- ¹⁰⁰⁰ Finanšu ministrijas 11.09.2019. vēstules Nr.1.2-8/15-2/4224 “Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijā Nr.2.4.1-23/2018” 2.pielikuma 29.lpp
- ¹⁰⁰¹ 10.01.2019. ziņojums Vadības komitejai Nr.25-19.17/17 “Projekta “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana” progresa pārskats.
- ¹⁰⁰² Valsts kases 13.04.2018. Vadības komitejas sanāksmes protokols Nr.12.
- ¹⁰⁰³ 10.01.2019. ziņojums Vadības komitejai Nr.25-19.17/17 “Projekta “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana” progresa pārskats” 1 lpp.
- ¹⁰⁰⁴ Valsts kases 04.06.2015. noslēgtā līguma Nr.VK/K/15/281 ar SIA “Ernst&Young Baltics” līgumcena un Valsts kases 11.06.2018. noslēgtā līguma Nr. VK/K/18/448 ar SIA “KPMG Baltics” līgumcena.
- ¹⁰⁰⁵ Valsts kontroles pārstāvju intervija ar Valsts kases Pārskatu departamenta direktori, 12.12.2018.
- ¹⁰⁰⁶ Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes protokola Nr.13 1.pielikums.
- ¹⁰⁰⁷ Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes protokols Nr.13.
- ¹⁰⁰⁸ Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes protokola Nr.13 2.pielikums.
- ¹⁰⁰⁹ Valsts kases Iekšējā audita departamenta direktores vietnieces 26.04.2019. un 27.06.2019. e-pasta vēstules.
- ¹⁰¹⁰ Valsts kases Iekšējā audita departamenta direktores vietnieces 23.07.2019. e-pasta vēstule.
- ¹⁰¹¹ Latvijas standarts LVS ISO 21500:2016 “Projektu vadības vadlīnijas”.
- ¹⁰¹² 02.05.2018. Pārskatu departamenta vecākās ekspertes sagatavotais Pārskats par virsstundu darbu un darbu svētku dienās un brīvdienās Nr.12-12.44/18/91.
- ¹⁰¹³ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta 13.daļa.
- ¹⁰¹⁴ 19.04.2016. Valsts kases projekta “Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana” sanāksmes protokols Nr. 138.
- ¹⁰¹⁵ Valsts kases Iekšējā audita departamenta direktores vietnieces 24.07.2019. e-pasta vēstule.
- ¹⁰¹⁶ Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumi Nr.344 “Gada pārskatu sagatavošanas kārtība” un Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumi Nr.87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs”.
- ¹⁰¹⁷ Valsts kontroles revīzija Nr.5.1-2-33-1/2012.
- ¹⁰¹⁸ Ministru kabineta 15.12.2009. noteikumu Nr.1486 „Kārtība, kādā budžeta iestādes kāro grāmatvedības uzskaiti” 3.punkts nosaka, ka šie noteikumi neattiecas uz nodokļu ieņēmumu uzskaiti (spēkā līdz 01.01.2019.).
- ¹⁰¹⁹ Valsts kases darbības stratēģija 2014. – 2016.gadam.
- ¹⁰²⁰ Valsts kases Iekšējā audita departamenta direktores vietnieces 30.07.2019. e-pasta vēstule.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹⁰²¹ Valsts kases 10.07.2014. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹⁰²² Valsts kases 25.01.2016. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹⁰²³ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹⁰²⁴ Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes protokols Nr.13.
- ¹⁰²⁵ Valsts kases 05.06.2015. protokols Nr.1
- ¹⁰²⁶ Valsts kases 05.06.2015. Vadības komitejas sanāksmes protokola Nr.13 1.pielikums.
- ¹⁰²⁷ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹⁰²⁸ Valsts kases 05.06.2015. protokols Nr.1.
- ¹⁰²⁹ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹⁰³⁰ Valsts kases 25.01.2016. apstiprinātās "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata" 22 lpp.
- ¹⁰³¹ Valsts kases 19.04.2016. projekta sanāksmes protokols nr. 138.
- ¹⁰³² 16.10.2015. ziņojums Vadības komitejai Nr.25-19.17/1 "Projekta "Latvijas publiskā sektora grāmatvedības uzskaites vadlīniju (standartu) un to piemērošanas rokasgrāmatu izstrāde un apmācību nodrošināšana" progresa pārskata 7.punkts.
- ¹⁰³³ Abi minētie dokumenti zaudēja spēku ar Ministru kabineta 2017.gada 24.novembra rīkojumu Nr.701 "Par Valsts pārvaldes reformu plānu 2020".
- ¹⁰³⁴ Ministru kabineta 2017.gada 24.novembra rīkojums Nr.701 "Par Valsts pārvaldes reformu plānu 2020".
- ¹⁰³⁵ Valsts pārvaldes reformu plāns 2020.
- ¹⁰³⁶ Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību 236.punkts (sadaļā "Valsts pārvalde un valsts aktīvu pārvaldība").
- ¹⁰³⁷ Valsts pārvaldes reformu plāns 2020.
- ¹⁰³⁸ Valsts pārvaldes reformu plāns 2020.
- ¹⁰³⁹ Ministru kabineta 31.03.2009. sēdes protokols Nr.22.
- ¹⁰⁴⁰ TA-1087-IP Informatīvais ziņojums "Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019.gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2017.gadam" izstrādes procesā" Prot. 27, 39§ 6.6.punkts Finanšu ministrijai (Valsts kasei) sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites funkciju pakāpenisku centralizāciju, atsevišķu pilotprojektu veidā uzsākot šo procesu 2017.gadā.
- ¹⁰⁴¹ Ministru kabineta 25.10.2016. izskatītais Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas" (MK sēdes protokola Nr.57 29§).
- ¹⁰⁴² 01.11.2010. līgums starp Valsts kanceleju un SIA „Ernst&Young Baltic” „Valsts pārvaldes atbalsta funkciju nodošanas iespēju izpētes un rekomendējama modeļa izstrādes pakalpojums”.
- ¹⁰⁴³ TA-1087-IP Informatīvais ziņojums "Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019.gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2017.gadam" izstrādes procesā" Prot. 27, 39§ 6.6.punkts Finanšu ministrijai (Valsts kasei) sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites funkciju pakāpenisku centralizāciju, atsevišķu pilotprojektu veidā uzsākot šo procesu 2017.gadā.
- ¹⁰⁴⁴ Ministru kabineta 25.10.2016. izskatītais Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas" (MK sēdes protokola Nr.57 29§).
- ¹⁰⁴⁵ Projektu vadības institūta metodoloģija "A Guide to the Project management body of knowledge (PMBOK Guide) 5th edition" un Latvijas standarts LVS ISO 21500:2016 "Projektu vadības vadlīnijas".
- ¹⁰⁴⁶ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹⁰⁴⁷ Valsts kases 2018.gada 22.oktobrī elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹⁰⁴⁸ Valsts kases 25.01.2016. Nr. RG.VK.Nr.4 "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmatas" 6.punkts.
- ¹⁰⁴⁹ 04.06.2018. projekta "Centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" vadītāja noslēguma ziņojums Nr.25-19.19/19 projekta vadības komitejai.
- ¹⁰⁵⁰ Iepirkums Nr. MK VK2010/5 ESF - 47 666 EUR (33 500 LVL), ES finansējums.
- ¹⁰⁵¹ TA-1087-IP Informatīvais ziņojums "Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019.gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2017.gadam" izstrādes procesā" Prot. 27, 39§ 6.6.punkts Finanšu ministrijai (Valsts kasei) sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites funkciju pakāpenisku centralizāciju, atsevišķu pilotprojektu veidā uzsākot šo procesu 2017.gadā.
- ¹⁰⁵² Ministru kabineta 25.10.2016. sēdes protokols Nr.57, §29.
- ¹⁰⁵³ Valsts kases 2018.gada 22.oktobrī elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹⁰⁵⁴ Valsts kases 10.07.2014. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata", 1.pielikums.
- ¹⁰⁵⁵ Ministru kabineta 31.03.2009. sēdes protokols Nr.22.
- ¹⁰⁵⁶ 01.11.2010. noslēgts līgums starp Valsts kanceleju un SIA "Ernst&Young Baltic"- projekts „Valsts pārvaldes atbalsta funkciju nodošanas iespēju izpētes un rekomendējama modeļa izstrādes pakalpojums”.
- ¹⁰⁵⁷ 16.11.2010. FM Informatīvais ziņojums „Par finanšu uzskaites centralizāciju nozaru ministrijās un to padotības iestādēs, kā arī citās centrālajās valsts iestādēs, un priekšlikumiem par iestāžu grāmatvedības uzskaites nepieciešamo informācijas tehnoloģiju resursu optimizācijas iespējām, ievērojot vienota datu centra principu”, 03.05.2011. FM Informatīvais ziņojums „Finanšu uzskaites centralizācijas izvērtējums nozaru ministrijās un to padotības iestādēs, kā arī centrālajās valsts iestādēs”; 11.04.2012. FM Informatīvais ziņojums „Finanšu uzskaites centralizācijas procesa gaita ministrijās un centrālajās valsts iestādēs”; 20.09.2016. FM Informatīvais ziņojums „Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas”.
- ¹⁰⁵⁸ Valsts kases 18.10.2016. Projekta „Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija” pamatojums.
- ¹⁰⁵⁹ SIA ERNST & YOUNG BALTIC 29.12.2010. "Ziņojuma par izmaksu un ieguvumu novērtējumu", 5.noddevuma projekta "Valsts pārvaldes atbalsta funkciju nodošanas iespēju izpētes un rekomendējamā modeļa izstrādes pakalpojums" iepirkuma identifikācijas Nr.MK VK 2010/5 ESF ietvaros, 2.attēls.
- ¹⁰⁶⁰ Valsts kases sagatavotā prezentācija (projekta dokumentācijas pieraksti).
- ¹⁰⁶¹ "Centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" (turpmāk –Projekts)

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹⁰⁶² Ministru kabineta 16.11.2010. izskatītais informatīvais ziņojums "Par finanšu uzskaites centralizāciju nozaru ministrijās un to padotības iestādēs, kā arī citās centrālajās valsts iestādēs, un priekšlikumiem par iestāžu grāmatvedības uzskaitē nepieciešamo informācijas tehnoloģiju resursu optimizācijas iespējām, ievērojot vienota datu centra principu" (MK sēdes protokola Nr.64 39§)
- ¹⁰⁶³ Ministru kabineta 07.06.2011 izskatītais informatīvais ziņojums "Finanšu uzskaites centralizācijas izvērtējums nozaru ministrijās un to padotības iestādēs, kā arī centrālajās valsts iestādēs." 2011.gada 7.jūnija sēdes protokolā (MK sēdes protokola Nr.35 26.§)
- ¹⁰⁶⁴ Ministru kabineta 31.07.2012 izskatītais Informatīvais ziņojums "Finanšu uzskaites centralizācijas procesa gaita ministrijās un centrālajās valsts iestādēs" (MK sēdes protokola Nr.42 37§).
- ¹⁰⁶⁵ TA-1087-IP Informatīvais ziņojums "Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas 2017., 2018. un 2019.gadam rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta 2017., 2018. un 2019.gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2017.gadam" izstrādes procesā" Prot. 27, 39§ 6.6.punkts Finanšu ministrijai (Valsts kasei) sagatavot un līdz 2016.gada 1.septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā priekšlikumus par valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites funkciju pakāpenisku centralizāciju, atsevišķu pilotprojektu veidā uzsākot šo procesu 2017.gadā.
- ¹⁰⁶⁶ Ministru kabineta 25.20.2016. izskatītais Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas" (MK sēdes protokola Nr.57 29§).
- ¹⁰⁶⁷ Ministru kabineta 25.10.2016. sēdes protokols Nr.57, §29.
- ¹⁰⁶⁸ FM informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas" (TA-2204).
- ¹⁰⁶⁹ Pakalpojums ietver pilnu grāmatvedības uzskaites ciklu no pirmdokumentu apstrādes līdz gada pārskata sagatavošanai un sadarbību ar Valsts kontroli revīzijas ietvaros.
- ¹⁰⁷⁰ FM informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas" (TA-2204).
- ¹⁰⁷¹ No 2013.gada Igaunijā grāmatvedības uzskaiti ministrijām un to padotības iestādēm veic valsts grāmatvedības uzskaites pakalpojuma servisa centrs (The State Shared Service Centre - <http://www.fin.ee/state-accountancy-2/?highlight=accounting>, turpmāk – Servisa centrs), kura darbību pārrauga Finanšu ministrija. Servisa centrs veic pakalpojuma ņēmēja pilnu grāmatvedības uzskaites ciklu, kā arī sniedz priekšlikumus Finanšu ministrijai par nepieciešamām izmaiņām grāmatvedības uzskaiti regulējošos normatīvajos aktos, konsultē grāmatvedības jautājumos, apkopo, pārbauda, gatavo un iesniedz dažādas publiskā sektora finanšu atskaites un pārskatus.
- ¹⁰⁷² <https://www.riigikontroll.ee/LinkClick.aspx?fileticket=9H1o74eUOXA=&tabid=168&mid=557&language=et-EE&forcedownload=true> (resurss skatīts 16.10.2018.)
- ¹⁰⁷³ "Centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" (turpmāk –Projekts)
- ¹⁰⁷⁴ Ministru kabineta 25.10.2016. sēdes protokols Nr.57, §29.
- ¹⁰⁷⁵ 04.06.2018. projekta "Centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" vadītāja noslēguma ziņojums Nr.25-19.19/19 projekta vadības komitejai.
- ¹⁰⁷⁶ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata" 5.1.punkts.
- ¹⁰⁷⁷ Valsts kases 10.07.2014. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata", 1.pielikums.
- ¹⁰⁷⁸ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹⁰⁷⁹ Valsts kases sagatavotās prezentācija (projekta dokumentācijas pieraksti).
- ¹⁰⁸⁰ Valsts kases 01.08.2019. elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹⁰⁸¹ MK 25.10.2016. izskatītais "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas"".
- ¹⁰⁸² Valsts kases Iekšējā audita ziņojums Nr.A-2018-5/14.
- ¹⁰⁸³ 18.10.2016. Projekta „Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija” plāns (apstiprināts Valsts kases Vadības komitejas 18.10.2016. (prot.Nr.24).
- ¹⁰⁸⁴ Valsts kases 20.10.2016. vēstule Nr.25-19.19/833.
- ¹⁰⁸⁵ Ministru kabineta 25.10.2016. sēdes protokols Nr.57, §29.
- ¹⁰⁸⁶ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata" 5.2.punkts
- ¹⁰⁸⁷ Pilotprojekta plāns apstiprināts 18.10.2016. Pilotprojekta 2.posma plāns apstiprināts 26.01.2017, 14.06.2017. plāna grozījumi Nr.61.
- ¹⁰⁸⁸ Atbilstoši iekšējiem tiesību aktiem aile par budžetu ir paredzēta, bet plānā informācija nav norādīta.
- ¹⁰⁸⁹ Valsts kases 10.07.2014 "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata", 2.pielikums.
- ¹⁰⁹⁰ Valsts kases 23.11.2016. vēstule Nr.25-19/19/899 "Par informācijas sniegšanu".
- ¹⁰⁹¹ 26.01.2017. Projekta „Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija” 2.posma plāns Nr.25-19.19/13 (apstiprināts Valsts kases Vadības komitejas 26.01.2017. (prot.Nr.3).
- ¹⁰⁹² Valsts kases 14.06.2017. grozījumi projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" Nr.61.
- ¹⁰⁹³ J:/Projekti/2016_Gramatvedibas_uzskaites_centralizacija_/Protokoli
- ¹⁰⁹⁴ J:/Projekti/2016_Gramatvedibas_uzskaites_centralizacija_/Protokoli
- ¹⁰⁹⁵ Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata.
- ¹⁰⁹⁶ Ministru kabineta 03.05.2017 izskatītais Informatīvais ziņojums "Informācija par Ministru kabineta 2016.gada 25.oktobra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 57 29.§) "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas"" 11.punkta izpildi" (MK sēdes protokola Nr.22 15§).
- ¹⁰⁹⁷ Informatīvais ziņojums "Par grāmatvedības uzskaites pakalpojuma ieviešanas gaitu" 28.12.2017. tika iesniegts MK. Tā kā informatīvajam ziņojumam nebija pievienots protokollēmums par turpmākajām darbībām, tad tas tika pieņemts zināšanai un netika iekļauts MK sēdes darba kārtībā kā izskatāmais jautājums.
- ¹⁰⁹⁸ MK 25.10.2016. izskatītais "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas"".
- ¹⁰⁹⁹ Valsts kases 23.11.2016. vēstule Nr.25-19.19/899 Par informācijas sniegšanu.
- ¹¹⁰⁰ Latvijas Valsts prezidenta kanceleja, Latvijas Republikas Saeima, Latvijas Republikas Saeimas autobāze, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs, Sabiedrības integrācijas fonds, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Latvijas Republikas Valsts kontrole, Latvijas Republikas Augstākā tiesa, Latvijas Republikas Satversmes tiesa, Latvijas Republikas Prokuratūra, Centrālā vēlēšanas komisija, Centrālā zemes komisija.
- ¹¹⁰¹ Valsts kontroles 05.12.2016. vēstule Nr.5.2.-3.5.4.1/438 Par informācijas sniegšanu.
- ¹¹⁰² Valsts kases 15.08.2019. elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹¹⁰³ Valsts kases Projekta "Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" darba dokumenta materiāli.
- ¹¹⁰⁴ Valsts kontroles 20.06.2017. vēstule Nr.1-3.5.4.1e-120 "Par informācijas sniegšanu saistībā ar iestāžu grāmatvedības procesu centralizēšanu".
- ¹¹⁰⁵ Valsts kases 04.06.2018. ziņojums Nr.25-19.19/19 "Projekta "Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" noslēguma ziņojums"".

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹¹⁰⁶ Prezentācija "Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" noslēguma ziņojums" (projekta darba materiāli)
- ¹¹⁰⁷ J:\Projekti\2016_Gramatvedības_uzskaites_centralizācija_/,
- ¹¹⁰⁸ Valsts kases 16.01.2019. Vadības sēdes protokols Nr.3.
- ¹¹⁰⁹ Valsts kases 18.10.2016. Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" pamatojums Nr.25-19.19/14.
- ¹¹¹⁰ Valsts kases 2019.gada 29.jūlijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹¹¹¹ Valsts kases 04.06.2018. ziņojums Nr.25-19.19/19 "Projekta "Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" noslēguma ziņojums".
- ¹¹¹² MK 25.10.2016. izskatītais "Informatīvais ziņojums "Valsts kases sniegtā grāmatvedības uzskaites pakalpojuma attīstības iespējas".
- ¹¹¹³ Valsts kases 2019.gada 31.jūlijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei, failu nosaukumi "IT izmaksas".doc un "cilvēkresursu izmaksas_budžetam".xls.
- ¹¹¹⁴ Valsts kases 2019.gada 31.jūlijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei, faila nosaukums "Izmaksu_sadalījums_2018_2020".xls.
- ¹¹¹⁵ Valsts kases 18.10.2016. Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" pamatojums Nr.25-19.19/14.
- ¹¹¹⁶ Valsts kases 18.10.2016. apstiprināts Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācijas" plāns Nr.102.
- ¹¹¹⁷ Valsts kases 26.01.2017. apstiprināts Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācijas" 2.posma plāns Nr.25-19.19/13.
- ¹¹¹⁸ Valsts kases 2019.gada 31.jūlijā elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹¹¹⁹ Valsts kases sagatavotie Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" progresa ziņojumi no 09.05.2017. Nr.6, 08.06.2017. Nr.7, 01.08.2017. Nr.9, 05.09.2017.Nr.10, 08.12.2017. Nr.13, 03.01.2018. Nr.14.
- ¹¹²⁰ Valsts kontrole aplēsē izmantoja Valsts kases analītiskās uzskaites datus, kā arī pārējo projekta dalībnieku, kuri nav GUP darbinieki (projekta vadītājs, projekta uzrauga, Informātikas departamenta Informācijas tehnoloģijas attīstības daļas vadītāja, Informātikas departamenta Informācijas tehnoloģijas attīstības daļas vecākais eksperts, Personāla departamenta direktore, Personāla departamenta direktora vietniece, Juridiskā departamenta direktora vietniece, Pārskatu departamenta vecākā eksperte) saņemto atbildību (prēmijas, piemaksas, naudas balvas), kuras tieši attiecināmas uz projekta realizāciju: 2017.g. 18 412,10 euro, 2018.g. 3690,49 euro un kuras tika piešķirtas darbiniekiem par projekta un citu uzdevumu veiksmīgu realizāciju: 2017.g. 72 960,10 euro 2018.g. 71 955,68 euro.
- ¹¹²¹ IT izmaksas – 200 000/240 000 euro (tabulā izmantota 200 000 euro), personāla izdevumi 39 090 euro.
- ¹¹²² Norādītas divas izmaksu pozīcijas 1) Grāmatvedības pakalpojuma risinājuma pilotprojekta licences – 49 586,78 euro; 2) Grāmatvedības pakalpojuma risinājuma pilotprojekta ieviešana – 82 644.63 euro.
- ¹¹²³ IT izdevumi 115 000 euro, personāla izdevumi 55 908 euro.
- ¹¹²⁴ GUP darbinieku atalgojums tika uzskaitīts analītiskā uzskaitē.
- ¹¹²⁵ Valsts kases 18.10.2016. projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" plāns Nr.102.
- ¹¹²⁶ 04.06.2018. projekta "Centrālo iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" vadītāja noslēguma ziņojums Nr.25-19.19/19 projekta vadības komitejai.
- ¹¹²⁷ Valsts kases 18.10.2016. Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" pamatojuma Nr.25-19.19/14 3.punkts.
- ¹¹²⁸ Valsts kases 04.06.2018. ziņojums "Projekta "Centrālo valsts iestāžu grāmatvedības uzskaites centralizācija" noslēguma ziņojums" Nr. 25-19.19/19.
- ¹¹²⁹ 1) projektā tiek iesaistīti projekta dalībnieki no citām struktūrvienībām, tajā pašā laikā saglabājot savu darba vietu tajās; 2) projekta dalībnieki ir pakļauti savam iepriekšējam vadītājam, kas nosaka gan atbildību, gan atvaļinājuma laiku, gan izglītošanās nepieciešamību; 3) projekta vadītājs atbild par projektu, bet viņam nav piešķirtas pilnas tiesības rīkoties ar resursiem.
- ¹¹³⁰ Valsts kases 10.07.2014. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹¹³¹ Valsts kases 25.01.2016. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹¹³² Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹¹³³ Valsts kases 10.07.2014. un 25.01.2016. apstiprinātā "Valsts kases projektu vadības rokasgrāmata".
- ¹¹³⁴ J:\Projekti\2016_Gramatvedības_uzskaites_centralizācija\Protokoli
- ¹¹³⁵ J:\Projekti\2016_Gramatvedības_uzskaites_centralizācija\,
- ¹¹³⁶ Valsts kases 01.08.2019. elektroniski sniegtā informācija Valsts kontrolei.
- ¹¹³⁷ Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) 26.10.2012. paziņojuma par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107.panta 1.punkts, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=LV> (resurss skatīts 09.09.2019.) un EK 19.07.2016. paziņojuma Nr.2016/C 262/01 par Līguma par ES darbību 107.panta 1.punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu 5.4.3.apakšnodaļas „Nodokļu amnestija” 165. līdz 168.punkts, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:262:FULL&from=EN> (resurss skatīts 09.09.2019.).
- ¹¹³⁸ MK 24.05.2017.gada rīkojuma Nr.245 „Par Valsts nodokļu politikas pamatnostādņēm 2018.-2021. gadam” pielikuma „Esošās situācijas apraksts” 10.4.apakšnodaļas „Kompensējošie pasākumi” 10.11.tabulas 9.punkts un Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums un šī likuma likumprojekta anotācija
- ¹¹³⁹ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums.
- ¹¹⁴⁰ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums.
- ¹¹⁴¹ VID darbības un attīstības stratēģija 2017.-2019.gadam (apstiprinātā ar FM 13.10.2017. rīkojumu Nr.438).
- ¹¹⁴² Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) 26.10.2012. paziņojuma par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107.panta 1.punkts, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=LV> (resurss skatīts 09.09.2019.) un EK 19.07.2016. paziņojuma Nr.2016/C 262/01 par Līguma par ES darbību 107.panta 1.punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu 5.4.3.apakšnodaļas „Nodokļu amnestija” 165. līdz 168.punkts, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:262:FULL&from=EN> (resurss skatīts 09.09.2019.).
- ¹¹⁴³ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likuma 3.pants.
- ¹¹⁴⁴ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums un šī likuma likumprojekta anotācija, Ziņas par nodokļu parādu struktūru uz 01.06.2019., https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/paradu_struktura_01_06_2019_www.pdf, Ziņas par nodokļu parādu struktūru uz 01.10.2017., https://www.vid.gov.lv/sites/default/files/paradu_struktura_01_10_2017.pdf, resursi skatīti 28.06.2019.
- ¹¹⁴⁵ VID 20.06.2019. vēstule Nr.4.3-11/43634.
- ¹¹⁴⁶ Samaksājot nodokļu pamatparādu, iespējams atbrīvoties no nokavējuma un soda naudas, <https://www.vid.gov.lv/lv/samaksajot-nodoklu-pamatparadu-iespejams-atbrivoties-no-nokavejuma-un-soda-naudas>, resurss skatīts 30.07.2019..
- ¹¹⁴⁷ VID 18.01.2019. e-pasts un VID 15.04.2019. vēstule Nr.4.3-11/29197, un VID NPPP PPVAD 23.05.2019. e-vēstule Nr.4.3-11/210 un VID 23.07.2019. vēstule Nr.4.3-11/49542.
- ¹¹⁴⁸ VID NPPP PPVAD 23.05.2019. e-vēstule Nr.4.3-11/210.
- ¹¹⁴⁹ VID 18.01.2019. e-pasts un VID 23.07.2019. vēstule Nr.4.3-11/49542.
- ¹¹⁵⁰ VID NPPP 04.07.2019. e-pasts, VID 23.07.2019. vēstule Nr.4.3-11/49542 un VID 06.08.2019. vēstule Nr.4.3-11/52055.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹¹⁵¹ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums un VID 26.09.2017. iekšējie noteikumi Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība”.
- ¹¹⁵² Nodokļu atbalsta pasākuma likums, MK 28.08.2012. noteikumi Nr.600 „Nodokļu atbalsta pasākuma īstenošanas kārtība” un šo noteikumu anotācija, Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likumprojekta anotācija.
- ¹¹⁵³ Nodokļu atbalsta pasākuma likuma 8.panta otrās daļas 2.punkts un 10.pants.
- ¹¹⁵⁴ Nodokļu atbalsta pasākuma rezultātā budžetā plāno saņemt 18,2 miljonus latu 01/03/2013, <https://www.fm.gov.lv/aktualitates/jaunumi/nodokli/45878-nodoklu-atbalsta-pasakuma-rezultata-budzeta-plano-sanemt-182-miljonus-latu,resurss-skatits-28.06.2019>.
- ¹¹⁵⁵ VID 18.01.2019. e-pasts, VID 15.04.2019. vēstule Nr.4.3-11/29197 un 03.07.2019. vēstule Nr.4.3-11/45563.
- ¹¹⁵⁶ VID 18.01.2019. e-pasts.
- ¹¹⁵⁷ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums.
- ¹¹⁵⁸ VID 26.09.2017. iekšējo noteikumu Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība”.
- ¹¹⁵⁹ Stratēģija, plāns, pārskati, <https://www.vid.gov.lv/iv/strategija-plans-parskati,resurss-skatits-28.06.2019>.
- ¹¹⁶⁰ VID 26.09.2017. iekšējo noteikumu Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība” IV. nodaļa „Lēmuma par atbalsta piemērošanu izpildes kontrole”.
- ¹¹⁶¹ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums.
- ¹¹⁶² Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums un VID 26.09.2017. iekšējie noteikumi Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība”.
- ¹¹⁶³ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likuma 9.pants un VID 26.09.2017. iekšējo noteikumu Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība” IV. nodaļa „Lēmuma par atbalsta piemērošanu izpildes kontrole”.
- ¹¹⁶⁴ VID NPPP 28.06.2019. e-pasts.
- ¹¹⁶⁵ VID 26.09.2017. iekšējo noteikumu Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība” IV. nodaļa „Lēmuma par atbalsta piemērošanu izpildes kontrole”.
- ¹¹⁶⁶ VID 26.09.2017. iekšējo noteikumu Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība” IV. nodaļa „Lēmuma par atbalsta piemērošanu izpildes kontrole”.
- ¹¹⁶⁷ Administratīvā procesa likuma 6.pants.
- ¹¹⁶⁸ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likuma 10.pants un VID 26.09.2017. iekšējo noteikumu Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība” V. nodaļa „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšana”.
- ¹¹⁶⁹ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums un VID 26.09.2017. iekšējie noteikumi Nr.54 „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta pasākuma administrēšanas kārtība” V. nodaļa „Nokavējuma naudas un soda naudas dzēšana”.
- ¹¹⁷⁰ VID 15.04.2019. vēstule Nr.4.3-11/29197, VID NPPP PPVAD 23.05.2019. e-vēstule Nr.4.3-11/210, VID NPPP 03.06.2019. vēstules Nr.4.3-11/235, Nr. 4.3-11/236, Nr.4.3-11/237 un Nr. 4.3-11/238 un VID NPPP 28.06.2019. e-pasts.
- ¹¹⁷¹ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likuma 9.panta otrā daļa. VID jāatceļ lēmums par atbalsta pasākuma piemērošanu, ja nodokļu maksātāji neveica pēc kārtas divus maksājumus lēmumā par atbalsta piemērošanu noteiktajos termiņos un apmērā un/vai neveica kārtējos nodokļu maksājumus.
- ¹¹⁷² Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likuma 10.pants.
- ¹¹⁷³ VID NPPP 28.06.2019. e-pasts.
- ¹¹⁷⁴ Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums.
- ¹¹⁷⁵ VID darbības un attīstības stratēģija 2017.-2019.gadam (apstiprinātā ar FM 13.10.2017. rīkojumu Nr.438).
- ¹¹⁷⁶ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums.
- ¹¹⁷⁷ Pamatbudžetā, speciālajā budžetā, ziedojumu un dāvinājuma budžetā kopā. 2018.gada pārskati.
- ¹¹⁷⁸ Valsts kase, e-pārskatu sistēma, pašvaldību pamatbudžeta, speciālā budžeta un ziedojumu dāvinājumu pārskati, resurss skatīts 01.07.2019.
- ¹¹⁷⁹ Valsts kontroles padomes 20.08.2018. sēde.
- ¹¹⁸⁰ Valsts kontroles 23.08.2018. vēstule Nr.11-2.3.1e/692 “Par finanšu revīziju pašvaldībās”.
- ¹¹⁸¹ Centrālās statistikas mājas lapa, <https://www.csb.gov.lv/iv/statistika/statistikas-temas/socialie-procesi/darba-samaksa/menasalgas-apmera-noteiksana>
- ¹¹⁸² Jūrmalas, Liepājas un Ventspils pilsētas pašvaldība.
- ¹¹⁸³ Aglonas, Aizputes, Alojās, Alsungas, Alūksnes, Beverīnas, Dundagas, Durbes, Engures, Ērgļu, Grobiņas, Jaunpiebalgas, Jaunpils, Jelgavas, Kokneses, Krāslavas, Krimuldas, Lubānas, Mazsalacas, Mārupes, Mērsraga, Naukšēnu, Pārgaujas, Rucavas, Rugāju, Salacgrīvas, Skrīveru, Smiltenes, Strenču, Vaiņodes, Vārkavas, Vecumnieku, Viļānu novada, Daugavpils, Jēkabpils, Liepājas un Rēzeknes pilsētas pašvaldība.
- ¹¹⁸⁴ Aknīstes, Amatas, Apes, Baltinavas, Balvu, Bauskas, Brocēnu, Burtnieku, Carnikavas, Cēsaines, Cēsu, Ciblas, Dagdas, Daugavpils, Dobeles, Garkalnes, Gulbenes, Iecavas, Ilūkstes, Jēkabpils, Kandavas, Kārsavas, Kocēnu, Krustpils, Lielvārdes, Limbažu, Līvānu, Ludzas, Madonas, Mālpils, Ogres, Olaines, Ozolnieku, Pāvilostas, Pļaviņu, Preiļu, Priekules, Priekuļu, Raunas, Rēzeknes, Rojas, Rundāles, Rūjienas, Salas, Salaspils, Saldus, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Skrundas, Tērvetes, Valkas, Varakļānu, Viesītes, Viļakas, Zilupes novada, Jelgavas, Valmieras un Ventspils pilsētas pašvaldība.
- ¹¹⁸⁵ Aizkraukles, Auces, Ādažu, Babītes, Baldones, Ikšķiles, Inčukalna, Jaunjelgavas, Kuldīgas, Ķeguma, Ķekavas, Līgatnes, Neretas, Nīcas, Riebiņu, Ropažu, Stopiņu, Talsu, Tukuma, Vecpiebalgas, Ventspils novada, Jūrmalas un Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ¹¹⁸⁶ Auces, Babītes, Baldones un Neretas novada pašvaldība.
- ¹¹⁸⁷ Aknīstes, Balvu, Brocēnu, Carnikavas, Cēsaines, Ciblas, Dagdas, Daugavpils, Dobeles, Gulbenes, Ilūkstes, Jēkabpils, Kārsavas, Lielvārdes, Limbažu, Līvānu, Ludzas, Madonas, Mālpils, Pāvilostas, Preiļu, Priekules, Priekuļu, Rēzeknes, Saldus, Saulkrastu, Sējas, Skrundas, Tērvetes, Varakļānu, Viesītes, Viļakas, Zilupes novada un Jelgavas pilsētas pašvaldība.
- ¹¹⁸⁸ Babītes, Daugavpils, Kuldīgas, Līgatnes, Olaines, Ropažu, Salas, Siguldas, Stopiņu, Talsu, Tukuma, Valkas novada, Rīgas un Valmieras pilsētas pašvaldība.
- ¹¹⁸⁹ Babītes, Daugavpils, Kuldīgas, Līgatnes, Olaines, Salas, Stopiņu, Talsu, Tukuma novada un Valmieras pilsētas pašvaldība.
- ¹¹⁹⁰ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 5.panta pirmā daļa.
- ¹¹⁹¹ Neatkarīgu revidentu ziņojums Kuldīgas pašvaldības domei par finanšu revīzijas ietvaros vērtētu atbilstības jautājumu.
- ¹¹⁹² Neatkarīgu revidentu ziņojums Līgatnes pašvaldības domei par finanšu revīzijas ietvaros vērtētu atbilstības jautājumu.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹¹⁹³ Talsu novada pašvaldības atbilde Zvērinātu revidentu komercsabiedrībai SIA "Auditorfirma Padoms" Nr.12-3e/2607 uz "Neatkarīga revidentu ziņojumu par finanšu revīzijas ietvaros vērtētu atbilstības jautājumu" Nr.16/2019.
- ¹¹⁹⁴ Valsts kontroles 22.05.2019. vēstule Nr.11-2.3.1e/626 "Par pašvaldību domju deputātu atlīdzību".
- ¹¹⁹⁵ VARAM 29.05.2019. vēstule Nr.1-132/5177.
- ¹¹⁹⁶ Valsts kancelejas 12.07.2019. vēstule Nr.7.8.5/2019-DOC-1094-1206.
- ¹¹⁹⁷ Aizkraukles, Aknīstes, Auces, Ādažu, Babītes, Baldones, Bauskas, Brocēnu, Burtnieku, Carnikavas, Cēsu, Daugavpils, Dobeles, Engures, Garkalnes, Gulbenes, Iecavas, Ikšķiles, Ilūkstes, Inčukalna, Jaunjelgavas, Jēkabpils, Kandavas, Kocēnu, Krustpils, Kuldīgas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Limbažu, Līgatnes, Ludzas, Madonas, Nēdas, Nīcas, Ogres, Olaines, Ozolnieku, Pārgaujas, Pļaviņu, Raunas, Riebiņu, Rojas, Ropažu, Rugāju, Rundāles, Salas, Saulkrastu, Skrundas, Stopiņu, Talsu, Tērvetes, Tukuma, Valkas, Vecpiebalgas, Ventspils, Viesītes, Viļakas novada un Jelgavas, Jūrmalas, Valmieras un Ventpils pilsētas pašvaldība.
- ¹¹⁹⁸ Ciblas, Kocēnu, Mālpils, Neretas un Viesītes novada pašvaldība.
- ¹¹⁹⁹ Ādažu, Jaunjelgavas un Stopiņu novada pašvaldība.
- ¹²⁰⁰ Madonas un Zilupes novada pašvaldība.
- ¹²⁰¹ Ciblas novada pašvaldība.
- ¹²⁰² Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3.panta 6² daļa, 14.panta ceturrtā un sestā daļa.
- ¹²⁰³ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3.panta 6² daļa, 14.panta ceturrtā un sestā daļa, likuma "Par grāmatvedību" 7.pants.
- ¹²⁰⁴ Cesvaines un Inčukalna novada pašvaldība (61,26 euro un 1920,66 euro).
- ¹²⁰⁵ Amatas un Apes novada pašvaldība.
- ¹²⁰⁶ Riebiņu novada pašvaldība.
- ¹²⁰⁷ Ventspils novada pašvaldība.
- ¹²⁰⁸ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 5.pants.
- ¹²⁰⁹ Atlīdzība-Biežāk uzdotie jautājumi-Pašvaldības <http://mk.gov.lv/lv/content/cilvekkresursu-attistibas-politika>, resurss skatīts 14.08.2019.
- ¹²¹⁰ Bauskas, Jaunjelgavas, Kuldīgas, Līgatnes, Ludzas, Nēdas, Ropažu, Rundāles un Tukuma novada pašvaldība.
- ¹²¹¹ Talsu novada un Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ¹²¹² Ropažu un Kuldīgas novada pašvaldība.
- ¹²¹³ Salaspils novada pašvaldība.
- ¹²¹⁴ Baltinavas, Cesvaines, Ciblas, Ķekavas, Ludzas, Ogres un Siguldas novada pašvaldība.
- ¹²¹⁵ Aglonas, Apes, Babītes, Baltinavas, Balvu, Dagdas, Ikšķiles, Kuldīgas, Mālpils, Neretas, Pļaviņu, Preiļu, Rūjienas, Salacgrīvas un Strenču novada pašvaldība.
- ¹²¹⁶ Ādažu, Babītes, Dagdas, Ikšķiles, Ķeguma, Ludzas, Madonas, Nēdas, Ropažu, Ventspils un Viļakas novada pašvaldība.
- ¹²¹⁷ Valkas novada pašvaldība.
- ¹²¹⁸ "Valkas novada pašvaldības darba samaksas un sociālo garantiju nolikums", apstiprināts ar Valkas novada domes 27.12.2012. sēdes lēmumu (protokols Nr.14,11.§).
- ¹²¹⁹ Babītes novada pašvaldība.
- ¹²²⁰ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3., 4., 5., 14. un 16.pants, Likuma par pašvaldībām 5., 18. un 21.pants, Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likuma 12.pants.
- ¹²²¹ Alojās un Gulbenes novada pašvaldība.
- ¹²²² Alojās, Alūksnes, Skrundas un Talsu novada pašvaldība.
- ¹²²³ Gulbenes, Kocēnu, Limbažu, Rūjienas, Salacgrīvas, Siguldas novada un Jūrmalas pilsētas pašvaldība.
- ¹²²⁴ Preiļu novada pašvaldība.
- ¹²²⁵ Nēdas un Tukuma novada pašvaldība.
- ¹²²⁶ MK 27.12.2005. noteikumu Nr.1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām", pielikums "Budžetu izdevumu klasifikācija atbilstoši ekonomiskajām kategorijām".
- ¹²²⁷ Baltinavas, Dundagas, Engures, Ērgļu, Krāslavas, Kuldīgas, Mērsraga, Nēdas, Ogres, Olaines, Ropažu, Vecumnieku un Viļānu novada, Jēkabpils un Ventpils pilsētas pašvaldība.
- ¹²²⁸ Aglonas, Aizkraukles, Aizputes, Aknīstes, Amatas, Auces, Ādažu, Bauskas, Brocēnu, Cesvaines, Dobeles, Garkalnes, Ikšķiles, Ilūkstes, Jaunpiebalgas, Jaunpils, Jēkabpils, Kandavas, Kocēnu, Kokneses, Krustpils, Ķeguma, Ķekavas, Līgatnes, Mālpils, Neretas, Ozolnieku, Pārgaujas, Priekules, Raunas, Rēzeknes, Riebiņu, Rojas, Rugāju, Saldus, Saulkrastu, Sējas, Skrīveru, Tērvetes, Vecpiebalgas, Ventspils, Viesītes novada, Daugavpils, Jelgavas, Jūrmalas, Liepājas, Rēzeknes, Rīgas pilsētas pašvaldība.
- ¹²²⁹ Kuldīgas novada pašvaldība.
- ¹²³⁰ Kocēnu un Priekules novada pašvaldība.
- ¹²³¹ Informācijas avots pieejams saitē <https://rm.coe.int/financial-compensation-of-local-and-regional-elected-representatives-i/1680931258>.
- ¹²³² Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likuma 21.panta pirmā daļa.
- ¹²³³ Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likuma 21.panta otrā daļa.
- ¹²³⁴ Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likuma 21.panta trešā daļa.
- ¹²³⁵ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 6.panta trešā daļa.
- ¹²³⁶ Latvijas Republikas Centrālās vēlēšanu komisijas 03.08.2018. lēmums Nr.34.
- ¹²³⁷ Aizkraukles, Alsungas, Babītes, Beverīnas, Brocēnu, Ciblas, Dagdas, Durbes, Jaunpiebalgas, Jēkabpils, Ludzas, Neretas, Ogres, Preiļu, Rugāju, Rundāles un Vaiņodes novada pašvaldība.
- ¹²³⁸ Babītes, Brocēnu, Dagdas, Durbes, Jēkabpils, Ludzas, Neretas, Ogres un Preiļu novada pašvaldība.
- ¹²³⁹ Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likuma 6.pants.
- ¹²⁴⁰ Valsts kontroles finanšu revīzijas „Par Centrālās vēlēšanu komisijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ziņojums.
- ¹²⁴¹ Valsts kontroles finanšu revīzijas „Par Centrālās vēlēšanu komisijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ziņojums.
- ¹²⁴² "13.Saeimas vēlēšanu rezultāti" 13. un 14.lp., https://www.cvk.lv/upload_file/2018/13%20Saeimas%20velesanu%20rezultati%20A4%20_ML.pdf (resurss skatīts 2019.gada 4.martā).
- ¹²⁴³ Valsts kontroles finanšu revīzijas „Par Centrālās vēlēšanu komisijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ziņojuma 5.lpp..
- ¹²⁴⁴ Valsts kontroles 16.05.2019. vēstule Valsts kancelejai Nr.6-2.3.1e/601 „Par finanšu revīziju rezultātiem”.
- ¹²⁴⁵ Finanšu ministrijā, Zemkopības ministrijā.
- ¹²⁴⁶ Izglītības un zinātnes ministrijā.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹²⁴⁷ Piemēram, Latvijas Republikas Prokuratūra.
- ¹²⁴⁸ Aizsardzības ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.
- ¹²⁴⁹ Aizsardzības ministrija, Latvijas Republikas Prokuratūra, Tieslietu ministrija.
- ¹²⁵⁰ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta pirmā daļa.
- ¹²⁵¹ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3.panta pirmā daļa.
- ¹²⁵² Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 1.pants.
- ¹²⁵³ Valsts kontroles 22.05.2019. vēstule Nr.11-2.3.1e/626 "Par pašvaldību domju deputātu atlīdzību".
- ¹²⁵⁴ VARAM 29.05.2019. vēstule Nr.1-132/5177.
- ¹²⁵⁵ Valsts kancelejas 12.07.2019. vēstule Nr.7.8.5/2019-DOC-1094-1206.
- ¹²⁵⁶ Valsts kontroles 18.10.2018. revīzijas ziņojums Nr.2.4.1.-35/2017 "Par Latvijas Republikas 2017.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem", 72.lpp.
- ¹²⁵⁷ "E-muita" (2.kārta) projekta plāns, 2.1.2.apakšpunkts (VID 10.05.2019. elektroniski sniegtā informācija).
- ¹²⁵⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 09.10.2013. regula (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu.
- ¹²⁵⁹ EK 11.04.2016. Istenošanas lēmums (ES) 2016/578, ar ko izveido darba programmu par Savienības Muitas kodeksā paredzēto elektronisko sistēmu izstrādi un ieviešanu.
- ¹²⁶⁰ EK 11.04.2018. ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par muitas IT stratēģiju COM(2018) 178.
- ¹²⁶¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 17.04.2019. regula (ES) Nr. 2019/632, ar ko groza regulu (ES) Nr. 952/2013, lai pagarinātu Savienības Muitas kodeksā paredzēto līdzekļu, kas nav elektroniskās datu apstrādes metodes, izmantošanu pagaidu kārtā .
- ¹²⁶² Turpat, preambulas 9.punkts.
- ¹²⁶³ VID MP 10.05.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ¹²⁶⁴ ERP 10.10.2018. Īpašais ziņojums Nr. 26 "Kāpēc vairākkārt kavējās muitas IT sistēmu ieviešana", 15.-17. lpp.
- ¹²⁶⁵ EK 11.04.2016. Istenošanas lēmuma (ES) 2016/578, ar ko izveido darba programmu par Savienības Muitas kodeksā paredzēto elektronisko sistēmu izstrādi un ieviešanu, B. pielikums "Kopsavilkums".
- ¹²⁶⁶ "Saistoša izziņa par tarifu", "Atzītā uzņēmēja (AEO) sistēmas jaunināšana" l.posms, "Uzņēmēju reģistrācijas un identifikācijas sistēmas jaunināšana (EORI 2)" un "Surveillance 3".
- ¹²⁶⁷ Aktivitāte "Muitas lēmumu (atļauju), kā arī citu ar komersantu saistīto datu elektronizēšana", "Tranzīta kontroles sistēmas papildināšana", "Integrētā tarifa vadības sistēmas papildināšana".
- ¹²⁶⁸ Valsts kontroles 18.10.2018. revīzijas ziņojums Nr.2.4.1.-35/2017 "Par Latvijas Republikas 2017.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem", 72.lpp.
- ¹²⁶⁹ Likuma "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam" 1.panta 4.punkts.
- ¹²⁷⁰ VID tīmekļa lapā publicētie kopsavilkumi par budžeta ieņēmumu daļas izpildi 2017.gada 12.mēnešos, 2018. gada 12.mēnešos un 2019.gada 6 mēnešos, <https://www.vid.gov.lv/lv/statistika/nodoklu-ienemumi>, resurss skatīts 25.07.2019.
- ¹²⁷¹ VID 18.07.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ¹²⁷² "E-muita" (2.kārta) projekta plāns, 2.1.2.apakšpunkts (VID 10.05.2019. elektroniski sniegtā informācija).
- ¹²⁷³ VID 15.03.2019. VID IS attīstības padomes protokola Nr.2019/1 4.punkts.
- ¹²⁷⁴ ERP 10.10.2018. Īpašais ziņojums Nr. 26 "Kāpēc vairākkārt kavējās muitas IT sistēmu ieviešana", 19.-22.lpp.
- ¹²⁷⁵ Finanšu ministrijas 17.01.2019. vēstules Nr.1.2-9/15-2/253-ip pielikums, 14.lpp.
- ¹²⁷⁶ Valsts kontroles 13.02.2019. vēstule Nr. 6-2.3.1.1e-K/6-IP "Par Valsts kontroles revīziju ieteikumu ieviešanu", 7.punkts, ieteikums Nr. 11.
- ¹²⁷⁷ FM 19.06.2000. rīkojums Nr.662 "Nodokļu parādu klasifikācija (nodokļu parādu struktūra)" un Ministru kabineta 29.05.2012. noteikumu Nr.375 "Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība" 25. punkts.
- ¹²⁷⁸ VID mājas lapā pieejamā informācija par nodokļu parāda stāvokli uz 01.01.2018. un 01.01.2019., <https://www.vid.gov.lv/lv/statistika/nodoklu-paradu-struktura-0>, resurss skatīts 08.07.2019..
- ¹²⁷⁹ VID mājas lapā pieejamā informācija par nodokļu parāda stāvokli uz 01.01.2016., 01.01.2017., 01.01.2018. un 01.01.2019., <https://www.vid.gov.lv/lv/statistika/nodoklu-paradu-struktura-0>, (resurss skatīts 08.07.2019.), Valsts kontroles 14.09.2018. revīzijas Nr.2.4.1-35/2017 ziņojuma „Par Latvijas Republikas 2017.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem” 5.3.apakšpunkts VID darba rezultātu apkopojums par 2018.gadu, salīdzinot ar 2017.gadu.
- ¹²⁸⁰ VID darba rezultātu apkopojums par 2018.gadu, salīdzinot ar 2017.gadu.
- ¹²⁸¹ VID darba rezultātu apkopojums par 2018.gadu, salīdzinot ar 2017.gadu.
- ¹²⁸² Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likums.
- ¹²⁸³ Valsts kontroles 14.09.2012. revīzijas Nr.5.1-2-32-2/2011 ziņojuma "Par Latvijas Republikas 2011.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmumu daļu" 63. punkts un Valsts kontroles 15.09.2014. revīzijas Nr.5.1-2-32-1/2013 ziņojuma "Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmumu daļu" 261. punkts.
- ¹²⁸⁴ Valsts kontroles 14.09.2012. revīzijas Nr.5.1-2-32-2/2011 ziņojuma "Par Latvijas Republikas 2011.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmumu daļu" 63. punkts un Valsts kontroles 15.09.2014. revīzijas Nr.5.1-2-32-1/2013 ziņojuma "Par Latvijas Republikas 2013.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem valsts budžeta ieņēmumu daļu" 261. punkts.
- ¹²⁸⁵ Valsts kontroles 14.09.2018. revīzijas Nr.2.4.1-35/2017 ziņojuma „Par Latvijas Republikas 2017.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem” 5.3.apakšpunkts.
- ¹²⁸⁶ Valsts kontroles 15.09.2017. revīzijas Nr. 2.4.1-38/2016 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2016. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" 73.-78.lpp.
- ¹²⁸⁷ Valsts kontroles 15.09.2017. revīzijas Nr. 2.4.1-38/2016 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2016. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" 73.-78.lpp.
- ¹²⁸⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektā daļa.
- ¹²⁸⁹ Valsts kontroles 15.09.2017. revīzijas Nr. 2.4.1-38/2016 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2016. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" 73.-78. lpp.
- ¹²⁹⁰ 22.11.2017. likuma "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" 9. pants.
- ¹²⁹¹ Likuma "Par valsts pensijām" 11. panta pirmā daļa, pārejas noteikumu 8.¹, 8.² punkts.
- ¹²⁹² Likuma "Par valsts pensijām" 17. panta pirmā daļa.
- ¹²⁹³ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 6. panta 1. punkts.
- ¹²⁹⁴ Ministru kabineta 04.06.2013. noteikumu Nr. 304 "Kārtība, kādā piešķirama algas nodokļa grāmatīša" 7. punkts.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹²⁹⁵ MK 08.04.1997. noteikumi Nr. 138 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumiem personām ar invaliditāti, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem" 2.punkts, likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 12.panta piektā daļa.
- ¹²⁹⁶ Valsts kontroles 15.09.2017. revīzijas Nr. 2.4.1-38/2016 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2016. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" 73.-78.lpp.
- ¹²⁹⁷ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektā un astotā daļa.
- ¹²⁹⁸ 22.11.2017. likuma "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" 9. pants.
- ¹²⁹⁹ Starp VID un VSAA 02.08.2011. noslēgtā starpresoru vienošanās.
- ¹³⁰⁰ 22.11.2017. likuma "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" 9. pants.
- ¹³⁰¹ VSAA 13.06.2019. vēstule Nr. 12-5/976 un VID 21.06.2019. elektroniski sniegtie dati.
- ¹³⁰² VSAA 30.07.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ¹³⁰³ MK 08.04.1997. noteikumu Nr.138 „Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumiem personām ar invaliditāti, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem” 12.punkts, MK 04.06.2013. noteikumu Nr.304 „Kārtība kādā piešķirama algas nodokļu grāmatiņa” 11. un 12.punkts.
- ¹³⁰⁴ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 13.panta astotā daļa.
- ¹³⁰⁵ 22.11.2017. likuma "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" 9. pants.
- ¹³⁰⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešā un piektā daļa.
- ¹³⁰⁷ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 6.panta pirmā daļa.
- ¹³⁰⁸ MK 04.06.2013. noteikumu Nr.304 "Kārtība, kādā piešķirama algas nodokļa grāmatiņa" 7.punkts.
- ¹³⁰⁹ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.pants.
- ¹³¹⁰ MK 14.11.2017. noteikumi Nr.676 "Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai".
- ¹³¹¹ Valsts kontroles 15.09.2017. revīzijas Nr. 2.4.1-38/2016 ziņojums "Par Latvijas Republikas 2016. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" 73.-78.lpp.
- ¹³¹² Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektā daļa.
- ¹³¹³ VID 21.06.2019. elektroniski sniegtie dati un VSAA 13.06.2019. vēstule Nr. 12-5/976.
- ¹³¹⁴ Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un MK 14.11.2017. noteikumi Nr.676 "Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai".
- ¹³¹⁵ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektā un astotā daļa.
- ¹³¹⁶ FM revīzijas noslēgumā 05.09.2019. sniegtā informācija
- ¹³¹⁷ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešā un piektā daļa.
- ¹³¹⁸ Ar attīstības izdevumiem tiek saprasti valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības izdevumi, ja Ministru kabinetā ir pieņemts lēmums par prioritārajiem pasākumiem atbilstoši Ministru kabineta 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 8.2.punktam
- ¹³¹⁹ Valsts kontroles 2016.gada 15.septembra revīzijas Nr.2.4.1-34/2015 ziņojuma "Par Latvijas Republikas 2016.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" 120.lpp.
- ¹³²⁰ Starptautiskais revīzijas standarts Nr.610 „Iekšējo revidentu darba izmantošana”, 2013.gads.
- ¹³²¹ Aizsardzības ministrijai, Izglītības un zinātnes ministrijai un Satiksmes ministrijai.
- ¹³²² Zemkopības ministrijai.
- ¹³²³ Atbilstības jautājumi netika pārbaudīti Augstākajā tiesā, Centrālajā zemes komisijā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā, Satversmes tiesā.
- ¹³²⁴ Ar attīstības izdevumiem tiek saprasti valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības izdevumi, ja Ministru kabinetā ir pieņemts lēmums par prioritārajiem pasākumiem atbilstoši Ministru kabineta 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais un maksimāli pieļaujama valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 8.2.punktam.
- ¹³²⁵ Ekonomikas, Finanšu, Iekšlietu, Izglītības un zinātnes un Labklājības ministrijā, Ministru kabinetā, LR Prokuratūra, Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē, Satiksmes ministrijā, Tiesībsarga birojā, Tieslietu, Veselības un Zemkopības ministrijā
- ¹³²⁶ Aizsardzības, Ārlietu, Ekonomikas, Finanšu, Iekšlietu, Izglītības un zinātnes, Kultūras un Labklājības ministrijā, Ministru kabinetā, Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē, Tieslietu ministrijā, Valsts prezidenta kancelejā, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības, Veselības un Zemkopības ministrijā.
- ¹³²⁷ Likuma par budžetu un finanšu vadību 31.pants.
- ¹³²⁸ *Izglītības un zinātnes ministrijas* (10 augstākās izglītības institūcijās un 6 institūcijās (t.sk. zinātniskajās) Latvijas Universitātē, Rīgas Tehniskajā universitātē, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, Banku augstskolā, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā, Daugavpils Universitātē, Ventspils Augstskolā, Vidzemes Augstskolā, Liepājas Universitātē, Latvijas Jūras akadēmijā, Latvijas Biomedicīnas un pētījumu centrā, Latvijas Organiskās sintēzes institūtā, Latvijas Zinātņu akadēmijā, Elektronikas un datorzinātņu institūtā, Fizikālās enerģētikas institūtā) finanšu revīzija; *Kultūras ministrijas* (Latvijas Mākslas akadēmijā, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, Latvijas Kultūras akadēmijā, tajā skaitā Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūrā "Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža") finanšu revīzija; *Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas* finanšu revīzija; *Veselības ministrijas* (Rīgas Stradiņa universitātē) finanšu revīzija; *Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas* (Kurzemes plānošanas reģions, Latgales plānošanas reģions, Rīgas plānošanas reģions, Vidzemes plānošanas reģions un Zemgales plānošanas reģions) finanšu revīzija; *Zemkopības ministrijas* (Lauku atbalsta dienesta Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansējuma izlietojuma finanšu pārskata daļā, Latvijas Lauksaimniecības universitātē) finanšu revīziju.
- ¹³²⁹ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums.
- ¹³³⁰ Valsts kontroles padome 20.08.2018. sēdē apstiprināja deputātu atlīdzību kā būtisku finanšu pārskatam pakārtotu darījumu (atbilstības jautājumu) revīzijas Nr. 2.4.1-23/2018 "Par Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu par valsts un pašvaldību budžetiem" pašvaldību gada pārskatu daļa.
- ¹³³¹ Organiskās sintēzes institūts.
- ¹³³² Izglītības un zinātnes ministrija - 10 augstākās izglītības institūcijās Latvijas Universitātē, Rīgas Tehniskajā universitātē, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, Banku augstskolā, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā, Daugavpils Universitātē, Ventspils Augstskolā, Vidzemes Augstskolā,

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- Liepājas Universitātē, Latvijas Jūras akadēmijā un 5 institūcijās (t.sk. zinātniskajās) Latvijas Biomedicīnas un pētījumu centrā, Latvijas Organiskās sintēzes institūtā, Latvijas Zinātņu akadēmijā, Elektronikas un datorzinātņu institūtā, Fizikālās enerģētikas institūtā;
- ¹³³³ Kultūras ministrija - trīs augstākās izglītības institūcijās Latvijas Mākslas akadēmijā, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, Latvijas Kultūras akadēmijā, tajā skaitā Latvijas Kultūras akadēmijas aģentūrā "Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža".
- ¹³³⁴ Veselības ministrija - Rīgas Stradiņa universitātē.
- ¹³³⁵ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija – 5 institūcijās Kurzemes plānošanas reģions, Latgales plānošanas reģions, Rīgas plānošanas reģions, Vidzemes plānošanas reģions un Zemgales plānošanas reģions.
- ¹³³⁶ Zemkopības ministrija - Lauku atbalsta dienesta Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansējuma izlietojuma finanšu pārskata daļā, Latvijas Lauksaimniecības universitātē.
- ¹³³⁷ Finanšu ministrijas 05.07.2019. Iekšējā audita ziņojums "Valsts nodevu administrēšana un uzskaitē" Nr.1.6-17/15-2/3163-ip.
- ¹³³⁸ FM 13.12.2018. vēstule 9.4-1/15-2//6082-ip Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai.
- ¹³³⁹ MK 07.08.2018. noteikumu Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ¹³⁴⁰ Starptautiskais revīzijas standarts Nr.610 „Iekšējo revidentu darba izmantošana”.
- ¹³⁴¹ MK 07.08.2018. noteikumu Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi".
- ¹³⁴² MK 07.08.2018. noteikumi Nr.453 "Valsts nodevu uzskaites noteikumi" pielikums.
- ¹³⁴³ Ventspils novada pašvaldības bilances posteņa "1213 Transporta būves" bilances vērtība 5 242 654 *euro* pārskata perioda sākumā.
- ¹³⁴⁴ Talsu novada pašvaldības bilances posteņa "1211 Dzīvojamās ēkas" bilances vērtība 1 679 522 *euro* un "1212 Nedzīvojamās ēkas" bilances vērtība 22 340 444 *euro* pārskata perioda sākumā.
- ¹³⁴⁵ Līgatnes novada pašvaldības bilances posteņa "1263 Mežaudzes" bilances vērtība 643 271 *euro* pārskata perioda sākumā.
- ¹³⁴⁶ 191 973 907 *euro* mīnus 9 524 447 *euro* (iespējamās saistības ZIB).
- ¹³⁴⁷ Komisijas 2016. gada 11. aprīļa Īstenošanas lēmums (ES) 2016/578, ar ko izveido darba programmu par Savienības Muitas kodeksā paredzēto elektronisko sistēmu izstrādi un ieviešanu.
- ¹³⁴⁸ Atbilstoši VID 26.07.2019. elektroniski sniegtajai informācijai par SMK darba programmas precizēšanu (Ref.Ares(2019)4108802 – 28/06/2019). Ar sarkanu krāsu ir atzīmēti pagarinātie IS ieviešanas datumi.
- ¹³⁴⁹ VID 26.07.2019. elektroniski sniegtā informācija.
- ¹³⁵⁰ Dalībai nodokļu atbalsta pasākumā saņemti jau 2 209 iesniegumi, <https://www.vid.gov.lv/lv/dalibai-nodoklu-atbalsta-pasakuma-sanemti-jau-2-209-iesniegumi-resurss-skatits-28.06.2019>.
- ¹³⁵¹ Ogres novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskata veidlapas Nr.5 "Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu izmaiņu pārskats" konta "1213n Transporta būves" 24.aile.
- ¹³⁵² Madonas novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskata veidlapas Nr.5 "Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu izmaiņu pārskats" konta "1261n Pazemes aktīvi" 24.aile.
- ¹³⁵³ Naukšēnu novada pašvaldības 2018.gada finanšu pārskata veidlapas Nr.5 "Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu izmaiņu pārskats" konta "1261n Pazemes aktīvi" 24.aile.
- ¹³⁵⁴ Stopiņu novada pašvaldības konsolidētā 2018.gada pārskata posteņu skaidrojumu Piezīme Nr.9.1.9. "Uzskaitīti 7 ceļi (3,122 km) un 10 ielas (2,582 km), 22 mežaudzes (18,1766 ha) nosakot nosacīto vērtību 1,00 *euro* par vienību" – 39 *euro* un "3 zemes nekustamie īpašumi 1,61 ha platībā, kuriem VZD nav norādīta kadastrālā vērtība [...] – 3 *euro*, kopā 42 *euro*."
- ¹³⁵⁵ Alsungas, Balvu, Beverīnas, Dagdas, Jaunpiebalgas, Lielvārdes, Līgatnes, Ludzas, Naukšēnu, Ogres, Pārgaujas, Rugāju un Rundāles novada pašvaldība (10 481,06 *euro*, 2085,74 *euro*, 13 634,12 *euro*, 4313,57 *euro*, 5001,46 *euro*, 37 683,13 *euro*, 11 586,61 *euro*, 273,58 *euro*, 5087,26 *euro*, 2 323 319 *euro* (pašvaldības aplēse), 3812,97 *euro*, 419,99 *euro*, 8178,78 *euro*).
- ¹³⁵⁶ Babītes novada pašvaldība.
- ¹³⁵⁷ Vaiņodes novada pašvaldība.
- ¹³⁵⁸ Līgatnes novada pašvaldība.
- ¹³⁵⁹ Durbes novada pašvaldība.
- ¹³⁶⁰ Vaiņodes novada pašvaldība.
- ¹³⁶¹ Brocēnu novada pašvaldība.
- ¹³⁶² Balvu, Beverīnas, Dagdas, Jaunpiebalgas, Lielvārdes, Līgatnes, Ludzas, Ogres, Pārgaujas, Rugāju un Rundāles novada pašvaldība (2085,74 *euro*, 13 634,12 *euro*, 3714,49 *euro*, 1749,86 *euro*, 37 683,13 *euro*, 11 586,61 *euro*, 136,36 *euro*, 47 564,00 *euro* (pašvaldības aplēse), 3812,97 *euro*, 419,99 *euro*, 8178,78 *euro*).
- ¹³⁶³ Babītes novada pašvaldība.
- ¹³⁶⁴ Vaiņodes novada pašvaldība.
- ¹³⁶⁵ Līgatnes novada pašvaldība.
- ¹³⁶⁶ Vaiņodes novada pašvaldība.
- ¹³⁶⁷ Brocēnu novada pašvaldība.
- ¹³⁶⁸ Dagdas un Rundāles novada pašvaldība.
- ¹³⁶⁹ Dagdas un Rundāles novada pašvaldība.
- ¹³⁷⁰ Babītes un Balvu novada pašvaldība.
- ¹³⁷¹ Balvu novada pašvaldība.
- ¹³⁷² Alsungas, Jaunpiebalgas, Ogres un Rugāju novada pašvaldība.
- ¹³⁷³ Beverīnas, Ciblas, Jaunpiebalgas, Jēkabpils, Līgatnes, Ludzas un Pārgaujas novada pašvaldība.
- ¹³⁷⁴ Alsungas, Pārgaujas un Vaiņodes novada pašvaldība.
- ¹³⁷⁵ Aizkraukles, Alsungas, Beverīnas, Jaunpiebalgas, Jēkabpils, Līgatnes, Ludzas, Naukšēnu, Neretas novada pašvaldība.
- ¹³⁷⁶ Lielvārdes novada pašvaldība.
- ¹³⁷⁷ Alsungas, Jaunpiebalgas, Ogres un Rugāju novada pašvaldība.
- ¹³⁷⁸ Beverīnas, Ciblas, Jaunpiebalgas, Jēkabpils un Līgatnes novada pašvaldība.
- ¹³⁷⁹ Alsungas un Vaiņodes novada pašvaldība.
- ¹³⁸⁰ Aizkraukles, Alsungas, Beverīnas, Jaunpiebalgas, Jēkabpils, Līgatnes, Naukšēnu, Neretas novada pašvaldība.
- ¹³⁸¹ Lielvārdes novada pašvaldība.
- ¹³⁸² Babītes, Balvu, Jaunpiebalgas, Rundāles novada pašvaldība.
- ¹³⁸³ Varakļānu novada pašvaldība.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- 1384 Jaunpiebalgas novada pašvaldība.
- 1385 Preiļu novada pašvaldība.
- 1386 Babītes, Balvu, Jaunpiebalgas, Rundāles novada pašvaldība.
- 1387 Varakļānu novada pašvaldība.
- 1388 Preiļu novada pašvaldība.
- 1389 Aizkraukles, Alsungas, Jēkabpils, Ludzas, Priekuļu, Rundāles un Varakļānu novada pašvaldība.
- 1390 Rugāju novada pašvaldība.
- 1391 Neretas novada pašvaldība.
- 1392 Aizkraukles, Alsungas, Durbes, Jēkabpils, Ludzas, Priekuļu un Rundāles novada pašvaldība.
- 1393 Rugāju novada pašvaldība.
- 1394 Neretas novada pašvaldība.
- 1395 Alsungas, Babītes, Balvu, Beverīnas, Dagdas, Jaunpiebalgas, Lielvārdes, Līgatnes, Ludzas, Naukšēnu, Ogres, Pārgaujas, Rugāju un Rundāles novada pašvaldība.
- 1396 Rīgas pilsētas pašvaldība.
- 1397 Alsungas un Durbes novada pašvaldība.
- 1398 Jūrmalas pilsētas pašvaldība.
- 1399 Balvu, Beverīnas, Dagdas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Ludzas, Pārgaujas, Rugāju un Rundāles novada pašvaldība.
- 1400 Rīgas pilsētas pašvaldība.
- 1401 Durbes novada pašvaldība.
- 1402 Jūrmalas pilsētas pašvaldība.
- 1403 Ar attīstības izdevumiem tiek saprasti valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības izdevumi, ja MK ir pieņemts lēmums par prioritārajiem pasākumiem atbilstoši MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” 8.2.apakšpunktam.
- 1404 MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- 1405 MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” V. daļa “Valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības daļas noteikšana”.
- 1406 MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” V. daļa “Valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības daļas noteikšana”.
- 1407 MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam” V. daļa “Valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības daļas noteikšana”.
- 1408 MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- 1409 MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- 1410 Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.³ pants.
- 1411 Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.³ pants.
- 1412 MK 11.12.2012. noteikumi Nr.867 “Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- 1413 Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu nodrošināšana ar funkciju izpildei nepieciešamo bruņojumu, Labklājības ministrijas prioritārā pasākuma “Alternatīvo ģimenes aprūpes formu attīstība” ietvaros pieprasītais papildu finansējums specializēto audžuģimeņu institūta ieviešanai un ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru finansēšanai; , Labklājības ministrijas prioritārā pasākuma “Sociāla rakstura institūcijām kapacitātes stiprināšanai un sociālām programmām bērnu tiesību aizsardzības jomās un ar šiem pasākumiem saistīto IT sistēmu pielāgošanai” ietvaros piešķirtais papildus finansējums aktivitātēm “Adopcijas un audžuģimeņu atbalsts, sociālās palīdzības metodiskās vadības ģimenēm ar bērniem, pakalpojumu kvalitātes procesa pilnveidošanai” un “Bērnu tiesību aizsardzības funkciju nodrošināšanai un kvalitātes paaugstināšanai”; Prokuratūras prioritārais pasākums struktūrvienību ēkas Kalpaka bulvārī 6, Rīgā remontdarbiem.
- 1414 Nepamatots pieprasījums vai arī līdzekļu ekonomija, par ko liecina regulāras finansējuma pārdales citiem mērķiem, vai arī attīstības izdevumu sadaļā ir finansēti vienreizēji ieguldījumi.
- 1415 Finanšu ministrijas informatīvajā ziņojumā “Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta “Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020., 2021. un 2022. gadam” un likumprojekta “Par valsts budžetu 2020. gadam” izstrādes procesā” sniegtā informācija par Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu nodrošināšana ar funkciju izpildei nepieciešamo bruņojumu, Labklājības ministrijas prioritārā pasākuma “Alternatīvo ģimenes aprūpes formu attīstība” ietvaros pieprasītais papildu finansējums specializēto audžuģimeņu institūta ieviešanai un ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru finansēšanai; , Labklājības ministrijas prioritārā pasākuma “Sociāla rakstura institūcijām kapacitātes stiprināšanai un sociālām programmām bērnu tiesību aizsardzības jomās un ar šiem pasākumiem saistīto IT sistēmu pielāgošanai” ietvaros piešķirtais papildus finansējums aktivitātēm “Adopcijas un audžuģimeņu atbalsts, sociālās palīdzības metodiskās vadības ģimenēm ar bērniem, pakalpojumu kvalitātes procesa pilnveidošanai” un “Bērnu tiesību aizsardzības funkciju nodrošināšanai un kvalitātes paaugstināšanai”; Prokuratūras prioritārais pasākums struktūrvienību ēkas Kalpaka bulvārī 6, Rīgā remontdarbiem.
- 1416 Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu nodrošināšana ar funkciju izpildei nepieciešamo bruņojumu.
- 1417 Likuma par budžetu un finanšu vadību 16.³ pants.
- 1418 MK 05.02.2019. sēdes protokola Nr.5 33.§ 6.punkts.
- 1419 MK 11.12.2012. noteikumu Nr.867 „Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopapjoms un maksimāli pieļaujамais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam”.
- 1420 Kritērija novērtējums “Neattiecas” tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam kritērijs nav pārbaudāms revīzijas apjoma ierobežojumu dēļ, piemēram, attīstības plānošanas dokumentā rezultatīvie rādītāji nav tik detalizēti formulēti, lai varētu identificēt konkrētā prioritārā pasākuma atbilstību attīstības plānošanas dokumentā noteiktajam.

NAV KLASIFICĒTS

NAV KLASIFICĒTS

PAR 2018.GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ¹⁴²¹ Kritērija novērtējums "Neattiecas" tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam kritērijs nav pārbaudāms revīzijas apjoma ierobežojumu dēļ.
- ¹⁴²² Kritērija novērtējums "Neattiecas" tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam kritērijs nav pārbaudāms revīzijas apjoma ierobežojumu dēļ.
- ¹⁴²³ Kritērija novērtējums "Neattiecas" tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam kritērijs nav pārbaudāms revīzijas apjoma ierobežojumu dēļ.
- ¹⁴²⁴ Kritērija novērtējums "Neattiecas" tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam attiecīgais kritērijs ir nosacījuma kritērijs, līdz ar to nav piemērojams, jo nav iestājušies noteikti apstākļi.
- ¹⁴²⁵ Kritērija novērtējums "Neattiecas" tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam attiecīgais kritērijs ir nosacījuma kritērijs, līdz ar to nav piemērojams, jo nav iestājušies noteikti apstākļi.
- ¹⁴²⁶ Kritērija novērtējums "Neattiecas" tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam attiecīgais kritērijs ir nosacījuma kritērijs, līdz ar to nav piemērojams, jo nav iestājušies noteikti apstākļi.
- ¹⁴²⁷ Kritērija novērtējums "Neattiecas" tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam attiecīgais kritērijs ir nosacījuma kritērijs, līdz ar to nav piemērojams, jo nav iestājušies noteikti apstākļi.
- ¹⁴²⁸ Kritērija novērtējums "Neattiecas" tika sniegts gadījumos, ja konkrētajam pasākumam attiecīgais kritērijs ir nosacījuma kritērijs, līdz ar to nav piemērojams, jo nav iestājušies noteikti apstākļi.
- ¹⁴²⁹ Pieņemts zināšanai Ministru kabinetā 2016.gada 13.decembrī (prot. Nr. 68, 69.§.).
- ¹⁴³⁰ Grozīts ar Ministru kabineta 2017.gada 5.decembra rīkojumu Nr. 717 un 2018.gada 8.augusta rīkojumu Nr.363.
- ¹⁴³¹ Likuma par budžetu un finanšu vadību 9., 9.1, 11., 46.pants, Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumi Nr. 1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām", Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 256 "Noteikumi par kārtību, kādā ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm tiek veikta apropriācijas pārdale starp programmām, apakšprogrammām un izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kodiem", Ministru kabineta 2018. gada 17. jūlija noteikumi Nr. 421 "Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņas", Ministru kabineta 2012. gada 31. jūlija noteikumi Nr. 523 "Noteikumi par budžeta pieprasījumu izstrādāšanas un iesniegšanas pamatprincipiem".
- ¹⁴³² Kultūras ministrijas 10.03.2016. iekšējie noteikumi nr. 2.5.-4-7 "Piešķirto valsts budžeta līdzekļu izvērtēšanas kārtība Kultūras ministrijā", 26.07.2017. Kultūras ministrijas iekšējie noteikumi Nr. 2.5-4-24 "Grozījumi Kultūras ministrijas 10.03.2016. iekšējos noteikumos nr. 2.5.-4-7 "Piešķirto valsts budžeta līdzekļu izvērtēšanas kārtība Kultūras ministrijā", Kultūras ministrijas 02.02.2017. nolikums Nr. 2.5.-4-8 "valsts budžeta apakšprogrammas 22.12.00 "Latvijas valsts simtgades programma" finanšu līdzekļu sadales komisijas nolikums".
- ¹⁴³³ Pieņemts zināšanai Ministru kabinetā 2016.gada 13.decembrī (prot. Nr. 68, 69.§.).
- ¹⁴³⁴ Ministru kabineta 04.07.2012. ar rīkojumu Nr.311 apstiprinātā koncepcija "Koncepcija par vienotas valsts iestāžu finanšu un vadības grāmatvedības sistēmas un finanšu analīzes rīka izveidi, nodrošinot finanšu un cilvēkresursu vadību" un Ministru kabineta 31.07.2012. sēdes protokolā Nr.42 37.§ norādītais informatīvais ziņojums.
- ¹⁴³⁵ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atbildības likums (turpmāk tekstā: Atbildības likums).

NAV KLASIFICĒTS